Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1932-1932

## BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

## USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

## VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 1. JANUAR 1932 59. AARGANG

## ET AF DE ONDE AAR

Saa kom vi da igennem endnu et af de onde Aar, som Menneskene har paaført Verden.

Deri ligger jo netop det tragiske, at det er Menneskene selv, der bærer Skylden for de elendige Samfundsforhold, og at vi ikke med nogen Ret kan vælte Ansvaret over paa Naturens eller Jordens svigtende Ydeevne eller — om man vil — paa Guderne. Thi de har deres Sager i Orden. Det er bare os smaa Mennesker, der ikke kan faa Rede paa Tingene.

Og atter og atter spørger vi, hvorfra denne Magtesløshed stammer og hvorfor det skal være saaledes, at saa mange maa tømme Nødens bitre Skaaler, medens andre svælger i Overflod.

Næst efter den bekendte menneskelige *Egoisme* er der vel intet, der bærer mere af Skylden for denne Meningsløshed end *Uvidenheden* — Ukendskaben hos de store Masser til de Forhold, der er bestemmende for Samfundslivets økonomiske Udvikling.

Arbejdet for at sprede Oplysning er derfor ikke det mindst betydende i vor Kamp for at fjerne det Mørke, der omgiver os i Form af en stadig stigende Arbejdsløshed.

Aaret 1931 maa med Hensyn til Arbejdsledighed siges at være et Rekordaar. Medens det ene tekniske Vidunder ser Dagens Lys efter det andet, medens Maskinerne snurrer og larmer og gør Tilværelsen for de faa, der er saa heldige at faa Lov at betjene dem, til et Helvede, vandrer den ene Million efter den anden af arbejdsvillige Mennesker ud i de overflødiges Rækker — alt imens man priser den menneskelige Opfindsomhed. —

For vort Forbund har det svundne Aar været et stille Aar. Ingen store Begivenheder har sat Kollegernes Sind i Bevægelse, og hvis ikke Arbejdsløsheden ogsaa her havde hjemsøgt saa mangen Kammerats Hjem, vilde vi vel med nogenlunde Tilfredshed kunne have skuet tilbage over det Tidsrum, der betegnes ved 1931.

Lockout-Truslen, som i Foraarets Maaneder stod som en Fare for det danske Erhvervsliv, havde vel ikke direkte Adresse til os, men den affødte, som man vil huske, et Krav fra Arbejdsgiverforeningen om en anden Form for Afslutning af fremtidige Overenskomster, hvilket Krav havde til Følge, at De samvirkende Fagforbund ved Nedsættelse af et Udvalg gjorde et Forsøg paa at faa ændret Hovedorganisationens Love. Der blev dog som bekendt ingen Bukser af det Skind, og Fagforbundene blev forskaanet for en indre oprivende Kamp om den Medbestemmelsesret, uden hvilken det vilde blive saare vanskeligt at opretholde Interessen for Fagbevægelsen hos Arbejderne.

Og vi har ikke Raad til at øde vore Kræfter paa indre Strid. Ingen véd hvad den nærmeste Fremtid vil bringe i Retning af Forringelse af vore økonomiske Kaar. Den foretagne Nedskæring af Kronen vil før eller senere øve sine Virkninger paa vort Prisniveau, og saa gælder det at møde Vanskelighederne i sluttede Rækker.

Ellers er Aaret gaaet sin stille Gang med Syslen med de daglige Sager: Tillidsmandsinstitutionen, Voldgiftsdomme, den faglige Dygtiggørelse med Satskonkurrencer etc., og en Række Lokalafdelinger har fejret 50-Aars Dagen for deres Bestaaen ved Fester og Udgivelse af smukke Mindeskrifter.

Den eneste Sag, som har kruset Vandene lidt, særlig mod Slutningen af Aaret, er Understøttelsen til de arbejdsløse i København. Vi ønsker alle at gøre det saa godt for vore arbejdsløse Kolleger som det er muligt og mildne Følgerne af et forrykt Samfundssystem. Det har vi altid gjort og gør det fremdeles. Intet andet Forbund yder forholdsvis saa store Summer i dette Øjemed som Dansk Typograf-Forbund.

Naar der nu fra en enkelt Side med de arbejdsløse som Udgangspunkt fremsættes en Art »Program«, saa er der intet nyt Budskab deri, og der er ingen ny »Messias« at se hen til for de arbejdsløse. Et enkelt Forbund *kan* ikke løse Arbejdsløshedsspørgsmaalet ved at give en *permanent* Understøttelse *uden at være Herre over Tilgangen til Faget.* Det vilde ellers drage meget ubehagelige Konsekvenser efter sig.

Forhaabentlig sker der ingen Brist i Forholdet mellem de arbejdsløse og de arbejdende. Ingen af Parterne kan undvære vor Organisation. Trods alle Angreb paa Fagforeningssystemet er der dog ingen, der endnu har kunnet anvise os noget, der bedre kan værne vore økonomiske Interesser. Og morsomt er det at se, hvorledes Landbrugets Mænd, fra hvem de skarpeste Angreb mod Fagforeningerne er kommet, nu — da Ulykken har ramt dem — ikke véd andet Raad end at lave en landsomfattende — Fagforening!

Ja, selv Obligationsejerne vil jo nu forsøge sig i den Retning for at de vedblivende kan nyde Frugterne af *andres* Arbejde.

Et saa agressivt Program har vi ikke. Vi er mere nøjsomme. Vort Maal er kun at sikre os Udbyttet af vort *eget* Arbejde og Arbejde til alle. Men for at dette kan virkeliggøres, maa vi holde sammen og handle i Fællesskab.

Kun derved kan vi gøre os Haab om at lyse op i Taagen. — — —

*Glædeligt Nytaar!*

Fr. N.

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV ROSENDALS ALLÉ 12 KØBENHAVN V.

## ARBEJDE ELLER —

Jeg har flere Gange i Tids-Tid haft Fornøjelsen at læse om et og andet angaaende vor Tids Arbejds-Forhold. Uden derfor at rakke ned paa disse mine Kollegers Meninger og Anskuelser, maa jeg dog sige, at ikke mange af disse Forslag i Virkeligheden vil kunne lade sig føre ud i Praksis.

Den Tid er nu nær, hvor man i mange Blade vil faa at læse om de stakkels arbejdsløse, der nu, takket være venlige Folk og Institutioner, skal til at have deres aarlige Bidrag til Hjælp i Julen. De af Medlemmerne, der staar i Arbejde, vil — med god Vilje som altid — hjælpe deres Kolleger paa bedste Maade, nemlig med Penge; men er det Penge man savner? Baade ja og nej. Det er Arbejde der mangler, Arbejde er Sundheden, Arbejde for Sjælen, Arbejde fremfor alle de Udslag en Lediggang vil og maa føre med sig.

Nu er Spørgsmaalet: hvordan vil man kunne gennemføre et Arbejds-System, der vil kunne hjælpe til at afskaffe den store Arbejdsløshed. Jo, der er flere Maader — sammen med tidligere Udtalelser her i Bladet, — hvorpaa det kan gøres.

Først og fremmest skulde Kvinderne — de gifte og forsørgede — helt forbydes at arbejde, endvidere skulde en Mand, der i mange Aar, ja, maaske i 20 à 30 Aar har staaet i Arbejde, og er godt til Aars (65 Aar) afskediges og have et Tilskud, der tilsammen med Aldersrente vil kunne være passende til hans Ophold; altsaa en Understøttelse.

Her vil Kvinderne gøre Modstand paa Grund af deres Valgret og Ligestillelse med Manden, Javel, men kunde de ikke — i Stedet for paa Arbejdspladsen — være, hvor de virkelig hører hjemme — i deres Hjem og hos Børnene, der i flere Tilfælde hver Morgen maa vandre til Børnehjem eller lignende, hvor de saa maa gaa til om Aftenen, naar Dagens Arbejde er endt. Har Børnene godt af en saadan Tilværelse? Jeg tror det næppe. Endvidere er Kvindernes Løn betydeligt lavere end Mændenes, hvilket maa siges at være meget forkert. Paa den Maade kan en Kvinde i mange Tilfælde tage en Mands Arbejde, idet en Virksomhed absolut vil holde sig til den billige Arbejdskraft; selv om den skal have fem Kvinder i Stedet for fire Mænd, da Arbejdernes Løn

er saa forskellige, at Kvinder i et saadant Tilfælde vil være billigere.

Dette Forhold er i mange Fag det herskende, og vil selvfølgelig vedblive at være det, dersom der ikke bliver gjort en Ændring i Forholdene. *Kvindernes Løn burde være den samme som Mændenes.*

Man kan ved Selvsyn opdage mange Uoverenstemmelser, i Arbejdsforholdene, og et af dem — og et af de værste — er denne, at man i mange Tilfælde, hvor en arbejdsløs, en Familieforsørger, der har Hustru og Børn at forsørge, kan se Manden baade fortvivlet og træt paa Grund af hans økonomiske Forhold. Arbejdsløshed, Spekulationer og mange andre Genvordigheder har en saadan Mand at brydes med, og til hvad Nytte? For hver Maaneds Lediggang skal der mindst to Maaneder til at oprette denne Maaneds Lediggang.

Og endvidere vil enhver ung Mand ved denne før omtalte Hjælp af sine Kammerater føle Hjælpen som lidt af en Almisse, idet han paa Grund af sin Arbejdsløshed absolut vil føle sig som ikke brugelig i sit Fag, selvom vedkommende har en god Lære og Svendeprøve. (Selvfølgelig findes der Undtagelser, der ligefrem bruger den Sætning som Valgsprog: »Vi betaler vel vor Kontingent naar vi kan, saa hvorfor spekulere paa det.«)

En ung Mand vil i Tilfælde af, at han faar Arbejde hellere underholde sine mulige gamle Forkæmpere end en ung stærk Mand, der har Fremtiden for sig og vil kunne komme frem ved egen Hjælp, dersom Lejligheden bliver ham givet.

Hvem af os kender ikke den trange Gang, vi mange Gange gaar for at søge Arbejde paa Virksomheder? Her er som Regel Svaret: »Kom igen en anden Dag«, eller: »Lad os faa Navnet, saa skal vi sende Bud«, men det sørgelige er, at Budet som Regel udebliver.

Hvilken Følelse bemægtigede os ikke — alle som een, der nu er udlært, da vi første Gang fik vor virkelige Løn? Nu, senere, er vi blevet klogere; vi drømte søde Drømme om Fremtiden, men Drømme er ej Virkelighed; Virkeligheden er Arbejdsløshed for mange, ugifte som gifte, men alle skal og maa bevare Troen paa bedre Tider. Troen kan, som bekendt flytte Bjerge. *»Pf.«*

## GENERALFORSAMLINGEN ER DEN HØJESTE MYNDIGHED

*Svar til en Forespørger.*

Enhver, der vil gøre et Stykke Arbejde for sine Medmennesker, maa gøre sig to Ting klart:

1) at han vil møde haard, ja, glubende Modstand fra dem, der ikke deler hans Betragtninger, og
2) at han i ikke ringe Grad vil blive misforstaaet af dem, hvis Interesse han i dybeste Forstand vil varetage.

Deri er ikke noget nyt, thi saadan har det været fra Tidernes Morgen — og saadan vil det sikkert vedblive at gaa, saalænge vi Mennesker vandrer paa den af os saa sørgelig misrøgtede Jord.

Ogsaa jeg har prøvet noget af de under Punkt 1) og 2) anførte Vanskeligheder, men derfor kan jeg formodentlig ogsaa tale med derom.

En Indsender giver i Typ.-Tid. Nr. 49, Spalte 2, den Oplysning, at han har overværet den sidste ordinære Generalforsamling, — men i Stedet for paa denne at deltage direkte i Forhandlingerne og ved sine vægtige Indlæg at vise uøvede Debattører, *hvorledes* et Indlæg skal formes, tier han musestille, og først, da han er kommet hjem, gør han ligesom den saa bekendte Herr Flovmand: Han tænker sig om et Par Dage eller tre, — men saa er han til Gengæld ogsaa fuldstændig klar over, hvad han kunde have sagt paa Generalforsamlingen; men nu er det altsaa for sent, og derfor sender han saa sine Spørgsmaal til Typ.-Tid.

*Det første* Indsenderen føler sig forundret over, er »det Særsyn, at et Styrelsesmedlem, Sophus J. Nielsen, fremkom med Spørgsmaal Regnskabet vedrørende«.

Jeg indrømmer, at jeg aldeles ikke forstaar denne Forundring. Efter mit Skøn har et Styrelsesmedlem *samme Ret* til som de øvrige Medlemmer paa Generalforsamlingen at stille Spørgsmaal Københavns Afdelingen og Forbundet vedrørende. Hvorfor skal dog alle Drøftelser foregaa for lukkede Døre? Hvorfor maa Medlemmerne ikke vide, at et Regnskab, som omfatter saa mægtige Summer som vor Afdelings, *kan* give Anledning til Forespørgsler? Og det viste sig da ogsaa, at da »Isen« var brudt, havde flere Medlemmer Forespørgsler at stille, — og det er ellers aldrig Tilfældet under *Punkt 2, Regnskabet.* Den almindelige Regel er den, at medens Regnskabet oplæses med en monotom Stemme, faar flere af Medlemmerne sig en stille Passiar med Sidemanden, men det var dog vel næppe Forudsætningen. Jeg maa altsaa holde for — absolut, at Styrelsesmedlemmer har *samme Ret* som de øvrige Medlemmer til at udtale sig, og jeg kan aldrig tro, at det skulde være en almindelig Opfattelse blandt Medlemmerne, at et Styrelsesmedlem skal være *enten* en stum Mumie *eller* en ophøjet Sfinx, som tavs skuer ud over de »menige« Medlemmer — ligesom hvilende i sig selv. Nej, Medlemmerne skal paa alle Maader kunne føle deres valgte Folk paa Tænderne, være med i selve Afdelingens Forhold, og derfor har jeg den principielle Opfattelse, at hvert Styrelsesmøde burde kunne overværes af Medlemmerne — en 20—30 Medlemmer — paa samme Maade som i Borgerrepræsentationen eller i Rigsdagen. Det vilde skabe Interesse, uden hvilken alt vil stagnere før eller senere. Saa meget som muligt bør foregaa under Medlemmernes fulde Kontrol — aabenlyst.

Ejendommeligt nok, det Forhold, som Indsenderen her beklager sig over, var der netop 3 Medlemmer paa Generalforsamlingen, der takkede mig for. Saa mærkelig er Verden.

*Det andet,* Indsenderen spørger om, er dette: Hvad vil i Grunden Sophus J. Nielsen? Og jeg ser Indsenderen ryste opgivende paa sit Hoved.

Foruden at henvise til det lige forud angivne ønsker jeg at oplyse følgende:

*Mit Arbejdsprogram* er dette at medvirke til, at Selvbestemmelsesret sker Fyldest i alle vore Forhold. Intet Omraade maa listes eller luskes udenom det Forum, hvor Medlemmerne kan udøve deres Bestemmelsesret nemlig paa Generalforsamlingerne.

*Jeg vil arbejde for,* at Afdelingens og Forbundets Love er affattet paa en saadan Maade, at ethvert af vi menige Medlemmer selv kan danne os et Skøn derover.

*Jeg vil arbejde for,* at Medlemmernes Arbejds-Overenskomst, vor Tarif, er affattet saaledes, at vi selv, og ikke en eller anden tilfældig Jurist skal afgøre, hvorledes Paragraferne skal forstaas. Saadan er det ikke nu, og af den Grund kan vi bogstavelig talt ikke tage et eneste Nr. af Typ.-Tid. i Haanden, *uden* at der har været indbragt Sager snart for den faglige og snart for den faste Voldgiftsret. Her er det som bekendt Juristens Stemme, der gør Udslaget, idet Arbejderne og Arbejdsgiverne har lige mange Stemmer. Saa ophæver de hinanden — og en fremmed skal da afgøre, hvordan Paragrafen skal forstaas. Men paa den Maade er det pinende galt. Det skal Medlemmet ved sin Sættepult eller ved sin Maskine kunne se, og naar vi ikke kan det, er Grunden den, at de fleste Paragrafer kan haandteres akkurat som en Harmonika — altsaa trækkes ud og ind. Heraf hele Misèren og heraf de mange tabte Sager med Bod til os paa 200, 300 eller 400 Kr. — foruden Salær paa 150 Kr. til Juristen. Han er den eneste, der direkte har Profit af dette Forhold.

I den senere Tid har vi endda set Medlemmer kunne anlægge Sag mod Afdelingen. Lad mig anføre et Eksempel paa en »ulden« Paragraf. Den findes i Tarifen, Side 5, Punkt 9 (Overarbejde) og lyder saaledes:

9. Overarbejde skal *søges* indskrænket og *saa vidt muligt* undgaas.

Alle Paragrafer, hvori der findes Udtrykket *»saa vidt muligt«* er værdiløse for os. Paragrafen skulde efter min Opfattelse lyde saaledes:

9. Overarbejde maa ikke finde Sted, saalænge Dansk Typograf-Forbund er i Stand til at anvise dertil brugbar Arbejdskraft.

Saa kunde ethvert Medlem forstaa den, — og det var Opgaven.

*Jeg vil arbejde for* en indgaaende og kammeratlig Behandling af hver enkelt Sag. Vort Forbund griber paa saa mange Maader ind i Medlemmernes Ve og Vel — det være sig ved Arbejdsløshed, Arbejdsanvisning, Sygdom, Død og Begravelse, Uddeling fra Den særlige Fond o. s. v. Derfor maa vort Forbund være Stedet, hvor enhver føler sig overbevist om, at dèr er min Sag i de bedste Hænder. Og selv om Indsenderen af Spørgsmaalene skulde mene, at saadan er det jo, saa har jeg dog vel Lov til at mene, at, *godt Arbejde kan altid gøres bedre.* Det kan det i alle andre Virksomheder, og vi maa vogte os for at tro, at vi har det bedste af det bedste. Vort Maal ligger altid forude — ikke bag os.

*Jeg vil arbejde for,* at den store Arbejdergruppe, fra hvilken jeg er udgaaet, Haandsætterne, lærer alle disse Ting at kende. Denne store Gruppe trænges paa saa mange Maader i vore vanskelige Tider. Ved Personaleindskrænkninger gaar det først ud over os, se blot paa Arbejdsløshedstallenes indbyrdes Forhold; vi har sværest ved at faa hævet vore personlige Lønninger, medens det er os, der har det daglige Slid. Mange Steder arbejder man som Konkurrenter, ikke som Kammerater. Til Glæde og Profit for hvem?

Ikke for os, ved jeg.

Maalet naar vi ikke ved i Konkurrence-Vanvid at udskrive den ene Konkurrence efter den anden — eller ved de nu benyttede Læse-Aftener. Nej, hver Mand sin Tarif i Haand; læs den og forstaa den.

*Jeg vil arbejde for,* at vort Fags Stedbørn, de Arbejdsløse, hjælpes paa enhver tænkelig Maade. Udfra Sætningen: »I Nøden skal man kende sine Venner« maa vi komme dertil, at vi i bogstaveligste Forstand omfatter vore arbejdsløse Kammerater med den største Hjælpsomhed, ja, jeg vil hellere sige Kærlighed, for det er selve Udtrykket. Vi maa komme dertil, at vi ser paa den Arbejdsløse som paa vor lidende Broder. Hver Dag maa vi spørge os selv: *Den Arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse, hvorledes klarer han sig i disse svære Tider?* Mange har gaaet ledige i halve og hele Aar, mange har Hustru og Børn hjemme.

*Hvorledes klarer de sig?*

Tro mig, spurgte ethvert Medlem sig hver Dag om dette, saa havde vi ikke her i Afdelingen ialt 8 Gange stemt de Forslag ned, som gik ud paa at hjælpe dem uden vedtægtsmæssig Understøttelse. Det bør ikke være nogen Frase, men vort Maal: Arbejdernes internationale *Broderskab.* Min Broder skal hjælpes — og hjælpes med alle til Raadighed staaende Midler.

— — —

Ja, andet Arbejdsprogram har jeg ikke, — men det er, ved jeg, ogsaa godt nok.

Og idet jeg sender en Tak til alle de Kammerater, som paa saa mange Maader igennem Tiden har sagt mig og vist mig, at de forstaar mig i disse Punkter, takker jeg til Slut ogsaa Indsenderen for hans Spørgsmaal, men ikke mindst for følgende Linier:

»Ved Forslaget om Mødelokale for de arbejdsløse kunde man høre Sophus J. N. varetage og varmt anbefale dette Forslag«.

— Det var ikke første — og hvis jeg lever bliver det heller ikke sidste Gang. Vær sikker paa det.

København, den 6. December 1931.

Med kollegial Hilsen

*Sophus J. Nielsen*
Medl. Nr. 521.

## Restancer.

Af Hensyn til Aarsregnskabernes Afslutning maa alle Restancer for 1931 indbetales paa Listen 49. til 53. Uge.

*O. A. Lundin.*

## VORE TYSKE KOLLEGERS OPLYSNINGSARBEJDE

Ved et Par Lejligheder har jeg tidligere i Forbigaaende henledet Kollegernes Opmærksomhed paa det storstilede Oplysningsarbejde, vore tyske Kolleger udfører. Skønt Pladsen her er stærkt optaget af vore egne Sager, kan det dog maaske have nogen Interesse at kige ind ad vore sydlige Kollegers Vinduer, for at se, hvad de tager sig for paa Oplysningens Omraade.

Vi har vel alle en Anelse i det mindste om, hvad det danske Arbejdernes Oplysningsforbund i flere Retninger udfører. Vi véd maaske endogsaa, at dette Forbund i Efteraaret har begyndt Udgivelsen af gode Bøger: det første Aar tilsammen 3, der faas meget billigt. Og vi véd vel alle, at der i Norden findes 2 grafiske Fagskrifter for saavel Arbejdere som Principaler, nemlig »Nordisk Boktryckarekonst«, der siden 1900 udgives af Brödrene Lagerström i Stockholm (hvor det ogsaa trykkes) og »Grafisk Revy«, der udgives af de 3 nordiske Typograf-Forbund, skal udkomme 4 Gange om Aaret og trykkes i de 3 forskellige Lande. Vi begynder jo at komme med her i Norden, — og netop derfor kan det have Interesse at se, hvad vore tyske Kolleger udfører i samme Retninger. Men i Korthed! — det er jo Tidens Løsen. Om det er rigtigt er jo en anden Sag. Korthed er ikke Grundighed.

»Bildungsverbandes der Deutschen Buchdrucker« har Hovedsæde i Berlin, men har Afdelinger rundt omkring i Tyskland. Siden adskillige Aar udgiver Forbundet »Graphische Mittheilungen«, der udkommer hver Maaned med et stort Hæfte indeholdende Tekst, Illustrationer og Bilag. Dette Tidsskrift er beregnet for alle Udøvere af Faget. Men da Trykkerne mente, at deres tekniske Interesser ikke blev tilstrækkelig varetagne, begyndte Forbundet for 6 Aar siden at udgive et særligt Maanedsskrift for denne Branche under Titlen »Der graphische Betrieb«; væsentligst Tekst, men med de nødvendige forklarende Illustrationer. Begge Blade er gode, og naar Kolleger vil holde et tysk Organ — jeg forudsætter, at de ogsaa holder de nordiske, — kan de begge anbefales paa det bedste, saa meget mere som de vistnok trænger til den Støtte, de kan faa i disse vanskelige Tider.

»Die Büchergilde« er en anden tysk Kollega-Organisation. Denne udgiver til en *meget* billig Pris virkelig *gode* Bøger. Enhver kan dog vistnok blive Medlem (altsaa ogsaa i Norden). Men i dette, som i de andre Tilfælde her omtales, maa man saa nogenlunde kunne Tysk, for at tilegne sig Indholdet. Bøgerne foreligger i en god Udstyrelse. Det er videnskabelige (Rejseskildringer) og skønlitterære Værker, der udgives i stort Antal. Ogsaa nordiske Forfattere er repræsenterede, f. Eks. flere Værker af Martin Andersen-Nexø, Peter Freuchen, Hans Povlsen. Særlig vil jeg her nævne den tyske Kollega, Digteren Ernst Preczang. Iøvrigt Jack London, Dostojewskij o. s. v. Det er en stor og god Virksomhed, vore tyske Kolleger her udfolder, hvortil slutter sig en stor Mængde gode, tekniske Bøger fra de forskellige faglige Omraader.

Af andre tyske Fagskrifter maa her nævnes endnu kun otte, — men der er flere, alle gode, men som oftest dyrere. »Graphische Jahrbücher«, der nu udgaar i sin 52. Aargang. Et godt Tidsskrift med mange Kunstbilag for baade Sættere og Trykkere (Leipzig). Og til Slut: »Reproduktion« (udgivet af Klimsch & Co. i Frankfurt a. M.), som er Verdens eneste tekniske Tidsskrift paa dette Omraade. Væsentligst Tekst. Og endelig »Die Buchdruckerwoche« samt »Farbe und Form«, der nu udgaar i sin 15. Aargang. (Forlag: Schule Reimann, Berlin). — »Archiv für Buchgewerbe und Gebraucksgraphik«, der udgaar i sin 68. Aargang. Det er et pragtfuldt og godt Tidsskrift, der udkommer paa den tyske Boghaandværkerforenings Forlag i Leipzig. — »Buch- und Werbekunst für Offset-, Tiefdruch und Hochdruck«. 8. Aargang. Forlag: Der Offset-Verlag, Leipzig. — »Der Holzschnitt« (Theodor Körners Forlag, Stuttgart). — »Seidels Reklame. Das Blatt für Werbewesen und Verkaufstecknik« (Forlagsselskabet i Berlin). Alle de tyske grafiske Tidsskrifter har en Del større eller mindre Bilag, udførte paa forskellige tekniske Maader i en enkelt Farve eller i flere Farver, alt efter Formaalet.

I Almindelighed tror jeg ikke, at der vil være Vanskelighed ved at faa tilsendt Prøvehæfter, men i denne Forbindelse kan det muligvis have nogen Interesse for Kollegerne at høre, at en interesseret Kollega her i Odense (J. Bjørnander), hvis Navn undertiden ses her i Typ.-Tid., ved hver Generalforsamling i Lokalafdelingen udstiller ovennævnte og andre Tidsskrifter samt enkelte Bøger fra »Büchergilde«, og forskellige Fagskrifter paa Dansk, Svensk og Tysk, ligesom han modtager Abonnement fra hele Landet paa disse Fagskrifter. (Adresse: Typ. J. Bjørnander, Sct. Jørgensgade 124, Odense). Udstillingerne beses som Regel med stor Interesse. Er denne Fremgangsmaade ikke værd at følge som et Eksempel ogsaa andre Steder?

Odense, den 25. November 1931.

*L. Chr. Nielsen.*

**HUSK**

B. & A.-Klubbens Besøg i

**GUTENBERGHUS**

Torsdag den 7. Jan. Kl. 7¼.

Adgangskort faas paa Kontoret i Vesterg.

(25)

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke i København.* Møde *Mandag den 4. Januar* Kl. 8 i Lokalet Falkonerallé 56. — Indledende Foredrag: »Fagligt Oplysningsarbejde« af *K. A. Jørgensen.*

Udstilling af og Afstemning over de til Exlibris-Konkurrencen indsendte Udkast.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Billetter og Programmer til Afdelingens *Nytaars-Revy*, Lørdag den 16. Januar faas ved Henvendelse til Styrelsens Medlemmer eller paa Forbundskontoret Vestergade 5 à 1 Kr. (heri er beregnet Deltagelse i det fælles Kaffebord).

*Styrelsen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt Generalforsamling den 17. Decbr. 1931. Til Dirigent valgtes *Jensen-Petersen.* Protokollen oplæstes og godkendtes, hvorefter *Formanden* gav nogle Oplysninger om et Par lokale Spørgsmaal. — Formandens Løn fastsættes som hidtil. Til Formand genvalgtes derefter *M. P. Petersen;* til Bestyrelsen genvalgtes *Joh. Christiansen* (Næstfmd.), *Oluf Larsen* og *Aksel Jensen* samt nyvalgtes *Carl Carstensen.* Til Revisorer genvalgtes *Johs. Hermansen* og nyvalgtes *J. P. Hansen;* Suppleant *Holger Andersen.* Repræsentanterne i Fællesorganisationen, *(Formanden* og *J. P. Hansen)* og Repræsentanter i Lærlinge-Afdelingen *(Jensen-Petersen)* genvalgtes. Fanebærer *(Sølberg)* og Reservefanebærer *(Sigurd Christensen)* ligeledes. Fanejunkere: *Meyer, P. Jensen, Henry Nielsen* og *Andr. Jensen.* Suppl.: *Emil Hansen* og *Carstensen.* — *Formanden* bragte den afgaaede Revisor, *J. P. Christensen,* en Tak for de 21 Aar, han havde været Afdelingens Revisor. — Det vedtoges at holde Fastelavnsfest som sædvanlig, og til Udvalg valgtes Bestyrelsen. — Efter Drøftelse af et Par lokale Spørgsmaal, sluttede Generalforsamlingen, der havde været besøgt af ca. 30 Medlemmer.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Tidligere Stereotypør hos Schultz *Johs. Samuelsen,* døde lige op til Jul, 65 Aar gammel. Afdøde blev for nogle Aar siden haardt ramt af Sygdom og var siden 1925 paa Invaliderente. Begravelsen fandt Sted 2. Juledag fra Sundby Kirkegaard, hvor Afdelingens Fane sænkedes over Samuelsens Grav.

*MEDLEMSFORTEGNELSEN,* der optages 2. Januar paa *samtlige* Trykkerier, bedes fremmet mest muligt.

*FRA OG MED MANDAG DEN 4. JANUAR* vil Lokalet i Rømersgade 22, 2. Sal være til Raadighed for ledige Kolleger hver Mandag, Onsdag og Fredag Kl. 1—4¼.

*RETTELSE.* Under Foreningsmeddelelser (Nye Medlemmer) var Sætter Juris Jensen anført som udlært i Vesterbros Bogtrykkeri, skal være Jensen, Vesterbros Torv.

*DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG.* Begravelseskassens udenbys Medlemmer erindres om, at Kontingentet for 1932 skal være indsendt inden Udgangen af Januar Maaned 1932 til Typograf *B. Nielsen,* Borgergade 29 ², Aalborg. Grundet paa modtaget Bonus halveres Kontingentet for 1932 saaledes, at det for Ægtepar bliver 3 Kr. 90 Øre og for enkelte Personer 2 Kr. 60 Øre, og da Beløbet er saa lille, kan det sendes i Frimærker (helst 10 eller 5 Øres), hvis vedkommende foretrækker denne Forsendelsesmaade.

*LØNTABET* i U. S. A. som Følge af den økonomiske Krise har i det forløbne Aar været dobbelt saa stort som Værdien af den samlede Udenrigshandel og 11 Milliarder Dollers lavere end det foregaaende Aar.

*KRIGEN* vil ikke dø saa længe Patriotismen lever.

*Tolstoj.*

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg modtaget følgende Bidrag:

I. H. Schultz 407,00, Tofdrup & Co. 37,50, Kristensen & Mikkelsen 20,00, Berlingske Tidende (Trykkeriet) 175,00, Faktor Kaj Petersen 10,00, Montør Nordland 10,00, X Frederiksberg 100,00, Bogtr. A. Th. 5,00, W. W. og E. H. 5,00, O. C. Olsen 440,00. *Tilsammen Kr. 1209,50.*

Ialt med tidligere indkomne Bd. *Kr. 15,410,40.*

København, 29. December 1931.

*O. A. Lundin.*

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

*Herning:* Folkebladets Pers. 27,00, Avisens Pers. 32,00, W. Jacobsen 3,00, Faktor Christensen 10,00, Red. Hærvig 5,00, Herning Folkeblad 10,00, E. J. Larsen 2,00, Bogtr. Boye 5,00, Pagh 5,00, Bdr. Jensen, Ikast 5,00, ialt 104,00; *Hjørring* Lokalafdeling 130,00; *Lyngby* Lokalafdeling 15,00; *Ringsted:* Afdelingens Medl. 104,00, Jubilæumsgave 50,00, Red. Abildtrup 10,00, Venstres Folkebl. 20,00, K. Christensen 2,00, W. 2,00, Ringsted Folketid. 20,00, Red. I. V. Christensen 10,00, J. V. Pedersen 10,00, H. P. Jensen 5,00, S. O. Nicolajsen 5,00, O. Christoffersen 2,00, Sorø Bogtr. 10,00, A. Nielsen 5,00, Sorø Folketid. 5,00, Krogh 5,00, K. R. Krogh 5,00, Venstres Folkebl., Sorø 10,00, B. Bendixen 5,00, ialt 285,00; *Roskilde:* J. Odense 5,00, Chr. G. Odense 15,00,

J. C. Taarnø 5,00, Chr. Stigaard 10,00, Felix Møller 10,00, Roskilde Avis 15,00, Roskilde Dagblad 15,00, H. G. Hellstrøm Olsen 5,00, O. Schwartz 5,00, C. C. Christiansen 5,00, Vald. Jensen 5,00, L. Berthelsen 5,00, P. E. Borrild 5,00, Afdelingens Medl. 148,00, ialt 253,00; *Viborg:* Bogtr. Mortensen 5,00, Bogtr. Møller 5,00, Faktor Gottschalk 5,00 Forrf. Schmidt 5,00, Red. Wellejus 10,00, Afdelingens Medl. 92,00, ialt 122,00. Tilsammen *Kr. 909,00.*

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 11,192,00.*

København, 28. December 1931.

*Karl Sørensen.*

Rettelse: I sidste Nr. er der under Aarhus opført Kongsvangs Tr. Pers. 14,00, skal være *43,00*, det samlede Beløb fra Aarhus 1526,00 er uforandret.

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

22. December: Esbjerg 400,00; Korsør 200,00; Sønderborg 200,00; Struer 300,00. 28. December: Randers 500,00.

København den 29. December 1931.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Henry Kampmann Sørensen, udl. 15. 12. 31 hos Nordtoft (arb. s. St.). Paal. Else Knudsen, tidl. Medlem (Jarmer).

TILTRAADTE

København: 2855 Albert Christensen fra Rejse (arbl.). 7422 Jean Petersen fra Helsingør (Udenfor Faget). Hj.-arb. Svend Nygaard fra Fabriksarbejderne (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 6754 V. Bjørnbak Jensen (arbl.) og 7344 Aage Christensen (arbl.). Aarhus: 7947 Sv. Aage Pedersen (arbl.) og 7952 P. J. Liebetrau Hansen (arbl.). Fredericia: 7669 Otto Hoffmann (arbl.), 6462 Volmer Nielsen (arbl.) og 7429 Aksel B. Sørensen (arbl.). Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup (arbl.). Haderslev: 6713 Hans Kjær (arbl.). Hjørring: 7441 Eduard Nielsen (arbl.), 7448 Frode Lund Nielsen (arbl.), 7691 Niels Nygaard (arbl.) og 7487 Arthur Larsen (arbl.). Horsens; 5301 Dagmar Mogensen (arbl.). Odense: 7923 Niels Fr. Hansen (arbl.). 7509 Marius W. W. Hansen (arbl.) og 7935 Aage W. Hansen (arbl.). Sønderborg: 6134 Jens Hansen Møller (arbl.). Thisted: 7693 Axel Melsen (Andersen, Hurup). Vejle: 1579 Ingv. Maaløe (arbl.), 7463 Chr. Hvejsel Hansen (arbl.). Viborg: 6342 Knud H. Knudsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7146 H. Petersen til Esbjerg (arbl.). 1579 Maaløe til Vejle (arbl.). 7463 Hvejsel Hansen til Vejle (arbl.). 6134 Jens Møller til Sønderborg (arbl.). 7802 Carlo Gildsig til Hobro (arbl.). 6949 Nyeland-Nielsen til Rønne (arbl.). 7872 H. Thorgersen til Horsens (arbl.).

Haslev: 7349 Johs. Sørensen til Ringsted (arbl.). Hobro: 4345 E. Lønne Nielsen til Nykøbing M. (arbl.). Holbæk 6882 Asger Nielsen til Ringsted (arbl.). Køge: 6836 Villi A. Bennedsen til Ribe (arbl.). Løgstør: 7487 Arthur N. Larsen til Hjørring (arbl.). Nyborg: 7923 Niels Fr. Hansen til Odense (arbl.), 7509 Waldemar Hansen til Odense (arbl.), 7935 Aage Werner Hansen til Odense (arbl.) og 7577 Folmer Olesen paa Rejse. Randers: 7947 Sv. Aa. Pedersen til Aarhus (arbl.). Ringkøbing: 1535 Børge Wich. Nielsen. Skjern: 7475 Ejnar Johansen paa Rejse. Vejle: 6649 Jørg. Sørensen til Aalborg i Pl.

UDMELDT

Aarhus: 3559 Arthur Jensen (Faktor).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1776 Trykker Aage Petersen (Berl. Tid.). 1328 Stereotypør Sternberg (Berl. Tid.).

## Typografernes fagtekniske Samvirke i København.

Møde Mandag den 4. Januar Kl. 8 i Lokalet, Falkonerallé 56. — Afstemning i Exlibris-Konkurrencen.

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**GLEM IKKE AT ERIK LEVISONS PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE.**
*Første og største Valsemassefabrik og Støberi i Danmark med pneumatisk Tryk.*
(20 e)

**Til Grafisk Revy**
har jeg et billigt Samlebind, som kan indeholde 10 Hefter. Det er en Pryd for ethvert Bogskab. Prisen er Kr. 2,50 og sendes portofrit mod Indsendelse af Frimærker.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Sætterforbundter,**
som har staaet 4¼ Aar i Lære, søger Plads straks. Billet mrkt. »31« modtager Ekspeditionskontoret.

**Bogtrykkeri**
med Hurtigpresse, Diegel, Hjælpemaskiner og godt Skriftmateriel, er til Salg for 7—8000 Kr. Lille Udbetaling. Beliggende i Købstad. Billet mrkt. »30« modt. Ekspeditionsk.

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**FRITZ MÜLLER**
LINNÉSGADE 24 - TELEFON CENTRAL 10,291
GRAFISK FAGFORRETNING
Største Lager af moderne Værktøj for Sætteri og Trykkeri. — Forretningen fører fuldt moderne Værktøjskasse for Trykkere.
Forlang Tilbud. — Forsendelse til Provinsen.
*Alle Bogtrykmaterialer.* (27)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 8. JANUAR 1932 59. AARGANG


## SVENDEPRØVERNE

Den fornylig afholdte Udstilling af Svendeprøver i Forbindelse med K. A. Jørgensens Gennemgang af disse, kunde maaske give Anledning til et Par Bemærkninger, ogsaa udover de af Henrik Eriksen her i Typ.-Tid. fremsatte.

At det, som Hellberg ved Udstillingen rigtigt bemærkede, er et uvurderligt Gode, vi her har faaet indført, er vi vist nu alle enige om, men ligesaa enige bør vi være om, at den Form, hvorunder Svendeprøverne aflægges, endnu ikke er det helt rigtige.

Den første Anke er mod Prøvens Aflæggelse paa Lærestedet og de dermed forbundne Ulemper og Uretfærdigheder. Thi det er vel ganske afgjort, at en Aspirant til Svendeværdigheden, udlært paa et stort og med første Klasses Materiel udstyret Bogtrykkeri, er noget, og endda ikke saa lidt, bedre stillet end Lærlingen paa det lille og med helt eller delvis kassabelt Materiale forsynede Arbejdssted. — Ganske vist siges der at blive taget skyldigt Hensyn til Lærestedernes Art ved Bedømmelsen af Svendestykket, men vi kommer da, forekommer det mig, i nogen Grad ind paa at undskylde den ikke egnede Virksomheds Ret til at udlære, og gaar derved imod det, der fra vor Side er noget af Svendeprøvens Princip. Vurderingen af den aflagte Prøve løber samtidig Fare for at blive noget svævende, præget af Skuemestrenes Syn paa de forskellige Værksteders Kvalitet. Det er jo da et Spørgsmaal, om man kan lægge et—to eller tre kortvarige Besøg paa et Bogtrykkeri med til Grund ved Bedømmelsen af en saa vigtig Ting som en Svendeprøve er.

En anden Ulempe er den svigtende Kontrol. Det er selvsagt en Umulighed for Skuemestrene at udøve denne effektivt, naar de samtidig skal udføre den overfor flere Arbejdssteder, og jeg skal anføre et Par Tilfælde paa denne Svigten, taget fra den sidst aflagte Svendeprøve.

Paa et mellemstort københavnsk Bogtrykkeri tillod Sætter-Faktoren sig under Skuemestrenes Fravær at give Lærlingen et Par Raad med Hensyn til Udførelsen af Arbejdet, som efter hans Skøn ikke var, som den burde være. Han blev afvist af Lærlingen med en Bemærkning om, at det dog var ham (Lærlingen) og ikke Faktoren, som aflagde Svendeprøve; dette blev taget ham meget unaadigt op og omgaaende rapporteret til Chefen som er en meget temperamentsfuld Herre. Resultatet var, at den nye Svend, efter Prøven (der forøvrigt blev antaget) kaldtes ind til Mester, hvor han modtog en kraftig Røffel for sin »Opsætsighed« mod den noget for tjenstvillige Faktor!! —

Et andet Tilfælde fremkom ved, at jeg spurgte en Bekendt, paa hvis Arbejdssted der aflagdes Svendeprøve, om Kontrollen med Lærlingen nu ogsaa var helt fyldestgørende. Svaret var benægtende. Paa det direkte Spørgsmaal: »Har Du da hjulpet ham«? svarede han omtrent følgende: »Naa, ja, hjulpet og hjulpet, han spurgte mig om enkelte Ting, og saa svarede jeg ham!« Disse to Eksempler, som, hvis Pladsen tillod det, kunde suppleres med flere, illustrerer ret godt den manglende, i hvert Fald ikke helt effektive Kontrol.

At komme disse Ulemper tillivs vil maaske blive svært. En af de Udveje, som ligger nærmest for, er at lade Svendeprøven aflægge paa selve Fagskolen; men dette vilde jo give de Lærlinge, som havde frekventeret denne et betydeligt Plus fremfor de øvrige. Man maatte altsaa gøre Skolen obligatorisk, hvilket igen vil sige: skaffe Plads. Men indtil dette gyldne Maal naaedes, kunde man vel komme udenom Spørgsmaalet ved at lade de Svende, som ikke havde besøgt Fagskolen, hvad enten nu dette skyldtes Pladsmangel eller andre Grunde, sætte sig grundigt ind i dennes Materiel og Indretning paa et ganske kort »Kursus« afholdt f. Eks. den sidste Maaned umiddelbart op til Svendeprøven. At man herved vilde komme Idealet: Svendeprøven aflagt paa saa lige Vilkaar som muligt og under betryggende Kontrol, meget nær, skulde synes indlysende.

En mere sagkyndig Behandling af Spørgsmaalet Svendeprøverne vilde iøvrigt sikkert have Interesse, og ikke mindst de unge Mennesker, som i den kommende Tid skal gennem »Skærsilden«, har Krav paa en fuldt retfærdig Behandling saavel under Aflæggelsen som ved Bedømmelsen af Prøven.

København, 15. December 1931.

*O. Chr. Sørensen.*

---

## UDLANDET 1931

Katastrofevalget i Tyskland i Efteraaret i Fjor indledede — kan man godt sige — en Periode med Nederlag og Tilbagetog for de socialdemokratiske Arbejderpartier i Europa. Det er ikke nogen Forklejnelse for os at erkende og indrømme dette. Det er kun en nødvendig Konstatering af Kendsgerninger. Men det er den Slags Nederlag, som det gælder om at tage med den bevidste Vilje til at føre Sejren hjem næste Gang, der kaldes til Kamp og Samling.

Men alligevel er de sidste store og betydende Valg rundt om i et Par af Europas mest betydende Lande, hvad angaar Verdenspolitiken, nemlig Tyskland og England, et Fingerpeg, som Arbejderne kan og maa benytte som en Rettesnor i Fremtidens Arbejde. De to store Valg, i Tyskland og i England, har i Virkeligheden været saa katastrofale for Arbejderne, først og fremmest i de paagældende Lande, men ogsaa for Arbejderne og den socialistiske Arbejderbevægelse i Europas øvrige Lande, at man maaske har Lov til at sige, at Arbejderbevægelsen har faaet et saa alvorligt Knæk, at det kan tage Aar at genoprette det, der tabtes, *hvis ikke Arbejderne overalt udviser den allerstørste Agtpaagivenhed overfor vore Modstandere* — thi det er jo desværre en Kendsgerning, at naar de reaktionære Partier har formaaet at foretage et saa katastrofalt vellykket Fremstød mod Arbejderne, saa skyldtes dette udelukkende, at *Arbejderne gik i godt skjulte eller pænt udsmykkede Fælder.*

Derfor gælder det i allerhøjeste Grad om, at Arbejderne raaber Vagt i Gevær og kender deres Besøgelsestid næste Gang, Krigsbasunen lyder.

— Hvordan ser det egentlig ud i Tyskland i Dag. . . . Efter Valget i September Maaned i Fjor led det socialdemokratiske Arbejderparti et saadant Nederlag, at det endnu og vel desværre ogsaa Aar frem i Tiden svier og svier haardt til de tyske Arbejdere. Sejren spilledes i Hænderne paa de kommunistiske Opviglere og politiske Fidusmagere og — værre — i Hænderne paa den argeste tyske Reaktion, de saakaldte National-Socialister, »Nazister«, der er Repræsentanter for den mest afgjorte, men samtidig ogsaa den bedst camouflerede Fascisme i Europa. National-Socialismen i Tyskland var en Fælde for de tyske Arbejdere, som desværre gik i Fælden, men ganske vist var Fælden ogsaa pyntet særdeles smukt op med Løfter som Ophævelse af alle Krigsskadeerstatninger til Krigens »Sejrherrer«, det tyske Riges Genopstandelse som Stormagt, Arbejde til alle. Tænk blot paa, hvad et Løfte som »Arbejde til alle« betyder i et Land, hvor der er over 6 Millioner arbejdsløse Arbejdere.

Desværre først for sent er det gaaet op for de tyske Arbejdere, hvad Valget i September Maaned 1930 betød og maaske kommer til at betyde for Tysklands og dermed ogsaa for de tyske Arbejderes Fremtid. — Kaos. . . . Det er en svær Tid for vort tyske Broderparti, og det er en Prøvelsens Tid for vore tyske Kammerater, der vant til de haardeste Tørn er i Stand til og har Vilje til ogsaa denne Gang at staa Skulder mod Skulder som saa ofte før.

— Ogsaa i England lykkedes det Reaktionen — og desværre, det kan vel næppe skjules, ved et Par af Arbejdernes egne Føreres Hjælp — at bibringe de engelske Arbejdere et saa føleligt Nederlag, at det kan tage Aar, forinden det tabte atter kan genoprettes. Ogsaa i England lykkedes det Reaktionen at faa Arbejderne til at gaa i en smukt pyntet Fælde: Tolden. I England findes der over 4 Millioner arbejdsløse: Udelukkelse af de udenlandske Varer betyder Ophjælpning af den engelske Industri, hvilket igen betyder Arbejde til alle arbejdsvillige Hænder i England, — ikke sandt: et Program. der intet lader tilbage at ønske for sultne Munde — selvom saa Told er et aldrig saa vanvittig forfejlet et Forsøg paa at løse Arbejdsløshedsproblemet. Men altsaa: de engelske Arbejdere greb — maaske drevet dertil af den yderste Nød — til »Midlet«, der »skal ophjælpe gamle Englands Industri«. Tidligt nok faar vore engelske Kammerater Reaktionens Kærlighed overfor det engelske arbejdende Folk at føle.

— — — Tabt 233 Mandater i England. . . . Det er et meget alvorligt Mene-Tekel til Arbejderne Verden over. De kapatalistiske Ravne lurer. De venter kun paa det fede Bytte .Men de socialistiske Arbejdere Verden over skal vide — trods øjeblikkelige Nederlag — at kende deres Besøgelsestid og danne Vagt om Socialismen og alt det, som er Arbejdernes. Arbejderne kan lide Nederlag, men altid vil de rejse sig igen, til den endelige Sejr er vundet og de socialistiske Ideer anerkendt som de eneste berettigede Samfundsideer. *Sigv. Hansen.*

## SKATTEBLANKETTEN

Som bekendt kan man ved Opgivelsen til Skattevæsenet i sin Indtægt fradrage *al* Forsikringskontingent (til Syge- og Begravelseskasse, Arbejdsløshedskasse, Livs-, Ulykkes- og lignende Forsikringer).

Men desuden kan der i Henhold til ministerielt Cirkulære fradrages 75 *pCt.* af det *egentlige* Fagforeningskontingent. Dog er det saaledes, at medens Forsikringskontingentet opføres paa Skatteskemaet og fradrages paa dette, skal det fradragsberettigede Fagforeningskontingent trækkes fra Aarsindtægten, *forinden* man opfører denne paa Selvangivelsesblanketten.

Nedenfor opfører vi, hvad der i *København* kan fradrages for

*Heltbetalende Medlemmer:*

| | | |
|---|---|---|
| Forsikringskontingent . . | 3,40 Kr. | pr. Uge. |
| Fagforeningskontingent. | 75 Øre | — |

*Paalæggersker:*

| | | |
|---|---|---|
| Forsikringskontingent . . | 1,70 Kr. | — |
| Fagforeningskontingent. | 37 Øre | — |

*Mdl. Hjælpearbejdere:*

| | | |
|---|---|---|
| Forsikringskontingent . . | 1,90 Kr. | — |
| Fagforeningskontingent. | 52 Øre | — |

For Arbejdsløshed- og Sygeuger kan *intet* fradrages. For Medl., hvis Hustru er Medlem af Begravelseskassen, kan yderligere fradrages 5 Øre pr. Uge. *O. A. L.*

## EN JULEHILSEN

To Kolleger, Sætteren *Viggo Naae*, og Trykkeren *Simon Gullander*, begge arbejdende hos Niels P. Thomsen i Holstebro, har i Fællesskab udsendt en Julehilsen i Form af et typografisk Arbejde, en Gengivelse af nogle Vers fra Grønland, der er samlet under Titlen »Solsalmer« og tilføjet enkelte Tegninger af Johannes Larsen. Formatet er 8⁰, Papiret guligt, blødt; det lille Arbejde omfatter 20 Sider + Omslag, trykt i 125 Ekspl. Resultatet af dette Samarbejde er blevet særdeles godt. Det er øjensynligt, at det er to Fagmænd i dette Ords gode Betydning, der har arbejdet med Opgaven — en Sætter, der kan sine Sager (han udviser saaledes en usædvanlig god Satsbehandling), og en Trykker, der er i Stand til at supplere denne Kunnen paa en saadan Maade, at Arbejdet bærer Præg af det helstøbte. *Charles Moegreen.*

## BRANCHE-BEVÆGELSEN

har i nogen Tid været Genstand for Drøftelse blandt vore svejtsiske Kolleger. Delegeretmødet i Marts 1931 nedsatte desangaaende en Komitè, som nu foreslaar at begrænse Antallet af Branche-Klubber, da alt for megen Kraft menes at blive spildt ved de hidtil bestaaende større eller mindre Branchers særlige organisatoriske Liv. De Branchedannelser, der tillades, skal omfatte alle Forbundsmedlemmer indenfor Branchen, og det faglige Uddannelsesarbejde skal søges centraliseret. *S. H.*

## LOVBEFALET FERIE I FRANKRIG

Det franske Deputeretkammer vedtog fornylig en Lov, som fastsætter *Ret til betalt Ferie for Arbejderne.* Efter et Aars Arbejde gives en Uges Ferie, efter 3 Aars Beskæftigelse gives 2 Ugers Ferie. Bliver en Arbejder opsagt, beholder han sin Ret til Ferie, men siger han selv op, bortfalder Ferieretten. Det er forbudt Arbejdsgiveren under nogen Form at erstatte Ferien med Penge — eller anden Godtgørelse, og hvis en Arbejder i sin Ferie arbejder andet Sted, kan den Arbejdsgiver, der har givet ham Ferie, forlange Betalingen herfor tilbagebetalt.

Denne Lov maa betegnes som et glædeligt Fremskridt i de sociale Goder for den franske Arbejderklasse. *S. H.*

## DET TYSKE FORBUND

har efter den betydelige Lønnedsættelse, som ifølge Nødforordningen fra 1. Januar gennemførtes, set sig nødsaget til en almindelig Nedsættelse af alle Kontingentsatser og en fornyet Nedsættelse af alle Understøttelsessatser. *S. H.*

## HØJ KULTUR

I Numer 49 af vort Fagblad fremsætter Kollega Carl Lauritzen nogle Bemærkninger med Hensyn til Indtryk, hentede paa Generalforsamlingen den 22. November i Københavns Afdeling.

Først omtales en Forespørgsel, stillet af Styrelsesmedlem Soph. J. Nielsen, angaaende Punkt 2 paa Dagsordenen, Regnskabet. Nævnte Forespørgsel har vakt C. L.s Mishag i allerhøjeste Grad, idet han gør gældende, at det ikke er passende for et Medlem af Styrelsen at fremkomme med en saadan paa en Generalforsamling, men at han rettelig burde have indhentet Oplysning desangaaende i Styrelsen.

Dernæst udtaler C. L. sin Misfornøjelse med, at Soph. J. Nielsen varmt anbefalede Forslaget angaaende Opholdslokale for de arbejdsledige Kolleger samt at han med »Pathos« fremhævede den høje Kultur blandt de arbejdsledige og anbefaler ham at »drage Lære« heraf.

Dernæst vender C. L. sig mod »de unge Kommunister« indenfor Afdelingen, idet han spørger, om det ikke var paa Tide at blive fritaget for Diskussion angaaende fagpolitiske Spørgsmaal paa vore Generalforsamlinger.

Uden at risikere at blive nævnt som Defensor for Soph. J. Nielsen ønsker jeg at knytte et Par Bemærkninger til Carl Lauritzens Indlæg.

Med Hensyn til Forespørgslen angaaende Afdelingens Regnskab ved jo C. L. udmærket godt, da han jo hører til de Kolleger, som altid deltager med Interesse i Organisationens Arbejde paa vore Generalforsamlinger, at hidtil har det været anset for baade forsvarligt og tilladeligt, naar man ønskede at faa Svar paa Spørgsmaal ogsaa af denne Art, netop paa Generalforsamlingen at indhente et saadant Svar fra Afdelingens Kasserer; om en saadan Forespørgsel rettes af et Styrelsesmedlem, har hidtil ikke været opfattet som et Forsøg paa »Underfundighed« eller Etablering af »Muldvarpearbejde«. I det hele taget forekommer det mig, at en saadan Udtalelse ikke bør fremkomme fra en ældre Kollega, som befatter sig med at give anderledes tænkende Kolleger Anvisning paa at drage Lære af »høj Kultur«. Hvad dernæst Anbefalingen af Opholdslokale for arbejdsledige Kolleger angaar, undgik det vel ikke C. L.s Opmærksomhed, at dette Forslag blev modtaget med overordentlig Velvilje og Forstaaelse blandt det store Flertal af de arbejdende Kolleger, hvad Afstemningen over nævnte Forslag jo tilfulde gav Udtryk for. Jeg kunde ønske hertil at føje den Udtalelse, at det vilde være i høj Grad ønskeligt, om den Interesse, Soph. J. Nielsen viser de arbejdsledige Kollegers Forslag, som af og til behandles paa vore Generalforsamlinger, maatte finde Indpas hos et større Antal af Styrelsens Medlemmer.

Til Slut et Par Ord angaaende den Partipolitik, som C. L. ønsker sig fritaget for. Jeg kan for saa vidt godt tilslutte mig den Tanke, at Fagbevægelsen maaske vilde vinde i Styrke og Taktik, hvis det var muligt at adskille denne fra al Politik. Men jeg kan samtidig forsikre, at det vil møde en saadan Modstand hos de øverste Ledere indenfor Fagforeningerne, idet adskillige af disse Magtstræbere jo netop benytter Organisationen som en bekvem Trappestige til at opnaa høje og vellønnede Stillinger, navnlig indenfor de socialdemokratisk styrede Kommuner; alene af denne Grund vil det i en uoverskuelig Fremtid praktisk talt være umuligt at hidføre en saadan Forandring.

Hvad angaar »de unge Kommunister« lytter jeg gerne med Interesse til saadanne Diskussioner; det sker jo dog nu og da, at man faar smaa Sandheder at høre, som det vel nok vil være adskilligt vanskeligere at faa faa fat paa gennem de vante Diskussioner, som jo hverken C. L. eller andre af os er blevet synderlig mere kloge af, selv om de, som er saa lykkelige at kunne delagtiggøre os i Anvisninger paa »høj Kultur«, mener at faa daarlige Nerver af at høre paa Diskussioner fra den anden Side.

København, i December 1931.

*Fritz Johansen.*
443.

## SVENDEPRØVE

Paa Grund af særlige Forhold har en i August hos Bogtrykker *Axel Stenersen* paa Amagergade »udlært« Sætter *Wm. Cortsen* først i December aflagt Svendeprøve. Prøven kasseredes.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### AARHUS AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 11. December 1931. Dirigent *Vald. Hansen.* Sekretær *Harald Nielsen.* Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Formanden, *Ernst Pedersen* aflagde Beretning og paapegede gennem en udførlig statistisk Opstilling af Lønningerne for de forskellige Brancher indenfor Faget, at Byens Gennemsnitsløn for det forløbne Aar var uforandret. — Formandens Beretning godkendtes enstemmigt. En Resolution angaaende international Afrustning tiltraadtes enstemmigt uden Diskussion. — Forslag fra Bestyrelsen om Afholdelse af Juletræsfest Nytaarsaften vedtoges ligeledes. *Aage Larsen* henstillede, at der ingen officielle Taler holdtes ved Kaffebordet, og at man til næste Aar søger en anden Ordning med Hensyn til Fordelingen at Legetøjet til Børnene. Toges til Efterretning. — Der bevilgedes 50 Kr. til de fattiges Jul og 25 Kr. til Fællesorganisationens Bespisning. De Arbejdsløses og Rejsendes Understøttelser for 1932 vedtoges uforandrede fra 1931. — Der bevilgedes Styrelsen 100 Kr. i Gratiale og Kassererens Løn vedtoges uforandret med 800 Kr. for 1932. —

Som Kasserer genvalgtes *Chr. Rostgaard* med Akklamation. — Til Bestyrelsen genvalgtes *Peter Nielsen* med 63 St. og *Stecher Christensen* med 49 St.; derefter havde *Soph. Nees* 18 St. — Som Revisor genvalgtes *P. Christiansen.*

Under Eventuelt henstillede *Peter Jørgensen* til Kollegerne, at de paasaa, at der ikke fandt Overarbejde Sted, men at der saa vidt muligt toges Folk i Arbejde.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Billetter og Programmer til Afdelingens *Nytaars-Revy*, Lørdag den 16. Januar faas ved Henvendelse til Styrelsens Medlemmer eller paa Forbundskontoret Vestergade 5 à 1 Kr. (heri er beregnet Deltagelse i det fælles Kaffebord).

*Styrelsen.*

*En Fodboldklub.*

Under den Overskrift fremkom der i »Typ.-Tid.« Nr. 52 en lille Artikel med Forslag om Oprettelse af en saadan.

Det er ikke noget nyt Forslag, som her fremkommer, utallige Gange har man drøftet dette Spørgsmaal paa Generalforsamlingen, og altid er man enedes om, at det var et Spørgsmaal, som laa udenfor den Rækkevidde, som vort Lærlingearbejde har. Nu forekommer Spørgsmaalet igen, maaske er Indsenderen af Artiklen ny i vore Rækker og har aldrig været tilstede paa nogen Generalforsamling, hvor Spørgmaalet har været diskuteret, og er derfor ukendt med de tidligere Forslags Skæbne.

Det synes, som der er megen Uklarhed med Spørgsmaalet om vore Opgaver indenfor Lærlingebevægelsen, og i allerhøjeste Grad naar man stiller Spørgsmaalet Fodboldklub op paa Siden af vore øvrige Opgaver; thi dette Spørgsmaal ligger langt fra dem, vi har at arbejde med, at vi tager en Fodbold med paa vore Udflugter om Sommeren og under enkelte Hvil »skyder« til den er lige til, det hører med til Udflugtens Fornøjelser, men det at skulde oprette Fodboldklub med særskilte Love, Trøje med bestemt Farve og Mærke, at danne en Klub indenfor Klubben, det tror jeg vil være en usund Trafik for selve vor Lærlingeafdeling, bortset fra, at det slet ikke vil have noget med dens Opgaver at gøre, i det Tilfælde tror jeg, at vi i København har Fodboldklubber nok, som i højere Grad vil kunne oplære de enkelte fodboldinteresserede i denne Sport. *Poul P. Petersen.*

— — —

Iøvrigt en lille Bemærkning til Artiklens Underskrift, som var et »P«. Igennem længere Tid har jeg paa Smaameddelelser brugt samme Betegnelse, og jeg henstiller kammeratligt til det nye »P« om i eventuelle nye Indlæg at forandre sin Underskrift lidt, da der jo kan opstaa Forvekslinger, som ikke er til Fordel for den ene eller anden.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* En gammel Kollega, *N. C. Madsen*, døde lige op til Jul, 78 Aar gl. — Madsen som i den sidste halve Snes Aar havde boet i »De Gamles By«, bisattes 2. Juledag fra Kirken derinde og førtes til Krematoriet, hvor Ligbrændingen er foregaaet. Den afdøde havde i nogle og tyve Aar arbejdet hos O. C. Olsen & Co. og i 6 Aar hos Quist & Co.

— Maskinsætter *Carl Chr. Vald. Rasmussen* er forleden afgaaet ved Døden efter nogle Ugers Sygdom. Rasmussen arbejdede hos Mayland og havde været dèr de sidste 16—17 Aar; han havde lært hos Qvist & Co. og blev Svend i 1907. Rasmussen var en interesseret og pligtopfyldende Kollega, som i en Aarrække havde været Personalets Tillidsmand og Inkassator, men i det sidste Par Aar svigtede Kræfterne ham noget. Begravelsen finder Sted Fredag den 8. Januar Kl. 1¼ fra Sdr. Kapel paa Vestre Kirkegaard.

*ET PAR JUBILÆER.* Nykøbing Mors kan i Begyndelsen af det nye Aar fejre et Par Jubilæer, idet Bogtrykker *Georg Nielsen* den 2. Januar har været Bogtrykker i 25 Aar. Hr. Nielsen har altid været en dygtig og human Arbejdsgiver, ligesom han i alle disse Aar har staaet som Medlem af Dansk Typograf-Forbund.

— Mandag den 18. Januar er det 25 Aar siden, Typograf *Henry Ebbesen* overtog Posten som Formand og Kasserer indenfor Typografernes Fagforening paa Mors. Selv om Afdelingen ikke hører til de store, er det dog et betydeligt Arbejde, der er lagt paa Ebbesen med at »ekspedere« de forskellige Tilrejsende, hvoraf mange sikkert paa Dagen vil sende ham en venlig Tanke. Vi ønsker gerne, at han endnu i mange Aar maa virke til Gavn for Standen *f.*

*GULDBRYLLUP* fejres Fredag den 8. Januar af vor Kollega *Carl Lindstrøm* (tidl. hos Luno) og Hustru. Guldbrudeparret bor Slaaenvej 9 St., Brønshøj.

*MEDLEMSFORTEGNELSERNE* pr. 2. Jan. bedes *omgaaende* indleveret til Kontoret.

*DAGKURSUSET* for arbejdsløse Sættere og Trykkere i København aabnes *Onsdag den 13. Januar* Kl. 10 Formiddag i Fagskolen for Boghaandværk (Teknologisk Institut). De, der har meldt sig til Deltagelse, bedes møde den nævnte Tid.

*EN PRÆMIEKONKURRENCE.* Som sædvanlig har »E. L. Tidsskriftet« udskrevet en Jule-Præmiekonkurrence, og denne Gang drejer Konkurrencen sig om Fremsættelse af Forslag til »saadanne vigtige faglige Spørgsmaal, som vilde egne sig godt til at blive løst ved en Præmiekonkurrence«. Der udsættes 5 Præmier fra 100 til 25 Kr., og Præmierne uddeles til dem, der efter Dommerkomiteens Mening maatte have indsendt de bedste Ideer til Præmie-Konkurrencer. Som Dommere fungerer Repræsentanter fra saavel Arbejdernes som Arbejdsgivernes Side. Løsningerne maa indsendes i to Ekspl. under Adresse »E. L. Tidsskriftet«s Redaktion, Erik Levison, Vesterbrogade 69—71, København V. — Interesserede Medlemmer henvises iøvrigt til »E. L. Tidsskriftet«s Julenummer.


# Trykkerafdelingen

**Fredag d. 15. Jan. Kl. 8**

taler

Ingeniør *Meincke-Nielsen*

om

**Farvefabrikation**

Foredraget holdes Rømersgade 22 (lille Sal)

**Søndag d. 17. Jan. Kl. 9½**

Besøg paa

Sadolin & Holmblads Farvefabrik

Holmbladsgade 70


## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

30. Oktober 1931. Forskellige Mæglingsafgørelser vedr. Overarbejde, Feriespørgsmaal, Opsigelse, Lønforhold, Arbejdsforhold og Erstatningsspørgsmaal refereredes og toges alle til Efterr. — Mindre Trykkeri havde hidtil arbejdet med uorganiseret Arbejdskraft og paa utarifmæssige Vilkaar; Formanden havde nu opnaaet Tarifaftale og Aftale om, at Forretningen kun beskæftiger Medlemmer af Forbundet. Til Efterr. — Angaaende et udført sammenhængende Helligdags- og Overarbejde var med K. B. truffet Aftale om Betalingen saaledes, at det indenfor Helligdagen liggende Arbejde betales for sig som Helligdagsarbejde og med den herfor i Tarifen fastsatte Mindstebetaling, medens Overarbejdet betales for sig som saadant. Til Efterr. — Med Reproduktionsanstalternes Principalforening var truffet Aftale om Arbejdsforholdene i et under nævnte Organisation hørende Firma. Til Efterr. — I mindre Trykkeri var konstateret Tarifbrud dels ved Underbetaling af uorganiseret kvindelig Hjælpearb. og dels ved utarifmæssig Beskæftigelse af en Trykker, som samtidig gik paa Sygeunderstøttelse i Forbundet; ved Mægling var K. B. indgaaet paa at betale en Bod paa 400 Kr., ligesom Firmaet i de første tre Aar overhovedet ikke maa holde Lærling; den paagældende Trykker indstilles til et halvt Aars Karantæne og Tilbagebetaling af passende Del af den uretmæssigt oppebaarne Sygeunderstøttelse. — Et andet lille Firma havde i nogle Uger beskæftiget en mandlig og en kvindelig Arbejder (begge uorganiserede) til Underbetaling; Bod 250 Kr. Til Efterr. — Landsretsdommen i Harder-Sagen toges til Efterr. — Et Arbejdsforhold i Specialfirma drøftedes; Beslutning toges. — Skrivelse fra Revisionen toges til Efterr. — Den tidligere vedtagne Henstilling til unge, ledige Kolleger om at tage et Højskoleophold i Vinter, hvor Arbejdsløsheden truede med at blive særlig høj, var trykt og givet til ca. 100; til nu forelaa dog intet Resultat, kun 4—5 Forespørgsler var afgivet. Styrelsen føler sig noget skuffet herover. — Odense Afdeling takker for udvist Opmærksomhed ved Jubilæet. — Cirkulærer fra Kooperativt Fællesforbund og fra Hovedstadens Brugsforening toges til Efterr. — Der forelaa Anmodning om Tiltrædelse af den internationale Arbejder-Resolution til Støtte for Afrustningsbestræbelserne. Gaar til Generalforsamlingen i November. — Sager ang. Landophold og hvilende Ret behandledes. Kassereren forelagde Regnskaberne for Juli Kvartal. Til Efterr. — En Række Anmodninger om Ekstrahjælp behandledes. — Efter Behandling af endnu et Par Spørgsmaal hævedes Mødet.

20. November 1931. Blokaden mod Brdr. Jensens Bogtr. (der nu hedder »Nora«) var hævet, efter at Firmaet havde tiltraadt Tarifen og forpligtet sig til kun at beskæftige organiserede Arbejdere. Til Efterr. — Lille Erstatningssag refereredes. — Mægling ang. Opsigelse refereredes. — Forhold ang. manglende Lønudbetaling i lille Trykkeri var berigtiget. Alt til Efterr. — Ved Aftale med Stempelfabrikationsfirma var man enedes om, at Arbejdet med Fremstilling af Matricer efter Sats eller Kliche naturligt maa høre til det typografiske Arbejds- og Tarifomraade. Til Efterr. — Refereredes en Række Mæglinger og Henvendelser ang. forskellige mindre Spørgsmaal og Forhold. Til Efterr. — Et lille Trykkeri havde ved flere Lejligheder anvendt en Trykkerlærling til Sættearbejde; var paatalt og gennem K. B. lovet ikke at skulle gentages. — De tidligere refererede Forhandlinger med Bogbinderforbundet var fortsat og var resulteret i en Overenskomst af 4/11; Overenskomsten, der omfatter hele Landet, skal dog forelægges de respektive Forbundsstyrelser til Godkendelse. — Til Arbejdsdirektoratet og Magistraten var indsendt Anmodning om atter i Aar at maatte modtage Støtte til Dagkursus for arbejdsløse Sættere og Trykkere. — Gennem Sagførerfirma var bebudet Sagsanlæg fra en tidligere Paalæggerske, hvis Ønske om at tiltræde Plads et bestemt Sted ikke havde kunnet imødekommes. Alt til Efterr. — Cirkulære fra Kuskenes kooperative Flytte- og Vognmandsforretning toges til Efterr. — Refereredes Mægling ang. Uoverensstemmelse mellem Faktor og Personale i middelstort Firma. — Efter at 443 Fritz Johansen foruden sin afgivne Undskyldning skriftligt havde erkendt, at den af Afdelingsformanden givne Fremstilling af Sagen var den rigtige, havde Form. indstillet til F. U., at Karantænen hævedes fra og med den 19/11, hvilket F. U. havde tiltraadt. — I H. t. Styrelsens Indstilling havde F. U. paalagt 4176 Henry Nielsen et halvt Aars Karantæne. Alt til Efterr. — Et Medlem, der i Sommer var nægtet Sygeunderstøttelse under Landophold, havde anlagt civilt Søgsmaal mod Kassen uden paa noget Tidspunkt iøvrigt at have nedlagt Protest overfor Kassen eller dens Repræsentanter. Sagens Udfald afventes, og i givet Fald appelleres Sagen til Tops. — Meddelelse gaves om Udfaldet af Svendeprøverne nu i Efteraaret; af de syv kasserede var det for den enes Vedkommende 2. Gang, og vedk. var dermed difinitivt færdig; for de øvriges Vedkommende vilde Form. søge opnaaet samme Ordning, som i Foraaret var aftalt med K. B., nemlig fornyet Prøve næste Gang, indtil da Beskæftigelse paa Lærestedet paa Svendevilkaar, men i Forhold til Lærlingeskalaen at regne vedk. som Lærling. Til Efterr. — Det vedtoges at lade Bogsætterklubben udskrive Konkurrence om Karnevalsprogrammet og stille et Beløb paa 125 Kr. til Raadighed herfor. — Sager ang. Landophold og hvilende Ret behandledes. — Efter en Debat vedtog Styrelsen ikke at tiltræde den af Styrelsesmedlemmet Svend Johansen til Generalforsamlingen foreslaaede Resolution ang. »Nakskov Sagen«, men stillede Forslag om en

Udtalelse i Sagen. — Medlem 384 Eigil Hansen har til Generalforsamlingen foreslaaet, at Styrelsen bemyndiges til at oprette Lokale for de arbejdsløse Kolleger; Styrelsens Flertal kan ikke anbefale Forslaget, men vil foretrække af og til at arrangere en Sammenkomst med Foredrag, Oplæsning, Filmsfremvisning eller lign. — Mødet hævet.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. December: Sønderborg 200,00. 30. December: Faaborg 50,00. 4. Januar: Svendborg 300,00.

København den 5. Januar 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Harry Bernhardt Jørgensen, tidl. Medl. (Landschultz). Sætter Kristian G. Nielsen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen).

Aarhus: Trykker Aage Gregers Hansen, udl. 1. 1. 32 i Chr. Møllers Bogtrykkeri.

### TILTRAADTE

København: 1535 Børge W. Nielsen fra Rejse (arbl ). 3987 Lauritz Nielsen fra Odense (Arthur Christensen). 6949 Willy Nielsen fra Rønne (arbl.).

Esbjerg: 7146 Hans J. Pedersen (arbl.). Herning: 3338 Sofus S. Sørensen (arbl.). Hobro: 7802 Carlo Gildsig (arbl.). Nyborg: 7935 Aage Werner Hansen (Schønemann), 7509 Waldemar Hansen (Schønemann). Ringsted: 6882 Asger Nielsen (arbl.), 7349 Johs. Sørensen (arbl.). Roskilde: 3480 Victor Rasmussen (Tidende). Slagelse: 7859 Helge Gunnar Larsen (Vestsj. Soc.-Dem.). Thisted: 7693 Axel Melsen (Andersen, Hurup).

### FRATRAADTE

København: 6080 Vald. Petersen til Hobro i Plads. 864 Carl Hermanns til Skjern i Plads. Sætter B. Nielsen til Murerarbejdsm.

Faaborg: 3066 Viggo Nielsen paa Rejse. Herning: 3338 Sofus S. Sørensen til Skanderborg. Kolding: 5301 Dagmar Mogensen til Horsens (Tørring) arbl. Odense: 3987 Laurits Nielsen til Kbhvn. i Pl., 7935 Aage W. Hansen til Nyborg i Pl. og 7509 Marius W. W. Hansen til Nyborg i Pl. Rønne: 6949 Willy Nielsen til Kbhvn. (arbl.).

### ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 1328 Stereotypør Sternberg (Berl.-Tidende).

### UDMELDTE

Rønne: 5178 Lilli Hansen (fratraadt Faget). Svendborg: 5031 Erna Hansen (fratraadt Faget), 7323 Hans P. Hollegaard Sørensen (fratraadt Faget).

### UDSLETTEDE

København: 1749 Henry Martinussen, ikke bestaaet Svendeprøve. 773 Vm. Cortsen, ikke bestaaet Svendeprøve.

### DØDE

København: 1225 K. Rasmussen (Mayland).

## Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Juletræsfesten.** Resultatet af Lodtrækningen blev følgende: 37, 83, 162, 167, 207, 237, 245, 384, 388, 425, 443, 662, 783, 966, 1030, 1036, 1054, 1113, 1119, 1255, 1317, 1321, 1370, 1434, 1489, 1693, 1832, 1850, 1871, 1876, 1900, 1921, 1948, 2007, 2070, 2082, 2115, 2189, 2199, 2287, 2323, 2490, 2650, 2672, 2725, 2807, 2854, 2889, 2903, 2925, 2983, 3047, 3079, 3129, 3172, 3181, 3189, 3236, 3500, 3516, 3604, 3638, 3644, 3662, 3664, 3676, 3677, 3746, 3757, 3786, 3851, 3896, 4029, 4170, 4191, 4195, 4206, 4293, 4300, 4333, 4377, 4404, 4443, 4493, 4523, 4672, 4688, 4700, 4953, 4960.

Gevinsterne udleveres hver Mandag og Onsdag Kl. 7—8 samt Fredag Kl. 7—9 hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 4. — Gevinster, der ikke er afhentede senest den 22. Januar, tilfalder Foreningen. (13)


**E.L. SATSSKIBE**
er de bedste og billigste • Fremstillet paa eget Værksted
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS — ERIK LEVISON — GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 a)


## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**For halvanden Krone** maanedlig kan du paa første Haand følge med i alt om elementær Typografi. Tegn Abonnement paa *Typographische Mitteilungen*, Tysklands mest udbredte Fagblad. Talrige Satsprøver. **FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Sætter,** 23 Aar, søger Plads, kendt med alt forefaldende Arbejde i Avis- eller Akcidens-Trykkeri. Kan eventuelt deltage i Trykning. Billet mrkt. »38« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter** (Typograph) søger Plads straks. Eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. Henvendelse *Jul. Jørgensen*, Hærvigsgade 4, Kalundborg. (36)

**1 Kl.s Sætter-Trykker,** ogsaa øvet i Maskinsætning, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »35« modtager Ekspeditionskontoret.

**INTERTYPE** Maskinsætter, 33 Aar, gift, søger Plads straks eller senere. Staar for Tiden i Arbejde. 9 Aars Erfaring. — Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »33« modtager Ekspeditionskont. **LINOTYPE**

**Rotationstrykker!** Ung ugift Rotationstrykker, som ogsaa er kendt med Akcidens- og Værktryk, saavel som Stereotypi, søger Plads snarest. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »39« modtager Ekspeditionskontoret.

**Sætter-Trykker** søger Plads straks eller senere. Alder 27 Aar. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

**Yngre Bogtrykker,** som i 3 Aar har drevet egen Virksomhed, søger Plads straks eller senere som **Sætter** eller **Sætter-Trykker,** evt. som **Faktor** eller **Bestyrer** af mindre Bogtrykkeri. Har nøje Kendskab til Kalkulation. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »32« modtager Ekspeditionskontoret.

**Tandlæge Edv. Møller,** **Købmagergade 30, II** Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,** **Klareboderne 2, II,** Hj. af Købmagergade 40. Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**FRITZ MÜLLER** LINNÉSGADE 24 - TELEFON CENTRAL 10,291 GRAFISK FAGFORRETNING Største Lager af moderne Værktøj for Sætteri og Trykkeri. — Forretningen fører fuldt moderne Værktøjskasse for Trykkere. Forlang Tilbud. — Forsendelse til Provinsen. *Alle Bogtrykmaterialer.* (27)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V. Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062 **Grafisk Fagforretning** leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. **Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**FAKTOR**

Dygtig og erfaren Fagmand, der fuldtud selvstændigt kan paatage sig Ledelsen af Arbejdet i større Provins-Akcidenstrykkeri søges. Solid, selvstændig Stilling. Tiltrædelse og Betingelser efter Aftale.

Ansøgning med Referencer og fyldigst mulige Oplysninger bedes indsendt ved Billet mrkt. »34« til Ekspeditionskontoret.

**CONTRASOL-FARVER** — Drøjere, Renere, Ultra lysægte, Bedre, Intensive, Nye Farver fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1932 59. AARGANG


## PROBLEMET

Alt er sort og trist. Haabløshed er det alt overvejende i vor sociale Tilværelse. Mand og Mand imellem er Omkvædet: »Hvad skal det blive til? Hvad kan disse Tilstande ende med? Der maa ske en Omvæltning!«

I vort kære lille forroste Land er Demokrati og Folkestyre saa udviklet, saa det menes at have naaet Idealet. Men alligevel er vi ikke stort bedre faren end i Lande, hvor dette Ideal endnu ikke har naaet de danske Tinder.

Vi er altid holdt for Øje, at jo flere, der blev om at styre og regere, des bedre blev det. Det vilde give mere Retfærdighed og Velvære — alle vilde blive mageligt og vel placeret om Samfundets store Smørhul. Og det *maa* vel være rigtigt for det *skal* være rigtigt.

Men — en vis Ironi bemægtiger sig enhver, der stiller sig lidt til Side et Øjeblik og reflekterer over Forholdenes Udvikling. Da vil man uvægerligt faa til Resultat, at jo flere Kongresser, Plenarforsamlinger, Udvidelser af Parlamenterne, Konferencer i Geneve, Basel, Lousanne og mange andre Steder, hvor »Folkets valgte« Repræsentanter fra alle Lande mødes for at ordne Problemerne, jo mere fortvivlede og skæbnesvangre bliver Tilstandene — eller er de i hvert Fald blevet til Dato — for navnlig den *arbejdende* Befolkning.

Et *sørgeligt*, men *ubestrideligt* Faktum!

Der er holdt mange Fredskonferencer, Afrustningskonferencer, Erhvervs- og Arbejdsløshedskonferencer med svulmende bombastiske Resolutioner, men uden at det med *Sandhed* kan paastaas, at alle disse dejlige Kostbarheder har givet sig Udslag i Forbedring af de Misligheder, man har givet det Udseende af at kunne eller ville ændre.

Arbejdsløsheden stiger fænomenalt, Rustningerne tiltager gennem en raffineret Modernisering af Miltærvæsenet. Repræsentanterne fortalte os ganske vist, at Militærvæsenet indskrænkes. Det er maaske sandt, hvis der *blot* tænkes paa Tallene af Mandskab. Vi kommer derimod vistnok Sandheden betydelig nærmere, naar vi siger, at ogsaa Militæret *rationaliseres*. Alle de udsøgte krigstekniske Forbedringer bevirker — akkurat som i Fabrikkerne — at der kan spares paa Mandskabet, fordi der er blevet flere og mere præstationsdygtige Mordmaskiner, hvormed der med betydeligt mindre Mandskab faktisk kan præsteres det samme Myrderi. Men Folket skal have Illusionen om Militærvæsenets Indskrænkning.

Erhvervsforholdene bliver værre og værre, hvilket ikke er uden Grund, naar der fra alle politiske Autoriteter drives paa Fabrikherrer og Fabrikanter, at de skal rationalisere, indføre flere og mere besparende Maskiner og gaa over til mere besparende Arbejdsmetoder. Har de ikke selv Kapital, kan de laane af Statskassen.

Og *Freden*, — ja, Herregud — den har vist aldrig haft sørgeligere Vilkaar i Verden end paa nuværende Tidspunkt, ikke alene Nationerne imellem, men maaske i højere Grad de forskellige Landes Befolkning indbyrdes, hvor økonomisk Nød paa Grund af Forholdene bliver mere og mere aabenbar.

National- og Socialøkonomer, Finansesperter sammen med de folkevalgte Storaander og Førere spejder og snakker samt peger paa vidunderlige Medikamenter og giver Anvisninger paa endnu flere til Stilning af Smerterne, altsammen for at vise os, at de er ikke helt overflødige i deres magelige og godt lønnede Stillinger. Vi skylder dem al fornøden Taknemlighed og forstaar blot ikke at værdsætte, at der *sker ingen Ting*.

Naar nu saa mange Stormænd ved, hvordan det skal være, saa er vi dumme nok til at spørge: Hvorfor sker der da ikke noget, hvorfor *handles* der ikke?

Grunden skulde vel aldrig være den, at der er ingen af hele Bundtet, der er interesseret i, at *Problemet* bliver løst for Alvor. Thi hele det politiske System er jo saa viseligt indrettet, at alle har deres »gode Ben« og Stillinger i Kraft af gensidig at beskylde hinanden for at *have Ansvaret for, at der intet sker*.

Man kan nemlig ikke — læg vel Mærke til det — i vort politiske Maskineri finde nogen, der har *Ansvar* for noget som helst. Æret være den, der er i Stand til det.

Det saas delvis i Træaffæren og Arndrupaffæren, hvor det var interessant at se, hvor ovenud interesseret alle politiske Afskyninger var i at faa *Ansvaret* forflygtiget og faa det hele til at løbe ud i Latterligheder.

Nej, Systemet (alias Personerne) har saamænd aldrig været mere ormstukket og forløjet end i vor sørgelige Tid. Derfor er *Tilliden* mellem Landene og det enkelte Lands Befolkning indbyrdes forsvundet ned ad Bagtrappen. Ingen tror eller stoler paa nogen og *Egoismen* er den naturlige Følge. Naar det gaar op for Folk, at Usandhed og falske Fremstillinger er i Højsædet og at *personlig Vinding* og *Stræb* er Drivfjederen for dem, der repræsenterer Samfundet og Embederne, kan det ikke fortænkes, at Individerne slaar om for at stole paa sig selv. Under saadanne Vilkaar er det ikke paa sin Plads »fra oven« at jamre over, at *Fællesfølelsen* svigter. Det er netop herfra Eksemplet skal komme.

Kapitalismen har spillet fallit, lyder det jævnlig til os. Men endnu er der ikke sat Sejl paa Døren. Tilsyneladende ser det nærmest ud, som Anstrængelserne gaar ud paa, at holde Forretningen i Gang det længst mulige. Men med Kapitalismen maa vist hele det nuværende politiske Systems Personer gaa under. Der maa mere Ærlighed og Redelighed som Grundvold under det, der rejser sig efter Falitten, hvis *Tilliden* og *Fællesfølelsen* igen skal befinde sig vel. Det er det *eneste fornødne* for at *Problemet* virkelig kan blive løst og Verdenshusholdningen blive ideel.

Samfundstræet er blevet for stort og indfiltret i Toppen. Det er nødvendigt, at det beskæres grundigt, for at det atter kan bære sund og rigelig Frugt.

*Sørensen-Kjeld.*

## ARBEJDE ELLER —?

I

I Typ.-Tid. for 1. Januar har en anonym Indsender under Mærket »Pf.« skrevet en Artikel om Arbejdsløshedsproblemet, og han mener, at de mange Forslag, der fra forskellig Side har været fremme til Bekæmpelse af vor Tids store Onde, ikke i Virkeligheden vil kunne lade sig føre ud i Praksis.

Ud fra denne Indledning maa jeg jo i Modsætning hertil gaa ud fra, at de Forslag, som den anden Indsender fremsætter, temmelig let vil kunne blive Virkelighed, og dermed betyde en effektiv Imødegaaelse af Arbejdsløsheden. Det er altsaa intet mindre end et andet Columbusæg, der præsenteres for vort undrende Øje. — Ja, mon nu ogsaa?

Det skal forbydes Kvinderne at tage Arbejde. »Pf.« er dog saa fornuftig, imellem to Tankestreger at sætte de gifte og forsørgede Kvinder. Det er virkelig meget uheldigt, at »Pf.« efter nærmere Eftertanke, hvad jeg formoder, at de to Tankestreger udtrykker, dog holder sig hertil, thi hvis man vilde forbyde alle Kvinder at udføre erhvervsmæssigt Arbejde, saa vilde det betyde ikke alene, at den nuværende Arbejdstid ikke yderligere kunde forkortes, men at den enten maatte forlænges, eller at man maatte indskrænke det almindelige Forbrug, fordi der ikke kunde produceres nok til Forbruget. Thi Meningen er vel ikke, at der bare skulde skaffes Arbejde til Mændene, men Følgen deraf skulde vel være, at de Millioner, som nu, takket være Arbejdsløsheden, lever paa et Niveau, der ligger langt under det menneskelige, skulde have hævet deres Levefod op til det mere menneskelige.

Jeg maa nu bedrøve »Pf.« med, at hans Tanke hverken er ny eller original, den er i disse unormale Tider gentagende Gange dukket op, snart her, snart der, men som den erkereaktionære Idé den er, har den heldigvis ingen Steder fundet noget Fodfæste.

Kvinderne vil gøre Modstand paa Grund af deres Valgret og Ligestillelse med Manden, skriver »Pf.« Ja, skal vi nu ikke tage det i omvendt Orden. Kvinderne er ikke begyndt

at blive erhvervende, fordi de har faaet Valgret og borgelig Ligestilling med Manden, men Kvinderne har faaet disse Rettigheder, fordi de i Lighed med Mændene er blevet erhvervende. Det er ingen Tilfældighed, at det var efter Verdenskrigen, at Kvinderne fik politiske Rettigheder, selv i Lande, hvor man hidtil havde været afgjort Modstandere deraf, thi aldrig nogen Sinde har Kvindens Erhvervsarbejde haft den Betydning som under Krigen, da Mændene havde nok at gøre med at ødelægge og slaa hinanden ihjel.

Men jeg er ganske enig med »Pf.« i, at det er ganske abnormt, at den gifte Kvinde, Hustruen og Moderen skal være tvunget til at gaa paa Arbejde, tiltrods for, at Manden intet højere Ønske har end at være Forsørger for Familien, og tiltrods for, at hun intet højere Ønske har end at blive i sit Hjem og være Opdrager for sine Børn, og at gøre Hjemmet til det Sted, hvor der er godt at være for Manden, der skal hvile efter Dagens Arbejde. Det er abnormt, at Hustruen skal gaa paa Arbejde for at underholde Hjemmet, medens Manden maa blive hjemme og gøre Hjemmets Gerning, hvis han da vel at mærke ikke er for stor dertil, for saa maa Hustruen ogsaa bestride denne Gerning, hvad jeg har set adskillige Eksempler paa.

Jeg er ingen Tilhænger af, at den gifte Kvinde gaar paa Arbejde, og jeg benytter Lejligheden til at henstille til de gifte Kvinder, som ikke strengt behøver det, at de under de for Tiden herskende Forhold lader være dermed, til Fordel for dem, som er tvunget dertil. Men et Forbud imod den gifte Kvindes erhvervsmæssige Arbejde vil altid finde en skarp Modstander i mig, dertil er Sagen altfor mangesidig, man kan ikke uden videre opstille et Skema, og det vilde betyde, at den gifte Kvinde kom til at indtage en Undtagelsesstilling i slavisk Afhængighed af den Mand, hun er gift med, og en Undtagelsesstilling, hvorefter det blev hende forbudt at udnytte sine særlige Evner og Anlæg. Ja, for det er vel ikke Meningen, at det bare er Arbejderklassens Kvinder, som skulde indtage den Undtagelsesstilling?

Hvor tør man overhovedet i vor demokratiske Tid, hvor Arbejderklassen paa alle Omraader har faaet samme Rettigheder som andre Samfundsborgere, paa alle Omraader undtagen paa det vigtigste — det økonomiske Omraade —, hvor tør man med Gran af Ret for sig selv komme og forlange, at den gifte Kvinde ikke alene paa det økonomiske Omraade skal dele Kaar med sin Klasse, men at hun yderligere skal trykkes et Trin længere ned ved at man tager selve Grundvolden for hendes økonomiske Frigørelse fra hende.

Maa jeg saa endelig spørge: Er det alt erhvervsmæssigt Arbejde, der skulde forbydes den gifte Kvinde? Aa nej, jeg tager næppe fejl, naar jeg formoder, at Vaskebaljen og Rengøringen føler Mændene ingen Trang til at forbyde hende for selv at komme til. (Sluttes)

København, i Januar 1932.

*Henriette Crone.*

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.


# Trykkerafdelingen

**Fredag d. 15. Jan. Kl. 8**

taler

Ingeniør *Meincke-Nielsen*

om

**Farvefabrikation**

Foredraget holdes Rømersgade 22 (lille Sal)

**Søndag d. 17. Jan. Kl. 9½**

Besøg paa

Sadolin & Holmblads Farvefabrik

Holmbladsgade 70


## GLÆDELIGT NYTAAR! — MED MODERATION

Efter en mere end hastig »Gennemgang« af det gamle Aar, saaledes som det ses gennem de Briller, Red. af Typ.-Tid er udrustet med, forekommer i den nye Aargangs Nr 1 en Bemærkning om, at der

> »fra en enkelt Side med de arbejdsløse som Udgangspunkt fremsættes en Art »Program« . . . . «

Ja, at de arbejdsløse *selv* har vovet at gøre Forsøg paa at værne deres Interesser, *det* skuler man betænkelig til fra visse Sider, men jeg (og flere med) havde dog sikkert ventet lidt mere Frisind fra *Fr. Nielsens* Side!

Men det har jo (ikke blot hos os!) altid været ubehageligt for den Del af de kære Kolleger, der »sidder paa Flæsket«, at der er arbejdsløse og sultne, som ogsaa gerne tog en Bid af Stegen. Og disse rettro korser sig over saa ublu og urimelige Forlangender som *Arbejdsdeling* og *Forbud mod Overarbejde.* Men hvis en Afdelings Medlemmer pr. Uge hver har gennemsnitlig ca. 20 — *type* — Timers Overarbejde, kan man saa ikke blive, med et mildt Udtryk, *gal i Skallen,* naar der i andre Afdelinger gaar meget mere end 50 Gange saa mange som de, der behøvedes for helt at udrydde Overarbejdet *der?*

— — —

Men lad mig gøre et lille Sidespring fra *Fr. N.s* »Glædeligt Nytaar med Moderation« og sige, at en Indsender i samme Nr., *Sophus J. Nielsen,* utvivlsomt er inde paa noget af det rigtige, naar han foreslaar, at

> »Overarbejde maa ikke finde Sted, saalænge Dansk Typ.-Forb. er i Stand til at anvise brugbar Arbejdskraft.«

Jeg har blot et supplerende Forslag, lad os diskutere det, men *ikke fordømme det* (det har jo, saa vidt jeg ved, ikke været i Brug herhjemme — endnu): *Arbejdsdeling.*

Naar vi saa en Gang kan naa til blot nogenlunde Enighed om disse Spørgsmaal, lad os *saa* ønske hinanden et »Glædeligt Nytaar!« — *uden* Moderation!

København, den 7. Januar.

*Georg Poulsen.*

— — —

Georg Poulsen tager fejl, naar han gaar ud fra, at jeg med den citerede Sætning om det nye »Program« har vendt mig mod *de arbejdsløse.* Det »Program«, jeg hentydede til, var fremsat af en *arbejdende* Kollega i samme Numer, nemlig Sophus J. Nielsen. Og det, jeg tilsigtede, var kun at advare de arbejdsløse imod at tro, at der deri fandtes nogen Løsning af Arbejdsløshedsproblemet. Bemærkningen om, at jeg ikke skulde være i Besiddelse af saa meget Frisind, at jeg tillod de arbejdsløse at værne deres Interesser, er derfor ganske ud i det blaa.

Ligesaa grundløs er Insinuationen om, at jeg skulde være Modstander af *Overarbejdets Afskaffelse.* Foruden at henvise til, at Typ.-Tid. har indeholdt talrige Opfordringer fra Redaktionens Side om Indskrænkning af Overarbejdet til det mindst mulige, skal jeg forsikre G. P., at jeg i mit daglige Forhold har min Sti ren med Hensyn til Overarbejdet.

Hvad angaar den af Sophus J. Nielsen affattede nye Paragraf om Overarbejdets Afskaffelse, da er der ingen Tvivl om, at en saadan Bestemmelse forlængst vilde være indsat i vor Tarif, hvis det var Typografernes Repræsentanter i Tarifkommissionen, der *alene* bestemte Farten. Men selv Sophus J. N., der jo var Medlem af den sidste Tarifkommission, har sikkert faaet et lille Indblik i de Vanskeligheder, der møder vore Krav.

Om *Arbejdets Deling* kun dette: Hvis Valget kom til at staa mellem en permanent Arbejdsløshedsunderstøttelse og en Deling af Arbejdet, da foretrak jeg *det sidste.* Men ogsaa for dette Spørgsmaals Vedkommende vil vi møde en afgjort Modstand fra Arbejdsgivernes Side.

Hvilket naturligvis ikke i paakommende Tilfælde burde afholde os fra at arbejde for dets Løsning.

*Fr. N.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Bog- og Akcidenssætter-Klubben* i København holder Møde i Lokalet Falkonerallé 56 Onsdag den 20. ds. Kl. 8.

*Carl Lauritzen* vil tale om: Blysnit.

— — —

*Konkurrencen om Karnevals-Programmet* afsluttedes den 4. Januar, og Bedømmelsen, der foretoges af Klubbens Styrelse, suppleret med Ch. Moegreen og Eigil Jensen, gav følgende Resultat:

Ingen af Udkastene findes at have løst Opgaven tilfredsstillende, hvorfor ingen af dem vil kunne præmieres. Det til Raadighed stillede Præmiebeløb vil derfor kun kunne anvendes som *Trøst*præmier og fordeles saaledes:

Motto *»Kina«*, Karl Karlsson, Cervus-Pressen.

Motto *»Diagonal«*, Aage Christiansen Ihrichs Bogtrykkeri.

Motto *»Optimist«*, Poul Uttenthal, Egm. H. Petersens Bogtrykkeri.

Beløbene tilsendes.

## LÆRLINGESKALAEN

Kollegerne paa Trykkerierne — og særligt Inkassatorer og Tillidsmænd — anmodes om, hver Gang et Firma antager en Lærling eller en Elev at forvisse sig om, at der i de nærmeste 12 Maaneder har været det i Henhold til Lærlingeskalaen fornødne Antal Svende beskæftiget paa Trykkeriet. Kan man ikke selv gøre Forholdet nøjagtigt op, maa man henvende sig paa Afdelingskontoret og faa Sagen oplyst. — Hvad Antagelse af Paalæggerske-Elever angaar, skal der i de forudgaaende 12 Maaneder have været gennemsnitlig *mindst halvanden* Paalæggerske beskæftiget, før der maa antages nogen Elev.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

I Dag er det sidste Dag for Afregning af Billetter til Nytaars- og Stiftelsesfesten i Morgen. Fra Kl. 5¼—6 vil man kunne afregne med Kassereren paa Forbundskontoret, ligesom eventuelle resterende Billetter vil kunne købes à 1 Kr. (hvori er Deltagelse i fælles Kaffebord medregnet).

*Al Afregning skal ske i Aften.*

Ved vor Fest i Morgen faar vi Besøg af Kammerater fra Roskilde Lærlingeafdeling, som har ønsket ved den Lejlighed nærmere at lære os at kende. Vi haaber, at Aftenen maa blive vellykket baade for vor egen og Roskilde-Kammeraternes Vedkommende. *P.*

*Slagelse Lærlingeafdeling*

afholdt Fredag den 18. December Generalforsamling. Efter at Formanden havde aflagt Beretning gik man over til Valg. Da Formanden, *Karl Hartmann*, ikke ønskede Genvalg, valgtes *Hakon Rasmussen*. Til Kasserer nyvalgtes *Ernst Petersen*. Sekretær blev *Henning Nielsen*. Det vedtoges at betale maanedligt Kontingent i Stedet for som tidligere ugentligt. Efter at man havde drøftet det i Typograf-Tidende fremkomne Forslag om Afholdelse af et Lærlingestævne i Sommer, hvortil alle Medlemmerne sluttede sig, hævedes Mødet, der havde været godt besøgt. Derefter samledes Medlemmerne om et smukt dækket Kaffebord.

*Hakon Rasmussen,*
Sekretær.

## FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

22. December 1931.

1. Til Juleuddelingen er indgaaet eller meddelt som indsamlet, men endnu ikke indgaaet:

| | | |
|---|---|---|
| Fra København | ca. Kr. | 14.000.00 |
| — Provinserne | — — | 11.000.00 |
| I Beholdning fra forrige Aar | — | 2.629.86 |
| Ialt ca. | Kr. | 27.629.86 |

Fra København var indkommet 700 Ansøgninger og fra Provinserne 595. Portionernes Størrelse fastsattes til et Gennemsnitsbeløb af 22 Kr. — Det overlodes som sædvanlig til Kontoret at foretage Fordelingen.

5. Januar 1932.

1. Fra forskellige Organisationer og Forretningsforbindelser forelaa Nytaarshilsener. — Til Efterretning.

2. Forretningsføreren refererede en Mæglingssag fra Nyborg samt aflagde Beretning fra et Møde i Hobro. — Til Efterretning.

3. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa Cirkulærer angaaende Forhandlingerne med Dansk Arbejdsgiverforening om Overenskomstsituationen. — Til Efterretning.

4. Fra Bogbinderforbundet i Danmark forelaa Skrivelse, hvori meddeles, at dets Hovedbestyrelse har tiltraadt det foreliggende Forslag af 4. November 1931 til Overenskomst om Grænseforholdet mellem deres og vort Fags Arbejde. Overenskomsten er dermed gældende for begge Forbund. — Til Efterretning.

5. Et Medlem i København anmoder paa Grund af Alder om Kontingentfrihed. — Tilstodes.

6. Personalet i P. Hansens Bogtrykkeri, København, havde fremsendt. Klublove til Godkendelse. — Godkendtes.

7. To ledige Portioner af Eibeschütz' Legat tildeltes P. Nordlunde og Simon Jørgensen og een ledig Portion af Rolffs Legat tildeltes Enkefru Wandrup.

8. P. Hvidtfeldt havde fremsendt Takskrivelse i Anledning af Opmærksomheden imod ham paa hans 70-Aars Fødselsdag. — Til Efterretning.

9. Et Medlem i Vejle anmoder om hvilende Medlemsret for 1 Aar, fra 1. Januar d. A. at regne. — Tilstodes.

10. Et Medlem i Vejle anmoder i Henhold til Lovenes §§ 97 og 105 om Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen alene fra 1. Januar d. A. — Tilstodes.

11. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om, at der fra 1. Januar d. A. er spærret for Tilgang til Jugoslavien. — Til Efterretning.


TYPOGRAFERNES

KARNEVAL

I

TIVOLIS KONCERTSAL

**LØRDAG DEN 13. FEBRUAR KL. 8**

Indgangen ad Tietgensg. aabnes Kl. 7¾

✸

*Vintersæsonens store Begivenhed!*

**Uafbrudt Dans**

**til Kl. 4 Morgen.**

**25 Musikere**

under Ledelse af

**Kapelmester Aage Nielsen**

De nyeste Schlägere
saavel som ældre populær Dansemusik

◆

**6 Wunder-Girls**

fremfører i Løbet af Natten flere Gange *Kordanse*, m. v. (bl. a. en *Rhumba*).

◆

Skuespillerparret

**Ellen Jansø og Poul Guldager**

synger Duetter af »Sommer i Tyrol« og »Victoria og hendes Husar«.

◆

**Neger-Danserinden Lily Tiger**

optræder i tre 1. Klasses Numre:
*Sang og Dans, Akrobatikdans, Excentrisk Stepdans.*

◆

I Sidelokalerne vil Kabaretkunstnerne

**Herman Lundquist og Datter**

underholde Publikum med
*Viser og Duetter*
til eget Luth-Akkompagnement.

◆

*I Aar: Ekstra Dekorationer!*

*Nyeste Belysnings-Effekter*
*Serpentiner, flotte Dragter*
*Skønhed og Livsglæde*

**Kl. 11 falder Masken**

*Kun kostumerede maa opholde sig i Salen før Kl. 11*
*Pistoler og andre Skydevaaben maa ikke medtages*

God Restaurationsplads

*Tilskuere kan efter Kl. 11 løse Baltegn à Kr. 2,00 ved Indgangene til Salen*

✸

*Billetpriserne:* Deltagere Kr. 4,00, Tilskuere Kr. 2,00 (begge inkl. Garderobe). Billetten skal bæres synligt; Kuponen paa saavel Deltager- som Tilskuerbilletter afleveres ved Indgangen.

Billetter faas kun hos Anton Jensen fra Midten af næste Uge.

D'Hrr. Inkassatorer bedes venligst forud ved Udsendelse af Liste blandt Personalet skaffe sig rimeligt Skøn over, hvor mange Billetter, der ønskes.

**Absolut intet Billetsalg ved Indgangen**


## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* I en Alder af 66 Aar er vor Kollega *Sv. B. Svendsen* i forrige Uge afgaaet ved Døden efter nogen Tids Sygdom. Afdøde, der var født i det nordligste Norge og tiltraadte Afdelingen her i 1890, vil være Kollegerne bekendt gennem sin mangeaarige Virksomhed i københavnske Dagblade, »Aftenbladet«, »Vort Land« og »København«, og hans stille og bramfri Færd skabte ham i Tidens Løb mange Venner. Ved hans Død forlyder det, at han har sikret sig et smukt Eftermæle blandt Københavns Typografer, idet han, der var Enkemand og barnløs, har testamenteret Typografernes Stiftelse sine efterladte Midler, idet dog Renten af disse tilfalder en Dame af Afdødes Paarørende, saa længe hun lever.

Svendsen var gennem 36 Aar Medlem af Stiftelsen, og den Slutsten, han ved sin Død satte paa sit Medlemsskab, vil til sene Tider sikre ham Tak fra denne Institution og fra de Medlemmer, der kommer til at nyde godt deraf.

Bisættelsen foregik i Søndags fra Krematoriet paa Bispebjerg.

*SØLVBRYLLUP* fejres Mandag den 18. Jan. af vor kendte Kollega *Rudolph Jensen* og Hustru, H. C. Ørstedsvej 11 A.

*MASKINSÆTTERNES OPMÆRKSOMHED* henledes paa omst. Annonce ang. Generalforsamlingen med den aarlige Frokost, der finder Sted Søndag den 24. Januar Kl. 10½ paa »Gimle«. Anmeldelse om Deltagelse i Frokosten sendes til Formanden, S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160³ V. Telefon Eva 278 y, *senest Tirsdag den 19. Januar.*

*JOHS. HULTHIN*, Oslo, kunde den 2. Januar fejre 10-Aars Jubilæum som Formand for Den typografiske Forening i Oslo. Forleden blev han genvalgt med 502 af 510 afgivne Stemmer.

### Tak.

Jeg vil gerne gennem disse Linier takke for den store Deltagelse ved min Mands Begravelse. En særlig Tak til Stereotypørernes Klub.

*Dagmar Samuelsen.*

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg endnu modtaget:

Bærentzen 149,00, N. P. Nielsen 25,00, Stenders Forlag 6,00, Berl. Tidende (6 Md.) 30,00, Forlagstrykkeriets Trykkeripersonale 55,00, Bestyrer Olsen 10,00, Faktorerne Ferd. Hansen 10,00, John Madsen 10,00, Deleuran 10,00, Simonsen 10,00, Alb. Dahl 10,00, »Det gule Hus« 5,00, Bøhm 19,00. *Tilsammen 349,00.*

Ialt med tidligere indkomne Bd. *Kr. 15,759,40.*

København, 12. Januar 1932.

*O. A. Lundin.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

### FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER

9. Januar: Aalborg pr. Bl. 810,00, Kt. 1000,00, ialt 1810.00. 11. Januar: Køge pr. Bl. 250,00; Rønne pr. Bl. 80,00; Grenaa pr. Bl. 91,60. 12. Januar: Hillerød 1100,00; Kolding 1532,70; Skive 611,05; Sønderborg pr. Bl. 150,00.

København, den 12. Januar 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. Januar: Aarhus 1000,00. 8. Januar: Lyngby 150,00. 9. Januar: Aalborg i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 810,00; Løgstør 150,00. 11. Januar: Køge i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 250,00; Rønne i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 80,00; Grenaa i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 91,60. 12. Januar: Sønderborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 150,00; Sønderborg 300,00.

København den 12. Januar 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE LOKALFORMÆND

Køge: Typograf Chr. Petersen, Brockmannsvej 5.

Sønderborg: Typograf Carl F. Jensen, Ørstedsgade 26, [1].

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Robert Petersen Berg, udl. 31. 12. 31 hos Ejlersen (arb. s. St.). Sætter Arne Leo Helmuth Jørgensen, udl. 31. 12. 31 hos Qvist & Co. (arb. s. St.). Sætter Leo Uldall, udl. 1. 1. 32 hos Athene (arb. s. St.). Sætter Carl Johan Ankjær Hansen, udl. 2. 1. 32 i Accidenstrykkeriet (arb. s. St.). Trykker Poul Fr. Gertran Schou, udl. 30. 12. 31 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Paal. Maj-Britt Nielsson, udl. 23. 12. 31 hos C. Cato (arb. s. St.). Sætter Knud Lilliengreen, tidl. Medl. (O. C. Olsen). Hj.-arb. Axel Sture E. Petersen (Justesen).

Horsens: Sætter Knud Oluf Hansen, udl. 15. 1. 32 i Horsens Avis.

TILTRAADTE

København: 3232 Martha Bøstrup fra Frederikshavn (O. C. Olsen). 6134 Jens Møller fra Sønderborg (arbl.). 7872 Heinrich Thorgersen fra Horsens (arbl.). 7942 Carl Nielsen fra Nykb. M. (arbl.). 7970 Anker Petersen fra Aarhus (Egm. H. Petersen). 7146 Hans Pedersen fra Esbjerg (arbl.).

Aalborg: 6649 Jørgen Sørensen (Aalborg-Posten). Aarhus: 7669 Otto Rud. Hoffmann (Thrue), 6293 N. F. B. Tander (arbl.). Faaborg: 2841 Helmuth Nielsen (arbl.). Haslev: 7359 Holger Quist Nielsen (Højskole). Hobro: 6080 Valdemar Petersen (»Himmerland«). Nyborg: 6367 Egon H. Nielsen (Schønemann). Nykøbing F.: 7962 Bertel Bondesen (Centraltrykkeriet). Næstved: 7577 Folmer Olesen (arbl.). Odense: 7967 Heinrich J. Nissen (arbl.), 4546 Maggie Jacobsen (arbl.). Skjern: 867 Carl Hermanns (J. Strandbygaard).

FRATRAADTE

København: 7870 Poul Jeppesen paa Rejse. 4546 Maggi Jacobsen til Odense (arbl.). 2921 Georg Rasmussen til Lyngby (Bogtrykker). 7622 Anders Axelsen til Odense i Plads 4245 Niels Andersen til Esbjerg i Plads.

Aarhus: 6739 Jørgen Fischer (paa Rejse). Fredericia: 6564 Egon Sørensen til Aarhus, 7669 Otto Hoffmann til Aarhus i Pl. Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup til København. Odense: 7962 Bertel Bondesen til Nykøbing F. i Pl. Randers: 6293 Niels Tander til Aarhus (arbl). Thisted: 7861 Henry G. Topp til Kbhvn. (arbl.). Viborg: 7891 Anders Pedersen (paa Rejse).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 6873 Leo Bech Jørgensen (Udenfor Faget). Holbæk 7665 N. Chr. Stangegaard.

UDSLETTET

København: 1727 Helge Stephensen, ikke bestaaet Svendeprøve.

DØDE

København: 539 Sv. Svendsen (Bianco Luno).

PAA KONTORET ligger Brev til Typograf Jørgensen fra Kredslæge Fog, Slagelse.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Alle Restancer** bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning indbetalt **senest Fredag den 22. ds.**

Alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes samtidig opgjort. *Kassereren.*

**E.L.**
**SÆTTERI-MØBLER**
*er anerkendte som det eneste moderne Træmateriel til Sætterier*
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 b)

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 15. d. M. fra 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

Ordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 24. Januar Kl. 10½ Form. i »Gimle«s Selskabslokaler*, Grundtvigsvej.

Dagsorden: 1. Protokollen, 2. Beretning, 3. Regnskabet, 4. Valg, 5. Teoretisk Kursus for Maskinsættere, 6. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen afholdes den aarlige Frokost: Koldt Bord med varm Ret. Øl og Kaffe. Pris pr. Kuvert 5 Kr. Klubben yder et Tilskud. Arbejdsløse Medlemmer deltager gratis. Anmeldelse om Deltagelse i Frokosten sendes til Formanden, S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160³, V, Telf. Eva 278 y, *senest 19. Januar.*

Styrelsen møder Kl. 10. (18)

Typografernes Sangforening

86-aarig Stiftelsesfest Søndag den 24. ds. Kl. 7½ i Sanglokalet, Nørresøgade 27 A. Passive og aktive Medlemmer med Damer indbydes. (1a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Hvis du ofrer 2 Kr.**
kan du opnaa en Lettelse i det daglige Arbejde. Køb *Grafisk Lommebog;* 1800 Kolleger arbejder med den som Hjælper. Den klarer mange faglige Spørgsmaal. 104 Sider.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**INTERTYPE** Maskinsætter, 33 Aar, gift, søger Plads straks eller senere. Staar for Tiden i Arbejde. 9 Aars Erfaring. — Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »33« modtager Ekspeditionskont. **LINOTYPE**

**Maskinsætter**
(Typograph) søger Plads straks. Eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. Henvendelse *Jul. Jørgensen,* Hærvigsgade 4, Kalundborg. (36)

**Rotationstrykker!**
Ung ugift Rotationstrykker, som ogsaa er kendt med Akcidens- og Værktryk, saavel som Stereotypi, søger Plads snarest. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »39« modtager Ekspeditionskontoret.

**Intertype-**
Maskinsætter fra Provinsen (i Arbejde) søger Forandring straks eller senere. Billet mrk. »30« modt. Ekspeditionskontoret.

**Dygtig Sætterforbundter**
med Realeksamen søger Plads (gerne Provinsen). Har staaet 4¼ Aar i Lære. Billet mrk. »31« modt. Ekspeditionskontoret.

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

FRITZ MÜLLER
LINNÉSGADE 24 - TELEFON CENTRAL 10,291
GRAFISK FAGFORRETNING
Største Lager af moderne Værktøj for Sætteri og Trykkeri. — Forretningen fører fuldt moderne Værktøjskasse for Trykkere.
Forlang Tilbud. — Forsendelse til Provinsen.
*Alle Bogtrykmaterialer.* (27)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 22. JANUAR 1932 59. AARGANG


## SVENDEPRØVERNE

Under denne Overskrift har O. Chr. Sørensen her i »Typ.-Tid.« fremsat nogle Anker over forskellige Forhold ved Svendeprøvens Aflæggelse. Og det er kun glædeligt, at en Kollega fremsætter sit Syn paa Tingene og derved giver Anledning til en Diskussion om dette interessante Emne, saaledes at en Del Misforstaaelser, opstaaet af Formodninger og Rygter, kan blive rettede og belyst. Som en af Forbundets Repræsentanter i Svendeprøvekommissionen er jeg forhaabentlig i Stand til paa fyldestgørende Maade at imødegaa de af O. Chr. Sørensen fremsatte Anker.

O. Chr. Sørensen mener, det er en Uretfærdighed, at nogle Lærlinge oplæres paa store med godt Materiale forsynede Trykkerier og andre paa mindre Trykkerier med daarligt Materiale, og at de førstnævnte har næsten alle Fordelene. Har man denne Opfattelse, er der megen Uretfærdighed til, men saadan er de virkelige Forhold ingenlunde, det er aldeles ikke givet, at store Trykkerier har det bedste Materiale, selvom de har det meste, og at de er de bedste Læresteder. De mindre Trykkerier kan udmærket godt være med, hvilket Resultatet af Bedømmelsen berigtiger, idet der f. Eks. sidste Foraar tildeltes en Sætterlærling paa et mindre Trykkeri Bronzemedaille, og i Efteraaret tilkendtes en Trykkerlærling ligeledes paa et mindre Trykkeri, Bronzemedaille. Tager man i Betragtning, hvor forholdsvis faa Medailler der er uddelt i dette det første Aar, er Resultatet for de mindre Trykkerier slet ikke saa daarligt endda.

O. Chr. Sørensen maa have misforstaaet Udtalelsen om det skyldige Hensyn til Lærestedets Art, eller ogsaa maa Vedkommende, der fremsatte denne Udtalelse, have formuleret denne forkert. Der har aldrig været taget Hensyn til, om en Virksomhed fortrinsvis fremstillede denne eller hin Art af Tryksager; Skuemestrene har kun gjort sig bekendt med, hvilke Skrifter og Streger eller lignende, der forefandtes i de paagældende Trykkerier, da der forekommer Tilfælde, hvor en Linie burde være sat større eller mindre, eller der i et Skema til Etagernes Skillestreger burde være anvendt stumpfine Streger i Stedet for fine o. s. v. Uretfærdigt mod Lærlingen vilde det være, om man ved Bedømmelsen ikke tog Hensyn til saadanne forekommende Tilfælde, idet adskillige Trykkerier ikke har alle Grader af et Skriftsnit og mange, selv større Trykkerier, ikke har stumpfine Streger. Det er de skyldige Hensyn, der er taget, ikke for Virksomhedens Skyld, men for at Lærlingens maaske ellers regelrette Arbejde ikke af den Grund skulde blive bedømt ringere end Lærlinges fra Virksomheder, som er i Besiddelse af et mere komplet Skrift- og Stregmateriale. At en Virksomhed har specialiseret sig i en bestemt Slags Tryksager, eller at et lille Trykkeri f. Eks. aldrig udfører Bogarbejde og derfor ikke har uddannet en Lærling saa alsidigt, som Svendeprøven fordrer, kan Kommissionen naturligvis ikke tage Hensyn til. Det maa selvfølgelig blive Mesterens Sag at give Lærlingen den nødvendige Uddannelse, kan Mesteren ikke det, maa han give Afkald paa at have Lærling. Vi havde f. Eks. i Foraaret en Trykkerlærling, der i næsten hele Læretiden i udstrakt Grad havde været benyttet til Specialarbejde, hans Svendeprøve var meget daarlig og blev kasseret. Den paagældende Virksomhed maatte saa beholde ham et halvt Aar til som Lærling og give ham Svendeløn, og ved næste Svendeprøve gik det meget godt, hvilket tildels skyldtes, at han i Mellemtiden havde gennemgaaet et Kursus paa Fagskolen. Det bemærkes, at en Lærling, hvis Prøve er blevet kasseret, har Lov til at udføre Svendeprøve een Gang til, saafremt hans Prøve saa kasseres igen, kan han ikke arbejde som Typograf, hvilket er sket for en Sætters Vedkommende sidste Efteraar.

At Skuemestrenes Besøg paa Trykkerierne ikke skulde have Betydning for den senere Bedømmelse er en Misforstaaelse, alt i denne Forbindelse har Betydning. Det er ikke alene de Aftryk, der indsendes til Kommissionen, der skal bedømmes, ogsaa Lærlingens Arbejdsmaade i Praksis har Skuemestrene Pligt til at undersøge og bedømme, men af Hensyn til de kommende Svendeprøver vil det ikke være rigtigt at gaa i Detailler her, da de for en væsentlig Del er et Led i Bedømmelsen.

Skuemestrenes Kontrol kan naturligvis ikke blive saa effektiv, som ønskelig, men det skal man ikke bebrejde de til Skuemestre udpegede Kolleger. Mere korrekt vilde det være, om Kollegerne stillede sig selv det Spørgsmaal: Er vi ikke som Medlemmer af Organisationen interesseret i, at Svendeprøven udføres uden Hjælp af Uvedkommende, og bør vi ikke, saavidt det er os muligt, give Lærlingen den nødvendige Vejledning i de 5 Aar, Læretiden varer, i Stedet for at opsætte dette til den Dag, Svendeprøven aflægges. Enhver rettænkende Kollega vil sikkert forstaa dette og gøre sit til, at enhver Lærling kan faa de mangeartede Oplysninger om regelret Sætning og Trykning, som er absolut nødvendige for et godt Resultat.

O. Chr. Sørensen foreslaar, at man kunde komme Ulemperne ved Kontrollen tillivs ved at lade Svendeprøven aflægge paa selve Fagskolen. Dette er ikke noget nyt for Kommissionen, men har sammen med andre Forslag været diskuteret paa Kommissionens Møder. Lad os se lidt nærmere paa, hvilke Skavanker en saadan Ordning vilde medføre. Vi maa regne med ca. 40 Sætter-Lærlinge ved hvert Halvaars Svendeprøve, og Fagskolen har efter den store Udvidelse 2 Sætterier med Plads til ca. 10 Sættere i hvert; efter Antallet af Lærlinge maa Prøven strække sig over 2 × 3 Dage, og da saa godt som alt Satsmateriale vil blive beslaglagt hertil, idet der vil blive opsat ca. 160 skære Bagsider, 40 Titelsider, 40 Skemaer med løse Tværforme og 40 Akcidenser i 2 eller 3 Farver, hvilket giver ca. 100 Akcidensforme, endvidere kræves der til Bogarbejdet ca. 120 Klichéer i passende Størrelser, saa vilde Undervisningen i Aftenskolen ikke kunne praktiseres i længere Tid paa Grund af Materialemangel, saafremt da Satsarbejderne skulde trykkes paa det Antal Presser, Skolen raader over. Endvidere vilde Kontrollen, som jo skulde blive mere effektiv ved denne Ordning, ganske svigte, idet man ved at placere 10 Sætter-Lærlinge tæt paa hinanden ikke kan undgaa, at den mindre dygtige vil kunne følge mere dygtige Sidemænds Fremgangsmaader og maaske ved Bedømmelsen faa et bedre Resultat, end der maaske retfærdigvis tilkommer ham i Forhold til hans virkelige Kvalifikationer. Jo, kan man saa indvende, men alle Lærlingene skulde naturligvis have forskellige Manuskripter; men betænk en Gang, hvilket enormt og kostbart Arbejde det vilde være at udskrive 40 × 3 forskellige Manuskripter i Haanden, naar vi nu kan nøjes med 2 × 3, og lade disse hektografere i det nødvendige Antal. Og selvom Manuskripternes Ordlyd var forskellige, saa bliver Satsens Form i saa godt som alle Tilfælde ensartet, da alle Lærlingene skal udføre hver een Opgave indenfor Kategorierne: Bogarbejde, Skema og Akcidens. En stor Ulempe vilde det ogsaa være at have alle Lærlingene paa eet Sted, da Prøven strækker sig over 3 Dage, og Lærlingene hver Dag skal fra og til Skole, hvem skulde saa kunne kontrollere, om de udenfor Skolens Lokaler diskuterede den rigtige Fremgangsmaade og gav hinanden Raad og Vink. Trykkerlærlingenes Svendeprøver vilde heller ikke kunne gennemføres paa en rimelig Tid med det Antal Presser, Skolen raader over, og naturligvis vilde ogsaa her al Undervisning være umulig indenfor dette Tidsrum.

Meget store Pengemidler er en Forudsætning, for at O. Chr. Sørensens Forslag skal kunne gennemføres, men hvor kan man faa disse mange Penge, tilmed da det for Fagskolen kniber med Pengene under de nuværende Forhold. Efter den sidste Udvidelse af Fagskolen er denne ene og alene baseret paa at give alle Lærlinge en forsvarlig Undervisning i regelret Sætning og Trykning i de 2 sidste Læreaar, hvilket skulde være tilstrækkeligt, da Værkstedsuddannelsen stadig er det primære. Værkstedsuddannelsen plus Fagskoleundervisningen er det Grundlag, hvorefter Svendeprøverne tilrettelægges og bedømmes, og

her arbejder Svendeprøvekommissionen og Fagskolen Haand i Haand.

O. Chr. Sørensen slutter sit Indlæg saaledes: » . . . og ikke mindst de unge Mennesker, som i den kommende Tid skal gennem »Skærsilden«, har Krav paa en fuldt retfærdig Behandling saavel under Aflæggelsen som ved Bedømmelsen af Prøven«. Hvad der skal forstaas ved en fuldt retfærdig Behandling, er mig ikke helt klart; det maa forudsætte, at der er forekommet Uretfærdigheder, men saadanne er ikke forekommet og kan ikke forekomme, da Kommissionen er meget grundig og samvittighedsfuld i sine Bedømmelser, derfor garanterer den Fremgangsmaade, Kommissionen anvender, idet de enkelte Skuemestre hver for sig bedømmer det Antal Prøver, de har kontrolleret, hvorefter Underkommissionerne (hver bestaaende af 2 Repræsentanter for Bogtrykkerforeningen og 1 for Forbundet, som alle 3 har set de paagældende Lærlinge arbejde i Praksis) samarbejder deres Bedømmelser og derefter forelægger disse for henholdsvis samtlige Skuemestre for Sættere og Trykkere, derved garanteres en fuldstændig ensartet og retfærdig Bedømmelse paa Grundlag af Underkommissionernes Besøg paa Arbeidsstederne, Overhøringer i Teori og Bedømmelses-Resultater af de indsendte, færdige Arbejder. De herved fremkomne Bedømmelses-Resultater forelægges endelig for den samlede Kommission til en sidste Prøvelse, dermed skulde efter al menneskelig Beregning enhver Svendeprøve have faaet den mest retfærdige Behandling. Dermed være ikke sagt, at Kommissionen er saa stivnet i disse Fremgangsmaader, at den ikke paa Grundlag af Selvkritik og Erfaringer skulde kunne ændre sine Metoder paa enkelte Punkter; intet er saa godt, at det ikke skulde kunne gøres bedre.

De unge Mennesker maa ikke forledes til at opfatte Svendeprøven som en »Skærsild«. Svendeprøven har absolut intet med Pinsler at gøre, selvom disse menes at være af aandelig Art. Enhver ung Mand, som har faaet den fornødne Undervisning i regelret Sætning og Trykning paa Værksted og i Fagskole, kan roligt og tillidsfuldt lade sit Arbejde bedømme af Kommissionen, og der vil fra dens Side ydes ham al mulig Retfærdighed.

*Viggo Hansen.*

---

## ARBEJDE ELLER —?

II

(Sidste Artikel.)

Den ærede Indsender siger saa, at Kvindernes Løn burde være den samme som Mændenes. Herom skal jeg oplyse, at Ligelønsprincipet er et Krav, som baade Kvindens faglige og politiske Internationale gentagende Gange har stillet, sidst paa Kongressen i Wien i Sommeren 1931. Men hvis »Pf.« mener, at dette er et Spørgsmaal, som er let at løse, saa tager han sandelig fejl. Det er baade besværligt og indviklet, thi naar man taler om lige Løn, maa man ogsaa tale om Præstation. Og med hvem er det saa, at Kvinderne skal have lige Løn? Ja, for de faglærte Arbejderes Vedkommende lader Sagen sig saaledes som i det typografiske Fag løse, men for de ufaglærte Arbejderes Vedkommende ligger Sagen straks anderledes, thi der er højst forskellige Lønninger for de ufaglærte Mænd, og naar der ingen Sammenligning er i Arbejdets Art, med hvilke Lønninger skal der da sammenlignes? Og hvorfor skal de ufaglærte Arbejdere ikke have samme Løn som de faglærte? Deres Arbejde er jo i de fleste Tilfælde ligesaa nødvendigt som de faglærtes for Produktionen, og hvad den ene yder i Form af teknisk Dygtighed, maa den anden som oftest yde i Form af større fysisk Slid.

Men Kvinderne er virkelig i ikke ringe Udstrækning ufrivillige Løntrykkere. Og med den Form og Fart, som den tekniske Udvikling har, med sin Specialisering, og Rationalisering, staar de Fare for at blive det i endnu højere Grad. Og det undrer mig mest, at Mændene ikke synes at have Øjet tilstrækkeligt aabent derfor. Jeg har selv adskillige Gange paa kompetente Steder udtalt mig for, at det, som det for den faglige Bevægelse gjaldt om, det var først og fremmest at lægge Bestræbelserne an paa at forbedre Lønningerne for Kvinderne og for de ufaglærte Mænd og blandt disse særlig de ganske unge Arbejdere, hvis Løn jo i Almindelighed ligger langt under Kvinderne, den tekniske Udvikling har medført, at der bliver mindre og mindre Brug for den faglærte Arbejdskraft, og det er derfor en Livsbetingelse for Arbejderklassen, at de Ufaglærtes og særlig at Kvindernes og de Unges Lønninger hæves, selv om det skal ske under Resignation fra de Faglærte, hvis Lønninger ingenlunde er for høje — tværtimod.

Skylden for den nuværende Samfundsmisère, ligger ikke hos Kvinderne, heller ikke de gifte, men den skyldes det Samfundssystem, hvorunder vi lever, og som Kvinderne mindst lider under i samme Grad som Mændene, og i Kampen imod dette System skal man være varsom med enhver Spaltning af Arbejderklassen, og med at lægge Skylden andre Steder end der, hvor den er. Man bøder ikke paa den sociale Uretfærdighed ved at føje nye til de allerede eksisterende. — — —

Endelig, siger »Pf«., skal en Mand der i 20—30 Aar har staaet i Arbejde paa det samme Sted, afskediges og underholdes ved en af Kollegerne suppleret Aldersrente, jeg formoder, hvis han altsaa er saa gammel saa han kan faa Aldersrente. Men maaske skal de 65 Aar, der staar i Parentes, betyde, at de i alle Tilfælde skal være 65 Aar.

Jeg vèd ikke, hvor mange 65-aarige vi har indenfor vort Fag, men jeg har Beretningen fra 1928 liggende foran mig, og efter denne fandtes der i København 95 Haandsættere, 38 Bladsættere, 29 Maskinsættere, 6 Stereotypører, 46 Trykkere, 26 mdl. Hjælpearbejdere og 22 Kvinder over 55 Aar. Hvor mange af disse, der er 65 Aar og derover, vèd jeg ikke, men jeg tager næppe fejl, naar jeg anslaar Tallet til at være meget ringe, saa ringe, at det ikke vilde faa nogen nævneværdig Betydning, i ethvert Tilfælde ikke en saadan Betydning, at man kunde kalde det for et effektivt Indgreb overfor Arbejdsløsheden. Hvad Virkningen og en Supplering af Aldersrenten vilde betyde, skal jeg lade ligge.

I det hele taget er det mærkeligt at se disse Forslag til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden fremsat netop i vort Fagblad, thi naar de fremsættes her, maa det vel være Meningen, at ikke mindst vort Fags Arbejdsløse skulde høste godt af Virkeliggørelsen.

Men Forholdet er jo det, at er der noget Fag, der har været saa heldigt ikke at have mærket Trykket og Konkurrencen fra den billige kvdl. Arbejdskraft, og det er jo kun den billige kvdl. Arbejdskraft, vi vil til Livs, saa er det det typografiske; dels som Følge af Bestemmelsen om, at kun faglærte maa betjene Sættemaskinerne, og dels som Følge af, at vi for de faglærte Arbejdere altid har haft gennemført Ligelønsprincippet. Og de faa faglærte Kvinder, der findes indenfor det typografiske Fag, tiltrods for, at dette for Sætternes Vedkommende paa Forhaad skulde synes at være et Fag, der var særligt egnet for Kvinder, viser os, hvor svært det er for Kvinder under Ligelønsprincipet at gøre sig gældende i Konkurrencen om Arbejdet, et Forhold, som gør, at jeg med mit mangeaarige Kendskab til dette altid har beundret den Iver, hvormed Kvinderne i deres internationale Organisationer gaar i Ilden for Ligelønsprincipet, ligesom jeg har været forundret over den Lunkenhed, hvormed Mændene har opfattet det.

Selv om man altsaa var drastigst nok til at forbyde alle Kvinder at arbejde som Typografer, vilde det dog kun være et meget ringe Antal, det kom til at dreje sig om, og hvis det kun skulde være de gifte kvdl. Typografer, vilde Resultatet blive lig Nul.

Vi kommer nu til de ufaglærte Kvinder indenfor vort Fag. For dem vilde det naturligvis nok kunne betyde noget for de ugifte, hvis de gifte blev tvunget ud. Men hvis det kun gælder dem, som virkelig er »forsørgede«, altsaa dem, som har en Mand, der baade kan og vil forsørge dem og deres Børn, saa tror jeg ikke, at det bliver saa forfærdelig mange det drejer sig om. I det hele taget tror jeg, at det vilde volde store praktiske Vanskeligheder at definere Begrebet, den »forsørgede« Kvinde, og i hvilke Tilfælde den gifte Kvinde maatte arbejde og naar hun ikke maatte arbejde.

Absolut afgjort er det, at der ikke vilde komme mdl. Familieforsørgere ind i de paagældende Kvinders Arbejde. Selv om man altsaa tænkte sig Muligheden af, at Kvindernes Lønninger hævedes op i Højde med de mdl. Hjælpearbejderes, hvad jeg absolut ikke synes var for meget, saa er der her et Omraade, hvor jeg ikke tror, at de mdl. Arbejdere kan gøre samme Fyldest som Kvinderne. Men hvis »Pf.« og hans mulige Meningsfæller selv med Fare for Selvresignation vil støtte mig i Bestræbelserne for at hæve Kvindernes Løn til en Højde, saa ogsaa mdl. Familieforsørgere kan leve deraf, ja, saa tager jeg med Glæde imod Støtten.

Som man af det, jeg her har sagt, vil kunne se, har jeg ikke megen Tro paa, at de af »Pf.« fremsatte Forslag vil være synderlig virksomme overfor Arbejdsløsheden, saa lidt som jeg tror, at de vil være lette og hurtige at gennemføre, selv om vi var principielt enige om dem, ja, saa skal der mere til end den gode Vilje, der skal ogsaa en god Del Magt til. Men hvis Arbejderklassen virkelig var i Besiddelse af denne Magt ikke alene i vort Fag og i vort Land, men ogsaa ude i den store Verden, mon det saa ikke var nok saa effektivt et Middel at bruge Magten til at gennemføre en betydelig Nedsættelse af Arbejdstiden.

København, i Januar 1932.

*Henriette Crone.*

---

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Vort næste Møde i Afdelingen bliver Lørdag den 30 Januar. Ved dette vil *K. A. Jørgensen* gennemgaa de indkomne Forslag ved Lærlingeafdelingens Programkonkurrence. Mødet holdes i »D. s. U.«s Ungdomshjem, Falkonerallé 56, og begynder Kl. 20. Der vil være fremlagt tekniske Tidsskrifter i Lokalet. *P.*

## SKATTEBLANKETTEN

Som bekendt kan man ved Opgivelsen til Skattevæsenet i sin Indtægt fradrage *al* Forsikringskontingent (til Syge- og Begravelseskasse, Arbejdsløshedskasse, Livs-, Ulykkes- og lignende Forsikringer).

Men desuden kan der i Henhold til ministerielt Cirkulære fradrages *75 pCt.* af det *egentlige* Fagforeningskontingent. Dog er det saaledes, at medens Forsikringskontingentet opføres paa Skatteskemaet og fradrages paa dette, skal det fradragsberettigede Fagforeningskontingent trækkes fra Aarsindtægten, *forinden* man opfører denne paa Selvangivelsesblanketten.

Nedenfor opfører vi, hvad der i *København* kan fradrages for

*Heltbetalende Medlemmer:*

Forsikringskontingent . . 3,40 Kr. pr. Uge.
Fagforeningskontingent. 75 Øre —

*Paalæggersker:*

Forsikringskontingent . . 1,70 Kr. —
Fagforeningskontingent. 37 Øre —

*Mdl. Hjælpearbejdere:*

Forsikringskontingent . . 1,90 Kr. —
Fagforeningskontingent. 52 Øre —

For Arbejdsløshed- og Sygeuger kan *intet* fradrages. For Medl., hvis Hustru er Medlem af Begravelseskassen, kan yderligere fradrages 5 Øre pr. Uge. *O. A. L.*

## NORSK BOKTRYKK KALENDER 1932

Udgivet af *den typografiske forening, Oslo.*

Norsk boktrykk kalender 1932 er trods langvarig Arbejdskonflikt udkommet rettidig. I faginteresserede Kredse imødeses denne Publikation med Forventning og da maaske især efter at Kalenderen har tillempet sit Udstyr i den nye Stils Aand. Personlig erindrer jeg bedst Aargangen 1919, der repræsenterede en Typografi, der helt ud var en Afklaring af den klassiske Stil, i Sandhed et godt gennemtænkt, harmonisk udformet Arbejde, som i høj Grad var medvirkende til at styrke Interessen hos mig for Fagets Trivsel og Fremgang. Med de to sidste Aargange af Kalenderen har man gjort Forsøg paa at anlægge Synspunkter, som er modsatte de i den klassiske Stil knæsatte Principper. Nu er det jo saadan, at den nye Typografi i høj Grad er en Nytte-Typografi og kræver af Hensyn til praktisk Virkning Økonomi baade i Arbejdsmaade og Udtryksform. Men netop paa dette Punkt mener jeg, at der syndes noget i den foreliggende nye Aargang af Kalenderen. Stregarrangementet er saaledes for kompliceret og følger ikke overalt Funktionalismens Love. For lige at understrege Paastandens Rigtighed nøjes jeg med at henvise til Annoncen »trykkfarver«, der i den Henseende afgiver et ganske godt Eksempel. Det gælder i Almindelighed, at Annoncerne mangler den tilstrækkelige Fasthed og Afgrænsning, hvorimod Tekstopdelingen de fleste Steder er god og naturlig; men det er mærkeligt at se, at samtidig med, at man tildels er gaaet bort fra Anvendelsen af det store Begyndelsesbogstav har man i Annoncerne i stor Udstrækning anvendt Versalie-Sats, der dog bevislig ikke er saa letlæst som Ord i smaa Bogstaver (se f. Eks. Annoncen »papir«); ligeledes modvirker den rigelige Spatiering af Ord og Linier Satsbilledets faste Struktur. Det er vel egentlig ogsaa en Fejl, at man ikke, i Samklang med det øvrige Udstyr, har taget Skridtet helt ud og sløjfet de almindelige Indrykninger og anvendt smaa Begyndelsesbogstaver overalt. Foruden et særpræget, smukt opsat Kalendarium, indeholder Kalenderen følgende, alle meget interessante Tekstbidrag: Skriftens utvikling af Harald Clausen, Papirets holdbarhet af B. A. Melby, Tegnekunst og sortekunst af Trygve M. Davidsen, Den nye typografi i vare aviser af Max R. Kirste, Aviser — avisreklame af M. Bosnes, Tre merkesmenn af B. B. Wium, Om matematisk formelsats af Wilhelm Munack, Råd og vink ved kopitrykk af John Ohlson, Maskiner i Boktrykkets tjeneste af Haakon Engebretsen, Fjærene ved Linotypesettemaskinen af H. J. Eger.

Kalenderen, der er udført efter Udkast af Lars A. Claussen, Oslo, er trykt i Kirstes Boktrykkeri, og Trykket er helt igennem godt, Papiret 1ste Klasses og Bogbinderarbejdet solidt og smukt. Der er ingen Tvivl om, at Norsk boktrykk kalender har sin vigtige Mission at udføre, og det vil særlig nu, i den Brydningstid, vi er inde i, være interessant gennem dette Arbejde at følge Udviklingen under en ny Stils Tilblivelse. *Charles Moegreen.*

## GUTENBERG-KORET

Koret begyndte det nye Aar 1932, med Dirigentskifte, idet Hr. Organist Sven Koch trak sig tilbage den 1. Januar efter venskabelig Overenskomst.

Vor nuværende Dirigent er Hr. Lund-Christiansen, Lærer ved det kgl. Musikkonservatorium. Koret arbejder paa fuld Kraft, for at faa Programmet færdigt til den aarlige Koncert, som finder Sted Skærtorsdag i »Borgernes Hus«. Kolleger erindres om, at hvis de indmelder sig nu som passiv Medlem (Kontingent 50 Øre maanedlig) har de Ret til 2 gratis Billetter til Koncerten. Hr. Inkassator Ant. Jensen modtager Indmeldelser. Koret har samlet sit Arkiv, men desværre mangler der Programmer fra Tiden 1893 til ca. 1910, som, hvis ældre aktive eller passive Medlemmer skulde være i Besiddelse deraf, og vilde overlade os dem, vil vi være overordentlig taknemlig. Med koll. Hilsen

*Jens Larsen*
Formand.

## NÆR OG FJERN

*25-AARS JUBILÆUM.* Tirsdag den 26. Januar fejrer Trykker *August Will. Petersen*, Frelsens Hærs Bogtrykkeri, 25-Aarsdagen for sin Ansættelse her. Jubilaren er en ualmindelig god og hjælpsom Kollega, som gennem Aarene har forstaaet at vinde sig Venner overalt, hvor han færdes, saavel blandt Kollegerne som udenfor Trykkeriet. Jubilaren fejres ved en større Festlighed, og til de mange gode Ønsker, der sikkert den Dag strømmer ind til ham, føjer vi vor Hilsen med Ønsket om endnu mange lykkelige Arbejdsaar! *r.*

*ET U FOR MEGET.* I Frøken Crones Artikel »Arbejde eller —?« i sidste Nr. havde der indsneget sig en lille Fejl, idet der i 3. Stk. 4. Linje staar *u*heldigt i Stedet for heldigt.

*UDSTILLING I HOLSTEBRO.* Holstebro Afdelingen har i sidste Uge haft en lille Udstilling af Bøger, laant fra *Frederik Hjorth*, København, ligesom der var udstillet forskellige Ting fra Skandinaviske Typografers faglige Ring, desuden forskellige Konkurrence-Opgaver fra Københavns Akcidenssætter-Klub. Alt i alt en Udstilling som alle Byens Typografer med største Interesse besaa. Saa vi har kun Grund til at være Hr. Hjorth og vor energiske Formand taknemlig, fordi vi fik Lejlighed til at se de forskellige Ting.

*Viggo Naae.*

*TIL EFTERFØLGELSE.* Fra og med 1. Januar 1932 har det store Trykkerifirma *Alb. Bonnier* i Stockholm pensioneret 8 af sine ældste typografiske Arbejdere, 2 Kvinder og 6 Mænd. Pensionen udbetales med 900 Kr. for Kvindernes Vedkommende og 1200 Kr. for de mandlige Arbejdere. Beløbet udbetales forskudsvis hvert Kvartal. Pensionærernes Alder varierer mellem 61 og 78 Aar, og Ansættelsestiden mellem 35 og 55 Aar.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER

13. Januar: Haderslev pr. Bl. 200,00, Kt. 300,00, ialt 500,00; Løgstør intet at indsende; Svendborg pr. Bl. 400,00. 14. Januar: Aabenraa pr. Bl. 330,00. 15. Januar: Kalundborg 203,65; Lyngby pr. Bl. 375,00. 16. Januar: Hobro pr. Bl. 147,05. 18. Januar: Assens pr. Bl. 200,00: Faaborg intet at indsende; Helsingør pr. Bl. 542,50; Holbæk pr. Bl. 175,15, Kt. 1000,00, ialt 1175,15; Marstal 120,00; Rudkøbing pr. Bl. 200,00, Kt. 400,00, ialt 600,00; Silkeborg pr. Bl. 300,00, Kt. 800,00, ialt 1100,00; Slagelse 1012,60. 19. Januar: Esbjerg pr. Bl. 182,45; Haslev pr. Bl. 50,00; Holstebro pr. Bl. 200,00, Kt. 504,40, ialt 704,40; Horsens pr. Bl. 102,64, Kt. 200,00, ialt 302,64; Middelfart pr. Bl. 349,00, Kt. 100,00, ialt 449,00; Nyborg pr. Bl. 200,00; Næstved pr. Bl. 400,00, Kt. 371,35, ialt 771,35; Thisted 650,00; Vejle pr. Bl. 400,00; Viborg pr. Bl. 500,00.

København den 19. Januar 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Januar: Haderslev i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 200,00; Svendborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 400,00; Aalborg 1000,00; Rønne 300,00. 14. Januar: Aabenraa i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 330,00; Struer 200,00. 15. Januar. Aabenraa 300,00; Lyngby i St. f. Oktbr. Kv Oversk. 375,00. 16. Januar: Hobro i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 147,05. 18. Januar: Assens i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 200,00; Helsingør i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 542,50; Holbæk i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 175,15; Rudkøbing i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 200,00; Silkeborg i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 300,00. 19. Januar: Esbjerg 400,00; Haslev i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 50,00; Holstebro i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 200,00; Horsens i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 102,64; Middelfart i St. f. en Del af Oktbr Kv. Oversk. 349,00; Nyborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 200,00; Næstved i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 400,00; Vejle i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 400,00; Viborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 500,00; Haslev 200,00.

København den 19. Januar 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE LOKALFORMÆND

Hobro: Typograf Niord Olsen, Banegaardsvej 26. Træffes fra Kl. 5½—6½.

Løgstør: Typograf Erik Clemmensen, Fischersgade 12 ¹.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Frantz Louis August Madsen, udl. 2. 1. 32 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Helmuth Curt Juhl, udl. 8. 1. 32 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Trykker Børge Valdemar Rath Jensen, udl. 15. 12. 31 i Accidenstr. (arb. s. St.). Paal. Kirsten Marie Jensen Loft, udl. 28. 12. 31 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Erna Marie Petersen, udl. 1. 1. 32 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Hj.-arb. Mogens Kronborg Nielsen (I. A. Hansen). Sætter Bernt Dalberg, tidl. Medlem (Hjort).

Herning: Sætter Louis Johan Jørgensen, udl. i Vejle 22. 9. 1918. (tidl. Medl.). Holbæk: Sætter Halvor Fonnesbech Rasmussen, udl. 1. 1. 32 i Exprestrykkeriet. Middelfart Sætter Carlo Lind Jensen, udl. 9. 1. 32 hos Brdr. Jacobsen, Aarup. Odense: Paal. Ruth Bachmann. Slagelse: Sætter-Trykker Niels Hansen, udl. 1. 1. 32 hos Teilmann-Ibsen, Skelskør, Hj.-arb. Svend Otto Madsen (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Svendborg: Paal. Mathilde Lauerberg Jensen.

TILTRAADTE

København: 6540 Børge Emborg fra Slagelse (Calberg). 7861 Henry Topp fra Thisted (arbl.). 7802 Carlo Gildsig fra Hobro (arbl.). 6401 J. Hansen fra Fredericia (arbl.). 926 Knud Jensen fra Rejse (arbl.)

Aalborg: 7447 Hans Nielsen (arbl.). Aarhus: 6564 Egon Sørensen (arbl.). Esbjerg: 4285 Niels Andersen (K. Rosendahl). Odense: 6367 Egon H. Nielsen (arbl.), 7509 Mar. Wilh. Hansen (arbl.) og 7622 Anders Axelsen (Fyens Stiftsbogtrykkeri).

FRATRAADTE

København: 3480 Svend Rasmussen til Roskilde. 7903 Ejner Godthard paa Rejse. 1353 Otto Will. Hein paa Rejse.

Aarhus: 7970 Anker Petersen til Kbhvn. i Pl. Hobro: 7802 Carlo Gildsig paa Rejse. Nyborg: 6367 Egon H. Nielsen til Odense (arbl.), 7509 Waldemar Hansen til Odense (arbl.). Ringkøbing: 7826 Bernh. Lunddahl paa Rejse. Slagelse: 6540 Børge Emborg til Kbhvn. i Pl., 7859 Helge Larsen til Korsør (arbl.). Sønderborg: 4229 Harald Jacob Hansen paa Rejse.

UDMELDTE

Aarhus: 5004 Valborg Jørgensen (fratraadt Faget). Vejle: 4892 Else Davidsen (fratraadt Faget).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Aarhus: 4302 J. Chr. Nielsen.

DØDE

København: 747 Oluf Elling (Schultz). 4728 Cathrine Uhlot (Bruun & Co.).

## Typografernes Sangforening

Selskabelig Sammenkomst Søndag d. 24. ds. Kl. 7½ i Sanglokalet, Nørresøgade 27 A. Kaffebord, Dans m. m. Passive og aktive Medlemmer med Damer indbydes. (1b)

## Gutenberg-Koret

afholder sin halvaarlige Generalforsamling *Onsdag den 27. ds.* efter Sangøvelsen.

Dagsorden: 1) Beretning. 2) Regnskab. 3) Valg af Formand og Revisor. 4) Eventuelle Forslag. 5) Eventuelt.

## Trykkeriarbejdernes Klub

afholder sin halvaarlige ordinære Generalforsamling Fredag d. 29. ds. Kl. 8 i Rømersgade 22¹ til Gaden.

Dagsorden: 1) Protokollen. 2) Beretning. 3) Regnskabet. 4) Forslag (Lovændring). 5) Valg af Bestyrelse. 6) Eventuelt.

*Styrelsen.*

# ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Norsk Boktrykkalender 1932**

indeholder mange faglige Artikler og Satseksempler. Kr. 4.00. Deutscher Buchdrucker-Kalender, udg. af Bildungsverband. Kr. 1.75.

Portofrit mod Indsendelse af Beløbet.

**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Intertype-**

Maskinsætter fra Provinsen (i Arbejde) søger Forandring straks eller senere. Billet mrk. »30« modt. Ekspeditionskontoret.

**En dygtig Illustrations-,**

Verk- og Akcidenstrykker, kendt med forskellige Apparater og Toturmaskiner, og som har arbejdet flere Aar i Udlandet, søger Plads. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »45« modtager Ekspeditionskontoret.

**·E·L· SERVICE·**

*Hurtig Udrykning Dag og Nat*

**· ERIK LEVISONS ·**

SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER

TELF. CENTRAL 3018-12783-12784-14823 · NATTELEFON AMAGER 908X.

(20 c)

**Sætter-Trykker**

søger Plads straks eller senere. Alder 27 Aar. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

**Plads søges.**

Ung Akcidens- og Maskinsætter (Intertype) søger Plads straks eller senere. Eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »44« modtager Ekspeditionskontoret.

**Alsidig dygtig Trykker,**

kendt med alt Arbejde i et Akcidenstrykkeri, kan faa fast Plads. Uden fuldstændige Oplysninger (Lærested, tidligere Pladser, Alder o. s. v.) er Henvendelse unødvendig. Billet mrkt. »42« modtager Ekspeditionsk.

**Brugt Hurtigpresse,**

Johannisberger, 50×70 cm, med Motor og alt Tilbehør, billig til Salg. Kan ses i Virksomhed. Billet mrkt. »46« modtager Ekspeditionskontoret.

**Et Bogtrykkeri**

i større jysk Købstad kan af dygtig Fagmand enten købes eller lejes paa meget lempelige Vilkaar. Der er rigeligt baade Maskin- og Skriftmateriale, og en Del Kunder og Arbejde er der ogsaa. Eventuelle Reflektanter bedes henvende sig til *Bogtrykker Hansen, Frederiks-Allé 50, Aarhus, Telefon 8504.* (43)

**Tandlæge Edv. Møller,**

**Købmagergade 30, II**

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.

Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**

**Klareboderne 2, II.**

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**FRITZ MÜLLER**

LINNÉSGADE 24 - TELEFON CENTRAL 10,291

GRAFISK FAGFORRETNING

Største Lager af moderne Værktøj for Sætteri og Trykkeri. — Forretningen fører fuldt moderne Værktøjskasse for Trykkere.

Forlang Tilbud. — Forsendelse til Provinsen.

*Alle Bogtrykmaterialer.* (27)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.

Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

*Kulante Betingelser.*

**Stadigt stort Lager.** (10)

**Livsforsikring** med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

Prags Boulevard 4².

(22)

**NITTELØSE KILESPATIER**

**Bedste Udførelse — Billigste Priser.**

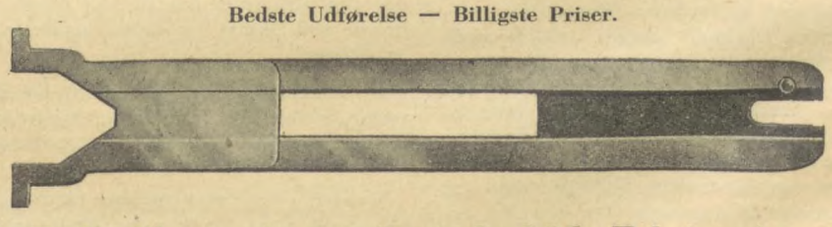

**C. A. E. Kjellberg, Amagerbrogade 196, Telefon Am. 8037**

*Reservedele for Sættemaskiner*

Støbeforme - Magasiner - Samlere - Elevatorhoveder - Aflæggere - Excentere - Gummivalser - Taster - Stjernehjul Børster - alle Skruer - Fjedre - Reparationer - Slibning etc. etc. (47)

**CONTRASOL-FARVER**

Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.

Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 29. JANUAR 1932 59. AARGANG


## BLOKEREDE TRYKKERIER

Følgende Trykkerier i København er stadig blokeret for Tilgang:

*Hellstrøm & Co.*, Lykkesholms Allé 25.
*Gustav Jensen*, Blaagaardsgade 32.
»*Merkantil*«, Sindshvilevej 1 *(Tvenstrup)*.
Papirhandler *Hansens* Trykkeri, Aabenraa 31.

*Forretningsudvalget.*

## GIV TID!

Arbejdsgiverforeningens Lockout-Trusel er for længst indgaaet som et fast Led i den Række af Foraarsbebudere, som Aviserne hvert Aar bringer Meddelelse om — de første spæde Skovmærker, Stærens liflige Fløjten og Musvittens Giv Tid — giv Tid!

Mærkeligt nok kommer Lockout-Varslet i Aar samtidig med Musvittens advarende Røst. Usædvanlig tidligt har de Herrer i Arbejdsgiverforeningens Bygning paa Vestervold faaet Foraarets Uro i Kroppen, og med et Hastværk, som var en bedre Sag værdigt, har Lockoutmagerne udsendt deres Foraarsbudskab.

Og hvorfor?

Ja, de forsikrer jo, at Hastværket har sin Grund i Hensynet til de økonomiske Vanskeligheder, der trykker Erhvervslivet, og for at understrege Rigtigheden af denne Paastand henviser de til »den Byrde, der paalægges Arbejdsgiverforeningens Medlemmer ved at gaa med til fremdeles at betale Lønninger, der ligger langt over, hvad andre Landes Arbejdere kan opnaa«.

Det lyder jo meget smukt med disse Ofre, der bringes os, men saadan er Forholdet jo slet ikke. Grunden til Hastværket er nemlig at finde andre Steder end i Ønsket om at hjælpe Samfundet over de herskende Vanskeligheder eller i Hensynet til Arbejderne.

Vi har en til Vished grænsende Formodning om, at det ganske simpelt har sin Aarsag i, at man er klar over, at der inden ret længe vil komme *en almindelig Prisstigning*, og derfor gælder det om forinden at faa bundet Arbejderne et Aar frem i Tiden til de nugældende Lønninger.

Saaledes ser det Offer ud, som Arbejdsgiverforeningen — desværre — maa paalægge sine Medlemmer!

Under saadanne Forhold — med en snarlig Prisstigning for Øje og med en nedskaaren Krone — er der al Grund for Arbejderne til at vise Forsigtighed med Hensyn til Afslutning af Overenskomster af længere Varighed. At det er Arbejdsgivernes Maal at faa Arbejderne bundne til fleraarige Overenskomster fremgaar desuden af deres Skrivelse til De samvirkende Fagforbund, hvori man kræver »Hindringerne for Afslutning af Overenskomster for et Aaremaal bortryddede«.

Hermed menes formentlig, at Fagene skal fratages Retten til selv at afslutte deres Overenskomster. Men det gaar næppe saa glat, som de Herrer Lockoutmænd tilsyneladende tror. Endnu er vi da — som Vilh. Nygaard forleden bemærkede — to Parter til at bestemme Farten.

*Fr. N.*

## EN NY FORPOST MOD NORD?

Det hænder ikke tit, at jeg forbavses ved at læse »Typ.-Tid.«, men det skete dog i Fredags. Anledningen var, at *Sørensen-Kjeld* fremsatte en Række særdeles fornuftige Bemærkninger i en Artikel: »Problemet«. Fornuftige og kloge, men fast utrolige fra Sørensen-Kjelds Pen! Fra Formens Side en Aandens Gentleman værdigt, men i hele sit Indhold et voldsomt Opgør med Demokrati og Socialdemokrati, to efterhaanden identiske Begreber.

Jeg føler Trang til at bede Sørensen-Kjeld glemme gammelt Had og stærke Ord. Har vi før været uenige om meget, saa er dette nu en Saga blott. Der er Fred over Vandene. Vi er enige!

Jeg underskriver Sørensen-Kjelds ironiske Bemærkninger om hele det »demokratiske« Svindelsystem. Jo flere Kongresser, Konferencer, Plenarforsamlinger og Rigsdagsbavl, jo flere Eksperter, National- og Socialøkonomer, der »forsøger« at raade Bod paa Miseren, des værre bliver Forholdene for den arbejdende Befolkning. Saa sandt, saa sandt! Og det er jo heller ikke helt ved Siden af, naar Sørensen-Kjeld paastaar, at ikke en *af hele Bundtet* er interesseret i, at Problemet bliver løst for Alvor. Og Grunden dertil? Jeg tillader mig et Citat: ». . . hele det politiske System er jo saa viseligt indrettet, at alle har deres »gode Ben« og Stillinger i Kraft af gensidig at beskylde hinanden for at have Ansvaret for, at der intet sker«.

En knusende Dom over det forløjede og hykleriske »Demokrati« og det Parti, Socialdemokratiet, der med alle Midler kæmper for at bibeholde netop dette System. *Jeg* kunde ikke have gjort det bedre.

Et andet Punkt: Afrustningen. Selvfølgelig har Sørensen-Kjeld Ret: Militærvæsenet undergaar en voldsom Udvikling, Mordvaabnene rationaliseres og Mordtekniken forbedres (et lille Eksempel: Pressen meddelte for kort Tid siden, at den danske Afrustningsminister havde bestilt nyt Luftforsvarsskyts, prima Kvalitet og det bedste i sin Slags).

Den nye Krig forberedes, og Fredskonferencer, Afrustningskonferencer, Fredsresolutioner og latterlige »Brevstorme« tjener kun til at tilsløre de forbryderiske Planer, der er under Forberedelse. »Men Folket skal have Illusionen om Militærvæsenets Indskrænkning«.

— — — At Erhvervsforholdene bliver værre og værre, finder Sørensen-Kjeld forstaaeligt, naar »*alle politiske Autoriteter*« opfordrer Fabrikherrerne til at rationalisere og indføre arbejdsbesparende Maskiner. Rigtigt, ganske rigtigt — man mindes Staunings 10 Millioner til Rationalisering af særlig den lille Industri!

Endnu finder jeg Anledning til at fremhæve et Par Guldkorn, før jeg slutter af med Sørensen-Kjelds Konklusion af hele sin fortræffelige Artikel.

1. Guldkorn: »Systemet (alias Personerne) har saamænd aldrig været mere ormstukket og forløjet end i vor sørgelige Tid«. Og senere: »Usandhed og falske Fremstillinger er i Højsædet og personlig Vinding og Stræb er Drivfjederen for dem, der repræsenterer Samfundet og Embederne . . . .«

Fortræffeligt! Rammende! Forhaabentlig *har* Sørensen-Kjeld udmeldt sig af Partiet!

2. Guldkorn: »Kapitalismen har spillet fallit . . . . tilsyneladende ser det nærmest ud, som Anstrengelserne gaar ud paa at holde Forretningen i Gang det længst mulige«.

Ja, det er netop Sagen. Hele den borgerlige Enhedsfront fra Stauning til Madsen-Mygdal sætter al deres Kraft ind paa at *bevare* det gældende kapitalistiske System. Derfor væltes Byrderne nu over paa den arbejdende Befolkning. Københavns Kommune har jo givet et fortræffeligt Eksempel. Hidtil har det kommunistiske Parti været ret ene om nævnte rigtige Opfattelse, men naar selv hidtidige Modstandere slutter op, kan man selvfølgelig kun føle en oprigtig Glæde. I Særdeleshed naar man bliver klar over Sørensen-Kjelds Konklusion: *Kapitalismen maa falde*, Samfundstræet skal beskæres grundigt, og det nuværende politiske Systems Personer maa gaa under med selve Kapitalismen. Og i Stedet skal vi have et Samfund bygget op paa *Tillid* og *Fællesfølelse*. Helt klart er dette jo ikke, men da *Egoismen* er Kapitalismens fremtrædende Karaktertræk, og *Fællesskab* og *Fællesfølelse* Kommunismens, maa jeg maaske i al Beskedenhed formode, at Sørensen-Kjeld har vendt Ansigtet mod Østen. Og dette nye Samfund skal ikke og bør ikke styres af et ormstukkent »Demokrati« — men er der saa anden Udvej end Proletariatets Diktatur?

Til Slut: Der er tit — med Rette eller Urette — sagt onde Ord om Sørensen-Kjeld og hans Hjemby. Det maa høre op nu: Lad os samles i en stille Hyldest til den fornuftige Sørensen-Kjeld og et: Til Lykke, Aalborg!

*Ths. Pedersen.*

## EN FAGDAG I NÆSTVED

Næstved Lokalafdeling havde til i Søndags indbudt Naboafdelingerne til Foredrag om Typografernes faglige Dygtiggørelse samt Udstilling af Tryksager fra Typografernes faglige Ring, paa Hotel Vinhuset. Lokalformanden, *Mads Petersen*, bød velkommen og udtalte sin Glæde over den store Deltagelse, idet der var mødt ca. 70 Kolleger, heraf en stor Del unge. Formanden rettede et særligt Velkommen til d'Hrr. *Frederik Hjorth*, København, der havde ydet et væsenligt Bidrag til Udstillingen, og *Charles Moegreen*, København, der som Dagens Foredragsholder nu fik Ordet. Moegreen holdt derefter et yderst aktuelt og interessant Foredrag i en meget populær Fremstilling. Han indlede med at bemærke, at Dønningerne fra Efterkrigstiden havde grebet forstyrrende ind paa mange Omraader, ogsaa paa Kunstens og dermed Typografiens. Tiden havde krævet en mere overskuelig Form for Bogtrykkets Udførelse, kort sagt: en ny Stil. At en saadan er opstaaet er godt, men det, det gælder om, er at følge med Tiden og ej med Strømmen. En stadig Syslen med den nye Retning: elementær Typografi, udviklede Sansen for det geometriske System. Med Hensyn til Lærlingenes Uddannelse udtalte Foredragsholderen, at man overfor disses Principaler maatte sætte alt ind paa at kræve en systematisk, praktisk og teoretisk Uddannelse. Nævnte blandt andet, hvor nyttigt det vilde være, at Lærlingen ikke var helt ukendt med Skitsering, Farvevalg, Farvesammensætning o. s. v. Omtalte ligeledes Typografernes faglige Ring, gennem hvilken man kunde rekvirere Tryksager til Gennemsyn. Hvad angaar Indsendelse af egne Arbejder omkring fra Medlemmerne kunde der ønskes et meget større Opbud fra de forskellige Afdelinger. Taleren kom derefter ind paa en Omtale af de nye Regler for Aflæggelse af Svendeprøve og ansaa det for et uvurderligt Gode, at disse blev obligatoriske. Foredraget hilstes med Bifald.

*Formanden* takkede Moegreen for Foredraget og meddelte, at enhver havde Lov til at stille Forespørgsler. *Chr. Jensen-Petersen*, Næstved, mente, det var nødvendigt for i det hele taget at kunne faa Afsætning paa Tryksagerne, at Udførelsen af disse blev forenklet og billiggjort saa meget som muligt. Spurgte angaaende Svendeprøverne, om ikke det var Meningen, at Udlærlingene blev kontrolleret under Udførelsen af Svendeprøverne. Herpaa svarede *Moegreen*, at Udlærlingene almindeligvis afgav en Erklæring paa Tro og Love om, at de ikke vilde modtage Raad eller Hjælp af andre, og at det iøvrigt blev en Samvittighedssag overfor dem selv. Moegreen sluttede derefter med at give en Oversigt over de fremlagte Tryksager, der omfattede baade Akcidenser, Annoncer, bibliofile Bøger, Litografi og Bogtryk samt Udkastene fra Konkurrencen om Karnevalsprogrammet 1932 og endelig en lokal Udstilling. Alt i alt en meget lærerig Udstilling. *Formanden* takkede endnu en Gang Foredragsholderen.

*Tormod Frederiksen.*
Køge.

## NY KASSERER I ODENSE

Mandag den 1. Februar overtager *Aage Henrik Iversen* Kassererposten. Alle Henvendelser maa ske til Kassererens Bopæl: *St. Knudsgade 32 St.* Besøg paa Trykkeriet maa ikke finde Sted. Kassereren træffes bedst Kl. 12½ Middag og fra Kl. 6—7 Aften. Indbetaling af Kontingent og Udbetaling af Understøttelser finder Sted som hidtil i Annexet til Den nye Forsamlingsbygning hver Fredag, men Tiden er rykket frem til Kl. 5½—6½ *Aften.* *Bestyrelsen.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København har Møde Mandag den 1. Februar Kl. 8 i Lokalet Falkonerallé 56. Udstilling af Tryksager fra Nordvestjyske Trykkerkreds' Vandrekasse.

*

*Bog- og Akcidenssætter-Klubben* i København har Møde Onsdag den 10. Februar Kl. 8 i Rømersgade 22, Overby-Salen.

*Svend Johansen* holder Foredrag om »*Sovjetunionens Planøkonomi*«. Foredraget vil blive illustreret ved en Del Billedmateriale og Plakater.

Til dette Møde indbydes alle Medlemmer af Klubberne i »Samvirket«.

## FRA 1. FEBRUAR

vil der i København ved Afskedigelser være at erindre Tarifens Par. 3, Stk. 4, angaaende *Feriegodtgørelse.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Stævne-Forberedelserne.*

Tanken om et Lærlingestævne er ikke død, selv om Spørgsmaalet ikke har været fremme i Lærlinge-Spalten siden December; i det stille har man arbejdet videre med Spørgsmaalet, og igennem Brevveksling og Telefonsamtaler, er der truffet Aftaler om at nedsætte et Udvalg, som har arbejdet videre med Tanken og virkeliggøre Stævnet.

Repræsentanterne, som skal sidde i dette Udvalg, mødes paa Søndag i Roskilde for at træffe de fornødne Aftaler og lægge de Planer, som man skal arbejde efter ved Stævnet.

Med Begejstring og Interesse vil vi alle arbejde for, at Stævnet bliver en Succes. Der maa tages fat paa Forarbejdet i de forskellige Afdelinger. For de Afdelingers Vedkommende, som kommer langvejs fra, maa der startes Kasser for derigennem at opspare den fornødne Sum til Rejsen, og enhver Afdeling, som ønsker at komme tilstede, maa melde Deltagelse og søge Oplysninger hos Stævneudvalgets Formand, Typograf *Chr. Jensen-Petersen*, Fixvej 21, Næstved.

*Paul P. Petersen.*

*Lærlingeafdelingen i København.*

I Morgen Aften afholder Afdelingen Møde i »D. s. U.«s Ungdomshjem, Falkonerallé 56. Ved dette Møde vil *K. A. Jørgensen* gennemgaa de Forslag, som indkom til Afdelingens Programkonkurrence.

Som ved de andre Møder, vi har holdt i Ungdomshjemmet, vil der ogsaa denne Gang blive Anledning til at fordybe sig i de forskellige fagtekniske Tidsskrifter som »Det fagtekniske Samvirke« ejer, ligeledes vil der blive fælles Kaffebord (til en billig Pris) og under det vil forskellige Kammerater sørge for Underholdningen. *P.*

*Lærlinge-Afdelingen i Skive*

afholdt sin ordinære Generalforsamling den 16. Januar. I sin Beretning dvælede *Formanden* særlig ved det Arbejde, der fra Afdelingens Side var giort for at fritage Lærlingene fra at betale Skat, samt en Henvendelse om Oprettelse af et Fagbibliotek. Beretningen godkendtes. Kasseren oplæste Regnskabet, der sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 69,65. — Som Formand genvalgtes *Claudi Mortensen* og som Kasserer *Carl Jensen*, begge med Akklamation. Som Sekretær nyvalgtes *Karl V. Sørensen*, og som Revisorer genvalgtes *Ejvind Olsen* og nyvalgtes *Aksel Hansen.* — Formanden foreslog, at man i den kommende Vinter skulde udsende en Mappe med Tryksager fra Fagskolen til andre Lærlinge-Afdelinger. Dette tiltraadtes.

*idualc.*

## O. C. OLSEN & CO.s SKRIFTPRØVEBOG

O. C. Olsen & Co.s Bogtrykkeri i København har nylig udsendt en ny *Skriftprøvebog*. Det er et stort Værk paa op imod et Par Hundrede Sider ialt i et Format, der nærmest maa kaldes 4to. Papiret er udmærket, svært, hvidt. Omslaget er gult med Teksten trykt i brun Farve. Man lægger maaske her særlig Mærke til det smukt tegnede Firmamærke. Værkets Hovedtitel, med dobbelt, men smal, lige Stregramme (grøn og rød) er trykt i sort, undtagen Hovedlinien »O. C. Olsen & Co.«, der er udført i rødt. Totalvirkningen af denne Titel er, at den er sjældent smuk og helt igennem vel afvejet. Alle Skriftprøvesiderne er omgivne af en Ramme i grønt. De forskellige Afdelinger indledes med Særtitler, trykte paa Karton, i kunstfærdig, men smagfuld Opsætning og trykte i flere Farver. Enkelte Steder er stukket en Reklame- eller Akcidensside ind imellem Skriftprøverne og det giver en god Afveksling. Opsætningen af Skrifterne er god og praktisk, men noget forskelligartet, hvad der giver mere Liv over disse undertiden noget ensartede Sider; hertil medvirker ogsaa Rammens Farve. Og det er jo netop det, som det kommer an paa ved denne Slags Arbejde: at der er Liv over Siderne, saa den ene Skrift ikke glider ind i den anden, og det hele virker som en død Masse. Bogen er et udmærket Bevis paa, at O. C. Olsen & Co.s Bogtrykkeri ikke alene har et usædvanligt righoldigt Skriftmateriale i enhver Retning, men den beviser tillige klart, at der er et Personale, som forstaar at bruge dette Materiale, saa at der i Bogtryk kan komme noget smukt ud af det. Bogen sluttes med Gengivelsen at en Mængde Rammemateriale etc. og nogle originale, men godt virkende Nutids-Reklame- og Akcidenssider, trykt i rødt og sort. Det er dog — selvfølgelig! — ikke alene Sætterne, der har udført et godt Stykke Arbejde; det samme kan med lige saa megen Ret siges om Trykkerne. Forhaabentlig vil det store og kostbare Arbejde give gode Renter til saavel Principal som Arbejdere i Form af forøget Arbejde. Værket fortjener det.

Odense, den 23. November 1931.

*L. Chr. Nielsen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Jernbanehotellet« den 8. Januar. Dirigent: *H. C. Andersen.* Formanden, *Martin Sørensen*, aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. Det fremgik heraf, at der i Afdelingen er 25 arbejdsløse Kolleger. Der er fra Nytaar startet et nyt Blad, »Aalborg Posten«. 2 Trykkere havde undladt at tage Ferie. Det paalagdes Bestyrelsen at paase, at det ikke gentog sig. — Kassereren, *Lars Pedersen*, fremlagde Regnskabet, der godk. Formandens Løn fastsattes til 100 Kr., Kassererens 400 Kr., Revisorerne 10 Kr. og Fanebæreren 5 Kr. hver Gang Fanen er ude. Formand og Kasserer genvalgtes.

Til Bestyrelsen valgtes *Brundlund* i Stedet for Nic. Jensen. Revisor: *H. C. Andersen*, Bladrepr.: *Magn. Christensen* og *Lars Pedersen*, Fanebærer: *P. Jensen*, Lærlingeafd.: *A. Aasted.* Det vedtoges at foretage en Sommerudflugt. Til at forestaa Arrangementet valgtes: *W. Andersen*, *Brundlund* og *Kassereren.* Under Eventuelt henstilledes det at faa et større Lokale til Juletræsfesten, hvilket Formanden lovede at forsøge. — En arbejdsløs Kollega rettede en Tak til Kassereren for hans Hjælpsomhed overfor de Arbejdsløse.

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 50 Medlemmer. *M. S.*

KØGE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Hafnia« Lørdag den 9. Januar.

Formanden, *Fr. Nielsen*, ønskede Medlemmerne et glædeligt Nytaar og udtrykte sin Glæde over den ret talrige Tilslutning, der vidnede om stigende Interesse for Foreningen. — *Kassereren* gennemgik de reviderede Regnskaber, Hovedkassen balancerede med Kr. 989,77, Lokalkassen med Kr. 384,87. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — *Formanden* indstillede paa det nedsatte Udvalgs Vegne, at Afdelingen ikke udgav noget Festskrift i Anledning af Jubilæet og motiverede det med, at Indholdet for en Del vilde blive Gentagelser af Festskrifter fra andre Afdelinger, og at der ingen Forhandlingsprotokol fandtes fra de første 13 Aar af Afdelingens Tilværelse, og endelig var Udgivelsen forbunden med Udgifter for saa lille en Afdeling som Køge, hvorefter man vedtog Udvalgets Indstilling. — Efter at *Formanden* havde refereret et Erstatningskrav, som Afdelingen havde rejst mod en Konsul i Faxe for udbetalt Sygehjælp til et Medlem i Anledning af en Motorulykke, gik man over til de forskellige Valg. *Fr. Nielsen* frabad sig Genvalg, trods gentagne og enstemmige Opfordringer, og ønskede sig fritaget for Hvervet efter at have beklædt Stillingen i 22 Aar. Et Forslag, om at slaa Formands- og Kassererposten sammen, vedtoges, og Kassereren, *Chr Petersen*, valgtes tillige til Formand. De øvrige Valg var Genvalg, dog nyvalgtes *Vald. Jensen* til Medlem af Svendeprøvekommissionen i Stedet for J. Thomsen, der var fraflyttet Byen. — Under Eventuelt bragte den nyvalgte Formand Fr. Nielsen en Tak for hans mangeaarige Arbejde i Afdelingen, og efter Generalforsamlingen samledes man ved en lille Festlighed med fælles Kaffebord og en lille »Gewesen«, hvor ogsaa Næstformanden *Vald. Jensen*, takkede Fr. Nielsen for hans Virksomhed til Gavn for Fagets Udøvere. *J. S*

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Lørdag den 9. Januar. Formanden, *H. Kürstein*, ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. Protokollen blev oplæst og godkendt, hvorefter Formanden oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2488,46, Lokalkassen udviste en Kassebeholdning paa Kr. 589,21. Regnskaberne godkendtes.

Under Formandens Beretning for det forløbne Aar oplystes, at Aaret havde været meget magert i regnskabsmæssig Henseende, idet det kun udviste et Overskud paa 62 Kr.

Det vedtoges at afholde en selskabelig Sammenkomst Lørdag den 27. Februar. Til Festudvalg valgtes *Johs. Nielsen, Gunnar Ipsen, Knud Hansen og Holger Nielsen.*

Under Eventuelt aflagde *Formanden* en fyldig Beretning fra Hovedbestyrelsesmødet. — Det vedtoges at søge oprettet en Studiekreds med Wilsky som Leder, hvis der kunde opnaas tilstrækkelig Tilslutning. — Der forelaa et Andragende fra D. s. U. om Tilskud til deres Ungdomshjem. Efter nogen Diskussion vedtoges det at yde 50 Kr. — 16 Medlemmer var til Stede.

*A. J.*

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 10. Januar, Formiddag Kl. 10, ordinær Generalforsamling paa Hotel »Aagaarden«. Efter at Formanden, *Søren Sørensen*, havde budt de ca. 40 mødte Medlemmer Velkommen, valgtes *N. Chr. Andersen* til Dirigent.

*Formanden* indledede sin Beretning med at ønske Kollegerne et godt Nytaar, hvorefter han mindedes et ungt Medlem, Orla Madsen, der var afgaaet ved Døden. Formanden aflagde Beretning over Arbejdet i det forløbne Kvartal samt omtalte Møder i Teknisk Skole og Arbejdernes Fællesorganisation. Efter nogen Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt.

Kassereren, *Jørgen Andersen*, aflagde de forskellige Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 4814 Kr. 20 Øre, Ekstrakassens Regnskab balancerede med 3348 Kr. 63 Øre, Kassebeholdning 2140 Kr. 10 Øre. Lokalsygekassens Regnskab balancerede med 2053 Kr. 15 Øre, Kassebeholdning 1958 Kr. 15 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Ved de forskellige Valg valgtes følgende: Bestyrelsen: *N. Chr. Andersen* og *Hans Jensen*

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

Lørdag 13. Februar

Billetsalget er aabnet!

Deltagere 4 Kr.

Tilskuere 2 Kr.

Nye Dekorationer i Aar!

Kl. 8—4.

Revisor: *Carl From*. Fanebærer: *Chr. Jacobsen*, Skoletrykkeriet: *P. Hvidtfeldt* og *Peter Berndtsen*. Skuemestre: *Albert Jensen* og *Th. Nielsen*. Kontrahenter til »Kolding Social-Demokrat«: *Alb. Jensen* og *Magnus Andersen*. Repræsentanter til Socialdemokratiets Partimøder: *W. Ammundsen* og *P. Hvidtfeldt*. Festudvalg: *Aksel Lemming, N. Chr. Andersen, P. Hvidtfeldt, Jens P. A. Larsen* og *Fr. Nielsen*.

Følgende Bevillinger vedtoges: Kolding Svendehjem Kr. 15,00, Lærlingeafdelingen Kr. 25,00, Typografernes Stiftelse Kr. 200,00, og efter en livlig Debat 500,00 Kr. til Afholdelse af en Fastelavnsfest. Børnebespisningen: 75,00 Kr.

Kassereren, *Jørgen Andersen*, redegjorde for et af Bestyrelsen stillet Forslag om at nedsætte Lokalkassekontingentet med 10 Øre pr. Uge for heltbetalende og 5 Øre for halvbetalende Medlemmer. Efter en kort Debat blev Forslaget forkastet.

Under Eventuelt meddelte *Formanden*, at man havde sendt P. Hvidtfeldt et Telegram i Anledning af hans 70-Aars Dag. Som Tak havde Afdelingen modtaget et Portræt.

Efter Anmodning fik Formanden for Socialdemokratisk Forbund, *M. Larsen*, og Formanden for »Kolding Social-Demokrat«s Kontrolkomité, *Frands Sørensen*, Tilladelse til at overvære sidste Del af Generalforsamlingen for at anbefale Medlemmerne at indmelde sig i Socialdemokratiet og at abonnere paa »Kolding Social-Demokrat«. Udtalelserne gav Anledning til en til Tider ret livlig Diskussion, hvorunder flere Kolleger havde Ordet.

Den yderst livlige Generalforsamling sluttede Kl. godt 1. Forretningsfører Karl Sørensen overværede Generalforsamlingen.

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt den 15. Januar ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet.

Formanden, *H. Chr. Jensen*, bød Velkommen, idet han udtalte Ønsket om et godt og glædeligt Nytaar, saavel for Dansk Typograf-Forbund som for de enkelte Medlemmer. Til Ordstyrer valgtes *Svend Friis*, hvorefter Sekretæren, *Ditlev Rasmussen* oplæste Forhandlingsprotokollen. *Formanden* aflagde en kort Beretning, som godkendtes. Fremlagde endelig de forskellige Regnskaber, af hvilke Hovedkassens balancerede med 1621 Kr. 40 Øre, Lokalkassen med 720 Kr. 42 Øre og en Beholdning paa 328 Kr. 52 Øre, samt Hjælpekassen, der balancerede og sluttede med en Beholdning af 370 Kr. 68 Øre.

Efter at man havde drøftet en Del lokale Forhold, sluttede *Ordstyreren* Generalforsamlingen. *j.*

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Sætteren *Oluf Elling* døde forleden efter gennem længere Tid at have kæmpet med Sygdom. Elling, som blev 40 Aar, havde i en Aarrække arbejdet hos Schultz. Begravelsen skete efter afdødes eget Ønske i dybeste Stilhed.

— I Søndags begravedes paa Bispebjerg Kirkegaard Paalæggerske *Kathrine Uhlat*, som fornylig blev Offer for en Bilulykke.

Kathrine Uhlat havde i mange Aar været Medlem af vort Forbund og var for faa Maaneder siden efter et Aars Fraværelse fra Faget atter indtraadt. Et stort Følge viste hende den sidste Ære, og Afdelingsfanen sænkedes over hendes Kiste.

*JUBILÆUM.* Tirsdag den 2. Februar kan Typograf *Johannes Meyer* fejre 25-Aars Jubilæum for sin Ansættelse paa »Fyns Soc.-Dem«. Johs. M., der i 1893 udlærtes paa Korsør Avis, drog efter endt Læretid paa »Valsen« og fik Arbejde bl. a. i Norge, hvor han var i ca. 1 Aar og satte saa Næsen hjemefter igen, arbejdede i flere Byer paa Vejen hjem, sidst i Middelfart og saa i Odense, hvor han arbejdede hos Bogtr. Güth i ca. 9 Aar for saa endelig at slutte paa »Socialen«, hvor han forhaabentlig endnu nogle Aar maa faa Lov at virke. Han var først Trykker, men blev siden Annoncesætter og sidst som Ombryder. Johs. M., der kun har Venner og som saadan er meget afholdt blandt Kollegerne, vil sikkert paa Jubilæumsdagen modtage mange Beviser herfor.

*G.*

*FORENINGEN FOR BOGHAANDVÆRK.* Bogvennen for 1931 er udkommen. Medlemmer kan mod Betaling af Kontingentet 5 Kr. afhente den hos Lundin paa Forbundskontoret.

*FAABORG.* Lokalkassen er lukket for Udbetalinger foreløbig indtil 1. Maj.

*TYPOGRAFERNE I NYKØBING MORS* afholdt Tirsdag den 19. Januar efter deres ordinære Generalforsamling en lille Højtidelighed i Anledning af de to ret sjældne Jubilæer, som er forefaldet indenfor Typografernes Fagforening i Nykøbing, nemlig at Typograf *Ebbesen* har været Formand og Kasserer for Foreningen i 25 Aar, samt at Bogtrykker *Georg Nielsen* — skønt han er Mester — i over 25 Aar har staaet som og stadig er Medlem af Typografernes Fagforening.

Ved denne Lejlighed blev der sagt mange anerkendende Ord om de to Jubilarer, ligesom der fra Afdelingen blev overrakt Ebbesen en Læselampe.

*FÆNGSELSARBEJDET.* Det af Ministeriet for et Par Aar siden nedsatte Udvalg til Undersøgelse af Fangernes Arbejde i Fængslerne har nu afsluttet sit Arbejde. Ingeniør *K. V. Koch*, som havde Sæde i Udvalget, har til »De grafiske Fag« udtalt sig om Resultatet af Udvalgets Arbejde.

I det store og hele, siger Hr. Koch, tror jeg, at ogsaa de grafiske Fag har Grund til at være tilfreds med det Resultat, Udvalget har opnaaet, Det er jo ikke let at fravriste Fængslerne et Arbejde, de engang har indrettet sig paa, men alligevel er det dog lykkedes at opnaa Enighed om, at med Hensyn til Bogtrykarbejde skal Fængslerne i hvert Fald begrænse sig til Statens og Fængslernes eget Forbrug, og iøvrigt er der i Udvalget Enighed om, at Fangerne hovedsagelig skal beskæftiges ved *Arbejdsemner, som ikke eller kun i ringe Grad konkurrerer med de private Erhverv*, og man skal derfor koncentrere sig saa vidt muligt om Ting, som ellers ikke fremstilles her hjemme.

*MERE FREMSKRIDT.* En Maskinsætter *Oscar Gjærder* i Norge skal have opfundet et Apparat, som kan paasættes Sættemaskinerne og levere et eller flere Korrekturaftryk automatisk efterhaanden som Satsen fremstilles. Patent er udtaget.

## Tak.

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup. *Ingeborg og Rud. Jensen.*

## FORENINGSMEDDELELSER

### KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER

20. Januar: Korsør pr. Bl. 273,60; Struer pr. Bl. 140,00; Nakskov 500,00. 21. Januar: Herning 463,40; Nykøbing M. pr. Bl. 200,00, Kt. 182,60, ialt 382,60. 22. Januar: Roskilde pr. Bl. 797,85. 23. Januar: Frederikshavn pr. Bl. 600,00. 25. Januar: Fredericia pr. Bl. 300,00; Nykøbing F. 1558,95; Ringkøbing pr. Bl. 250,00, Kt. 205,10, ialt 455,10; Stubbekøbing pr. Bl. 90,00, Kt. 100,00, ialt 190,00; 26. Januar: Aarhus pr. Bl. 752,15; Hjørring pr. Bl. 300,00, Kt. 325,00, ialt 625,00; Maribo 287,95; Odense pr. Bl. 373,39, Kt. 3000,00, ialt 3373,39; Ribe pr. Bl. 100,00, Kt. 50,00, ialt 150,00; Varde pr. Bl. 130,00; Ringsted pr. Bl. 200,00.

København den 26. Januar 1932.

*Forretningsudvalget.*

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. Januar: Korsør i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 273,60; Struer i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 140,00; Grenaa 300,00. 21. Januar: Nykøbing M. i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 200,00. 22. Januar: Roskilde i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 797,85. 23. Januar: Frederikshavn i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 600,00,; Helsingør 300,00. 25. Januar: Fredericia i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 300,00; Ringkøbing i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 250,00; Stubbekøbing i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 90,00; Fredericia 700,00; Hobro 200,00. 26. Januar: Aarhus i St. f. Oktbr. Kv. Oversk, 752,15; Hjørring i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 300,00; Odense i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 373,39; Ribe i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 100,00; Varde i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 130,00; Ringsted i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 200,00; Horsens 400,00; Sønderborg 300,00.

København den 26. Januar 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NY LOKALFORMAND

Korsør: Typograf Sv. Aa. Jacobsen, Suhrsvej 7². Træffes »Korsør Avis« 8—8½ Formd. og Kl. 6 Aften. - Privat: Suhrsvej 7² fra 12½—1. Øvrige Tider ingen Ekspedition.

### NYE MEDLEMMER

København: Gravør Thomas Fr. Thomsen (Hansons Stempelfabrik).

Frederikshavn: Hj.-arb. Jens Peter Nielsen.

### TILTRAADTE

København: 1281 Jens Jørgensen fra Rejse (arbl.). 7967 Heinrich Nissen fra Rejse (arbl.). 6412 Niels Sørensen fra Horsens (arbl.). 7319 Emanuel Frandsen fra Aalborg (arbl.). 7903 E. Godthard fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 6130 Th. Kassow (arbl.) Aarhus: 6127 Ejner Chr. Laursen (arbl.). Herning: 3338 Sofus S. Sørensen (arbl.). Korsør: 7859 Helge Larsen (arbl.). Roskilde: 6076 Henrik R. Petersen (arbl.). Sønderborg: 4229 Harald Jacob Hansen (arbl.).

### FRATRAADTE

København: Hjælpearbejder Svend Nygaard (til Fabriksarbejderne).

Aalborg: 7319 E. Frandsen til Kbhvn. (arbl.). Aarhus: H. Kodahl (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Fredericia: 6401 Joh. Chr. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Horsens: 6412 Niels Peter Sørensen paa Rejse. Korsør: 7859 Helge Larsen til Esbjerg (Skole). Odense: 7967 Heinrich J. Nissen til Kbhvn. (arbl.).

### Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Restancer bedes senest betalt Fredag d. 29. Januar Kl. 5—6½ Aften paa Forbundskontoret til Anton Jensen (Inkassatoren) eller til Kassereren, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, Mandag den 1. Februar Kl. 7—8 Aften. (21)


**E.L. METAL**

Til Sættemaskiner og Stereotypi.
Staar paa Højde med prima engelsk og amerikansk Metal
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

(20 d)


### Trykkeriarbejdernes Klub

afholder sin halvaarlige ordinære Generalforsamling Fredag d. 29. ds. Kl. 8 i Rømersgade 22¹ til Gaden.

Dagsorden: 1) Protokollen. 2) Beretning. 3) Regnskabet. 4) Forslag (Lovændring). 5) Valg af Bestyrelse. 6) Eventuelt.

*Styrelsen.*

## ANNONCER


**For Lærlinge** har jeg paa Lager: Regnebog for Lærlinge, Kr. 1,50. Haandbok for unge Settere (en glimrende Lærebog ved Undervisning), Kr. 3,00. Grafisk Lommebog, Kr. 2,00. Skitsering Kr. 2,40.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Ung Akcidens- og**
søger Plads straks. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »48« modtager Ekspeditionskontoret.
**Annonce-Sætter**

**En dygtig Illustrations-,**
Verk- og Akcidenstrykker, kendt med forskellige Apparater og Toturmaskiner, og som har arbejdet flere Aar i Udlandet, søger Plads. Gode Anbefalinger haves.
*Claus Lassen, Allégade 1, Haderslev.*

**Et Bogtrykkeri**
i større jysk Købstad kan af dygtig Fagmand enten købes eller lejes paa meget lempelige Vilkaar. Der er rigeligt baade Maskin- og Skriftmateriale, og en Del Kunder og Arbejde er der ogsaa. Eventuelle Reflektanter bedes henvende sig til
*Bogtrykker Hansen, Frederiks-Allé 50, Aarhus, Telefon 8504.* (43)

**Akcidenstrykkeri købes.**
Solid Fagmand ønsker at overtage Trykkeri, Værdi ca. 10,000 Kr. mod mindre Udbetaling. Billet mrkt. »H. 5« til Wolffs Box, København K. (49)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**FRITZ MÜLLER**
LINNÉSGADE 24 - TELEFON CENTRAL 10,291
GRAFISK FAGFORRETNING
Største Lager af moderne Værktøj for Sætteri og Trykkeri. — Forretningen fører fuldt moderne Værktøjskasse for Trykkere.
Forlang Tilbud. — Forsendelse til Provinsen.
*Alle Bogtrykmaterialer.* (27)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

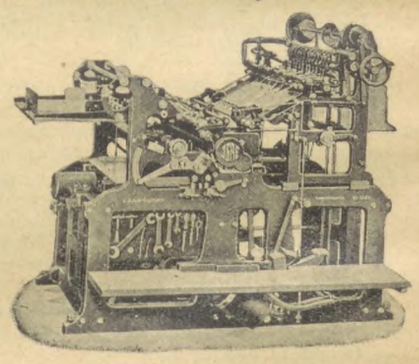

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 5. FEBRUAR 1932 59. AARGANG


## SKAL ARBEJDERNES SKATTER YDERLIGERE FORHØJES?

Man har ofte nok fra Modstanderes Side bebrejdet de Mennesker, der har organiseret Arbejderne og vækket dem til Bevidsthed om deres Menneskeværd, at de har brugt stærke Ord og givet Løfter, hvis Indfrielse ikke laa indenfor Mulighedernes Grænse.

Det er dog for intet at regne mod den »Asgaardsreie«, der for Tiden farer hen over vore betrængte Landbrugere for at ophidse disse mod Landets øvrige Borgere, alt imens man lokkor dem med nye Millioner.

Da Rigsdagen i Efteraaret vedtog at lade de andre Samfundsklasser betale Landmændenes Skatter for indeværende Aar, samtidig med, at man — for at holde Priserne paa Landbrugsprodukterne oppe — forringede den danske Krone med ca. 30 pCt., haabede vel de fleste, at nu var der gjort, hvad der med Rimelighed kunde forlanges, for at mildne Krisen for Landbruget.

De, der nærede et saadant Haab blev dog sørgeligt skuffet.

Thi naturligvis kunde de politiske Kandestøbere i Oppositionen sammen med andre opdukkende »Bondevenner«, der aabenbart befinder sig som Fisken i Vandet, ikke lade en saa enestaaende Lejlighed til at saa deres Dragesæd gaa ubenyttet hen.

Som foreløbigt Resultat af det hele Postyr foreligger nu Lovforslaget om de faste Ejendomsskatters Fjernelse fra Landejendommene, hvilket praktisk talt vil sige, at Bønderne fremtidig vil blive saa godt som fri for at betale Skat, da deres *Indtægt* jo som bekendt er meget vanskelig at konstatere.

Hvad dette betyder for de andre Samfundsklasser og ikke mindst for de fastlønnede Arbejdere, behøver ingen nærmere Paavisning. Det betyder kort fortalt en klækkelig Forhøjelse af deres i Forvejen tyngende Skatter. Men mod en saadan Overvæltning maa der protesteres. Og i saa Henseende er det glædeligt at kunne konstatere, at Regeringspartierne pure har afvist Forslaget.

Forhaabentlig kommer det ikke frem i en anden Skikkelse, naar Landbokrise-Kommissionen faar tilendebragt sit Arbejde. Om andet end *foreløbig* Hjælp bør der ikke være Tale.

Ingen benægter, at vore Landbrugere er i Vanskeligheder. Men det samme kan desværre ogsaa siges om de andre Erhverv. Og det ligger nær at drage en Sammenligning mellem den Skare af arbejdsløse, der fægtende vandrer fra By til By eller samles for at demonstrere deres Elendighed foran Christiansborg — hvor Politikniplerne yder dem »Krisehjælp« — og det endeløse Tog af Luksusbiler, der danner den ydre Ramme om et Landbo-Krisemøde!

Der er et gammelt kinesisk Ordsprog, der siger: Fædrene indrømmer ikke deres Sønners Fejl — Bønderne ikke Markens Grøde.

Forlad mig, men disse Ord randt mig i Hu, da jeg forleden overværede et saadant Krisemøde. *Fr. N.*

## FORPOSTERNE

Prompte fik Sørensen-Kjeld fra kommunistisk Side den Anerkendelse, som Læsere af hans Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 3 saa sikkert ventede; og at det blev Ths. Pedersen i Aarhus, som i Jubel trykker ham til sin smalle Barm med Udraabet: »En Forpost mod Nord« (dog forsynet med Spørgsmaalstegn), er saa ligetil.

Maa jeg komplimentere S.-K. for hans alvorlige, rammende Tanker midt i et samfundsøkonomisk Virvar, som sikkert ingen nulevende har set Magen til, og at disse Tanker ogsaa har glædet Ths. Pedersen, kan vi for saa vidt alle være tilfreds med som denne ganske vist særegne Foreteelse netop er et Bevis paa, at Forskellen i Opfattelserne er meget lille hos de, som inden for Kollegernes Kreds beskæftiger sig med at tænke paa disse Problemer — og som vel at mærke ikke i et partipolitisk Formaals Tjeneste *skal* konstruere en Væsensforskel mellem Arbejderes Samfundsopfattelse.

Naar derfor Ths. Pedersen tror at kunne slaa partipolitisk Mønt paa S.-K.s Artikel og i denne Anledning at kunne drage Kolleger over i sit specielle Parti, hvis Alfa og Omega er Proletariatets Diktatur, tror jeg denne Spekulation bliver en Skuffelse. *Et* Arbejderparti er akkurat passende; at der inden for dette er mangt og meget, som trænger til at reformeres, bør ikke undre nogen, saa længe Arbejdernes store Masse ikke er klogere og mere interesserede. At »Forposterne« (Førerne) for et Arbejderparti, som kalder sig kommunistisk, skulde være af en mere ædel Beskaffenhed end Førerne for et Arbejderparti, som kalder sig socialistisk, er der aldeles ingen Grund til at tro paa. Derfor tror jeg ogsaa, det hæsblæsende Jag efter at dele Arbejderne i flere Partier, fremdeles vil være omsonst her i Landet; lykkedes et saadant Arbejde, vilde det kun betyde en opslidende og i Længden sløvende indre Strid til Glæde for vore fælles Modstandere.

Derfor, Ths. Pedersen, glæd dig med vi andre over Sørensen-Kjelds Artikel og lad Spotten fare. Vore Bestræbelser bør gaa i Retning af at forene alle Kræfter i Arbejdet for en retlinet Kurs frem mod Arbejdernes Frigørelse med eller uden de nuværende Førere.

Men en saadan Kurs vil sikkert ikke føre mod Diktatur eller anden Vold — selv om vi med »Blikket mod Øst« langt foretrækker det nuværende Regimente for Zarismen.

Svendborg, 30. Januar 1932.

*M. P. Nielsen.*

## INDUSTRIELT SAMVIRKE

Da vi i 1932 staar overfor et Delegeretmøde, og hvor Tilstandene i vort Fag nok kan kaldes noget mørke, er Tiden maaske inde til at lægge en Slagplan for de kommende Overenskomstforhandlinger. Efter min, og sikkert efter manges Mening, har Tiden længe været moden til at kræve Nedsættelse af Arbejdstiden. Parolen maa derfor blive. Ingen Overenskomst uden Arbejdstidsforkortelse.

Jeg kan ikke finde ud af, at der kan gøres noget effektivt, uden vi finder nogle nye Veje, der kan føre til bedre Vilkaar for alle Arbejdere. Organisationen maa absolut søge Samarbejde med beslægtede Fag, og søge med fast Vilje og Klassefølelse, at skabe et Industriforbund, hvor Bogbindere, Typografer, litografiske Arbejdere, Kartonnage- og Papirarbejdere er samlet under eet og arbejder paa Klassekampens Grundlag. Det er den Vej, som vi efter min Mening bør følge. Ganske vist staar Arbejdsgiverforeningen, d. v. s. Højfinansen, godt rustet, og vil kræve Lønreduktioner, men netop derfor maa vi søge at gøre os saa stærke som vi kan, saa at vi med al Kraft kan føre Slaget mod vore Udbyttere.

Vi maa passe paa, at vi ikke alene kommer til at føre denne Kamp. Derfor Kolleger, vær med til at skabe et Industriforbund, en Kamporganisation, der kan føre os til Sejr. Kun gennem Kamp vil vi opnaa bedre Kaar. Vi opnaar ingen Sejre uden Kamp.

*V. Willadsen.*
1309

## GRAFISK REVY

Fjerde Hefte 1931, der er trykt i Centraltrykkeriet i Oslo, er nu udkommet og indeholder følgende Tekstbidrag: »Råd og vink i titelsats« af *O. Bjørge*, Oslo. »Bilder ur förflutna tiders typografliv« af *Nils Wessel*, Stockholm. »Af Annoncesætningens Udvikling« af *N. Th. Svendsen*, København. »Journalisten og Typografen af *Hans Ammundsen*, Oslo. »Samarbejde mellem setteri og trykkeri« af *B. Fagerström*, Oslo. »Et Blad af Skandinavismens Historie« af *J. Bjørander*, Odense. »Grafisk Revys utstilling i Oslo av omslagskonkurransen« af *O. Bjørge*, Oslo. »N. C. F. B.s satskonkurranse om nytaarskort« af *Rolf Torp*, Oslo. Desuden Notitser og — naturligvis — talrige Annoncer. De anvendte Farver er Orangegult og Sort.

## ER DU SOCIALDEMOKRAT?

I »Typ.-Tid.« Nr. 2 findes et sørgmuntert Causeri kaldet »Udlandet 1931«. Sigvald Hansen, der har sat sit Navn under denne Samling politiske Guldkorn, mener nøjagtigt det samme som Jørgen Rakos og H. P. Sørensen; men jeg har jo aldrig sagt, at Produktet skulde være et direkte Plagiat.

Sigv. Hansen begynder med at omtale »Katastrofevalget« i Tyskland, sukker over »Nederlaget for de socialdemokratiske *Arbejderpartier*«, og siger: »Det er ikke nogen Forklejnelse *for os* at indrømme dette«.

Senere i Artiklen: » . . . Efter Valget i September Maaned i Fjor led det socialdemokratiske Arbejderparti et saadant Nederlag, at det endnu og vel *desværre* ogsaa Aar frem i Tiden svier og svier haardt til de tyske Arbejdere«.

Hele Tiden dette »os« og »desværre«, — som skulde det være en Selvfølgelighed, at vi alle tilhobe vandrede rundt med socialdemokratiske Medlemskort i Vestelommen. Tro det endelig ikke!

Den nuværende Krise beviser mere end Ord, at den socialdemokratiske »Samfundspolitik« har spillet Fallit; og det turde blive svært at levere fyldestgørende Beviser for, at Socialdemokratiet mere skulde være »Det eneste virkelige Arbejderparti« — i Dag, hvor det har assimileret sine Stemmer fra alle Samfundslag, ikke mindst fra Bedsteborgernes Rækker.

Og hvilken Raadvildhed, som hersker indenfor Rækkerne, angaaende Problemet Sovjetrusland. Man fortier, forløjer og — jonglerer.

Fra det socialdem. Blad, saakaldte »Rød Ungdom«, Januar 32: »Debatterne om Sovjetrusland er da paany blusset op i socialdemokratiske Kredse. Som bekendt ansaa de fleste af os det indtil 1928 for haabløst at søge at opbygge et socialistisk Produktionssystem i Rusland paa Grund af Landets primitive Udviklingstrin og ringe Industri. Men noget anderledes stiller det sig nu, hvor det ikke synes udelukket, at det skal lykkes Sovjetstaten at rejse den Industri, Kapitalismen har udviklet i Vesteuropa og Amerika. *Herved bliver Forudsætningerne andre*«.

Mere af »Rød Ungdom«: » . . . Det gælder da om at holde sammen, og om at manøvrere klogt. Saa kommer Arbejderklassen maaske endda helskindet ud af Suppedasen. Men blot at raabe »Revolution, Revolution«, som en anden Papegøje, er en Morskab, som Tiden er lidt for alvorlig til«.

Behøves der mon Kommentarer til dette overfladiske Blomstersprog?

Det er let nok at tale om »kommunistiske Opviglere«, og om politiske Fidusmagere Sigv. Hansen — dette sidste især, naar man selv holder sine Stier rene. Angaaende det første er det paa Tide, du vaagner og bliver klar over, at Kommunismen i Dag repræsenteres af mere end Samfundets »Bærme«, samt en mindre Samling »vildledte« Professorsønner, og at Interessen for Sovjetmetoderne og Femaarsplanen breder sig indenfor Arbejdernes Rækker. . . . Man forstaar, hvorfor der indkaldes russiske Sabotører til *de lukkede* Partimøder, og at Stauning er begyndt at kokettere med Sovjetrusland.

Men jeg siger alligevel: Hæng bare i Sigvald. Partiet tager sig af og til af lokale Nuller — vel at mærke, dersom de er artige og forstaar at omgive deres Ærgerrighed med en idealistisk Helgenglorie.

. . . Maaske vil du ogsaa en Dag sidde og skrive Spidsartikler i det bekendte Felix-Organ i Farimagsgade.

Odense, 20. Jan. 1932. *Johannes Stavensø.*

## UORGANISERET KONTROL

Films- og Forlystelsesfunktionærernes Forbund har tilstillet os et Cirkulære og anmodet om Støtte til at søge gennemført, at der ved Foreningsfester og lign. kun anvendes organiserede Kontrollører. Forbundet meddeler, at der endnu anvendes uorganiserede Kontrollører følgende Steder:

Borgernes Hus, Haandværkerforeningen, Odd-Fellow-Palæet, Studenterforeningen, Empiresalen (Blegdamsvej 26), Stjernekroen (Tingvej 41), Idrætshuset og Forum.

## FOLKE-UNIVERSITETS-FORENINGEN

afholder i Foraaret 2 Foredragsrækker:

I. *»Moderne Skoletanker«* af Forstander for Statens Lærerhøjskole, Folketingsmand *Vilh. Rasmussen*, 6 Forelæsninger med Spørgetime, *Mandag d. 15. Febr.* og følgende 5 Mandage.

II. *»Grønland og Grønlandsspørgsmaalet«*, 6 Forelæsninger, nemlig:

1. Statsminister *Th. Stauning: »Grønlands sociale og politiske Forhold«, Tirsdag den 16. Februar.*
2. Dr. phil. *Lauge Koch: »Østgrønlands Naturforhold«* (med Lysbilleder), *Tirsdag den 23. Februar.*
3. Museumsinspektør, Dr. phil. *Poul Nørlund: »Nordboerne paa Grønland«* (med Lysbilleder), *Tirsdag den 1. Marts.*
4. Direktør for Grønlands Styrelse *J. Daugaard-Jensen: »Grønlands Styrelse«, Tirsdag den 8. Marts.*
5. Professor ved Universitetet, Dr. jur. *Knud Berlin: »Grønlands retslige og historiske Stilling til Danmark«, Tirsdag den 15. Marts.*
6. Dr. phil. *Knud Rasmussen: »Eskimoerne«, Tirsdag den 22. Marts.*

Alle Forelæsninger afholdes *Kl. 8¼ pr.—10 Aften i Universitetsannexet Aud. B, Studiestræde 6 o. G.*

Medlemmer af Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling kan, saa længe Antallet strækker til, gratis erholde Adgangsbilletter ved Henvendelse til Afdelingsformanden.

## DE DANSKE VÆGTERVERS

Det Berlingske Bogtrykkeri har udsendt sin aarlige Hilsen, et Bogarbejde af virkelig Værdi, betitlet *»De danske Vægtervers«* med tilføjede Tekstbemærkninger af *Kai Friis Møller* om Vægteren og Poesien, om Musiken af *Knud Jeppesen* og illustreret med Tegninger af *Utzon Frank*. Det, der væsentligt interesserer Typografen, er jo her det rent boglige Udstyr, og for dette staar en paa Omraadet saa kyndig Mand som Bogtrykker *Johan Olsen;* baade Virksomheden og han fortjener Tak for henholdsvis økonomisk Indsats og for Interesse og evnerig Medvirken ved dette Bogarbejdes Tilblivelse. Det hele er samarbejdet paa en saadan Maade, at de enkelte Detaljer overalt indgaar som Led i Helheden. Utzon Franks pragtfulde Tegninger, der er givet en saa karakteristisk og personlighedsgræget Udformning, illustrerer levende Timeversenes Indhold; ligeledes er det kunstnerisk fremstillede Forsatspapir ved det anvendte Motiv bragt i Harmoni og Tilknytning til Emnet. Og betragter vi den typografisk opsatte Side, falder det straks Fagmanden i Øjnene, hvor samvittighedsfuldt der rent satsteknisk er arbejdet med den enkelte Kolumme for at skabe et roligt, tiltalende Satsbillede; uvilkaarligt mindedes jeg ved Betragtningen Siden fra *Bartels* Bog *»The Art of Spacing«*, hvor der er taget det største Hensyn til denne »Lysrummets Kunst«, som vor amerikanske Kollega kalder det. Lad mig her indskyde et noget underordnet Spørgsmaal: Hvorfor Punktum efter Sidetallene? Efter min Mening holder de traditionelle Tankestreger tilstrækkeligt paa disse. Lad mig da til Slut nævne, at der er anvendt et dejligt Stykke hvidt Papir og at Trykket er ikke alene upaaklageligt, men paa Højde med al teknisk Udvikling og manuel Færdighed; beundres maa saaledes den diskrete Styrke, hvormed Billedstoffet (med de fine Overgange i Farvestyrke) hævder sig overfor det svagere Satsbillede.

De danske Vægtervers er da sikkert en Bog, der bestandig vil bevare sin Værdi, baade for Indholdets Skyld, men ogsaa, og maaske ganske særlig, for Udstyrets Skyld. *Charles Moegreen.*

## EN FAKTOR, FAKTORER MAA REGNE MED

I Anledning af Sagen om mere eller mindre ægte Faktorer, Kompagnoner og deres Udmeldelse af Forbundet, er der et Tilfælde, der kan være Grund til at fremdrage, ganske vist ligger det nogle Maaneder tilbage, men er jo altid aktuelt.

I en mindre Provinsby blev en Typograf for en Snes Aar siden Faktor, og udmeldte sig. — En saadan »i Luften frit svævende« Stilling er imidlertid kun god, hvis man har Engagement i et Telt paa Dyrehavsbakken. Og nu er Nemesis kommen, Faktoren er bleven afskediget. Heldigvis har vort Forbund jo en stor Favn, og selv om Fedekalven ikke bliver slagtet. . . .

Tilmed, hvor rørende: Forretningen er gaaet ind paa at beholde Vedkommende et Aar, for at han kan erhverve en Nyudlærts Rettigheder i Forbundet.

Det skal nu vise sig, om Efterfølgeren i Faktorstillingen udmelder sig. Der er jo et Mundheld, der siger: »Sporet skræmmer«. *Typ.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### NAKSKOV LOKALAFDELING

Lørdag den 12. December 1931 afholdtes ekstraordinær Generalforsamling. Dirigent *Vald. Poulsen*. Forhandlingsprotokollen oplæstes, hvorefter Formanden, *Magn. Nielsen* aflagde Beretning, hvoraf særlig fremgik, at han havde deltaget i et Møde sammen med Formændene for de øvrige Organisationer ang. Krisehjælpen. Derefter foretoges Valg af Formand og to Bestyrelsesmedlemmer. Til Formand genvalgtes *Magn. Nielsen* med Akklamation, og til Bestyrelsen genvalgtes *M. Abrahamsen* og nyvalgtes *Anton Andersen* i Stedet for *C. Nyborg*, der ikke ønskede Genvalg. Der valgtes Repræsentanter til de forskellige Organisationer, hvortil Afdelingen har Tilknytning. Nogle Smaasager behandledes, og Dirigenten sluttede Generalforsamlingen. 22 Medlemmer var mødt.

— — Lørdag den 16. Januar 1932 afholdtes ordinær Generalforsamling. *Formanden* aabnede denne med at udtale Ønsket om et godt Nytaar for Medlemmerne. Dirigent *Vald. Poulsen*. Forhandlingsprotokollen oplæstes, hvorefter *Formanden* aflagde en Beretning og gav nogle statiske Oplysninger over Aaret, der svandt. Beretningen godkendtes. Derefter oplæstes de forskellige Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 1926,45 Kr. Lokalkassens Regnskab balancerede med 715,35 Kr. og Lokalsygekassens med 285,07 Kr. Regnskaberne godkendtes. Der bevilgedes derefter forskellige Beløb til forskellige Institutioner, og efter at der under Eventuelt var behandlet forskellige indre Spørgsmaal, sluttede Generalforsamlingen. *—r.*

### SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 9. Januar 1932. Formanden, *P. Hansen*, ønskede Kollegerne et glædeligt Nytaar. Formanden valgtes til Dirigent. Punkt 1 Beretning: *Formanden* oplyste, at Afdelingen talte 53 Medlemmer, deraf var 2 kvindelige; fremlagde Cirkulære ang Pag. 8, 5. Stk. Omtalte en Strid mellem Bogtr. Meyer og en af hans Paalæggersker, hvori man maatte give Bogtrykkeren Medhold. En Forespørgsel fra en Paalæggerske hos samme Firma ang. Broncering havde Form. afvist. Fremlagde en Resolution ang. Fredsarbejdet og oplæste en Anmodning fra Blaa Kors om Bidrag; omtalte sluttelig, foranlediget ved en Skrivelse fra L. Chr. Nielsen, Vandresamlingen af Tryksager, som han anbefalede. — *Bernh. Hansen* anbefalede at henstille til »Typ.-Tid« at komme med en Opgørelse over de fradragsberettigede Beløb i Kommuneskatten ligesom for København. Kunde ikke helt tiltræde Tanken ang. Vandresamlingen. — *Formanden* mente, Vandresamlingen havde en Mission blandt de unge Typografer. — Til at forestaa Ordningen af Vandresamlingen valgtes *Nygaard*,

*Aage Nielsen* og *E. Petersen*. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne; Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2641,51, Kassebeholdning Kr. 2,51. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 1055,92, Kassebeholdning Kr. 294,98; begge Regnskaber godkendtes enst. — Punkt 3: Valg. *J. Simonsen* og *Nygaard* genv. til Bestyrelsen. Ligeledes genv. Kassereren, *P. Jensen*, som Revisor, *Bernh. Hansen*, som Fanebærer *Th. Andersen* og som Kontrahenter *M. P. Nielsen* og *Bernh. Hansen*. — Under Eventuelt foreslog *P. Jensen* 20 Kr. til Blaa Kors. Efter en livlig Diskussion vedtoges dette, hvorefter *Form.* sluttede Generalforsamlingen. *J. S.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 15. Januar. 44 Medlemmer (ca. 3/4 af Afdelingen) havde givet Møde, hvilket ogsaa Lokalformanden, *Ch. Fischer*, udtrykte sin Glæde over, da han aabnede Generalforsamlingen med at ønske Medlemmerne et godt Nytaar. Til Dirigent valgtes *A. E. Christensen*, og efter at Forhandlingsbogen var oplæst og godkendt, gav *Formanden* en Oversigt over Afdelingens Virksomhed i Oktober Kvartal. — Den sædvanlige Arbejdsløshed havde ogsaa præget dette Kvartal; forskellige Smaasager var ordnet paa bedste Maade; og ang. Krisehjælpen gav Formanden forskellige Oplysninger. Sluttelig opfordrede han Medlemmerne til med Interesse at følge den kommende Tarifrevision; forskellige Transaktioner fra vore Arbejdsgiveres Side kunde tyde paa, at det er paa sin Plads, at vi er vaagne, naar den Tid kommer. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

De reviderede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 4,251 Kr. 39 Øre og for Lokalkassens med 789 Kr. 07 Øre, godkendtes efter et Par Forespørgsler, som Formanden besvarede.

Derefter foretoges de sædvanlige Valg. Til Formand genvalgtes *Charles Fischer* enstemmigt. Til Bestyrelsen valgtes: *C. Christoffersen*, *A. E. Christensen*, *Niels Andersen* og *Th. Petersen* (alle Genvalg; *Sigv. Nielsen* havde ikke ønsket Genvalg), og nyvalgtes: *Sigfred Therkildsen* og *Rich. Rasmussen*. — Revisor blev *Alfred Sørensen*. De øvrige Tillidsposter blev ogsaa besat.

En Indstilling fra Styrelsen om at yde en Ekstrahjælp til Afdelingens arbejdsløse af Lokalkassen (20 Kr. for Gifte og 12 Kr. for Ugifte) vedtoges enstemmigt.

Der forelaa et Andragende fra Arbejdernes Hjælpekomité i Horsens om Bidrag. Generalforsamlingen vedtog at yde 25 Kr. af Lokalkassen samt at udsende en Liste paa Trykkerierne til Tegning af frivillige Bidrag, da der i Aar er særlig stor Arbejdsløshed i den saa haardt ramte Industriby. — Til Slut drøftede man Fradragene paa Skatteskemaet, som saa kan indsendes med rolig Samvittighed; det er *ikke* fastlønnede Borgere, der laver »Numrene«.

HELSINGØR LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Januar i Forsamlingsbygningen. Lokalformanden, Alb. D. Birn, aflagde Beretning om Afdelingens Virksomhed i det forløbne Kvartal. Beretningen godkendtes.

Derefter oplæste Formanden Regnskabet, der i Hovedkassen balancerede med Kr. 1899,15, i Lokalkassen med Kr. 585,20. Godkendtes.

Valg. Bestyrelsen: *Birn*, *G. Jensen* og *Emil Petersen* genvalgtes med førstnævnte som Lokalformand. Suppleanten *Rich. Hansen*, genvalgtes. Til Revisor genvalgtes *A. Klintenberg* og nyvalgtes *Carl Nielsen* med *B. Mikkelsen* som Suppleant.

Efter at forskellige indre Anliggender var blevet drøftet og der var taget Stilling til disse, hævedes Generalforsamlingen, der var besøgt af 8 Medlemmer. *B.*

SILKEBORG LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 16. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, *P. Gaardsted*, ønskede godt Nytaar, og aflagde en lille Beretning om Arbejdet indenfor Afdelingen i det forløbne Kvartal, som toges til Efterretning. — Kassereren, *J. Haug*, oplæste de reviderede Regnskaber, der enstemmigt godkendtes. Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 2447,10. Indsendt til Hovedkassen pr. Blanket 300 Kr. og kontant 800 Kr. — Lokalkasseregnskabet balancerede med Kr. 1444,60 — Formue Kr. 922,95. Derefter gav Kassereren en Regnskabsoversigt for hele Aaret.

Til Formand genvalgtes *P. Gaardsted*, til Kasserer, *J. Haug*, til Styrelsesmedlemmer *Chr. Ørvad* og *Rudolf Jensen* og nyvalgtes *Alfred Michaelsen* i Stedet for *Chr. Jensen*, der ikke ønskede Genvalg, Suppleant, *Anker Henriksen*. Til Revisorer genvalgtes *Anders Mikkelsen* og *Ejnar Nielsen*, Suppleant *M. Collatz*. Som Repræsentanter til Social-Demokraten genvalgtes *J. Haug* og *Rudolf Jensen*, til Fællesbageriet *J. Chr. Agerskov* og til Lærlingeafdelingen *M. Collatz*. Til Fællesorganisationens Indsamling til Arbejdsløse bevilgedes 100 Kr. — *L. Chr Nielsen* henstillede til Styrelsen at tage en Nedsættelse af Lokalkassekontingentet under Overvejelse — eller ogsaa forhøje Understøttelsen til de rejsende Kolleger, efter en lille Diskusssion toges Spørgsmaalet til Efterretning. — *Rudolf Jensen* gav nogle Oplysninger fra det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde, hvorefter Formanden sluttede den velbesøgte Generalforsamling. *R. J.*

TYPOGRAFERNES
KARNEVAL
Lørdag 13. Februar
Har du sikret dig Billet?
Deltagere 4 Kr.
Tilskuere 2 Kr.
Nye Dekorationer i Aar!
Kl. 8—4.

HOLBÆK LOKALAFDELING

holdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 16. Januar 1932. 17 Medlemmer var mødt. Dirigent: C. A. Schmidt, Sekretær: Alfr. Christensen.

*Formanden* aabnede Generaltorsamlingen og ønskede Medlemmerne et godt Nytaar: hvorefter Forhandlingsprotokollen oplæstes, og Formanden aflagde en kort Beretning for Kvartalets Virksomhed. Derefter oplæstes Regnskaberne, som for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 2432 Kr. 15 Øre, medens Ekstrakassens Balance lød paa 1881 Kr. 50 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 334 Kr. 60 Øre. Beretning og Regnskab godkendtes.

Til Formand genvalgtes *Sofus Petersen* med Akklamation. Til Bestyrelsen: *Alfr. Christensen* og *C. A. Schmidt* med *Will. B. Jensen* som Suppleant. Revisor: *Ludv. Frederiksen* med *Johs. M. Andersen* som Suppleant. Repræsentant i Arb. Forsamlingsbygning: *Axel V. Jensen*, Repræsentant i Arb. Fællesbageri: *Carl Nielsen*. Repræsentanter i Arb. Brændselsforretning: *Carl Nielsen*, *Poulsen* og *Schmidt*.

Til Svendehjemmet bevilgedes 25 Kr., og til en Præmie til Fagklassen paa Teknisk Skole bevilgedes indtil 10 Kr.

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 24. Januar 1932 ordinær Generalforsamling paa den nye Forsamlingsbygning. Efter at Formanden, *C. O. Madsen* havde budt Velkommen og ønsket Medlemmerne et godt Nytaar valgtes *Magnus Hansen* til Dirigent.

*Formanden* aflagde først Beretning fra det sidst afholdte Hovedbestyrelsesmøde og omtalte bl. a. den norske Konflikts Forløb, Laanet til det tyske Forbund og Overenskomsten med Bogbinderne angaaende Grænseforholdene. Under Beretningen fra Lokalafdelingen omtalte Formanden bl. a., at Paalæggerskerne paa to mindre Bogtrykkerier blev underbetalte. Efter Paatale var Principalerne indgaaet paa at betale tarifmæssig i Fremtiden. Der havde været afholdt Mæglingsmøde i Sagen angaaende den tyske Montørs Ansættelse som Trykker ved Rotationsmaskinen paa Fyns Tid. Forretningen hævdede, at Montøren var antaget som Hjælpearbejder og afgav en skriftlig Erklæring om, at Montøren ikke er antaget som Leder og ingen Sinde bliver antaget som saadan. Omtalte Arbejdstiden for Maskinsætterne paa »Fyns Social-Demokrat« og meddelte, at vi igen havde opnaaet Dispensation paa Bestemmelsen om de 10 Maaneders Arbejde i de forudgaaende 2 Aar. Efter nogle Bemærkninger om Jubilæumsfesten, Jubilæumsskriftet og Juleuddelingen aflagde Formanden Beretninger fra Repræsentantskabsmøder i De samv. Fagforeninger og den nye Forsamlingsbygning.

Efter Udtalelser af *Bjørnander* og *Adolf Tiedje* godkendtes Beretningerne enstemmigt. Derpaa vedtoges det med alle Stemmer mod 1 at bevilge 150 Kr. til en Gave til Formanden for Udarbejdelsen af Festskriftet. Formanden takkede.

Kassereren, *Aage Vilh. Pedersen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 11,680 Kr. 39 Øre. Indsendt til Hovedkassen 3,373 Kr. 39 Øre. — Regnskabet godkendtes enstemmigt og til at underskrive valgtes *Rolf Jensen* og *Gerner Meyer*. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 5395 Kr. 99 Øre, Jubilæumsfesten med 5390 Kr. 26 Øre og Juleindsamlingen havde indbragt 972 Kr. 50 Øre. — Alle Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Til de arbejdsløse uden Understøttelse vedtoges det at yde 10 Kr. pr. Uge af Lokelkassen i det kommende Kvartal.

*Formanden* beklagede at maatte meddele, at *Aage Vilh. Pedersen* af Helbredshensyn ikke modtog Genvalg som Kasserer. Som hans Efterfølger foreslog han paa Bestyrelsens Vegne *Aage Henrik Iversen*, der valgtes.

De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer var Jørg. P. Nielsen, Laurits Andersen og Bjørnander. Ved skriftlig Afstemning valgtes *Aage Vilh. Pedersen*, *Laurits Andersen* og *Jørgen P. Nielsen*, *S. Glandrup* blev Suppleant.

*Formanden* bragte Bjørnander en Tak for hans Arbejde i Bestyrelsen.

*L. Chr. Nielsen* aflagde Beretning fra Udvalget for Vandresamlinger af Tryksager. Der havde vist sig at være stor Interesse for Sagen. Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det at yde Samaritanen 150 Kr.

Efter at *Albrecht Hansen* og *Formanden* havde udtalt en Tak til *Aage Vilh. Pedersen* for hans Kasserervirksomhed og som Medlemmerne gav deres Tilslutning til ved at rejse sig, sluttede *Dirigenten* den stærkt besøgte Generalforsamling — et lille Hundrede Medlemmer havde givet Møde. *M.*

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* I en Alder af 81 Aar er *Th. Lund* i Søndags død efter flere Aars Svaghed og i den sidste Maaneds Tid Hospitalsophold. Lund havde lært Faget i Norge, hos Steen i Oslo, og her i København arbejdede han i 40 Aar hos Qvist & Co., deraf Halvdelen af Tiden som Faktor. Lund hørte i sin Tid til Ny typografisk Forening, men var iøvrigt en stilfærdig Mand, som særlig havde lagt sin Interesse indenfor Good-Templar-Bevægelsen. En Søn af Afdøde er Maskinsætter Jul. Lund hos Aller, Kassereren for Typografernes Sportsklub. Lunds Baalfærd finder Sted fra Krematoriet i Dag Fredag Kl. 2.

*JUBILÆUM.* Lørdag den 6. Februar fejrer Sætter *Th. J. Schou* 25-Aars Jubilæum i »Politiken«. Schou er en rolig og stilfærdig Mand og er meget afholdt af alle. Han har beklædt flere Tillidshverv, bl. a. har han i 5 Aar været Kasserer for Klubben »Politiken«. Paa Jubilæumsdagen vil han blive hædret baade af »Politiken« og sine Kolleger.

*DE KØBENHAVNSKE KOLLEGER* erindres om Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Møde førstkommende Onsdag Kl. 8 i Rømersgade 22, Overby-Salen, hvor *Svend Johansen* holder Foredrag om »Sovjetunionens Planøkonomi«. Adgang for alle Medlemmer af Klubberne i »Samvirket«.

*HVOR KAPER IKKE VAR SAGKYNDIG.* Ved Fremlæggelsen af de aflagte Svendeprøver i København i Efteraaret var bl. a. ogsaa Borgmester Kaper til Stede. Ved Betragtningen af en af Prøverne siger han henvendt til en af Skuemestrene: »Den er da til Bronzemedaille«. Hvortil Skuemesteren svarede: *Den er kasseret!«*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER

27. Januar: København intet at indsende. 29. Januar: Tønder 90,00. 30. Januar: Skanderborg pr. Bl. 177,55. 1. Februar: Randers pr. Bl. 600,00. 2. Februar: Odder pr. Bl. 180,00, Kt. 100,00, ialt 280,00; Skjern 169,80.

København den 2. Februar 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. Januar: København 5157,90; Vejle 600,00. 28. Januar: Lyngby 150,00. 29. Januar: Haderslev 500,00. 30. Januar: Skanderborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 177,55. 1. Februar: Randers i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 600,00; Køge 200,00. 2. Februar: Odder i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 180,00; Randers 500,00.

København den 2. Februar 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Erik Bovig, udl. 15. 1. 32 hos P. Frederiksen (arb. s. St.). Trykker Otto Hansen, tidl. Medl. (V. Pedersen). Paal. Angelica Petersen, tidl. Medl. (B. Hansen).

Horsens: Sætter Svend Dam, udl. 31. 1. 32 hos F. Schur & Co.

TILTRAADTE

København: 7487 Artur Larsen fra Hjørring (arbl.).

Kolding: 6648 Boe M. Nielsen (arbl.). Lyngby: 2921 Georg Rasmussen (Bogtrykker), 1083 Vilhelm Lindberg (arbl.). Maribo: 7536 Frederik Madsen (arbl.). Randers: 7846 David Kjær Andersen (Pedersen, Allingaabro). Viborg: 7891 Anders Pedersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7536 Fr. Madsen til Maribo (arbl.). 6379 Hans Jørgensen til Esbjerg (arbl.). 7802 Carlo Gildsig til Skjern i Plads. 1083 Vilh. Lindberg til Lyngby (arbl.). 4476 C. Aage Hansen paa Rejse. 7353 Regnar Caspersen til Horsens (arbl.). 1442 Axel Petersen til Lager & Pakhusarb. 7861 Henry Topp til Thisted (arbl.). 7846 David Andersen til Randers i Plads. Hj.-arb. Thorvald Nielsen til Dansk Arb. Forb. Sætter E. Thystrup paa Rejse.

Holbæk: 3003 Knud Bratholm paa Rejse. Odense: 6648 Boe M. Nielsen til Kolding (arbl.). Skanderborg: 6127 Ejner Laursen, 7632 P. Sivebæk Pedersen og 3338 Sofus Sørensen. Svendborg: 7545 Georg Andersen paa Rejse. Vejle: 7168 Chr. Fr. R. Jørgensen paa Rejse, 6602 Max Jensen til Udlandet paa Skole.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 7102 Finn Christensen (Bogtrykker). 1824 Trykker Charles Andersen (Ant. M. Jensen). 1158 Sætter Brochs (Date). 4816 Anny Nielsen (Ant. Thomsen).

UDSLETTEDE

Aarhus: 7598 Willy Mikkelsen (forsvundet), 1237 Th. Hansen (forsvundet).

DØDE

København: 1288 Josefine Nielsen (Dag. Nyh.), 8106 Th. Lund, 8117 Enkefru Hansigne Mogensen.

GLEM IKKE
AT ERIK LEVISONS
PNEUMATISK STØBTE VALSE
ER DEN BEDSTE.
Første og største Valsemassefabrik og Støberi i Danmark
med pneumatisk Tryk.
(20 e)

**BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN**

Møde Onsdag d. 10. Februar Kl. 8 i Rømersgade 22, Overby-Salen. *Svend Johansen* holder Foredrag om *»Sovjetunionens Planøkonomi«.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Akcidenssættere** bør altid skitsere sin Opgave. Det giver et bedre Overblik over Udseendet og sparer Tid. Jeg har Skitsehefter med Cicero- eller Nonp.-Inddeling til Priser fra 50 Øre til Kr. 1,50, til Provinsen ekskl. Porto.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Ung Akcidens- og**
søger Plads straks. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »48« modtager Ekspeditionskontoret.
**Annonce-Sætter**

**Sætter-Trykker**
søger Plads straks eller senere. Alder 27 Aar. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter**
søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

**Sætter-Stereotypør!**
Dygtig Akcidenssætter tillige øvet Stereotypørmedhjælper (kan arbejde selvstændigt) søger Plads. Billet mrkt. »50« modtager Ekspeditionskontoret.

**Et Bogtrykkeri**
i større jysk Købstad kan af dygtig Fagmand enten købes eller lejes paa meget lempelige Vilkaar. Der er rigeligt baade Maskin- og Skriftmateriale, og en Del Kunder og Arbejde er der ogsaa. Eventuelle Reflektanter bedes henvende sig til *Bogtrykker Hansen, Frederiks-Allé 50, Aarhus, Telefon 8504.* (43)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Ca. 500 kg Blystege**
fra nedlagt Skriftstøberi, 51 Pkt. høje, sorteret 2—4 Cic. 1—5 Staaende, sælges for **1 Kr. 85 Øre** pr. kg ab København. Billet mrkt. »53« modtager Ekspeditionskontoret.

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
**Grafisk Fagforretning**
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**Yngre Bogtrykker,**
som i 3 Aar har drevet eget Bogtrykkeri, søger Plads straks eller senere som **Sætter** eller **Sætter-Trykker,** evt. som **Faktor** eller **Bestyrer** af mindre Bogtrykkeri. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 12. FEBRUAR 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

UDBETALING AF BRÆNDSELSHJÆLP

Fredag den 19. Februar vil der af Hjælpekassen blive udbetalt en Brændselshjælp til alle arbejdsløse Medlemmer, der i de sidste 12 Maaneder har været arbejdsløse i mindst 90 Dage. Beløbet er fastsat til 30 Kr. for Forsørgere med Børn og 20 Kr. for alle øvrige arbejdsløse.

Medlemmer, der for Tiden er i Arbejde, men bliver arbejdsløse i Løbet af indeværende Kvartal, kan ogsaa erholde en Brændselshjælp af ovennævnte Størrelse, naar de har været arbejdsløse i mindst 90 Dage i de sidste 12 Maaneder.

København, 10. Februar 1932.

*Forretningsudvalget.*

## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

### ordinær kvartaarl. Generalforsamling

*Søndag den 28. Febr. Kl. 1 pr.*

**i Rømersgade 22.**

*Foreløbig Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af 10 Stemmetællere (5 Sættere, 3 Trykkere, 2 Kvinder. 4. Valg af en Repræsentant til A/S Dansk Kooperativ Assurance.

*Medlemskort skal forevises ved Indgangen.*

*Styrelsen.*

Efter Fællesgeneralforsamlingen afholder

## Sætternes Underafdeling

(Sættere, Stereotypører, Galvanoplastikere, Skriftstøbere og mandl. Hjælpearbejdere)

### ordinær aarlig Generalforsamling

*samme Sted.*

*Foreløbig Dagsorden:* 1. Regnskabet. 2. Opstilling til Valg af 6 Styrelsesmedlemmer. 3. Valg af 4 Kontrahenter til »Soc.-Dem.« Kontrahentforsamling. 4. Valg af 2 Repr. til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsaml. 5. Valg af 4 Repr. til Arb. Fællesorganisations Brændselsforretning. 6. Valg af en Repr. til Arb. Landsbanks Generalforsamling. 7. Valg af 7 Repr. til Arb. Livsforsikringsselskabs Generalforsamling. 8. Eventuelt.

*Styrelsen.*

## Kvindernes Underafdeling

afholder

### ord. kvartaarl. Generalforsamling

*samme Tid og Sted, 1. Sal til Gaden.*

*Foreløbig Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 2 Repræsentanter til Arb. Fællesorg. Br.forr. 4. Eventuelt.

*Styrelsen.*

## Trykkernes Underafdeling

afholder

### ord. kvartaarl. Generalforsamling

*Mandag den 29. Febr. Kl. 8 Aften*

**i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden).**

*Foreløbig Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Valg af 1 Kontrahent ved »Soc.-Dem.«, 1 Repr. til Bryggeriet »Stjernen« og 1 Repr. til Arb. Fællesorg. Brændselsforrs. Generalforsamling. 5. Eventuelt.

*Styrelsen.*

## Trykkernes Begravelseskasse

afholder

### ordinær Generalforsamling

umiddelbart efter Under-Afdelingens Generalfors.

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor. 4. Eventuelt.

*Styrelsen.*

## INDENFOR — ELLER?

Det er slet ikke saa ualmindeligt, som man skulde tro, at organiserede Arbejderes unge Sønner og Døtre, naar de er beskæftigede i ikke gennemorganiserede Fag (som f. Eks. Handels- og Kontormedhjælperfaget) er uorganiserede. Faderen, der ikke selv kunde tænke sig at staa udenfor *sin* Organisation, skænker det ikke en Tanke, at den unge Frk. Kontordame eller den unge Hr. Assistent eller Medhjælper, staar uorganiserede og saaledes i Virkeligheden — omend ubevidst — virker svækkende for deres Stand.

Tag derfor, I gode Fædre, til hvem disse Ord maatte have Bud, og undersøg, om der ikke i det Fag eller i den Erhvervsgren, i hvilken Eders unge Døtre eller Sønner er beskæftigede, findes en Fagorganisation.

Thi gør der det, vil I sikkert ogsaa søge at faa de Unge til at indtræde og derved skabe sig selv en vis Sikkerhed og deres Stand større samlet Styrke. —*d.*

## ENHEDSFRONT

At der for Tiden foregaar en Radikalisering af den danske Arbejderklasse er øjensynligt. I første Række har den grebet den ikke-partiorganiserede Del, men selv blandt organiserede Socialdemokrater, særlig Ungdommen, mærker man en dyb Utilfredshed. Se nu blot vor egen »Typ.-Tid«. I Nr. 3 en Artikel om store Problemer, skrevet af *Sørensen-Kjeld.* Det er et voldsomt Angreb paa det herskende kapitalistiske System og de Partier, der opretholder det, og den rammer mere end noget andet det socialdemokratiske Regeringsparti. Tager vi saa sidste »Typ.-Tid.«, finder vi, at en anden Socialdemokrat, *M. P. Nielsen,* giver sin fulde Tilslutning til Sørensen-Kjelds Tanker. Der er altsaa Utilfredshed nok, og M. P. Nielsen gør sig endog til Talsmand »for en retlinet Kurs frem mod Arbejdernes Frigørelse med eller uden de nuværende Førere«.

Nu vil jeg selvfølgelig ikke foregøgle hverken mig selv eller andre, at de to Kolleger virkelig har lettet det socialdemokratiske Anker og for fulde Sejl styrer ind i den kommunistiske Havn. Selvfølgelig ikke; dertil er der endnu for megen Uklarhed og for lidet Skarpsyn i deres politiske Opfattelse, hvilket være sagt uden det ringeste Forsøg paa Spot! Men Kollegerne har de sidste Par Aar kunnet høste nogle *Erfaringer* i Spørgsmaalet: socialdemokratisk Teori contra Praksis. Maaske er Ordet Teori forkert anbragt — der bør snarere staa: *det,* som Arbejderne tror, er Partiets Formaal.

Vi har haft nogle Aars socialdemokratisk Regering, og det er denne Anskuelsesundervisning, der nu fører Gæring, Uro og Radikalisering af Arbejdermasserne med sig.

Man føler sig snydt og narret! Man troede, at denne Regering, der er udgaaet fra Arbejderklassen, vilde varetage Arbejderklassens Interesser . . . og i Stedet har man faaet »Krisehjælp« af Politiknipler, som *Fr. Nielsen* træffende bemærker.

Man har set en voldsom Arbejdsløshed hærge Arbejderhjemmene med Nød og Elendighed. Svaret var i lang Tid fra Regeringens Side: Politiknipler, Møde- og Demonstrationsforbud og Tugthusdomme, og haardnakket har Hr. Staunings Regering modsat sig Amnesti i de uhyrlige Klassedomme fra Nakskov. I Efteraaret blev man klar over, at det ikke gik alene med dette Tughus-Regimente, og saa kom Kriselovgivningen. Hvad giver den Arbejderne? Grumme lidt; den er i det væsentligste kun en Omposting af Udgiftsbeløbet fra Kommunernes til Statens Regnskab. Nogle Arbejdsløse faar lidt mere, end de ellers vilde have faaet, men det store Flertal bliver spist af med elendige »Understøttelser«.

Man har set en Afrustnings-Komedie i al sin Uhyrlighed med Forslag om Oprettelse af et militært Korps af Lejesvende, der under en facistisk Overgeneral (som *er* udnævnt af Regeringen) er parat til at slaa Arbejderklassen ned. Man har set Regeringen udlaane 400,000 Kr. til den private Rustningsindustri her i Landet, samtidig med, at Forsvarsberedskabet i teknisk Henseende stadig forbedres.

Man har set en Kronenedskæring paa ca. 30 %, hvad der allerede har medført Stigning paa mange af de Varer, der skal bruges i en Arbejderhusholdning. Og den rent kapitalistiske Maade den »røde« Kommunalbestyrelse i København vælter Krisens

Byrder over paa Arbejderklassen, skal heller ikke stemme Sindene blidere.

Samtidig føres fra Fagforeningsledernes Side en Lønpolitik, der for enhver Pris vil undgaa, at der udbryder Kampe, der kan genere Regeringen i dens Arbejde paa at bringe den danske Kapitalisme frelst gennem Krisen.

Er det noget Under, at Gæringen og Utilfredsheden vokser. Men hvad skal man gøre — skal man for Enhedens Skyld vedblive at tolerere den Politik?

Jeg ved ikke, hvad Sørensen-Kjeld og M. P. Nielsen mener, men jeg ved, at adskillige Socialdemokrater, Kommunister og Partiløse allerede har fundet sammen til en anden »Enhed«. Det er de Arbejdsløse, jeg tænker paa.

De Arbejdsløses Fællesudvalg indkaldte fornylig til Landskonference. Paa denne var til Stede: 151 Partiløse, 63 Socialdemokrater, 1 Retsstatsmand og 127 Kommunister, og det er overordentlig bemærkelsesværdigt, at samtlige Konferencens Beslutninger blev taget *eenstemmigt*. Ligegyldigt hvor man stod i politisk Henseende kunde man samles i alle de Krav, der interesserede de Arbejdsløse. Det var de menige Arbejderes Enhedsfront imod Borgerskabet og de socialdemokratiske Førere.

Det maa kunne lade sig gøre ogsaa paa andre Felter. Paa det faglige f. Eks. Paa Trods af al politisk Meningsforskel paa andre Punkter maa de almindelige Fagforeningsmedlemmer kunne samles i Enhedsfront mod Arbejdsgiverforeningen og den Nederlags-Politik, som vore faglige Førere repræsenterer. Vi maa kunne samles om Opstilling og Gennemførelse af en Række Krav, der er aktuelle for os. Enhedsfronten for alle Arbejdende og Arbejdsløse — til Kamp for Arbejderinteresser — det er Øjeblikkets Bud!

Og saa kan vi jo en anden Gang snakke videre om Proletariatets Diktatur.

*Ths. Pedersen.*

## ET DEMENTI

I Anledning af den i »Typ.-Tid.«s sidste Numer optagne lille Notits »Hvor Kaper ikke var sagkyndig« har vi fra Hr. Bogtrykker *Holger Meyer* modtaget en Skrivelse, hvori han om den nævnte Notits siger, at »der ikke er et sandt Ord deri«. Dementiet slutter saaledes:

I min Egenskab af Formand for Svendeprøvekommissionen har jeg i 12 Aar haft med Borgmester Kaper at gøre to Gange om Aaret ved Bedømmelsen af Svendeprøverne og har han — af en Lægmand at være — en ganske glimrende Forstand paa Bogtryk og dets Udseende og alene af den Grund har Borgmesteren aldrig sagt en saadan Bemærkning som i Notitsen omtalt — af en kasseret Prøve. Iøvrigt er der ved Svendeprøvernes Bedømmelse paa Raadhuset hverken i Efteraaret eller før af Borgmesteren faldet nogen Bemærkning om Prøverne undtagen til Kontorchef Wreschner eller mig og nogen Bemærkning af den Art er *aldrig* falden.

Borgmester Kapers Interesse og Støtte for dansk Bogtryk er og har altid været uomtvistelig, og alene af den Grund er det i høj Grad uretfærdigt overfor Borgmesteren at bringe en saadan Skrøne tiltorvs.

— — —

Vi beklager naturligvis, at den lille Notits er i Uoverensstemmelse med Sandheden. Men vi havde al Grund til at tro paa dens Rigtighed, eftersom den blev fremsat af Foredragsholderen paa et fagligt Møde af typografiske Arbejdere. Forøvrigt kan vi forsikre, at den blev ikke gengivet for i nogen Maade at genere den populære Borgmester, som sikkert ikke vilde tabe noget i sin Samtids Agtelse, selv om han ikke havde haft Forstand paa Bogtrykarbejde. Det er der dog saa mangen Borgmester, der ikke har. *Red.*

Mørke Tider,
tunge Tanker —
Hængemuleøl!

**En glad og festlig Aften**

giver atter
Humør og Lyst
til at tage en Dyst!

**Karnevalet i Morgen Aften!**

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Lørdag den 20. Februar afholder vi et Møde sammen med fire andre Lærlingeafdelinger. Ved dette vil Snedker *Ejnar Nielsen* tale om »Sovjet-Unionens Femaarsplan«. Det vil nok blive et af de livlige Møder; det holdes i »D. s. U.«s Ungdomshjem, Falkonérallé 56, Kl. 20. *P.*

*Vejle Lærlingeafdeling*

holdt Mandag den 18. Januar ordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning.

Lokalafdelingens Repræsentant *C. Lund* blev valgt til Dirigent. *Formanden* oplæste Regnskabet og et Par Restanceforhold blev diskuteret. Regnskabet godkendtes. Forhandlingsprotokol oplæstes og godkendtes. Under Bestyrelsesvalg valgtes i Stedet for den afgaaende Bestyrelse, som Formand. *Willy Lyhne*, som Næstformand, *Chr. Olesen* og Sekretær *Thorkild Isager*.

Under Eventuelt drøftede man et Par Spørgsmaal bl. a. Teknisk Skole.

*Nakskov Lærlingeforening*

fejrede Lørdag den 23. Januar sin aarlige Stiftelsesfest ved en Sammenkomst med forskellig Underholdning.

*Nykøbing F. Lærlingeafdeling*

afholdt Lørdag d. 30. Jan. Generalforsamling. Beretning, Protokol og Regnskab godkendtes. Under Eventuelt fremkom en livlig Drøftelse af Sommerstævnet i Roskilde. Man var enige om, saa mange som muligt, at deltage, selv om man allerede nu var forberedt paa de Vanskeligheder, der vilde melde sig, baade paa Grund af den temmelig lange Rejse, og ogsaa paa Grund af den økonomiske Side af Sagen. Det overlodes Bestyrelsen at indhente Oplysninger og holde Medlemmerne a jour med Sagernes Gang.

Man fejrede derefter Foreningens 11-aarige Fødselsdag.

*Slagelse Lærlingeafdeling*

afholdt Generalforsamling Lørdag den 30. Jan. med følgende Dagsorden: 1. Regnskabets Aflæggelse. 2. Satskonkurrencen. 3 Eventuelt. Regnskabet godkendtes enstemmigt, medens man enedes om at udsætte Satskonkurrencen lidt. Under Eventuelt vedtoges det, at der skulde indhentes Oplysninger angaaende Lærlingestævnet, som man for Tiden arbejder med, før endelig Tilsagn om Deltagelse blev bestemt.

*H—n.*

**Gutenbergs Sønner og Døtre med Næse paa Karnevalet ad Trængslen vil blæse!**

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt Generalforsamling den 16. Januar. *Formanden* bød velkommen og udtalte Ønsket om et godt Nytaar. Formanden valgtes til Dirigent, hvorefter Protokollen oplæstes og godkendtes. Derefter fremlagdes Regnskaberne: Hovedkassens Balance var 3815,60; der indsendtes Kr. 771,35. Lokalkassen havde i Balance Kr. 1106,62 og i Formue Kr. 494,13. Sygehjælpekassens Balance var Kr. 451,00 og den Formue 1252,62. Samtlige Regnskaber godkendtes. Til Skuemestre genindstilledes *Sigurd Christensen* og nyindstilledes *Fr. Hansen* for Trykkere, og *Ph. Birkedal* og *M. Sølberg* for Sættere. — *Birkedal* lyste efter Beretning fra Fællesorganisationen, og *Formanden* redegjorde for et Par Forhold i Vordingborg, hvilke man vilde søge ordnet. Det var foreslaaet at afholde en Udstilling af Faglitteratur og lign., fremsendt af en københavnsk Kollega, og Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at ordne det videre fornødne. En udkastet Tanke om en Gang imellem ved Generalforsamlingen at arrangere en lille Sammenkomst vandt Tilslutning og vil antagelig senere blive praktiseret.

NYBORG LOKALAFDELING

afholdt sin ordinære Generalforsamling den 16. Januar 1932 paa Turisthotellet. Formanden, *N. P. Ægidius Hansen* ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. Derefter gav han en udtømmende Beretning om de forskellige Begivenheder indenfor Afdelingen i det forløbne Kvartal. Blandt de selskabelige Tildragelser fremhævede han særlig Jubilæumsfesten, der i alle Maader havde været en vellykket og fornøjelig Fest. En særlig udførlig Omtale skænkede Formanden det Mæglingsmøde, hvortil Forretningsføreren havde været tilkaldt, og redegjorde for de nærmere Omstændigheder ved dette. Der havde senere fundet nogle Uregelmæssigheder Sted, men disse var blevet bragt i Orden ved Form.s Mellemkomst. Endvidere kunde han meddele, at et Firma havde inddraget sit hidtil til Privatkassen ydede Bidrag. Sluttelig opfordrede han Kollegerne til at meddele, naar de blev arbejdsløse eller gik i Arbejde, saa der kunde komme Orden i Forholdet til Ardejdsanvisningskontoret.

Efter Beretningen fik *Sekretæren* Ordet for at oplæse Protokollen. Baade Beretning og Protokol godkendtes enstemmigt.

Næste Punkt var Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med 2193,26 Kr., for Privatkassen var Balancesummen 311,76 Kr. Begge Regnskaber godkendtes.

Under næste Punkt, der omhandlede Formandens Løn, vedtoges det forsøgsvis et Kvartal at yde 10 Kr. ekstra til denne.

Derefter gik man over til de forskellige Valg. Til Formand valgtes *N. P. Æ. Hansen*, der havde fungeret som saadan hele Oktober Kvartal; Næstformand *Chr. Petersen*, til Sekretær *Edv. Hansen* og til Bestyrelsessuppleant *John Kjellerup*. Som Revisorer genvalgtes *A. Th. Frederiksen* og *Otto W. Nielsen*, Suppl. *W. Kristensen*. Kontrahenter til Soc.-Dem. genvalgtes *Laur. Hansen* og *E. Hansen*, og som Repr. til Arb. Fællesbageri genvalgtes *N. P. Æ. Hansen*. Samtidig bemyndigedes Bestyrelsen til som Festudvalg at arrangere en Torskespisning samt forberede en Sommerudflugt med Familie.

Angaaende Maj-Demonstrationen vedtoges det at deltage i denne under visse Forudsætninger.

ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Phønix« den 16. Januar. Formanden, *Valdemar Nielsen*, aabnede Mødet og ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. *Harald Jørgensen* valgtes til Dirigent. *Formanden* aflagde Beretning og omtalte kort Aarets Begivenheder indenfor Afdelingen. Bl. a. var Arbejdernes Fællesorganisation igen oprettet. Der var i Aarets Løb bevilget Tilskud til Arbejderhøjskolen, Centralbiblioteket og Svendehjemmet, hvor man desuden havde faaet Priserne reguleret ned. Omtalte Jubilæumsfesten i Fredericia. Et Bogtrykkerfirma var blevet delt i 2 selvstændige Forretninger og vilde antagelig betyde Tilgang af Lærlinge.

Protokol og Beretning godkendtes.

Bestyrelsen stillede Forslag om at indstille et Medlem til Tillidsmandsunderstøttelse. Under et særskilt Punkt paa Dagsordenen vedtog Generalforsamlingen Indstillingen.

Kassereren, *Edv. Munch*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med 3815 Kr. 95 Øre, Lokalkassen med 1001 Kr. 46 Øre og Juletræsregnskabet med 277 Kr. 82 Øre. Til Regnskabet knyttede *Gerhard Jensen*, som Revisor et Par Bemærkninger; der var bl. a. et Par Medlemmer med Restancer. *Edv. Munch* oplyste, at naar der var Restancer ved Revisionen, hæftede han for Beløbet, der manglede, og Pengene var indbetalt til ham til den fastsatte Tid.

Regnskaberne godkendtes. Ved Bestyrelsesvalget genvalgtes *Aage Sørensen* med 10 Stemmer *Gunnar Sørensen* fik 8 Stemmer og betragtes som Suppleant.

HERNING LOKALAFDELING

afholdt Mandag den 18. Januar 1932 ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet. Formanden, *Anton Jensen*, bød Velkommen til Medlemmerne — ialt 14. — Næstformanden, *Andr. Larsen*, valgtes til Dirigent, *Formanden* aflagde Beretning og gav et Resumé over de vigtigste Sager, Afdelingen havde beskæftiget sig med i det forløbne Aar. Beretningen godkendtes. Dernæst oplæste Formanden Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 1069 Kr. 40 Øre og i Lokalkassen forefandtes en Beholdning paa 198 Kr. 87. — *Elm. Laursen* omtalte i Forbindelse med Lønstatistiken Overarbejdet og mente, at dette var for stort. Efter at flere Medlemmer havde udtalt sig vedtoges det, at Bestyrelsen retter Henvendelse til Forretningerne om Antagelse af ledig Arbejdskraft, naar man skønner at der finder for meget Overarbejde Sted. Til Formand genvalgtes *Anton Jensen* med Akklamation. Til Næstformand i Stedet for Andr. Larsen, der nægtede at tage imod Genvalg, valgtes *Ludv. Rasmussen* med *William Jensen* som Suppleant. Som Revisor genvalgtes *Sandfeld*, Suppleant *Elm. Laursen*. *Anton Jensen* og *Andr. Larsen* genvalgtes som Repræsentanter til Social-Demokraten, Suppleant: *William Jensen*. Til at arrangere en Vinterfest valgtes *Elm. Laursen*, *Ludv. Rasmussen*, *William Jensen* og *Aage Frølund*. Det vedtoges at oprette en selskabelig Forening indenfor Afdelingen med et ugentlig Konaf 20 Øre.

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 22. Januar 1932. Til Dirigent valgtes *Aage Andersen* og Sekretær *Peter Nielsen*. Formanden, *Ernst Petersen*, ønskede Glædeligt Nytaar og haabede, at vi maatte gaa et roligt Aar i Møde. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsbogen. Godkendtes. *Formanden* aflagde derefter Beretning for Aaret 1931, hvorunder oplystes, at der i Aarets Løb var afholdt 18 Styrelsesmøder, 3 Mæglingssager. Der var i Øjeblikket 59 arbejdsløse i Afdelingen, fordelt saaledes: 4 Maskinsættere, 33 Haandsættere, 13 Trykkere, 1 Sætter-Trykker, 1 Hjælpearbejder og 7 Paalæggersker. Afdelingens Medlemsantal 2 Januar var 379.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste derefter de reviderede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 20,622, Kr. 15 Øre og for Lokalkassen med 5136 Kr. 49 Øre. Regnskaberne godkendtes.

Der bevilgedes efter nogen Diskussion 600 Kr. som vort Tilskud til en Hurtigpresse til Teknisk Skole, saafremt de resterende 600 Kr. fremskaffes ad anden Vej (Rigsdagen yder bl. a. 2500 Kr. og Aarhus Byraad 1300 Kr.). Til Elevpræmier 20 Kr. Til Lærlingeafdelingen 25 Kr. og til Sekretæren 25 Kr.

Under Eventuelt redegjorde *Formanden* for den nylig oprettede Skole for arbejdsløse. Der havde paa nærværende Tidspunkt meldt sig 23 Kolleger. *Ewald Petersen* anbefalede varmt de unge Mennesker at besøge Skolen.

— Derefter afholdt Hjælpekassen Generalforsamling. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Regnskabet der balancerede med 7891 Kr. 81 Øre oplæstes og godkendtes ligeledes. *PN.*

— Bogtrykfagets Lokalsygekasse i Aarhus holdt til Slut ordinær halvaarlig Generalforsamling, hvor Kassereren, *Axel Nielsen*, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 5766,75 og udviste en Indtægt i Halvaaret paa Kr. 2906,50 og en Udgift paa Kr. 2214,15. Regnskabet godkendtes. Kassebeholdning 1. Jan. 1932 Kr. 1931,00.

Til Formand genvalgtes *P. Christiansen*. *N. S. Bigum* genv. til Revisor, og *Holger Hansen* genv. til Revisorsuppleant.

Under Eventuelt bad *Formanden* de tilstedeværende agitere for Tilslutning til Sygekassen, da der derved skabtes Mulighed for, at Dagpengene igen kunde sættes op. *SP.*

MARIBO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 23. Januar ordinær Generalforsamling paa »Centralhotellet«. *Formanden* aflagde Beretning og Kassereren de reviderede Regnskaber, der balancerede med for Hovedkassen Kr. 1011,95, Lokalkassen Kr. 1278,25, Beretning og Regnskab godkendtes. Kassereren, *P. M. Lindhardtsen*, Næstformanden, *A. V. Rasmussen*, Revisor, *Jak. Andersen*, og Suppleanten, *V. Marcussen* genvalgtes alle. *Formanden* sluttede den velbesøgte Generalforsamling. 12 Medlemmer var mødt.

Efter Generalforsamlingen var der selskabelig Sammenkomst. *—a*


# I Morgen

## gaar det løs i Tivoli

paa

## Typografernes Karneval

**Uafbrudt Dans**

**fra Kl. 20 til Kl. 4**

## 25 Musikere

**Nye Dekorationer**

**Lys, Liv, Fest, Humør**

**7—8 Gange i Løbet af Aftenen**

**Optræden af Kunstnere og -Ensembler**

## Vi mødes dèr i Morgen Nat!

**Billetter á 4 og 2 Kr. faas endnu paa Kontoret (saa langt Oplaget Rækker) indtil Lørdag Kl. 13.**

**Absolut intet Billetsalg ved Indgangen**


## HUSK AT KONTROLLERE

Lærlinge-Skalaen ved Antagelse af Lærlinge og Elever (jfr. Københavns-Tariffens Par. 115 samt 110, 2. og 3. Stk.).

## FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

2. Februar 1932.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra Møder i Haderslev og Kolding, samt refererede Mæglingsmøder fra Hobro og Odense. — Til Efterretning.

2. Fra Svenska Typografförbundet forelaa Skrivelse angaaende Laanet til det tyske Typografforbund. — Skrivelsen forelægges Forbundsstyrelsens Medlemmer.

3. De samvirkende Fagforbund havde fremsendt Skrivelse angaaende den aarlige Sammenkomst af yngre Fagforeningsmedlemmer fra forskellige Lande. — Til Efterretning.

4. Et Medlem i Næstved anmoder i Henhold til Lovenes §§ 97 og 105 om Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen. — Tilstodes.

5. Et Medlem i Haderslev anmoder paa Grund af Invaliditet og Alder om Dispensation fra Tarifens Lønbestemmelser (jvfr. § 52). — Tilstodes.

6. Fællesklubben i Hansons Stempelfabrik, København, havde fremsendt Vedtægter til Godkendelse. — Godkendtes med visse angivne Ændringer.

7. Det vedtoges at udbetale Brændselshjælp til arbejdsløse Fredag den 19. ds.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Søndag Nat døde vor Kollega, Rotationstrykker *Carl Hansen* efter 5 Ugers Sygdom. Carl Hansen, der arbejdede ved »Social-Demokraten«, kom i Lære hos Bianco Luno i 1890; som Svend arbejdede han paa forskellige Trykkerier, bl. a. hos Nielsen & Lydiche, indtil han i 1905 kom til »Kristeligt Dagblad«, hvor han virkede indtil han ansattes ved »Social-Demokraten« i Oktober 1918. I flere Aar var han Trykkernes Tillidsmand; ligeledes i en Aarrække Styrelsesmedlem i Typografernes Stiftelse. Carl Hansen blev 61 Aar. Begravelsen foregaar i dybeste Stilhed.

— Trykker *Aage Julius Truelsen* er forleden i en Alder af 49 Aar afgaaet ved Døden. Afdøde havde i det sidste Par Aar været stærkt plaget af Sygdom, men havde dog for kort Tid siden ment sig stærk nok til atter at begynde sit Arbejde hos Hoffensberg; det holdt dog ikke længe, Truelsen blev atter syg, og efter en Uges Lidelser indtraf Døden. Truelsen havde lært paa Centraltrykkeriet. Begravelsen finder Sted paa Søndag Kl. $1^1/_4$ fra Sundby Kirke.

— Efter et Aars Sygdom afgik i forrige Uge *Josephine Juliette Nielsen* ved Døden, 61 Aar gl. Afdøde udlærte 1886 hos Ferslew og havde i nogle Aar været Maskinsætter ved »Nationaltidende«. Begravelsen foregik efter afdødes Ønske i Stilhed.

*KARNEVALSBILLETTER*, som ikke er returneret til Anton Jensen eller Kontoret senest i Dag, Fredag, Aften Kl. 6, betragtes som solgte. Saavidt Oplaget slaar til, sælges endnu Billetter fra Kontoret indtil Lørdag Kl. 1.

*KURSUS FOR ARBEJDSLØSE MASKINSÆTTERE.* Tirsdag den 16. Februar Kl. 1—3 begynder Københavns Maskinsætter-Klubs teoretiske Kursus for arbejdsløse Maskinsættere i Falkonérallé 56, Ungdomshjemmet. Kursus'et, der er gratis, vil vare ca. 3 Maaneder.

Indtegning til Kursus'et sker hos Hr. Lundin og hos Formanden for K. M. K., S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, 3., V., Telf. Eva 278 y, samt Tirsdag den 16. Februar Kl. 1 i Mødelokalet, Falkonérallé 56.

## Tak.

Hjertelig Tak for udvist Deltagelse ved min Fader Th. Lunds Bisættelse.

Paa egne og Søskendes Vegne
*Julius Lund.*

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

14. December 1931. Meddelelse fra Revisionen om Kasseeftersyn toges til Efterr. — Vedr. de ikke antagne Svendeprøver var alle Mestre med Undtagelse af een indgaaet paa at beskæftige de paagældende unge Mennesker paa Svendevilkaar, indtil næste Prøve, da der kunde forsøges igen; den enkelte Undtagelse blandt Mestrene paaberaabte sig, at den kasserede Lærling var altfor dygtig til at kunne lære mere hos Mesteren (som for iøvrigt havde besat Lærlingeskalaen med en ny Lærling). Et andet Firma var traadt i Likvidation, saaledes at den unge Mand nu ikke kunde fortsætte det halve Aar, men havde maatte slettes af Forbundet. Hos en uorganiseret Mester havde en i August udlært og straks afskediget Lærling ikke meldt sig til Svendeprøven; det var nu ordnet saadan, at den unge Mand genantoges paa Svendevilkaar i en Maaned og i den Tid aflagde Prøve. Til Efterr. — I et Dagblad havde en Stereotypørmedhjælper i nogen Tid været underbetalt; var efter Paatale berigtiget. — I andet Dagblad var en til en Afdelingstillidsmand given Opsigelse annuleret efter Henvendelse til Firmaet. — Et mindre

Trykkeri havde ment at kunde holde Posetrykningsarbejde udenfor vor Tarif; var ordnet ved Mæglingsaftale. — Klublove for et Trykkeri gaar med Anbefaling til F. U. — Paa given Foranledning drøftedes nogle Spørgsmaal vedr. Forstaaelsen af enkelte Punkter i Tarifen. — Mindre Firma havde ved Mægling vedtaget en Bod paa 100 Kr. for visse utarifmæssige Arbejdsforhold. — Refereredes Mægling ang. Antagelsesvilkaar for en Trykker; havde ikke kunnet opklares paa Grund af modstridende Udsagn og var henlagt. — Lumbye-Nissen-Sagen var ved Den faste Voldgiftsret bilagt med en Beklagelse fra Lumbye, der samtidig betaler 50 Kr. til Juleindsamlingen. Alt til Efterr. — Anmodninger om Bidrag til Foreninger henlagdes. — Fra Bryggeriet »Stjernen« foreligger Regnskab for sidste Regnskabsaar. Til Efterr. — Da der nu fra saavel Arbejdsløshedsfonden som Magistraten foreligger Tilsagn om Støtte til det paatænkte Dagkursus for arbejdsløse Sættere og Trykkere, vedtoges det at iværksætte dette. — Formanden havde undersøgt Mulighederne for at skaffe Lokale til de arbejdsløse Kolleger og foreslog, at man i H. t. den paa Generalforsamlingen givne Bemyndigelse indtil videre stillede Lokale til Raadighed i Rømersgade 22. Vedtoges med Fastlæggelse af de nærmere Regler herfor. — Nogle Forhold vedr. enkelte Medlemmer behandledes. — Sager ang. hvilende Ret, Sygeunderstøttelse under Landophold samt om Ekstrahjælp behandledes. — — Et gammelt Medlem indstilledes til Kontingentfrihed. — Mødet hævet.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

### FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER

3. Februar: Brønderslev pr. Bl. 519,05. 6. Februar: Stege pr. Bl. 100,00.

København den 9. Februar 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

3. Februar: Brønderslev i St. f. Oktober Kvartals Regnskab 519,05; 5. Februar: Rønne 300,00. 6. Februar: Stege i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 100,00. 9. Februar: Aarhus 2000,00; Sønderborg 300,00.

København den 9. Februar 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Jonna Neiendam, udl. 24. 1. 32 i Hafnia (arb. s. St.).

Frederikshavn: Paal. Betty Marie Sørensen.

TILTRAADTE

Aarhus: 6739 Jørgen Fischer (syg). Fredericia: 7064 Gunnar Christensen (arbl.). Hobro: 4345 E. Lønne Nielsen (arbl.). Horsens: 7353 Regnar Caspersen (arbl.). Ringkøbing: 7826 Bernh. Lunddahl (arbl.). Skjern: 7802 Carlo Gildsig (J. Strandbygaard). Thisted: 7861 Henry G. Topp (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6082 Vilh. Petersen til Aarhus i Plads. 1535 Børge Nielsen til Ringkøbing i Plads.

E.L.
SATSSKIBE
er de bedste og billigste • Fremstillet paa eget Værksted
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
ERIK LEVISON
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 a)

Odense: 7509 Marius W. Hansen til Aabenraa (arbl.). Skjern: 7054 Gunnar Christensen til Fredericia (arbl.).

UDMELDTE

København: 4210 Børge Rosenberg (Bogtr.). 4639 Ebba Schou (frataadt Faget).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1979 Trykker Kaj Jensen (F. E. Bording). 1385 Hjælpearbejder Alfred Andersen (Fraenckel & Co.). 968 Sætter Otto Engberg (Palfeldt). 4067 Trykker A. F. Frederiksen (A. W. Henningsen).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 1824 Trykker Ch. Andersen (Ant. M. Jensen). 1158 Sætter Brochs (Date).

DØDE

København: 1547 Aage Truelsen (Hoffensberg). 1602 Carl Hansen (Soc.-Dem.).

### Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 12. d. M. fra 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Elementær Typografi** i sin *rigtige Udformning* vises ved talrige Satsprøver i Typographische Mitteilungen, Tysklands mest udbredte Fagblad. Udk. 12 Gange aarlig. Pr. Kvartal Kr. 4,50, Provinsen ekskl. Porto.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Ung Akcidens- og**
søger Plads straks. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »48« modtager Ekspeditionskontoret.
**Annonce-Sætter**

**Maskinsætter (Linotype)**
søges Plads straks. Hurtig og paalidelig. Billet mrkt. »54« modtager Ekspeditionsk.

**Maskinsætter**
søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

**Dygtig Maskinsætter,**
gift, 40 Aar, søger Plads fra Midten af Marts. Billet mrkt. »55« modtager Ekspeditionsk.

**Trykker.**
Ung Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, søger Plads straks. Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Fra 1. Marts er Stillingen som **Sætter-Faktor** ledig i
*A. Rasmussens Bogtrykkeri, Ringkjøbing.* (56)

**Brugt Motor med Reg.-Modst. købes.** 220 Volt Ligestr. — Langsomg. — 1 HK. **Angelbo's Bogtrykkeri. Fredericia.** (57)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539 (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 19. FEBRUAR 1932 59. AARGANG

## PROVINSTARIFEN

Fredag den 12. Februar holdt Forbundsstyrelsen Møde i København. *Formanden* ledede Mødet og *Johs. Honoré* valgtes til Sekretær.

*Formanden:* Anledningen til dette Møde er det af Forligsmanden stillede Forslag, der gaar ud paa at forlænge *alle* i 1932 udløbende Overenskomster uforandret i et Aar, og omfatter altsaa ogsaa Provinstypograferne. Formanden uddybede sit Syn paa Situationen og Mæglingsforslaget. Forretningsudvalget har enstemmigt vedtaget at anbefale at tiltræde Forligsforslaget, og Stemmesedler er udsendt til alle Provinsens Afdelinger. Jeg vil nødig have, at det skulde blive Dansk Typograf-Forbund, der blev Aarsag til, at Landet kommer ud i en ødelæggende Arbejdskamp. Jeg anbefaler derfor Forbundsstyrelsen at tiltræde Forslaget.

*Rudolf Jensen* udtalte, at Forretningsudvalget havde handlet korrekt ved at udsende Forslaget til almindelig Afstemning. Var af den Mening, at Kollegerne ikke ønskede Tarifen opsagt, hvorfor han anbefalede at stemme for Forlængelsen.

*Johs. Honoré* mente, at man under Hensyn til alle foreliggende Forhold maatte anbefale at tiltræde Forligsforslaget.

*Karl Schmidt* mente, at Arbejdsgiverne ved at gabe saa højt fik deres Ønsker opfyldt, men vi burde ikke lade os skræmme deraf. At Stauning var Statsminister, havde været til Gavn for os. Kunde iøvrigt varmt anbefale Forslaget.

*Alfred Andersen* kunde ligeledes tiltræde Forlængelsen under de foreliggende Omstændigheder.

*Karl Sørensen* mindede om, at Arbejdsgivernes oprindelige Forslag indeholdt en Bestemmelse om, at *alle* Overenskomster skulde udløbe 1. Januar 1933. Denne Bestemmelse, som han ansaa for uheldig, var ikke medtaget i Forligsmandens Forslag. Anbefalede at stemme for Forliget.

*Fr. Nielsen* gjorde opmærksom paa, at vi efter alt at dømme stod overfor en almindelig Prisstigning — dette maatte vi gøre os klart. Han turde dog ikke tilraade en Forkastelse af Forslaget, men saa med Bekymring den kommende Tid imøde. Mente, det vilde have været en Fordel, om Provinstarifens Udløb blev fastsat til 1. Januar i Stedet for 1. Juli.

*Karl Sørensen* kunde ikke indse Fordelen ved den fælles Udløbstid.

Efter at *C. O. Madsen, Vald. Nielsen, Carl F. Hansen, H. A. Hansen* og *Kürstein* i korte Udtalelser havde anbefalet at stemme Ja for Forslaget, imødegik *Formanden* et Par af de faldne Udtalelser, hvorefter *Lundin* stillede følgende Forslag til Resolution:

»Efter at Forbundsstyrelsen paa et Møde Fredag Aften indgaaende har drøftet Forligsmandens Forslag, anbefaler den under Hensyn til alle foreliggende Omstændigheder enstemmigt Provinskollegerne at stemme for, at Provinstarifen forlænges uforandret i et Aar, idet man samtidig henleder Opmærksomheden paa, at Forudsætningen for Lock-outens Afblæsning er, at samtlige Forbund tiltræder Forligsmandens Forslag«.

Resolutionen vedtoges enstemmigt og udsendtes til Afdelingerne i Løbet af Lørdagen.

— — —

I Løbet af Søndagen afholdtes der i alle Provinsafdelingerne Generalforsamling med skriftlig Afstemning om Forslaget, og inden Mandag Middag forelaa paa Forbundskontoret alle Afstemningsopgørelserne, der gav til Resultat, at det med stor Majoritet var vedtaget at forlænge Provins-Tarifen uforandret i et Aar.

## FAGSKOLEKURSUS FOR ARBEJDSLØSE TYPOGRAFER

I »De grafiske Fag« for 15. Februar skriver Fagskolens Inspektør, Hr. *C. Lembek*, følgende:

Den stadig mere omfattende Arbejdsløshed blandt faglærte Haandværkere fremtvinger overalt alvorlige Overvejelser for at træffe Foranstaltninger til at holde Forbindelsen mellem dem og deres Fag vedlige.

I visse Storbyer er man skredet til at gøre Deltagelse i Fagkursus obligatorisk for de unge, som oppebærer Arbejdsløshedsunderstøttelse. Herhjemme paalægger Arbejdsløshedsloven af 1927 Arbejdsløshedsdirektøren Pligt til at sørge for Oprettelsen af Uddannelseskursus paa Steder, hvor der er stor Arbejdsløshed. Udgifterne afholdes af Arbejdsløshedsfonden under Forudsætning af, at de lokale Myndigheder tilskyder en vis Procentdel deraf.

I Henhold til denne Bestemmelse lykkedes det i Fjor (omend med Besvær) Dansk Typograf-Forbund at opnaa Myndighedernes Tilsagn om Tilskud til et 10 Ugers Dagkursus paa Fagskolen for Boghaandværk med en Undervisningstid paa 4 Timer daglig.

Til Trods for, at dette Tilskud var ret spartansk (kun ca. 35 % af hvad Arbejdsmændenes Kursus fik), lykkedes det ved yderste Sparsommelighed og ved velvillig Assistance fra adskillige Sider at gennemføre det med nogenlunde tilfredsstillende Udbytte, saa at man i Typograf-Forbundet har opfordret os til at fortsætte atter i Aar.

Den 13. Januar begyndte vi da med ca. 60 tilmeldte Elever, Sættere og Trykkere, hvoraf en Del ogsaa var Deltagere i Fjor. Eleverne er dog pligtige at forlade Kursuset og gaa i Arbejde paa Anvisning fra Kontoret.

Selv om Sættere og Trykkere undervises hver for sig i de rent faglige Emner, kan det jo ikke undgaas, at de møder med ret uensartede Forudsætninger, hvad nok kan vanskeliggøre Undervisningen i nogen Grad, men det skal dog siges, at et mere opmærksomt Auditorium, mere lærvillige og flittige Elever kan næppe tænkes. Det gode, ja udmærkede Forhold, der, fra den første Dag vi aabnede, har bestaaet mellem Eleverne og Lærerne, viser, at ogsaa for disse sidste er det lykkedes at finde den rigtige Indstilling overfor Arbejdet.

Undervisningsfagene er: praktisk Sætning og Trykning, Teori for Sættere og Trykkere, typografisk Skitsering, Dansk, Regning, Tysk, Foredrag om specielle Emner og Besøg i faglige Virksomheder m. m., alt efter en forud lagt Plan. Der lægges først og fremmest Vægt paa at opfriske og komplettere Elevernes tidligere erhvervede Kundskaber og Færdighed, men samtidig bestræber vi os for at give et grundigt og første Haands Kendskab til alt det nye i Tiden, saasom ny Tilretningsteknik, Toturpresser, Paalægningsapparater, Trykning af Stereotypi, det nyeste paa Trykfarvernes Omraade o. s. v. samt den nye Tids Stil i Sats, Tryk, Reklameteknik o. m. a.

Selv om vi ikke ser os i Stand til at gennemgaa hele dette Stof saa grundigt, som vi og Eleverne maatte ønske det, kan der dog her erhverves et grundigt teoretisk Grundlag, der som Regel er Lejlighed til at drøfte mundtligt med Lærerne bagefter.

Vi, som deltager i dette Arbejde som Lærere, har klar Forstaaelse af, hvor betydningsfuldt det er for mange af Eleverne at have den sikre Følelse, at det netop er deres faglige Organisation, deres Kolleger, der i en kritisk og trøstesløs Tid giver dem en Haandsrækning for at bevare dem for det Fag, de har ofret deres Interesse og deres Ungdom. Hovedværdien i disse Kursus er, at der stadig opretholdes en inderlig Kontakt mellem de arbejdsløse og deres Fag, og at de atter faar oprettet Troen paa, at de er nyttige og brugbare Medlemmer i Samfundet.

25. Januar 1932. *C. Lembek.*

## BLAA KORS' SVENDEHJEM

I Svendborg Lokalafdelings Referat fra den ordinære Generalforsamling i »Typ.-Tid.« for 5. Februar stod anført, at der var bevilget et Beløb til *Blaa Kors*. En Indsender har i Afholdsdagbladet i den Anledning udtalt sin store Anerkendelse over denne pekuniære Støtte til Afholdsarbejdet og fremhæver det som Eksempel til Efterfølgelse. For en Korrektheds Skyld oplyser undertegnede, at der i det nævnte Referat skulde have staaet *Blaa Kors' Svendehjem;* en Institution her i Byen, der nyder Støtte saavel kommunalt som fra anden Side, ligesom De samv. Fagforeninger og Afdelingerne enkeltvis bidrager til Hjemmets Opretholdelse til Gavn for den farende Svend. Som Leder af dette Hjem staar en god og forstaaende Mand, der er tilknyttet Blaa Kors.

Svendborg, den 9. Februar 1932.

*P. Hansen.*

## EN BERIGTIGELSE

I Typ.-Tid. Nr. 6 gengav vi en fra Films- og Forlystelsesfunktionærernes Forbund modtagen Meddelelse om, at der ved visse Forsamlingslokaler i København beskæftigedes uorganiserede Kontrollører, deriblandt nævntes *Odd-Fellow-Palæet.*

I Skr. af 10. Febr. meddeler imidlertid *Teaterfunktionærforeningen*, at Kontrollørerne ved Palæet er blandt dens Medlemmer; det samme gælder *Garderobe*personalet samme Sted og i Idrætshuset.

Hvilket herved gerne meddeles Typ.-Tid.s Læsere.

## LÆRLINGE-SPALTEN

### *Lærlingeafdelingen i København. Ruslandsmødet i Morgen.*

I den 14 Dages Mødevirksomhed, som vor Afdeling i Vinterhalvaaret har haft, har vi søgt at fordele Emnerne paa Møderne saa meget som muligt; saavel fagtekniske som Diskussionsemner af forskellig Art har vi behandlet, og i Morgen er Emnet paa Mødet »Sovjet-Unionens Femaarsplan.«

Denne Plan er af Omtale for de fleste kendt, men om man har faaet et virkeligt Indblik i, hvad denne Plan gaar ud paa, er ikke sikkert. Det er derfor en naturlig Opgave for vor Afdeling at arrangere denne Aften. Rusland er Landet, hvor man søger at virkeliggøre en Socialisering og hvor Proletariatets Diktatur er den herskende Magt. *Ejnar Nielsen* som skal tale for os, er en svoren Tilhænger af Sovjet-Unionen. Mødet afholdes sammen med 4 andre Lærlingeafdelinger saa det bliver sikkert et af de livlige Møder, som vi kender fra tidligere, hvor vi har afholdt Møder i Fællesskab med andre Fags Lærlinge. Det holdes i »D. s. U.«s Ungdomshjem, Falkonerallé 56, Kl. 20. *P.*

### *Lærlingestævnets Planlæggelse.*

I et af de tidligere Numre af »Typ.-Tid.« meddelte jeg, at der Søndag den 31. Januar, i Roskilde, vilde møde Repræsentanter fra forskellige Lærlingeafdelinger for at planlægge det tænkte Lærlingestævne til Sommer.

Dette er ogsaa sket, og der er nu nedsat et Udvalg til at tilrettelægge Stævnet. Foreløbig har man med Roskilde Arbejderhøjskoles Forstander Gammelgaard fastsat Datoen for Stævnets Afholdelse til Søndag den 10. Juli, og videre har man lagt Programmet for Dagen; men dette er endnu ikke paa nuværende Tidspunkt fuldkommen i Orden, saa det lader sig offentliggøre; men samtlige Lærlingeafdelinger, som Udvalget tænker vil komme til Stede ved Stævnet, vil i nærmeste Fremtid faa tilsendt en Skrivelse, hvor det tænkte Program og de øvrige Arrangementer vil blive meddelt de forskellige Styrelser.

Der er al Sandsynlighed for, at dette Stævne bliver 1932's store Begivenhed for Typograffagets Lærlinge, og ikke alene vil det blive danske Typograflærlinge som samles, der kommer ogsaa ca. 50 tyske Lærlinge fra Breslau til Stede ved denne Lejlighed; disse besøger Københavns Lærlingeafdeling i deres Sommerferie, og deres Besøg i Danmark vil blive lagt paa det Tidspunkt, saa de ogsaa faar Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Provinsens Lærlinge.

Der er da kun endnu engang at paaminde de forskellige Afdelinger om at paabegynde Planlæggelsen til Stævnet for deres eget Vedkommende samt at indhente Oplysninger om Stævnet hos Udvalgets Formand, *Chr. Jensen-Petersen*, Fixvej 21, Næstved, eller hos undertegnede hvis Adresse er: Ægirsgade 13, København L.

*Paul P. Petersen.*

### *Esbjerg Lærlingeafdeling*

afholdt Onsdag den 3. Februar 1932 Diskussionsmøde paa Afholdshotellet om det aktuelle Emne: »*Lærlingeloven*«. *Aage Sørensen* aabnede Mødet. *Valdemar Nielsen* og *Edv. Munch* var kommen tilstede.

*Edv. Munch* gennemgik den gamle, nugældende Lærlingelov og det nye Forslag, som nu ligger paa Rigsdagens Bord. Der paafulgte en livlig Diskussion, hvori *Valdemar Nielsen, Aage Sørensen, Poul Fjeldgaard, Jens Rahbech* og *Indlederen*, deltog.

Derefter talte *Valdemar Nielsen* til Lærlingene og opfordrede dem til at dygtiggøre sig i deres Fag, hvor der var Lejlighed til det. Udvid jeres Kundskaber ved Højskoleophold og lignende. Den dygtige faar mest for sit Arbejde. Man skulde ikke være bange for at søge nye Græsgange efter udstaaet Læretid. Man maatte passe paa ikke at blive »Hjemmefødding«, da disse var de daarligst lønnede indenfor vort Fag. Søg Oplysning, læs Bøger, og dygtiggør jer i jeres Fag.

*Aage Sørensen* takkede de 2 Indledere og udtalte sin Glæde over den vaagnende Interesse, der var indenfor Lærlingene for de forskellige Spørgsmaal, vi har planlagt at diskutere om. Dette er kun det første af en Række Møder, som det er Tanken at afholde, saafremt Tilslutningen vil vedblive at være som i Aften. Valdemar Nielsen og Edv. Munch gav Tilsagn om Deltagelse i de kommende Diskussionsmøder.

Man sluttede den vellykkede Aften med fælles Kaffebord.

## EN RESOLUTION

Dansk Typograf-Forbunds Skive Afdeling, samlet til Møde Søndag den 14. Februar 1932, protesterer paa det kraftigste imod, at vi, som ligger i en af saavel Arbejdere som Arbejdsgivere uopsagt Tarifperiode, af Forligsmanden er inddraget i den for en Del af Fagene foreliggende Konfliktsituation.

Samtidig protesterer vi mod den af Forbundsledelsen dikterede Afstemningsmaade, der udelukker en stor Del af Kollegerne fra at deltage i Afstemningen.

Resolutionen er enstemmigt vedtaget.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### VEJLE LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Fredag d. 15. Januar 1932 i Arbejdernes Forsamlingsbygning. 33 Medlemmer var tilstede. Formanden, *Carl Lund*, udtalte Ønsket om et godt Nytaar. Til Dirigent valgtes *Ingfeldt*. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Af Formandens Beretning fremgik det bl. a., at Aaret 1931 var sluttet med et Medlemstal paa 93; heraf var 21 arbejdsløse, et Tal, som man vist ikke tidligere havde været oppe paa. Iøvrigt havde Aaret ikke bragt Fordele, i flere Tilfælde maatte der kæmpes for at bevare de bestaaende. Formanden gennemgik kort de forskellige Sager og gav sluttelig nogle Oplysninger om Lønstastik. — Efter en længere Debat om et enkelt særlig vanskeligt Forhold godkendtes Beretningen.

Kassereren, *Ærenlund Madsen*, fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med 4635,47 Kr. og sluttede med en Beholdning paa 12,72 K., der var modtaget fra Hovedkassen 1000 Kr. og indsendt 400 Kr. Lokalregnskabet balancerede med 829,77 Kr. og sluttede med en Beholdning paa 318,77 Kr. Til Juleuddelingen var der i Afdelingen indsamlet 420 Kr. og uddelt 390 Kr. En Henstilling vedr. Formen for Regnskabsaflæggelsen vedtoges og Regnskabet godkendtes.

Til Skuemestre valgtes for Sættere: *Ingfeldt* (genv.) og *Halvor Hansen* (i St. f. Berg, som bad sig fritaget), Suppleanter: *Bisgaard* (genv.) og *N. Th. Sørensen;* for Trykkere: *Niels Jensen* (genv.), Suppleant *Ærenlund Madsen* (genv.). — Repræsentanterne til Teknisk Selskab *Carl Lund. Johs. Schmidt* og *Otto Christensen* genvalgtes, — Til Præmier til Teknisk Skole bevilgedes de sædvanlige 25 Kr.

*Formanden* redegjorde derefter for Arbejdet vedr. den paatænkte »Typografernes Stiftelse i Vejle« og med Anbefaling fra flere Talere vedtoges det at lade Tegningsliste cirkulere.

Under Eventuelt oplæste Formanden den Kontrakt, der er oprettet ved Overdragelsen af Fagklassen til Teknisk Selskab, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen. *OC.*

### RANDERS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 29. Januar. Formanden, *Alfr. Andersen*, ønskede Medlemmerne glædeligt Nytaar for Faget og dets Udøvere. Der var saa meget større Grund til dette, som Aarets Begyndelse tegnede et mørkere og alvorligere Billede, end vi længe har set. Formanden gav en Oversigt for Aaret 1931, der havde været et roligt Aar med nogenlunde gode Arbejdsbetingelser i Afdelingen. Omtalte udførligt Virksomheden i Oktober Kvartal, hvoraf nævnes: Der var rettet Klager til Fabriksinspektøren over Lærlingenes Overarbejde paa Randers Dagblad og over Misligholdelse af Sundhedsbestemmelserne i Randers Amtstidendes Maskinsætteri. Begge Forhold var ved Fabriksinpektørens Indgriben blevet ordnet tilfredsstillende. Et herværende Bladsætteri havde antaget ny Lærling. Da Mulighederne det paagældende Sted for en forsvarlig Uddannelse var yderst minimale, var der ved Forhandling truffet Bestemmelse om, at Lærlingen det sidste halve Aar af Læretiden paa Forretningens Regning anbringes paa et herværende Akcidenssætteri. Juleindsamlingen havde indbragt Kr. 390,00, og der var til 22 arbejdsløse og 4 Enker uddelt Kr. 613,00. Den kombinerede Juletræsfest for Børn og Afdelingens Nytaarsfest var blevet en udmærket Fest, der havde samlet stor Tilslutning. Et Forslag fra et Medlem om, at Afdl. bekoster en Gravsten, naar en Kollega dør, kunde Bestyrelsen af økonomiske Grunde ikke tiltræde, men foreslog i Stedet, at Afdelingen paatager sig Vedligeholdelsen af Gravsteder over Kolleger, som ikke efterlader sig paarørende. Paa Randers Dagblad og Randers Amtstidende var der under Paaberaabelse af Krisen foretaget 2 Afskedigelser. Der var afholdt Personalemøder med de to Personaler, og de her fremkomne Oplysninger var af en saadan Art, at man i Forstaaelse med Personalerne havde krævet Mægling. Sluttelig gav Formanden nogle Oplysninger fra Fællesbestyrelsen og Hovedbestyrelsen.

Kassereren, *S. J. Kisum*, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 5548,01, Kassebeholdning Kr. 79,76. Kassereren gav yderligere en interessant Oversigt over Afdelingens økonomiske Virksomhed i 1931. Efter en kort Forhandling godkendtes Beretning og Regnskab enstemmigt.

Til Formand genv. *Alfr. Andersen* enst.

Til Bestyrelsen genv. Trykker *Viggo Jensen* og nyvalgtes *Svend Madsen*. Form. bragte Kr. Knudsen, der udtraadte af Bestyrelsen, en varm Tak for mere end 10 Aars kammeratligt Samarbejde i Afdelingens Tjeneste. Som Revisor genv. *Frants Rittig*, Suppleant blev *Jens Poulsen*.

— Derefter holdtes Generalforsamling i Lokalkassen. Kassereren oplæste Oktober Kvartals Regnskab, der balancerede med Kr. 1134,05, kontant Beholdning Kr. 377,68. Regnskabet godkendtes enst. Lokalunderstøttelsen til rejsende fastsattes uforandret som i 1931.

Lønninger for 1932 fastsattes som hidtil: Kassereren 450 Kr., Formanden 100 Kr. og Bude 40 Kr.

Formanden forelagde Forslag til Budget for 1932. Den samlede Indtægt, incl. Kassebeholdning var beregnet til Kr. 3207,68. Af de vigtigste Udgiftsposter kan nævnes: Understøttelser til rejsende og arbejdsløse 950 Kr., Kontingent til Forsamlingsbygn. 400 Kr., Administration 765 Kr., Repræsentation (Fagmøder) 200 Kr., andre Kontingenter og Bidrag 125 Kr., Fællesorganisationen 40 Kr. Den beregnede Kassebeholdning pr. 31. Decbr. 1932 var derefter Kr. 452,68. Budgettet vedtoges enst.

Et Forslag om Tilskud til de arbejdsløses Udvalg kunde ikke tiltrædes, da Udvalget intet Samarbejde havde med Fællesorganisationen.

Derpaa kunde Formanden slutte den talrigt besøgte Generalforsamling X.

## KØBENHAVNS AFDELING

### REGNSKAB FOR OKTOBER KVARTAL 1931

INDTÆGT:

*Beholdning den 1. Oktober 1931:*

| | | |
|---|---|---|
| Sætternes Privatkasse | 63.889,36 | |
| Trykkernes do. | 3.781,60 | |
| do. Begravelseskasse | 7.841,78 | |
| Kvindernes Privatkasse | 1.136,23 | |
| Lokalkassen | 152.085,71 | |
| Det særlige Fond | 30.779,03 | |
| | | 259.513,71 |
| *Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:* | | |
| Kontingent af heltbetalende | 90.436,50 | |
| do. halvtbet. | 9.513,45 | |
| do. mdl. Hjælpearb. | 5.831,00 | |
| do. Lærlinge | 412,10 | |
| Indskud | 797,00 | |
| Refunderet Understøttelse | 40,00 | |
| Refunderet Krisehjælp | 28.726,25 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 17.791,75 | |
| Andre Indtægter | 105.00 | |
| | | 153.653,05 |
| *Sygekassen:* | | |
| Kontingent | 43.225,95 | |
| Refunderet Understøttelse | 56,00 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 7.432,05 | |
| | | 50.714,00 |
| *Begravelseskassen:* | | |
| Kontingent | | 4.264,10 |
| *Lokalkassen:* | | |
| Kontingent af heltbet. | 13.782,80 | |
| do. af halvtbet. | 1.412,60 | |
| Administration fra Sygekassen | 450,00 | |
| do. fra Begravelseskassen | 200,00 | |
| do. fra Forbundet | 6.304,00 | |
| Refunderet Arbejdsløn | 300,00 | |
| Andre Indtægter | 50,00 | |
| | | 22.499,40 |
| *Det særlige Fond:* | | |
| Kontingent | 3.750,35 | |
| Bidrag til Juleuddelingen | 14.398,50 | |
| Overskud fra Novbr.festen | 1.232,90 | |
| Bøder | 650,00 | |
| Andre Indtægter | 20,00 | |
| | | 20.051,75 |
| Sætternes Privatkasse | 529,20 | |
| Trykkernes do. | 688,54 | |
| do. Begravelseskasse | 78,40 | |
| Kvindernes Privatkasse | 135,40 | |
| | | 1.431,54 |
| Balance Kr. | | 512.127,55 |

UDGIFT:

| | | |
|---|---|---|
| *Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:* | | |
| Rejseunderst. à 3,75 | 37,50 | |
| do. à 2,75 | 1.617,00 | |
| Understøt. p. St. à 4,00 | 29.352,00 | |
| do. à 3,50 | 4.508,00 | |
| do. à 3,25 | 156,00 | |
| do. à 3,00 | 26.529,00 | |
| do. à 2,75 | 3.190,00 | |
| do. à 2,50 | 3.592,50 | |
| Hjælpekasseunderstøttelse | 36.225,00 | |
| Fortsat Hjælpekasseunderstøttelse | 3.710,80 | |
| Brændselshjælp | 9.510,00 | |
| Kriseunderstøttelse | 28.726,25 | |
| Administration | 6.304,00 | |
| Andre Udgifter | 195,00 | |
| | | 153.653,05 |
| *Sygekassen:* | | |
| Pengehjælp | 49.863,00 | |
| Betalt Hospital | 285,00 | |
| Lægehonorar | 16,00 | |
| Administration | 450,00 | |
| Kontrol | 100,00 | |
| | | 50.714,00 |
| *Begravelseskassen:* | | |
| Begravelseshjælp | 3.998,20 | |
| Administration | 200,00 | |
| Indsendt til Hovedkassen | 65,90 | |
| | | 4.264,10 |
| At overføre | | 208.631,15 |
| Overført | | 208.631,15 |
| *Lokalkassen:* | | |
| Lønninger | 5.929,00 | |
| Porto | 464,70 | |
| Tryksager | 758,30 | |
| Møder, Lokaleleje og Husleje | 1.829,41 | |
| Brændsel, Belysning og Rengøring | 503,70 | |
| Telefon og Telegrammer | 345,70 | |
| Overf. til Sætterafdelingen | 489,20 | |
| do. Trykkerafdelingen | 538,54 | |
| do. Kvindeafdelingen | 135,40 | |
| Ekstra Hjælp | 532,50 | |
| Kontorsager | 232,11 | |
| Fanen til Begravelser | 104,00 | |
| Bladhold | 37,96 | |
| Svendeprøvekommissionen | 1.593,00 | |
| Præmier ved Satskonkurrence | 175,00 | |
| Tab paa Revisionsbanken | 967,04 | |
| Fagteknisk Samvirke | 136,32 | |
| Udlagt Løn | 300,00 | |
| Laur. Jensens Enke | 75,00 | |
| Juridisk Assistance | 232,15 | |
| Skrivemaskine | 415,00 | |
| Grafisk Revy | 191,00 | |
| Medhjælp | 86,75 | |
| Kontingent for Styrelse og Inkassatorer | 4.622,80 | |
| Andre Udgifter | 254,04 | |
| | | 20.948,62 |
| *Det særlige Fond:* | | |
| Ekstra Hjælp | 1.563,85 | |
| Juleuddelingen | 15.746,00 | |
| Bøde til K. B. | 1.048,22 | |
| | | 18.358,07 |
| Sætternes Privatkasse | 489,20 | |
| Trykkernes do. | 538,54 | |
| do. Begravelseskasse | 0,00 | |
| Kvindernes Privatkasse | 135,40 | |
| | | 1.163,14 |
| *Beholdning d. 31. December 1931:* | | |
| Sætternes Privatkasse | 63.929,36 | |
| Trykkernes do. | 3.931,60 | |
| do. Begravelseskasse | 7.920,18 | |
| Kvindernes Privatkasse | 1.136,23 | |
| Lokalkassen | 153.636,49 | |
| Det særlige Fond | 32.472,71 | |
| | | 263.026,57 |
| Balance Kr. | | 512.127,55 |

København, den 27. Januar 1932.

*O. A. Lundin.*

Revideret den 9. Februar 1932.

*Carl Christoffersen.* *N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen.* *Carl Schnoor.*

## NÆR OG FJERN

*STYRELSEN FOR KØBENHAVNS-AFDELING* holder Møde paa Mandag Aften. *Form.*

*DØDSFALD.* Fhv. Borgmester i Korsør, *P. Aug. Grevsen,* er Lørdag den 13. ds. afgaaet ved Døden efter længere Tids Svagelighed. — Grevsen, der blev 57 Aar, var født i Kolding, hvor han lærte Typografien. Efter udstaaet Læretid drog han »paa Valsen« og kom i 1896 til Korsør, hvor han fik Arbejde paa »Korsør Avis«. I 1898 fik Grevsen Plads paa »Social-Demokraten« i Næstved og arbejdede her til 1904, da han atter kom til Korsør; denne Gang som Lokal-Redaktør for det nylig oprettede »Vestsjællands Social-Demokrat« i Slagelse.

Grevsen kom hurtigt ind i det kommunalpolitiske Liv i Korsør, og blev i 1906 sammen med flere andre valgt ind i Byraadet som de første Socialdemokrater.

I 1917 valgtes Grevsen som den første folkevalgte Borgmester, og denne Post beklædte han til 1930, da Sygdommen tvang ham til at træde tilbage; samtidig traadte han ud af Byraadet. — Grevsen stiftede i 1906 Typografernes Afdeling i Korsør og var dens Formand i en Aarrække, ligesom han sad i Hovedbestyrelsen i flere Aar.

Grevsen var en god og trofast Kollega og hans Minde vil længe blive bevaret iblandt os. *A. J.*

*SØLVBRYLLUP* kan førstk. Mandag den 22. ds. fejres af vor Kollega *Carl Clausen og Hustru,* Odense, Sølvbrudgommen arbejder paa Fyens Social-Demokrat.

*HUSK* at meddele Afdelingskontoret i København, naar der skiftes Tillidsmænd paa Trykkerierne.

*DET STORE KARNEVAL* blev i Aar knap saa stort som sædvanligt; der var 4—500 Deltagere færre, end der plejer. Var der saaledes end Albuerum, føltes dog absolut ingen Tomhed, og Stemningen var den allerbedste, ligesom der var et stort Antal meget smukke Dragter, baaret af de yndigste smaa Kvinder og pæne unge Mænd. Alle andre Karnevaler har i Aar været sløjt besøgt, saa vi maa sige, at Typografernes Karneval relativt har klaret sig godt. Overskudet bliver dog noget ringere i Aar, men til Gengæld haaber vi, at »det lille Karneval« om 14 Dage paa »Gimle« maa faa fuldt Hus og en svulmende Pengekasse. Kommer at købe!

*DER ER NU* ca. 1200 arbejdsløse indenfor Dansk Typograf-Forbund.

*F. U. F.* Paa Grund af indtrufne Omstændigheder har der maattet foretages følgende Ændringer i Programmet for Foredragsrækken om »Grønland og Grønlandsspørgsmaalet«: *Dr. phil. Lauge Kochs* Foredrag om »Østgrønlands Naturforhold« holdes *Tirsdag d. 22. Marts Kl. 8¼ pr.* (i St. f. d. 23. Febr.), og *Dr. phil. Knud Rasmussens* Foredrag om »Eskimoerne« holdes *Onsdag d. 30. Marts Kl. 8¼ pr.* (i St. f. d. 22. Marts).

Der bliver derfor *intet Foredrag Tirsdag d. 23. Februar.*

## STYRELSESMØDER

### KØBENHAVNS AFDELING

11. Januar 1932. Resultatet af Konkurrencen om Karnevalsprogrammet havde ikke været tilfredsstillende, hvorfor der i Forstaaelse med Bedømmelseskomiteen ikke præmieres noget af Udkastene, men det til Raadighed stillede Beløb fordeles som Trøstpræmier. Dagkursuset for arbejdsløse Sættere og Trykkere vilde blive aabnet Onsdag den 13. Januar og vare i 10 Uger; der havde meldt sig at halvt Hundrede Deltagere. — Et lille K. B.-Firma var for et Aars Tid siden blevet idømt en Bod paa 1500 Kr. for tarifstridigt Forhold; Firmaet havde senere ment at kunne dokumentere, at Boden var bleven idømt paa et fejlagtig Grundlag, og der forelaa angaaende Sagen en Henvendelse fra K. B. Sagen undersøges nærmere. — Den i sidste Møde omtalte unge Mand, der skulde aflægge Svendeprøve efter de almindelige Prøvers Afslutning, havde ikke bestaaet denne og var bleven slettet som Medlem. — Refereredes Mægling til Opklaring af, om et paastaaet Kompagniskab virkelig var et saadant; Sagen er endnu ikke fuldt oplyst. — Et Medlem havde atter under Arbejdsløshed og vedtægsmæssig Understøttelse været beskæftiget mere eller mindre regelmæssigt i en Forretning uden at anmelde dette Arbejde, hvorfor hans Understøttelse var standset, og man havde henvist vedkommende til, hvis han følte sig forurettet, at indgive Klage til Arbejdsdirektoratet. Til Efterr. — Dispensation for Lærlingeskalaen gaves for Færdiguddannelse af en gennem langvarig Sygdom hindret Lærling; Firmaet giver passende Kompensation. — Et Firma havde ladet en løbende Forlægning ophøre i Juledagene og ladet vedk. arbejde Juleaftensdag; dette var anset tarifstridigt, og Firmaet maatte efterbetale Forlægningen samt betale den nævnte Dags Arbejde som ekstra Helligdagsarbejde. — Ved Henvendelse var det lykkedes at faa et Par Mand i Arbejde et Sted i nogen Tid i Stedet for et dèr planlagt Overarbejde. — I et Trykkeri var der atter i Aar ved et Sæsonarbejdes Udførelse opstaaet nogen Uro, idet der vel nu arbejdedes paa tre Hold, men der skiftedes ikke paa Holdene; herimod havde man fra en Side i Personalet opponeret og anmodet om Formandens

Assistance; i H. t. Forbundslovene havde Formanden forlangt Skiftning gennemført, hvilket Firmaet herefter ikke modsatte sig; de ved Sagen mellem en Del af Personalet opstaaede Uoverensstemmelser var det ved et Møde i Eftermiddags lykkedes at faa bilagt. Til Efterr. — Hos et Firma var oprettet en Afdeling for Dybtryk, og ved Formandens Henvendelse til Firmaet havde dette erklæret at ville antage en Stentrykker til dette Arbejde; under Henvisning til den internationale Grænseaftale af 1930 havde Formanden da henvendt sig til Dansk litografisk Forbund, og efter en kort Forhandling med dette Forbund var afsluttet følgende, hele Landet omfattende, Aftale:

»Paa given Foranledning bekræfter undertegnede Organisationer, at vi i H. t. den i Interlaken i Maj 1930 mellem de litografiske og de typografiske Arbejderes internationale Sammenslutninger trufne Overenskomst er enige om, at intet Medlem af Dansk Typograf-Forbund tager Arbejde ved Offset-Tryk eller Billedfremstilling herfor og ej heller ved Billedfremstilling for Dybtryk, og at intet Medlem af Dansk litografisk Forbund tager Arbejde ved Dybtryk eller ved Sættemaskine, der arbejder for Flad- og Dybtrykformaal.

København, den 17. December 1931.

For Dansk litografisk Forbund:
*Soph. E. Frederiksen.*

For Dansk Typograf-Forbund:
*Sigv. Hellberg. Karl Sørensen«.*

Et af vore Medlemmer var derefter antaget som Dybtrykker. Til Efterr. — I den af et Medlem mod Sygekassen anlagte Sag havde Byretten ved Dom af 22. December 1931 frifundet Kassen for Medlemmets Klage. — I den af et tidligere Medlem anlagte Sag havde været ført Forligsforhandlinger, men da Formanden ikke havde ment at kunne indgaa paa nogen Erstatning, var Forhandlingerne bristet, og Sagen maatte nu afventes. Til Efterr. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. — Mødet hævet.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

10. Februar: Maribo 200,00; Nyborg 300,00. 11. Februar: Aabenraa 300,00; Lyngby 150,00; Skanderborg 320,00. 13. Februar: Nakskov 200,00. 15. Februar: Aalborg 1000,00; Faaborg 350,00; Fredericia 800,00; Haslev 200,00; Helsingør 500,00; Hobro 400,00; Odense 1000,00; Randers 500,00; Rudkøbing 400,00; København 20,000,00. 16. Februar: Horsens 400,00; Korsør 500,00; Sønderborg 500,00.

København den 16. Februar 1932.
*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

Aarhus: Sætter Niels Carl Andersen, udl. 1. 4. 1916 i Herning, tidl. Medl. Holbæk: Sætter Thorvald Lundsbjerg, udl. 6. 2. 32 i Holbæk Exprestrykkeri. Korsør: Sætter Heinrich Larsen Knudsen, udl. 1. 1. 32 hos R. P. Jensen.

### TILTRAADTE

København: 4285 Niels Andersen fra Esbjerg (arbl.). 7344 Aage Christensen fra Aalborg (arbl.).

Aabenraa: 7509 Marius Wilh. Hansen (arbl.). Aalborg: 1353 Otto Hein (arbl.). Esbjerg: 4128 Anker Schødt (K. Rosendahl). Holbæk: 7870 Poul G. Jeppesen (arbl.). Odense 7962 Bertel Bondesen (arbl.). Ringkøbing 1535 B. Wich. Nielsen (A. Rasmussens Bogtr.), Skjern: 7943 Peter Charles Sørensen (J. Strandbygaard).

### FRATRAADTE

København: 6021 Hans Petersen til Roskilde (arbl.).

Aalborg: 7344 Aage Christensen til København (arbl.). Aarhus: 7943 Peter Sørensen til Skjern i Pl. Esbjerg: 4285 Niels Andersen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F.: 7962 Bertel Bondesen til Odense (arbl.). Skjern: 4128 Anker Schødt til Esbjerg i Pl.

E.L.
SÆTTERI-MØBLER
er anerkendte som det eneste moderne Træmateriel til Sætterier
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
ERIK LEVISON
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 b)

### UDMELDTE

Nyborg: 3393 Christian Egebjerg (Faktor).

### ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 1385 Hjælpearb. Alfred Andersen (Fraenckel & Co.). 968 Sætter Otto Engberg (Palfeldt).

### Stereotypørernes Brancheklub.

Tirsdag d. 23. ds. Kl. 7½ Medlemsmøde i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

### Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Ordinær Generalforsamling** afholdes Søndag den 13. Marts Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

(13 c) *Styrelsen.*

ANNONCER
Til Selvstudium
eller Undervisning i Landets Fagskoleklasser har jeg alt Materiale. Skitsehefter, Tidsskrifter, Bøger med Udkast til alle Arter Tryksager, teoretiske Bøger etc.
FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21, København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

Ung Akcidens- og
søger Plads straks. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »48« modtager Ekspeditionskontoret.
Annonce-Sætter

DYGTIG SÆTTER
Annonce- og Akcidens-Sætter, 23 Aar gammel. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »59« modtager Ekspeditionskontoret.
SØGER PLADS

Maskinsætter (Linotype)
søges Plads straks. Hurtig og paalidelig. Billet mrkt. »54« modtager Ekspeditionsk.

Maskinsætter,
Alder 24 Aar, søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.
Ung Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, søger Plads straks. Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

FAENZA FREDERIKSBORGGADE 46
Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a. Billige Priser. Kolleger 10%

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, II
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

Tandlæge Viggo Jensen,
Klareboderne 2, II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.
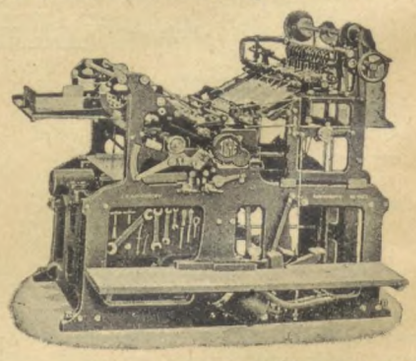
Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078.79

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 26. FEBRUAR 1932 59. AARGANG


## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

**ordinær kvartaarl. Generalforsamling**

*Søndag den 28. Febr. Kl. 1 pr.*

**i Rømersgade 22.**

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af 10 Stemmetællere (5 Sættere, 3 Trykkere, 2 Kvinder. 4. Valg af en Repræsentant til A/S Dansk Kooperativ Assurance. 5. Forslag fra Medl. 7628 Thorvald Jensen: »At der af »Det særlige Fond« udbetales 20 og 15 Kr. til henholdsvis gifte og ugifte den første Fredag ved Overgang til Hjælpekassen fra Krisehjælp og ordinær Understøttelse.«

*Medlemskort skal forevises ved Indgangen.*

*Styrelsen.*

---

Efter Fællesgeneralforsamlingen afholder

## Sætternes Underafdeling

(Sættere, Stereotypører, Galvanoplastikere, Skriftstøbere og mandl. Hjælpearbejdere)

**ordinær aarlig Generalforsamling**

*samme Sted.*

*Dagsorden:* 1. Regnskabet. 2. Opstilling til Valg af 6 Styrelsesmedlemmer. 3. Valg af 4 Kontrahenter til »Social-Demokraten«. Kontrahentforsamling. 4. Valg af 2 Repr. til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsaml. 5. Valg af 4 Repr. til Arb. Fællesorganisations Brændselsforretning. 6. Valg af en Repr. til Arb. Landsbanks Generalforsamling. 7. Valg af 7 Repr. til Arb. Livsforsikringsselskabs Generalforsamling. 8. Eventuelt.

*Styrelsen.*

---

## Kvindernes Underafdeling

afholder

**ordinær aarlig Generalforsamling**

*samme Tid og Sted, 1. Sal til Gaden.*

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 2 Repræsentanter til Arb. Fællesorg. Br.forr. 4. Eventuelt.

*Styrelsen.*

---

## Trykkernes Underafdeling

afholder

**ordinær aarlig Generalforsamling**

*Mandag den 29. Febr. Kl. 8 Aften*

**i Rømersgade 22 (1. Sal til Gaden).**

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Valg af 1 Kontrahent ved »Social-Demokraten«, 1 Repr. til Bryggeriet »Stjernen« og 1 Repr. til Arb. Fællesorg. Brændselsforrs. Generalforsamling. 5. Eventuelt.

*Styrelsen.*

## Trykkernes Begravelseskasse

afholder

**ordinær Generalforsamling**

umiddelbart efter Under-Afdelingens Generalfors.

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor. 4. Eventuelt.

*Styrelsen.*

---

## MIDT I DIKTATURET?

Frihed er det bedste Ord,
som paa Jorden findes,
ej i Syd og ej i Nord
bedre Navn, der findes . . .

*O. Arvesen.*

Saadan sang vore Fædre om den Frihed, der var tilkæmpet gennem mange Slægtleds Lidelser og Savn, og Glæden over den vundne Frihed var ægte og sand og kunde ikke finde for stærke Udtryk.

Men hvorledes er det gaaet med denne Frihed? Har Folket forstaaet at bevare den? Nærmer vi os ikke med stærke Skridt den Dag, da Friheden er en saga blott?

Meget tyder derpaa.

Men hvis dette sker, har vi da ikke selv vor store Skyld deri? Har vi ikke i alt for høj Grad paakaldt Statens Støtte og Indgreb paa Omraader, hvor vi skulde stolet paa os selv? Ja, vi ser jo endog i den seneste Tid, hvorledes Arbejdere kræver Diktaturet indført — selv om man søger at besmykke det ved at kalde det *Proletariatets* Diktatur.

Hvad enten Diktaturet er udgaaet fra Over- eller Underklasse, saa kommer man dog ikke uden om den Kendsgerning, at et saadant System intet har med personlig Frihed at gøre. Og jeg er »gammeldags« nok til at mene, at uden personlig Frihed kan intet Folk naa frem til lysere og lykkeligere Forhold.

*

Hidtil har vi betragtet Diktaturet paa Afstand. Det har staaet for os som noget fjernt, som noget, der ikke kom os ved. Nu synes det at rykke os ind paa Livet. Thi hvad er det, der er sket i disse Dage i Ordningen af Arbejdsforholdet andet end Diktatur? Men vi er kun ved Begyndelsen. Endnu kunde de, der havde Humør nok dertil, tillade sig at stemme — i hvert Fald indenfor Dansk Typograf-Forbund. Men havde vi noget Valg? Og hvad vil der komme efter dette Magtbud? Det er dette Spørgsmaal, der nu ligger for.

Arbejdsgiverforeningens Maal er ikke til at tage fejl af. Den vil ganske simpelt have afskaffet enhver Forhandling mellem Parterne i Underorganisationerne for selv at kunne diktere Betingelserne. Det vil i Praksis betyde, at de enkelte Forbunds Medlemmer mister saa godt som enhver Indflydelse paa de Arbejdsvilkaar, hvorunder de skal leve.

Hvis det lykkes Arbejdsgiverforeningen gennem de Forhandlinger, der under Forligsmandens Forsæde skal føres i den kommende Sommer, at naa deres ophøjede Maal, kan de organiserede Arbejdere sige, at de er vel rejst. Fremtidens »Forhandlinger« om Tarif-Forholdene vil da blive meget enkle. For Tiden har Arbejdsgiverforeningen jo kun ét Punkt paa deres Forhandlingsprogram — den 20 Procents Lønreduktion, som i Følge Langkjær kun er »gemt, men ikke glemt«!

Man skulde nu ellers mene, at de Herrer Løntrykkere kunde slaaet sig til Taals med den Nedskæring, vi vil faa som Følge af Kronens Værdiforringelse. Priserne stiger jo for hver Dag, og naar nu Seddelpressen bliver sat i Sving, vil der utvivlsomt komme yderligere Fart i Stigningen.

Staaende overfor alt dette trænger det Spørgsmaal sig frem: Hvad kan der fra Arbejdernes Side gøres for at værne vor Frihed, bevare vor Forhandlings- og Medbestemmelsesret og imødegaa Arbejdsgivernes diktatoriske Bestræbelser?

Skal vi lægge Hænderne i Skødet og roligt lade os binde?

*Fr. N.*

---

## DEN NY OVERENSKOMST

(samlet i fire smaa Billeder)

*1. Billede.*

Der er Glæde i Dannevang! Arbejdsfreden formenes sikret for det kommende Aar — Industrilederne kan atter kalkulere med forudbestemt Arbejdsløn — Arbejdsgiverforeningen har faaet sit oprindelige Krav om Tarifforlængelse sat igennem til 100 pCt. — og De samv. Fagforbund, Regering og Forligsmand har snildt forhindret en 20 pCt.s Nedskæring! Sejr over hele Linien! Sol i Sind og Dannebrog til Tops — kort sagt Feststemning! Hvor er Dannevang dog et yndigt Land — her er der aldrig nogen, der lider Nederlag i de store Kampe — *alle sejrer!*

*2. Billede.*

Dagen derpaa! I Rigsdagen forelægges Forslag om Fordyrelse af Sukkeret og om Nedskæring af de Arbejdsløses Sulteunderstøttelser. Seddelpressen skal sættes i Gang, Inflationen begynder, Priserne skal stige, Aktier og Obligationer stiger, Smørret stiger. Paany Glæde i Dannevang! Regeringen sejrer paa Rigsdagen — og Langkjær skimter alligevel den 20 pCt.s Lønnedskæring — bare gennemført paa en mere fiks Maade.

Børsjobberne griner: nu begynder paany den store Tid, vi vented' saalænge.

»Hvor er Dannevang dog alligevel et yndigt Land!«

*3. Billede.*

*Arbejdsmanden* taler: Det er bare Løgn med den Overenskomst. Jeg har ikke vedtaget nogen Forlængelse, og i vore Love er fastsat, at kun et Delegeretmøde, valgt af os Arbejdere, kan bestemme over Tarifforhold. Og selvfølgelig retter vore Ledere sig efter Lovene — de er heldigvis gode Demokrater, der som Pesten afskyer alt Diktatur.

— Ja, den er rigtig nok, siger *Smeden* og andre faglærte Arbejdere. I vort Forbund kan kun en Urafstemning afgøre den Slags Ting — det siger Lovene da — og vi har ingen Afstemning haft. Saa det er nok noget Sludder med den ny Overenskomst.

— Nej, siger *Typografen*, i vort Forbund fik i hvert Fald nogle af os Lov at stemme. Det gik i Huj og Hast — ein, zwei, drei — keine Hexerei — nur Behendigkeit — og saa var den Tarif vedtaget.

*4. Billede.*

Stormende Arbejdermøde. Saa var det alligevel sandt — knyttede Arbejdernæver — de skal faa det betalt, skal de! Vi slutter os sammen, vi rejser den røde faglige Opposition — ned med Prisfordyrerne, ned med de faglige Ledere. Ha-ha! Det er dem, der er forbitrede Modstandere af Proletariatets Diktatur — de er nok ikke saa bange for det personlige Diktatur, naar det gælder om at paatvinge os en Overenskomst.

Men det er *ikke vor* Overenskomst — vi vil ikke finde os i Prisforhøjelser — vi organiserer Strejken paa Arbejdspladsen. Forbundslove behøver *vi* vel heller ingen Hensyn at tage til. Harme nok og Vrede nok —!

— — —

Der er Galskab nok — og forhaabentlig mangler *System* heller ikke.

*Ths. Pedersen.*

## PROVINSTARIFEN

*Horsens Lokalafdeling*

vedtog paa den ekstraordinære Generalforsamling 14. Februar enstemmigt følgende Resolution:

»Horsens Afdeling vedtager paa ekstraordinær Generalforsamling 14.-2.-1932 at misbillige, at Forbundsstyrelsen uden Protest har kædet vort Forbund og Provinstarifen sammen med os uvedkommende Overenskomstforhandlinger.

Dog vedtager vi, af Hensyn til den Landsulykke, en Stor-Lockout kan blive, at anbefale at stemme *for* Forslaget om at forlænge Provinstarifen 1 Aar til 1. Juli 1933, idet vi forudsætter, at vi ikke er bundet til Forhandlinger før 1. April 1933.«

Generalforsamlingen stemte derefter om Forbundsstyrelsens Forslag, og Resultatet blev: 34 Ja, 8 Nej og 1 blank. *oh.*

*

*Svendborg Lokalafdeling*

afholdt Lørdag den 13. Februar ekstraordinær Generalforsamling med Forligsmandens Forslag som eneste Punkt paa Dagsordenen.

Efter at Form., *P. Hansen*, havde budt velkommen og redegjort for de tilsendte Skrivelser fra Hovedbestyrelsen, der anbefalede at stemme for Tarifens Forlængelse et Aar fra dens Udløbstid, udspandt der sig en længere Diskussion baade for og imod, hvori de fleste Medlemmer deltog. — Debatten endte med Vedtagelse af en Resolution, der udtalte Misbilligelse mod Formen for denne Afstemning, og at den ikke maatte danne Pærcedens for Afgørelser i Fremtiden.

Ved Stemmeoptællingen var der afgivet 31 Ja, 4 Nej og 1 blank. *J. S.*


TYPOGRAFERNES

KARNEVAL

SANGFORENINGEN-SPORTSKLUBBEN
CYKLEKLUBBEN-GUTENBERGKORET

LØRDAG 5. MARTS
»GIMLES« LOKALER

PAA HAWAII

DEN STORE SAL KL. 8—4:
HJALMAR KOEFOEDS ORKESTER
*10 Musici ∴ Ingen Pauser*

KL. 10:
MR. ANTONI : JONGLØRAKT

KL. 11:
TWO HAWAIIAN DANCERS
*Elegante ∴ Excentriske ∴ Moderne*

DEN RØDE SAL KL. 10—4:
SENOR FRANCESCO SCOCOZZA
*Kendt fra Valencia og Industri-Restaurant*

DEN BLAA SAL KL. 10—4:
THE TWO RUMBAS
*MAX AND ALEX*

BILLETPRISER: DELTAGERE KR. 3,00
TILSKUERE — 1,50

Tilskuere kan løse Baltegn efter Kl. 11

Medlemmerne kan erholde Billetter hos: V. Fauerhøj, Aaboulevard 70², Telefon Nora 4075 x, Rud. Jensen, H. C. Ørstedsvej 11 A (Ismejeriet), Telefon Vester 5801 y samt paa Forbundskontoret. Medlemskort skal forevises. — Karnevalskomitéen tilraader at sikre sig Billet i god Tid. Intet Billetsalg ved Indgangen, der aabnes Kl. 7½. - Karnevalsgarderobe findes i Vestibulen.

*Kun Deltagere maa opholde sig i Salen*


*MEDHJÆLPSVIS ARBEJDE*

*skal betales med 5 pCt. paa Minimallønnen foruden eventuelt personligt Tillæg og kan ikke vare mere end 6 Dage, da saa Opsigelsesret indtræder. Det skal ved Antagelsen være tilkendegivet, at det er medhjælpsvis Arbejde.*

*Hvis en Arbejder er antaget til medhjælpsvis Arbejde, og det efter nogle Dages Forløb meddeles, at vedk. nu gaar ind i Opsigelse (d. v. s. at Arbejdet nu ophører at være medhjælpsvis), skal Tillæget paa de 5 pCt. dog betales for de indtil da forløbne Dage.*

## MERE OM KONTROLLØRERNE

Nu meddeler Bestyrelsen for »Idrætsparkens og Boldbanernes Kontrollørforening«, at samtlige Kontrollører ved Idrætshuset er organiseret i nævnte Forening, og at den fra Films- og Forlystelsesfunktionærernes Forbund udsendte Meddelelse derfor er urigtig.

Mon ikke de Herrer Kontrollører og lign. skulde se indbyrdes at blive enige om, hvem af dem der er organiseret og hvem ikke, forinden de ulejliger andre Organisationer med Henvendelser?

## SATS PAA FREMMEDE SPROG

Ved *Henning Brøchner*, gennemset af *Emil Selmar.*

Det andet Bind i Rækken af »De grafiske Fag«s udmærkede smaa Haandbøger forligger nu færdigtrykt og udarbejdet i Bogform. Dets Titel er »Sats paa fremmede Sprog« og det er i det væsentligste en Bearbejdning af Welhelm Hellwigs »Der Satz und die Behandlung fremder Sprachen«, et Værk, der flittigt benyttes af tyske Korrektører. Den i 1928 afdøde unge Forfatter Henning Brøchner, der var en dygtig Sprogmand, har tilrettelagt Stoffet for danske Forhold og af det foreliggende Materiale ialt medtaget 17 forskellige moderne og ældre Sprog. Efter Brøchners Død har »De gr. Fag« erhvervet Manuskriptet og ladet *Emil Selmar* gennemse det for at gøre nødvendige Tilføjelser eller udelade saadant, som ikke har direkte Interesse for Fagmanden. Den Grundighed, der er Selmar egen, er Garanti for, at dette Arbejde er gjort samvittighedsfuldt og rigtigt. Vejledningen, der er klar og let overskuelig, omfatter Goto-Germanske Sprog, De klassiske Sprog (herunder Latin), slaviske Sprog, Kunstsproget Esperanto samt en Afhandling om Lydskrift. Desuden er afbildet Kasseskema for græske og hebraiske Skrifttegn.

»Sats paa fremmede Sprog« — der fremtræder i et smukt typografisk Udstyr — danner et udmærket Supplement til Korrekturlæserens korte Række af smaa, nødvendige Haandbøger — og iøvrigt vil den for enhver intelligent Sætter være god at have ved Haanden i paakommende Tilfælde.

*Charles Moegreen.*

## »GRAFISK REVY«S UDGIVNINGSTID

Altsaa naaede Abonnenterne paa »Grafisk Revy« at faa 4. Hæfte (Oktober Kvartal) for 1931. Men det tog Tid! — lige til 1. Februar 1932. Det er umuligt at indse det heldige heri, — ja, det kan jo endogsaa forvolde Vanskeligheder. Saaledes meddelte jeg i »Typ.-Tid.« i Midten af December, at Restoplagene af mine to Bøger (»Blaa Mandag« og »Moderne Reklame — moderne Bogtryk«) var udsolgt. I god Tid var der til Red. af »Grafisk Revy« indsendt den samme Artikel som i sin Tid stod i »Typ.-Tid.« om Salget, — men under den Forudsætning, at Tidsskriftet udkom i Løbet af Kvartalet. Det kom altsaa i Dag og bragte Meddelelsen. — Jeg bebrejder ikke Red. af »Grafisk Revy«, at de har indtaget den nævnte Meddelelse, men jeg beklager, at Hæftet med denne kommer saa sent, — ja, jeg vil ovenikøbet gerne her benytte Lejligheden til at sige Red. af »Grafisk Revy« Tak for Opmærksomheden.

Men jeg vil samtidigt benytte Lejligheden til at give Red. et godt Raad: sørg for, at »Grafisk Revy« udkommer til en bestemt Tid, det er i Tidsskriftets Interesse. Vælg en bestemt Dag — en særlig god Dag vilde være den 15. i hvert Kvartals mellemste Maaned. Tidsskriftet, de averterende og Abonnenterne vil sikkert alle blive tilfredse hermed. Alene dette, at et Tidsskrift eller Blad udkommer upræcis giver et Foretagende et vist Skær af Ligegyldighed over sig. Thi det behøves jo slet ikke i dette Tilfælde, — og skulde der virkelig være et eller andet, som udenforstaaende ikke kan se, ja, saa maa det rettes, — men den bestemte Udgivningsdag maa overholdes og denne maa ligge i Udgivnings-Kvartalet, ikke henimod Midten af det følgende Kvartal.

Vi er sikkert alle glade — undertiden maaske mere eller mindre — for »Grafisk Revy«: for Indhold, Udstyrelse, ja for det hele, — men der er sikkert ikke en eneste, der ønsker denne hidtidige Mangel paa Præcished i Udgivelsen fortsat i Fremtiden.

Typ. Stiftelse, Odense, 1. Februar 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## *DET MEST EVIGT SMILENDE —*

*Hykleriet og Brutaliteten er i vore Dage værre end nogensinde, og Militarismen er dens fuldkomne Symbol. Den moderne »Kaserne« er næppe ældre end fra det 17. Aarhundrede. Først med Ludvig den 14. begyndte Soldaterne at bruges som Legetøj, og dette fortsattes under Konventet og senere af Bonaparte og naaede Højdepunktet af sin Meningsløshed med Indførelsen af den almindelige Værnepligt. Ogsaa denne Forbrydelse, som gør Mord til en almindelig Pligt, er af moderne Oprindelse. I den »mørke« Middelalder førte Fyrster og Kondottierer endnu deres Krige saa klogt og forsigtigt, at man ofte selv efter store Slag kun kunde tælle fem-seks Døde. Der var jo ingen, der blev tvunget i Krig ...*

*Ingen vilde være kommet paa den Tanke at sende et klogt Menneske i Krig, at hente en Borger fra hans Værksted eller en Bonde fra hans Muld for at bruge dem til Kanonføde. Men i vore Dage maa enhver stakkels ung Bonde lege Soldat. Røgen fra hans fredelige Arne vejres hen i Aftensolens gyldne Brand, paa hans Eng græsser Køerne, hans Marker modnes, alt er, som det altid var — men han selv maa bort, for, under Trusler og Skældsord, i en smudsig Kasernegaard at lære, hvordan man forskriftsmæssigt dræber Mennesker...*

*Mennesket bøjer sig for denne Tvang, fordi han er bange, og fordi han af alle Husdyrene er det tammeste, det lydigste og det mest evigt smilende.* *Anatole France.*

## SÆTTERAFDELINGEN I KØBENHAVN

### REGNSKAB FOR AARET 1931

*Indtægt:*

| | | |
|---|---|---|
| Saldo den 1. Januar 1931 | | 61.884,66 |
| Renter af Sparekassen | 1.114,70 | |
| — af Obligationer | 890,00 | |
| — af »Stjernen« | 40,00 | |
| Overført fra Lokalkassen | 1.218,40 | |
| | | 3.263,10 |
| Balance Kr. | | 65.147,76 |

*Udgift:*

| | | |
|---|---|---|
| Formandshonorar | 200,00 | |
| Kontingent til Arb. Fællesorganisation | 838,40 | |
| Teknisk Skole | 20,00 | |
| Fagskolen | 100,00 | |
| Diæter | 60,00 | |
| | | 1.218,40 |
| Saldo den 31. December 1931 | | 63.929,36 |
| Balance Kr. | | 65.147,76 |

### STATUS DEN 31. DECEMBER 1931

*Aktiver:*

| | | |
|---|---|---|
| 4% Obligationer | 17,000,00 | |
| 3½% — | 6.000,00 | |
| | | 23.000,00 |
| Aktie i Arb. Landsbank | 4.000,00 | |
| — i - Brændselsforr. | 400,00 | |
| — i - Livsforsikring | 462,00 | |
| — i »Stjernen« | 1.000,00 | |
| 12 Andele i »Social-Dem.«. à 12 Kr. | 144,00 | |
| | | 6.006,00 |
| Indest. i Banker og Sparekasser | | 35.067,36 |
| Balance Kr. | | 64.073,36 |

*Passiver:*

| | |
|---|---|
| Formue den 31. December 1931 | 64.073,36 |
| Balance Kr. | 64.073,36 |

København, den 8. Februar 1932.

*O. A. Lundin.*

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud paa *Kr. 2.044,70.*

*Carl J. Christoffersen. N. M. Nielsen*
*Niels Nielsen Carl Schnoor.*

## TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

### REGNSKAB FOR AARET 1931

HOVEDAFDELINGEN

*Indtægt:*

| | | |
|---|---|---|
| Saldo den 1. Januar 1931 | | 3.858.28 |
| Renter af Sparekassen | 110,82 | |
| — af »Stjernen« | 20,00 | |
| Salg af Fagbøger | 130,00 | |
| Overført fra Lokalkassen | 1.033,24 | |
| | | 1.294,06 |
| Balance Kr. | | 5.152,34 |

*Udgift:*

| | | |
|---|---|---|
| Formandshonorar | 200,00 | |
| Kontingent til Arb. Fællesorganisation | 312,40 | |
| Stiftelsfesten | 332,34 | |
| Fagskolen | 50,00 | |
| Besøg af Trykkere fra Provinsen | 119,70 | |
| Køb af Fagbøger | 187,50 | |
| Andre Udgifter | 18,50 | |
| | | 1.220,74 |
| Saldo den 31. December 1931 | | 3.931,60 |
| Balance Kr. | | 5.152,34 |

BEGRAVELSESKASSEN

*Indtægt:*

| | | |
|---|---|---|
| Saldo den 1. Januar 1931 | | 7.786,15 |
| Kontingent | 184,00 | |
| Renter | 250,03 | |
| | | 434,03 |
| Balance Kr. | | 8.220,18 |

*Udgift:*

| | | |
|---|---|---|
| Begravelseshjælp | | 300,00 |
| Saldo den 31. December 1931 | | 7.920,18 |
| Balance Kr. | | 8.220,18 |

EKSTRAKASSEN

*Indtægt:*

| | | |
|---|---|---|
| Saldo den 1. Januar 1931 | 1.861,33 | |
| Renter | 65,68 | |
| | | 1.927,01 |
| Balance Kr. | | 1.927,01 |

*Udgift:*

| | | |
|---|---|---|
| Understøttelse | 70,00 | |
| Saldo den 31. Decbr. 1931 | 1.857,01 | |
| | | 1.927,01 |
| Balance Kr. | | 1.927,01 |

### STATUS DEN 31. DECEMBER 1931

HOVEDAFDELINGEN

*Aktiver:*

| | | |
|---|---|---|
| 1 Aktie i »Stjernen« | 500,00 | |
| — i Arb. Brændselsforretning | 100,00 | |
| 4 Andele i »Social-Dem.«. | 48,00 | |
| | | 648,00 |
| Indestaaende i Sparekassen | | 3.331,60 |
| Balance Kr. | | 3.979,60 |

*Passiver:*

| | |
|---|---|
| Formue den 31. December 1931 | 3.979,60 |
| Balance Kr. | 3.979,60 |

BEGRAVELSESKASSEN

*Aktiver:*

| | | |
|---|---|---|
| Udestaaende Restancer | 113,60 | |
| Indestaaende i Sparekassen | 7.920,18 | |
| | | 8.033,78 |
| Balance Kr. | | 8,033,78 |

*Passiver:*

| | |
|---|---|
| Formue den 31. December 1931 | 8.033,78 |
| Balance Kr. | 8.033,78 |

EKSTRAKASSEN

*Aktiver:*

| | |
|---|---|
| Indestaaende i Sparekassen | 1.857,01 |
| Balance Kr. | 1.857,01 |

*Passiver:*

| | |
|---|---|
| Formue den 31. December 1931 | 1.857,01 |
| Balance Kr. | 1.857,01 |

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Hovedkassen udviser et Overskud paa Kr. *73,32*, Begravelseskassen et Overskud paa Kr. *172,43*, og Ekstrakassen et Underskud paa Kr. *4,32*.

København, den 8. Februar 1932

*O. A. Lundin.*

*Carl J. Christoffersen. N. M. Nielsen.,*
*Niels Nielsen. Carl Schnoor.*

## KVINDEAFDELINGEN I KØBENHAVN

### REGNSKAB FOR AARET 1931

*Indtægt:*

| | | |
|---|---|---|
| Saldo den 1. Januar 1931 | | 1.080,81 |
| Renter | 55,42 | |
| Overført fra Lokalkassen | 841,00 | |
| | | 896,42 |
| Balance Kr. | | 1.977,23 |

*Udgift:*

| | | |
|---|---|---|
| Formandshonorar | 200,00 | |
| Kontingent til Arb. Fællesorganisation | 110,00 | |
| Gaver i Henhold til Generalforsamlings Beslutning | 445,00 | |
| Lokaleleje og andre Udgifter | 86,00 | |
| | | 841,00 |
| Saldo den 31. Dec. 1931 | | 1.136,23 |
| Balance Kr. | | 1.977,23 |

### STATUS DEN 31. DECEMBER 1931

*Aktiver:*

| | | |
|---|---|---|
| 2 Aktier i Arb. Brændselsforretning | 200,00 | |
| Indestaaende i Sparekassen | 936,23 | |
| | | 1.136,23 |
| Balance Kr. | | 1.136,23 |

*Passiver:*

| | |
|---|---|
| Formue den 31. December 1931 | 1.136,23 |
| Balance Kr. | 1.136,23 |

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Overskud paa Kr. *55,42.*

København, den 8. Februar 1932.

*O. A. Lundin.*

*Carl J. Christoffersen. N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen. Carl Schnoor.*

## »FARS SØNNER«

Der er fornylig sket en organisatorisk Nydannelse indenfor de grafiske Fag. Nydannelsen hedder »Grafisk Klub«, og Klubben bestaar af Bogtrykkersønner samt Sønner af Litografmestre, Klichéfabrikanter og Bogbindermestre. De unge Mennesker, hvoraf enkelte er over 40 Aar gamle, morer sig paa bedste Maade og paahører desuden Foredrag over faglige Emner. Alt det kan være helt i sin Orden, men det maa forudsættes, at ingen af Klubbens Medlemmer er hverken Lærlinge eller Svende. Thi i saa Fald er deres Plads ikke i Klubben. »Skæg for sig og Snot for sig«, som den gamle Vismand sagde.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* I en Alder af 51 Aar døde Paalæggerske Frk. *Flora Madsen* Lørdag den 20. Februar af en ondartet Lungebetændelse, der saaledes gjorde Ende paa et Par Aars stadig tilbagevendende Sygdom. — Frk. *Madsen* var sin meste Tid ansat hos Poul Hertz, en kort Tid hos Martius Truelsen og Andreasen & Lachmann og nu til Slut hos Strandberg, og hun har alle Steder været ualmindelig afholdt for sin sjældne fine og noble Fremtræden. For alle, der holdt af hende, føles nu et smerteligt Tab og Savn. Uhyre beskeden som hun var, ønskede hun ikke sin Død og Begravelse offentlig bekendtgjort, og hun er allerede begravet i dybeste Stilhed, naar disse Linier læses, men fortjener ikke desto mindre at blive mindet af alle os, der kun kunde holde af hende som et værdifuldt Menneske og god Kammerat.

*Kaj Fossing.*

*80 AAR.* Typograf *F. F. Hansen*, København, fylder i Dag, Fredag den 26. Februar 80 Aar. Til Lykke!

*GENERALFORSAMLINGERNE* paa Søndag bringes i Erindring: Kl. 1 i Rømersgade 22.

*KARNEVALSBILLETTER* fra det store Karneval, som endnu ikke maatte være afregnet, bedes afregnet allersnarest.

*TILLIDSMANDSVALGENE* paa de københavnske Trykkerier bør helst være bragt i Orden i Løbet af Marts Maaned. Forandringer bedes straks meddelt Formanden.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

### FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. Februar: Holbæk 300,00; Løgstør 200,00; Roskilde 300,00; Ringsted 250,00. 18. Februar: Odder 200,00; Vejle 500,00. 20. Februar: Lyngby 150,00. 22. Februar: Kolding 800,00. 23. Februar: Aarhus 2000,00.

København den 23. Februar 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Viggo Søndergaard (tidl. Medl.) Frederiksens Bogtr.

Aalborg: Hj.arb. Carl Christensen. Næstved: Paal. Grethe Fourland Nielsen.

TILTRAADTE

København: 7652 Svend Verup fra Næstved (arbl.). 7870 Poul Jeppesen fra Holbæk (arbl.).

Faaborg: 3066 Viggo Nielsen (arbl.). Fredericia: 4287 Johs. Hansen (arbl.). Roskilde: 6021 H. Fr. Pedersen (arbl.). Skjern: 7826 Bernh. Lunddahl (Tarm Bogtrykkeri).

FRATRAADTE

Grenaa: 7253 Jens Møller (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Hillerød: 3966 Chr. Berg paa Rejse. Holbæk: 7870 Poul Jeppesen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 7939 Børge Hansen paa Rejse. Nykøbing F.: 4455 Jens Wollesen til Haderslev (arbl.), 7189 Axel Jochumsen paa Rejse. Næstved: 7652 Svend Verup til Kbhvn. (arbl.). 7577 Folmer T. Olsen paa Rejse. Odense: 4287 Johannes Andreas Hansen paa Rejse. Vejle: 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 4144 Trykker Henr. Petersen (Dyva & Jeppesen). 122 Sætter Johannes Louw (P. Hansen). 3504 Sætter Ebbe Andersen (Danske Tidsskr. Forlag).

### Trykkeriarbejdernes Klub

afholder Medlemsmøde Fredag den 26. ds. Kl. 8 Aften i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade. *Styrelsen.*

### Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Ordinær Generalforsamling** afholdes Søndag den 13. Marts Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

(13 c) *Styrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


## Rotationstrykker

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »60« modtager Ekspeditionskontoret.

**· E·L· SERVICE ·**
*Hurtig Udrykning Dag og Nat*
**· ERIK LEVISON^S ·**
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018-12783-12784-14823 · NATTELEFON AMAGER 908X.

(20 c)

## Sats paa fremmede Sprog

er en Bog som enhver Typograf bør eje; især anbefales den til Korrektører og Maskinsættere. Der er kun et lille Oplag som sælges for Kr. 2,50. Bestil hurtigt.

**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

## Ung Akcidens- og

søger Plads straks. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »48« modtager Ekspeditionskontoret.

**Annonce-Sætter**

## Maskinsætter,

Alder 24 Aar, søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

## Trykker.

Ung Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, søger Plads straks. Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

## Sætter-Trykker,

gift, vant til at arbejde selvstændig, søger Plads. Sidste Plads 13 Aar. (Dansk og tysk).

*L. Christensen, Christiansfeld, Sdr. Jylland.* (65)

## *Maskinsætter,*

*(Intertype), hurtig og paalidelig, velanbefalet, staar i Arbejde, søger Forandring, evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »62« modtager Ekspeditionskontoret.*

## Maskinsætter eller Sætter-Trykker

søger Plads straks eller senere. Gode Anbefalinger. 27 Aar og ugift. Billet mrkt. »64« modtager Ekspeditionskontoret.

## Mindre Bogtrykkeri søges

af solid Køber, København eller Sjælland. Billet mrkt. »63«, med Oplysninger, modtager Ekspeditionskontoret.

## Ældre Bogtrykkeri,

(mindre), med god, gammel Kundekreds i sjællandsk Købstad, ønskes afhændet til en dygtig Fagmand, som her vil kunde danne sig en god Levevej. Billet mrkt. »7796« til Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21, København K. (61)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

## Tandlæge Edv. Møller,

**Købmagergade 30, II**

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

## Tandlæge Viggo Jensen,

**Klareboderne 2, II,**

Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**ADOLPH WULFF**
føre alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

## Grafisk Compagni

CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**Arbejdernes Livsforsikring** tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(23) Prags Boulevard 4 ².

**CONTRASOL-FARVER**

Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 4. MARTS 1932 59. AARGANG


## ACHTUNG!

Spændingen er udløst — hvis der da har været nogen. Pressen anstrengte sig i hvert Fald, det den orkede, for at skabe Sensation og udsprede Feberbakciller. Men det er ligesom det altsammen ikke bider mere. Sceneriet er blevet for ensformigt og gammelkendt. Vi kender paa Forhaand Gangen i det hele: Kulisserne, de Rollehavende, Avisernes store Overskrifter og saa som Afslutning De samvirkende Fagforbunds store Sejr. For det er jo heldigvis det brilliante ved hele Situationen, at vi *sejrer hver Gang* — heldigvis!!

Men — for Provinstypograferne var det dog for en Gangs Skyld alligevel noget af en Begivenhed. Vi oplevede, at Statens ridderlige Forligsmand ganske ohne weiter til vor store Forbavselse sagde vor Tarif op, saaledes at vi hovedkulds skulde stemme om dens Forlængelse i uforandret Skikkelse.

Og det lød jo meget uskyldigt. Den korte Motivering sagde nemlig ingen Ting; ganske simpelt fordi det, der betød noget, først kom for Dagens Lys efter at Organisationerne — og dermed ogsaa Provinstypograferne — var indgaaet paa Forligsmandens Afgørelse.

Man nærede selvsagt af gammel Erfaring Betænkeligheder ved det Forhold, at Arbejdsgiverne saa pludselig trak deres store Fordringer om Lønnedslaget tilbage. Af Erfaring ved vi, at Arbejdsgivernes Ledelse er nøjagtig lige saa kloge som andre Mennesker. Og derfor var man spændt paa, hvilket for dem værdifuldt, de havde opnaaet denne Gang.

Det viste sig da tilfulde, da Forligsmandens Motivering kom offentlig frem, at det vigtigste laa i Baglommerne; men det var beregnet til Indsprøjtning i smaa Portioner for ikke at gøre Patienterne for aandeligt bredsporet.

Men da var det bagefter!

Det er et aargammelt Ideal hos vore professionelle Førere at blive udrustet med Diktatur over Medlemmerne og øverst oppe over Organisationerne. Hidtil har denne Metode ikke vundet udelt Tilslutning hverken i Forbundene eller blandt Medlemmerne indenfor disse. Denne Førernes Ønskeseddel har været meget upopulær.

Men Arbejdsgiverforeningens Ledelse er kommen dem til Hjælp.

Arbejdsgiverforeningens Hovedledelse har nemlig stadig drillet De samvirkendes Ledelse med, at den ingen Myndighed havde, saadan som Hr. Langkjær og hans nærmeste. Og er der noget, der kan kildre en Leders Forfængelighed, saa er det vel nok at ironisere over, at han er nok Leder, men Afgørelsen sidder hos Medlemmerne.

For ca. 3 Aar siden begyndte man igen paa Arbejdsgivernes Foranledning at lirke ved dette Problem. Selv om Lysten og den gode Vilje ikke manglede, var det ikke nemt at finde Metoden til at faa Medbestemmelsesretten taget fra de enkelte Forbund og fortsat igen fra Medlemmerne. Endvidere vil Arbejdsgiverforeningen jo have *alle* Overenskomster til at udløbe samtidig.

Da Forhandlingerne ret hurtig strandede og Arbejdsgiverforeningen mødte med de 20% Lønnedslag og det hele med Ekspresfart overlodes Forligsmanden, kunde Skeptikere med Beføjelse vente en Overraskelse — en »Begivenhed«. De 20% var saa hasarderet som Bluff overhovedet kan være og blev kun taget for det, de var, *Taktik*.

Og det passede ogsaa lige paa en Prik.

Efter Forligsmandens Forslag og Vedtagelse staar De samvirkende ret uskyldige. Organisationerne har vedtaget, at inden 1. November skal — under Statens Forligsmands Førerskab — Kompetencespørgsmaalet være i Orden, altsaa: De samvirkende skal have Diktaturmyndigheden i Overenskomsternes Vedtagelse eller Forkastelse. Endvidere skal man have ordnet Spørgsmaalet med Reallønnen, hvilket nok vil sige, at Pristallet atter skal til Ære og Værdighed, samt Tidspunktet for Udløbet af Overenskomsterne.

Saa let og belejligt slap De samvirkende til at faa deres højeste Ønske opfyldt, takket være en dygtig og klog Stats-Forligsmand.

Om det bliver lige saa let for os at gaa fra det hidtil ansete mere demokratiske og over til Diktatur bliver en anden Sag. Men saadan ligger Landet, som vi skal forberede os til.

Og naar Arbejdsgiverforeningen i den nu afsluttede Episode har kunnet ofre 20% paa dette Udfald, saa maa vi til at lægge Hovederne i Blød, for at regne ud, hvad det er værd for os at fraskrive os vor hidtil saa kære Medbestemmelsesret.

Den 20. Februar 1932.

*Sørensen Kjeld.*

---

## SET OG HØRT!

Paa et lille, bekymret, Indlæg her i »Typ-Tid.« fra *Carl Lauritzen*, i Anledning af et stormomsust Styrelsesmedlems Forespørgsel paa sidste Afdelings-Generalforsamling, under det ellers saa fredelige Punkt paa Dagsordenen: »Regnskabet«, en Forespørgsel, fremsat saa ovenud klodset, at man ikke kunde undgaa at faa en begrundet Mistanke om dens egentlige Hensigt, har »Forespørgeren« forsøgt sig med et længere Svar, indeholdende Programpunkter, der maatte være i Stand til at smelte selv de mest stenhaarde Enspænder-Hjerter, og gøre sit til (selv om det naturligvis ikke har været Meningen at pilke efter Fisk i Vandskorpen), at Medlemmerne sikrer sig et saa uegennyttigt og velmenende Medlems Forbliven i Styrelsen, til og med da der vistnok medfulgte Løfte om, at han »med alle til Raadighed staaende Midler« vilde virke for sit Program.

— — —

Uden yderligere Ophold ved dette »Svar«, der gav Redaktøren Anledning til et Par nøgterne Betragtninger i sin »Nytaarshilsen«, og til at advare særlig de arbejdsledige Kolleger mod at se mere i det opstillede Program, end hvad der rettelig tilkom dette, samt mod i selve Opstilleren at se en ny »Messias«, var det interessant at se en Kollega i et andet Indlæg grave frem Tanken om Deling af det forhaandenværende ordinære Arbejde, en Tanke, som formodentlig af en tilgivelig Forglemmelse var udeladt i det ovenfor omtalte Program. — Det kunde maaske tjene vedkommende Kollega til behagelig Efterretning, at denne sublime Tanke forlængst her i »Typ.-Tid.« ogsaa er fremsat af, og sikkert ogsaa fremdeles staar paa Listen hos det programopstillende Styrelsesmedlem, fra hvem der desangaaende *maaske* snarlig kan spørges længselsventende Nyt.

— — —

Et Indlæg, betitlet »Arbejde — eller«, i hvilket der langes ud efter Kvindernes Medbejlen til Arbejdet, gav vore kvindelige Kollegers aarvaagne Fører, Landstingsmedlem, Frøken Crone, Anledning til et Par artikellange Udtalelser, som man i Hovedsagen saa udmærket kunde tiltræde; men som dog især paa et enkelt Punkt røbede Frøkenens tilgivelige Ukendskab til, hvad der nu om Dage — særlig i Henseende til maskulin Fysik — kræves for at kunne begaa og bestaa sig, ikke mindst i Haandsætter-Branchen.

Arbejdsformerne er her saa vidt forskellige fra de Tider, hvor en ensformig Liniestabling op af Kassen kunde være medvirkende til at betinge enkelte Kvinders Beskæftigelse ved Sætterfaget. —

Frøken Crone kom endvidere ind paa Kravet om Arbejdstidsforkortelse, der jo officielt er sat paa Fag-Internationalens Program. Set fra et Arbejderstandpunkt, maa det være et af de mest effektive Midler mod den Arbejdsløshed, der ogsaa rider vort Fag som en Mare.

Der er vel næppe Tvivl om, at Kravet om Arbejdstidsforkortelse nu har slaaet

Rod ogsaa hos Typograferne, der er godt paa Veje til at blive stuerene hvad Overarbejdet angaar, og som Følge heraf mere kompetente til at fremsætte et saadant Krav ved Forhandlingsbordet, end forrige Gang, der forhandledes herom med den anden Part. —

Lægger man de Udtalelser sammen man hører fra Kollegers Side om, hvorledes de tænker sig en eventuel Arbejdstidsforkortelse vilde faa mest Betydning for vort sundhedsfarlige, nerveødelæggende Fag, er det en udelt Tilfredshed for undertegnede, der, blandt andre Kolleger, i Skrift og Tale har slaaet til Lyd for en Arbejdstidsforkortelse i Form af Weck-end, at konstatere den overvejende Tilslutning til denne Form. —

Forhaabentlig vil Weck-end i Typograffaget være en Kendsgerning, optaget som Paragraf i den kommende Tarif — og Haabet beskæmmer jo ingen. —

København, Februar 1932.

*Henrik Eriksen.*

## »ER DU SOCIALDEMOKRAT?«

Selv om man kan forudse at faa serveret hele Alfabetet af den kommunistiske Skældsords-Terminologi kan det alligevel være svært at tilbageholde et Par Bemærkninger i Anledning af Johannes Stavensø's Udfald mod Sigvald Hansens »Udlandet 1931«.

Opsatsen er typisk ved sine »Beviser« og smart ombyttede »Citater«. Citatet:

»Det gælder da om at holde sammen, og om at manøvrere klogt. Saa kommer Arbejderklassen maaske endda helskindet ud af Suppedasen. Men blot at raabe »Revolution, Revolution«, som en anden Papegøje, er en Morskab, som Tiden er lidt for alvorlig til«.

har Stavensø laant fra et Afsnit, af »Rød Ungdoms« Artikel, der omhandler *Fascismen i Tyskland.* Men fordi nu Stavensø synes at, det passer bedre paa *Socialdemokratiet og Rusland* anbringer han det smart under Citatet:

»Debatterne om Sovjetrusland er da paany blusset op i socialdemokratiske Kredse. Som bekendt ansaa de fleste af os det indtil 1928 for haabløst at søge at opbygge et socialistisk Produktionssystem i Rusland paa Grund af Landets primitive Udviklingstrin og ringe Industri. Men anderledes stiller det sig nu, hvor det ikke synes udelukket, at det skal lykkes Sovjetstaten at rejse den Industri, Kapitalismen har udviklet i Vesteuropa og Amerika«.

— Hensigten er jo tydelig!

Af den samme Artikel kunde Stavensø bl. a. have citeret følgende, men havde naturligvis ingen Interesse deraf:

I en meget interessant Artikel i Decemberhæftet af det østriske Socialdemokratis Tidsskrift »Der Kampf« skriver bl. a.:

»Vi maa i Dag anerkende, at den russiske Revolution ikke blot har udryddet Feudalismens Rester, men at den ogsaa opbygger væsentlige Elementer af en socialistisk Samfundsordning. Alt, hvad der er skabt af socialistisk derovre maa vi forsvare; vi maa fremme dets videre Udvikling.

Videre hedder det:

Hvis Russerne vilde søge paa tilsvarende Maade at forstaa den vesteuropæiske Arbejderbevægelse i Stedet for at svække den til Opbyggelse for vore Klassemodstandere, var meget vundet for Arbejderklassen.

»Man fortier, forløjer og jonglerer«, skriver Stavensø. Hvem der jonglerer kan Kollegerne jo selv dømme om. —

»Den nuværende Krise beviser mere end Ord at den socialdemokratiske »Samfundspolitik« har spillet fallit« hedder det bl. a. Vil Stavensø med dette Vaas *bevise* at Socialdemokratiet er Skyld i den internationale Gælds- og Overproduktionskrise?

»Behøves der Kommentarer til dette overfladiske Blomstersprog«; for endnu en Gang at citere Stavensø.

*Carl Poulsen.*

*

Kære *Johannes Stavensø!* Dine smaa, ganske ligegyldige, Udfald mod mig, dine stygge »Formodninger« om min Fremtid og om mine Hensigter, skal jeg lade ligge. Der er visse Ting, som ligger langt udenfor det muliges Grænser at bevare.

Hvor mange der er, som gaar rundt med et socialdemokratisk Medlemskort i Lommen, skal jeg lade Johs. St. fastslaa. — Der *er* dog en Del.

... Hvor svært det er at bevise, at Socialdemokratiet er det eneste virkelige Arbejderparti, skal jeg ikke udtale mig om, men det er afgjort svært, at bevise, at »Kommunismen i Danmark« er repræsenteret ved et Arbejderparti. Det er saa svært, at en Johs. Stavensø ikke er i Stand til dette. — Endelig, kære Johs. St., tro blot ikke, at vi alle i Socialdemokratiet er *tilfredse* med Øjeblikkets Politik. Nej, slet ikke! Jeg henviser blot til *Otto Bauers* Udtalelser paa 2. Internationales Kongres i Wien i Sommer og til *Emile Vanderweldes* Udtalelser fornylig paa Afrustnings-Konferencen. *Men* vi er ogsaa mange, som erkender det Faktum, at vi i Øjeblikkets Malmstrøm ved en blot lidt uforsigtig Optræden *kan* miste mere i det lange Løb, end vi *maaske* i Øjeblikket *kan* opnaa.

— Rusland! Bedste Johs. St.! Vær sikker paa, at den Dag, da Rusland selv fører Beviset for Socialismens Mulighed ad den Vej, som man der er gaaet, da er jeg blandt de første til at tage Hatten af for Sovjet og ønske Verden et oprigtigt til Lykke. — Med disse Par smaa Bemærkninger og med alle gode Ønsker for din Fremtid en venlig Hilsen.

*Sigv. Hansen.*

## *AT LEVE —*

*At leve, det er at elske*
*det bedste, dit Øje saa,*
*at leve, det er at stræbe*
*for rigere Maal at naa.*

*At leve, det er at finde,*
*at Godhed har dybest Værd,*
*at leve, det er at vinde*
*dig Bravhed i al din Færd.*

*At leve er stadig at fejde*
*mod Lavheds flimrende Kryb,*
*at leve er som at spejle*
*lig Havet et Himmeldyb.*

*Anders Vassbotn.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København har Læseaften Mandag den 7. Marts Kl. 8 i Lokalet Falkonerallé 56. Et til dette Møde berammet Lysbilled-Foredrag vil paa Grund af Billedernes sene Fremkomst først kunne afholdes senere i Maaneden. Nærmere Bekendtgørelse herom vil fremkomme.

## FORSLAG OM EN 6 TIMERS ARBEJDSDAG

I Følge »Industrial and Labour Informations« har den belgiske Fabrikejer og liberalt Medlem af Kammeret *G. Marquet* udtalt, at han er stemt for Indførelse af 6 Timers Dagen som et Middel til at bekæmpe Arbejdsløsheden.

Han erklærer, at han efter indgaaende Overvejelser er overbevist om, at det vil være nødvendigt at indføre 6 Timers Dagen, hvis Arbejdsløsheden skal kunne overvindes. Der er ikke længer Arbejde nok til alle Arbejdere. Dette skyldes bl. a. den Omstændighed, at den fortsatte Udvikling af det maskinelle Udstyr gør flere og flere Arbejdere overflødige hver Dag.

Med Hensyn til Virkningen af denne Reform paa Lønningerne kan det hævdes, at Arbejdernes Løn kun lige strækker til deres Underhold, og paa den anden Side, at der ikke kan produceres saa meget i 6 Timer som i 8. Men Marquet mener, at hvis Sagen bliver ordentlig forklaret for Arbejderen, vil han indse Nødvendigheden af nogen Resignation. Tiden kræver Ofre, men disse Ofre kan ikke kræves alene af den ene Part. Hvis Arbejderen véd, at han ved at ofre 10—15 pCt. af sin Løn for den nedsatte Arbejdstid vil kunne skaffe Arbejde for alle de Kammerater, som nu er arbejdsledige, vilde han gladelig gaa med til Forslaget.

Marquet udformer sit Forslag nærmere saaledes, at Lønreduktionen skulde andrage 12,5 pCt., og Nedsættelsen af Arbejdstiden 25 pCt. Og han mener, at det vilde blive nødvendigt at undtage visse Industrier, som ikke kan foretage en pludselig Overgang fra 8 Timer til 6 Timers Arbejdsdag uden ødelæggende Følger.

For at undgaa Konkurrencens Virkninger opfordrer Marquet til en international Overenskomst, som han mener, det ikke vilde være vanskeligt at faa i Stand. Hvad enten man ønsker det eller ikke, vil Nødvendigheden af at bekæmpe Arbejdsløsheden tvinge alle Lande til at begrænse Arbejdstiden, siger den liberale Fabriksejer, og foreslaar, at Belgien skal tage Initiativet til at rejse Spørgsmaalet i Geneve.

## NORSK TRYKK

Medens »Nordisk Boktryckarekonst« i en Menneskealder var Nordens eneste fagtekniske Blad, har vi nu »Grafisk Revy« og »Norsk Trykk« at regne med. »Nordisk Boktryckarekonst« har gennem de mange *Tävlingar*, Kappestrid for Akcidenssættere, frembragt ypperlige Ting; enkelte mener dog, at »N. B.« i Længden virker monotont. »Grafisk Revy« kan, ikke mindst ved sin Prisbillighed, glæde sig ved en enestaaende Udbredelse efter nordiske Forhold, over 10,000 Abonnenter, spredt over Nordens fem Lande, studerer »Grafisk Revy«. Det eneste uforelagtige man kan sige om »Grafisk Revy« er dens uregelmæssige Udkomst, en Barnesygdom, den forhaabentlig snart overvinder. Om »Norsk Trykk« kan man *ikke* anvende Ordet monotont. Der er noget fanden-i-voldsk-norsk over »Norsk Trykk«, baade Indhold og Udstyr. Norsk Bogtrykkalender aflives uden videre af »N. T.« som Plagiat, færdig! Indholdet er enestaaende afvekslende og hvert Numer bringer smukkere og smukkere Farver.

»Grafisk Revy« koster kun 2, »Norsk Trykk« kun 6 og »Nordisk Boktryckarekonst kun 12 Kr. aarlig.

Har vi Raad til at undvære disse 3 Fagblade?

Odense, den 24. Februar 1932.

*Bjørnander.*

## GODE ARBEJDSLEDERE — OG DAARLIGE

I de senere Aar har Tovtrækningen mellem Arbejdere og Arbejdsgivere saa godt som altid drejet sig om Lønningerne. Men tidligere var det noget anderledes, — da læste man Gang paa Gang i Aviserne, at den og den Arbejdskonflikt bundede i denne eller hin Arbejdsleders Optræden. Og naar Prisniveauet en Gang igen kommer i et nogenlunde fast Leje, vil dette Konfliktstof fra tidligere Aar sikkert igen dukke frem.

I mange Tilfælde har det, Arbejderne har haft at angribe en Arbejdsleder for, dog været saa latterlige Bagateller, at det hele er løbet ud i intet, — men der har ogsaa været Tilfælde, hvor Angrebet har været saa godt underbygget, at den omstridte Person er blevet fjernet.

Men meget Konfliktstof, der har sin Aarsag i det ovenfor antydede, ligger og ulmer omkring paa Arbejdspladserne uden at komme frem til Afgørelse ved faglig Domstol eller ved Den faste Voldgiftsret, fordi ingen har Lyst til at stille sig i Spidsen for en Aktion. Den ulmende Brand, Misfornøjelsen, er der imidlertid, og den giver sig til Tider Udslag i Vrangvillighed — en Art »passiv Modstand« —, som Principalen staar uforstaaende overfor, fordi han ikke aner, hvad der ligger bag, men som han kan opføre i sine Bøger som direkte Tab.

De gode gamle Tider, hvor Mesteren selv ledede Arbejdet og havde Føling med de mindste Enkeltheder indenfor Bedriften, kan ikke komme igen, — dertil er Virksomhederne blevet for store, for centraliserede, og en stor Del af dem er jo ogsaa gaaet over til at blive Aktieselskaber. Men netop derfor gælder det om at faa Arbejdsledere, der forstaar, hvad de gaar ind til, og er deres Plads voksne.

Den, der skriver disse Linier, har gennem mange Aar haft Lejlighed til at iagttage, hvad der foregaar omkring paa Arbejdspladserne. Der findes mange fortræffelige Arbejdsledere, ja langt den største Part kan komme ind under denne Betegnelse; men der er alligevel mange — altfor mange til, at de kan regnes for at være Undtagelser fra Reglen —, som helt eller delvis har misforstaaet deres Stilling — hvad hverken Arbejdere eller Arbejdsgivere er tjent med i det lange Løb.

En Arbejdsformand, Holdfører, Faktor — eller hvad de forskellige Betegnelser nu er — skal være et Mellemled mellem Arbejderne og Principalen, med andre Ord: han skal forstaa at dele Vejr og Vind lige. Han maa ikke være Pot og Pande med sine Undergivne, hvad der findes *en Del* Eksempler paa; men han maa heller ikke gaa til den modsatte Yderlighed, hvad der findes *adskilligt flere* Eksempler paa. Der er jo et gammelt Ord, der siger, at »naar Skidt kommer til Ære, ved det ikke, hvordan det skal være« — og det passer rigtig godt i denne Forbindelse. Mangen en Arbejdsleder, der er gaaet den Vej, har i Løbet af kort Tid udviklet sig til at blive rene Forbilleder for de i »Social-Demokraten« mest udskregne »brutale Principaler«. Det *kan* være, at en og anden Arbejdsgiver mener at se sin Fordel ved at have en saadan »Bussemand« eller »Pladshund« i sit Brød; men det skal nok vise sig, at Fordelen kun er øjeblikkelig, og at det senere giver Bagslag — akkurat som naar en Bonde laver Rovdrift paa sine Jorder.

Arbejderne er ikke Engle, og det er ikke min Hensigt at gøre Forsøg paa at forsyne dem med Englevinger, som ogsaa vilde klæde dem daarligt; men de er heller ikke saa »sorte Sjæle«, som man fra enkelte Hold vil søge at gøre dem til. De er gennemgaaende jævnt skikkelige Mennesker — hvoraf kun en rent forsvindende Procent har Bolchevik-Tendenser. For en stor Dels Vedkommende mangler de Politur — hvor skulde de vel have den fra? —, men de har en jævn god Forstand, og de reagerer, naar den, der bliver gjort til deres Overordnede, i Virkeligheden er en Undermaaler med Hensyn til sit Arbejde og udelukkende faar sin »Rang« i Kraft af, at han har forstaaet at »gaa sin Principal under Øjne«, — naa, hvis hans Ærgerrighed *kun* har været at blive Arbejdsleder, kan han maaske endda blive en god Mand for begge Parter, for saa vidt han da forstaar sin egen Begrænsning og forstaar at holde sig paa Skillevejen, hvad hans tidligere Kammerater snart skal faa Vished om. At en Mand, der faar en ledende Stilling, selv er en Dygtighed, er naturligvis godt, men Dygtigheden *kan* paa den Plads opvejes af rent menneskelige Egenskaber: Ligevægtighed, Retfærdighedssans og Disponeringsevner. Den, der er i Besiddelse af disse Egenskaber, vil altid blive en god Arbejdsleder — set med baade Principalens og Arbejdernes Øjne.

Dr. Bisgaard skrev en Gang saadan noget, som at de *danske* Arbejdere fremfor andre forstod at »dandere« den, og det kan være, at han havde Ret, men han kunde godt have føjet til, at de danske Arbejdere ogsaa forstod at *arbejde* — ellers havde de vel næppe før Krigsaarene været saa godt anskrevne i Udlandet, som de faktisk var.

Arbejde og arbejde er jo imidlertid to Ting. I snart sagt alle Virksomheder er der selvfølgelig Perioder, hvor den jævne, rolige — »danderende« — Arbejdsmetode er tilstrækkelig; men i det store og hele forslaar den ikke, — i mange Tilfælde gælder det om at tage bedre fat. Og dette er i Virkeligheden Prøvestenen for Arbejdslederen, kan han i den travle Tid faa Arbejdet færdigt ved Hjælp af det samme eller noget nær det samme Mandskab, viser det i ni af ti Tilfælde, at han har forstaaet at vinde sine tidligere Kammeraters Respekt og Agtelse i en saadan Grad, at de, naar det kniber, for *hans* Skyld sætter Arbejdstempoet op, eventuelt »arbejder over«. En saadan Haandsrækning ydes ikke den Arbejdsleder, der giver Rollen som »Bussemand« eller »Pladshund«. Vil *han* have sit — eller rettere: *Principalens* — Arbejde færdigt, maa der antages mere Arbejdskraft, der altid falder dyrere ud, fordi der for de nye Folk, selv om de er nok saa dygtige, vil gaa nogen Tid, før de kommer rigtig i Trit.

Altsaa: en god Arbejdsleder turde være den, der passer, hvad han i Virkeligheden *er* sat til at passe, og ikke faar Storhedstanker om sig selv, — hvem ved, om en Maaned eller to staar han maaske igen selv i de arbejdendes Rækker, og saa maa det alligevel være forbi med Storhedsdrømmene. Af samme Grund turde det ogsaa være forkasteligt, at man fra visse Sider søger at faa Arbejdslederne ind i Arbejdsgiverorganisationerne; hører de ikke hjemme i Fagforeningen, saa hører de langt mindre hjemme paa den anden Side, men derimod i en egen Organisation, som i givet Tilfælde kan rejse Paatale baade nedad og opad.

— En daarlig Arbejdsleder er imidlertid ikke blot den, der ved at efterabe eller endog overgaa de daarligste blandt Arbejdsgiverne skaber Uro paa Arbejdspladsen og fordyrer Arbejdet, — nej, der er mangen Arbejdsleder, der ad anden Vej opnaar akkurat de samme Resultater.

Jeg skal fremdrage nogle Eksempler fra mit eget Kendskab til Forholdene:

Paa en Arbejdsplads, hvor der ved samme Arbejde anvendtes baade mandlige og kvindelige Arbejdere, gaves Gang paa Gang det bedste Arbejde til de Kvinder, der var Arbejdslederen til Vilje; de mandlige Arbejdere følte sig naturligvis brøstholdne ved denne Ordning, og Gang paa Gang kom det til Bataljer, som Principalen absolut ikke var tjent med; en enkelt Gang standsedes Arbejdet helt, saa Formændene fra henholdsvis Fagforeningen og Principalforeningen maatte tilkaldes for at mægle; under denne Mægling fremkom sidstnævnte Forenings Formand med denne Ytring: »Er det noget at lave et saadant Postyr for? Herregud, vi er jo dog alle Mandfolk!«

En anden Arbejdsleder, der overtog »Regeringen« paa et Tidspunkt, hvor Forretningen maatte indskrænke sig, debuterede med at afskedige en Arbejder, der havde været beskæftiget i Forretningen i fjorten Aar, og om hvem der aldrig havde lydt en Klage, — blot for, at Lederens Broder, der var en af de sidst antagne, kunde forblive i sin Plads.

En tredie overfusede paa det groveste en kvindelig Arbejder, der i mange Aar havde været ansat i den paagældende Forretning, og paa hvis sædelige Vandel der aldrig tidligere havde været en Plet. Da han havde faaet hende saa ør og saa ude af sig selv, at hun var ved at opgive det hele, anmodede Bødlen hende om et Laan paa 200 Kroner. Han fik Pengene, — og hun fik Ro!

En fjerde mente at styrke sin Position ved at ture rundt paa Værtshusene med en Del af sine Undergivne, som han gav Prædikatet »gode Kammerater«; de andre, som ikke vilde være med, var »daarlige Kammerater«, og paa den Maade skabte han Kiv og Spetakkel og Uro omkring sig.

En femte gjorde sig forhadt ved, at han aldrig var til at stole paa, — hvad han gav sit Ord paa den ene Dag, løb han fra den næste, uden saa meget som at blinke.

Jeg kunde endnu nævne adskillige Eksempler, men hvorfor fremdrage flere af Standens sorte Faar? Hvis det allerede fremførte ikke er tilstrækkeligt til at gøre visse Principaler varsomme i Valget af Arbejdsledere, nytter det næppe at komme med flere Eksempler.

— — Som allerede antydet er det ikke Standen som Helhed, jeg ønsker at komme til Livs. Langt de fleste Arbejdsledere er fortræffelige Mennesker, der har et aabent Blik for, hvad der er ret og rimeligt — til begge Sider!

Men der er daarlige Elementer indenfor alle Lejre, og i Kraft af, at en Arbejdsleders Virkeomraade lettere end saa mange andres kan blive Tumleplads for slette Instinkter, er der endda ikke saa faa Arbejdsledere, som er Kilden til Kiv og Splid og Uro — til Skade for baade Arbejdere og Principaler og for Samfundet i sin Helhed.

*Fr. Fendrich.*

---

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## LÆRLINGELOVEN

Vort Forbunds Formand, *Jul. Schrøder*, skriver til »Faglig Ungdom« om det nye Forslag til Lærlingelov:

Naar man ser paa det Forslag til Lov om Lærlingeforholdet, som blev forelagt i Folketinget i Januar Maaned og sammenligner det med de første famlende Forsøg i 80'erne, kan det ikke nægtes, at der er sket betydelige Fremskridt paa dette Omraade.

Medens det i 80'erne nærmest var Læremesterens Tarv, man havde for Øje, og ved Lærekontrakters Indgaaelse først og fremmest søgte at sikre ham Lærlingens Arbejdskraft i 5 Aar, er man i Tidens Løb efterhaanden kommet ind paa, at en Lærlingelov tværtimod skal være en Beskyttelse for den opvoksende Slægt.

Medens man i Lovforslaget af 1881 — som først med forskellige Ændringer gennemførtes i 1889 — f. Eks. fastsatte Lærlingens Arbejdstid til ikke over 12 Timer daglig — med *sædvanemæssige* Spise- og Hviletider —, er Lærlingens Arbejdstid nu fastsat i Loven om Børns og unge Menneskers Arbejdstid og er som Regel 8 Timer. Søndagsfriheden er sikret i Modsætning til tidligere.

Lærlingen var *Hustugten* undergivet indtil sit 18de Aar. Denne gammeldags Bestemmelse er forsvundet. Ikke desto mindre er den nugældende Lov af 1921 langt fra at opfylde sit Formaal: at skabe Sikkerhed for, at den unge virkelig *lærer* det Fag, i hvilket han er sat i Lære.

Lovens Fædre var i 1921 klar over dette, hvorfor der i § 26 er indsat en Bestemmelse om, at den skal revideres »senest i den i 1924 sammentrædende Rigsdag«.

Forslag til Revision har ogsaa flere Gange været fremsat siden da; men paa Grund af det danske Folks Splidagtighed i politisk Henseende er det endnu ikke lykkedes at komme til et Resultat.

I Steinckes Forslag indføres en ny Institution: »Lærlingenævnet«, der skal føre Tilsyn med Lærekontrakterne, føre Register over dem og føre et effektivt Tilsyn med Lærlingevæsenet. Dette Tilsyn paahviler i dette Øjeblik Øvrigheden; men det er ingen Hemmelighed, at dette Tilsyn for Tiden er højst problematisk.

Lærlingenævnet kan, saafremt det finder, at en Virksomheds Forhold er til Hinder for en forsvarlig Oplæring i Faget, nægte et Firma at antage Lærlinge (dog kun hvis der indenfor det Flertal, der tager Beslutning herom, findes mindst én Arbejdsgiverrepræsentant og én Arbejderrepræsentant). Ligesom det naturligvis kan afbryde Læreforhold, hvor Lærlingens Uddannelse skønnes at være uforsvarlig.

Det er navnlig disse »Posekiggerbestemmelser«, der — uvist af hvilke Grunde — har vakt Misfornøjelse i visse Mesterkredse.

Denne Misfornøjelse er ganske hasarderet. Som enhver anden Lov rammer disse Bestemmelser jo kun de daarlige Læresteder. »De grønne Træer« faar Lov til at vokse i Fred.

Nævnene vælges af Kommunalbestyrelsen efter Indstilling fra Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne (dobbelt Indstilling). For at tilsikre de Unge ogsaa en god *teoretisk* Uddannelse, findes en Række Bestemmelser om Lærlingens Undervisning paa Fag- og tekniske Skoler, det gøres til en Pligt at gaa paa disse Skoler. Læremesteren skal betale Undervisning og Rekvisiter (dog er Lærlingen og hans Forældre ansvarlige for disse).

Undervisningen maa ikke finde Sted efter Kl. 9 Aften, og den samlede Skole- og Arbejdstid maa ikke overstige den for de udlærte Arbejdere gældende med mere end gennemsnitlig 1 Time daglig. Undervisningen skal slutte paa et Tidspunkt, der ligger mindst 10 Timer forud for hans normale Arbejdstids Begyndelse.

Bedst vilde det naturligvis have været, om man helt var gaaet over til Dagundervisning. Et Forslag herom vilde imidlertid med den nuværende politiske Konstellation være komplet haabløs. Dertil kommer en Del praktiske Vanskeligheder, navnlig for Lærerkræfternes Vedkommende.

Endelig indføres tvungne Læreprøver. Disse aflægges for Læreprøvekommissioner bestaaende af lige mange Svende og Mestre. Bedømmelsen foretages af Skuemestre (mindst 2 Svende og 2 Mestre fra vedkommende Fag).

Loven giver en Række Bestemmelser om Valget af Sammensætningen af saavel Lærlingenævn som Læreprøvekommissioner, som jeg af Pladshensyn skal undlade at komme ind paa — men Grundtanken er, at Svende og Mestre stilles lige i Retning af Repræsentation.

Dette er i korte Træk Lovens Bestræbelser for at sikre Lærlingen en virkelig *faglig* Uddannelse, og om Nødvendigheden heraf kan der sikkert ikke rettes *saglige* Indvendinger.

Dertil slutter sig en Del Paragrafer af — om man vil — *human* Karakter.

Læretiden fastsættes til højst 4 Aar, dog kan Socialministeren, hvor faglige Hensyn taler derfor, og paagældende Fags Hovedorganisationer har givet deres Tilslutning dertil, udstrække Læretiden herudover i indtil et Aar.

Hvorledes denne sidste Klausul vil virke kan ikke ses i Øjeblikket, det er en Indrømmelse til Indvendinger, der har rejst sig imod en altfor kort Læretid, forinden Forslaget fremsattes.

For Tiden kender jeg imidlertid intet Fag, hvor fem Aars Læretid er nødvendig. Har eksempelvis en Typograflærling endnu ikke lært sit Fag efter fire Aars Læretid, er der meget ringe Sandsynlighed for at han nogensinde lærer det.

Der fastsættes, at Lærlingelønnen i det sidste (eventuelt ogsaa næstsidste) Læreaar skal udgøre en procentvis Del af den udlærte Arbejders Aarsløn ved fuld Beskæftigelse. Det fastsættes hvert Aar af Socialministeren, hvor stor denne Procent skal være paa Grundlag af Statistisk Departements Oplysninger om Lønforholdene i de forskellige Fag.

Jeg ser, at denne Bestemmelse har vakt *Harme* i Mesterkredse. Ogsaa dette er uden Grund. Procenten bliver næppe højere, end at der bliver Plads til et rimeligt Mestersalær.

Truslen om, at man, hvis Loven gennemføres, helt vil undlade at antage Lærlinge tager jeg ikke altfor højtideligt. Dette har man truet med lige siden det første Lovforslag paa dette Omraade fremkom i 1881. — Det er dog gaaet meget godt i den Henseende indtil Dato.

Endnu skal kun tilføjes, at Bestemmelsen om, at Lærlingen kun undtagelsesvis maa beskæftiges ved Arbejde udenfor *Virksomheden* er blevet strammet noget, der kommer i Stedet for til at staa udenfor *Faget*, og af Bortfald af den Grinagtighed, at Lærlingen skal forlade den Sygekasse, i hvilken han har staaet sammen med sine Forældre, for at overføres til en speciel Lærlinge-Sygekasse, for derefter ved Udlæringen igen at føres tilbage til sin tidligere Kasse. Ligeledes er den gamle Bestemmelse om, at en »bortrendt« Lærling kan afhentes af Politiet, bortfaldet, og i Stedet er indsat en Bestemmelse om, at Sagen kan indankes for en Voldgift.

At Lærlingen ogsaa er ulykkesforsikret under sit Ophold paa *Skole* er jo kun rimeligt og naturligt.

— — —

Dette er i korte Træk Indholdet af det nye Lovforslag, om dets videre Skæbne er jeg ikke i Stand til at profetere. Men Tiden er ond og haard, og skal vi herhjemme kunne hævde os i den store Verdensproduktion, maa vi først og fremmest levere godt og dygtigt Arbejde, og vi har forlængst i saa Henseende skaffet os et godt Ry.

Tidens Krav bliver imidlertid større og større, og vi maa beflitte os paa at gøre det endnu bedre ved intensiv Oplæring og Uddannelse af den unge Slægt.

I den Retning betragter jeg det nye Forslag som en kraftig Indsats.

*Jul. Schrøder.*

---

## HOVEDAARSAGEN TIL ARBEJDSLØSHEDEN

Der er her i Landet dannet et Selskab til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Om dette Selskabs Maal har Professor *Orla-Jensen* til Dagspressen skrevet en Artikel, hvori der fremsættes Anskuelser om Midlerne til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, som Arbejderne hidtil har været ene om at hævde, men som nu synes at finde Indpas i andre Kredse. Vi citerer:

Tekniken, hvis rivende Udvikling ikke lader sig standse, har allerede gjort, at den jævne Mand lever bedre og mere komfortabelt, end Middelalderens Fyrster gjorde. Det vil ogsaa lykkes den at aflaste Menneskene for det haardeste og mest trælsomme Arbejde uden derved at frembringe Arbejdsløshed. Nye Opfindelser giver jo ny Beskæftigelse. *Naar det imidlertid er de arbejdsbesparende Maskiner, der er Hovedaarsagen til Arbejdsløsheden, kan Lægemidlet næppe være andet end at afkorte Arbejdstiden for den enkelte Arbejder*, saa flere Arbejdere kan finde Beskæftigelse. Dette maa selvfølgelig gøres *internationalt*, thi det enkelte Land, der alene indlod sig paa at nedsætte Arbejdstiden, vilde hurtigt blive slaaet ud af Konkurrencen.

Her ligger for Folkenes Forbund en taknemlig Opgave. Der opnaas da ikke blot at skaffe alle Mennesker Arbejde, men ogsaa at skaffe dem den fornødne Fritid til at kunne pleje andre Interesser.

For Selskabet til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden i Danmark vilde det have været en Fordel, om Folkenes Forbund allerede havde begyndt et Arbejde i ovennævnte Retning. Nøden er imidlertid for stor til, at man kan vente herpaa. Vi haaber, at de flest mulige danske Borgere vil støtte Opgaven ved at melde sig ind i Selskabet, hvis Forretningsfører er cand. teol. *Hans Lützhøft*, Jægersborg Allé 16, Charlottenlund.

---

## Tak

for den store Opmærksomhed imod mig paa min 80-aarige Fødselsdag — det var en stor Dag.

*F. F. Hansen.*

## SVENDEPRØVERS AFLÆGGELSE

Enhver Lærling, der udlæres i Bogtrykfaget i København i Tiden mellem 1. Jan. og 30. Juni 1932, *skal* aflægge Svendeprøve i indeværende Foraar.

Indtegningen til denne Prøve foregaar i Svendeprøvekommissionens Sekretariat, Ny Kongensgade 16 A [3] (Københavns Bogtrykkerforenings Kontor) den 7de, 8de og 9de d. M. Kl. 12—2.

Lærlingen maa medbringe sin Fødselsattest og Lærlingekontrakt.

Ved Indtegningen betales 10 Kr.

København, den 3. Marts 1932.

P. K. V.
*E. Bruun.*

## KURSUS I TEORI FOR LÆRLINGE

Fagskolen for Boghaandværk paabegynder i de nærmeste Dage et Aftenkursus for Lærlinge i København, der skal aflægge Svendeprøve i indeværende Foraar, og som ikke tidligere har haft Lejlighed til at besøge Fagskolen.

Undervisningen bliver væsentlig af teoretisk Art.

Prisen vil afhænge af, hvor mange der melder sig.

Mestre, der ønsker Adgang for deres Lærlinge, bedes *omgaaende* sende *skriftlig* Meddelelse herom til Fagskolens Formand, Bogtrykker H. Meyer, Hestemøllestræde 6, med Angivelse af, hvorvidt de paagældende er Sætter- eller Trykkerlærlinge.

Paa Fagskolens Vegne
*H. Meyer.*

## 25 AARS JUBILÆUM

»Det lille Karneval» kan i Morgen (Lørdag den 5. Marts) fejre 25 Aars Jubilæum, idet Sangforeningen, Cykleklubben, Sportsklubben og Gutenbergkoret i 1908 slog sig sammen for i Fælleskab at afholde Karneval. Senere gik »det lille« og »det store« Karneval i Kompagniskab. De to Karneval har i Fælleskab indtjent mange Penge og derigennem givet mangen Kollega en tiltrængt Haandsrækning, idet 3/4 af Overskudene indgaar i »Det særlige Fond«.

I Anledning af Jubilæet har Karnevals-Komitéen inviteret 1200 Gæster til en Fællestur til Hawaii. »Ombord« paa »Gimle« vil 3 Orkestre samt Jongløren Mr. Antoni og Hawaiian Dancers sørge for Gæsternes Underholdning.

*Hvis* der endnu er nogle Billetter tilbage, vil disse blive solgt hos *V. Faurhøj*, Aaboulevard 70 [2], Tlf. Nora 4075 x, og *Rud. Jensen*, H. C. Ørstedsvej 11 A (Ismejeriet), Tlf. Vester 5801 y.

## *MEDHJÆLPSVIS ARBEJDE*

*skal betales med 5 pCt. paa Minimallønnen foruden eventuelt personligt Tillæg og kan ikke vare mere end 6 Dage, da saa Opsigelsesret indtræder. Det skal ved Antagelsen være tilkendegivet, at det er medhjælpsvis Arbejde.*

*Hvis en Arbejder er antaget til medhjælpsvis Arbejde, og det efter nogle Dages Forløb meddeles, at vedk. nu gaar ind i Opsigelse (d. v. s. at Arbejdet nu ophører at være medhjælpsvis), skal Tillæget paa de 5 pCt. dog betales for de indtil da forløbne Dage.*

## STYRELSESVALGET I KØBENHAVN

Stemmesedler vil være Inkassatorerne i Hænde Fredag; Afstemningen slutter Tirsdag den 8. Marts Kl. 6 Eftermiddag, til hvilken Tid Stemmesedlerne skal være indleveret paa Afdelingens Kontor.

De tre Underafdelingers Medlemmer vælger blandt de paa Underafdelingernes Generalforsamlinger opstillede Kandidater henholdsvis 6 Medlemmer af Sætterafdelingen, 2 af Trykkerafdelingen og 2 af Kvindeafdelingen. De opstillede er følgende:

*Sætterafdelingen:* Genopstillet: *I. Gärtner* (J. Jørgensen & Co.), *Svend Johansen* (Wilh. Hansen). *Fr. Mehr* (ledig), *Soph. J. Nielsen* (Langkjær), *E. Nilsson* (Schultz) og *S. V. Rasmussen* (Berl. Tid.); nyopstillet: *W. Andersen* (ledig), *Kr. Bergstrøm* (Exprestrykkeriet), *V. Helmert* (ledig), *K. A. Jørgensen* (Mayland), *Carl Lauritzen* (Bærentzen), *P. Ulriksen* (Krohn), *V. Villadsen* (ledig) og *V. Zester* (Schultz).

*Trykkerafdelingen:* Genopstillet: *Axel Jensen* (Aller) og *Karl Schmidt* (Schultz); nyopstillet: *Aage Zuschlag* (ledig).

*Kvindeafdelingen:* Genopstillet: *Alfrida Andersen* (Wilh. Hansen) og *Ella Nielsen* (Hafnia); nyopstillet: *Magda Gedde* (Qvist & Co.) og *Inger Sundstrøm* (Schultz).

## STYRELSESVALGET

Til

*Sætterafdelingens Medlemmer!*

Undertegnede Sættere anbefaler herved Kollegerne at stemme paa

**K. A. Jørgensen.**

Hans Virksomhed som Formand for »Typografernes fagtekniske Samvirke« og hans Arbejde som Medlem af Svendeprøvekommissionen har overbevist os om, at vi ved at vælge ham tilfører Københavns Afdelings Styrelse en betydelig Arbejdskraft, der vil komme hele Afdelingen tilgode.

Vi retter derfor en indtrængende Henstilling til Kollegerne om, hvilken Branche de end tilhører, at bidrage til, at nævnte Kollega indvælges i Styrelsen.

N. Wendt, W. Dahlin, H. D. Prehn, Willy Anthon, O. Jeppesen, Orla Pedersen, Axel Jørgensen, Fr. Jensen, Johannes Jensen, Emil Geertsen, K. Thune, Knud Knudsen, Otto Jensen, J. Rasmussen, Chr. Jørgensen, Chr. Tønnesen.

*

I Anledning af Styrelsesvalget tillader vi os herved paa det kraftigste at anbefale Sættere, Maskinsættere, Stereotypører og Hjælpearbejdere at give *Sophus J. Nielsen* deres Stemme, da vi undertegnede ved, at Sophus J. Nielsen varetager vore Interesser paa bedste Maade i Styrelsen.

Berenth Sørensen, G. Brandrup, Emil Jensen, Arthur Hansen, Krakau, Otto Jensen, C. Farsøe, C. Thygesen, Georg Andersen, Lindschou Petersen, Otto Larsen, E. Christensen, Harald Jensen, Georg Nielsen, Victor Sørensen, Kjærsgaard, V. Schmidt, Harald Hansen, Johs. Nielsen, J. C. Jørgensen, Holger Th. Krøyer, Hans Larsen, E. Andersen, Henry Christiansen, Anker Larsen, K. Lilliegreen, P. Knudsen, Hans Rasmussen, H. Sørensen, H. Knudsen, Poul Petersen, Willy Andersen, E. Pedersen, Frits Johansen, Frede Bentzen, V. Kany, E. Madsen, Chr. Mortensen, C. Johs. Teller, K. E. Petersen, Johs. Petersen, A. Zuschlag.

*

Ærede Kolleger! Paa et Møde den 17. Februar 1932 vedtog de Arbejdsløse enstemmigt at opstille og virke for Valg af nedenstaaende Kolleger. Vi ønsker udtrykkelig at gøre opmærksom paa, at vi ikke ved denne Opstilling har til Formaal at opdele vort Forbund i 2 Grupper: De Arbejdende — kontra de Arbejdsløse. Vi vil arbejde for, at der tages lige Hensyn til alle Grupper — men vi maa kræve, at der i Ledelsen sidder Kolleger, der har Hjerte for og Interesse for en af Tidens sværeste Svøber: Arbejdsløsheden.

Sæt derfor X ved følgende Kolleger:

For Sætter-Afdelingen:

*Soph. J. Nielsen.*
*Willy Andersen.*
*K. Willadsen.*

For Trykker-Afdelingen:

*Aage Zuschlag.*

*

Vi undertegnede Trykkeriarbejdere henstiller til alle vore Kolleger ved det nu forestaaende Styrelsesvalg at give vor Kollega *P. Ulriksen* deres Stemme, da vi kan give ham vor bedste Anbefaling som god Kollega og mangeaarig dygtig Formand for Trykkeriarbejdernes Klub, hvor han har virket til vor fulde Tilfredshed.

I Forbindelse hermed tillader vi os at henstille til de Kolleger, som endnu ikke er Medlem af Trykkeriarbejdernes Klub om at lade sig indmelde snarest, da det jo som bekendt er Sammenhold der gør stærk.

*Eigil Andersen. S. Olsen.*

*

Ærede Kollega! Ved at sidde og betragte det dejlige Vejr, kommer der Sommerfornemmelser op i en. — Tænk dig, at du en varm Sommerdag traver hen ad en støvet Landevej og kommer til et stillestaaende Vandhul. — Betragt saa dette Vandhuls Kanter, hvor der kun vokser den Blomst man kalder Fandens Mælkebøtte.

Efter et lille Ophold bliver du snart nødt til at gaa videre, fordi der, fra det gullige grumsede Vand, kommer en væmmelig Stank.

Du gaar skyndsomt videre og kommer saa til en rislende, frisk og klar Bæk. — Se saa, langs Bækkens Bred, hvilke Masser af forskellige Blomster der spirer frem.

— Se saaledes vil jeg sammenligne vor nuværende Styrelse med det gullige og grumsede Vand og Fandens Mælkebøtter med Resultatet af Styrelsens Arbejde for Forbundet. Men samtidig vil jeg haabe at en ny, af upartiske og forstaaende Mænd, bestaaende Styrelse, maa blive som den friske klare Bæk, der fremskaffer nyt Liv og sundere og friere Tilstande indenfor Forbundet.

Er der — ærede Kollega — Tvivl om, hvor du helst vil være — Ved Vandhullet eller ved Bækken? Derfor er der heller ikke Tvivl om hvem du skal give din Stemme.

29. Februar 1932.

*H. Zeller*
1972.

— — —

Til Trods for, at det ellers plejer at være en Regel ved Opstilling af Kandidater til Styrelsesvalget, i Fagbladet kun at *anbefale* den eller de Kolleger, man ønsker valgt, og ikke *angribe* andre af de opstillede, vil vi dog ikke hindre, at Kollegerne bliver gjort bekendt med ovenstaaende, der er et udmærket Eksempel paa, hvad Læserne af Typ.-Tid. (og forresten ogsaa Indsenderen selv) kan komme ud for, naar Redaktøren undlader at øve den Censur, som han blev angrebet saa stærkt for paa Generalforsamlingen i Søndags — ikke mindst fra Kollega Zellers Side.

*Red.*

For hver Time du arbejder over formindsker du din arbejdsløse Kammerats Levemuligheder.

## LITTERATURANMELDELSER

*»Les livres chez eux«* og *»Bréviaire de l'imprimeur et du bibliophile«*, to statelige Bind i stort Kvartformat paa Tykkelse som en Bibel, pr. Stk. 20 Kr., indeholder ca. 60 Kunstfarvetryk, 120 Forbilleder paa moderne Satskompositioner og ca. 100 Sider Tekst og Annoncer. De dygtigste Akcidenssættere og Trykkere i Frankrig har i haard Kappestrid fremtryllet hvad Frankrig formaar paa det grafiske Omraade. Disse Pragtbind udgives ved Nytaarstid af det ansete grafiske Maaneds-Tidsskrift *»Bulletin officiel des Maîtres imprimeurs«*, rue Suger 7, Paris VI, Frankrig. Denne typografiske Aarbog sælges i et stigende Antal i alle Lande.

*»Penrose Annual«*, 9,50 Kr. franko udg. af Hunter-Penrose Ltd., 109, Farringdon Road, London E. C. 1, er en af de smukkeste grafiske Aarbøger, det universelle grafiske Samfund ejer, fine, sarte Tryk, flotte Satskompositioner, og saa er den billig. Dens Pris, 9,50 franko, er overkommelig for enhver, der elsker den grafiske Kunst. I 34 Aar har den hævdet sin høje Standard, og den er Pengene værd.

*»Moderne Publicity«*, grafisk Aarbog, udg. af The Studio Ltd., 44, Leicester Square, London, hævder ogsaa i Aar sit gamle Renomé Den bringer en international Oversigt over den moderne Averterings- og Plakatkunst i 16 Lande, en lækker Bog for enhver Bibliofil. 10,50 Kr. franko.

*»Klimsch Jahrbuch«*, 25. Aargang indeholder en Række tekniske og kommercielle Afhandlinger vedrørende de grafiske Fag. Pris 20 Kr. Adr.: Frankfurt a/M.

*Svensk grafisk Aarbog*, udg. af H. Lagerström, Stockholm, har allerede af den kendte grafiske Kritiker, Forfatteren, Typograf *L. Chr. Nielsen* faaet en velfortjent Anmeldelse. Den kaldes med Rette de svenske grafiske Fags Statskalender, og koster kun 4,50 Kr. + Porto.

*»Gebrauchsgraphik-International advertising Art«*, Maanedsskrift for Reklamekunsten, udg. af Professor *K. Frenzel*, Phønix-Verlag, Berlin S. W. 61, Belle Alliance-Platz 7/8, Pris 46 Rmk. aarlig, pr. Hefte 4 Rmk., bringer en enestaaende Oversigt hver Maaned over den internationale Reklamekunst. Den er først og fremmest beregnet som en Ledetraad for Reklamechefen i de større Firmaer, men enhver Grafiker, specielt Akcidenssættere, Tegnere og Litografer, vil her finde en Rigdom af Impulser til nye, eminente Udkast. Paa samme Forlag udkommer:

*»Neue Dekoration«*, Maanedsskrift for moderne Dekoration paa alle kommercielle Omraader, henvender sig ligeledes først og fremmest til Forretningsmanden, *the business man*, men ogsaa den fremadstræbende Grafiker finder her mange, gode Ideer og flotte Arrangementer med Lysvirkning. 30 Rmk. aarlig, 3 Rmk. pr. Hefte. Et Søsterorgan til disse to Tidsskrifter er:

*»Parade«, Revue de l' Étalage et de ses Industries*, et Maanedstidsskrift med en Rigdom af Illustrationer, der bringer Pariserudstillingskunstens sidste Skrig og Raffinementer, 65 Francs aarlig. Adr.: Rue Bonaparte 49, Paris VI, ca. 3 Kr. pr. Hefte franko.

*»Deutscher Drucker«s Eksportudgaver*, svensk, fransk, engelsk m. fl. Sprog, indeholder en Rigdom af Satskompositioner og Farvetryk, pr. Hefte 4 Kr. Adr.: Verlag Ernst Boehme, Berlin S. W. 61, Hagelbergerstrasse 49. Samtlige Sats- og Trykmønstre fra Aarets 12 Hefter kan faas i et *Mønsterhefte* til 4 Rmk. + Porto. Dette Mønsterhefte kan staa ved Siden af mange af de dyre typografiske Aarbøger.

*»Kunst und Jugend«*, 11. Aargang, Tidsskrift for Tegnekunsten, indeholder Reproduktioner af Tegninger af de mest moderne Kunstretninger. Akcidenssættere, Litografer, Xylografer og iøvrigt enhver Kunstinteresseret finder noget for Øjet. Adr.: Verlag Eugen Hardt, G. m. b. H., Stuttgart. Lederen af »Kunst und Jugend« er den kendte Tegnekunstner Professor *Gustav Kolb*. Pr. Hefte 3 Kr. franko.

*»Archiv für Buchbinderei, Zeitschrift für Einband-Kunst«*, 31. Aargang redigeret af *Dr. E. Klette* og *Dr. H. Knapp*, Halle a/S., bringer en Række gediegne bibliofile Oversigter samt i hvert Hefte en Samling flot udførte Reproduktioner af Aarets smukkeste Bogbind. 2 Kr. pr. Hefte. Wilhelm Knapps Verlag, Mühlweg 19, Halle a/S.

*»British Printer«, et Journal for the Printing Trades*, 44. Bind, 6 Hefter aarlig, hvert Hefte paa ca. 80 Sider i Kvartformat med en Rigdom af grafiske Nyheder. Ingen, der vil følge med i den engelsk-amerikanske grafiske Verden, kan undvære dette førende Organ, der tilmed, i Forhold til dets elegante Udstyr og Omfang, er et af vore billigste Fagtidsskrifter. Enkelte Numre sælges ikke. Kun Aarsabonnement mod Forudsendelse af Beløbet: 13 Kr. franko.

*»Photographische Rundschau«*, udk. 2 Gange om Maaneden, bringer, foruden en Mængde imponerende Illustrationer, et nyttigt Undervisningsstof for alle, der har med Fotografi og Reproduktionsteknik at gøre. Pr. Hefte 1 Kr. + Porto. Af lignende Indhold er:

*»Das Atelier des Photographen«*, Organ for tysk fotografisk Kunst og tysk Lysbilledkunst, 38. Aargang, 1 Hefte mdl., Pris 2 Kr. for et Prøvehefte.

*»Film für Alle«*, Maanedstidsskrift for Amatørkinematografi, pr. Hefte 1 Kr. franko fremtræder i elegant typografisk Udstyr med et flot og fængslende Billedmateriale, Instruktioner om, hvorledes man faar Øje paa det skønne og det livlige i vore Omgivelser.

Samtlige ovenstaaende Tidsskrifter kan — mod Forudindsendelse af de nævnte Beløb eller pr. Efterkrav + Efterkravsgebyr, bestilles enten hos de respektive Forlag eller hos *Jens Bjørnander*, St. Jørgensgade 124, Brugs, Odense (Danmark).

## LÆRLINGE-SPALTEN

### *Lærlingeafdelingen i København.*

Afdelingens næste Møde holdes Lørdag den 12. Marts. Ved dette taler *S. V. Rasmussen* om *»Sættemaskinen gennem Tiden«*. Til Foredraget fremvises en Serie Lysbilleder, som viser de første primitive Sættemaskiner og følger Udviklingen til vore Dages mest moderne Sættemaskiner. Lysbillederne er velvilligt udlaant af Montør *Nordland*.

*Filmsaften.* Fredag den 11. Marts afholder »Det faglige Ungdoms-Sekretariat« en Filmsaften, hvor der fremvises den *forbudte* Film *»Mutter Krauses Himmelfart«*. Vor Afdeling har faaet tilstillet et begrænset Antal Billetter, som kun faas paa Forbundskontoret à 65 Øre.

*»Faglig-Ungdom«*. Alle Klager over Bladets Udeblivelse skal henvendes til Afdelingens Ekspeditør *Henry Halberg*. Bladet udkommer den 15. i Maaneden.

*Medlemsantallet.* Vor Lærlingeafdeling har naaet det højeste Antal af Medlemmer, den nogensinde har haft, nemlig 327. Det vil med andre Ord sige at kun ganske faa Procent af de københavnske Typograf-Lærlinge endnu ikke har tilsluttet sig vore Rækker. Vilde det ikke være naturligt, om vi alle gav de faa en »venlig« Paamindelse om Lærlingeafdelingens Bestaaen.

*Lærlingeloven.* Igennem »Faglig-Ungdom« er alle blevet gjort bekendt med nye Forslag til Lærlingelov, som Socialminister Steincke har fremsendt paa Rigsdagen, idet Folketingsmand Jul. Schrøder i en Artikel har skrevet om det. Det er en kendt Sag, at dette Forslag har mødt Modstand overalt i Arbejdsgiverkredse. De københavnske Lærlingeafdelinger agter i Midten af Marts Maaned at afholde et stort Diskussionsmøde; ved dette vil fra Arbejdsgivernes Side den kendte Lærlingefresser, Oldermand *Claus J. Olsen* indlede om Arbejdsgivernes Syn paa det nye Forslag; fra Lærlingenes Side vil vor Kammerat, Folketingsmand *Chr. Christiansen* indlede. Der paatænkes en storstilet Agitation for dette Møde, men derom senere.

*Sats-Konkurrencen.* Den trykte Kritik af Lærlingeafdelingens-Satskonkurrence faas ved Henvendelse til Forbundskontoret.

*Restancer.* Ved en Gennemgang af Medlemsprotokollen har det vist sig at enkelte Kammerater staar i Restance. Disse har faaet tilsendt Rykkerbrev, og jeg henstiller til dem omgaaende at faa bragt deres Forhold i Orden. *P.*

### *Lærlingeafdelingen i Køge*

holdt Geneneralforsamling Fredag d. 26. Februar, paa hvilken Formanden, *Frede Jørgensen* redegjorde for Virksomheden i det forløbne Kvartal. Repræsentanten fra Lokalafdelingen var til Stede, og man drøftede den nyoprettede Fagklasse paa Teknisk Skole. Det vedtoges bl. a. at deltage i Lærlinge-Stævnet i Roskilde, som afholdes til Sommer, ligesom forskellige Foreningsforhold drøftedes.

### *Lærlingeafdelingen i Roskilde*

havde til Onsdag den 24. Februar indbudt egne og Lokalafdelingens Medlemmer til en Foredragsaften med et fagligt Emne paa Programmet. Der var desværre ikke mødt en saa stor Del Tilhørere fra Lokalafdelingen, som man fra Lærlingeafdelingens Side havde ventet, men da Mødet fik et saa glimrende Forløb, venter man, at naar der næste Gang kaldes, kommer adskillig flere. De, der var mødt op, fik imidlertid en god og interessant Aften, hvilket ikke mindst Aftenens Foredragsholder, Formanden for Bog- og Akcidenssætterklubben i København, *K. A. Jørgensen*, var Skyld i.

Efter at Lærlingeafdelingens Formand, *Adolf Larsen*, havde budt velkommen, tog *K. A. Jørgensen* Ordet og talte om »Typografien som Udtryk for Tiden«, og kom herunder ind paa en indgaaende Behandling af Emnet: Elementær Typografi. Hr. Jørgensen talte med en Saglighed, der viste fuld Forstaaelse af denne for Typografien saa vigtige og interessante Sag, og der var stærkt Bifald, da Taleren sluttede. Efter Foredraget demonstreredes de sidste Konkurrencer, der har været afholdt i København, og Hr. Jørgensen gav under Kritikken af Arbejderne Tilhørerne adskillige »Tips« i den elementære Typografis Krogveje.

Til Slut takkede paa Lokalafdelingens Vegne *Wald. Rasmussen* Foredragsholderen og indbød alle paa Lokalafdelingens Vegne paa en Genstand.

Det var en Aften, Lærlingeafdelingen har al Grund til at være glad for, og det maa haabes, at der maa blive afholdt flere af den Slags Møder i Roskilde.

## *EN UHYRE DUMHED —*

*Krigen af i Dag er, som det nu overalt indrømmes, en Sag, der »ikke betaler sig«, den er frygtelig og samtidig en uhyre Dumhed.*

*Men i de sociale Stater som vore findes der noget, som, moralsk betragtet, maaske er endnu værre: det er Forberedelsen til Krigen; det er den bestandige Bestaaen af en Organisation, som ikke har andet Formaal end Massemord.*

*Det kan maaske endnu forklares og forstaas, at Mennesker i et givet Øjeblik, i en Tilstand af yderste Spænding, griber til Voldsgerninger. Men naar Regeringer, som kalder sig civiliserede, midt i Fredens Dag — i den Fredstid, som alle civiliserede Folk uden Undtagelse betegner som den højeste Lykke — aarligt anvender 140 Milliarder til at spærre unge Arbejdere i Kaserner, klæde højtlønnede Generalstabs- og andre Officerer i guldsirede Uniformer, udnytter alle Teknikens Fremskridt til Kanoner og Panserkrydsere, Kampflyvemaskiner og Giftgas, som kan tilintetgøre alt Liv indenfor bestemte Omraader, og alt dette i Ærgærrighedens og Prestigens Navn, kan man vel sige, at dette er et Udslag af Barbari, som langt overgaar Aztekernes Menneskeofre.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 14. Februar 1932. Eneste Punkt paa Dagsordenen var Lockout-Situationen og vort Fag. Til Dirigent valgtes *E. Stecher Christensen* og Sekretær *P. Nielsen*.

Formanden, *Ernst Pedersen*, bød Velkommen, specielt til vor Forretningsfører, *Karl Sørensen*, som var kommet til Stede i Dagens Anledning. Formanden redegjorde kort for den foreliggende Situation og oplæste derefter en Skrivelse og et Telegram fra Hovedbestyrelsen. Vilde paa et Flertal af Styrelsens Vegne anbefale at stemme for Forslaget.

*Karl Sørensen* redegjorde i en kort Tale, hvorfor vi var blandet ind i denne Situation. Var selvfølgelig ikke Tilhænger af den Maade, hvorpaa det hele var blandet sammen denne Gang, men som Situationen i Øjeblikket laa, kunde han kun anbefale Medlemmerne at stemme for det foreliggende Forslag. Arbejdsløsheden er i Øjeblikket saa stor, at det vilde være haabløst at komme ud i en Storkamp, vi har i Øjeblikket selv ca. 1300 Arbejdsløse. Tiderne kunde forandre sig, og han vilde haabe, at de vilde blive lysere for os i de kommende 1½ Aar.

*Thomas Pedersen* var i eet og alt imod det foreliggende Forslag. Fagforeningerne har intet at sige mere. Sidste Aar saa vi en Overenskomstsituation, hvor det hele blev klumpet sammen under eet. En af Grundene var de daarlige Tider, og man vilde ogsaa den Gang se Tiden an i et Aar. Tiderne *har* forandret sig. Vor Købeevne er svækket med 30 % ved Kronens Nedskæring, det betyder større Arbejdsløshed, grundet paa mindre Produktion. Vi staar heroverfor at skulle forlænge vor Overenskomst i 1½ Aar i en Tid, hvor man ser Priserne stige hver eneste Dag; det vil jeg ikke være med til. Vi maa have Æqvivalent for Prisstigningen. Det er en Overrumpling for vort Fag; det hele er forhastet, og der er Grund til at protestere for de mange Kolleger, som overhovedet slet ikke faar Lejlighed til at stemme. Vilde anbefale at stemme imod Forslaget.

*Karl Sørensen*, udtalte til *Ths. Pedersen*, at det kunde ikke nytte at stille Sagen saadan op, at man kom ind som den tabende Part. Vi har ikke andet at gøre end stemme for Forslaget.

*Ths. Pedersen* hævdede, at Lønnedsættelse i hver Fald ikke medførte Antagelse af arbejdsløse. Vi skal sige vor Tarif op, naar vor Tid kommer.

Efter at *Aage Hansen* og *Karl Sørensen* havde haft Ordet sluttede Debatten. De faldne Udtalelser toges til Efterretning.

Der blev derefter fra forskellig Side klaget over, at ikke alle havde faaet Stemmesedler og især ikke de arbejdsløse. *Formanden* replicerede.

Paa Forslag af *Ths. Pedersen* vedtoges det at sende Stemmesedler ud til de arbejdsløse, som ikke var til Generalforsamling.

Efter Generalforsamlingen samledes Styrelsen for at tælle Stemmerne, hvilket viste stor Majoritet for Forslaget.

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 14. Februar ekstraordinær Generalforsamling paa Den ny Forsamlingsbygning. Efter at *Magnus Hansen* var valgt til Dirigent redegjorde Formanden, *C. O. Madsen*, for Aarsagen til, at der med saa kort Varsel var indkaldt til ekstraordinær Generalforsamling. Forligsmanden havde i sit Mæglingsforslag medtaget alle Overenskomster, der udløb i 1932 og dermed ogsaa vor, trods den endnu ikke var opsagt af nogen af Parterne. Mæglingsforslaget gik ud paa, at alle i 1932 udløbende Overenskomster forlænges med et Aar. Refererede Forhandlingerne fra et Hovedbestyrelsesmøde, der var afholdt Fredag Aften, og oplæste den paa Mødet vedtagne Udtalelse, hvori Forbundsstyrelsen under de foreliggende Omstændigheder enstemmigt anbefalede Kollegerne at stemme for Forslaget.

Efter nogen Diskussion foretoges skriftlig Afstemning; og efter at *Formanden* under Eventuelt havde omtalt en lokal Sag sluttede *Dirigenten* Generalforsamlingen, der var besøgt af godt Hundrede Kolleger. *M.*


TYPOGRAFERNES

KARNEVAL

SANGFORENINGEN - SPORTSKLUBBEN
CYKLEKLUBBEN - GUTENBERGKORET

LØRDAG 5. MARTS
»GIMLES« LOKALER

PAA HAWAII

DEN STORE SAL KL. 8—4:
HJALMAR KOEFOEDS ORKESTER
*10 Musici ∴ Ingen Pauser*

KL. 10:
MR. ANTONI : JONGLØRAKT

KL. 11:
TWO HAWAIIAN DANCERS
*Elegante ∴ Excentriske ∴ Moderne*

DEN RØDE SAL KL. 10—4:
SENOR FRANCESCO SCOCOZZA
*Kendt fra Valencia og Industri-Restaurant*

DEN BLAA SAL KL. 10—4:
THE TWO RUMBAS
*MAX AND ALEX*

BILLETPRISER: DELTAGERE KR. 3,00
TILSKUERE — 1,50

Tilskuere kan løse Baltegn efter Kl. 11

Medlemmerne kan erholde Billetter hos: V. Fauerhøj, Aaboulevard 70², Telefon Nora 4075 x, Rud. Jensen, H. C. Ørstedsvej 11 A (Ismejeriet), Telefon Vester 5801 y samt paa Forbundskontoret. Medlemskort skal forevises. — Karnevalskomitéen tilraader at sikre sig Billet i god Tid. Intet Billetsalg ved Indgangen, der aabnes Kl. 7½. - Karnevalsgarderobe findes i Vestibulen.

*Kun Deltagere maa opholde sig i Salen*


ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Phønix« Søndag den 14. Februar 1932. Dagsordenen var Tarifafstemningen. Formanden, *Valdemar Nielsen*, aabnede Mødet og valgtes til Dirigent og aflagde straks Beretning om Tarifsituationen og anbefalede Medlemmerne at stemme for Forlængelse af vor Tarif med et Aar. Der paafulgte en kort Diskussion hvori deltog: *L. Eickhardt, O. Eickhardt, Gunnar Sørensen* og *Jørgen Thomsen*. *Valdemar Nielsen* og *Edv. Munch* replicerede, hvorefter man gik over til Afstemning. Resultatet blev, at der var afgivet 23 Ja-Stemmer og 1 Nej.

## NÆR OG FJERN

*STEMMETÆLLERNE* i København bedes møde til Optælling paa Kontoret førstkommende Tirsdag Kl. 6 Eftm. *Formanden.*

*DANSK HAANDVÆRK.* I Anledning af Udstillingen »Dansk Haandværk«, der afholdtes paa Teknologisk Institut September 1931, udarbejdede Dr. polit. *Mads Iversen* et ypperligt lille Hæfte: *»Dansk Haandværk i Tal og Tekst«*, som fortjener at finde Vej til hver eneste Haandværker i Danmark.

Indholdet er delt i to Hovedafsnit: *Haandværket i talmæssig Belysning* og *Haandværksfremme*. Under disse Afsnit findes igen en hel Del mindre Afsnit, f. Eks. Haandværket i Sammenligning med Industrien, Udviklingen i Haandværket, Haandværkets Industrialisering, Oplæringen, Haandværkets Betydning for Industrien, Lærlingeforsorg, Svendeprøverne, den tekniske Undervisning, Statsforanstaltninger til Hjælp for den arbejdende Mester. o. m. m. — Det er vanskeligt at fremhæve det ene Afsnit paa det andets Bekostning, for de er alle af lige stor Interesse.

Hæftet koster kun *50 Øre* og faas ved Indsendelse af *65 Øre i Frimærker* til Teknologisk Instituts Forlag, Hagemannsgade 2, Kbhvn. V.

*HVAD KUN GANSKE FAA KENDER.* I en Artikelserie »Danske Personligheder« i »Fyns Tidende« skriver Bladet om Bogtrykker Langkjær, efter en kort Beskrivelse af hans Ungdomsaar, da han kom i Lære i Horsens, tog paa Valsen, arbejdede som ung Svend i København, hvor han var temmelig »rød i Politik« til han blev indrulleret i Arbejdsgivernes Rækker bl. a.:

»Den Vægt Arbejdsgiverforeningens Formand lægger paa den offentlige Menings og Pressens Funktioner, fremgaar ogsaa af det Initiativ, han i 1920 tog til, at installere et stort, moderne Avistrykkeri i Arbejdsgiverforeningens Kælderetage. Sker det paa ny, at det borgerlige Ord« bringes til Tavshed ved en Typografstrejke, trykkes der blot paa en Knap, og et Personale, hvis Sammensætning kun ganske faa kender, haster ind til Sættermaskiner og Rotationspresse i Kælderen i Vestervoldgade.«

Ak! hvor skønt, hvor skønt! *»Koll.«*

*BØGER FRA TYCHO BRAHES* Bibliotek anses med Rette for at være store Sjældenheder. Det er nu ca. 5 Aar siden en saadan Bog har været udbudt i Handelen. Det var en Lærebog i Astrologi, og den erhvervedes af Kustoden i det kgl. Bibliotek i København, for 600 Kr. Det store Boghandlerfirma Maggs Bros i London er kommet i Besiddelse af og har udbudt til Salg for 125 Pund to Bøger, som har tilhørt Tycho Brahe under dennes Ungdomsophold i København 1561. Bøgerne fra Tycho Brahes Glansperiode paa Hveen er indbundne i Pergament eller Silke, og Bindet er prydet med Tycho Brahes Portræt og adelige Vaaben i Guld.

*»NORDISK BOKTRYCKAREKONST«*, det velkendte Fagtidsskrift for Bogindustri, Bogkunst, Boghistorie og Reklamevæsen, har udsendt sit første Hæfte af 33. Aargang. Tidsskriftets Alder har ikke hindret det i at fremtræde i en moderniseret Udstyrelse i Overensstemmelse med Tidens Stilretning. Af det rigt illustrerede Indhold skal nævnes »Moderne ungarsk Bogkunst« af Carl Rosner, Budapest, og en interessant Beskrivelse af, hvorledes en Skrifttype fremstilles, af den kendte Fagmand Konrad F. Bauer. Hæftet indeholder desuden længere og kortere Indlæg af teknisk og økonomisk Natur samt en smuk Prøve paa Annoncesætning fra Fagskolen i Stockholm. Tidsskriftet bebuder en Præmiekonkurrence for Sættere.

*LÆRLING — IKKE BYDRENG.* Bogtrykker *Aage Th. Bjarnø* skriver i »De grafiske Fag« om Lærlingeloven bl. a. følgende:

. . . Jeg vover at paastaa, at hvis d'Hrr. Bogtrykker *O. Strandberg* og Typograf *Jul. Schrøder* havde sat sig i Stue sammen og snakket Lærlingelov et Par Timer, var der sikkert kommet meget mere ud deraf end af de 17 Resolutioner i lige saa mange Repræsentantskaber. Og jeg tror i denne Forbindelse, at et enkelt Medlem af de 17 — Oldermand Wiboe — vil faa mere ud af en fornuftig Protest end de 17 ufornuftige Resolutioner.

Vi maa jo ikke glemme, at Lærlingeloven ikke er lavet for at korrekse de reelle Læremestre. Men lige som vi har en Straffelov, som der sikkert endnu er en Del, der ikke agter at overtræde, men som alligevel ingen ønsker afskaffet, lige saa sikkert er det, at vi maa have en Lærlingelov, der klart kan retlede dem, der hensynsløst antager Lærlinge, blot for paa denne Maade at skaffe sig en billig Bydreng eller Arbejdsmand.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

24. Februar: Esbjerg 500,00; Grenaa 300,00; Struer 200,00; København 20,000,00. 25. Februar: Horsens 300,00; Rønne 400,00; 29. Februar: Svendborg 300,00; Odense 1000,00; Roskilde 300,00.

København den 1. Marts 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Hj.arb. Aage Emil Larsen (Fraenchel & Co.

Haderslev: Trykker Martin Jørg. Wind, udl. 1. 3. 32 hos Bogtr. Jørg. Wind.

TILTRAADTE

København: 1799 Romeo Slemin fra Rejse (arbl.) 6870 Allan Valbjørn fra Maribo (arbl.). 4546 Maggie Jacobsen fra Odense (arbl.). 7088 Magni Andersen fra Helsingør (arbl.). 4451 Harry Schmidt fra Odense (arbl.). 6082 Vilh. Petersen fra Aarhus (arbl.).

Haderslev: 4455 Jens Wollesen (arbl.). Kolding: 750 M. Bjørnstrup (Fr. Lumbye). Ringkøbing: 7826 Bernh. Lunddahl (arbl.). Slagelse: 6643 Aksel Vagtberg Hansen (arbl.), 7822 Sv. Aage Knudsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 2900 Helge Knudsen paa Rejse. 6595 Hans Rasmussen paa Rejse. 7007 Harry Nielsen til Helsingør (arbl.). 4451 Harry Schmidt til Odense (arbl.).

Esbjerg: 6321 Svend A. Thomsen til Skjern i Pl. Haderslev: 3930 Fr. Hess paa Rejse. Maribo: 6870 A. E. Valbjørn (arbl.). Odense: 4451 Harry V. Schmidt til Kbhvn. (arbl.), 4546 Maggie Jacobsen til Kbhvn. (arbl.) og 7093 Evald Jensen paa Rejse. Ringkøbing: 750 H. Bjørnstrup til Kolding. Ringsted: 6882 Asger Nielsen til Holbæk (Tølløse) i Pl. Vejle: 6029 Albert Haagensen paa Rejse, 7463 Chr. Hvejsel Hansen paa Rejse.

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 4144 Trykker Henr. Petersen (Dyva & Jeppesen). 122 Sætter Johannes Louw (P. Hansen). 3504 Sætter Ebbe Andersen (Danske Tidsskr. Forlag).

UDMELDTE

Aarhus: 7917 Børge Busch. Svendborg: 4897 Mathilde Laurberg Jensen (fratraadt Faget).

DØDE

København: 4691 Flora Madsen (Strandberg).

E.L.
METAL
Til Sættemaskiner og Stereotypi.
Staar paa Højde med prima engelsk og amerikansk Metal
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS ERIK LEVISON GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 d)

### Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Ordinær Generalforsamling** afholdes Søndag den 13. Marts Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

(13 c) *Styrelsen.*

### Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 20. Marts 1932 Kl. 11 Formiddag i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. April af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48, ². Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage.

(21 b) *Bestyrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**I Dag arbejder 2000**

Kolleger med Grafisk Lommebog som Hjælper. Den er jo ogsaa uundværlig i det daglige Arbejde. Skynd dig at bestille den, den koster jo kun 2 Kr.

**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Rotationstrykker**

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »60« modtager Ekspeditionskontoret.

**Ung Akcidens- og**

søger Plads straks. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »48« modtager Ekspeditionskontoret.

**Annonce-Sætter**

**Maskinsætter,**

Alder 24 Aar, søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter eller Sætter-Trykker**

søger Plads straks eller senere. Gode Anbefalinger. 27 Aar og ugift. Billet mrkt. »64« modtager Ekspeditionskontoret.

**Ung, dygtig Illustrations-**

Farvetrykker søger Plads straks. Har gode Anbefalinger og 1. Præmie fra Fagskolen. Kendt med flere Apparater. Billet mrkt. »68« modtager Ekspeditionskontoret.

**En Skæremaskine**

i god Stand, 50 cm Snitlængde, 3 brugte Knive, meget billig til Salg.

*Ludvig Bøtcher, Junggreensvej 13, Odense.* (66)

**Et mindre Bogtrykkeri ønskes solgt.**

Beliggende i stor sjællandsk Købstad, paa bedste Strøg. God Kundekreds og Maanedsblad. Sælges paa billige Vilkaar med lille Udbetaling. Nærmere Oplysninger ved Billet mrkt. »69«, der modtages af »Typ.-Tid.«s Ekspeditionskontor, Vestergade 5 ¹, København K.

**Bogtrykkeri**

ønskes til Købs, eventuelt Leje eller Forpagtning, af solide Fagfolk. Alle Oplysninger bedes givet i Billet mrkt. »67« til Ekspeditionskontoret snarest.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
**Grafisk Fagforretning**
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager, og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner. (9)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 11. MARTS 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
### MEDDELELSER

Det østrigske Typograf-Forbund meddeler, at Østrig er spærret for Tilgang af Arbejdskraft fra 1. Marts at regne paa Grund af stor Arbejdsløshed.

*2 tyske »Kolleger«,*

141,946 Willy Geiger, født i Lüttich, og 21,117, Kurt Baumann, født i Landau, efterlyses af det tyske Forbund. De skal ifølge Meddelelse fra dette have gjort sig skyldig i Legitimationsforfalskninger med mere. Man bedes i betræffende Tilfælde fratage dem deres Forbundsbøger og indsende dem til Forbundskontoret.

*Forretningsudvalget.*

## VED PUMPERNE

Ingensinde tidligere har Millionerne i saa rigt Maal rullet fra den ene Borgers Lomme over i den andens gennem det Pumpeværk, som kaldes Statskassen, end i disse Dage, hvor alt truer med at ramle sammen over vore syndige Hoveder.

Estrups og Bahnsons Virksomhed ved »Pumpeværket«, da de i sin Tid lavede de længst forglemte Jordvolde omkring vor Hovedstad, var jo det rene Puslespil imod det, som vor egen Bramsnæs ved Skæbnens lunefulde Spil er kommet ud for.

Og desværre maa det indrømmes, at set med Nutidens Øjne hviler der over hine Provisoristers Værk ligesom et formildende Skær, idet de Penge, de pumpede ud af Befolkningen dog gav Beskæftigelse til mange Arbejdere, medens den Overflytning af Millionerne, som nu finder Sted, uden Tvivl for Størstepartens Vedkommende vil vise sig at være ydet forgæves — hvis ikke den herskende Krise *ret snart* hører op.

Thi hvor meget man end anstrenger sig for at aflede Opmærksomheden fra det virkelige Forhold ved f. Eks. at raabe paa Tilpasning og Ejendomsskatternes Fjernelse fra Landejendommene, saa vinder den Anskuelse dog stadig mere frem i Befolkningens Bevidsthed, at Krisen mere end noget andet skyldes Overkapitalisering og Overprioritering. Tiden vil vise, om der gives andet Middel herimod, end at anlægge den samme Betragtning overfor vore Landmænd som over for alle andre Borgere i Landet, naar disse har vovet sig for langt ud, den nemlig at lade Forholdene regulere sig selv — sagt med et mere populært Ord: lad falde, hvad ikke kan staa! Hvis man da ikke vil efterkomme L. S.-Mændenes vistnok fornuftige Krav om at sætte Kapitalen paa Smalkost i nogen Tid ved Udstedelsen af et Gælds-Moratorium. —

Nu har vi altsaa faaet præsenteret en Række nye *direkte* Skattelovforslag, som — hvis de vedtages — f. Eks. klipper vore Tjenestemænd og ligestillede to Gange. Og dertil føjes der om kort Tid nogle *indirekte*. Hvad de gaar ud paa, véd vi ikke endnu. Men at de kommer, er det eneste sikre.

Skønt det er vanskeligt at faa Øje paa Nytten af disse Indsprøjtninger i det hendøende kapitalistiske System, er der nok ikke andet for Arbejderne og ligestillede at gøre end at finde sig i Klippefaarenes Skæbne — gaaende ud fra, at det er bedre at blive *klippet* af vore egne end *flaaet* af de andre, som vil komme til Pumperne, hvis den nuværende Regering mister sin Basis.

*Fr. N.*

## AFSTEMNINGSRESULTATET

Ved den Dags Dato foretagne Stemmetælling konstateredes følgende Stemmetal:

*Kvinde-Afdelingen:* Alfrida Andersen 172 St., Ella Nielsen 142, Magda Gede 55 og Inger Sundstrøm 85. Der var afgivet 247 St., deraf 0 blank og 4 ugyldige.

*Trykker-Afdelingen:* Axel Jensen 284, Karl Schmidt 280 og Aage Zuschlag 222. Der var afgivet 447 St., deraf 1 blank og 3 ugyldige.

*Sætter-Afdelingen:* I. Gärtner 573, Sv. Johansen 603, Fr. Mehr 653, Soph. J. Nielsen 585, E. Nilsson 411, S. V. Rasmussen 578, W. Andersen 338, Kr. Bergstrøm 144, V. Helmert 281, K. A. Jørgensen 438, Carl Lauritzen 229, P. Ulriksen 248, V. Villadsen 354, V. Zester 257.

Der var afgivet 1166 St., deraf 5 blanke og 19 ugyldige.

København, den 8. Marts 1932.

*Emil Frederiksen, N. Wendt, N. M. Nielsen, Carl Jensen, O. Tverskov, A. Zuschlag, G. Brandrup, Anna Hansen, W. Andersen.*

Samtlige afgaaede Styrelsesmedlemmer er saaledes i H. t. Lovene genvalgt.

*Sigv. Hellberg.*

## EN MISFORSTAAELSE

Det beror fuldstændig paa en Misforstaaelse fra Sekretærens Side, naar der i Referatet i sidste Numer af »Typ.-Tid.« fra Aarhus Lokalafdelings ekstra Generalforsamling staar, at jeg som Formand anbefalede paa et Bestyrelsesflertals Vegne at stemme for Forligsmandens Forslag. Da jeg i dette Spørgsmaal tilhørte Styrelsens Mindretal, der ønskede Forslaget forkastet, blev jeg af Styrelsen opfordret til at forelægge Forslaget loyalt, hvilket jeg ogsaa gjorde, idet jeg meddelte Generalforsamlingen, at Styrelsens Flertal anbefalede at stemme ja, medens Mindretallet anbefalede at stemme nej, derfor er det ganske logisk, at jeg ikke har kunnet staa og anbefale at stemme ja.

Sekretæren har overfor mig indrømmet Misforstaaelsen.

Aarhus, den 5. Marts 1932.

*Ernst Pedersen.*

## VICTOR PETERSENS MINDELEGAT

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme for unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere).

Legatet er paa 500 Kr. og kan uddeles samlet eller delt.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted, man ønsker at foretage selvstændigt Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København K., i Hænde *inden 31. Marts d. A.*

København, den 8. Marts 1932.

*Bestyrelsen.*

## HOVEDBESTYRELSESMØDE I BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

2. Marts 1932.

Et Medlem har til Direktoratet indsendt Klage over den Maade, hvorpaa Arbejdsanvisning af Arbejde foregaar. Fra Kassens Ledelse var der paa Direktoratets Forespørgsel afsendt Svarskrivelse. Efter at have gjort vedkommende Medlem bekendt med dette Svar, meddeler Direktoratet, at man efter det foreliggende ikke har fundet Anledning til at foretage videre i Sagen. — Til Efterretning.

— En Del Medlemmer er tilstaaet Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Ophold paa Højskoler og Kursus for Arbejdsløse. — Til Efterretning.

## FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

2. Marts 1932.

Det meddeltes, at Forretningsføreren var sygemeldt. — Formanden vikarierer foreløbigt. — Afstemningen i Provinsen om Forligsmandens Mæglingsforslag var vedtaget med stor Majoritet. I Anledning af Afstemningen var der fra forskellige Afdelinger indsendt Protester. — Til Efterretning.

— Et Firma indsender Anmodning om Tilladelse til at nedsætte Lønningerne for at kunne opretholde Driften med alle Typograferne. — Kan ikke lade sig gøre.

— Et Udvalg bestaaende af Lærlinge og Forbundets Repræsentanter i Lærlingeafdelingerne arbejder med Planlæggelsen af et Stævne for Typograffagets Lærlinge i Juli Maaned paa Roskilde Arbejderhøjskole og andrager om et Tilskud til dettes Afholdelse. — Et mindre Tilskud stilles i Udsigt.

— Det østrigske Typograf-Forbund meddeler, at Østrig paa Grund af stor Arbejdsløshed (ca. 30 %) er spærret for Tilgang. — Til Efterretning.

—Ved Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer var det vedtaget at yde 60.000 Kr. som Laan til det tyske Forbund paa de i Mødet den 2. Februar skitserede Betingelser. Meddelelse herom var tilsendt det tyske Forbund. Forhandlingerne om Valutaens Frigivelse var imidlertid endnu ikke tilendebragt. — Til Efterretning.

— Et ældre Medlem, som ikke er fuldt arbejdsdygtig tilstodes Dispensation fra Tarifens Lønbestemmelser.

— Samme Medlem fik Ret til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen.

— Et Medlem i Odense tilstodes hvilende Medlemsret i et Aar.

— Samme Ret tilstodes et Medlem i Thisted for et halvt Aar.

— Et Medlem i Odense tilstodes Ret til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

*»Sættemaskinen gennem Tiden«*

er Titlen paa det Foredrag, som *S. V. Rasmussen* i Morgen holder ved Lærlingeafdelingens Møde. Dette Emne er meget interessant og aktuelt. Ved sidste Tarifafslutning mellem K. B. og Typografforbundet aftaltes det, at Lærlingene sidste Læreaar skulde have Lejlighed til at lære at sætte paa Maskine. *S. V. Rasmussens* Foredrag ledsages med Lysbilleder, som velvilligst er udlaant af Montør *Nordland*.

Den Aften maa blive en af de store, den paakalder enhver faglig interesseret Lærlings Interesser. Mødet holdes i »D. s. U.«s Ungdomshjem, Falkonerallé 56, Kl. 20.

*Lærlingeloven til Debat.*

I det sidste Nummer af »Typ.-Tid.« omtaltes det, at de københavnske Lærlinge agtede at afholde et stort Lærlingemøde hvor man tog det nye Lærlingelovsforslag op til Debat.

Datoen for dette Mødes Afholdelse er fastsat til Fredag den 17. Marts, og det holdes i Weinolds Lokaler, Nørrevold 23. De indledende Talere bliver Oldermand *Claus J. Olsen* og Folketingsmand *Chr. Christiansen*. Fra sit 17. Aar har Chr. C. været deltagende i Lærlingearbejdet, og han var en af Lederne i det gamle »Lærlingenes-Landsforbund«, en bedre Repræsentant kan ikke stilles op fra Lærlingenes Side.

Men dette Møde skal ogsaa samle den københavnske Lærlingeungdom, i to Dage skal der føres en Agitation for Mødet, 5000 Løbesedler skal uddeles, Pressen og Arbejdernes Fagblade skal bringe Meddelelse om Mødet, samtidig med at enhver personlig maa agitere for Mødet.

Altsaa Fredag den 18. er forbeholdt Lærlingemødet i Weinolds Lokaler, det begynder Kl. 20½.

*P.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ordinær Kvartals- Generalforsamling Søndag den 28. Februar Kl. 1 i Rømersgade 22.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, bød Velkommen og mindedes de i Kvartalets Løb afdøde Medlemmer; Forsamlingen hædrede deres Minde ved at rejse sig.

Til Dirigent valgtes derefter *Emil Frederiksen* og til Sekretær *K. A. Jørgensen*.

Efter at Dirigenten havde besvaret et Par Forespørgsler til Forretningsordenen, meddelte han at der af *Henry Zeller* var indbragt en Resolution, som opfordrede Styrelsen og Formanden til at fratræde. (Resolutionen oplæstes).

*Formanden* fik derefter Ordet for at aflægge Beretning. Den mellem os og Bogbinder-Forbundet sluttede Overenskomst om Grænserne for de to Fags Omraade er bleven godkendt af de respektive Hovedbestyrelser. Den mellem de typografiske og litografiske Arbejderes Internationale sluttede Aftale vedr. Offset- og Dybtryk er bekræftet ved en nylig truffen Aftale med Litograf-Forbundet, og en Dybtrykpresse er kommen i Gang her i Byen. Formanden redegjorde for Udfaldet af den Lumbyeske Kompagniskabssag og for det ved Fagets Voldgiftsret indgaaede Forlig vedr. »Morgenbladet«s Ophør og Personalets Lønvilkaar den sidste Arbejdsuge. I en anden Sag, der var afgjort med, at den paagældende Bogtrykker til Afdelingen havde maattet udrede en Bod paa 1500 Kr. for et Par tarifstridige Forhold, var der efter Henstilling fra Københavns Bogtrykkerforening foretaget ny Behandling af Sagen paa Grundlag af et Responsum af uvildig Jurist; Sagens fornyede Behandling havde ført til, at man mellem Organisationerne var enedes om en Halvering af Boden, idet man dog samtidig fastslaar som fremtidig Rettesnor, at et Kompagniskab, for at det skal kunne betragtes og behandles tarifmæssigt som saadant, maa være klart og uomtvisteligt dokumenteret. — Refererede et Par Lærlingesager, der var afgjort dels med Kompensation, dels med Fjernelse af overtallig Lærling. — Der var afholdt et orienterende Møde med Medl. af Svendeprøve-Kommissionen. — Forholdene for de Lærlinge, hvis Prøver var kasserede, var ordnet paa samme Maade som tidligere; en enkelt Mester havde dog ikke villet indgaa paa nogen Ordning, hvorfor denne Sag var bleven Voldgiftssag. — Der var etableret et Dagkursus paa Fagskolen for arbejdsløse Kolleger, og Styrelsen havde i H. t. den paa sidste Generalfors. givne Bemyndigelse lejet et Opholdslokale til de arbejdsløse. — Der var enkelte Gange skredet ind mod Overarbejde og forsøgt etableret Hold. — Efter at have omtalt en Del mindre Sager, gav Taleren nogle Oplysninger om Ledigheden i København; der var nu over 600 ledige, et Tal der kun een Gang tidligere var overskredet (1921). Haabede paa, at Krisehjælpen vilde blive fortsat, men endnu mere paa, at der snart maatte blive mere Arbejde! Hvis man kan drage Slutninger ved Sammenligning med tidligere akute Kriser, saa skulde vi snart være ved Vendepunktet.

Derefter havde nu en lang Række Talere Ordet: *Willadsen* mente, at de Forsøg, der fra forskellig Side var gjort for at skaffe Arbejde, ikke battede stort, det eneste effektive Middel var en Nedsættelse af Arbejdstiden. Han kritiserede Forbundsstyrelsen for dens Stilling til Overenskomst-Situationen. *Sv. Aa. Larsen* omtalte en Afskedigelse af en Tillidsmand i stort Trykkeri og haabede, Styrelsen vilde bevilge Manden Tillidsmandsunderstøttelse. *W. Andersen* refererede en Klage, som Paalæggersken Fru Ingerslev havde fremsat over formentlig uretfærdig Behandling fra Arbejdsanvisningens Side. Andersen spurgte, hvorfor Styrelsen ikke havde villet bevilge Kaffe daglig til Dagkursusets Deltagere. *Aage Zuschlag* mente, at Tillidsmændene ikke gjorde nok for Personalerne paa Trykkerierne, de turde ikke løbe nogen Risiko. *Soph. J. Nielsen* syntes, man gik for haardt frem i Karantæne-Sager; nylig er en Trykker (1767 Ejner Christensen) frataget sin Understøttelse, fordi han ikke havde tiltraadt anvist Arbejde; her var begaaet en Uretfærdighed mod den paagældende Kollega. *Fritz Johansen* havde villet have et Forslag om Behandling af Karantæne-Sager frem paa Dagsordenen, men det var ikke blevet modtaget; mente, at naar han i Efteraaret var idømt Karantæne, var det, fordi han havde talt de arbejdsløses Sag. *Th. Holst* kritiserede Forbundsstyrelsens Stilling til Overenskomst-Forliget og foreslog en Resolution, der kritiserede Vedtagelsen af Provins-Tarifen og opfordrede til »ikke at anerkende denne Overenskomst« m. v. Resolutionen oplæstes. Fru *Ingerslev* udtalte sig om Aarsagen til den af hende fremsatte Klage. Efter yderligere Bemærkninger af *N. Chr. Hansen* og *W. Andersen* replicerede *Formanden:* Han afviste Zellers Resolution som ganske ubeføjet; baade han og Styrelsen var sig deres Ansvar bevidst og havde i alle Forhold handlet saaledes, som de mente at kunne forsvare det for enhver; Styrelsen skulde jo nu paa Valg efter Lovene, og hvis Zeller eller andre ønskede Formandens Afgang, maatte man dog kunne forlange, at Forslagsstillere herom evnede at føre Bevis for deres Kritik, men der var jo ikke anført eet eneste Bevis paa nogen Forurettelse. Formanden forstod ikke Soph. J. Nielsens Bedrøvelse over de i det sidste Aar i to Tilfælde idømte Karantæner, da Nielsen jo aldeles ikke i Styrelsen havde udtalt sig imod Karantænerne; men dette ligner jo Nielsens Optræden ved forskellige Lejligheder, han er illoyal, han insinuerer, men formaar aldrig at omsætte sine Insinuationer i Beviser. Fritz Johansen selv havde intet Forslag stillet til denne Generalforsamlings Dagsorden, og ingen anden havde villet lægge Navn til Forslaget, der vel var afskrevet, men ikke underskrevet. Formanden fandt det iøvrigt at være et stift Stykke, at en Mand som Fritz Johansen, der tre Gange havde haft Karantæne i vort Forbund, og som senere var grebet i uretmæssig Tilegnelse af Understøttelse som Forsørger, kunde faa Lov at staa her og paaberaabe sig Martyrdom i de arbejdsløse Kollegers Navn. Han maatte afvise Holst's Resolution og maatte overfor Zuschlags fornærmelige Udtalelser om Tillidsmændene fremhæve det udmærkede Arbejde, som et stort Antal Tillidsmænd daglig udførte paa Trykkerierne; Zuschlags Fornærmelser mod Tillidsmændene maa skarpt tilbagevises. Iøvrigt er der her ikke fremsat en eneste Anke mod den aflagte Beretning, men talt om alt muligt andet mellem Himmel og Jord.

*Carl Poulsen* tilbageviste den af Holst og flere rettede Kritik mod Forbundsstyrelsens Stilling til Overenskomsten. *Zelmer, V. Helmert, Bergstrøm, Sv. Johansen* og *Th. Jensen* havde derefter Ordet. *Soph. J. Nielsen* beklagede sig over den Behandling, han havde været Genstand for fra et andet Styrelsesmedlems Side og hævdede overfor en Udtalelse af Hellberg, at han i Styrelsen havde stillet Forslag om, at der i de arbejdsløses Lokale skulde fremlægges ogsaa fagtekniske Tidsskrifter. *Lundin* redegjorde for de vedr. Fru Ingerslev og E. Christensen her paaklagede Forhold og afviste den mod Administrationen rejste Kritik. Forbundsstyrelsens Fremgangsmaade vedr. Provinstarifen havde været fuldt ud lovlig. *Formanden* replicerede sluttelig til enkelte af Talerne og udtalte, at den af Holst stillede Resolution ikke vedrørte Dagsordenen og derfor ikke burde kunne komme til Afstemning her. *Dirigenten* mente dog at maatte sætte denne Resolution til Afstemning.

Efter 3½ Times Diskussion foretoges derefter Afstemning: Zellers Resolution forkastedes (der afgaves een Stemme for den). Holst's Resolution forkastedes (60 St. for, og 72 imod). Beretningen godkendtes derefter eenstemmigt.

Pkt. 2. Kassereren, *Lundin*, gennemgik Regnskabet, der godkendtes enstemmigt.

Pkt. 3. Til Stemmetællere genvalgtes: Emil Frederiksen, N. M. Nielsen, N. Wendt, Carl Jensen, Tverskov, Anna Hansen og Selma Piculel samt nyvalgtes: Aage Zuschlag, G. Brandrup og W. Andersen.

Pkt. 4. Som Repræsentant til Dansk Kooperativ Assurance genvalgtes Hellberg.

Pkt. 5. Forslag fra 7628 Thorv. Jensen om Udbetaling af Det særlige Fond til arbejdsløse Medlemmer ved Overgang til Hjælpekassen fra Krisehjælp og ordinær Understøttelse. Efter anbefalende Udtalelser af *Thorv. Jensen* og *Soph.*

*J. Nielsen* motiverede *Hellberg* Grunden til, at at Styrelsesflertallet ikke kunde tiltræde Forslaget. Ved den skriftlige Afstemning opnaaede Forslaget ikke den fornødne Majoritet og var derfor bortfaldet.

Hermed var Dagsordenen udtømt, og Dirigenten kunde slutte den langvarige Generalforsamling. *K. A. J.*

— — —

SÆTTERNES UNDERAFDELING

Umiddelbart efter Fællesgeneralforsamlingen afholdt Sætternes Underafdeling sin ordinære aarlige Generalforsamling samme Sted. Dirigent: *Emil Frederiksen*. Sekretær: *K. A. Jørgensen*.

Pkt. 1. *Lundin* fremlagde Regnskabet, der godkendtes.

Pkt. 2. Opstilling til Valg af 6 Styrelsesmedlemmer. Formanden, *Hellberg*, kunde med en enkelt Undtagelse anbefale Genvalg af de afgaaende. Undtagelsen var Soph. J. Nielsen, med hvem der efter Form.s Mening aldrig kunde blive Tale om et virkeligt Samarbejde.

Fra Forsamlingens Side foretoges følgende Nyopstillinger: K. A. Jørgensen, Bergstrøm, Helmert, P. Ulriksen, C. Lauritzen, W. Andersen, Zester, Villadsen, ligesom et Medlem foreslog Genvalg af Soph. J. Nielsen.

Pkt. 3. Som Kontrahenter til Soc.-Dem. genvalgtes: Emil Frederiksen, N. M. Nielsen, L. Chr. Nielsen og Karl Sørensen.

Pkt. 4. Som Repræsentanter til »Stjernen« genvalgtes: N. M. Nielsen og L. Chr. Nielsen.

Pkt. 5. Som Repræsentanter til Arb. Fællesorg. Brændselsforr., genvalgtes Sigv. Hellberg, E. Nilsson, V. Villadsen og V. Zester.

Pkt. 6. Som Repræsentant til Arb. Landsbank genvalgtes Rudolf Jensen.

Pkt. 7. Som Repræsentant til Arb. Livsforsikring genvalgtes: I. Gärtner, Dahldorph, Sigv. Hellberg, E. Nilsson, Thybroe og V. Zester samt nyvalgtes Kr. Bergstrøm.

Pkt. 8. Ingen ønskede Ordet.

Generalforsamlingen hævet. *K. A. J.*

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

afholdt ordinær aarlig Generalforsamling *Mandag den 29. Februar* i Rømersgade 22.

Formanden, *O. A. Lundin*, aabnede Generalforsamlingen og mindedes de i Aarets Løb afdøde Kolleger.

Til Dirigent valgtes *Zuschlag* og til Sekretær *Axel Jensen*.

*1. Beretning. Formanden* omtalte først de enkelte Erstatningssager der havde været, og hvoraf en i Konsekvens af Dommen fra Kihl, hvor K. B. var bleven frifunden, fordi Firmaet var insolvent, var prøvet ved Voldgiftsretten. I Sagen fra Lumbye var Kelleypressen anerkendt som Hurtigpresse. Omtalte Svendeprøverne og deres Betydning for Faget. Der var i Løbet af 1931 indledet et Samarbejde mellem Brancheklubberne paa det fagtekniske Omraade, der var resulteret i et fast Mødelokale med maanedlige Møder. For Trykkerne var afholdt et om Farver med efterfølgende Besøg paa Sadolin & Holmblads Fabrikker. For de Arbejdsløse var der i Lighed med i Fjor arrangeret et Kursus paa Fagskolen. Vi har foranlediget, at der i »Grafisk Revy« optages Artikler om de nye Maskintyper. Med Bogbinderforbundet var afsluttet en særdeles tilfredsstillende Overenskomst om Grænseforholdet mellem de 2 Fag. Ved en nylig her i Byen anskaffet Dybtrykpresse havde vi faaet en Mand ansat. Til Slut omtalte Formanden Stiftelsesfesten, der havde formet sig godt, men kunde fortjene større Tilslutning.

*Hugo Knudsen* omtalte den Dispensation, der var givet nogle Trykkeriarbejdere i Dagens Nyheder til at arbejde som Rotationstrykkere. *Zuschlag* kunde ønske, at de Arbejdsløse fik gratis Adgang til Stiftelsesfesten. Nævnte forskellige Trykkeriforhold og talte stærkt mod Overarbejde. *Bruun* mente Trykkerne selv var Skyld i, at Trykkeriarbejdere kom til at arbejde som Rotationstrykkere i sin Tid. Efter Bemærkninger af *Zeller*, *Carl Joh. Christensen* o. a. replicerede Formanden, hvorefter Beretningen godkendtes enstemmigt.

*2. Regnskabet. Lundin* forelagde det reviderede Regnskab, der — efter en Forespørgsel af Bruun — godkendtes enstemmigt.

*3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. Axel Jensen* og *Carl Schmidt* genopstilledes og som ny foresloges *Zuschlag*.

4. Til Kontrahent i Social-Demokraten genvalgtes *Carl Joh. Christensen*, til Stjernen *Albert Christensen* og til Brændselsforretningen *Axel Jensen*.

5. *Eventuelt.* Formanden meddelte, at vi som tidligere havde faaet en Indbydelse til Trykkerklubbernes Landsmøde. Til at repæsentere Foreningen valgtes Formanden. Der udspandt sig nu en længere Diskussion om forskellige Trykkeriforhold, Overarbejde, Skattebilletter o. a. hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Efter Generalforsamlingen afholdt

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE

aarlig Generalforsamling.

Dirigent *Carl J. Christoffersen*, Sekretær *Axel Jensen*.

1. *Lundin* forelagde Beretning og Regnskab der godkendtes enstemmigt.

2. Til Styrelsen genvalgtes *Lundin*, *Axel Jensen* og *Carl Schmidt*. Til Revisor *Carl J. Christoffersen*.

AALBORG TYPOGRAFISKE FORENING

afholdt Fredag den 26. Februar ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet. *Formanden* oplæste Regnskaberne for 1931, hvoraf fremgik, at Sygekassen havde modtaget et Statstilskud paa 1103 Kr. og Kommunetilskud 211 Kr. 50 Øre. Formuen udviste for Sygekassen en Tilbagegang paa 995 Kr. 01 Øre og for Begravelseskassen paa 106 Kr. 63 Øre. — Efter at Regnskaberne var godkendte, gav *Formanden* en Oversigt over Virksomheden i 1931 og omtalte herunder Oprettelsen af en Taudklinik og Forhandlingerne om et Fødehjem. Den paa forrige Generalforsamling vedtagne Ændring i Vedtægterne om Børns Forbliven i Sykekassen udover 15-Aarsalderen havde Direktoratet ikke kunnet approbere, men henvist Børnene til de blandede Kasser fraregnet de, der kommer i Typografiære. *Lars Pedersen* mente, at det ikke blev nogen Fordel for Medlemmerne, hvis Tandkliniken skulde holde Priser sammen med Tandlægerne. *Formanden* bemærkede, at der endnu ikke var fastsat noget i den Retning, men det blev maaske nødvendigt at have samme Priser, hvis man vilde have organisereret Arbejdskraft, sammenlignede Tandkliniken med et kooperativt Foretagende, hvis Overskud kom Sygekassen til Gode. — Beretningen godkendtes, og efter at det var vedtaget, at bibeholde de hidtidige Lønninger, gik man over til Valg, der resulterede i, at *B. Nielsen* genvalgtes til Formand og *S. P. Petersen* og *William Andersen* til Bestyrelsesmedlemmer med *Aage M. Johansen* som Suppleant; til Revisor genvalgtes *H. C. Andersen* med *Joh. Gerdt* som Suppleant. — Under Forudsætning af, at en eventuel ny Overenskomst mellem Tandlægerne og Sygekasserne indeholder to Takstklasser ligesom den nuværende vedtoges det fra 1. Januar 1933 at overgaa til Takst 2; thi selv naar Tandkliniken kommer, vil det her ligesom i Odense og Holbæk blive en frivillig Sag at benytte den, men i de to nævnte Byer er det kun en ringe Procentdel, der gaar udenom Kliniken. — Under Eventuelt ankede et Medlem over at være uforsvarlig behandlet af sin Øjenlæge, hvilket Formanden lovede nærmere at undersøge.

— Derefter holdtes Generalforsamling i *Typografernes Hjælpekasse*, hvis Regnskab før 1931 udviste en Formuefremgang paa 699 Kr. 70 Øre. *M. Wadum* rettede en Forespørgsel angaaende en Udgiftspost paa 100 Kr. hvilket *Formanden* udførlig gjorde Rede for, og efter en ret skarp Diskussion toges de faldne Udtalelser til Efterretning. — Til Bestyrelsen genvalgtes *Martin Sørensen* med *C. F. Christensen* som Suppleant. — En Ændring i Vedtægterne angaaende Hjælp til kunstige Tænder vedtoges, og Bestyrelsen fik Bemyndigelse til i Lighed med tidligere Aar at disponere over et Beløb paa 200 Kr. til Ekstrahjælp i særlige Tilfælde, naar disse falder ind under Kassens Formaal. *C. F. C.*

## NÆR OG FJERN

*JUBILÆUM.* Lørdag d. 12. Marts fejrer Sætter *Th. Berthelsen* sit 25 Aars Jubilæum i »Politiken«. Af den ældre Generation er Berthelsen godt kendt; han er bl. a. Medstifter af Gutenbergkoret og var i flere Aar dettes Formand. I Politiken er han en meget benyttet Kraft ved selskabelige Sammenkomster, og han har været baade Klubformand og Tillidsmand for Haandsætterne. Ogsaa indenfor Afholdskrese er Berthelsen meget skattet. *—g.*

— Vor Kollega, Maskinsætter *Chr. Knudsen* kan i Morgen fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse ved Social-Demokraten. Chr. K., der bedst er kendt af de ældre Kolleger, har bl. a. arbejdet paa Rigsdagstrykkeriet, hos Georg A. Bach og i »Politiken«. Knudsen har rejst i Tyskland og Norge og opholdt sig et Par Aar i Amerika.

Vi føjer vor Lykønskning til de mange, der sikkert paa Jubilæumsdagen i Morgen vil strømme ind til Chr. Knudsens Hjem, Blaagaardsgade 31 A, [3].

*70 AAR.* En god Kollega, Trykker *Eduard Hansen*, Evaldsgade 6 A [4], fylder paa Mandag den 14. 70 Aar. Fødselsdagsbarnet har fra 1915 indtil for faa Aar siden været beskæftiget hos Martius Truelsen og Bianco Luno, og lever nu af sin Aldersrente.

Vi gratulerer paa Fødselsdagen.

*Flere Kolleger.*

*VORE SANGKOR.* »Gutenbergkoret« og »Typografernes Sangforening« har nu udsendt Program til deres Koncerter, som begge falder i Paaskedagene — »Gutenbergkorets« *Skærtorsdag* i Borgernes Hus og Sangforeningens *Paaskelørdag* i Studenterforeningen.

Der bydes paa god og forskellig Underholdning ved Koncerterne, og det kan kun anbefales Kollegerne at benytte de stille Dage til at gaa hen at høre, hvad vore Sangkor har at byde paa og derved støtte dem. For danselystne er der bagefter Bal til den lyse Morgen.

Billetter à 1 Kr. faas paa Kontoret og hos Korenes Medlemmer.

*LÆNGERE NED ENDNU?* Som bekendt nedsattes Lønningerne i den tyske Bogtrykindustri ved en tvungen Voldgiftsdom af 8. December 1931 med ikke mindre end 7 Mark pr. Uge i den højeste Lønklasse eller med 12. pCt. Disse Lønninger skulde gælde til den 30. April i Aar.

De tyske Bogtrykkere synes imidlertid ikke at finde denne voldsomme Lønreduktion tilstrækkelig og har derfor opsagt Tarifen til Udløb den 30. April. I Løbet af Marts Maaned skal der optages nye Forhandlinger.

Nødforordningen, som bl. a. medførte den omtalte Lønreduktion, har ingenlunde styrket det økonomiske Liv i Tyskland, men har tværtimod svækket dette. De arbejdsløses Tal er nemlig steget og er nu oppe paa over syv Millioner.

*EN MASKINE* til Fremstilling af Clichéer til Brug i Bladene er opfundet af en Amerikaner, Mr. Walter Howey, som paastaas at have syslet med Opfindelsen i tredive Aar. Ved Hjælp af denne Maskine skal man kunne fremstille en Chlichée direkte efter en fotografisk Original paa ca. 7 Minuter.

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

29. Januar 1932. Angaaende det K. B.-Firma, som hævdede paa urigtigt Grundlag at være idømt en Bod paa 1500 Kr., var foretaget forskellige Undersøgelser og holdt Konferencer, bl. a. med Højesteretssagfører L. Gamborg, hvem K. B. havde bedt om en uvildig Redegørelse (Firmaets Klage er oprindelig rettet mod K. B. paa en General-

forsamling der). Formanden refererede nærmere de førte Forhandlinger og mente at kunne sige, at der stadig vilde kunne opretholdes Bod for begge de i Sagen omhandlede Forseelser, men at Bodens Størrelse muligt kunde være bleven anderledes, om man paa det givne Tidspunkt havde faaet alle de senere af Firmaet fremsatte Oplysninger om Forholdene; mente iøvrigt ikke, at Størrelsen af en Bod var det mest afgørende, men at den principielle Klarheds Opnaaelse ofte kunde have større Værdi. Efter nogen Drøftelse af Sagen fik Formanden Bemyndigelse til eventuelt at slutte Sagen paa det af ham skitserede Grundlag. — Mæglingsmøde ang. en Opsigelse refereredes: nogen principiel Indrømmelse havde Firmaet ikke villet give, men Opsigelsen var dog annulleret, da Firmaet havde faaet forøget Arbejdsmængde. Efter nogle Bemærkninger om den ejendommelige Opsigelse toges Sagen til Efterr. — Formanden refererede nogle andre afholdte Mæglinger: angaaende en mangelfuldt oplært Paalæggerske-Elev (skal gennem et halvt Aars Beskæftigelse sikres tilstrækkelig Uddannelse), om Erstatningskrav (var afgjort med 20Kr.), en uden Opsigelse afskediget Elev (da Eleverne er omfattet af Tarifen, havde Firmaet gennem K. B. maattet betale 2 Ugers Løn) og om et Par Opsigelser, der begge var annulleret. Toges alle til Efterr. — Det i sidste Møde omtalte Medlem, hvis Understøttelse var bleven standset, fordi det viste sig, at vedk. gennem et Par Maaneder havde haft ret regelmæssig Beskæftigelse i anden Branche uden at anmelde dette, havde klaget til Arbejdsdirektoratet, hvis Afgørelse nu forelaa i Skrivelse af 16. 1. og gik ud paa, at Ledelsens Afgørelse havde været mild ved ikke at idømme Karantæne, og at Gentagelsestilfælde fra dette Medlems Side vilde kunne medføre Udelukkelse af Kassen. Til Efterr. — Det billigedes, at en 78-aarig Arbejder fremtidig lønnes med Dispensationsløn. — Den af et tidligere Medlem anlagte Sag med Erstatningskrav var nu af Klageren trukket tilbage og Kravene opgivet. Til Efterr. Fra Deltagere i Dagkursuset for Sættere og Trykkere forelaa en Forespørgsel om, hvorvidt Organisationen kunde bevilge Deltagerne Frokostkaffe daglig; det vilde formentlig dreje sig om et halvt Hundrede Kroner ugentlig. Styrelsen mener ikke at kunne bevilge det ønskede. — Forslag til Klubvedtægter for et Personale oversendes med et Par Ændringer til F. U. — For Aaret 1932 bevilgedes til D. U. I. et Tilskud paa 25 Kr. — Der gaves et 73-aarigt Medlem Dispensation til at arbejde paa forkortet Tid mod tilsv. Løn. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes — Der forelaa et Par Tilfælde, hvor Medlemmer havde hævet Understøttelse som Forsørgere, skønt de var ophørt med at være Forsørgere. Foruden at vedk. skal tilbagebetale det for meget hævede, tildeles de en alvorlig Irettesættelse. — Mødet hævet.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. Marts: Aabenraa 300,00; Køge 300,00. 3. Marts: Odder 200,00. 7. Marts: Helsingør 300,00. 8. Marts: Aarhus 2000,00; Assens 300,00; Sønderborg 200,00.

København den, 8. Marts 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Rudy Gunnar Hansen, udl. 19. 2. 32 hos O. Jul. Schmidt (arb. s. St.). Trykker Theodor Mogens Mølgaard, udl. 18. 2. 32 hos Qvist & Co. (arb. s. St.).

Aarhus: Trykker Leo Anesen, udl. 1. 3. 32 i Stiftsbogtrykkeriet. Odense: Trykker Poul Evald Nielsen, udl. 19. 2. 32 i Mammens Bogtr.

TILTRAADTE

København: 4520 Gerda Knudsen fra Bogbinderne (Hertz). Sætter Gustav Lindqwist fra Stockholm (B. Luno).

Aabenraa: 7076 Jens Svendsen (arbl.). Aarhus: 3446 Niels Hansen (arbl.). Haderslev: 3490 Peter Sigvardsen Bleeg (Bogtrykker). Nyborg: 7459 Hermann Christensen (arbl.). Odense: 4451 Harry W. Schmidt (arbl.). Ringkøbing: 6673 V. D. Naae (A. Rasmussens Bogtr.). Skjern: 6321 Svend Thomsen (J. Strandbygaard), 6279 Ernst Bank (J. Strandbygaard).

FRATRAADTE

København: 233 Edmund Hansen paa Rejse 2773 Willy Schmidt paa Rejse. 6870 Allan Walbjørn til Maribo (arbl.). 801 Aage Jensen paa Rejse. 1281 Jens Jørgensen til Nykb. F. (arbl.).

Aarhus: 3912 J. M. Jensen paa Rejse, 7950 Frede Poulsen til København (Militær), 6160 Niels Vestergaard paa Rejse, 6820 Vald. Leth paa Rejse og 3637 Chr. Worm paa Rejse. Horsens: 6906 Roald Petersen til Kbhvn. (Militær). Herning: 7633 Robert V. Laursen paa Rejse. Odense: 6484 Thorkild E. Wiinblad paa Rejse. Ringkøbing: 6279 Ernst Bank til Skjern i Pl. Skive: 6113 Eyvind Nørhaven til København (Militær). Skjern: 7826 Bernh. Th. Lunddahl til Ringkøbing (arbl.). Slagelse: 3446 Niels Hansen til Aarhus (arbl.). Svendborg: 6569 Ejner Bech Petersen paa Rejse.

UDMELDTE

København: Edith Olsen (fratraadt Faget). Rønne: 5168 Erna Kornum.

## Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Ordinær Generalforsamling** afholdes Søndag den 13. Marts Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

(13 c) *Styrelsen.*

## Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 11. d. M. fra 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

GLEM IKKE
AT ERIK LEVISONS
PNEUMATISK STØBTE VALSE
ER DEN BEDSTE.
Første og største Valsemassefabrik og Støberi i Danmark
med pneumatisk Tryk.
(20 e)

ANNONCER

**Moderne Springmaal.**
med typ. Inddeling (Nonp., Pet., Korp., Cic.) og Cent., udført i brudfrit Staal, 1 m langt. Anbefales til Avis- og Akcidenssættere. Kr. 3.00. Pincetter à Kr. 1.25. Sendes overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

*Maskinsætter,*
*(Intertype), hurtig og paalidelig, velanbefalet, staar i Arbejde, søger Forandring, evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »62« modtager Ekspeditionskontoret.*

**Maskinsætter,**
Alder 24 Aar, søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539 (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 18. MARTS 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

*Lokalkasserernes*

Opmærksomhed henledes paa, at der skal regnes med *13 Kontingentuger* i Januar Kvartal.

København, den 15. Marts 1932.

*Forretningsudvalget.*

## 160 DAGE

Saa fik de Ende. Det er ikke Fængselsstraf, der er Tale om. Det er om den højeste Forsikring indenfor Dansk Typograf-Forbund — en Forsikring, hvis Formaal var ikke at dukke den forsikrede alt for slemt økonomisk — og kollegialt — og en Erkendelse af, at alt Arbejde ikke er fast.

»Fast Arbejde« er forøvrigt et Begreb, der har indsnævret sig kolosalt, derom vidner de mange »Forflyttelser«, der i den sidste halve Snes Aar har fundet Sted, og da »Elementær Typografi« ikke er af saa gammel Dato, kan det ikke være Aarsagen alene.

At der bliver mindre og mindre Arbejde at udføre i det store og hele er sikkert ikke rigtigt, men at Forbundet vokser og Maskinernes Antal med, er notorisk, og da man intet maa foretage sig i en Tarifperiode, udover at mægle om Erstatning for Makulatur og forlænge Tarif, — selv om Modparten til hver en Tid har Lov at standse Fabriker den halve Uge og vel sagtens ogsaa Trykkerier — maa jeg jo være glad over at have baade Krise- og Hjælpekassehjælp tilbage. Der er jo mange Kolleger, der har passeret baade vedtægtsmæssig Understøttelse, Krisehjælp og nogle endda Hjælpekassehjælp.

Jeg kunde dog have Lyst nu paa Falderebet med de 160 at spørge, om det ikke var Ulejligheden værd — trods Tarif, men i Krisetid — at søge en Forhandling med vore Arbejdsgivere om en Ændring til Fordel for Mennesket, for Arbejdet, fremfor Krise- og Hjælpekassehjælp. *Slet og ret en Forhandling om 7-Timers Arbejdsdag.* Skulde det ikke være muligt at naa et Resultat paa samme Maade, som man i en anden Krise-Tarifperiode kunde forhandle sig til Rette om et Dyrtidstillæg? Det var da Forsøget værd.

Og saa bør man gaa i Forhandling med de københavnske Dagblade om en Ændring af det Forhold, at nogle Kolleger arbejder 7 Dage om Ugen, om det saa kun er hveranden eller tredje fjerde Uge. Det er meningsløst, hvor saa megen Arbejdskraft gaar ledig, og det burde let kunne ændres.

Det er sikkert, at vore Folk — vore Tillidsmænd — føler det som en kær Pligt at gøre alt for at mildne Krisen, men selv om vi aldrig skal være os selv nok, maa det erkendes, at vort Fag er et beskyttet Fag — ingen Konkurrence fra Udlandet — og der maa for vort Vedkommende kunne findes en Udvej til Lettelse af Krise- og Hjælpekasser, til Fordel for Arbejde.

De løb — mine og øvrige Kollegers 160 Dage.

Maatte de aldrig komme igen i saa rigelig en Mængde og saa trofast en Rækkefølge, for det var sikkert ikke Meningen.

*Leo.*

## 50 AARS SVENDE-JUBILÆUM

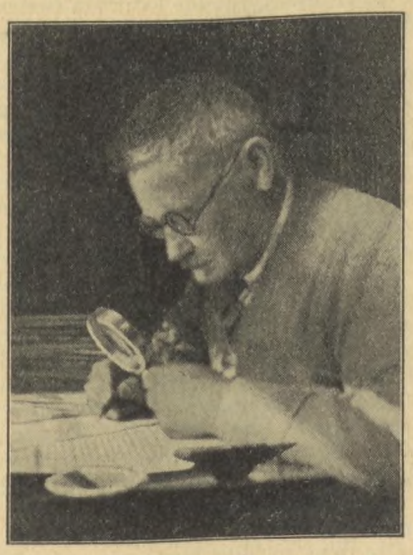

Jubilaren ved sit Skrivebord.

Den 23. Marts kan en af Fagets Veteraner, Typograf *L. Chr. Nielsen*, Typografernes Stiftelse, Odense, fejre sit 50 Aars Svendejubilæum. Utallige er de Indlæg af forskellig Art, der i Aarenes Løb er tilgaaet »Typ.-Tid.« fra Jubilarens Haand, saa Nielsen er velkendt af Læserne. Men i Dagens Anledning vil der være Grund til en Omtale af Jubilaren gennem de forløbne 50 Aar.

L. Chr. Nielsen fødtes i Køge 11. December 1863 som Søn af Skomagermester F. V. Nielsen og Hustru, men i 1866 flyttede Familien til Faxe. Nielsen havde Lyst til at studere, men dertil var der hverken Raad eller Lejlighed. Som et Surrogat herfor kom han Oktober 1875 ind paa »Faxe Avis«. Hveranden Dag gik han i Skole om Formiddagen, og om Eftermiddagen stod han, ligesom hveranden Dag hele Dagen, ved Sætterkassen. Derefter kom han i Lære og udlærtes den 23. Marts 1882 — altsaa førstk. Onsdag for 50 Aar siden.

Kort Tid efter rejste N. til Stockholm, hvor han arbejdede nogle Maaneder. Efter et Par Smaapladser i København og Nakskov fik han Arbejde som Sætter og Ombryder paa »Roskilde Dagblad«s Trykkeri. Efter at have hørt C. Hørdum og P. Holm ved et Massemøde, modnedes Tanken hos ham om at tage Arbejdet op for Arbejdernes Organisering med Tilslutning til Socialdemokratiet, og i Aaret 1883 stiftedes en socialdemokratisk Forening i Roskilde med N. som Formand. Og sammen med bl. a. nys afd. C. C. Andersen tog N. Agitationen op i Holbæk Amt, men maatte saa forlade sin Plads i Roskilde, da han efter Redaktionens Mening blev »for rød«.

Nu satte N. Kursen sydpaa, og i Løbet af et lille Aars Tid gennemvandrede han Tyskland, Schweitz, Tyrol og op igennem Bayern. Hjemturen gik gennem Bøhmen, Sachsen over Berlin og Lübeck, og N. arbejdede saa nogle Aar hos O. C. Olsen i København.

I 1887 rejste N. til Sverrig, da han var Modstander af Militærvæsenet og ikke vilde møde paa Session, og han vendte først tilbage til Danmark, da Tiden for hans »Militærforpligtelse« var udløbet. I Malmø, hvor N. fik Arbejde, tog han ivrig Del i Organisationsarbejdet indenfor Typografernes Kreds og var i nogle Aar Formand for »Malmø typografiske Forening« og repræsenterede Foreningen ved flere Arbejderkongresser i Sverrig samt i Kristiania. Det var i disse Aar, N. skrev Skuespillet »Da Tarifen indførtes« samt det historiske Drama »Pariserkommunen 1871«, som opførtes i flere svenske Byer.

Imidlertid var N. efterhaanden kommet ind paa Studier, der dels vedrørte Haandværkets Historie og vort Fags Historie og Teknik. Det første Resultat heraf var »Boktryckerikonstens uppfinning och utveckling i Tyskland«, der udkom 1898 i Malmø og afsluttedes i København, efter at N. var flyttet dertil.

Efter Hjemkomsten til Danmark arbejdede N. ca. 3 Aar i København. Ogsaa i de Aar var der store Arbejdsløshedsperioder blandt Typografferne, og disse kom N. ud for. Selvfølgelig var han med i Oppositionen, der da var i København, og hvis Krav gik ud paa en højere Arbejdsløshedsunderstøttelse. Den typografiske Forenings Bestyrelse opfordrede ham til at udarbejde en Statistik for Aarenes Arbejdsløshed i København 1893—1900. Det resulterede i, at N. sammen med Bergenholz, som da var Kasserer, udarbejdede nyt Forslag til Arbejdsløshedsunderstøttelse til Kongressen i 1902. Forslaget vedtoges i Hovedsagen og gav de arbejdsløse højere og længere Understøttelse.

I 1903 overtog N. Pladsen som Faktor ved »Fyns Venstreblad«s Trykkeri i Odense, og havde denne Stilling til det daværende Trykkeri ophørte, hvorefter han fik Plads som Bogsætter i det Milo'ske Bogtrykkeri og derefter nogle Maaneder i »Fyns Socialdemokrat«s Bogtrykkeri. Fra Odense stammer hans Hovedværk som Forfatter: »Fra Johan Snell til vore Dage« (Odense Bys Bogtrykkerhistorie) samt »Blaa Mandag eller Fri-Mandag«.

Da »Sydfyns Social-Demokrat« i Svendborg startedes i 1908, tiltraadte N. Plads ved Bladet som Sætter den 1. December. Her som andre Steder var han interesseret i Organisationsarbejdet og valgtes i 1909 til Formand for Afdelingen i et Par Aar, en halv Snes Aar som Medlem af Bestyrelsen, og i Sommeren 1930 blev han igen Afdelingens Formand. Da den grafiske Fagklasse oprettedes paa Svendborg tekniske Skole, blev N. Lærer i denne og virkede i 6 Vintre. I Svendborg udgav han de to Smaaskrifter »Moderne Reklame, moderne Bogtryk« og »Sygepleje og Sygeunderstøttelse under Gilde-Laugstiden.« Og gennem de mange Aar fra 1882 har N. været en flittig Medarbejder ved forskellige nordiske Fagblade og i flere Aar redigeret Maanedsbladene »Nordisk Papir- og grafisk Tidende«, »Dyvas Mønstre« og »Bogtryk«. Samtidig har han holdt en Mængde faglige Foredrag og Udstillinger omkring i Landet samt affattet et Utal af Sange til forskellige Lejligheder, saa man kan forstaa, at det har været et Liv i Arbejde.

Det lønlige Haab Nielsen havde næret om at faa Lov til at staa ved Sætterkassen nogle Aar endnu, for derefter at trække sig tilbage til Privatlivets Fred og dyrke sine boglige Interesser, bristede desværre, idet hans Øjne for et Par Aar siden blev angrebet af Nethindebetændelse, og Sygdommen tvang ham for stedse bort fra Arbejdet som Sætter; men endnu kan man af og til i »Typ.-Tid.« se et Indlæg fra N.s Haand, og naar man ved hvilket Besvær det koster ham med sit svage Syn, vidner det om usvækket Interesse for Faget.

Ved April Flyttedag 1931 tog Nielsen og Hustru Afsked med Svendborg, idet Bestyrelsen for Typografernes Stiftelse i Odense (N. havde gennem Aarene været Medlem og betalt Kontingent) tilbød ham Fribolig paa Stiftelsen. Forinden havde N. ved Svendborgafdelingens Generalforsamling den 13. Januar nedlagt sit Mandat som Formand, og ved samme Lejlighed udnævntes han til Æresmedlem af Afdelingen.

— Vi slutter med at bringe den gamle Gutenbergsøn vor Hilsen og Lykønskning paa Jubilæumsdagen!

Svendborg, i Marts 1932. *N. P. Jensen.*

## MEDBESTEMMELSESRETTEN

Jeg kan fuldt ud slutte mig til Sørensen Kjelds sidste Artikel i »Typ.-Tid.«; det er ikke om vor Tarifs Forlængelse, vi har stemt, nej det er, om Ingeniør Jensen og Cigarmager Christensen skal bestemme under hvilke Forhold Typograf Sørensen skal arbejde.

I vor *oplyste* Tid har Klodsemager Poulsen lige saa stort Kendskab til Typografien som en hvilkensomhelst Typograf. Det er der i al Fald nogle, der tror. Men det kan godt være, naar det kommer til Stykket, at der er et Flertal af Typografer, som er saa gode Sælgere, naar de skal sælge deres Arbejdskraft, selv vil være medbestemmende om, hvad de skal have for den.

Denne Gang er dog Typograferne blevet taget rigtig gammeldags ved Næsen — og det endda af deres *egne* Tillidsmænd! Selv om man ikke skal lade Solen gaa ned over sin Vrede, saa er der dog noget som hedder: »Tak for sidst!«

Det er ganske rigtigt, naar Sørensen Kjeld skriver, at det vigtigste ved Forligsmands-Forslaget blev gemt i Baglommen og ikke maatte komme frem. Det taalte ikke Dagens Lys før bagefter.

Som det vil ses af Referatet fra Aarhus havde vi den Ære til vor Generalforsamling angaaende Forslaget at have vor Forretningsfører i vor Midte.

## GUTENBERG-KORETS FORAARSKONCERT

TORSDAG DEN 24 MARTS 1932
(SKÆRTORSDAG) KL. 7 PR.
I BORGERNES HUS ROSENBORGG.

Gutenberg-Koret - Dirigent
Holg. Lund-Christiansen.

Violoncellisten Kapelmusik.
Torben Anton-Svendsen.

Kongelig Operasanger
Henry Skjær.

Skuespillerinde
Fru Marguerite Viby.

Orkestret ledes af Musikdirektør Minas Petersen.

EFTER KONCERTEN BAL TIL KL. 3
Orkestret ledes af Minas Petersen.
Baltegn à Kroner 1,50 faas i Salen.

Billetter til Koncerten à Kr. 1,00 faas hos Inkassator Anton Jensen, paa Forbundskontoret samt hos Korets Medlemmer.

Der er et gammelt Ordsprog som siger: »*Naar Krokodillen ynksomst græder, den allersnarest Folk opæder*«. Dette randt mig i Hu, da jeg saa, at Forbundsstyrelsen havde sendt en saa drabelig Forkæmper for Overgivelsen af hele Magten til De samvirkende her over. Der maatte være »Ugler i Mosen«; derfor spurgte jeg ogsaa direkte Karl Sørensen ved et Styrelsesmøde forinden Generalforsamlingen, om Forligsmands-Forslaget nu ikke indeholdt andet og mere end »at alle i Aaret 1932 udløbende Overenskomster løber uforandrede videre i et Aar«. Dertil svarede Karl Sørensen ganske bestemt nej.

Derfor blev jeg yderst forbavset, da jeg paa et Møde Søndagen efter af et Hovedbestyrelsesmedlem blev gjort opmærksom paa, at samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer paa Hovedbestyrelsesmødet forud for Afstemningen var blevet gjort opmærksomme paa hele Forholdet, og Vedkommende havde da ogsaa i hans By oplyst Medlemmerne om, hvad Forslaget indeholdt.

Jeg vil nu lade Kollegerne afgøre, om det er en Forretningsfører værdigt at rejse til en By, som han under alle Omstændigheder maa regne med (den sover nemlig ikke), og skjule de faktiske Kendsgerninger, og saa vil jeg forøvrigt slutte af med en lille Omskrivning af Kingo's Ord:

»Lad dem nu blive borte, som os *belukse* vil!« *Ernst Pedersen.*

— — —

Da Karl Sørensen for Tiden er syg, skal undertegnede tillade sig at fremkomme med et Par Bemærkninger til ovenstaaende Indlæg, der ikke bør staa uimodsagt.

Ernst Pedersen synes ved Læsningen af Sørensen Kjelds noget fri Udlægning af Forligsmandens Forslag at have faaet den Opfattelse, at Provinstypograferne ved den nylig foretagne Afstemning ikke har stemt om Tarifens Forlængelse, men derimod om De samv. Fagforbunds Kompetence.

Det Punkt i Forligsforslaget, som omhandler Kompetencespørgsmaalet, lød saaledes:

»Forhandlingerne i Henhold til Overenskomsterne af 31. Oktober 1928 og 28. April 1931 optages paa ny ved et Udvalg sammensat af Repræsentanter for de to Hovedorganisationer og under Ledelse af Formanden for Forligsinstitutionen. Udvalgets Arbejde skal være tilendebragt inden 1. November 1932.«

Det forekommer mig, at man skal være i Besiddelse af en ret livlig Fantasi for at kunne faa ud af disse Linjer, at vi *allerede* har afgivet vor Ret til at bestemme om vore Arbejdsvilkaar til »Ingeniør Jensen og Cigarmager Christensen«.

Naturligvis har vi ikke det. Den Afstemning, der har fundet Sted, gjaldt *kun* Tarifens Forlængelse i et Aar. Hvis de i ovenstaaende Punkt nævnte Forhandlinger fører til et positivt Resultat, skal dette naturligvis forelægges Organisationerne til Godkendelse eller Forkastelse. Paa anden Maade kan det ikke forstaas, og skal det ikke forstaas.

Det er dog et Numer for stramt, naar man nu vil beskylde Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse for at have belukset Medlemmerne og ført dem bag Lyset ved at tilbageholde *Hovedpunktet* i Forliget ved Afstemningen. Det vilde jo have været et saa oplagt *Falsum*, at Afstemningen ingen Gyldighed vilde have haft.

Hvis Ernst Pedersen vil læse Sørensen Kjelds Artikel en Gang til, vil han — naar han ser bort fra Overdrivelserne og Spidsfindighederne — utvivlsomt komme til det Resultat, at den kun skal opfattes som et Varsko til Medlemmerne om at være paa Vagt, hvis de vil bevare deres Medbestemmelsesret — det samme som undertegnede slog til Lyd for i min Artikkel »Diktatur« i dette Blads Nr. 9.

For øvrigt maa det vel blive det kommende Delegeretmødes Sag at tage Stilling til det vanskelige Kompetencespørgsmaal.

*Fr. Nielsen.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København henleder Kollegernes Opmærksomhed paa et Foredrag, der afholdes Mandag d. 21. ds. Kl. 8 i Lokalet Falkoneralle 56.

*Charles Moegreen* taler over Emnet: Hvorledes skal den moderne Bog se ud?« Foredraget illustreres af en Serie Lysbilleder, der er stillet til Raadighed af »Bildungsverband d. D. Buchdrucker«.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### KVINDERNES UNDERAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 28 Februar 1932. Dirigent *Ella Nielsen*. Sekretær *Magda Gede*.

1. Beretningen. *Formanden* indledede med at takke for den smukke Gave og for al Venlighed i Anledning af hendes Jubilæum, hvorefter hun aflagde en kort Beretning om de Sager som havde været behandlet vedrørende Kvindeafdelingen siden sidste Generalforsamling. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

2. Regnskabet godkendtes ligeledes enstemmigt.

3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 2 Repræsentanter til Arbejdernes Brændselsforretning. Genopstillet blev *Ella Nielsen* (Hafnia) og *Alfrida Andersen* (Vilh. Hansen). Nyopstillet blev *Inger Sundstrøm* (Schultz) og *Magda Gede* (Qvist). — Til Repræsentanter i Brændselsforretningen genvalgtes *Henriette Crone* og *Ella Nielsen*.

Under Punkt 4, Eventuelt, blev der rettet forskellige Forespørgsler til Formanden som hun alle besvarede, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 13. Marts i Rømersgade 22. Dirigent: *H. Eriksen*. Sekretær: *Rud. Jensen*.

1. Beretning. Formanden, *Carl J. Christoffersen*, aflagde Beretning om Aarets Virksomhed. Omtalte herunder, at det nu gik bedre med Medlemmernes Sygemelding. Styrelsen havde set sig nødsaget til at standse Understøttelsen for et Medlem. Et andet Medlem, som ikke var klar over, at han kunde faa Understøttelse, fik 8 Uger udbetalt, dermed udgaaet af Syge-Hjælpekassen og skal have nyt Karensaar. Det havde været et strængt Aar for Sygekassen, Underskudet var 8,321 Kr. 08 Øre, derfor havde Styrelsen et Forslag om Nedsættelse af Dagpengene. Aaret sluttede med 7 Medlemmer flere end det foregaaende. Beretningen godkendtes.

2. Regnskabet. Kassereren, *A. Andreasen*, aflagde det reviderede Regnskab. Der var indgaaet i Kontingent 17,360 Kr. 40 Øre, Indskud 92 Kr., Restancer fra 1930: 59 Kr. 10 Øre, Restancer fra tidligere Medlemmer 10 Kr. 50 Øre og Renter 1,094 Kr. 91 Øre. Juletræsfestens Overskud var 234 Kr. 07 Øre. Regnskabet balancerede med 48,765 Kr. 17 Øre. Udbetalt Sygehjælp 25,114 Kr. og til fortsat Hjælp 535 Kr. Underskud 8,321 Kr. 08 Øre. Medlemsantallet er nu 1131. Der er i Aarets Løb udslettet 9, udmeldt 16, bortrejst 1 og 12 døde. *H. Eriksen* mente stadig, at Juletræsfesten var for dyr at afholde. *H. Stahl* ansaa det for uheldigt, at anbringe Pengene i Obligationer, mente, naar man fik Pengene fri, at de burde indsættes i Sparekassen. Ansaa den Løn, som Kasseren for Tiden oppebar, for stor. Kassereren hævdede at Sygekassen kun havde haft Indtægter ved at købe Obligationer, vi havde faaet 4½ og 5% og havde købt saa billigt, at vi aldrig kunde tabe ved at sælge. Lønnen var fastsat i Lovene og mente at Telefonen var mest til Gavn for Medlemmerne. Juletræsfesten havde ved sit Overskud gennem mange Aar, gjort sit til at Kassen kunde yde Medlemmerne fortsat Hjælp. *V. Jacobsen* mente, at Kassererens Løn absolut ikke var for høj for det store Arbejde, han havde. *Formanden* ansaa det for en god Anbringelse at købe Obligationer, naar man blot sørgede for, at der var tilstrækkelige Penge til eventuel Udtrækning. *J. Dreyer* mente som Revisor at have set det store Arbejde, Kassereren havde, og mente ikke, Lønnen var for stor. *Jul. Sørensen* pegede paa, at der havde været 12,557 Sygedage i Aar, og man kunde heraf se, hvor stort et Arbejde Kassereren havde. *G. Petersen* anbefalede som Revisor Regnskabet til Godkendelse. Efter at flere Talere havde haft Ordet, vedtoges Regnskabet enstemmigt.

3. Forslag om Nedsættelse af Dagpengene. *Formanden* motiverede Forslaget og mente, at det var absolut nødvendigt, at Nedsættelse nu foretoges, dog at man bibeholdt den fortsatte Hjælp. *V. Jacobsen* ansaa det for farligt at nedsætte Dagpengene, vilde stille et Ændringsforslag om at forhøje Kontingentet i et Aar eller to. *H. Stahl* vilde støtte Jacobsens Forslag om Kontingentforhøjelse, men mente iøvrigt, at vi skulde se Tiden an i et Aar, stillede et Forslag derom. Vilde henstille til Medlemmerne, at stemme mod Styrelsens Forslag. *Kassereren* advarede mod Kontingentforhøjelse, navnlig af Hensyn til de Arbejdsløse. *E. Sømberg* anbefalede Styrelsens Forslag, men mente kun, det skulde gælde et Aar eller to. *Jens Ove Petersen* anbefalede ligeledes Styrelsens Forslag. *Jeppesen* foreslog at lade Forslaget udgaa til skriftlig Afstemning, mente samtidig, at der kunde gøres et Arbejde for at skaffe flere Medlemmer til Syge-Hjælpekassen. Efter at flere Talere havde haft Ordet, forkastedes Styrelsens Forslag ved Afstemning, men Generalforsamlingen vedtog at udsende det til skriftlig Afstemning blandt alle Medlemmerne. Forslaget fra H. Stahl bortfaldt.

4. Valg. De afgaaende: Formanden, C. Christoffersen, Carl Petersen og en Revisor, C. J. Dreyer blev alle genvalgt.

5. Under Eventuelt udtalte Formanden, at Styrelsen, i Henhold til de faldne Udtalelser, vilde søge at finde et nyt Lokale til Juletræsfesten

Dirigenten sluttede med en Tak til Styrelsen for deres Arbejde og haabede paa en god Fremtid for Syge-Hjælpekassen.

---

TYPOGRAFERNES SANGFORENINGS

## 86. AARSFEST

PAASKELØRDAG D. 26. MARTS KL. 8 PR.
STUDENTERFORENINGEN V BOULEVARD 6

Typografernes Sangforening.

Carl Nielsen . . . . . Du danske Mand
Paul Hellmuth . . . . . Stilhed
Paul Hellmuth. . . . . Bovbjerg
Prins Gustaf . . . . . Vårsång

**Frøken Inger Klüver: Klaversoli**

Chopin . . . . . Scherzo. Op. 31. B-Moll
C. M. von Weber Rondo brillante. Op. 62 Es-Dur

**Hr. Operasanger Børge Christiansen**

Verdi . . . . . Arie af Op. „Rigoletto"
F. Lehar . . . . . Arie af Oprt. „Smilets Land"
Spansk Sang . . . . . Ay, Av, Ay

**Skuespillerinde Fru Liva Weel**

Typografernes Sangforening.

J. A. P. Schultz . . . . . Erntedanklied
Franz Schubert . . . . . Lindetræet
A. F. Riccius. . . . . De muntra musikanterna
Oscar Borg . . . . . Hav

Dirigent Hr. Tiemand Sandorff

Flygel: Hindsberg
Akkompagnement Fru Jutta Jerndorff

**Efter Koncerten Bal til Kl. 3**

*Kai Julians Elite-Jazz-Band fra „Lodberg"*

Billetter til Aarsfesten à 1 Kr. faas hos Sangforeningens Medlemmer, paa Forbundskontoret samt hos Rud. Jensen, H. C. Ørstedsvej 11 A (Ismejeriet) Tlf. V. 5801 y. - Baltegn Kr. 1,50.

---

Hvorledes skal

**den moderne Bog**

se ud?

Over ovenstaaende Emne holder *Charles Moegreen* et Foredrag Mandag den 21. ds. Kl. 8 i Lokalet Falkonerallé 56. Foredraget illustreres af Lysbilleder :: :: :: :: :: ::

*Typografernes fagtekniske Samvirke.*

---

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Det er i Aften, Diskussionen mellem Oldermand *Claus J. Olsen* og Folketingsmand *Chr. Christiansen* finder Sted i Weinolds Lokaler.

*Lærlingeafdelingen i Slagelse*

afholdt Lørdag den 12. Marts et Foredragsmøde, hvor Typ. *Larsen* (Sorø Amtstidende) holdt et Foredrag over Emnet: *Moderne Annoncesætning*. Der var mødt et stort Antal Medlemmer til det udmærkede Foredrag, som blev holdt med Henblik paa Satskonkurrencen, der afholdes i nær Fremtid.

Den udmærkede Aften sluttede med et fælles Kaffebord. *H.*

---

## NÆR OG FJERN

*80 AAR* fylder vor Kollega *Carl Wm. Nielsen* den 25. Marts. Nielsen har i den sidste Snes Aar arbejdet hos Egm. H. Petersen, men har dog paa det senere maattet trækkes med Sygdom. Nielsen bor i Hjørringgade 1 1 th.

## REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
OKTOBER KVARTAL 1931

### A. AFDELINGERNE

INDTÆGT:

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. Oktober 1931 . . | 1.373,66 |
| Ordinært Kontingent . . . . . | 256.254,05 |
| Andre Indtægter . . . . . | 907,19 |
| Tilskud fra Hovedkassen . . . . . | 62.555,45 |
| Balance Kr. | 321.090,35 |

UDGIFT:

| | |
|---|---|
| Rejseunderstøttelse . . . . . | 11.767,00 |
| Understøttelse paa Stedet . . . . . | 105.519,75 |
| Understøttelse af Hjælpekassen . . . | 86.560,80 |
| Sygeunderstøttelse . . . . . | 71.571,00 |
| Begravelseshjælp . . . . . | 5.298,20 |
| Andre Udgifter . . . . . | 9,268,50 |
| Indsendt til Hovedkassen . . . . . | 29.657,53 |
| Beholdning den 31. Decbr. 1931 . . | 1.447,57 |
| Balance Kr. | 321.090,35 |

### B. HOVEDKASSEN

INDTÆGT:

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. Oktober 1931 . . | 2.921.573,83 |
| Renter . . . . . | 56.766,37 |
| Indsendt fra Afdelingerne . . . . . | 29.657,53 |
| Statstilskud til B. A. . . . . | 49.553,40 |
| Kommunetilskud . . . . . | 2.130,68 |
| Abonnement og Annoncer . . . . . | 1.288,80 |
| Afdrag paa Prioritetslaan . . . . . | 6.353,78 |
| Balance Kr. | 3.067.324,39 |

UDGIFT:

| | |
|---|---|
| Tilskud til Afdelingerne . . . . . | 62.555,45 |
| Overfartsbilletter . . . . . | 1.214,50 |
| Typograf-Tidende . . . . . | 3.861,06 |
| Legatunderstøttelser . . . . . | 385,00 |
| Voldgiftsretten i København . . . . . | 110,00 |
| do. i Provinserne . . . . . | 70,00 |
| Administrationsbidrag til D. s. F. . | 1.945,80 |
| Tab ved Revisionsbanken . . . . . | 749,75 |
| Tilskud til Grafisk Revy . . . . . | 158,45 |
| Husleje, Brændsel, Belysn. og Reng. | 2.999,33 |
| Kontorartikler . . . . . | 32,82 |
| Lønninger og Honorarer . . . . . | 5.372,50 |
| Rejseudgifter og Diæter . . . . . | 2.406,05 |
| Porto . . . . . | 478,91 |
| Tryksager . . . . . | 240,25 |
| Telegram og Telefon . . . . . | 263,49 |
| Nattevagt . . . . . | 45,00 |
| Bogbinder . . . . . | 71,50 |
| Blomster . . . . . | 12,00 |
| Brandforsikring . . . . . | 4,65 |
| Nedskrevne Obligationer . . . . . | 6.353,78 |
| Beholdning den 31. Decbr. 1931 . . | 2.977.994,10 |
| Balance Kr. | 3.067.324,39 |

København, den 1. Marts 1932.

*Karl Sørensen.*

---

*25 AAR.* Onsdag den 23. Marts fejrer Maskinsætter *O. Th. Jensen*, Odense 25 Aarsdagen for sin Ansættelse paa »Fyns Stiftstidende«. »Oskar«, der nu er 62 Aar, udlærtes fra »Østsjællands Folkeblad« i Køge, gik derefter en Del Aar paa Rejsen og havnede for 25 Aar siden paa »Fyens Stiftstidende«, hvor han den længste Tid har virket som Maskinsætter.

*KONTORERNE* i Vestergade 5 vil være aabne *paa Onsdag* Kl. 5—6½.

*LOKALKASSEN I KORSØR* er lukket indtil videre.

*SPÆRRET FOR TILGANG.* Det internationale Typograf-Sekretariat meddeler, at der er spærret for Tilgang af rejsende Bogtrykarbejdere til: Jugoslavien, Memelomraadet, Østerige, Ungarn og Polen.

*SYGEKASSEN »FREMTIDEN«*, af hvilken mange af vore Kolleger er Medlem, holder Generalforsamling paa Søndag Fmd. Kl. 9½ i Odd Fellow Palæet.

*OVERENSKOMST VED OSLO-AVISERNE.* Som tidligere omtalt blev Tarifforholdene ved Oslo-Aviserne ikke ordnede ved Lockoutens Afslutning, men blev henvist til Arbejdsretten, som holdt Møde den 3. Marts. Forinden Rettens Kendelse forelaa, var Parterne imidlertid ved Forhandling blevet enige om et Forligsforslag, som for Typografernes Vedkommende blev tiltraadt ved et Møde den 9. Marts i Oslo-Afdelingen. Forslaget indeholder bl. a. en Lønreduktion paa 5 pCt.

*ET SKANDALEBLAD* i Oslo, »Ekstrabladet« kaldet, som hovedsagelig levede af at skælde Arbejderbevægelsens Ledere ud, kom for nogen Tid siden i den Situation at Typograferne nægtede at sætte og trykke det. Redaktøren anlagde derefter Sag mod Den typografiske Forening og dens Formand, Johs. Hulthin. Der forlangtes 5000 Kr. i Erstatning. Forleden faldt den med saa stor Interesse imødesete Dom, som frikendte Foreningen og Hulthin, der oven i Købet fik tilkendt 200 Kr. til Sagsomkostninger.

## Tak

Hjertelig Tak til alle Kolleger der viste mig Opmærksomhed paa min 70-aarige Fødselsdag.

*Eduard Hansen.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

9. Marts: Aalborg 1000,00; Ringsted 300,00. 10. Marts: Horsens 300,00; Vejle 500,00. 12. Marts: Holstebro 300,00. 14. Marts: Fredericia 700,00; Odense 2000,00.

København, den 15. Marts 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Ernst Frederik Kluge, udl. 1. 3. 32 hos E. Olsen (arb. s. St.). Trykker Erik Hintze Jørgensen, udl. 28. 2. 32 hos Hamburger (arb. s. St.). Paal. Ena Andersen, tidl. Medlem (Krohn).

Odense: Hj.-arb. Aksel Jensen (overfl. fra Landarbejderforb.).

TILTRAADTE

København: 4476 Aage Hansen fra Rejse (arbl.). 6906 Roald Petersen fra Horsens (Militær). 6113 Eyvind Nørhaven fra Skive (Militær). 1083 Vilh. Lindberg fra Lyngby (Berl.-Tid.).

Haderslev: 3830 Friedrich Hess (arbl.). Maribo: 7962 Bertel Bondesen (Lollands-Posten), 6870 A. E. Valbjørn (arbl.). Nykøbing F.: 7189 Axel Jocumsen (arbl.). Varde: 7633 R. V. Laursen (Nordhjem).

FRATRAADTE

København: 7422 Jean Petersen til Køge i Plads. 7833 V. Hansen paa Rejse. 2855 Alb. Christensen paa Rejse. 6540 Børge Emborg til Slagelse (arbl.). 48 Poul Hess paa Rejse.

E.L.
SATSSKIBE
er de bedste og billigste • Fremstillet paa eget Værksted
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
ERIK LEVISON
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 a)

Aarhus: 6083 Otto Timmermann paa Rejse, 6529 Kaj Pedersen paa Rejse. Frederikshavn: 3425 Sofus Mørch til Aars i Pl. Haderslev: 7937 Jørgen Minke til Kbhvn. (arbl.). Odense: 7962 Bertel Bondesen til Maribo i Pl. Skjern: 864 Carl Hermanns paa Rejse.

UDMELDTE

Svendborg: 7227 Verner Carstensen (fratraadt Faget), 7557 Otto Bolwinkel (fratraadt Faget).

DØDE

København: 692 Petra Bang.

## Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Ind- og Udbetaling finder i næste Uge Sted **Onsdag den 23. ds. Kl. 7—9** i Stedet for Fredag den 25. ds.

(13 d) *Kassereren.*

## Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 20. Marts 1932 Kl. 11 Formiddag i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Aarsberetning og Regnskab. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Valg af Funktionærer: Kasserer (afg. Carl J. Christoffersen), 2 Styrelsesmedlemmer (afg. N. C. Christensen og Carl Hansen), 1 Revisor (afg. E. Hammer), 1 Revisorsupleant. 4. Eventuelt.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. April af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48, ². Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage.

(21 c) *Bestyrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Kun 150 Ekspl. tilbage**
af »Sats paa fremmede Sprog«. Vejledningen behandler Satsfremstilling paa 17 Sprog med Anvisning paa Orddeling, Manuskript, Akcenter etc. Bogen optrykkes ikke mere. Pris Kr. 2,50.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277⁶⁹

**Maskinsætter,**
Alder 24 Aar, søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter,**
24 Aar, søger Plads straks eller senere; er for Tiden i Arbejde. Billet mrkt. »70« modtager Ekspeditionskontoret.

Dette Linotype- Matricesæt sælges billigt
*Amagerbrogbde 196 Tlf. Am. 8037*
*C. A. E. KJELLBERG*
(71)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

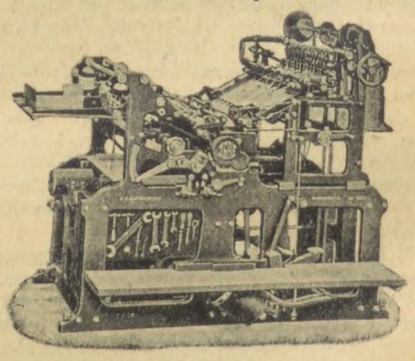

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

A/S F. L. BIE Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 25. MARTS 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

### TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

*Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne.* Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 21. Marts 1932.

*Forretningsudvalget.*

## KOLDT BLOD!

Der provokeres i Arbejdsløsheden nu! Fra to Sider. Den ene med bevidst Maal at splitte Arbejderfrontens hidtidige Magt — den anden med uklare Teorier om Proletariatets Diktatur.

Begge som Udtryk for en syg Tid. Begge i samme Baad. Besjælet af verdensfjerne Teorier er de hver for sig hinanden fjendtlige, men *enige* i dette ene: at skade Arbejderklassens bærende Magt: den rolige og kolde Tænkning!

De propaganderer som Nazister og Kommunister — den ene som Borgerskabets intelligente Ven, den anden som dens mindre intelligente Fjende. Deres fælles Vaaben er mindre aabenbar, men des mere sand: Kynisme!

Enhver Arbejder maa raade med koldt Blod. Vi skylder vor Fortid, os selv og vor Fremtid at hjælpe Provokatørerne paa den rette Side af Plankeværket.

Bare ingen Stads af Urostifterne. Deres Opdragelse er ikke ringere, og deres Intelligens ikke fattigere, end de efter Skaberiets selvglade Nydelse finder sig selv igen. Vanskeligere med den patenterede Intelligens! — den er i Virkeligheden *saa* aandssvag, at man vanskeligt kan maale den med Intelligensens, den virkelige Dannelses Alen!

Vi behøver intet at frygte af Slapsvanse! Med koldt Blod kan vi bygge op paa Verdenskrisens Ruiner, uanset nogle usociale Individer, der om føje Tid vil se sig forladt af Gud og Hvermand.

Deres Ideal er Æventyret om Kejserens nye Klæder om igen. Under Skjorten pranger Urmenneskets uciviliserede, haarstrittende Skabelon — og over Majestæten bæres Intelligensens Tronhimmel af kulørt Papir, baaret af Lakajer i Nissedragt!

Hvorfor formene dem — saalænge de gider!

*Typ.*

## FRA IGLAU TIL PRAG

Af *Viggo Nielsen.*

Hvert Foraar høres der Lærkekvad
I Typografernes lille Blad.
den »lille Sorte« bli'r halet frem
af Vintermaaneders trange Gem . . .
etcetera.

For naturligvis var der mere. Sagtens *for* meget for den daværende Redaktør, og endnu engang klog af Skade nøjes jeg med de fire første Linjer. Det hændte Anno 1906, tror jeg. I Mellemtiden er der jo hændet adskilligt, baade Ondt og Godt; hvad der er hvad, kommer i meget høj Grad an paa Standpunktet — eller den specielle Art af Skeløjethed, som kaldes »Parti«. Det har alle kloge Folk længe vidst, og én af de klogeste har tilmed sat det paa Vers og kaldt det Relativitets-Teorien. — Et vanskeligt Navn og en efter Omstændighederne endnu vanskeligere Teori; thi ogsaa *her* kommer det an paa »Standpunktet«.

Men derom er sikkert de fleste enige, at der faktisk *er* hændet ikke saa lidt siden 1906! De Hændelser, der hentydes til i Overskriften, tildrog sig i Løbet af en Uge i April Maaned forrige Aar — i *Bøhmen.* Jeg var fra Wien taget til Znaim, som er Grænsestation i Bøhmen for rejsende Typografer, der kommer fra Østerrig. Znaim er almindeligvis berømt for sine Agurker. Dels derfor og dels, fordi jeg i Somren 1928 i Prag havde lært en fornøjelig, ung Dame at kende — rent forbigaaende naturligvis —, som *var* fra Znaim, (men iøvrigt ved sin Person *ikke* ledte Tanken hen paa Agurker), glædede jeg mig nu til at se Staden, smage paa Agurkerne og muligvis genopfriske Bekendtskabet. — Begge Dele udeblev.

Skuffet og mørk rejste jeg videre til Iglau, hvor jeg fik fuld Oprejsning af Kollega *Wessely,* en Mand, der forstod sine Ting, hvad der kan være nok saa kærkomment. *Franz,* som han ogsaa hed, var arbejdsløs og Kasserer. Derimod ikke Afholdsmand. Vi kom virkelig godt ud af det sammen, og som Paaskønnelse bød jeg ham en *drink.* Franz — afslog det. Jeg: Drikker Du ikke? — F. (med Eftertryk): Som et Hul! — Jeg: Ja, vil Du *saa* bare . . .! Og selvfølgelig vilde han.

Men han var alligevel lumskere, end jeg havde troet. Ved den meget hjertelige Afsked stak han mig en lille, forseglet Konvolut med udførlig Brugsanvisning. Den skulde bruges paa den Maade, at jeg tilfods begav mig fra Iglau til en chekisk Landsby, ca. 15 km. stik Vest. Adressaten var baade Slagter og Værtshusholder og kunde tale og læse Tysk. Han læste Franz' kortfattede Meddelelse og bød mig derpaa tilsæde ved sit runde Bord for den Aften, og næste Morgen. — I Mellemtiden kunde jeg hvile mig ud i en opredt Seng. — Altsammen paa Franz' Ansvar.

Næste Morgen gik det videre til *Pilgram,* hvor jeg for 28 Aar siden havde været tillige med en 19-aarig Ungarer, hvis største Seværdighed bestod i et stort, blondt Fuldskæg — og en lidt snottet Næse (og Væremaade). Skæggede Drenge er næsten ligesaa pudsige som skæggede Damer, (stadigvæk Fuldskæg). Og jeg mindedes ham ogsaa denne Gang, fordi han i 1903 ledsagede mig til Prag, som nu var mit foreløbige Rejsemaal.

Jeg har en vis Svaghed for at gense gamle Tomter; en »romantisk« Reminiscens, som jeg ikke kan blive kvit. — Gid jeg kunde! Th! som oftest fører den kun til Skuffelser. — Min værste Skuffelse i Pilgram var vel nok den, at jeg ikke kunde genkende Byen, hvad der vel i mindre Grad var Byens Fejl, end min — eller rettere Mellemtidens. 28 Aar er alligevel en Post! Jeg var dengang 23; det lyder utroligt — for mig selv; men jeg ved, at det har sin Rigtighed.

Naa, flinke Mennesker var der ogsaa nu. De er der altid — overalt; bare man har Held til at finde dem.

Naar man rejser alene, har man uden Tvivl mest ud af det. Man kommer alting nærmere — baade Mennesker og »Kvæg«; der er ingen »Mellemhandlere«, som tager Avancen. Man kommer fremfor alt *Naturen* nærmere; og den *er* bedst paa Tomandshaand; ligegyldigt hvordan Vejret er, eller hvad Tid paa Døgnet. Den er stedse og overalt kun — *sig selv;* Sommer og Vinter, Vaar og Høst. Den »rigtige Rejse-Kollega« hører hjemme i Fantasiens Verden; et utopisk Væsen, som ikke eksisterer. Den *virkelige* do. ser helt anderledes ud. Kun sjældent byder han paa noget af Interesse.

Kort sagt: *Rejs alene,* og Du er vel rejst!

Med *Pilgram* er vi i det »stok-bøhmiske«, hvor de Rejsende bliver sjældnere. Nationalismen giver sig dér ligesaa ungdommelige Udslag som f. Eks. i Norge; og det slaviske Sprog er en betydelig Hindring undervejs — naar man ikke forstaar det. Men al Surhed og Mistro forsvinder i Reglen straks, naar det paa en eller anden Maade er oplyst, at man er »dansk«. *Hvorfor,* er ikke saa let at svare paa; men man er jo saa i det mindste ikke *»tysk!«*

Om Smagen bør man *ikke* diskutere. — Hellere tage for sig af Retterne!

(Fortsættes).

## VANDREPAKKERNE

Den første fynske Vandrepakke-Udstilling af Tryksager var i Odense Søndag den 6. Marts fra Kl. 10—6 i Den ny Forsamlingsbygnings Sal i Stueetagen. Udstillingen var efter en nogenlunde Optælling besøgt af mindst 200 Mennesker, deraf, som Hensigten var, ogsaa af en Del Ikke-Fagmænd. Odense-Pressen havde stillet sig meget velvillig overfor Udstillingen, — men særlig maa

dog nævnes, at d'Hrr. Bogtrykkere havde fremlagt Bøger og Akcidenser i saa stor Mængde, at der Salen rundt var Borde dækkede med saadanne og endda et Længdebord i Salens Midte. Der var særlig smukke Udstillinger fra Andels-Bogtrykkeriet, Poul Søndergaard og Fyens Stiftsbogtrykkeri; mindre fra Fyns Tidende, Kai Larsen, Clausen (en smuk Samling Annoncesats) og Marius Jensen (en Bog). Andels-Bogtrykkeriet udstillede væsenligst Bøger, Fyens Stiftsbogtrykkeri et Par Bøger og iøvrigt Akcidenser. P. Søndergaards Udstilling tog vel nok Broderparten fangen af Besøgendes Interesse, dels fordi den var saa smukt arrangeret og dels fordi det udelukkende var Akcidenser udførte i elementær Typografi.

Foruden de nævnte Tryksager var der saadanne fra Nyborg og Svendborg. Og endelig maa det nævnes, at de københavnske Bogtrykkerier: Berlingske Tidende A/S og Egmont H. Petersen havde fremsendt en Del smukke Akcidenser i Farvetryk og Bianco Lunos Bogtrykkeri den smukke Nytaarsbog (den sidste). Fra Wulffs Firma, Kbhvn., var en Del grafiske Tryksager og desuden fandtes en Del Fagblade (fremlagte af Typograf Bjørnander) og nogle udenlandske Akcidenser.

Alt i alt maa det vel siges, at Udstillingen var en Sukces, hvad de fremlagte Tryksager angaar.

Ved 11-Tiden holdt Typograf *L. Chr. Nielsen* et kort Foredrag, i hvilket han i store Træk trak Linierne op i vort Fags Historie, hvad angaar Tryk og Sætning af Bøger og Akcidenser og disses Udstyrelse gennem Tiderne, og sluttede med Omtale af den elementære Typografi, som han mente i det mindste paa Akcidensernes Omraade muligvis vilde vise sig at være en Fornyelse af Stilen. Foredragets Titel var: Bogtrykfaget fra i Gaar, i Dag, i Morgen. Men, sluttede Foredragsholderen, hvorledes Udviklingen bliver i Fremtiden, kan ingen vide, alene af den Grund, at vi ikke kender de tekniske Hjælpemidlers Udvikling.

Udstillingen gaar nu efterhaanden til Nyborg, Svendborg og Assens, hvor den sikkert vil gøre samme Lykke, som i Odense.

—*n.*

## VICTOR PETERSENS MINDELEGAT

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme for unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere).

Legatet er paa 500 Kr. og kan uddeles samlet eller delt.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted, man ønsker at foretage selvstændigt Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København K., i Hænde *inden 31. Marts d. A.*

København, den 8. Marts 1932.

*Bestyrelsen.*

## *FRONT MOD DIKTATURET*

*. . . Diktatur, en utaalelig Glose, som rummer sin egen Negation: det er endnu aldrig set, at man har ophævet Tvang ved Tvang.*

*Mod Tvang har alle Frihedskrige været ført, det er Indholdet af Historien, bortset fra Dynastiers Rivninger om Territorier, i Politik folkelig Selvopholdelsesdrift, har der altid været gjort Front mod Diktaturet, i enhver Form. Demokratiets Program, udformet gennem Aarhundreder, gaar ud paa Selvbestemmelsesret, Bevillingsret, det er Overhøjhed over egne Affærer, Forsamlingsfrihed, Ytringsfrihed; og hertil vil jeg endnu føje et gammelt personligt Privilegium, Væbningsfrihed, som ingen fri Mand nogensinde skulde lade sig berøve. Hele Befolkninger kan lægges i Slaveri ved Hjælp af et Par Browningpistoler, hvis man paa Forhaand finder sig i Afvæbning, det har været set. Væbning er Befolkningers Ret, ikke Regeringers. Men hvis af Demokratiets gamle Privilegier Ytringsfriheden falder, saa ramler hele Resten af Programmets øvrige Punkter, for paa den hviler de alle. Literaturens og Programmets Mænd staar Falanks om det skrevne Ords ukrænkelige Ret.*

*Johannes V. Jensen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

GUTENBERGKORET

afholdt Generalforsamling 27. Januar. Til Dirigent valgtes *Carl Langsted.*

Formanden *Jens Larsen* aflagde Beretning og mindedes Korets afdøde mangeaarige passive Medlem Carl Christensen. Medlemmerne rejste sig. Omtalte derefter den vellykkede Roskildetur, hvor Koret sang i Trægaarden under stort Bifald. Da Korets Dirigent, Sven Kock, var blevet Lærer ved en Skole og derfor ikke mente at kunne passe Koret, var et Dirigentskifte nødvendigt, og i Stedet har Koret faaet Lærer ved det kgl. Musikkonservatorium M. Lund, som tegner til at blive Koret en god Mand. Beretn. godkendtes.

Punkt 2: *Kassereren* aflagde det reviderede Regnskab, som enstemmigt godkendtes.

Punkt 3: Valg af Formand. *Jens Larsen* genvalgtes med Akklamation. Som Revisor valgtes i Stedet for H. Leisner *Chr. Bruun.*

Punkt 4: Udvalg til Revision af Lovene. *Jens Larsen, Chr. Nielsen* og *Jul. Nielsen* valgtes.

Generalforsamlingen sluttede med den flere Aar gentagne Diskussion angaaende moderne Repertoire. Bestyrelsen lovede *(atter)* at overveje — og *Walther,* som fremsatte Forslaget, væbner sig med Taalmodighed.

Dirigenten takkede for Ro og Orden og udbragte et: Leve Gutenbergkoret. *H. L.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Lørdag den 2. April taler Medlem af Svendeprøvekommissionen, Trykker *Carl Emil Jensen* om *»Firfarvetryk«.*

Mødet holdes i »D. s. U.«s Ungdomshjem, Falkonerallé 56, Kl. 20. *P.*

*Lidt om Skoleundervisning.*

Det nye Lærlingelovforslag har skabt et mægtigt Røre indenfor Lærlingenes Rækker, ikke blot i København har man mærket dette, overalt har Lærlingeungdommen ladet høre fra sig — den har klaget over Arbejdsforhold, Løn og i særlig Grad over de Skoler, den faar Aftenundervisning paa. I D. s. U.s Medlemsblad »Rød Ungdom« har man i længere Tid bragt Indlæg om Aftenskolerne og deres Arbejdsform, et af disse Indlæg er af en Typograflærling, han skriver bl. a.:

. . . . . Sideordnet med Snedkerlærling Poul Hansens Artikel i »Rød Ungdom« for Januar, kan jeg, der er Typograflærling og undervises paa en teknisk Skole i Vestjylland, give følgende Oplysninger om Arbejdet dér: Første Aar, vi er i Lære, har vi Typograflærlinge 12 Timers ugentlig Undervisning paa Teknisk Skole, fordelt paa 4 Aftener. Af disse 12 Timer anvendes 3 til Dansk og 2 til Regning, de øvrige 7 Timer anvendes til Tegning, Frihaandstegning og — geometrisk — Tegning(!). Hvad disse mange Tegnetimer skal gøre godt for, forstaar vi ikke; man fortæller os, at Frihaandstegningen skal bidrage til at højne vor Skønhedssans, men Formaalet med den geometriske Tegning kan man ikke give os nogen Forklaring paa. (Jeg udlagde det saaledes for mine jævnaldrende Kolleger: Man skal have os paa Skolen et bestemt Antal Timer, og saa putter man os ganske rolig ind til noget saa uinteressant og betydningsløst for os som Geometrisk-Tegning.) Saa snart den første Vinters Undervisning er ovre, forstaar jeg langt bedre Fremgangsmaaden; andet Aar anvendes Timerne til: Dansk 3 Timer, Regning 2 Timer og *faglig Undervisning 6 Timer.* Men det første Aar er det galt; det er forstaaeligt, at Lærlingene knurrer over at skulle spilde flere Timer, som de udmærket kunde anvende til deres private Interesser, f. Eks. Selvstudium, hver Uge paa en Undervisning i de Fag, de aldrig faar Brug for.

— — —

Vor Kammerats Indlæg tror jeg vi alle kan tilslutte, hvor mange Gange har vi ikke diskuteret de Tanker, han kommer frem med, fordi vi selv har syntes, at de Fag som undervises i Begyndelsesklasserne (i København Forberedelsesklasserne) ikke har Spor Betydning for vor faglige Udvikling — Regning og Dansk har vi Brug for; men Undervisningen i Frihaands- og Geometrisk Tegning staar for os som noget uforstaaende. *P.*

## KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. *O. A. Lundin,* og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Karl Sørensen.* — Hr. *O. A. Lundins* Beholdning var Kr. 211.576,31, som fordeler sig saaledes:

| | | |
|---|---|---|
| Obligationer og Aktier ..... | Kr. | 106.665,00 |
| Sparekassen ..... | - | 103.182,56 |
| Kassebilag ..... | - | 725,50 |
| Kontant Beholdning ..... | - | 1.003,25 |
| Ialt | Kr. | 211.576,31 |

og hos Hr. *Karl Sørensen* var Beholdningen Kr. 2.887,108,29 som fordeler sig paa følgende Maade:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Arbejdsløshedskassen: | | | |
| Statsgældsbeviser . | 100.000,00 | | |
| I Sparekassen .... | 699.422,62 | Kr. | 799.442,62 |
| De øvrige Kasser: | | | |
| Obligationer..... | 230.432,00 | | |
| Prioriteter..... | 231.696,07 | | |
| Aktier..... | 60.500,00 | | |
| Depositum (D.F.D.S) | 500,00 | | |
| Sparekassen..... | 1.560.380,51 | | |
| Kassebilag..... | 3.316,26 | | |
| Kont. Beholdning. | 840,83 | - | 2.087.665,67 |
| Ialt | | Kr. | 2.887.108,29 |

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 15. Marts 1932.

*Carl J. Christoffersen. N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen. Carl Schnoor.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren Hr. *Peter Jensen* forefandtes:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer ..... | Kr. | 90.200,00 |
| I Sparekassen..... | - | 15.266,24 |
| Kontant..... | - | 1.529,74 |
| Ialt | Kr. | 106.995,98 |

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 17. Marts 1932.

*Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.*

## REGNSKAB FOR OKTOBER KVARTAL 1931

| Afdeling | Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal | | Ordinært Kontingent | | Ekstra-Kontingent | | Andre Indtægter | | Tilskud fra Hovedkassen | | Ialt | | Udgift: Rejseunderstøttelse | | Understøttelse paa Stedet | | Hjælpekasse-understøttelse | | Reservefonds-understøttelse | | Sygeunderstøttelse | | Begravelses-hjælp | | Andre Udgifter | | Indsendt til Hovedkassen | | Ialt | | Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. |
| Aabenraa | 2 | 65 | 1445 | 60 | » | » | » | » | 1600 | » | 3048 | 25 | 308 | » | 743 | 25 | 978 | » | » | » | 122 | » | 500 | » | 43 | » | 330 | » | 3024 | 25 | 24 | » |
| Aalborg | 14 | 74 | 5055 | 60 | » | » | » | » | 3825 | » | 8895 | 34 | 467 | » | 2063 | » | 2979 | 25 | » | » | 1446 | » | » | » | 111 | » | 1810 | » | 8876 | 25 | 19 | 09 |
| Aarhus | » | » | 13901 | 20 | » | » | » | » | 6720 | 95 | 20622 | 15 | 572 | » | 8379 | 25 | 5995 | 75 | » | » | 4379 | » | 200 | » | 344 | » | 752 | 15 | 20622 | 15 | » | » |
| Assens | 25 | 30 | 379 | 50 | » | » | » | » | 538 | » | 942 | 80 | 90 | 50 | 165 | » | 355 | » | » | » | 88 | » | » | » | 8 | » | 200 | » | 906 | 50 | 36 | 30 |
| Brønderslev | » | » | 394 | 20 | » | » | 10 | » | 422 | 35 | 826 | 55 | 60 | 50 | 96 | » | 142 | » | » | » | » | » | » | » | 9 | » | 519 | 05 | 826 | 55 | » | » |
| Esbjerg | » | » | 2739 | 30 | » | » | » | » | 1076 | 65 | 3815 | 95 | 143 | » | 1248 | » | 1764 | 50 | » | » | 419 | » | » | » | 59 | » | 182 | 45 | 3815 | 95 | » | » |
| Faaborg | 50 | 05 | 331 | 80 | » | » | » | » | 250 | » | 631 | 85 | 138 | 50 | 183 | » | 285 | » | » | » | » | » | » | » | 8 | » | » | » | 614 | 50 | 17 | 35 |
| Fredericia | 53 | 30 | 1223 | 40 | » | » | » | » | 1700 | » | 2976 | 70 | 195 | 75 | 1121 | » | 887 | 50 | » | » | 412 | » | » | » | 43 | » | 300 | » | 2959 | 25 | 17 | 45 |
| Frederikshavn | 19 | 51 | 749 | 40 | » | » | » | » | 300 | » | 1068 | 91 | 260 | 50 | 48 | » | 82 | 50 | » | » | 76 | » | » | » | » | » | 600 | » | 1067 | » | 1 | 91 |
| Grenaa | 35 | » | 386 | 10 | » | » | » | » | 100 | » | 521 | 10 | 27 | 50 | 126 | » | 161 | » | » | » | 70 | » | » | » | 10 | » | 91 | 60 | 486 | 10 | 35 | » |
| Haderslev | 36 | » | 1476 | 70 | » | » | 25 | » | 300 | » | 1837 | 70 | 144 | 50 | 222 | » | 855 | 50 | » | » | 46 | » | » | » | 33 | 50 | 500 | » | 1801 | 50 | 36 | 20 |
| Haslev | 51 | 50 | 167 | 70 | » | » | » | » | » | » | 219 | 20 | 22 | » | 28 | » | 55 | 50 | » | » | » | » | » | » | » | » | 50 | » | 155 | 50 | 63 | 70 |
| Helsingør | 21 | 05 | 1074 | 60 | » | » | » | » | 803 | 50 | 1899 | 15 | 390 | » | 84 | » | 583 | » | » | » | 252 | » | » | » | 30 | » | 542 | 50 | 1881 | 50 | 17 | 65 |
| Herning | » | » | 1069 | 40 | » | » | » | » | » | » | 1069 | 40 | 45 | » | 45 | 50 | 280 | » | » | » | 214 | » | » | » | 21 | 50 | 463 | 40 | 1069 | 40 | » | » |
| Hillerød | 51 | 45 | 2620 | 50 | » | » | » | » | » | » | 2671 | 95 | 398 | » | 340 | » | 324 | 50 | » | » | 421 | » | » | » | 50 | 50 | 1100 | » | 2634 | » | 37 | 95 |
| Hjørring | 2 | 09 | 1445 | 80 | » | » | » | » | 250 | » | 1697 | 89 | 127 | 50 | 369 | » | 527 | 50 | » | » | » | » | » | » | 31 | 50 | 625 | » | 1680 | 50 | 17 | 39 |
| Hobro | 35 | » | 360 | 80 | » | » | » | » | 994 | 25 | 1390 | 05 | 104 | 50 | 610 | 50 | 482 | 50 | » | » | » | » | » | » | 10 | 50 | 147 | 05 | 1355 | 05 | 35 | » |
| Holbæk | 35 | » | 2065 | 60 | » | » | » | » | 331 | 55 | 2432 | 15 | 194 | » | 400 | » | 367 | » | » | » | 215 | » | » | » | 46 | » | 1175 | 15 | 2397 | 15 | 35 | » |
| Holstebro | » | » | 1321 | 40 | » | » | » | » | 300 | » | 1621 | 40 | 101 | » | 114 | » | 297 | 50 | » | » | 372 | » | » | » | 32 | 50 | 704 | 40 | 1621 | 40 | » | » |
| Horsens | 8 | 59 | 2742 | 80 | » | » | » | » | 1500 | » | 4251 | 39 | 168 | 75 | 1477 | » | 1105 | 50 | » | » | 1135 | » | » | » | 62 | 50 | 302 | 64 | 4251 | 39 | » | » |
| Kalundborg | 35 | » | 1056 | 40 | » | » | » | » | 200 | » | 1291 | 40 | 195 | 25 | 129 | » | 118 | 50 | » | » | 610 | » | » | » | » | » | 203 | 65 | 1256 | 40 | 35 | » |
| Kolding | 35 | » | 4779 | 20 | » | » | » | » | » | » | 4814 | 20 | 371 | 25 | 1266 | 25 | 1037 | » | » | » | 276 | » | 200 | » | 96 | » | 1532 | 70 | 4779 | 20 | 35 | » |
| Korsør | 15 | » | 433 | 30 | » | » | » | » | 838 | 05 | 1286 | 35 | 274 | 75 | 366 | » | 178 | 50 | » | » | 170 | » | » | » | 8 | 50 | 273 | 60 | 1271 | 35 | 15 | » |
| Køge | 24 | 17 | 965 | 60 | » | » | » | » | » | » | 989 | 77 | 181 | 50 | 290 | » | 218 | » | » | » | » | » | » | » | 20 | » | 250 | » | 959 | 50 | 30 | 27 |
| Lyngby | 26 | 98 | 374 | 40 | » | » | » | » | 975 | » | 1376 | 38 | 387 | 25 | 321 | 50 | 266 | » | » | » | » | » | » | » | 12 | » | 375 | » | 1361 | 75 | 14 | 63 |
| Løgstør | 35 | » | 347 | 40 | » | » | » | » | » | » | 382 | 40 | 76 | 25 | 102 | » | 120 | 50 | » | » | 44 | » | » | » | 8 | » | » | » | 350 | 75 | 31 | 65 |
| Maribo | 35 | » | 697 | 30 | » | » | » | » | 279 | 65 | 1011 | 95 | 99 | » | 271 | » | 248 | 50 | » | » | 58 | » | » | » | 12 | 50 | 287 | 95 | 976 | 95 | 35 | » |
| Marstal | 9 | 40 | 183 | 30 | » | » | » | » | » | » | 192 | 70 | » | » | 12 | » | 54 | » | » | » | » | » | » | » | 3 | » | 120 | » | 189 | » | 3 | 70 |
| Middelfart | 34 | 37 | 684 | 60 | » | » | » | » | 355 | » | 1073 | 97 | 173 | 75 | » | » | 389 | 50 | » | » | » | » | » | » | 27 | 50 | 449 | » | 1039 | 75 | 34 | 22 |
| Nakskov | 32 | 45 | 1844 | » | » | » | 50 | » | » | » | 1926 | 45 | 208 | » | 695 | » | 300 | » | » | » | 147 | » | » | » | 37 | » | 500 | » | 1887 | » | 39 | 45 |
| Nyborg | 39 | 36 | 823 | 90 | » | » | » | » | 1330 | » | 2193 | 26 | 274 | 25 | 607 | 50 | 519 | » | » | » | 531 | » | » | » | 30 | » | 200 | » | 2161 | 75 | 31 | 51 |
| Nykøbing F. | 35 | » | 2993 | 70 | » | » | » | » | 500 | » | 3528 | 70 | 244 | 50 | 621 | 25 | 448 | » | » | » | 560 | » | » | » | 61 | » | 1558 | 95 | 3493 | 70 | 35 | » |
| Nykøbing M. | 50 | » | 659 | 60 | » | » | » | » | 100 | » | 809 | 60 | 45 | 50 | 77 | » | 40 | 50 | » | » | » | » | 200 | » | 14 | » | 382 | 60 | 759 | 60 | 50 | » |
| Næstved | 35 | » | 3252 | 60 | » | » | 28 | » | 500 | » | 3815 | 60 | 346 | 75 | 879 | » | 602 | » | » | » | 1117 | » | » | » | 64 | 50 | 771 | 35 | 3780 | 60 | 35 | » |
| Odder | 32 | 35 | 596 | 60 | » | » | » | » | 400 | » | 1028 | 95 | » | » | 429 | » | 274 | 50 | » | » | » | » | » | » | 13 | 50 | 280 | » | 997 | » | 31 | 95 |
| Odense | » | » | 10516 | 50 | » | » | 163 | 89 | 1000 | » | 11680 | 39 | 319 | » | 3081 | 25 | 3391 | 75 | » | » | 1100 | » | 200 | » | 215 | » | 3373 | 39 | 11680 | 39 | » | » |
| Randers | 37 | 46 | 4122 | 25 | » | » | 88 | 30 | 1300 | » | 5548 | 01 | 354 | 75 | 1388 | » | 1047 | 50 | » | » | 1995 | » | » | » | 83 | » | 600 | » | 5468 | 25 | 79 | 76 |
| Ribe | 4 | 40 | 516 | » | » | » | » | » | 300 | » | 820 | 40 | 30 | 25 | 279 | » | 272 | 50 | » | » | 34 | » | » | » | 12 | » | 150 | » | 777 | 75 | 42 | 65 |
| Ringkøbing | 35 | » | 960 | 10 | » | » | » | » | 375 | » | 1370 | 10 | 27 | 50 | 516 | » | 318 | » | » | » | » | » | » | » | 18 | 50 | 455 | 10 | 1335 | 10 | 35 | » |
| Ringsted | 34 | 45 | 1383 | 50 | » | » | » | » | 100 | » | 1517 | 95 | 233 | 75 | 267 | » | 703 | » | » | » | 80 | » | » | » | 31 | » | 200 | » | 1514 | 75 | 3 | 20 |
| Roskilde | » | » | 2202 | 70 | » | » | » | » | 735 | 65 | 2938 | 35 | 404 | 50 | 390 | » | 391 | » | » | » | 955 | » | » | » | » | » | 797 | 85 | 2938 | 35 | » | » |
| Rudkøbing | 10 | 90 | 932 | 80 | » | » | » | » | » | » | 943 | 70 | 184 | » | » | » | 67 | 50 | » | » | 30 | » | » | » | 22 | » | 600 | » | 903 | 50 | 40 | 20 |
| Rønne | 29 | 76 | 2008 | 70 | » | » | » | » | 450 | » | 2488 | 46 | » | » | 841 | » | 778 | » | » | » | 722 | » | » | » | 48 | » | 80 | » | 2469 | » | 19 | 46 |
| Silkeborg | 44 | 60 | 2152 | 50 | » | » | » | » | 250 | » | 2447 | 10 | 154 | » | 312 | » | 788 | 50 | » | » | » | » | » | » | 45 | » | 1100 | » | 2399 | 50 | 47 | 60 |
| Skanderborg | » | » | 598 | 10 | » | » | » | » | 101 | 95 | 700 | 05 | 204 | 50 | 135 | » | 170 | » | » | » | » | » | » | » | 13 | » | 177 | 55 | 700 | 05 | » | » |
| Skive | 35 | » | 1824 | 30 | » | » | » | » | » | » | 1859 | 30 | 157 | 75 | 346 | » | 564 | 50 | » | » | 108 | » | » | » | 37 | » | 611 | 05 | 1824 | 30 | 35 | » |
| Skjern | 35 | » | 280 | 80 | » | » | » | » | 50 | » | 365 | 80 | » | » | 24 | » | 94 | » | » | » | 40 | » | » | » | 4 | » | 169 | 80 | 331 | 80 | 34 | » |
| Slagelse | » | » | 3121 | 10 | » | » | » | » | » | » | 3121 | 10 | 137 | 50 | 720 | » | 501 | 50 | » | » | 690 | » | » | » | 59 | 50 | 1012 | 60 | 3121 | 10 | » | » |
| Stege | 9 | 02 | 308 | 80 | » | » | » | » | 270 | » | 587 | 82 | » | » | 225 | » | 132 | 50 | » | » | 71 | » | » | » | 26 | » | 100 | » | 554 | 50 | 33 | 32 |
| Struer | 5 | 26 | 179 | 40 | » | » | » | » | 740 | » | 924 | 66 | 33 | » | 390 | » | 257 | 50 | » | » | 94 | » | » | » | 8 | » | 140 | » | 922 | 50 | 2 | 16 |
| Stubbekøbing | 28 | 52 | 192 | 30 | » | » | » | » | 240 | » | 460 | 82 | 92 | » | » | » | 140 | 50 | » | » | » | » | » | » | 5 | » | 190 | » | 427 | 50 | 33 | 32 |
| Svendborg | 6 | 31 | 1935 | 20 | » | » | » | » | 700 | » | 2641 | 51 | 185 | » | 475 | » | 575 | » | » | » | 960 | » | » | » | 44 | » | 400 | » | 2639 | » | 2 | 51 |
| Sønderborg | » | 70 | 891 | 80 | » | » | » | » | 1775 | » | 2667 | 50 | 244 | 75 | 960 | 75 | 1075 | 50 | » | » | 184 | » | » | » | 22 | » | 150 | » | 2637 | » | 30 | 50 |
| Thisted | 66 | 62 | 1181 | 60 | » | » | » | » | » | » | 1248 | 22 | 76 | 25 | 222 | » | 191 | » | » | » | 16 | » | » | » | 25 | 50 | 650 | » | 1180 | 75 | 67 | 47 |
| Tønder | » | » | 105 | 30 | » | » | » | » | 200 | » | 305 | 30 | 5 | 50 | 81 | » | 100 | 50 | » | » | » | » | » | » | 5 | » | 90 | » | 282 | » | 23 | 30 |
| Varde | 15 | 78 | 599 | 60 | » | » | » | » | 220 | » | 835 | 38 | 41 | 25 | 388 | » | 246 | 50 | » | » | » | » | » | » | 12 | » | 130 | » | 817 | 75 | 17 | 63 |
| Vejle | 47 | 87 | 3587 | 60 | » | » | » | » | 1000 | » | 4635 | 47 | 203 | 75 | 2012 | 25 | 1028 | 25 | » | » | 903 | » | » | » | 75 | 50 | 400 | » | 4622 | 75 | 12 | 72 |
| Viborg | 11 | 70 | 1870 | 70 | » | » | » | » | 1100 | » | 2982 | 40 | 187 | » | 1015 | » | 956 | 50 | » | » | 245 | » | » | » | 42 | 50 | 500 | » | 2946 | » | 36 | 40 |
| | 1373 | 66 | 102114 | 95 | » | » | 365 | 19 | 37397 | 55 | 141251 | 35 | 10112 | 50 | 37997 | 25 | 37115 | » | » | » | 21407 | » | 1300 | » | 2214 | 50 | 29657 | 53 | 139803 | 78 | 1447 | 57 |
| København | » | » | 154139 | 10 | » | » | 542 | » | 25157 | 90 | 179839 | » | 1654 | 50 | 67522 | 50 | 49445 | 80 | » | » | 50164 | » | 3998 | 20 | 7054 | » | » | » | 179839 | » | » | » |
| | 1373 | 66 | 256254 | 05 | » | » | 907 | 19 | 62555 | 45 | 321090 | 35 | 11767 | » | 105519 | 75 | 86560 | 80 | » | » | 71571 | » | 5298 | 20 | 9268 | 50 | 29657 | 53 | 319642 | 78 | 1447 | 57 |

## BØGER

(Arbejderpartiets Forlag »Fremad«.)

*Olga Eggers: Ene Hvid gennem Liberias Urskove.*

En stor smuk udstyret Bog med mange Illustrationer, fuld af Spænding og interessante Oplysninger fortalt i Forfatterindens kendte livlige og indtagende Sprog. Vi henleder Opmærsomheden paa, at Bogen ypperligt egner sig til Konfirmationsgave for begge Køn, da den kan læses med Udbytte af Gamle som Unge. (Pris: 5,75, ib. 8,00 og 11,00).

*R. Abramowitsch: Bolschevikdiktaturet, Femaarsplanen og Socialdemokratiet.*

Pris 0,75. — En meget interessant Pjece om Forholdene i Rusland skrevet af de russiske Socialdemokraters Førstemænd, der i et klart Sprog behandler alle de Spørgsmaal (Femaarsplan etc.), der saa levende optager Sindene i vor Tid.

*Johs. Sperling: Indien i Smeltediglen.*

Pris 1,50 — Paa en djærv og rask Maade har Forfatteren løst den Opgave at give en kortfattet og rammende Besked om Indien af i Dag. Rundt om i Bogen mærker man i smaa Glimt, at Forfatteren selv har rejst ude paa de Kanter, og som Arbejder har Sperling haft de bedste Betingelser for at forstaa den jævne Befolknings Tilværelse. For Studiekredse vil Bogen have den største Betydning.


# I Aften Paaskelørdag:

Sangforeningens Aarsfest
i Studenterforeningen Kl. 8

*Kaj Julian med sit Jazz-Band fra Lodberg.*


*H. C. Hansen: Tro og Trods.*

Pris 2,00 — Disse Digte er først og fremmest gennemglødet af Idé, og denne Idé appellerer til Vilje og Handling. Bogen er forsynet med Vignetter og Tegninger af Martinus Hougaard, og dens Udstyr i det hele taget af højeste Standard, dens maaske største Betydning ligger i de stærke personlige Værdier, der kan blive en Drivkraft i mere end een Kammerats Tilværelse.

*Chr. Christiansen: Arbejderfester.*

Pris 1,25 — Det er et længe følt Savn, der afhjælpes ved denne lille Bogs Fremkomst. Alt for ofte er man blevet standset i kritiske Udgydelser over en eller anden Festforanstaltnings Indhold med Bemærkningen: »Ja, men hvor finder vi Anvisning paa noget bedre!« Det gør man i denne Bog! Med beundringsværdig Grundighed har Forfatteren behandlet sit Emne. Der er snart sagt ikke den Festforanstaltning, der ikke er taget med her, og der stilles et stort Antal Programmer op, der alle er absolut gennemførlige i de fleste Arbejderorganisationer.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* For en halv Snes Dage siden døde *Petra Bang*, en af vore faa kvindelige Sættere, i en Alder af 77 Aar. Frk. Bang, der havde arbejdet hos O. C. Olsen havde allerede i en lang Aarrække ikke arbejdet ved Faget, men var Medlem af Syge- og Begravelseskassen, i Forbundet indtraadte hun iøvrigt i 1901. Begravelsen er foregaaet i Stilhed.

— Trykker *Carl Rich. Christiansen* døde i Mandags efter nogen Tids Sygdom. Christiansen blev 51 Aar gammel, var født i København og havde lært hos Christtreu. Afdøde, som var ugift, havde arbejdet flere Aar i Tyskland; de senere Aar havde han været ramt af Arbejdsløshed og Sygdom.

*KASSERERNE* advares imod *Medlem Nr. 3506, Otto Anesen.* Han er ikke til at stole paa. Til Nordjylland skal han ikke ulejlige sig paa Rejse, da der er lukket for ham i Aalborg, til han har ordnet sit Mellemværende med Afdelingen her. *Lars Pedersen.*

*DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS AFDELINGER JUBILERER* er Rubriken paa to Artikler, som vor Kollega *L. Chr. Nielsen* i Odense har skrevet i *»Nordisk Boktryckarekonst.«* Heri fremkommer bl. a. en Omtale af de hidtil udsendte 6 Festskrifter, der illustreres med Gengivelser af en Side fra hvert Festskrift.

Vor Kollega skriver desuden paa en anden større Artikel om den sociale og tekniske Udvikling, samt de politiske Strømninger, der har haft Indflydelse paa Bogtrykfagets Udvikling i Danmark i Aarene fra 1754 til 1932. Denne Artikelserie er det Meningen skal fremkomme i *»Grafisk Revy«.*

Vi gør opmærksom paa, at Artiklerne i de to grafiske Tidsskrifter ikke er de samme, men at de supplerer hinanden.

*»DEN NYE LÆRLINGELOV* er bleven henlagt som uigennemførlig«, erklærer Bogtrykkerlaugets Organ »Bogtrykkeren« i sit Febr.-Numer.

— Tja-a! Naar *Bogtrykkerlauget* har henlagt Lærlingeloven, saa er der naturligvis ikke noget at gøre. — Færdig! I samme Artikel meddeles, at Malernes synftige Oldermand Claus J. Olsen tog Talerstolen i Besiddelse. (Denne heltemodige Bedrift foregik ved et Møde i »Dansk Forening for social Oplysning«). Han beherskede den med større Bredde end nogen af de foregaaende, skriver Bladet videre. Hans Tale formede sig som en fuldstændig Nedsabling (Uha!) af Lærlingelovgivningen, baade den nuværende og den foregaaende (!).

— Ak ja! Der rinder mig i Hu et Møde, hvori vores allesammens Claus Olsen deltog og paa et givet Tidspunkt aabenhjertigt og under *forstaaende* Tilslutning erklærede, at han »forstod ikke et Muk af det hele«.

Saadan er det vel ogsaa gaaet denne Gang. Men som det fremgaar af »Bogtrykkeren« er der vistnok adskillige »Læremestre«, som udmærket forstaar, hvad den nye Lærlingelovs Mening er. *—r.*

*HUNDREDAARSMINDET* for Goethes Død vil give Anledning til en Række Udstillinger i Tyskland. Gutenberg-Museet og Stadsbiblioteket i Mainz forbereder i Fælleskab en Udstilling: »Goethe und seine Drucker«, som skal klargøre Digterens Forhold til Bogtrykkere og Forlæggere samt fremvise en omfattende Samling repræsentative Goethe-Tryk.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

### FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. Marts: Haderslev 400,00; Holbæk 400,00; Korsør 200,00; Nyborg 200,00; Randers 500,00; Roskilde 300,00. 17. Marts: Hobro 200,00; Odder 250,00. 21. Marts: Esbjerg 500,00; Nyborg 200,00; Rønne 400,00; Svendborg 300,00.

København, den 21. Marts 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Lilly Ragnhild Winther, udl. 7. 5. 32 hos Dyva & Jeppesen.

TILTRAADTE

København: 7416 Elsa Larsen fra Silkeborg (arbl.). 7937 Jørgen Minke fra Haderslev (arbl.). 801 Aage Jensen Hesselholdt fra Rejse (arbl.). 864 Carl Hermanns fra Skjern (arbl.). Hj.-arb. Svend Emil Peter Christensen tiltraadt fra Støberiarbejderne (Hj. Joensen).

Køge: 7422 Jean Petersen i Plads. Odense: 6484 Thorkild Emil Wiinblad (arbl.).

FRATRAADTE

Køge: 7422 Jean Petersen til Haslev (arbl.). Næstved: 7733 Anker B. Petersen til Slagelse (arbl.).

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**E. L. SÆTTERI-MØBLER**
*er anerkendte som det eneste moderne Træmateriel til Sætterier*
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 b)

**For Lærlinge**
anbefales »Regnebog for Lærlinge«, indeholdende den væsentligste Teori til Svendeprøven. Anbefalet til Brug ved tekniske Skoler og paa Lærestedet. Kr. 1,50.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**1ste Trykker,**
perfekt i Illustrations- og Farvetryk, søges af middelstort københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »586« modtager Bøckmanns Annonce-Bureau, N. Farimagsgade 55.

**Maskinsætter**
søger Plads straks eller senere. Eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter,**
Alder 24 Aar, søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter,**
24 Aar, søger Plads straks eller senere; er for Tiden i Arbejde. Billet mrkt. »70« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**Ønsker De** at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

**Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

**Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.**

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
(24) Prags Boulevard 4 [2].

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 1. APRIL 1932 59. AARGANG

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

*Lokalkasserernes*

Opmærksomhed henledes paa, at der skal regnes med *13 Kontingentuger* i Januar Kvartal.

København, den 15. Marts 1932.

*Forretningsudvalget.*

## LUKKEDE TRYKKERIER

To Trykkerier har paa det sidste vist sig ude af Stand til at betale Arbejdsløn til vore dér beskæftigede Medlemmer, nemlig

**„Cervus Pressen"**

(Indehaver: *Steen Hinrichsen*) paa P. Bangsvej 34 og

**Appels Bogtrykkeri**

(Indehaver: *Wilh. Pald*) i Store Kongensgade 63 A.

Vi har derfor maattet ophøre med at arbejde dér, og det er klart, at de to Trykkerier er blokeret for Arbejdskraft, indtil Mellemværendet med vort Forbund, til hvis Medlemmer de skylder Arbejdsløn, maatte blive bragt ud af Verden.

København, den 26. Marts. P. F. V.

*Sigv. Hellberg.*

## TILLIDSMANDSVALGENE

i København maa være berigtiget paa alle Trykkerier *senest 15. April.* Husk: det er i Aar Kongresaar og Tarifaar — derfor: Tillidsmandsforholdene i Orden!

*Sigv. Hellberg.*

## FØR OG EFTER PAASKE

Der var vist adskillige Skatteydere, der drog et Lettelsens Suk, da det meddeltes, at Skatteforligs-Forhandlingerne var gaaet i Staa eller sprængt som det jo hedder.

Nu kunde man da holde Paaske og nyde sin Kaffe og lytte til sin Radio uden at vide sig belastet med nye usynlige, men ikke umærkelige økonomiske Byrder.

Nogle vil mene, at naar vi dog skal af med Pengene, saa kan det være ligegyldigt, om det sker gennem indirekte eller direkte Skatter. Dette Ræsonnement er ikke rigtigt. Thi der er blandt andre Skavanker ved de indirekte Forbrugsskatter ogsaa den, at de besidder en enestaaende Evne til at gøre sig *permanente,* selv om de nok saa meget betegnes som foreløbige Kriseskatter.

Saadan gik det med »den fattige Mands Snaps«, der blev forvandlet til den riges, og saadan vil det ogsaa gaa med »den ensomme gamle Kones Kaffetaar«, som man fra en vis Side saa overlegent og haanligt har sagt om Kaffeskatten.

Men en saadan Udtalelse bortforklarer nu alligevel ikke den ubehagelige Kendsgerning, at en Skat paa Kaffe rammer de allerfattigste haardest. Og her kan man ikke som med Snapsen omgive sig med et moralsk Skær.

Og hvorledes gaar det med Principerne? Demokratiet har jo *hidtil* været Modstander af, at Skatterne lægges paa de daglige Forbrugsartikler — kan man *nu* uden videre vende disse Principer Ryggen og gennemføre Modstandernes Program, som er vendt mod de smaa!

Rent galt bliver det, hvis man rækker Haand til de konservative Partiers Krav om ved en *varig* Nedsættelse af Ejendomskatterne paa Landet at vælte yderligere Byrder over paa de andre Erhverv. Her er det Tampen brænder. Hvis det lykkes de reaktionære at gennemføre ogsaa dette Krav, da har de vundet Spillet til Fordel for — Prioritetshaverne, og den sidste Rest af Regeringens Program vilde være revet i Laser.

Endnu er det heldigvis ikke sket.

En Udtalelse af Landbrugsminister *Bording* umiddelbart efter at Forhandlingerne var strandet, kunde tyde paa, at her vil Regeringen ikke give Køb.

Ministeren sagde bl. a.:

. . . Men naar man (de konservative) saa bagefter forlangte noget nyt, som ikke var med i Loven fra Oktober, nemlig 8 Mill. Kroners *varig* Lettelse i Landmændenes Ejendomsskatter, saa var der ikke længere Tale om smaa Fremskridt, men saa var der Tale om *et stort Tilbageskridt.*

Det vilde være ganske urimeligt at aflevere det offentliges 1. Prioritet *til Privatkapitalens Spekulation,* og i denne vanskelige Tid, hvor det er nødvendigt at samle alle Kræfter og Penge til Bevarelse af Hjem og Eksistens for de haardest ramte her i Landet, at øse Millioner ud ogsaa til velstaaende, rige Landmænd.

Dette kunde Regeringen og Regeringspartierne ikke være med til.

Lad os haabe, at disse fornuftige Ord har Gyldighed ogsaa *efter* Paaske. *Fr. N.*

## HVAD ER SANDHED?

Det er ikke morsomt altid at skulle være mistænksom, enten det nu gælder faglige eller politiske Forhold eller maaske begge Dele under et. Vilde man nu spørge, hvem der har Skylden for, at Mistænksomheden bliver mere og mere udbredt indenfor saavel de politiske som de faglige Organisationer, saa er det sikkert vanskeligt at faa de rette trukket frem.

Hele det faglige og politiske Maskineri er blevet saa indfiltret, at færre og færre kan finde Rede i det. Og det er naturligvis ingen Tilfældighed. Det er en Nødvendighed for alle de Personer, der er avanceret frem til Førerposterne indenfor Arbejderbevægelsen og som i skøn Forening faktisk er blevet vor Overklasse.

Ud fra det Memento maa vi ogsaa se paa det Spørgsmaal, der nu efter Lockoutforliget er paa Dagsordenen og vil blive staaende der en Tid.

Det Spørgsmaal, Ernst Pedersen i Aarhus rettede til Karl Sørensen, blev i Aalborg ogsaa rettet til Hovedbestyrelsesmedlem Alfred Andersen, Randers, der elskværdigt var mødt for at forelægge Forslaget her. Han vilde have været et meget uheldigt Medlem af Forbundsstyrelsen, hvis han ikke ligesaa alvorsfuldt havde svaret akkurat det samme som Karl Sørensen. I modsat Fald havde vi jo haft deres Uoverensstemmelse til at bestyrke vor Mistænksomhed paa. Men jeg har den til Vished grænsende Sandsynlighed for, at det paa en Maade gjorde Alfred Andersen ondt, fordi han er en god Begavelse og siddende ved den modsatte Side af Bordet vilde have stillet akkurat det samme Spørgsmaal. Men der hersker ogsaa Kammeratskab indenfor en Styrelse og en Ledelse, og det maa ikke svigtes paa Bekostning af egen *personlig* Samvittighedsfølelse.

Den til deres Undskyldning tjenende Indrømmelse maa vi Medlemmer yde dem, idet vi ikke nu skal diskutere, om det er rigtigt, galt eller sundt. Men det er vistnok menneskeligt.

Vor rettænkende Redaktør er naturligvis ude for de samme Kalamiteter, selv om han tit forekommer som en *Ener,* og endnu sværger til Frihedens Fane.

*Formelt* stemte vi om Tarifens Forlængelse, men *reelt* stemte vi *baade* om Forlængelsen *og* om Aftalerne af 31. Oktober 1928 og 28. April 1931.

Men disse Aftalers *Indhold* fik vi ingen Besked om.

Aftalen af 31. Oktober 1928 gaar jo bl. a. ud paa at *»bortrydde de Hindringer, som for Tiden gør sig gældende for Tilvejebringelsen af fleraarige Overenskomster«.*

Her mener Arbejdsgiverne at Vejen er til Maalet for »Tilpasning og Regulering af vore Arbejdslønninger ned mod det for andre Lande gældende Niveau«.

I Aftalen af 28. April 1931 accepterer De samvirkende Fagforbund, at »der snarest muligt optages Forhandlinger om det almindelige Samarbejde mellem Organisationer«. Men det Samarbejde gaar bl. a. ud paa »Lønningernes Tilpasning ved Indførelsen af automatisk Regulering, Sammendragning af Overenskomsterne og en væsentlig fælles Udløbstid«.

Mon nu Fr. Nielsen alligevel ikke vil være enig i, at disse Punkter er af mere

*væsentlig* Betydning for det, der nu skal finde sin Afgørelse under Forligsmandens Ledelse, end den *Indledning* til dette Indhold, vi blev præsenteret for.

Det farlige ligger jo selvfølgelig deri, at *Statens* Forligsmand er ordineret til Opmand for Resultatets Tilstedekomst. Vi kan let af hele Forligets Vedtagelse slutte, at Arbejdsgiverne nemlig som Garanti for, at *det nu skal være Alvor* med disse Løfters Opfyldelse, har faaet selve Statens Forligsmand. Navnlig dette har været dem en Tilfredsstillelse, hvorefter de paa daværende Tidspunkt har følt sig beroliget til at trække deres hasarderede Krav tilbage i Fortrøstning til Forligsmandens Held.

Jeg tror ikke i mindste Maade, at Forbundsstyrelsen har villet belukse os og ved rolig Eftertanke gaar det maaske Ernst Pedersen ligesaa. En forklarende Undskyldning har jeg givet i Indledningen. Men vi andre er da heller ikke lige kommet ind med 5-Toget. Vi forstaar blot ikke, hvorfor der ikke kan gaas lidt mere aabenlyst til Værks. I hvert Fald er Skylden ikke vor, om vi kritiserer eller advarer paa et forkert Grundlag. Naar vi ikke maa faa Kendsgerningerne at vide af dem, vi mener, der ved Besked derom, ja, da er det selvsagt undskyldeligt, at vi er nødt til at drage Slutninger fra vor egen Tankerække.

Den 22. Marts 1932. *Sørensen-Kjeld.*

— — —

Det maa fremdeles fastholdes, at der indenfor Forbundsstyrelsen *ikke* har eksisteret nogen — hverken aabenlys eller stiltiende — Aftale om at hemmeligholde Bestemmelsen i Forligsforslaget om Optagelse af Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne om Formen for Afslutning af fremtidige Overenskomster. Dette Punkt blev overhovedet ikke diskuteret paa Forbundsstyrelsesmødet, formentlig fordi man gik ud fra, at dette Spørgsmaal først blev aktuelt, hvis der skulde komme noget ud af Forhandlingerne, hvad jo ikke havde været Tilfældet ved de tidligere Bestræbelser i samme Retning. Da Forelæggelsen af Forligets Indhold skete *telegrafisk* til Afdelingerne, er det forstaaeligt, alt, hvad der ikke havde *øjeblikkelig* Interesse, var udeladt. *Dette er Sandheden.*

Sørensen-Kjelds psykologiske Evne har derfor svigtet ham, naar han hos Alfred Andersen synes at have bemærket et Anstrøg af Samvittighedsnag, da denne paa det til ham i Aalborg rettede Spørgsmaal svarede i Overensstemmelse med Karl Sørensen i Aarhus.

Derimod skal det ikke benægtes, at hele den forcerede Maade, hvorpaa Forliget blev gennemført, *kunde* give Medlemmerne Anledning til Mistænksomhed, men det havde dog næppe været nødvendigt at give denne saa drastiske Udtryk.

S.-Kjeld har sikkert ogsaa Ret i, at Arbejdsgiverne denne Gang vil anstrænge sig til det yderste for ved Forligsmandens Hjælp at faa deres brændende Ønsker opfyldt. Om vi er stærke nok til at forhindre dette, vil den nærmeste Fremtid vise. Det bliver jo til syvende og sidst et *Magtspørgsmaal.* *Fr. N.*

## HVOR GLIDER VI HEN?

For en Del Aar siden brugte jeg ovenstaaende Overskrift over en Artikel, jeg den Gang skrev imod Ledelsens Forsøg paa at fratage Medlemmerne deres Medbestemmelsesret om Løn- og Arbejdsforhold. Det ser desværre ud til, at denne Overskrift i Aar er mere anvendelig end nogensinde, idet vore faglige Ledere jo atter er ved at indlade sig paa Forhandlinger med Arbejdsgiverne om »De samv. Fagforbund«s indre Organisationsformer, d. v. s. vore Afstemningsregler om Overenskomstforhold i Kampsituationer.

Ja, Medlemmerne maa sandelig spærre Øjnene op af Forbavselse over at høre, at vore Ledere i det hele taget tør tillade sig den Dristighed at gaa i Forhandling med vore Modstandere om vore Afstemningsformer, i Stedet for med Vægt klart og tydeligt at have afvist ethvert Forsøg paa fra den Side at blande sig i vore Organisationsforhold. Ønsker vore Ledere Ændringer i vore Love i Retning af at fratage Medlemmerne deres Medbestemmelsesret — og det er der jo desværre en Del af vore Ledere der gør, — saa er den eneste rigtige Vej at gaa til Medlemmerne og søge Lovene ændret, saafremt der kan skaffes et Flertal derfor, og ikke lade vore Modstandere fortælle os, hvorledes vore Afstemningsregler skal være, thi de skal nemlig slet ikke være, som Arbejdsgiverne eller en Del af vore Ledere ønsker dem, men som Medlemmerne vil have dem.

Der er Grund til allerede nu at sige »Giv Agt« til Medlemmerne rundt i de forskellige Forbund. Følg de Forhandlinger med Opmærksomhed, som »De samv. Fagforbund« indlader sig paa med Arbejdsgiverne, thi Resultatet heraf vil blive afgørende for hele den danske Fagbevægelses Fremgang eller Stagnation — for ikke at sige Tilbagegang — for Fremtiden. Jeg ser ikke rettere, end at man med fuld Ret kan kalde det et Forræderi imod Arbejderklassen, hvis vore Ledere indgaar paa en Indskrænkning af Forbundets Selvbestemmelsesret ved Overenskomstsituationer. Ledelsen er jo allerede inde paa at hale i Land paa denne ved den forcerede Afstemningsform, der nu mange Gange benyttes, idet der ikke levnes Forbundene Tid til at foretage de lovmæssige Urafstemninger, men Hovedbestyrelsen ganske ugenert vedtager et Mæglingsforslag. »De Samv.« burde selvfølgelig have forlangt en Frist, saa Urafstemningen og Kongressen kunde finde Sted, alt efter Underorganisationernes Love (da Forhandlingerne stod paa, havde det ikke saadan Hast fra Arbejdsgivernes Side); men i Stedet for at tage skyldigt Hensyn til deres Medlemmers Interesser, ser vi vore Ledere indgaa paa alt, hvad Arbejdsgiverne og Forligsmanden ved Aftale bestemmer.

Jeg er af den Opfattelse, at »De Samv.«s Ledelse (altsaa Hovedbestyrelsen for de forskellige Forbund) slet ikke har Ret til at vedtage saa indgribende Ændringer i »De Sam.«s Love, som griber ind i de tilsluttende Forbunds egne Lovbestemmelser, af hvilke mange har en Paragraf om Urafstemning om Opsigelse eller Forlængelse af Overenskomstforslag (dette gælder selvfølgelig ogsaa selv om det er et Mæglingsforslag for hele Arbejderstanden — en generel Ordning, som burde have været afvist af »De Samv.«). Skal der ske saa gennemgribende Ændringer, maa alle Medlemmer af »De Samv.« ved Urafstemning være med til at vedtage eller forkaste dette, da det jo vil ændre Forudsætningerne for Medlemsskabet af Sammenslutningen; men det kan man vel ikke forlange af d'Hr., at de kunde tage af sig selv, naar det ikke udtrykkelig staar i Lovene for »De samv. Fagforbund«. De forskellige Hovedbestyrelser er valgt af Medlemmerne for at varetage Medlemmernes Interesser i den daglige Ledelse indenfor de forskellige Forbund, og sandelig ikke for at gøre hverken Forbundene eller »De samv.« mindre og mindre demokratisk i sine Afstemningsformer.

Hvad kommer det os ved, hvad Arbejdsgiverne ønsker i den Retning, det kan under ingen Omstændigheder blive til Gavn for Arbejderstanden, den Stand, som »De Samv.« repræsenterer — eller burde repræsentere. Tror nogen, at Arbejdsgiverne tillod »De Samv.« at blande sig i deres Afstemningsformer, nej, det vilde de nok frabede sig. Vi kunde jo f. Eks. forlange, at vi fremtidig vilde have Forhandlingerne om Overenskomster bibeholdt ude hos Arbejdsgivernes Underorganisationer, saa fik vi ikke alle disse Kampsituationer, thi det er ikke Arbejdsgiverforeningens menige Medlemmer, der er krigsgale, men Hovedledelsen.

Stillingen er snart saaledes, at »De Samv.«s Ledere lader Arbejdsgiverne sidde med Snorene i sine Hænder, og saa foretager d'Hr. Arbejderledere netop lige de Skridt, som Arbejdsgiverne vil have dem til at foretage. Dette fremgaar klart af hele Udviklingen i de senere Aar. Se nu blot sidste Aars (1930) Overenskomstsituation, fik Arbejdsgiverne ikke den Nedskæring, de vilde have, ved »De Samv.«s Hjælp, og fik de ikke Lov til at klumpe det hele sammen, saa det lød: Forslaget skal vedtages af alle Forbund, ellers er det at betragte som forkastet. Vore Ledere gik paa den! I Aar var det ligesaa, »De Samv.« lod det trække i Langdrag, saa Arbejdsgiverne atter fik det hele tilrettelagt paa samme Maade og derved kom til at staa som den sejrende Part, idet de fik Lejlighed til at foretage netop de Skridt, som betinger, at et Forlig altid vil blive i deres Favør. Først Sammenroderiet, og saa faar de atter Lov til at gøre Mæglingsforslaget afhængigt af et enkelt Forbund. Og tror nogen virkelig, at Arbejdsgivere er saa naive, at de kunde tro, at de kunde gennemføre en Reduktion paa 20 pCt., nej, ikke en Øre, hvis vi havde vore Ledere paa vor Side, og de førte Kampen paa en Maade, saa de omgik Arbejdsgivernes Politik. Men de 20 pCt. var kun Bluf fra Arbejdsgivernes Side, de vilde slutte Overenskomster paa det Bestaaende, for saa havde de endda vundet, og det blev Slutresultatet; for saa havde de afskaaret Arbejderne fra at faa Dækning for den Prisstigning, der er begyndt og vil fortsættes et Stykke Tid. Men kender vore Ledere da virkelig ikke snart Arbejdsgiveres Taktik, saa de kan tilrettelægge vore Sager saaledes, at de kuldkaster vore Modstanderes forud lagte og velberegnede Taktik? Det lader i hvert Fald til, at vore Folk virkelig er kommen ind i en Sløvhedstilstand, i hvilken de bare søger at afværge Arbejdsgivernes Skinangreb, men tager de virkelig tiltænkte Stød hjem. Det var vist paa Tiden, hvis Arbejderne her hjemme vedblivende vil staa som førende paa det faglige og politiske Omraade, at vi ser os om efter andre Officerer til at føre os, Folk, der er i Besiddelse af lidt mere strategisk Omdømme, saa de ikke hele Tiden foretager netop den Opstilling af deres Tropper, som Fjenden i en Kampsituation ønsker.

— Der raabes saa meget paa Splittelse, saa snart et menigt Medlem tager til Orde imod den Tendens, der er indenfor de forskellige Hovedledelser til at fratage deres Medlemmer deres Medbestemmelsesret — denne skulde snarere uddybes og ikke indskrænkes —, men det er jo netop Ledelserne, der splitter Arbejderne ved disse Forsøg paa at give Hovedledelserne Magten i Hænde, da Arbejderne jo netop af Erfaring vèd, at disse ikke kan taale at have denne Magt, men misbruger den til Arbejdernes Skade; thi det er jo ikke d'Hrr., der mærker hvor Skoen trykker, de bliver jo ikke skaaret ned ved den Nedskæring de vilde paatvinge os; de har jo deres paa det tørre med al deres Bengnaveri.

— Gennemføres dette Forsøg paa at lægge Afgørelserne i »De samv. Fagforbund«, saa er dette Forbunds Dage talte, og saa kan det ikke nytte, at Ledelsen raaber Splittelsesmænd efter Medlemmerne, men saa er det Medlemmernes Tur til at raabe Forrædere efter de af »De Samv.«s Ledere, der har været med til at gennemføre dette, til Trods for, at de vèd, at de 90 % af Medlemmerne vil stemme imod en saadan Ændring af Fagbevægelsens demokratiske Struktur.

Derfor: Pas paa dem, at de ikke snigløber eder.

Aarhus, i Marts 1932. *J. Hartmann.*

## FREM MED NAVNET!

En anonym Herre, der kalder sig *Typ.*, har i sidste Nr. af Typ.-Tid. faaet optaget en Artikel med Overskriften »Koldt Blod«. Den er slaaet stort op — Skudt Spidsartikel! — og man kunde derfor med Rette forvente, at det var et alvorligt Indlæg i den Strid, Arbejderne for Tiden fører om Politik og Taktik.

Den er alt andet!

Forfatteren, der aabenbart selv mener at være intelligent, generer sig ikke for at anvende en udsøgt Samling Skældsord mod sine politiske Modstandere.

Hør en Gang: Provokatører — Bare ingen Stads af Urostifterne. — . . . patenterede Intelligens, der er saa aandssvag . . . — Slapsvanse. — Usociale Individer. — Lakajer i Nissedragt.

En nobel Herre, den Hr. Typ.

For min Skyld maa han skrive, som han vil — og et Skældsord kan saamænd til Tider virke dejlig forfriskende — men saa skal man ogsaa staa ved det med sit Navn som Underskrift. Krybe i Skjul bag sin Bedstemoders Skørter, det kan man gøre, saa længe man er en lille snotnæset Unge, men som voksen Mand maa man selv staa for Skud, naar man vil angribe andre.

Altsaa: *frem med den anonyme Fisk med det kolde Blod!* Saa kan vi paa lige Fod diskutere Problemerne.

Men maaske Forfatteren har en daarlig Samvittighed?

*Ths. Pedersen.*

— — —

Idet vi gør opmærksom paa, at Angrebet ikke gjaldt bestemte navngivne Personer, lader vi Opfordringen til at forlade Anonymiteten med vor Anbefaling gaa videre til *Typ.* *Red.*

## DEN BELGISKE LOV OM ARBEJDERFERIER

Det Lovforslag angaaende Ferie med Løn, som det belgiske Arbejderpartis Repræsentanter i sin Tid fremsatte i Parlamentet, er meget omfattende. Det omfatter alle under Loven om Overenskomster og Arbejdskontrakter faldende Lønarbejdere, d. v. s. alle Lønarbejdere indenfor Industri, Handel og Landbrug, endvidere alle offentlige Tjenestemænd, Hotelpersonalet, Hjemmearbejdere, Husassistenter og lignende mer eller mindre fjerntstaaende Arbejderkategorier (Teaterpersonalet o. s. v.). Retten til Ferie skal ikke være afhængig af Beskæftigelsens Varighed i en og samme Virksomhed, men efter den samlede Beskæftigelsestid indenfor vedkommende Fag eller Industri. Feriens Varighed foreslaas som følger: 7 Dage efter et Aars Beskæftigelse, 14 Dage efter 5 Aars og 21 Dage efter 15 Aars Beskæftigelse (Søndage indbefattet). For unge Arbejdere under 18 Aar skal Ferien andrage 14 Dage. Ferien skal falde i Tidsrummet fra 1. April til 1. November, og de nærmere Bestemmelser om den Rækkefølge, i hvilken Arbejderne skal have Ferie, fastsættes mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. I Tilfælde af opstaaende Uoverensstemmelser skal Stridsspørgsmaalene afgøres gennem Forhandlinger med den Organisation, som omfatter de fleste Arbejdere i vedkommende Virksomhed. Ferielønnen skal fastsættes paa Grundlag af den i de sidste 13 Uger før Ferien oppebaarne Gennemsnitsfortjeneste og skal betales forud. For saadanne Arbejdere, som ikke har været beskæftiget 3 Maaneder i en og samme Virksomhed, skal Ferielønnen fastsættes paa Grundlag af vedkommende Arbejderkategoris Gennemsnitsløn for de sidste tre Maaneder. I Tilfælde af Afskedigelser, Opsigelse eller Overflytning til anden Virksomhed bliver Ferieretten bestaaende. De grundet paa Strejke, Lockouter, Sygdom, ufrivillig Arbejdsløshed, Arbejdsulykker o. s. v. tabte Arbejdsdage maa først medregnes, dersom det samlede Antal af de paa denne Maade tabte Arbejdsdage overskrider 150 Dage pr. Aar.

I Ferietiden er det Arbejderen forbudt at paatage sig andet Arbejde, det være sig lønnet eller ulønnet. En Krænkelse af denne Bestemmelse har til Følge, at der pr. Arbejdsdag fradrages to Feriedage. Ogsaa Arbejdsgivere, som nægter Arbejdere Ferie, skal straffes, nemlig med Fængsel fra 8 Dage til 2 Maaneder henholdsvis med en Bøde, som skal være dobbelt saa stor som Lønnen for de Feriedage, som er forholdt Arbejderne. Allerede bestaaende Ferieordninger med gunstigere end de i Loven fastsatte Bestemmelser skal ikke berøres af Loven.

For at muliggøre en retfærdig Fordeling af de med Ferieloven forbundne Omkostninger, skal der oprettes en Feriefond, hvortil alle Arbejdsgivere, som beskæftiger Arbejdere i de under Loven faldende Kategorier, er tvungne til at svare Bidrag.

*(I. F. C.)*

## P. NORDLUNDE DØD

I den høje Alder af 84 Aar er *P. Nordlunde* Paaskedag afgaaet ved Døden.

Nordlunde hørte til Fagets Veteraner; han var i 1876 Medlem af den første danske Bogtrykkerdag, gik i 84 til Ny typ. Forening, men vendte senere tilbage til Den typ. Forening. Først paa »Dagbladet«, senere i mange Aar paa »Kristeligt Dagblad« havde Nordlunde sit Arbejde. Han var i mange Aar Kasserer for Enkekassen og sad flere Aar i Stiftelsens Styrelse. Vor gamle Kollegas Begravelse finder Sted Fredag den 1. April fra store Kapel, Vestre Kirkegaard.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

*Firfarvetryk*

er Titlen paa det Foredrag, Medlemmet af Svendeprøvekommissionen, Trykker *Carl Emil Jensen* holder ved Mødet i Morgen Aften.

Det er et aktuelt Emne, og der vil ved den Lejlighed være Anledning til at tale med Foredragsholderen om de Opgaver, som man bliver stillet overfor ved Aflæggelsen af den obligatoriske Svendeprøve.

Efter Foredraget kammeratlig Samvær med fælles Kaffebord, Underholdning m. m.

Mødet holdes i D. s. U.s Ungdomshjem, Falkonerallé 56. *P.*

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Langfredag begravedes fra Brønshøj Kirke under stor Deltagelse den unge Trykker *Ejnar Sørensen* fra Berlingske Tidende. Kun 28 Aar gammel, for et Par Maaneder siden gift, maatte Sørensen i Løbet af et Par Uger bukke under for Sygdom og Død. Vor unge afdøde Kollega havde lært hos P. A. Nielsen og havde i de seneste Aar arbejdet i Berl. Tid., hvor han var vellidt blandt Kammeraterne.

— *Carl Wehage* døde lige op til Paasken, 80 Aar gammel. Wehage var godt kendt af den ældre Generation, han havde — som Faktor i Græbes Bogtrykkeri — været meget afholdt af Personalet. Gamle Wehage havde været Medlem af vort Forbund siden 1872.

Begravelsen fandt Sted 2. Paaskedag fra det store Kapel paa Assistens Kirkegaard.

— Den 23. Marts afgik Sætteren, *Carl Erichsen*, ved Døden, godt 80 Aar gl. Erichsen lærte Faget i Aarhus, arbejdede derefter en kortere Tid hos Schultz for i 1879 at tiltræde Plads i Berlingske Tidende, hvor han virkede i 44 Aar. Afdøde levede nu stille og tilbagetrukkent, og Bisættelsen foregik i dybeste Stilhed.

*70 AAR* fyldte i Tirsdags den 29. Marts Sætteren Frk. *Jenny Lazarus*, Frederiksberg Bogtrykkeri.

*FORENINGEN FOR BOGHAANDVÆRK.* Endnu henligger en Del Eksemplarer af Bogvennen 1931. Bedes *snarest* afhentet mod Betaling af Aarskontingentet 5 *Kr.*

*TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE.* Afstemningsresultatet om Nedsættelse af Dagpengene blev: 459 Nej, 313 Ja, 3 ugyldige Stemmesedler. — Forslaget er herved forkastet.

Den 29. Marts 1932.

*G. Petersen C. J. Dreyer.*

*VORE SANGKOR* har begge givet Koncert i Paasken.

*Gutenberg-Koret* gav som sædvanlig Skærtorsdag Koncert i »Borgernes Hus«, og Programmets første Del var viet den nylig afdøde Komponist Carl Nielsen. Koret sang under sin nye Dirigent, Hr. *Lund-Christiansen*, smukt og med megen Præcision. De assisterende Kunstnere var *Marguerite Viby* og Operasanger *Henry Skjær* samt Violoncellisten *Torben Anton Svendsen.*

*Typografernes Sangforening* koncerterede Paaskelørdag i Studenterforeningen under Ledelse af Hr. *Tiemand Sandorff.* Programmet var lødigt og gennemførtes godt. Assistance ydedes af *Liva Weel*, Operasanger *Børge Christiansen* og den purunge Klaversolist *Inger Klüver.* Begge Steder sluttede Aftenen med et muntert Bal.

*DAGKURSUSET* for arbejdsløse Sættere og Trykkere afsluttedes efter 10 Ugers Forløb Tirsdag før Paaske ved et Kaffebord, hvor Københavns Afdeling var Vært. Der udveksledes Taler mellem Afdelingsformanden, *Sigv. Hellberg*, Formanden for Fagskolen, Bogtr. *Holger Meyer*, Kursusets Leder, Inspektør *Lembek*, og Typograf *V. Helmert*, som paa Kursusdeltagernes Vegne takkede Organisation, Fagskole og Lærerpersonale for de 10 Ugers Adgang til forøget Kundskabserhvervelse. Et Par Sange, skrevet, sat og trykt af et Par af Kursusdeltagerne, gjorde fortjent Lykke.

*FILMEN »SOL, SUNDHED OG SAMFUND«* forevistes Mandag før Paaske for de arbejdsløse Kolleger, der havde Lyst til at overvære Fremførelsen, som Afdelingen havde arrangeret. Det var en tysk Film med pragtfulde Natur- og Sportsbilleder sat op som Kontraster til Storbyens trange Baggaarde, røgfyldte Forstæder og nerveslidende Fabriker. De 100 Kolleger, der var mødt, var glade for Oplevelsen — de 500, der blev borte, snød sig selv for en Times Skønhedsindtryk.

*NYE JOHAN SNELL-FORSKNINGER.* I længere Tid har *L. Chr. Nielsen* i Odense gjort Forstudier til en Artikel om det Materiale, Bogtrykkerne i Inkunabeltiden — de ældste Bøger — anvendte, for at fylde bl. a. de Fagkolumner, der findes i en Del Inkunabler. N. har bl. a. foretaget et Par Rejser til Lübeck og til København, hvor han henholdsvis i Stadtbibliotek og Det store kgl. Bibliotek har gjort Studier, særlig i Bøger trykte af Johan Snell, der var Danmarks første Bogtrykker. Nu i 450-Aaret for Bogtrykkerkunstens Indførelse i Danmark ved Johan Snell, bliver Resultatet offentliggjort i en illu-

streret Artikel, der sikkert vil have almindelig Interesse ogsaa i Udlandets Fagkredse, da man hidtil intet har kendt om det Materiale, der anvendtes paa disse Steder. Det er Meningen, at offentliggøre denne Artikel paa Svensk i »Nordisk Boktryckarekonst«, paa Dansk i »De grafiske Fag« og muligvis ogsaa paa Tysk i et tysk Fagblad. Tiden for Offentliggørelsen bliver omkring 1. Juli i alle Lande. Inkunabeltiden kaldes Tiden fra Gutenbergs Opfindelse af Bogtrykkerkunsten til ca. Aar 1500.

## Tak

Alle de mange Kolleger og Venner, som glædede mig paa min Jubilæumsdag — Forbundet, Gutenbergkoret, Politiken, Social-Demokraten — kort sagt: enhver, som var med i det store Kor af Gratulanter, ældres og yngre — bedes herigennem modtage min dybtfølte Tak. Det gjorde godt.

Med koll. Hilsen
*Th. Berthelsen.*

## Tak

til enhver, som havde en venlig Tanke tilovers for mig paa min 80-Aars Fødselsdag; en særlig Tak til det tekniske Personale i »Gutenberghus«.

*C. W. Nielsen.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

22. Marts: Aarhus 2000,00; Sønderborg 100,00; Varde 150,00; København 20000,00. 23. Marts: Haslev 150,00; Løgstør 75,00. 26. Marts: Rudkøbing 200,00.

København, den 29. Marts 1932.
*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Hj.-arb. Poul Henry Borch (C. Bryrup)

TILTRAADTE

København: 179 Arthur Cederholm fra Helsingør (arbl.).

Aarhus: 3912 J. M. Jensen (arbl.), 6083 Otto Timmermann (arbl.). Haslev: 7422 Jean Petersen (arbl.). Rudkøbing: 1702 Egon Alfred Løvgren (arbl.). Slagelse: 7733 Anker Rudolf Petersen (arbl.), 6540 Børge Emborg (arbl.). Svendborg: 6569 Ejner Bech Petersen (arbl.). Vejle: 7463 Chr. Hvejsel Hansen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7873 Frede Bentzen til Aarhus (arbl.). 1703 Helge Lundqvist til Rudkøbing (arbl.).

Aalborg: 6130 Thorvald Kassov paa Rejse. Aarhus: 6686 Vesty Haagensen paa Rejse, 7475 Ejnar Johansen til Holstebro (arbl.), 4295 Kaj Jensen paa Rejse og 3020 Werner Sørensen paa Rejse. Grenaa: 7863 Carl Wacksmuth (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Haderslev: 3830 Fr. Hess til Kolding (arbl.). Hillerød: 7482 Holger Petersen til Udlandet. Nykøbing F.: 7360 Aage Lundahl til Aarhus i Pl., 7424 Georg Olsen til Aarhus i Pl. Odense: 7622 Anders Axelsen paa Rejse. Randers: 7619 Svend Christiansen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.).

UDMELDTE

København: 1770 Ditlev Jensen (Bogtrykker). 318 Petra Nielsen (fratraadt Faget).

DØDE

København: 4246 Carl Christiansen. 4201 Ejner Sørensen (Berl. Tidende). 8090 Carl Erichsen. 8050 H. Nordlunde. 8133 Carl Wehage.


**· E·L· SERVICE ·**
*Hurtig Udrykning Dag og Nat*
**· ERIK LEVISONS ·**
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018-12783-12784-14823 · NATTELEFON AMAGER 908X.
(20 c)


**T S**

**Reserver den 22. April**

**St. Bededag**

(2 a)

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i »Nørre Central Café« Søndag den 24. April Kl. 11.
Dagsorden iflg. Lovene. (3 a)

### Typografernes Sangforening.

Generalforsamling Onsdag den 27. April. Forslag indsendes i Løbet af 8 Dage.
Reserver St. Bededag: Frokosttur. (1 c)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Værktøj for Sættere og Trykkere.**
Pinzetter 1,25, Aal fra 0,80, Springmaal 3,00, Liniemaal i Nysølv 3,00, Vinkelhager fra 7,50, Sættelinier (enkelte eller hele Sæt), Spids-, Flad- og Net-Dorne etc. Sendes overalt
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,**
København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Maskinsætter**
søger Plads straks eller senere. Eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter,**
Alder 24 Aar, søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter,**
hurtig og paalidelig, kendt med saavel Intertype som Linotype, ønsker Pladsforandring. Gerne deltage i Haandsætning. Er kendt med al Akcidens- og Annoncesætning. Fineste Anbefalinger. Mulige Tilbud i Billet mrkt. »76« modtager Ekspeditionskontoret.

**Typograph-Maskinsætter**
søges til fast Plads i Prov. ved Maskine af nyeste Model. Anbef. for smuk Sats, fin Korrektur og omhyggelig Pleje af Maskinen kræves. Billet mrkt. »75« med Lønfordring modtager Ekspeditionskontoret.

**Fin Chance.**
For Fagmand, der ønsker at blive selvstændig, kan Bogtrykkeri med Annonceblad i stor Stationsby faas til Købs paa særlig gunstige Vilkaar. Udbetaling 4—5000 Kr. Nærmere Oplysninger gennem Billet mrkt. »77« modtager Ekspeditionskontoret.

**Bogtrykkeri til Salg!**
Et mindre Bogtrykkeri i Provinsby er til Salg for en Købesum af 5000 Kr., Udbetaling 3000 Kr. Trykkeriet er i god Drift. Nærmere Oplysninger under Billet mrkt. »74« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kollegier 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
**Grafisk Fagforretning**
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 8. APRIL 1932 59. AARGANG

## 40-TIMERS UGEN

Typografernes Internationale Sekretariats Blad, Mitteilungen, skriver følgende om 40-Timers Ugen:

I Anledning af den faglige Internationales Møde i Bern fra 16. til 18. Marts har de tre grafiske Internationalers Sekretariater holdt et fælles Møde i Typografernes Foreningshus i Bern.

Mødet var en Fortsættelse af de Raadslagninger, som fandt Sted i 1931. De Beslutninger, som blev taget, skulde være af orienterende Art og forelægges de respektive Eksekutiver (udvidede Sekretariatskommissioner).

Paa denne Konference behandledes ogsaa den almindelige økonomiske Krise, Arbejdsløshedens Stigning, Principalernes Angreb paa de Fordele, som de grafiske Arbejdere har tilkæmpet sig, men fremfor alt drøftedes *Forkortelsen af Arbejdstiden* uden Nedslag i Lønnen.

De tre Sekretariater blev enig om følgende Udtalelse, som skulde tilstilles Offentligheden samt de tilsluttede Organisationer:

»I Anledning af Mødet i Den faglige Internationale i Bern har de tre grafiske Internationalers Sekretariater holdt Fællesmøde den 15. Marts 1932. Konferencen godkender og understreger de tidligere fattede Beslutninger med Hensyn til en almindelig Forkortelse af Arbejdstiden. I Tilslutning til Den faglige Internationales Beslutninger betragter Konferencen 40-Timers Ugen som nærmeste Maal for de tilsluttede Forbund.

De tre Sekretariater anbefaler de tilsluttede Organisationer ved Indførelsen af 40-Timers Ugen som Erstatning for den forkortede Arbejdstid at forlange antaget nye Arbejdere.

Kravet om Forkortelse af Arbejdstiden skal stilles uden at Lønningerne nedsættes.«

Denne Beslutning understreger den Udtalelse, som blev vedtaget paa Typograf-Internationalens sidste Kongres. Endvidere er den i Overensstemmelse med det Syn, som de grafiske Internationaler gav Udtryk for paa Mødet i Bern 1930, men direkte understøttet gennem Tingenes Udvikling i de sidste Maaneder.

Man faar absolut det Indtryk, at den nuværende Arbejdsløshed *ikke* er af forbigaaende Natur og at den heller ikke er den eneste Følge af den økonomiske Krise, men at Rationaliseringen og den tekniske Udvikling i de fleste Industrier og Fag har gjort saadanne Fremskridt, at der aldrig mere vil blive Brug for *alle* Arbejdere. Følgen heraf maa blive at søge en Udvej ud af Kaos'et.

Det kapitalistiske System viser sig ude af Stand til at gennemføre en Forandring, og det har ikke Evne til at gennemføre en Omlægning af Produktionen.

Arbejdsgiverne vil af al Magt modsætte sig en yderligere Forkortelse af Arbejdstiden. Selv nu, 13 Aar efter at 48-Timers Ugen, er indført, er der mange, som endnu ikke har forsonet sig med denne Arbejdstid. Naar Arbejdsgiverne gik med til 48-Timers Ugen, var de klar over, at der fremdeles vilde være en Reservearmé af arbejdsledige, som maatte holdes i Live gennem beskedne Understøttelser af Fagforeningerne eller det offentlige.

Naar vi nu som Maal sætter os 40-Timers Ugen, er det ikke alene som Kriseforanstaltning. Den skal ogsaa tjene som en varig Forbedring, en Kompensation for alle dem, som er blevet arbejdsledige som Følge af Rationaliseringen og den tekniske Udvikling. Denne Parole maa hamres ind i Arbejdernes Hoved, thi det er dem, som skal gennemføre Kravet.

Alle vore tilsluttede Organisationer maa agitere for 40-Timers Ugen og sætte dette Krav op som det vigtigste ved Tarifforhandlingerne. Kravet om 40-Timers Ugen maa der ikke gives Slip paa, før det er gennemført. I Dag har det mest Interesse paa Grund af Arbejdsløsheden og Krisen, i Morgen gælder det en fornuftig Fordeling af Produktionen.

## VANDRELIV

Nu, da Foraaret begynder at vise sig for Alvor, var det da ikke en god Idé for mange af de unge arbejdsløse Kolleger, i Stedet for at gaa og se paa de samme gammelkendte Steder, at tage en Tur paa Valsen. Pak Rygsækken og drag afsted. I aner ikke, hvor meget smukt der er at se. F. Eks. en Tur gennem Tyskland og retur. Tag over Hamborg og ned langs Rhinen til Heidelberg. I aner ikke, hvor denne Tur er smuk. Vel nok det skønneste, man nogensinde kan faa at se. Tag over Stuttgart-München-Nürnberg-Leipzig-Berlin tilbage til Danmark. I Tyskland er Understøttelsen 1,75 om Dagen foruden den lokale Understøttelse. I de fleste større Byer gives desuden Kost og Logi, ofte i flere Dage, f. Eks. Hamborg 2 Døgn, Køln 2 Døgn, München 4 Døgn, Leipzig 3 Døgn, Berlin 3 Døgn o. s. v. Eller meld jer ind i de tyske Jugend-Herberger, saa faar I Penge udbetalt i Stedet for Opholdet. For at kunne faa Adgang til Jugend-Herbergerne maa man først og fremmest være Medlem af »Reichverband für deutsche Jugend-Herbergen«. Man maa i god Tid forinden Afrejsen henvende sig til Forbundets herværende Tillidsmand, *Hans U. Wølffel*, Helsingør, der (mod Portogodtgørelse) besvarer alle Forespørgsler og sender Oplysninger og Tryksager om de 2000 Herberger, der findes spredt over Tysklands smukkeste Egne. For at faa udstedt et Medlemskort, maa man indsende et Pasfoto samt nøjagtige Meddelelser om Navn, Fødselsdag, Stilling og Adresse. Aarskontingentet er for Skandinavere 13,50 Kr. for et Kalenderaar, og Beløbet indbetales første Gang ved Indmeldelsen. Det er lettest og billigst at indbetale paa Postgiro til Konto 12183, H. U. Wølffel, Helsingør. Man maa hvert Aar inden Midten af December sende sit Medlemskort tilbage til Tillidsmanden og meddele, om man ønsker det fornyet; undlader man det, er man pligtig til at betale endnu et Aar. Medlemskortene skal i hvert enkelt Tilfælde frem'skaffes fra Tyskland. For alle Herberger gælder det, at Alkohol og Tobak er absolut bandlyst. Man skal helst ankomme inden Kl. 21, og det er Sengetid Kl. 22. Hvis man ikke medfører Lagener eller Soveposer, kan man leje dette paa Stedet. Tæpper udleveres derimod gratis. For Medlemmer, der endnu ikke i Tyskland er understøttelsesberettigede, d. v. s. har haft 26 Ugers Arbejde her i Landet, udbetales ingen fast Dagpengehjælp, men den lokale Understøttelse er derimod en Del højere, og Fordelen er absolut paa disses Side, da de opnaar meget mere, end hvis de havde Ret til Dagpenge. En lille Pjece, (udgivet af Dansk Typograf-Forbund) med Oplysninger om Kasserernes Bopæl, Herbergeradresser, Turlister o. s. v. vilde være en stor Hjælp for dem, der ønskede at tilbringe en Sommer paa Valsen i Tyskland. Rejser du gennem Jylland, er det første tyske Fagforeningskontor i *Flensborg*, og Kassererens Adresse er: Poul Reinhardt, »Volkszeitung«, Grossesstrasse 15, Træffetid: 1½—2½. I *Stettin* er Adressen: Gustav Lange, Blüchersstrasse 13. I *Lübeck* er der intet Afdelingskontor. Det nærmeste bliver i Hamborg, Kasserer Joseph Corti, Gewerkschaftshaus, Besenbinderhof 57², Træffetid 9—12. *864.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København har Møde Mandag den 11. April Kl. 8 i Lokalet Falkonerallé 56.

*Carl Lauritzen* vil tale om »Rejselivet før i Tiden«, og i Tilslutning hertil fremvises en Del Lysbilleder fra Tyskland og Schweiz.

## VOLDGIFTSKENDELSE ANG. BLYSMELTNING

*Sag Nr. 1/1932: Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.*

I Midten af November 1931 blev Dansk Typograf-Forbund opmærksom paa, at Valdemar Pedersens Bogtrykkeri til Omsmeltning af Metal til Brug for Firmaets Sættemaskiner anvendte et Bud, hvis Ugeløn maa antages ikke at have oversteget 35 Kr. Under Paaberaabelse af, at det nævnte Arbejde henhører under Trykkeriarbejderne, hvis almindelige Minimalløn i Henhold til Tariffens § 114 er 54 Kr., har Dansk Typograf-Forbund, efter at det har vist sig umuligt at komme til en Ordning gennem de stedfundne Forhandlinger mellem Organisationerne, nu under denne Sag overfor Københavns Bogtrykkerforening nedlagt Paastand paa, at Valdemar Pedersens Bogtrykkeri kendes forpligtet til at aflønne den paagældende Arbejder i Overensstemmelse med den anførte Paragraf i Tariffen, samt til at yde Efterbetaling med 20 Kr. om Ugen for den Tid, Forholdet har bestaaet, subsidiært fra Midten af November f. A., da Forbundet rejste Sagen overfor Københavns Bogtrykkerforening. — Københavns Bogtrykkerforening paastaar sig frifundet. Subsidiært paastaar Københavns Bogtrykkerforening sig frifundet for Kravet om Efterbetaling.

Dansk Typograf-Forbund anfører til Støtte for sin Paastand, at Trykkeriarbejderne ifølge Tariffens § 114, 3. Stk., er forpligtet til at udføre alt forefaldende Arbejde, som ikke er forbeholdt de teknisk uddannede Arbejdere. Efter Forbundets Opfattelse maa det være en naturlig Følge af denne Tarifbestemmelse, at Trykkeriarbejderne er berettigede til et Arbejde som det i nærværende Sag omhandlede, forsaavidt det ikke udføres af det højere lønnede, teknisk uddannede Personale. Forbundet anfører endvidere, at det under Tarifforhandlinger Gang paa Gang har rejst Krav om en ekstra Betaling til Trykkeriarbejderne for Smeltning af Bly, hvorved det efter Forbundets Mening har været forudsat, at dette Arbejde — med den ovenfor nævnte Begrænsning — henhører under Trykkeriarbejderne. Endelig hævder Forbundet, at Metalsmeltning faktisk i Trykkerierne udføres af Trykkeriarbejdere, der lønnes efter den oftnævnte Tarifbestemmelse. Forbundet har i saa Henseende foretaget en Undersøgelse i en Række Trykkerier, hvoraf det fremgaar, at Metalsmeltning de paagældende Steder, forsaavidt Metallet ikke købes hos et Metalværk, udføres enten af Trykkeriarbejdere eller af Personer, der hører til det teknisk uddannede Personale.

Københavns Bogtrykkerforening anfører paa sin Side, at man ikke af Tariffens § 114, 3. Stk., kan slutte, at Trykkeriarbejderne har Krav paa at udføre alt Arbejde, der ikke er forbeholdt de teknisk uddannede Arbejdere. Ejheller mener Københavns Bogtrykkerforening, at de af Forbundet paaberaabte Tarifforhandlinger kan blive af Interesse for Sagens Afgørelse. Vedrørende Forbundets Redegørelse for Arbejdsforholdene i Trykkerierne anfører Københavns Bogtrykkerforening, at de i Redegørelsen omhandlede Trykkeriarbejdere udfører meget andet Arbejde end Metalsmeltning, og at det er dette andet Arbejde, der begrunder, at de lønnes som Trykkeriarbejdere. Endelig gør Københavns Bogtrykkerforening gældende, at Trykkeriarbejdernes Beskæftigelse vedrører Trykkeriet, medens det i Sagen omhandlede Arbejde ikke har særlig Tilknytning hverken til Trykkeriet eller Sætteriet, idet det udføres i et særligt Rum, der er beliggende i samme Etage som Firmaets Trykkeri, men adskilt fra dette ved en Gang.

Voldgiftsretten er enig med Københavns Bogtrykkerforening i, at § 114, 3. Stk., ikke hjemler Trykkeriarbejderne et tarifmæssigt *Krav* paa *alt* det Arbejde, som de i Henhold til Bestemmelsen er forpligtede til at udføre. Afgørende for, om et Arbejde skal lønnes efter § 114, maa det blive, om Arbejdet kan siges at være »ved Faget«, jfr. Voldgiftskendelsen i Sag Nr. 2/1919, hvilket efter Voldgiftsrettens Opfattelse er Tilfældet med Metalsmeltning. Herimod kan det ikke komme i Betragtning, at Firmaet ikke er tarifmæssig afskaaret fra at købe færdigt Metal hos et Metalværk, naar det dog ikke benytter sig af Adgangen hertil, men faktisk lader Metalsmeltning foretage af en Person, der hører til dets Stab af Arbejdere. Ejheller kan den Omstændighed, at den paagældende Arbejder kun een Gang om Ugen er beskæftiget med Metalsmeltning, medføre, at Arbejdsforholdet falder udenfor § 114, jfr. Voldgiftskendelsen i Sag Nr. 2/1919.

Under Hensyn til, at Afgrænsningen af det Arbejde, der gaar ind under Tariffens § 114, maa erkendes at være noget usikker, bør Firmaet ikke dømmes til at tilsvare Efterbetaling for hele det Tidsrum, i hvilket det omhandlede Forhold har bestaaet. Derimod bør der ydes Efterbetaling fra det Tidspunkt i afvigte November Maaned, da Dansk Typograf-Forbund rejste Sagen overfor Københavns Bogtrykkerforening.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Den omhandlede Arbejder bør lønnes i Overensstemmelse med Tariffens § 114.

Københavns Bogtrykkerforening bør paa Firmaets Vegne til Dansk Typograf-Forbund paa den omhandlede Arbejders Vegne betale Forskellen mellem den Løn, Arbejderen vilde have faaet udbetalt, hvis Tariffens § 114 var blevet bragt i Anvendelse, og den ham udbetalte Løn, dog kun fra det Tidspunkt i afvigte November Maaned, da Sagen af Dansk Typograf-Forbund blev rejst overfor Københavns Bogtrykkerforening.

København, den 31. Marts 1932.

P. V. V.
*Poul Andersen,*
Formand.

## OM SKITSERING

For Sætteren, der vil følge med i den moderne Udvikling indenfor sit Fag, bliver det mere og mere nødvendigt, at han kan skitsere. Det er jo saadan, at der med de nye Stilarter, der til Stadighed kommer frem, kan laves utallige Variationer, og for at Sætteren kan faa et godt Resultat ud af sin Idé, maa han skitsere. Mange Sættere er ikke klar over den store Betydning Skitsen har for Udførelsen af et godt Stykke Arbejde, men det er en ganske afgjort Ting, at Arbejde, udført efter Skitse, bliver ikke alene langt smukkere, men ogsaa langt hurtigere færdigt og som Følge deraf ogsaa langt billigere. Der kunde nævnes mere om Skitsens Betydning, men dette skal ikke gøres her, det vil de forskellige Sættere selv kunne erfare, naar de arbejder efter Skitse. Angaaende Skrifttegning og Skitsering findes der jo ikke mange Bøger, men det allersidste nye paa dette Omraade er de af Willy Schumann, Lærer ved Mesterskolen i Leipzig, udarbejdede Hefter: »Wie entwerfe ich Akzidenzen«.

Denne Serie, der bestaar af 5 Hefter, er meget benyttede i Tyskland, saa meget, at det første Hefte er udsolgt og ikke mere kan faas, men dette Hefte vil blive optrykt og udkomme som Numer 6. Hefterne maaler ca. 24 × 33 cm, og de er indbundet i meget stift Karton med Shirtingryg. 2. Hefte indeholder Omtale og Skitser af Reklamekort, 3. Hefte: Bog- og Katalogudformninger, 4. Hefte: Forskellige Tryksager, 5. Hefte: Skrivekunsten i Akcidensen, 6. Hefte: Forretningstryksager. I disse Hefter er der først en kort Omtale af de paagældende Arbejder og dernæst vises som Skitser Grundformerne med forskellige Opstillinger. Endvidere findes der en Overflod af Eksempler paa forskellige Opgaver, og til disse er der først udført en Skitse, undertiden i flere forskellige Opsætningsmaader, og til disse Skitser findes der Trykprøver, saa man paa denne Maade kan foretage en Sammenligning mellem Skitse og det færdige Udkast. Baade Skitser og Prøver er trykt i flere Farver. 5. Hefte indeholder Forklaring om Tegning af Skrift og ved Eksempler er der vist de forskellige Penne og de forskellige Fremgangsmaader ved Skrifttegning og iøvrigt Udarbejdelsen af Skitser.

Selv om man ikke kan Tysk, vil man faa et stort Udbytte ved at studere disse Hefter, da det største Indhold er Eksempler, og mange af de forskellige Benævnelser er omtrent som i det danske Sprog.

For den Sætter, der har Lyst til og Interesse for sit Fag, er »Wie entwerfe ich Akzidenzen« af meget stor Betydning, og staar han til det daglige Arbejde og mangler en god Idé, kan han blot slaa op i Heftet, der omhandler det paagældende Arbejde, saa skal han nok faa Idéen.

Sagt i Korthed: »Wie entwerfe ich Akzidenzen« er enestaaende lærerige, og de bør ejes af enhver Sætter, ligesom enhver Fagklasse bør anskaffe disse som Satsmønstre for Undervisningen.

København, 28. Marts 1932. *—arlo.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*En Satskonkurrence i Odense.*

Som et Led i de Dygtiggørelses-Bestræbelser, der Landet over udfoldes indenfor Lærlingenes Kreds, har ogsaa Lærlingeforeningen i Odense ladet afholde en Satskonkurrence. De indkomne Forslag er mig tilsendt og jeg skal i det følgende give nogle Oplysninger og knytte enkelte Bemærkninger til denne Konkurrence. Opgaven omfattede en Reklametekst-Opsætning paa enkelt Blad i Oktav Format og Tekstens Affattelse stod i nøje Tilknytning til daglig Praksis. Konkurrencens Tilrettelæggelse besørgedes af Lærer ved Odense tekniske Skole, Typ. *Fr. Boysen*, og Bedømmelsen foretoges af et 3-Mands Udvalg, bestaaende af: Typ. *Fr. Boysen*, Faktor *Hvidhjelm Petersen* og Typ. *Iversen*. Resultatet blev følgende: Udkastet »Fecil« (Indsender: *Henry Larsen*, Odense Amts Bogtrykkeri) og »Fiasko« (Indsender: *Svend Koksbang*, Andelsbogtrykkeriet) blev anset for de to bedste og tildeltes hver en Vinkelhage med indgraveret Navn (skænket af Odense Amts Bogtrykkerforening), 3. Præmie (10 Kr.) tildeltes *Oscar Jørgensen*, Fyns Tidende (»Berthold«), 4. Præmie (5 Kr.) tildeltes *Poul Østergaard*, Centraltrykkeriet (»Trappe«) og 5. Præmie (3 Kr.) tildeltes *Niels Jensen*, Breinholt Nørgaard (»Polar II«). Der indsendtes ialt 31 Udkast, og da Lærlingeforeningen i Odense kun tæller 28 Sætterlærlinge vil det forstaas, at Deltagelsen har været forholdsvis stor. Det er ogsaa glædeligt at kunne fremhæve, at Lokalafdelingen i Odense viste sin Interesse for denne Konkurrence ved, foruden at skænke 10 Kr. som Hjælp til Præmierne, at invitere alle Lærlingene til fælles Kaffebord i Anledning af Præmieuddelingen.

Skal der gives en sammentrængt Karakteristik af Resultatet, gøres det maaske bedst ved at sige, at de indsendte Forslag gennemgaaende tilfredsstillede de Krav, man med nogen Ret kan stille til Deltagerne i en Konkurrence af den foreliggende Art; men det maa da ogsaa erindres, at saa godt som samtlige indsendte Udkast er gjort i den nye Stils Manér og at Udformningsprincipperne for denne Stil endnu kun er lidet kendte. Det gælder næsten alle Forslag, at det funktionelle, det hensigtsmæssige i Opgaven, dette vigtige Element i den nye Typografi, bestandig ligger under for fri Konstruktivisme. Men det er ganske øjensynligt, at Deltagerne i denne Konkurrence har været besjælet af den Vilje, som den store Interesse altid aftvinger — og det er tydeligt, at enkelte af dem er i Besiddelse af saa gode Evner og Anlæg for Typografi, at de under kyndig Vejledning kan naa frem til at blive dygtige Akcidenssættere.

*Charles Moegreen.*

## EN AKTUEL SAMTALE

Vi ramlede sammen, da vi rundede et Gadehjørne.

Et »om Forladelse« var ved at smutte over Tungen paa mig; men blev i Stedet for til et: »Næ —, er det dig, Haakon?« da jeg i den kolliderende Modpart mente at genkende en forhenværende Klasse- og Bænkekammerat fra den store Kommune- samt Friskole forlængst kasserede skumle Bygning i Suhmsgade, København K.

»Hva' Fa'en —, er det dig Ludvig?« kom det prompte igen fra Skolekammeraten, ledsaget af det mere betydende og aktuelle: »hvor skal du hen paa denne Tid af Dagen — er du arbejdsløs?«

»Næ' —, jeg skal hen til Sygekasselægen; men hvorledes — er du arbejdsløs?«

»Ja'e — jeg er en af de mange, der render rundt uden Maal og Med. Jeg har nu snart sagt ikke haft noget at rive i ved Professionen det meste af et Par Aars Tid. Gift er man og Børn har man — saa du forstaar . . .«

»Hvad er du af Profession, Haakon?«

»Ja, jeg drev det til at blive, om man selv maa sige, duelig Klejnsmed med — salig Ihukommelse — stadigt Arbejde hos B. & W. — indtil der ogsaa dér blev »fyret« over en lav Sko, og jeg altsaa heller ikke gik Ram forbi. Men hvad bedriver du, Ludvig?«

»Jeg er Typograf.«

»Typograf! Og *med* Arbejde! Ja, saa er du vel egentlig paa den rigtige Side?«

»Naa — ja — det kan man maaske nok sige; men det er nu en kedelig Misforstaaelse hos mange, at Bestillingen er saa ovenud fed — i Lønning er det store Gros af os under adskillige andre Fags Udøvere. Og saa er ogsaa vi plaget af en foruroligende høj Arbejdsløshed. I vort Fag har Sættemaskinerne . . .«

»Glem ikke, hvad du vil sige, — ja, jeg har selv en Svoger, der er Typograf, saa jeg véd godt, at der hos jer endnu er ikke ringe Forskel paa de forskellige Typograf-Branchers Lønninger, hvad der vist ikke er sundt, — men kan der hos nogen tænkende Sjæl være Tvivl om, at den megen Mekanik med dens tro Følgesvend, det idiotiske Tempo — uden at der snart i en Menneskealder er sket nogen nævneværdig Nedgang i Arbejdstiden — har skabt den overvejende Part af — rent ud sagt — Arbejdsløsheds-Svineriet —?«

»Næ — man skulde ikke tro en saadan Tvivl var mulig; men nu er der jo Tegn i Sol og Maane paa, at der fra Arbejdernes Side — og det ikke blot her paa Pladsen — vil blive foretaget noget alvorligt for en snarlig Arbejdstidsforkortelse, og en saadan maa da føre til — om end ikke til 100 pCt.s Afskaffelse af Arbejdsløsheden —, saa dog rask op herimod.«

»Det maa du ha' Ret i. — Naar blot en Arbejdstidsforkortelse bliver ledsaget af Bestemmelser, der udelukker saa godt som alt Overarbejde. — Dette her med, som i vort Fag, at saa og saa mange Timers Overarbejde kan udføres pr. Uge, og hvad der er herudover bliver afspadseret, rammer ikke Overarbejdsondet i Hjertekulen. Og ethvert aabenlyst eller camoufleret Forsøg paa at give Tempo-Skruen endnu en Tand til, maa der reageres imod — ellers vil en Arbejdstidsforkortelse blive rent illusorisk«.

»Naturligvis —; men har Tempoet mon ikke toppet? — For Resten har endnu saavel akkordlønnede som fastlønnede Arbejdere Tariffer at regne med, saa der er da Mulighed for, at de selv til enhver Tid kan bestemme Farten.« —

»Ja, det er rigtignok — men indtil Dato er det sikkert en bedrøvelig Kendsgerning, at Frygten for Arbejdsløsheden, hos dem, der staar paa Arbejdspladserne, ikke har bidraget til, at der skænkes Tariffer og den Slags nogen udpræget Opmærksomhed — tværtimod —, man er mere optaget af at hytte sit eget Skind.«

»Er du nu ikke lidt bitter, Haakon? — Arbejderne er sikkert i det Hele og store klare over, hvad der tjener dem bedst i deres Besøgelsestid —, og klare over, at Selvmord straffes med Døden.«

»Ja, lad os i hvert Fald haabe, at Arbejderne snart bliver klare over begge Dele; men undskyld mig, at jeg ikke fuldt og fast tror paa, at de endnu er paa Højde med Situationen.«

— — —

»Naa, Haakon — nu maa jeg vist afbryde og se at komme op til Lægen inden han lukker.«

»Hvad fejler dig, Ludvig?«

»Det er ikke godt at vide; det er i hvert Fald noget med Maven —, man er jo som Typograf udsat for en hel Del Daarligdom.«

»Ja, jeg skal nu op paa Fagforeningskontoret og se, om de kan og vil hjælpe mig lidt til en forfalden Husleje. Det er ikke hyggeligt. — Men — man lever jo i Haabet om bedre Tider. — Naa, Farvel, Ludvig — og god Bedring.«

»Farvel, Haakon! Tab ikke Humøret. Vi er Danskere — saa det gaar nok.« — —

*Ludvig.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 20. Marts i Rømersgade. — Dirigent: *Juul-Sørensen*, Sekretæ: *C. O. Petersen*. — Formanden, *Anton Larsen:* For kort Tid siden har Kassen mistet et af sine Bestyrelsesmedlemmer, nemlig Carl Chr. Hansen; gennem de 27 Aar, han har været Medlem af vor Styrelse, har han gjort et stort og uegennyttigt Arbejde. Han var en agtet Ven og god Kammerat, altid villig, altid hjælpsom. Æret være hans Minde. Forsamlingen rejste sig. — Omtalte dernæst Kassens mangeaarige Kasserer, *P. Nordlunde*, der f. T. ligger paa Hospitalet, bragte Generalforsamlingen en Hilsen fra ham.

Dernæst aflagde Formanden en Beretning for Aaret. Finansielt staar Kassen ganske fortrinlig; vi er i Stand til til enhver Tid at kunne klare vore Forpligtelser, men det er ikke saa glimrende med Tilgangen af nye Medlemmer. Naar de, der er udtraadte enten ved Død eller slettede, er trukket fra Tilgangen, saa bliver Overskudet siger og skriver *een*. Det er meget for lidt. Medlemmerne *maa* rundt omkring paa Trykkerierne virke for Tilgang. Sluttelig bragte Formanden Kassens Kasserer, Carl F. Christoffersen, en Tak fordi denne under Form.s Sygdom havde varetaget begge Poster.

Regnskabet: Kassereren, *Carl. F. Christoffersen*, gennemgik ret udførligt Regnskabet.

| | | |
|---|---|---|
| Balance | Kr. | 113,013,99 |
| Overskud | » | 2,380,83 |
| Status | » | 113,112,86 |
| Passiver | » | 350,00 |
| Formue | » | 112,762,86 |
| Legatfondens Balance | » | 6,310,14 |
| Indtægten oversteg Udgiften med | » | 230,02 |

Beretning og Regnskab godkendtes.

Legatfonden: *Formanden* meddelte, at der var uddelt 14 Portioner i Aarets Løb. Der var stadig mange Ansøgere, men Styrelsen forsøgte efter bedste Evne at give til dem, der virkelig trængte til disse 45 Kr. — Paa Foranledning af *E. Sømberg* udspandt der sig en lille Diskussion mellem Kassereren, Formanden, Bynch, Johs. Larsen, Chr. Christensen og Anton Jensen. — De faldne Udtalelser toges til Efterretning.

Valg: Paa Forslag af Formanden genvalgtes med Akklamation Kassens Kasserer, *Carl F. Christoffersen;* ligeledes genvalgtes *N. Chr. Christensen* og nyvalgtes *Juul-Sørensen*, begge eenstemmigt.

Den afgaaede Revisor, *E. Hammer* og Revisorsuppleanten, *E. Sømberg*, genvalgtes ligeledes.

*Formanden* mindede sluttelig om at virke for Tilgang. — *Dirigenten* sluttede derefter Generalforsamlingen med Opfordring til Formanden om at bringe P. Nordlunde vor Hilsen.

## FORRETNINGSUDVALGSMØDE

29. Marts 1932.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra et Møde i Hillerød og refererede to Mæglingsmøder fra Randers. — Til Efterretning.

2. Fra De samv. Fagforbund forelaa et Cirkulære vedrørende Arbejdstiden. — Forelægges Forbundsstyrelsen.

3. Et Medlem i København var af Afdelingsstyrelsen indstillet til Tillidsmandsunderstøttelse. — Bevilgedes.

4. Et Medlem i Thisted fik i Henhold til Lovenes §§ 97 og 105 Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen.

5. Et Medlem i Aarhus anmodede paa Grund af Alder om Kontingentfrihed. — Bevilgedes.

6. Hovedkassereren havde fremsendt det reviderede Regnskab for 1931 samt Regnskaberne for den københavnske og Provinsernes Begravelseskasser:

| | | |
|---|---|---|
| Beholdn. d. 31. Decbr. 1931 var | Kr. | 2,977,994.10 |
| I den forløbne Del af 1932 overstiger Udgiften Indtægten med | - | 116,398.47 |
| hvorefter Beholdningen i Kassebogen d. 29. Marts 1932 bliver | Kr. | 2,861,595.63 |
| Hertil kommer Beholdningen i Ejendom | - | 3,345.27 |
| samt Beholdningen i Juleuddelingen | - | 727.86 |
| Pr. 29. Marts 1932 | Kr. | 2,865,668.76 |

hvilken Beholdning fandtes til Stede saaledes:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| I Sparekassen; | | | | |
| Arbejdsløshedskassen | Kr. | 699,442.62 | | |
| I de øvrige Kasser | - | 1,539,640.83 | | |
| | | | Kr. | 2,239,083.45 |
| I Obligationer | | | - | 330,432.00 |
| I Prioriteter | | | - | 231,696.07 |
| I Aktier | | | - | 60,500.00 |
| I Depositum | | | - | 500.00 |
| I Kassebilag | | | - | 2,894.86 |
| I Kontant | | | - | 562.38 |
| | | | Kr. | 2,865,668.76 |

| | | |
|---|---|---|
| *Status* pr. 31. December 1931 udviser i Aktiver | Kr. | 3,050,730,72 |
| Formue | Kr. | 3,050,730.72 |

## NÆR OG FJERN

*50-AARS-JUBILÆUM.* Lørdag den 9. April kan Faktor *Th. Walther* fejre 50-Aars Dagen for sin Indmeldelse i Dansk Typograf-Forbund. Walther, der har lært paa Horsens Folkeblad og arbejdet her i hele det lange Tidsrum, først i nogle faa Aar som Haandsætter og derefter som Ombryder, er særlig paa disse Felter kendt som en ualmindelig akkurat og hurtig Arbejder. I de senere Aar har Walther været ansat som Faktor ved Bladet, en Stilling, han har udfyldt til saavel Firmaets som Kollegernes Tilfredshed.

Jubilaren, der kan glæde sig ved et særdeles godt Helbred, vil sikkert endnu i mange Aar kunde bestride sin ansvarsfulde Plads, og bringer Kollegerne ham herved sin bedste Lykønskning paa Dagen. *F. & J.*

*25-AARS JUBILÆUM.* Haandsætter, *Jens Olsen*, kan Fredag d. 8. April fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse i Firmaet J. H. Schultz A/S Bogtrykkerier.

Jens Olsen, der udlærtes i Nørrebros grafiske Etablissement, er kendt som en stilfærdig Kollega, der i et Par Perioder paa udmærket Maade beklædte Posten som Haandsætter-Tillidsmand og Kasserer for Personaleklubben, der paa den afholdte Kollegas Jubilæumsdag vil hædre ham og bringe ham sin Tak og Hilsen. *H. E.*

— Samme Dag fejrer Faktor *Frederik Clausen 50-Aars Svendejubilæum.* Fr. Clausen, der lærte og udlærte hos J. H. Schultz og stadig har virket samme Sted, er kendt og agtet af Personalet som en jovial og elskværdig Mand. — Ogsaa denne Kollega vil Personaleklubben paa den sjældne Jubilæumsdag bringe sin Hyldest og Hilsen. *H. E.*

*RETTELSE.* I Spidsartiklen i sidste Numer havde der indsneget sig en meningsforstyrrende Fejl, idet der om Kravet om en varig Nedsættelse af Ejendomsskatterne paa Landet stod: »Hvis det lykkes de reaktionære at gennemføre ogsaa dette Krav, da har de vundet Spillet til Fordel for — Prioritets*haverne.*« Der skulde naturligvis staa: Prioritets*ejerne.*

## Tak

Enhver, der glædede mig paa en eller anden Maade paa min 50-Aars Jubilæumsdag som Typograf, bedes herved modtage min hjerteligste Tak.

Odense, (Typografernes Stiftelse, Kapelvej 5), 30. Marts 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

30. Marts: Aalborg 500,00; Randers 500,00. 31. Marts: Odder 200,00; Sønderborg 100,00. 1. April: Faaborg 200,00. 2. April: Holbæk 500,00. 4. April: Holstebro 500,00. 5. April: Helsingør 400,00; Nakskov 250,00; Viborg 500,00.

København, den 5. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Ester Gudrun Schütt, udl. 14. 3. 32 hos Qvist & Co. (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Alfred Sørensen, udl. 5. 4. 32 i »Phønix«, Sætter Victor Christensen, udl. 2. 4. 32 i Demokraten, Trykker Kaj Jordhøj, udl. 1. 4. 32 hos M. Frederiksen. Holstebro: Sætter Oskar Lauridsen, udl. 1. 4. 32 i Holstebro Dagblad. Silkeborg: Sætter Frode Konrad, udl. 1. 4. 32 hos L. P. Nielsen. Vejle: Sætter Anker Hartvig, udl. 1. 4. 32 i Vejle Amts Folkeblad.

TILTRAADTE

København: 1316 Henning Larsen fra Stege (arbl.). 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.). 4288 Carl Christensen fra Aarhus (Laursen). 856 Michael Loof fra Svendborg (arbl.).

Aalborg: 1353 Otto Hein (syg). Aarhus: 7360 Aage G. Lunddahl (udenfor Faget), 7427 Georg Em. Olsen (udenfor Faget), 7873 Frede Bentzen (arbl.), 6160 Niels Vestergaard (arbl.), 7970 Anker Petersen (arbl.), 6820 Vald. Leth (arbl.), 3637 Chr. Worm (arbl.) og 6686 Vesty Haagensen (arbl.). Hillerød: 674 Bing-Christensen i Plads. Kolding: 7939 Børge Hansen (arbl.), 3830 Friedrich Hess (arbl.). Korsør 7859 Helge Larsen (arbl.). Køge: 2599 Christian Schmidt (syg). Odense: 6240 Erik Alex. Larsen (arbl.). Ringsted: 6882 Asger Nielsen (arbl.). 7733 Anker Rudolf Petersen (Chr. Hansen). Skive: 7469 N. Chr. Pedersen (arbl.), 6562 Laur. Willadsen (arbl.) og 6552 Ernst Pedersen (arbl.). Skjern: 7826 Bernh. Lunddahl (J. Strandbygaard). Stubbekøbing: 6080 Hans R. Hansen (arbl.). Vejle: 6602 Max Jensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1702 Egon Løwgreen til Rudkøbing (arbl.). 7800 Alfred Thomsen til Haderslev (arbl.). 7088 Magni Andersen til Helsingør i Plads. 6068 Knud Larsen til Helsingør (arbl.). 2389 Elisabeth Schmidt til Aalborg (arbl.). 7010 Holger Krøyer paa Rejse. 7850 Weber Nielsen til Silkeborg (arbl.). 7585 Holger Breill paa Rejse.

Aalborg: 7406 Carl Knudsen til Brønderslev i Plads. Aarhus: 4288 Carl Joh. Christensen til Kbhvn. (arbl.), 6995 Osv. Jørgensen paa Rejse og 7657 Alb. Magnussen paa Rejse. Haderslev: 7800 Alfr. Thomsen til Kbhvn. (arbl.). Haslev: 6552 Ernst Pedersen til Skive (arbl.). Helsingør: 6562 L. L. Willadsen paa Rejse, 179 Arthur Cederholm paa Rejse, 6280 Hans Rasm. Hansen paa Rejse. 3175 Willy Petersen paa Rejse, og 7469 N. C. Petersen paa Rejse. Hillerød: 674 Bing-Christensen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 3830 Friedrich Hess paa Rejse. Ringkøbing: 7826 Bernh. Lunddahl til Skjern i Plads. Skjern: 6279 Ernst Bank til Ringkøbing (syg). Stege: 1316 Henning V. Larsen til Kbhvn. Svendborg: 856 Michael Loof til Kbhvn. (arbl.). Slagelse: 7733 Anker Rudolf Petersen til Ringsted (arbl.).

UDMELDTE

København: 4164 Petry Hansen ( ? ? ? hos P. Hansen).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 865 Kurt Witt (B. Nielsen) 944 Aksel Jørgensen (Forlagstrykkeriet). 2694 Knud Lilliegren (Alexander Jensens Eftf.).

## Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 8. d. M. Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

## Typografernes fagtekniske Samvirke i København.

Møde Mandag den 11. April Kl. 8 i Lokalet Falkonerallé 56. — *C. Lauritzen* fortæller om »Rejselivet før i Tiden«. Fremvisning af en Del Lysbilleder fra Tyskland og Schweiz.

## Typografernes Sportsklub

afholder

Fredag den 22. April (St. Bededag) Kl. 1

**Mesterskabskonkurrence**

Forchhammersvej 18

Entré 50 Øre

Om Aftenen Kl. 8 pr. afholdes i Empiresalen, Blegdamsvej Nr. 26, en

**Broget Aften**

Billet **1 Kr.**

Herefter Bal til Kl. 3

Billetter faas hos Foreningens Medlemmer. (2 b.)

**BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN**

afholder ordinær Generalforsamling *Mandag den 25. April Kl. 8* i Lokalet Falkonerallé 56.

Forslag, som ønskes behandlede, maa indsendes motiverede til Styrelsen senest 4 Dage før Generalforsamlingen.

*Styrelsen.*


**E.L. METAL**

*Til Sætte-maskiner og Stereotypi.*

*Staar paa Højde med prima engelsk og amerikansk Metal*

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

(20 d)

ANNONCER

**„Wie entwerfe ich Akzidenzen".**

Dette enestaaende Værk, med Tusinder af Idéer for alle Arter Tryksager, er af uvurderlig Betydning for den moderne indstillede Bogtrykker eller Typograf. 10 Kr. pr. Hefte.

**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Maskinsætter,**

Alder 24 Aar, søger Plads straks eller senere. Evt. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter,**

hurtig og paalidelig, kendt med saavel Intertype som Linotype, ønsker Pladsforandring. Gerne deltage i Haandsætning. Er kendt med al Akcidens- og Annoncesætning. Fineste Anbefalinger. Mulige Tilbud i Billet mrkt. »76« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**

**Købmagergade 30, II**

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.

Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**

**Klareboderne 2, II,**

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**ADOLPH WULFF**

fører alle Artikler for Bogtrykkere

**Maskiner • Skrifter • Farver**

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi

*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*

**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**

Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**

CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396

*EGET SKRIFTSTØBERI*

*GRAFISK FAGFORRETNING*

ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG

KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER

Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.

Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 15. APRIL 1932 59. AARGANG


## BLOKADE MEDDELELSE

Da Trykkeriet »*Cervuspressen*« s Indehaver, Hr. Steen Hinrichsen, er under Konkursbehandling og vort Krav anmeldt til Skifteretten, meddeles det, at Trykkeriets Lokaler, P. Bangsvej 34, er overtaget af d'Hrr. Lundh-Jensen og Nyborg, som derfra vil drive Trykkerivirksomhed; og da disse Herrer har underskrevet Tarifen, er Stedet ikke mere omfattet af den mod Hr. Steen Hinrichsen iværksatte Blokade.

København, den 13. April 1932.

P. F. V.
*Sigv. Hellberg.*

## ARBEJDSLØSHEDEN JUBILERER

Det var i Lørdags 25 Aar siden Arbejdsløsheden blev officielt »anerkendt« i Danmark. Den 9. April 1907 underskrev Kongen en af Rigsdagen vedtagen Lov om statsanerkendte og stats- og kommuneunderstøttede Arbejdsløshedskasser.

I den Anledning har Arbejdsdirektør *Aage Vater*, bistaaet af kendte Mænd indenfor Arbejdsløshedskasserne, udarbejdet og udsendt et stort og omfattende Jubilæumsskrift, der redegør for Kassernes Virksomhed i de forløbne Aar.

Forud for Lovens Vedtagelse var der nedsat en Kommission paa 19 Medlemmer, og i denne Kommission var der i Følge Jubilæumsskriftet Enighed om, at »Arbejdsløsheden var et socialt Onde, der træffer mangen Arbejder uden egen Skyld, hvorfor det var naturligt for Samfundet at *træffe saadanne Foranstaltninger, at Arbejdsløsheden saa vidt muligt helt forsvandt eller i hvert Fald blev betydelig indskrænket*«.

Resultatet af denne Kommissionens Arbejde blev imidlertid ikke, at man fremsatte Forslag, der tog Sigte paa at *afskaffe* Arbejdsløsheden. Man indskrænkede sig til at anbefale den lettere, men mere negative Opgave at »mildne Arbejdsløshedens Følger«, og Resultatet blev altsaa Loven af 1907, som siden er bleven revideret adskillige Gange.

Hvis man kunde udmaale Arbejdsløshedslovgivningen efter det stadig stigende Arbejde i Arbejdsløshedsdepartementet, der i sidste Aar alene har udsendt 8—9000 Skrivelser, eller efter de mange Millioner, der i de 25 Aar er udbetalt gennem Arbejdsløshedskasserne, maa det indrømmes, at vi her staar overfor en afgjort Sukces.

Men desværre har denne Sukces været betinget af en Aar for Aar voksende Arbejdsløshed, og denne har nu ved Afslutningen af de 25 Aar naaet saadanne Dimensioner, at Samfundet næppe længer kan magte Opgaven: at yde Understøttelser til de mange Tusinde ulykkelige, der er berøvet enhver Mulighed for ved eget Arbejde at kunne skaffe det nødvendige til Livets Opretholdelse.

Med al Respekt for den Hjælp, der gennem Aarene er ydet de arbejdsløse, kan man dog ikke fri sig for den Tanke, at meget vilde have været anderledes, hvis den omtalte Kommission i Stedet for at indskrænke sig til at »mildne Luften for de klippede Faar« havde givet sig i Lag med selve Hovedopgaven: at udfinde Aarsagerne til og Midlerne imod Arbejdsløsheden. Nu er dette Arbejde sikkert ulige vanskeligere.

Vel havde vi ikke den Gang en Verdenskrig at henvise til, men de saakaldte tekniske »Fremskridt« havde allerede da begyndt sin Udryddelseskrig mod Arbejderne. Hvad om man paa daværende Tidspunkt havde paapeget Nødvendigheden af en Indskrænkning af Arbejdstiden i samme Grad som Maskinerne overflødiggjorde den levende Arbejdskraft!

Men det gjorde man ikke. Den Opgave overlod man til Efterkommerne.

Og derfor burde det udsendte Jubilæumsskrift vist rettelig være udkommet med — Sørgerand!

*Fr. N.*

## ARBEJDSLØSHEDEN

Det alt overvejende Spørgsmaal i disse strenge Tider, hvor der ellers er Spørgsmaal nok at stille og løse er: *Arbejdsløsheden.* Vi har set Arbejdsløsheden stige i en Grad som aldrig før, uden at *de*, som har Pligt og Magt til at gøre noget, gør noget, som virkelig kan hjælpe. Det er *ikke* Arbejderne, der er Skyld i den store Arbejdsløshed, og det er derfor heller ikke *dem*, der skal betale Krisens Omkostninger, men det er jo altid nemmest at losse Byrderne over paa Arbejderklassen. Det er Samfundets Pligt at sørge for sine Medlemmer; thi vi har *alle* Ret til at leve.

Naar saa de, der staar i Spidsen for vort Samfund: Regering, Magistrat, Banker o.s.v., ikke varetager disse Pligter til vor Tilfredshed, da maa vi prøve paa selv at tage Spørgsmaal, der ligger for, op til Drøftelse, og vi maa mere end det. *Vi maa handle!* Det hjælper ikke, at vi diskuterer baade her og der, fra Regeringen og nedefter. *Vi maa løse Problemerne!* Vi maa hjælpe vore Kammerater, som gaar arbejdsløse, og det gør vi ikke ved at give dem en 10 Kroneseddel af og til, men det gør vi ved at kræve Arbejdstiden nedsat til 6 á 7 Timer og Overarbejdet afskaffet eller Afspasering til Fordel for Fagets arbejdsløse.

Vi maa til den kommende Vinter, hvor Tarifen udløber, kræve og *kæmpe* for en Arbejdstidsforkortelse.

Det er det vigtigste!

Dertil kommer, at vi maa forlange Septemberforliget afskaffet som Grundlov for Arbejderne, Voldgiftsrettens Ophævelse, hvilket vilde betyde mange Penge i Fagforeningernes Kasser, Tugthuslovens Ophævelse o. s. v.

En Ting kan vi straks begynde paa som Modangreb mod Arbejdsgivernes Forsøg paa at presse Tempoet op til et højere Niveau, end vi faar Løn for, nemlig ved at rette os efter § 20 i Tarifen, som siger: At vi kun er pligtig til at udføre Arbejde for den Løn, som vedkommende Medlem oppebærer, og ikke som Tilfældet er nu, hvor den ene Kollega søger at overgaa den anden i Præstation og derved ødelægger Faget baade for sig selv og for sine Kolleger og i Særdeleshed forringer Chancen for de arbejdsløse til at faa »et Job«.

Jeg slutter med at minde om, at Dansk Typograf-Forbund var det første Forbund, der gennemførte 8 Timers Dagen, og at vi i Kraft af, at vi kan lægge Pressen stille og Konkurrencen fra Udlandet er ringe, besidder en stor, ja, den største Slagkraft i en Kamp for vore retfærdige Krav. Vi har en Fagforening, som økonomisk staar stærkt, *vi har Pligt til at vise Vejen* for de øvrige Fag; thi vor Sejr i Kampen for Forkortelse af Arbejdstiden betyder Sejr for hele Arbejderklassen, og alle Arbejdere vil staa solidarisk i denne Kamp.

*Leve den røde Enhedsfront!*

*Eigil Hansen,*
Medl. 384.

## FRA IGLAU TIL PRAG

Af *Viggo Nielsen.*

(Fortsat.)

Jeg sagde, at ensomme Vandringer var de mest rentable. Dette gælder ikke blot umiddelbart, men ogsaa sidenhen. Ofte, naar jeg mente at være optaget af mit Arbejde, kunde uventet et Billede dukke op af Erindringens Dyb: ét af de utallige, som undervejs uden nogen bevidst Medvirken har bundfældet sig i min »Optager«. Men nu staar det der, frisk og levende! Og uvilkaarlig ser jeg indad, genoplevende hin ejendommelige Stemning — alt imens jeg glemmer at se udad: paa Manuskript, Korrektur eller Aflægning eller hvad det nu er, en ironisk Skæbne i det givne Øjeblik har velsignet mig med. Man falder saa smaat i Staver, mens man prøver at

afgøre, *hvor* det var, man har set det dér? Ikke altid lykkes det. Men stedse kommer de paany, disse Billeder fra en svunden Tid. De syntes at være forsvundne; men de *er* der alligevel ét eller andet Sted. Aar efter melder de sig, overraskende — for atter at forsvinde ligesaa mystisk, som de er komne.

Jeg foretrækker et *saadant* »Prospektkort-Album« for ethvert andet.

Det mærkeligste er maaske, at det stedse er *Naturen*, der opfører sig paa den Maade, aldrig Mennesket. Alligevel kan ogsaa Mennesker *undertiden* fortjene at mindes. Paa denne Rejse oplevede jeg et Par Stykker, som jeg endnu ikke har glemt. —

Først gjaldt det at komme til *Tabor*, hvor Hussiterne i sin Tid har haft en Højborg; deraf Navnet. Hvormeget der endnu er tilbage af »Huss'ismen« udover de mange Gadenavne og Pladser, som rundt i Republiken tillige med diverse Mindesmærker bærer Ján Huss' Navn, véd jeg ikke. Det er mig nok at vide, at hans »religiøse« Modstandere ved en passende Lejlighed *stegte* ham. Uden Tvivl et probat Middel.

Tabor er anbragt, ikke uden Skønsomhed, paa en højrygget Halvø, der i paakommende Tilfælde kan tjene som naturlig Fæstning. Rundt omkring denne slaar en lille Flod sine blinkende Bugter; og ovre paa den modsatte Skraaning klavrer Naale- og Løvtræer ihærdigt opefter, lige til de har erobret Toppen. Men Udsigten lønner saa til Gengæld Umagen. Det hele minder noget om *Bern*, blot i mindre Format.

Bygningerne bestaar af en interessant Blanding af helt moderne Type og af de helt gamle. De to største offentlige Pladser tilhører hver sin Gruppe. Paa den moderne ses et stort Broncemonument for *Huss*.

Det »moderne« Element er det naturlige Udtryk for en ung, fremstormende Nationalisme; et ret interessant Kapitel, som jeg maaske en anden Gang kan vende tilbage til. Den gærer og skummer, som ny Vin. Ny Vin er en Kende uregerlig; men den siges at være god, naar den behandles rigtigt.

At man i Bøhmen ikke generes af den Horde »Rejsende«, som man uundgaaeligt møder i Tyskland, skyldes ikke mindst Sprogvanskeligheden. Hvad mener man f. Eks. om et lille Ord som: »Trn«? Man tror vel, det maa være en Forkortelse, men det er det ikke. Det betyder »Torn« og er Navnet paa et lille Vittighedsblad, som iøvrigt ikke stikker; for det nænner det ikke.

I Tabor traf jeg en ung, flink Redaktør af det lokale Arbejderblad. Han var noget slankere end de fleste »Social«-Redaktører her. Han sikrede mig Logis i »Sociernes« Hus. Da jeg var gaaet, sendte han et Bud bag efter mig med en Haandfuld Kroner — »til Cigaretter«. Han havde vel generet sig ved ligefrem at byde mig dem.

I Logis'et blev jeg modtaget af en ældre Kvinde, der søgte at forklare mig Situationen paa Chekisk. Som det senere afsløredes tog hun mig for en Ungarer. Da hun havde begrebet, at jeg var »dansk«, begyndte hun med Tysk.

Mandag Morgen drog jeg videre til *Pisek*.

Jeg mindes ikke længere, hvor langt der er mellem de to Byer. Sligt glemmes, naar man har mange og lange Veje bag sig. Men jeg véd da, at jeg naaede til Pisek Kl. 11 om Aftenen.

Undervejs var jeg drejet af for at søge Ophold for Natten hos »Starosten« i en Landsby. »Starosta« er Byens »Ældste« og gør det for baade »Sogneraadsformand« og »Sognefoged«. Nattelogis'et behagede mig ikke. Jeg gik saa videre og kom igen forbi de smaa Damme, hvor Klokkefrøerne nu »kimede« af fuld Hals.

Den første, jeg mødte i Pisek, var en ung Politibetjent. Efter hans dunkle Skildring søgte og fandt jeg omsider Raadhuset. Men da var det baade koldt og mørkt. Ovenpaa den lange Vandring var det alligevel rart at komme indendørs. Da Præliminarierne var overstaaet, viste Tjeneren mig mit Værelse for Natten: Den midterste af tre Celler. Sengen bestod af en simpel Træbriks i hele Cellens Bredde, hævet ca. 1/2 Meter over Gulvet og gæstfrit skraanende opefter. Lys var der ikke, Stol ikke heller; ingen Knager, intet Tæppe — kun »Briksen«. Det hjalp ikke meget, at der udenfor stod en diger Kakkelovn med et helt Bjerg af Briketter ved Siden; for der var ikke noget at tænde op ved. Det hjalp ikke heller, at der i den ene Nabocelle laa et Tæppe paa Briksen; thi Cellen var lukket. Udefra skar det elektriske Lys i Øjnene, og indendørs var Gulvet dækket af et Lag »diverse«, hvis Odeur virkede ophidsende paa Indbildningskraften. Paa saadanne Vilkaar skulde jeg nu oppebie den signede Dag. Jeg var ikke just kommen fra Dynen og i Halmen, snarere fra Stalden og paa de skraa Brædder; men heller ikke dette tiltalte mig. Og vente *maatte* jeg.

---

## *FORAAR*

*Der hvisker i Sindet et Stemmernes Kor*
*om Vaar og om længere Dage;*
*og Øjet kan frydes ved Spædvækstens Flor,*
*der virker saa stærkt i det svage.*

*Se, Solen gaar sejrende, Dag efter Dag,*
*saa frygtløs vor Vinter i Møde,*
*og Solens Bedrifter er ikke Bedrag:*
*snart krystet er Vintren til døde.*

*Mit Øre er opladt for Smaafuglens Sang —*
*en Karskhed besynger os Gryet;*
*naar Martsfrosten dømt er til Undergang,*
*bekræfter den Vaaren fornyet.*

*O, lytter til Vaarens forjættende: Se,*
*her er jeg paa Dannemarks Vange!*
*Thi dulmes kan Hjerternes knugende Ve —*
*af Foraarets Farver og Klange.*

*Marts 1932.* *Emil L. Sømberg.*

---

## 25-AARS JUBILÆUM

Skive Lokalafdeling kunde den 1. April i Aar fejre sin 25-aarige Bestaaen, og i den Anledning samledes Afdelingens Medlemmer med Damer til en storstilet Fest i Haandværkerforeningens Selskabslokaler. Som Gæster var til Stede Forbundsformand *Julius Schrøder*, Forretningsfører *Karl Sørensen* og Portør *Peter Olsen* som Repræsentant for Arbejdernes Fællesorganisation. Under Middagen opridsede *Karl Sørensen* i store Træk Skive Afd.s Historie og Grunden til, at Skive Afd. kun fejrede 25-Aars Jubilæum, mens saa mange andre Afdelinger i Aar fejrede deres 50-aarige Bestaaen.

*Jul. Schrøder* dvælede særlig ved Forskellene paa tidligere Tider og nu, og pegede paa de i alle Retninger forbedrede Arbejdsvilkaar, hvis Glans desværre svækkedes en Del af den store Arbejdsløshed og den herskende økonomiske Krise. Omtalte endvidere Skive Afd. som en Foregangsafdeling, en Afdeling, hvorfra der kom mange nye Tanker og Idéer.

*Peter Olsen* takkede Afdelingen for dens store Interesse for Arbejdet i Fællesorganisationen.

Formanden, *Chr. Mortensen*, pegede paa, at havde det før været nyttigt for Arbejderne at organisere sig, saa vilde det i Fremtiden være en bydende Nødvendighed. Omtalte derefter, hvorledes Dansk Typograf-Forbund var det faste Holdepunkt i Tilværelsen for de Medlemmer, der var kommet i Vanskelighed, enten paa Grund af Arbejdsløshed eller Sygdom.

Formanden for Festudvalget, *G. Christoffersen*, Bogtrykker *A. C. Schou*, der i Aar har staaet som Medlem af Afdelingen i 25 Aar, med flere, havde ligeledes Ordet. Til Festen var indløbet Hilsener fra tidligere Skive-Kolleger samt en Del Gaver. Iøvrigt formede Festen sig i alle Maader vellykket med Middag, Underholdning, Dans, Kaffebord, Overraskelser, Smørrebrødsbord og et Væld af Sange, Festavis og Festskrift.

— — —

Det var efter normal Solopgang og i Regnvejr, »da de »Typer« i Skive de ginge fra Fest«.

*Cl. M.*

---

## PROBLEMET: »ARBEJDSLØSHEDEN«

Dette Problem — det danske Samfunds største Diskusions Emne, lige fra den menige Arbejder til de højeste Statshoveder, Videnskabsmænd, Arbejdsgivere, Fagforeninger o. s. v. — er jo et højest aktuelt Spørgsmaal, der kan ses og tales om fra alle mulige og umulige Synspunkter.

Omtrent alle har denne ene Benævnelse om Arbejdsløsheden nemlig »Krisen« og hvad mener man med dette Ord »Krise?« Nogle mener Overbefolkning, andre ser paa den politiske Side, andre igen mener Overproduktion og Maskin-Overflod, men hvem har tænkt paa de farvede Racer, hvem har tænkt at lægge Skylden paa dem?

De farvede Racer: »Kinesere, Japanere, Indere, har lært den hvide Races Teknik og Hemmeligheder, som den nu selv bruger i sin egen Tjeneste. Man kan bare se paa Indien, der boycotter engelske Varer, de vælger at gøre passiv Modstand i Stedet for aktiv, og det er bevist, at den virker langt frygteligere end Vaabenmagt. Englænderne har gaaet fra den ene Yderlighed til den anden, først ved at kaste Gandhi i Fængsel, bagefter ved at tage ham til England og vise ham den engelske Industris Elendighed. Da Gandhi saa den, sagde han rolig til Englænderne: »Gør ligesom Inderne, producer til jer selv«.

Det er, hvad den hvide Race har faaet ud af at prale og anlægge Fabrikker i de farvede Nationers Lande, de har selv lært os Stregen af, og i Kraft af deres billige Arbejdskraft er de blevet den farligste Konkurrent til deres egne Læremestre. Det er min Opfattelse, at dette er rigtigt; ethvert Land maa jo se sig tvunget til som Gandhi siger: »Forsørg jer selv, og producer til jer selv«.

Denne »Krise« er jo ikke som tidligere, af forbigaaende Natur, det kan i alt Fald ethvert sundt og fornuftigt tænkende Menneske indse. Naar han nu *er* arbejdsløs, *er* han en Slags Overskud, der ikke er Brug for. Den permanente Arbejdsløshed er en Kendsgerning, og den stiger og stiger stadigvæk. Er dette ikke de sikreste Tegn paa disse Teoriers Rigtighed. Jo, absolut.

*Romeo Slemin.*

---

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Lørdag den 23. April afholdes et Møde i Fællesskab med 5 andre Lærlingeafdelinger. Den kendte Kommunelærer *Otto W. Nielsen* taler om *»Fra Laug til Fagforeningerne i Dag«*. Derefter Diskussion. Mødet holdes i »D. s. U.«s Ungdomshjem, Falkonerallé 56, Kl. 20.

---

## Hjertelig Tak

til alle Kolleger, fjærn og nær, for udvist Opmærksomhed ved mit 25-Aars Jubilæum.

*Jens Olsen.*

## FORHANDLINGS-PROTOKOLLEN

Ved Generalforsamlingerne har jeg aldrig hørt Forhandlingsprotokollen blive oplæst. Eksisterer der overhovedet en saadan i Københavns Afdeling? Meget tyder paa, at en saadan Protokol slet ikke forefindes og benyttes. Men — spørger jeg da — hvori bestaar da den valgte Sekretærs Arbejde? Er der ikke en Kollega, som her — gennem Typ.-Tidende — kan og vil oplyse mig herom? Nu skulde man jo mene, at den naturlige Vej at gaa, var til Formanden eller den sidste Sekretær K. A. Jørgensen. Denne Vej har jeg gaaet, men med negativt Resultat. Hellberg forklarede, at Forhandlingsprotokollen — af principielle Grunde — ikke kunne forevises. Dette kan ganske naturligt opfattes som, at der ikke findes nogen Forhandlingsprotokol. Ved en Henvendelse til K. A. Jørgensen, Sekretæren ved den sidste Generalforsamling, fik jeg det Svar: At han *ikke* havde ført nogen Forhandlingsprotokol og langt mindre underskrevet en saadan. Denne Udtalelse paahørtes af 3 andre Kolleger. Ifølge Lovene bestaar Sekretærens Arbejde i at føre Forhandlingsprotokollen og derefter uddrage et kortfattet Referat til Typ.-Tid. Dette er afgjort ikke sket.

*H. Zeller*
*samt 44 Kolleger.*

— — —

Til ovenstaaende — noget mærkværdige — Indlæg er blot at bemærke:

*at* Afdelingens Generalforsamlings-Protokol naturligvis baade forefindes, er ført á jour, er underskrevet af Sekretær og Formand samt er forelagt i Afdelingsstyrelsens Møde den 18. Marts d. A.

Almindeligvis er Protokollen og det i »Typ.-Tid.« gengivne Referat enslydende, skønt Lovene kun siger, at *Beslutningerne* og disses *Motiver* skal refereres i Fagbladet.

Forfatteren til ovenstaaende, H. Zeller, mødte en Dag paa Kontoret og begærede sig Protokollen forelagt! Jeg maatte da meddele ham, at Organisationens Protokoller vel af autoritative Forsamlinger kunde begæres fremlagt, men det enkelte Medlem kunde ikke saadan »hver for sig« møde op og begære sig Organisationens Protokoller eller andre Dokumenter forelagt.

Mere er der vist ikke Grund til at sige om den Ting.

København, 12. April 1932.

*Sigv. Hellberg.*

## NÆR OG FJERN

*KØBENHAVNS STYRELSE* holder Møde paa Mandag Aften. *Formanden.*

*MEDLEMSFORTEGNELSEN* pr. 1. Januar 1932 er i indeværende Uge i København omdelt paa Trykkerierne, samt udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

*GRAFISK REVY* Nr. 1 1932 er i denne Uge i København omdelt til Abonnenterne. Løsnumre kan købes og Abonnement tegnes paa Kontoret i Vestergade 5.

*KØBENHAVNS MASKINSÆTTER-KLUBS KURSUS* for de arbejdsløse Maskinsættere, der begyndte 16. Februar og som siden hver Tirsdag Kl. 1—3 har været afholdt i Ungdomshjemmet, Falkonerallé 56, er nu ved at slutte. K. M. K.s Formand, *S. V. Rasmussen*, der har ledet Undervisningen, har ved Hjælp af store Tegninger, Tavle og Kridt gennemgaaet Maskinen og givet Deltagerne et Indblik i de mange Finesser, en Maskinsætter bør kende, med Hensyn til Indstilling og Pasning af en Sættemaskine. Kursusdeltagerne har aflagt Besøg i Krohns Bogtrykkeris Maskinsætteri, hvor Hr. Montør *C. Norland* demonstrerede den sidste nye Model Linotype, og Hr. Faktor *Bjerregaard* hilste paa Deltagerne ved en Pilsner og en Cigar i Trykkeriets Spisestue. Deltagelsen i Kursuset er den sidste Maaned gaaet en Del ned, men det skyldes, at der — heldigvis — er gaaet en Del Maskinsættere i Arbejde.

Inden Kursuset slutter (om ca. 3 Uger) vil der blive afholdt to — eventuelt tre — Foredrag. Det første Foredrag, hvortil *alle* Maskinsættere (ogsaa de, der ikke er Medlemmer af K. M. K. indbydes, finder Sted *Tirsdag den 19. April Kl. 1—3* i Ungdomshjemmet, Falkonerallé 56[1], og omhandler »*Sættemaskinen gennem Tiderne*«, med Lysbilleder. Foredraget holdes af *S. V. Rasmussen* og Lysbillederne er velvilligst udlaant af Montør Norland. Det næste Foredrag holdes ligeledes af S. V. Rasmussen *Tirsdag den 26. April* samme Tid og Sted. Foredraget denne Dag er om »*Elektrisk Smeltning*«, ledsaget af Lysbilleder.

Selv om man ikke har deltaget i det nu snart sluttede Kursus for arbejdsløse Maskinsættere, kan man godt med Udbytte overvære disse Foredrag, der er fuldstændig gratis og lagt paa en Dag og Tid, som ikke kan afholde de ledige Maskinsættere fra at møde op.

*BLADJUBILÆUM.* Den 1. April kunde »Løgstør Avis« fejre sin 50-aarige Bestaaen. Dagen mindedes ved, at Personalet om Formiddagen inviteredes paa Vin og Kage, ved hvilken Lejlighed Red. Hakon Jørgensen udtalte Ønsket om fortsat godt Samarbejde. I Dagens Anledning uddelte Udgiverinden Fru Emma Jørgensen og Sønner gode Gratialer til hver enkelt af Personalet. *P.*

*I MUSSOLINIS KLØR.* Efter hvad det meddeles af Kollega *Franz Wessely* i Wien er en af de mest betydende Forkæmpere for Bogtrykarbejdernes internationale Organisation, *Guiseppe Piqutto*, havnet i Mussolinis Klør. Han havde i mange Aar opholdt sig uden for Italien og i den Tid med stort Held oprettet Typograforganisationer bl. a. i Kairo og Alexandria, for hvilke han senere var Generalsekretær og redigerede et for begge de nævnte Byers Typografer fælles Blad. For nogen Tid siden foretog han en Rejse over italiensk Omraade, men han havde antagelig længe været overvaaget af Spioner, thi han blev straks anholdt og overgivet til det saakaldte italienske Retsvæsen, som uden nogen Motivering idømte ham fem Aars Fængsel.

## STYRELSESMØDER

### KØBENHAVNS AFDELING

22. Februar 1932. Kassereren forelagde Afdelings- og Underafdelingsregnskaberne. Toges efter nogle Udtalelser til Efterr. — Mæglingsaftale vedr. et tidligere behandlet Lærlingeforhold toges til Efterr. — Et Firma havde i Efteraaret uden Tarifhjemmel antaget en Lærling; ved Mæglingsaftale var Lærlingen fjernet og Kompensation fastsat. — Mæglingsmøde i et Dagblad ang. Arbejdssedler refereredes. — Brevveksling med dansk Litografiaug ang. en hos et Firma ved Trykkeriarbejders Arbejde beskæftiget Mand refereredes. — Mæglingsmøde ang. en i et Firma ved medhjælpsvis Arbejde beskæftiget Arbejder samt om Overarbejde i samme Trykkeri refereredes. — En med Reproduktionsanstalternes Principalforening ang. en Arbejders Lønforhold truffen Aftale refereredes. — Mindre Uoverensstemmelse ang. et medhjælpsvis Arbejdsforhold refereredes. — Under Hensyn til den øjeblikkelige overordentlig store Arbejdsløshed havde Formanden til Arbejdsdirektoratet henstillet, at Forlængelse af Opholds- og Arbejdstilladelse for enkelte udenlandske Arbejdere gjordes afhængig af, at ingen danske Arbejdere i omhandlede Branche afskedigedes, men at en mulig ringere Travlhed benyttedes til Uddannelse af danske Arbejdere i det paagældende Specialarbejde. Alt til Efterr. — En Afskedigelsessag behandledes. — Et stort Papirvare-Firma beskæftiger en halv Snes typografiske Arbejdere og havde under Hensyn til den varslede Lockout givet disse kollektiv Opsigelse; Spørgsmaalet om Lovligheden heraf var undersøgt og formentes under Hensyn til Lockoutvarslet ikke at kunne bestrides. — I Dokument af 17. Februar havde Geisler-Sagen fundet sin Afslutning med, at det udtales, at det mellem Forbundet og K. B. for Fremtiden skal være Rettesnor, »at et Kompagniskab, for at det skal kunne betragtes og behandles tarifmæssigt som saadant, maa være klart og uomtvisteligt dokumenteret«, og Boden for begge de i Sagen omhandlede Forhold sættes til Kr. 750.—, hvorfor Forbundet tilbagebetaler Halvdelen af de i sin Tid modtagne Kr. 1500.—. Til Efterr. (et enkelt Medl. reserverer sig). — En Forespørgsel fra Arbejdsraadet ang. Forbundets Stilling til Dispensation fra Regulativ for Bogtrykkerier var efter Konference med det paagældende Personale besvaret derhen, at man ikke kunde anbefale Dispensationen. — Arbejdernes Boldspil-Union anmoder om et Bidrag til Indretning af Lokaler for den idrætsdyrkende Arbejderungdom. Det vedtoges at yde 100 Kr. een Gang for alle. — Skr. fra Arb. Samariterforening om Tilslutning og Bidrag henlagdes. — Skr. fra Det kooperative Fællesforbund ang. Kursus paa Esbjerg Arbejderskole toges til Efterr. — Til Generalforsamlingen den 28. Febr. er af Medl. Nr. 7628 Th. Jensen indsendt følgende Forslag:

»at der af Det særlige Fond udbetales 20 og 15 Kr. til hhv. gifte og ugifte den første Fredag ved Overgang til Hjælpekassen fra Krisehjælp og ordinær Understøttelse«.

*Formanden* mente, at man ikke burde gaa med til Forslaget som en permanent Foranstaltning, men at man administrativt i de Tilfælde, hvor der bliver Tale om nogen Ventetid, hjælper de paagældende over Ventetiden. *Soph. J. Nielsen* vilde anbefale Forslaget; de arbejdsløse klager stadig over, at der maa ventes paa Hjælp i flere Uger. *Kassereren* dokumenterede ved Gennemgang af Hjælpekasse-Skemaerne for et stort Antal Medlemmer, at der almindeligvis slet ingen Ventetid er ved Understøttelsens Skiften; derimod kan det hænde, at der opstaar nogen Ventetid, naar en Mand har været nogen Tid i Arbejde og skal søge paany, men saadanne Tilfælde er jo ikke en Gang medtaget i det indsendte Forslag. Efter yderligere Bemærkninger tiltraadte Styrelsen med Undtagelse af Nielsen Formandens Forslag. — Formanden udbad sig Bemyndigelse til en Eftermiddag i Marts Maaned at arrangere en Filmsfremvisning for de ledige Kolleger. Bemyndigelsen gaves. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. — Et Forslag fra Soph. J. Nielsen om, at den i sidste Styrelsesmøde behandlede Sag om at bevilge Frokostkaffe til Dagkursusets Deltagere skulde genoptages som et Forslag for 14 Dage, kunde Styrelsen udfra de een Gang anførte Motiver ikke tiltræde (Sv. Johansen vilde dog kunne stemme for Forslaget). — Sager ang. Ekstrahjælp behandledes. — Et Spørgsmaal af tarifmæssig Interesse behandledes. — En Understøttelsessag behandledes. Arbejdsdirektoratets Afgørelse af en af det paagældende Medlem indgiven Klage afventes. — Mødet hævet.

## FORENINGSMEDDELELSER

### KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER

9. April: Aalborg pr. Bl. 1125,00; Assens pr. Bl. 100,00. 11. April: Aabenraa pr. Bl. 100,00; Faaborg intet at indsende; Grenaa pr. Bl. 143,05; Køge pr. Bl. 300,00; Skanderborg intet at indsende; Stubbekøbing intet at indsende. 12. April: Haslev pr. Bl. 50,00; Sønderborg pr. Bl. 175,00; Korsør pr. Bl. 245,10.

København den 12. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. April: Lyngby 150,00. 9. April: Aalborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 1125,00; Assens i St. f. Jan. Kv. Oversk. 100,00. 11. April: Aabenraa i St. f. Jan. Kv. Oversk. 100,00; Grenaa i St. f. Jan. Kv. Oversk. 143,05; Køge i St. f. Jan. Kv. Oversk. 300,00; Nyborg 300,00; Skanderborg 450,00; Stubbekøbing 200,00. 12. April: Haslev i St. f. Jan. Kv. Oversk. 50,00; Sønderborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 175,00; Korsør i St. f. Jan. Kv. Oversk. 245,10; Assens 400,00; Haslev 200,00; Sønderborg 200,00.

København, den 12. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Valdemar Frandsen, tidl. Medlem (Kjellin).

Aalborg: Paal. Henny Jensen, Sætter Holger Marius Vilhelm Nielsen, udl. 9. 4. 32 i Aalborg Stiftstid. og Sætter Jens Christian Knudsen, udl. 1. 4. 32 i Aalborg Amtstidende. Kalundborg: Sætter Carl Christian Nielsen, udl. 1. 4. 32 i Klbg. Dagblad. Kolding: Sætter Leo Buckwald, udl. 1. 4. 32 i Vamdrup Bogtrykkeri, Sætter-Trykker Svend Sørensen, udl. 1. 4. 32 hos V. Schæffer. Nykøbing M.: Sætter Poul Georg Jensen, udl. 1. 4. 32 i Georg Nielsens Bogtr. Odense: Sætter Niels Christian Jensen, udl. 9. 4. 32 hos Breinholt Nørgaards Eftfl., Trykker Knud Rasmussen, udl. 1. 4. 32 i Andelsbogtrykkeriet og Trykker Otto Jørgen Jensen, udl. 1. 4. 32 i Andelsbogtrykkeriet. Randers: Sætter Erik Wolthers, udl. 1. 4. 32 i Eksprestrykkeriet. Roskilde: Sætter Preben Otto Riis, udl. 31. 3. 32 i Roskilde Tidende. Silkeborg: Sætter Erik Stig Larsen, udl. 15. 4. 32 hos Bogtr. Larsen. Svendborg: Sætter Peter Lauritz Andersen, udl. 1. 4. 32 hos Otto Flindt.

TILTRAADTE

København: 6742 Carl Jansson fra Aarhus (Militær). 7359 Holger Nielsen fra Haslev (syg). Hj.-arb. Ivan Nielsen fra Smedeforbundet (Dagens Nyheder).

Aabenraa: 3069 Chr. Landtreter, (arbl.). Aalborg: 2389 Elisabeth Schmidt (arbl.). Aarhus: 4229 Harald Jacob Hansen (arbl.). Haderslev: 7800 Alfr. Thomsen (arbl.). Helsingør: 7088 Magni Andersen i Plads. Lyngby 4441 Hans Chr. Schrøder (arbl.). Ringkøbing: 6279 Ernst Bank (syg). Roskilde: 3125 Willy Petersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7297 Th. Thorsen paa Rejse. 1640 Waldau Mortensen paa Rejse. 7905 Arne Christensen paa Rejse. 7786 Lauritz Sørensen paa Rejse.

Aarhus: 6742 Børge Janssen til Kbhvn. (Militær). Fredericia: 4287 Johannes Hansen paa Rejse. Haderslev: 6741 Chr. Hjort paa Rejse, 3069 Chr. Landtreter til Aabenraa (arbl.). Haslev: 7359 Holger Quist Nielsen til Kbhvn. (syg). Helsingør: 2938 Knud Lorentzen til Kbhvn. (arbl.). Hjørring: 7691 Niels Nyegaard paa Rejse. Kolding: 2639 Sophus Vald. Sørensen paa Rejse. Sønderborg: 4229 Harald J. Hansen paa Rejse.

UDMELDTE

København: 2069 Anna Olsen (fratr. Faget). Aarhus: 7382 Chr. Jordahl (Bogtrykker). Hillerød: 7602 Eigil Andersen (Bogtrykker).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Svendborg: 7623 Eigil G. C. Nielsen.

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 944 Aksel Jørgensen (Forlagstrykkeriet).

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Alle Restancer** bedes i Henhold til Lovenes § 5 indbetalt **i Dag Fredag** d. 15. ds. Ind- og Udbetaling i næste Uge finder Sted Torsdag d. 21. ds. Kl. 7—9.

(13 e) *Kassereren.*

Typografernes Sangforening.

**St. Bededag:** Frokosttur til Jægersborg. Hellerup Takstgrænse Kl. 9. Passive Medlemmer indbydes. (1 d)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommet i Betragtning har faaet Meddelelse herom. Kassereren træffes hver Mandag Kl. 7—8 i sit Hjem Hillerødgade 139 *Bestyrelsen.*

(21 d.)

Halvaarlig Generalforsamling Søndag den 24. April Kl. 11 pr., Nørre Centralcafé, Nørrebros Runddel.

Dagsorden iflg. Lovene. (3 b)

GLEM IKKE
AT ERIK LEVISONS
PNEUMATISK STØBTE VALSE
ER DEN BEDSTE.
Første og største Valsemassefabrik og Støberi i Danmark
med pneumatisk Tryk.

(20 e)

Typografernes Sportsklub
afholder
Fredag den 22. April (St. Bededag) Kl. 1
**Mesterskabskonkurrence**
Forchhammersvej 18
Entré 50 Øre

Om Aftenen Kl. 8 pr. afholdes i Empiresalen, Blegdamsvej Nr. 26, en
**Broget Aften**
Billet **1 Kr.**
Herefter Bal til Kl. 3
Billetter faas hos Foreningens Medlemmer.
(2 b.)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Paa Ratebetaling**
kan »Wie entwerfe Akcidenzen«-Hefterne evt. sælges. Pris pr. Hefte Kr. 10.00. Det er et enestaaende Værk, som anbefales af anerkendte Fagmænd fra hele Verden.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

Maskinsætter,
hurtig og paalidelig, kendt med saavel Intertype som Linotype, ønsker Pladsforandring. Gerne deltage i Haandsætning. Er kendt med al Akcidens- og Annoncesætning. Fineste Anbefalinger. Mulige Tilbud i Billet mrkt. »76« modtager Ekspeditionskontoret.

**Dygtig Ill. og Farvetrykker,**
hurtig og erfaren, søger Plads. Billet mrkt. »H. 19« til Wolffs Box, Kbhvn. K. (80)

Sætter-Trykker Comp.,
evt. Køber, søges til godt, mindre Trykkeri. Billet mrkt. »79« modtager Ekspeditionskontoret i Løbet af 4 Dage.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

Tandlæge Viggo Jensen,
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

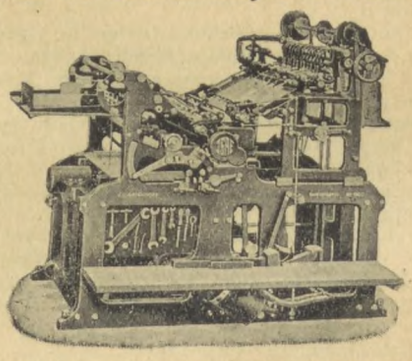

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

A/S F. L. BIE **Valdemarsgade 14, København V.**
**Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062**
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

FOREDRAG MED LYSBILLEDER
om
**LINOTYPE-SÆTTEMASKINER**
holdes i Teknologisk Institut *Søndag den 17. April,* Form. Kl. 11, af Hr. *Nykiel* fra Berlin. Foredraget oversættes ved Tolk. — Indgangen er: Hagemannsgade 2.
Bogtrykkere og Typografer indbydes venligst. Gratis Adgang.
(78) *Thorvald Hamann & Co.*

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB FOR 1931

## Lokalafdelingerne.

| Afdeling | Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal | | Ordinært Kontingent | | Ekstra-Kontingent | | Andre Indtægter | | Tilskud fra Hovedkassen | | Ialt | | Udgift: Rejseunderstøttelse | | Understøttelse paa Stedet | | Hjælpekasse-understøttelse | | Reservefonds-understøttelse | | Sygeunderstøttelse | | Begravelseshjælp | | Andre Udgifter | | Indsendt til Hovedkassen | | Ialt | | Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. |
| Aabenraa | 23 | 55 | 5636 | 70 | » | » | » | » | 4140 | » | 9800 | 25 | 2164 | 25 | 1968 | » | 2707 | 50 | » | » | 993 | 50 | 500 | » | 173 | » | 1270 | » | 9776 | 25 | 24 | » |
| Aalborg | 9 | 94 | 19473 | 40 | » | » | 80 | » | 15200 | » | 34763 | 34 | 2565 | 75 | 9920 | 75 | 10435 | 25 | » | » | 6893 | 50 | » | » | 444 | » | 4485 | » | 34744 | 25 | 19 | 09 |
| Aarhus | » | » | 54925 | 25 | » | » | » | » | 17620 | 95 | 72546 | 20 | 3255 | 75 | 24909 | » | 18861 | » | » | » | 19691 | » | 1100 | » | 1376 | » | 3353 | 45 | 72546 | 20 | » | » |
| Assens | 30 | 75 | 1462 | 80 | » | » | » | » | 1899 | » | 3392 | 55 | 458 | 75 | 765 | » | 1155 | 50 | » | » | 262 | » | » | » | 32 | » | 683 | » | 3356 | 25 | 36 | 30 |
| Brønderslev | » | » | 1137 | 70 | » | » | 10 | » | 3116 | 25 | 4263 | 95 | 439 | 50 | 1025 | 50 | 1413 | 50 | » | » | 456 | » | » | » | 36 | » | 893 | 45 | 4263 | 95 | » | » |
| Esbjerg | » | » | 10240 | 10 | » | » | » | » | 4381 | 75 | 14621 | 85 | 810 | 50 | 4203 | » | 5539 | 50 | » | » | 2208 | » | » | » | 236 | » | 1624 | 85 | 14621 | 85 | » | » |
| Faaborg | 19 | 75 | 1334 | 10 | » | » | » | » | 1475 | » | 2828 | 85 | 833 | 50 | 838 | » | 1079 | » | » | » | 28 | » | » | » | 33 | » | » | » | 2811 | 50 | 17 | 35 |
| Fredericia | 38 | 60 | 4832 | 70 | » | » | » | » | 8800 | » | 13671 | 30 | 1476 | 75 | 4153 | 60 | 3319 | 50 | » | » | 2482 | » | 500 | » | 172 | » | 1550 | » | 13653 | 85 | 17 | 45 |
| Frederikshavn | 16 | 51 | 2613 | 90 | » | » | » | » | 2025 | » | 4655 | 41 | 1701 | 50 | 452 | » | 983 | » | » | » | 256 | » | » | » | 86 | » | 1175 | » | 4653 | 50 | 1 | 91 |
| Grenaa | 15 | » | 1501 | 80 | » | » | » | » | 800 | » | 2316 | 80 | 214 | 50 | 388 | » | 905 | » | » | » | 140 | » | » | » | 42 | » | 592 | 30 | 2281 | 80 | 35 | » |
| Haderslev | » | » | 5462 | 70 | » | » | 25 | » | 4280 | » | 9767 | 70 | 905 | 75 | 1966 | » | 3660 | 75 | » | » | 1585 | » | 450 | » | 134 | » | 1030 | » | 9731 | 50 | 36 | 20 |
| Haslev | 51 | 20 | 624 | » | » | » | » | » | 200 | » | 875 | 20 | 126 | 50 | 189 | » | 368 | » | » | » | 62 | » | » | » | 16 | » | 50 | » | 811 | 50 | 63 | 70 |
| Helsingør | 21 | » | 3821 | 40 | » | » | » | » | 3864 | » | 7706 | 40 | 1977 | 25 | 234 | » | 1444 | 50 | » | » | 1610 | » | » | » | 120 | » | 2303 | » | 7688 | 75 | 17 | 65 |
| Herning | » | » | 3887 | 80 | » | » | » | » | 125 | 50 | 4013 | 30 | 307 | 25 | 711 | » | 783 | 50 | » | » | 814 | » | » | » | 85 | » | 1312 | 55 | 4013 | 30 | » | » |
| Hillerød | 11 | 10 | 9673 | 60 | » | » | » | » | » | » | 9684 | 70 | 1414 | 25 | 1223 | » | 1084 | 50 | » | » | 2575 | » | » | » | 200 | » | 3150 | » | 9646 | 75 | 37 | 95 |
| Hjørring | 17 | 49 | 5267 | 40 | » | » | » | » | 2300 | » | 7584 | 89 | 908 | » | 1908 | » | 1860 | 50 | » | » | 1490 | » | » | » | 126 | » | 1275 | » | 7567 | 50 | 17 | 39 |
| Hobro | 35 | » | 1394 | » | » | » | » | » | 3303 | 30 | 4732 | 30 | 726 | » | 1472 | 25 | 1410 | 50 | » | » | 372 | » | » | » | 42 | » | 674 | 55 | 4697 | 30 | 35 | » |
| Holbæk | 35 | » | 7981 | 60 | » | » | » | » | 828 | 55 | 8845 | 15 | 940 | 75 | 2095 | 90 | 1634 | » | » | » | 1681 | » | » | » | 184 | » | 2274 | 50 | 8810 | 15 | 35 | » |
| Holstebro | » | » | 5165 | 55 | » | » | » | » | 600 | » | 5765 | 55 | 521 | 75 | 764 | » | 1087 | 50 | » | » | 624 | » | » | » | 130 | » | 2638 | 30 | 5765 | 55 | » | » |
| Horsens | » | » | 10731 | 60 | » | » | » | » | 4748 | 87 | 15480 | 47 | 982 | 50 | 4707 | 25 | 3485 | » | » | » | 2773 | » | 1650 | » | 250 | » | 1632 | 72 | 15480 | 47 | » | » |
| Kalundborg | 35 | 60 | 3946 | 30 | » | » | » | » | 200 | » | 4181 | 90 | 977 | 75 | 651 | » | 483 | » | » | » | 1028 | » | » | » | 86 | » | 921 | 15 | 4146 | 90 | 35 | » |
| Kolding | 35 | » | 17662 | 60 | » | » | 29 | 50 | 1816 | 45 | 19543 | 55 | 2090 | » | 6227 | 25 | 4888 | 25 | » | » | 3290 | 30 | 700 | » | 384 | » | 1928 | 75 | 19508 | 55 | 35 | » |
| Korsør | 15 | » | 1755 | 40 | » | » | » | » | 2443 | 40 | 4213 | 80 | 1649 | 50 | 567 | » | 509 | » | » | » | 534 | » | » | » | 34 | » | 905 | 30 | 4198 | 80 | 15 | » |
| Køge | 54 | 97 | 3590 | 30 | » | » | » | » | 1150 | » | 4795 | 27 | 1216 | » | 1096 | » | 917 | » | » | » | 956 | » | » | » | 80 | » | 500 | » | 4765 | » | 30 | 27 |
| Lyngby | 15 | 78 | 1419 | 60 | » | » | » | » | 4850 | » | 6285 | 38 | 1541 | 75 | 1526 | » | 1702 | » | » | » | 54 | » | 200 | » | 47 | » | 1200 | » | 6270 | 75 | 14 | 63 |
| Løgstør | 35 | » | 1260 | » | » | » | » | » | 167 | 55 | 1462 | 55 | 340 | » | 357 | » | 355 | » | » | » | 74 | » | » | » | 30 | » | 274 | 90 | 1430 | 90 | 31 | 65 |
| Maribo | 35 | » | 2577 | 40 | » | » | » | » | 572 | 25 | 3184 | 65 | 354 | 75 | 943 | » | 718 | » | » | » | 472 | » | » | » | 50 | » | 611 | 90 | 3149 | 65 | 35 | » |
| Marstal | 14 | 70 | 682 | 50 | » | » | » | » | 190 | » | 887 | 20 | » | » | 137 | » | 322 | 50 | » | » | 42 | » | » | » | 12 | » | 370 | » | 883 | 50 | 3 | 70 |
| Middelfart | 34 | 57 | 2486 | 40 | » | » | » | » | 1478 | » | 3998 | 97 | 1120 | 25 | 141 | » | 874 | » | » | » | 178 | 50 | » | » | 110 | » | 1541 | » | 3964 | 75 | 34 | 22 |
| Nakskov | 28 | » | 7128 | 70 | » | » | 50 | » | » | » | 7206 | 70 | 955 | 75 | 1102 | 50 | 549 | 50 | » | » | 1236 | 50 | » | » | 148 | » | 3175 | » | 7167 | 25 | 39 | 45 |
| Nyborg | 36 | 01 | 3200 | 50 | » | » | » | » | 5768 | » | 9004 | 51 | 1465 | 75 | 2881 | 50 | 1950 | 75 | » | » | 982 | » | » | » | 105 | » | 1588 | » | 8973 | » | 31 | 51 |
| Nykøbing F. | 35 | » | 11014 | 70 | » | » | » | » | 1300 | » | 12349 | 70 | 1119 | 55 | 2567 | 25 | 2518 | » | » | » | 2210 | » | » | » | 244 | 50 | 3655 | 40 | 12314 | 70 | 35 | » |
| Nykøbing M. | 50 | » | 2568 | 30 | » | » | » | » | 200 | » | 2818 | 30 | 397 | 75 | 119 | » | 74 | 50 | » | » | 138 | » | 200 | » | 56 | » | 1783 | 05 | 2768 | 30 | 50 | » |
| Næstved | 35 | » | 12169 | 50 | » | » | 56 | » | 800 | » | 13060 | 50 | 1381 | 60 | 1863 | » | 1617 | » | » | » | 3054 | » | 500 | » | 258 | » | 4351 | 90 | 13025 | 50 | 35 | » |
| Odder | 30 | 60 | 2321 | 10 | » | » | » | » | 810 | » | 3161 | 70 | 63 | 25 | 881 | » | 721 | 50 | » | » | 170 | » | » | » | 54 | » | 1240 | » | 3129 | 75 | 31 | 95 |
| Odense | » | » | 39988 | 60 | » | » | 173 | 89 | 1883 | 10 | 42045 | 59 | 1798 | 25 | 9551 | 25 | 9960 | 25 | » | » | 8671 | » | 200 | » | 852 | 50 | 11012 | 34 | 42045 | 59 | » | » |
| Randers | 13 | 36 | 14988 | 60 | » | » | 88 | 30 | 5300 | » | 20390 | 26 | 1358 | 50 | 4494 | 50 | 4588 | 50 | » | » | 5761 | » | 1075 | » | 333 | » | 2700 | » | 20310 | 50 | 79 | 76 |
| Ribe | 13 | 30 | 2076 | 60 | » | » | » | » | 800 | » | 2889 | 90 | 322 | 75 | 762 | » | 944 | 50 | » | » | 322 | » | » | » | 46 | » | 450 | » | 2847 | 25 | 42 | 65 |
| Ringkøbing | 35 | » | 3587 | 20 | » | » | » | » | 675 | » | 4297 | 20 | 327 | 25 | 516 | » | 371 | 50 | » | » | 413 | » | » | » | 74 | » | 2560 | 45 | 4262 | 20 | 35 | » |
| Ringsted | 33 | 35 | 5576 | 60 | » | » | » | » | 1045 | » | 6654 | 95 | 1238 | 75 | 800 | » | 2788 | » | » | » | 926 | » | » | » | 124 | » | 775 | » | 6651 | 75 | 3 | 20 |
| Roskilde | » | » | 8184 | 60 | » | » | » | » | 4910 | 25 | 13094 | 85 | 1809 | » | 3707 | » | 3482 | 55 | » | » | 1922 | » | » | » | 210 | » | 1964 | 30 | 13094 | 85 | » | » |
| Rudkøbing | 41 | 20 | 3167 | » | » | » | » | » | 1550 | » | 4758 | 20 | 1078 | 50 | 490 | » | 666 | 50 | » | » | 444 | » | 500 | » | 89 | » | 1450 | » | 4718 | » | 40 | 20 |
| Rønne | 30 | 16 | 7678 | 80 | » | » | » | » | 1268 | » | 8976 | 96 | » | » | 1726 | » | 2728 | 50 | » | » | 1981 | » | » | » | 192 | » | 2330 | » | 8957 | 50 | 19 | 46 |
| Silkeborg | 42 | 80 | 7791 | 30 | » | » | » | » | 2200 | » | 10034 | 10 | 630 | » | 838 | » | 3424 | 50 | » | » | 2364 | » | 500 | » | 180 | » | 2050 | » | 9986 | 50 | 47 | 60 |
| Skanderborg | » | » | 2062 | 80 | » | » | 7 | 25 | 1612 | 35 | 3682 | 40 | 955 | » | 1009 | 75 | 1003 | 50 | » | » | 184 | » | » | » | 52 | » | 478 | 15 | 3682 | 40 | » | » |
| Skive | 35 | » | 6854 | 50 | » | » | » | » | 300 | » | 7189 | 50 | 713 | 25 | 2043 | 50 | 1666 | » | » | » | 764 | » | » | » | 145 | » | 1822 | 75 | 7154 | 50 | 35 | » |
| Skjern | 35 | » | 838 | 50 | » | » | » | » | 167 | » | 1040 | 50 | 13 | 75 | 237 | » | 200 | 50 | » | » | 74 | » | » | » | 16 | » | 465 | 25 | 1006 | 50 | 34 | » |
| Slagelse | 37 | 70 | 11327 | 10 | » | » | 75 | » | 750 | » | 12189 | 80 | 779 | 25 | 1326 | » | 1162 | » | » | » | 3384 | » | » | » | 239 | 50 | 5299 | 05 | 12189 | 80 | » | » |
| Stege | 25 | 32 | 1371 | 50 | » | » | » | » | 270 | » | 1666 | 82 | » | » | 283 | » | 181 | 50 | » | » | 148 | » | » | » | 26 | » | 995 | » | 1633 | 50 | 33 | 32 |
| Struer | 27 | 16 | 721 | 50 | » | » | » | » | 1540 | » | 2288 | 66 | 134 | » | 661 | » | 446 | 50 | » | » | 648 | » | » | » | 32 | » | 365 | » | 2286 | 50 | 2 | 16 |
| Stubbekøbing | 19 | 67 | 719 | 40 | » | » | » | » | 1540 | » | 2279 | 07 | 575 | 25 | 198 | » | 1172 | 50 | » | » | » | » | » | » | 20 | » | 280 | » | 2245 | 75 | 33 | 32 |
| Svendborg | 29 | 71 | 7281 | 80 | » | » | » | » | 3110 | » | 10421 | 51 | 1276 | » | 1705 | » | 2579 | » | » | » | 2723 | » | » | » | 176 | » | 1960 | » | 10419 | » | 2 | 51 |
| Sønderborg | 2 | 05 | 3749 | 70 | » | » | » | » | 3075 | » | 6826 | 75 | 1660 | 50 | 1842 | 75 | 1984 | » | » | » | 551 | » | » | » | 83 | » | 675 | » | 6796 | 25 | 30 | 50 |
| Thisted | 43 | 37 | 4744 | 10 | » | » | » | » | 300 | » | 5087 | 47 | 771 | 50 | 494 | » | 514 | 50 | » | » | 338 | » | » | » | 102 | » | 2800 | » | 5020 | » | 67 | 47 |
| Tønder | » | » | 362 | 70 | » | » | » | » | 764 | 60 | 1127 | 30 | 346 | 50 | 144 | » | 325 | 50 | » | » | 178 | » | » | » | 20 | » | 90 | » | 1104 | » | 23 | 30 |
| Varde | 19 | 03 | 2074 | 10 | » | » | » | » | 495 | » | 2588 | 13 | 225 | 50 | 733 | » | 611 | » | » | » | 78 | » | » | » | 48 | » | 875 | » | 2570 | 50 | 17 | 63 |
| Vejle | 47 | 22 | 14016 | 50 | » | » | 80 | » | 1300 | » | 15443 | 72 | 1434 | 75 | 4768 | 25 | 3392 | 50 | » | » | 3783 | 50 | 200 | » | 302 | » | 1550 | » | 15431 | » | 12 | 72 |
| Viborg | 15 | 65 | 7017 | » | » | » | 10 | » | 2970 | » | 10012 | 65 | 1162 | 75 | 2542 | » | 2939 | 50 | » | » | 1392 | » | » | » | 170 | » | 1770 | » | 9976 | 25 | 36 | 40 |
| | 1361 | 17 | 387131 | 90 | » | » | 684 | 94 | 139279 | 12 | 528457 | 13 | 56015 | 40 | 125824 | 75 | 128550 | 80 | » | » | 98464 | 80 | 8275 | » | 9147 | 50 | 100731 | 31 | 527009 | 56 | 1447 | 57 |
| København | » | » | 561761 | 30 | » | » | 1188 | » | 95957 | 90 | 658907 | 20 | 8757 | 25 | 239763 | 55 | 165962 | 70 | 383 | » | 205014 | 80 | 22607 | 30 | 15938 | » | 480 | 60 | 658907 | 20 | » | » |
| | 1361 | 17 | 948893 | 20 | » | » | 1872 | 94 | 235237 | 02 | 1187364 | 33 | 64772 | 65 | 365588 | 30 | 294513 | 50 | 383 | » | 303479 | 60 | 30882 | 30 | 25085 | 50 | 101211 | 91 | 1185916 | 76 | 1447 | 57 |

## Arbejdsløshedskassen.

**Indtægt.**

| | | |
|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931 | | Kr. 930501.98 |
| Renter | | - 35321.55 |
| Kontingent af heltbetalende | Kr. 222264.90 | |
| — - delvis betalende | - 29016.00 | |
| | | - 251280.90 |
| Kontingent af Lærlinge | | - 2364.00 |
| — - bidragydende | | - 2497.95 |
| Indskud | | - 410.50 |
| Ref. Understøttelse | | - 153.00 |
| Statstilskud | | - 49553.40 |
| Tilskud ifølge § 33 | | - 3182.30 |
| Kommunetilskud | | - 39490.70 |
| Balance... | | Kr. 1314756.28 |

**Udgift.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Rejseunderstøttelse: 293 Dage à 3.75 | Kr. 1098.75 | | |
| — 20 — à 3.25 | - 65.00 | | |
| — 22005 — à 2.75 | - 60513.75 | | |
| Overfartspenge | - 3095.15 | | |
| Overfartsbilletter | - 3050.00 | | |
| | | Kr. 67822.65 | |
| Understøttelse paa Stedet: 33182 Dage à 4.00 | Kr. 132728.00 | | |
| — 1544 — 3.50 | - 5404.00 | | |
| — 54247 — 3.00 | - 162741.00 | | |
| — 2790 — 3.50 | - 9765.00 | | |
| — 439 — 3.25 | - 1426.75 | | |
| — 2378 — 3.00 | - 7134.00 | | |
| — 6626 — 2.75 | - 18221.50 | | |
| — 9685 — 2.50 | - 24212.50 | | |
| Afkortet Understøttelse | - 222.00 | | |
| Omflytningsbidrag | - 288.90 | | |
| Understøttelse under Højskoleophold | - 3442.65 | | |
| | | - 365586.30 | |
| Administrationstilskud til Afdelingerne | Kr. 16316.61 | | |
| Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring | - 1875.00 | | |
| Lønninger og Honorarer | - 12258.25 | | |
| Diæter | - 73.00 | | |
| Tryksager | - 1254.75 | | |
| Kontorartikler | - 90.86 | | |
| Porto | - 821.67 | | |
| Telegram og Telefon | - 430.44 | | |
| Nytaarsducører | - 12.35 | | |
| Forsikringer | - 163.76 | | |
| Bogbinder | - 67.75 | | |
| | | - 33364.44 | |
| Beholdning den 31. December 1931 | | - 847982.89 | |
| Balance... | | | Kr. 1314756.28 |

# Reservefonden.

**Indtægt.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931 | | Kr. | 1294925.30 |
| Renter | | - | 45307.03 |
| 213148 Ugebidrag à 150 Øre | Kr. 319722.00 | | |
| 38664 — à 75 - | - 28998.00 | | |
| 12219 — à 110 - | - 13440.90 | | |
| | | - | 362160.90 |
| Kontingent til Hjælpekassen | | - | 286307.40 |
| — til Lærlingeafdelingen | | - | 2332.30 |
| Refunderet Erstatning | | - | 155.00 |
| — Hjælpekasseunderstøttelse | | - | 3.00 |
| Indskud | | - | 410.50 |
| Solgt Organisationshistorie | | - | 4.50 |
| Abonnement paa »Typograf Tidende« | Kr. 117.22 | | |
| Annoncer i »Typograf Tidende« | - 2190.92 | | |
| | | - | 2308.14 |
| Sygekassen i Provinsen tilbagebetalt | | - | 17000.00 |
| Balance... | | Kr. | 2010914.07 |

**Udgift.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Kontingent til Arbejdsløshedskassen | | Kr. | 253778.85 |
| Tilskud til »Grafisk Revy« | | - | 388.34 |
| Understøttelse af Hjælpekassen | | - | 294515.50 |
| Lockoutbidrag til D. s. F. (Norge) | | - | 4859.00 |
| Lockoutbidrag til Norge | | - | 105400.10 |
| Reservefondsunderstøttelse | | - | 383.00 |
| Bidrag til Fagskolen | | - | 3750.00 |
| Voldgiftsretten i København | | - | 1190.12 |
| — i Provinsen | | - | 70.00 |
| Sagsomkostninger ved Den faste Voldgiftsret | | - | 450.00 |
| »Typograf-Tidende«s Trykning | Kr. 11642.15 | | |
| Distribution | - 2275.60 | | |
| Redaktionshonorar | - 800.00 | | |
| Ekspeditionshonorar | - 250.00 | | |
| | | - | 14967.75 |
| Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund | Kr. 3891.60 | | |
| — til Det intern. Sekretariat | - 885.12 | | |
| Kontingent til forskellige Institutioner | - 506.14 | | |
| | | - | 5282.86 |
| Jubilæumsfest for Frk. Crone | | - | 776.90 |
| Tab ved Revisionsbanken | | - | 749.75 |
| Administrationstilskud til Afdelingerne | Kr. 5438.89 | | |
| Lønninger og Honorarer | - 8256.75 | | |
| Husleje | - 1350.00 | | |
| Brændsel | - 17.00 | | |
| Belysning | - 22.00 | | |
| Rengøring | - 486.00 | | |
| Kontorartikler | - 90.84 | | |
| Rejseudgifter og Diæter | - 9801.10 | | |
| Tryksager | - 1504.75 | | |
| Porto | - 821.67 | | |
| Telegram og Telefon | - 430.43 | | |
| Forsikringer | - 163.75 | | |
| Nattevagt | - 180.00 | | |
| Bogbinder | - 172.75 | | |
| Blomster og Kranse | - 57.00 | | |
| Nytaarsducører | - 12.35 | | |
| | | - | 28805.28 |
| Ialt Udgift... | | Kr. | 715367.45 |
| Beholdning den 31. December 1931... | | - | 1295546.62 |
| Balance... | | Kr. | 2010914.07 |

# Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

## *Sygekassen.*

**Indtægt.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931: I Afdelingerne | Kr. 1361.17 | | |
| I Hovedkassen | - 11016.36 | | |
| | | Kr. | 12377.53 |
| 94269 Ugebidrag à 110 Øre | Kr. 103695.90 | | |
| 13808 — à 55 Øre | - 7594.40 | | |
| | | - | 111290.30 |
| Renter | | - | 331.81 |
| Andre Indtægter i Afdelingerne | | - | 684.94 |
| Balance... | | Kr. | 124684.58 |

**Udgift.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Understøttelse à 6 Kr. pr. Dag | Kr. 84918.00 | | |
| — à 3 Kr. pr. Dag | - 10086.00 | | |
| 608 Stk. Lægeattester | - 2335.00 | | |
| | | Kr. | 97339.00 |
| Understøttelse til Medlemmer paa Sygehus | | - | 1125.80 |
| Renter til Reservefonden | | - | 595.00 |
| Tilbagebetalt Reservefonden | | - | 17000.00 |
| Beholdning den 31. December 1931: I Afdelingerne | Kr. 1447.57 | | |
| I Hovedkassen | - 7177.21 | | |
| | | - | 8624.78 |
| Balance... | | Kr. | 124684.58 |

## *Begravelseskassen.*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931 | | Kr. | 294169.28 |
| Renter | | - | 11271.89 |
| 108086 Ugebidrag à 10 Øre | | - | 10808.60 |
| Balance... | | Kr. | 316249.77 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Begravelseshjælp: 6 à 500, 3 à 450, 1 à 425, 2 à 400, 1 à 300 og 2 à 200 Kr. | Kr. 6275.00 | | |
| Do. ved Hustruers Død: 10 à 200 Kr. | - 2000.00 | | |
| | | Kr. | 8275.00 |
| Beholdning den 31. December 1931 | | - | 307974.77 |
| Balance... | | Kr. | 316249.77 |

## *Grundfonden.*

| | | | |
|---|---|---|---|
| Beholdningden 1. Januar 1931 | | Kr. | 5946.01 |
| Renter | | - | 226.08 |
| Balance... | | Kr. | 6172.09 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Bidrag til Fagklasse i Randers | Kr. 200.00 | | |
| Do. - Fagskolen | - 100.00 | | |
| | | Kr. | 300.00 |
| Beholdning den 31. December 1931 | | - | 5872.09 |
| Balance... | | Kr. | 6172.09 |

# Legatfonden.

**Indtægt.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931: | | | |
| Rolfs Legat | Kr. 8000.00 | | |
| Berlings — | - 6000.00 | | |
| Cortnums — | - 6000.00 | | |
| Eibeschütz' — | - 1000.00 | | |
| Victor Petersens Mindelegat | - 13600.00 | | |
| do. Sparekassen | - 1392.37 | | |
| Schlesingers Legat, Kontant | - 15.40 | | |
| | | Kr. | 36007.77 |
| Renter i Aaret: | | | |
| Rolfs Legat | Kr. 280.00 | | |
| Berlings — | - 210.00 | | |
| Cortnums — | - 210.00 | | |
| Eibeschütz' — | - 35.00 | | |
| Schlesingers — | - 15.40 | | |
| Victor Petersens Mindelegat | - 605.41 | | |
| | | - | 1355.81 |
| Balance... | | Kr. | 37363.58 |

**Udgift.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Udbetalt Legatunderstøttelse: | | | |
| Rolfs Legat | Kr. 280.00 | | |
| Berlings — | - 210.00 | | |
| Cortnums — | - 210.00 | | |
| Eibeschütz — | - 35.00 | | |
| Schlesingers — | - 15.40 | | |
| Victor Petersens Mindelegat | - 1200.00 | | |
| | | Kr. | 1950.40 |
| Beholdning den 31. December 1931: | | | |
| Rolfs Legat | Kr. 8000.00 | | |
| Berlings — | - 6000.00 | | |
| Cortnums — | - 6000.00 | | |
| Eibeschütz' — | - 1000.00 | | |
| Victor Petersens Mindelegat | - 13600.00 | | |
| do. Sparekassen | - 797.78 | | |
| Schlesingers Legat, Kontant | - 15.40 | | |
| | | - | 35413.18 |
| Balance... | | Kr. | 37363.58 |

# Sygekassen i København.

**Indtægt.**

| | | |
|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931 | Kr. | 159427.96 |
| Renter | - | 6563.76 |
| Kontingent | - | 157443.75 |
| Refunderet Sygeunderstøttelse | - | 56.00 |
| Balance... | Kr. | 323491.47 |

**Udgift.**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Understøttelse à 6 Kr. pr. Dag | Kr. | 165588.00 | | |
| — à 3 Kr. pr. Dag | - | 38430.00 | | |
| | | | Kr. | 204018.00 |
| Betalt Hospital | | | - | 771.80 |
| Lægehonorar | | | - | 225.00 |
| Administration | Kr. | 1800.00 | | |
| Kautionsforsikring | - | 300.00 | | |
| Kontrol | - | 430.00 | | |
| | | | - | 2530.00 |
| Beholdning den 31. December 1931 | | | - | 115946.67 |
| Balance... | | | Kr. | 323491.47 |

# Begravelseskassen i København.

**Indtægt.**

| | | |
|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931 | Kr. | 356622.04 |
| Renter | - | 12679.98 |
| Kontingent | - | 16185.95 |
| Balance... | Kr. | 385487.97 |

**Udgift.**

| | | |
|---|---|---|
| Begravelseshjælp | Kr. | 22607.30 |
| Administration | - | 800.00 |
| Beholdning den 31. December 1931 | - | 362080.67 |
| Balance... | Kr. | 385487.97 |

# Hovedoversigt.

**Indtægt.**

| | | | Kr. | Ø. |
|---|---|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931: I Afdelingerne | Kr. | 1361.17 | | |
| I Hovedkassen | - | 3088616.70 | | |
| | | | 3089977 | 87 |
| Renter | | | 113057 | 91 |
| Kontingent | | | 948893 | 20 |
| Indskud | | | 821 | 00 |
| Statstilskud til B. A. | | | 49553 | 40 |
| Kommunetilskud | | | 39490 | 70 |
| Tilskud ifølge § 33 | | | 3182 | 30 |
| Refunderet Understøttelse | | | 212 | 00 |
| Refunderet Erstatning | | | 155 | 00 |
| Abonnement og Annoncer i »Typograf-Tidende« | | | 2308 | 14 |
| Andre Indtægter i Afdelingerne | | | 684 | 94 |
| Solgt Organisationshistorie | | | 4 | 50 |
| Sygekassen i Provinserne tilbagebetalt | | | 17000 | 00 |
| Balance... | Kr. | | 4265340 | 96 |

**Udgift.**

| | | | Kr. | Ø. |
|---|---|---|---|---|
| Reservefondsunderstøttelse | | | 383 | 00 |
| Lockoutbidrag til Norge | | | 105400 | 10 |
| do. til D. s. F. (Norge) | | | 4859 | 00 |
| Understøttelse paa Stedet | Kr. | 365586.30 | | |
| Rejseunderstøttelse | - | 67822.65 | | |
| Understøttelse af Hjælpekassen | - | 294515.50 | | |
| | | | 727924 | 45 |
| Sygeunderstøttelse: Provinserne | Kr. | 98464.80 | | |
| — København | - | 205014.80 | | |
| | | | 303479 | 60 |
| Begravelseshjælp: Provinserne | Kr. | 8275.00 | | |
| — København | - | 22607.30 | | |
| | | | 30882 | 30 |
| Legatunderstøttelser | | | 1950 | 40 |
| Sagsomkostninger ved Den faste Voldgiftsret | | | 450 | 00 |
| Voldgiftsretten i København | | | 1190 | 12 |
| — i Provinserne | | | 70 | 00 |
| Bidrag til Fagskolen | | | 4050 | 00 |
| »Typograf Tidende«s Udgivelse | | | 14967 | 75 |
| Forskellige Kontingenter | | | 5282 | 86 |
| Tilskud til »Grafisk Revy« | | | 388 | 34 |
| Jubilæumsfest for Frk. Crone | | | 776 | 90 |
| Tab ved Revisionsbanken | | | 749 | 75 |
| Kontrol ved Sygekassen | | | 430 | 00 |
| Administrationstilskud til Afdelingerne | Kr. | 24355.50 | | |
| Lønninger og Honorarer | - | 20515.00 | | |
| Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring | - | 3750.00 | | |
| Kontorartikler | - | 181.70 | | |
| Rejseudgifter og Diæter | - | 9874.10 | | |
| Tryksager | - | 2759.50 | | |
| Porto | - | 1643.34 | | |
| Telegram og Telefon | - | 860.87 | | |
| Bogbinder | - | 240.50 | | |
| Forsikringer | - | 627.51 | | |
| Blomster og Kranse | - | 57.00 | | |
| Nytaarsducører | - | 24.70 | | |
| Nattevagt | - | 180.00 | | |
| | | | 65069 | 72 |
| Renter fra Sygekassen i Provinserne til Reservefonden | | | 595 | 00 |
| Sygekassen i Provinserne tilbagebetalt Reservefonden | | | 17000 | 00 |
| Ialt Udgift... | | | 1285899 | 29 |
| Beholdn. d. 31. December 1931: I Afdelingerne | Kr. | 1447.57 | | |
| I Hovedkassen | - | 2977994.10 | | |
| | | | 2979441 | 67 |
| Balance Kr.... | | | 4265340 | 96 |

# Status pr. 31. December 1931.

**Aktiver.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Beholdning: | | | |
| Reservefonden: I Sparekassen | Kr. 984218.55 | | |
| Prioriteter | - 161901.22 | | |
| Obligationer | - 139832.00 | | |
| Gældsbevis | - 9594.85 | | |
| | | Kr. | 1295546.62 |
| Arbejdsløshedskassen: I Sparekassen | Kr. 747982.89 | | |
| Statsgældsbeviser | - 100000.00 | | |
| | | - | 847982.89 |
| Sygekassen i Provinserne: I Afdelingerne | Kr. 1447.57 | | |
| I Sparekassen | - 7177.21 | | |
| | | - | 8624.78 |
| Begravelseskassen i Provins.: I Sparekassen | Kr. 179974.77 | | |
| Prioriteter | - 51000.00 | | |
| Obligationer | - 47000.00 | | |
| Aktier | - 30000.00 | | |
| | | - | 307974.77 |
| Grundfonden i Provinserne: I Sparekassen | | - | 5872.09 |
| Sygekassen i København: I Sparekassen | Kr. 115446.67 | | |
| Aktier | - 500.00 | | |
| | | - | 115946.67 |
| Begravelseskassen i København: I Sparekassen | Kr. 313880.67 | | |
| Prioriteter | - 9200.00 | | |
| Obligationer | - 9000.00 | | |
| Aktier | - 30000.00 | | |
| | | - | 362080.67 |
| Legatfonden: Obligationer | Kr. 34600.00 | | |
| I Sparekassen | - 797.78 | | |
| Kontant | - 15.40 | | |
| | | - | 35413.18 |
| Statstilskud for 1/4—31/12 31 til B. A. | Kr. 37513.00 | | |
| Kommunetilskud for 1/4—31/12 til B. A. | - 28135.00 | | |
| Tilskud ifølge § 33 | - 1641.05 | | |
| Inventar og Kontorartikler, brandforsikret for | - 4000.00 | | |
| | | - | 71289.05 |
| Balance | | Kr. | 3050730.72 |

**Passiver.**

| | |
|---|---|
| Formue den 31. December 1931 | Kr. 3050730.72 |
| Balance | Kr. 3050730.72 |

# Ejendommen, Vestergade 5.

**Indtægt.**

| | | |
|---|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1931 | Kr. | 110.18 |
| Renter | - | 6.87 |
| Husleje | - | 12095.00 |
| Balance | Kr. | 12212.05 |

**Udgift.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Renter til Østifterne | Kr. 2290.00 | | |
| — til Forbundet | - 6280.00 | | |
| — af Bankhæftelse | - 125.76 | | |
| | | Kr. | 8695.76 |
| Skatter og Afgifter | | - | 1969.41 |
| Reparationer | | - | 761.85 |
| Tilsyn med Ejendommen | | - | 250.00 |
| Trappevask | | - | 515.00 |
| Belysning | | - | 9.70 |
| Nytaarsducør | | - | 8.00 |
| Ialt Udgift | | Kr. | 12209.72 |
| Beholdning den 31. December 1931 | | - | 2.33 |
| Balance | | Kr. | 12212.05 |

# Status for Ejendommen.

**Aktiver.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Ejendommens Købesum | Kr. 194000.00 | | |
| Ombygnings- & Omkostnings Konto | - 10000.00 | | |
| Kassebeholdning: I Landmandsbanken | - 2.33 | | |
| | | Kr. | 204002.33 |
| Balance | | Kr. | 204002.33 |

**Passiver.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1. Prioritet: Østifterne | Kr. 42854.99 | | |
| 2. do. : Forbundet | - 156901.22 | | |
| | | Kr. | 199756.21 |
| Aktiver overstiger Passiver med | | - | 4246.12 |
| Balance | | Kr. | 204002.33 |

København, den 1. Marts 1932. KARL SØRENSEN.

Beholdningerne efterset og bevidnes at være til Stede.

København, den 29. Marts 1932. O. A. LUNDIN. SIGV. HELLBERG. H. CRONE. JUL. SCHRØDER.

## Revisions-Bemærkninger.

Foranstaaende Regnskaber er gennemgaaede og fundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Samtlige Lokalafdelingers Indtægter og Udgifter i Hovedkassen er fordelt paa Special-Regnskaberne, saa enhver temmelig nøje kan følge disse.

Hovedoversigten er en Sammendragning af alle Special-Regnskaberne, og endelig viser Status Forbundets Formuesforhold ved Aarets Udgang.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed viser, at Understøttelseskassernes samlede Formue den 31. December 1931 var Kr. 3.050.730,72 mod Kr. 3.162.058,58 ved Aarets Begyndelse, altsaa en Formue-Tilbagegang af Kr. 111.327,86.

København, den 22. Marts 1932. CARL J. CHRISTOFFERSEN. NIELS NIELSEN. N. M. NIELSEN. CARL SCHNOOR.

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 22. APRIL 1932 59. AARGANG


## TEGNEUNDERVISNING

Lærlingespalten i »Typ-Tid.«, Nr. 13, indeholdt en Anke over den Undervisningsform, som er gældende i tekniske Skolers Begynderklasser og Fagskolens Forberedelsesklasser. Især var man utilfreds med Tegneundervisningen, da denne mentes at beslaglægge for megen Tid.

Naar man ikke tager det Formaal, som Tegneundervisningen har, med ind i sine Betragtninger, men kun kritiserer et Led i Helheden, som vel kan forklares derved, at Kritikerne endnu staar ved Begyndelsen af deres Uddannelse, maa man nødvendigvis komme til det Resultat, at Tegneundervisningen ikke er saa paakrævet.

Saafremt man mener, at faglig Udvikling er begrænset til kun at omfatte skær Sats og Sætning efter trykt Manuskript, saa er Undervisningen i Tegning næsten uden Betydning, men saadan ligger Forholdene jo slet ikke. Typografi er i Dag mere kompliceret end tidligere, fordi Reklametryksager udgør en meget større Del af den forhaandenværende Arbejdsmængde, og fordi Kravet om og Interessen for bedre Tryksagsformer er langt større, derfor er Tegneundervisningen et vigtigt og uundværligt Led i Uddannelsen. Endvidere maa vi være interesseret i at fastholde og kunne udføre det Arbejde, som nu i mange Tilfælde udføres af Eksperter og Tegnere, nemlig Skitseringen af Opgaverne.

Formaalet med Tegneundervisningen i Begynderklasserne er at udvikle Lærlingenes *Formsans* ved Øvelser i geometrisk Tegning, og at udvikle Lærlingenes *Skønhedssans* ved Øvelser i Frihaandstegning.

Disse to Faktorer, Formsansen og Skønhedssansen, maa være udviklet paa alment Grundlag, inden Lærlingene kan deltage i den egentlige Fagundervisning, deres Øjne maa være trænet til at kunne opfatte Figurer og Linier i et indbyrdes Forhold. Hvorledes skulde det ellers være muligt at undervise i typografisk Skitsering? Undervisningen vilde blive det rene Kaos, saafremt man først paa dette Tidspunkt skulde undervise i den elementære Tegnings Grundregler.

Formsansen, udviklet ved Øvelser i geometrisk Tegning, maa være til Stede ved alt konstruktivt Arbejde, og i Bogtrykhaandværket maa enhver selvstændigt arbejdende Udøver kunne arbejde konstruktivt.

Bogstavformer, Ornamenter og beslægtede Elementer er kun mulige med Geometrien som Grundlag, og disses Sammensætning til Satsforme kan kun blive god Typografi, naar Proportionerne er rigtige, hvilket kun kan praktiseres med en udviklet Formsans. Skitsering af et Arbejde, omend groft, kan ikke udføres uden Kendskab til og Øvelse i geometrisk Tegning og Frihaandstegning. At kunne skelne mellem beslægtede Bogstavformer med Sikkerhed er kun muligt, naar man har lidt Kendskab til Bogstavkonstruktion, hvorved Øjet trænes til at opfatte Bogstavernes Detaljer, og de forskellige Skriftsnits Karakter er altid mest fremtrædende i Detaljerne. Forudsætningen for Bogstavkonstruktionen er den geometriske Tegning.

Man kan kun udføre rigtig »Elementær Typografi« saafremt man har Indblik og Øvelse i geometrisk Tegning. At dette Kendskab er meget mangelfuldt blandt Typografer, vidner Masser af Tryksager i den ny Stil om. »Elementær Typografi« er først og fremmest geometrisk Organisation af Satselementerne.

Den udviklede Skønhedssans understøtter Selvkritiken og fremmer dermed Mulighederne for mere harmoniske Tryksagsformer. Skønhedssansen forhindrer, at der fremkommer Rædsler i Sammensætningen af Ornamenter, idet den er opøvet til at skelne mellem de mange Stilarters forskellige Ornamenter og forstaar at indpasse disse i Satsbilledet paa rette Maade.

Hvor stor Betydning man tillægger Tegneundervisningen i Tyskland, skal blot belyses med et Par Citater fra »Lehrlingsordnung für das Buchdruckgewerbe (Bezirk Berlin)«. I § 22 findes følgende: »Selv naar Lærlingene i Anledning af højere Skoleuddannelse er fritaget for Skolepligt, skal de i det mindste deltage i Fag- og Tegneundervisningen«. I Ordningens Afsnit V, Læremetode, § 27 b, Lærlinge i Akcidenstrykkerier, hedder det: »... Tredie Læreaar, Sætning af Bogtitler efter Skitse, da der ikke maa arbejdes planløst.... Fjerde Læreaar. Færdighed i at udarbejde en Skitse, som giver de fornødne Holdepunkter for Satsfremstillingen. Lærlingene skal før Paabegyndelsen af ethvert vanskeligt Akcidensarbejde udfærdige en sort eller kulørt Skitse.«

Forhaabentlig er Tegneundervisningens Betydning for Typograflærlingenes Uddannelse nogenlunde klarlagt med dette lille Indlæg.

*Viggo Hansen.*

---

*For hver Time, Du arbejder over, formindsker Du din arbejdsløse Kammerats Levemuligheder.*

## LIDT MERE OM VANDRELIV

I Anledning af den Opsats, der fandtes i »Typ.-Tid.« Nr. 15. indsendt af Medlem Nr. 864, finder jeg, at der bør gives nogle Oplysninger om Rejseforholdene i Tyskland, der er af lidt nyere Dato end de, der gives i nævnte Opsats.

Understøttelsen var indtil 1. Juli 1931: 1,75 Mark pr. Dag, efter denne Dato blev den nedsat til 1,60 M., i Efteraaret yderligere nedsat til 1,25 M.

For den Tur, jeg foretog i Juni, Juli og August 1931, der strakte sig over 80 Dage og gik over en Strækning paa godt 2500 km., vil følgende Liste tale sit tydelige Sprog om de Lokalunderstøttelser, der paa *daværende* Tidspunkt blev givet:

Kiel 2,00 Mark og 1 Sovekort. Lübeck 1,75 M. Hamborg 2 Sovekort og 1 Dags fuld Forplejning. Bremen 1,00 M. Osnabrück 0,75 M. Münster 1,00 M. Dortmund 1,50 M. Bockum 1,00 M. Essen 2,00 M. Duisburg 1 Sovekort og Aftensmad. Eberfeld/Barmen 2,00 M. Düsseldorf 2,00 M. Køln 2 Dages fuld Forplejning. Mainz 1 Sovekort og Aftensmad. Wiesbaden 1,00 M. Frankfurt a. M. 3,50 M. Mannheim 1,00 M. Karlsruhe 1,00 M. og Middagsmad. Stuttgart 5,00 M. München 4,00 M. og 2 Sovekort. Chemnitz 1,00 M. Leipzig 3,00 M. og 2 Sovekort. Dresden 2 Sovekort. Postdam 1 Sovekort og Aftensmad. Berlin 3 Dages fuld Forplejning. Stettin 1,50 M.

Afstandene mellem ovennævnte Byer er fra ca. 50 km.—100 km. (i Ruhr-Distriktet ca. 20 km.), og der er en Mængde mellemliggende Byer, efter danske Forhold meget store Byer, der slet ingen Lokalgeschenk giver.

I Bayern, fra Ulm over Augsburg, München, Regensburg, Nürnberg, ½ Million Indbg.), Bayreuth, Hof, Bamberg, og Plauen — en Strækning paa godt 600 km. — gav kun München Lokalgeschenk.

Efter den Rejseliste »Tourenverzeichniss« som det tyske Forbund udleverer, regnes en Rejsedag til 20 km., og for de fleste Byers Vedkommende fandt Udbetaling af Lokalgeschenk og Forplejning kun Sted, naar de mellem Byerne, angivne Rejsedage var overholdt.

I Bogtrykkerbyerne Frankfurt a. M., Stuttgart og Leipzig og nogle enkelte andre, giver flere af de store Dagblade omkring 1 Mark ekstra — ellers er det forbudt at gaa rundt paa Trykkerierne.

For de Kolleger, der ikke er berettiget til ordinær Understøttelse i Tyskland (Dagpengene), er Rejsevilkaarene forholdsvis bedre, idet disse ikke behøver at overholde Rejsedagene mellem Byerne saa nøje, og til dem giver saa godt som alle Byerne i hele Tyskland en højere Lokalgeschenk.

Om de i Artiklen omtalte Jugend-Herberger »D. J. H.« vil jeg gøre opmærksom

paa, at selv om man er Medlem, forlanges der *dobbelt Betaling af alle Udlændinge* — hvad »D. J. H.«s Repræsentant i Danmark mærkeligt nok ikke taler Spor om.

Natlogiet i de fleste Jugend-Herberger koster 60 Pf. — altsaa 1,20 M. for Udlændinge. De af det tyske Forbund anviste Herberger (Gewerkschaftshaus o. l.) er udmærkede og desuden billigere.

Enhver Kollega vil forstaa, at med de reducerede Dagunderstøttelser og den velsagtens ogsaa stærkt nedsatte Lokalgeschenk — mange Steder er den sikkert allerede helt strøget — vil det være meget vanskeligt at klare sig igennem uden at have »Penge med hjemmefra«.

Dette er ikke skrevet for at gøre nogen Kollega ked af at tage paa Valsen i Tyskland til Sommer, men for at give et Bidrag til Oplysning om Rejseforholdene som de i Øjeblikket er dernede — saa at ingen Kollega rejser med Illusioner om, at Understøttelserne er højere end de i Virkeligheden er. *4121.*

## H. MEYERS BOGTRYKKERI'S SKRIFTPRØVEBOG

For kort Tid siden har *H. Meyers Bogtrykkeri* i København (Hestemøllestræde 6) udsendt en større *Skriftprøvebog*, indbundet i et godt, enkelt, men virkningsfuldt Bind, der har en smagfuld Forgyldning, men ikke er overlæsset. Titelen er god, Firmamærket, anvendt som en Adskillelse mellem Hovedtitelens Tekst og Adressen paa Sidens Fod virker godt. Hele Værket er trykt med en smuk, forciret, orangefarvet Ramme (2 Cicero), der dog paa Grund af den lyse, næsten gyldne Farve, ikke virker klodset. I Rammens øverste Del er helt igennem gengivet Firmaets Bomærke, og i dens nederste Del staar mellem helfede 1/4-Petit-Streger (samme Farve som hele Rammen) Navnet paa den Skrift, der gengives paa Siden, trykt i Sort. Hele Værket er paa 244 Sider, lille 4⁰. Papiret er selvfølgelig godt, og Sats og Tryk af det hele Værk er omsorgsfuldt Arbejde. Der bydes vel ikke paa særlige Overraskelser i Retning af Nyheder, hverken hvad Skrifter eller Udførelse angaar, men paa den anden Side kan man kun indrømme, at der er saa rigeligt med Skrifter og Forciringsmateriale, at der virkelig kan udføres godt Arbejde med det. Og herom vidner da ogsaa det foreliggende Arbejde. Dette gælder saavel den praktiske Ordning og Opstilling af Skrifter og andet Materiale, særlig de i Værkets Slutning gengivne Prøver paa meget forskelligartet Sats, væsentligt den elementære Stil, som man synes at være sluppet fra med et godt Resultat, hvad der jo ikke altid er Tilfældet. Alt ialt kan saavel Principal, Arbejdere som Kunder være tilfredse med det her omtalte Arbejde.

Odense, Kapelvej 5. Marts 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## ORGANISERET FORARGELSE

I »Typ.-Tid.« Nr. 16 findes under Overskriften »Forhandlings-Protokollen« en ejendommelig Opsats, undertegnet »H. Zeller samt 44 Kolleger«. Da det vel for de fleste Kolleger vil være umuligt at faa nogen fornuftig Mening ud af det lille Indlæg, og den af Afdelingsformanden vedføjede Hale helt tager Grunden bort under det, vilde der ikke være Grund til at beskæftige sig dermed, hvis det drejede sig om en almindelig Forespørgsel. Det gør det imidlertid ikke, og da de 45 Kolleger omhyggeligt har undgaaet at referere, hvad der er gaaet forud, skal jeg gerne bistaa ved Opklaringen af Mysteriet.

Sagen forholder sig saaledes: Efter sidste Generalforsamlings-Referats Offentliggørelse i »Typ.-Tid.« blev jeg en Fyraften i Porten til mit Arbejdssted modtaget meget højtideligt ikke alene af Kollega Zeller, der ved denne Lejlighed spillede en mere tilbagetrukken Rolle, men af en hel Deputation, bestaaende af Kollegerne *Zuschlag, Willy Andersen, Villadsen, Zeller* og en femte Kollega, hvis Navn ikke er mig bekendt. Deputationen erklærede udtrykkelig, at den kom netop fra de arbejdsløses Lokale og ønskede en Samtale med mig ang. Referatet, som man, dog uden at kunne bevise det, betegnede som urigtigt og misvisende; man paastod endvidere, at baade de arbejdsløse og mange andre Kolleger var i højeste Grad utilfredse med det!! Saa megen ædel Harme maatte naturligvis virke fuldstændig lammende paa en sølle Sekretær, og jeg erklærede mig da villig til at diskutere Sagen med d'Hrr. Dette førte dog ikke til noget, da det viste sig, at den væsentligste Indvending var den, at de nævnte Kollegers Indlæg i Debatten ikke var gengivet udførligt nok (menneskeligt forstaaeligt, at der lægges saa stor Vægt paa ens egne Udtalelser, men lidet hensynsfuldt mod de øvrige Talere — et Referat af en 4-Timers' Forhandling maa nødvendigvis blive mere summarisk). Det viste sig da ogsaa hurtigt, at dette ikke var Deputationens egentlige Ærinde. Man var ude efter »Storvildt«, og med Zuschlag som Storinkvisitor forsøgte man et regulært Forhør, der skulde kunne give Materiale til Angreb paa Afdelingsformanden. Trods de mest indsmigrende Spørgsmaal, om jeg »ikke osse nok kunde huske, at Hellberg havde sagt« baade dit og dat, og trods Villadsens blodtørstige Forsikringer om, at man vilde vide, hvem man skulde »skyde paa«, endte Forhøret negativt, og jeg skal gerne som femte Vidne attestere, at Skylden herfor er min — Deputationen var saamænd ivrig nok. Blot burde den maaske have tænkt paa, at en altfor trippende Utaalmodighed og den mandstærke Udrykning maatte vække Mistanke. Jeg maatte da ogsaa til sidst meddele d'Hrr., at dette ikke længere var en kollegial Samtale, men en Aktion, og at min Stilling og mine Svar var dikteret derefter. Ganske vist meddelte man mig, at man havde regnet stærkt med min Loyalitet, men ogsaa for denne er der Grænser — og der staar i Lovene *ikke* noget om, at Sekretæren er pligtig at stille sig til Raadighed for en saadan pludselig etableret Overbestyrelse. Derimod paatog jeg mig naturligvis Ansvaret for mit Referat og henviste Kollegerne til, hvis de vilde kritisere, at gaa den naturlige Vej — offentliggøre deres Kritik. Man bebudede da ogsaa, at et Angreb vilde fremkomme, men — Bjergene barslede og fødte en Mus!

— — Saadan er i Korthed Forhistorien til Zellers Indlæg. Og den gør det noget lettere for Kollegerne at forstaa, hvorfor det fremkommer. At Zeller samt 44 Kolleger pludselig skulde faa en saa brændende Interesse for Forhandlings-Protokollen vilde jo være baade meningsløst og latterligt, hvis der ikke stak noget bagved. Naar Zeller ønskede at vide, hvorfor Protokollen ikke oplæses og hvori Sekretærens Arbejde bestaar, kunde han jo forlængst have søgt Underretning herom paa en mindre omstændelig Maade end ved at møde op i Porten og starte sit lille Oplysningsselskab! Saavidt jeg véd, sidder der da ogsaa i de arbejdsløses Udvalg, der tilrettelægger disse Smaa-Aktioner, Kolleger, der ikke mangler den fornødne Indsigt, og som er tilstrækkelig skriftkloge og lovkyndige til, at de kunde have givet Zeller den saa haardt tiltrængte Information. Naar Zeller ikke fik den hos mig, men maatte løbe med en halv Vind, er Aarsagen den, at jeg havde en begrundet Mistanke om, at han ikke spurgte for egen, men en andens Regning — og min Fremgangsmaade skal sikkert nok faa denne *Bagmand* til at røbe sig!

Ingen kan naturligvis forbyde Zeller eller andre at føle sig forargede og at indsamle denne Forargelse paa en Liste, men man kunde have Ret til at vente, at d'Hrr. saa gav en korrekt Fremstilling af alt, hvad der var foregaaet. Dette er afgjort ikke sket! I Zellers Indlæg er Spørgsmaalet om Protokollen, som ved Deputationens Besøg kun blev flygtig berørt ved Samtalens Slutning, pludselig blevet det centrale Punkt — formodentlig for at dække over Fiaskoen — og Zeller er samtidig blevet Primusmotor i Foretagendet; men Grundlaget for hele Aktionen — det mislykkede Forsøg paa at lokke Sekretæren til at være sig behjælpelig med rent agitatoriske Forehavender — fortier man omhyggeligt! Saaledes forholder Sagen sig, og om saa Zeller, de øvrige 4 Medlemmer af Deputationen og de 40 Riddere vil bande paa det modsatte, rokkes denne Kendsgerning ikke!

Med Hensyn til selve Protokollen blot dette: Den er af mig ført og underskrevet akkurat paa samme Maade som af de foregaaende Sekretærer. Det vil sige, at Referaterne i Protokollen og i »Typ.-Tid.« dækker hinanden. Dette er en baade praktisk og demokratisk Fremgangsmaade. Da Protokollen ikke i H. t. Lovene skal oplæses paa Generalforsamlingen, er Referatet i »Typ.-Tid.« jo den eneste Kontrol, Kollegerne har med Sekretærens Arbejde. Det er ogsaa det eneste Grundlag for en Aktion som den, jeg her har omtalt. Fremfor i sin molboagtige Iver for at »værne om Loven« at trampe ind i Demokratiets Rosenbed, bør Zeller og andre utilfredse Kolleger da hellere søge Loven ændret paa dette Punkt.

— — —

Den lille Affære er, som man ser, ikke blottet for en vis Komik. Desværre har den ogsaa en mere alvorlig Pointe — den nemlig, at de Kolleger, der ved en Lejlighed som denne nedsætter sig selv som Undersøgelses-Domstol og hævder at tale paa de arbejdsløse Kollegers Vegne, næppe herved kan gavne den Sag, som de foregiver at tjene. Med mindre man absolut til enhver Tid skal kunne fremvise »Resultater« for de arbejdsløse, maa det være tilladt at henstille saavel til Deputationen som til andre, der arbejder paa samme Linie, fremtidig at søge anden Anvendelse for Kræfterne og afholde sig fra Masse-Interventioner paa disse mere perifere Omraader.

*K. A. Jørgensen.*

— — —

Da K. A. Jørgensen i ovenstaaende bebrejder Zeller og de 44 Kolleger, at deres Indlæg ikke indeholdt et bebudet Angreb, bliver det nødvendigt at oplyse, at Indlæget sluttede med følgende af Redaktionens strøgne Passus:

»Kan vi derfor, ærede Kolleger, være tjent med en Mand som K. A. Jørgensen, hvis Referat er yderst mangelfuldt og partisk, og som øjensynlig ikke har nogen Forstaaelse af en Sekretærs Arbejde«.

Hensigten med at stryge dette var bl. a. at undgaa en større Holmgang. At dette er mislykkedes, er ovenstaaende imidlertid et Bevis for.

*Red.*

## 40-TIMERSUGEN I FRANKRIG

Det Lovforslag angaaende Indførelsen af den 40-Timers Arbejdsuge, som den franske Landsorganisations socialpolitiske Kommission og den socialdemokratiske Parlamentfraktion har indbragt i det franske Kammer, indeholder følgende vigtige Bestemmelser:

»I alle industrielle og kommercielle Virksomheder og deres Filialer uanset disses Art, d. v. s. uanset om det drejer sig om offentlige eller private, verdslige eller religiøse (selv om de har Karakter af Fagskoler eller Velgørenhedsanstalter), skal den effektive Arbejdstid for Arbejdere og Funktionærer af begge Køn og enhver Alder ikke overstige 40 Timer pr. Arbejdsuge à 5 Dage. For Fag, som i Følge deres særlige Art ikke kan forrette Arbejdet efter disse Bestemmelser, kan de 40 Arbejdstimer ad administrativ Vej fordeles paa flere end 5 Dage. I saadanne Tilfælde af »nationale Nødvendigheder«, Ulykkestilfælde, forberedende eller afsluttede Arbejder udenfor den egentlige Arbejdsplads forudsættes, at der naas en Forstaaelse mellem vedkommende Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer. Gennemførelsen af 40-Timersugen maa i intet Tilfælde — uanset om der arbejdes i Timeløn, Akkord, i Dag-, Uge- eller Maanedsløn eller Lønnen beregnes paa hvilkensomhelst anden Maade — være en Grund til Nedsættelse af den reale Løn eller Fortjeneste«.

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Bog- og Akcidenssætter-Klubben* i København afholder sin ordinære Generalforsamling førstkommende Mandag den 25. ds. Kl. 8 i Lokalet Falkonerallé 56. Da der paa Generalforsamlingen skal behandles et betydningsfuldt Spørgsmaal, opfordres Medlemmerne til at komme talrigt til Stede.

*Styrelsen.*

*

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København maa paa Grund af Ejerskifte til 1. Maj fraflytte Lokalet i Falkonerallé. Saa snart et nyt, større Lokale er fundet, vil Meddelelse herom fremkomme. Der bliver af denne Grund ikke Mødeaften 1. Mandag i Maj.

## ARBEJDSTIDSFORKORTELSEN

Sekretariatet for de norske Arbejderes Landsorganisation har tilstillet Fagforbundene et Forslag, som giver Udtryk for Sekretariatets Standpunkt til Forkortelsen af Arbejdstiden. Det lyder:

1. »Kongressens Beslutning om Forkortelse af Arbejdstiden, maa Fagorganisationen arbejde for at virkeliggøre og dermed skabe Muligheder for, at flere Arbejdere kan skaffes Beskæftigelse i Produktionen. Om nødvendig ved Gennemførelse af flere Skift med en kortere daglig Arbejdstid end 8 Timer. Fagorganisationen maa herunder arbejde efter en saadan Linie, at Arbejdernes Tariflønninger og Levestandard opretholdes.

2. Hvor Arbejderne ved en Bedrift, for at hindre Opsigelser »rationerer Arbejdet« med Forkortelse af Arbejdstiden som en midlertidig Kriseforanstaltning, maa der i størst mulig Udstrækning sørges for, at der træffes Aftaler, som garanterer, at Opsigelser ikke bliver foretaget, og at de tarifferede Løn- og Arbejdsvilkaar for øvrigt opfyldes«.

Hovedbestyrelsen for det norske Typograf-Forbund har enstemmigt tiltraadt Sekretariatets Forslag.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Lørdag Aften den 23. April taler *Otto V. Nielsen* om »Fra Laug til Fagforeningerne i Dag«. Mødet holdes i Fællesskab med 5 andre Lærlingeafdelinger, saa den efterfølgende Diskussion bliver sikkert livlig. Det holdes i »D. s. U.«s Ungdomshjem, Falkonerallé 56, Kl. 20.

*Den ordinære Generalforsamling*

afholdes Lørdag den 7. Maj i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Rømersgade 22. Forslag som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen maa være Formanden i Hænde senest Lørdag den 30. April.

*Husk Kontoraften hver Mandag fra Kl. 5¼—6.*

*Den faglige Ungdomsbevægelses Fremtid.*

Vi nærmer os snart Afslutningen paa Københavns Lærlingeafdelings Vintervirksomhed, et enkelt Møde til og Generalforsamlingen sætter Punktum.

Det er forfærdelig hurtig et saadan Vinterhalvaar gaar, man begynder Vinterarbejdet ladet med Idéer og slutter med at se, at en stor Del af disse ikke har naaet at blive realiseret — og dog, vor Afdeling kan slutte sin Virksomhed, som den Afdeling, af samtlige Lærlingeafdelinger i København, der har haft den største Virksomhed.

Jeg skal ikke her aflægge nogen Beretning, den kan man faa paa Generalforsamlingen, der er dog en Ting som særlig har Interesse, nemlig det Samarbejde som vi i vor Vintervirksomhed har haft med andre Fags Lærlinge indenfor »Det faglige Ungdomssekretariat«.

Dette Samarbejde har ikke i Vinterhalvaaret været mindst fremtrædende. De faglige Ungdomsafdelinger arbejdede, før de paabegyndte dette Samarbejde, meget afsides og stille, det faglige Ungdomsarbejde blev der ikke lagt nogen særlig Vægt paa, man ofrede det et Skuldertræk, og lod det være, hvad det var — et Arbejde, som var lagt an paa rent faglige samt selskabelige Former. »Det faglige Ungdomssekretariat« har i denne Vinter formaaet at ændre den Mening; i Dag ser vi den faglige Ungdomsbevægelse, som en fremtrædende Bevægelse i København, en Bevægelse, som de politiske Ungdomsbevægelser maa tage Stilling til.

Det er kun glædeligt, at vi har formaaet at tilkæmpe os en saadan Stilling, og at vi har lagt vort Arbejde om, saa Medlemmerne kan drage direkte Fordel af deres Medlemsskab, men mest glædeligt, at vi har formaaet at samle nye Skarer af Medlemmer i Afdelingerne — i det forløbne Halvaar har Afdelingerne tilsammen haft en Vækst paa omkring 500 Medlemmer, og i Dag er vi ca. 3000 unge Arbejdere organiseret i den faglige Ungdomsbevægelse.

Denne Bevægelse skal ledes videre i Afdelingerne samt selve »Sekretariatet«, paa ingen Maade maa Bevægelsen tabe den vundne Stilling, og at den ikke gør det ligger i enhver Kammerats Haand.

Den ordinære Generalforsamling skal om kort Tid afholdes i vor Afdeling, og nye skal til at indtage Pladserne i Styrelsen, idet enkelte Medlemmer i den nuværende Styrelse om kort Tid skal indtræde i de ældres Organisation og derfor maa frafalde Pladserne. Det vilde være ønskeligt, om vi i vor Lærlingeafdelings Ledelse fik en Stab af nye friske Kræfter, som vil gaa ind til Arbejdet, ladet med Interesse og Idéer. Vi kan i Dag vise Resultater frem, men Fremtiden maa vise endnu større, hvad der angaar vort Arbejde indenfor vor egen Afdeling saavel som vor Deltagelse indenfor »Det faglige Ungdomssekretariat«.

*Paul P. Petersen.*

*Næstved Lærlingeafdeling*

afholdt Mandag den 4. April ordinær Generalforsamling. Dirigent: Børge Jacobsen. Da Formandens Beretning og Regnskabet var godkendt gik man over til Valg af Bestyrelse. Til Formand nyvalgtes *Børge Jacobsen*, til Kasserer genvalgtes *Geert Seerup* og nyvalgt blev *Børge Hansen* som Sekretær og *Frede Petersen* som Bestyrelsesmedlem og til Revisor genvalgtes *Willy Kristiansen* og nyvalgtes *Kaj Petersen*. — Dernæst oplæste *Jensen Petersen* et Cirkulære som vil blive tilsendt alle Lærlingeafdelingerne paa Sjælland, Fyn Lolland og Falster og som bekendtgør Programmet for Turen til Roskilde, og Jensen Petersen kunde meddele, at Nykøbing F., Nakskov, Køge og Slagelse Lærlingeafdelinger har henvendt sig og udbedt Oplysninger om Turen til Roskilde. Det vedtoges, at Foreningen skulde yde Halvdelen af Rejseomkostningerne og man besluttede ingen Grundlovstur at holde og at lade Sommerturen gaa til København.

*Børge Hansen*
Sekretær.

## EN BRODERSTRID

I Forbundstrykkeriet i Basel, hvor baade den socialdemokratiske »Arbeiterzeitung« og det kommunistiske Blad »Vorwärts« trykkes, er der i Anledning af Valgene til Handelsretten opstaaet en ejendommelig Konflikt.

Det svejtsiske Typografforbund havde som sædvanlig opstillet sine Kandidater, men Kommunisterne havde ligeledes opstillet tre af Forbundets Medlemmer. Typografforbundet gjorde Indsigelse herimod og forlangte, at Kommunisternes Kandidatur skulde trækkes tilbage. De kommunistiske Forbundsmedlemmer gik imidlertid ikke ind paa dette Forlangende, hvorefter de blev *ekskluderede* paa Grund af Ulydighed mod Vedtægterne.

Da der nu ifølge Overenskomst i Forbundstrykkeriet kun maa beskæftiges Medlemmer af Typografforbundet, blev de uorganiserede Typografer opsagt af Driftsledelsen.

De opsagte Typografer indsendte derefter en Klage til Forbundstrykkeriets Bestyrelse, hvis Flertal er kommunistisk, og som tog Opsigelsen tilbage.

Disse Begivenheder udnyttede Redaktionen af »Vorvärts« til i sit Blad at offentliggøre en agitatorisk Artikel imod Typografforbundet. Maskinsætterne vægrede sig imidlertid ved at sætte denne Artikel, og »Vorvärts« maatte derfor udkomme med en stor, bar Censurplet. Paa dette Sted stod med store Bogstaver: »Artiklens Trykning blev forhindret af Bulens Direktion!«

Nu er hertil at bemærke, at det kommunistiske Parti har ladet sin Gæld til Trykkeriet vokse til over 100.000 Frcs., og at Trykkeriet som Følge heraf maa kæmpe med økonomiske Vanskeligheder. Bestyrelsens kommunistiske Majoritet havde nu paatænkt at omsætte den over 200.000 Frcs. store Hjælpefond for Personalet i Driftsmidler. Dette rejste en Storm af Harme hos de i Virksomheden beskæftigede Forbundsmedlemmer. Interessentskabstrykkerietsgeneralforsamling har nu, takket være sit kommunistiske Flertal, besluttet uden Varsel at afskedige Forretningsfører Kull, der er Socialdemokrat, og erstatte ham med Kommunisten J. Weiner. Derefter har Typografforbundets Medlemmer erklæret sig solidariske med Forretningsføreren og er gaaet Strejke. Af de 40 beskæftigede Typografer strejker 37.

Den socialdemokratiske »Arbeiterzeitung« er siden den Dag blevet trykt i Bladet »Volk«s Trykkeri i Olten. I Mellemtiden har Driftsledelsen indsendt Klage til Statsadvokaten, fordi en strejkende Arbejder havde gjort sig skyldig i Sabotage. De kommunistiske Typografer beskyttes under Arbejdet af det kommunistiske Arbejderværn.

## NÆR OG FJERN

*25-AARS JUBILÆUM.* Den 1. Maj kan *Magnus Nielsen*, »Social-Demokraten« i Nakskov, fejre 25-Aarsdagen for sin Indtræden i Typografernes Række som udlært Svend. Magnus Nielsen lærte den sorte Kunst i Holbæk Amts Dagblad. Efter udstaaet Læretid tog Magnus paa Langfart i Udlandet, kom derefter tilbage til det gamle Land og fik Arbejde dels i Næstved, Kolding og København og havnede endelig hernede paa Sydhavsøerne i 1923, hvor han fik Plads paa »Social-Demokraten«. Det varede ikke længe, før Kollegerne opdagede Nielsens organisatoriske Evner, der resulterede i, at han valgtes til Lokalformand, en Stilling han endnu omfatter med stor Interesse. Ved sidste Valg til Hovedbestyrelsen indvalgtes han i denne, og vi véd, at han med stor Energi arbejder for Kollegernes Interesse inden for Hovedbestyrelsen. Vi, der kender Magnus Nielsen, siger ham Tak for hvad han hidtil har gjort for Standen, og haaber, at han vil arbejde lige saa godt til han naar den næste Milepæl. Til Lykke med Dagen!

*FORLÆNGET ET AAR.* Svensk Typograf-Forbund er enedes med Bogtrykkerorganisationerne om at forlænge den nu gældende Tarif i et Aar indtil 30. Juni 1933. For de Trykkeriers Vedkommende, hvor der udføres Søndagsarbejde, foretages dog en ubetydelig Reduktion af et ekstra Tillæg.

*NY OPFINDELSE.* Intertype-Aktieselskabet har udtaget Patent i U. S. A. og andre Lande paa en ny Opfindelse ved Sættemaskinen, hvorved denne sættes i Stand til automatisk at udslutte Linjer, som skal sættes paa Midten. Det samme gælder Udgangslinjer, som Maskinen ogsaa selv besørger Udslutningen af.

*AFSPÆRRET* for Tilgang af grafiske Arbejdere fra Udlandet er: Jugoslavien, Østrig, Memelomraadet, Polen og Ungarn.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

## FORENINGSMEDDELELSER

### KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER

14. April: Odder pr. Bl. 225,00. 15. April: Hobro pr. Bl. 145,65; Kalundborg intet at indsende; Holstebro pr. Bl. 224,80; Rudkøbing pr. Bl. 300,00, Kt. 150,00, ialt 450,00. 16. April: Svendborg pr. Bl. 250,00. 18. April: Fredericia pr. Bl. 100,00; Haderslev pr. Bl. 250,00; Holbæk pr. Bl. 351,75; Kolding pr. Bl. 287,25; Lyngby pr. Bl. 375,00; Løgstør pr. Bl. 41,55; Marstal 125,00; Randers pr. Bl. 300,00; Rønne pr. Bl. 420,00; Slagelse 1498,30; Varde pr. Bl. 140,00; Helsingør pr. Bl. 392,50. 19. April: Esbjerg 88,70; Hillerød 500,00; Maribo intet at indsende; Middelfart pr. Bl. 405,00; Nakskov intet at indsende; Nyborg pr. Bl. 200,00; Næstved pr. Bl. 353,15; Silkeborg pr. Bl. 350,00, Kt. 300,00, ialt 650,00; Skive pr. Bl. 75,45, Kt. 800,00; ialt 875,45; Viborg pr. Bl. 100,00; Horsens intet at indsende.

København den 19. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. April: Esbjerg 500,00. 14. April: Odder i St. f. Jan. Kv. Oversk. 225,00; Aabenraa 300,00; Aarhus 2000,00; Nakskov 100,00; Odder 200,00; København 30,573,10. 15. April: Hobro i St. f. Jan. Kv. Oversk. 145,65; Holstebro i St. f. Jan. Kv. Oversk. 224,80; Hobro 200,00; Rudkøbing i St. f. en Del af Jan Kv. Oversk. 300,00. 16. April: Svendborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 250,00; Svendborg 200,00. 18. April: Fredericia i St. f. Jan. Kv. Oversk. 100,00; Haderslev i St. f. Jan. Kv. Oversk. 250,00; Holbæk i St. f. Jan. Kv. Oversk. 351,75; Kolding i St. f. Jan. Kv. Oversk. 287,25; Lyngby i St. f. Jan. Kv. Oversk. 375,00; Løgstør i St. f. Jan. Kv. Oversk. 41,55; Randers i St. f. Jan. Kv. Oversk. 300,00; Rønne i St. f. Jan. Kv. Oversk. 420,00; Varde 300,00; Helsingør i St. f. Jan Kv. Oversk. 392,50. 19. April: Aalborg 2000,00; Fredericia 600,00; Viborg 400,00; Middelfart i St. f. Jan. Kv. Oversk, 405,00; Nyborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 200,00; Næstved i St. f. Jan. Kv. Oversk. 353,15; Silkeborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 350,00; Skive i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 75,45; Viborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 100,00.

København, den 19. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Kai Kiefer, udl. 1. 4. 32 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Sætter William Christensen, tidl. Medlem (Universal). Sætter Hedvig Schøneburg, Sætter Ellen A. Jordan, Paal. Edith E. Rasch, Paal. Lilly Bjørn Nielsen og Paal. Dagny K. Hansen, (alle hos Hvilsom og Søn).

Aarhus: Paal. Ketty Rasmussen. Esbjerg: Trykker Carl Werner Mortensen, udl. 1. 4. 32 hos L. Olsen & Søn. Hobro: Sætter Carl Alfred Christensen, udl. 15. 5. 32 hos H. Petersen, Aalestrup. Løgstør: Sætter-Trykker Richard V. H. Bjerregaard-Petersen, udl. 1. 4. 32 hos Ejnar Knudsen, Sætter Gunnar Knudsen, udl. 14. 4. 32 hos E. Knudsen. Marstal: Sætter Ingvard Møller, udl. 1. 4. 32 i Ærø Folkeblad. Næstved: Sætter Hans Chr. Holger Nielsen, udl. 1. 5. 32 i Sydsj. Venstreblad. Ringsted: Sætter Knud Nielsen, udl. 9. 4. 32 i Venstres Folkeblad, Sorø. Skive: Paal. Erna Søndergaard.

### TILTRAADTE

København: 2938 Knud Lorentzen fra Rejse 7088 Magni Andersen fra Helsingør (arbl.). 3253 Knud Lauersen fra Viborg (arbl.). Hj.-arb. Harry Wollmann fra Budenes Fagf. (B. Luno).

Aarhus: 3020 Kaj Werner Sørensen (arbl.). Haderslev: 6308 Hans Wind (arbl.), 48 Poul W. Hess. Nyborg: 7698 Chr. Richard Jørgensen (C. Schønemann). Næstved: 4267 Ingvar Mortensen (arbl.). Odense: 3445 Carlo Lind Jensen (Ekspres-trykkeriet). Vejle: 6029 Albert Haagensen (arbl.).

### FRATRAADTE

København: 7416 Elsa Larsen til Silkeborg i Plads. 1767 Einer Christensen paa Rejse. 6134 Jens Møller paa Rejse. 801 Aage Jensen paa Rejse. 7673 Niels Wedel paa Rejse. 1771 A. Hammer paa Rejse. 2962 Wilh. Nissen paa Rejse.

Aarhus: 5169 Magda Almsten til Odder i Pl. Nykøbing F.: 6758 Th. Mortensen paa Rejse, 6744 Sv. Aage Olsen paa Rejse. Odense: 3445 Carlo Lind Jensen til Middelfart (arbl.), 7698 Chr. R. Jørgensen til Nyborg i Pl. Varde: 7689 P. Tarp Jensen til Silkeborg (syg). Viborg: 7875 Holger C. Christensen til Silkeborg, 3253 Knud Lauersen til Kbhvn. (arbl.) og 6264 H. P. Nissen til Holstebro (arbl.).

### UDMELDTE

København: 2165 Fanny Larsen (fratr. Faget).

Brønderslev: 3440 German Pilegaard (Bogtrykker).

### UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 294 Sætter Carl Hansen, Dyva & Jeppesen.

## BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN

Ordinær Generalforsamling afholdes *Mandag den 25. April Kl. 8* i Lokalet Falkoneralle 56.

*Dagsorden:*

1. Beretning.
2. Regnskab.
3. Forslag om Ændring af Lovenes § 4.
4. Valg.
5. Eventuelt.

*Styrelsen.*

## Typografernes Sangforening.

Generalforsamlingen udsat til Lørdag d. 30. April Kl. 8, Københavns Bowling-Hall, Axeltorv (»Olympia«). Derefter Pokalgilde. (1 e)


**E.L. SATSSKIBE**
*er de bedste og billigste • Fremstillet paa eget Værksted*
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 a)


Halvaarlig Generalforsamling Søndag den 24. April Kl. 11 pr., Nørre Centralcafé, Nørrebros Runddel.

Dagsorden iflg. Lovene. (3 b)


## ANNONCER

**Er det noget med Værktøj eller Faglitteratur,** saa spørg mig. Jeg har Værktøj og Faglitteratur for alle Brancher. Sendes overalt til absolut billigste Priser.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**En Sætterforbundter,** eventuelt Sættertrykker-Forbundter, kan faa Plads i Bogtrykkeri i Odense. Billet mrkt. »1048« modtager *Odense Annoncebureau*, Odense. (81)

**Trykker-Forbundter** (20 Aar) som har staaet 2 Aar i Lære, ønsker Plads i København. Billet mrkt. »82« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,** Købmagergade 30, II
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,** Klareboderne 2, II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 29. APRIL 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Det 12. ordinære Delegeretmøde afholdes i Odense i første Halvdel af August Maaned d. A. Tid og Sted vil senere blive bekendtgjort.

Enhver Afdeling kan stille Forslag til Behandling paa Delegeretmødet. Forslagene skal i Henhold til § 39 være indsendt senest 2 Maaneder før Mødets Afholdelse og maa saaledes være Forretningsudvalget i Hænde senest den 31. Maj.

København, 26. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

afholder sit 9. ordinære Delegeretmøde i Odense i første Halvdel af August Maaned d. A. Tid og Sted vil senere blive bekendtgjort.

I Henhold til § 26 kan enhver Afdeling stille Forslag til Behandling paa Mødet. Eventuelle Forslag maa være Hovedbestyrelsen i Hænde senest den 31. Maj.

København, 26. April 1932.

*Hovedbestyrelsen.*

## ET MAJ-MANIFEST

*Til Arbejderne i alle Lande!* Paa Arbejdets høje Festdag, den 1. Maj, hæver Den internationale faglige Central sin Røst for paany og eftertrykkelig at give Udtryk for Tanken om Arbejderklassens internationale Solidaritet.

Dette Raab bør lyde overalt, henover alle Skranker og Grænser, et Kampraab, der skal styrke alle Arbejderklassens Kræfter i Kampen mod Kapitalismen. Alle bør være sig bevidst, at der findes en Magt, som er i Stand til at bevare Samfundet for Undergang, frelse det af sin store Nød og skabe en ny Verden. Det for Tiden bestaaende Produktionssystem kan næppe længere betegnes som det herskende, fordi det har tabt Herredømmet over sine egne Produktionsmidler, over Tekniken og over sin Vareomsætning. Kapitalismen, som altid roser sig af sin Økonomi, er bleven den største Ødeland. I Kapitalistklassens Hænder er Tekniken bleven en Forbandelse. I deres Raadvildhed ødelægger Lederne af den nuværende Erhvervs- og Statspolitik gennem Afsondring og Oprettelse af nye Skranker de Værdier, som Kapitalismen selv har skabt. Kapitalismen formaar ikke mere at sætte de ledige Hænder i Bevægelse, Bedrifterne lægges øde, Maskinerne ruster.

Paa denne Arbejdets Festdag, gælder det om at give Udtryk for vor ubøjelige Vilje til at skaffe Arbejde til vore Arbejdsfæller, som er stænget ude af Arbejdsprocessen. Alt, hvad der tjener dette Formaal, bør iværksættes. Derfor rejser den faglige Internationale Kravet om en generel Forkortelse af Arbejdstiden og Indførelse af den 40-Timers Arbejdsuge. Samtidig bør alle Hindringer skaffes tilside, som staar i Vejen for en Afhjælpning af Arbejdsløsheden. I Stedet for Fejlrationalisering bør sættes planmæssig Ledelse, i Stedet for Afsondring planmæssigt Samarbejde. Der bør drives en sund Menneske-Økonomi, saaledes at Arbejdskraften ikke behøver at ligge brak og ødelægges. Paa sine 14 Millioner Medlemmers Vegne og for de 25 Millioner arbejdsløse i hele Verden fordrer Den internationale faglige Central, at der endelig drages de fornødne Konsekvenser af det kapitalistiske Produktionssystems fuldstændige Svigten.

Paa det skabende og værdifrembringende Arbejdes Festdag fremsætter vi Fordringen om Afskaffelse af de uproduktive Militærrustninger, som i sig selv er en bestandig Trusel mod Freden, en Fare for nye Krige med alle deres Rædsler. Raabet: »Aldrig mere Krig«, forstærker vi gennem Parolen: »Tilintetgør Krigsmidlerne! Verden bør ikke ofres for Rustningsindustriens Profitbegær. Alle Nationer bør vende sig mod den fælles Fjende: Rustningsindustrien. Paa Millioner Krigsofres Vegne vil vi vække Menneskehedens Samvittighed. Overfor Vaabenfabrikanternes Profitinteresser, som lever af Død og Ødelæggelse, sætter vi den arbejdende Befolknings ubøjelige Fredsvilje.

Folkenes indbyrdes Afhængighed og den internationale Solidaritets Betydning er endnu aldrig traadt saa tydeligt frem som i denne Krisetid, der gaar svanger med Krigsfare og Fascisme, og endnu aldrig er Nødvendigheden af en international Løsning af de økonomiske og sociale Problemer traadt saa uafviselig i Forgrunden. I denne vanskelige Tid bør det internationale Proletariat være mere enig og holde fastere sammen end nogensinde; thi fra ingen anden Side end fra Arbejderklassens kan der forventes en Bedring af den nuværende Tilstand.

*Mod Krig, Ammunitions- og Rustningskapitalisme! For Fred, Folkeforsoning og Afrustning! Mod kapitalistisk Anarki, Arbejdsløshed og Sult! For Planøkonomi, Arbejde og Brød for alle!*

*Den internationale faglige Central.*

## DELING!

Alle vore politiske Arbejdsløshedseksperter befinder sig nu i den sværeste Barselsfeber.

Fra de ansvarlige Steder lyder nu Tonerne om, at der ikke længere kan skaffes Penge fra Samfundets Finanskasse til Understøttelser, og dermed er det sociale Spørgsmaal sat paa Spidsen. Det vil sige, at Samfundets øverste Lag ikke vil være med længere. Den store Overflod, dette Lag er i Besiddelse af, vil det ikke yde noget af, hverken gennem Skatter eller Deltagelse paa anden økonomisk Vis, til Understøttelse eller Hjælp af de mange, der ikke kan faa Arbejde, og Arbejde vil man heller ikke fra den Side fremskaffe.

Men Genialitet er den Del af Samfundets Formidlere dog i Besiddelse af. Det har fra Tidernes Morgen altid været Skik at lade de nederste i Tilværelsen bære Byrderne. Og derfor lyder det nu — mere og mere — højlydt, at Arbejderne skal *dele* Arbejdet, hvilket vil sige, at *dele Lønnen.*

Der er enkelte Fag, der tankeløst er gaaet i Gang med noget saadant, og den Teori fuldført i sin Konsekvens, betyder da ret og slet en Tilbagevenden til Lønforholdene før Aarhundredskiftet og en Levestandard endnu værre, en almindelig Fattigmandstilværelse. Hermed vil det se sort ud med Arbejderklassens store socialøkonomiske Fremskridt.

Som alt »moderne kulturelt« stammer denne *Fordelingsidé* fra det politiske anden Klasses Bourgeosi, der en Gang imellem søger at tiltrække sig Verdens Opmærksomhed fra Geneve.

Man skulde jo mene, at det havde været smukkere og mere ophøjet, om denne Forsamling havde kunnet set saa stort og samfundsmæssigt paa *Fordelingssystemet*, at dette skulle strække sig videre end lige netop til *Lønarbejderne.* Fra Lønarbejderne og op til Toppen ved vi jo alle, at der i hvert Fald kunde halveres uden at de, det gik ud over, kom i særlig økonomisk Betryk

Naar man normerer en Arbejders Værdi til 25 Kr. om Ugen, saa maa Værdien for en Telefondirektør, en Minister, en hvilken som helst anden Direktør og Embedsmand, vel falde forholdsmæssigt dertil, hvis der skal være Mening i Tingene.

Netop i det Øjeblik, hvor man skimter, at alle i det øverste Lag nærmer sig hinanden mere og mere i det Krav, at Arbejderne skal dele Lønningerne, ser man mere og mere Udfoldelse af Luksus og

Rutten med Penge og Værdier opefter. Der florerer jo i de øverste Lag en Levevis, der skaber den største Bitterhed og Uro i de Klasser, man nu vil søge at hidse paa hverandre for at slaas om den Smerte, der skal være at dele blandt dem.

Som bekendt skal Forligsmanden sammen med Arbejdsgivernes og De samvirkendes Ledelse efter »højere Initiativ« beskæftige sig med Lønarbejdernes *Fordelingssystem*. Let bliver det ikke, thi alle organiserede Arbejdere er sikkert saa meget med og saa forstaaende, at nu staar vi ved et *enten — eller*. Og Spørgsmaalet, som Statsminister Stauning for en Tid siden pegede paa, Spørgsmaalet om et *andet System*, bliver nu ligesom mere levende. Ikke det om Lønningernes Fordeling nedefter, som de førnævnte Herrer, skal bryde Hjernerne med, men derimod et Fordelingssystem til Tops.

Typografernes Internationale har som, set af »Typ.-Tid« taget et rigtigt Standpunkt i saa Henseende. Og det er ikke utænkeligt, at det bliver de danske Typografer, der i den kommende Situation ved den paatænkte uhyre Sænkning af Lønniveauet, vil blive Stødtroppen imod den Nedværdigelse, der nu skal beredes os.

*Sørensen-Kjeld.*

---

## OM VANDRELIV

Af *H. Chr. Schrøder.*

I

Jeg sidder og læser Typ.-Tid. Nr. 15 og ser en Kollegas Indlæg om Vandreliv, og da jeg selv lige er kommet hjem fra Valsen, vilde jeg gerne give mit Besyv med.

Jo, det er en rigtig god Idé at tage en Tur paa Valsen, ned igennem Tyskland, men jeg vil foreslaa eventuelle Kolleger at tage over Hamborg—Hannover—Brandenburg, og lige før vi naar Berlin at aflægge Potsdam et Besøg; dèr faar man en Mark til Natlogi, men man kan ogsaa sove gratis dèr, som i enhver anden By i Tyskland. En Tur i Frederik den stores Lystpark med de syv Slotte, den gamle Mølle samt alle de Kunstværker i Marmor er nok værd at rejse til Potsdam for at se. Saa tog jeg Turen over Berlin, hvor der er tre Døgns fri Forplejning, til Leipzig; dèr er ogsaa Forplejning, og derfra til Dresden, hvor man melder sig af til Czekoslovakiet. Det er bare med at komme lidt hurtigt igennem Tyskland. Understøttelsen er nemlig sat ned til 1,25 Rm. om Dagen, og hvis man ikke er vant til at valse, kan det jo knirke lidt i Begyndelsen med at faa dem til at slaa til, særligt hvis man ikke forstaar Tysk, men det kommer hurtigt.

I Dresden faar man Kassererens Adresse i Tetschen Bodenbach, som er det første Betalingssted i Czekoslovakiet, og er der Raad til det, kan man tage med Damper lige til Tetschen Bodenbach. Det er en af de smukkeste Ture paa Elben. Understøttelsen er her 10 Kr. om Dagen, en god Krones Penge efter dansk Mønt, men man faar jo en Del for sine Penge, og der er ekstra Lokalgeskænk i hver By, og saa maa man endelig huske at besøge de socialdemokratiske Kontorer, hvor man altid faar et Middagskort, Aftensmadkort eller Logikort. Kommer man udenfor Tiderne, falder der en 5 eller 10 Kr., og er man Trykker og Medlem af Trykkerklubben, faar man omtrent i alle Byer 10 Kr. ekstra fra deres »Maschinenmeister-Klub«.

Saa gaar Turen til Prag. Her er der meget at se, bl. a. alle de gamle Broer over Moldau. Lokalgeskænken i Prag er 50 Kr. samt 3—4 Sovekort. Kassereren er uhyre flink. Fra Prag kan man tage over Brno til Brattesslava eller over Pilsen til Linz, hvor man finder den bedste Kasserer i Østrig, han hedder Hofer, og han skal nok fortælle, hvor man kan hente sig en Schilling eller to ekstra. Understøttelsen i Østrig er nemlig ikke stor, 1,40 Sch. pr. Dag, saa der er man nødt til at »kloppe« lidt, — pudse Dørhaandtag, men det vender man sig til efterhaanden. Om Sommeren kan man sejle med Damper fra Linz til Wien, det er ikke saa dyrt, men det er jo billigere at gaa ud paa Landevejen, stoppe en Bil og køre med til Wien. Her findes det bedste Bogtrykker-Herberge i Europa. Man faar Værdikort til tre Gange Morgenkaffe, 3 Gange Middag og 5 Sch. i Geskænk, og saa kan man sove gratis i 5 Nætter.

Fra Wien tog jeg med den elektriske til Forstaden Mødling og saa til Boden og derfra til Wiener Neustadt, hvor man melder Grænse til Ungarn. I Wien maa man huske at faa Visum til Ungarn, det koster for 3 Mdr. 10 Sch., ca. 5 danske Kr., og saa traver man videre ad Budapest til, efter at have faaet Turfortegnelse og Legiti i Sopron. I Budapest er Geskænken 8 Pengø og Dagpengene er 1,60 Pengø. Det kan man godt leve for i Ungarn, særlig om Sommeren, og der findes ogsaa Herberge for Bogtrykkere; det ligger i Ulløi Ut. 52, Budapest VIII, og det er en herlig hjertensgod Mutter, der findes her. Hun gjorde sit bedste for at vi ni rejsende kunde føle os lidt hjemme i Julen. Vi var fem Ungarer, to Tyskere, en Østriger og undertegnede, og vi var der i 10 Dage, men naar bare der er Plads, kan man blive saa længe man vil.

Men jeg maatte jo videre og kom saa til Miskolc, og her »hang jeg paa'en«. Jeg havde nemlig faaet et Gennemrejse-Visum til 1,25 Sch. og gyldig i 3 Døgn i Stedet for Turist-Wisum, saa jeg blev omgaaende hældt ud af Ungarn til Slovakiet, saa jeg havde jo en lang Tur til Brattesslava. Det var i Januar Maaned; den var »hyggelig«, og jeg vil just ikke sige, at Temperaturen var tropisk, men jeg naaede da omsider Brattesslava, hvor jeg beklagede mig til den ungarske Konsul; det var en meget flink Mand. Han gav mig et nyt Visum, gyldig et Aar fra Indrejsedagen at regne, og det kostede 9 tjekkiske Kr., men dem betalte en tjekkisk Kollega, der stod i godt Arbejde. Han havde selv været paa Rejsen til Slaraffenlandet Danmark, og vilde nu, da han traf en dansk Kollega, gøre lidt Gengæld. Men nu var jeg blevet vant til Bjerge og Sne og saa tog jeg et Svip op til Prag, derfra ned over Pilsen, Marienbad, Eger, Plauen, som igen er første Betalingssted i Tyskland. Fra Plauen til Regensburg, Nürnberg, München, Rosenheim ned igennem de bayerske Alper over Königssee med Gletscheren Watzmann op til Salzburg, hvortil jeg ankom i forrygende Snestorm sidst i Marts Maaned 1931 og startede med det samme til Wien igen, hvor jeg saa det sjældne Syn: tre danske rejsende paa een Gang. I Wien fik jeg saa et jugoslavisk Visum ogsaa (Turist-Visum), det maa man udtrykkelig forlange, det var ret billigt, et 3 Mdr. Visum koster kun 2 Schilling.

Fortsættes.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Lørdag den 7. Maj afholder Afdelingen sin ordinære Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Rømersgade 22, Kl. 20.

Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Fremtidig Virksomhed. 6. Eventuelt. *Styrelsen.*

---

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HOLBÆK LOKALAFDELING

afholdt kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 16. April. Dirigent: *C. A. Schmidt*, Sekretær: *Alfr. Christensen.*

*Formanden* aflagde Beretning og omtalte herunder den store Arbejdsløshed, der i Øjeblikket er i Afdelingen, idet ca. 25 pCt. af Medlemmerne er ledige. Formanden omtalte tillige det udmærkede Arbejde, der i Vinterens Løb var udført af Fagets Lærlinge paa Teknisk Skoles Fagklasse, og udtalte en Tak til Kassens Lærer, Maskinsætter M. Schmidt Nielsen. Derefter oplæste Formanden Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende belancerede med Kr. 2,811,75, medens Ekstrakassen balancerede med Kr. 624,85 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 282,58. Regnskaberne godkendtes.

*N. P. Poulsen* aflagde Beretning fra Fællesorganisationen, *Carl Nielsen* fra Arb. Fællesbageri, *Formanden* fra Arb. Mejeri og *Axel V. Jensen* fra Arb. Forsamlingsbygning.

*N. P. Poulsen* havde til Dagsordenen stillet Forslag om, at Afdelingen til det kommende Delegeretmøde skulde indsende Forslag om Udmeldelse af De samv. Fagforbund. Poulsen motiverede dette med, at De samv. Fagforbund i de senere Aar havde udøvet en haardhændet Politik overfor de mindre Fag og henviste herunder til De samvirkendes Stilling til Skotøjsarbejderne i sin Tid. — *Formanden* fandt ikke, man i Øjeblikket skulde tage dette Spørgsmaal op. Det er muligt, Skotøjsarbejderne blev uretfærdigt behandlet, men kunde dog ikke anerkende Poulsens Begrundelse. Derimod er der Grund til at være vagtsomme overfor de Forhandlinger, der nu skal føres mellem Hovedorganisationerne og Forligsmanden, og ender det med, at Fagenes Selvbestemmelsesret bliver frataget dem, er Tiden inde til at tage Spørgsmaalet om en Udmeldelse op. Foreløbig bør vi vente. — *Poulsen:* Det er Medlemmernes Flertal, der skal respekteres. Som det er nu, bliver de frataget Understøttelsen, hvis de ikke vil bøje sig under Knaldepisken. — *C. H. Schmidt*: Lad os se, hvad der kommer ud af Forhandlingerne. Foreslog følgende Resolution:

> Idet Generalforsamlingen nægter at gaa med til at stille Forslag til det kommende Delegeretmøde om Udmeldelse af De samv. Fagforbund, men afventer Resultatet af Forhandlingerne mellem Arbejdsgiverforeningen, De samv. Fagforbund og Forligsmanden ang. den fremtidige Ordning af Overenskomstforholdene her i Landet, henstiller man indtrængende til Forbundsstyrelsen ikke gaa med til en Nyordning, der paa nogen Maade fratager de enkelte Forbund Retten til at træffe Afgørelser i deres egne Anliggender.

*Schmidt Nielsen* anbefalede Dagsordenen. Mente, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet bedst kunde løses, naar Fagene stod samlet. — *Johs. M. Andersen:* Det er godt, vi er vaagne og følger de forestaaende Forhandlinger med Interesse. Forbundet skal have at vide, at det ikke maa slutte Forlig, uden at Fagenes Selvbestemmelsesret respekteres. — *Formanden:* vi skal staa sammen, og fordi vi nu ligger i Spidsen, skal vi ikke være bange for at komme i Sæk med de øvrige Fag. Kan Poulsen ikke tænke sig at tiltræde Schmidts Resolution? — *Poulsen:* Jeg kan godt trække mit Forslag tilbage, da jeg nok kan indse, at det ikke kan vedtages — *Formanden* takkede Poulsen, fordi han havde rejst Spørgsmaalet, saa vi havde faaet Lejlighed til at diskutere det. Poulsen har Ret til at fastholde sit Forslag og kan jo selv indsende Forslaget. —

*Axel V. Jensen* kunde stemme for Schmidts Resolution. — Resolutionen vedtoges enstemmigt.

Under »Eventuelt« opfordrede Formanden Medlemmerne til at møde talstærkt under Banneret 1. Maj, ligesom man drøftede Formerne for en paatænkt Udstilling af moderne Bogtryk, hvorefter man i Fred og Ro nød det bevilgede Lokaleleje: en Kop Kaffe.

## NÆR OG FJERN

*40-AARS JUBILÆUM.* Trykker *O. V. Mouritzen*, Holbæk Amts Avis, har 1. Maj været Medlem af Dansk Typograf-Forbund i 40 Aar Mouritzen, der oprindelig stammer fra Randers, udlærte 1892 paa Holbæk Amts Avis og har med Undtagelse af kortere Tids Arbejde i København og Nyborg virket paa Amts-Avisen gennem de mange Aar.

Mouritzen hører til de stille i Afdelingen, men har dog i sine yngre Aar deltaget aktivt i Fagforeningsarbejdet, idet han efter at have været Revisor fra 1896 til 1900 valgtes til Afdelingens Formand i en Periode. Som den afholdte og trofaste Kollega og Arbejdskammerat, Mouritzen er, vil han af Afdelingens Medlemmer blive hædret ved en festlig Sammenkomst i Anledning af Jubilæet.

*25-AARS JUBILÆUM.* Maskinsætter *H. C. Rinding*, »Politiken«, kan den 4. Maj fejre sit 25-Aars Jubilæum for sin Ansættelse i »Politiken«. Rinding lærte i Køge paa »Østsj. Folkeblad«, kom derefter til København, hvor han lærte Maskinsætning hos Fr. Bagge. H. C. Rinding, som er kendt af en stor Kreds af Kolleger, er en rolig og nobel Personlighed, hvis gode Evner da ogsaa er taget i Brug af det store Personale i »Politiken« — først som Tillidsmand for Maskinsætterne, nu som Formand for »Klubben Poliliken«, — Paa sin Jubilæumsdag — der ogsaa er hans 55-aarige Fødselsdag — vil Rinding sikkert modtage mange Hilsner og Lykønskninger.

*Th. M.*

— Søndag den 1. Maj kan Formanden for Holbæk Lokalafdeling, *Sofus Petersen*, fejre 25-Aars Jubilæum som Medlem af Dansk Typograf-Forbund. Petersen har lært »Kunsten« i Ringsted, arbejdede derefter en kort Tid i Køge, og har siden arbejdet paa Holbæk Amtstidende. Sofus P. har alle Dage været en god Kollega og Kammerat og nyder almindelig Agtelse saavel i som udenfor Kollegernes Kreds. Mange rejsende vil sikkert sende Lokalformanden i Holbæk en venlig Tanke med Tak for udvist Venlighed i hans gæstfrie Hjem. Hjertelig til Lykke, Sofus! — *t.*

*DØDSFALD.* Vor Kollega, *Arthur Jeppesen*, er i en Alder af 68 Aar afgaaet ved Døden. Afdøde havde i ca. 40 Aar arbejdet som Sætter hos Thiele; men i de sidste Maaneder været syg. Begravelsen finder Sted paa Søndag Kl. 12½ fra Stefan Kirke.

*SOVJETRUSLAND OG KLASSISKE DIGTERVÆRKER.* I Anledning af Goethes 100-Aars Dødsdag, har Sovjetunionens Statsforlag udgivet Goethes samlede Værker i en særlig god Oversættelse og smukt Udstyr. Det første Oplag var udsolgt, inden Værket udkom. — Forøvrigt har Sovjet ændret sit Syn paa de klassiske Digterværker paa afgørende Maade, idet Udgivelsen af klassiske Digterværker indtager en ret stor Plads i Statsforlagets Arbejdsplan; man regner med, at 70 % af det næste Aars Bøger vil være klassiske Værker. — Foruden Værker af russiske Klassikere som Tolstoi, Puschkin, Turgenjew, Gogol m. m. vil der udkomme Bøger af tyske, franske og engelske Klassikere.

*BLADSÆTTERKLUBBEN* afholder ordinær Generalforsamling Søndag d. 8. Maj Kl. 11 i Kafé »Patricia«, Fælledvej 4.

*HUSK DET NU!* Vi gør atter opmærksom paa, at *større Indlæg*, som ønskes optaget i det den følgende Fredag udkommende Numer, skal være Redaktionen i Hænde *senest om Søndagen.* Et Svar til K. A. Jørgensen fra en af »de fem« maa som Følge af, at denne Henstilling ikke er efterkommet, vente til næste Numer.

*25 AARS JUBILÆUM* som Medlem af Dansk Typ.-Forbund kan 1. Maj fejres af Faktor *H. P. Boye*. Langelands Avis, Rudkøbing. H. P. B. kom til Bladet som Bydreng, derefter i Lære og arbejdede saa en halv Snes Aar som Svend, blev saa i en ung Alder Faktor, en Stilling han, os bekendt, har udfyldt til baade Kollegernes og Arbejdsgivers Tilfredshed. Afstikkere fra Rudkøbing har H. P. kun gjort, da han aftjente sin Værnepligt i Nyborg, og da han under Indkaldelse til Sikringsstyrken gjorde Næstvedegnen usikker. — H. P. er et interesseret Medlem, der saa godt som aldrig har forsømt Lokalafdelingens Møder. Afdelingen vil da ogsaa fejre Jubilaren ved en Fællesspisning paa Hotel Højer Lørdag den 30. April. H. P. hænger altsaa paa den denne Gang!

Et godt Humør og et ligevægtigt Sind har præget hans Virke, og disse to Ting har gjort H. P. Boye afholdt og populær i Kollegernes Kreds. *F. & P.*

*DØDSFALD.* Typograf *Bjarne le Fevre*, Nyborg, er i Søndags — kun 22 Aar gammel — afgaaet ved Døden efter en svær Underlivsoperation. Skønt Afdøde inden udstaaet Læretid var mærket af Sygdommen, bevarede han dog sit gode Humør, og Kolleger vil i ham bevare Mindet om en brav og god Kammerat.

*I ØSTRIG*, hvis Indbyggerantal er 6¼ Million, er der en halv Million arbejdsløse. De fleste Kommuner er saa godt som ude af Stand til at paatage sig Merudgifter til de arbejdsløse, hvis vedtægtsmæssige Understøttelse i Følge den nu gældende Arbejdsløshedslov ophører efter forholdsvis kort Tid — ofte efter kun 12 Ugers Forløb.

Den sidste østrigske Fagforeningskongres har derfor rejst Kravet om Indførelse af 40-Timers Arbejdsugen.

## STYRELSESMØDER

### KØBENHAVNS AFDELING

18. Marts 1932. Fra Revisionen forelaa Meddelelse om et den 15. foretaget uanmeldt Kasseeftersyn. Til Efterr. — Det vedtoges i den kommende Paaskeuge at lade alle uden vedtægtsmæssig Understøttelse faa Andel i Udbetalingen af Den særlige Fond med 20 Kr. til gifte med Børn, 15 Kr. til de øvrige. — Mæglingsmøde ang. Arbejdsforholdene i et mindre, blandet Trykkeri refereredes. Til Efterr. — »Cervuspressen« har i den senere Tid haft Betalingsvanskeligheder og vil formentlig standse i Løbet af faa Dage; vi har for et Medlem et Løntilgodehavende derude. — Aage Hansens Bogtrykkeri (nu Toftrup & Co.) synes ogsaa at ville standse i Løbet af faa Dage. — Ritzaus Bureau, som har opretholdt et Trykkeri til nu, vil fra 1. April standse dette og anvende anden Meddelelsesform. — Hos et større Firma var det efter Henvendelse lykkedes at faa et planlagt Overarbejde erstattet med ekstra Hold og Antagelse af tre Mand i en halv Snes Dage. — Afskedigelsessag var ordnet efter vort Krav. — I et Trykkeri havde man hidtil anvendt et med 20 Kr. ugl. lønnet Bud bl. a. til at tilbære omsmeltet Bly til Sættemaskinerne; i Skr. af 3/3 meddeler K. B., at den efter vor Henstilling har foranlediget, at dette Arbejde fremtidig udføres af en Hjælpearbejder. Alt til Efterr. — Hos et Firma var opstaaet Tvivl m. H. t. Forstaaelsen af Tarifens Par. 2 A Stk. 6. Vi havde som vort Standpunk præciseret, at »beordres Folk til at møde 2 Timer efter den normale Arbejdstids Ophør, saa skal de have de to mellemliggende Timer betalt, men er da ikke sikret Minimumsbetalingen; hengaar der mere end to Timer fra normal Arbejdstids Ophør til Overarbejdets Paabegyndelse, skal de mellemliggende Timer ikke betales, men Minimumsbetalingen er sikret«. K. B. havde i Skr. af 3/3 32 meddelt, at det stillede Firmaet frit, men præciseret, at Foreningen mente, at der ikke herved skabtes Præcedens. Firmaet havde betalt efter vor Definition. Til Efterr. — En Afskedigelse af en Paalæggerske i Sygeplads uden Varsel og forinden den Syge var vendt tilbage, havde medført, at Firmaet maatte betale Løn til det Tidspunkt, til hvilket Fratrædelse efter Varsel kunde være sket. Til Efterr. — Efter Paakrav var en i et Trykkeri uden Tarifhjemmel antagen Elev fjernet. — Mangelfuld Oplæring af Elev var efter Aftale med K. B. fastsat at skulle berigtiges inden vis Frist. — Formentlig tarifstridigt Aftaleforhold mellem en fhv. Bogtrykker og et Firma var paatalt og forlangt bragt til Ophør; heri er K. B. enig. — Personalet i større Firma indstiller en afskediget Arbejder til Tillidsmandsunderstøttelse. Til F. U. — En Restancesag behandles. — Formanden refererede kort en Sag, hvorunder et Medlem havde fremført Klage til Organisationen over af et andet Medlem at være bleven krænket paa Ære og Velfærd; det andet Medlem havde imidlertid hævdet, at Sagen maatte betragtes som Organisationen uvedkommende, og da der iøvrigt ikke var fremlagt Bevisligheder i Sagen, havde Formanden ment at maatte stille denne i Bero. Til Efterr. — Paa den nylig afholdte Generalforsamling havde to Medlemmer foranlediget deres Understøttelsesforhold taget under Debat, idet begge (Fru Ingerslev og Ejner Christensen) havde klaget til Arbejdsdirektoratet; Direktoratets Afgørelse forelaa nu i Skr. af 16/2 og 3/3; angaaende Fru Ingerslev meddeler Direktoratet Fruen, at det »efter det foreliggende ikke har fundet Anledning til at foretage videre i Sagen«. Christensens Sag har været forelagt Arbejdsnævnet, der afviser hans Klage og rejser Spørgsmaalet om, hvorvidt Medlemmet opfylder Forudsætningerne for fortsat at staa som nydende Medlem af Kassen. Efter nogle Bemærkninger til det Styrelsesmedlem, der paa Generalforsamlingen havde gjort Ejner Christensens Sag til sin, toges Sagerne til Efterr. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. — En af et Styrelsesmedlem fremsat Forespørgsel vedr. Generalforsamlingsprotokollen besvarede Formanden med under Henvisning til Afdelingslovens Par. 28 at præcisere, at Generalforsamlingens Sekretær vel skal føre Forhandlingsprotokollen, medens kun de trufne Beslutninger og disses Motiver *skal* offentliggøres i Typ.-Tid., og at det ikke er Sekretæren hvem Ret eller Pligt til denne Offentliggørelse paahviler. I Praksis har Forholdet gennem Aarene udviklet sig derhen, at Sekretæren i Forening med Formanden udarbejder et Referat til Protokollen, og at dette som Regel — — men ikke sjældent med Undladelse af visse Afsnit og med Sammentrængen af visse Udtalelser — ogsaa gengives i Bladet; det er en Selvfølge, at det mindste, der maa forlanges af Kontrol med en Protokols Rigtighed, maa være Formandens Kontrol, ellers kunde tilfældige Misforstaaelser let afføde uberegnelige Vanskeligheder. Formanden forelagde herefter for Styrelsen Generalforsamlingsprotokollen, som var underskrevet af Sekretæren og Formanden. Til Efterr. — Mødet hævet.

## FORENINGSMEDDELELSER

### KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER

20. April: Ribe pr. Bl. 100,00, Kt. 100,00, ialt 200,00. 21. April: Nykøbing M. pr. Bl. 200,00, Kt. 226,75, ialt 426,75. 23. April: Frederikshavn pr. Bl. 400,00; Stege intet at indsende; Thisted 700,00; Tønder 100,00. 25. April: Nykøbing F. pr. Bl. 500,00, Kt. 237,70, ialt 737,70; Skjern intet at indsende. 26. April: Herning 518,85; Hjørring pr. Bl. 250,00; Vejle pr. Bl. 300,00; Ringkøbing pr. Bl. 350,00, Kt. 327,00, ialt 677,00.

København den 26. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. April: Ribe i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 100,00; Horsens 400,00. 21. April: Nykøbing M. i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 200,00; Korsør 200,00. 23. April: Frederikshavn i St. f. Jan. Kv. Overskud 400,00. 25. April: Nykøbing F. i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 500,00; Grenaa 200,00; Holstebro 400,00. 26. April: Hjørring i St. f. Jan. Kv. Oversk. 250,00; Ringkøbing i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 350,00; Vejle i St. f. Jan. Kv. Oversk. 300,00; Esbjerg 500; Haderslev 500,00; Nyborg 500,00; Randers 500,00; Sønderborg 300,00; Varde 300,00.

København, den 26. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Alice Løwgren (Vejle og Sønner).

Grenaa: Sætter Aage Jensen, udl. 1. 5. 32 i Djurslands Venstreblad, Sætter Sigfred Løkke, udl. 1. 5. 32 i Djurslands Venstreblad. Horsens: Sætter Willy Hansen, udl. 22. 4. 32 i Backhausens Bogtrykkeri. Odense: Paal. Kitty Madsen. Sønderborg: Trykker Ludvig Wilhelm, udl. 15. 4. 32 i Dybbøl-Posten.

TILTRAADTE

København: 7475 E. Johansen fra Rejse (arbl.). 7010 Holger Krøyer fra Rejse (arbl.). 7426 Henry Frederiksen fra Rejse (arbl.). 6717 Niels V. Nielsen fra Esbjerg (udenfor Faget). Hj.arb. Helge Walbom fra Metalarbejderne (Graf. Comp.).

Haderslev: 3830 Friedrich Hess (arbl.). Nykøbing F.: 7359 Holger Quist Nielsen (arbl.). Odense: 7698 Chr. R. Jørgensen (arbl.), 7962 Bertel Bondesen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1033 Eyvind Nielsen til Viborg (arbl.). 7359 H. Nielsen til Nykøb. F. (arbl.). 7475 E. Johansen paa Rejse.

Aalborg: 1353 Otto Hein paa Rejse. Aarhus: 6564 Egon Sørensen paa Rejse. Esbjerg: 6717 N. V. Nielsen til Kbhvn., 3862 Vilh. Lange til Kbhvn. Grenaa: 7646 Aksel H. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Hobro: 4345 E. Lønne Nielsen til Nykøbing M. (arbl.). Maribo: 7962 Bertel Bondesen til Odense (arbl.). Nyborg: 7698 Chr. Richardt Jørgensen til Odense (arbl.). Rudkøbing: 1702 Egon Løvgreen til Kbhvn. (arbl.). Sønderborg: 4166 Gustaf Holm paa Rejse.

UDMELDT

København: 2131 Margrethe Wamberg (fratr. Faget).

DØDE

København: 863 Arthur Jeppesen (H. H. Thiele).

Nyborg: 7105 Bjarne le Fevre.

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 294 Sætter Carl Hansen (Dyva & Jeppesen).

## Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag den 2. Maj Kl. 7½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. — Indbetaling af Kontingent.

## Typografernes Sportsklub.

I Maanederne Maj og Juni foregaar Gymnastiken kun 1 Gang ugentlig.

Herrerne: Onsdag Aften 8¼—9¾
Damerne: Torsdag — 7¾—9¼

(2 c.)

## Gutenberg-Koret.

Den aarlige Herretur finder Sted Torsdag den 5. Maj »Kr. Himmelfartsdag«, Mødested »Nærum Skovløberhus« *Kl. 11 pr.* Medbragt Frokost.

En 1. Tenor kan optages i Koret. Henvendelse sker i Sanglokalet hver Onsdag Kl. 8, Bernstorfsgade 7. (4 b.)


E.L.
SÆTTERI-MØBLER
er anerkendte som det eneste moderne Træmateriel til Sætterier
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
ERIK LEVISON
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 b)


# ARBEJDSLØSHED — ARBEJDSDELING?

Bog- og Akcidenssætter-Klubben og de arbejdsløse Kolleger i København indbyder herved Afdelingens Medlemmer til et Diskussionsmøde med ovennævnte Emne.

Mødet afholdes *Fredag den 6. Maj* Kl. 8 pr. i Rømersgade 22, store Sal.

(25 b.) Medlemskort (til Afdelingen) skal forevises ved Indgangen.

## BLADSÆTTERKLUBBEN

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 8. Maj Kl. 11 i Kafé »Patricia«, Fælledvej 4.

Dagsorden: 1. Protokol og Beretning. 2. Regnskabet. 3. Skovturen. 4. Valg af Formand, Kasserer, Bestyrelse og Revisorer. 5. Eventuelt.

Evt. Forslag bedes tilstillet Formanden senest Fredag den 6. Maj. *Bestyrelsen.*

## ANNONCER


**Til Grafisk Revy**

har jeg et billigt Samlebind, som kan indeholde 10 Hefter. Det er en Pryd for ethvert Bogskab, Prisen er Kr. 2,50 og sendes portofrit mod forud Indsendelse af Beløbet.
**FREDERIK HJORT, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Ung, dygtig og ansvarsbevidst Trykker**

der med Interesse og Paapasselighed vil sætte sig ind i Pasningen af Specialmaskine, tilbydes Stilling. Udførlige Oplysninger udbedes i Billet mrkt. »86« til Ekspeditionsk.

**Trykker-Forbundter**

(20 Aar) som har staaet 2 Aar i Lære, ønsker Plads i København eller større Provinsby. Billet mrkt. »82« modtager Ekspeditionskontoret.

**Trykker søges.**

En yngre Trykker, der er kendt med Illustrations- og Farvetryk kan faa Plads i Provinsen. 1. Klasses Anbefalinger fordres. En, der tillige har Talent for Tegning, vil blive foretrukket. Billet mrk. »84« sendes med Trykprøver til Ekspeditionskontoret.

**Bogtrykkeri til Salg.**

Grundet paa Dødsfald er mindre Bogtrykkeri i sjællandsk Provins til Salg paa gode Vilkaar. Godt Skriftmateriale, Hurtigpresse, Digelpresse og alle Hjælpemaskiner. Billet mrkt. »85« modtager Ekspeditionsk.

**Sætter-Faktor.**

Som Underfaktor i Sætteriet søges herværende større Bogtrykkeri en yngre Faktor eller 1. Kl.s Akcidenssætter til at bistaa med den daglige Ledelse. Vedkommende maa være i Besiddelse af faglig Dygtighed og have en sikker og moderne Smag.

Skriftlig Ansøgning med Afskrift af Anbefalinger og bilagt Prøver af egne udførte Arbejder, mrkt. »83« modtager Eksped.kont.

**Livsforsikring** med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Prags Boulevard 4[2].
(22)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
**Grafisk Fagforretning**
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 6. MAJ 1932 59. AARGANG


## NEDSÆT ARBEJDSTIDEN!

Man skal nu slet ikke blive alt for forundret, hvis man en skønne Dag opdager, at nu er den forfærdelige Verdenskrise halvvejs bortvejret og vi selv midt i opgaaende Konjunktur! Det er sket før! Kriser kommer og gaar efter mærkelige, men tilsyneladende hidtil uforanderlige Love, og førend Klodens Beboere naar frem til et planmæssigt Samarbejde, der regulerer Produktions- og Fordelingsprocessen, vil Usikkerheden næppe undlade at afstedkomme kriseagtige Svingninger af vekslende Styrke, til Tider med en Styrke af lammende Karakter, som Tilfældet er med den nuværende Krise.

Paa Menneskehedens tornefulde Vej frem mod et universelt, planmæssigt Samarbejde maa man da søge Hjælpemidler mod Krisernes haardeste Virkninger. Et af disse Hjælpemidler er Forkortelse af Arbejdstiden, hvilket vil sige: Adgang for flere Hænder til at deltage i Produktionen og samtidig i voksende Forbrugsevne hos dem, hvis Arbejdsløshedsunderstøttelser afløses af Arbejdsfortjeneste — forudsat da, at Lønnen opretholdes for de hidtil arbejdende paa det hidtidige Niveau (Realløn).

Nu er Spørgsmaalet om Arbejdstiden jo ikke blot et Spørgsmaal om *Tid*, men et Spørgsmaal om *Løn* og Produktions*ydelse*. Med andre Ord: Prisen for at fremskaffe en bestemt Arbejdsenhed. At Sagen har international Betydning, er klart, men der er ingen Nødvendighed for at vente, til *alle* kan blive enige — saa sker det maaske aldrig. Det kan meget godt tænkes, at et enkelt Land eller en enkelt Industri vil kunne hævde sig særdeles godt med en kortere Arbejdstid, færre arbejdsløse, større national og folkelig Købeevne end i Nabolandet eller Naboindustrien.

Den fra 70'erne til Verdenskrigens Udbrud efterhaanden i en Række Lande sukcessivt gennemførte Forkortelse af Arbejdstiden blev jo ikke gennemført samtidig, Trin for Trin, i alle Lande eller i alle Industrier, men kom jo drattende med saa en halv Time hist og snart en halv Time her — kun *Retningslinjen* var ens.

Mon ikke *vort* Land og *vort* Fag skulde have Mulighed for at faa Hul paa Bylden?

I Københavns Tarifomraade vilde en Arbejdstidsforkortelse paa 6—8 Timer om Ugen formentlig kunne give Arbejde til 3—400 ledige Personer i Faget. Det er lige saa mange, som Antallet af arbejdsløse gennem en Aarrække nu har været. At Antallet af ledige i Øjeblikket i Hovedstaden er 600, skyldes de akute Forhold.

Arbejdsgiveren anfører, at Forkortelse af Arbejdstiden er en Fordyrelse af Produktionen og dermed en Formindskelse af Ordrerne, altsaa opretholdt eller endog forøget Arbejdsløshed.

Lad os prøve at overveje den Opfattelses Holdbarhed.

En meget omhyggelig statistisk Undersøgelse for det københavnske Tarifomraades Vedkommende, med Hensyntagen til Arbejderantal, Fordeling mellem Brancher, Lærlingehold m. v. har givet mig det Resultat, at en Afkortning af Arbejdstiden med en Time daglig skulde kunne skaffe Arbejde til ca. 350 Personer i vort Fag à 42 Timer ugentlig. Alt forsaavidt Arbejdsydelsen pr. Time pr. Arbejder forbliver uforandret, og forsaavidt Arbejdsmængden ikke reduceres ved den af Forkortelsen følgende Fordyrelse, idet jeg forudsætter Reallønnens Opretholdelse.

Hvor stor behøver Fordyrelsen at blive for at dække Arbejdsgiverens af Forkortelsen følgende Merudgift?

Ja, Forkortelsen fra 8 til 7 Timer udgør jo en Ottendedel eller $12^1/_2$ % af Lønnen. Da nu Lønnen ikke udgør alle Produktets Omkostninger, men næppe over gennemsnitlig ca. 60 % i vort Fag, og da Generalomkostningerne ikke behøver at forøges (i hvert Fald i Almindelighed ikke), skulde den nødvendige Fordyrelse af Produktet kun andrage en Ottendedel af 60 % = $7^1/_2$ %.

Det vil sige, at en Tryksag til 10 Kr. kom til at koste 10 Kr. 75 Øre, en Tryksag til 100 Kr. kom til at koste 107 Kr. 50 Øre o. s. v.

Det lyder ikke troligt, at denne lille Prisdifference skulde komme til at skade Ordretilgangen føleligt.

Var det ikke for Bogtrykkerne værd at mødes med os i et Forsøg paa gennem en saadan Arbejdstidsforkortelse at skaffe Beskæftigelse for de mange, mange Hænder som *Bogtrykkerne* har *tilført* Faget, *oplært* i Faget og atter *udstødt fra Fagets Produktionsproces?*

Hvorfor være saa ængstelige? Verden staar nok selv efter en Arbejdstidsforkortelse. Og der vil sikkert fortsat være Brug for Tryksager — *gode* Tryksager, udført af arbejdsglade Hænder.

Skulde vi prøve en Gang?

*Vi* er beredte til at tale om Sagen!

København, den 1. Maj 1932.

*Sigv. Hellberg.*

## 60 AAR

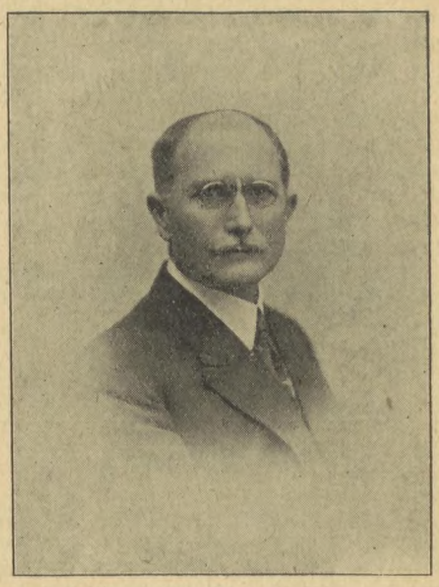

*Frederik Nielsen* fylder i Morgen 60 Aar. Underligt at tænke sig, at denne lille, stilfærdige og sirlige Herre skulde være saa gammel — men det er altsaa Tilfældet! Og naar man erindrer sig Fr. Nielsens Livsbane op gennem Aarene, saa ved man, at der altid bag Stilfærdigheden og Sirligheden har brændt den hellige Ild, som holder Aanden og Sjælen frisk og giver Alderen en god Dag.

Det blev Fr. Nielsens organisatoriske Arbejde at være Redaktør af vort Fagblad. Hans mangeaarige Skribentvirksomhed i »Typograf-Tidende« havde prædestineret ham til denne Stilling ved »given Lejlighed« — og Lejligheden indtraf umiddelbart efter Delegeretmødet i 1917.

I omtrent 15 Aar har Fr. Nielsen røgtet den Opgave at holde Styr paa vore skrivelystne Medlemmer — en Opgave, som kan være uhyre vanskelig og trættende; thi Medlemmerne ønsker deres Stof frem i Bladet uden andre Hensyn end Hensynet til deres eget Produkt. Redaktøren derimod har overmaade mange Hensyn at tage, ikke mindst det organisatoriske Hensyn til Helhedens Ve og Vel. Derfor har Fr. Nielsen været oppe i mange Situationer, hvor den redaktionelle Tilpasning har voldt ham baade Bekymring og Uro, men ogsaa her har den hellige Ild — hans Lyst og Interesse for Arbejdet — bragt ham over alle Vanskeligheder.

Med vor Hilsen og Lykønskning paa 60-Aarsdagen vil vi tillige udtale Ønsket om, at Fr. Nielsens Redaktørvirksomhed maa fortsættes usvækket fremover i kommende Dage og Aar.

*Karl Sørensen.*

I Morgen, Lørdag den 7. Maj, fylder »Typ.-Tid.«s Redaktør *Fr. Nielsen*, Køge, 60 Aar. Husker jeg ret, var det i Efteraaret 1917, at *Fr. Nielsen* afløste *Carl Nielsen* som Redaktør. Efter en drabelig Fejde her i Bladet, hvor den nye Kandidat til Redaktørposten, den revolutionære lille Mand fra Køge, kæmpede mod den daværende Redaktør, endte det med, at »Revolutionsmanden« sejrede med en lille Majoritet.

Naa, men den Strid lader vi nu ligge — det er jo ikke en Biografi, der skal skrives. Der er altsaa gaaet snart 15 Aar, siden Fr. Nielsen satte sig tilrette i Redaktørstolen, og han har siddet der uantastet siden. Om hans Virksomhed som Redaktør er det givet enhver Kollega at dømme, og der vil sikkert være forskellige Meninger. Det kan jo ogsaa nok være, at Frederik har maattet slaa lidt af paa »Idealerne« — det er man vist nødt til, naar man gaar over i praktisk og ansvarlig Gerning, — men at han er en flittig Redaktør og virker efter sin ærligste Overbevisning, derom bør der ikke herske Tvivl.

At *Fr. Nielsen*, naar man har lært ham privat at kende, er en udmærket Kammerat og en trofast Ven, det vil enhver kunne vidne, der har den Glæde at høre til hans Omgangskreds.

Jeg er sikker paa, at *Fr. Nielsen* fra mange Sider vil modtage Lykønskninger paa sin 60 Aars Dag.

Her har Du min, kære *Frederik!*

*Emil Frederiksen.*

## DER ER GRÆNSER —

De fleste Kolleger staar sikkert ret uforstaaende overfor den Aktion, der er rejst imod Sekretæren ved sidste Generalforsamling i Københavns Afdeling, K. A. Jørgensen.

Man vægrer sig ved at tro, at den egentlige Grund til Aktionen er at søge i det af ham skrevne Referat, der i Forhold til de mange Ord, der blev talt, vel nok maa siges at være ret sammentrængt, men dog næppe synderligt mere end sædvanligt og med skyldigt Hensyn til Pladsforholdene i Typ.-Tid.

De, som overværede den nævnte Generalforsamling, vil erindre, at det ikke var lutter parlamentarisk Tale, der lød, lige som det vel heller ikke kan siges, at det var Guldkorn altsammen og af den Grund havde Krav paa at blive nedskrevet ordret og gengivet i vort Fagblad — til Vejledning og Opbyggelse for Forbundets øvrige Medlemmer.

Naar nu Opgøret synes at skulle fortsættes i Typ.-Tid., vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at der naturligvis er Grænser for, hvad de diskuterende kan trætte Landets øvrige Kolleger med. Der indløber saaledes det ene Indlæg efter det andet fra hver enkelt af det nedsatte Udvalgs Medlemmer — jeg tænker her paa det 5-Mands Udvalg, der foretog Afhøringen af Sekretæren paa Kultorvet. Men paa den Maade kan Diskusionen ikke føres. Enten maa man fra den Side vælge en »Ordfører« eller ogsaa maa de forme deres Indlæg samlet. Formaalet er jo saa vidt man kan skønne fælles.

Men det allerbedste vilde dog være, om man forskaanede Fagbladets Læsere for et for de flestes Vedkommende temmelig ligegyldigt Opgør og henlagde næste Akt til den kommende Generalforsamling. En saadan Ordning havde ogsaa den Fordel at fritage undertegnede for som ansvarlig Redaktør eventuelt at skulle øve Censur — ikke for at holde Haanden over denne eller hin Tillidsmand, men for at hindre, at vort lille Blad ofrer *for* megen Plads paa *personligt Kævl.*

*Fr. N.*

## FRIHEDS-KÆMPER

Hvad er Frihed? Nogle mener, at det er Retten til og Adgangen til at gøre hvadsomhelst man vil. Og de har vel Ret! Om virkelig Frihed kan der ikke tales, naar der overhovedet opstilles Hæmninger for Menneskets fuldkomment individuelle Udfoldelse.

Men kan en saadan Frihed taales i nogetsomhelst Samfund? Nej! Det vil uden Modsigelse kunne fastslaas, at den Frihed, Individet kan tildeles i et Samfund, maa være begrænset af Hensynet til det almene Vel. Altsaa ingen Frihed uden Begrænsning!

Det samme maa vel være Tilfældet i Organisationslivet, ikke? Skal Mindretallet ikke bøje sig for Flertallet? Jeg antager, at ingen af de gæve Sværdsvingere, som nu i en Del Numre af Typ.-Tid har fægtet for »Selvbestemmelsesretten« og raset mod den fornærmelige Tanke, at »Cigarmager Christensen skal bestemme Typograf Sørensens Lønforhold«. vil benægte, at i Organisationens Liv maa Afgørelsesmagten ligge hos *Flertallet* og ikke hos Mindretallet.

Selv den nye Nordvestfront, den af Ths. Pedersen i den ene Ende og af Sørensen-Kjeld i den anden Ende bevogtede Linje fra Aarhus til Aalborg (en Linje, som dog omhyggeligt løber uden om Randers og ikke kan finde ned ad de mange Trappetrin til Hobro og derfor paa hele Strækningen ikke berøres af andre Typografer end de tvende gæve Linjevogtere, hvis sympatiske Strømme saaledes har uhindret Adgang til Vekselvirkning!), selv denne nye Konstellation vil vel ikke angribe *Flertallets* Afgørelsesret?

Vel?

Men saa maa man maaske ogsaa have Lov til at gaa ud fra, at der er Muligheder for at opnaa en vis Ensartethed i vort Syn paa Spørgsmaalet om, hvordan et omfattende Overenskomstforhold *ikke* bør kunne afgøres.

Nemlig ikke ved, at en enkelt, maaske nok saa lille, Gruppe bringer en Overenskomst, som ellers maatte have Flertallets Akcept, til at strande — eller omvendt — hindrer en af Flertallet besluttet Kamp.

Der er dog ingen af de gode Forkæmpere for Selvbestemmelsesretten, der er gaaet ind for den Tanke, at enkelte Brancher indenfor et Fagforbund skulde kunne forkaste det, som af Forbundsmedlemmernes store Flertal var vedtaget; ej heller har de forfægtet den Tanke, at f. Eks. Skive-Kollegerne, der ved sidste Tarif-Afstemning med Trommer og Piber gik imod Tarifens Forlængelse, ikke skulde være bundet af de øvrige Provins-Kollegers Afstemning.

Nej, vi er enige om, at det indenfor et Forbund maa være Flertallet af *samtlige* stemmende Medlemmer, der træffer Afgørelsen, og at det eller de Mindretal, der har stemt anderledes end Flertallet, maa bøje sig for dettes Afgørelse.

Men naar denne Opfattelse er fælles for os, vil det da være unaturligt at mene, at det ogsaa, naar det gælder hele Arbejderklassen eller en betydelig Del af den, bør være Flertallet af Klassen eller Flertallet af de af Sagen berørte Arbejdere, hvis Afgørelse bliver bestemmende ogsaa for Mindretallet?

Hvis f. Eks. en Overenskomstsituation omfatter 50,000 Arbejdere i 8 Fagforbund, og Situationen ved Forholdenes Udvikling er bleven en *Fælles*-Situation, vil det da være naturligt at hævde, at hvis der bare indenfor eet af disse 8 Forbund er et Flertal imod det foreliggende Forslag, medens der i de øvrige 7 Forbund er Flertal *for* Forslaget, saa gælder det enkelte Forbunds Stilling og ikke de 7 andres?

Jeg mener, at i en saadan Situation maa det enkelte Forbund bøje sig for Flertallet, fordi *alle* kommer til at tage Følgerne af Situationens Afgørelse.

Formaalet maatte derfor være at tilvejebringe Afstemningsforhold, der virkelig lagde Afgørelsesmagten i Flertallets Hænder, og som indeholdt Mulighed for en Appel til *den samlede organiserede Arbejderklasse.*

En saadan Ordning maatte nok kunne tilvejebringes, men Forudsætningen er, at det enkelte Forbund føler sig *som et Led i Klassen* og ikke som et afgrænset Omraade, der er sig selv nok. Thi ingen af os er sig selv nok. Vi er alle afhængige af vore Omgivelser.

Jeg forstaar meget vel den Modstand, der gør sig gældende med at overlade en repræsentativ, talmæssigt stærkt begrænset, Forsamling Eneafgørelsen af Overenskomstforholdene. Jeg forstaar og billiger Kravet om, at Arbejderne selv direkte skal stemme om Tariferne.

Men da Udviklingen har medført, at hele Overenskomst-Omraadet mere og mere er blevet et *kollektivt* Anliggende og ikke mere et Sær-Anliggende for det enkelte Forbund, endsige for den enkelte Afdeling eller Arbejdsplads, saa maa Afgørelserne ogsaa kunne træffes kollektivt. Det vil sige, at det enkelte Forbunds Suverænetet vil være begrænset af Hensynet til hele Klassen.

Med denne Begrænsning knæsat vil man ogsaa meget vel kunne finde den Form, under hvilken den menige Arbejder selv ved sin Afstemning træffer Afgørelsen og tager Ansvaret — kollektivt for Klassen.

Men hævder man stædigt det enkelte Forbunds suveræne Ret til at stille sig, som og hvor det vil, uden Hensyn til, hvordan de andre Dele af Klassen stiller sig, saa er der betydelig Fare for, at *hele* »Selvbestemmelsesretten« ryger sig en Tur, fordi der da Gang paa Gang vil kunne opstaa uløselige Konflikter, som stærkere Magter vil føle sig tvunget til at gøre en Ende paa uden at spørge om Selvbestemmelsesretten.

Derfor burde de Arbejdere, som virkelig ønsker at bevare og befæste den jævne Arbejders naturlige *Med*bestemmelse, være medvirkende til en Omlægning af de hidtil knæsatte Principer indenfor De samvirkende Fagforbund, en Omlægning fra den nugældende *Ret til Isolation* til Retten til Medbestemmelse under Hensyn til det fælles Vel og med det samlede Flertals Afgørelse som bindende for Mindretallet.

Paa denne Maade vilde vi kunne befæste den demokratiske Flertalsmagt-Ordning i Arbejderbevægelsen. Den nugældende Ordning indeholder i Virkeligheden Adgang til Mindretalsgruppers Diktatur og indeholder Faren for Faamandsvælde — som eneste Udvej til Løsning af komplicerede Forviklinger, affødt af den nuværende Ordning.

Hver Ting i Verden har sin Pris — Prisen for Opretholdelse af Demokratiet i Arbejderbevægelsen vil nok blive Opgivelse af Enkeltgruppernes absolute Suverænetet.

Jeg tror, at Demokratiet er den Pris værd!

*Sigv. Hellberg.*

## ET PAR SPØRGSMAAL

Efter de sidste Numre af »Typ.-Tidende« at dømme kunde det se ud, som om Diskussionen om det for nogen Tid siden »afsluttede« Forlig om Provins-Typografernes Overenskomst var sluttet for dette Forum med Redaktørens Bemærkninger til Sørensen-Kjeld.

Redaktørens Svar indeholdt en Forklaring om, at naar Forslaget kun var udsendt til Medlemmerne i halvt Format skyldtes det dels tekniske Grunde (den telegrafiske Udsendelse) og dels dette, at den udeladte Halvdel alligevel ikke var aktuel i Øjeblikket. Endelig en Forklaring om, at den omstridte Halvdel overhovedet ikke var blevet diskuteret i Forbundsstyrelsen.

Skønt der som nævnt er blevet bomstille om Sagen siden, kan man sikkert ikke tyde denne Tavshed som Tegn paa Tilfredshed med Redaktørens »Sandheder«. Tavsheden er vel nærmest et Udtryk for den Opfattelse, at man jo alligevel ikke kommer nærmere med noget i den Sag.

Heller ikke jeg er Optimist med Hensyn til Resultater af en videreført Debat. Men før jeg slaar mig til Ro i mit Foraars-Havearbejde, der er betydelig mere oplivende for Sindet end at beskæftige sig med de snart kaotiske Tilstande indenfor Fagbevægelsen, kunde jeg dog lide at stille et Par Spørgsmaal til vore betroede Ledere.

— For det første: Naar Provins-Typografernе ikke har faaet den ene Halvdel af Forligsforslaget forelagt, altsaa heller ikke har stemt om det, er de saa ogsaa bundet til det nu?

Svar: Ja eller Nej!

Er Svaret »Ja«, hvor er saa Grænsen for, hvad der for Fremtiden kan blive »vedtaget« indenfor en Fagforening.

Og hvis det er »Nej«, — naa, lad os nu høre.

For det andet: Kan man i det hele taget udelade noget af et Forligsforslag, man faar overladt til Videresendelse? *Kan* man det? Og i Fald man kan det, hvem træffer saa Bestemmelse om, hvad der skal udelades og hvad der maa komme frem i Dagslyset?

Det var *saa* langt.

Saa kommer vi til det mere indviklede, nemlig hvor aktuelt hele det Spørgsmaal er. Redaktøren siger, at det ikke er aktuelt. Men spørg hele Hæren. *Vi har nærmest en Følelse af, at Huset brænder over Hovedet paa os.* Se engang paa Realiteterne: Formand Langkjærs forbløffende Udtalelser i Dagspressen om den Sag i Anledning af Forligsmandens Statspensionering. I Paranthes: Lidet smigrende for De Samvirkende, som han bestemt mener nok vilde være med til at betale det Honorar, Riis Hansen skulde have for at bringe Reformerne frelst igennem. — Ja, saamænd vilde de det.

Naa, men Redaktøren siger, at det bliver aktuelt, naar Forhandlingerne er tilendebragt. Ja, men saa ved jeg noget andet, der bliver aktuelt forinden, og er det *nu*, og det er dette, som jeg formulerer i endnu et Spørgsmaal til vore Ledere: D'Herrer Jul. Schrøder, Karl Sørensen og Sigv. Hellberg:

Hvorledes er jeres Stilling til de Reform-Krav, Arbejdsgiverne efterhaanden har givet Udtryk for i deres Overenskomstkrav, og for hvis Gennemførelse de har sikret sig alle tænkelige Fremtidskort?

I maa ikke lade os være uden et aldeles klart og utvetydigt Svar paa dette Spørgsmaal. Det ligner ingenting, at I Gang paa Gang i det Fagblad, det maa forudsættes, at I selv læser, kan se Medlemmernes alvorlige Bekymringer om disse Problemer, uden at I bekymrer jer om at oplyse, vejlede eller paa anden Maade give jeres Stilling til Problemerne tilkende. I er altfor tavse.

I maa nu vende Lommerne overfor Medlemmerne, saa vi kan se, hvad de indeholder. Og gerne modtog vi jo fra Hr. Jul. Schrøder en klar Forsikring om, at den Lomme, hvori han i sin Tid havde det formulerede Lovforslag til tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder, var undergaaet en kemisk Rensning og efterfølgende Tilsyning, saa lignende eller dermed beslægtede Papirer ikke forvildede sig deri.

*Johs. Larsen,*
Medl. 4301.

— — —

Der er intet, der berettiger Johs. Larsen til at drage min Redegørelse angaaende Afstemningen om Provinstarifens Forlængelse i Tvivl ved at betegne den som Sandhed i Gaaseøjne.

Thi for at kunne gøre dette maa han bevise, at min Fremstilling er urigtig. Det har han ikke gjort, og derfor kan man ikke opfatte hans Indlæg som andet end et Forsøg paa at mistænkeliggøre de Kolleger, der er valgt til vort Forbunds øverste Tillidsmænd. Vi nærmer os jo Delegeretmødet, og saa gælder det vel om at faa hvirvlet saa meget Støv op som muligt.

Johs. Larsen stiller to Spørgsmaal, som han ønsker besvaret. Jeg véd ikke, om de tre andre navngivne Kolleger, Spørgsmaalene er rettet til, føler sig forpligtet til at efterkomme Opfordringen. Men da J. L., som allerede nævnt, søger at negligere Betydningen af mine Ord, føler jeg Trang til endnu en Gang at klargøre for Medlemmerne, hvorledes jeg opfatter den ved Forliget skabte Situation.

Jeg har hævdet og gør det fremdeles, at Provinstypografernе *kun* har stemt om Tarifens Forlængelse og at *kun* dette Spørgsmaal havde Øjeblikkets Interesse. Det andet Punkt i Forligsmandens Forslag, hvorefter De samvirkende Fagforbund har givet Løfte om *en Forhandling* om en Ændring i Reglerne for Afslutningen af fremtidige Overenskomster, kan dog ikke siges at være aktuelt før det viser sig, om denne Forhandling afføder Enighed mellem de forhandlende Parter om en saadan Ændring.

Lad os nu forudsætte det værste, nemlig at Enighed opnaas om at fratage Fagforbundene deres Selvbestemmelsesret og lægge Afgørelsen op i De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling — og om mere Indskrænkning af Selvbestemmelsesretten bliver der næppe Tale — saa er en saadan Enighed dog ikke ensbetydende med, at dette er Lov. D. s. F.s Generalforsamling skal naturligvis først tage Stilling til en Lovændring i den antydede Retning, og det er da ingenlunde givet, at denne Forsamling ønsker at blive forlenet med nævnte Myndighed. For en Del Aar siden blev en Lovændring af lignende Art forkastet paa en Generalforsamling. Det kan meget godt tænkes, at Arbejdsgivernes Ønske om et fornyet Forsøg kan lide samme Skæbne.

Vi véd det ikke. Og vi véd heller ikke, om der overhovedet kommer noget ud af de paatænkte Forhandlinger. Men det forekommer mig, at der ikke er andet for os at gøre end at afvente Begivenhedernes Udvikling. Man kan nu en Gang ikke dømme en Mand for Tyveri før han *har* stjaalet, selv om man har ham mistænkt for at ville gøre det.

*Fr. Nielsen.*

## KAN DU IKKE »OSSE« NOK HUSKE —

(Svar til en »sølle Sekretær«)

Vor Kollega *Henry Zeller* har i Typ.-Tid. rettet en Forespørgsel angaaende Referatet fra sidste Generalforsamling. Han føler sig — med Rette synes jeg — brøstholden over den mangelfulde og komplet partiske Maade, paa hvilken han er blevet behandlet. Som man erindrer rettede Zeller paa sidste Generalforsamling et Angreb paa Afdelingsformanden, men næppe var man fra Formandens Side blevet klar over dette, før man satte en støjende Ventilator i Gang, som saa arbejdede saa længe Zeller talte. Resultatet blev da ogsaa dette, at ikke ret mange Kolleger kunde høre andet end denne infame Ventilator.

I Referatet i Typ.-Tid staar der ikke andet, end at Zeller havde indbragt en Resolution, selve Resolutionen værdiges — af gode Grunde ikke Optagelse.

Iøvrigt vrimler det i Referatet af Misforstaaelser, f. Eks. var det *V. Willadsen*, der omtalte den Behandling, et Styrelsesmedlem havde været udsat for i Styrelsen, bogstavelig truet paa Ære og Velfærd. I Referatet staar der, at Soph. J. Nielsen havde beklaget sig over denne Behandling.

Nej, det gjorde Soph. J. N. ikke, men han berigtigede Willadsens Fremstilling.

Endvidere staar angivet, at Aage Zuschlag mente, at Tillidsmændene ikke gjorde nok for Personalerne. Det sagde *Zuschlag* ikke. Han sagde, at Tillidsmændene savnede det fornødne Rygstød fra Styrelsens Side, og dette bevirkede, at de ofte ikke kunde gøre det for Personalerne, som de gerne selv vilde gøre.

*Th. Holst* havde indbragt en Resolution, som ved Afstemningen fik 60 Stemmer — imod 72. Altsaa et anseligt Stemmetal. Heller ikke denne Resolution er medtaget i Referatet, hvilket er mærkeligt, naar man erindrer, at netop vor nuværende Afdelingsformand i sin Tid har stilet et Utal af Resolutioner, som heller ikke er vedtaget, men dog altid blev refereret.

Dette er kun nogle af Misforstaaelserne, jeg kunde endnu nævne adskillige, men vil blot paapege én endnu: I Referatet fra Sætternes Underafdeling staar der under Pkt. 2 (Opstilling til Valg af 6 Styrelsesmedlemmer), at »et Medlem foreslog Valg af Soph. J. Nielsen.« Dette er saa afgjort Unøjagtighed, at man skal lede om Magen. Der var 8 à 10 Kolleger, der foreslog Genvalg. Hvorfor maatte det ikke staa, som det var sket?

Andet forlanger Medlemmerne ikke, men her staar vi fast i Kravet om, at vore Referater skal være objektive og sandfærdige og samtidig oplysende, saaledes at Medlemmer, der ikke kunde overvære Generalforsamlingen, havde en Retningslinje at gaa efter.

Det, som man saa tit lægger Mærke til ved vore Generalforsamlinger, er den Frygt, som Ledelsen nærer for Kritik. Og denne Kritik maa slaas ned med alle til Raadighed staaende Midler. Maa jeg blot minde om Fritz Johansens Karantæne-Sag, hvor man fra Ledelsens Side nægtede Johansen Ret til at forelægge sin Sag for Medlemmerne. Har man rene Hensigter, hvorfor maa de saa ikke komme frem?

Men med Hensyn til K. A. Jørgensen kun dette: Vi fem Kolleger, som opsøgte Sekretæren ved hans Arbejdssted, vilde blot forespørge *paa rette Sted* hos den, der havde skrevet Referatet, om han kunde godkende dette, eller om der fra Ledelsens Side var rettet deri. Det har vi set saa ofte, at der har været rettet i Referaterne, og det har været berettet paa Generalforsamlingerne. Der øves absolut Censur med det, der maa staa i Typ.-Tid. Og her nytter det ikke at ville skyde sig ind under Hensynet til, at Typ.-Tid er et offentligt Blad, og at vi af den Grund maa omskrive en eller anden Udtalelse.

Ændringer i Referater sker kun af Hensyn til, at Ledelsen ikke tillader, der fremkommer Kritik.

— Med Hensyn til, at vi fra Udvalgets Side skulde ønske at »jage Storvildt« kun dette, at saa vilde vi aldrig finde paa at gaa op paa Hjørnet af Kultorvet.

Ganske vist er vi Smaafolk, som ofte interesserer os for smaa Ting, det skal jeg indrømme, men saa smaa er vi ikke, at vi skulde have nogen Interesse af at møde Sekretæren, hvis det ikke var af Hensyn til at faa Sagen saa godt oplyst, som det er os muligt.

Sekretæren K. A. Jørgensen har vist sig ude af Stand til referere blot nogenlunde sandfærdigt, og det vil Kollegerne sikkert erindre; thi en Mand, som svigter paa dette Punkt, kan vi risikere svigter paa alle Punkter.

København, den 24. April 1932.

*Willy Andersen.*

## TIL DELTAGERNE I »SKAND. TYPOGRAFERS FAGLIGE RING«

I den Tid, »Ringen« har bestaaet, har den kunnet glæde sig ved en stadig voksende Interesse og Tilslutning hos Kollegerne, saavel her i Landet som i Nabolandene. Den Opgave, som her søges løst ved gennem Udveksling og Udstilling af smukke, gode Tryksager at virke for en Højnelse af Faget og for en nærmere Forbindelse mellem de enkelte, interesserede Kolleger, maa da siges at have faaet god Støtte hos Fagets Udøvere.

Imidlertid er Arbejdet med at holde Virksomheden i Gang nu blevet for stort for en enkelt Mand, og der har derfor været forhandlet mellem »Ringen«s Leder, Charles Moegreen, og Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Styrelse om en Ordning, der kunde sikre det fortsatte Arbejde og tillade en eventuel Udvidelse.

Resultatet er blevet en Overenskomst, hvorefter Bog- og Akcidenssætter-Klubben fra 1. Maj overtager Administrationen af »Skandinaviske Typografers faglige Ring« og bestrider de dermed forbundne Udgifter.

Charles Moegreen fortsætter uforandret som Leder af »Ringen«s Virksomhed og er samtig indtraadt i B. & A.-Klubbens Styrelse. Alle Henvendelser vedrørende »Ringen« sker fremdeles kun til Moegren, og for Deltagernes Vedkommende finder der iøvrigt ingen anden Ændring Sted, end at man vil søge at forøge Mappernes Antal og arbejde hen til, at hver Deltager kan faa en Mappe til Gennemsyn hver Maaned.

I Haabet om, at den saaledes trufne Ordning maa blive til Gavn for »Ringen«s fortsatte Arbejde, opfordrer vi Kollegerne til at støtte Virksomheden ved at melde sig som Deltagere og saa vidt muligt indsende Materiale.

København, 29. April.

For »Skand. Typografers faglige Ring«:
*Charles Moegreen.*

For Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København:
*K. A. Jørgensen.*

## ARTHUR JEPPESEN IN MEMORIAM

Under stor Deltagelse blev Arthur Jeppesen i Søndags begravet fra St. Stefans Kirke paa Nørrebrogade. En Mængde Kolleger fra H. H. Thieles Bogtrykkeri med de tekniske Ledere i Spidsen, adskillige andre Kolleger og en stor Del Logebrødre havde givet Møde, og Faner fra vort Forbund og fra henved en halv Snes Afholds-Loger samt meget smukt Basun-Solospil fra Koret gav Begravelsen en pompøs og højtidelig Karakter.

Kirkens Sognepræst, Pastor Rosendal, formaaede i en smuk Tale at samle de tilstedeværende i Deltagelsen med Hjemmets Sorg. —

Med Arthur Jeppesen er en overordentlig stor Mængde faglig Viden baaret til Graven. Undertegnede, der ved sin Indtræden i Faget fik Plads i samme »Gade« som Jeppesen, fik et stærkt Indtryk af hans faglige Dygtighed, Akkuratesse og uforstyrrelige Ro angaaende et Arbejde, der var fuldført — Indtryk der — mange Aar efter — har holdt sig den Dag i Dag.

Adskillige Kolleger har haft den Lykke at faa deres faglige Uddannelse under hans kyndige Vejledning og sender ham sikkert ved denne Lejlighed en ærbødig Tanke.

En Mængde vanskelige Arbejder har han været med til at give boglig Form. Adskillige smukke Billedværker og meget andet kunde nævnes; men her skal særlig fremhæves Professor Buhls: Jesaja, et stort theologisk Værk, der kun kunde udføres af en Sætter med indgaaende Kendskab til Græsk og Hebraisk.

K. A. Jørgensen udtalte ved sidste Modtagelsesfest for de unge nyudlærte Kolleger, at de skulde lave deres Arbejde, som hin Bygmester, hvorom et gammelt Sagn fortæller, at da han havde fuldført sit Værk og var paa Vej bort, sendte den stormægtige Bygherre sine Svende efter ham med den Befaling, at hvis han paa deres Tilraab: Taarnet falder! vendte sig om, skulde de hugge ham ned. Manden vendte sig ikke om — han gik uanfægtet videre. Han vidste Taarnet holdt.

Dette Billede passer paa Jeppesen. Han kunde som hin Bygmester med Sindsro aflevere et udført Arbejde og gav derved et smukt Eksempel for unge i Faget. —

Ære være hans Minde.

*Emil Sømberg.*

## En Tak.

Her igennem sender vi en Tak til Arrangørerne af den kunstneriske Underholdning for de arbejdsløse Medlemmer.

En særlig Tak til vor arbejdende Kollega, Brandrup, som havde lagt et stort Arbejde i Iscenesættelsen.

Paa flere Kollegers Vegne
*V. Willadsen.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København har fra 1. Maj forlagt Residensen fra Falkoneralléen til *Nørrevold 90* (Foreningen af 1860). Der er her lejet velegnede Lokaler i Stueetagen, og disse nye, mere rummelige og hyggelige Omgivelser vil fremtidig danne Rammen om Virksomheden.

Det første Møde i de nye Lokaler afholdes *Fredag d. 13. Maj* Kl. 8 og vil forme sig som en selskabelig Sammenkomst, hvortil Klubbernes Medlemmer herved indbydes.

*Bog- og Akcidenssætter-Klubben* i København afholder *Tirsdag d. 10. Maj* Kl. 8 Medlemsmøde til Drøftelse af Forslag til Delegeretmødet.

Mødet holdes i det nye Lokale: *Nørrevold 90* (Foreningen af 1860).

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

I Morgen Lørdag den 7. Maj afholdes Afdelingens ordinære Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Rømersgade 22, Kl. 20.

Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Fremtidig Virksomhed. 6. Eventuelt.

Medlemskort skal vises ved Indgangen. Da der er Valg af fremtidig Ledelse af Afdelingen, maa enhver interesseret Kammerat møde.

*Styrelsen.*

## OM VANDRELIV

Af *H. Chr. Schrøder.*

II

Men nu trængte jeg til lidt Klimaforandring og travede hurtigst muligt syd paa til Graz i Steiermark, hvor man faar 2 Logikort og et Middagskort, men det maa man forlange, ellers »glemmer« Kassereren at give et. Trykkeri-Geskænken i Graz er for en Sætter 10 Sch., for en Trykker 12 Sch., og det kan man nemt løbe igennem paa en halv Dag.

I Graz melder man Grænse til Jugo. Dagpengene var dengang 20 Dinar, men jeg har senere bragt i Erfaring, at de er sat ned til 15 Dinar om Dagen, men naar man først er naaet saa langt ned, er man vældig med paa at »kloppe«, saa man kan sagtens leve af det. Overalt i Jugo gaar man paa Geskænk hos Bogbindere og Stentrykkere, det er det samme Forbund som Typografernes. Man mærker snart paa Sproget, at det er et nyt Land, men med Tysk og Fingersprog klarer man sig udmærket. Min Rute gik over Celje Ljubljana til Zagreb, hvor der i Fagforeningens Hus er indrettet Herberge for Typografer — 2 Dages fuld Forplejning, Tip-Top, en Natskjorte og en Spadsereskjorte, Bad hver Dag, og her i Zagreb boede en jugoslavisk Kollega, jeg engang traf i Leipzig. Gensynet blev selvfølgelig fejret, og jeg fik en Masse Fiduser og fra Trykkerklubben 50 Dinar.

Fra Zagreb gik Turen over Karlavac til Susak ved Adriater-Havet, og her var vel nok Sommer! Paa Hovedet i Baljen med det samme. Midt i Susak's Havn er en Bro, som deler den fra Fiume, men da Mussolinos Sortskjorter ikke kan taale at se en Fagforeningsbog, holdt jeg mig efter Brovagternes Raad væk, saa jeg maatte nøjes med at spytte ind i Italien. Fra Susak til Sibenik er der efter Turfortegnelsen 14 Rejsedage = 280 Km, i Virkeligheden er der langt over 300 Km, og det gaar Bjerg op og Bjerg ned, men der kommer da af og til en Bil, og Folk er ikke saa uvillige til at lade en køre med. Jeg brugte kun syv Dage om Turen og fik saa den mægtige Sum af 140 Dinar udbetalt i Sibenik, og her som overalt i Dalmatien faar man noget for sine Penge, blandt andet den berømte dalmatinske Rødvin, som man kan faa for 4 Dinar pr. Liter, saa her kan man tillade sig at lave en glad Aften, og der findes ingen Jugendherberge, hvor man hverken maa ryge eller drikke, nej, man gaar i Seng, naar det passer én.

Fra Sibenik gaar Vejen omtrent langs Adria til Spilato, en herlig lille By, og her siger jeg Farvel til Havet og traver sydøst paa ind i Herzegovina til en lille By Mostar. Dèr bor en Masse Tyrkere, og alt er ret orientalsk her. Overalt er der snavset og beskidt, og Logihusene — Vorherre bevares — det er rene Udklækningsanstalter af al Slags Utøj, men det hører nu engang med, og jeg tror ikke, de Indfødte kan leve uden det. Nej, saa hellere ud at »tælle den« i fri Luft, dèr har man da kun Moskitoer at slaas med, men det kan ogsaa være nok. Vi er nu kommet ind i Juni, og Temperaturen nærmer sig de 40° Celsius. De Indfødte trøster mig med, at det bliver værre endnu. I Juli og August har de ofte 52° Celsius, saa man gaar jo og bliver lidt doven anlagt. Man spadserer kun lidt om Morgenen og Aftenen, og midt paa Dagen gaar jeg ud for at proviantere, hvis der da findes nogle Huse i Nærheden. Ikke tale om, at man betaler. De Folk er nem-

lig meget raske til at forlange: Dinar, Dinar, men naar man peger paa sin Mund og klapper sig paa Maven og siger: »nema Dinar« (ingen Penge), saa skal det være en meget tykpandet Kroat eller Serber, der ikke kan forstaa, at man vil have noget i Skrutten, og jeg gad vide, hvad Kollegerne herhjemme vilde sige til at faa stukket en Nævefuld kogte, knuste Majs, et Bundt Løg og saa en Skaal Tykmælk (Faaremælk) til, men saadan er det — andre Lande andre Skikke.

Sluttes.

## EN SMUK DANSK BOG

*Goethe in der Buchkunst der Welt* — saaledes lyder Navnet paa en Goethe-Udstilling af Tryksager fra Goethes Forfatterskab, som i Maanederne Maj—September skal afholdes i Leipzig, den store, gamle Bogtrykkerby i Sachsen. Det er Foreningen, *Deutsche Buchkünstler*, der har indbudt 100 Bogtrykkerier i og udenfor Tyskland til at deltage med trykte Bidrag i denne Udstilling. Det er altsaa en udpræget Ære, der vises disse 100 Bogtrykkerier, der indbydes, men det er mere end det: det er i Tillid til og i Overbevisningen om, at ethvert af de 100 indbudte Bogtrykkerier kan magte Opgaven, hver paa sin Maade at udstille noget smukt og godt, — kort sagt: Bogtryk, der er Udstillingens Navngiver værdig. Og her dømmer man selvfølgelig efter tidligere udførte Arbejder.

Hvor mange Indbydelser til Deltagelse i denne Goethe-Udstilling, der er ankommet til Danmark, eller Norden i det hele taget, véd jeg ikke, men der er forhaabentlig flere. En af disse er kommet til *Aarhus Stiftsbogtrykkeri*, og det maa straks siges, at Indbydelsen her er kommet til den rette. Jeg har tidligere flere Gange haft Lejlighed til at omtale dette Bogtrykkeris noble Udførelse af Bøger, saa Læserne paa Forhaand er klar over, at naar dette Bogtrykkeri deltager, saa er det med et Bogarbejde, der ikke alene er stilrent, første Klasses Arbejde saavel hvad Sætning, Trykning og Papir angaar, men det er med et Arbejde, der fuldtud kan hævde en sikker Plads i Begrebet »den skønne Bog«, — og hævde Pladsen som en god Repræsentant for *dansk Stil* og *dansk Aand* i et Bogarbejde, der vel er skrevet af en stor tysk Forfatter, men hvis Tekst maaske er inspireret af og i ethvert Tilfælde falder sammen med den smukke, gamle danske Folkevise: »Hr. Oluf han rider —«, som *Herder* 1779 havde oversat til Tysk. *Goethes* »Erlkönig« blev første Gang trykt 1782, men er muligvis skrevet et af de foregaaende Aar (1780?). Goethes Digt er flere Gange — helt eller delvis — oversat til Dansk af bl. a. *Oehlenschläger* m. fl. for længere Tid tilbage, og i den nyere Tid er Digtet oversat af *P. A. Rosenberg* og af *Marinus Børup*. Sidstnævntes Oversættelse er i det foreliggende Værk trykt for første Gang.

*Johann Wolfgang Goethes* Ballade, *Erlkönig* (Elverkongen), er, som det foreligger, et Værk paa 50 Sider, 4to, (heraf optages de første 13 Sider dog af Titlen og en ligesaa interessant som velskreven Indledning med de nødvendige literaturhistoriske Oplysninger, skrevet af Bibliotekar ved Statsbiblioteket i Aarhus, *Emanuel Sejr*. Teksten indledes med et til Skriften hørende Initial; iøvrigt er det enkel, men korrekt Sats med en smuk, kraftig Korpus Antiqua-Skrift (skudt). Selve Digtet er paa Tysk og i alle Oversættelserne til Dansk sat med samme kraftige, stærkt skudte Cicero-Antiqua, men med Versalier, hvad der tager sig godt ud, men er noget uvant for danske Læsere. Hver Gengivelse af Digtet er forsynet med en Frise og en Finale, tegnede af og skaaret i Træ af Aarhus-Kunstneren *Henrik Hansen*.

Hver Gengivelse af Digtet fylder 4 Sider med Titel og Illustrationer. Versenes Antal er 8. Der lægges for med *Goethes* tyske Digt og derefter følger Oversættelsen af *Adam Gottlob Oehlenschläger* (Oversættelse 1806), *Steen Steensen Blicher* (1814), Grev *Flemming Lerche* (1815), *Mathias Winther* (1820), en anonym Oversætter (1846), *H. S. Vodskov* (1895), *P. A. Rosenberg* (1924) og *Marinus Børup* (1932). Alle de 5 første Oversættere kalder paa Dansk Digtet »Ellekongen«, medens de 3 sidste kalder det »Elverkongen«. Ogsaa Smuds- og Hovedtitel har sine Træsnits-Illustrationer udførte af den nævnte Kunstner, — kraftige, smukke, der alle staar udmærket paa det fine gulagtige Papir. Omslagets gulttonede svære Papir bærer i øverste venstre Hjørne Titlen: Goethe Erlkönig, trykt med rød Farve og derimellem et Træsnit i sort Farve.

Aarhus Stiftsbogtrykkeri har her udført et Bogtrykarbejde, der vil bringe Bud til den store Verden om, at endnu holder dansk Stil og Aand Fanen højt i en Tid, hvor Kunstnere — i det mindste for en Tid — synes at sætte sig som Maal at udslette alle Særpræg, nationale saavel som individuelle, fra Kunsten, — kort sagt fra alt, hvad der hidtil har gjort Kunsten mangesidig, original og frisk ogsaa i de forskellige Nationers Bøger.

Odense, 9. April 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## DEN RØDE ENHEDSFRONT!

Der er et Ord, der i disse Tider er sagt og siges saa ofte og med en saa dyb og alvorlig Understregning, at det føles, som om dette Ord repræsenterer vor Tids altoverskyggende Problem. Det er Ordet *Arbejdsløsheden* eller, om man vil, *Krisen*, og man kan heller ikke komme udenom, at for Verdens arbejdsløse Millioner eller blot for vort eget Lands 130,000 helt eller delvis overflødige, er Arbejdsløsheden det altoverskyggende Problem, der sætter alt andet i anden Række. Og for vore Samfund, for Arbejderbevægelsen, for hele den menneskelige Kultur er Arbejdsløsheden, som den har udartet sig i de sidste Par Aar en frygtelig Fare.

Samfundene ryster i deres Grundvold, og visse Frasemagere løber rundt med den Opfattelse, at Kapitalismens Dage er talte, blot Arbejderne selv vil, mens andre lader alle fantasifulde Drømmerier ligge, færdes paa Jorden og erkenkender, at Kapitalismen sikkert nok har endnu nogle Timer at leve i — ikke mindst fordi det viser sig, at Arbejdere Verden over tiltrods for den saa ofte og saa højt besungne Klassebevidsthed alligevel lader sig forlokke af de højtklingende Fraser, der er de Herrer Kommunisters — de saakaldte Revolutionæres . . . Med det revolutionære er det iøvrigt saa som saa!

En Kollega, Eigil Hansen, rejser i »Typ.-Tid.« Nr. 16 Spørgsmaalet om en Nedsættelse af Arbejdstiden for herved at udligne Arbejdsløsheden. Eigil Hansens Indlæg, slutter med det profetiske *Leve den røde Enhedsfront*, hvilket berettiger mig til at tro, at han enten tilhører det saakaldte kommunistiske Parti eller i hvert Fald er kommunistisk sindet. Det har han naturligvis Lov til. Mennesker med Skyklapper har der altid været, og vil der altid vedblive at være! Men det, der interesserer mig, er at faa konstateret, hvad dette Leve den røde Enhedsfront betyder, hvor megen Sandhed og hvor megen Løgn, der i Virkeligheden ligger bag denne kommunistiske Parole. Er det de tyske Partifællers Sammenspil med alt, hvad der i Øjeblikket repræsenterer den argeste tyske Reaktion. Nazisterne og de Tysknationale, er det de tyske Partifællers beviselige Forræderi mod den tyske Arbejderklasse. Er det Storsvindleren og Tændstikkongen Kreugers store Interesse for det svenske Kommunistorgan, en Interesse, der gav sig Udslag i en økonomisk Støtte paa mange Millioner Kroner. Eller det saakaldte »Arbejderblad«, der hver Uge docerer de Herrer Kommunisters socialistiske Viden og Indsigt i Form af de mest sjofle og perfide Angreb paa Socialdemokratiet. *Ikke paa Bourgeiosiet og Overklassen*, tro endelig ikke det — men paa *Arbejderne, paa Kammeraterne!* For det er jo nemlig det mærkelige, nej langt stærkere: det forbryderiske ved dette noble Blad. Man finder ikke et eneste ærligt Angreb paa Arbejderklassens Modstandere, *Overklassen* — det, man finder, er Angreb paa Angreb *paa det Parti, der repræsenterer næsten Hundrede Procent af danske Arbejdere!* Og endelig, det er jo ikke ukendt, at de Herrer paa den seneste Tids faglige Generalforsamlinger er troppet op *for at forhindre, at der blev vedtaget Udveje til fortsat at kunne understøtte de arbejdsløse Kammerater!* At dette ikke lykkedes dem, ja, det tjener den danske Arbejder til Ære.

*Sigv. Hansen.*

## *KULTUREN OG TEKNIKEN*

*Vi tror jo alle med en Lidenskab som selve Selvopholdelsesdriftens, at vor Tidsalders Teknik forbereder nye Riger, som Kulturen en Dag skal tage i Besiddelse. Fremtidsmusik! Virkelighed er det derimod, at de tekniske Opfindelser ved deres første Indrykning i vor Tidsalder snarere end som en Befordrer af Kultur virkede som en Kværn, hvori Kulturen maledes sønder og sammen. Til en Begyndelse vel kun i Byerne. De gamle Købmands- og Haandværkerbyers Omdannelse til Fabriksstæder blev kvantitativt en uhyre Gevinst for Produktionen, men kvalitativt en Forringelse og en Nedgang. Hvad Menneskematerialet angaar, burde det vel være unødvendigt at minde om de Tilstande af Nød og Menneskefornedrelse, som var det første naturnødvendige Resultat af en uhemmet mekanisk Udnyttelse af Arbejdskraft. . . .*

*Ludvig Holstein.*

*Saa længe der udføres Overarbejde, som ikke er absolut paakrævet, har Kravet om kortere Arbejdstid ingen Vægt.*

*For hver Time, Du arbejder over, formindsker Du din arbejdsløse Kammerats Levemuligheder.*

*Sæt Hensynet til din Sundhed højere end den øjeblikkelige Fordel, Overarbejdet giver Dig.*

## BØGER

(»Monde«s Forlag.)

*Social Kunst 7:* Anton Hansen / Anden Samling; 1,50 Kr.

I Indledningen til denne Bog karakteriserer Tom Kristensen Tegneren Anton Hansen som den første bevidst socialistiske af Danmarks Arbejdertegnere. Bogen giver derefter et Udvalg af Anton Hansens bedste politiske og sociale Tegninger. Man har i denne Bog et Overblik over de forskellige Sider af Anton Hansen Kunst samtidig med Gengivelsen af de Tegninger, der allerede hører til Arbejderkunstens klassiske.

*Social Kunst 8:* Fotomontage; 1,50 Kr.

Moderne typografisk Opsætning, tospaltet Tekst, Billederne ikke anbragt efter Midteraksen, derimod usymetrisk, men med Afbalancering mellem de to modstaaende Sider efter Billedernes Vægt og Emne. Først og fremmest er Bogen dog naturligvis et første Forsøg paa at vise, hvordan Fotografiet bruges til stor Kunst, navnlig idet forskellige Dele klistres sammen, til de giver en bestemt Mening, gerne en satirisk. De, der tror, at et Fotografi er mindre værd som Kunstværk end et Maleri, bør lade sig overbevise om det modsatte af en Bog som denne.

*

*Kulturrevolutionen i Sovjetunionen;* 3 Kr.

Efterhaanden som man lærer af 5-Aarsplanen, at en planmæssig socialistisk Produktion kan gennemføres, stiller man sig naturligt det næste Spørgsmaal: Hvordan lever Menneskene da i dette Land? Bogen giver Svar herpaa, idet den gennemgaar hele Kulturlivet i Sovjetunionen, i Landsbyen, paa Arbejdspladserne og i Hjemmene. Dernæst viser den Udbredelsen af Læsnlngen, og hvad for en Slags Bøger man læser i USSR. De øvrige Kapitler omhandler Pressen, Kirken, Teatret, Kunsten, Filmen, Musæer, den røde Hær som Kulturfaktor, Retsvæsenet, Hygiejnen, Skolen, Videnskaben og Nationalitetsspørgsmaalet. I de forvirrede Forestillinger, som mange har om Rusland, er Bogen egnet til at bringe Klarhed. *J. B.*

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 9. April sin ordinære Generalforsamling paa Centralhotellet. *Ejnar Johansen* valgtes til Dirigent. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. *Formanden* aflagde en kort Beretning hvorunder han omtalte en Udstilling af Tryksager, som Afd. havde arrangeret, og ligeledes nævnede Stemmetallene fra Afstemningen om Provins-Tarifen.

Efter nogen Diskussion stilledes følgende Resolution, som vedtoges:

»Holstebro Lokalafdeling protesterer mod den foretagne Afstemning om Provins-Tarifen, idet vi ansér den for ganske uberettiget og som værende et stærkt Indgreb i vor lov- og tarifmæssige Selvbestemmelsesret«.

*Formanden* oplæste de reviderede Regnskaber, der godkendtes.

Der bevilgedes Folkebogsamlingen 10 Kr. — Til den flinkeste Elev i Bogtrykfaget var bevilget en Præmie (en Vinkelhage). Under Eventuelt vedtoges det at henstille til Social-Demokraten, at undgaa at laane Sats og i Stedet tage en arbejdsløs Kollega ind. *S.—r.*

### SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt den 14. April ordinær Generalforsamling. — Formanden, *P. Hansen*, aflagde en kort Beretning, hvorunder han bl. a. omtalte Udstillingen af Vandretryksager, som lige var afholdt, og som havde været meget vellykket, hvorfor han rettede en Tak til det nedsatte Udvalg for Arrangementet. Beretningen godkendtes.

Kassereren, *P. Jensen*, aflagde derefter Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 63,017,61, Kassebeholdningen Kr. 13,36. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 604,78, Kassebeholdningen Kr. 409,88. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Under Eventuelt foreslog *Nygaard*, at der blev gjort noget for at vedligeholde Interessen hos Lærlingene for deres Fag, f. Eks. en Satskonkurrence, hvilket overlodes Udvalget for Vandretryksager. — Til Slut vedtoges det at lade Kassen give »Husleje«. *J. S.*

### HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 15. April. Til Ordstyrer valgtes *A. E. Christensen*. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes, hvorefter Lokalformanden, *Charles Fischer*, aflagde Beretning om Arbejdet i det forløbne Kvartal, der ikke bød paa særlige Overraskelser (maaske med en enkelt Undtagelse, der til Gengæld kan udvikle sig baade til det ene og andet). Regnskaberne forelagdes (Hovedkassens Balance Kr. 4,071,34). Saavel Beretning som Regnskaber godkendtes.

Derefter drøftedes forskellige Forslag til det kommende Delegeretmøde, samt et enkelt Tarifanliggende, og efter at »De unges Idræt« var bevilget 20 Kr. til Hjælp til et Sommerhus, sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af 24 Medlemmer. *Th.*

### SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling den 15. April, hvor *A. V. Jensen* dirigerede. Efter at Protokollen var oplæst aflagde Formanden, *Chr. Nielsen*, Beretning, i hvilken han omtalte Foraarets Arbejdssituation og den deraf følgende Afstemning om vor Tarif. Der var udsendt Stemmesedler til alle Afdelingens Medlemmer i Stedet for at afholde Generalforsamling for at protestere imod, at ikke alle Medlemmer fik Lejlighed til at stemme. Omtalte en Indsamling til Byens Arbejdsløse og trængende, hvortil der af Lokalkassen var bevilget 50 Kr., og ved Indsamling blandt Medlemmerne var indkommet 168 Kr. Lærlingeafdelingen havde udfoldet stor Aktivitet i den senere Tid, og til en Satskonkurrence her var ydet tre mindre Opmuntringspræmier. *H. A. Hansen* redegjorde her Forbundsstyrelsens Stilling. Beretningen og de af Bestyrelsen foretagne Bevillinger godkendtes.

Kasserer, *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 3,104,30. Der var indsendt Kr. 1,498,30. Privatkassen balancerede med Kr. 874,64. Kassebeholdningen var Kr. 415,84. Begge Regnskaber godkendtes.

Det vedtoges at deltage med Banner i 1. Maj-Demonstrationen.

Derefter aflagdes Beretninger fra de kooperative Virksomheder: *S. V. Nielsen* for Social-Demokraten, *H. A. Hansen* for Brugsforeningen og *Chr. Nielsen* for Bageriet. Alle manede stærkt til at støtte vore egne Foretagender.

Til Slut takkede *S. V. Nielsen* som Repræsentant i Lærlingeforeningen for den Velvilje, der var vist denne. — *u.*

### ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Phønix«, Lørdag den 16. April 1932. — *Harald Jørgensen* valgtes til Dirigent. *Sekretæren* oplæste Protokollen. Formanden, *Valdemar Nielsen*, aflagde Beretning. Omtalte Tarifens Forlængelse samt et Formands- og Kasserermøde i Fredericia, hvor man havde drøftet forskellige Forslag til det kommende Delegeretmøde. Ligeledes omtalte Formanden Besættelsen af en Trykkerplads paa »Socialen«, samt refererede et Par Skrivelser desangaaende. Omtalte en principiel Dom ang. vort Kontingent til Fællesorganisationen. Ang. Spørgsmaalet om Besættelsen af Trykkerpladsen paa »Socialen« udspandt der sig en lille Diskussion. *Edv. Munch* meddelte, at Formanden, Valdemar Nielsen, jo rejste fra Esbjerg for at begynde Forretning i København. Edv. Munch takkede Nielsen for godt Samarbejde i Bestyrelsen og Afdelingen og ønskede ham Held og Lykke med det nye Foretagende. — Protokol og Beretning godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *Edv. Munch*, oplæste Hovedkassens Regnskab, der balancerede med Kr. 3937,70, Lokalkassen med Kr. 1130,90. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Til Repræsentantskabet for »Socialen« genvalgtes *Gunnar Sørensen* og nyvalgtes *Chr. Rexen*. Det vedtoges at fortsætte med Næstformanden, *Edv. Munch*, som Formand, til det ordinære Valg i Juli. Til Bestyrelsesmedlem valgtes *Marius Brøndum*. *Harald Jørgensen* blev Suppleant. — Det vedtoges at deltage i Majfesten med Banneret. — Det overlodes til Bestyrelsen at arrangere den sædv. Sommerudflugt. — Man bevilgede et Beløb til Erindringsgave til V. Nielsen. *Harald Jørgensen* omtalte en Voldgiftsdom fra København ang. Blysmeltning. Der bevilgedes ekstra Lokaleleje i Anledning af Formandens Bortrejse fra Afdelingen.

— — —

Efter Generalforsamlingen samledes de mødte Kolleger ved et festligt dækket Bord med Smørrebrød m. m. og tog Afsked med Valdemar Nielsen. *O. C. Olsen* takkede Nielsen for den korte Tid, de havde kendt hinanden og ønskede ham alt godt i Fremtiden. *Aage Sørensen* udtalte sin Tak til Vald. Nielsen for godt Kammeratskab gennem 15—16 Aar. Ligeledes en Tak for godt Samarbejde i Afdelingsstyrelsen gennem 7 Aar og overrakte til Slut Nielsen Blomster. Medlemmerne gav deres Tilslutning ved at rejse sig. — V. Nielsen takkede og kvitterede for de smukke Ord, der var sagt og de gode Ønsker der var udtalt.

Ved Bordet herskede en udmærket Stemning, Vitser og glade Sange opløste hinanden.

— Godt Midnat sluttede den officielle Del af Festen. —

### MARIBO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 16. April ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, *Kassereren* Regnskaberne, der balancerede med for Hovedkassen Kr. 892,80 og Lokalkassen med Kr. 1195; der havde været 22 Rejsende paa Lokalkassen, til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 18, Regnskaberne godkendtes. Et mindre Beløb bevilgedes af Lokalkassen til to Arbejdsløse uden Understøttelse. Formanden sluttede derefter den af 10 Medlemmer besøgte Generalforsamling. — *a.*

### NYBORG LOKALAFDELING

afholdt sin ordinære Generalforsamling paa Hotel »Royal« Lørdag den 16. April. *Formanden* valgtes til Dirigent og aflagde derpaa en udførlig Beretning over Kvartalets Forløb. Dette begyndte med næsten ingen arbejdsløse, og nu ved Slutningen har vi 8 mandlige og 2 kvindelige Medlemmer uden Arbejde, det er halvdelen af Afdelingen, der saaledes er uden Beskæftigelse. Naar saa dertil kommer, at et Firma er begyndt at gaa uden om de arbejdsløse ved Antagelse af Arbejdskraft udenbys fra, saa vil man forstaa, udtalte Formanden, at vi er ved at glide ud i Haabløsheden. Formanden havde haft en Samtale med Indehaveren af nævnte Firma, om Spørgsmaalet, men om der af den Grund vil ske en Ændring i Firmaets Holdning overfor de arbejdsløse kan ikke siges paa nærværende Tidspunkt, det vil Tiden vise.

Den ekstraordinære Generalforsamling, hvor Forligsmandsforslaget var til Behandling, kritiserede den Maade, hvorpaa vi var blevet rodet ind i Sagen, men vedtog under Hensyn til de daarlige Tider enstemmigt, at Tarifen burde forlænges et Aar; alle Afdelingens 23 Medlemmer stemte for denne Forlængelse. — Formanden sluttede sin Beretning med at oplyse, at der fra Lærlingeafdelingen i København var indløbet en Skrivelse med Opfordring til Lærlingene om at deltage i det paatænkte Stævne paa Roskilde Arbejderhøjskole; anbefalede de unge Kolleger at deltage i dette Stævne.

I Tilslutning til Formandens Beretning oplæste *Sekretæren* Forhandlingsbogen. Saavel Beretning som Forhandlingsbog godkendtes enstemmigt.

Hovedregnskabet balancerede med Kr. 1870,31, medens Privatkassens Balancesum var Kr. 235,93. Begge Regnskaber godkendtes. — Generalforsamlingen vedtog endvidere at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at arrangere Andespil i Lighed med tidligere Aar, naar Tiden dertil var inde.

Under Eventuelt behandledes forskellige lokale Spørgsmaal. Bl. a. omtalte *Formanden* den nys afholdte Udstilling af Vandrepakkens Tryksager. Denne Udstilling, hvor L. Chr. Nielsen, Odense, indledede om Emnet: »Bogtrykket af i Gaar, i

Dag og i Morgen«, havde vundet ret god Tilslutning; saaledes havde mellem 150 á 200 besøgt den i Løbet af Dagen. — Generalforsamlingen sluttede med en Omgang »Lokaleleje«.

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling den 16. April. *Formanden* indledede og valgtes til Dirigent. — De forskellige Regnskaber blev fremlagt. Hovedkassen viste en Balance paa Kr. 3370,90, i Tilskud var modtaget Kr. 400,00 og der indsendtes Kr. 353,15. Lokalkassen havde en Balance paa Kr. 501,40 og en Formue paa Kr. 538,40. — Sygehjælpekassens Balance var Kr. 457,80 og Formuen var Kr. 1223,42. Samtlige Regnskaber godkendtes. — Der bevilgedes Kr. 75,00 til en Indsamling til de arbejdsløse og Kr. 30,00 til en Udflugt til København for Teknisk Skoles typografiske Fagklasse for at bese en større Trykkerivirksomhed. — Det overlodes Bestyrelsen at søge arrangeret Grundlovstur som sædvanlig, eventuelt til Aunø Flyveplads.

— — —

Den 21. April holdtes en ekstra Generalforsamling, hvor man i Anledning af, at et tidligere Medlem var anmeldt til Optagelse i København, enstemmigt vedtog en Resolution, der kræver, at vedk. skal betale større Bod og have længere Karenstid end almindeligt for tidligere Medlemmer.

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 16. April ordinær Generalforsamling. Forhandlingsprotokollen oplæstes, hvorefter Formanden, *H. Kürstein*, oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 3229,36. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 788,56. Protokol og Regnskab godkendtes.

Under Beretningen udtalte *Formanden*, at Arbejdet ved Fagklassen paa Teknisk Skole var forløbet udmærket og vidnede om, at der var arbejdet med Lyst og Energi baade af Lærer og Elever.

Lærlingenes Kontraktforhold paa et herv. Trykkeri var ikke i Orden, hvilket Formanden skulde søge ordnet.

Efter at Studiekredsarbejdet var drøftet, sluttede Generalforsamlingen, der var ret daarligt besøgt. *A. H.*

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 17. April, Formiddag Kl. 10, paa Hotel »Aagaarden«. Efter at Formanden, *Søren Sørensen*, havde budt de tilstedeværende ca. 35 Kolleger Velkommen, valgtes *Fr. Skov* til Dirigent.

*Formanden* aflagde Beretning, hvorunder han gjorde Rede for forskellige Forhold paa enkelte Trykkerier, ligesom han aflagde Beretning fra Arbejdernes Fællesorganisation. Efter en kort Diskussion godkendtes Beretningen.

Kassereren, *Jørgen Andersen*, aflagde de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 5070, Ekstrakassens med Kr. 3029,70, Kassebeholdning Kr. 1767,09, Lokalsygekassens Regnskab balancerede med Kr. 2281,25, Kassebeholdning Kr. 1899. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Det vedtoges med 11 St. mod 6 at deltage med Fane i Majfesten.

Man drøftede derefter forskellige Forslag til Fremsættelse paa det kommende Delegeretmøde, ligesom det vedtoges at faa Ændringer i Lokalkasselovene sat paa Dagsorden til næste Generalforsamling.

BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling den 24. April. Til Dirigent valgtes *Svend Johansen*. — Formanden, *K. A. Jørgensen*, aflagde Beretning om Arbejdet i det forløbne Halvaar. Der har været et Besøg paa et Trykkeri, Møder af forskellig Art og Konkurrencer. Ligeledes redegjorde Formanden for Arbejdet indenfor Typografernes fagtekniske Samvirke, der har afholdt en Del Møder og Læseaftener. Dette Arbejde vil blive fortsat og udbygget. Klubben har endvidere indlemmet »Ringen« som særlig Afdeling. »Ringen«s Stifter, Charles Moegreen, vil ogsaa fremtidig lede denne. Til Slut gjorde Form. opmærksom paa det af Klubben i Samarbejde med de arbejdsløse arrangerede Møde Fredag den 6. Maj. Efter at *Niels Nielsen*, *N. Chr. Hansen* og *Thybroe* havde stillet Spørgsmaal, godkendtes Beretningen enstemmigt. — Regnskabet, der fremlagdes af Kassereren, *I. Gärtner*, godkendtes ligeledes enstemmigt. — Derefter vedtoges Lovændringer, hvorefter Styrelsen udvidedes med 2 Medlemmer. — Følgende Genvalg fandt Sted: *Rich. Steffensen*, Næstformand; *I. Gärtner*, Kasserer, og *Carl Eriksen*, Revisor. Til de nye Styrelsespladser valgtes *Charles Moegreen* og *Emanuel Jensen*. Suppleanter blev: *Viggo Zester* og *Chr. Madsen*. *sj.*

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Tirsdag den 26. April ordinær Generalforsamling paa Den ny Forsamlingsbygning.

Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og *Magnus Hansen* valgtes til Dirigent.

Under Beretningen meddelte *Formanden*, at Bestyrelsen havde indkaldt Suppleanten *I. Glandrup*, da P. Ditlevsen paa Grund af sin politiske Virksomhed ønskede at fratræde. Lærlingene havde afholdt en Satskonkurrence, og i den Anledning inviterede Afdelingen til et Kaffebord, hvor Præmieuddelingen fandt Sted. Til et Lærlingestævne paa Roskilde Højskole i Sommer havde Lærlingene anmodet om Tilskud. Bestyrelsen foreslog 25 Kr. Der havde været afholdt Mæglingsmøde ang. Betjeningen af den nye 64-sidige Rotationsmaskine paa »Fyns Tid.« Omtalte en mærkelig Optræden af en Bogtrykker, der havde opsagt sin udlærte Lærling, forinden han havde aflagt sin Svendeprøve. En Komité til Hjælp for tuberkuløse, grønlandske Børn anmodede om Støtte. Bestyrelsen vilde foreslaa, at der i dette specielle Tilfælde blev ydet 10 Kr. Efter at have oplæst Revisorernes Erklæring fra deres uanmeldte Kasseeftersyn hos Kassereren, aflagde Formanden Beretning fra en Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *Aage Henrik Iwersen* oplæste Forbundets Regnskab, der balancerede med Kr. 13,342,76, til Hovedkassen indsendtes Kr. 747,26. Til at underskrive Regnskabet valgtes Laurits Larsen og Albrecht Hansen. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 3938,70.

Regnskabene godkendtes enstemmigt.

*Formanden* gav en Oversigt over Lokalkassens Virksomhed i 1931 og oplæste den af ham udarbejdede Lønstatistik for Aaret 1931.

Ekstraunderstøttelsen til de arbejdsløse uden Understøttelse fastsattes uforandret i det kommende Kvartal til 10 Kr. pr. Uge.

*L. Chr. Nielsen* gav nogle Oplysninger om Vandreudstillingen af Tryksager. Udstillingen havde baade her i Byen, i Nyborg, Svendborg og Rudkøbing været udmærket godt besøgt. *Magnus Hansen* takkede L. Chr. Nielsen for hans udmærkede Arbejde ved Vandreudstillingens Arrangement. *L. Chr. Nielsen* omtalte derefter en paatænkt Udstilling af gammelt Bogtryk i Anledning af, at det i Aar er 450 Aar siden Johan Schnell trykkede den første danske Bog her i Odense. Vilde gerne høre, om Afdelingen kunde tænke sig at dække en Del af Underskudet.

Paa Forslag af *Aage Vilh. Pedersen* vedtoges det at vente med at bevilge noget, til der forelaa Oplysninger om, hvor stort Underskudet vilde blive.

Til Revisor valgtes *Harald Svendsen* og Valgene af Repræsentanter til de forskellige Arbejderforetagender var alle Genvalg.

Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det, at Banneret som sædvanlig deltager i Maj-Demonstrationen.

Efter at Formanden havde omtalt Vaarturen gav han nogle Oplysninger om Festen i Anledning af Delegeretmødet. Det vedtoges, at deltagende Kolleger her fra Afdelingen betaler 1 Kr. pro Persona, og Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at arrangere Festen paa bedste Maade.

Dermed sluttede *Dirigenten* den velbesøgte Generalforsamling. *M.*

## NÆR OG FJERN

*50-AARS JUBILÆUM.* Den 2. Maj fejrede *Chr. Hansen* sit 50-aarige Jubilæum i Firmaet Nielsen & Lydiche, Industribygningen. Chr. Hansen kom i Lære 1882 og har siden arbejdet i nævnte Firma. Efter i mange Aar at have arbejdet som Sætter fik han Pladsen som Oprømmer og Clichéforvalter. I en længere Aarrække var Chr. Hansen Inkassator for Personalet. — Jubilæumsdagen blev fejret paa festlig Vis i Sætteriet af hele Personalet ved et Traktement, der var arrangeret af Forretningen, og hvor Chefen Hr. A. Simmelkiær, der forinden havde overrakt Jubilaren en Check, udtalte sin Anerkendelse for det Arbejde, Chr. Hansen havde udført i den lange Aarrække.

Fra Kollegernes Side bragtes der den jubilerende Kollega en hjertelig Lykønskning med Tak for godt Samarbejde, og en smuk Erindringsgave samt en Adresse blev overrakt ham, ligesom hans Plads var smukt dekoreret med Flag og Blomster. — 2 af Firmaets tidligere ansete Medarbejdere, d'Hrr. Bynch og Jørgen Hansen, der har trukket sig tilbage fra Type-Kassen, bearede Jubilaren med deres Nærværelse.

Dagen sluttede med Familiefest paa St. Thomas.

Held og Lykke for Fremtiden, Kollega! *c.*

*DE KØBENHAVNSKE KOLLEGER* erindres om Diskussionsmødet i Aften i Rømersgade 22, store Sal. Emne: »Arbejdsløshed — Arbejdsdeling?«

Til Mødet, der arrangeres af B. & A.-Klubben og de arbejdsløse Kolleger i Forening, har alle Afdelingens Medlemmer Adgang mod Forevisning af Medlemskort.

*EN KUNSTNERISK UNDERHOLDNING* gaves Torsdag den 28. April i Folkets Hus paa Enghavevej for de arbejdsløse Typografer med Damer. Det var Dansk Artist- og Solistbureau samt Kapelmester Aage Nielsen, som havde tilbudt at ville give en saadan Underholdning uden Honorar, og vor Organisation havde med Tak modtaget dette Tilbud. Forestillingen bestod af syv, overvejende særdeles gode, Artistnumre, og Aage Nielsens Orkester mødte med 12 Mand, Kollega Brandrup havde tilbudt at ville fungere som Konferencier og klarede denne Opgave helt pænt. Det eneste Skaar i Glæden var, at de, for hvem det hele var arrangeret, nemlig de arbejdsløse, for de flestes Vedkommende blev borte. Af de 600 ledige, af hvilke adskillige var ventet at ville bruge 2 Billetter, hævedes kun ca. 250 Billetter ialt, og flere var der heller ikke til Forestillingen. Det var Synd for de flinke Artister og Musikere (de sidste spillede endda bagefter op til Dans), at der ikke mødte flere.

*HVIS* der skulde være en eller anden Kollega, som vilde afstaa enkelte Numre af »Grafisk Revy«, bedes man henvende sig til Lokalformanden i Holstebro, Typ. *H. Chr. Jensen*, Ringkøbingvej 3.

*HØJE ANNONCEPRISER.* Ved en Undersøgelse, som »Korrespondent« har foretaget om Annoncepriserne i de forskellige Lande, viser det sig, at Amerika, England og Frankrig har de højeste Annoncepriser. I Frankrig staar »L'Illustration« højest med 20,000 Francs for en Side. I England er det »Sunday Pictoral«, som har den højeste Annoncepris, 1000 Pd. pr. Side. Men selvfølgelig er det ogsaa paa dette Omraade Amerika, som gaar af med Sejren, idet »American Weekly« forlanger 15,500 Dollars for en Annonceside.

Flytninger maa meldes omgaaende til Inkassatoren eller paa Kontoret.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER

27. April: Odense pr. Bl. 747,26. 30. April: Struer pr. Bl. 200,00. 2. Maj: Aarhus pr. Bl. 927,99.

København, den 2. Maj 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. April: Odense i St. f. Jan. Kv. Oversk. 747,26; Hjørring 300,00; Horsens 300,00; Lyngby 150,00; Odense 1000,00; Rønne 500,00. 30. April: Struer i St. f. Jan. Kv. Oversk. 200,00. 2. Maj: Aarhus i St. f. Jan. Kv. Oversk. 927,99.

København, den 2. Maj 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Poul Henry Pelant, udl. 9. 4. 32 hos Hamburger (arb. s. St.). Sætter Orla Elniff, udl. 4. 4. 32 i Ebeltoft Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Georg Svendsen, udl. 19. 4. 32 hos S. L. Møller (arb. s. St.). Sætter Erik Ejner Linde, udl. 15. 4. 32 hos I. Chr. Petersen (arb. s. St.). Paal. Else Inger Mauritzen, tidl. Medl.

Naskov: Sætter Kaj Leo Rasmussen, udl. 1. 5. 32 i Vestlollands Avis. Odense: Sætter Robert Carlo Jensen, udl. 1. 5. 32 i Fyns Tidende, Sætter Marius Richard Heilbo, udl. 9. 4. 32 i Odense Avis.

TILTRAADTE

København: 7786 Laur. Sørensen fra Rejse (arbl.). 2389 Elisabeth Schmidt fra Aalborg (syg). 3443 Halvor Rasmussen fra Holbæk (Clarlund). 7297 Th. Thorsen fra Rejse (arbl.). 4267 Ingvard Mortensen fra Næstved (arbl.). 7646 Aksel Hansen fra Grenaa (arbl.).

Aarhus: 7657 Alb. Magnussen (arbl.). Frederiсia: 3882 Peter Høj (arbl.). Nyborg: 7577 Folmer Olesen (arbl.). Odense: 7725 Ejnar Jensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 177 E. Kjeltoft paa Rejse. 4049 Georg Wegge paa Rejse.

Aarhus: 7626 Robert Jensen til Nakskov i Pl., 4731 Elna Christensen til Odder i Pl. Næstved: 4267 Ingvard Mortensen til Kbhvn. (arbl.). Odense: 7736 Svend J. Nielsen til Rudkøbing i Pl.


**·E·L· SERVICE·**
*Hurtig Udrykning Dag og Nat*
**· ERIK LEVISONS ·**
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018-12783-12784-14823 · NATTELEFON AMAGER 908X.
(20 c)


UDMELDT
København: 2522 Chr. Nielsen (fratr. Faget).

DØDE
Aarhus: 4306 Chr. F. V. Olsen.

## BLADSÆTTERKLUBBEN

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 8. Maj Kl. 11 i Kafé »Patricia«, Fælledvej 4.

Dagsorden: 1. Protokol og Beretning. 2. Regnskabet. 3. Skovturen. 4. Valg af Formand, Kasserer, Bestyrelse og Revisorer. 5. Eventuelt.

Evt. Forslag bedes tilstillet Formanden senest Fredag den 6. Maj.

*Bestyrelsen.*

## BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN

*Medlemsmøde* til Drøftelse af Forslag til Delegeretmødet afholdes *Tirsdag d. 10. Maj Kl. 8* i det nye Mødelokale **Nørrevold 90** (Foreningen af 1860). *Styrelsen.*

## Typografernes fagtekniske Samvirke i København.

Fra 1. Maj afholdes »Samvirket«s Møder og Læseaftener i Lokalerne i Stueetagen *Nørrevold 90* (Foreningen af 1860).

*Fredag d. 13. Maj Kl. 8* indvies de nye Lokaler ved en selskabelig Sammenkomst, hvortil Klubbens Medlemmer indbydes.

## Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 6. d. M. Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Kun faa Ekspl. tilbage**

af »Sats paa fremmede Sprog«. Vejledningen behandler Satsfremstilling paa 17 Sprog med Anvisning paa Orddeling, Manuskript, Akcenter etc. Pris Kr. 2,50.

**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Akcidens-Sætter,**

22 Aar, søger fast Plads. Rutineret i alt Akcidens- og Annoncearbejde. Stor Kendskab til Trykning, bl. a. Automat-Diegel. Billet mrkt. »88« modt. Ekspeditionskont.

**Reinhardt — Rationel,**

Rotary, Universal samt Heidelberg Automat. Ung Trykker der er fortrolig med ovennævnte søger Plads. Billet mrkt. »87« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnesgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmaterial, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.** (29)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 13. MAJ 1932 59. AARGANG


## TRYKKERI-BLOKADE

Da *Arthur Christensens Bogtrykkeri paa Vesterbrogade 89* har undladt at betale forfalden Arbejdsløn til den hos ham arbejdende Typograf, har vi maattet standse Arbejdet og blokere Trykkeriet for Tilgang af Arbejdskraft, indtil vort Medlem har erholdt den fortjente Løn udbetalt.

26. April 1932.

For Dansk Typograf-Forbund:

*Sigv. Hellberg.*

## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

**kvartaarlig Generalforsamling**

**Søndag d. 29. Maj, Kl. 10 pr.**

i Rømersgade 22.

*Dagsorden:* 1) Beretning. 2) Regnskabet. 3) Eventuelle Forslag til Delegeretmødet.*) 4) Valg af Næstformand. 5) Beretning fra: *a.* Soc.-Dem.s Kontrahentforsamlinger, *b.* Arb. Landsbank, *c.* Arb. Fællesorg. Br.forr., *d.* Arb. Livsforsikring, *e.* Bryggeriet »Stjernen«, *f.* Dansk kooperativt Assurance A/S.

*) Forslag vedr. Delegeretmødet maa være Afdelingsformanden i Hænde senest 8 Dage forinden Generalforsamlingen og maa være skriftligt motiverede.

*Medlemskort skal forevises ved Generalforsamlingen.*

*Styrelsen.*

## ALVORLIG SOM NOGENSINDE

Det bliver mere og mere klart for alle, der formaar at se uhildet paa Begivenhedernes Udvikling, at den herskende Landbrugskrise skal bruges til at fortrænge Ministeriet Stauning og at trykke Arbejderklassen ned paa elendige Levevilkaar.

Bønderne taaler ikke nu, da de selv er i Betryk, at Arbejderne og de med dem ligestillede har en *nogenlunde* ordenlig Løn. Det er himmelraabende Uretfærdighed — siger de — og for at faa fjernet denne »Uret« er de rede til nok saa desperate Handlinger — ja, end ikke »Selvmord« viger de tilbage for at begaa, naar blot de derved kan opnaa at faa Ram paa de formastelige, som ikke kan indse, at de har en hellig Pligt til frivilligt at give Afkald paa de økonomiske Goder, de møjsommeligt har tilkæmpet sig gennem en Menneskealder.

Vore retfærdssøgende landbrugsdrivende Landsmænd — i hvert Fald dem, der i Øjeblikket har opkastet sig til deres Førere — synes fuldstændig at have mistet enhver Erindring om de for Arbejderne saa trange Aar, da de selv levede i »Herlighed og Glæde«. Den Gang mærkede vi intet til de Godtfolks Retfærdighedsfølelse.

For at opnaa det ophøjede Maal — en forarmet Arbejderklasse — sættes nu alle Sejl til. Og da man intet Haab har om at slaa Arbejderne ned paa den gammelkendte Facon: gennem Lockouter alene, saa har man opfundet en ny og meget lettere og mere snedig Metode, nemlig *en Forfalskning af den gangbare Mønt*, populært udtrykt: en Nedskæring af Kronen.

Med de omtaagede Lappomænd i Spidsen raabes der mere og mere højlydt paa Kronens yderligere Nedskæring. Det skulde været Prisen for en Bilæggelse af den landsødelæggende Slagterikonflikt.

Men forhaabentlig vil Regeringen her vise sig stærk nok til at modstaa det Tryk, der øves for at trumfe dette forrykte Krav igennem.

Situationen for os Arbejdere er saa alvorlig som nogensinde, og skal det lykkes at komme frelst igennem de Farer, der truer os, maa vi forstaa, at der skal Sammenhold til. Der er ikke Raad til at nære separatistiske Tilbøjeligheder, ikke Raad til at strides indbyrdes om det mindre væsentlige. Vi maa forstaa, at skal det blive muligt for den siddende arbejdervenlige Regering at holde de skjulte og aabenlyse Modstandere i Skak, da maa alt, hvad der kan henregnes til det arbejdende Folk, slaa Kreds om denne Regering.

Thi hvem kan pege paa nogen anden Magtfaktor, der *i Øjeblikket* bedre vil kunne værne Arbejdernes Interesser?

*Fr. N.*

## MEDLEMMERNES RET

To Gange — i 1931 og 1932 — er der afsluttet en stor Overenskomstsituation paa en saadan Maade, at Medlemmerne i Fagforeningerne har reageret kraftigt.

Man har traadt Medlemmernes lovmæssige Rettigheder i Støvet med Jernskohæl, og en Række Førere, der ellers kror sig som Demokratiets Vogtere i dette Land har optraadt som Mussolini'er — selv om ogsaa de lokale Forhold har begrænset det til Snollerød-Format; men det er jo ikke deres Skyld. Viljen har været god nok!

Nu forbereder man et yderligere Angreb. De sidste Rester af Demokrati i dansk Fagbevægelse skal forsvinde, og Overenskomsternes Afslutning skal bestemmes af en repræsentativ og selvfølgelig ansvarsbevidst Forsamling.

De uansvarlige *Medlemmer*, som ganske vist skal leve og arbejde under Overenskomsterne — skal have saa lidt som vel muligt at sige; thi de mangler som bekendt det store Overblik og den sande Fællesfølelse, og det kan yderligere befrygtes, at de i given Situation ikke vil være en socialdemokratisk Regering følgagtig i dens maalbevidste Nedskæringspolitik.

Spørgsmaalet er kun, om det er muligt *ad lovlig Vej* at gennemføre Ledernes Diktatur.

At det vil knibe, er afgjort. Medlemmerne giver ikke godvilligt Urafstemningsretten fra sig, og særlig Vanskelighed vil det vel volde hos Typograferne.

Vi har ingen Kjærbøll eller Jens Larsen eller Rob. Nielsen eller andre Diktatorer, der bryder sig Pokker om, hvad der staar i Forbundslovene.

Men vi har *Sigvald Hellberg!*

Han kommer ikke sjoskende som en Tyr ind i en Porcellænsbutik og laver Ravage. Nej, han er meget klogere. Han anstiller først nogle Betragtninger over Begrebet Frihed og fastslaar derefter, at i Organisationslivet maa *Flertallets* Ret være afgørende. — Ikke sandt, kære Sværdsvingere i Aalborg og Aarhus, herom maa vi være enige!

Og saa fortsætter Hellberg paa Demagogiens brede Landevej:

Ingen finder paa, at en Branche indenfor vort Forbund skal have Lov til at tage Særstilling, den maa bøje sig for Flertallet. Ergo: maa det enkelte Forbund ogsaa bøje sig, hvis 7 andre har en anden Mening. Flertallet maa herske. I Øjeblikket hersker *Retten til Isolation* — det maa forandres til *Medbestemmelse* under Hensyn til det fælles Vel og med det samlede Flertals Afgørelse som bindende for Mindretallet.

Herre, jemini! Hvilket Toppunkt af Demagogi!

Hellberg har ikke et anklagende Ord at sige til de Folk, der Gang paa Gang samler Overenskomsterne for en hel Række Fag under et Forligsmandsforslag; ikke et anklagende Ord mod Regering og Forligsmand, der kræver samlet og enslydende Svar fra alle Forbund. Han kritiserer heller ikke, at et *overordentlig* lille Mindretal af faglige og politiske Ledere trumfer *deres* Vilje igennem, blæser paa alle Lovbestemmelser, udnytter Forbundenes Pengemidler hensynsløst og ensidigt bruger saavel Forbundenes Blade som hele den socialdemokratiske Dagspresse for at sætte deres *Mindretals*-Synspunkter igennem. Nej; Hellberg stiller sig selvfølgelig demagogisk paa Selvbestemmelsesrettens Grund, og derudfra søger han at overbevise Arbejderne om, at de tjener Demokratiet i Fagbevægelsen bedst ved — at opgive deres Rettigheder. Og vil de det ikke godvilligt, truer Hellberg med, at »stærkere Magter« (det er vel

Stauning?) vil tvinge dem. Frit Valg, mine Herrer, hver Ting har sin Pris! Demokratiets Pris — er Opgivelsen af Demokratiet.

Hvad vil Hellberg? I hvert Fald have den nuværende Urafstemning bort. I Stedet skal sættes en Ordning, hvis Enkeltheder ikke skitseres nærmere. Jeg er bange for, at det kun vil betyde, at *Lederne* (det lille, men stærke *Mindretal)* faar endnu mere at sige over *Flertallet*, end de har nu.

Nej, det er ikke den Vej, vi skal ud. Den Urafstemningsret, vi engang har tilkæmpet, vil vi beholde. Og det er ikke fordi, jeg er principiel Modstander af, at en Cigarmager Christensen kunde være medbestemmende om vore Arbejdsforhold, at jeg tager dette Standpunkt.

Thi Cigarmager Christensen vil — som den Arbejder han er — se paa disse Forhold ganske som vi Typografer; han vil have mere i Løn og kortere Arbejdstid, og det vil vi ogsaa have.

Men Minister Dit og Forretningsfører Dat, der forlængst har vokset sig ud af Arbejderklassen og har anlagt sig pæne borgerlige Synspunkter — dem vil jeg ikke være med til at give Haand- og Halsret over vore Løn- og Arbejdsforhold. Og den Anskuelse deles sikker ogsaa af Kolleger i saavel Randers som Hobro.

*Ths. Pedersen.*

## EN DYBTFØLT TAK

til Medlem 4301, Johs. Larsen for den Omsorg, han viser *mine Lommer*, men blot en enkel spagfærdig Indvending:

Der har aldrig i disse været »det formulerede Lovforslag til tvungen Voldgift i Arbejdsstridigheder«. Overfor de Ting, der ligger — eller kan komme til at ligge — i dem (altsaa stadigvæk Lommerne), skal jeg være yderst vagtsom og til enhver Tid tage Ansvaret for.

*Jul. Schrøder,*
Medl. 640.

## KØBENHAVNER: BEMÆRK!

Forsaavidt der i en Arbejders tarifmæssige Ferie falder en Helligdag (f. Eks. 2. Pinsedag, Kr. Himmelfartsdag, Grundlovsdag), skal der ydes vedk. en ekstra Feriedag (for Grundlovsdagen 1/2 Dag) i Sammenhæng med Ferien.

## OM VANDRELIV

Af *H. Chr. Schrøder.*

III

(Sidste Artikel.)

Naa, endelig den 31. Juni har jeg naaet min Rejses Maal Sarajevo, den gamle Hovedstad i Bosnien, som jo er sørgelig berømt for Attentatet paa det østrigske Tronfølgerpar. Her rører sig et rigtig østerlandsk Liv. Om Dagen spadserede jeg rundt i Tyrker-Kvarteret med deres Kobbersmedier, Skomagere, Skræddere og alle mulige og umulige Haandværkere og Kræmmere, og alt foregaar ude paa Gaden, lige fra Salg af stegte Snegle, Frøer og andre Lækkerier til færdigsyet Tøj, og her er Liv og Raaben og Skrigen, her en gammel Kælling, der absolut vil spaa mig, saa en gammel graaskægget Tyrk, der vil sælge mig en Vandpipe, og her er Balsam, Medicin, Vidunderkure for alle mulige Sygdomme, kun ikke noget for den, jeg led af (tørre Lommesmerter). Og man maa passe godt paa sine Papirer og Penge, for de stjæler som Ravne. Om Aftenen en Spadseretur paa Corsoen, hvor der om Aftenen kun færdes Fodgængere, og det vrimler med tilslørede Tyrkinder og gnistrende sorthaarede Piger med Øjne, der udspyr Lyn paa Lyn til os stakkels Nordboere, der ikke er vant til saa megen Hyldest. Men som man siger: fremmed Mad smager bedst, og det var Synd at sige at de var snerpede — de smaa Piger.

Til sidst maa jeg sige Farvel til det uforglemmelige Sarajevo, og en Uges Tid efter var jeg i Belgrad, hvor jeg traf en gammel god Bekendt, nemlig Donaufloden, og der ude paa en Badeanstalt tilbragte jeg min meste Tid, selvfølgelig med Mad med til hele Dagen. I Belgrad faar man 40 Dinar i Geskænk, samt to Logikort, og naar man har brugt dem, koster det paa Statens Herberge 5 Dinar. Man kan ogsaa lade sine Kort udbetale og saa leje et Værelse for en Uge, det er billigere, eller har man et Tæppe, kan man blive liggende ude ved Flodbredden — det er det billigste og nok saa interessant, men man løber jo Risikoen med Regnvejr.

Fra Belgrad og nord paa maa man sejle over Donau eller tage med Tog; der er endnu ikke nogen Bro for Fodgængere, men videre op til Novi Şad, hvor der ogsaa er privat Herberge i Fagforeningens Hus og hvor Kassereren Martin Weiss er en hel lille Far for de rejsende. I Novi Sad kan man som i Belgrad og flere andre Byer faa Togbilletten for halv Pris, naar man er arbejdsløs, saa selvfølgelig tog jeg Toget til Suboticia, den sidste By før den ungarske Grænse, og da havde jeg jo mit gode ungarske Visum i Behold, og saa gik det Ungarn rundt paa Kryds og Tværs. I Ungarn er Dagpengene 1,60 Pengø pr. Dag. Det kan man godt leve af. Er man Trykker og Medlem af Kluben, faar man de fleste Steder 3 Pengø i Geskænk. Man kan rejse i Ungarn og faa Understøttelse i 280 Dage. Er man saa i Udlandet i 26 Uger, kan man atter faa 280 Dage. Tag en Tur til Ungarn i Sommer, Befolkningen er meget venlig over for fremmede, og Landet bugner af Frugt. Frugttræer langs Landevejene, Vinhaver og Melonmarker, hvor man køber »paa Engelsk« — hvem har ikke før som Dreng, været paa Pæreskud — og kom saa over til det østlige Ungarn med sine milevide flade Stepper, hvor man ret ofte paa de varmeste Dage ser Fata Morgana, Luftspejling af fjerntliggende Byer. Og mangen Gang har jeg kamperet sammen med Zigøjnere, som altid vil have en Masse at vide. De er meget skikkelige, selv om de ser ud til alt andet, men de regner nærmest de rejsende som af deres Slags.

Ja, Pladsen tillader vist ikke, at jeg fortæller mere om, hvad jeg oplevede de 4 1/2 Maaned jeg var i Ungarn. Kun skal jeg bemærke, at en dansk Kollega bliver vældig godt modtaget i Ungarn og Jugoslavien. Naa, vi overrender dem jo heller ikke.

Det var imidlertid blevet Efteraar — saa endnu engang til Budapest og med et sidste »Serwus« til Mutter begav jeg mig ad en lille Omvej hjemad. Først til Graz, saa Wien, Bratislava, Brno, Prag, Dresden, Berlin, Bremen, hvor jeg fejrede min anden Jul paa Rejsen, videre til Bremerhafen, Bremervörde, Hamburg, Flensborg, og en lille Tur rundt i Danmark, indtil jeg sidst i Marts Maaned atter var i København efter tyve Maaneders Forløb.

Saadan en Tur med sine mange Minder glemmer man aldrig. Derfor unge arbejdsløse Kollega: i Stedet for at gaa den samme Vej til Kontrol et Par Gange om Ugen, saa pak Rygsækken og tag afsted hellere i Dag end i Morgen — du har jo Tid nok!

## FERIEREJSER TIL NEDSAT PRIS

Generaldirektoratet for Statsbanerne har forhandlet med Arbejdernes Fællesorganisation i København om en Ordning vedr. Sommerferierejser, saaledes at der gives ferierende Arbejdere med ledsagende Hustru og Børn Adgang til Køb af *Dobbeltbilletter med Gyldighed i indtil 8 Dage.* (Dobbeltbilletter er ellers kun gyldige i 2 Hverdage med mellemliggende eller tilsluttende Helligdage). Ved Benyttelsen af Dobbeltbilletter spares som bekendt 25 % af, hvad Enkeltbilletter koster.

Statsbanerne er indgaaet paa at indføre Ordningen fra 1. Maj til 15. September, i hvilken Tid Ferierne i Henhold til Overenskomsterne skal falde. For at have Kontrol med, at Ordningen ikke bliver misbrugt, kræves imidlertid, at der udstedes Legitimationsbevis, hvorpaa Fagforeningen attesterer Rigtigheden.

Det, der altsaa opnaas ved at benytte Ordningen, er, at Gyldigheden for Dobbeltbilletter — eventuelt med Dobbelt-Hurtigtogsbillet — er udvidet i indtil 8 Dage, iøvrigt efter Statsbanernes almindelige Regler.

Endvidere kan vi oplyse, at Ordningen er tiltraadt af alle Landets Privatbaner, dog med Undtagelse af følgende: Kallehavebanen, Vejle-Vandel-Grindsted Jernbane, Aalborg Privatbaner, Thisted-Fjerritslev Jernbane, Hjørring Privatbaner, Gribskovbanen, Odsherreds Jernbane (Holbæk-Nykøbing Sj.), Hørve-Værslev Jernbane og Høng-Tølløse Jernbane. Man kan derfor paa Hovedstadens Banegaarde benytte Ordningen og købe gennemgaaende Returbilletter til næsten alle Landets Stationer.

Medlemmer, som maatte ønske at gøre Brug af denne Ordning, kan henvende sig paa Afdelingskontoret i Vestergade 5.

## *TIDEN ER INDE —*

*Kapitalismen maa indse, at den almindelige Mening modsætter sig, at Arbejdsgiverne ensidigt oppebærer Gevinsten ved Opfindelserne, og fordrer, at denne Gevinst skal deles med dem, som arbejder. Der er intet revolutionerende ved Sekstimers Dagen. Arbejdstiden er gaaet ned fra fjorten Timer om Dagen ved Begyndelsen af det nittende Aarhundrede til otte Timer ved det tyvende Aarhundredes Begyndelse. Tiden er inde for en ny Sænkning af Arbejdstiden. Arbejdsbesparende Maskiner gør en kortere Arbejdstid mulig og tillige — praktisk set — nødvendig. I modsat Fald bliver Masser af Arbejdere stillet uden for Muligheden til at erholde Arbejde. Fordele, som kommer af arbejdsbesparende Maskiner, skulde deles saaledes, at de giver Arbejdsgiverne større Gevinst, Forbrugerne billigere Priser paa Varerne, men frem for alt Arbejderne kortere Arbejdstid, højere Løn og bedre Levevilkaar.*

*Den amerik. Bladkonge Hearst.*

## VAARTUREN JUBILERER

Odense Kollegers aarlige Fodtur Kristi Himmelfartsdag havde i Aar en festlig Karakter, idet der var forløbet 40 Aar siden Turens Start.

Ved Bordet i Stige Kro bragte Formanden vore fortræffelige Digter-Kolleger en Tak og vilde i Aar adressere denne Tak til *P. Bondesen* og *Jørgen P. Nielsen*, som omtrent igennem en Menneskealder havde glædet os med deres smukke og muntre Sange, og under stærkt Bifald overrakte han hver et Sølvbæger med Inskription, som et Minde om Jubilæumsfesten. 6 muntre, originale Sange og et fornøjelig Kaffebord bidrog til, at Samværet i høj Grad blev vellykket.

*M.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt Torsdag den 21. April Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. 36 Medlemmer var til Stede. Formanden, *Carl Lund*, bød velkommen og *Ingfeldt* valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Af Formandens Beretning fremgik, at Afdelingen ved Kvartalets Slutning havde 90 Medlemmer, hvoraf 14 var arbejdsløse. Formanden omtalte de forskellige Møder, bl. a. Oprettelsen af Typografernes Stiftelse i Vejle og et Sammenslutningsmøde i Fredericia med Henblik paa det forestaaende Delegeretmøde. Iøvrigt var det navnlig Undervisningen i Fagskolen og en Sag om Overarbejde, der havde beskæftiget Bestyrelsen. Formanden redegjorde for disse Sagers Forløb og der førtes derefter en længere Forhandling. Beretningen godkendtes.

Kassereren, *Ærenlund Madsen*, fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 5083,62 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 5,62. Der var modtaget 2000 Kr. fra Hovedkassen og indsendt 300 Kr. Lokalregnskabets Balance var Kr. 791,87 med Kr. 418,02 i Beholdning. Regnskaberne godkendtes.

Til Kasserer valgtes *Alfred Berg* i Stedet for Ærenlund Madsen, som ikke ønskede Genvalg. Til Bestyrelsen valgtes *Vilh Lauridsen* og *Ludvig Schmidt* i Stedet for Johs. Schmidt, som ikke ønskede Genvalg, og Alfred Berg. Suppleant blev *Vesterlind* og Revisor *Michalsen*.

Efter endnu nogen Forhandling om forskellige Spørgsmaal sluttede Dirigenten Generalforsamlingen. *O. C.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSE I ODENSE

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 24. April i »Den nye Forsamlingsbygning«. — *C. O. Madsen* dirigerede.

Formanden, *Fr. Larsen*, indledede med at udtale en Tak paa Kassererens og egne Vegne for den Opmærksomhed, der var vist dem sidste Aar. Han aflagde derefter Beretning for det forløbne Aar og omtalte de forskellige Fester, der var afholdt. Takkede L. Chr. Nielsen, fordi han yderligere havde skænket 100 Bøger til Stiftelsens Bibliotek. Formanden gav derefter en Oversigt over Foreningens finansielle Stilling og udtalte, at vi nu maatte arbejde hen mod at faa udbetalt 2. Prioriteten, da vi saa kunde tage Spørgsmaalet om flere Friboliger op. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *Th. Andersen*, forelagde derefter Regnskabet og oplyste, at der var ført to Regnskaber, eet for Bygningen og eet for Foreningen. — Bygningens Regnskab balancerede med Kr. 4848,53 og viste et Overskud paa Kr. 260,53, Foreningens Regnskab balancerede med Kr. 10,338,20 og viste et Overskud paa Kr. 9664,41. Status balancerede med Kr. 109,438,05 og viste en Formue paa 45,352,46. *L. Chr. Nielsen* oplyste, at der fra forskellig Side var skænket flere gode Bøger til Biblioteket. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Formanden, *Fr. Larsen*, og Kassereren, *Th. Andersen*, genvalgtes med Akklamation. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, *Fr. Boysen*, *Vald. Nielsen*, *Harald Svendsen*, *Gudmund Larsen*, *Laurits Larsen* og Suppleanterne *Salomon Jensen* og *Ferd. Poulsen* samt Revisorerne *Aage Roe* og *Ant. Nielsen* og Revisorsuppleanten, *O. Hasbøl*, genvalgtes alle.

Under Eventuelt drøftedes Muligheden for Afholdelsen af en Fest næste Aar i Anledning af Foreningen 10-Aarsdag, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med en Tak til Bestyrelsen. — *n.*

AARHUS LOKALAFDELING.

Ordinær Kvartalsgeneralforsamling afholdtes Fredag den 29. April. Formanden, *Ernst Pedersen*, mindedes vor afdøde Kollega *Christian Olsen*. Forsamlingen rejste sig. Til Dirigent valgtes *Aage Larsen* og Sekretær *P. Nielsen*. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes, efter at Aage Larsen havde bedt Formanden give nogle Oplysninger angaaende Purup-Sagen.

Under Meddelelsen gav *Formanden* forskellige Oplysninger, som i væsentlig Grad refererede sig til Forhandlingsbogen, og samtidig nogle Oplysninger angaaende Mæglingen hos Bogtrykker Purup. *Ths. Pedersen* rettede en Forespørgsel, som Formanden besvarede. — Beretningen godkendtes.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de revi-derede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 22,344,10 og for Lokalkassen med Kr. 5007,04. Regnskaberne godkendtes.

Der bevilgedes efter nogen Diskussion 25 Kr. til D. U. I. og 100 Kr. til Formandens Deltagelse i Arbejdernes Oplysningsforbunds Fagforeningslederkursus paa Roskilde Højskole.

*Ths. Pedersen* stillede Forslag om, at Afdelingen yder et ekstra Tilskud til de Arbejdsløse uden Understøttelse paa 15 Kr. i dette Kvartal. Da Lokalkassens Love siger, at hvert enkelt Tilfælde først skal behandles paa et Styrelsesmøde, overlodes det Styrelsen hurtigst muligt at undersøge, om Kassens Midler tillader at udbetale ekstra Understøttelse.

Det forkastedes at afholde Sommerudflugt i Aar. —

Som Repræsentanter til Demokraten genvalgtes *Valdemar Hansen* og *Ernst Pedersen*, ligeledes genvalgtes *Aage Larsen* og *Peter Nielsen* som Repræsentanter til Produktionsforeningen og *Ernst Pedersen* til Brugsforeningen.

Derefter afholdt *Hjælpekassen* Generalforsamling. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes. *Kassereren* oplæste derefter Regnskabet, der balancerede med Kr. 6974,24. Godkendtes.

Da ingen ønskede Ordet under Eventuelt sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med et Tak for i Aften. *P. N.*

## NÆR OG FJERN

*25-AARS SVENDEJUBILÆUM.* Den 18. Maj er det 25 Aar siden *Carl Schmidt* indtraadte i vort Forbund efter at have lært Faget hos I. H. Schultz. Nogen nærmere Præsentation af Jubilaren er unødvendig. De Møder og Generalforsamlinger, Schmidt ikke har deltaget i gennem de mange Aar, er hurtig talte. Med Liv og Lyst har han deltaget i Organisationslivet — ikke som passiv Tilhører, men i de fleste Spørgsmaal tolket sin Mening paa sin egen djærve Maade. Gennem adskillige Aar har Carl Schmidt været Medlem af Forbundets Hovedledelse og den københavnske Afdelingsstyrelse, og nu ved Jubilæet siger vi ham Tak for vel udført Arbejde og haaber, han mange Aar frem i Tiden maa bevare sin Arbejdsevne og levende Interesse for vort Forbund usvækket. *O. A. L.*

*HVEM KAN HJÆLPE.* Typografernes Stiftelser beder Kolleger, der maatte være i Besiddelse af Fotografier af nedennævnte Personer, om at laane Foreningen disse: Bogtr. H. Donatzky, Typograf, senere Boghandler, Peter Børresen, F. Wandstrøm (arb. paa det gamle Folkets Avis), Rud. Jacobsen (arb. hos Thiele). Samtidig søges Oplysning om Peter Børresens Dødsdag og F. Wandstrøms Data. — Fotografier og Oplysninger bedes sendt til Peter Jensen, Boyesgade 3 ², V.

*I HILLERØD-TYPOGRAFERNES SOMMERHUS* i Adserbo ved Liseleje er Plads ledig i Tiden før 18. Juni og efter 20. August, samt Ugen fra 25/6—2/7 og kan lejes af udenbys Kolleger. Prisen 15 Kr. pr. Uge. Henvendelse til Lokalformanden, Jespersvej 31, Hillerød.

*»KVINDERNES INTERNATIONALE LIGA FOR FRED OG FRIHED«* (Dansk Afdeling) har den 2. Juni en »Fredsdag« og søger denne Dag arbejdsløse Kvinder til Assistance ved Salg af Fredsmærket; der tilbydes en Provision paa en Snes Procent af Salget, og eventuelt interesserede kan henvende sig til Thyra Manicus Hansen, Niels Ebbesensvej 20 ³, Telefon Vester 5461 x (helst før 10 og efter 6), eller Frk. Anna Nielsen, Trekronergade 11 (Telefon Valby 733, efter 6).

*SIMON GULLANDER*, Holstebro, har faaet 3. Præmie ved en Trykker-Konkurrence, som var foranstaltet af Bladet »Norsk Trykk« og Jacobsens Farveforretning i Oslo.

### En hjertelig Tak

til alle, som glædede mig paa min Jubilæumsdag. Tak for de smukke Gaver, Blomster og Telegrammer.

*Hans Rinding.*

### Tak

for venlig Opmærksomhed paa min 25-Aars Svendedag.

*Magnus Nielsen.*
Nakskov.

For de mange Venskabs- og Sympati-Tilkendegivelser, jeg var Genstand for paa min 60-Aarsdag, bringer jeg min hjerteligste Tak.

*Frederik Nielsen.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER

3. Maj: Brønderslev pr. Bl. 485,05; Ringsted pr. Bl. 50,00; København intet at indsende. 10. Maj: Roskilde pr. Bl. 768,75.

Dermed er samtlige Regnskaber ingaaet.

København, den 10. Maj 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

3. Maj: Brønderslev i St. f. Jan. Kv. Oversk. 485,05; Hobro 200,00; Holbæk 400,00; Nykøbing F. 700,00; Viborg 400,00; Ringsted i St. f. Jan. Kv. Oversk. 50,00; Ringsted 500,00; 4. Maj: Aabenraa 300,00; Aarhus 2000,00; Maribo 200,00; Nyborg 300,00; Odder 250,00; Vejle 700,00. 6. Maj: Næstved 300,00; Skanderborg 250,00. 9. Maj: Stubbekøbing 200,00; Køge 300,00. 10. Maj: Roskilde i St. f. Jan. Kv. Oversk. 768,75.

København, den 10. Maj 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Hans Jørgen Werner Hansen, udl. 19. 4. 32 hos G. Nielsen, (arb. s. St.). Sætter Jens Olav Schou, udl. 15. 4. 32 hos Th. Thomsen (arb. s. St.). Sætter Richardt Joseph Samuelsen, udl. 6. 5. 32 i »Athene« (arb. s. St.). Trykker Willy Aage Suhr, udl. 23. 4. 32 i Exprestr. (arb. s. St.). Trykker Børge Peder W. Kyhl, udl. 7. 4. 32 hos W. Hansen (arb. s. St.). Hj.-arb. Leo Jørgensen (Stender).

Aabenraa: Sætter Karl Stabel, udl. 17. 5. 32 hos Bogtr. Boje. Aalborg: Sætter Erik Helmar Christensen, udl. 1. 5. 32 i Nordjyllands Bogtr. Aarhus: Sætter Egon Bernandt, udl. 1. 5. 32 i De foren. Bogtr., Trykker Villy Olesen, udl 1. 5. 32. i Aarhus Stiftsbogtr., Paal. Grethe Hyltoft, Sætter Harald Jensen, udl. 1. 5. 32 i Aarhus Bogtr., Trykker Børge Richardt Knudsen, udl. 1. 5. 32 hos O. E. Christiansen og Sætter Carl Nielsen, udl. 1. 5. 32 i Victoria-Trykkeriet. Faaborg: Sætter Børge Johs. Ellegaard Andersen, udl. 31. 4. 32 hos Karl Styrbæk. Holbæk: Sætter Løvborg Andersen, udl. 1. 5. 32 i Holbæk Amts Avis. Holstebro: Paal. Kristine Søndergaard.

Kolding: Sætter Tage Nielsen, udl. 1. 5. 32 hos Sjodt & Weiss, Trykker Johannes Sørensen, tidl. Medl. Køge: Sætter Povl Tage Jørgensen, udl. 1. 5. 32 hos Bogtr. Jørgensen, Trykker Einar Hilbert Hansen, udl. 1. 5. 32 hos H. Jensen, Faxe. Nykøbing F.: Paal. Minna Olsen. Odense: Sætter Henry Larsen, udl. 1. 5. 32 i Odense Amts Bogtrykkeri. Rønne: Sætter Ove Nielsen, udl. 1. 5. 32 i Møllers Bogtrykkeri. Silkeborg: Sætter Børge Holgaard, udl. 1. 5. 32 hos Aaboe Sørensen, Ry. Skive: Sætter Folmer Dalsgaard, udl. 1. 5. 32 hos Frede Holm. Stege: Sætter Verner Hansen, udl. 1. 5. 32 hos Tommerup. Svenborg: Sætter Peter Johan Andersen, udl. 3. 5. 32 i Amtstidende. Thisted: Sætter Evald Jensen, udl. 1. 5. 32 i Thisted Amts Avis.

TILTRAADTE

København: 7982 Thorvald Lundsbjerg fra Holbæk (arbl.). 2773 Willy Schmidt fra Rejse (arbl.). 4049 Georg Wegge fra Rejse (syg). 7673 Niels Wedel fra Rejse (arbl.). 7416 Elsa Larsen fra Silkeborg (arbl.). 6093 Albert Ringstrup fra Esbjerg (V. Lange). 1702 Egon Løwgreen fra Stubbekøbing (Løwgren). 3862 Chr. Lange fra Esbjerg (V. Lange). 7976 G. Holmgren fra Slagelse (Militær). 1033 Eyv. Nielsen fra Rejse (Militær). 1640 W. Mortensen fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 7824 Osv. Jensen Sand (arbl.), 4224 Aksel K. Christensen (arbl.). Nakskov: 7626 Robert Jensen (Centraltrykkeriet). Nykøbing F.: 4310 Broder Brodersen (Loll. Falst. Venstreblad). Rudkøbing: 7736 Svend Jørgen Nielsen (Langelands Avis). Slagelse: 7196 H. K. W. Andersen (Sorø Amtstidende). Sønderborg: 6134 Jens Hansen Møller (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4645 Viola Olsen til Helsingør (arbl.). 834 Svend Sømod paa Rejse. 7725 Ejner Jensen til Odense (arbl.). 1423 Svend Christensen til Dansk Arb. Forb.

Aarhus: 6939 Egon Hansen til Aalborg (Militær), 3020 Kaj Werner Sørensen til Aalborg (Militær), 3406 Chr. Keilstrup paa Rejse og 6588 Johan Andreasen til Fredericia (Militær). Faaborg: 2841 Helmuth Nielsen paa Rejse. Hobro: 7824 Osvald Jensen Sand til Aarhus (arbl.). Kolding: 3882 Peter Høj til Fredericia (arbl.). Nyborg: 7459 Hermann Christensen paa Rejse, 7577 Folmer Olesen paa Rejse. Odense: 6484 Thorkild Emil Wiinblad til København (Militær), 7698 Chr. R. Jørgensen til Ribe i Pl. Randers: 6604 Kronborg Nielsen til Aalborg (Militær). Ringsted: 3168 Peter Larsen paa Rejse, 6882 Asger Nielsen til Slagelse (Militær). Roskilde: 7196 Niels Chr. Andersen paa Rejse. Skjern: 6321 Svend A. Thomsen til Sønderborg (Militær). Slagelse: 7976 Georg Holmgreen til København (Militær), 7890 Volmer F. Petersen til Roskilde (Militær). Svendborg: 7080 Peter Laur. Andersen paa Rejse, 6923 Kaj Hansen paa Rejse. Thisted: 6721 Orla Abildgaard Jacobsen paa Rejse. Varde: 3409 Alfred Dixen paa Rejse.

UDMELDT

København: 2133 Elly Petersen (fratr. Faget). 579 Elof Pettersen (Faktor).

Nykøbing F.: 4896 Karen Larsen (fratr. Faget).


**PINSETUREN**

til *Ljungbyhed*, ved Söderåsen i Sverige, starter Pinsemorgen Kl. 7³⁰. *Mød præcis af Hensyn til Cyklernes Indlevering.*

Mødested: Havnegade, udfor Nr. 43, ved Landskronabaaden.

*Husk Lygten og svenske Penge.*

Tegning til Turen hos Johs. Uhrbrand, Ægirsgade 18 ³ samt hos Styrelsens øvrige Medlemmer, *slutter i Aften.* (3 c)

**E.L. METAL**

*Til Sættemaskiner og Stereotypi.*

*Staar paa Højde med prima engelsk og amerikansk Metal*

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

(20 d)

Typografernes Sportsklub

afholder

Generalforsamling

*Tirsdag d. 31. Maj 1932*

i Søpavillonen, Gyldenløvesgade.

Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse (Kasserer og 1 Styrer) samt 1 Revisor. 4. Valg af Karnevalsudvalg. 5. Øvelsesplan for 1932—33. 6. Eventuelt. (2 d)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Stichler til Blysnit**

Kr. 1,10 pr. Stk. Fornikl. Pincetter 1,35. Springmaal (typ. Inddeling, 1 m lang) 3,00, 3,50, 4,50. Nysølv-Vinkelhager fra 7,50. Sendes overalt mod forud Indsendelse af Beløbet. **FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Kulørt Herre-HABIT 12,00**

**Blaa HABIT 25,00**

Sportsbenklæder 4,85, Gabardine Frakker 25,00.

Køb Herre-Garderobe hos os og spar mange Penge. Vi sælger saa billigt, at hele Beløbet omtrent svarer til Udbetalingen, naar De køber paa Afbetaling. Aflæg os et Besøg og hør vore Priser. Kun kontant.

**Københavns Importlager,**

**Kronprinsensgade 13** (ved Pilestræde)

(89)

*Typograf! Se her!*

En Fluesmækker og 7 forskellige Slags Skrift med tilhørende Reol og Sluttetøj, alt i fin Stand, kun lidt brugt, sælges for ca. 350 Kr. Billet mrkt. »90« modtager Ekspeditionskontoret.

BLYSTEGE

1,95 pr. kg, sorterede, 48, 51 eller 54 Punkter høje, System Didot. Udslutninger, Kvadrater og Skydelinier tilsvarende billigt. Billet mrkt. »91« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**

**Købmagergade 30, II**

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.

Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**

**Klareboderne 2, II,**

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

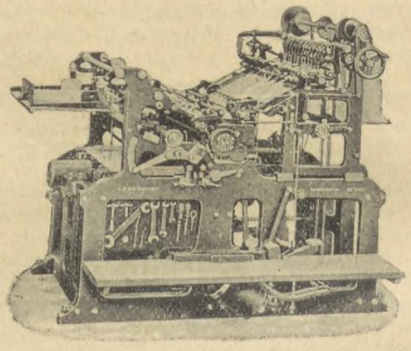

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.

Telefon Central 10291.

**Stort Lager** af Blystege og Blindmaterial, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede

**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**

**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**

(29)

A/S **F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.

Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

*Kulante Betingelser.*

**Stadigt stort Lager.** (10)

**CONTRASOL-FARVER**

Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.

Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 20. MAJ 1932 59. AARGANG


## BLOKADE OG BLOKADEBRYDER

Trykkeriet »Merkantil« paa Sindshvilevej 1 (Indehaver: Fru Tvenstrup) har i længere Tid været blokeret paa Grund af, at Fruen ikke vil betale Tarifløn, men har søgt at klare sig igennem ved Hjælp af en eller anden organisatorisk havareret Typograf. Gennem den senere Tid har nu Fruen haft Assistance af en saadan, en tidligere Trykker *Sv. Aa. Christensen*, en Broder til den nu ogsaa blokerede »Bogtrykker« (Bogbinder) Arthur Christensen paa Vesterbrogade 89. Blokadebryderen Sv. Aa. Christensen har lært hos Møller & Landschultz (udlærte i 1922), forsøgte sig for 3—4 Aar siden som Bogtrykker et Sted i Ægirsgade og er nu foreløbig havnet hos Fru Tvenstrup. Han blev for 4 Aar Siden slettet af Forbundet med Restance.

Tilgang af organiseret Arbejdskraft til dette »fine« Trykkeri er stadig forbudt.

København, den 13. Maj 1932.

For Dansk Typograf-Forbund:
*Sigv. Hellberg.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Det 12. ordinære Delegeretmøde afholdes i Odense i første Halvdel af August Maaned d. A. Tid og Sted vil senere blive bekendtgjort.

Enhver Afdeling kan stille Forslag til Behandling paa Delegeretmødet. Forslagene skal i Henhold til § 39 være indsendt senest 2 Maaneder før Mødets Afholdelse og maa saaledes være Forretningsudvalget i Hænde senest den 31. Maj.

København, 26. April 1932.

*Forretningsudvalget.*

## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

afholder sit 9. ordinære Delegeretmøde i Odense i første Halvdel af August Maaned d. A. Tid og Sted vil senere blive bekendtgjort.

I Henhold til § 26 kan enhver Afdeling stille Forslag til Behandling paa Mødet. Eventuelle Forslag maa være Hovedbestyrelsen i Hænde senest den 31. Maj.

København, 26. April 1932.

*Hovedbestyrelsen.*

## FORENER EDER —

Den internationale faglige Central (I.F.C.) har udsendt følgende:

*Til Arbejderne i alle Lande!*

Med Henblik paa den økonomiske Verdenskrise, som skærpes fra Dag til Dag og i alle Lande hærger med en Heftighed uden Lige, har Den internationale faglige Central i det Øjemed at forstærke sin Kamp for Arbejdernes Interesser indkaldt til en international Fagforeningskonference, ikke blot for at præcisere Arbejderklassens Stilling til Øjeblikkets truende Problemer, men frem for alt for eftertrykkeligt at betone Fagorganisationernes Vilje til at slutte sig sammen til en fælles Aktion med fælles Maal.

Denne Konference er den 16. og 17. April afholdt i Genf og var besøgt af ikke mindre end 82 Repræsentanter for Fagorganisationer i 29 Lande. Dens Forhandlinger og Beslutninger var et imposant Vidnesbyrd om den Enighed, der bestaar indenfor alle deltagende Organisationer med Hensyn til Viljen, Ønsket og Midlerne til effektiv Handling. Konferencen har ikke blot enstemmigt givet sin Tilslutning til I. F. C.' Fordringer og Aktionsprogram, men udtrykkeligt fastslaaet denne Overensstemmelse og den internationale Solidaritet ved at bemyndige Konferenceledelsen til i dens Navn at offentliggøre et Manifest til Arbejderne i alle Lande med Opfordring til at forøge deres Anstrengelser og sætte et energisk Arbejde ind for Virkeliggørelsen af de Arbejderfordringer, I. F. C.'s Program giver Udtryk for.

Overfor Omfanget af Krisen og Arbejdsløsheden og Kapitalismens totale Afmagt til at løse denne, er Gennemførelsen af den af Verdensproletariatet krævede øjeblikkelige og fremtidige Løsning mere og mere paatrængende.

Blandt de af Konferencen rejste Krav maa især fremhæves Nedsættelsen af Arbejdstiden til 40 Timer pr. Uge, Opretholdelse af Lønningerne og Forøgelse af den store Masses Forbrugsevne.

I Forgrunden af de øjeblikkelige Fordringer bør ogsaa staa et udstrakt Program for nationale og internationale Arbejder, som kan give Beskæftigelse til Millioner af arbejdsløse. En Organisation og streng Kontrol med den internationale Kreditpolitik sammen med en hensynsløs Aktion mod den fornuftsstridige Bortødslen af Midler til Rustningerne bør sikre de fornødne Pengemidler til Finansieringen af disse Krav.

Samtidig maa det anerkendes, at det økonomiske Livs Genrejsning ikke kan naas, saalænge alvorlige politiske Spørgsmaal som Skadeserstatningerne og den internationale Gæld ikke finder en endelig og tilfredsstillende Løsning og de ansvarlige Stater ikke er rede til i Samarbejde med Arbejderorganisationerne at slaa ind paa Vejen henimod en metodisk Organisering af det økonomiske Liv og det internationale Handelssamkvem. Denne nødvendige Omdannelse kræver en samtidig Udvikling af den offentlige Indflydelse paa alle Omraader indenfor Erhvervslivet og en effektiv Kontrol gennem Samfundets demokratiske Organer.

Konferencen har ligeledes udtalt sin enstemmige Vilje til at kæmpe for alle Forholdsregler for at hjælpe og beskytte de arbejdende Masser. De arbejdsløse bør overalt og uden Undtagelse erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse. Angrebene paa Sociallovgivningen maa energisk tilbagevises. Arbejderorganisationerne bør overalt og uden Indskrænkning kunne udfolde deres Forsvarsaktioner for Proletariatet. Forenings- og Meningsfriheden er de af Arbejderklassens Aktionsmidler som danner Grundlaget for enhver virkelig Bedring af Arbejderklassens Arbejds- og Levebetingelser.

I fuld Bevidsthed om sit Ansvar erindrer Konferencen Arbejderne i hele Verden om, at det mere end nogensinde er de faglige Organisationers Pligt, nationalt og internationalt at fortsætte Kampen for de her nævnte Fordringer uden Hensyn til særlige og midlertidige Interesser i det ene eller andet Land.

*Mod Kapitalistblokken sættes den proletariske Blok. Parolen for enhver Arbejderaktion bør lyde: Forener Eder til Aktion for Gennemførelsen af de fælles Krav, som alene er i Stand til at afhjælpe den nuværende Situation.*

*Bestyrelsen for*
*Den internationale faglige Central.*

## DEMOKRATI — DEMAGOGI

Demokrati er Folkestyre; det kan udøves *direkte* gennem Forsamlingsbeslutninger eller Afstemningsbeslutninger, og det kan udøves *indirekte* gennem valgte Repræsentanter (som f. Eks. Rigsdagen, Delegeretmøder). Men naar Folket (eller en Organisations Medlemmer) alle har lige Stemmeret og Valgbarhed enten paa Forsamlingen, ved Valget af Delegerede eller ved Afstemningen, saa er Styresættet *demokratisk*.

Eller hvad forstaar f. Eks. Ths. Pedersen i Aarhus ellers ved Demokrati?

Kan Demokratiet bestaa uden Flertalsafgørelse?

Eller mener Ths. Pedersen, at intet maa ske, saa længe en eller anden nok saa lille Gruppe siger Nej? Vil *det* være demokratisk? Nej, det kan Ths. P. ikke mene. Og derfor kan han heller ikke opretholde det Standpunkt at være imod den af mig i Typ.-Tid. Nr. 19 forfægtede Anskuelse, som gik

ud paa, at indenfor De samvirkende Fagforbund bør den enkelte Faggruppe ikke kunne ubetinget »selv bestemme«, men maa indordne sig under Fællesskabet, hvad enten det nu gælder Forlig eller Kamp, og at derfor en Betingelse for Opretholdelse af den jævne Arbejders Medbestemmelsesret ved Overenskomst-Spørgsmaal bliver, at de enkelte Faggrupper opgiver deres nuværende suveræne Ret til i hvilken som helst Situation at sige Nej (Retten til Isolation) og indordner sig under demokratiske Flertalsafgørelser.

Thi skælde ud over, at de forskellige Fags Overenskomster udløber samtidig, at Kravene er ensartede (Ferie, Lønforhøjelse, Lønreduktion o. s. v.), og at der derfor opstaar en Fælles-Situation, det kan vi nok.

Men tror Ths. P., at det ændrer Kendsgerningerne?

Nej, næppe. Men hvad bliver der saa egentlig tilbage af »Demagogiet«?

Paa *min* Side: intet!

*Sigv. Hellberg.*

## UDVIDELSE AF DET SKANDINAVISKE SAMARBEJDE

Lørdag den 7. Maj afholdtes i København et Møde mellem Repræsentanter for det svenske, det norske og det danske Typograf-Forbund.

Fra Sverige var mødt: *Sigvard Cruse, Einar Quarnström* og *Nils Wessel*, den sidste som Repræsentant for Typograf-Internationalen. Fra Norge: *Olav Hindahl* og *Oscar L. Ottersen*. Fra Danmark: *Karl Sørensen* og *Jul. Schrøder*.

Blandt de Spørgsmaal, som behandledes paa Mødet, var Tarifrevisionerne, »Grafisk Revy« samt den internationale Rejseunderstøttelse.

Fra det finske Bogarbejderforbund forelaa en Anmodning om Optagelse i den skandinaviske Gensidigheds-Overenskomst for saa vidt angaar de typografiske Arbejdere. (Som bekendt har de grafiske Arbejdere i Finland dannet Industriforbund.) Samtlige Deltagere i Mødet udtalte sig for at imødekomme Finnernes Andragende paa nærmere fastsatte Betingelser.

Paa Mødets Dagsorden stod ogsaa Spørgsmaalet om Arbejdsløshedens Bekæmpelse ved Nedsættelse af Arbejdstiden. Herom vedtoges følgende Udtalelse:

»Repræsentanter for de tre nordiske Typograf-Forbund, samlet til Konference i København den 7. Maj 1932, udtaler i Overensstemmemmelse med Typograf-Internationalen, at en Arbejdstidsnedsættelse i vort Fag er en absolut Nødvendighed, hvis den overhaandtagende Arbejdsløshed skal imødegaas, og vedtager, at dette Krav ved kommende Tarifrevisioner skal sættes i første Række«.

## FRA IGLAU TIL PRAG

Af *Viggo Nielsen*.

(Sluttet).

Jeg formoder, at Jorden drejer sig rent mekanisk, mens den sover; det gaar umaadelig trevent — men det gaar. Endelig fik den drejet sig saa langt, at Solen kunde faa Ram paa, hvor jeg var. Efter en animeret Konference i Vagtstuen kom jeg atter ud i den friske Luft.

En fremmed By er om Morgenen noget helt andet, end om Aftenen. Aftenen forud var *Pisek* et saare dunkelt og indviklet Foretagende med Fristelser og Farer allevegne. Nu i det nøgterne Morgenlys saa den mærkelig from og ordinær ud. Det Par Krinkelkroge var jo ikke noget at tale om; al den natlige Mystik er som blæst væk — og bliver derved end mere mystisk.

Men Kollegerne i Byen var flinke, og i Løbet af en halv Time er jeg paany velstaaende. Og saa videre: til *Strakonice*.

Det var ikke langt, og da jeg havde været der før, vidste jeg, at i *»Vlk«* — ɔ: »Ulven« — kunde jeg bo baade godt og billigt.

Den nye Tid gør sig bemærket allevegne. I Strakonice saadan, at der af de 19 Kr. fra for kun et Par Maaneder siden nu akkurat er 5 tilovers. Saa overilet er Tidens Tempo og *saa* fordømmelige dens Tendenser. Det gælder altsaa at søge Oprejsning i *Pribram*. Jomænd. Bedre at tie derom. — Men i P. fik jeg saa den *anden* »Følgeskrivelse« paa denne Rejse. Den var adresseret til hin mindeværdige »Genosse«, som var Medicinmand i *Dubno*. Det er muligt, at Byen hedder noget andet, men det har ingen Indflydelse, hverken paa dens Beliggenhed eller dens Realitet. Hovedsagen bliver dog, at den *er* der.

Og atter ruger Mørket over Jorden, tilsat nogen Kølighed.

Efter et Par Timer naaede jeg den lille By. Den første, jeg spurgte, viste mig Doktorens Hus. — Ikke hjemme? Hvor han da befandt sig? — I Hotellet dèrovre; Byens bedste. — Hm. (Og *min* »Dress«?) Men Skaden er uhelbredelig; man maa ta' det, som det kommer; — *Du* ogsaa, min brave »Genosse«!

Ind til Lys og Musik og Varme, kjoleklædte Tjenere og nedringede, bredbringede Damer med Racenæser, tilhørende det lokale Aristokrati. — Naaja, og hvad *saa!* Man er vel *Arier!*

Kort efter staar en mildt forblæst Herre og spørger en blidt forbauset Ober, om Dr. Den-og-den er tilstede?

Han *er* tilstede. En lidt undersætsig Gentleman i graat, forsynet med Racenæse og brunt Haar, letter paa sig ved et af Bordene. Han skæver lidt til mig; men med værdig Fatning stikker jeg ham »Brevet«. Han griber det, læser det, begriber det, nikker, og rækker mig en velplejet Haand. Blikket er ikke skævt længer.

Brevet, det hemmelighedsfulde Budskab, har trykket paa en skjult Knap i hans Indvortes. Jeg kan se, hvorledes han sætter Selvstarteren i Gang; og nu kommer han, helt »Genosse«, og byder mig en Stol, Øl, Aftensmad; atter Øl, Rygelse etc. etc. etc. Han glemmer sit bredbringede Selskab og sætter sig tilrette hos mig; spørger, svarer, smiler og nikker eller ryster paa Hovedet, alt eftersom, og er helt igennem en flink Fyr.

Pokker til Mekanisme! tænker jeg.

Men det er nok alligevel ikke Mekanik altsammen. For se, om han ikke ogsaa er betænkt paa at ville skaffe mig *Arbejde*. — Naar Du kommer til Prag, siger han, saa gaa dèrhen (han rækker mig en skreven Adresse paa et Trykkeri) og hils fra mig; *maaske* . . .

— Gør Dig ingen Illusioner, afbryder jeg. Jeg er Udlænding og som saadan *forbudt* i alle de Riger og Lande, som tilfældigvis netop ikke befinder sig indenfor *Danmarks* Grænser.

Han bider sig i Læben. Saa rækker han mig i Skjul af Bordet et Stykke Papir. — Jaja, da. Du bliver her i Nat. Og i Morgen faar Du Frokost og tager med Bussen til Prag. Det *er* ordnet altsammen. Og en god Rejse, Kammerat! Naar jeg engang kommer til Danmark, kan Du faa Revanche!

Et Haandtryk, en Hilsen! — Godnat! Godnat!

— — —

Naar Jøderne fremfor andre besidder *Internationalismens* skønne Dyd og derved mangen Gang viser sig Alverdens »Nationalister« overlegne, kunde der maaske her være Grund til at pege paa, hvorfra denne fremragende Egenskab skriver sig.

Ikke fordi det just er vanskeligt at paavise det; men fordi det, som alt væsentligt, i Reglen overses.

Ogsaa »Guldkalven« har sine to Sider: Handelen fører til Samkvem, fremskynder Samfærdselsmidlernes Udvikling, Grænseskels Fjernelse og »Tillempning«. Den fører fremfor nogen anden almen Drivfjeder til, at Menneskene kommer hinanden nærmere — baade i Krig og i Fred — og gør saaledes Jorden mindre samtidig med, at dens Beboere stedse mere umiddelbart faar Føling med hinanden.

Derved udvikles — tilligemed mindre heldige Ting — den *sande Humanisme*. Og her er det, de bedste blandt Jøderne har ydet en væsentlig Indsats. — Antisemismen har sikkert ogsaa ydet *sit* Bidrag; hertil modstræbende, men netop derfor paalideligt. —

Mens jeg sad i »Bussen« paa Vej til Prag næste Morgen, kom jeg ind paa disse Tanker ved at spørge mig selv, hvorfor denne gode »Genosse« vel gad have al den Ulejlighed med mig? Han havde jo rent ud sagt opført sig, som det ene Menneske bør opføre sig overfor det andet. Man kan slumpe til at opleve sligt iblandt; men sjældent er det, *beskæmmende* sjældent.

Og saa kom jeg *igen* til Prag, det »gyldne Prag«, hvor selv Tyge Brahe har haft gode Dage. Naturligvis var jeg et Vend inde i Tejnkirken for at sé til ham. Jeg fandt ham staaende lænet op ad en Pille i Nærheden af Prækestolen. Han var ikke ret stor, forekom det mig; og hans Næse bar endnu Spor af den fordærvelige Omgang, en dum Adelsmand i sin Tid havde givet den. — Næsten *alle* Adelsmænd var dengang rent forbausende dumme, og T. B. var naturligvis den første til at ærgre sig derover.

Man kunde fristes til at kalde den foretagne Reparation af hans Næse for »Skomagerarbejde«, og eftersom det jo dog er *Tyge Brahes* Næse, saa lad os blive derved. Holdbar har den sikkert været; den var af godt, gammelt Sølv. Og værre er den heller ikke, end at man nok kan holde ud at se paa den.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB

afholdt Generalforsamling Søndag d. 24. April i Nørre Central. Dirigent *Thorsøe Olsen*, Sekretær *Harald Hansen*. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Halvaar — Kontingentet var gaaet daarligt ind, der var for mange Restanter. Udbetalingen ved Køb af nye Cykler var efter Forhandling med Cyklehandleren gaaet ned til 10—15 Kr. Til det store og lille Karneval havde Besøget været ringe, hvorved Foreningens Tilskud ogsaa var gaaet ned. Henstillede til Medlemmerne at agitere for ny Tilgang til Foreningen.

Efter forskellige Udtalelser til Beretningen angaaende Karnevalerne godkendtes Beretningen.

Derefter fremlagde Kasserer *Johs. Uhrbrandt* Regnskabet, der balancerede med Kr. 269,89, hvilket godkendtes.

Formanden, *Rud. Johansen*, genvalgtes med Akklamation, Styrelsesmedlem: *Thorsøe Olsen*, Suppleant: *V. Faurhøj*, Revisor: *Christensen*.

*Formanden* oplæste Styrelsens Forslag om Sommerens Ture og indstillede dem til Godkendelse. Efter Omflytning af et Par Ture og efter Drøftelse af Pinseturen, hvor det vedtoges at tage til Sverige, godkendtes Turene.

Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord. *Sekr.*

### TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholdt Lørdag den 30. April sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *Niels Nielsen*. Forinden Formanden, *Ejner Lassen*, gik over til Aflæggelse af Beretningen, udtalte han nogle Mindeord om to Medlemmer, der i

det forløbne Halvaar var afgaaet ved Døden: *Nic. Jacobsen* og *Carl Hansen*, der begge i en længere Aarrække havde tilhørt Foreningen. Medlemmerne rejste sig. Derefter gik Formanden over til at aflægge Beretning. Af vigtigere Begivenheder berørtes Indmeldelsen i »De samvirkende københavnske Arbejdersangkor«. Formanden hævdede, at det havde sin store Betydning at være i en saadan Centralisation, og syntes ogsaa at den nye Sammenslutning havde Medlemmernes Interesse, da disse havde mødt flittigt til de afholdte Prøver. Af selskabelige Begivenheder omtalte Formanden det aarligt tilbagevendende Andespil og det fornøjelige Nytaarsgilde med Æbleskiver etc. Ogsaa Korets Stiftelsesdag blev fejret paa sædvanlig Vis. Vor Forening havde som sædv. deltaget i Karnevalerne. Formanden takkede Afdelingsstyrelsen for Imødekommenhed og Forstaaelse ved Overskudets Fordeling. Vor Koncert, som fandt Sted Paaskelørdag i Studenterforeningen, gik over al Forventning, saavel økonomisk som sangligt og festligt ved C. E. Byncks Medvirken for 55. Gang. Derefter dvælede Formanden ved Mødelisten 1931—32, som viste stor Mødeprocent. Til Prøverne mødte gennemsnitlig 25—30 Sangere. I Aarets Løb havde en halv Snes Kolleger indmeldt sig. Korets Dirigent vilde gerne fortsætte, naar hans Krav: flittigt Fremmøde, blev efterkommet. Af det kommende Arbejde blev nævnt Arbejderlandssangerstævnet i Aalborg til Sommer. Henstillede til Sangerne at anstrenge sig for at kunne deltage i Turen. Sangforeningen skal medvirke ved Novemberfesten og omtalte det eventuelle Program. Ligeledes berørtes den kommende 87-Aarsfest. Formanden sluttede Beretningen med en Tak til de Medlemmer, der havde ydet Foreningen forskellige Tjenester. *Soph. Andersen* anbefalede at deltage i Turen til Aalborg, det vilde blive en Oplevelse, navnlig for de Unge. Efter at *Niels Nielsen* havde berørt et Par Punkter i Beretningen godkendtes denne enstemmigt.

Kassereren, *Th. Eriksen* fremlagde Regnskabet, gennemgik de vigtigste Poster. Efter et Par anbefalende Ord af *Marinus Refsgaard* blev Regnskabet enstemmigt godkendt.

Ved Styrelsesvalget blev d'Hrr. *Th. Eriksen* og *Rud. Th. Jensen* genvalgt med Akklamation.

Efter Generalforsamlingen afholdtes et overmaade fornøjeligt Pokalgilde, hvor to flittige Medlemmer: *Andreas Larsen* og *Marinus Refsgaard* hver fik overrakt en smuk Pokal.

*J. J.*

## FORENING FOR BOGHAANDVÆRK
### DET KONGELIGE BIBLIOTEK

Fredag den 20. Maj 1932, Kl. 7½, afholdes Generalforsamling i det kgl. Bibliotek.

DAGSORDEN:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab.
3. Nedsættelse af et Udvalg til Undersøgelse af eventuel Ændring af Foreningens Virksomhed.
4. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer.
5. Valg af Revisorer.
6. Eventuelt.

Udstilling af Hans Tegners Bogarbejder.

Under Henvisning til Dagsordenens Punkt 3 opfordres Medlemmerne til at møde talrigt.

*Bestyrelsen.*

Medlemmer kan afhente Kort hos Lundin.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Tegneundervisning.*

Det hænder nu og da, at en ældre Kollega faar Interesse for de Spørgsmaal, som behandles i »Lærlinge-Spalten« samt Lyst til at udtrykke sin Mening herom.

I »Typ.-Tid.« Nr. 17 fandtes en Artikel, »Tegneundervisning«, hvor en ældre Kollega, Viggo Hansen, imødegik den Kritik, som var rejst angaaende Undervisningen i Frihaands- og geometrisk Tegning i Forberedelsesklasserne.

**Tillidsmandsmøde**
**i København**

**afholdes Mandag den 23. Maj, Kl. 8 Aften, i Rømersgade 22, den lille Sal.**

**Der er udsendt Kort til de anmeldte Tillidsmænd. Kortet forevises ved Indgangen.**

**Brancheklubbernes Styrelsesmedlemmer indbydes til Mødet.**

**Afdelings-Styrelsen.**

I sit Indlæg omtalte Viggo Hansen den Udvikling, som er sket indenfor Typograffaget, og pointerer, at under saadanne Forhold, er det en Nødvendighed, at Lærlingene lærer Frihaands- og geometrisk Tegning.

For enhver udenforstaaende vil Viggo Hansens Indlæg virke som en Irettesættelse til »de unge Kritikere«, som har vovet at kritisere Spørgsmaalet; hvis man derimod er bekendt med den Undervisningsform, som bliver praktiseret i disse Forberedelsesklasser, vil man uvilkaarlig faa den Tanke, at Viggo Hansen ikke er bekendt med den Undervisning, som Lærlingene modtager, og at hans Artikel kun er et teoretisk Produkt, som ikke kan være et Forsvar mod den rejste Kritik.

Navnet »Forberedelsesklasserne« stiller uvilkaarlig den Forventning, at man i disse Klasser skal have en Undervisning, som man ved sin senere Optagelse i Fagklasserne skal faa Brug for. Men Navnet skuffer; enhver, som har gennemgaaet en saadan Klasse véd, at de Kundskaber, som erhverves i Frihaands- og geometrisk Tegning, aldrig nogensinde bliver benyttet ved Undervisningen i Fagklasserne, og at Undervisningen i Fagtegning paa ingen Maade er en Fortsættelse eller har Forbindelse med den Tegning, som lærtes i Forberedelsesklasserne.

Naar man er i Besiddelse af den Viden, har man afgjort Ret til at kritisere Undervisningsformerne. At man ved Siden af den faglige Udvikling ogsaa maa søge at bibringe sig Tegnekundskaber i Læreaarene, er givet, men naar man søger den paa en Skole, maa det være dennes Sag at give Lærlingene saadanne, som er brugbar og anvendelig indenfor det typografiske Fag, hvilket ikke er Tilfældet med de nuværende.

Viggo Hansens Indlæg bærer Præg af manglende Kendskab til Undervisningens Karakter. Tegning maa afgjort høre med til Skoleundervisningen; men den maa lægges om, saa Lærlingene i deres Skoletid høster praktiske Kundskaber, som er anvendelige og brugbare. Undervisningen i Forberedelsesklasserne maa ikke være noget tilfældigt, men danne Forskole for Undervisningen i Fagklasserne. Dette er ikke Tilfældet med den nuværende Undervisning og den bedste Maade at overbevise Viggo Hansen herom vilde være, at han i en Maaneds Tid overværede Timerne i Frihaands- og geometrisk Tegning i Forberedelsesklasserne.

København, 1. Maj 1932.

*Paul P. Petersen.*

## NÆR OG FJERN

*TILLIDSMANDSMØDET* paa Mandag Aften i Rømersgade 22, lille Sal, bringes i Erindring.

*AF LONDONS* 14,700 Sættere er de 1400 for Tiden arbejdsløse.

*UDSAT KONGRES.* Det tyske Typograf-Forbund, som skulde have afholdt ordinær Kongres i Aar, har udsat denne til 1933.

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

18. April 32. Voldgiftskendelse i Sag 1/1932 ang. Blysmeltning forelagdes. Til Efterr. — Mæglingsaftale med Reproduktionsanstalternes Principalforening ang. en Trykkeriarbejder i Stenders Forlag refereredes. — Mæglingsmøde ang. et Forlægningsspørgsmaal refereredes. — Mæglingsaftale af 9/4 ang. en Paalæggerskeelev refereredes. — Et Firma havde uden Tarifhjemmel antaget en Lærling; denne var efter Paakrav fjernet. — Mindre Sag ang. en Paalæggerske i Sygeplads var ordnet ved Aftale med Firmaet. — I et Firma var en Paalæggerske antaget en Fredag Middag i Medhjælpsplads og havde været engageret til og med den følgende Fredag, altsaa 7 Dage; vi havde derfor krævet Opsigelsesbestemmelsen respekteret, hvilket Firmaet havde akcepteret. — Refereredes et Forhold, hvorved et i mindre Trykkeri arbejdende Medlem havde arrangeret sig med Firmaet saadan, at han kunde holde fri et Par Dage for i disse i et andet Trykkeri at kunne deltage i et halvaarligt tilbagevendende Særarbejde; dette havde Formanden forhindret ved at forbyde Medlemmet at gaa i Særarbejdet, der maatte forbeholdes de ledige, samt at lade Firmaet betale til Forbundet Lønnen for Fridagene. Alt til Efterr. — En Afskedigelsessag i et Firma havde foranlediget Formanden til overfor Firmaet i en Skrivelse at understrege, at hvis et Firma vilde paaberaabe sig formentlige Forseelser fra Arbejderens Side som Aarsag til Afskedigelse eller undladt Genantagelse, maatte man anstændigvis forlange, at Firmaet fremsatte sine Beklagelser nogenlunde straks, medens der for den paagældende Arbejder endnu var Mulighed for eventuel Dokumentation; i det foreliggende Tilfælde havde nu den omhandlede Arbejder selv ønsket at gaa i anden Plads, hvorfor der ikke var foretaget videre. Til Efterr. — Hidtil havde Firmaet F. C. Hvilsoms Sønner arbejdet med udelukkende kvindelig og uorganiseret Arbejdskraft, men dog, saa vidt det kunde ses, lønnet ikke under Tarifen; ved Aftale af 4/4 var nu Tarifen tiltraadt, særlige Aftaler truffet og hele Personalet (2 kv. Sættere og 3 kv. Trykkeriarbejdere) optaget i Organisationen, ligesom en mandlig Trykker var gaaet i Plads dernede i i Stedet for en kvindelig Trykker, som var fratraadt Faget. Til Efterr. — Et tidligere paaklaget, formentlig tarifstridigt, Forhold i et Trykkeri var nu ophørt. Til Efterr. — Appels Bogtrykkeri er blokeret for Arbejdskraft, da det skylder Arbejdsløn. — »Cervuspressen«s hidtidige Indehaver (Steen Hinrichsen) er taget under Konkursbehandling, og vi har til Skifteretten indsendt Krav paa manglende Løn for vort Medlem, der har arbejdet der. — Det havde vist sig, at man i to Firmaer gennem en Aarrække havde haft den Ordning, at man ved Udbetaling af Ugeløn ikke medtog Fredagen; da nu ifølge Tarifen Ugen gaar fra Lørdag Morgen til Fredag Aften, maatte man forlange dette Forhold berigtiget og Arbejderne i Berigtigelsesugen tildelt en Dagløn udover Ugelønnen. Tiltraadtes. — Refereredes Mæglingsmøde om en Trykpresses Klassificering. Overvejes nærmere. — Mæglingsmøde ang. Forstaaelsen af Tarifens Par. 6 B i Forbindelse med Par. 2 B 4, refereredes. Til Efterr. — Fællesmøde havde været afholdt ang. Medhjælpsarbejde i Forbindelse med Helligdage (f. Eks. Paaske); kun delvis Enighed var opnaaet. Overvejes nærmere. — Det vedtoges at begære Forhandling ang. visse Arbejdsforhold for en Gruppe Arbejdere i Dagblad. — Paa Grund af indbyrdes Uoverensstemmelse i Personalet havde Formanden deltaget i Personalemøder for to Trykkerier; Uoverensstemmelserne var nogenlunde bilagt og viste sig mest at være Smaatterier; Valg af Tillidsmænd var foretaget. Til Efterr. — Det billiges, at et Medlem paa Grund af Svagelighed overgaar til anden Lønklasse. — Anmodning om Tillidsmandsunderstøttelse behandledes. Undersøges nærmere. — Beslutning toges vedr. Anvendelse af Karnevalernes Overskud. — Refereredes et Møde med Forretningsføreren for Arbejdernes Andels-Boligforening ang. de Afdelingen tilhørende Andele i nævnte Forening. Til Efterr. — »Boserup Minde« frem-

sender Beretning og Regnskab; 25 Kr. bevilgedes. — »Foreningen til trængende Skolebørns Beklædning fremsender Beretning og Regnskab; 25 Kr. bevilgedes. — Den af et Medlem anlagte og ved Byretten paadømte Sag ang. Sygeunderstøttelse under Landophold er af Medlemmet appelleret til Landsretten. — Det vedtoges at sende Fanen til de københavnske Fagforeningers Maj-Demonstrationsmøde. — Under Betegnelsen »Landsledelsen for de arbejdsløse« fremsender Kommunistisk Partis Leder, Hr. Aksel Larsen, Anmodning om Pengebidrag til Udsendelse af et Opraab. Henlægges. — Det vedtoges med Udgangen af indeværende Maaned at lukke det til Raadighed for arbejdsløse Kolleger stillede Lokale i Rømersgade 22; Besøget har gennemgaaende været fra 10 til 20 Kolleger, og Antallet af ledige har i Perioden været 6—700. — Et Tilbud fra Dansk Artist- og Solist-Bureau om at give en gratis Opvisning for ledige Typografer vedtoges det med Tak at modtage. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Forespørgsler ang. et Medlems Understøttelsesforhold og Fællesorganisationens nye Gæstehjem besvaredes. — Et Styrelsesmedlem meddeler, at en Tillidsmand har sagt ham, at et vist Personale for nogen Tid siden skulde være indgaaet paa en betydelig kollektiv Lønreduktion; forespørger, om Afdelingsformanden har medvirket hertil eller godkendt dette. Formanden erklærer intet at have hørt om noget saadant og anser ikke det paastaaede troligt, da det jo vilde være ganske tarifstridigt; skal blive undersøgt. — Mødet hævet.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

11. Maj: Rudkøbing 400,00. 12. Maj: Middelfart 100,00; Nyborg 500,00. 13. Maj: Horsens 300,00. 17. Maj: Haderslev 600,00; Helsingør 400,00; Lyngby 150,00; Sønderborg 300,00.

København, den 17. Maj 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Franch Hvorup Nielsen, udl. 1. 5. 32 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Sætter Jørgen Roland Petersen, udl. 6. 5. 32 hos Juul Nielsen (arb. s. St.). Sætter Bent Nielsen, tidl. Medl. Trykker Ernst Chr. Petersen. udl. 29. 4. 32 hos Trier (arb. s. St.). Paal. Valborg Johanne Bresemann, udl. 18. 4. 32 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Kaj Laursen, udl. 1. 5. 32 i Aarhus Amtstidende. Haderslev: Sætter Herbert Steffen, udl. 1. 5. 32 i Modersmaalet. Nyborg: Paal. Ingrid Banke. Odense: Hj.-arb. Reinholdt Petersen.

TILTRAADTE

København: 7833 Viggo Hansen fra Rejse (arbl.). 834 Sv. Sømod fra Rejse (Clarlund). 801 Aage Jensen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 7447 Hans Nielsen (syg). Aarhus: 6939 Egon Hansen (arbl.), 7772 Viggo Wendelin (Victoria-Trykkeriet). Faaborg: 2841 Helmuth Nielsen (arbl.). Fredericia: 6588 Johan Andreasen (Militær). Helsingør: 4645 Viola Olsen (arbl.), 140788 (tysk) Max Philip (Skole). Hobro: 7969 Carl Grøndahl Nielsen (»Himmerland«). Korsør: 1767 Einar P. V. Christensen (R. P. Jensen). Lyngby: 7143 Carl Hornbech (Eksprestrykkeriet). Odense: 6321 Svend Anker Thomsen (Militær). Ribe: 7698 Chr. Reinhardt Jørgensen (Ribe Bogtrykkeri). Roskilde: 7890 Volmer Petersen (Militær). Slagelse: 6882 Asger Nielsen (Militær) Sønderborg: 7609 Svend Aage Andersen (Militær). Varde: 3409 Alfr. Dixen (arbl.).

GLEM IKKE
AT ERIK LEVISONS
PNEUMATISK STØBTE VALSE
ER DEN BEDSTE.
Første og største Valsemassefabrik og Støberi i Danmark
med pneumatisk Tryk.
(20 e)

FRATRAADTE

København: 1027 Georg Winther paa Rejse. 1429 Frantz Persson paa Rejse. 7411 Poul Hesselholdt til Holbæk i Plads. 7393 Drachmann Krag til Slagelse i Plads. 26 O. Thalleruphuus paa Rejse. 3253 Knud Laursen til Viborg (arbl.). 4224 A. Christensen til Roskilde.

Aarhus: 7964 Carl Grøndahl Nielsen til Hobro i Pl., 4229 Harald J. Hansen til Sønderborg (arbl.). Haderslev: 48 Poul W. Hess paa Rejse. Herning: 6538 Tage Nielsen paa Rejse. Hobro: 1132 Johs. Christensen til Skjern i Pl., 7968 Erik Andersen til Vejle (paa Skole). Korsør: 1767 Einar P. Vald. Christensen paa Rejse. Næstved: 4310 Broder Brodersen til Nykøbing F. i Pl. Ringkøbing: 6797 H. F. Romlund til Tønder (Militær).

UDMELDT

København: 1090 Margrethe Stenbech (fratr. Faget). 2333 Vitta Holmstrøm (fratr. Faget). 84 Georg Eriksen (fratr. Faget).

## Trykkeriarbejdernes Klub

afholder Medlemsmøde Fredag d. 20. Maj i Kafé »Standseren«, Nørre Farimagsgade, Kl. 8 Aften. Alle københavnske Trykkeriarbejdere indbydes. *Klubstyrelsen.*

Søndag den 22. Maj: **Høsterkøb.** Mødested: Sct. Hans Torv *Kl. 10.* (3 d)

## Stereotypørernes Brancheklub.

Den aarlige ordinære Generalforsamling afholdes Søndag den 22. ds. Kl. 10 Form. i Pilealleen 16.

Medlemsmøde *Søndag d. 22. Maj Kl. 10½* *Form.*, Rømersgade 22 ² til Gaden.

Dagsorden: Delegeretmødet.

*Styrelsen.*

## Typografernes Sportsklub

afholder

Generalforsamling

*Tirsdag d. 31. Maj 1932 Kl. 8*

i Søpavillonen, Gyldenløvesgade.

Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Lovændring. 4. Valg af Styrelse (Kasserer og 1 Styrer) samt 1 Revisor. 5. Valg af Karnevalsudvalg. 6. Øvelsesplan for 1932—33. 7. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen maa være tilsendt Formanden inden 8 Dage.

ANNONCER

Dygtig Typograf

søger Plads snarest. Er fuldt fortrolig saavel med Sætning som Trykning og vant til at lede Arbejdet, læse Korrektur og lign. Tillige dygtig Tegner. Billet mrkt. »93« modt. Ekspeditionskontoret.

Høve Strand.

Enhver Typograf er altid en velkommen Gæst. Spisetiderne er som sædvanlig og The Kl. 8 Aften. Stor ny Veranda og elektrisk Lys.

*Fru Signe Larsen,*
Pensionatet pr. Asnæs. (92)

FAENZA FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, II
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

Tandlæge Viggo Jensen,
Klareboderne 2, II,
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

Fritz Müller Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
Stort Lager af Blystege og Blindmaterial, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
Værktøjskasser - Moderne Skrifter
Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann. (29)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539 (6)

Grafisk Compagni
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 27. MAJ 1932 59. AARGANG

## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

**kvartaarlig Generalforsamling**

**Søndag d. 29. Maj, Kl. 1 pr.**

i Rømersgade 22.

—

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag til Delegeretmødet (ialt 20). 4. Forslag til Ændringer i Afdelingslovene:

*a.* Medl. Nr. 443, Fritz Johansen, foreslaar: Til Par. 6 i Afdelingens Love tilføjes som nyt Stk.: »Saafremt et Medlem indenfor Afdelingen af Ledelsen indstilles til Karantæne eller midlertidig Fortabelse af Understøttelse (herunder Krisehjælp), skal Generalforsamlingen, forinden Forretningsudvalget afsiger Kendelse i en saadan Sag, gøres bekendt med Aarsagerne til en saadan Indstilling, ligesom det paagældende Medlem har Ret til personligt paa den kommende Generalforsamling (om fornødent kan en ekstraordinær indkaldes) at fremkomme med de Motiver, som har foranlediget hans Indstilling fra Styrelsen til en saadan Karantæne«.

*b.* Medl. Nr. 1309, V. Villadsen, foreslaar: Ændring til Par. 13, 1. Punktum: »Efter hvert ordinært Styrelsesvalg foretages paa førstkommende ordinære Generalforsamling Opstilling til Valg af Næstformand blandt de valgte Styrelsesmedlemmer. Valget sker ved skriftlig Afstemning mellem alle Afdelingens Medlemmer«.

*c.* Afdelingsformanden foreslaar at ændre Par. 13, 1. Punktum saaledes: »Efter hvert Styrelsesvalg vælger Styrelsen af sin Midte en Næstformand, hvis Valg dog skal godkendes af den førstkommende ordinære Generalforsamling«.

*d.* Medl. Nr. 1251, V. Zester, foreslaar til Par. 28 følgende Ændring: Sidste Punktum udgaar, og i Stedet indsættes: »Sekretæren fører Forhandlingsprotokollen samt udfærdiger et Referat til Optagelse i »Typ.-Tid.«. Referatet skal indeholde alle tagne Beslutninger og disses Motiver samt alle stillede Resolutioner; desuden anføres alle Afstemningstal«.

5. Valg af, Godkendelse af Valg eller Opstilling til Valg af Næstformand. 6. Medl. Nr. 4111, G. Petersen, foreslaar: »Der indføres saa hurtigt som muligt en ugentlig Statistik for Overarbejdet, omfattende Resten af Tarifperioden. Denne Statistik skal være tilgængelig for Repræsentanter valgt af de arbejdsløse«. 7. Medl. Nr. 4080, A. Zuschlag, foreslaar: »Generalforsamlingen bemyndiger Styrelsen til at udbetale en maanedlig Hjælp af 25 Kr. til gifte med Børn og 20 Kr. til de øvrige Medlemmer uden vedtægtsmæssig Understøttelse første Gang 1. Juni. Denne Udbetaling ophører, saafremt en ny Kriselov for de arbejdsløse gennemføres«. 8. Beretning fra: *a.* Soc.-Dem.s Kontrahentforsamlinger, *b.* Arb. Landsbank, *c.* Arb. Fællesorg. Br.forr., *d.* Arb. Livsforsikring, *e.* Bryggeriet »Stjernen«, *f.* Dansk kooperativt Assurance A/S.

*Medlemskort skal forevises ved Generalforsamlingen.* *Styrelsen.*

## HVEM HAR KRISEN RAMT HAARDEST?

—

Det er jo saadan her i Verden, at de, der raaber højest og benytter de stærkeste Fagter, har den bedste Chanche for at blive hørt.

Dette har vore betrængte Landmænd i rigeligt Maal haft Forstaaelsen af. Det har ikke fra deres Side manglet paa baade Raab og Trusler mod deres Medborgere i dette Land, og det synes nu ogsaa at være lykkedes dem at skræmme i hvert Fald dem, der staar i Spidsen for de politiske Partier, saa vi inden længe vil blive stillet over for ikke alene nye Skatteudskrivninger til Fordel for de kriseramte Landbrugere, men ogsaa vil kunne regne med en yderligere nedskaaren Krone.

Hvis nu Forholdet var det, at Landbrugerne var de eneste kriseramte, var der vel egentlig ikke synderligt at sige til, at der blev gjort alt for at hjælpe de nødstedte. Men saadan er det jo slet ikke. Landbrugerne er ikke ene om at tømme Lidelsens Bæger.

Et af L. S.-Mændenes mest benyttede Agitationsnumre er dette, at Landbrugerne i Tusindvis drives bort fra deres Hjem. Vi skal ikke benægte, at det er en slem Skæbne at maatte forlade det Hus eller den Gaard, man har faaet kær. Men er denne Skæbne da værre at friste for en Landbruger end for enhver anden Borger i vort lille Land?

Trods høje Raab og Gebærder staar det dog fast, at Tvangsauktionerne florerer lige saa stærkt i de andre Samfundsklasser som blandt Landbrugerne.

I Følge Statistisk Departement er der i Maanederne Februar, Marts og April bleven foretaget 1462 Tvangsauktioner her i Landet. Deraf falder de 602 paa Landbrugsejendomme, men *860* paa andre Erhverv.

Disse Tal taler deres eget stille Sprog. De fortæller om en hel Række andre Samfundsborgere, som har maattet sige Farvel til alt, til Hus og Hjem og Gods. Men der er bare den Forskel, at de har maattet tage deres Skæbne uden at have haft en Knud Bach, en Nissen, en Vestergaard eller en Bent Holstein til at raabe det ud over det ganske Land.

For ikke at tale om de mange mange Tusinder af Arbejdere, der nu Aar efter Aar har levet en mere end kummerlig Tilværelse — uden Arbejde, uden Udsigt til at faa Arbejde og for manges Vedkommende uden Hjem!

Der kan være god Grund til nu og da, og bl. a. i dette Øjeblik, at minde om, at ikke alle — ja end ikke Flertallet af de kriseramte er at finde blandt dem, der hører til vort saakaldte Hovederhverv.

Og at vi er *Mennesker* allesammen.

*Fr. N.*

## DE SAMV. FAGFORBUND KRÆVER 40 TIMERS UGEN

—

Den af De samv. Fagforbunds Repræsentantskab i sidste Uge vedtagne Resolution har følgende Ordlyd:

Den herskende, svære økonomiske Krise, der særlig giver sig Udslag i en omfattende og langvarig Arbejdsløshed, er af en saa ekstraordinær Natur, at den med Hensyn til Arbejdsløshedens Bekæmpelse kræver ekstraordinære Foranstaltninger fra alle de Faktorers Side, som har Indflydelse paa Arbejdsforholdene.

Arbejdernes naturlige Krav maa fortsat være, at der ydes dem en forsvarlig Understøttelse under Arbejdsløshed, men med den Langvarighed, der efterhaanden præger Arbejdsløsheden, er Understøttelse ikke tilstrækkelig. Der maa baade af økonomiske og moralske Grunde fra saavel Rigsdagen som fra Organisationernes Side sættes alt ind for, at det størst mulige Antal Arbejdere inddrages i Produktionen og Omsætningen ved i hvert Fald midlertidig at gennemføre en Forkortelse af Arbejdstiden, saaledes at denne højest bliver 40 Timer ugenlig i Haandværk, Industri og Handel samt for Tjenestemænd og Arbejdere i offenlige og koncessionerede Virksomheder, og at Arbejdstiden for de Arbejdere, der er beskæftigede udenfor de her nævnte Omraader, nedsættes saa langt, som det er foreneligt med de paagældende Erhvervs naturlige Interesser.

Ved Bedømmelsen af Arbejdstidens Længde kan man ikke længere nøjes med at anlægge sociale, kulturelle og sundhedsmæssige Synspunkter, men Spørgsmaalet maa bedømmes ud fra de Erhvervsmuligheder, der kan tilvejebringes, naar Arbejdstiden forkortes. Det vil i Forbindelse hermed ogsaa være paakrævet, at alt unødvendigt Overarbejde afskaffes, og hvor Overarbejde er nødvendigt, at dette udlignes ved tilsvarende Indskrænkning af den normale Arbejdstid.

Det maa fortsat kræves, at offenlige Arbejder iværksættes i størst mulig Udstrækning, og blandt de Spørgsmaal, der vil kunne komme i Betragtning, naar der skal tilvejebringes Mulighed for mere Beskæftigelse, undlader Repræsentantskabet ikke at pege paa, at det til Eksempel vil være formaalstjenligt at forhøje den skolepligtige Alder, at Enkeltpersoners Dobbeltbeskæftigelse bør forbydes, og at der i Forbindelse med Arbejdstidens Forkortelse træffes saadanne Forholdsregler, at den tilsvarende Forøgelse af de beskæftigedes Antal opnaas.

Da den arbejdende Befolknings Købeevne er af fundamental Betydning for hele Samfundshusholdningen, maa Repræsentantskabet kræve Reallønnen bevaret i størst mulig Udstrækning.

En afgjort Forudsætning maa det være, at alle Samfundsklasser deler de Byrder, som en Gennemførelse af den her foreslaaede Fordeling af Arbejdet vil medføre, saaledes at til Eksempel Husleje, Renteydelse og Handelsavance formindskes.

Til Løsning af disse vigtige Spørgsmaal paalægges det Forretningsudvalget, at dette snarest træder i Forbindelse med Regering og Rigsdag samt Dansk Arbejdsgiverforening, saaledes at Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelsen og Indskrænkning af Overarbejdet samtidig tages op af de nævnte Faktorer paa det her anførte Grundlag, da Spørgsmaalet om Beskæftigelse af de arbejdsløse i stigende Grad trænger sig paa, og en Udskydelse af dets Løsning vil indeholde alvorlige samfundsmæssige og erhvervsmæssige Følger.

## TIL TILLIDSMÆNDENE

i København udsendtes der i sidste Uge personlige Tillidsmandskort i H. t. vore Lister. Skulde der være sket nogen Forglemmelse (ved ikke anmeldte Personskifte), bedes man henvende sig hos Hellberg og faa Navnet berigtiget.

## *ENDNU LIDT OM VANDRELIV!*

*Se dig ud, du sorte Svend, og fyld din skidne Lunge*
*med den frie friske Luft i dybe fulde Drag.*
*Ret din Ryg og op med Næbbet — lad din Stemme runge*
*frit, om ikke fuldt saa »skjønt« som Sangerhærens Slag.*

*Ifra Solen stiger over Sjølunds Bøgelunde*
*til den sagligt synker ned i Vesterhavets Skød*
*— mens der jubileres trindt af tusind Fuglemunde*
*har din sølle Svinenegl kun Sans for »dagligt Brød«.*

*Hiv det hele Gøjemøj saa langt din Arm kan række*
*ned a' Pinden — ud a' Røret — prøv din Vinges Magt.*
*Vil du lære Flyvekunsten, maa du Vingen strække,*
*dyrke det, en naadig Himmel har i dig nedlagt.*

*Der er ingen snævre Grænser for, hvad du kan magte,*
*naar du først faar luftet dine Hjemmebukser lidt.*
*F r i h e d først — det andet kan du siden eftertragte.*
*Der er immer Lejlighed, naar blot du ser dit Snit.*

*V i g g o N i e l s e n.*

— — —

*Ovenstaaende lidt kraftige Strofer har Viggo Nielsen tilegnet »alle Hjemmefødding med Ønsket om god Vind«.*

## TILLIDSMANDSMØDET

i København Mandag den 23. ds. havde samlet god Tilslutning. Til at lede Forhandlingerne valgtes *Karl Schmidt*. Formanden, *Sigv. Hellberg*, redegjorde først kort for den med Bogbinderforbundet trufne Grænseoverenskomst, hvis Ordlyd vilde blive offentliggjort i Beretningen til Delegeretmødet, og Taleren opfordrede Tillidsmændene til at medvirke til efterhaanden loyalt at gennemføre Aftalen. Hellberg gav derefter en Omtale af de paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde forleden førte Forhandlinger om Arbejdstidsforkortelsen og Beskæftigelsesmuligheder for de arbejdsløse. Forhandlingerne var resulteret i Kravet om 40 Timers Ugen og Fastholdelse af Reallønnen i størst mulig Udstrækning, et Krav, som Taleren for sit Vedkommende stærkt havde understreget, idet Arbejderklassen ikke hverken kunde eller burde paatage sig Byrderne alene. Sluttelig behandlede Taleren Spørgsmaalet om de Principer, efter hvilke Overenskomst-Situationer af mere omfattende Karakter kunde afgøres og uddybede her de Betragtninger, han i Typ.-Tid. havde gjort gældende; han refererede et Forslag, han gennem Forbundet i Fjor havde indsendt til De samvirkende Fagforbunds Lovudvalg, et Forslag, der gjorde det muligt at bevare de menige Arbejderes Stemmeret som den afgørende Faktor ved en samlet Overenskomst-Situation, men under Respekt for det samlede Flertals Bestemmelse.

I den efterfølgende Diskussion deltog *Sv. Johansen* og *K. A. Jørgensen*, som ogsaa ønskede Arbejdernes Stemmeret bevaret og ikke ønskede Myndigheden alene lagt i De samv. Fagforbunds Generalforsamling. De vilde ogsaa være imod, at Arbejderne gennem Lønreduktion skulde overtage Byrderne ved Arbejdsløsheden uden endda at faa Garanti for Beskæftigelse i det forudsatte Omfang.

I sin Replik fastslog *Formanden*, at der ikke fra nogen Side paa dette Møde var gjort Indsigelse mod de af ham forfægtede Anskuelser vedr. Arbejdstidsforkortelsen og Reallønnen og vedr. Muligheden for Bevarelsen af Arbejdernes Medbestemmelsesret i Overenskomst-Situationer.

Derefter havde flere af Mødets Deltagere Ordet om forskellige Spørgsmaal (*Chr. Nielsen*, Græbe, *Marhauer*, Bagge, *Hans Olsen*, Thiele, *Carl Lauritzen*, Aftenbladet, *Sømberg*, C. C. Petersen); bl. a. fremdroges et Spørgsmaal vedr. en af et Styrelsesmedlem under Paaberaabelse af en Tillidsmands Meddelelse mod et Personale fremsat Beskyldning for tarifstridig Lønreduktion. *Formanden* besvarede Spørgsmaalene, men henviste det sidstnævnte til Generalforsamlingen, hvor han mente, det bedre maatte høre hjemme.

*Dirigenten* sluttede Mødet med en Tak for godt Fremmøde og med en Opfordring til talrig Deltagelse i Organisationens øvrige Møder.

## FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig, afholder Fagskolen *Sommerkursus* fra Mandag d. 18. Juli til Lørdag d. 27. August.

Undervisningen finder Sted alle Hverdage fra fra Kl. 8—5 og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk samt for *Bogbindere:* Haandforgyldning, Presseforgyldning, Snitforgyldning, Marmorering og Fagtegning. Til Kursuset maa Deltagerne selv medbringe Bøger for Snit- og Haandforgyldning.

Betalingen er 40 Kr. (Udlændinge 80 Kr.), som erlægges ved Kursusets Begyndelse.

Ansøgning om Deltagelse maa, for at komme i Betragtning, indeholde tydelige Oplysninger om Ansøgerens Fag (Sætter, Trykker eller Bogbinder) Lærested, Læretid, nuværende Arbejdssted, Navn og Bopæl, (Skema bruges ikke) og maa indsendes til Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2, København V., inden d. 20. Juni.

Meddelelse om Optagelse kan ikke ventes før i Begyndelsen af Juli Maaned.

Statsunderstøttelse søges snarest henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne.

Ansøgning om ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Skoletiden bør indsendes i god Tid før Kursusets Begyndelse gennem Forbundets lokale Afdeling.

*NB. Ansøgning om Statsunderstøttelse gælder ikke som Indmeldelse paa Fagskolen, hvorfor en saadan maa indsendes hertil rettidig.*

### *Udstilling af Elevarbejder.*

I Anledning af Vinterskolens Afslutning afholder Fagskolen for Boghaandværk sin aarlige Udstilling af Elevarbejder i Fagskolens Lokaler, den 1. og 2. Juni Kl. 7—9 Aften. Indgang ad Vester Farimagsgade Nr. 20 3. Sal.

Enhver interesseret indbydes.

*C. Lembek,*
Inspektør.

## BØGER

(Fremads Forlag.)

*Sangene fra Arbejder-Revyen 1931—32.*

Man faar ikke blot Oskar Hansens friske og og salte Viser, men ogsaa den udmærkede og karakteristiske Musik, som Arnold Ringsted har komponeret til Sangene og alt for den latterlig billige Pris af — 25 Øre.

*Karl Marx og Fr. Engels: Det kommunistiske Manifest.*

Dette verdenshistoriske Dokument, der er lige saa gyldigt og livskraftigt, som da det første Gang udsendtes i 1848, foreligger nu i 4. Oplag og er dermed trykt i 20.000 Eksemplarer her hjemme. Det er længst fastslaaet, at Kendskabet til dette historiske Aktstykke er *uomgængeligt nødvendigt* for ethvert Menneske, der vil forstaa og følge alle vor Tids Brydninger i social, politisk og kulturel Henseende. Pris: 75 Øre.

*B. Traven: Dødsskibet.*

En amerikansk Sømands Historie. Hele Dagspressen var enig om, at her var endelig en god Bog, som paa Grund af sin Djærvhed, sit drastiske Humør, sin straalende Kunst fortjener den videste Udbredelse og vi kan tilføje, at Læseren ikke vil fortryde at gøre Bekendtskab med dette for den danske Læseverden helt nye Navn.

*Josef Maria Frank: Marie.*

Bogen har vakt mægtig Opsigt i Tyskland og er straks bleven oversat til de fleste Kultursprog. Der er vor Tids Tempo og Tone over denne gribende Kvinde-Roman, et Helteepos om den ukendte Moder, som ingen kan lægge fra sig uden at være dybt grebet. Pris: Enkeltsalg indb. 4,50, Abonnement indb. 2,90.

## ODENSE LOKALAFDELING

Kolleger, der ønsker at gøre Brug af Statsbanernes Ferierejser til nedsat Pris, skal alle henvende sig til Formanden for de samv. Fagf. Cigarmager *Anton Andersen*, Kong Georgsvej 22, Medlemskort skal forevises. *Bestyrelsen.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

### *Lærlingeafdelingen i Nakskov*

afholdt Mandag den 25. April ordinær Generalforsamling. Dirigent: Lorentz Larsen. Beretning, Forhandlingsprotokol og Regnskab godkendtes enstemmigt. Til Formand nyvalgtes *Lorentz Larsen*. Til Sekretær *Knud Nielsen*. Til Revisor *Henry Klitmøller*. Under Eventuelt drøftedes forskellige Anliggender, bl. a. var der en livlig Diskussion om Sommerens store Begivenhed: Lærlingestævnet i Roskilde.

### *Lærlingeafdelingen i Roskilde.*

Fredag den 29. April afholdt Typografernes Underafdeling i Roskilde Generalforsamling paa Fjordvilla. Formanden, *Adolf Larsen*, aflagde

Beretning, og omtalte herunder sidste Aars Sommerudflugt til Malmø, der havde været særdeles vellykket, og det faglige Møde i Februar, hvor K. A. Jørgensen, København, talte. Dette Møde havde man været meget glad for, og man opfordrede den nye Styrelse til at søge arrangeret flere lignende Møder. Sekretæren, *Otto Riis*, oplæste Forhandlingsprotokollen og Kassereren, *Edvard Petersen*, Regnskabet. Alle 3 Dele godkendtes enstemmigt.

Den nye Bestyrelse blev: Formand Verner Jensen, Sekretær Georg Wahsen, Kasserer Edvard Petersen, Revisor og Suppleant Hans Nielsen. Sommerudflugten vedtog man at søge arrangeret med et af Statsbanernes Udflugtstog til Svendborg. Til Slut omtaltes det store Lærlingestævne paa Arbejderhøjskolen den 10. Juli, og man vedtog at støtte dette efter bedste Evne og sørge for, at de udenbys Kammerater faar det mest mulige ud af denne Dag.

*Georg Wahsen.*

### *Lærlingeafdelingen i Nykøbing F.*

afholdt Lørdag den 30. April ordinær Generalforsamling. Punkterne: Protokol, Beretning og Regnskabet godkendtes. 4. Punkt: Roskildestævnet i Sommer affødte en større Diskussion. Foreningen havde indsendt et Andragende til Lokalafdelingen om et Beløb til Hjælp til Rejsen. Den viste sin Interesse for Lærlingene ved at yde Foreningen Tilskud paa Halvdelen af Rejsen til dem, der deltog. Ligeledes kunde Bestyrelsen meddele, at Trykker *Wachter*, Venstrebladet, havde tilbudt at yde 5 Kr. som Hjælp til Turen.

Under Eventuelt meddelte Formanden, *Erik Nielsen*, at han fra Typ. L. Chr. Nielsen, Typ. Stiftelse, Odense, havde modtaget en Samling Fagbøger som et Grundlag for Oprettelsen af et Fagbibliotek. Man enedes om at forsøge at faa det anbragt paa Centralbiblioteket, da det er vanskeligt at oprette et Privat-Bibliotek. Trykkerklubben havde velvilligst tilstillet os de indkomne Arbejder fra Drubins Trykkerkonkurrence, disse blev med Interesse gennemset, og Formanden sluttede Generalforsamlingen med at meddele, at Week-end Turene med Foreningens Lejr ved Tromnæs begyndte Lørdag den 7 Maj.

### *Lærlingeafdelingen i København*

afholdt Generalforsamling den 7. Maj i Rømersgade 22.

1. Protokollen oplæstes og godkendtes.

2. *Formanden* omtalte vore Fester og livlige Diskussionsmøder i Vinter. Der sporedes en stor Interesse for vore Diskussionsmøder, som alle havde været godt besøgte. Formanden henstillede til Kammeraterne selv at agitere for Foreningen. Ligeledes kan der fra Svendenes Side, paa de Trykkerier hvor der findes Lærlinge, som ikke er i Lærlingeafdelingen, gøres noget for at faa disse organiseret.

3. *Lundin* oplæste Regnskabet, som blev godkendt.

4. Styrelsen kom til at bestaa af: *Paul Petersen*, Formand, *Henry Halberg*, Sekretær, *Eugen Hansen*, Kasserer, *Flemming Madsen* og *Henning Steenberg*. *Erik Hansen* Suppleant.

5. *Formanden* omtalte vore Sommerudflugter, og gav en Redegørelse for Programmet til Sommerens store Begivenhed. Vore tyske Kammerater ankommer Lørdag d. 9. Juli til Roskilde, og d. 10. Juli samles Københavns og mange af Sjællands, Lollands og Falsters Lærlingeafdelinger til et Stævne med Breslau Lærlingeafdeling paa Roskilde Højskole. Søndagen tilbringer vi i Roskilde og Omegn, og om Aftenen tager vi til København med vore tyske Kammerater. Her skulde Tyskerne helst indkvarteres hos vore Kammerater, og vi beder dem, der vil have en tysk Kammerat boende hos sig i de tre Dage, Besøget varer, henvende sig til et af Styrelsesmedlemmerne eller paa Kontoret, Vestergade 5. Mandag, Tirsdag og Onsdag bliver der arrangeret Ture i Nordsjælland, Besøg paa Institutioner m. m. Onsdag Aften bliver der holdt en Afslutningsfest. Dette er i store Træk Programmet for Tyskernes Besøg, men et mere udførligt Program vil senere blive bekendtgjort gennem Typ.-Tid. Formanden opfordrede Kammeraterne til, hvis det var muligt, at tage Sommerferie i Ugen fra d. 9. til d. 17. Juli for at vi saa mange som muligt kunde repræsentere vor Afdeling og derigennem stabilisere vore udenlandske Forbindelser.

*Flemming Madsen* fremkom med et Forslag om, at vi skulde tage til Roskilde Lørdag Aften og overnatte i Telte, som flere Kammerater stillede til Raadighed. Vi kan saaledes faa Lejlighed til allerede Lørdag Aften at stifte Bekendtskab med vore tyske Kammerater.

6. *Formanden* fremkom med et Forslag om, at vi ligesom saa mange andre Lærlingeafdelingers Medlemmer skulde have et Emblem. Dette Forslag vakte stort Bifald hos Kammeraterne. Til Slut opfordrede Formanden til, at vi skulde bruge Spalten i Typ.-Tid. noget mere.

*Henry Halberg.*

## Kl. 1 paa Søndag

**(ikke Kl. 10) begynder Generalforsamlingen i Københavns-Afdelingen. Dagsordenen er, som det vil ses, meget omfattende, og det maa henstilles til Medlemmerne at give talrigt Fremmøde.**

**Styrelsen.**

## KØBENHAVNS AFDELING

### REGNSKAB FOR JANUAR KVARTAL 1932

INDTÆGT:

| | | |
|---|---|---|
| *Beholdning den 1. Januar 1932:* | | |
| Sætternes Privatkasse | 63.929,36 | |
| Trykkernes do. | 3.931,60 | |
| do. Begravelseskasse | 7.920,18 | |
| Kvindernes Privatkasse | 1.136,23 | |
| Lokalkassen | 153.636,49 | |
| Det særlige Fond | 32.472,71 | |
| | | 263.026,57 |
| *Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:* | | |
| Kontingent af heltbetalende | 74.673,90 | |
| do. halvtbet. | 7.848,90 | |
| do. mdl. Hjælpearb. | 4.890,90 | |
| do. Lærlinge | 348,90 | |
| Indskud | 281,00 | |
| Refunderet Krisehjælp | 43.406,84 | |
| Refunderet Understøttelse | 91,50 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 63.971,40 | |
| | | 195.513,34 |
| *Sygekassen:* | | |
| Kontingent | 35.365,40 | |
| Refunderet Understøttelse | 903,00 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 23.724,60 | |
| | | 59.993,00 |
| *Begravelseskassen:* | | |
| Kontingent | 4.022,90 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 2.877,10 | |
| | | 6.900,00 |
| *Lokalkassen:* | | |
| Kontingent af heltbet. | 11.804,55 | |
| do. af halvtbet. | 1.152,10 | |
| Renter | 1.551,07 | |
| Administration fra Sygekassen | 450,00 | |
| do. fra Begravelseskassen | 200,00 | |
| Refunderet Arbejdsløn | 552,92 | |
| Andre Indtægter | 35,00 | |
| | | 15.745,64 |
| *Det særlige Fond:* | | |
| Kontingent | 3.326,35 | |
| Renter | 702,36 | |
| Juleuddelingen | 175,00 | |
| Andre Indtægter | 27,73 | |
| | | 4.231,44 |
| Sætternes Privatkasse | 1.153,40 | |
| Trykkernes do. | 255,65 | |
| do. Begravelseskasse | 145,81 | |
| Kvindernes Privatkasse | 108,00 | |
| | | 1.662,86 |
| Balance Kr. | | 547.072,85 |

UDGIFT:

| | | |
|---|---|---|
| *Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:* | | |
| Understøt. p. St. à 4,00 | 41.980,00 | |
| do. à 3,50 | 5.323,50 | |
| do. à 3,25 | 367,25 | |
| do. à 3,00 | 40.962,00 | |
| do. à 2,75 | 3.366,00 | |
| do. à 2,50 | 5.887,50 | |
| Rejseunderst. à 2,75 | 874,50 | |
| Hjælpekasseunderstøttelse | 39.142,00 | |
| Fortsat Hjælpekasseunderstøttelse | 1.714,75 | |
| Brændselshjælp | 12.090,00 | |
| Krisehjælp | 43.406,84 | |
| Tillidsmandsunderstøttelse | 117,00 | |
| Skoleunderstøttelse | 267,00 | |
| Omflytningsbidrag | 15,00 | |
| | | 195.513,34 |
| *Sygekassen:* | | |
| Pengehjælp à 6,00 | 50.214,00 | |
| do. à 3,00 | 9.180,00 | |
| Lægeattest | 99,00 | |
| Administration | 450,00 | |
| Kontrol | 50,00 | |
| | | 59.993,00 |
| *Begravelseskassen:* | | |
| Begravelseshjælp | 6.700,00 | |
| Administration | 200,00 | |
| | | 6.900,00 |
| *Lokalkassen:* | | |
| Lønninger | 6.492,25 | |
| Porto | 325,00 | |
| Tryksager | 277,75 | |
| Møder, Lokaleleje og Husleje | 1.811,55 | |
| Brændsel, Belysning og Rengøring | 478,13 | |
| Telefon og Telegrammer | 356,53 | |
| Overf. til Sætterafdelingen | 50,00 | |
| do. Trykkerafdelingen | 198,80 | |
| do. Kvindeafdelingen | 79,56 | |
| Ekstra Hjælp til Rejsende uden Understøttelse | 300,00 | |
| Fagteknisk Samvirke | 463,70 | |
| Bladhold og Kontorartikler | 273,08 | |
| Fanen | 88,50 | |
| Juridisk Assistance | 182,20 | |
| Præmier ved Satskonkurrence | 125,00 | |
| Laur. Jensens Enke | 75,00 | |
| Undervisning af arbejdsløse | 3.849,70 | |
| Grafisk Revy | 176,00 | |
| Sagen Geisler | 750,00 | |
| Tilskud til Arbejdernes Idrætsforbund | 100,00 | |
| Udlagt Løn | 689,62 | |
| Filmsforevisning for arbejdsløse | 140,00 | |
| Andre Udgifter | 243,20 | |
| | | 17.525,57 |
| *Det særlige Fond:* | | |
| Ekstra Hjælp | | 6.171,50 |
| Sætternes Privatkasse | 50,00 | |
| Trykkernes do. | 198,80 | |
| do. Begravelseskasse | 100,00 | |
| Kvindernes Privatkasse | 79,56 | |
| | | 428,36 |
| *Beholdning d. 31. Marts 1932:* | | |
| Sætternes Privatkasse | 65.032,76 | |
| Trykkernes do. | 3.988,45 | |
| do. Begravelseskasse | 7.965,99 | |
| Kvindernes Privatkasse | 1.164,67 | |
| Lokalkassen | 151.856,56 | |
| Det særlige Fond | 30.532,65 | |
| | | 260.541,08 |
| Balance Kr. | | 547.072,85 |

København, den 26. April 1932.

*O. A. Lundin.*

Revideret den 10. Maj 1932.

*Carl Christoffersen.* *N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen.* *Carl Schnoor.*

## En hjertelig Tak

for venlig Opmærksomhed paa min 25-Aars Svendedag.

*Karl Schmidt.*

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Tidligere mangeaarige Lokalkasserer i Aarhus *H. P. Bergmann*, er i Fredags afgaaet ved Døden efter længere Tids Sygdom i en Alder af 71 Aar. Han vil være kendt af en stor Del Kolleger Landet over, dels for sin Deltagelse i flere Delegeretmøder, dels for sit joviale og muntre Humør og hans Evner til at skrive Viser ved festlige Lejligheder. I Begyndelsen af 90erne var han ogsaa Lokalformand i Aarhus. Han kom til »Aarhus Stiftstidende« i 1889, som Faktor, og var her til 1928, da han ophørte med at arbejde. *C. R.*

— Et af Københavns Afdelings kvindelige Medlemmer, Fru *Karen M. Jørgensen*, døde i Søndags efter en Operation, kun 30 Aar gammel. Afdøde havde lært hos Bøhm, var i nogle Aar fra Faget, men vendte for et Par Aar siden tilbage og arbejdede nu hos Bording, i Paragonafdelingen. Afdøde skal vistnok begraves paa Søndag, men vi maa henvise til Dagspressen.

*BREV* til ungarsk Medl., Louis Varga, henligger hos Lokalkassereren i Aarhus, Tietgens Plads 10.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18: Maj: Assens 250,00; Frederikshavn 100,00; Korsør 200,00. 19. Maj: Aarhus 2000,00; Odder 200,00; Ringsted 400,00; 21. Maj: Holstebro 300,00. 23. Maj: Haslev 200,00; Odense 2000,00.

København, den 24. Maj 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Poul Arne Emil Petersen, udl 1. 4. 32 i Standardtr. (arb. s. St.). Trykker Hans Viggo Rasmussen, udl. 8. 5. 32 i Andelstr. (arb. s. St.). Trykker Emil Wiberg Køldal, udl. 7. 5. 32 hos Lilja & Køldal (arb. s. St.). Trykker Alfred Hansen (Graf. Inst.). Trykker Harald Lerhøj Andersen, udl. 1. 5. 32 hos Andersen & Krogh (arb. s. St.). Paal. Ruth Kristine Nielsen, udl. 2. 5. 32 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.).

Aalborg: Paal. Dagmar Marie Nielsen. Frederikshavn: Sætter Aksel Milton Rasmussen, udl. 1. 5. 32 hos Vogelius.

### TILTRAADTE

København: 2560 Carl Gornitzka fra Rønne (Dyva & Jeppesen). 1767 Ejner Christensen fra Rejse (arbl.). 1771 Axel Hammer fra Rejse i Pl.

Aalborg: 3020 Kaj Werner Sørensen (Militær), 6604 Niels A. Kronborg Nielsen (Militær). Fredericia: 7254 Svend Sørensen (arbl.). Kolding: 3882 Peter Høj (Jydske Tidende), 7928 Ejnar Topholm (Fr. Lumbye). Ringsted: 3168 Peter Larsen (Venstres Folkeblad, Sorø). Sønderborg: 6914 Poul M. C. Jensen (Militær), 6406 Niels A. Grønwald (Militær). Vejle: 3438 Louis Jørgensen (syg). Viborg: 3253 Knud A. Laursen (arbl.).

### FRATRAADTE

København: 4248 Viggo Jensen paa Rejse. 1521 Svend Mikkelsen paa Rejse. 3963 Ivar Kessler paa Rejse. 1565 Johannes Christensen paa Rejse. 1688 Godtf. Frederiksen paa Rejse. 2473 Ellen Hansen til Kv. Arb. Forbund.

Aarhus: 7952 P. J. Liebetrau Hansen paa Rejse. Esbjerg: 7284 Peter B. Petersen til Kolding (arbl.). Fredericia: 3882 Peter Høj til Kolding i Pl. Kalundborg: 3378 C. E. Holmberg paa Rejse. Kolding: 7939 Børge Hansen paa Rejse, 7928 Ejnar Topholm paa Rejse, 7254 Svend Sørensen til Fredericia (arbl.). Middelfart: 7442 P. Frithjof Pedersen paa Rejse. Stubbekøbing: 6280 Hans R. Hansen paa Rejse. Vejle: 7975 Chr. Lundager Petersen til Fredericia (Militær). Viborg: 3126 P. Dybdal paa Rejse, 7891 Anders Pedersen paa Rejse. 7095 Robert Jensen paa Rejse.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 3276 Janus Rasmussen (Egm. H. Petersen).

DØDE

København: 2043 Karen Jørgensen (Bording). Aarhus: 3508 H. P. Bergmann.

**Typografernes Cykle-Club**

Søndag den 29. Maj: **Herløv.**
Mødested: Sct. Hans Torv *Kl. 10.* (3 e)

**Typografernes Syge-Hjælpekasse.**

Grundet paa Bortrejse finder Ind- og Udbetaling Sted **Tirsdag den 31. ds. Kl. 7—9** i Stedet for Fredag den 27. ds.
(13 f) *Kassereren.*

**BLADSÆTTERKLUBBEN I KØBENHAVN**

afholder sin aarlige Frokosttur Søndag den 12. Juni. Mødested ved Jægersborg Hotel Kl. 11½. Betalingen er 2 Kr. pr. Deltager, Klubben yder det sædvanlige Tilskud. Indtegningen sker hos Inkassatorerne, som senest 9. Juni bedes meddele Deltagerantallet til Kassereren, Jens Hansen, »Dagens Nyheder«. (11)

## ANNONCER


**For Lærlinge** har jeg paa Lager Regnebog for Lærlinge, Kr. 1,50; Haandbog for unge Sættere (en glimrende Lærebog ved Undervisning), Kr. 3—; Grafisk Lommebog, Kr. 2—; Skitsering, Kr. 2,25.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**En dygtig, erfaren Maskinsætter**
kan faa Plads straks. Dagbladet »Sydvestjylland«, Esbjerg. (94)

**Sætter-Faktor**
kan faa Plads i et moderne Bog- og Akcidenstrykkeri i Jylland. Maa være kendt med moderne Typografi og Bogarbejde og maa kunne deltage i Arbejdet og selvstændigt lede Sætteriet. Billet mrkt. »95« modt. Ekspeditionskontoret.

**Typograph Sættemaskine,**
Model A, byttes med middelstor Hurtigpresse. Billet mrkt. »96« modt. Ekspeditionskontoret.

**E.L. SATSSKIBE**
er de bedste og billigste • Fremstillet paa eget Værksted
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS — ERIK LEVISON — GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 a)

**Høve Strand.**
Enhver Typograf er altid en velkommen Gæst. Spisetiderne er som sædvanlig og The Kl. 8 Aften. Stor ny Veranda og elektrisk Lys.
*Fru Signe Larsen,*
Pensionatet pr. Asnæs. (92)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnesgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmaterial, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann**
(29)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
**Grafisk Fagforretning**
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**Arbejdernes Livsforsikring** tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(23) Prags Boulevard 4 ².

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 3. JUNI 1932 59. AARGANG


## TEGNEUNDERVISNING

I »Typ.-Tid.«, Nr. 21, findes en Artikel i Lærlinge-Spalten, hvori Paul P. Petersen med Adresse til mig skriver om »en Irettesættelse til de unge Kritikere, som har vovet at kritisere Spørgsmaalet«.

Hvis Paul P. Petersen har et saa ømfindigt Sind, at han mener, at »udenforstaaende« forveksler en Vejledning med en Irettesættelse, maa han i Fremtiden undlade at foranledige en Vejlednings Fremkomst. Dernæst maa jeg gøre opmærksom paa, at det af Paul P. Petersen citerede Udtryk »de unge Kritikere« ikke forekommer i min Artikel i »Typ.-Tid.«, Nr. 17, hvorimod der ordret staar, »at Kritikerne endnu staar ved Begyndelsen af deres Uddannelse«.

Hvad der foranledigede min Artikel var den manglende Forstaaelse af Tegneundervisningens Betydning, som tydeligt og klart er udtrykt i Lærlinge-Spalten i »Typ.-Tid.«, Nr. 13. For nærmere at præcicere dette skal jeg citere de paagældende Steder. Det hedder: *». . . . Hvad disse mange Tegnetimer skal gøre godt for, forstaar vi ikke . . . . Formaalet med den geometriske Tegning kan man ikke give os nogen Forklaring paa . . . . noget saa uinteressant og betydningsløst for os som geometrisk Tegning . . . . Undervisningen i Frihaands- og geometrisk Tegning staar for os som noget uforstaaende«.*

Disse Citater er Sagens Kerne og viser med al Tydelighed, at Paul P. Petersen og Typograflærlingen i Vestjylland ikke forstaar den elementære Tegneundervisnings Betydning. Naar Paul P. Petersen saa bliver vejledet og faar forklaret Undervisningens Formaal, opfatter han dette som en Irettesættelse, ganske vist i Forbindelse med »udenforstaaende«, men hvem er »udenforstaaende« i denne Sag?

Det glæder mig dog, at Paul P. Petersen i »Typ.-Tid.«, Nr. 21, fastslaar Tegneundervisningens Betydning med disse Ord? *».... At man ved Siden af den faglige Udvikling ogsaa maa søge at bibringe sig Tegnekundskaber i Læreaarene er givet. . . . Tegning maa afgjort høre med til Skoleundervisningen«.* Den manglende Forstaaelse i Nr. 13 er ændret til det modsatte i Nr. 21. Dermed er Hensigten med min Artikel naaet, og den er altsaa ikke skrevet forgæves.

Det er meget muligt, at Undervisningens Detailler kunde være bedre (hvilket jeg forøvrigt hverken har skrevet for eller imod), men det ændrer intet ved den geometriske Tegneundervisnings Formaal, som er at give enhver Lærling, ligegyldigt om han er Typograf, Gartner eller Smed, den fornødne Færdighed i at bruge Tegnerekvisitter (Blyant, Lineal, Trekant og Passer) samt Øvelse i Nøjagtighedstegning og Optrækning med Tusch. Før disse Færdigheder er naaet, kan Lærlingene ikke med det rette Udbytte deltage i Undervisningen i Fagtegning.

For de Lærlinge, som har faaet en højere Skoleuddannelse, er det vel ikke saa morsomt igen at skulle beskæftige sig med Begyndelsesgrundene i geometrisk Tegning, men da der, saavidt jeg ved, ikke undervises i geometrisk Tegning i Københavns Kommuneskoler udenfor Mellemskoleklasserne, og da de fleste Lærlinge ikke har gennemgaaet Mellemskolen, saa maa Lærlingene nødvendigvis forberedes paa dette Omraade. Undervisningsplanen kan desuden kun tilrettelægges efter Middelmands Evner og ikke efter Over- eller Undermands.

Min Interesse for Spørgsmaalet er ganske naturlig, idet jeg ved Svendeprøvernes Aflæggelse Gang paa Gang har Lejlighed til at konstatere, hvor uheldigt de Lærlinge er stillet, som ikke har haft Lejlighed til at faa Undervisning i Tegning (Geometrisk Tegning, Frihaandstegning og Fagtegning). Især gør denne Mangel sig gældende ved Udførelsen af den frie Opgave, Akcidensen. Lærlingen mangler Overblik og kan ikke præcis opdele Tryksagen, saa denne bliver klar og let overskuelig, fordi de ikke er i Stand til at overføre den tænkte Idé til Papiret ved Hjælp af Blyanten. Resultat bliver, at disse Lærlinge ændrer og ændrer i deres Sats, tager Aftryk efter Aftryk og efter at have spildt en Masse Tid, som paa dette Tidspunkt er kostbar for dem, naas der i Forhold til den anvendte Tid og det meget Arbejde kun et ringe Resultat, hvorimod de Lærlinge, som har faaet den nødvendige Tegneundervisning, arbejder meget lettere og mere planmæssigt og faar langt bedre Resultat.

For mit Vedkommende er Diskussionen om dette Emne hermed afsluttet.

*Viggo Hansen.*

## POLITISK DIKTATUR

Det har været til at forudse, at den Dag vilde komme, da den stærke Fagbevægelse med sine stærke Organisationer vilde blive generende for den *politiske Magt* — Regeringen. Ganske simpelt fordi de to store Faktorer lever efter to forskellige Principper.

Det, der nu er forestaaende under Forligsmandens Formynderskab og efter politisk Tilskyndelse, har forsaavidt ikke ret meget at gøre med fagorganisatoriske Interesser eller Formaal, men er en snild Taktik i Bestræbelserne for at faa den generende *Magt* taget fra Fagorganisationerne, saaledes, at det bliver den *politiske Magt*, der i Fremtiden skal være den afgørende for Fagorganisationernes Aktion.

»Berlingske Tidende«, der er et godt Talerør for Forligsmanden, har peget paa, at det netop burde være saadan. Det maatte være den politiske Regering, som maatte være den afgørende i de opstaaende Storkonflikter. Og det er et sjældent Træf, at det netop er Arbejdsgiverne, der har stærkt inspireret De samvirkendes Ledelse til at gaa ind paa den diktatoriske Form for Ordning af Overenskomster i Fremtiden, selv om Hr. Langkjær taktisk blinkende med det ene Øje ikke er *helt* forvisset om, at den af Arbejdsgiverne ønskede Ordning bliver akcepteret lige med de vons.

Dog tror jeg, at den af Samfundets saa fortjente Forligsmand ogsaa her vil have en »heldig Haand«.

Sigv. Hellberg har frem for mange af os andre saa forfærdelig let ved at skifte politisk Skjorte. Og hans Udredning af Demokrati berettiger ham mindst til en Professortitel. Der er bare den kedelige Hage ved Doceringen, at han forveksler *politisk* Demokrati med *fagligt* Demokrati.

Det *Demokrati*, han er saa rørende enig med Arbejdsgiverforeningen om, er og bliver, hvor godt han end parfumerer det, i sin Færdiglavning *Diktatur*.

Vi er da ikke mere bæløjede, end vi *har* set og *kan* se, at Fagorganisationernes Aktion maa rette sig efter det politiske Samfundshensyn. Her skal ikke diskuteres, om det er rigtigt eller ej, men det *skal konstateres*, at saadan er det, og det er det, man tilstræber. Men det interessante er, at det altid er Arbejderorganisationens Afslag i Løn, der kan redde Samfundet. Vi saa jo, at de 4000 Slagteriarbejdere ved at slaa 2 Kr. af om Ugen — ialt 8000 Kr. — reddede Samfundet fra Undergang, endskønt man skulde mene, at det ikke betød meget paa et ugenligt Budget paa 6 Millioner Kr. hjem fra England. Saa nær har Samfundet vist ikke været ved sin Undergang længe.

Nej, det Sigv. Hellberg nu er inspireret til Ordfører for, er, hvis Tanken bliver til Virkelighed, *Diktatur*. Medlemmerne bliver ganske vist fri for at bekymre sig om Dagen og Vejen. Vi faar jo bare Meddelelse om, at nu er Tarifen saadan fra den og den Dato og den varer saa og saa længe.

Hele Sigv. Hellbergs Udredning er set med politiske Øjne. Det er Storpolitik og ikke Fagpolitik. Og vil han være fuldt ud konsekvent, kan han lige saa vel ophæve de forskellige Forbundsrammer, og saa lade den »kompetente« Forsamling afgøre det hele efter *en* Linie, fordi de enkelte Fagforbunds Egenartethed med Løn- og Arbejdsforhold bliver helt underordnet. Det afgørende bliver, hvad Hovedkvarteret mener foreneligt med Samfundshensyn og Stat.

Naar Udviklingen er naaet dertil, saa er det ikke Medlemmernes Skyld, men de Organer, vi har skabt. Og her er Hellberg uomtvistelig ærlig, efter at have øst vældig op med »demokratiske Boller«, naar han siger, at hvis vi ikke anerkender hans »demokratiske« Form for Løsning af Konflikt- og

Lønspørgsmaal, saa vil »stærkere Magter føle sig tvunget til at gøre en Ende paa det uden at spørge om Selvbestemmelsesretten«.

Politisk Diktatur?

Hver Ting har sin Begrænsning — ogsaa Demokratiet! Sigv. Hellberg! Skal vi saa være enig om, at det er et rent *Maglspørgsmaal.* *Sørensen-Kjeld.*

## HVEM SKAL GARANTERE?

Hvordan stiller Du dig til Spørgsmaalet om 40-Timers Ugen?

Det var en i Forretningen ansat Kontormand, der rettede dette Spørgsmaal til mig forleden, og jeg svarede omgaaende, at det var jeg naturligvis gevaltig med paa.

Den gode velmenende Mand udviklede derpaa nærmere, hvilke Goder en saadan Arbejdstid vilde medføre for os alle — Statens og Kommunernes Byrder vilde blive mindre, Skattetrykket vilde lettes og saa godt som alle vore arbejdsløse vilde finde Beskæftigelse, og — sluttede han — hvilken uhyre moralsk Betydning vilde det ikke faa for alle dem, der nu er henvist til ufrivillig Lediggang.

— Ja, det er altsammen saa sandt, svarede jeg — men har Du tænkt over, hvorledes Spørgsmaalet skal løses med Hensyn til det økonomiske? Hvem skal betale Omkostningerne ved den forkortede Arbejdstid?

— Det maa Arbejderne gøre. Produktionen taaler ikke at blive yderligere belastet. Her i vor Forretning arbejder 10—12 Mand. Med Indførelsen af 40 Timers Ugen vilde her blive Plads til to nye Arbejdere, og det vilde betyde en Lønreduktion paa ca. en Sjettedel.

— Eller med andre Ord — indskød jeg — en ugenlig Lønforringelse af fra 12—15 Kr.

— Ja, men saa vilde I kunne spare jeres Bidrag til Arbejdsløshedskassen, og Skatterne vilde ogsaa blive mindre — indvendte han.

— Det vilde kun blive en Brøkdel af Tabet. Men lad os nu forudsætte, at Arbejderne bragte dette Offer af Kollegialitets- og Solidaritetshensyn — hvorledes vilde man da kunne garantere os for, at de nyantagne fremtidig vilde blive holdt i Arbejde? Hvem kunde sikre os imod, at Principalen ikke, naar der var gaaet nogen Tid, ved Hjælp af nye tekniske »Fremskridt« vilde kunne »undvære« ikke alene de nyantagne, men maaske endog nogle af de gamle Arbejdere? Den eneste Realitet, Arbejderne i saa Fald havde faaet ud af deres Offervillighed, var altsaa — en ret betydelig Lønreduktion!

Min uorganiserede Ven saa lidt paa mig, og idet han gik sagde han: *Den Garanti skulde naturligvis gives.*

Men *hvorledes* — det fik jeg ikke at vide.

*Fr. N.*

## DEN RØDE ENHEDSFRONT!

Sigv. Hansens Artikel og det Spørgsmaal, han stiller mig i Nr. 19 af Typ.-Tid., viser tydeligt, *hvem* det er der har Skyklapper for Øjnene; thi det er heldigvis længe siden, man har set en Artikel, som indeholder saa mange Urigtigheder og Fraser — for ikke at udtrykke sig kraftigere — end netop denne.

Jeg vilde ikke have svaret paa denne Artikel, hvis ikke der var stillet mig et konkret Spørgsmaal; thi hele Artiklen vil hos enhver tænkende Kollega blive stemplet som Kommunistforskrækkelse. Du følger glimrende i dine »store« Føreres Fodspor.

Du sjofler »Arbejderbladet« og skriver bl. a. at dette angriber Arbejderne og Kammeraterne, du maa læse Bladet daarligt; thi hvis du læser ordentlig, vil du se, at Angrebene er rettet mod Førerne indenfor Fagbevægelsen og indenfor Socialdemokratiet, som flere Gange har svigtet Arbejderne. Jeg kan f. Eks. nævne Kjærbøls Gennemtvingelse af Overenskomsten sidste Aar (3 Afstemninger), Skotøjskonflikten og Jernindustriens Kvinder (de sidste blev, trods Afstemning, tvungen i Arbejde af Alvilda Andersen, Formanden for kvindeligt Arbejderforbund.

Jeg vil raade dig til at holde Hjernen lidt mere kold, naar du læser »Arbejderbladet«, og jeg tror, at det er ved at gaa op for mange Arbejdere, *hvem* der arbejder for Arbejderklassens Interesse: Socialdemokratiet eller Kommunistisk Parti!

Tilslut dit Spørgsmaal! Jeg vil definere det saaledes: *Leve den røde Enhedsfront* betyder Arbejderklassens Samling under de røde Faner til Kamp mod det kapitalistiske Samfund for Gennemførelsen af Socialismen.

*Eigil Hansen.*
384.

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København afholder sin sidste Læseaften i denne Sæson *Mandag den 6. Juni Kl. 8* i Lokalerne Nørrevold 90 (Foren. af 1860).

I Forbindelse med Læseaftenen vil der i den lille Sal blive arrangeret en

*Udstilling af Tryksager*

omfattende bl. a.: 54 Udkast og Tryk af Faktor H. Bonde, Kbhvn., en Samling Annoncer fra Walter Falk, Stockholm, Lærlinge-Satskonkurrencen fra Odense, nogle Udkast og Tryk af Typ. Viktor Peterson, Kbhvn., et Udvalg af Tryksager fra J. Strandbygaard, Skjern, Satseksempler fra J. H. Schultz, Kbhvn., Elevarbejder samt en Konkurrence for yngre og ældre Lærlinge i Aarhus. Endvidere et Udvalg af Trykprøver fra Egm. H. Petersen og Bianco Luno.

Kolleger, som er i Besiddelse af smukke Sats- og Trykprøver fra den daglige Praksis eller særprægede Ting fra festlige Lejligheder, opfordres til at stille disse Tryksager til Raadighed til Brug ved Udstillingen og Cirkulation.

Til Udstillingen saavel som til Læseværelserne er der Adgang for alle Medlemmer af Københavns Afdeling, hvorfor der forventes talrig Tilslutning.

*

*Bladsætternes* Opmærksomhed henledes paa omstaaende Annonce angaaende Besøg i »Berlingske Tidende« og Skovturen.

## IKKE SPILDTE KRÆFTER

I en Tid, hvor Arbejdsløsheden er uhyre, Landbrugets Rentabilitet udelukket bl. a. paa Grund af faldende Priser paa Verdensmarkedet for Produkterne, og hvor det ene alvorligere Problem efter det andet dukker op, er det heldigvis et Særsyn at se en lærd og sikkert alvorlig Mand skrive om noget saa betydningsløst som: Om Kommaer — betydningsløst med Hensyn til Tidens Problemer, men afstedkommende en uhyre Forvirring i den hidtidige Tegnsætningsmaade i vor Retskrivning.

I en Kronik i »Politiken« af 15. Februar skriver Professor emer. ved Københavns Universitet, Hr. Dr. phil. O. Jespersen: »Nedenstående hjertesuk har det længe ligget mig på sinde at komme frem med ved en eller anden lejlighed. Skulde det ikke være muligt at komme bort fra den utålelig pedantiske brug av (ja, saadan skriver Professoren virkelig!) komma som omhyggelig indøves i skolerne og praktiseres av de fleste forfattere?«

Naar man ved, hvilket Arbejde Forfattere, Journalister, Lærere, Elever (det er vist unødvendigt at tilføje: Sættere ikke undtaget) har haft med at faa det nuværende System banket ind i Bevidstheden, det System, som efter Professorens egen Udtalelse »omhyggelig indøves i skolerne og praktiseres av de fleste forfattere« og altsaa i overvældende Grad *har vundet Hævd* — saa skulde man tro, at her var noget at glæde sig over, noget fælles, noget alle gør — efter bedste Evne (ingen kan jo blive saa ferme som d'Herrer Eksperter, men — det gaar jo alligevel rigtig godt endda). Dog nej — nu skal det laves om — altsaa efter Hr. Professorens Mening; men det er vist ogsaa den eneste. Selve Artiklen havde jeg ventet vilde blive modtaget som eller benyttet til et lille rask Diskussionsgrundlag; men ikke en Gang den Ære blev den beskaaret. Mig bekendt er Artiklen sunket tilbunds under almindelig »Ubemærkethed« fra de skrivendes Hær. — —

Og godt det samme. Jeg vil nemlig heri se et lille Tegn paa Mishag mod den af og til anmassende Sagkyndighed: Her kommer jeg — mit System er meget bedre, uden at gaa ud fra, at en Dag kan der møde en anden med visse Indvendinger derimod — og saa har vi Spillet gaaende med Forvirring og Splid — til ingen Verdens Nytte.

Hvis vort Tegnsætningssystem efter de vældige Genvordigheder med Tilegnelsen er kommet i almen Hævd, tør man nok tvivle om Betimeligheden af at skulle lave det hele om.

Det har ikke manglet paa Skoser og Vittigheder fra Intelligensens Side indbyrdes, hvis en mindre kyndig, f. Eks. en jævn Arbejder i en Skrivelse kommer til at forvanske Meningen enten ved forkert Tegnsætning eller ved Udeladelse deraf. Der bliver himlet op om Mangel paa Kultur, Uddannelse o. m. a. (her ses bort fra selve Stavefejl; den »moderne« Stavemaade haaber jeg ved en anden Lejlighed at faa belyst). Og en Kontorassistent f. Eks. skulde nok faa i en god Mening, hvis han tillod sig at sige, at han havde sit »private« System.

Og det *er* rimeligt, da vi *er* i Besiddelse af et »officielt« System.

Det er derfor et sørgeligt Tidens Tegn, at en Professor mener, det er formaalstjenligt at bryde ud og begynde for sig selv. Og det vilde efter min Formening være i høj Grad paa sin Plads, om en saa radikal Sproglærd nøjedes privat i Skrivelser og Breve og i de videnskabelige Cirkler at lufte sin Idé, som offentlig — indtil den er blevet saa gennemdrøftet og har vundet en saadan Enstemmighed blandt Sprogets Eksperter, at en officiel Ændring kan søges indført — kun kan skabe Forvirring ved at frembringe Tvivl om, at den hidtidige Gerning med Indøvelsen af Tegnsætningen har været spildte Kræfter.

Det har den nemlig vist sig *ikke* at være, eftersom den i overvældende Grad har vundet Hævd og som saadan giver et glædeligt Udtryk for Fællesskab i Tider, hvor saa uendeligt meget skiller.

København, 24. April 1932.

*Emil L. Sømberg.*

## PINSETUR TIL SVERIGE

Typografernes Cykle-Club har hvert Aar i Pinsen en 2-Dages Cykletur. Disse Ture plejer gerne at gaa til de nordsjællandske Skove og Byer. I Aar gik Turen til en Forandring til Sverige.

Pinsemorgen mødtes en Flok morgenduelige og glade Kolleger med Damer ved Landskronabaaden, indstillet paa, at faa saa meget ud af de to Dage som muligt i det smukke Skaane. Efter en smuk Overfart til Landskrona via Hveen, spurtede Klubben straks afsted ind i Landet mod den lille By Svaløf. Her kom den medbragte Frokost rigtig til sin Ret efter en Tur paa ca. 20 km. Efter et Hvil paa et Par Timer

gik det atter videre, denne Gang mod Röstånga. Inden Röstånga var naaet, dukkede Söderåsens Sydspids op i Horisonten, og vi begyndte allerede at beundre den meget smukke Natur. Det skulde imidlertid blive endnu smukkere. Da Röstånga først var passeret og Vejen gik mod Skäralid, havde vi hele Tiden Söderåsen inden for Synsvidde paa vor venstre Side — et ualmindeligt smukt Syn. Efter Middagen paa Ljungbyhed Hotel muntrede Deltagerne sig paa forskellig Vis til ud paa Aftenen, og da man trætte oven paa Dagens mange Indtryk skiltes for at gaa til Ro, var alle enige om, at smukkere Tur vanskeligt findes.

2den Pinsedag startedes kort efter Morgenmaaltidet. Meget skulde endnu ses. Turen gik igen til Skäralid, og en meget smuk samt anstrengende Fjeldtur til Fods helt op til Kobberhatten gav en glimrende Appetit til Frokosten. Saa afsted til Röstånga med den ejendommelige og smukke Odensjøn. Her saavel som i Skäralid fik vi rig Lejlighed til at beundre de svenske Folkedansere, som med deres spraglede Dragter satte Kulør paa Hembygdfesterne. Fra Röstånga gik Turen atter tilbage til Landskrona og derfra med Damperen hjem til København.

En ualmindelig smuk Tur var slut. Alle vendte hjem fyldt med Skønhedsindtryk af den storslaaede Natur. Et Minde af Værdi var føjet til mange tidligere, hvor Kammeratskabet har været den fremherskende Faktor.

— Typografernes Cykle-Clubs Pinsetur er overstaaet, men T. C. C. kører hver Søndag Sommeren igennem mindre Ture i Københavns Omegn, Juli undtaget, hvor enhver Kollega med Dame altid er velkommen. Tag Madpakken i Lommen, kør ud i den skønne Nutur med T. C. C. og nyd den friske Luft, som vi ikke til Hverdag faar for meget af. Hvorhen Turen gaar kan hver Uge ses i Annoncerne i Typograf-Tidende. *G. F.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingestævnet.*

For godt en Maaned siden tilsendte Udvalget, som har med Tilrettelæggelsen af Stævnet at gøre, Cirkulære ud til 14 Lærlingeafdelinger paa Sjælland, Fyn og Lolland-Falster, og i den forløbne Tid har Udvalget modtaget Svar fra Størsteparten af disse, idet de har meddelt, at de vil deltage ved Stævnet den 10. Juli paa Roskilde Arbejderhøjskole. Der mangler dog Besked fra et Par enkelte Afdelinger paa Fyn og Sjælland, og de paagældende anmodes herigennem om at sætte sig i Forbindelse med Udvalget.

Man havde kun regnet med Deltagelse fra Øerne, men Udvalget har i disse Dage faaet Meddelelse om Deltagelse fra Esbjerg Lærlingeafdeling.

Om 1½ Maaned skal Stævnet holdes, og der maa paa nuværende Tidspunkt sættes alle Kræfter ind, for at Stævnet kan blive saa vellykket som mulig. *P.*

*

Som det fremgaar af Referaterne fra Lærlingeafdelingerne og de direkte Henvendelser fra Afdelingerne, har Stævnet paa Roskilde Højskole vundet god Tilslutning, og der er saaledes Grund til at vente en god Dag for Deltagerne.

Naar der spørges, om Lærlingene fra de Byer, hvor der ikke er særlig Underafdeling, kan deltage, kan vi oplyse, at selvfølgelig er enhver Lærling indenfor Faget velkommen, ligesom vi gør opmærksom paa, at der ikke skal betales nogen Art af Entrè. Endvidere forventer vi, at Repræsentanterne fra Lokalafdelingerne deltager i Turen og bistaar de unge paa enhver Maade ved Tilrettelæggelsen af Turen. Da Udvalget en af de første Søndage holder endnu et Møde for Tilrettelæggelsen af Sagen, vil der derefter komme nærmere Meddelelse her i Lærlingespalten, saa alle Deltagere kan være fuldt underrettet.

Vi ses altsaa den 10. Juli i Roskilde!

P. U. V.

*Chr. Jensen Petersen,*
Formand.

## KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. *O. A. Lundin*, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Karl Sørensen*. — Hr. *O. A. Lundins* Beholdning var Kr. 224.263,28, som fordeler sig saaledes:

| | | |
|---|---|---|
| Obligationer og Aktier | Kr. | 107.461,75 |
| Sparekassen | - | 115.182,56 |
| Kassebilag | - | 992,00 |
| Kontant Beholdning | - | 626,97 |
| Ialt | Kr. | 224.263,28 |

og hos Hr. *Karl Sørensen* var Beholdningen Kr. 2.734,155,45 som fordeler sig paa følgende Maade:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Arbejdsløshedskassen: | | | |
| Statsgældsbeviser | 100.000,00 | | |
| I Sparekassen | 677.126,38 | Kr. | 777.126,38 |
| De øvrige Kasser: | | | |
| Obligationer | 230.432,00 | | |
| Prioriteter | 231.696,07 | | |
| Aktier | 60.500,00 | | |
| Depositum (D.F.D.S) | 500,00 | | |
| Sparekassen | 1.430.698,59 | | |
| Kassebilag | 2.135,00 | | |
| Kont. Beholdning | 1.067,41 | - | 1.957.029,07 |
| Ialt | | Kr. | 2.734.155,45 |

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 24. Maj 1932.

*Carl J. Christoffersen.* *N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen.* *Carl Schnoor.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren Hr. *Peter Jensen* forefandtes:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer | Kr. | 96.200,00 |
| I Sparekassen | - | 9.399,14 |
| Kontant | - | 364,26 |
| Bilag | - | 361,40 |
| Ialt | Kr. | 106.324,80 |

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 25. Maj 1932.

*Carl J. Christoffersen.* *Niels Nielsen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

BOG- OG AKCIDENSSÆTTERKLUBBEN I KØBENHAVN

afholdt Fredag den 6. Maj Diskussionsmøde med Emne: »Arbejdsløshed — Arbejdsdeling«. Formanden *K. A. Jørgensen*, bød Velkommen paa Klubbens og de Arbejdsløses Vegne, og gav derefter en Oversigt over det, der havde givet Anledning til Mødet, bl. a. de Røster, der var kommet til Orde for Arbejdsdeling — uden at man egentlig var klar over, hvorledes dette skulde finde Sted, — anbefalede, at de, der var Tilhængere af Arbejdsdelingen, tog Ordet og forklarede det. — *Svend Johansen* talte mod Arbejdsdelingen, der vilde have til Følge, at Arbejderne vilde blive dem, der kom til at bære Byrderne og anbefalede, at Kollegerne ved den kommende Tarifrevision rejste Kravene om Forkortelse af Arbejdstiden med Lønudligning og en Løsning af Overarbejdsspørgsmaalet. — *Zuschlag* gav en Skildring af de Arbejdsløses Kaar og mente, at den bedste Løsning vilde være en Arbejdstidsforkortelse, men indtil det skete, maatte de Arbejdsløse have Erstatning i Form af Understøttelse. — Derefter havde en lang Række Talere Ordet, bl. a. *O. Tverkou, N. Chr. Hansen, Johs. Larsen, Bergstrøm, Th. Holst, Eigil Hansen, Calberg* og Afdelingens Formand, *Sigv. Hellberg*, hvis Betragtninger faldt i Traad med Artiklen i »Typ.-Tid.«. — Følgende af *Tverskou* stillede Resolution vedtoges:

»Mødet den 6. Maj 1932 af arbejdende og arbejdsløse Kolleger henstiller til Københavns Afdeling at kræve 6 Timersdagen ved den kommende Tarifrevision«.

Mødets Dirigent var *V. Willadsen.*

— Tirsdag den 10. Maj afholdt Klubben Medlemsmøde til Drøftelse af Forslag til Delegeretmødet. Det vedtoges at indsende Forslag til Udtalelse imod Begrænsning af Medlemmernes Bestemmelsesret i Løn- og Arbejdsvilkaar, om Modernisering og Forbedring af »Typ.-Tid«, bl. a. med mere internationalt Stof, samt Forslag til Tillidsmandsregler for hele Landet. *sj.*

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Søndag d. 22. Maj ekstraordinær Generalforsamling paa Den ny Forsamlingsbygning.

Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og *Magnus Hansen* valgtes til Dirigent.

Under Punkt 1 Forslag til Delegeretmødet stillede Bestyrelsen Ændringer og Tilføjelser til Lovenes Paragrafer 42, 45, 53 og 57, som efter nogen Diskussion vedtoges.

Under »Eventuelt« meddelte *Formanden*, at Bestyrelsen vilde anbefale Deltagelse i den paatænkte Johan Snell-Udstilling her i Byen til Efteraaret. Udgifterne vilde skønsmæssigt beløbe sig til 100 Kr.

*L. Chr. Nielsen* gav yderligere Oplysninger om Udstillingen, som han mente vilde vække stor Interesse.

Derefter diskuteredes et lokalt Spørgsmaal, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. *M.*

## NÆR OG FJERN

*JUBILÆUM.* Lørdag den 4. Juni kan Typograf, *C. O. Madsen*, Odense, fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse paa »Fyns Social-Demokrat«.

C. O. Madsen lærte Faget paa »Sorø Amtstidende« og kom i 1903 til Odense, hvor han arbejdede paa »Odense Avis«, indtil han fik Ansættelse paa »Fyns Social-Demokrat«.

C. O. Madsens Interesse for Organisationsarbejdet medførte, at han i 1913 blev valgt til Kasserer for Odense Lokalafdeling. Denne Stilling bestred han indtil 1918. I 1926 valgtes han til Afdelingens Formand, og siden 1929 har han været Medlem af vort Forbunds Hovedbestyrelse.

Indenfor Kollegerne er C. O. Madsen meget afholdt, og selvfølgelig vil hans Jubilæumsdag ikke gaa ubemærket hen — hverken paa hans Arbejdssted eller i hans Hjem, Sdr. Boulevard 252.

*VICTOR PETERSENS MINDELEGAT* er for indeværende Aar tildelt Trykker Simon Gullander, Holstebro, til en Studierejse i Sverrig.

*VED DEN TRYKKERKONKURRENCE*, som Drubins Farvefabrik arrangerede i Vinter, er Førstepræmierne bleven tildelt *B. Fagerström*, Oslo, og *Simon Gullander*, Holstebro.

Fagerströms Navn vil ikke være ukendt her i Landet. Han er en baade fagligt og organisationsmæssigt set stærkt interesseret Kollega, som har skrevet Indlæg til »Grafisk Revy«, og desuden sender han jævnlig Korrespondancer til »Svensk Typ.-Tidning« om vore norske Kollegers Forhold.

*VÆRRE END HOS OS.* Af Hensyn til de rejsende gentager vi, at følgende Forbundsomraader er spærrede:

I *Belgien* er Arbejdsløsheden tiltaget i saa stor Udstrækning, at Fagforbundene ikke længere kan udbetale Rejseunderstøttelse, men at denne har maattet overtages af Staten.

I *Jugoslavien* har der i lang Tid hersket stor Arbejdsløshed i Faget, og desuden staar man overfor en Tarifrevision.

I *Østerige* er der en Arbejdsledighed paa ikke mindre end 30 pCt., hvorfor Typograferne har maattet foretage en betydelig Indskrænkning i Understøttelserne.

I *Polen* er Understøttelserne nedsat til det mindst mulige.

I *Ungarn* har man paa Grund af den store Arbejdsløshed nedsat Arbejdstiden til 6 Timer daglig med 25 pCt.s Lønnedgang. Tarifen udløb i Foraaret og er ikke bleven fornyet.

*DE REJSENDE* gøres herved opmærksom paa, at Lokalkassen i Korsør stadig er lukket og al Henvendelse til Kassereren er unyttig.

*TYPOGRAFERNES INTERNATIONALE.* Den udvidede Sekretariatskommissions næste Møde holdes i Dagene 26.—28. August i Luzern, hvor en Række vigtige Spørgsmaal vil komme til Behandling, bl. a. de som Følge af den store Arbejdsløshed foretagne Grænsespærringer samt Udbetalingen af Rejseunderstøttelse.

Afgiften for de Internationalen tilsluttede Forbund er for 1932 fastsat til 25 Schweizer-Centimer pr. Medlem aarligt.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

### FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

25. Maj: Esbjerg 500,00; Varde 200,00; Vejle 500,00. 26. Maj: Nyborg 500,00; Silkeborg 400,00; Viborg 400,00. 27. Maj: Hjørring 300,00. 31. Maj: Fredericia 500,00; Marstal 50,00; Randers 500,00; Sønderborg 300,00.

København, den 31. Maj 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Emil Sørensen. udl. 18. 5. 32 hos Brd. Marcher (arb. s. St.). Trykker Vilhelm Ewald Larsen, udl. 23. 4. 32 i Nørrebros Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Georg A. C. Jacobsen, tidl. Medlem (Berl. Tidende). Paal. Grethe Kirsten Christensen, udl. 22. 5. 32 hos Chr. Cato (arb. s. St.).

Faaborg: Sætter Karl Rasmussen, udl. 1. 6. 32 i Faaborg Avis. Slagelse: Sætter Holger Tripsen Larsen, udl. 15. 5. 32 hos Nielsen & Svendsen.

TILTRAADTE

København: 6538 Tage Nielsen fra Rejse (arbl.). 7080 Peter Andersen paa Rejse (arbl.). 7411 Poul Hesselholdt fra Holbæk (arbl.). 7679 Edmund Hansen fra Rejse (arbl.). 1521 Sv. Mikkelsen fra Rejse (Politiken).

Kolding: 7284 Peter Bentzen Petersen (arbl.). Fredericia: 3882 Peter Høj (arbl.). Nyborg: 7622 Anders Axelsen (C. Schønemann). Odense: 7509 Marius W. W. Hansen (arbl.). Skjern: 1132 Johs. Christensen (J. Strandbygaard).

FRATRAADTE

København: 1722 Kaj Hansen paa Rejse. 163 Kaj Sørensen paa Rejse. 1953 Erik Krogh paa Rejse. 6799 Jul Jensen til Rønne. 7982 Lundsbjerg til Holbæk (arbl.). 1588 Hans Eliasen paa Rejse. 7539 Carit Petersen paa Rejse. 4 Holger Bech paa Rejse. 4105 Carl Palkjær paa Rejse. 7319 E. Frandsen til Aalborg (arbl.). 119 E. Munkeboe til Fabriksarbejderne.

Aabenraa: 7509 Marius Vilh. Hansen til Odense (arbl.). Aalborg 7629 Sv. Aa. Rasmussen paa Rejse. Aarhus: 6739 Jørgen Fischer paa Rejse. Esbjerg: 6228 Hans J. Nielsen paa Rejse. Fredericia: 7254 Svend Sørensen til Kolding (arbl.). Herning; 3438 L. J. Jørgensen til Vejle (syg). Kolding: 3882 Peter Høj til Fredericia (arbl.). Lyngby: 4141 Hans Chr. Schrøder paa Rejse. Løgstør: 3471 Gunnar Knudsen paa Rejse. Skjern: 7826 Bernh. Th. Lunddahl paa Rejse. Svendborg: 7256 Peter Marius Hansen til Æroskøbing i Pl. Varde: 7633 R. V. Laursen.

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 3276 Janus Rasmussen (Egm. H. Petersen).

E.L.
SÆTTERI-MØBLER
er anerkendte som det eneste moderne Træmateriel til Sætterier
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
ERIK LEVISON
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 b)

### Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 3. d. M. Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

*Medlemsmøde* afholdes Fredag d. 10. Juni Kl. 8 i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76. Alle københavnske Trykkeriarbejdere indbydes.

*Dagsorden:* Forslag til Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet. *Styrelsen.*

### Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 5. Juni: **Bøllemosen.** Mødested: Sct. Hans Torv *Kl. 10.* (3 f)

### Typografernes fagtekniske Samvirke i København.

Sidste Læseaften i denne Sæson afholdes *Mandag den 6. Juni* Kl. 8 i Lokalerne i Stueetagen Nørrevold 90 (Foren. af 1860). I den lille Sal arrangeres en *Udstilling af Sats- og Trykprøver* (se under Klub-Meddelelser).

Adgang for alle Afdelingens Medlemmer.

### Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag den 6. Juni Kl. 7½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

### BLADSÆTTERKLUBBEN I KØBENHAVN

afholder sin aarlige Frokosttur Søndag den 12. Juni. Mødested ved Jægersborg Hotel Kl. 11½. Betalingen er 2 Kr. pr. Deltager, Klubben yder det sædvanlige Tilskud. Indtegningen sker hos Inkassatorerne, som senest 9. Juni bedes meddele Deltagerantallet til Kassereren, Jens Hansen, »Dagens Nyheder«.

Fredag den 10. Juni Kl. 1 aflægges samlet *Besøg i »Berlingske Tidende«* for at bese Virksomheden. — Talrig Tilslutning forventes. Mød præcis! (11)

## ANNONCER

**Satz- und Druckmusterheft 1932.**
Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ring eller skriv og Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Pladsen besat.**
Tak for Tilbudene.
(98) *Sydvestjylland, Esbjerg.*

**Bogtrykkeri købes.**
Bogtrykkeri købes straks. Opgiv Pris, Omsætning, samt Mindsteudbetaling. Billet mrkt. »97« modtager Ekspeditionskontoret.

**Høve Strand.**
Enhver Typograf er altid en velkommen Gæst. Spisetiderne er som sædvanlig og The Kl. 8 Aften. Stor ny Veranda og elektrisk Lys.
*Fru Signe Larsen,*
Pensionatet pr. Asnæs. (92)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kollegier 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmaterial, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 KØBENHAVN DEN 10. JUNI 1932 59. AARGANG


## KAMPEN OM KRONEN

Der synes nu atter at være faldet lidt Ro over vor stakkels Krone.

Det Attentat, der nys blev rettet imod den af Højre og Venstre i Fællesskab, endte heldigvis med en Fiasco, som oven i Købet gjorde Attentatmændene til Grin for hele Menigheden.

De var blevet bondefanget — sagde de. Ja, det er slemt, særlig for et Par nybagte politiske Førere. Som om ikke Bondefangeriet alle Dage har været en af de fineste Egenskaber for en Politiker! Det var jo ikke for intet, at I. C. Christensen blev tegnet med en Ræv siddende bag Øret. Og det er sikkert med Vemod og Savn, Venstres Vælgere i denne Tid mindes deres gamle hedengangne Fører.

Men at Kampen for en Nedskæring af Kronen vil ophøre med dette Nederlag, er der ingen Grund til at tro. De besatte L. S. Mænd skal nok sørge for, at dette ikke sker, og ved deres Agitation drive de to konservative Partier frem til Handling.

Der kan efterhaanden blive ret hyggeligt her i Landet, hvis Kronen — vor Værdimaaler — skal drages ind i den daglige Strid mellem de politiske Partier, mellem de forskellige Klasser og Erhvervsgrupper, og tvinges op og ned med de skiftende Regeringer.

Rent bortset fra den Fortræd, en yderligere Nedskæring af Kronen kan bringe over os udenrigspolitisk set, kan Arbejderklassen ikke tavse se paa disse Nedskæringsbestræbelser og slaa sig til Ro med en Henvisning til og Tro paa, at den Historie klarer Regeringen nok. Her behøver Regeringen al den Opmuntring og Støtte vi kan yde den. Thi det er en Sag, der i høj Grad kommer os ved og vil berøre vore Interesser.

Der hersker nemlig indenfor Arbejderne en vis Ligegyldighed overfor dette Spørgsmaal. Og Aarsagen er lige til. Den hidtidige Nedskæring paa ca. 25 pCt. har vi jo ikke mærket synderligt til — endnu, fordi Prisen paa Fødemidler paa Grund af Overproduktion eller rettere manglende Købeevne i Udlandet er saa lav. Men der er vel ingen Tvivl om, at dette Forhold ret snart vil forandres, ved en Indskrænkning i Produktionen, og da er det saa sikkert som Amen i Kirken, at Prisstigningen vil komme i en mærkbar Grad. Og for mange af de udenlandske Varers Vedkommende har den jo allerede begyndt.

Enhver Arbejder, og alle med dem beslægtede, bør derfor forstaa, at hvis det lykkes at gennemføre en yderligere Forringelse af Kronen — L. S. Mændene vil jo helt ned paa 50 Øre — da vil Arbejderklassen inden længe befinde sig nede i en Elendighedstilstand som vi skal helt tilbage til de første Aar under Verdenskrigen for at finde Magen til.

Og saa kan vi begynde for fra.

*Fr. N.*

## LANGKJÆRS FARVEL

Bogtrykker Langkjær har holdt sin sidste Tale — vel at mærke som Arbejdsgiverforeningens Formand. Thi i Følge Bladet »Arbejdsgiveren« er han ingenlunde til Sinds at »lægge op«. Det var ingen træt Mand, der forlod Formandssædet, skriver Bladet i sit Referat fra Foreningens Generalforsamling forleden, og for at understrege dette nærmere vedtog Generalforsamlingen at udnævne Hr. Langkjær til livsvarigt Medlem af Arbejdsgiverforeningens Repræsentantskab og Hovedbestyrelse.

Hvorledes det forholder sig med Aarsagen til Formandsskiftet, véd vi ikke. Om *de* vil faa Ret, som mener, at det betyder en skarpere Kurs og at Hr. L. ikke ønsker at være Topfigur under en saadan Udvikling, vil Tiden formentlig give Svar paa.

Adskilligt i den afgaaede Formands Udtalelser kunde tyde paa, at Arbejdsgiverforeningen stiler mod en Storkamp i Lighed med 1899, og at denne da vil komme til at dreje sig bl. a. om Fagenes Selvbestemmelsesret.

Hr. Langkjær udtalte saaledes med Henblik paa De samvirkende Fagforbunds Stilling:

. . . Det er paa høje Tid, at Arbejderorganisationerne søger at ændre deres Organisationsformer, saa at Forhandlerne kan være nogenlunde sikre paa, at det Resultat, man kommer til, ogsaa virkelig er et Resultat.

Med hvilke Midler De samvirkende Fagforbund vil erhverve den *tabte* Myndighed tilbage, kender jeg ikke; men at det er paatrængende nødvendigt ikke mindst for Arbejdernes egen Skyld snarest at bringe Klarhed over dette Spørgsmaal, behøver jeg vist kun at paapege.

Hr. Langkjær husker fejl her. De samv. Fagforbund har aldrig haft større Myndighed med Hensyn til Afslutning af Arbejdsoverenskomster end nu, og der kan derfor ikke være Tale om nogen *tabt* Myndighed. Det, Arbejdsgiverforeningen ønsker, er en *udvidet* Myndighed for Arbejdernes Hovedorganisation og en Ophævelse af den Urafstemningsret, der er lige saa gammel som Fagforbundene.

Hr. Langkjær fortsætter saa sine Betragtninger i følgende Vendinger, der kunde tyde paa Lyst indenfor Arbejdsgiverforeningen til at gentage Eksperimentet fra 1899:

. . . Snart skal det vise sig, om det er muligt her i Danmark gennem fredelige Forhandlinger at naa til et Resultat, som begge Parter kan være tjent med.

Den Situation, vi i Øjeblikket befinder os i, fører ad mange Veje mine Tanker tilbage til det betydningsfulde Aar 1899. I Aarene forud var Arbejdsforholdene udartede, saa det var blevet uafviselig nødvendigt at kræve dem mere regelbundet og gennemføre loyal Respekt overfor Voldgiftskendelser. At vandre videre under de da herskende Tilstande blev almindelig anset for at være umuligt.

Man valgte den Gang at etablere Lockouten, lægge det ekstra Pres paa, som Virksomhedernes Lukning var, og sige til den modvillige Modpart: Nu har vi standset, og vi gaar ikke i Gang igen, før Forholdene er ordnet paa rimelig Maade. Og saaledes skete det.

Ligesom i 1899 og de nærmeste Aar før dette Aar er Arbejdsforholdene ogsaa nu paa væsentlige Omraader udartede, saa det er tvingende nødvendigt at finde en bærende Ordning, ikke mindst i økonomisk Henseende. De sidste Aar har bragt os en meget betydelig Opsamling af Overenskomstvanskeligheder og Arbejdsroen truende Divergenser, og de meget store Depressionsvanskeligheder, der knuger de største Dele af vort Erhvervsliv, har gjort Nødvendigheden af en Omordning, der er bæredygtig et godt Stykke ud i Fremtiden, mindst lige saa stærk som den, der raadede i 1899.

Jeg har jo mere end een Gang, selv om det er sket uden at gaa i Detailler, givet Udtryk for, hvilke Krav det er, vi stiller. Først og fremmest maa vi have Lønningerne tilpasset paa et saadant Niveau, at vi ikke skal staa tilbage i den udenlandske Konkurrence.

Men under Hensyn til de stærke Svingninger og Rystelser af økonomisk Art, som med korte Mellemrum gaar hen over Verden og ogsaa over vort Land, kan vi dog ikke slaa os til Ro med, at den Tilpasning, der i Øjeblikket er den fornuftige, med Nødvendighed maa vedblive at være dette ret længe. Og samtidig med, at vi for Arbejdsroens Skyld ønsker fleraarige Overenskomster, maa vi da søge gennemført en Reguleringsmetode, hvorved det kan gøres muligt at imødegaa økonomiske Rystelser. Formentlig maa det ske ved Hjælp af en automatisk Regulering af Pristalskarakter. . . .

. . . Saa vil de maaske spørge mig: Hvad saa? Det turde imidlertid endnu være lidt for tidligt at besvare dette Spørgsmaal, men saa meget kan jeg i hvert Fald sige allerede nu som min Mening om en saadan Situation: da har vi kun eet at sætte vor Lid til, et fast, ubrødeligt og urokkeligt Sammenhold, thi da vil Sammenholdet kunne komme til at staa sin Prøve. . . . .

Lad os hertil føje det Ønske, at ogsaa Arbejderne maa forstaa Sammenholdets Betydning, naar den Dag kommer, da Arbejdsgiverforeningen vil søge at sætte os Stolen for Døren.

Meget tyder paa, at den kommer sammen med Foraarets Gry.

*Fr. N.*

## ANSVAR — DISCIPLIN

En af Hjørnepillerne i den moderne Fagforeningsbevægelse er Disciplinen. Uden den gives ingen alvorlig Fagforeningsbevægelse, ingen Resultater i den økonomiske Interessekamp. En Sammenslutning af Mennesker til Varetagelse af deres materielle og ideelle Interesser vilde være dømt til at strande, hvis ikke en af de første Betingelser var stram Disciplin — skriver »Helvetische Typographia«.

Hvad forstaar Fagforeningsmanden med Disciplin? Efter videnskabelige Begreber betyder Disciplin Tugt, Mandstugt. Medlemmerne selv vilde vel fortolke Ordet Disciplin som Underordning af egen Vilje og Anerkendelse af Forbundslovene, Beslutningerne fra Forbundsstyrelsen, Afdelingsstyrelsen o. s. v. Endvidere af de Instanser indenfor Organisationerne, som er sat til at varetage de fælles Interesser. Organisationens Vilje er for den fagorganiserede bestemmende for hans Optræden. Den indordner han sig under. Takket være det Demokrati, som er herskende i Organisationslivet, er det let at holde Disciplin indenfor Rækkerne.

Men er Disciplin altid og overalt en tvingende Nødvendighed? Det er Møjen værd at tænke over dette. Disciplin er Løsenet dér, hvor det drejer sig om Kamp med Vaaben, en Kamp, hvor Sejrherren faar alle Fordele. Under en saadan Kamp gaar man skaanselsløst frem mod alle, som bringer Usikkerhed ind i Rækkerne, og som ikke til sidste Blodsdraabe lyder Førerne. Bliver der ikke holdt Jerndisciplin, saa er Kampen tabt.

Det hører med til almen Dannelse at have Kendskab til de »glorrige« Sejre baade fra gammel og ny Tid. Aarsagen til disse Sejre var den jernhaarde Disciplin, som herskede, og Feltherrerne blev altid forgudet som de største og mest værdifulde Mennesker.

Men Fagorganisationen fører ikke Kamp med Vaaben i Haand, og de, som deltager i denne Kamp, tænker ikke i første Række rent egoistisk. Det nuværende kapitalistiske Systems Resultater er den store Arbejdsløshed, Nød og Forbitrelse, og i mange Tilfælde er Virkningerne af den Art, at de nok kan sammenlignes med de bitreste Kampe fra gammel Tid. Men Arbejderklassen er nødt til, trods al Nød, at rejse sig mod sine Undertrykkere, fordi den sulter, fordi den fryser, fordi den vil have Sol og Luft og menneskelige Lønvilkaar, og dette er den egentlige Drivkraft og bunder fra en endnu større Nød — Selvopholdelsesdriften. Med fuld Ret føler ogsaa den økonomisk og kulturelt undertrykte Arbejderklasse, at vi er Mennesker med samme Behov og Trang til at leve lykkeligt som de, der nu har alle Fordele af de bestaaende Samfundsforhold.

*Menneskerettigheder* taler man og skriver saa meget om, og denne Ret kræver vi. Vi vil ikke være Slaver, ikke Arbejdsdyr.

Den lidende Menneskehed er det, som giver sig Udtryk i Lønkampene, i Demonstrationerne, i Revolutionerne, i gammel og ny Tid, man kæmper for sin Livsret. Men denne Kamp kan man ikke føre frem til Sejr med de gamle Vaaben, som de nuværende Magthavere betjener sig af, naar de vil underkue deres Modstandere. Det er sikkert, at ydre Disciplin alene vil være et daarligt Middel i Kampen mod Kapitalisterne, men lige saa sikkert er det, at en stram Disciplin ogsaa er nødvendig i den Kamp, som Fagorganisationen maa føre. En Kamp, som ikke alene gaar ud paa Lønforhold, Forkortelse af Arbejdstiden, bedre social Lovgivning, men som hver Dag forsøger at indprente Medlemmerne, at der maa en *økonomisk* og *aandelig* Revolution til for at Forholdene skal blive anderledes.

En Menneskehob kan ikke opbygge en ny Verden ved *Tvang*, og udisciplinær Tænkning og Virksomhed bringer bare Kaos. Gennem Tvang alene bliver Menneskene kun Cirkusheste. Den store Masse uden nogen som helst Disciplin kan optræde som en Flok gale Hunde.

Fagorganisationen trænger i højeste Grad til Disciplin, og vi er nødt til at benytte den efter bedste Evne. Men vor Disciplin er i enhver Henseende en anden, maa være en anden end den, som praktiseres af vore økonomiske Modstandere. *Vor Disciplin hviler paa Ansvar.*

Hvad forstaar den fagorganiserede med dette? At enhver er sig bevidst, at det ogsaa i Kampen mellem Menneskene gælder at at tage Hensyn til *alles* Vel. Derfor kæmper han ikke alene for sig selv, men ogsaa for de andre, ja, til og med for dem, som endnu ikke har Rede paa, at Livet er en alvorlig Kamp. At gøre Menneskeslægten ædlere og mere fuldkommen, det er Maalet, og dette Syn maa vi tilegne os, hvis vor Tilværelse overhovedet skal have Mening og Maal. Naar de flest mulige af Proletariatet har dette Maal for Øje, først da bliver Arbejderklassen uimodstaaelig og Menneskehedens vaagne Samvittighed.

Disciplin maa før eller senere virke mod sin Hensigt, hvis ikke de, som arbejder og kæmper, har Rede paa, hvad Kampen gælder. At appellere til Disciplinen nytter ikke, hvis ikke Organisationens Medlemmer har *en fast Overbevisning*. Resultatet kan da blive, at Aktioner, Strejker og lignende kommer ud af Sporet og det hele bliver Sammenbrud. Smaaligheder, Biting bliver pustet op til Livsspørgsmaal, fordi ærgerrige Personer vil have deres Syn gennemført.

Det er ikke Førernes Magtbud, der holder de fagorganiserede sammen — Tvangen kan heller ikke nytte i Længden. Heller ikke Sulten, men den ledende Tanke er: *Vi hører sammen!* Det beror paa hver enkelt af os! Og vort fælles Livsmaal er: Vi bygger en ny Verden med Retfærdighed for alle. Det forener os og former os til en levende Organisme, hvor hver enkelt finder sin Plads og Anvendelse efter Evne og Kræfter.

## FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

holdt den 31. Maj sin aarlige Afslutningsfestlighed paa Teknologisk Institut. Skolens Formand, Bogtrykker *Holger Meyer*, aflagde Beretning for Aarets Virksomhed og takkede Organisationer, Firmaer og Personer, som havde bidraget finansielt til Skolens Drift, ligesom han takkede Elever og Lærerpersonale for interesseret Arbejde. Skolen har haft en Stab paa 42 Lærere og et Elevantal paa 468.

Efter at Præmier var uddelt, holdt Finansminister *Bramsnæs* en kort, men smuk Tale til de unge og manede disse til fortsat Dygtighed.

I Festen deltog foruden Elever og Lærere et Antal Repræsentanter for Organisationerne.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### KØBENHAVNS AFDELING

afholdt Søndag den 29. Maj sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, indledede Generalforsamlingen med at mindes de i Kvartalets Løb bortgaaede Kolleger, hvortil Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig.

*Aa. Zuschlag* valgtes til Dirigent og *V. Zester* til Sekretær.

1. I sin Beretning dvælede Formanden særlig ved Arbejdsløsheden, som desværre havde holdt sig oppe paa en betydelig Højde, og der stilles saaledes store Krav til Arbejdsløshedskassen og til den særlige Fond. Af denne sidste var der i Kvartalets Løb foretaget to større samlede Udbetalinger med ca. 4,000 Kr. hver Gang foruden de sædvanlige personlige Understøttelser. Med Hensyn til de Arrangementer, der paa forskellig Vis var sat i Gang for de ledige: Daglokalet, Kursus og et Par Underholdninger, beklagede Formanden, at disse kun i ringe Omfang havde været besøgt af de ledige. Efter at have refereret en Del Sager, som dels havde fundet deres Afgørelse i Løbet af Kvartalet, dels endnu var løbende, sluttede Formanden sin Beretning med en kort Udtalelse om Problemet: Arbejdstidsforkortelse, idet han bl. a. henviste til, at De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde nylig havde behandlet Problemet.

Debatten under Beretningen blev ret langvarig og til Tider temmelig bevæget ved skarpe personlige Sammenstød. Pladshensyn, og ikke mindst mere vægtige Hensyn, forbyder et detailleret Referat heraf, dog skal nævnes: *W. Willadsen* besvarede Afdelingsformandens Kritik af de lediges svigtende Tilslutning til de forskellige Arrangementer. Yderligere stillede han Forslag til Udtalelse, i hvilken — under en vis Forudsætning — krævedes Styrelsesmedlemmet Gärtners Udtræden af Styrelsen. — *K. A. Jørgensen* fremdrog en Sag, foranlediget ved, at et Styrelsesmedlem i Styrelsen havde fremsat Paastand om, at Personalet paa et større Trykkeri skulde have indgaaet paa frivillige Lønreduktioner. I sin Egenskab af Tillidsmand for det paagældende Personale afæskede Taleren derfor det paagældende Styrelsesmedlem, *Soph. J. Nielsen*, en Erklæring om dette aldeles grundløse Rygte. *I. Gärtner* vendte sig skarpt mod den af Willadsen foreslaaede Resolution, som bl. a. krævede hans evt. Udtræden af Styrelsen. Sin ved en helt anden Lejlighed overfor Soph. J. Nielsen fremsatte Paastand om, at denne i 1930 i udstrakt Omfang havde deltaget i Overarbejde paa samme Tid, som han i Typ.-Tid. havde ført Pennen imod det, vilde han bestemt fastholde. *Soph. J. Nielsen* gjorde Rede for sin Stilling til den af K. A. Jørgensen fremdragne Sag: en Tillidsmand fra det omtalte Personale havde henvendt sig til ham og givet ham visse Oplysninger, som derefter havde foranlediget Taleren til i Styrelsen at stille en Forespørgsel herom; denne passive Forespørgsel, saa han nu, havde udviklet sig til at blive en *Beskyldning!* Sin Hjemmelsmands Navn vilde han kun opgive, dersom Generalforsamlingen forlangte dette. Den ovennævnte Beskyldning, som I. Gärtner havde fremsat overfor Taleren, maatte han — med Bemærkning om at have hele Personalet hos Langkjær bag sig — bestemt afvise.

I Debatten om ovennævnte to »Sager« deltog yderligere følgende Kolleger: *N. Chr. Hansen, W. Willadsen, Sv. Johansen, Carl Lauritzen,*

*Nic. Jensen, Aa. Zuschlag, Lundin, Axel Jensen* og *Henr. Eriksen.* — Generalforsamlingen vedtog sluttelig at overdrage begge Sager til Afdelingsformanden til nærmere Undersøgelse. Den af Willadsen stillede Resolution henlagdes. — *Ejnar Lassen* henstillede til Styrelsen at undersøge Mulighederne for Antagelse af ledig Arbejdskraft ved Dagbladenes Søndagsarbejde. — *Johs. Larsen* beskæftigede sig med Spørgsmaalene om Arbejdstidsforkortelse og Medlemmernes Selvbestemmelsesret, i hvilken Forbindelse han gik stærkt imod den i Forligsmandsforslaget af 1932 nedlagte Spire til Fratagelse af Medlemmernes Medbestemmelsesret ved Afgørelse af Overenskomsterne.

Efter at *Formanden* havde repliceret til de forskellige Talere, og herunder ogsaa erklæret sig villig til at medvirke til Undersøgelse af de rejste Stridsspørgsmaal, godkendtes Beretningen enstemmigt.

2. Kassereren, *Lundin*, oplæste Regnskabet, hvorunder han bemærkede, at det sikkert blev nødvendigt paa det kommende Delegeretmøde at beskæftige sig med Spørgsmaalet om *enten* en *Kontingentforhøjelse* eller en *Nedsættelse af Dagpengene* i Sygekassen. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

3. *Formanden* oplæste de indkomne Forslag (ialt 20) til Delegeretmødet og indstillede, at Generalforsamlingen — efter Sædvane uden Debat — billigede Forslagenes Oversendelse til Delegeretmødet, men saaledes, at Afdelingens Delegerede stod ganske frit overfor Forslagene. Indstillingen tiltraadtes.

4. a. *Fritz Johansens* Forslag om en ændret Affattelse af Bestemmelserne i Afdelingslovene vedr. Karantæne blev af Forslagsstilleren paa Henstilling fra Afdelingsformanden trukket tilbage under Hensyn til, at et omtrent ligelydende Forslag var fremsendt til Behandling paa Delegeretmødet.

*b. og c. Willadsens* Forslag om Ændring af Lovens Bestemmelse vedr. Valg af Næstformand vedtoges ved Haandsoprækning med sikker Majoritet ($^2/_3$ Majoritet af de tilstedeværende udkrævedes), efter at *Hellberg* havde trukket sit Ændringsforslag tilbage og — efter at have motiveret sin principielle Opfattelse — tilraadet Willadsens Ændring.

*d. Zesters* Forslag om en ændret Affattelse af Lovens Bestemmelse vedr. Sekretærens Virksomhed forkastedes ved Haandsoprækning.

5. Til Valg af Næstformand opstilledes følgende: *Mehr* (genopstilledes) og *Svend Johansen* og *Sophus J. Nielsen* (begge nyopstilledes). — I Henhold til fornævnte Vedtagelse udsendtes disse til skriftlig Afstemning blandt alle Afdelingens Medlemmer.

6. *Georg Petersens* Forslag om Etablering af en ugentlig Statistik over Overarbejdet bortfaldt, idet følgende af *Hellberg* stillede Ændringsforslag vedtoges: »Det paalægges Afdelingsstyrelsen med visse Mellemrum uden forudgaaet Varsel at kræve Statistik over det i den forløbne Uge paa hvert Trykkeri udførte Overarbejde, og det paalægges Tillidsmændene omgaaende og nøjagtigt at besvare Spørgsmaalene«.

7. *Aa. Zuschlags* Forslag om en mdl. Ekstra-Hjælp til arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse affødte en bevæget Debat. — *Hellberg* erklærede paa Styrelsens Vegne (med en enkelt Undtagelse), at man ikke kunde tiltræde Forslaget, som han iøvrigt efter dets Affattelse fandt unødvendigt, da man jo i Forvejen har den fornødne Bemyndigelse, nemlig i Afdelingslovens § 5, til Bevillinger af den særlige Fond. — *Emil Frederiksen* mente, at man under en eller anden Form maatte kunne imødekomme de arbejdsløse i deres Krav om Hjælp, idet han erklærede, at Aanden i det fremsatte Forslag havde hans Tilslutning. *W. Willadsen* efterlyste vore Repræsentanters i det offentlige Liv indtagne Standpunkter i Understøttelsespolitiken. — *Nilsson* mente, at de arbejdende godt kunde bære et Ekstra-Kontingent til yderligere Understøttelse af de ledige uden Understøttelse. — I Debatten deltog yderligere følgende: *Carl J. Christoffersen, Achton Møller, Willy Andersen, Lundin* m. fl. — og Debatten fortsattes endog efter, at Forslagsstilleren havde trukket sit Forslag tilbage. —

*Formanden* stillede derefter (under Henvisning til den fremrykkede Tid) Forslag om at udskyde Behandlingen af Resten af Dagsordenen til den ekstraordinære Generalforsamling, som skal afholdes i Juli Maaned. — Dette vedtoges, hvorefter Generalforsamlingen, som trods fint Sommervejr havde samlet henved 300 Kolleger, hævedes.

*Viggo Zester.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Sct. Hans Aften foretager Lærlingeafdelingen en Cykletur til Utterslev-Mose, hvor Aftenen tilbringes. Der bliver Baal, Fyrværkeri, Kaffedrikning m. m.

*Lærlinge-Stævnet*

paa Roskilde Arbejderhøjskole bringes i Erindring. Udførlig Program fremkommer i næste Numer af Typ.-Tid.

## REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
JANUAR KVARTAL 1932

### A. AFDELINGERNE

INDTÆGT:

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1932.... | 1.447,57 |
| Ordinært Kontingent ..... | 218.853,70 |
| Andre Indtægter ..... | 1.290,87 |
| Tilskud fra Hovedkassen..... | 147.904,63 |
| Balance Kr. | 369.496,77 |

UDGIFT:

| | |
|---|---|
| Rejseunderstøttelse ..... | 6.821,65 |
| Understøttelse paa Stedet ..... | 150.255,08 |
| Understøttelse af Hjælpekassen ... | 88.448,25 |
| Reservefondsunderstøttelse ..... | 117,00 |
| Sygeunderstøttelse..... | 92.881,25 |
| Begravelseshjælp ..... | 7.900,00 |
| Andre Udgifter ..... | 2.994,50 |
| Indsendt til Hovedkassen ..... | 18.476,60 |
| Beholdning den 31. Marts 1932 ... | 1.602,44 |
| Balance Kr. | 369.496,77 |

### B. HOVEDKASSEN

INDTÆGT:

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1932... | 2.977.994,10 |
| Renter..... | 6.260,32 |
| Indsendt fra Afdelingerne ..... | 18.476,60 |
| Kommunetilskud..... | 1.459,73 |
| Abonnement og Annoncer ..... | 140,23 |
| Balance Kr. | 3.004.330,98 |

UDGIFT:

| | |
|---|---|
| Tilskud til Afdelingerne ..... | 147.904,63 |
| Overfartsbilletter ..... | 419,50 |
| Typograf-Tidende ..... | 3.833,23 |
| Voldgiftsretten i København..... | 110,00 |
| Tilskud til »Grafisk Revy«..... | 455,50 |
| Belysning og Rengøring ..... | 259,91 |
| Kontorartikler ..... | 61,15 |
| Lønninger og Honorarer ..... | 5.537,50 |
| Rejseudgifter og Diæter..... | 1.911,10 |
| Porto ..... | 533,99 |
| Tryksager ..... | 420,75 |
| Telegram og Telefon ..... | 616,10 |
| Kontingenter ..... | 40,30 |
| Bogbinder..... | 91,00 |
| Nattevagt ..... | 45,00 |
| Nytaarsdusører ..... | 29,88 |
| Beholdning den 31. Marts 1932 .. | 2.842.061,44 |
| Balance Kr. | 3.004.330,98 |

København, den 1. Juni 1932.

*Karl Sørensen.*

## Tak.

En hjertelig Tak til alle, som glædede mig paa min 50-Aarsdag og Jubilæumsdag.

Odense, 6. Juni 1932. *C. O Madsen.*

## 50-AARS JUBILÆUM

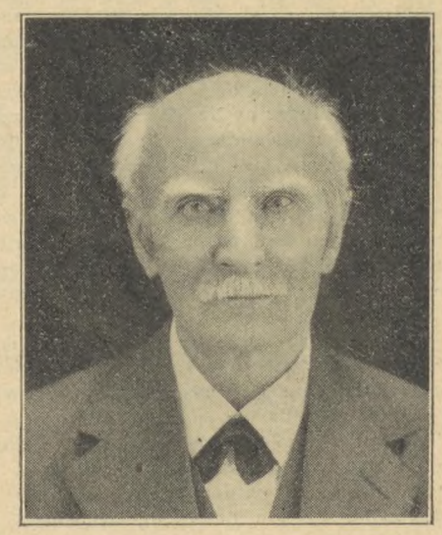

Faktor *E. Krakau* fejrer den 12. Juni sit 50-Aar Jubilæum som Medarbejder i Carl Allers Etablissement, Valby. Krakau fødtes 28. Jan. 1854 og kom i Lære hos Schultz 1868, efter at have været her i 4 Aar, tog han Plads som Forbundter hos Bogtr. Henriksen i Ravnsborggade og blev udlært 1873. Henriksen trykkede Social-Demokraten den Gang, og Krakau har saaledes været en af de første Sættere paa dette Blad. I 1882 begyndte Jubilaren i Illustreret Familie-Journal og har siden været beskæftiget i dette Firma, deraf 25 Aar som Faktor.

Indenfor Fagforeningsbevægelsen har Krakau hørt til de stille i Landet, men var dog en Tid i Begyndelsen af Halvfemserne Medlem af Bestyrelsen for Typografernes Fagforening.

Jubilaren, der altid har været en flittig og retlinet Kollega, vil i Dagens Anledning blive fejret af Principal og Kammerater.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Torsdag den 2. Juni afgik vor Kollega, Maskinsætter *J. B. Christensen*, »Horsens Folkeblad«, ved Døden. J. B. Christensen, der udlærte paa »Horsens Folkeblad« 1895, har kun virket paa dette Arbejdssted, først som Haandsætter og derefter i de senere Aar som Maskinsætter. Christensen, der var en stilfærdig og flittig Mand, blev angrebet af et Maveonde, som nu har revet ham bort i en Alder af 56 Aar.

Begravelsen foregik Mandag den 6. Juni paa Horsens Kirkegaard, hvor Afdelingens Fane sænkedes over hans Grav.

*80 AAR.* Fredag den 10. Juni kan et af vort Forbunds ældste Medlemmer, *Niels Jensen*, Lyngby, fejre sin 80-Aars Fødselsdag. Jensen har i mange Aar arbejdet hos Herdahl i Lyngby. Som yngre arbejdede han bl. a. i Berlingske Tidende og forskellige Steder i Provinsen. Niels Jensens Adresse er: Hyldegaardsvej 10, Charlottenlund.

*HANDLING MAA NU ØVES.* Ved Grundlovsfesten i Søndermarken i Søndags fremsatte Statsminister *Stauning* bl. a. følgende Udtalelser, der ikke er til at tage fejl af:

Naar Tusinder af arbejdsløse i disse Dage er afskaaret fra Hjælp, er det ogsaa Venstres og Højres Værk, thi i Landstinget ligger Forslag, vedtaget af Folketinget, som vilde give Hjælp, men Landstingsflertallet har hvilet paa Forslaget og hviler fremdeles.

Vi har vist Viljen til at bringe Hjælp. Kriseforliget, der sluttedes med de Konservative i Oktober, gav 16 Millioner fra Staten til de arbejdsløse og 33 Millioner til de trængende Husmænd og Gaardmænd . . .

Titusinder af Arbejdere, Husmænd og Gaardmænd er i Nød, og nu er det Tid, da Forhandling maa ende, og Handling øves. *Vi er rede*, der ventes paa Venstre, og der ventes paa Konservative. Hvad nøles der efter? Der bliver ingen Hjælp udenom de Linier, vi har angivet, og der bliver ingen ny Nedskæring eller Brandskatning af den ubemidlede Befolkning. De, der har Betalingsevne, maa først og fremmest bringe de Ofre, der er fornødne.

Man kan godt lave Ministerstorm og Erklæringskrig, man kan godt angribe Ministeriet *men vi har Flertallet i Orden*, og vi opfylder vor Pligt over for det arbejdende Folk, som over for Landet og Befolkningen iøvrigt.

Om faa Dage maa det være klart, hvad Landstingsflertallets Partier vil, og vil man ikke det, der er fornødent, vil Vælgerfolket faa Lejlighed til at give disse Partier en ny Belæring.

Til Landstingsvalg og om fornødent til Folketingsvalg gaar Vejen. Der skal være Orden i Landets Økonomi, og den Trang, som findes i dette Land, skal saa vidt muligt afhjælpes.

*UD I ØDELÆGGELSEN.* Finansminister *Bramsnæs* udtalte i sin Grundlovstale med Henblik paa en Krone-Nedskæring bl. a. følgende:

Den Tanke, at man kan redde et Lands Økonomi ved at nedsætte Landets Valuta er meningsløs. Det er aldrig sket. Og det er heller aldrig før sket, at et Land frivilligt har styrtet sig ud i den Elendighed, som en ødelagt Valuta er. Sker dette hos os, vil Danmark være det første Land, der bevidst styrter sig ud i Ødelæggelsen.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. Juni: Aabenraa 300,00; Korsør 300,00; Odder 300,00; Rudkøbing 300,00. 2. Juni: Frederikshavn 200,00. 3. Juni: Horsens 400,00; Nakskov 300,00. 6. Juni: Aalborg 1000,00; Holstebro 400,00.

København, den 7. Juni 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Poul Børge Vogelius Sørensen, udl. 31. 5. 32 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Sætter John Børge Back (udl. 25. 5. 32 hos G. Rasmussen (arb. s. St.). Trykker Orla Bjelke Bruus, udl. 21. 5. 32 hos Brd. Marcher (arb. s. St.). Paal. Gerda R. Knudsen, tidl. Medlem (Hertz). Hj.arb. Vetsera H. W. Zippler (Winther & Winther).

Nyborg: Sætter Hans Alb. Johs. Frederiksen, udl. 1. 3. 14 i Nyborg Avis (tidl. Medlem).

TILTRAADTE

København: 6228 Hans Nielsen fra Rejse (arbl.). 7585 Godtfred Breil fra Rejse (arbl.). 1027 Georg Winther fra Rejse (arbl.). 7373 Ludolf Nielsen fra Rejse (arbl.). 7629 Svend Rasmussen fra Rejse (arbl.). 6936 W. Hansen fra Rejse (arbl.). 2855 Alb. Christensen fra Rejse (arbl.). 6673 Daniel Naae fra Ringkøbing (Egmont H. Petersen).

Aalborg: 4442 Otto Mortensen (Aalborg-Posten), 7319 Emanuel Frandsen (arbl.). Aarhus: 3506 Otto Anesen (arbl.), 7232 Henry V. Jensen (arbl.). Kalundborg: 3378 E. Holmberg (syg). Skanderborg: 7064 Gunnar Christensen (Brix), 6127 Ejner Chr. Laursen (Brix). Skive: 6335 M. O. Brøndum (arbl.). Svendborg: 7256 Peter M. Hansen (arbl.). Viborg: 7095 Robert Jensen (arbl.), 3126 Peter Dybdal (arbl.).

FRATRAADTE

København: 824 V. Thomsen paa Rejse. 1799 Romeo Slemin paa Rejse. 2773 Willy Schmidt paa Rejse. 6595 Hans Rasmussen paa Rejse. 1938 Helge Honore paa Rejse. 1177 Poul Hansen paa Rejse. 1568 Egon Jensen paa Rejse. 2560 C. Gornitzka til Rønne (arbl.). 3443 Rasmussen til Holbæk (arbl.). 6538 Tage Nielsen til Herning (arbl.). 6082 Vilh. Petersen til Svendborg i Plads.

Aarhus: 6936 William Hansen paa Rejse, 6127 Ejner Laursen til Skanderborg i Pl. Esbjerg: 6335 M. Brøndum til Skive (arbl.), 7965 Hans O. Pedersen til København (arbl.). Faaborg: 3066 Viggo Nielsen paa Rejse. Fredericia: 7064 Gunnar Christensen til Skanderborg i Pl. Horsens: 6018 Niels Aage Nielsen paa Rejse, 4442 Otto Mortensen til Aalborg i Pl. Nykøbing F.: 4310 Broder Brodersen til Næstved (arbl.) Odense: 7989 Knud Rasmussen til Rudkøbing i Pl. Ringkøbing: 6673 V. D. Naae til Kbhvn. Skive: 6335 M. O. Brøndum til Odense i Pl.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 4102 Trykker Heinisch (Dansk Servietfabrik).

DØDE

Horsens: 6732 J. B. Christensen.

## Trykkeriarbejdernes Klub.

*Medlemsmøde* afholdes Fredag d. 10. Juni Kl. 8 i Kafé »Standseren«, Nørre Farimagsgade *76*. Alle københavnske Trykkeriarbejdere indbydes.

*Dagsorden:* Forslag til Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet. *Styrelsen.*

## Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 12. Juni: **Jægerhuset.** Mødested: Sct. Hans Torv *Kl. 10.*

Da Clubben har anskaffet et Foto-Album, opfordres Medlemmer, der har Billeder fra Turene, til at overdrage nogle af disse til Form., Rud. Johansen, Sankelmarksgade 17.

## Typografernes Sportsklub.

Idrætsmærkeprøve i Gymnastik Onsdag den 15. ds.

Tur til Julebæk Søndag den 26. ds. — Se næste Nr. (2 e)


**·E·L· SERVICE·**
*Hurtig Udrykning Dag og Nat*
**· ERIK LEVISONS ·**
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018-12783-12784-14823 · NATTELEFON AMAGER 908X.
(20 c)

ANNONCER
**Satz- und Druckmusterheft 1932.**
Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Faktor.**
Dygtig Fagmand, kendt med moderne Typografi og Bogsats, søger Pladsforandring. Billet mrkt. »99« modtager Ekspeditionskontoret.

**Høve Strand.**
Enhver Typograf er altid en velkommen Gæst. Spisetiderne er som sædvanlig og The Kl. 8 Aften. Stor ny Veranda og elektrisk Lys.
*Fru Signe Larsen,*
Pensionatet pr. Asnæs. (92)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 17. JUNI 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

### TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

*Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne.* Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 13. Juni 1932.

*Forretningsudvalget.*

## ÆRE DEN, SOM ÆRES BØR —

Til den herskende Krises mange skæbnesvangre Virkninger hører ogsaa den, at Begreberne om de sociale og politiske Forhold forvirres.

Tilsyneladende har de af Krisen skabte Forhold revet overende alt det, som vi har gaaet og troet paa vilde føre Menneskene frem til lykkeligere Tilstande, medens vore Modstandere synes at have faaet Ret.

Gennem Menneskealdre har Underklassen kæmpet for Frihed — politisk og økonomisk — men hvorhen vi end vender Blikket, møder vi det modsatte. Overalt bærer det mod Indskrænkning af den vundne Frihed og Indførelse af Tvangsforanstaltninger.

Det kan være trist at skulle indrømme det, men saadan er det.

Under den hele Begrebsforvirring maa vi imidlertid ikke glemme, hvem der i første Række har Æren af, at Verden er bleven ført ind i den Labyrinth, ud fra hvilken der ingen Vej er at øjne — nemlig Nationalisterne.

Vi kender dem saa godt, disse Godtfolk, som har taget Patent paa at værne Fædrelandets sande Interesser.

De findes overalt, i alle Lande, og alle Vegne har de ført deres ulyksalige Agitation for at isolere Landene, rejse Toldmure, kræve Beskyttelsesforanstaltninger for den hjemlige Industri for at holde de udenlandske Konkurrenter ude.

At man samtidig arbejder for Lønreduktioner (med dertil hørende Nedsættelse af Købeevnen) for at kunne sælge sine Produkter saa billigt som muligt i det Udland man selv vil holde ude, er en saa sindsvag Tankegang, at man maa ty til de gamle Molbohistorier for at finde et Sidestykke dertil.

Thi naturligvis lader Udlandet sig ikke narre. Det foretager selvfølgelig akkurat de samme Foranstaltninger for at værne sine Industriprodukter, og det Tidspunkt maa da naturnødvendigt indtræffe, hvor det hele gaar i Staa.

Og det er dertil vi nu er kommet — takket være disse »sande« Fædrelandsvenners Agitation.

Her i Landet kender vi dem under Navnet Højre eller konservative. Intet andet Parti har arbejdet mere ihærdigt for at føre os hertil. Og man maa vel kunne gaa ud fra, at disse Politikere befinder sig som Fisken i Vandet i denne Tid, hvor selv deres stærkeste Drømme om Told og Beskyttelse synes at skulle gaa i Opfyldelse.

Men der er Grund til nu, hvis Forholdenes Magt tvinger anderledes tænkende til at bøje sig for dette Vanvid, at minde om, at det er Patentpatrioterne, der har Æren, og det er deres Politik, der nu fejrer sine Triumfer!

Forhaabenlig er det Tidspunkt dog ikke fjernt, da de har løbet Linen ud og lidt mere livgivende og folkeopbyggende Ideer atter vil vinde Indpas i Verden.

*Fr. N.*

## IKKE »LEDER-DIKTATUR«, MEN DEMOKRATIETS SELVBEHERSKELSE

»Hver Ting har sin Begrænsning — ogsaa Demokratiet«, siger Sørensen-Kjeld i sit sidste Indlæg (»Typ.-Tid.« Nr. 23).

Hvis jeg maa forstaa Udtalelsen saaledes, at »hver Ting *maa have* sin Begrænsning — ogsaa Demokratiet«, og hvis S.-K. (hvad jeg vel tør gaa ud fra som givet) stadig ved »fagligt Demokrati« forstaar Retten for hver enkelt Faggruppe — stor eller lille, ja nok saa lille! — til for sit Vedkommende at forkaste eller vedtage et Forslag uden Hensyn til den øvrige Del af Arbejderklassen, saa kan der næppe være langt til *principiel* Enighed os imellem: Hver Ting bør have sin Begrænsning — ogsaa den enkelte Gruppes Mulighed for isolerede Standpunkters Fastholdelse.

Saa vil der tilbage kun være at fastsætte Sted eller Tidspunkt for denne Begrænsnings Indtræden.

Hvorfor maa der være en Begrænsning ogsaa for det omhandlede »faglige Demokrati«?

Fordi de enkelte Gruppers Forhold er i den Grad afhængige af Helhedens Forhold og ogsaa i den Grad vil kunne øve Indflydelse paa Helhedens Forhold, at Helhedens Interesser — Klassens Fællesinteresser — maa forlange sig respekteret af de enkelte Grupper.

Dèr ligger Begrænsningspunktet.

Hvem skal da afgøre, om Helhedens Interesse i den enkelte Situation forlanger Enkeltgruppernes Bøjen af eller Slaaen til?

Den organiserede Arbejdermasse selv i sidste Ende!

Er det ikke Vilkaaret for *alt* Demokrati, enten man taler om fagligt eller om politisk Demokrati —, at i sidste Ende maa Flertallet af alle de i Sagen interesserede træffe Afgørelsen — og Mindretallet rette sig derefter?

Eller kan S.-K. nævne mig nogen anden Form for Demokrati (Folkestyre, Flertalsstyre)?

Den *nuværende* Ordning er aldeles ikke demokratisk — udover det enkelte Forbunds, den enkelte Gruppes, Ramme. *Klassemæssigt* er der i den nuværende Ordning intet Demokrati, intet Flertalsstyre. Den nuværende Ordning vil naar som helst kunne hindre saavel en Afslutning som en Start paa en Situation.

Allerede for 10 Aar siden skrev jeg om dette Emne i »Typ.-Tid.« og krævede en stærk Centralisation paa demokratisk Basis. Der er saaledes paa dette Punkt ingen »Skjorteskiftning« sket for mit Vedkommende. Derimod har jeg arbejdet med at finde *Formen* for en Forening af Centralisation og Demokrati. At finde denne Form er ikke saa ligetil, men Formen *maa* findes, hvis Klassen skal kunne udvikle Evnen til at manøvrere og udøve Strategi i de faglige Kampe. Ethvert hæderligt Forsøg paa at finde denne Form burde mødes med Interesse. Gerne *kritisk* Interesse!

Jeg véd meget vel, at der er adskillige, som mener, at f. Eks. De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling uden videre skulde have Myndighed til at binde de enkelte Forbund uden at spørge de menige Medlemmer. Jeg tror ikke, en saadan Form vil have Bærekraft nok. Men jo mere de demokratisk indstillede Fagforeningsfolk vil hage sig fast i den nuværende *uholdbare* Ordning, jo større Fare kan der blive for, at *netop en saadan Form* (Generalforsamlingens Eneafgørelse) bliver den endelige.

Jeg har for mit Vedkommende forsøgt at gøre en positiv Indsats i Sagen ved gennem vort Forbund i Efteraaret 1931 til D. s. F.' Lovudvalg at fremsende hosstaaende Forslag. Hvad der er sket i Udvalget ved jeg ikke. Man har vist ikke kunnet blive enige om noget. Men jeg skulde tro, at kunde »Demokraterne« blive enige om at opgive frivilligt den nuværende ubegrænsede Ret til Isolation og samles om et Grundlag ikke alt for fjernt fra det, jeg har prøvet at skitsere, saa vilde heller ikke de saa stærkt omtalte Kompetenceforhandlinger under Forligsmandens Ledelse kunne

hindre os i at *opnaa Manøvredygtighed og samtidig bevare Medlemmernes Medbestemmelsesret.*

Mit ovenomtalte Forslag gik ud paa (foruden nogle af Realitetsændringen følgende redaktionelle Ændringer i andre Paragrafer) at ændre D. s. F.' Loves Paragraf 25, Stk. B, 3. Stk. saaledes:

»Generalforsamlingen kan *i Almindelighed* ikke afslutte Overenskomster, der angaar Løn- og Arbejdsvilkaar, paa de tilsluttede Organisationers Vegne eller mod deres Vilje, og Forretningsudvalget kan ikke deltage i Forhandlinger om saadanne Overenskomster, uden at de paagældende Fag er repræsenteret.

Under særlig omfattende eller alvorlige Konflikt-Situationer kan dog Generalforsamlingen afslutte Overenskomster ogsaa om Lønforhold for eet, for enkelte eller for samtlige tilsluttede Forbund og med bindende Virkning for disse, naar følgende Forudsætninger opfyldes: Generalforsamlingens Beslutning skal ske med mindst $^{2}/_{3}$ Majoritet af de paa Generalforsamlingen afgivne Stemmer (jfr. Par. 38) og Beslutningen skal derefter godkendes gennem en Afstemning i samtlige De samvirkende Fagforbund tilsluttede Forbund og Foreninger; disse bestemmer selv Formen for Afstemningen, men hvis denne foregaar gennem Repræsentation (paa Kongres eller lign.), beregnes det afgivne Antal Stemmer i Forhold til det Antal Medlemmer, som den enkelte Stemme repræsenterer (samme Princip som i nærv. Lovs Par. 38). Alle de afgivne Stemmer sammenlægges, og saafremt der blandt disse er et Flertal *for* Godkendelse af Generalforsamlingens Beslutning, er denne gyldig for alle af Beslutningen omfattede Forbund.«

*Motivering:*

»Overenskomst-Situationen i Foraaret 1931 og de store Vanskeligheder ved at faa denne afviklet viste, at det i visse Tilfælde under Hensyn til den samlede organiserede Arbejderklasses Interesser er nødvendigt, at der gives et Forum og en Form, hvorunder Klassens Flertalsvilje kan forlenes med besluttende og afgørende Myndighed.

Uden videre at lægge denne Myndighed i De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling vil formentlig støde paa stærk og maaske uovervindelig Modstand fra de enkelte Forbunds og disses Medlemmers Side og kan af flere Grunde være betænkeligt; Medlemmernes og Forbundenes Selvbestemmelsesret har sin Berettigelse indtil den Grænse, indenfor hvilken Helhedens Interesser ikke lider Skade. Derudover maa det være Helheden selv, der træffer Bestemmelse.

Jeg har derfor ment, at *en Kombination* af Generalforsamlingens og Forbundenes og disses Medlemmers Indflydelse kunde løse Problemet, og har derfor foreslaaet, at naar en Generalforsamling *med kvalificeret Majoritet* (ellers kunde jo en enkelt Stemme tænkes i første Omgang at gøre Udslaget uden Udsigt til senere Godkendelse) træffer Beslutning, og denne derefter forelægges *hele* den organiserede Klasses Forum og godkendes der *med almindelig Majoritet*, da maatte Beslutningen være bindende, og alle bøje sig for den.

Det vilde overfor en saadan Fremgangsmaade i intet Tilfælde kunne paaberaabes, at Majoriteten ikke var Udtryk for Medlemmerne, og de *Grupper*, som i saadant Tilfælde maatte bøje sig for Majoriteten, vilde ikke være anderledes stillet end de Grupper indenfor en enkelt Organisation, som dér maa bøje sig for Majoriteten.

Hele Problemet er af vidtrækkende Betydning for Arbejderklassens Manøvredygtighed og for dens Sammenholdsfølelse, og det er mit Haab, at ovenstaaende Forslag maatte kunne give et Bidrag til Problemets Belysning og maaske til dets Løsning.

*S. H.«*

— — —

Jeg kan ikke tænke mig, at Sørensen-Kjeld og Ths. Pedersen vil betegne en saadan Ordning som Diktatur. Den er en praktisk Udformning af mine Betragtninger over Problemet, en Ordning, der vilde kunne give Mulighed for at faa en holdbar Afgørelse af enhver Situation, en Afgørelse netop paa *demokratisk* Grundlag.

*Sigv. Hellberg.*

## AFSTEMNINGS-RESULTAT

Ved Optællingen D. D. af Stemmesedler vedr. Valg af Næstformand i Københavns Afdeling konstateredes følgende Stemmetal: *Fr. Mehr* 1029 St., *Sv. Johansen* 499 St., *Soph. J. Nielsen* 461 St. Der var ialt afgivet 2024 St., deraf 21 blanke og 14 ugyldige.

København, den 8. Juni 1932.

*Emil Frederiksen. N. M. Nielsen. N. Wendt. A. Zuschlag. Selma Piculell. Anna Hansen. Carl Jensen. O. Tverskov. G. Brandrup. W. Andersen.*

Da den ene af de opstillede saaledes har faaet absolut Majoritet, er der ikke Grundlag for Krav om Omvalg. Mehr er valgt.

8. Juni 1932.

*Sigv. Hellberg.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Torsdag den 23. Juni (Sct. Hans-Aften) foretager Afdelingen en Cykleudflugt til Utterslev Mose. Baal, Fyrværkeri, Kaffe m. m.

Mødested: Nørrebros Runddel Kl. $7^{3}/_{4}$.

*Styrelsen.*

### *PROGRAM*

*for Lærlingestævnet i Roskilde.*

*Søndag den 10. Juli:* det seneste Tidspunkt for Ankomst til Roskilde er ca. Kl. *11.*

Paa Hestetorvet samles vi, og med Musik og Faner i Spidsen gaar Turen ud til Roskilde Arbejderhøjskole. Her spises saa den medbragte Frokost i Haven eller i Højskolens Sal, og derefter er der fælles Kaffebord.

Kl. 14: Stævneudvalgets Formand, *Chr. Jensen-Petersen*, byder velkommen, hvorefter Formanden for Typograf-Forbundets Københavns-Afdeling, *Sigvald Hellberg*, holder Dagens Festtale, og efter denne taler en Repræsentant fra de tyske Lærlinge, som er paa Besøg (hans Tale oversættes af Skolens Forstander *Hj. Gammelgaard.*)

Saa følger eventuelt en Hilsen fra de svenske Lærlinge, som sikkert ogsaa kommer tilstede, og til sidst indleder Formanden for Københavns-Lærlingeafdeling, *Paul P. Petersen*, en Diskussion.

Ved 5-6 Tiden spises den medbragte Aftensmad, og Stævnets Opbrud begynder.

Det er en saa kortfattet Omtale af Stævnet, som Pladsen i »Lærlinge-Spalten« byder. Det synes, som Stævnet skal faa stor Tilslutning, og vi haaber, at Typograf-Lærlingenes første Stævne skal faa et yderst vellykket Forløb.

*

Enhver Afdeling, som deltager i Stævnet, maa inden 1. Juli tilsende Københavns-Afdeling Meddelelse om Deltagernes Antal. Afdelingen vil da faa tilsendt et tilsvarende Antal Stævnemærker, som bæres af Deltagerne.

Lærlinge, som kommer fra Byer, hvor der ikke findes Lærlinge-Afdelinger, maa paa samme Maade anmelde Deltagelse. Husk at mærke Konvolutten »Lærlingestævnet«, samt at opgive Afsender-Adresse.

Københavns-Afdelings Adresse er: Vestergade 5, K.

*Lejrturen til Roskilde.*

Da en Del Kammerater har ytret Ønsket om at deltage i en Lejrtur til Roskildestævnet Lørdag den 9. Juli, kan vi meddele, at Styrelsen har paataget sig Arrangementet med Hensyn til Lejrplads etc.

De Kammerater, der ønsker at deltage i Lejrturen til Roskilde, maa senest Mandag den 4. Juli henvende sig paa Forbundskontoret, Vestergade 5. Vi beder de Kammerater, der selv har Telte, om at stille disse til Raadighed for Afdelingen til denne Tur. Hver enkelt Deltager, maa ligesom de Stævnegæster, der ankommer om Søndagen, selv sørge for sin Forplejning. Lørdag Aften vil der blive Anledning til kammeratligt Samvær med vore tyske Gæster, og eventuelt Lejrbaal ved Stranden.

Alle øvrige Oplysninger kan faas paa Forbundskontoret hver Mandag Kl. 5-6.

P. B. V.

*Flemming Madsen.*

*Slagelse Lærlingeafdeling*

afholdt Generalforsamling den 28. Maj. Der var kun mødt nogle faa Medlemmer, og som Følge deraf kom man snart igennem Dagsordenen, der iøvrigt var meget kort. Det vedtoges eenstemmigt at deltage i Lærlingestævnet i Roskilde og at skyde den aarlige Sommerudflugt ud til Fordel herfor. *—ing.*

## SATS- UND DRUCKMUSTER-HEFT 1932

I ovennævnte, aarligt tilbagevendende Hefte vises et meget stort Antal Sats- og Trykprøver i en interessant og belærende Udførelse. For Satsmønstrenes Vedkommende vises flere Steder den samme Opgave i forskellige Udførelser baade hvad Satskombination og anvendt Skriftart angaar. Nævnes skal 8 forskellige Forslag (Brevpapir og Cuvert) til »Graphischer Ring«, gjort i den nye Stils Manér. Disse Satsprøver udmærker sig ved stor Afvigelse i de enkelte Opsætninger, men fællespræget af en Renhed i Udformningen, der er fremkommet paa den Maade, at det, der skal siges, er sagt med Skrift og gjort karakteristisk ved den Skønhed, der fremkommer ved god Brug af den geometriske Linie. Der vises, særlig i sidste Halvdel af Heftet, en Mængde gode Trykprøver, heriblandt en Del Firefarvetryk. Det at betragte og studere gode Sats- og Trykprøver kan kun fremme den enkeltes Udvikling i fagteknisk Henseende; derfor har det foreliggende Hefte ogsaa *sin* Mission at udføre og det anbefales paa det bedste.

*Charles Moegreen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ekstra Generalforsamling Fredag den 27. Maj for Behandling af indkomne Lovændringsforslag. Efter at Formanden, *Ernst Pedersen*, i smukke og velvalgte Ord havde mindet vor nylig afdøde Kollega, *H. P. Bergmann*, valgtes *St. Christensen* til Dirigent og *P. Nielsen* til Sekretær.

*Formanden* meddelte, at der var indsendt et Par Lovændringer samt et Par Udtalelser til Delegeretmøde og vilde mene, at vi tog dem

## REGNSKAB FOR JANUAR KVARTAL 1932

| Afdeling | Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal | | Ordinært Kontingent | | Ekstra-Kontingent | | Andre Indtægter | | Tilskud fra Hovedkassen | | Ialt | | Udgift: Rejseunderstøttelse | | Understøttelse paa Stedet | | Hjælpekasse-understøttelse | | Reservefonds-understøttelse | | Sygeunderstøttelse | | Begravelseshjælp | | Andre Udgifter | | Indsendt til Hovedkassen | | Ialt | | Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. |
| Aabenraa | 24 | » | 1196 | 40 | » | » | » | » | 1230 | » | 2450 | 40 | 203 | 50 | 816 | » | 681 | 50 | » | » | 381 | » | 200 | » | 44 | » | 100 | » | 2426 | » | 24 | 40 |
| Aalborg | 19 | 09 | 4776 | 40 | » | » | » | » | 4310 | » | 9105 | 49 | 311 | » | 3184 | 50 | 2609 | 50 | » | » | 1739 | » | » | » | 118 | 50 | 1125 | » | 9087 | 50 | 17 | 99 |
| Aarhus | » | » | 12581 | 95 | » | » | 10 | » | 9752 | 15 | 22344 | 10 | 302 | 50 | 8386 | 61 | 5349 | » | » | » | 6934 | » | 100 | » | 344 | » | 927 | 99 | 22344 | 10 | » | » |
| Assens | 36 | 30 | 280 | 80 | » | » | » | » | 500 | » | 817 | 10 | » | » | 272 | » | 272 | » | » | » | 144 | » | » | » | 8 | » | 100 | » | 796 | » | 21 | 10 |
| Brønderslev | » | » | 331 | 50 | » | » | » | » | 519 | 05 | 850 | 55 | 23 | » | 156 | » | 175 | 50 | » | » | » | » | » | » | 11 | » | 485 | 05 | 850 | 55 | » | » |
| Esbjerg | » | » | 2557 | 70 | » | » | » | » | 1400 | » | 3957 | 70 | 44 | 25 | 1319 | 25 | 985 | » | » | » | 1459 | » | » | » | 61 | 50 | 88 | 70 | 3957 | 70 | » | » |
| Faaborg | 17 | 35 | 308 | 10 | » | » | » | » | 550 | » | 875 | 45 | 87 | » | 364 | » | 372 | 50 | » | » | » | » | » | » | 10 | » | » | » | 833 | 50 | 41 | 95 |
| Fredericia | 17 | 45 | 1066 | » | » | » | » | » | 2500 | » | 3583 | 45 | 104 | 50 | 1758 | » | 1187 | » | » | » | 342 | » | » | » | 41 | » | 100 | » | 3532 | 50 | 50 | 95 |
| Frederikshavn | 1 | 91 | 687 | 30 | » | » | » | » | 600 | » | 1289 | 21 | 132 | » | 348 | » | 264 | 50 | » | » | 110 | » | » | » | » | » | 400 | » | 1254 | 50 | 34 | 71 |
| Grenaa | 35 | » | 304 | 20 | » | » | » | » | 691 | 60 | 1030 | 80 | 8 | 25 | 543 | » | 291 | 50 | » | » | » | » | » | » | 10 | » | 143 | 05 | 995 | 80 | 35 | » |
| Haderslev | 36 | 20 | 1321 | 10 | » | » | » | » | 1100 | » | 2457 | 30 | 35 | 75 | 1185 | » | 614 | » | » | » | 324 | » | » | » | 33 | 50 | 250 | » | 2442 | 25 | 15 | 05 |
| Haslev | 63 | 70 | 109 | 20 | » | » | » | » | 600 | » | 772 | 90 | 11 | » | 356 | » | 288 | » | » | » | » | » | » | » | 24 | » | 50 | » | 729 | » | 43 | 90 |
| Helsingør | 17 | 65 | 920 | 30 | » | » | » | » | 1642 | 50 | 2580 | 45 | 319 | » | 572 | 50 | 635 | 50 | » | » | 602 | » | » | » | 34 | » | 392 | 50 | 2555 | 50 | 24 | 95 |
| Herning | » | » | 1012 | 10 | » | » | » | » | » | » | 1012 | 10 | 8 | 25 | 117 | » | 128 | 50 | » | » | 218 | » | » | » | 21 | 50 | 518 | 85 | 1012 | 10 | » | » |
| Hillerød | 37 | 95 | 2333 | 60 | » | » | » | » | » | » | 2371 | 55 | 255 | 75 | 553 | » | 326 | 50 | » | » | 656 | » | » | » | 50 | 50 | 500 | » | 2341 | 75 | 29 | 80 |
| Hjørring | 17 | 39 | 1368 | 90 | » | » | » | » | 300 | » | 1686 | 29 | 79 | » | 357 | » | 347 | 50 | » | » | 594 | » | » | » | 31 | 50 | 250 | » | 1659 | » | 27 | 29 |
| Hobro | 35 | » | 386 | 10 | » | » | » | » | 947 | 05 | 1368 | 15 | 64 | 25 | 629 | 75 | 477 | » | » | » | » | » | » | » | 16 | 50 | 145 | 65 | 1333 | 15 | 35 | » |
| Holbæk | 35 | » | 1901 | 60 | » | » | » | » | 875 | 15 | 2811 | 75 | 188 | 25 | 1143 | 75 | 659 | » | » | » | 188 | » | 200 | » | 46 | » | 351 | 75 | 2776 | 75 | 35 | » |
| Holstebro | » | » | 1181 | 05 | » | » | » | » | 1000 | » | 2181 | 05 | 9 | 25 | 516 | » | 534 | 50 | » | » | 864 | » | » | » | 32 | 50 | 224 | 80 | 2181 | 05 | » | » |
| Horsens | » | » | 2568 | 70 | » | » | » | » | 1502 | 64 | 4071 | 34 | 88 | 25 | 1867 | 22 | 1126 | » | » | » | 881 | » | » | » | 62 | 50 | » | » | 4024 | 97 | 46 | 37 |
| Kalundborg | 35 | » | 946 | 40 | » | » | » | » | » | » | 981 | 40 | 138 | 75 | 249 | » | 167 | 50 | » | » | 348 | » | » | » | 43 | » | » | » | 946 | 25 | 35 | 15 |
| Kolding | 35 | » | 4235 | » | » | » | » | » | 800 | » | 5070 | » | 255 | 50 | 1946 | 50 | 1300 | 75 | » | » | 1144 | » | » | » | 101 | » | 287 | 25 | 5035 | » | 35 | » |
| Korsør | 15 | » | 405 | 50 | » | » | » | » | 973 | 60 | 1394 | 10 | 64 | » | 345 | » | 122 | 50 | » | » | 94 | » | 500 | » | 8 | 50 | 245 | 10 | 1379 | 10 | 15 | » |
| Køge | 30 | 27 | 835 | 90 | » | » | » | » | 750 | » | 1616 | 17 | 209 | » | 554 | 50 | 321 | 50 | » | » | 174 | » | » | » | 20 | » | 300 | » | 1579 | » | 37 | 17 |
| Lyngby | 14 | 63 | 370 | 50 | » | » | » | » | 975 | » | 1360 | 13 | 264 | » | 377 | » | 232 | 50 | » | » | 72 | » | » | » | 11 | » | 375 | » | 1331 | 50 | 28 | 63 |
| Løgstør | 31 | 65 | 276 | 90 | » | » | » | » | 425 | » | 733 | 55 | 49 | 50 | 444 | » | 155 | 50 | » | » | » | » | » | » | 8 | » | 41 | 55 | 698 | 55 | 35 | » |
| Maribo | 35 | » | 657 | 80 | » | » | » | » | 200 | » | 892 | 80 | 11 | » | 443 | » | 217 | 50 | » | » | 176 | » | » | » | 12 | 50 | » | » | 860 | » | 32 | 80 |
| Marstal | 3 | 70 | 159 | 90 | » | » | » | » | » | » | 163 | 60 | 13 | » | » | » | 20 | » | » | » | » | » | » | » | 3 | » | 125 | » | 161 | » | 2 | 60 |
| Middelfart | 34 | 22 | 696 | 40 | » | » | » | » | 349 | » | 1079 | 62 | 154 | 50 | 105 | » | 292 | » | » | » | 58 | 25 | » | » | 30 | 50 | 405 | » | 1045 | 25 | 34 | 37 |
| Nakskov | 39 | 45 | 1657 | 40 | » | » | » | » | 550 | » | 2246 | 85 | 124 | 75 | 648 | » | 552 | 50 | » | » | 851 | » | » | » | 37 | » | » | » | 2213 | 25 | 33 | 60 |
| Nyborg | 31 | 51 | 788 | 80 | » | » | » | » | 1050 | » | 1870 | 31 | 165 | 25 | 553 | » | 442 | » | » | » | 436 | » | » | » | 30 | » | 200 | » | 1826 | 25 | 44 | 06 |
| Nykøbing F. | 35 | » | 2657 | 10 | » | » | » | » | » | » | 2692 | 10 | 137 | 15 | 830 | 25 | 498 | » | » | » | 393 | » | » | » | 61 | » | 737 | 70 | 2657 | 10 | 35 | » |
| Nykøbing M. | 50 | » | 598 | » | » | » | » | » | 200 | » | 848 | » | 40 | 75 | 187 | » | 95 | 50 | » | » | 34 | » | » | » | 14 | » | 426 | 75 | 798 | » | 50 | » |
| Næstved | 35 | » | 2916 | 90 | » | » | 19 | » | 400 | » | 3370 | 90 | 172 | 25 | 918 | » | 657 | » | » | » | 1171 | » | » | » | 64 | 50 | 353 | 15 | 3335 | 90 | 35 | » |
| Odder | 31 | 95 | 472 | 20 | » | » | » | » | 1030 | » | 1534 | 15 | 16 | 50 | 561 | » | 368 | 50 | » | » | 313 | » | » | » | 13 | 50 | 225 | » | 1497 | 50 | 36 | 65 |
| Odense | » | » | 8887 | » | » | » | 82 | 37 | 4373 | 39 | 13342 | 76 | 189 | 75 | 4585 | 75 | 2956 | » | » | » | 4452 | » | 200 | » | 212 | » | 747 | 26 | 13342 | 76 | » | » |
| Randers | 79 | 76 | 3648 | 60 | » | » | » | » | 2600 | » | 6328 | 36 | 115 | 75 | 1630 | 50 | 1225 | » | » | » | 2928 | » | » | » | 83 | » | 300 | » | 6282 | 25 | 46 | 11 |
| Ribe | 42 | 65 | 519 | » | » | » | » | » | 100 | » | 661 | 65 | » | » | 165 | » | 132 | 50 | » | » | 114 | » | » | » | 12 | » | 200 | » | 623 | 50 | 38 | 15 |
| Ringkøbing | 35 | » | 845 | » | » | » | » | » | 250 | » | 1130 | » | 28 | 50 | 162 | » | 163 | » | » | » | 46 | » | » | » | 18 | 50 | 677 | » | 1095 | » | 35 | » |
| Ringsted | 3 | 20 | 1206 | 40 | » | » | » | » | 750 | » | 1959 | 60 | 178 | 75 | 1097 | » | 580 | » | » | » | » | » | » | » | 31 | » | 50 | » | 1936 | 75 | 22 | 85 |
| Roskilde | » | » | 1937 | 40 | » | » | » | » | 1697 | 85 | 3635 | 25 | 313 | 50 | 1191 | » | 685 | » | » | » | 677 | » | » | » | » | » | 768 | 75 | 3635 | 25 | » | » |
| Rudkøbing | 40 | 20 | 778 | 70 | » | » | » | » | 800 | » | 1618 | 90 | 132 | 50 | 595 | » | 396 | 50 | » | » | » | » | » | » | 22 | » | 450 | » | 1596 | » | 22 | 90 |
| Rønne | 19 | 46 | 1729 | 90 | » | » | » | » | 1480 | » | 3229 | 36 | » | » | 1325 | 50 | 849 | 50 | » | » | 562 | » | » | » | 48 | » | 420 | » | 3205 | » | 24 | 36 |
| Silkeborg | 47 | 60 | 1877 | 10 | » | » | » | » | 300 | » | 2224 | 70 | 32 | 25 | 489 | » | 436 | » | » | » | 535 | » | » | » | 45 | » | 650 | » | 2187 | 25 | 37 | 45 |
| Skanderborg | » | » | 473 | 20 | » | » | » | » | 497 | 55 | 970 | 75 | 90 | 75 | 488 | 50 | 324 | 50 | » | » | » | » | » | » | 13 | » | » | » | 916 | 75 | 54 | » |
| Skive | 35 | » | 1701 | 70 | » | » | » | » | » | » | 1736 | 70 | 78 | 25 | 406 | » | 201 | » | » | » | 104 | » | » | » | 37 | » | 875 | 45 | 1701 | 70 | 35 | » |
| Skjern | 34 | » | 304 | 20 | » | » | » | » | » | » | 338 | 20 | » | » | » | » | 20 | » | » | » | 272 | » | » | » | 7 | » | » | » | 299 | » | 39 | 20 |
| Slagelse | » | » | 3104 | 30 | » | » | » | » | » | » | 3104 | 30 | 52 | 25 | 508 | 25 | 313 | » | » | » | 666 | » | » | » | 66 | 50 | 1498 | 30 | 3104 | 30 | » | » |
| Stege | 33 | 32 | 283 | 40 | » | » | » | » | 100 | » | 416 | 72 | » | » | 237 | » | 168 | 50 | » | » | » | » | » | » | » | » | » | » | 405 | 50 | 11 | 22 |
| Struer | 2 | 16 | 161 | 10 | » | » | » | » | 540 | » | 703 | 26 | 22 | » | 261 | » | 199 | 50 | » | » | » | » | » | » | 8 | » | 200 | » | 690 | 50 | 12 | 76 |
| Stubbekøbing | 33 | 32 | 171 | 60 | » | » | » | » | 90 | » | 294 | 92 | 53 | 75 | » | » | 209 | » | » | » | » | » | » | » | 5 | » | » | » | 267 | 75 | 27 | 17 |
| Svendborg | 2 | 51 | 1715 | 10 | » | » | » | » | 1300 | » | 3017 | 61 | 130 | 25 | 1247 | » | 861 | 50 | » | » | 470 | » | » | » | 45 | 50 | 250 | » | 3004 | 25 | 13 | 36 |
| Sønderborg | 30 | 50 | 744 | » | » | » | » | » | 1950 | » | 2724 | 50 | 183 | 50 | 1057 | 75 | 761 | 50 | » | » | 502 | » | » | » | 23 | » | 175 | » | 2702 | 75 | 21 | 75 |
| Thisted | 67 | 47 | 1098 | 50 | » | » | » | » | » | » | 1165 | 97 | 52 | » | 80 | » | 100 | » | » | » | 114 | » | » | » | 25 | 50 | 700 | » | 1071 | 50 | 94 | 47 |
| Tønder | 23 | 30 | 156 | » | » | » | » | » | » | » | 179 | 30 | » | » | » | » | 40 | » | » | » | » | » | » | » | 5 | » | 100 | » | 145 | » | 34 | 30 |
| Varde | 17 | 63 | 626 | 60 | » | » | » | » | 280 | » | 924 | 23 | 3 | 75 | 409 | 75 | 142 | 50 | » | » | 204 | » | » | » | 12 | » | 140 | » | 912 | » | 12 | 23 |
| Vejle | 12 | 72 | 3070 | 90 | » | » | » | » | 2000 | » | 5083 | 62 | 152 | 25 | 2766 | 50 | 1260 | 25 | » | » | 524 | » | » | » | 75 | » | 300 | » | 5078 | » | 5 | 62 |
| Viborg | 36 | 40 | 1699 | 40 | » | » | » | » | 500 | » | 2235 | 80 | 46 | 75 | 778 | 50 | 709 | » | » | » | 518 | » | » | » | 42 | 50 | 100 | » | 2194 | 75 | 41 | 05 |
| | 1447 | 57 | 91606 | 80 | » | » | 111 | 37 | 57331 | 53 | 150497 | 27 | 5947 | 15 | 52086 | 83 | 35501 | 50 | » | » | 33388 | 25 | 1200 | » | 2294 | 50 | 18476 | 60 | 148894 | 83 | 1602 | 44 |
| København | » | » | 127246 | 90 | » | » | 1179 | 50 | 90573 | 10 | 218999 | 50 | 874 | 50 | 98168 | 25 | 52946 | 75 | 117 | » | 59493 | » | 6700 | » | 700 | » | » | » | 218999 | 50 | » | » |
| | 1447 | 57 | 218853 | 70 | » | » | 1290 | 87 | 147904 | 63 | 369496 | 77 | 6821 | 65 | 150255 | 08 | 88448 | 25 | 117 | » | 92881 | 25 | 7900 | » | 2994 | 50 | 18476 | 60 | 367894 | 33 | 1602 | 44 |

enkeltvis, saaledes at Formanden læste dem op og meddelte Styrelsens Standpunkt til dem, hvorefter Forslagsstilleren motiverede Forslagene, for sluttelig efter Drøftelse at vedtages indsendt af Afdelingen eller forkastes.

Derpaa oplæste *Formanden* Forslagene enkeltvis. Styrelsen kunde i ingen Tilfælde gaa med til at anbefale. Et Forslag til Supplement af Lønnings-, Diæt- og Lovudvalget forkastedes. Samme Skæbne fik en Ændring til § 30 af et Forslag fra Trykkerklubben, hvorimod en Ændring til § 55 vedtoges, og ligeledes vedtoges det at bibeholde Understøttelsessatser i samtlige Kasser, og et Forslag om Nedsættelse af Forbundets Lønninger og Diæter med 10 %. Endelig vedtoges efter nogen Diskussion følgende Udtalelse, hvis 1. Halvdel Styrelsens Flertal kunde anbefale at stemme for:

Delegeretmødet udtaler sin skarpeste Misbilligelse af »De samvirkende Fagforbund«s stadige Indgreb i Underorganisationernes suveræne Ret til selv at afgøre Spørgsmaalet om Opsigelse eller Forlængelse af bestaaende Overenskomster, nu sidst ved Antagelse af Forligsmandsforslaget, der bandt alle — ogsaa senere udløbende — Overenskomster for 1 Aar, idet man betegner dette som et Indgreb i Organisationernes overenskomstmæssige Selvbestemmelsesret, et Indgreb, der ikke vil virke fremmende paa Samlingsarbejdet blandt Arbejderne. —

— Samtidig paalægger Mødet Forbundets Hovedledelse at udsende Spørgsmaalet om vort Medlemsskab i denne Organisation til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne, saafremt de for Tiden stedfindende Forhandlinger mellem »De samvirkende Fagforbund« og »Arbejdsgiverforeningen« skulde føre til, at Forbundenes Selvbestemmelsesret yderligere indskrænkes.

*P. N.*

## NÆR OG FJERN

*BOG- OG AKCIDENSSÆTTERKLUBBENS* Medlemmer bedes bemærke omstaaende Annonce ang. Medlemsmøde.

*Styrelsen.*

*EKSTRAFERIE.* For at række en hjælpende Haand til vore arbejdsløse Kolleger holder Sætteri-Personalet hos Dyva & Jeppesen A/S en Uges ekstra Sommerferie.

*Aage Hansen,*
Tillidsmand.

*DET ENGELSKE TYPOGRAFFORBUND* har i Aaret 1931 udbetalt 1,170,000 Kr. i Understøttelse til de arbejdsløse Kolleger.

*DEN,* der ikke har nogen Overbevisning, lyver altid, han kan saa sige, hvad han vil.

*Harnack.*

## DEN TYSKE TARIF

Den 14. Maj lykkedes det endelig at komme til Ende med den i Tyskland siden 14. Marts bestaaende spændte og usikre Situation, idet Parterne nævnte Dag afsluttede Overenskomst, der gaar ud paa, at *forlænge Manteltarifen* for et Aar (Manteltarifen er alle Tarifens Bestemmelser med Undtagelse af Lønbetingelserne). Enkelte Bestemmelser ændredes, saaledes vedr. Forlægningsbestemmelserne, Overtimer ved Kortarbejde, regelmæssigt Søndagsarbejde, undtagelsesvis skal Ferielønnen kun udbetales med 75 % af Ugelønnen, og vedr. Lærlinges Lønforhold skete visse Ændringer.

Desuden sattes den pr. 30. April udløbne *Løntarif* atter uforandret i Kraft og med en længere Opsigelsesfrist end hidtil.

Vore tyske Kolleger har altsaa maattet bringe visse Ofre, men det voldsomme Angreb, som Bogtrykkerne var i Færd med at udføre, og som har medført den uhørt langvarige og vanskelige Tarif-Situation, er dog i alt væsentligt slaaet tilbage.

*S. H.*

## Tak.

Mange Tak for al Opmærksomhed ved mine 80 Aar.

*O. V. Hansen, Aarhus.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. Juni: Maribo 200,00. 9. Juni: Aarhus 2000,00; Haderslev 500,00; Odder 200,00. 13. Juni: Helsingør 400,00. 14. Juni: Holbæk 300,00; Randers 500,00.

København, den 14. Juni 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Trykker Helge Niels Larsen, udl. 1. 5. 32 i Nørrebros Centr. (arb. s. St.). Trykker Børge Winther, udl. 1. 5. 32 hos C. Christoffersen (arb. s. St.). Hj.-arb. Aksel Emil Petersen (Størvold).

### TILTRAADTE

København: 7965 Hans O. Petersen fra Esbjerg (arbl.). 2473 Ellen Hansen fra Kv. Arb.-Forb. (arbl.). 4 Holger Bech fra Rejse (arbl.). 7482 Holger Petersen fra Hillerød (arbl.).

Aarhus: 6936 William Hansen (arbl.), 3406 Chr. Keilstrup (syg). Esbjerg: 7284 Peter B. Petersen (arbl.), 7287 Frode Konrad (arbl.) og 7944 Aage Sørensen (Sydvestjylland). Grenaa: 7647 Knud Petersen (arbl.). Helsingør (tysk Medlem) Poul Steinicke (syg). Herning: 6538 Tage Nielsen (arbl.), 7633 Robert W. Laursen (arbl.). Kolding: 3066 Viggo Nielsen (syg). Næstved: 4310 Broder Brodersen (arbl.). Odense: 6335 Marius Oskar Brøndum (Fyens Stiftsbogtrykkeri), 3422 Leo Walther Petersen (Poul Søndergaard). Rudkøbing: 7987 Knud Rasmussen (Centraltrykkeriet). Stubbekøbing: 6280 Hans R. Hansen (arbl.).

### FRATRAADTE

København: 7937 Jørgen Minke paa Rejse. 1609 Helmar Hansen paa Rejse. 1192 Johannes Teller paa Rejse. 1555 Børge Jacobsen paa Rejse. 4124 Albert Hansen paa Rejse. 7231 Svend Johansen paa Rejse. 7858 Werner Nielsen til Svendborg (arbl.). 1513 Chr. Nissen til Tønder (arbl.). 4414 Arthur Sprogøe til Odense (arbl). 4267 Carl Mortensen til Næstved (arbl.). 6609 Evald Kobberrød til Hobro (arbl.). 1091 H. C. Hansen til Hillerød i Plads. 6936 W. Hansen til Aarhus (arbl.). 7132 Knud Svendsen til Nykb. F. (arbl.). 7646 Aksel Hansen til Grenaa (arbl.).

Aabenraa: 6115 Reinhold Kühler til Tyskland i Plads. Aarhus: 7984 Leo Otto Anesen paa Rejse, 6160 Niels Vestergaard paa Rejse og 6083 Otto Timmermann paa Rejse. Esbjerg: 4279 Anker Olesen paa Rejse. Kolding: 7284 Peter Bentzen Petersen til Esbjerg (arbl.), 7254 Svend Sørensen til Fredericia (arbl.). Køge: 7372 Niels Aage Jensen paa Rejse. Maribo: 6542 C. V. L. Petersen til Odder (arbl.). Middelfart: 3445 Carlo Lind Jensen paa Rejse. Nyborg: 7840 Reno M. Jørgensen paa Rejse. Odense: 3422 Leo Walther Petersen paa Rejse. Randers: 7647 Knud Petersen til Grenaa (arbl.).

### UDMELDT

Odense: 7921 Svend Arnold Jørgensen (Bogtrykker).

### DØD

København: 976 Hans Hansen.

E.L.
METAL
Til Sættemaskiner og Stereotypi.
Staar paa Højde med prima engelsk og amerikansk Metal.
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS ERIK LEVISON GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 d)

Flytninger maa meldes omgaaende til Inkassatoren eller paa Kontoret.

## Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 12. Juni: **Aldershvile.** Mødested: Sct. Hans Torv *Kl. 10.* (3 h)

## BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN

afholder Medlemsmøde *Onsdag d. 22. ds.* Kl. 8 i Nørrevold 90 (den lille Sal), med Dagsorden: Forslag ang. Opstilling af Kandidater til Valget af Delegerede.

Medlemmerne anmodes om at møde talrigt frem.

## Typografernes Sportsklub.

Tur til Julebæk Søndag den 26. Juni. Badetøj! Angaaende Tid og Sted for Afgang se næste Typ.-Tid. (2 f)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Satz- und Druckmusterheft **1932.**
Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

Typograph-Maskinsætter
søger Ferieplads eller anden Plads. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-
Maskinsætter (kendt med begge Modeller) søger Arbejde. Er villig at deltage i Haandsætning. Billet mrkt. »101« modtager Ekspeditionskontoret.

FAENZA FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kollegier 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.** (29)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

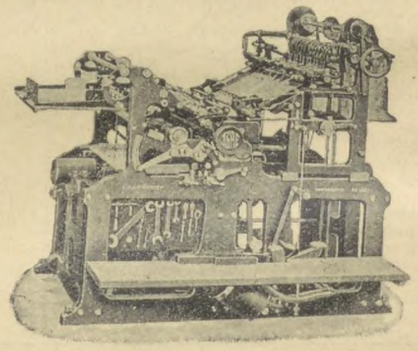

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 24. JUNI 1932 59. AARGANG

## Delegeretmødet.

**Paa Grund af Lokalevanskeligheder i Odense er Delegeretmødet blevet udsat; det vil blive afholdt den 26., 27. og 28. August.**

**Forslagene til Delegeretmødet vil blive offentliggjort i Typograf-Tidende den 8. Juli.**

København, 22. Juni 1932.

*Forretningsudvalget.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

LOKALKASSERERNES

Opmærksomhed henledes paa, at der skal regnes med *13 Kontingentuger* i April Kvartal.

København, 21. Juni 1932.

*Forretningsudvalget.*

## DUMHED OG REALITETER

»Arbejdsgiveren« drager i sit sidste Numer en Sammenligning mellem De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde og Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling. Og det Julius Madsenske Organ kommer til det Resultat, at medens det første repræsenterede Dumheden gav det sidste kun Udtryk for Realiteter.

Med Henblik paa Arbejdernes Møde skriver Bladet:

»Tidens Kaar er haarde. Det kniber med gennem vort sammenlagte Arbejde at skaffe den Føde, vi skal have her til Lands.

Hvad foreslaar de Herrer saa? Er der mere end to Veje at slaa ind paa: enten spænde Livremmen yderligere ind eller bestille mere?«

Bladet lever aabenbart i den Tro, at her er Dyrtid og Misvækst og Mangel paa Arbejdskraft her i Landet. Og saa er Sandheden tværtimod den, at der overalt produceres altfor meget i Forhold til den Købeevne, de store Masser er i Besiddelse af. For at raade Bod paa dette Forhold, der stiller Meningsløsheden ved de herskende Samfundsforhold i sin rette Belysning, skal vi efter Bladets og Meningsfællers Mening bare sætte Købeevnen yderligere ned og kræve mere Arbejde af dem, der endnu ikke er kastet ud i de arbejdsløses talløse Skare!

Man maa undskylde mig, men jeg ejer ikke Evnen til at fatte Logiken i denne Teori, der da ogsaa paa det kraftigste er modbevist i den Kendsgerning, at Forholdene i de Lande, hvor Arbejdslønnen og dermed Købeevnen er trykket ned til et skandaløst Minimum, er langt værre og Arbejdsløsheden langt større end her til Lands.

At fremkalde de samme elendige Forhold her hjemme — det var de »Realiteter«, man beskæftigede sig med paa Arbejdsgiverforeningens Møde og som Bladet kalder at »sætte Fingeren paa Tidens Puls og erkende Samfundssygdommens Art og Sæde«! Det var den Vej, man anbefalede at vandre for at bekæmpe Krisen og Arbejdsløsheden!

Og »Arbejdsgiveren« slutter sine socialøkonomiske Betragtninger med at sige, at hvis Arbejderne vil være behjælpelig med at naa dette Maal — hvilket skulde ske gennem de Forhandlinger, der for Tiden føres mellem Hovedorganisationerne — da skal meget være os tilgivet, ogsaa Resolutionen paa De samvirkendes Repræsentantskabsmøde om 40-Timers Ugen.

Det er dog vistnok bedst, om man i de Kredse, Bladet repræsenterer, gør sig fortrolig med den *Realitet*, at de organiserede Arbejdere ikke frivilligt gaar med til at fraskrive sig Retten til at være medbestemmende om de Arbejdsvilkaar, hvorunder de skal leve.

De sælger ikke som Jakob sin Førstefødselsret for en Ret Linser.

*Fr. N.*

## OM AT REJSE I TYSKLAND

Lokalformanden i Aabenraa, *L. Dall*, har sendt os et Brevkort, som han har modtaget fra en københavnsk Kollega, *O. Talleruphuus*, der for Tiden er paa Rejse (pr. Cykle) i Tyskland. Som det fremgaar af Kortets Indhold, som vi gengiver nedenfor, er vor rejsende Kollega yderst tilfreds med Rejseforholdene i vort sydlige Naboland. Han skriver:

*Beelitz, 10. Juni 1932.*

*Ærede Kollega!*

Efter Aftale sender jeg et Par Ord om Forholdene hernede.

De er efter min Mening ganske udmærkede. Selvfølgelig maa man være lidt økonomisk for at faa det til at løbe rundt. Understøttelsesberettigede, det vil sige saadanne, der har opbrugt deres Understøttelse i Hjemegnen, men ikke har været paa Rejse, faar 1,25 Mark om Dagen, og i en Del større Byer desuden saakaldt Ortsgeschenk enten i Form af Penge eller Forplejning, saaledes i Hamborg 1 Dags Forplejning + 2 Nætter, i Hannover 2 Mark, Brunsvig 75 Pf., Magdeborg 1 Sovekort, Potsdam 1 Mark samt Berlin 2 Dages fuld Forplejning og 2 Sovekort, ialt i Berlin 6 Mark.

Herbergene er overalt renlige, og Maden er god og temmelig billig, og hvad der maaske er af største Værdi for Danskerne: Vejene er overalt paa Højde med de danske.

Jeg har saaledes kun Lovord om Forholdene hernede, og kan med god Samvittighed anbefale en Tur herned.

Ganske personligt vil jeg oplyse, at hver Dag er een stor Oplevelse for mig. Jeg tog fra Flensborg til Hamborg og videre over Hannover til Harzen og herfra til Brunsvig—Magdeborg—Brandenborg—Potsdam—Berlin, hvor jeg har opholdt mig i 4 Dage med Besøg paa en Masse Museer. Nu er jeg paa Vej til Leipzig og videre ud i Verden.

Med kollegial Hilsen

*O. Talleruphuus.*

Skulde mon ikke en og anden arbejdsløs Kollega efter at have læst denne lille Omtale af Rejseforholdene i Tyskland faa Udlængsler og tage »Ranslen paa Nakken og Staven i Haand«?

## SVENDEPRØVERNE I KØBENHAVN

er nu overstaaet for denne Gang, og Overrækkelsen af Svendebrevene fandt Sted Lørdag den 18. Juni ved en lille Højtidelighed i Haandværkerforeningens Festsal.

Tidligere fandt Overrækkelsen af Svendebreve Sted paa Raadhuset under Borgmester Kapers Ledelse, men siden Bogtrykfagets Svendeprøvekommission fra Nytaar er bleven en selvstændig Institution, har man ment at ville afslutte hvert Halvaars Prøve ved en lille Højtidelighed.

Til denne var i Lørdags indbudt de unge Svende, deres Forældre og Læremestre samt Styrelserne for Københavns Bogtrykkerforening og for Forbundets Københavns-Afdeling.

Formanden for Kommissionen, Bogtrykker *E. Bruun*, bød velkommen og holdt senere en smuk lille Tale til de unge Svende, hvem han manede til fortsat Dygtiggørelse, bl. a. ved at rejse ud og se andre Forhold. Taleren sluttede med at byde de unge velkommen i Sortekunstens Rækker — brug Jer Ungdom, ikke til golde Glæder, der svækker, men brug Jer Ungdom vel!

Formanden foretog derefter Uddelingen af Svendebrevene.

Til Højtidelighedens smukke Forløb bidrog iøvrigt Gutenberg-Koret med flere Korsange, Damerne Fru Astrid Bruun og Frk. . . . . Jespersen spillede Flygel og Cello, og Hr. Flemming Strandberg sang Solo.

Vi skal i næste Nr. bringe Listen over Svendeprøverne.

*S. H.*

## EN HJÆLPENDE HAAND

I en Tid, som nu, hvor Arbejdsløshedsprocenten inden for vort Fag er saa uhyggelig stor, hvor selv de Kolleger, der i en længere Aarrække har haft Arbejde, er smidt paa Gaden, ja, hvor alle vi arbejdsløse har mistet Haabet om bedre Tider og om Forstaaelse fra de arbejdende Kollegers Side, kommer det som lidt af en Overraskelse at læse, at Personalet paa et Trykkeri har vedtaget at holde 14 Dage Sommerferie, de 6 Dage for egen Regning, for paa den Maade at afhjælpe lidt paa Arbejdsløsheden. Hvis nu alle store Virksomheder med deres Personale viste den samme Forstaaelse og Velvilje, vilde da ikke meget være naaet? Den Stemning, der hersker blandt de arbejdsløse, fordi de arbejdende Kolleger ikke vil forstaa dem, vilde i hvert Fald tildels forsvinde, naar man opdagede, at Viljen til at hjælpe var til Stede, *naar det var muligt* at række en hjælpende Haand. Og de Kolleger, der er velsignet med Arbejde hele Aaret, kan godt (naar Viljen til at hjælpe *er* til Stede) bringe det Offer at holde en Uges ekstra Ferie og derved give de ledige Kolleger en Chance for at faa et Par Ugers Arbejde.

Initiativet er taget, Vejen er vist. Gak hen og gør ligesaa!

*Medlem Nr. 7471.*

— — —

Vi kan meddele, at baade Sættere, Trykkere og Paalæggerskerne i Konrad Jørgensens Trykkeri i Kolding for at hjælpe arbejdsløse Kolleger *holder en Uges ekstra Ferie.*

Formanden for Københavns Afdeling oplyser, at adskillige Personaler for i hvert Fald en Del Medlemmers Vedkommende tager en Uges Ferie for egen Regning. Saa Bemærkningen om manglende Forstaaelse fra de arbejdende Kollegers Side synes ikke velunderbygget.

*Red.*

## LEGAT

*Af Etatsraad Julius Hoffensberg og Hustru, født Withusens Legat til Fordel for trængende og værdige Typografer og Trykkere og Litografer og litografiske Trykkere i København eller Frederiksberg,* hvilket Legat bestyres af Københavns Bogtrykkerforening, er 5 Portioner à 100 Kr. til Uddeling efter Legatbestyrelsens nærmere Bestemmelse. De, som har haft Arbejde hos Etatsraad Julius Hoffensberg eller hos Firmaet Hoffensberg & Trap, medens Etatsraad Hoffensberg var Interessent i dette Firma, skal have fortrinlig Adgang til at faa tildelt Legatportionerne, naar de er værdige og trængende. Understøttelserne tilstaas for et Aar ad Gangen.

Ansøgninger med Oplysning om Ansøgerens Alder samt Oplysning om, i hvilket Tidsrum Ansøgeren har arbejdet hos Etatsraad Hoffensberg eller hos Firmaet Hoffensberg & Trap, ledsaget af Attest for Værdighed og Trang, indsendes til Københavns Bogtrykkerforening, Ny Kongensgade 16 A, inden den 1. Juli d. A.

København, den 15. Juni 1932.

*Forretningsudvalget for Københavns Bogtrykkerforening.*

## SKOLEUNDERSTØTTELSE UNDER FAGSKOLENS SOMMERKURSUS

Paa Foranledning af Fagskolen for Boghaandværk har Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen givet Dispensation fra Bestemmelsen om, at der ikke ydes Skoleunderstøttelse i Sommerhalvaaret.

*De arbejdsløse Medlemmer i Provinserne, der ønsker at deltage i Fagskolens Sommerkursus, kan derfor søge ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse.*

Ansøgningsskemaer faas paa Forbundskontoret og maa rekvireres og tilbagesendes senest i første Uge i Juli Maaned. Skolen begynder 18. Juli.

## 80 AAR

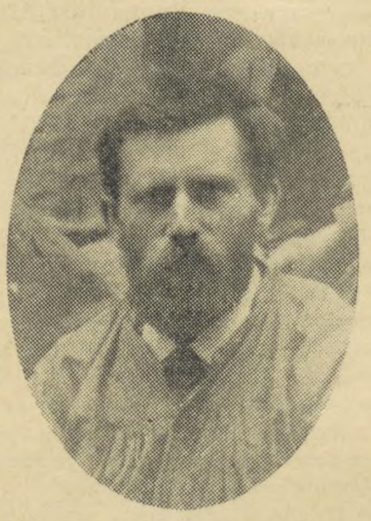

*Niels Hylsberg* bliver i Morgen den 25. ds. 80 Aar. Det er vel for Størstedelen kun de ældre Kolleger, der endnu husker ham. Gamle Hylsberg har aldrig hørt til de fremtrædende — tværtimod har han altid været af en meget stille, ja nærmest sky Natur, der igennem næsten 62 Aar troligt passede sin Dont i Bianco Lunos Sætteri, hvor han udførte de aller vanskeligste Satsarbejder, lige fra Arabisk, Sanskrit, Græsk, Hebraisk o. s. v. til mere tilgængelige fremmede Sprog og matematisk- og kemisk-videnskabelige Værker. Ved at gaa op i den Slags Arbejder udviklede han sig til selv at blive en lille Videnskabsmand, der gerne delagtiggjorde Kollegerne i sin Viden. De gik aldrig forgæves til ham, naar de selv stod med et for almindelige Mennesker ulæseligt Manuskript. Som et trofast Organisationsmedlem — han var bl. a. for mange Aar siden Styrelsesmedlem i Stiftelsen — og god Kammerat, der ved festlige Lejligheder ogsaa kunde overraske med en god, lille Vise, har han kun vundet sig Venner blandt Kollegerne, og disse vil sikkert vise, at de ikke helt har glemt den saa tilbageholdende og saare beskedne, gamle Kollega, der sammen med sin Hustru bor i Sommerstedgade 2.

*A. L.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

### *Tegneundervisning.*

I sit sidste Indlæg bringer Viggo Hansen nogle Citater fra en tidligere af mig skrevet Artikel, han skriver bl. a.: »Det glæder mig dog at Paul P. Petersen i »Typ.-Tid.« Nr. 21 fastslaar Tegneundervisningens Betydning med disse Ord:« »At man ved Siden af den faglige Udvikling ogsaa maa søge at bibringe sig Tegnekundskaber er givet«, det er meget rigtig, at jeg har skrevet dette; men med en Tilføjelse som Viggo Hansen har udeladt *»men naar man søger den paa en Skole, maa det være dennes Sag at give Lærlingene saadanne, som er anvendelige og brugbare indenfor det typografiske Fag, hvilket ikke er Tilfældet med de nuværende«*,

Dette er Standpunktet i Diskussionen om den geometriske Tegneundervisning.

I de københavnske Forberedelsesklasser har Typograflærlingene Lejlighed til ved et 6 Maaneders Kursus at lære geometrisk Tegning, hvis Lærebog er *ens* for *Sættere* og *Trykkere.* Undervisningen foretages af Lærere, som absolut ingen Tilknytning har til Faget, men hvis eneste Opgave det er at indvie Lærlingene i Geometriens mangeartede Læresætninger og konstatere Figurernes Nøjagtighed. At denne Undervisningsform kan fremkalde Spørgsmaalet hos Lærlingene om, hvilken Nytte den har for hans faglige Udvikling er forstaaelig, da Undervisningen paa ingen Maade har Forbindelse med den senere Undervisning i Fagtegning i Fagklasserne, og Tanken som den jydske Typograflærling gjorde gældende, »at man er sat til noget tilfældigt«, opstaar derfor naturligt.

At fortsætte Diskussionen med de Standpunkter som Parterne indtager, indser jeg heller ikke Nødvendigheden af; men uden Mission har Artiklerne ikke været, idet der er draget Spørgsmaal frem, som ikke daglig bliver debatteret i »Typ.-Tid.«, og som har sin Interesse for Arbejdsgiver og Arbejdere, da begge Parter jo er interesseret i Fagskolen, selv om de ikke daglig staar i Føling med Skolen, og at den nuværende Undervisningsform i Tegneundervisning i Forberedelsesklasserne bliver taget op til Drøftelse i Fremtiden er ikke usandsynligt, da man fra »kompetent« Side har berigtiget, at den nuværende Undervisning ikke er tidssvarende, og naar vi er naaet saa vidt, er der kun at takke Viggo Hansen, fordi han har været med til at bringe Røre om Spørgsmaalet, saaledes at man i Fremtiden i Forberedelsesklasserne vil kunne vente en Tegneundervisning, som er brugbar for den typografiske Lærlingeungdom.

*Paul P. Petersen.*

### *Lærlingeafdelingen i København.*

Anmeldelsen til Lærlinge-Stævnet i Roskilde maa være Afdelingen i Hænde senest den 1. Juli, ligeledes med Anmeldelsen om at kunne modtage en tysk Kammerat.

### *Lærlingeafdelingerne i Provinsen*

maa meddele Deltagerantal senest den 1. Juli til Københavns Afdelings Adresse: Vestergade 5 [1].

### *Lejrstævnet i Roskilde.*

Medlemmerne erindres om Lejrturen til Stævnet i Roskilde. Der startes Lørdag den 9. Juli Kl. 19 præcis fra Frederiksberg Runddel. Anmeldelse maa ske senest Mandag den 4. Juli paa Forbundskontoret. De Kammerater, der har Telt, bedes stille dette til Raadighed for Afdelingen.

P. S. V

*Flemming Madsen.*

## KASSEEFTERSYN

### TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Hr. Carl J. Christoffersen, forefandtes:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer | Kr. | 100.000,00 |
| I Sparekassen | - | 5.775,53 |
| Kontant | - | 399,33 |
| Ialt | Kr. | 106.174,86 |

Endvidere i Legatfonden:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer | Kr. | 4.000,00 |
| I Sparekassen | - | 1.392,48 |
| Ialt | Kr. | 5.392,48 |

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 13. Juni 1932.

*C. O. Petersen.* *E. Hammer.*

## MEDDELELSE FRA »RINGEN«

Den voksende Interesse for det fagtekniske Oplysningsarbejde har medført, at der til de større københavnske Trykkerier jævnlig kommer Anmodninger om at stille Tryksager til Raadighed for Afdelinger eller Enkeltpersoner indenfor Forbundet til Brug ved Udstillinger, Foredrag, Undervisning etc.

Saadanne Anmodninger har især i stort Tal været rettet til Egm. H. Petersens Bogtrykkeri, Bianco Lunos Bogtrykkeri og Det Berlingske Bogtrykkeri. Da de nævnte Firmaer ikke ser sig i Stand til vedvarende at imødekomme det stigende Antal af Henvendelser, men fremdeles gerne vil støtte Oplysningsarbejdet, er der for at opnaa en Forenkling af hele Forholdet truffet den Aftale med »Ringen«, at denne fremtidig skal paatage sig Indsamling og Forsendelse af det Materiale, som disse Firmaer stiller til Raadighed.

For at undgaa Tidsspild og resultatløs Korrespondance henstilles det derfor til alle Kolleger Landet over at rette Henvendelser angaaende Tryksager fra de paagældende Trykkerier *direkte* til »Ringen«, som derefter vil sørge for, at Materialet saa snart som muligt cirkulerer blandt de interesserede.

(»Ringen«s Adresse er: Charles Moegreen, Vognmandsmarken F 3, København Str.).

*Styrelsen for*
*»Skand. Typografers faglige Ring«.*

---

## 1482—1932

*Bogtrykkerkunstens 450-aarige Jubilæum i Danmark fejres i Aar.*

Det var i Aaret 1482, at Lübeckeren *Johan Snell* trykte to Bøger i det latinske Sprog i Odense, som var den første By i Danmark, hvor der i det hele taget blev trykt noget. Selvfølgelig vil denne kulturelle Begivenhed blive fejret her i Landet. Vi skal ikke her komme videre ind paa Detailler, men kun meddele, at vor Kollega, *L. Chr. Nielsen* i Odense, har lovet at skrive en Artikel til et eller to Nr. af »Typ.-Tid.« og i nogen Grad illustrere denne med Clicheer, laante fra hans store 2-Binds Værk »Fra Johan Snell til vore Dage« (Odense Bogtrykkeri-Historie).

Udover dette kan vi meddele, at Odense Bogtrykkere, Typografer og Bibliotekarer i Forening arrangerer en historisk Udstilling af Odense-Bogtryk fra de forskellige Bogtrykkere i Tiden fra Johan Snell til vore Dage. Man har fra Det kgl. Bibliotek faaet Løfte om at laane ikke alene de to Bøger, Johan Snell bevisligt har trykt i Odense, men yderligere 2 Snell-Tryk (»De Tyde« og et Afladsbrev), og desuden et Par andre meget gamle Bøger, der har Tilknytning til Odense og Fyns Historie. Desuden fremlægges Bøger fra de følgende Bogtrykkere helt op til Nutiden. Udstillingen vil sikkert blive interessant for alle Fagets Udøvere — ikke alene i Odense. Udstillingen holdes aaben i de 3 Dage 18., 19. og 20. September i Kommunens store Sal »Klostersalen«. Aabningsdagen holdes der et Foredrag om Bogtrykkerkunstens Opfindelse og Indførelse i Danmark. Om Mandagen holdes Foredrag om Kunstens videre Udvikling i Odense, og om Tirsdagen om, hvorledes en Bog benyttes (Biblioteker etc.).

Der er i Odense nedsat et Udvalg til at realisere Udstillingstanken. Det har følgende Sammensætning: Bogtrykker *P. Søndergaard*, Typograf *L. Chr. Nielsen* og Bibliotekar ved Central-Biblioteket *Hvenegaard-Lassen*.

Det er første Gang, Det kgl. Bibliotek udlaaner disse gamle Bøger, af hvilke der kun findes et enkelt Eksemplar, saa man forstaar, at dette er en Begivenhed, der svarer til Lejligheden. De er i Virkeligheden ubetalelige, da de ikke kan erstattes. Man forstaar derfor Bibliotekets Krav om, at de udstilles i Glasmontrer og at der stilles Vagt ved dem i Udstillingstiden samt at de om Natten skal opbevares paa brandfrie Steder. Men ogsaa adskillige af de andre udstillede ældre Bøger er meget sjældne. Men herom bliver der maaske senere Lejlighed til at meddele lidt.

*—n.*

---

## SAMFUNDSREFORMATOREN, HR. BOGTRYKKER CHARLES PETERSEN,

som nylig indmeldte sig i Arbejdsgiverforeningen, fik sidste Efteraar en Trykkerlærlings Svendeprøve kasseret. Han nægtede at ordne sig som andre Bogtrykkere og beholde Lærlingen paa Svendeløn et halvt Aar, til ny Prøve kunde aflægges, nej, den unge Mand var verfet ud allerede inden Svendeprøvens Aflæggelse og en *ny* Lærling var antaget.

Undertegnede, til hvem den unge, ulykkelige Mand henvendte sig, søgte at faa Hr. Charles Petersen til at ordne sig paa den ovenanførte Maade og lade den nyantagne Lærling gaa igen, men fik et Nej og en lang Tale om Hr. Petersens særlig fremragende Egenskaber baade som Fagmand og som social Borger.

Da den unge Mand nu anlagde Voldgiftssag mod Læremesteren, lovede jeg (som jeg i den Slags Sager i Kraft af min Stilling plejer) at være en af hans Voldgiftsmænd. Under Sagens Behandling besluttede Retten at udsætte den endelige Afgørelse af Sagen, indtil Udfaldet af Foraarets Svendeprøve forelaa (den unge Mand gav *vi* Adgang til videre Kundskabstilegnelse paa Kursuset for de arbejdsløse i Mellemtiden), og Prøven blev nu, ved andet Forsøg, bestaaet.

Desaarsag har Bogtrykkeren nu udsendt en Pjece, i hvilken han for det første angriber Svendeprøvekommissionen, der efter Hr. P.'s Mening er helt ved Siden af, og iøvrigt fremhæver (med vanlig Beskedenhed) sin egen »sociale Etik« (det oplystes under Voldgiftssagen, at Hr. Ch. P. havde lønnet sine Lærlinge væsentlig ringere end hvad der er almindeligt i vort Fag) og dernæst langer ud efter undertegnede.

Hr. Charles Petersen har altid beæret mig med sin særlige Uvilje, og det er der jo ikke noget at gøre ved. I nærv. Sag tror han formentlig, at det er undertegnede, der har konspireret med hele Svendeprøvekommissionen for at gøre Hr. Charles P. Fortræd.

Jeg skulde nu slet ikke have ulejliget Kollegerne med hele dette Spørgsmaal, hvis ikke Hr. Charles Petersen i den ovennævnte Pjece havde vovet sig saa langt ud i sine Forsøg paa at ramme mig, at han fremstiller mig som en Mand, der med koldt Blod lader Tryksager fremstille paa tarifstridige Trykkerier!!

Jo, i min Egenskab af Formand for en Andelsboligforening skulde dette ske!

Naturligvis er Hr. Petersens Eventyr helt ved Siden af, og man havde jo mest Lyst til slet ikke at svare derpaa, men min Stilling gør det vel nødvendigt at tilbagevise Skrønen straks.

Det, Hr. P. kan have at holde sig til, maa være, at jeg en Gang for en Del Aar siden hos en Bogtrykker, der havde et lille Trykkeri tæt ved min Bopæl, bestilte 230 Brevkort med nogle Tekstlinjer paatrykt; det blev gjort saa daarligt (Hastværksarbejde), at jeg kasserede Tryksagen, som Bogtrykkeren maatte omtrykke; det var hans første og sidste Ordre fra mig. Selvfølgelig blev han vred paa mig, fordi jeg kasserede Tryksagen. Der var ikke nogen Strid mellem Organisationen og vedk. Bogtrykker; senere blev vedk. Medlem af K. B., gik senere igen rabundus og er nu atter Medlem af nærv. Organisation.

Dette bliver i Hr. Charles Petersens Pjece fremstillet, som om jeg var en stor og stadig Kunde i det omhandlede Trykkeri. Man skal høre meget!

— — Og det altsammen, fordi Hr. Petersens Lærling dumpede ved Svendeprøven.

Det er vel nok »social Etik«?

København, 22. Juni 1932.

*Sigv. Hellberg.*

---

*I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.*

---

## FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

18. Maj 1932.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra Møder i Aarhus og Viborg samt refererede Mæglingssager fra Odense og Nakskov — Til Efterretning.
2. Bogbinderforbundet i Danmark havde fremsendt Indbydelse til Deltagelse i dets 13. Kongres. — Formanden delegeredes.
3. Fra Lærlingeorganisationerne forelaa Anmodning om et Tilskud paa 100 Kr. til et Lærlingestævne paa Roskilde Højskole. — Bevilgedes.
4. Fra Næstved Lokalafdeling forelaa Protest imod et tidligere Medlems Genoptagelse. — Til Efterretning.
5. Et ældre Medlem havde fremsendt Anmodning om en ekstra Understøttelse. — Kunde ikke bevilges.
6. Klubben »Dyjep« havde fremsendt Love til Godkendelse. — Godkendtes.
7. Som fjerde Repræsentant i De samv. Fagforbunds Repræsentantskab valgtes Sigv. Hellberg.
8. Det vedtoges at indhente Tilbud paa de 2 næste Numre af »Grafisk Revy«.
9. Fire Medlemmer, henholdsvis i Aarhus, Hobro, Kolding og Maribo, tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar.

7. Juni 1932.

1. Forretningsføreren refererede en Forhandling med Bladudgiverorganisationen angaaende Lønforholdene paa »Heimdal« i Aabenraa. — Forelægges Forbundsstyrelsen.
2. Fra det internationale Sekretariat forelaa Regnskab for 1931 samt Budget for 1932. Vort Bidrag for 1932 er fastsat til 1223,50 Sweitzer Frc. — Beløbet afsendes.
3. Det vedtoges at overlade Trykningen af »Grafisk Revy« Nr. 3 og 4 1932 til Egm. H. Petersen.
4. Et tidligere Medlem i København havde fremsendt en Beklagelse over, at han ikke havde kunnet faa Tilladelse til at blive staaende i Forbundet. — Henlægges.
5. Fra Københavns Kommunelærerforenings Feriekoloni forelaa Anmodning om økonomisk Støtte. — Henlægges.

17. Juni 1932.

1. Forretningsføreren refererede en Forhandling med »Nordschl. Zeitung« i Aabenraa. — Til Efterretning.
2. Fra det jugoslaviske Forbund forelaa Skrivelse angaaende økonomisk Hjælp. — Udsattes.
3. Fra Lærlingeorganisationerne forelaa en Anmodning om en yderligere Bevilling paa 100 Kr. til Lærlingestævnet paa Roskilde Højskole. — Bevilgedes.
4. Et Medlem i Holbæk anmoder paa Grund af Alder om Kontingentfrihed til Syge- og Begravelseskassen. — Tilstodes.
5. To Medlemmer i Aarhus tilstodes hvilende Ret for et Aar.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Et af Københavns-Afdelingens ældre Medlemmer, *H. P. Hansen*, døde pludselig uden forudgaaende Sygdom den 9. Juni; han ramtes af et Hjerteslag. Hansen udlærtes 1880 i Viborg og kom Aaret efter til København, hvor han saaledes har arbejdet i over 50 Aar, bl. a. hos Bagge, Kihl, Quist & Co. og de sidste 8 Aar hos Kandrup & Wunsch. »H. P.«, som han kaldtes mellem Kolleger, var trods sine 71 Aar i fuld Vigeur og vil blive savnet af sine mange Venner for sin Hjælpsomhed og sit gode Humør. Han bisattes under stor Deltagelse fra Bispebjerg Krematorium Søndag den 12. Juni *J.*

— Mandag den 13. Juni afgik vor Kollega, Maskinsætter *Alfred Christensen*, »Fyns Social-Demokrat« ved Døden kun 44 Aar gl. Alfred Christensen udlærte paa »Nyborg Avis« og efter at have arbejdet mange forskellige Steder baade her hjemme og i Udlandet kom han i 1912 til Odense, arbejdede i en Aarrække hos Güth og fik derefter Ansættelse ved »Fyns Social-Demokrat«. Alfred Christensen var en stilfærdig Kollega, men meget berejst, som han var, beherskede han flere Sprog, og han var ved sin Død Formand for Esperantisternes Landssammenslutning.

Begravelsen foregik Torsdag den 16. Juni fra Odense Assistents-Kirkegaard, hvor Afdelingens Banner sænkedes over hans Grav. *M.*

*SØLVBRYLLUP* kan Torsdag den 30. Juni fejres af Maskinsætter *Carl Nyborg* og Hustru, Nakskov.

*BLADSÆTTERNES* Opmærksomhed henledes paa omst. Annonce om Møde.

*EKSTRAFERIE.* Da Meddelelsen i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« angaaende ekstra Sommerferie for Sætteri-Personalet hos Dyva & Jeppesen A/S kan stille det øvrige Personale i et uheldigt Lys, skal jeg oplyse, at Ferien holdes for at undgaa Afskedigelser i Sætteriet. *Aage Hansen.*

*REJSENDE MEDLEMMER*, der passerer Nykøbing F. i Tiden 26/6—4/7, bedes henvende sig til Typograf H. Brodthagen, Markedsgade 15 i Tiden fra Kl. 5—6.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

**er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:**

15. Juni: Kalundborg 200,00; Nyborg 200,00; Vejle 500,00. 16. Juni: Frederikshavn 100,00; Hobro 200,00; Slagelse 400,00. 17. Juni: Ringsted 300,00, 20. Juni: Aalborg 1000,00; Haderslev 600,00. 21. Juni: Grenaa 200,00; Nykøbing F. 300,00.

København, den 21. Juni 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Evald Nielsen, tidl. Medl. (Schou & Co.). Sætter Asger Fr. Jensen. tidl. Medl. (Athene). Trykker Børge Jørgensen, udl. 6. 6. 32 hos Ch. Lerberg (arb. s. St.).

Nykøbing M.: Sætter Børge Frederik Christensen, udl. 3. 6. 32 i Morsø Folkeblad.

### TILTRAADTE

København: 7042 Niels Uhrskov fra Slagelse (arbl.). 7539 Carit Petersen fra Rejse (arbl.). Trykker Wilhelm Pfahler fra Tyskland (Fraenckel & Co.).

Aalborg: 7406 Carl Knudsen (Aalborg Posten). Aarhus: 6127 Ejner Chr. Laursen (arbl.). Fredericia: 7254 Svend Sørensen (arbl.), 4287 Johannes Hansen (arbl.). Hillerød: 7495 Carl Johan Jensen i Plads, 1091 H. C. Hansen i Plads. Hobro: 6609 Evald Jensen Kobberød (arbl.). Nykøbing F.: 7132 Knud O. Svendsen (arbl.). Næstved: 4267 Ingvor Mortensen (arbl.). Odense: 4414 Arthur Sprogøe (arbl.), 7736 Svend Jørgen Nielsen (arbl.). 7856 Henning Jul. Nielsen (Fyns Social-Demokrat). Ringsted: 3388 Karl Sørensen (Venstres Folkeblad). Skjern: 7826 Bernh. Th. Lunddahl (J. Strandbygaard). Svendborg: 6082 Laur. Vilh. Petersen (Amtstidende). Sønderborg: 4229 Harald J. Hansen (arbl.), 4166 Gustaf A. Holm (arbl.).

### FRATRAADTE

København: 638 Finn Christensen paa Rejse. 4288 Carl Christensen til Aarhus (arbl.). 179 A. Cederlund paa Rejse. 7313 Elof Jacobsen til Helsingør i Plads. 926 Knud Jensen paa Rejse. 7010 Holger Krøyer paa Rejse. 2693 Wilfr. Mortensen paa Rejse. 7965 Hans Pedersen til Esbjerg (arbl.). 6909 Roald Petersen til Horsens. 7629 Sv. Rasmussen paa Rejse. 7657 Sv. Verup til Næstved i Plads.

Aabenraa: 3613 Karl Stabel paa Rejse, 3069 Chr. Landtreter til Tyskland. Brønderslev: 7406 Carl Knudsen til Aalborg i Plads. Grenaa: 4295 Kaj Jensen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Haslev: 3388 Carl Fr. Sørensen til Ringsted i Plads. Holbæk: 7856 Henning Nielsen til Odense i Plads. Slagelse: 7042 Niels Uhrskov til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 7858 Verner Nielsen paa Rejse.

### UDMELDT

Haderslev: 7161 Chr. Hultgreen (Bogtrykker).

### DØD

Odense: 6448 Alfred Christensen.


**GLEM IKKE AT ERIK LEVISONS PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE.**
*Første og største Valsemassefabrik og Støberi i Danmark med pneumatisk Tryk.*
(20 e)


## Typografernes Cykle-Club.

Søndag 26. Juni: **BALLERUP-SØNDERSØ.**
Mødested: Sct. Hans Torv *Kl. 10.*
**SIDSTE TUR INDEN FERIEN.**
(3 i)

## Typografernes Sportsklub.

**Søndag den 26. Juni Udflugt til Julebæk. Medbragt Frokost. Badetøj! Tog afgaar fra Hovedbanegaarden Kl. 8⁴⁵.** (2 g)

## BLADSÆTTERKLUBBEN I KØBENHAVN

afholder Møde Søndag den 26. Juni Kl. 12 i Café »Patricia«, Fælledvej 4, med Dagsorden: Forslag til Opstilling af Delegerede.

## Trykkeriarbejdernes Klub

afholder halvaarlig ordinær Generalforsamling i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76, Fredag den 1. Juli Kl. 7½ Aften.

Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, bedes indsendt til Formanden, P. Ulriksen, Gothersgade 3 ³, inden den 28. Juni. *Styrelsen.*

## Typografernes Sangforening.

Fredag d. 1. Juli Kl. 8: Pileallé 16. (1 f)


**ANNONCER**
**Satz- und Druckmusterheft 1932.**
Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277⁶⁹

**Typograph-Maskinsætter**
søger Ferieplads eller anden Plads. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

**Typograph-**
Maskinsætter (kendt med begge Modeller) søger Arbejde. Er villig at deltage i Haandsætning. Billet mrkt. »101« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
**Grafisk Fagforretning**
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 1. JULI 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

LOKALKASSERERNES

Opmærksomhed henledes paa, at der skal regnes med *13 Kontingentuger* i April Kvartal.

København, 21. Juni 1932.

*Forretningsudvalget.*

## FORBUNDSSTYRELSESMØDE

Mandag den 20. og Tirsdag den 21. Juni holdt Forbundsstyrelsen Møder i Ny Rosenborg i København for at drøfte de til Delegeretmødets Behandling indkomne Forslag.

Formanden, *Jul. Schrøder*, ledede Forhandlingen og *Johs. Honoré* førte Forhandlingsprotokollen.

*Formanden* meddelte, at *Valdemar Nielsen*, Esbjerg, var overgaaet til anden Livsstilling, og i hans Sted var *Chr. Mortensen*, Skive, indtraadt som Medlem af Forbundsstyrelsen. Formanden bød det nye Medlem velkommen og udtalte Haabet om godt Samarbejde.

Derefter aflagde Formanden Beretning. Forligsmandsforslaget, der som bekendt var bleven vedtaget med stort Flertal af Provinstypograferne, havde jo givet Anledning til adskillige Protester. Det var dog uden Grund, naar man havde beskyldt Ledelsen for at have spillet under Dække ved Afstemningen over Forligsmandens Forslag. Der var *kun* stemt om Overenskomstens Forlængelse og ikke om noget som helst andet.

Laanet til det tyske Typograf-Forbund paa 60,000 Kr., som Forbundsstyrelsen paa sit sidste Møde vedtog at yde, var nu endelig bleven ordnet. Det havde dog voldt store Vanskeligheder og affødt mange Forhandlinger inden Valuta-Centralen havde givet sin Tilladelse til Pengenes Afsendelse. Fra Jugoslaviens Typografer havde vi modtaget en hjerteskærende Anmodning om Hjælp. Formanden mente dog ikke, vi kunde strække os videre paa dette Omraade. Foreløbig vilde man indhente nærmere Oplysninger om Forholdene dernede.

Da Medlemsantallet i vort Forbund nu tillod os at vælge fire Repræsentanter til De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab, havde Forretningsudvalget som den fjerde Repræsentant udpeget Sigv. Hellberg, der havde deltaget i det nylig afholdte Møde.

Som meddelt i »Typ.-Tid.« var der afholdt en skandinavisk Konference, hvor Finnerne var blevet optaget i det skandinaviske Samarbejde mellem Typograf-Forbundene. — Paa Bogbindernes Kongres, hvor Taleren havde repræsenteret vort Forbund, havde man beskæftiget sig med Spørgsmaalet om et grafisk Kartel. — Grafisk Revys to følgende Numre skulde trykkes her i Landet, og Forretningsudvalget havde denne Gang overdraget Udførelsen til Egm. H. Petersens Bogtrykkeri, da man fandt det heldigst, at forskellige Trykkerier fik Lejlighed til at vise, hvad de formaaede at frembringe.

Efter at Beretningen var godkendt, behandlede Forbundsstyrelsen Ændringsforslagene til Lovene. At dømme efter deres Antal og Omfang er der ingen Fare for, at Delegeretmødet vil komme til at mangle Arbejdsstof.

## HVAD ER MENINGEN?

I »Typ.-Tid.« Nr. 23 har Sørensen-Kjeld faaet optaget en Artikel med Overskrift »Politisk Diktatur«, som vel sagtens skal være et Svar paa Sigv. Hellbergs Artikel »Friheds-Kæmper«, hvori sidstnævnte paa en rolig og saglig Maade bl. a. har paapeget det uheldige i, at en lille Del af en Samfundsklasse fordrer Frihed til at optræde uafhængig af, hvad der er til bedste for hele Klassen. Sigv. H. anser det for heldigst, om dette kunde undgaas ved nye Bestemmelser indenfor »De samvirkende Fagforbund«, og det er saadanne for den personlige Frihed skærpende Bestemmelser S.-K. kalder for »Politisk Diktatur«.

Hvis S.-K.s Artikel var skrevet for 40—50 Aar tilbage i Tiden, kunde jeg bedre forstaa dens Fremkomst; thi paa hint Tidspunkt var der eller havde været »Politisk Diktatur«. De politiske Forhold var den Gang saa stærkt tilspidsede, at det vilde fremkalde evig Kiv og Splid, naar politiske og faglige Interesser skulde være forbundne.

Forholdene er nu ganske anderledes; thi Socialdemokratiet, der væsentligst bestaar af Arbejdere, er nu et stort politisk Parti, som i Aarenes Løb har hævet Arbejderklassen op paa et højt Kulturstandpunkt, saa man ikke nærer samme Betænkelighed som tidligere ved at ofre lidt af den *personlige* Frihed, naar man derved kan undgaa oprivende Lønkampe og under den nuværende Krisetid ved smaa Ofre kan bevare Ro paa Arbejdsmarkedet og styrke Samfundet i sin Helhed.

For at dette kan ske maa Arbejderpartiet ikke staa splittet. Kommunisternes stadige Angreb paa saavel faglige som politiske Ledere indenfor Socialdemokratiet er uberettiget og til Skade for Arbejderstanden. Ad Lovgivningens Vej paa parlamentarisk Vis kan et samlet Arbejderparti bringe Arbejderne langt flere Fordele end hvis Partiet vilde søge at opkaste sig som Hersker over hele Samfundet, altsaa »Politisk Diktatur«. Jeg anser de nuværende socialdemokratiske Ledere for at være kloge nok til at indse dette og i Stedet for Diktatur nøjes med at gribe regulerende ind paa Omraader, hvor det vil vise sig at være betimeligt. — Jeg vil haabe, at selv en Del af Kommunisterne maa kunne indse det berettigede heri — hvis de i det hele taget ønsker *nogen* personlig Frihed.

Trods fleraarig Sygdom, som har forhindret mig i at være a jour med alt, hvad der er sket indenfor Typ. Forb., har jeg dog faaet den Opfattelse, at Københavns Afdelings nuværende Formand, Sigv. Hellberg, ved sin rolige og saglige Optræden og store Forhandlingsevne er berettiget til at have Medlemmernes Tillid. Han er en Arbejdets Mand, der ved Forhandlinger med Arbejdsgiverne og ved Hjælp af Tarifen paa ethvert Tidspunkt har søgt at gavne Afdelingens Medlemmer og meget ofte haft Held hermed.

Ved Forhandlinger med Arbejdsgiverne maa Afdelingens Formand og andre Tillidsmænd ikke være bundne paa Hænder og Fødder. — Nogen Tillid til Ledernes Dygtighed maa Medlemmerne have, saa disse ikke ved Afstemninger ødelægger, hvad der har kostet Tillidsmændene Møje og Besvær at opnaa. En saadan Tillid er paa langt nær udvist af S.-K., selv om han anerkender Sigv. H.s Dygtighed i Tale og Skrift. Personlig Erfaring og Stillingens Ansvar bevirker meget ofte, at en Leder bliver mere moderat i sin Optræden end han tidligere har været; men hvorfor angribe ham fordi dette er Tilfældet — det røber kun, at man ikke kender de Vanskeligheder, der mange Gange er til Stede og skal overvindes.

Hvad Meningen med S.-K.s Artikel egentlig er, staar mig ikke helt klart; thi naar han bl. a. skriver: . . . »vi *har* set og *kan* se, at Fagorganisationernes Aktion maa rette sig efter det politiske Samfundshensyn« og fortsætter: »Her skal ikke diskuteres, om det er rigtigt eller ej, men det *skal konstateres*, at saadan er det« — saa forekommer det mig, at Artiklen er overflødig, da Sigv. H.s Udtalelser var tydelige nok og ikke kunde misforstaas. Efter S.-K.s Udtalelser i Slutningen af hans Artikel faar jeg Indtryk af, at han tilsigter noget andet — maaske med Henblik paa det kommende Delegeretmøde — end blot at henlede Medlemmernes Opmærksomhed paa Sigv. H.s Udtalelser.

*H. Mossberg.*

## ENHEDSFRONTEN . . .

*Eigil Hansen* forsøger paa et Svar i Anledning af min Artikel og mine Spørgsmaal om ovenstaaende Emne. Jeg vil gerne have Lov til i al Venskabelighed at forklare Eigil H., at hans Svar til mig — i Modsætning til mit Indlæg, der efter Eigil H.s Opfattelse repræsenterer noget, som man ikke hver Dag bliver præsenteret for — egentlig ikke kan siges at være noget sjældent. Formen er den sædvanlige kommunistiske. Det vil sige den sædvanlige gaaen-udenom Sagen som Katten udenom den varme Grød, og Eigil H.

følger ualmindelig godt i sine mindre store Føreres Fodspor. —

Thi Eigil H. svarer paa et Spørgsmaal, som jeg *overhovedet ikke* har stillet ham. Eigil H. indlader sig paa en almindelig Forklaring af Begrebet »den røde Enhedsfront«, mens mine Spørgsmaal til ham ordret var: *Hvor megen Sandhed og hvor megen Løgn ligger der bag denne aabenbare kommunistiske Parole* . . . Er det de tyske Kommunisters Sammenspil med alt, hvad der i Øjeblikket udgør den tyske Reaktion, — er det Storsvindleren Kreugers store økonomiske Interesse for det svenske Kommunistblad, — eller er det de hjemlige Kommunisters Blad, det saakaldte »Arbejderbladet«, der hver Uge giver Opvisning i ekvilibristiske Øvelser i dansk Sprogbrug overfor danske Arbejderførere og derigennem ogsaa overfor danske Arbejdere! Saaledes lød mine Spørgsmaal, men Eigil H. er mig altsaa endnu Svar skyldig, thi ikke saa meget som med et Bogstav har Eigil H. gjort blot Tilløb til et Svar.

Eigil H. skriver, at min Artikel vil blive stemplet som Kommunistforskrækkelse. Ja, det er muligt. Og jeg skal gerne indrømme, at dersom den blot har bidraget lidt til at faa visse politiske og særlig faglige Kvaksalvere sat i Gabestokken, har den naaet sin Hensigt.

Endvidere skriver Eigil H., at han tror, at der efterhaanden er mange Arbejdere, der er ved at være klar over, hvem det er, som repræsenterer Arbejderklassens Interesser. Det tror jeg ogsaa, Eigil Hansen. Tænk blot paa 1921—22 — *da* var det *dine* Partifæller, der førte an ihvertfald i den faglige Kamp . . .

— Imidlertid, gode Eigil Hansen — jeg hører til dem, der gerne vil lære noget! Og jeg venter derfor med Længsel paa det Svar, som du endnu ikke har givet mig. Ved samme Lejlighed kunde du saa maaske forklare mig, om det er en ny og maaske bedre Maade at varetage Arbejderklassens Interesser paa, naar dine Partifæller paa den senere Tids Generalforsamlinger i adskillige Fagforeninger er troppet op — for at forhindre, at der blev vedtaget Udveje til fortsat at kunne understøtte dine arbejdsløse Kammerater . . .

— Paa Forhaand Tak for dit Svar og en venlig Hilsen!

*Sigv. Hansen.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

Sidste Frist for Anmeldelse til Stævnet er Mandag den 4. Juli, ligeledes med Meddelelsen om at kunne indlogere en tysk Kammerat. (Da det tyske Deltagerantal er forhøjet, anmodes alle, som har Mulighed derfor, om at indlogere en tysk Kammerat i Dagene fra Mandag den 11. om Aftenen til Torsdag Morgen den 14.

Anmeldelse om Deltagelse i Lejrturen slutter Mandag den 4. Deltagerne maa selv sørge for Forplejningen. Da Teltene gratis befordres til Roskilde, maa de bringes til Forbundskontoret *Fredag den 8. Juli* Kl. 5—6½, (hverken før eller senere).

*Lærlingeafdelinger i Provinsen,*

som ikke har meddelt Deltagerantal til Københavns-Afdeling, maa omgaaende meddele dette, og vil da faa tilsendt et tilsvarende Antal Stævnemærker. Adressen er: Vestergade 5 I.

Interessen for at deltage i Stævnet er i Provinsen stort, f. Eks. maa Lærlingene i Nyborg, for at være med til Stævnet, afrejse Kl. 12 Nat og er i Roskilde Søndag Morgen. Der bliver ikke Lejlighed til at sove den Nat for vore Kammerater. *P.*

## 50-AARS JUBILÆUM

Den 11. Juli fejrer Sætter *Vilhelm Anton Jensen*, Centraltrykkeriet, sit 50-Aars Jubilæum. Jensen kom i Lære i St. Kongensgade 24, hvor Ferslew dengang havde sin Hovedvirksomhed. Da Ferslew i 1886 oprettede Centraltrykkeriet paa Frederiksberg Papirfabriks Areal, fulgte Jensen med og var der, indtil Trykkeriet brændte i 1891, hvorefter Ferslew købte Ejendommen Overgaden n. V. 17, hvor Centraltrykkeriet siden har haft til Huse, og Jubilaren har saaledes tilbragt de sidste 40 Aar her. Mange Kolleger, der har arbejdet paa »Centralen« i de travle Perioder, mindes sikkert hans altid rolige og noble Adfærd, og vi, hans daglige Arbejdsfæller, siger ham af samme Grund Tak og til Lykke med Dagen.

Jubilaren, der har inviteret Personalet til Middag i sit Hjem den 16. Juli, vil paa sin Jubilæumsdag blive fejret af Firma og Personale.

*Klub »C. T.«*

## BOGTRYKFAGETS SVENDEPRØVER I KØBENHAVN
### FORAARET 1932

*Sætterprøverne.*

*Bronzemedaille:*

*Helge Martved*, Hertz. *Jens Olav Schou*, C. Th. Thomsen. *Børge Vogelius Sørensen*, Dyva & Jeppesen.

*Antaget med Ros:*

*Johs. Back*, G. Rasmussen. *H. J. Werner Hansen*, G. Nielsen & Co. *E. L. Linde*, J. Chr. Petersen. *Karl Risbo*, Poul Eilersen.

*Antaget:*

*Erik Bovig*, Poul Em. Frederiksen. *Wm. Cortsen*, Axel Stenersen. *Rudy Gunnar Hansen*, O. Jul. Schmidt. *Juris Jensen*, H. C. Jensen. *Ernst Kluge*, Emil Olsen. *Carl Erik Nielsen*, Handelstrykkeriet. *Franck Nielsen*, Det Hoffensbergske Etablissem. *Henry Vald. Nielsen*, Trykkeriet »Danmark«. *Henry Pelant*, C. Hamburger. *Jørgen Roland Petersen*, H. Juul Nielsen. *Olaf Svendsen*, S. L. Møller. *Emil Sørensen*, Brdr. Markers.

*Ikke antaget:*

*Kaj Kiefer*, B. Nielsen. *Finn Aage Larsen*. J. H. Schultz A/S. *Emil Petersen*, Standardtrykkeriet. *R. J. Samuelsen*, Athene. *Knud Bidstrup*, Klostertrykkeriet (2. Forsøg).

*Trykkerprøverne.*

*Sølvmedaille:*

*M. Svitzer Hansen*, Gyldendals Forlagstrykkeri.

*Bronzemedaille:*

*E. Chr. Petersen*, Triers Bogtrykkeri.

*Antaget med Ros:*

*Børge Hellesen*, Hans Jørgensen. *O. Bjelke Bruus*, Brdr. Markers. *Georg Beha Eriksen*, L. A. Jørgensen. *Poul Scharff Hansen*, I. A. Hansen. *Erik Jørgensen*, C. Hamburger. *Børge Kyhl*, W. Hansen. *Emil Køldahl*, Lilja & Køldahl. *Th. Mølgaard*, J. D. Qvist & Kom. *H. V. Rasmussen*, Dansk Andelstrykkeri. *Børge Winther*, C. Christoffersen.

*Antaget:*

*Harald M. Andersen*, Andersen & Krogh. *Helmuth Juhl*, B. Nielsen. *Børge Jørgensen*, Ch. Lerberg. *Helge Larsen*, Nørrebros Centraltrykkeri. *Vilh. Ewald Larsen*, Kr. Eriksen. *H. Martinussen*, Charles Petersen. *Aage Suhr*, Exprestrykkeriet. *Carl Johan Svendsen*, Thorlak Gudmundsen. *Frank Larsen*, Aage Hansen. *H. Steffensen*, Chr. Andersen.

## BØGER

*Lassalle.*

I den fortrinlige Serie Smaabiografier over Arbejderbevægelsens Stormænd vil der i disse Dage paa »Fremad«s Forlag udkomme et nyt lille Skrift om Ferdinand Lassalle skrevet af *Ejnar H. Tønnesen*. Lassalle, hvis Værk er en af de Grundpiller, paa hvilke den moderne Arbejderbevægelse hviler, førte et meget bevæget Liv i evig Kamp og Strid, der fik en højst dramatisk Afslutning ved Duellen, der bragte ham en altfor tidlig Død.

I Serien er tidligere udkommen: Bebel, Branting, Mac. Donald og Keir Hardie, der allerede er nær ved at være udsolgte, uden Tvivl vil Lassalle finde samme gode Modtagelse.

*»Nye Signaler«.*

Hørespillet af *Jul. Bomholt* og *Peder Nørgaard*, der udsendtes af Statsradiofonien 1. Maj og som skildrer Socialdemokratiets første svære Kampe, foreligger nu i Bogform paa Forlaget »Fremad« til den billige Pris af 1 Kr. Paa en nem Maade faar man her et historisk korrekt Billede af Begivenhedernes Gang.

*Bogkredsen.*

Et glædeligt Tegn er det, at dette nye Bogforetagende, der udkommer paa Forlaget »Fremad«, har slaaet saa godt an, at Forlaget allerede nu maa forberede et nyt tredie Oplag af *Traven:* »Dødsskibet«, der udkom November sidste Aar og et andet Oplag af *Josef Maria Frank:* »Marie«.

Begge har da ogsaa faaet en enestaaende god Omtale i hele Pressen og med Rette, thi det er de bedste Bøger af Udlandets Litteratur, der i lange Tider er fremkommet her hjemme.

*Jul. Bomholt: Arbejderkultur.*

Et Emne, der ikke tidligere har været taget op til samlet Behandling i dansk Litteratur, og som sikkert kan paaregne stor Interesse.

*Arbejderklassens Stormænd*

har Pressen døbt den Serie af Smaabiografier Forlaget udsender i et særdeles tiltalende Udstyr og skrevet af Penne indenfor Arbejderklassen, der ikke alene har haft Evnen, men ogsaa Kærlighed til Opgaven, saa Resultatet er blevet det helt udmærkede. Hvert Hæfte sælges for den billige Pris af 35 Øre, og hidtil er udkommet Hans Hansen: *Hjalmar Branting*, Ib Kolbjørn: *August Bebel*, Johs. Sperling: *Mac Donald*, Peder Nørgaard: *Keir Hardie*.

*P. Christensen eg Fr. Dalgaard: Kooperation.*

Om denne 2. forøgede Udgave skriver Rich. Lund: Jeg føler en ubeskrivelig Trang til at raabe ud over Landet til alle Fag-. Klasse- og Partifæller, Unge og Gamle, Mænd og Kvinder: Anskaf Haandbogen »Kooperation« og brug den! Hver enkelt Side har Bud til dig og mig, hver Dag i Aaret, hver Time paa Dagen. Bogen skal ligge fremme paa Bordet ikke stilles op i en Reol. — Pris 2,50, indb. 4,25.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

RANDERS LOKALAFDELING

Ordinær Generalforsamling afholdtes 14. April. *Formanden* gav Beretning om Virksomheden og *Kassereren* oplæste Regnskabet for Januar Kvartal, der balancerede med 6328,36 Kr. Kassebeholdning pr. 1. April 46,11 Kr. Beretning og Regnskab godkendtes.

*Otto Birch* gav en udførlig Beretning fra »Socialdemokraten«s Kontrahentmøde, hvorefter *Otto Birch* og *Edvard Larsen* genvalgtes som Kontrahenter.

Lokalkassens Regnskab balancerede med 1109,58 Kr., Kassebeholdning 661,28 Kr. Regnskabet godkendtes. Til Bannerfører valgtes *Vald.*

*Andersen* med *Har. Jensen* som Suppleant. *S. J. Kisum* omtalte Fattiglovens § 63 og dens Virkning for enkelte Kolleger. Efter en lang og saglig Forhandling vedtoges det at søge Møde afholdt med Forsørgelsesinspektøren og Sygekassens Forretningsfører om denne Paragrafs Fortolkning overfor Typografer.

Derefter sluttedes.

— — —

Tirsdag den 10. Maj afholdtes et Møde med de unge Kolleger (ialt ca. 20), der er udlært i Løbet af de sidste 5 Aar. Formanden, *Alfr. Andersen*, bød Velkommen og holdt derpaa et interessant Foredrag om Fagbevægelsens Udvikling herhjemme og henholdt sig navnlig til Typografernes Organisationshistorie. Derefter gennemgik Formanden Provinstarifen og omtalte navnlig de Bestemmelser, de unge oftest bliver stillet overfor og derfor i særlig Grad maa være opmærksom paa. *S. J. Kisum* supplerede yderligere Formandens Indlæg, hvorefter der udspandt sig en flere Timer lang Forhandling, i hvilken samtlige tilstedeværende deltog, og hvor Bestyrelsen blev bombarderet med et Utal af Forespørgsler, af hvilke de fleste besvaredes. Sluttelig samledes man om et Kaffebord, hvor Diskussionen fortsattes under frie Former. — En udbytterig og interessant Aften for alle Deltagerne.

— — —

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Lørdag den 14. Maj med Behandling af Forslag til Delegeretmødet. Efter at *Formanden* havde budt Velkommen, fremlagde *Otto Birch* en Række Forslag til Ændringer i Lovenes Paragraf 36, 37, 40, 42, 45 og 46, der alle, dels enstemmigt, dels ved Afstemning, vedtoges indsendt til Delegeretmødet.

Et Forslag om Reduktion af de Delegeredes Antal forkastedes enstemmigt. Et Forslag fra *Edvard Larsen* om Delegeretmøde hvert 4. Aar i Stedet for hvert 3. forkastedes med stort Flertal. *S. J. Kisum* stillede Forslag om Ændringer til Paragraf 87, 89, 91 og 93, der alle enst. tiltraadtes. Et særligt Forslag om Arbejdstidsforkortelsen vedtoges enst. indsendt. *Edvard Larsen* foreslog at udskyde Valget af delegerede til Generalforsamlingen i Juli. *Formanden* var principielt enig med Larsen, men mente iøvrigt, at Resultatet blev det samme. Ved Afstemning vedtoges det at foretage Valget. Formanden meddelte, at han vilde deltage paa sit Hovedbestyrelsesmandat. Derefter valgtes Kassereren *S. J. Kisum* forlods med Akklamation. Ved Afstemning valgtes som de to øvrige delegerede *Viggo Jensen* og *Svend Madsen* med *Otto Birch* som Suppleant.

Efter at Spørgsmaalet om en Skovtur var overladt til Bestyrelsen sluttede Formanden Generalforsamlingen. *X.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Fredag d. 24. Juni. Til Dirigent valgtes *Aage Larsen* og til Sekretær *P. Nielsen*.

Et Forslag af *Aaris Petersen* om Udsættelse af Punkt 8, Valg af Delegerede, til en senere Generalforsamling, forkastedes med stor Majoritet. *P. Nielsen* oplæste Protokollen, der godkendtes. *Formanden* gav nogle Oplysninger til den oplæste Protokol. Godkendtes. *Valdemar Hansen* aflagde Beretning fra Demokraten. Godkendt. *Aage Larsen* aflagde Beretning fra Produktionsforeningen. Godkendt. En Efterbevilling af det Beløb, der blev brugt til Understøttelse til arbejdsløse uden Understøttelse blev bevilget. Formandens Løn blev fastsat uforandret til 200 Kr. Derefter gik man over til de forskellige Valg. Formanden, *Ernst Pedersen*, blev genvalgt med Akklamation. De tre afgaaende Styrelsesmedlemmer: *Harald Nielsen*, *Chr. Christensen* og *Aage Andersen* genvalgtes ligeledes med Akklamation. Som Revisor genvalgtes *C. Christensen*. Som delegerede valgtes: *Ernst Pedersen* 79 St., *Peter Nielsen* 70, *Chr. Rostgaard* 62, *Thomas Pedersen* 61, *Aage Larsen* 59, *Chr. Christensen* 47, *Aage Andersen* 45, *C. St. Christensen* 45 og *Harald Nielsen* 44, derefter havde *E. Laursen* 39, *S. Nees* 30 og *Holtzmann* 17 St. 3 Stemmesedler var blanke. — Da ingen ønskede Ordet under »Eventuelt«, kunde Dirigenten slutte den godt besøgte Generalforsamling. *P. N.*

Typografernes Sangforening.

**Revy og Dans**

**Lørdag d. 9. Juli Kl. 8—1**

Korups Have (Linie 6 - 15 - 18)

I Tilfælde af Regn spilles i Salen.

**„Fyrtøjet". — Jazz-Band-Trio.**

**75 Øre ialt.**

Billetter hos Korets Medlemmer og Rud. Jensen, H. C. Ørstedsvej 11 A (Ismejeriet). Telf. Vester 5801 y. (1 g)

## ET SMUKT LILLE VÆRK

Faktor *Arthur Ammelund* i Odder har skrevet en lille Samling stemningsfulde, rigtig hjertevarme Digte og udgivet dem under Titlen *»Hjertets Melodier«*. 16 Sider, 4 °. Selv kalder vor Kollega dem for »smaa Sange«, og det er det maaske ogsaa, men det er i hvert Fald ikke af den Slags, der savner Indhold, eller som man ligegyldigt lægger fra sig efter Gennemlæsningen. Man vil sikkert en Gang imellem tage dem frem paany og opfriske Mindet — og Glæden ved dem — ved en fornyet Gennemlæsning.

De smukke Vers har faaet en ligesaa smuk Udstyrelse i Bogform, idet de er trykt paa van Gelder Zonens haandgjorte Papir, og da Værket kun er trykt i 100 nummererede Eksemplarer vil det hurtigt blive en Sjældenhed, som vil være vanskelig at faa indlemmet mellem andre smukke og bibliofile Bøger. Omslaget er paa smuk, gulagtig Karton. Det lille Bogarbejde er smukt trykt i *Kjeldsens Bogtrykkeri* i Odder og udkommer i Kommission i *Knud Jespersens* Boghandel i samme By.

Værket har ingen ligefrem almindelig Udstyrelse. Som Skrift er gennemført en smuk Antiqua, og Versene er satte med Tertia. Skønt Skriften er noget lys tager den sig dog godt ud paa det noget vanskelige, men smukke Papir, netop paa Grund af Skriftgraden. Hver Sang begynder øverst paa Siden og ender hvor den kan paa denne. Det er jo ikke almindelig Maade, at sætte Vers paa, men den kan bruges ligesaavel som andre. Første Gang jeg saa denne Fremgangsmaade var i en lille fin Digtsamling, *»Dig«* (af *W. A:son Grebst*, trykt hos en af Nordens fineste Bogtrykkere, nemlig *Wald. Zachrisson* (Göteborg, 1900), senere har jeg set den anvendt af den ligeledes fine Bogtrykker *Poul Hertz* i København (1920) i *Hans Bethges »Hafris Sange«* (oversatte af *Eugen Frank*). Ogsaa i tysk Bogtryk har jeg set Metoden anvendt og vistnok ogsaa i finsk Bogtryk, men stadig kun i enkelte Værker, der har været smukt udstyrede, ligesom dette.

Kapelvej 5, Odense, Juni 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## NÆR OG FJERN

*25 AARS JUBILÆUM* i Firmaets Tjeneste fejrer Søndag den 3. Juli to Kolleger hos Bianco Luno: *Carl Langsted* og *Nic. Møller*, der ogsaa begge vil være kendt fra deres Medvirken i Gutenberg-Koret. Personalet fejrer Jubilarerne om Lørdagen.

*DE ENGELSKE TYPOGRAFER* har ved en Urafstemning med 20,268 Stemmer mod 4,479 vedtaget en Forhøjelse af Forbundskontingentet af Henyn til den stigende Arbejdsløshed inden for Faget. Forbundet bestaar af 34,495 Medlemmer.

*HERAUS!* I Czekoslovakiet har man vedtaget en Lov, som bestemmer, at alle udenlandske Arbejdere, som er tilflyttet Landet efter 1. Maj 1923, skal udvises for at beskytte det hjemlige Arbejdsmarked.

*I RUMÆNIEN* er 40 pCt. af Typograferne arbejdsløse. Af denne Aarsag er Grænsen spærret for Tilgang af udenlandske rejsende Kolleger.

*SÆTTEMASKINER OM BORD.* I ikke mindre end 34 Fartøjer, deraf 27 amerikanske og et fransk Orlogsskib er der installeret Linotype-Sættemaskiner om Bord.

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

9. Maj. Næst at byde Karl Schmidt velkommen tilbage efter et længere Sygeleje erindrede Formanden om, at det netop i Dag var 10 Aar, siden Afdelingens Kasserer, Lundin, overtog Kassererhvervet, og ønskede i den Anledning til Lykke. — I Skr. af 3/5 meddeler K. B., at det af os paaklagede Forhold (at i et Par Firmaer Lønnen for Fredagen henstod til næste Uge) vilde blive berigtiget senest 1. Juni. Til Efterr. — Refereredes given Vejledning til Stentrykpaalæggersker angaaende Afgrænsning af visse Arbejdsomraader. — Feriesag refereredes. — Ordnet Sag ang. Antagelsesløn for en Sætter refereredes. — Ved Mæglingsaftale var det fastslaaet, at en Rotationstrykker til Stadighed skal lønnes som saadan, selv om han enkelte Dage i Ugen kun er beskæftiget som Hjælper. — Refereredes Fællesmøde ang. Arbejdsforholdene for de kvindelige Hjælpearbejdere i Dagblad. — Arthur Christensens Bogtrykkeri i Vesterbrogade 89 var blevet blokeret, da Trykkeriet ikke havde betalt forfalden Arbejdsløn til et af vore Medlemmer. — Refereredes Mæglingsmøde ang. et af et Firma mod en Trykker rejst Erstatningskrav; Kravet havde Formanden afvist, og det vilde formentlig ikke blive fastholdt. — Ved Mæglingsaftale var det fastslaaet, at en Bogtrykker, der beskæftigede sig saavel med Sætning som med Trykning, i sin Forretning i Forhold til Lærlingeskalaen skulde regnes som Trykker og ikke senere kunde regne sig som Sætter, og det var desuden en Forudsætning, at han arbejdede teknisk med i det fornødne Omfang. (For den Bogtrykker, der under lignende Forhold maatte blive fastslaaet som Sætter i Forhold til Lærlingeskalaen, maatte lignende Vilkaar gælde). — I Fællesskab med Repræsentanter for Bogbinderforbundet var afholdt Mægling i et Firma, der udførte Tryksager ved Medlemmer af Bogbinderforbundet, idet vi havde krævet Arbejdet udført ved faglærte Trykkere og under vor Tarif. Bogbinderforbundets nærmere Undersøgelser afventes. — Dagkursus for arbejdsløse Typografer har kostet Kr. 5046.33, hvilket Beløb i det væsenligste ventes refunderet af Arbejdsløshedsfonden og Magistraten. Alt til Efterr. — Den den 28. April arrangerede Artist- og Musik-Underholdning for vore Arbejdsløse havde kun været besøgt af 257 af de godt 600 ledige, saa der havde været god Plads; Underholdningen havde ellers været særdeles god. — En af et Medlem indgiven Anmodning om Tillidsmandsunderstøttelse havde været Genstand for nærmere Undersøgelse; Styrelsen vedtog at stille Sagen i Bero. — Den i forrige Møde rejste Sag om en paastaaet kollektiv Lønreduktion for et Personale havde det paagældende Personale pure tilbagevist som Opspind; der udviklede sig en Debat, som Formanden afsluttede med at udtale, at saafremt Personalet ønsker videre foretaget i Sagen, maa det rejse denne paa Generalforsamlingen. — Cirkulære fra Arb. Fællesorg. ang. Ferierejser til nedsat Jernbanepris toges til Efterr. — En Anmodning fra »Unge Pionerer« om Tilskud henlagdes. — Klublove for et Personale sendes til F. U. — Beslutning vedr. Generalforsamling og dennes Dagsorden toges. — Det godkendtes, at der i Løbet af Maj Maaned afholdes Tillidsmandsmøde. — Sager ang. Ekstrahjælp, Landophold og hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

22. Juni: Hjørring 300,00; Randers 500,00. 23. Juni: Frederikshavn 150,00; Haslev 100,00; Lyngby 150,00; Odder 200,00; Viborg 300,00; København 20,000.00. 27. Juni: Stubbekøbing 100,00. 28. Juni: Aabenraa 200,00; Faaborg 800,00; Odense 1000,00.

København, den 28. Juni 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NY LOKALKASSERER

Vejle: Typograf Alfr. Berg. Træffes kun mellem 5—6 Fredericiagade 32 I. *Absolut ingen Ekspedition paa Arbejdspladsen.*

### NYE MEDLEMMER

København: Trykker Franch E. Dahl Larsen, udl. 18. 6. 32 hos A. Toftrup (arbl.). Trykker Helge Stephensen, udl. 18. 6. 32 hos Chr. Andersen (arbl.).

Aarhus: Paal. Ingeborg Frahm Andersen. Faaborg: Sætter Arne Nielsen, udl. 1. 7. 32 i Faaborg Folketidende. Middelfart: Sætter Helge Højlund, udl. 18. 6. 32 i Middelfart Venstreblad.

### TILTRAADTE

København: 7538 Johannes Christensen fra Nykb. M. (arbl.). 7093 Evald Jensen fra Rejse (arbl.). 4105 Carl Palkjær fra Rejse (arbl.). 1429 Frantz Persson fra Rejse (arbl.). 7577 Folmer Olesen fra Rejse (arbl.). 1938 Helge Honore fra Rejse (arbl.). 7313 Elof Jacobsen fra Helsingør (arbl.). 7982 Thorvald Lundsbjerg fra Holbæk (arbl.). 7132 Knud Svendsen fra Nykb. F. (arbl.). 1513 Chr. Nissen fra Tønder (arbl.). 1953 Erik Krogh fra Rejse (Andelstr.) 1588 Hans Eliasen fra Rejse (arbl.). 7900 Hans Nielsen fra Rejse (arbl.). 7858 Werner Nielsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 7629 Sv. Aa. Rasmussen (arbl.). Aarhus: 7952 P. J. Liebetrau Hansen (Kongsvang Trykkeri), 6160 Niels Vestergaard (arbl.) og 4288 Carl Joh. Christensen. Horsens: 6906 Roald Petersen (arbl.). Nykøbing F.: 7482 Holger Johs. Petersen (Loll. Falst. Stiftstid.). Næstved: 7652 Svend Verup (Soc.-Dem.). Viborg: 6264 H. P. Nissen (arbl.).

### FRATRAADTE

København: 7482 Hans Petersen til Nykb. F. Aarhus: 7824 Osv. Jensen Sand til Hobro (arbl.), 3978 Willy Mortensen paa Rejse, 3637 Chr. Worm paa Rejse og 6211 Georg Thor paa Rejse. Faaborg: 7900 N. P. Nielsen til København (arbl.). Hillerød: 7495 Carl Jensen til Helsingør (arbl.). Holbæk: 7982 Thorvald Lundsbjerg til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 3066 Viggo Nielsen paa Rejse, 7957 Holger Dahl paa Rejse. Nykøbing F.: 7132 Knud Svendsen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse: 6540 Børge Emborg til Odense i Plads. Vejle: 7463 Chr. Hvejsel Hansen paa Rejse.

E.L. SATSSKIBE
er de bedste og billigste • Fremstillet paa eget Værksted
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS — ERIK LEVISON — GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 a)

UDMELDT

Lyngby: 2921 Georg Rasmussen (Bogtrykker).

UDSLETTET

Lyngby: 4565 Tove Rasmussen (Forsvunden).

Flytninger maa meldes omgaaende til Inkassatoren eller paa Kontoret.

### Trykkeriarbejdernes Klub

afholder halvaarlig ordinær Generalforsamling Fredag den 1. Juli Kl. 8 i Café »Standseren«, Nørre Farimagsgade 76.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokol og Beretning. 2. Indkomne Forslag. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 1. Juli Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

### Typografernes Sportsklub.

Gymnastiksæsonen 1931—32 sluttet.

Hver Onsdag Aften samles Medlemmerne til Boldspil og Lege i Søndermarken. Mødested: Indgangen ved Pilealléen Kl. 8. (2 h)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Satz- und Druckmusterheft 1932.**
Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Typograph-Maskinsætter**
søger Ferieplads eller anden Plads. Billet mrkt. »100« modtager Ekspeditionskontoret.

**Sætter-Forbundter,**
2—3 Aar i Lære, kan faa Plads straks eller senere. Opgiv nærmere i Billet mrkt. »102« til Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnesgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539 (6)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**Ønsker De** at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.
**Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.
**Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.**
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
(24) Prags Boulevard 4 2.

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 — KØBENHAVN DEN 8. JULI 1932 — 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

AFHOLDER

## DELEGERETMØDE

I ODENSE

DEN 26. OG 27. AUGUST 1932

I „FYNS FORSAMLINGSHUS"

I Henhold til Medlemsantallet har Afdelingerne Ret til at vælge følgende Antal Repræsentanter:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Aabenraa | 2 | Marstal | 1 |
| Aalborg | 4 | Middelfart | 1 |
| Aarhus | 9 | Nakskov | 2 |
| Assens | 1 | Nyborg | 1 |
| Brønderslev | 1 | Nykøbing F. | 2 |
| Esbjerg | 2 | Nykøbing M. | 1 |
| Faaborg | 1 | Næstved | 2 |
| Fredericia | 2 | Odder | 1 |
| Frederikshavn | 1 | Odense | 6 |
| Grenaa | 1 | Randers | 3 |
| Haderslev | 2 | Ribe | 1 |
| Haslev | 1 | Ringkøbing | 1 |
| Helsingør | 2 | Ringsted | 2 |
| Herning | 1 | Roskilde | 2 |
| Hillerød | 2 | Rudkøbing | 1 |
| Hjørring | 2 | Rønne | 2 |
| Hobro | 1 | Silkeborg | 2 |
| Holbæk | 2 | Skanderborg | 1 |
| Holstebro | 2 | Skive | 2 |
| Horsens | 2 | Skjern | 1 |
| Kalundborg | 1 | Slagelse | 2 |
| Kolding | 3 | Stege | 1 |
| Korsør | 1 | Struer | 1 |
| København | 58 | Stubbekøbing | 1 |
| Deraf Sætternes Underafdeling | 37 | Svendborg | 2 |
| Trykkernes do. | 12 | Sønderborg | 1 |
| Kvindernes do. | 9 | Thisted | 2 |
| Køge | 1 | Tønder | 1 |
| Lyngby | 1 | Varde | 1 |
| Løgstør | 1 | Vejle | 3 |
| Maribo | 1 | Viborg | 2 |
| | | Ialt | 160 |

*Forretningsudvalget.*

---

## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK

AFHOLDER

## DELEGERETMØDE

I ODENSE

DEN 28. AUGUST 1932

I „FYNS FORSAMLINGSHUS"

*umiddelbart efter*

*Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde.*

I Henhold til Medlemsantallet pr. 31. Marts har Afdelingerne Ret til at vælge et Antal Delegerede som foran nævnt.

*Hovedbestyrelsen.*

---

## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

**ekstraordinær Generalforsamling**

Tirsdag den 12. Juli, Kl. 8 Aften,

**i Rømersgade 22.**

*Dagsorden:* 1. Beretning fra: *a.* Social-Demokratens Kontrahentforsamlinger, *b.* Arb. Landsbank, *c.* Arb. Fællesorg. Brændselsforr., *d.* Arb. Livsforsikring, *e.* Bryggeriet »Stjernen«, *f.* Dansk kooperativt Assurance A/S. 2. Behandling af Forslag til Delegeretmødet. 3. Afdelingsformanden afgiver Meddelelse om de af ham i H. t. sidste ordinære Generalforsamlings Opfordring foretagne Undersøgelser vedr. to Forhold.

Medlemskort skal forevises.

*Styrelsen.*

---

Samme Aften umiddelbart efter afholder

Sætternes Underafdeling

og

Trykkernes Underafdeling

samt

Kvindernes Underafdeling

i henholdsvis *den store Sal, den lille Sal, 1. Sal til Gaden*

**ekstraordinær Generalforsamling**

med *Dagsorden:* Opstilling til Valg af Delegerede.

Fordelingen af de Delegerede bliver: Sætterafdelingen 37, Trykkerafdelingen 12, Kvindeafdelingen 9.

*Styrelserne.*

---

## TIL TRYKKERIARBEJDERNE

*Svar til Hj.-Arb.*

Som det maaske er Typograf-Tidendes Læsere bekendt, findes der et meget lille Organ, der hedder »Den grafiske Arbejder« og er Talerør for »de grafiske Fags revolutionære Fagopposition«.

Det lyder jo af en Del og af meget mere, end der kan blive Plads til i de fire smaa Siders smaa Spalter, hvis man skal regne med det Ordforraad, man plejer at have til Raadighed indenfor revolutionære Fagfæller.

Men til at skælde ud — uden at turde sætte sit Navn under Artiklerne — er der i alt Fald Plads, hvilket ikke kan forbavse.

Selv om man maaske ikke burde svare paa anonyme Artikler, fordi de er fejge og bør ties ihjel, vil jeg dog gøre det i Sandhedens Interesse, og fordi Tonen og Hensigten i Angrebet siger mig, hvem Forfatteren er.

Den kære, anonyme og naive Sjæl er endnu ikke bleven klar over, at Tarifkommissionens Medlemmer søger at faa det bedst mulige ud af Tarifen, naar vi forhandler med Modparten, at man aldrig naar saa meget, som man gerne vil, og at det tilsidst er Flertallet af Medlemmerne, der vedtager, hvad de »revolutionære« skælder ud over. Dette Skuespil gentager sig i hver Tarifperiode.

En æret Kollega har i omtalte Organ angrebet min Stilling i Styrelsen og i Klubben, og hvad jeg udretter der. Naar man angriber, skal man ikke slaa løs i Blinde, men bør vide, hvad man taler om og sætte sig lidt ind i Forholdene. Lad os tale lidt om den Slave-Paragraf, som han sigter til.

Da jeg første Gang var Medlem af Tarifkommissionen, maatte Trykkeriarbejderne være paa Arbejdspladsen i 12½ Time. Nu er vi nede paa 9. At Arbejdstiden ikke er blevet kortere i de to sidste Omgange, hvor jeg *ikke* har siddet i Tarifkommissionen, kan dog ikke være min Skyld. Mens jeg sad i Tarifkommissionen, stillede Stereotypørerne Krav om, at man, for at blive Stereotypist, skulde være faglært Sætter eller Trykker. Dette satte jeg mig imod med Hænder og Fødder. Det blev heller ikke gennemført, før første Gang jeg *ikke* var med i Forhandlingerne. Da kom den Paragraf ind i Tarifen, der er til Skade for Trykkeriarbejderne, idet Stereotypørerne fik deres Vilje.

Her er jeg altsaa ogsaa uden Skyld.

De to Kolleger, den anonyme omtaler, har underskrevet den nuværende Tarif, hvad jeg ikke har. Men det er rigtigt, at jeg anbefalede Tarifen paa Generalforsamlingen ud fra min Overbevisning, der jo maa være faldet i Traad med de to Underskriveres Mening.

Saaledes er Sandheden, og jeg skammer mig ikke ved at have samme Mening som mine ovenomtalte Kolleger. Men det falder mig lidt for Brystet, at jeg skal kaldes en daarlig Kollega, mens de to Underskrivere er gode.

Skønt det kunde være fristende at holde den anonyme Skribent frem i den rette Belysning, vil jeg dog undlade dette her i vort Fagblad. De, der kender ham, véd, at hans Papirer ikke er første Klasses.

Om mit Navn er kendt blandt Typograferne behøver vi ikke at diskutere, da jeg altid kan være mit Navn og min Stilling bekendt paa Møder og i Typograf-Tidende.

Med Hensyn til min Stilling som Næstformand i Klubben, maa jeg gøre opmærksom paa, at jeg hver Gang er bleven valgt paa lovlig Maade, og nu forleden blev jeg af Klubbens Medlemmer opstillet som Kandidat til Delegeretmødet.

At Kollegerne har faaet nok af den fordægtige og ikke stillede ham op er dog heller ikke min Skyld. Han bør derfor fremtidig tage en anden Tone paa, naar han skriver om og til mig, og vise den samme Beskedenhed, som han viser ved under sin Artikel at kalde sig Hjælpearbejder, mens han har stilet den til Trykkeriarbejderne.

*E. Nilsson,*
Trykkeriarbejder.

# DANSK TYPOGRAF-FORBUND

## DET 12. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

finder Sted den 26. og 27. August i Odense.

---

*I. Delegeretmødets Konstituering.*

*II. Godkendelse af Virksomheden siden sidst afholdte Delegeretmøde.*

*III. Lovændringer.*

§ 3.

2. Stk. bliver saalydende: Er Lokalformanden syg og ude af Stand til at varetage Forvaltningen, skal han straks meddele dette til Næstformanden (jfr. den paagældende Afdelings Love), som saa midlertidig overtager Lokalafdelingens Forvaltning.

*Forbundsstyrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub foreslaar, at man overlader Trykkeriarbejderne selv at vælge deres Repræsentant til Styrelsen i Københavns Afdeling, da vi anser det for rigtigt, at Branchen selv bestemmer, hvem de vil have til at varetage deres Interesser.

*København* (Trykkeriarbejdernes Klub).

Stk. 9: Satserne halveres, og efter pr. 31. Marts indføjes: Desuden ydes 1 pCt. af den udbetalte Understøttelsessum, beregnet kvartalsvis. Heraf udreder Arbejdsløshedskassen ¾ pCt.

*Horsens, Vejle, Fredericia, Esbjerg, Aabenraa og Sønderborg Afdelinger.*

§ 7.

2. Stk.: Ordet „Beløbet" ændres til: „at det Overskud, Regnskabet maatte udvise".

*Forbundsstyrelsen.*

§ 10.

*a.* 1. Linie: Ordet „Afdelingen" ændres til: „en Afdeling under Forbundet".

*Forbundsstyrelsen.*

*d.* tilføjes: (jfr. dog § 57).

*Forbundsstyrelsen.*

Efter Stykke *d.* tilføjes: Mandlige Trykkeriarbejdere kan, naar de har betalt Kontingent i 5 Aar, overgaa som heltbetalende Medlemmer.

*Kolding.*

*i.* Til dette Stykke henflyttes nuv. 2. Stk. i § 26: „Ved Indtrædelsen erholder ethvert Medlem et Eksemplar af Lovene for Dansk Typograf-Forbund og et Eksemplar af Tarifen".

*Forbundsstyrelsen.*

§ 16.

I Stk. 1) udgaar sidste Punktum („Ukollegial Opførsel" osv.). Som Stk. 4) indsættes:

Medlemmer, der tilsidesætter de i denne Paragraf omtalte Medlemspligter, eller iøvrigt undlader nøje at overholde Forbundets og Afdelingernes Love, Tarifbestemmelser, Fællesafstemningers Beslutninger (§§ 36 og 37) eller andre Bestemmelser af Forbundet eller nogen af dets Afdelinger, kan udelukkes af Forbundet.

Det samme gælder Medlemmer, der nægter at give Forbundet eller nogen af dets Afdelinger nøjagtige Oplysninger om Løn og Arbejdsvilkaar eller andre Oplysninger vedrørende Arbejdsforholdene — hvad enten disse Oplysninger maatte ønskes i organisatorisk eller statistisk Øjemed —, eller som maatte udvise ukollegial Opførsel eller gøre Forsøg paa Omgaaelse af Lovene med det Formaal at modarbejde eller besvige Forbundet eller en med dette gensidig Forening.

Bestemmelse om Udelukkelse træffes af Forretningsudvalget.

Saafremt vedkommende Medlem ikke har været tilstede i Forretningsudvalgets Møde og dér faaet Meddelelse om Udelukkelsen, skal saadan Meddelelse gives ved anbefalet Brev, og paagældende Medlem kan inden en Uge derefter indanke Sagen for Forbundsstyrelsen.

Forbundsstyrelsens Afgørelse er endelig, dog skal Udelukkelsen, hvis den angaar et Flertal af en enkelt Afdeling, sanktioneres af en Fællesafstemning.

I de samme Tilfælde, i hvilke et Medlem i Henhold til foranstaaende Bestemmelser kan udelukkes af Forbundet, vil Forretningsudvalget i Stedet for straks at udelukke vedkommende Medlem kunne bestemme, at dette i et af Forretningsudvalget fastsat Tidsrum skal sættes i Karantæne med den Virkning, at vedkommende Medlem i dette Tidsrum er afskaaret fra alle Medlemsrettigheder, saasom Adgang til Møder, Deltagelse i Afstemninger. Ved Besvigelser overfor nogen Understøttelseskasse hviler under Karantæne alle Understøttelser, hvilke sidste dog i paagældende Tidsrum henstaar urørte. Forbundsstyrelsen kan give nærmere Regler om Karantæne og Virkningerne heraf.

Forretningsudvalgets Bestemmelse om Karantæne kan efter de samme Regler, som gælder for Udelukkelse, indankes for Forbundsstyrelsen, hvis Afgørelse er endelig.

*Forbundsstyrelsen.*

I Stk. 1 næstsidste Linje *udgaar:* „i Henhold til Regler, som gives af Forbundsstyrelsen."

og der *tilføjes* efter „som bestemmes af Forretningsudvalget": „efter Indstilling af Styrelsen for den Afdeling, vedkommende Medlem tilhører. Inden Indstillingen fremsendes til Forretningsudvalget, skal vedkommende Medlem gøres bekendt med den og har da — inden 8 Dages Forløb — Ret til at forlange en Generalforsamling afholdt, for at denne kan tage Stilling til Indstillingen.

*København* (Svend Johansen).

Umiddelbart efter Afdelings-Styrelsens tagne Beslutning om Indstilling til Forretningsudvalget om Karantæne eller Udelukkelse, skal dette meddeles vedkommende Medlem, der da har Ret til senest 8 Dage efter Meddelelsens Modtagelse at forlange Beslutningen forelagt en Generalforsamling, inden Indstillingen fremsendes til Forretningsudvalget.

*Motivering:*

Da der de sidste Par Aar har været nogle Karantæner, hvor der har været en stærk Kritik rundt omkring blandt Medlemmerne, tilsigter denne Ændring i § 16 i Forbundets Love at lægge den største Myndighed paa Afd.s Generalforsamling, som efter dette vil komme til at bestemme, om Indstilling til Karantæne skal ske eller ikke skal ske.

*København* (Eigil Hansen).

§ 21.

Tilføjes: „jfr. § 16 Stk. 4."

*Forbundsstyrelsen.*

§ 23.

*b.* Slutordene: „som det erlagte Kontingent giver Adgang til" ændres til: „som det paagældende Medlem havde, inden det forlod Faget".

*Forbundsstyrelsen.*

§ 26.

Tilføjelse: Ved Idømmelse af Karantæne maa intet af Forretningsudvalgets eller Forbundsstyrelsens Medlemmer være Part i Sagen — direkte eller indirekte. Saafremt dette skulde være Tilfældet, maa Vedkommende vige sit Sæde under Sagens Behandling.

*Motivering:*

Et Medlems Idømmelse af Karantæne er en saa alvorlig Sag, at der maa skabes absolut Garanti for, at personlige Motiver ikke spiller med ind. Under Henvisning til § 38, sidste Stk., hvor Forbundsstyrelsens Medlemmer, Hovedkassereren og Forbunds-Revisorerne *ikke* har Stemmeret i administrative Sager, synes Tilføjelsen at være paakrævet.

*København* (Sophus J. Nielsen).

2. Stk. henflyttes til § 10 i.

*Forbundsstyrelsen.*

§ 30.

Ordene: „Dansk Typograf-Forbund er indordnet under De samvirkende Fagforbund" *udgaar.*

*Motivering:*

Den Tendens, som De samvirkende Fagforbund i de senere Aar er gaaet ind paa ved at tvinge Fagene til 3 à 4 Urafstemninger om det samme Forslag, er afgjort i Arbejdernes Disfavør.

I 1931 underskrev De samvirkende Fagforbunds Ledere paa under Skotøjsarbejder-Konflikten, at de enkelte Fag eller Arbejdere ikke maatte støtte de kæmpende Skotøjsarbejdere økonomisk eller paa anden Maade. De samvirkende Fagforbund erklærede under vore sidste Tarif-Forhandlinger, at Typograferne i en Kamp om Arbejdstidsforkortelse vilde blive isoleret.

*København* (Sophus J. Nielsen).

§ 30 under Afsnit 5, Almindelige Bestemmelser, udgaar. *Dansk Typograf-Forbund udmeldes af De samvirkende Fagforbund.*

*Motivering:*

Udmeldelse af D. s. F. er den eneste Udvej til at forhindre, at Medlemmernes Bestemmelsesret i Overenskomstspørgsmaal fratages dem. Ligeledes er den taktiske Linie, D. s. F. følger i Overenskomstsituationer, den daarligst mulige set med vore Øjne, idet D. s. F. uden Modstand lader Arbejdsgiverforeningen samle Overenskomster en masse til Afgørelse paa samme Tidspunkt og dermed er medvirkende til at fremme Arbejdsgiverforeningens Maal: At komme bort fra det kontinuerlige Overenskomstudløb. Det kontinuerlige Overenskomstudløb er jo netop Betingelsen for, at D. s. F. kan virke efter sin Hensigt: At anvende de i en Overenskomstperiode værende Organisationers økonomiske Evne til Støtte for de i Konflikt værende Organisationer, hvilket naturligvis er udelukket i det Øjeblik, alle mere betydende Organisationer faar fælles Tidspunkt for Overenskomstudløb. Endvidere har D. s. F. ikke vist nogensomhelst Vilje eller Evne til at holde Arbejderne skadesløs for de Tab i Form af øget Arbejdsløshed, som Industriens Rationalisering har medført.

*København* (E. H. P.-Klubben).

§ 31 og 32.

udgaar (jfr. det nye Stk. 4 i § 16).

*Forbundsstyrelsen.*

§ 36.

Som nyt Stykke tilføjes: „I alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal er ethvert Medlem forpligtet til at deltage i Afstemningen. Undladelse heraf — uden gyldig Grund — medfører Bøde, hvis Størrelse fastsættes af Delegeretmødet." *Randers.*

§ 37.

3. Punkt udgaar. *Randers.*

§ 38.

2. Stykke. Valget af Delegerede sker paa følgende Maade: Der vælges landsdelsvis 1 Delegeret for hver paabekyndt 50 Medlemmer (København for sig, Sjælland og Bornholm, Lolland-Falster, Fyn og Øerne og Jylland). Valget foregaar ved almindelig skriftlig Afstemning. Det indbyrdes Forhold angaaende Mandaternes Fordeling mellem de københavnske Underafdelinger udregnes efter Medlemstallet.

*Motivering:*

En retfærdigere Fordeling af de Delegeredes Antal. *København* (N. Chr. Hansen).

Som Tilføjelse til Stk. 6:

De Delegerede maa ikke benytte Sommerferie eller andre tarifmæssige Fridage til Mødedage.

*Holstebro.*

§ 40.

1. Stk., 4. Linie: $^2/_3$ ændres til: „almindelig Stemmeflerhed." *Randers.*

§ 42.

1. Stk. ændres til: Dansk Typograf-Forbunds Styrelse bestaar af 23 Medlemmer, en Forbunds-Forretningsfører, der samtidig er Hovedkasserer, og en Redaktør, som indstilles paa Delegeretmødet (dobbelt Indstilling) og vælges ved almindelig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer, en Tarifkonsulent for Provinsen o. s. v.

(Efter Forslaget udvides Hovedbestyrelsen med 2 Medlemmer, hvoraf den ene tilfalder Jylland).

— Hvis ovenstaaende vedtages, foretages de nødvendige redaktionelle Ændringer i efterfølgende Paragrafer.

*Motivering:*

Tarifkonsulentens Virksomhed bestaar i at være Bindeled mellem Afdelingerne indbyrdes og mellem disse og Forretningsudvalget. Mindst 2 Gange aarligt besøger han Forbundets Afdelinger med Foredrag om faglige Forhold og til Drøftelse af de i Afdelingerne fremkomne Tvivlsspørgsmaal vedrørende Tarifspørgsmaal. Paa Grundlag af det indsamlede Materiale udarbejder han en aarlig Beretning, som tilstilles Forbundets Medlemmer med Opgivelse af Tvivlsspørgsmaalenes Afgørelse.

Tarifkonsulentens Stilling i Forbundets Ledelse er givet ved Bestemmelserne i Forbundslovens Paragrafer 42, 45 og 46. *Randers.*

2. Punktum tilføjes: „Foretages der ikke dobbelt Indstilling af Formand, Redaktør og Forretningsfører for Provinsen, bortfalder den almindelige skriftlige Afstemning." *Odense.*

Tilføjelse til 12. Linie:

Saafremt Delegeretmødet ikke efterkommer sin Pligt til at møde med Dobbelt-Indstilling ved Op-

stilling til Valg, tilkommer det Københavns Afdeling med sine 3/5 af Forbundets samlede Medlemstal at opstille Kandidater til Formands- og Redaktør-Stillingen, medens det tilkommer Aarhus-Afdelingen at opstille Kandidat til Forretningsfører-Stillingen.

*Motivering:*

Det er efterhaanden blevet almindelig Praksis, at Delegeretmødet ved Valg til bemeldte Stillinger undlader at efterkomme Lovenes § 42. Det kan ikke være formaalstjenligt; man saa sidste Gang ved Valg af Forretningsfører, at dette skete med et forsvindende Medlemstal. Iøvrigt kan der henvises til lignende Tilfælde ved de øvrige Stillinger.

*København* (Sophus J. Nielsen).

§ 43.

Efter første Punktum (3. Linie) tilføjes: Saafremt noget af Forbundsstyrelsens Medlemmer ved Sygdom skønnes at være ude af Stand til at fungere (f. Eks. efter Operation eller ved Sanatorieophold) og naar Varigheden er over en Maaned, indkaldes Suppleanten i det paagældende Tidsrum.

*Motivering:*

Under Overenskomstforhandlingerne i April 1931 angaaende Skotøjsarbejdernes Overenskomst indkaldte De samvirkende Fagforbund sit Repræsentantskab.

Paa det Tidspunkt var 3 Forbundsstyrelsesmedlemmer indenfor Københavns Afdeling sygemeldte og havde været det i flere Maaneder, hvilket bevirkede, at vi havde 3 Repræsentanter mindre end vi havde Krav paa.

Dette søges ændret gennem dette Forslag.

*København* (Berenth Sørensen).

§ 45

tilføjes: I ekstraordinære Situationer, f. Eks. at Forhandlingerne er bristede eller Forslag forkastet, har Forbundsstyrelsen baade Ret og Pligt til, saa vidt muligt i Forening med Tarifkommissionen, at søge nye Forhandlinger optagne eller eventuelle ny Forslag sendt til Afstemning blandt Medlemmerne.

*Odense.*

Forbundsstyrelsen kan tiltræde Forslaget fra Odense med den Ændring, at Ordene „baade" „og Pligt" i 3. Linie udgaar.

„Alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal føres af en Tarifkommission, bestaaende af Forbundets Formand, Provinsernes Forretningsfører, Afdelingsformanden i København samt Forbundsstyrelsesmedlemmerne fra vedkommende Tarifomraade; desuden tiltrædes Kommissionen af Repræsentanter for Brancherne: 2 Maskinsættere, 2 Haandsættere, 2 Trykkere, 1 mandlig og 1 kvindelig Hjælpearbejder, der udpeges af de forskellige Brancher. Resultatet af Forhandlingerne samt Spørgsmaal om Tarifens Opsigelse eller Forlængelse forelægges Medlemmerne og afgøres ved skriftlig Afstemning indenfor det paagældende Tarifomraade. Simpel Stemmeflerhed er afgørende." *Nakskov.*

§ 46.

Tilføjelse: Dansk Typograf-Forbunds Funktionærer maa højst lønnes med 25 Kr. over den til enhver Tid gældende Minimalløn for Haandsættere.

*Holstebro.*

Tilføjelse: Provinsernes Forretningsfører samt Formanden og Kassereren for Københavns Afdeling maa ikke indehave noget lønnet Hverv eller Stilling indenfor andre Organisationer eller Virksomheder.

*Motivering:*

Vore øverste Tillidsmænd er aflønnede saaledes, at vi maa kræve deres hele og fulde Arbejdskraft, saa meget mere som Forbundet i al Almindelighed har Brug for alle Kræfter.

*København* (Berenth Sørensen).

§ 53.

2. Stk. 1. Punktum: Foretages der ikke dobbelt Indstilling, bortfalder den alm. skriftlige Afstemning blandt Medlemmerne. *Odense.*

4. Stk. I Stedet for „Forbundsledelse" indsættes „Tarifkommission." *Randers.*

§ 54

tilføjes: Hvis en Forretning gaar konkurs, kan Reservefonden efter Lokalafdelingernes Indstilling udbetale Medlemmernes tilgodehavende Løn (dog ikke udover 3 Uger). Det udlagte Beløb refunderes af Boet, naar dette er afsluttet. *Kolding.*

§ 55.

Afdelingen foreslaar, at § 55 i Forbundslovene fremtidig kommer til at lyde saaledes:

„Konflikter, som ikke falder ind under De samvirkende Fagforbund, kan afsluttes af Medlemmerne ved almindelig Stemmeflerhed." *Aarhus.*

§ 58.

2. Stk. ændres til: „Nyudlærte, som ved Læretidens Ophør arbejder paa Steder, hvor der ikke kan opnaas tarifmæssige Forhold, kan, indtil Vedkommende maatte blive berettiget til anden Understøttelse, erholde 2 Kr. 75 Øre pr. Dag.

*Forbundsstyrelsen.*

§ 59.

I sidste Linie forandres 13 Uger til 26.

*Odense.*

*SYGEKASSEN I KØBENHAVN.*

§§ 65—76.

§ 65 Kontingentet ændres til henholdsvis 1,40 og 70 Øre.

§ 66 „som understøttelsesberettiget" udgaar.

§ 67 bliver 68. 5. Linie foran Bopæl indsættes „Medlemsnumer og"; 7. Linie efter statsanerkendt Sygekasse indføjes „og Fortsættelseskasse". Samme sker i 2. Stk. 5. Linie.

§ 68 bliver 69. Paragrafen tilføjes i 3. Linie efter „Sygeunderstøttelse" (jfr. §§ 67 og 71), og som nyt Stk.:

Ønsker et Medlem at oppebære Sygepenge under Reconvalescentophold paa Landet, kan dette kun ske efter Anbefaling af Lægen og med Lokalstyrelsens Billigelse.

Dagpenge under saadant Ophold ydes som Regel kun paa anerkendte Reconvalescenthjem og efter langvarig Sygdom, Hospitalsophold eller Operation.

§ 69 bliver 67. I Stedet for „Understøttelse i 2 Perioder" sættes halv Understøttelse.

§ 70 Uforandret.

§ 71 3. Linie efter „efter" udgaar og i Stedet indsættes:

et Aars fortsat Medlemsskab og efter atter at have bidraget i 13 Uger samt ved fornyet Lægeattest godtgør at være arbejdsfør, atter faa nydende Medlemsret i Kassen.

Sidste Stk. under § 73 henflyttes til § 71.

§ 72 I 1. Linie ændres Ordet „mandligt" til „faglært".

§ 73 Stk. 2 bliver Stk. 1. „dog" i første Linie udgaar.
Stk. 3 flyttes til § 71.

§ 74 Som 1. Stk. indsættes:
Ethvert Medlem er pligtig at følge Lægens Anordninger og er underkastet den af Sygekassens Ledelse etablerede Kontrol. Hvis et Medlem udenfor den af Lægen fastsatte Udgangstid ikke træffes i sit Hjem ved en Kontrol, mister det Retten til Sygepenge i den paagældende Uge og kan ikke paany faa Understøttelse før efter Indsendelse af ny Lægeattest.

§ 75 Uforandret.

§ 76 Som 2. Stk. indsættes:
Medlemmer, der paa Grund af Alder ophører med at arbejde ved Faget, kan forblive i Kassen som helt- eller halvtbetalende.

*Forbundsstyrelsen.*

*BEGRAVELSESKASSEN I KØBENHAVN.*

**§ 83.**

Medlemmer, som i mindst 15 Aar har bidraget til alle Forbundets Kasser, kan — ved Overgang til Erhverv udenfor Bogtrykfaget — blive staaende som nydende Medlemmer af Begravelseskassen i København mod at betale det til denne Kasse fastsatte Kontingent.

*Forbundsstyrelsen.*

*SYGEKASSEN I PROVINSERNE.*

**§§ 87—93.**

§ 87, 2. Punkt, ændres til: „Ingen Understøttelse udbetales uden Lægeattest eller Attest fra en statsanerkendt Sygekasse" o. s .v.

2. Stk. 3. Linie: „Lægen" udgaar.

2. Stk. 2. Punkt: Efter „Attest" tilføjes „eller Kontrolseddel fra en statsanerkendt Sygekasse".

*Randers.*

§ 89 ændres lig Københavns Afd. § 69.

*Randers.*

§ 91 ændres lig Københavns Afd. § 71.

*Randers.*

§ 93, 3. Stk. ændres lig Københavns Afd. § 73, 3. Stk. *Randers.*

**§ 95**

bortfalder helt.

*Kolding.*

**§ 101.**

Tilføjes: „Af den Del af Begravelseshjælpen, som ikke bruges til Jordefærden, kan dog anvendes et Beløb til almindelig Vedligeholdelse af Gravstedet, dog ikke udover 20 Aar". *Randers.*

*BEGRAVELSESKASSEN I PROVINSERNE.*

**§ 104**

ændres til: Til Begravelseskassen, over hvilken der føres særligt Regnskab, svares intet Kontingent i 3-Aaret 1933—35.

*Motivering:*

Da Begravelseskassen kan hvile i sig selv — og endda give Overskud — vil det være mere formaalstjenligt at overføre 10-Øren til Hjælpekassen for arbejdsløse Medlemmer. *Holstebro.*

*HJÆLPEKASSEN FOR ARBEJDSLØSE.*

Forbundsstyrelsen forbeholder sig Ret til paa Delegeretmødet at stille Forslag til saadanne Ændringer i „Hjælpekassen for arbejdsløse", som maatte blive foranlediget ved en eventuel Oprettelse af en „Fortsættelseskasse".

**§ 1.**

(Vedtages Ændringen til § 104, forhøjes Kontingentet med 10 Øre, eventuelt med et højere Beløb).

Understøttelses-Satsen 1 Kr. 50 Øre til Ikke-Familieforsørgere foreslaas forhøjet til 2 Kr. for helbetalende.

50 Øre for halvbetalende af samme Gruppe foreslaas forhøjet til 1 Kr. *Holstebro.*

*IV. Forskellige Forslag.*

Idet Delegeretmødet konstaterer, at vort Forbund stadig hærges af en uhyggelig stor Arbejdsløshed, og at de hidtil anvendte Midler til dens Bekæmpelse har vist sig resultatløse, udtaler Delegeretmødet, at Arbejdsløsheden kun virkningsfuldt kan bekæmpes gennem en effektiv Nedsættelse af Arbejdstiden og Afskaffelse af alt Overarbejde.

Delegeretmødet beslutter derfor ved de kommende Tarifrevisioner at sætte Forbundets hele organisatoriske Kraft ind paa Gennemførelsen af disse Krav, der bør gennemføres med Reallønnens fulde Opretholdelse. *Randers.*

Delegeretmødet paalægger Tarifkommission og Forbundsstyrelse kun at gennemføre en Tarif, der skaffer Arbejde for den overvejende Del af vore arbejdsløse Medlemmer, først og fremmest gennem kortere Arbejdstid. Ogsaa en Bestemmelse om, at der ved Antagelse af Hjælpearbejdere *skal* tages Typografer vil betyde noget. *Holstebro.*

Ved den forestaaende Revision af September-Forliget og Forhandling om nye Forhandlingsregler mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund *kræves* bestemt Suverænitet for hvert enkelt Fag. *Holstebro.*

Delegeretmødet vedtager, at der, saasnart Resultat af Forhandlingerne mellem De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiver-Forening angaaende Kompetence-Spørgsmaalet foreligger, gives Lejlighed til i „Typograf-Tidende" i 3 Numre og paa Generalforsamlinger i alle Afdelinger at drøfte Spørgsmaalet om Betimeligheden af Dansk Typograf-Forbunds fortsatte Medlemsskab i De samvirkende Fagforbund; samtidig med denne Drøftelse udskrives der Urafstemning om Spørgsmaalet.

*København* (Svend Johansen).

„Delegeretmødet kræver af Hovedledelsen, at den ikke ved de kommende Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne angaaende Overenskomstforholdene gaar med til noget, der kan indskrænke Medlemmernes Ret til selv at være bestemmende i Tarifspørgsmaal."

*Motivering:*

Da det er bebudet, at de til Efteraaret stedfindende Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne (under Forligsmandens Medvirken) skal ske paa Grundlag af en udvidet Myndighed for De samvirkende Fagforbunds Hovedledelse til at afslutte Overenskomst for de underordnede Forbund, maa det heroverfor fastslaas, at den direkte Afstemning mellem dem, der skal arbejde efter Overenskomsten (de menige Medlemmer) er den sikreste Vej til at skabe den Arbejdsro, som skal være Grundlaget for Aftalerne. Vort Forbund bør derfor bibeholde den Selvbestemmelsesret, som er fastslaaet i Lovene m. H. t. Tarifforhandlinger.

*Bog- og Akcidenssætterklubben i København.*

Delegeretmødet udtaler sin skarpeste Misbilligelse af „De samvirkende Fagforbund"s stadige Indgreb i Underorganisationernes suveræne Ret til selv at afgøre Spørgsmaalet om Opsigelse eller Forlængelse af bestaaende Overenskomster, nu sidst ved Antagelse af Forligsmandsforslaget, der bandt alle — ogsaa senere udløbende — Overenskomster for 1 Aar, idet man betegner dette som et Indgreb i Organisationernes overenskomstmæssige Selvbestemmelsesret, et Indgreb, der ikke vil virke fremmende paa Samlingsarbejdet blandt Arbejderne.

— Samtidig paalægger Mødet Forbundets Hovedledelse at udsende Spørgsmaalet om vort Medlemsskab i denne Organisation til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne, saafremt de for Tiden stedfindende Forhandlinger mellem „De samv. Fagforbund" og „Arbejdsgiverforeningen" skulde føre til, at Forbundenes Selvbestemmelsesret yderligere indskrænkes. *Aarhus.*

*Følgende Tillidsmandsregler optages i Forbundslovene:*

1. Paa hvert Trykkeri vælger de der beskæftigede Arbejdere en Gang aarligt i April Maaned af deres Midte en Repræsentant som Personalets Tillidsmand over for Principalen eller dennes Stedfortræder.

2. I Trykkerier, hvor der findes Trykkeriklubber, er Klubformanden som Regel Personalets Tillidsmand, men den enkelte Branche kan vælge af sin Midte en Repræsentant som Branchens Talsmand enten i den eventuelle Klubstyrelse eller over for Principalen i Tilfælde, hvor Tillidsmanden ikke mener, at Sagen bør fremføres af ham.

3. Repræsentanter og Tillidsmænd bør vælges af den stabile Arbejderstab.

4. Det er Repræsentantens og Tillidsmandens Opgave paa bedste Maade at varetage sine Arbejdskammeraters tarifmæssige og arbejdsmæssige Interesser samt vedligeholde regelmæssig og god Forbindelse mellem Organisationen og dens Medlemmer paa den paagældende Arbejdsplads, *og i Henhold hertil skal alle paa en Arbejdsplads opstaaende organisationsmæssige Sager af Medlemmerne først forelægges for Tillidsmanden, inden Henvendelse sker til selve Organisationen.* (Det kursiverede er Tilføjelse til de nugældende Regler).

5. Gyldighed af Aftaler, der træffes mellem Principal og Arbejdere, er betinget af, at Aftalerne ikke er i Strid med de bestaaende Overenskomster; Uoverensstemmelser, der ikke lader sig løse ved Forhandling mellem Tillidsmand og Firma, indankes for Organisationen.

6. Tillidsmanden maa saa vidt gørligt sørge for at udøve sine Hverv med skyldig Hensyntagen til Arbejdets Gang paa Arbejdspladsen.

7. Personalemøder bør holdes mindst to Gange aarlig, hvor de almindelige Arbejdsforhold m. v. drøftes.

8. Tillidsmanden bør føre en Statistik og til Styrelsen indsende Rapport hvert Kvartal om Arbejdsforholdene (Antagelser og Afskedigelser, Overarbejde og hvad der iøvrigt kan have Interesse for Forbundet).

9. Afskedigelse af en Tillidsmand eller af andre af Personalet, som maatte have varetaget Personaleinteresser over for Firmaet, bør straks anmeldes for Organisationen til Undersøgelse.

10. Ved de af Organisationen indkaldte Tillidsmandsmøder saavel som ved Generalforsamlinger bør enhver Tillidsmand saa vidt muligt være tilstede.

*Motivering:*

Da det er af Betydning, at der for hele Landet gælder ensartede Regler for Tillidsmændenes Virksomhed, foreslaas de i Københavns Afdelings Love optagne Tillidsmandsregler ogsaa optaget i Forbundslovene som gældende for hele Forbundets Omraade, dog med den i Stk. 4 vedføjede Ændring, der uden at indskrænke Medlemmernes Ret til personlig Henvendelse til Organisationen fastslaar, at Tillidsmanden altid bør holdes underrettet om, hvilke Sager der føres frem til Behandling og Afgørelse fra den paagældende Arbejdsplads.

*Bog- og Akcidenssætterklubben i København.*

*„Typograf-Tidende" ændres i Form og Indhold, saa Bladet bliver mere tidssvarende.*

*Motivering:*

Da der ikke findes et for Medlemmerne tilgængeligt fagligt Hovedorgan, hvor den nødvendige Orientering m. H. t. Fagbevægelsens Udvikling og Stilling i Ind- og Udlandet kan faas, vil det være heldigt, om „Typ.-Tid." kan afhjælpe dette Savn ved fremtidig at bringe mere internationalt Stof og mere oplysende Stof om de hjemlige faglig-økonomiske og faglig-politiske Forhold.

Samtidig foreslaas det at imødekomme et ofte udtalt Ønske om, at „Typograf-Tidende"s Udseende og Format ændres, saa Bladet faar et mere moderne Tilsnit og bliver mere oversigtligt.

*Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København.*

I Erkendelse af Oplysningsarbejdets store Betydning for Arbejderklassens Fremskridt, specielt med Henblik paa Udbredelse af Kendskabet til Fagbevægelsen, opfordrer Kongressen Afdelingerne til overalt at søge oprettet Studiekredse, eventuelt i Samarbejde med de stedlige Oplysningsudvalg.

Til Støtte for dette Arbejde lader Forbundet (saa vidt muligt hvert Aar) i Samarbejde med Arb. Oplysningsforb. afholde 8-Dages Kursus med et af Forbundsstyrelsen tilrettelagt Program.

Udgifterne fordeles saaledes, at Afdelingerne betaler det for saadanne Kursus sædvanlige Beløb, medens Forbundet afholder øvrige Udgifter, derunder en af Kongressen fastsat Godtgørelse for Arbejdstab og Rejseudgifter. *Rønne.*

Kongressen paalægger den kommende Tarifkommission at søge indført følgende Bestemmelse i Tarifens § 21:

„Overarbejde bør ikke finde Sted. Uundgaaelige Overarbejdstimer opsummeres og godtgøres som Feriedage sammen med den øvrige Ferie.

*Rønne.*

*Afgift af Overarbejde.*

I Tilfælde af udført Overarbejde er Medlemmerne forpligtet til — samtidig med den ugentlige Kontingentindbetaling — at afgive *33⅓ pCt.* af erhvervet Overarbejdsfortjeneste til Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. Disse Beløb anvendes af Forbundet til arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse.

*Motivering:*

Saalænge vi ikke igennem en klar Affattelse af Paragrafen om Overarbejde i Tarifen kan modsætte os Overarbejde, bør vi kunne afgive en Del af Fortjenesten for uundgaaeligt Overarbejde til de arbejdsløse. *Georg Brandrup,* København.

„Naar et Firma efter et bevist tarifstridigt Forhold nægter paany at underskrive Tarifen, skal det efter Henstilling fra vedkommende Lokalafdeling blokeres". *Nyborg.*

Afdelingen anbefaler Syge-, Hjælpe- og Arbejdsløshedskassernes Understøttelsessatser bibeholdt.

*Aarhus.*

Afdelingen foreslaar, at Forbundets Lønninger og Diæter nedsættes med 10 pCt. *Aarhus.*

For at udvikle den organisatoriske Forbindelse mellem Provinsafdelingerne og Forbundsledelsen afholdes en Gang aarligt Møder med Afdelingernes Formænd og Kasserere for at drøfte tarifmæssige, organisatoriske og administrative Spørgsmaal. Forbundet afholder Udgifterne ved Møderne, der afholdes i Nordjylland og Sydjylland, paa Fyn og Sjælland og Lolland-Falster.

*Forbundsstyrelsen.*

*V. Valg, eventuelt Opstilling af Tillidsmænd.*

*VI. Fastsættelse af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.*

---

# BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK

## DET 9. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

**finder Sted umiddelbart efter Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde i Odense.**

*I. Delegeretmødets Konstituering.*

*II. Beretning om Virksomheden og om Regnskabet.*

*III. Lovændringer.*

Repræsentantskabet forbeholder sig Ret til paa Delegeretmødet at stille Forslag til saadanne Ændringer i Vedtægten for Arbejdsløshedskassen, som maatte blive foranlediget af den nye Lov for Arbejdsløshedskasser samt Oprettelse af en „Fortsættelseskasse".

§ 7.

1) 90 Dage ændres til *135* Dage,
2) 140 Dage ændres til *210* Dage,
3) 160 Dage ændres til *240* Dage.

Paragrafens sidste Stk., sidste Linie, ændres *26* Uger til *13* Uger.

*Motivering:*

Det i Vedtægter for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark anførte Dage-Antal for Understøttelsens Varighed er ikke længere tilstrækkeligt.

Stat og Kommune skyder Ansvaret fra sig — eller nægter at lade Love, der kan mildne Kaarene for de arbejdsløse, nyde Fremme.

Det er saa godt som umuligt for mange af Medlemmerne at faa Arbejde i 26 Uger i Løbet af 12 Maaneder.

*Sophus J. Nielsen,* København.

§ 7.

I 4. Stk., 1. Linie, ændres Ordet „De" til „Faglærte". *Repræsentantskabet.*

I sidste Stk., sidste Linie, tilføjes: „og paany opfylder de i nærværende Paragraf fastsatte Betingelser for Erhvervelse af Understøttelse".

*Repræsentantskabet.*

§ 24.

Tilføjelse til 2. Stk.:

Arbejdsanviseren, der ikke maa indehave nogen anden lønnet Stilling indenfor Forbundet, vælges blandt Københavns Afdelingens Medlemmer.

*Motivering:*

Den nuværende Ordning, hvorved Københavns Afdelingens Kasserer tillige er Arbejdsanviser, er ikke ideel.

Kasserer-Posten er saa omfattende et Arbejde, at dette helt og fuldt kræver sin Mand, og det samme kan siges med Hensyn til Arbejdsanviseren. Og der er ingen Tvivl om, at en Arbejdsanviser, valgt af Medlemmerne til udelukkende at røgte dette Hverv, som er yderst vanskeligt under den store Arbejdsløshed, vil være en Ordning, der vil glæde de arbejdsløse.

*Sophus J. Nielsen,* København.

*SÆRLIGE FORSLAG*

Naar et Medlem har opbrugt sin ordinære Understøttelse paa henholdsvis 90, 140 og 160 Dage, overgaar Medlemmet til en fortsat Understøttelse af samme Varighed.

Denne Understøttelse andrager Halvdelen af de i den ordinære Periode fastsatte Beløb i Henhold til § 7, sammenholdt med Bestemmelserne angaaende Supplement til den vedtægtsmæssige Understøttelse.

*Motivering:*

Den nuværende Arbejdsløshed, ledsaget af Kriser, hvis Varighed intet Menneske kan overskue, gør det tvingende nødvendigt, at de arbejdsløse faar Ret til en Understøttelse, naar deres vedtægtsmæssige Understøttelse er opbrugt.

Medl. Nr. 4080, Kbh. Afdl., *A. Zuschlag.*

Delegeretmødet vedtager at lade udgaa til almindelig skriftlig Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer Forslag om permanent Understøttelse af vore Arbejdsløse. Dette Forslag skal være ledsaget af en Oversigt, saaledes at hvert Medlem kan danne sig et Skøn over, hvilke økonomiske Konsekvenser der vil være en Følge af dette Forslag.

Denne Afstemning skal finde Sted inden 1. Oktober 1932.

*Motivering:*

En af Følgerne af den store Arbejdsløshed er den, at flere og flere af Forbundets Medlemmer fuldstændig faar opbrugt deres Understøttelse. Bogtrykkerne benytter dette til ved Nyantagelser at trykke Lønnen ned, efterhaanden til Skade for os alle. Et Medlem, der har sin Understøttelse, er ikke saa tilbøjelig til at lade Lønnen trykke ned.

*Sophus J. Nielsen,* København.

Trykkeriarbejdernes Klub foreslaar, at man ved Ferien forandrer 4 Dages Feriepenge til 3 Dages Understøttelse, idet at man anser det meningsløse i, at man ved at faa en Dagløn mere i Ferie sætter Penge til, naar Lovene siger, at 4 Dages Løn giver ikke Ret til Understøttelse, og man maa huske, at Medlemmerne selv betaler til Ferien.

*Trykkeriarbejdernes Klub,* København.

*IV. Valg, eventuelt Opstilling af Tillidsmænd.*

*V. Fastsættelse af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingestævnet paa Søndag.*

Kun 2 Dage igen og Stævnet afholdes. Fra Sjælland, Fyn og Lolland-Falster rejser man mod Roskilde, Stævnets By.

Alle Ønsker maa forenes om en vellykket Stævnedag, en Dag, hvor Typograf-Lærlingeungdommen maa kunne samles for at drøfte de Idéer, de er fælles om, en Dag som giver Indtrykket af en Ungdom, som er paa March fremefter. *P.*

*Lærlingeafdelingen i København.*

*Lejrdeltagerne:* Der stilles paa Frederiksberg Runddel Kl. 19 pr. Lørdag Aften. Forplejning og Tæpper maa medbringes. I Tilfælde af godt Vejr bliver der Lejrbaal ved Roskilde Højskole om Aftenen sammen med de tyske Kammerater. Teltene skal bringes til Forbundskontoret i Aften mellem Kl. 17—18½. Leder af Turen er *Henning Stenberg.*

*Deltagerne om Søndagen:* Der stilles paa Frederiksberg Runddel Kl. 7½ pr. Mad medbringes til hele Dagen. Leder af Turen er *Henry Halberg.*

*Afskedsfesten for Tyskerne*

afholdes Onsdag den 13. om Aftenen. Billetter à 1 Kr. (heri medregnet fælles Kaffebord) kan købes i Roskilde om Søndagen samt paa Forbundskontoret til Onsdag Middag.

Programmet bliver: Festtale af *Sigv. Hellberg,* Fællessange, Talekor opført af de tyske Kammerater, Sang, Recitation o. s. v.

Programmet udføres af Kammerater fra Afdelingen. Kun et begrænset Antal Billetter sælges. Festen afholdes i Folkets Hus, Enghavevej 40, Kl. 20.

## Generalforsamlingerne

**i København paa Tirsdag Aften bringes i Erindring (se 1. Side).**

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Typograf *Alfr. Christophersen,* der i ca. 32 Aar har arbejdet i Firmaet Nielsen & Lydiche, afgik den 2. Juli pludselig ved Døden. — Fredag Eftermiddag — efter Arbejdets Ophør — modtog vor afdøde Kollega, der i mange Aar har beklædt Stillingen som Inkassator, de sædvanlige ugentlige Indbetalinger i bedste Velgaaende. Det vakte derfor stor Forbauselse, da det meddeltes, Lørdag Formiddag, at Christophersen om Natten var død af et Hjerteslag.

Vor afdøde Kollega, der i alle Retninger var en pligtopfyldende og ærlig Karakter, har gennem de mange Aars Samarbejde erhvervet sine Kollegers Agtelse for sit trofaste Arbejde og som Personalets Inkassator.

Æret være hans Minde!

Bisættelsen fandt Sted Torsdag Eftm. fra Søndermark Krematorium. *C.*

— Fru *Christine Utke,* Lille Næstved, Enke efter afdøde Typograf Utke, er Fredag den 1. Juli afgaaet ved Døden efter en Operation. Fru Utke var beskæftiget ved Indpakning paa »Sydsj. Soc.-Dem.«, og havde tidligere været beskæftiget som Paalæggerske samme Sted. Afdøde var et trofast Medlem af Forbundet, ligesom hun paa anden Maade viste sin Interesse for det offentlige, idet hun var Medlem af Herlufsholm Sogns Hjælpekasses Bestyrelse. Ære være Fru Utkes Minde!

*GIV TID!* Da Ændringsforslagene til Delegeretmødet er saa omfangsrige, at der — trods Dobbelt-Numer — saa godt som ingen Plads er til andet Stof, har en Del indsendte Artikler atter maattet udskydes. De skal komme i næste Numer.

**E. L.**
**SÆTTERI-MØBLER**
er anerkendte som det eneste moderne Træmateriel til Sætterier
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 b)

*EKSTRAKASSEN* i *Struer* er lukket for Udbetaling.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. Juni: Frederikshavn 200,00. 30. Juni: Nykøbing F. 200,00. 1. Juli: Struer 400,00. 2. Juli: Korsør 300,00. 4. Juli: Helsingør 500,00; Lyngby 150,00. 5. Juli: Fredericia 850,00; Næstved 800,00.

København, den 5. Juli 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Henry Valdemar Nielsen, udl. 2. 5. 32 i »Danmark« (arb. s. St.). Paal. Olga Johanne Frandsen, tidl. Medl. (Nielsen & Lydiche).

UDMELDT

Roskilde: 6146 Villy Hansen (fratr. Faget).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Esbjerg: 3187 K. J. Houmark.

DØDE

København: 644 Alfred Laur. Christophersen (Nielsen & Lydiche).

Næstved: 4907 Karen Utke.

PAA KONTORET ligger Brev til M. Jørgensen.

Typografernes Sangforening.

**Revy og Dans**

**Lørdag d. 9. Juli Kl. 8—1**

Korups Have (Linie 6 - 15 - 18)

I Tilfælde af Regn spilles i Salen.

**„Fyrtøjet". — Jazz-Band-Trio.**

**75 Øre ialt.**

Billetter hos Korets Medlemmer og Rud. Jensen, H. C. Ørstedsvej 11 A (Ismejeriet). Telf. Vester 5801 y. (1 g)

ANNONCER

Satz- und Druckmusterheft **1932.**

Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.

**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Sætter,**

kendt med alt forefaldende Akcidensarbejde, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »103« modtager Ekspeditionskontoret.

**Rotations-Trykker søges,**

maa være fuldtud fortrolig med Kasseblokrotationsmaskine. Alle Oplysninger bedes givet i Billet mrkt. »105« til Ekspeditionsk.

**En flink ung Sætter**

med noget Kendskab til Trykning kan faa Plads i Odense. Billet mrkt. »1092« til *Odense Annoncebureau.* (104)

**Fin Beliggenhed**

for Bogtrykkeri. I større Stationsby (Jylland) 2 Mil til nærmeste Købstad, er en god Forretnings-Ejendom meget billig til Salg. Der er 2 Butikker, Bilgarager, stort Udhus og en 4 Vær. Lejlighed. Vand og Lys indlagt. Kreditforeningslaan 11,000 Kr., Hypothekslaan 2000 Kr., Brandforsikring 22,075 Kr. Købesum 16,500 Kr. Udbetaling 1,500 Kr. Billet mrkt. »106« modtager Ekspeditionsk.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**

**Købmagergade 30, II**

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.

Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**

**Klareboderne 2, II,**

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.

Telefon Central 10291.

**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede

**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**

**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**

(29)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.

Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

*Kulante Betingelser.*

**Stadigt stort Lager.** (10)

**CONTRASOL-FARVER**

Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.

Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 15. JULI 1932 59. AARGANG


## ÆRLIGHED ANNO 1932

Vi husker alle det store Postyr, der opstod mellem Politikerne efter Valutalovens Vedtagelse om »Forudsætningerne«. Venstre og konservative paastod, at det var en stiltiende Overenskomst, at Kronen *skulde* skæres ned. Regeringen hævdede i kraftige Ord det modsatte og henviste til de Ulykker, en Kronenedskæring vilde drage over vort Land fra Englands Side.

Hvorledes det forholdt sig med denne Erklæringskrig, vidste naturligvis kun de indviede. Men Regeringens Standpunkt vakte i hvert Fald Bifald i store Kredse, ikke mindst blandt Arbejderne, og »Typ.-Tid.« ydede ogsaa Regeringen sin uforbeholdne Tilslutning.

*

Der stod i de samme Dage paa et Møde en Lappomand og udtalte, at Landmændene ikke kunde gaa med til en »Indefrysning« eller en Udsættelse af Betalingen af deres Gæld. Vi vil — sagde den ærlige Lappo — betale enhver sit. Det tiltaler os ikke at narre vore Kreditorer. Men vi vil have Kronen skaaret ned til 50 Øre!

Hvilket med andre Ord vil sige, at de andre Samfundsklasser, deriblandt Arbejderne, vil komme til at betale en god Del af de ærlige Lappomænds Overprioritering og Gæld.

*

Den lunefulde Krone synes imidlertid at ville gaa sine egne Veje. Uanfægtet af alle Erklæringer glider den Dag for Dag, stille og uden Larm, nedad mod det Punkt, som de ærlige Lappomænd har opstillet som Idealet for en ærlig Krone.

Men vi andre, som er bundne ved Overenskomster, indgaaede paa et Tidspunkt, hvor Kronen stod i Pari, og i god Tro til, at der fremdeles skulde *hundrede* Øre til en Krone — vi har lidt ondt ved at forsone os med al den »Ærlighed«, og med Ængstelse imødeser vi den videre Udvikling af de moderne Ærlighedsprinciper.

*Fr. N.*

## SET OG HØRT

Paa det aarligt tilbagevende Tidspunkt, hvor man ellers erfarer, at Arbejdsløshedstallet er for Nedadgaaende, ser man dette stige og hører man de forskelligste Anskuelser om Aarsagen til denne triste Kendsgerning gjort gældende, saasom lige ned til de sidste Dages firkantede Kriseforlig med den nye in- og direkte Skatteserie til Dækning af Udgifterne til den Hjælp, der fremtidig skal ydes det kriseramte Landbrug, Fiskeriet og de tusindtallige arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse i de forskellige haandværksmæssige og industrielle Beskæftigelsesfag — en Hjælp, som — hvad man hører fremsat — yderligere vil forøge Arbejdsløsheden.

Dette Postulat faar staa hen — at der ved Kriseforliget er rakt den arbejdsløse en hjælpende Haand med den fortsatte Krisehjælp og at der er skabt en ny permanent Arbejdsløshedslov med Adgang til Oprettelse af Fortsættelseskasser er dog en Kendsgerning, som selv den mest kværulerende Forstokkethed — og, ikke at forglemme, *den* paagaaende politiske Fraktion, der nu en Gang har højere Ordre til at søge at refraktionere, eller i hvert Fald være imod, hvad det saa hadede socialdemokratiske Partis Repræsentanter ad parlamentarisk Vej til Gavn for den arbejdende Klasse, formaar at gennemføre paa Tinge, — ikke kan rokke ved.

Som en varm Tilhænger af Arbejder-Enhedsfronten købte undertegnede nogle Eksemplarer af et nylig udkommet 4-Sidet Blad med Titlen »Den grafiske Arbejder«, foregivende ganske vist at være Organ for »Revolutionær Fag-Opposition«, som jeg egentlig ingen særlig Kendskab har til; men Købet blev gjort i det lønlige Haab mulig at finde noget paa Bladets Sider, der tangerede Enhedsfronten og i saa Fald anbefale Organet videre blandt Kollegerne paa Arbejdspladsen. Da Sælgeren af Bladet i »Typ.-Tid.« har raabt Hurra for denne Front, var det nærede Haab jo ikke saa meget ved Siden af.

Det blev lutter Skuffelse. Bladets meste Indhold var helliget Angreb paa Fagforeningsledere — og, til min Forbavselse, Trusler mod de arbejdende Kolleger.

Ganske naturligt spejdede jeg efter den »ansvarshavende« Redaktør, som viste sig at være en ret kendt Kollega, der som man skulde synes ved at lægge Navn til Organet, er kommen faretruende langt ud i sin fagpolitiske Liniedans paa slap Linie — en yderst risikabel Dans, som for de fleste, der tidligere har forsøgt sig heri, er endt med, at de drattede ned.

Ikke altid var venlige og formaaende Hænder parate til at tage Stødet af — det er hændt, at enkelte kom for Skade at blive fagpolitiske Invalider for Livstid. —

Mulig vil næste Numer af Organet indeholde lidt mere om Enhedsfront, og lidt mindre af smudsige Angreb — det vil ingen Skade være til —, hvis Organet da ikke, hvad der vilde være langt det bedste, inden næste Numer kommer, er afgaaet ved en blid og — rolig Død.

Den vilde Spekulation i en Opdeling i Arbejdende og Arbejdsløse, som har været drevet fra enkelte Sider og som det nyoprettede Organ faktisk har aabnet sine magre Spalter for, er ikke alene meningsløs — den er ogsaa organisationsskadende, hvad ikke mindst Indehavere af Organisations-Tillidshverv burde gøre sig klart.

Enten vi for Tiden har Arbejde eller er arbejdsløse, er vi i samme Baad.

Lad ikke det gamle Ordsprog: Naar Krybben er tom, bides Hestene, faa for megen Gyldighed hos os.

Var det egentlig ikke snart paa Tide, at vi saavel indadtil som udadtil manifesterede noget mere Enhed og Disciplin, og derved rustede os til den Tid, der snart er i Sigte — Tiden, hvor vor Tarif udløber og en ny med Forbedringer skal erhverves — Forbedringer, paakrævede af Rationaliseringen og Tempoet — Forbedringer, som kan blive til varig Gavn, særlig for Beskæftigelsesgraden i vort Fag?

*Henrik Eriksen.*

## OVERARBEJDET OG ARBEJDSLØSHEDEN

»Arbejdsgiveren« beskæftiger sig i en ledende Artikel med Spørgsmaalet om, hvilken Betydning Overarbejdets Afskaffelse vilde faa paa Beskæftigelsesgraden. Bladet kommer til det Resultat, at selv om *alt* Overarbejde blev forbudt, vilde man blive forbavset over, hvilken uhyre ringe Betydning dette Skridt vilde faa med Hensyn til at skaffe flere i Arbejde.

I Følge en paa Grundlag af Lønningslisterne for Aaret 1931 foretagne Opgørelse over Antallet af normale Arbejdstimer og Antallet af Overarbejdstimer og omfattende saa vel Haandværk som Industri blev der sammen med 206,849,829 normale Timer præsteret 4,138,010 Overtimer.

Antallet af Overarbejdstimer udgjorde altsaa kun 2 pCt. af de normale Timer — skriver Bladet.

Hvis man regner med dette Forhold for vort Fags Vedkommende, skulde Overarbejdets Afskaffelse kun betyde ca. 16 Mand mere i Arbejde.

»Arbejdsgiveren« har endvidere regnet ud — med Henblik paa Kravet om Afspasering af Overarbejdstimerne — at naar det »nødvendige« Overarbejde, som ingen tænker paa at afskaffe, bliver trukket fra, saa bliver der kun — 1 Time om Maaneden pr. Arbejder at afspasere.

Vi har ikke haft Lejlighed til at se den af Bladet benyttede Statistik og véd ikke, paa hvilket Grundlag den hviler eller hvor omfattende den er, og vi kan derfor hverken bekræfte eller benægte dens Rigtighed.

Men kunde det ikke tænkes, at man har glemt at medtage netop de Fag, hvor Overarbejdet florerer stærkest?

Det er kun et Spørgsmaal.

*Tvivleren.*

## DET, DER LIGGER FOR, SIGV. HELLBERG

Efter Sigv. Hellbergs teoretiske Udlægning af »Demokrati« møder han med et praktisk Forslag for Afgørelse i Lønsituationer. Forslaget forekommer tilsyneladende som en Om-Forladelse for hans første Demokrati-Artikel. Dette praktiske Afstemningsforslag er der ikke meget at indvende imod. Og jeg er tilbøjelig til at tro, at vi godt kunde blive enig om en saadan Form.

Men det mest mærkværdige er jo, at Sigv. Hellberg bedre end jeg véd, at noget saadant slet ikke ligger eller kommer til at ligge for. Et saadant Forslag virker i Øjeblikket, hvor der næsten slet ikke bliver levnet Medlemmerne Tid til at stemme, helt parodisk. Og Hellberg indser da ogsaa selv, at Forslaget er nærmest en Dødfødning og maaske forlængst er havnet i Papirkurven i De samvirkende Fagforbund.

Men saa spørger man uvilkaarligt, hvorfor Sigv. Hellberg netop saa varmt begyndte med det teoretiske Demokrati og nu ender med en Udformning af *hans* Forestilling om, hvorledes Tingene kan ordnes?

Det skulde da vel ikke være for at camouflere *netop det*, som *han véd*, der foregaar, det, som er os tiltænkt og som jo gaar i stik modsat Retning.

Troen paa og Tilliden til vore Tillidsmænd er for Øjeblikket ikke just betonstærk. Vi bliver jævnlig skuffet. Den bedstefaderlige Artikel om »*Disciplinen*« var nemlig ogsaa en velment Appel til vor Godtroenhed. Det er magtpaaliggende at faa skabt en Juleaftenstemning, hvor den skæggede Julenisse klapper alle artige Børn.

Det interesserer os imidlertid meget mere at erfare Sigv. Hellbergs Standpunkt til den Ordning, Statens Forligsmand er sat til at fremtvinge.

Arbejdsgiverne afblæste som bekendt Lockouten under Tilsagn om, fremtidig at faa en Ordning, saaledes at alle Overenskomster udløber og ordnes samtidig under et, og saaledes, at en snæver kompetent Forsamling indenfor De samv. Fagforbund afgør det hele.

Endvidere skal samme Forligsmand og Udvalg forhandle sig til rette om en Lønnedskæring paa 20 %, som er Arbejdsgivernes og Madsen-Mygdals Krav. Det vil sige, at Ordet Lønnedskæring er senere omredigeret til *Realløn*. Dertil kommer Socialminister Steinckes paabudte Ønske til det samme Stats-Forligsmandsudvalg om at forhandle om Lønningernes Halvering (50 % Nedslag) eller som det ogsaa hed: Det forhaandenværende Arbejdes Deling.

Det er disse, som jeg mener, barske Realiteter, det nu drejer sig om at affinde sig med. En teoretisk Drøftelse af Demokrati og Disciplin er derfor baade ørkesløs og hensigtsløs for Medlemmernes Vedkommende i alt Fald. En saadan Diskussion kan ikke have noget som helst andet Motiv end at give Medlemmerne en velment Morlinindsprøjtning til Delegeretmødet.

Om disse foreliggende Realiteter var det, vi vilde sætte uhyre Pris paa at høre Sigv. Hellbergs Mening, og hvis han har et Standpunkt, da at erfare dette. Det er nemlig det, der foregaar, og vi er spændt paa vore Tillidsmænds Stilling.

Tiden og de politiske Forhold er ikke Fagforeningerne gunstige. Nedskæring af Lønningerne, Indskrænkning af Medbestemmelsesretten, Krisekasser med forhøjede Kontingenter, indirekte Skatter, hvorigennem Arbejderne efter en Lønnedskæring bl. a. maa betale en klækkelig Forhøjelse paa sin Frokost- og Aftenkaffe.

Disse Forhold og Udsigter er langt fra opmuntrende. Og vore Delegerede samles denne Gang under en mørk og truende Himmel. Der bliver ikke Fristelse for nogen Julenissestemning. Nej, der begynder at blæse en skarpere Vind indenfor de organiserede Arbejderes Rækker.

*Sørensen Kjeld.*

---

## *ER VEJEN TUNG —*

*Er Vejen tung og stejl og fuld af Sten,*
*og brænder Solen dig i bøjet Nakke,*
*og er du træt af Gang i Brink og Bakke,*
*og værker det i Arme og i Ben —*

*da vend dit Blik fra Vejens dybe Spor*
*mod Vejen i dig selv og i dit Indre,*
*og Dagens Byrde bliver altid mindre,*
*Ulæmpen ringe, som dig synes stor.*

*Og gaa den Vej, du finder i dig selv —*
*den fører opad fra de dybe Dale*
*til ubetraadte vide Højlandssletter,*

*hvor Stjerner lyser i de stille Nætter*
*og sagte Røster om din Fremtid tale*
*fra fjerne Verdners høje Himmelhvælv.*

*Jul. Wiberg.*

---

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*»Samvirket«s Spørgeskema.*

De for et Par Uger siden til en Del københavnske Trykkerier udsendte Spørgeskemaer er nu, paa nogle faa Undtagelser nær, sendt tilbage i udfyldt Stand, hvorfor jeg benytter Lejligheden til at takke Trykkerne for den Beredvillighed, hvormed de har efterkommet Opfordringen.

Af Hensyn til Materialets Bearbejdelse bedes de enkelte Trykkerier, der endnu ikke har indsendt Skemaet, snarest tilbagesende dette i udfyldt Stand.

*K. A. Jørgensen.*

---

## KONG SALOMON OG JØRGEN HATTEMAGER

Denne Lov gælder ikke for . . . ?

Inden Fristen for Indlevering af Forslag til Delegeretmødet udløb, meddelte jeg vor Lokalformand, at jeg havde nogle Forslag jeg ønskede behandlede paa Delegeretmødet i Odense, og da jeg ikke havde nogen som helst Grund til at tro, at min Lokalafdeling vilde lægge mig Hindringer i Vejen for at faa Forslagene prøvede der, men at den vilde stille sig nøjagtigt som Københavns-Afdelingen (se »Typ.-Tid.« Nr. 24, Referatets Pkt. 3), mente jeg ikke, at en Generalforsamling var paakrævet; det vilde kun være en Formalitet. Og ud fra dette Synspunkt bad jeg Lokalformanden meddele, at Forslaget var *mit*, saaledes, at det ikke som Afdelingsforslag forpligtede den delegerede. Dette blev gjort. Jeg mente hermed at have fulgt *Aanden* i § 39, 2 og 3.

Den 14. Juni modtog Lokalformanden mine Forslag retur, samt en Skrivelse fra Karl Sørensen, hvori det hedder: Da *Afdelingen ikke har behandlet* disse Forslag og taget Stilling til dem, har Forretningsudvalget besluttet, at Forslagene ikke kan modtages, idet Lovenes § 39 *kræver*, at det er Afdelingerne som *skal* stille Forslagene. (Udhævelserne er mine).

Se, dette er nu ikke helt rigtigt. § 39 3 siger, at Afdelingerne *kan* stille Forslag, og man har i en Aarrække praktiseret dette saaledes, at enkelte Medlemmer ogsaa kunde det, naar Forslagene indsendtes gennem Afdelingen (Lokalformanden), saaledes, at Afdelingens Delegerede stod frit overfor dem. Men selvfølgelig Lov er Lov, og Lov skal holdes. *Men af alle.*

Nu har det truffet før, og det skulde være sært om det ikke ogsaa træffer denne Gang, at der paa Dagsordenen findes Forslag der er stillede af Forbundsstyrelsen. Nu er der imidlertid intet i Lovene om, at Forbundsstyrelsen *som Korporation* har nogen Ret til at stille noget som helst Forslag til Delegeretmødets Dagsorden, og jeg har endydermere Karl Sørensene Ord for, at Lovene *kræver*, at det sker gennem Afdelingerne, og Forbundsstyrelsen er ingen Afdeling i Lovenes Forstand. Nu vil jeg saa gerne spørge Forretningsudvalget, d. v. s. dets Formand, mener man ikke, at Lovene gælder for Forbundsstyrelsens Medlemmer i denne deres Egenskab, men kun for os andre? Jeg ser ganske bort fra, at da Forbundsstyrelsen først har været samlet den 20. og 21. ds., er Lovenes Frist for Indlevering *overskredet* med ca. 3 Uger.

Jeg tror, at det vil være i højeste Grad usundt at gøre *det* til en Regel, at hvad man kan tillade sig afhænger af hvilket Trin man indenfor Forbundet befinder sig paa. Jeg bøjer mig saa for Lovene; men de samme Love maa saa ogsaa gælde for *samtlige* andre Medlemmer. Her skal ikke være nogen Kong Salomon og Jørgen Hattemager. Vi maa være lige for Loven og dele samme Skæbne, enten vi saa hedder f. Eks. Karl Sørensen, Jul. Schrøder, Sigv. Hellberg eller

*S. Schultz.*

27. Juni 1932.

— — —

Den af Hr. Schultz nævnte Lovbestemmelse (§ 39, 3.) lyder saaledes: »Enhver under Forbundet hørende Afdeling kan stille Forslag, der maa indsendes til Forretningsudvalget senest 2 Maaneder før det ordinære Delegeretmødes Afholdelse«.

Meningen hermed har aabenbart været, at kun Afdelinger ikke Enkeltpersoner kunde stille Forslag. I Tidens Løb har dette imidlertid udviklet sig til en Formalitet. Naar en Kollega har undfanget en Idé, som han selv fandt god, har man ikke nænnet at rive ham ud af Illusionen. Man lod Idéen gaa ind til Delegeretmødet, efter at den var passeret Lokal-Generalforsamlingen, uden at der iøvrigt medfulgte Pligt for Afdelingens Delegerede til at stemme derfor. Yderligere at give los paa dette Omraade, saaledes at det enkelte Medlem indsendte Forslag uden en Gang at have gjort sin Afdelings Generalforsamling bekendt dermed, har Forretningsudvalget altsaa ikke ment sig bemyndiget til. Det er nemlig stadig Afdelingens Ret at standse Forslag, som Generalforsamlingen er imod.

Ved alle hidtil afholdte Delegeretmøder har Forbundsstyrelsen paa Forhaand taget Stilling til de indsendte Forslag. Dette vil ogsaa blive Tilfældet denne Gang.

Mod den første Handling — tage Stilling til de indsendte Forslag — har der undertiden fra enkelt Hold været rejst *spagfærdig* Indsigelse. Mod den anden — at stille Forslag — har der endnu aldrig været gjort nogen Indvending.

Skulde der for Alvor blive Tale om at nægte Forbundsstyrelsen Ret endog til at *stille Forslag*, vilde det vel nok være betimeligt først at drøfte Spørgsmaalet: *Skal vi overhovedet have en Forbundsstyrelse?*

*Jul. Schrøder.*

## EN SYGEKASSE-SAG

Et af Københavns-Afdelingens Medlemmer søgte i Fjor om »Landophold« (d. v. s. Sygepenges Udbetaling under Ophold uden for Hjemmet, paa Rekonvalescenthjem ell. lign.); efter den for saadanne Sagers Behandling gældende Praksis afslog Styrelsen Ansøgningen, da Ansøgeren ikke opfyldte de Forudsætninger, der sædvanligvis kræves.

Ansøgeren tog alligevel Ophold paa »Mikkelborg«, ja, forlængede endog sit Ophold dér, og en skønne Dag havde Kassen en Stævning til Møde for Byretten, ved hvis Hjælp det paagældende Medlem krævede sig 352 Kroner — med Renter — udbetalt.

Styrelsen var vel lidt forbauset over, at Medlemmet gik lige durk til de borgerlige Domstole uden i Forvejen at have forsøgt de organisationsmæssige Instanser. Men det var Medlemmets *juridiske* Ret at gaa den Vej, og hvis det skulde vise sig, at han ogsaa havde Ret i sit Krav paa 352 Kr., saa skulde Medlemmet naturligvis have dem med (og saa bliver der vist Tale om en Del Efterregninger fra andre!) men Styrelsen har nu altid ment, at Bevilling af Dagpenge til Landophold var at betragte som en Slags *Imødekommenhed udover Forpligtelsen*, hvorfor der maatte være visse Forudsætninger for at kunne vise et Medlem denne Imødekommenhed. Deraf er opstaaet en vis ensartet Praksis, som Styrelsen følger i Afgørelsen af disse Sager for igennem denne Praksis i videst muligt Omfang at søge at behandle Tilfældene ensartet og undgaa vilkaarlige Afgørelser.

Hele dette Spørgsmaal er af en vis Vanskelighed, men vil næppe — naar ogsaa Kassens og Kontingentyderens Interesser paa rimelig Maade skal varetages — kunne ordnes anderledes.

Ved Byretten tabte Medlemmet Sagen, men opnaaede ved forskellig formaaende Hjælp at kunne appellere Sagen til Landsretten, som imidlertid stadfæstede Byretsdommen, frifandt Kassen og fastslog, at Kassen ikke har Pligt til at yde Sygepenge under Landophold, Rekonvalescentophold ell. lign.

Vi gengiver de interessante Domme.

### UDSKRIFT AF DOMBOGEN FOR KØBENHAVNS BYRETS 11. AFDELING

Aar 1931, den 22. December, blev i Sagen: *Nr. A. 28841/1931 Typograf R. Hunderup mod Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdelings Sygekasse* afsagt saalydende

DOM:

Under denne Sag har Sagsøgeren, Typograf R. Hunderup, paastaaet de Sagsøgte, Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdelings Sygekasse, tilpligtet at betale et Beløb af 352 Kr. med Renter af Beløbet 5 % p. a. fra Stævningens Dato den 4/11 1931, til Betaling sker.

De Sagsøgte har principalt paastaaet Sagen afvist, subsidiært paastaaet Frifindelse.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Sagsøgeren, der er Medlem af Dansk Typograf-Forbund, ogsaa er Medlem af den under Forbundet hørende Sygekasse i København. I Tiden fra den 23. Juni til den 12. August 1931 var Sagsøgeren, der var arbejdsløs, under Lægebehandling i sit Hjem for Tarmlidelse, Nervesmerter og neurastheniske Tilfælde, hvorefter han fra den 12. August til den 7. Oktober 1931 opholdt sig paa et Rekonvalescenthjem, hvor han underkastedes en efterfølgende Behandling med Diæt, Medicin og Bade. Medens Sagsøgeren opholdt sig i sit Hjem, fik han i Henhold til Lovene for Dansk Typograf-Forbunds Sygekasse udbetalt en Sygehjælp af 6 Kr. pr. Dag, men da han henvendte sig om Hjælp under Opholdet paa Rekonvalescenthjemmet, blev hans Anmodning afslaaet af Sygekassens Bestyrelse.

Sygekassen, der er en Underafdeling af Dansk Typograf-Forbund, ledes af en særlig Afdelingsstyrelse, og Lovene for den findes optaget som et særligt Kapitel i Lovene for Dansk Typograf-Forbund. I disses § 67 opstilles de almindelige Betingelser for Udbetaling af »Understøttelse«, hvorefter det i § 68 bestemmes: »I Tilfælde af Arbejdsløshed har et Medlem ved paakommende Sygdom Ret til at nyde Sygeunderstøttelse. Næres der Tvivl om Vedkommendes Ret til Sygehjælp, er Afdelingsstyrelsen den afgørende«. Endelig gives der i § 71 Regler om Sygehjælpens Størrelse og Varighed.

Til Støtte for deres Paastand om Sagens Afvisning har de Sagsøgte henvist til Bestemmelsen i Lovenes § 68 om, at Afdelingsstyrelsen er afgørende, hvis der opstaar Tvivl om Retten til Sygehjælp, samt til § 35, der bestemmer: »Disse Love kan ikke gøres til Genstand for retslig Forfølgning . . .« Endvidere er det anført, at Behandlingen af eventuelle Tvivlsspørgsmaal maa bygge paa personligt Kendskab til Medlemmerne af Sygekassen og derfor naturligst træffes af Afdelingsstyrelsen, hvis Afgørelser kan indbringes for Dansk Typograf-Forbunds højere Myndigheder. Der findes dog ikke at kunne gives de Sagsøgte Medhold i deres Paastand om Afvisning, idet de citerede Bestemmelser ikke kan anses at udelukke Medlemmerne af Sygekassen fra at indbringe for Domstolene Spørgsmaal om Omfanget af de dem tilkommende Rettigheder overfor Sygekassen.

Til Støtte for deres Paastand om Frifindelse har de Sagsøgte henvist til, at Sygekassens Formaal er at yde Understøttelse i Tilfælde af Sygdom, og at et Ophold paa Rekonvalescenthjem ikke kan begrunde noget Krav paa Understøttelse, selv om Opholdet er foranlediget af en Sygdom. Endvidere er det oplyst, at Sygekassen, for at forhindre Misbrug, følger temmelig strenge Regler for Ydelse af Understøttelse under Rekreationsophold, og at der overfor Sagsøgeren er fulgt den samme Praksis som overfor Sygekassens øvrige Medlemmer.

Under Hensyn til, at det efter Sygekassens Formaal og Love maa have Formodningen imod sig, at Sygekassens Forpligtelser skulde være mere vidtgaaende end de egentlige Sygekassers, der ifølge Lovbekendtgørelse Nr. 87 af 19/4 1929 § 22 ikke har nogen Pligt til at betale for deres Medlemmers Ophold paa Rekonvalescenthjem, findes der at maatte gives de Sagsøgtes Frifindelsespaastand Medhold.

Sagens Omkostninger findes Sagsøgeren at burde godtgøre de Sagsøgte med 35 Kr.

THI KENDES FOR RET:

De Sagsøgte, Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdelings Sygekasse, bør for Sagsøgeren, Typograf R. Hunderups, Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren til de Sagsøgte med 35 Kr.

De idømte Sagsomkostninger at udrede inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Intet Stempelforbehold.

### UDSKRIFT AF ØSTRE LANDSRETS DOMBOG FOR 2. AFDELING

Aar 1932, den 30. Juni, blev afsagt følgende

DOM

i Sagen *II. A. S. Nr. 131/1932: Typograf R. Hunderup mod Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdelings Sygekasse.*

Den indankede Dom er afsagt af Københavns Byrets XI. Afdeling den 22. December 1931 og paastaas af Appellanten, der har erholdt Justitsministeriets Tilladelse til Anke uanset Ankefristens Udløb og fri Proces under Anken, dog uden Beskikkelse af Sagfører, forandret derhen, at de Indstævnte tilpligtes at betale ham det for Underretten paastævnte Beløb 352 Kr. med Renter 5 % aarlig fra 4. November 1931 samt yderligere 10 Kr. for en Lægeattest med Renter 5 % aarlig fra Ankestævningens Dato den 30. Marts 1932. De Indstævnte paastaar Dommen stadfestet, idet de særlig protestere imod, at Paastanden er forhøjet med 10 Kr.

Foreløbig bemærkes, at det af Sagens Oplysninger fremgaar, at Dansk Typograf-Forbunds Sygekasse indtil Aaret 1930 var statsanerkendt, men at man pr. 1. Januar 1930 traf den Ordning, at Medlemmerne overførtes til andre statsanerkendte Sygekasser — Appellanten til Sygekassen »Fremtiden« —; samtidig med Overførelsen blev der af Typograf-Forbundets Sygekasses Formue til »Fremtiden« overført 20 Kr. pr. Medlem. Typograf-Forbundets Sygekasse er herefter kun en privat Sygekasse, der til sine Medlemmer udbetaler Dagpenge i Overensstemmelse med Lovene for Dansk Typograf-Forbund (den seneste Lov er gældende fra 1. Januar 1930). I den statsanerkendte Sygekasse «Fremtiden« er der sikret Appellanten en Pengehjælp af 2 Kr. pr. Dag, der dog nedsættes til 1 Kr. 40 Øre pr. Dag under Opholdet i det »Fremtiden« tilhørende statsanerkendte Rekonvalescenthjem i Mikkelborg, hvor Appellanten har henligget fra 12. August—6. Oktober 1931. Det er endvidere oplyst, at Appellanten er Medlem af Bianco Lunos Trykkerisygekasse, hvorfra han under Sygdom har oppebaaret en Understøttelse af 2 Kr. pr. Dag; han var sidst sygemeldt i denne Kasse fra 23. Juni—21. September 1931.

Det findes at maatte antages, at der paa det i Sagen omhandlede Omraade maa gælde samme Regler for de ikke anerkendte Sygekasser, som ifølge den i Underretsdommen citerede Lov af 1929 er fastsat for de statsanerkendte Kassers Vedkommende, saaledes at udtrykkelig Hjemmel maa kræves for Kassens Pligt til at yde Betaling for et Medlems Ophold paa Rekonvalescenthjem (Lovens § 22, Nr. 14), hvormed ogsaa Kassens Pligt til at yde Dagpenge under Opholdet vil være givet (Lovens § 19). I det foreliggende Tilfælde, hvor den sagsøgte Kasses Formaal imidlertid alene er at yde Dagpenge, og Forbindelse mellem de to Funktioner altsaa ikke er tilstede, maa der herefter kræves udtrykkelig Hjemmel for en Forpligtelse for Kassen til at betale Dagpenge ogsaa under Rekonvalescensperioden.

Og da saadan udtrykkelig Hjemmel ikke foreligger i de for Kassen gældende Love, vil den indankede Dom, hvorved de Indstævnte er frifunden for Appellantens Tiltale, være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Landsretten vil efter Omstændighederne være at ophæve.

THI KENDES FOR RET:

Den indankede Dom bør ved Magt at stande.
Sagens Omkostninger for Landsretten ophæves.

— — —

Intet Stempelforbehold for Landsretten.

---

## *FALSK I BUND OG GRUND*

*. . . Arbejderen faar nok Løn for sit Arbejde, men denne Løn var i lange Tider og er endnu mange Steder saa ringe, at Arbejderen som Lønslave — selv om han teoretisk havde sin personlige Frihed — dog i Realiteten ofte var og er daarligere stillet end Oldtidens ulønnede Slaver.*

*Teoretisk har Arbejderen sin Frihed og Borgerret i Samfundet, men i Praksis stod han helt op i vor moderne Tid næsten uden Adgang til Kultur og de almindelige Samfundsgoder.*

*For den herskende Betragtning hørte han egentlig ikke med til Samfundet, men var en Slags Appendiks til det.*

*Hans egentlige Opgave var som Samfundets Tjener i Lighed med Oldtidens Slaver at udføre det legemlige Arbejde saa billigt som overhovedet muligt . . .*

*Alle véd, at Dogmet om billigst mulig Arbejdskraft som en bydende Nødvendighed for Samfundet eksisterer endnu, men ikke alle véd, at dette Dogme er et Slavedogme fostret af Oldtidens Slavemoral.*

*Som Rustningsdogmet har kostet mange blodige Krige, saaledes har Slavedogmet ført til haarde Klassekampe. Men ved at kæmpe for deres Menneskeret har Arbejderklassen efterhaanden tiltvunget sig Adgang til Samfundsgoderne som en Stand, der har lige Ret med andre Stænder, og derved ført Beviset for, at Slavedogmet i Bund og Grund er falsk.*

*Dr. Detlef Nielsen.*

## DEN MODERNE TYPOGRAFI

Nedenstaaende er et Uddrag af et Foredrag, som Redaktør *Yngve Hedvall* for nylig holdt i Bogtrykkerklubben i Stockholm og som vi her gengiver efter »Norddisk Boktryckarekonst«.

. . . Vil man karakterisere den nye Typografi saaledes som den tager sig ud for Ikke-Fagfolk, maa man sige, at den nærmest kendetegnes ved sine sorte fede Skrifter, at den har villet fjerne Schatteringerne, at den har fortrængt de symmetriske Former og brudt med en hel Mængde gamle Regler om Satsens Ordning, om Format, Rubriker, smaa og store Bogstavers Anvendelse og Illustrationernes Placering og lign.

For lettere at værdsætte den moderne Typografis Betydning maa man inddele den i to Grupper: Akcidens- og Reklametrykket og Bogtrykket. Til Akcidens- og Reklametrykket maa da henregnes alt, hvad der ikke fremtræder i Bogform, ogsaa Annoncerne. Thi selv om vore Dages Aviser næsten fremtræder som tykke Bøger, saa er dog de enkelte Annoncer tænkte som en sluttet Enhed i et Plan. Akcidenstrykket er aldeles afgjort i høj Grad blevet beriget af den nye Typografi. Opgivelsen af Symmetrien har aabnet nye Vidder og skabt nye Muligheder. De fede Skrifter, den klare, for alt unødvendigt rensede Grotesk har fortjent at blive foretrukket, men dog kun dèr, hvor den passer. Det har desværre ikke altid været Tilfældet. Man har anvendt baade fed og mager Grotesk og andre Nyheder som det eneste saliggørende Middel. Men vi maa ikke glemme, at det er en uafviselig Fordring, at hver Tryksag skal have sin Stil — baade hvad Smagen angaar og rent typografisk set. Et Bryllupskort f. Eks. skal ikke se lige saa sort ud som en Dødsannonce.

Den moderne Typografi udelukker Anvendelsen af Ornamenter, men tillader mærkeligt nok, at der anvendes visse elementære Figurer som Dekorationer i Form af Cirkler, Kvadrater, Rektangler og andet stammende fra Euklides, helst saa sorte som muligt, blot de indgaar i det heles Konstruktion. Et gammelt Ornament kan efter min Mening være lige saa formaalstjenlig som de rent geometriske Figurer. Den nye Typografi havde til en Begyndelse en udpræget Forkærlighed for de uhyggelige Udskejelser af geometrisk opbyggede Konstruktioner, men heldigvis synes vi Svenskere meget hurtigt at have indset det mindre sociale og formaalstjenstlige deri, thi alt det sorte forsvandt ret snart til Tyskland igen, og kun det, som havde virkelig Værdi, blev staaende, lige som da vi for tredive Aar siden begyndte at rense ud blandt de mere eller mindre umulige Ornamenter.

Reklametrykket indtager en stadig mere fremtrædende Plads, og her har det nye været til stor Gavn. Alt Reklametryk har til Opgave at fange Opmærksomheden. Det siger sig selv, at den nye Typografi har haft og har fremdeles en stor Opgave at at løse. Men — og det er et meget vigtigt men — Reklamen skal vække Opmærksomhed paa en sympatetisk Maade. Af Hensyn hertil maa man benytte det nye paa det typografiske Omraade med en vis Forsigtighed. Publikum er konservativt i sine Vaner, og den reklamerende maa derfor tage sig i Agt for ikke at støde an mod disse Vaner, samtidig med, at han maa søge at udnytte den Nyfigenhed, som det nye dog altid vækker. Den svenske Reklame har da ogsaa, særlig i Annoncerne, anvendt den moderne Typografi med en vis Forsigtighed. . . .

Saa har vi den anden store Gruppe — Bogtrykket. Her har den moderne Typografi jævnlig fejret sande Orgier. Mange troede, at Bogtrykket lige som Akcidenstrykket vilde indskrænke sig til at antage det bedste af det nye, som dukkede op, men nu har det vist sig, at man for bestandig vil slaa ind paa de nye Veje.

Det er bleven sagt, at Bogtrykkets Historie er en Historie om en uafbrudt Smagsforringelse lige siden Bogtrykkets Barndom. Det er naturligvis en uhyrlig Overdrivelse, men nogen Sandhed rummer den dog. Forfald kan nok konstateres i stor Udstrækning, men det har dog vekslet med gode Perioder. . . .

For mig og for de fleste staar Bøgerne fra Bogtrykkerkunstens første Aarhundrede som beundringsværdige Mønstre, selv om en moderne og teknisk mere fuldkommen Tid naturligvis ikke slavisk bør underkaste sig dem. Hvilke Krav opfylder da disse Bøger og hvilke af disse Krav bør vi vedblivende stille til de gode Bøger? De skal være lette at læse. De skal give Læseren den rette Stemning saa vidt det er muligt allerede ved den ydre Form. Med andre Ord skabe et passende Millieu for de Følelser og Tanker, som Indholdet vækker hos Læseren. At det er en Fordel, at Bogen er smuk, er givet. Hvad der er smukt, kan være en Smagssag, og det hedder jo, at om Smagen kan der ikke diskuteres. Men hvad skal man da diskutere, hvis man skal have Udbytte af en Meningsudveksling? Der findes for øvrigt i Skønheden Principer, som holder Tiderne igennem, selv om Smagen skifter. En vis Renhed, Harmoni og Elegance — ja, hvorfor ikke sige Charme — er saaledes uafhængig af Moderne og de skiftende Opfattelser. Der findes jo Ansigter, malede eller skulpterede af Mestre, som til alle Tider er Genstand for Beundring, Arkitekturer, Smykker, kunstfærdigt formede Møbler ligesaa. Een Kvinde kan altid fortrylle f. Eks. i lange Kjoler, de være moderne eller ej, en anden i en anden Modedragt. Her spiller Personlighed og Karakter ind. Saadan er det ogsaa med Bogen. Vi bør aldrig slaa af paa visse Krav: Personlighedens, Karakterens, Harmoniens, Charmens og mange andre. Vi bør holde strengt paa de typografiske Fordringer til Skriftens Renhed og Læselighed, enten den hedder Futura eller Garamond, Bodoni eller noget andet. Satsidens Harmoni er et andet Krav, Marginalernes rolige Afvejning et tredie. Disse Love er ikke blevet til ved en Tilfældighed og er ikke et Udslag af et Esteteri, som vi uden videre kan forkaste. De bør være os hellige.

Hvad har den nye Stil da bragt os af nyt paa Bogens Omraade? Her gør de forskellige Tiders Modeopfattelser sig gældende. De fede Skriftarter og de for alle Schatteringer blottede Typer passer ingenlunde i alle Forhold. Tværtimod harmonerer de meget daarligt med mange af vor Tids Bøger, naar man tager deres Indhold med i Betragtning. Om Pagineringen skal jeg sige, at jeg elsker ikke en Paginering, der ofte virker som fede Spieser, eller som er placerede snart her, snart der paa Siden, ofte langt uden for Satsoverfladen, forstyrrende Sidens Harmoni, og ofte med Zifre saa store, at de overgaar baade Tekst og Rubriker. De er dog ikke de vigtigste! Rubriker i Marginalen kan være meget praktiske i Opslagsbøger og lignende Arbejder. Men altfor mange og altfor fede forvirrer, saa den ønskede Overskuelighed slaar over i sin Modsætning. Satsens Opdeling i flere Grupper, Uensartethed i Rubrikernes Anordning og desl. giver ogsaa Indtryk af Virvar.

Den nye Skole har ydet Billedernes Placering en meget stor Opmærksomhed, og den har her koldblodigt brudt med al Tradition. Ofte har denne Frihed været en Fordel og særlig den populære Udnyttelse af hele Siden, endda helt ud til Kanten, muliggør Anvendelsen af større Billeder, hvilket i mange Tilfælde er en Fordel. . . .

---

*Sæt Hensynet til din Sundhed højere end den øjeblikkelige Fordel, Overarbejdet giver Dig.*

---

## TEKNIKEN OG ARBEJDSTIDEN

En tysk Tekniker, Direktør *Oskar von Müller* har for nylig udtalt følgende:

Trods alle de Velgerninger, som Tekniken har gjort Menneskeheden, bliver den stadig mere og mere hadet. Den har nemlig den Egenskab, at den gør menneskeligt Arbejde overflødigt. Allerede de første Spindemaskiner forsøgte man at ødelægge, men dette var jo lige saa sindssvagt som om man vilde rydde en Æblehave, fordi den kræver mindre Arbejde end en Kartoffelmark for at give Frugt. Nu staar vi atter inde i en Periode, hvor Menneskene føler Angst for Teknikens Udvikling. Men Tekniken er nok ikke Skyld i de nuværende Forhold. Skylden ligger deri, at Menneskene ikke paa andre Omraader kan følge med Teknikens Omraade, f. Eks. naar det gælder deres sociale Opfattelse og Verdenshusholdningens Organisation.

Tekniken har lært Menneskene at fremskaffe Værdier, men den har ikke lært dem den rigtige Fordeling af disse Værdier, og det har Menneskene heller ikke lært sig selv.

Det, man kalder Overproduktion, bestaar deri, at den tekniske Virksomhed frembringer mere end hvad Menneskene for Tiden kan bruge. En virkelig Overproduktion kan der dog først blive Tale om, naar alle Mennesker har en god og tilstrækkelig Næring, naar alle er varmt og pænt klædt paa og naar alle har et Sted, som de virkelig kan kalde et Hjem.

De Midler, man nu anvender til Bekæmpelse af den saakaldte Overproduktion, fører ikke til Maalet. Det hjælper sandelig ikke stort at bede Menneskene om at indskrænke deres Behov.

*Den eneste rigtige Vej er at øge Forbruget* hver Gang det menneskelige Arbejde bliver indskrænket. Men dette er man i høj Grad bange for. Indskrænkningen i det menneskelige Arbejde sker sikkert nu i stor Udstrækning, men saa planløst, at man kaster de arbejdsløse paa Gaden og derefter for en Tid giver dem en lille Understøttelse. Jeg tror, at man kan indskrænke det menneskelige Arbejde paa en langt mere planmæssig og fornuftig Maade. Vi har haft 10, 12 og 14 Timers Arbejdsdag, som nu er bleven betydelig kortere uden at hverken Samfundet eller Arbejderne har taget nogen Skade deraf. Tværtimod. *Nu maa denne Arbejdstid yderligere sænkes, og det ganske betydeligt.*

Hvis man ikke vil forkorte Arbejdsdagen, saa maa man hjælpe sig ved at øge Antallet af Fridage i Ugen. I det katolske Sydtyskland var i gamle Dage hver fjortende Dag en ekstra Helligdag og ofte var der flere saadanne efter hverandre.

## ET SMUKT LILLE VÆRK

Under denne Titel finder jeg i »Typ.-Tid.« Nr. 27 en Anmeldelse og Kritik af Faktor Arthur Ammelunds i Odder udgivne Digtsamling. Det er beklageligt, at en saa kendt og fremragende Kollega som L. Chr. Nielsen i Odense har kunnet skrive en saa misvisende Kritik som Tilfældet er. Naar jeg føler mig kaldet til at omtale »Værket« nærmere, skyldes det ene og alene, at det kun kan virke vildledende for de unge Typografer, i Fald de faar det at se. Enhver ung Typograf, der staar vaklende overfor Arbejder af den Art, vil sikkert slaa sig til Taals med, at naar en saa skattet Fagmand som L. Chr. Nielsen kan anbefale og omtale det lille Bogarbejde som *smukt* trykt, saa kan ogsaa han (Typografen) trygt lave noget lignende, og dette er langtfra Tilfældet.

Paa ét Punkt har L. Chr. Nielsen Ret, nemlig i at Papiret er smukt, men hermed hører ogsaa det smukke op. Titlen lover heller ikke godt for Indholdet. Den »flyver« paa Papiret og Versalie-Linien »Hjertets Melodier« er slet ikke reguleret, der er ikke taget det tilbørlige Hensyn til brede og smalle Bogstaver. Den første Kolumme »Improvisation« er ikke rykket saa langt ned som den tredie, et ganske utilladeligt Forhold. De øvrige Kolummer staar og hopper, som de bedst kan. Der er Steder, hvor Forskellen paa vis às vis Siderne kun udgør en Nonpareille, en Forskel der skulde have været ophævet. Kun 2 Sider, nemlig 14 og 15, er korrekte. Trykkeriet (Sætteren) har her fuldstændig misforstaaet sin Opgave, det hele bærer Præget af en vaklende og ukyndig Haand. At 2 eller 3 Bogtrykkere i sin Tid har benyttet samme Fremgangsmaade, berettiger ikke i 1932 til nogen Sammenligning med dette sekundære Værk. Lad os holde den faglige Standard højt og kun give en god og retfærdig Kritik til Arbejde, der fortjener det. Her er der strøet Sukker paa, det skulde have været Salt.

Aarhus, 4. Juli 1932.

*Svend Aage Sørensen,*
Medl.-Nr. 6743.

## STAVNSBAANDET I NY SKIKKELSE

»Typografiske Meddelelser« skriver følgende, som ogsaa har Bud til os:

Paa Grund af de økonomiske Forhold, som hersker overalt i Verden, har hvert enkelt Land fundet det formaalstjenligt at stænge sine Grænser for Omverdenen. I Stedet for at bygge paa Samarbejde Landene imellem tror man øjensynligt, at »splendid Isolation« er Løsenet for at overvinde den nuværende Krise.

Amerikas forenede Stater har jo længe praktiseret denne Lære og lagt sin Politik an som om den øvrige Verden ikke eksisterede. Men selv dette Land, som fra Naturens Haand er mere selvhjulpent end noget andet Land i Verden, har faaet at mærke, at det spiller en vis Rolle, hvordan de økonomiske Forhold arter sig i de Lande, som ligger udenfor Amerika. Hvad nytter det med store Guldbeholdninger og Masseproduktion af Varer, naar faa eller ingen har Evne til at købe de Varer, som bliver fremstillet? Amerikas Moral i Kampen for Tilværelsen er som bekendt »synk eller svøm«, men denne Teori holder ikke i Længden.

Med andre Ord: der er en vis Sammenhæng i alt det, som sker i Verden — og alle Lande, ogsaa dem, der har Overflod, maa til sidst erkende, at Menneskene er afhængige af hverandre.

At en amerikansk Udenrigsminister skulde fremsætte Forslag for de europæiske Stormagter om en almindelig Nedrustning, vilde ingen Amerikaner have drømt om for nogle Aar siden.

Vi er heller ikke i vort eget Land ukendt med visse Isolationstendenser, f. Eks. at By- og Amtskommuner fatter Beslutninger om, at ved forefaldende Arbejde indenfor Kommunen er det kun dem, som har Hjemstavnsret, der kan faa Arbejde.

Selvsagt er det let at forstaa de Grunde, som taler for slige Vedtagelser fra Kommunernes Side, men i de fleste Tilfælde virker de højst uretfærdigt, da der ingen Tvivl er om, at de i Længden skaber uholdbare Tilstande for Arbejderne. Folk, som tilfældigt bor i en By, hvis økonomiske Resourser er sprængt, vil saaledes være dømt til vedvarende Arbejdsløshed. Og de samme Mennesker er ganske uskyldige i de Forhold, som har ført til, at der ikke er Arbejde at opdrive paa vedkommende Sted, hvor de er henvist til at leve.

Det er som nævnt let at gribe til den Udvej, at hver Kommune maa sørge for sine arbejdsledige, og der ligger noget vist besnærende i den Tankegang, at hver By eller Landsby skal sørge for sine egne.

Fagorganisationen kan dog ikke anerkende dette Princip, og det bør ikke ophøjes til god Moral, at Hjemstavnsretten skal være det afgørende for, om en Mand kan faa Arbejde, hvis han ellers har sine Papirer i Orden baade rent organisationsmæssigt og hvad faglige Kvalifikationer angaar.

En af Grundene til, at den økonomiske Elendighed vedvarer, er ganske sikkert de høje Toldmure, som praktisk talt alle Lande har omgivet sig med.

Ræsonnementet er her det samme: ved at isolere sig og beskytte sine Varer vil man opnaa størst mulige Fordele for sit Lands Produkter. Følgen bliver, at Forbruget af Varer bliver mindre, og det betyder igen Arbejdsløshed og Nød for Arbejderklassen.

Ogsaa indenfor vort Fag er det nok almindeligt, at man indtager det Standpunkt: naar en ledig Plads skal besættes, gælder det først og fremmest, at en af de ledige paa Stedet faar Fortrinsret til Pladsen. Ja, det hænder vel ogsaa, at der tages Beslutninger om, at Pladsen skal besættes med en af Afdelingens Medlemmer.

Det er klart, at jo mindre Forholdene er, jo vanskeligere er det at faa et Job og derfor er det naturligere at ville forbeholde de ledige Pladser til Byens egne Folk.

Vi tror, at de mindre Afdelinger ud over Landet maa indrømme, at de større Byer, og da speeielt Hovedstaden, hvor Arbejdsmulighederne er størst, har forsøgt at tage alle Hensyn i Betragtning ved Besættelsen af ledige Pladser. Det afgørende for at faa Arbejde maa være, at en Mand er Medlem af Forbundet og svarer sine Forpligtelser til Organisationen. Da maa han ogsaa have samme Rettigheder til at forsøge at skaffe sig Arbejde uanset hviken Afdeling han tilhører.

## FRA BOGTRYKKETS BARNDOM

I Tiden fra omkring 1436 og de nærmest følgende Aar har *Johan Gutenberg* syslet med Opfindelsen af Bogtrykkerkunsten. Dette fremgaar bl. a. med en til Vished grænsende Sandsynlighed af den saakaldte »Dritzen'ske Proces«, der førtes i Strassburg i Aaret 1439 mellem Gutenberg og Dritzehns Arvinger. I Processens Akter tales bl. a. om »Stykker«, hvormed man mener, at der sigtes til enkelte Dele af en Haandpresse, og det oplyses bl. a., at en Guldsmed *Hans Dünne* allerede i 1436 hos Gutenberg havde fortjent 100 Gulden, »blot paa hvad som til Trykket hørte«. At omtale denne Proces videre er her ikke Plads til, men den nævnes som et Bevis paa, at Gutenberg allerede i de Aar har beskæftiget sig med Opfindelsen og paa visse Omraader haft Hjælpere eller givet Undervisning. Gutenberg var Guldsmed, men kunde

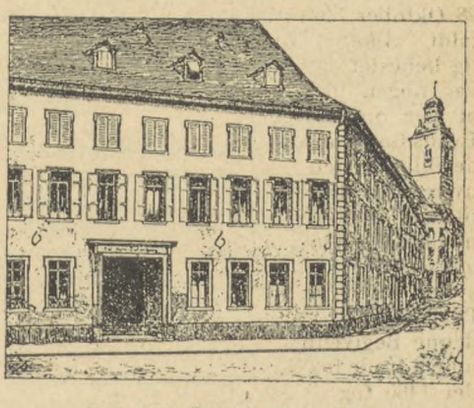

»Hof zum Gutenberg« i Mainz.
Gutenbergs mødrene Slægtshus.

ogsaa lave kunstfærdige Spejle, hvilket samme Proces giver Oplysning om. Man forstaar derfor, at Aarene 1740 og 1840 er valgte som Bogtrykkerkunstens Jubilæumsaar og at Aaret 1940 ogsaa vil blive det. Det kan maaske i denne Forbindelse have Interesse at høre, at den danske Billedhugger *Berthel Thorvaldsen* i Rom udførte Modellen til den imponerende Gutenbergstatue, som staar i Mainz (afsløret 14. August 1837). Statuen blev støbt i Bronze i Paris. Byen Mainz' Tak til Thorvaldsen bestod i, at han udnævntes til dens Æresborger. Skønt man ikke kender den bestemte Dato nærmere for Gutenbergs Fødsel er man dog for mange Aar siden bleven enige om (i Tyskland og Østerrig) at fejre hans Fødselsdag og Aar Sct. Hansdag (»Johannesdagen«) ved Aarhundredskiftet (Aar 1900 fejredes derfor 500-Aarsdagen for Gutenbergs Fødsel). Heller ikke Datoen for Gutenbergs Død kendes med Bestemthed, man véd kun, at han maa være død en af Dagene henimod Slutningen af Februar 1468.

Jeg skal iøvrigt ikke her komme videre ind paa Gutenbergs Liv eller Opfindelsen. Kun maa det være mig tilladt at oplyse, at der findes intet oplyst som tyder paa, at Gutenberg udøvede Træskærekunsten. Han var Guldsmed og som saadan Medlem af dette Haandværks Laug i Strassburg. Fra sit Arbejde med Gravering i udførte Guldsager tør man maaske formode, at han har faaet Ideen til ogsaa at gravere Bogstaver og anvende disse paa anden Maade og andre Steder. Muligvis har han ogsaa kendt Punsning etc. Bogtrykket havde jo flere Forløbere, deriblandt ogsaa Trætavletrykket. Men Bogtrykkets Opfindelse maa dog siges at være en Fortsættelse af en hel Række andre Opfindelser, der forud var gjorte, og selv om disse ikke netop var Forudsætninger for denne, er det dog muligt at de kan have været medvirkende til at lede Opfinderens Tanker den rette Vej for at løse Problemet: at komme bort fra, at finde en lettere Fremgangsmaade for Mangfoldiggørelse af det skrevne Manuskript end Datidens, der bestod i Afskrivning for Haand, — et Arbejde, der beskæftigede Ti-

tusinder af Mennesker. Og Afskriverne havde deres egne Laug. Men derfor er hverken Opfindelsen eller Betydningen af denne mindre, tværtimod! Heri ligger jo netop det store, verdenskulturelle i denne, og netop derfor er det, at Gutenberg med Rette er kaldet »Menneskehedens aandelige Lysbringer«.

Det, som gav den direkte, store Anledning til, at Bogtrykkerkunstens Udøvere i større Tal (forholdsvis) flyttede fra Mainz og ud i »den vide Verden« var en af de mange Stridigheder, som Mainz i disse Tider var udsat for. Natten mellem den 27. og 28. Oktober 1462 stormede — egentlig overfaldt — *Adolf af Nassann* Byen, der var daarlig befæstet, og erobrede den. At det ikke var nogen ublodig Historie fremgaar af, at der om Morgenen laa ca. 400 døde i Byens Gader og over 150 Huse nedbrændtes, deriblandt det, som *Schöffer* og *Fust* benyttede til deres Bogtrykkeri. Anledningen til Overfaldet var en Strid om Bispestolen mellem Erkebiskoppen af Mainz, *Dietrich af Isenburg* og *Adolf af Nassann*. Gutenberg synes enten at have hørt til Sejrherrens Parti eller at have været neutral. Førend denne Begivenhed var kun 2 Bogtrykkere udvandrede fra Mainz, nemlig *Johan Mentel*, der 1460 tog til Strassburg og *Pfister*, der i 1461 flyttede til Bamberg. Efter Overfaldet spredtes Lærlingene, der alle var dygtige Mænd, ud over Europa, disse oplærte andre, som ogsaa bragte Kunsten ud i videre Kredse — fra By til By, fra Land til Land drog der Tog efter Tog af disse den aandelige Kulturs Pionerer. Alle blev de mere eller mindre berømte som Kunstnere i Faget. Nævnte *Mentel* (eller *Mentelin*, som Navnet ogsaa skrives) modtog 1466 et Adelsdiplom af den tyske Kejser *Friedrich III* og dette Vaaben er det, der er Oprindelsen til det Vaaben, som vi nu kalder *Bogtrykkervaabnet*, men som er blevet forandret adskillige Gange siden den Tid og i forskellige Lande (sidst i Sverige for ca. en halv Snes Aar siden). Egentlig er det altsaa Mentels private Adelsvaaben, der intet som helst har med Gutenberg at gøre.

Det, Johan Gutenberg opfandt, var altsaa en Metode, hvorved man i Trykpresse kunde mangfoldiggøre et forud skrevet Arbejde, og dette skete ved Hjælp af løse Typer, sandsynligvis først skaaret i Bly, men da dette var for omstændeligt, fremtvang denne Metode Opfindelsen af Haand-Skriftstøbeapparatet, der holdt sig som eneste Fremgangsmaade til Danskeren *Brandt* for ca. 100 Aar siden opfandt den nu brugelige Maskine for Støbning af Skrifter.

Men desuden maa det paapeges, at de Haandpresser og den Farve, man anvendte ved Tryk af Træsnit (begyndt i Slutningen af det 14. Aarh.) var meget mangelfuld. Man kan derfor med fuld Ret sige, at Gutenberg har i høj Grad forbedret Haandpressen for Bogtryk og ganske sikkert opfundet en helt ny, prægtig sort Farve til Brug for Bogtrykket.

Jeg skal iøvrigt her ikke komme videre ind paa denne meget omfangsrige Opfindelseshistorie. Men der er dog en Skrøne, som synes at have vundet Tiltro i danske Fagkredse, som jeg nu gerne vil have taget Livet af, da den *absolut ikke* har noget med hverken Bogtrykkerkunstens Opfindelse, med Sandheden eller noget som helst historisk at gøre, — udover at den vistnok stammer fra et Münchener Vittighedsblad i 1870'erne. Historien er kort fortalt denne: En Nat eller Aften da Gutenberg kom hjem fra et kammeratligt Sold og opdagede, at han havde glemt Dørnøglen kaldte han paa sin Hustru, som derpaa i Vrede kastede en Trætavle i Hovedet paa ham. Tavlen gik i lutter Smaastykker og de enkelte Bogstaver, der derved fremkom, gav Gutenberg Ideen til Anvendelsen af løse Bogstaver i Bogtryk og dermed til Opfindelsen. — Enhver, der kender selv aldrig saa lidt til Opfindelsen véd, at det hele — for at bruge et godt dansk Ord — er noget Vrøvl. Jeg skal paavise dette nærmere: 1) Gutenberg vides ikke, at have befattet sig med Træskærerkunsten (han var Guldsmed); 2) Det vilde jo være et rent

»Hof zum Jungen« i Mainz,
hvor Joh. Gutenberg havde sit Bogtrykkeri.

Vidunder om en Træplade vilde gaa i saa mange Smaastykker ved at slaa mod Gutenbergs Hoved (snarere maa man vel tro, at dette var gaaet i Stykker); 3) Bogtrykkerkunsten danner et naturligt Led i en hel Kæde af Opfindelser; 4) Gutenberg var, da han i Slutningen af 1430'erne opfandt eller gjorde Begyndelsen til Bogtrykkerkunstens Opfindelse overhovedet slet ikke gift. Det eneste man kender til Gutenbergs Giftemaal er, at en Dame — den sidste af sin Slægt — ved Navn *Anna zu der eisenen Thüre*, der stammede fra Nedre-Elsass, i 1437 indstævnede Gutenberg for den biskoppelige Ret i Strassburg for brudt Ægteskabsløfte. Om han saa giftede sig véd man ikke noget om. Derimod véd man — og er dette ikke nok? — at han først i Aaret 1439 begyndte at betale Skat til Strassburg og i Tiden 1439—1443 kun betalte Skat for een Person. Aar 1443 staar der i Bøgerne at han betalte Skat for to. Uden Angivelse af Aarstal hedder det i Strassburgs »Pfennigtoldbog«: »denne Told blev betalt af Ennel Gutenbergen« (Annas Navn skreves da »Ennel zü der isernen Thüre«). Dette er alt hvad man véd om Gutenbergs Hustru — og det er jo ikke meget. Men det kan jo være nok til at bevise, at den nævnte Historie er noget Vrøvl.

Efter denne lille causerende Afstikker skal jeg slutte med at meddele, at man i de forskellige Lande bestandig regnede og regner med, at den Bogtrykker, der første Gang udøvede den faglige Kunst i et Land, ligegyldigt om han blev boende eller ej — var og er den, der havde Æren for at have indført Bogtrykkerkunsten i vedkommende Land, f. Eks. i Sverige og i Danmark. Men dette gælder forøvrigt overalt. Forholdene medførte vel nok oftest, at det var »Rejsebogtrykkere«, d. v. s. vandrende Bogtrykkere, der trykte en Bog her eller der, naar Tilbud gaves, eller ogsaa blev de indforskrevne for at trykke et bestemt Arbejde (f. Eks. til Odense). Det kunde forstaas — efter vor Tids Opfattelse — som et Slags Forløber. Siden, naar Forstaaelsen og Kravet var vokset, kom den fast bosiddende Bogtrykker, naar der var Arbejde nok, saa at han kunde leve af Arbejdet.

Odense, Juni 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingestævnet i Roskilde.*

Paa et højt Punkt et Par Kilometer fra Roskilde med den herligste Udsigt over Fjorden til den ene Side og bølgende Kornmarker til den anden ligger Roskilde Arbejderhøjskole.

I disse idylliske Omgivelser afholdtes i Søndags det første større typografiske Lærlingestævne, begunstiget af det mest straalende Sommervejr, man kan tænke sig under vore Breddegrader.

Stævnet, der lededes af Lærlingenes specielle Ven, vor Kollega *Chr. Jensen-Petersen*, Næstved, havde samlet ca. 200 Lærlinge fra en Række Byer: København, Hillerød, Holbæk, Roskilde, Køge, Slagelse, Næstved, Nykøbing F., Sakskøbing, Nakskov, Nyborg, Odense og Esbjerg — ja endog fra Tyskland, var der Deltagere, idet Breslaus Lærlingeforening tilligemed nogle ældre Kolleger havde taget den lange Rejse herop helt nede fra Schlesiens Hovedstad.

Med Musik og røde Faner i Spidsen ankom Deltagerne ved Tolvtiden til Højskolen, hvor dennes Forstander, *Gammelgaard*, bød Gæsterne velkommen.

Kl. 2 samledes man i Foredragssalen. Her bød *Chr. Jensen-Petersen* velkommen, hvorefter *Sigvald Hellberg* holdt et længere Foredrag om den typografiske Organisations Udviklingshistorie lige fra 1848, da den første Strejke tabtes, og indtil vore Dage, hvor Typograferne nu stod samlede i ét Forbund med en Centralledelse for hele Landet. Stævnet her i Dag var Tegn paa, at Organisationen stadig var i Kontakt med Livet og Udviklingen, og Taleren understregede det nyttige i for Lærlingene at indmelde sig i denne Organisation. Opfordrede de unge Fagfæller til at dygtiggøre sig og ikke være bange for at hjælpe en Kammerat. Det var en Fejltagelse at tro, at man gav noget fra sig ved at meddele sin Viden til andre, thi man faar altid noget igen. Haabede, at Deltagerne i Stævnet vilde bringe Minder med til deres Hjemegn om en god Dag, tilbragt i kammeratligt Samvær, og sluttede med at motivere et Leve for Dansk Typograf-Forbud som et Led i den internationale Sammenslutning.

Forstander *Gammelgaard* omtalte kort det daglige Arbejde paa Højskolen og oplyste, at Tilslutningen til Skolen var god, idet der indkom flere Tilbud end den kunde modtage. Men — udtalte den sympatiske Forstander — vi ønsker ikke som Elever dem, der kun kommer for at tilbringe nogle behagelige Maaneder — til dem siger jeg: bliv væk, og dem, der tror at være kloge nok — bliv væk! Nej, hvad vi ønsker, er unge Mennesker, der er besjælet af den evige Higen fremad og opad!

Formanden for Københavns Lærlingeafdeling, *Paul Petersen*, udtalte, at det havde sin store Betydning at udveksle Tanker gennem Lærlingespalten i »Typ.-Tid.«, men han var noget skuffet over, at man kun saa Generalforsamlingsreferater fra Provinsen. Han skitserede Forholdene i Københavns Lærlingeafdeling og ønskede at høre Udtalelser fra Provinsianerne om, hvorledes de arbejdede i deres Foreninger. Hævdede, at Lærlingeforeningerne var *Arbejder*organisationer, der burde bekende sig til Arbejdernes Farver. Det var ikke nok at beskæftige sig med det fagtekniske alene, thi saa vilde Interessen snart ebbe ud. Udbragte et Leve for Lærlingeforeningerne.

*Chr. Jensen-Petersen* oplyste, at det i Næstved under Dyrtidsperioden gennem Foreningen var

lykkedes at hæve Lønnen for Lærlingene ganske betydeligt.

Trods gentagne Opfordringer var der dog ingen af Provinsianerne, der meldte sig til Deltagelse i Diskussionen, hvorfor Mødet i Salen sluttede.

Ved Kaffebordet efter Mødet talte *Rasmussen*, Roskilde, *Paul Petersen*, København, *Chr. Jensen-Petersen*, *Flemming Madsen* og *Willy Jensen*, København.

Efter Kaffen samledes Deltagerne paa Plænen foran Skolen. Her havde to af de ældste tyske Kolleger Ordet, og en Del af de unge Breslauere vakte Opmærksomhed ved deres Optræden som »Talekor«. Ved de haarde Ansigtsudtryk og gennem de truende Bevægelser, de optrædende foretog, kunde man ligesom fornemme den Stemning, der for Tiden raader i Tyskland, hvor Borgerkrigens røde Spøgelse truer.

Til Stævnet var der skrevet fem Sange, hvoraf en fra Lærlingeafdelingen i Nykøbing F. vakte berettiget Beundring ved sit fine Udstyr. Den er lavet i Centraltrykkeriet i Nykøbing.

Teksten i alle Sangene var gode, og Lysten til at citere noget af dem alle har vi, men mangler Pladsen — vi har vist allerede overskredet »Spalten«. Vi skal da indskrænke os til at gengive et Par Vers af den ene, der er skrevet af *Kristian Krater* og som passer godt til den Sommerdags-Stemning, der raadede ved Sammenkomsten:

Hvad er Ungdom uden Sange,
hvad er Sommer uden Sol?
Hvad er blomsterklædte Vange
uden Vaarens blaa Viol?
Hvad er Træers høje Kroner,
hvad er Løvets gyldne Hang?
Ak, hvad er den danske Sommer
uden frie Fugles Sang?

Vi er selv den danske Sommer,
vi har selv den samme Trang
til at smile, naar man kommer
os i Møde med en Sang.
Vi har selv den samme Glæde
Ved at bane Lysets Vej,
vi er Sommersolens Kæde
i den store Livets Maj.

*Fr. N.*

## VALG AF DELEGEREDE

De arbejdsløse, forsamlet til Møde Mandag den 27. Juni, har vedtaget at opstille og anbefale følgende Kollega til Valg til det kommende Delegeretmøde:

For Sætternes Underafdeling:
A. C. Bang, A. Christensen, Grevlund, Th. Holst, og V. Willadsen.

For Trykkernes Underafdeling:
Rud. Calberg, Georg Petersen, Oskar Tverskou, Henry Zeller og Aage Zuschlag.

## KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn, som uanmeldt fandt Sted hos Kassereren, Hr. *A. Andreasen*, fandtes:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer | Kr. | 8,100,00 |
| I Banker | - | 4,879,27 |
| Kontant | - | 122,20 |
| Ialt... | Kr. | 13,101,47 |

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 8. Juli 1932.

*Georg Petersen.* *C. J. Dreyer.*

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Igen har Døden høstet blandt Aarhus Typografer, idet vor gamle, trofaste Kollega, *Chr. Krüger*, er afgaaet ved Døden, 74 Aar gl. I sidste Uge passede Krüger sin Vinkelhage og nu efter 8 Dages Forløb er han ikke mere. En Hjerneblødning med tilstødende Lungebetændelse satte Punktum for et stræbsomt Liv.

Krüger kom efter sin Konfirmation i Typografiære i Kolding og efter at have udlært, arbejdede han i nogen Tid i Randers og København, men hans Manddomsarbejde er faldet paa »Demokraten«s Sætteri i Aarhus, hvor han arbejdede i over 40 Aar.

Krüger, der er kendt af mange Kolleger Landet over, var en Personlighed, hvis Arbejde paa forskellige Omraader — ogsaa udenfor Kollegernes Kreds — var paaskønnet og agtet og paa hans Arbejdssted vil hans Minde blive æret. *V. H.*

— Trykker, *Leonhard Nielsen*, der i en Alder af 33 Aar faldt som Offer for den paa Falster herskende Tyfus-Epidemi, begravedes Fredag den 8. Juli i Nykøbing F. Et stort Følge fulgte ham til Graven, hvor Gutenberg-Banneret sænkedes 3 Gange som en sidste Hilsen. Leonhard Nielsen efterlader sig en ung Hustru samt en lille Søn, som lidende af Tyfus er indlagt paa Sygehuset.

Vi har mistet en god Kollega — æret være hans Minde!

— I Lørdags afgik Sætter *Axel Petersen*, i Politiken ved Døden efter et kort Sygeleje. Afdøde, der blev 61 Aar, udlærte i 1889 hos Laur. Madsen og overførtes til vort Forbund i 1909 fra Ny typ. Gennem adskillige Aar havde Petersen Arbejde hos Aage Hansen, hvor han var Kollegernes Inkassator og i de sidste 3—4 Aar arbejdede han i Politiken. Han hørte til de stille iblandt os men mødte flittigt op naar Organisationen kaldte til Møder eller Generalforsamlinger. Bisættelsen foregik fra Bispebjerg Krematorium i Torsdags.

— I Mandags døde Hjælpearbejder *Albert Risbrigh* efter 2 Aars haabløs Sygdom. Risbrigh havde været Medlem af vort Forbund siden 1919 og arbejdede de sidste 5—6 Aar før han blev syg i Centraltrykkeriet. Angaaende Begravelsen henvises til Dagspressen.

*SØLVBRYLLUP.* Torsdag den 21. Juli fejrer Enkekassens Kasserer og Revisor i vort Forbund *Carl J. Christoffersen* og Hustru deres Sølvbryllup.

*VALG AF DELEGEREDE* sluttes i København paa Tirsdag Eftm. Kl. 6. Stemmesedlerne vil være Trykkerierne i Hænde i Løbet af Fredag og Lørdag og bedes straks fordelt til Medlemmerne.

*STEMMETÆLLERNE* i København bedes møde paa Kontoret paa Tirsdag Kl. 3 Eftm.

*Formanden.*

*GRAFISK REVY*, Hefte II 1932, er udkommet og indeholder Tekstbidrag af *Halfdan Arneberg*, Oslo, *H. Christoffersen*, København, *Axel A. Cortson*, Finspong, *L. Chr. Nielsen*, Odense, og *O. Bjørge*, Oslo. Ligesom forrige Numer er det fremstillet i Iduns Trykkeri i Stockholm.

*TYPOGRAFERNE I NEW-YORK.* Af de ca. 10,000 til Typograf-Forbundet i New-York hørende Medlemmer er omkring 4000 arbejdsløse.

Tarifen udløber til September, og fra begge Sider ruster man sig til Kamp. Tiderne er svære for baade Bogtrykkere og Typografer, og Trykkeri-Konkurser hører til Dagens Orden.

Elendigheden i Hjemmene blandt Arbejderne kommer ikke til Syne for Offentligheden, og et lille Indblik deri faar Gennemsnits-New-Yorkeren og den fremmede kun, naar han om Aftenen iler gennem Teaterkvarteret ved Times Square og ser de næsten utallige Rækker af hungrende, som venter paa den Bid Brød og den Kop Kaffe, som dér uddeles af Velgørenhedsanstalterne.

*FEM DAGES UGEN I AMERIKA.* Mr. Britton, som er Medlem af den amerikanske Kongres, har til Repræsentanternes Hus indsendt et Forslag, som gaar ud paa at give Præsidenten Fuldmagt til at erklære Lørdag som lovlig Fridag. Forslagets Formaal er at skaffe de ledige Arbejde.

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER

7. Juli: Odder pr. Bl. 30,00; Skanderborg intet at indsende. 11. Juli: Helsingør pr. Bl. 292,50; Rønne pr. Bl. 400,00; Tønder intet at indsende; Kolding 640,65; Køge pr. Bl. 350,00. 12. Juli: Esbjerg pr. Bl. 217,65; Haslev intet at indsende; Hillerød 1100,00; Thisted pr. Bl. 200,00, Kt. 500,00, ialt 700,00.

København, den 12. Juli 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

6. Juli: Nykøbing F. 650,00. 7. Juli: Odder i St. f. April Kv. Oversk. 30,00; Skanderborg 250,00; Odder 250,00. 11. Juli: Tønder 11,40; Helsingør i St. f. April Kv. Oversk. 292,50; Rønne i St. f. April Kv. Oversk. 400,00; Tønder 100,00; Lyngby 150,00; Køge i St. f. April Kv. Oversk. 350,00. 12 Juli: Esbjerg 500,00; Thisted i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00; Aarhus 2000,00; Haslev 100,00.

København, den 12. Juli 1932.

*Forretningsudvalget.*

NY LOKALFORMAND

Hillerød: Typograf Edvard Hansen, Grønnegade 5, Nyhuse.

FLYTTET LOKALFORMAND

Nakskov: Lokalformanden er flyttet til Svingelsvej 74.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Børge Tage Larssen, udl. 1. 7. 32 hos Andersen & Petersen (arb. s. St.). Sætter Edv. Aug. Karl Risbo, udl. 19. 6. 32 hos Poul Eilertsen (arb. s. St.). Sætter Helge Martved, udl. 13. 6. 32 i Hertz Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Børge Hellesen, udl. 1. 7. 32 i Hans Jørgensen's Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Svend Mogens Switzer Hansen, udl. 1. 7. 32 i Forlagstrykkeriet (arb. s. St.). Paal. Ellen Marie Juris, udl. 2. 7. 32 i Nordisk Nodestik & Trykkeri (arb. s. St.). Sætter Victor Feding, genindtr. 4. 7. 32 (Anton M. Jensen.

Randers: Trykker Albert Ervin Nielsen, udl. 1. 7. 32 Elmenhoff & Søn.

TILTRAADTE

København: 7646 Aksel Hansen fra Grenaa (arbl.). 4414 Arthur Sprogøe fra Odense (arbl.). 4279 Anker Olesen fra Rejse (arbl.). 6082 Wilh. Petersen fra Svendborg (Provinsbl.). 7254 Svend Sørensen fra Frederia (arbl.)

København: 48 Poul Hess fra Rejse (arbl.). 177 E. Kjeltoft fra Rejse (arbl.). 233 Edm. Hansen fra Rejse (arbl.). 455 Johs. Jensen fra Rejse (arbl.). 1568 Egon Jensen fra Rejse (arbl ). 1722 Kai Hansen fra Rejse (arbl.). 2773 Willy Schmidt fra Rejse (arbl.). 4248 Viggo Jensen fra Rejse (arbl.). 4288 Carl Christensen fra Rejse (arbl.). 4645 Viola Olsen fra Helsingør (arbl.). 6134 J. Møller fra Rejse (arbl.). 7197 Peter Hansen fra Tyskland (arbl.). 7231 S. Johansen fra Rejse (arbl.). 7373 Ludolf Nielsen fra Roskilde (arbl.). 7614 Kjeld Jensen fra Odense (arbl.). 7905 Chr. Christensen fra Rejse, (arbl.).

Aabenraa: 7994 Johannes Sørensen i Plads. Aarhus: 7309 Wilbert Glud Møller (Ebeltoft Bogtr.), 2475 Ruth Lorentzen (arbl.) og 5169 Magda Almsten (arbl.). Esbjerg: 7965 Hans O. Petersen (arbl.). Fredericia: 7064 Gunnar Christensen (arbl.). Haslev: 3388 Carl F. Sørensen (arbl.). Odense: 435 Jens Olav Schou (arbl.), 6540 Børge Emborg (Thillerup). Roskilde: 4345 Edwin Lønne Nielsen (Dagbladet). Thisted: 7469 Niels Chr. Pedersen i Plads.

Aarhus: 4462 H. C. Jørgensen (Jyllandsposten), 3637 Chr. Worm (arbl.), 6083 Otto Timmermann (arbl.). 6529 Kaj Pedersen (arbl.) og 4247 Kaj W. Gravesen (arbl.). Hjørring: 7463 Chr. Hveisel Hansen (arbl.), 7441 Edvard Nielsen (arbl.). Holbæk: 163 Hans Otto Sørensen (arbl.). Kolding: 4229 J. Bækgaard Jensen (A/S Centraltrykkeriet, Vejen), 7957 Halger Dahl (arbl.). Køge: 7372 Aage Jensen (Eksprestrykkeriet, Storehedinge). Middelfart: 3445 Carlo Lind Jensen (arbl.). Nykøbing F.: 4258 Egil Hansen (arbl.), 6758 Theodor Mortensen (arbl.). Odense: 6739 Jørgen Petersen Fischer (Soc.-Dem.). Ringkøbing: 3423 Svend Frantzen (A. Rasmussens Bogtr.). Ringsted: 3388 Karl Fr. Sørensen (Ringsted Folketidende).

FRATRAADTE

København: 7093 Evald Jensen paa Rejse. 2627 Hans Rasmussen paa Rejse. 4165 E. Køldal paa Rejse. 3423 Svend Frantzen til Ringkøbing i Plads. 6949 Nyeland Nielsen fra Rønne (arbl.). 2475 Ruth Lorentzen fra Aarhus (Hv. Ret). 325 Evan Sonne fra Tyskland. 435 Olav Schou fra Odense (arbl.). 1871 Børge Holst fra Tyskland.

København: 5 A. Jensen til Tyskland. 453 J. Jensen paa Rejse. 456 Th. Thomsen til Flensborg. 1226 Rydahl paa Rejse. 1979 Helge Larsen til Tyskland. 3943 Olaf Olsen paa Rejse. 4247 Kai Gravesen til Aarhus. 7132 K. Svendsen til Aarhus. 7373 L. Nielsen til Roskilde. 7419 Poulsen paa Rejse.

Aarhus: 4288 Carl Joh. Christensen paa Rejse. Esbjerg: 6841 E. Borch paa Rejse. Fredericia: 7254 Svend Sørensen paa Rejse og 4287 Johs. Hansen paa Rejse. Holbæk: 3443 Halvor Rasmussen paa Rejse. Nykøbing F.: 4258 Eigil Hansen til Kbhvn. (arbl.). Odense: 4414 Arthur Sprogø til Kbhvn. (arbl.), 6258 Karl Johan Mogensen paa Rejse og 7614 Kjeld Jensen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted: 3388 Karl Fr. Sørensen til Haslev (arbl.). Skive: 7469 N. Chr. Pedersen til Thisted i Pl. og 7309 Wilbert Møller til Aarhus i Pl. Svendborg: 6082 L. Vilh. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Sønderborg: 6134 Jens Hansen Møller paa Rejse.

Aarhus: 7309 Wilbert G. Møller paa Rejse. Esbjerg: 7944 Aage Sørensen til Odder i Pl. Haslev: 3388 Carl Fr. Sørensen til Ringsted i Pl. Horsens: 6940 Anders Rasmussen paa Rejse, 4227 Bækgaard Jensen til Kolding (Vejen) i Pl. Kolding: 6586 Niels Jensen paa Rejse. Køge: 7839 Ernst Jørgensen paa Rejse. Odense: 4462 Hans Chr. Jørgensen til Aarhus i Pl. Vejle: 6029 Albert Haagensen paa Rejse.


· E·L· SERVICE ·
Hurtig Udrykning Dag og Nat
· ERIK LEVISON ·
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 12783 - 12784 - 14823 · NATTELEFON AMAGER 908X.
(20 c)


UDMELDT

København: 2713 H. P. Mortensen (Bogtrykker). Kolding: 7123 Ingrid Jessen (fratraadt Faget).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Holstebro: 7547 Knud Leo Damtoft.

ANNULLERET UDSLETTELSE

Esbjerg: 3187 K. J. Houmark (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

DØDE

København: 2944 Axel Petersen (Politiken). 1657 Hanne Jensen (Hustru). 1308 Albert Riisbrigh.

Aarhus: 3575 Chr. Krüger. Nykøbing F.: 4325 Leonh. Nielsen.

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


Satz- und Druckmusterheft **1932.**
Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Første-Trykker.**
Som saadan søges dygtig og energisk Illustrationstrykker med udpræget Ordenssans af større Provinstrykkeri. Billet, med Oplysninger om tidl. Pladser og Gagekrav, modtager Typ.-Tid. ved Bill. mrkt. »107«. Uden virkelig gode Anbefalinger vil Ansøgning ikke komme i Betragtning.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Fin Beliggenhed**
for Bogtrykkeri. I større Stationsby (Jylland) 2 Mil til nærmeste Købstad, er en god Forretnings-Ejendom meget billig til Salg. Der er 2 Butikker, Bilgarager, stort Udhus og en 4 Vær. Lejlighed. Vand og Lys indlagt. Kreditforeningslaan 11,000 Kr., Hypothekslaan 2000 Kr., Brandforsikring 22,075 Kr. Købesum 16,500 Kr. Udbetaling 1,500 Kr. Billet mrkt. »106« modtager Ekspeditionsk.

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**
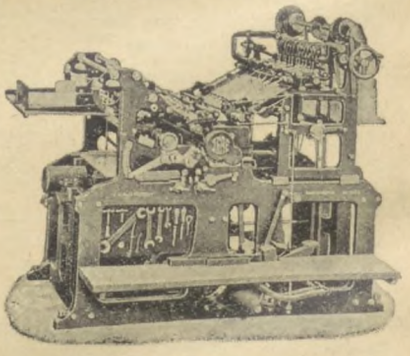
**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 22. JULI 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Efter at det nu af Retten er fastslaaet, at den mellem Fru Tvenstrup (Trykkeriet »Merkantil«, Sindshvilevej Nr. 1) og Bogtrykker Svend Aage Christensen den 13. Maj dette Aar oprettede Kontrakt er en Interessentskabskontrakt, er Blokaden af nævnte Trykkeri nu hævet ved Forlig i Retten.

*Sigv. Hellberg.*

## ET GRIMT ORD

Nu er det sket, hvad man for blot et Aars Tid siden vilde have forsværget — der er fremsat Krav om en *Korntold!*

Endnu er det kun ganske faa, der har haft Dristighed nok til at tage dette grimme Ord i sin Mund, men efterhaanden vil det lyde som et Ekko over det ganske Land og vinde Bifald alle Vegne, hvor de paagaaende Lappomænd samles.

Hvorledes var det med Kaffetolden? Til at begynde med turde man kun hviske sagte om den i Krogene, men efter som Tiden skred frem fik man mere Frimodighed, og da Tidens Fylde kom, slugtes Kamelen med Hud og Haar.

Og nu nyder vi alle den yndede Drik i den salige Tro, at vi derved hjælper Landbruget til at blive rentabelt.

Det er imidlertid gaaet her som med den uartige Unge. Jo mere man kæler for ham, jo uregerligere bliver han — jo mere vi yder og imødekommer Lappobevægelsen, desto større Krav stilles der fra den Side. Og det vil sikkert vise sig, at alle Hjælpeaktioner vil være forgæves, fordi der kun gives ét Middel mod Overprioritering og for stor Gæld, nemlig en Nedskrivning af Gæld og Prioriteter, en *Tilpasning*, som Madsen-Mygdal siger, ganske vist med Tanken rettet mod Arbejdernes Lønninger.

Men det var Tolden, vi skulde se lidt paa i Dag, specielt Tolden paa Korn.

Som altid, naar en Industri eller et Erhverv ønsker en Fordel paa den øvrige Befolknings Bekostning henvises der til, at det er i *Arbejdernes* Interesse og at det gælder om at skaffe Beskæftigelse til vore *egne* Arbejdere. Og det skulde slet ikke undre os, om man ogsaa vil benytte dette falske Argument for at retfærdiggøre en brødfordyrende Korntold!

I hvert Fald stod Lappohøvdingen Knud Bach forleden oppe i Nordsjælland og krævede Told for at skaffe Arbejde til vore arbejdsløse. Men Arbejderne maa meget have sig frabedt at blive benyttet i denne Sags Tjeneste, thi Told er *aldrig* til Gavn for Arbejderklassen — taget som Helhed. Beviset har vi fra Udlandet. De Lande, der har rejst de højeste Toldmure, har ogsaa de fleste arbejdsløse, og dèr, hvor det er lykkedes Agrarerne at gennemføre en Korntold, raader den dybeste Elendighed blandt Arbejderne — som f. Eks. i Tyskland.

Men skønt man her i Landet véd saa inderlig god Besked om dette, har man alligevel i visse Kredse ingen Ro, før man faar overført alle disse fra Udlandet kendte Dumheder paa vore hjemlige Forhold — til Fordel for et lille Mindretal, *men til Skade for de mange.*

Men hvad Korntolden angaar kan vi formentlig være rolige saa længe vi har den nuværende Regeringskonstellation. Thi ingen Arbejderregering vil kunne række Haand til en Toldbeskyttelse, der sætter Prisen op paa vort vigtigste Næringsmiddel — det daglige Brød.

*Fr. N.*

## ENIGHED OPNAAET!

Nu er Tiden vist inde til et lille Resumé af Diskussionen om »Demokrati eller Diktatur«.

Den begyndte — i denne Omgang — den 15. Januar, altsaa for nøjagtigt et halvt Aar siden. I »Typ.-Tid.« for denne Dato aabnede Sørensen-Kjeld Felttoget med sin Artikel »Problemet«, i hvilken han erklærede, at »jo flere Kongresser, Plenarforsamlinger, Udvidelser af Parlamenterne« o. s. v. »hvor »Folkets valgte« Repræsentanter fra alle Lande mødes for at ordne Problemerne, jo mere fortvivlede og skæbnesvangre bliver Tilstandene . . .«. Og videre: »Samfundstræet er blevet for stort og indfiltret i Toppen; det er nødvendigt, at det beskæres grundigt, for at det atter kan bære sund og rigelig Frugt«.

Man studsede lidt. Var S.-Kj. ved at opgive Demokratiet og bekende sig til Diktaturet?

Og Ths. Pedersen fra Aarhus proklamerede da ogsaa sporenstregs i næste Nr. sin Forventning om en ny Partifælle, »en ny Forpost mod Nord«!

Og da S.-Kj. aabenbart ikke straks har kvitteret med en Indmeldelse i Ths. Pedersens jyske Sektion, arbejder Thomas ivrigt videre i det følgende Nr. under Overskriften »Enhedsfront«, og han anfører her bl. a. S.-Kj. som et Bevis for, »at der for Tiden foregaar en Radikalisering af den danske Arbejderklasse« (NB. synes jeg nu ellers ikke, det er saa længe siden, at Ths. titulerede S.-Kj. som »Bogtrykker«, men derfor kan Ths. jo godt ved belejligt Tilfælde anføre »Bogtrykkeren« som en Type paa en særlig radikal *Arbejder!*).

I »Typ.-Tid.« for 4. Marts er S.-Kj. dèr paany. »Achtung«! Ths. P.'s Indbydelse ignoreres ganske, og S.-Kj. er nu fuldblods »Demokrat« og protesterer energisk mod, at »vore professionelle Førere« bliver udrustet med Diktatur over Medlemmerne, og mod, at »faa Medbestemmelsesretten taget fra de enkelte Forbund og fortsat igen fra Medlemmerne«.

I »Typ.-Tid.« for 1. April leverer Hartmann fra Aarhus et langt Indlæg for Bevarelsen af den nugældende »Selvbestemmelsesret«.

Saa er det, at undertegnede i Numret for 6. Maj gør opmærksom paa, at hvis man virkelig *for Alvor* ønsker at bevare Arbejdernes *Med*bestemmelsesret i Overenskomstspørgsmaal, saa maa man ikke blindt og halsstarrigt holde fast ved Organisationernes nugældende Ret til *Isolation*, men være med i Bestræbelserne for at finde en Form, under hvilken Arbejderklassen *baade* kan opretholde *Arbejdernes Medbestemmelsesret* og samtidig sikre *Klassens Manøvredygtighed* og *Enhed*. Jeg gaar ind for *den demokratiske Flertalsafgørelse* med *Begrænsning af den enkelte Gruppes absolute Suverænitet.*

Ths. Pedersen svarer med at kalde mine Betragtninger for Demagogi og fastholder den nugældende Ordning.

Jeg svarer med at spørge, om det da er Ths. P.'s Mening, at intet maa ske, saa længe en nok saa lille Gruppe siger Nej, og jeg erklærer, at »derfor kan Ths. P. heller ikke opretholde det Standpunkt at være imod den af mig i »Typ.-Tid.« Nr. 19 forfægtede Anskuelse . . .«

Jeg kan *nu* med Tilfredshed konstatere, at Ths. P. ej heller siden har gjort noget Forsøg paa at opretholde nævnte Standpunkt.

I »Typ.-Tid.« for 3. Juni har vi S.-K. igen, og han erklærer, at »det, Sigv. Hellberg nu er inspireret til Ordfører for, er, hvis Tanken bliver til Virkelighed, Diktatur«.

Jeg offentliggør derpaa i »Typ.-Tid.« for 17. Juni min praktiske Udformning af mine Anskuelser (nemlig det Forslag, som jeg *i Efteraaret 1931* indsendte til De samv. Fagforbund).

Og efter i 4 Uger at have grundet over Sagen, meddeler saa S.-Kj. i »Typ.-Tid.« for 15. Juli, at »dette praktiske Afstemningsforslag er der ikke meget at indvende imod«. Og S.-Kj. er »tilbøjelig til at tro, at vi godt kunde blive enige om en saadan Form«.

— — —

Ja, saa har Debatten altsaa ikke været omsonst. Enighed er opnaaet, mit Forslag er akcepteret, og *det* maa vel saa ogsaa gælde de Anskuelser, der underbygger Forslaget.

Tilbage staar saa kun, at vi i Fællesskab søger at faa De samv. Fagforbund til ogsaa at akceptere det. Og for at dette kan ske, er det jo muligt, at der i andre Forbund bør foregaa en Tankeudveksling og Afklaring af lignende Art og med samme Udfald som vor her i »Typ.-Tid.« Sker dette i tilstrækkeligt Omfang, saa kan Forslaget blive Lov, og saa kan vi med Sindsro imødese alt det, som *Forligsmanden* formenes at have i sin Pose paa dette Omraade.

— — —

Men Sørensen-Kjeld er en Mand, som tørster efter stadig mere Oplysning. Nu, da Tørsten paa det demokratiske Omraade er slukket, vil han vide lidt om, hvorvidt *Disciplinen* ikke kunde slappes lidt, samt om, hvordan det egentlig staar til med *Lønudsigterne*. Og helt specielt vil han vide, hvad min Ringhed mener derom.

Maaske har S.-Kj., naar disse Problemer eventuelt maatte være gennemdebatteret og forhaabentlig med et lige saa lykkeligt Udfald som det om *Demokratiet*, endnu en lang Række Spørgsmaal om andre Ting, som han ønsker besvaret. Og forsaavidt som jeg skønner, at det kan tjene *almennyttige* Formaal, skal jeg gerne efter fattig Evne bidrage til Oplysningens Fremme.

Maa jeg i Dag blot fatte mig ganske kort?

ad *Disciplinen:* Jeg anser det for baade nyttigt og nødvendigt, at der i Fagorganisationen raader den største Selvdisciplin og Ansvarsfølelse, fri Ordveksling under gensidig Hensyntagen til Helhedens Interesser og fælles Vilje til at opretholde og udbygge Fagorganisationerne som de bedst egnede Redskaber i Arbejderklassens Forsvars- og Angrebskampe.

ad *Arbejdsdeling:* Jeg er for at søge denne praktiseret gennem en forkortet Arbejdstid med Opretholdelse af Reallønnen i den størst mulige Udstrækning.

ad *Sørensen-Kjeld:* Jeg er for, at Medlemmerne med vaagen Opmærksomhed følger deres Tillidsmænds Arbejde og Standpunkter, men jeg er imod, at man paa Forhaand insinuerer, at de kun pønser paa at forraade dem, hvis Interesser de netop maa antages efter bedste Evne at varetage.

Og hvis jeg tør gaa ud fra, at Sørensen-Kjeld ogsaa her er enig samt enig i, at Kamp mod Vejrmøller alle Dage har haft et let komisk Anstrøg, saa vil vi — atter — kunne konstatere fuld Enighed os imellem.

16. Juli.

*Sigv. Hellberg.*

## DELEGERETVALGET I KØBENHAVN

Ved den D. D. foretagne Optælling af Stemmerne fandtes følgende Resultat:

*Sætter-Afdelingen:* Der var afgivet 1083 St., deraf 61 blanke og ugyldige. Stemmerne faldt saaledes: W. Andersen (Thorsøe-Olsen) 166, A. C. Bang (ledig) 389, Ernst Berg (ledig) 378, Kr. Bergstrøm (Ekspestryk.) 184, V. Bischoff (Soc.-Dem.) 239, G. Brandrup (Aller) 233, Axel Christensen (ledig) 337, C. J. Dreyer (Schultz) 285, Henrik Eriksen (Schultz) 426, Carl Eriksen (Wilh. Hansen) 261, H. Grevlund (ledig) 393, I. Gärtner (J. Jørgensen & Co.) 465, Eigil Hansen (ledig) 416, Jens Hansen (Dagens Nyhyder) 328, N. Chr. Hansen (ledig) 410, Viggo Hansen (Egm. H. Petersen) 321, Gahms Henriksen (Egm. H. Petersen) 239, Aage Hinrich (ledig) 280, Erik Holm (S. L. Møller) 307, Th. Holst (ledig) 389, Axel Jensen (Berl. Tid.) 345, Eigil Jensen (Andelstrykkeriet) 223, Ejner Jensen (O. C. Olsen) 256, Emanuel Jensen (ledig) 370, Nic. Jensen (ledig) 300, Fritz Johansen (ledig) 360, Sv. Johansen (Wilh. Hansen) 457, K. A. Jørgensen (Mayland) 451, Ejnar Lassen (Soc.-Dem.) 248, Carl Lauritzen (C. W. Bærentzen) 402, Chr. Madsen (Fraenckel) 242, C. Marhauer (Fr. Bagge) 472, Rich. Meyer (J. Jørgensen & Co.) 180, Charles Moegren (ledig) 494, Nic. Møller (Bianco Luno) 358, L. Chr. Nielsen (O. C. Olsen) 364, Niels Nielsen (Aller) 327, N. M. Nielsen (Soc.-Dem.) 326, Sophus J. Nielsen (Langkjær) 299, Traugott Nielsen (Andelstryk.) 380, E. Nilsson (Schultz) 348, Alfred Olsen (Dagens Nyheder) 274, Svend Petersen (Ihrich) 225, Erik Poulsen (Aller) 126, S. V. Rasmussen (Berl. Tid.) 470, Thyge Rasmussen (Schultz) 293, Chr. Ryberg (P. Hansen) 137, A. Sandwall (Politiken) 326, Carl Schnoor (Soc.-Dem.) 429, Rich. Steffensen (Forlagstr.) 234, N. Th. Svendsen (Krohn) 428, Emil Sømberg (C. C. Petersen) 223, Magnus Søndergaard (Soc.-Dem.) 291, B. Sørensen (Aller) 149, Victor Sørensen (ledig) 273, Sv. Thybroe (Egm. H. Petersen) 270, Orla Ulriksen (Kr. Dagblad) 241, Peter Ulriksen (Krohn) 296, V. Villadsen (ledig) 396, Viggo Zester (Schultz) 344.

Følgende opnaaede ikke Valg: W. Andersen, Kr. Bergstrøm, V. Bischoff, G. Brandrup, C. J. Dreyer, Carl Eriksen, Gahms Henriksen, Aage Hinrich, Eigil Jensen, Ejner Jensen, Ejnar Lassen, Chr. Madsen, Rich. Meyer, Alfred Olsen, Svend Petersen, Erik Poulsen, Chr. Ryberg, Rich. Steffensen, Emil Sømberg, B. Sørensen, Victor Sørensen, Sv. Thybroe og Orla Ulriksen.

*Trykker-Afdelingen:* Der var afgivet 362 St., deraf 9 blanke og ugyldige. Stemmerne faldt saaledes: Aage Andersen (Schultz) 125, N. Andersen (J. Jørgensen & Co.) 133, Aage Bengtsson (J. Jørgensen & Co.) 98, Rud. Calberg (ledig) 215, Albert Christensen (P. Hansen) 120, Carl Johan Christensen (P. Hansen) 118, Carl J. Christoffersen (Forb.-Rev.) 154, Axel Frederiksen (Berl. Tid.) 150, Carl Jensen (Forlagstrykkeriet) 163, Frederik Jensen (Schultz) 133, Osvald Kjeldsen (Forlagstrykkeriet) 155, Charles Krull (Frederiksberg Bogtrykkeri) 95, Johs. Larsen (F. E. Bording) 142, Svend Aage Larsen (Egm. H. Petersen) 153, Achton Møller (S. L. Møller) 158, Erik Nielsen (Schultz) 62, Hans Olsen (Thiele) 133, Georg Petersen (ledig) 176, Karl Poulsen (I. Chr. Petersen) 68, Oskar Tverskou (Bianco Luno) 206, Henry Zeller (Aller) 161, Aage Zuschlag (Hertz) 195.

Følgende opnaaede ikke Valg: Aage Andersen, N. Andersen, Aage Bengtsson, Alb. Christensen, Carl Johan Christensen, Fr. Jensen, Charles Krull, Erik Nielsen, Hans Olsen og Karl Poulsen.

*Kvinde-Afdelingen:* Der var afgivet 209 St., deraf 17 blanke og ugyldige. Stemmerne faldt saaledes: Alfrida Andersen (Wilh. Hansen) 125, Elvine Bergenholz (Forlagstrykkeriet) 100, Magda Gede (Quist & Co.) 99, Anna Hansen (Fr. Bagge) 97, Emmy Hansen (ledig) 115, Emilie Jansen (Forlagstrykkeriet) 83, Christine Jørgensen (ledig) 92, Olga Løvgren (Aller) 96, Ella Nielsen (ledig) 134, Selma Piculell (Schultz) 113, Inger Sundstrøm (Schultz) 112.

Følgende opnaaede ikke Valg: Emilie Jansen og Christine Jørgensen.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Fotografier fra Lærlinge-Stævnet.*

Alle Kammerater som er i Besiddelse af Amatør-Fotografier fra Lærlinge-Stævnet i Roskilde anmodes om at tilsende Undertegnede disse.

Fotografierne vil blive gennemset og de bedste vil der blive fremstillet Clicheer af samt forstørret i Billedstørrelse.

Har Du gode Billeder fra Stævnet, da tilsend dem til Paul P. Petersen, Ægirsgade 13, Kbhvn. L.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### KØBENHAVNS AFDELING

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 12. Juli. *Formanden* indledede Generalforsamlingen med at byde en Repræsentant fra vort tyske Broderforbund, Afdelingsformand *Sporn* (Breslau), velkommen, idet han udtrykte Ønsket om at vore tyske Klassefæller maatte have Styrke nok til at gaa sejrrigt ud af den alvorlige Situation, som hele den tyske Arbejderklasse i Øjeblikket befinder sig i. Kollega *Sporn* takkede og fremsatte nogle faa Bemærkninger om den nazistiske Fare. — Til Dirigent valgtes *V. Willadsen*, til Sekretær *V. Zester*.

1. Beretning fra de forskellige kooperative Foretagender aflagdes: *Emil Frederiksen* aflagde Beretning fra »Soc.-Dem.«s Kontrahentforsamling. *Th. Holst* udbad sig en nærmere Redegørelse vedr. en af »Arbejderbladet« rejst Sag, hvorefter »Soc.-Dem.« i visse Tilfælde gennem en længere Aarrække skulde have benyttet uorganiseret Arbejdskraft til Udbringning af Bladet. *Emil Frederiksen* lovede at ville undersøge det fremførte Forhold nærmere. Frk. *H. Crone* fremførte, at der ikke havde været anvendt uorganiseret Arbejdskraft, og at der kun var Tale om en Entrering med A/S »Bladkomp.« om Udbringning af de paagældende Blade, der hidtil var ekspederet gennem Postvæsenet. Beretningen toges til Efterretning.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, aflagde Beretning fra Arb.s Landsbank, hvorunder han berørte, at Spørgsmaalet om Bankens Likviditet overfor opstaaende Lønkonflikter havde været rejst; det var fra Bankens Side godtgjort, at man i fuldt Omfang havde kunnet tilfredsstille Paakrav i saa Henseende. Beretningen toges til Efterretning.

Formanden aflagde endvidere Beretning fra »Arb.s Brændselsforretning« og »Arb.s Livsforsikring«, som ligeledes begge toges til Efterretning.

*M. N. Nielsen* aflagde Beretning fra »Bryggeriet Stjernen«, som havde haft et godt Aar, Overskudet androg ca. 1½ Mill. Kr., som delvis var anvendt til Afskrivning paa Udvidelseskontoen. *Sv. Johansen* protesterede imod »Stjernen«s privatkapitalistiske Forretningsmetoder, som efter Talerens Mening ikke havde meget med kooperativ Virksomhed at gøre, og som umuliggjorde en meget ønskelig Prisnedsættelse. Efter yderligere Udtalelser af *Karl Schmidt* og *Eigil Hansen* toges Beretningen til Efterretning.

Endelig aflagde Formanden Beretning fra »Kooperativ Assurance«. Toges til Efterretning.

2. *Formanden* gennemgik enkelte af de foreliggende Forslag til Delegeretmødet i August. Herunder gav Formanden et kort Resumé af Indholdet af de nylig vedtagne Kriselove, særlig med Henblik paa Arbejdsløshedslovgivningen. De i Henhold til disse Love nødvendiggjorte Ændringer af vore Vedtægter (herunder bl. a. evt. Oprettelse af Krisekasse, eller som Loven benævner disse: Fortsættelseskasse) vil af Repræsentantskabet blive forelagt paa Delegeretmødet.

*Th. Holst* kritiserede forskellige af Bestemmelserne i de nye Arbejdsløshedslove, som han som Helhed vilde karakterisere som et afgjort Tilbageskridt for Arbejderklassen. Taleren sluttede med at stille følgende Resolution:

»Medlemmer af Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling, forsamlet til ekstraord. Generalforsamling den 12. Juli, protesterer paa det skarpeste imod det af Rigsdagen vedtagne »Kriseforlig«, som gennem nye Bestemmelser og Paragrafer lænkebinder Arbejderklassen og bremser Fagforeningernes Kampevne, samtidig med at man gennem nye Kontingenter, direkte og indirekte Skatter og Toldforanstaltninger lader Arbejderklassen betale Omkostningerne for disse Loves Gennemførelse.

Vi er af den Mening, at Staten og Arbejdsgiverne skal betale Omkostningerne ved Arbejdsløsheden, og erklærer, at vi ikke vil godkende nogle af de nye Love foraarsagede Kontingentforhøjelser. Samtidig opfordrer vi Delegeretmødet og alle Afdelinger indenfor Dansk Typograf-Forbund til at tilslutte sig denne Protest«.

*Lundin* korrigerede flere af Holst's Betragtninger over de ny Arbejdsløshedsloves Bestemmelser, som han i Modsætning til Holst mente frembød adskillige Forbedringer, ligesom Taleren gav Udtryk for den Opfattelse, at deres Gennemførelse for vort Forbunds Vedkommende næppe vilde medføre nogen Kontingentforhøjelse af Betydning.

Ved Afstemningen forkastedes Holst's Resolution (16 Stemmer afgaves *for* den).

3. Under dette Punkt afgav Formanden Beretning om Udfaldet af sine Undersøgelser vedr. to Forhold, som i Henhold til Beslutning paa sidste ordinære Generalforsamling var overdraget ham til nærmere Unoersøgelse. Det fremgik heraf:

a) Vedrørende det første Forhold, der var foranlediget ved en af et Styrelsesmedlem, *Soph. J. Nielsen*, i Styrelsen stillet Forespørgsel ang. en formentlig stedfunden frivillig Lønreduktion for Personalet paa et større Bogtrykkeri, var det fuldt ud blevet fastslaaet, at der absolut ikke havde fundet nogen som helst Lønreduktion Sted for det paagældende Personale, samt at det af Soph. J. Nielsen fremførte Forlydende udelukkende støttede sig paa nogle ganske tilfældige Ytringer herom, fremkommet i Samtaler mellem et Par navngivne Kolleger (»Har Du hørt, at . . . . ?«). — Formanden udtalte sin stærke Beklagelse af, at der overhovedet var blevet en »Sag« ud heraf, og understregede, at dette da ogsaa først og fremmest skyldtes den Form, under hvilken Soph. J. Nielsen havde rejst Spørgsmaalet i Styrelsen, og efter hvilken den alvorlige Sigtelse nærmest fremtraadte som en allerede fastlaaet Realitet.

b) Vedrørende det andet Forhold, der var foranlediget ved, at Styrelsesmedlem *I. Gärtner* i en Disput om Arbejdsdeling overfor *Soph. J. Nielsen* havde rejst Paastand om, at sidstnævnte i et bestem Tidsrum af 1930 skulde have deltaget i Overarbejde i et nærmere angivet Omfang, var det blevet fastslaaet, dels *at* Soph. J. Nielsen, hvis normale Ugeløn androg ca. 79 Kr., i det omtalte Tidsrum bl. a. havde oppebaaret følgende Ugelønninger i seks paa hinanden følgende Uger: 132,97 Kr., 137,89 Kr., 147,73 Kr., 151,83 Kr., 180,53 Kr. og 116,57 Kr., dels *at* han under Formandens Undersøgelsesarbejde havde givet denne bevidst urigtige Oplysninger med Hensyn til Størrelsen af de omhandlede Lønninger og Arbejdsforhold.

I den paafølgende langvarige Debat havde et stort Antal Kolleger Ordet for i overvejende Grad at give Udtryk for den stærke Harme og Indignation, som særlig Oplysningen om dette sidste uværdige Forhold maatte fremkalde.

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 300 Medlemmer.

*Viggo Zester.*

SÆTTERNES UNDERAFDELING

afholdt Tirsdag den 12. Juli ekstraordinær Generalforsamling med Dagsorden: Opstilling til Valg af Delegerede. Til Dirigent valgtes *V. Willadsen*, til Sekretær *V. Zester*. Der opstilledes 60 Kandidater (der skal vælges 37).

*V. Zester.*

SKANDERBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Tirsdag den 5. Juli i Logen, Vestergade.

*Formanden* oplæste Dagsordenen, der godkendtes. 1. Punkt var Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 1154,40 Kr., Lokalkassens Regnskab balancerede med 468,96 Kr. Begge Regnskaber godkendtes. 2. Punkt var Valg af Formand, Sekretær og 2 Revisorer, de afgaaende: *P. Tuborgh, A. Mørk, Carsten Jensen* og *Rud. Jensen*. Genvalgt med Akklamation. 3. Punkt paa Dagsordenen var Valg af delegeret til Kongressen i Odense. *Formanden* blev valgt. Under Eventuelt drøftede man forskellige indre Forhold. Der var mødt 8 Medlemmer.

*M.*

KØGE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 9. Juli sin ordinære Generalforsamling. Efter at Regnskaberne var oplæst og godkendt foretoges Valg. Til Næstformand genvalgtes *Vald. Jensen*, til Revisor *K. K. Andersen*. Da Formands- og Kassererposten var slaaet sammen, bortfaldt Valget af Kasserer. Til Repræsentant for Afdelingen til Delegeretmødet valgtes Formanden, *Chr. Petersen*.

Om Arrangementet til Afdelingens 50-aarige Jubilæumsfest, som afholdes den 3. September i Køge Strandpavillon, gav *Formanden* forskellige Meddelelser, og det vedtoges at indbyde Forretningsfører *Karl Sørensen* og Forbundets Formand, *Jul. Schrøder*, til Festen.

KOLDING LOKALAFDELING

holdt Lørdag den 9. Juli 1932 ordinær Generalforsamling paa »Aagaarden«. Dirigent: *Olesen*. Sekretær: *Lemming*.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Formandens Beretning: Omtalte en mindre Sag fra et herværende Trykkeri, der var gaaet i Orden. Omtalte ligeledes Afskedigelserne paa Jydske Tidende, og meddelte, de personlige Tillæg efter Forhandling med Bladet var blevet forhøjet. Højskolebladets Personale havde taget ekstra 8 Dages Ferie, hvorefter der var kommet en arbejdsløs i Arbejde. Et Medlem i Vejen var frataget Understøttelsen for Pligtforsømmelse. Ang. Forslag til Delegeretmøde og Valg af delegerede vil der senere blive indkaldt til en ekstraordinær Generalforsamling. Godkendtes.

Regnskaberne: Kassereren oplæste de forskellige Regnskaber. Hovedkassen balancerede med 4660,95 Kr. Lokalkassen med 2527,49 og Kassebeholdning 2152,85 Kr. Lokal-Sygekassen med 2376,75 og Kassebeholdning 2275,50 Kr. Godkendtes.

Forskellige Valg: Formanden, *Søren Sørensen*, blev genvalgt. Ligeledes blev Bestyrelsesmedlemmerne *Hvidtfeldt, Th. Nielsen* og *Lemming* samt Revisoren *Jac. Christensen* alle genvalgt.

Forslag om ekstraordinær Hjælp til arbejdsløse: Et af *Jørgen Andersen* saalydende Forslag blev vedtaget: Af Ekstrakassen udbetales som ekstraordinær Hjælp 30 Kr. til Familieforsørgere og arbejdsløse uden Understøttelse, 20 Kr. til alle andre arbejdsløse. Kun Medlemmer, som i det sidste Aar har opholdt sig 90 Dage som arbejdsløse indenfor Kolding Afdeling, kan komme i Betragtning.

Vedtagelse af Lokallove: Et af Bestyrelsen udarbejdet Forslag til disse Love blev med en Tilføjelse til Paragraf 5 vedtaget enstemmigt.

Under Eventuelt omtalte *Kassereren* den nye Kriselov for arbejdsløse.

Efter Bevilling af »Lokaleleje« hævedes Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. 25 Medlemmer.

*Lemming.*

HILLERØD LOKALAFDELING

Søndag den 10. Juli afholdt Hillerød Lokalafdeling Generalforsamling paa »Jægerhuset«. Formandens Beretning og Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 2340 Kr. 70 Øre, og for Lokalkassens med 1224 Kr. 62 Øre, godkendtes. Til Bestyrelsen valgtes *Edvard Hansen* (Formand) og *Chr. Nielsen*, Suppleant *Chr. Poulsen*. Som Revisor genvalgtes *L. Jensen*, Suppleant *Ivan Karstensen*. Lærlingeafdelingen fik Tilskud til en Skovtur. Ligeledes bevilgedes D. U. I. 25 Kr. i Tilskud. Det overlodes Bestyrelsen at arrangere en Skovtur. Forslagene til Delegeretmødet behandledes, og til delegerede valgtes *Edvard Hansen* og *Einar Petersen* med *Robert Petersen* som Suppleant. Nye Lokallove overlodes det til Bestyrelsen at udarbejde. Generalforsamlingen sluttede med at udtale en Anerkendelse af den afgaaede Formands Arbejde.

*E—n.*

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Sætteren *Carl Chr. Andersen* døde forleden efter kortere Tids Sygdom, 57 Aar gl. Carl Andersen var en lille, stilfærdig Mand, som havde lært i Middelfart, senere arbejdet forskellige Steder i København og i de senere Aar gaaet meget ledig. Han var helt uden Paarørende, hvorfor Organisationen maatte foranstalte Begravelsen, der fandt Sted i Søndags paa Vestre Kirkegaard, hvor Afdelingsfanen sænkedes over Andersens Grav.

— Natten til Tirsdag døde pludselig Sætteren *Aage Poulsen*, som i en Aarrække har arbejdet hos Knudtzon. Døden skyldtes Hjerteslag. Afdøde, der kun blev 37 Aar gammel, havde lært Faget hos Knudtzon. Ang. Begravelsen maa vi henvise til Dagspressen.

— Paalæggersken *Tekla Cesanek*, der var polsk af Fødsel, men havde arbejdet her i København i 10—12 Aar, er fornylig død under et Ophold hos en Søster i Berlin. Meddelelsen kom til os gennem Gesandtskabet. Begravelsen har fundet Sted i Berlin.

*OSLO TYPOGRAFISKE FORENING* fejrer Søndag den 24. ds. sit 60 Aars Jubilæum ved en Festlighed i Universitetets Aula. Københavns Afdeling er indbudt og vil blive repræsenteret ved Formanden.

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

27. Maj 1932. Kassereren forelagde Regnskaber for Januar Kvartal. Til Efterr. — Formanden refererer Skr. fra Sagfører A. H. Stockbæk, der paa Enkefru Tvenstrups og hendes Medhjælpers, vort tidl. Medlem Trykker Sv. Aa. Christensens, Vegne bebuder Sagsanlæg efter Tugthusloven mod Formanden for at have offentliggjort Blokade og Blokadebrydning (»Merkantil«, Sindshvilevej 1). Til Efterr. — Mægling ang. Opsigelse ref. Var ordnet. — Vedr. mangelfuldt oplært Paalæggerskeelev var truffet Aftale om fornøden videre Oplæring paa fuld Løn. — Mægling ang. rejst Erstatningssag ref. — En Paalæggerske var afskediget uden Opsigelse; vi havde krævet og faaet yderligere en Uges Løn. — En Paalæggerske var afskediget uden at erholde den hende tilkommende 4 Dages Ferie; tilsvarende Løn var krævet og erholdt. — I mindre Firma fik i Maj 1931 en Sætter udlært, men bestod ikke Svendeprøven, af hvilken Grund den unge Svend fortsatte (paa Svendeløn) og næste Gang bestod Prøven; Lønnen fra Udlæringsdagen havde været 58, og den unge Svend havde nu fra Aarsdagen for sin Udlæring krævet 63 Kr.; dette havde Forretningen ment at kunne nægte, idet man troede at skulle regne »det første Læreaar« fra det Tidspunkt, da Svendeprøven ved 2. Forsøg bestodes. K. B. havde erklæret sig enig i, at der kunde kræves 63. Kr. fra Aarsdagen for den unge Svends Udlæring, uanset, at han først bestod Prøven ved 2. Forsøg, og Lønnen var da berigtiget i H. hertil. Refereredes Mæglingsaftale med Litograflauget ang. en hos et Laugsmedlem beskæftiget Elev, hvis Uddannelse i Paalægning man fra vor Side havde forbeholdt sig at kontrollere ved en Prøve. — Alt til Efterr. — Lærlingesag behandledes. — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om et den 24/5 foretaget Kasseeftersyn. Til Efterr. — Skr. til Fabrikstilsynet ang. Regulativet refereredes. — Som Repræsentanter ved Fællesmøder til Opstilling til kommunale og politiske Valg valgtes: Lundin og Karl Schmidt, Fru Ella Nielsen og Fru Alfrida Andersen, Nilsson, Gärtner, Mehr og Hellberg. — Fanen sendes til Socialdemokratiets Grundlovsfest. — Folke-Universitets-Foreningen fremsender Beretning og Regnskab. Til Efterr. — Københavns Kommunelærerforenings Feriekolonier fremsender Beretning og Regnskab. 100 Kr. bevilges. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandles. — Formanden forelagde de af Medlemmer til Delegeretmødet indgivne Forslag; Styrelsen foreslaar Generalforsamlingen at tillade Fremsættelse af Forslagene gennem Afdelingen, men ikke anderledes end, at de Delegerede er frit stillet overfor Forslagene. — Til Afdelingens Generalforsamling den 29. Maj er fremsat forskellige Forslag til Ændring i Afdelingslovene; Styrelsens Flertal er imod samtlige Forslag, enkelte Medlemmer reserverer sig deres Stilling til de enkelte Forslag. — Styrelsens Flertal indstiller Fr. Mehr. som Næstformand. — Stilling toges til de øvrige Generalforsamlings-Spørgsmaal. Mødet hævet.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

### KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER

13. Juli: Aalborg pr. Bl. 1375,00; Sønderborg pr. Bl. 400,00. 14. Juli: Aabenraa pr. Bl. 220,00. 15. Juli: Faaborg intet at indsende. 16. Juli: Frederikshavn pr. Bl. 200,00; Hobro pr. Bl. 161,05. 18. Juli: Assens pr. Bl. 100,00; Grenaa pr. Bl. 148,60; Haderslev pr. Bl. 300,00; Holbæk pr. Bl. 515,70; Holstebro pr. Bl. 467,65; Silkeborg pr. Bl. 350,00; Svendborg pr. Bl. 300,00, Kt. 200,00, ialt 500,00; Viborg pr. Bl. 450,00; Kalundborg 47,95; Marstal intet at indsende; Slagelse 350,00; 19. Juli: Løgstør pr. Bl. 182,00, Kt. 100,00, ialt 282,00; Nakskov pr. Bl. 200,00, Kt. 300,00, ialt 500,00; Næstved pr. Bl. 76,50; Ribe 130,00; Skive pr. Bl. 108,50, Kt. 200,00, ialt 308,50; Varde pr. Bl. 60,00.

København, den 19. Juli 1932.

*Forretningsudvalget.*

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Juli: Aalborg i St. f. April Kv. Oversk. 1375,00; Sønderborg i St. f. April Kv. Oversk. 400,00; Haderslev 500,00; Nyborg 500,00; Sønderborg 300,00. 14. Juli: Hjørring 200,00; Aabenraa i St. f. April Kv. Oversk. 220,00; Horsens 200,00. 16. Juli: Frederikshavn i St. f. April Kv. Oversk. 200,00; Hobro i St. f. April Kv. Oversk. 161,05; Aabenraa 300,00; Hobro 200,00. 18. Juli: Assens i St. f. April Kv. Oversk. 100,00; Grenaa i St. f. April Kv. Oversk. 148,60; Haderslev i St. f. April Kv. Oversk. 300,00; Holbæk i St. f. April Kv. Oversk. 515,70; Holstebro i St. f. April Kv. Oversk. 467,65; Silkeborg i St. f. April Kv. Oversk. 350,00; Svendborg i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 300,00; Viborg i St. f. April Oversk. 450,00; Helsingør 500,00; Marstal 50,00. 19. Juli: Løgstør i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 182,00; Nakskov i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00; Næstved i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 76,50; Skive i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 108,50; Varde i St. f. April Kv. Oversk. 60,00; Aalborg 1000,00; Assens 150,00; Frederikshavn 200,00.

København, den 19. Juli 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Trykker Harald Rasmussen, tidl. Medlem (Hoffensberg).

Aalborg: Hj.-arb. Poul Christian Poulsen. Køge: Sætter Werner Johs. Andersen, udl. 1. 11. 27 i C. Baggers Bogtr. Haslev. (tidl. Medlem). Næstved: Paal. Helga Petersen (overfl. fra Bogbinderforb.).

### TILTRAADTE

København: 4165 Emil Køldal fra Rejse (arbl.). 1226 Egon Rydahl fra Rejse (arbl.). 2693 C. W. Mortensen fra Rejse (arbl.). 2627 H. Rasmussen fra Rejse (arbl.). 1353 V. O. Hein fra Rejse (arbl.). 7830 Weber Nielsen fra Aarhus (Fagskole). 7261 Niels Jensen fra Odense (Fagskole). 6940 Anders Rasmussen fra Horsens (Fagskole). 6640 Hugo Høyer fra Vejle (Fagskole). 7038 Jens Nielsen fra Skanderborg (Fagskole). 6555 Rich. Jørgensen fra Roskilde (Fagskole). 6255 Aage Nielsen fra Svendborg (Fagskole). 3613 Karl Stabel fra Aabenraa (Fagskole). 3173 Gunnar Andersen fra Randers (Fagskole). 3443 Halvor Rasmussen fra Holbæk (Fagskole). 3493 Knud Nielsen fra Ringsted (Fagskole). 7708 Karl Lund fra Haderslev (Fagskole). 7990 Ludvig Wilhelm fra Sønderborg (Fagskole). 7897 Helge Knudsen fra Randers (Fagskole).

Aarhus: 7132 Knud Osv. Svendsen (arbl.). 3978 Willy Mortensen (arbl.), 3555 Henry Larsen (arbl.) og 4731 Elna Christensen (arbl.). Helsingør: 7495 Karl Johan Jensen (arbl.). Herning: 3338 Sofus S. Sørensen (Herning Avis). Hobro: 7968 Erik Andersen (»Himmerland«). Odense: 4287 Johannes Andreas Hansen (arbl.). Randers: 7647 Knud Petersen (arbl.). Stege: 7005 Aage Alfr. Hansen (Møens Dagblad). Sønderborg: 7376 Carl Bertelsen (arbl.). Thisted: 7259 Poul Georg Jensen Dahl i Plads. Vejle: 6029 Albert Haagensen (arbl.), 7168 Chr. Reinholdt Jørgensen (arbl.). Viborg: 3126 P. Dybdahl (arbl.).

### FRATRAADTE

Aarhus: 7154 Knud Vitten paa Rejse. Esbjerg: 7287 Frode Konrad til Silkeborg (arbl.). Grenaa: 7647 Knud Petersen til Randers (arbl.). Haderslev: 7708 Karl Chr. Lund til Kbhvn. (arbl.). Helsingør: 6610 G. W. Larsen paa Rejse. Herning: 6538 Tage Nielsen til Brønderslev i Pl. Hobro: 7969 C. Grøndal Nielsen til Aarhus (syg). Odense: 4287 Johannes Andreas Hansen paa Rejse, 3555 Henry Larsen til Aarhus (arbl.) og 7261 Niels Chr. Jensen til Kbhvn. (Skole). Randers: 7897 Helge Knudsen til Kbhvn. (Skole), 3173 Gunnar Andersen til Kbhvn. (Skole). Ringsted: 3493 Knud Nielsen til Kbhvn. (Skole). Skjern: 7826 Bernh. Th. Lunddahl paa Rejse. Svendborg: 6255 Aage Nielsen til Kbhvn. (Skole). Sønderborg: 7990 Ludvig Wilhelm til Kbhvn. (Skole). Vejle: 6640 Aage Hugo Høyer til Kbhvn. (Skole). Viborg: 3126 P. Dybdal til Vinderup i Pl.

### UDMELDT

København: 2456 Angelica Petersen (fratr. Faget).

Slagelse: 6643 Aksel Wagtberg Hansen (Bogtrykker).

### ANNULLERET UDSLETTELSE

Holstebro: 7547 Knud Leo Damtoft (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist)

### DØDE

København: 673 Carl Andersen. 4850 Tekla Cesanek. 524 Aage Poulsen (Knudtzon).

PAA KONTORET ligger Brev til 6564 Egon Sørensen.

## Typografernes Stiftelser.

Kassereren træffes *ikke* i Juli. (109)

## Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Alle Restancer** bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt i **Dag Fredag** Kl. 7—9. Postgiro-Konto 4620.

(13 g) *Kassereren.*


**E.L. METAL**
*Til Sættemaskiner og Stereotypi.*
*Staar paa Højde med prima engelsk og amerikansk Metal*
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 d)

**ANNONCER**
**Satz- und Druckmusterheft 1932.**
Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Yngre Maskinsætter**
med længere Praksis paa Lino- og Intertype, søger Plads. Er hurtig og paalidelig. Billet mrkt. »108« modtager Ekspeditionsk.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 29. JULI 1932 59. AARGANG

DELEGEREDE, der ønsker at sikre sig Logi, bedes herom snarest og **senest den 18. August** henvende sig til *C. O. Madsen,* Sdr. Boulevard 252, 2. Sal, Odense. Man bedes opgive hvilke Nætter man ønsker Logi for, samt tydelig Adresse, da hver enkelt vil faa Meddelelse om paa hvilket Hotel, de skal bo.

*Bestyrelsen.*

## ET STRAALENDE RESULTAT

Det var »B. T.«, der forleden brugte dette Udtryk, og Anledningen var den, at vor Handelsbalance i Juni Maaned viste, at vi har indført for fire Millioner Kroner mindre end vi har udført.

I sin overstrømmende Glæde over det efter Bladets Mening saa fine Resultat glemmer det helt at beskæftige sig med, hvad denne Mindreindførsel har kostet os paa anden Maade.

Vi skal saaledes minde om, at Resultatet er opnaaet ved Restriktioner og Toldpaalæg, og at disse Foranstaltninger blandt mange andre Ulykker har medført en ganske overordentlig Stigning i de arbejdsløses Tal, foraarsaget ved Stagnation i Handel og Omsætning. »B. T.« kommer da ogsaa for Skade at røbe dette ved at konstatere, at vor Handel med Udlandet i samme Maaned i Fjor viste en Udførsel paa 15 Millioner mere og en Indførsel paa 28 Millioner mere end i Aar, medens Arbejdsløsheden kun var ca. halvt saa stor!

Men trods dette anbefaler Bladet dog at gaa videre paa den betraadte Vej. Fire Millioners »Overskud« er ingen Ting. Der skal mere til. Livremmen skal spændes yderligere ind. Mere Told, flere Restriktioner, flere Importforbud, mere — Arbejdsløshed! Det er Vejen frem til Velstand og bedre Tider.

Vi skulde ikke have opholdt os ved den megen Glæde over, at alle disse Herligheder er kommet til vort lille Samfund, hvis det nævnte Blad ikke samtidig havde haanet dem, der har en anden Opfattelse af Handelsbalancens Betydning for et Lands Trivsel og økonomiske Velvære.

Hvis den Teori skulde være den eneste rigtige, at et Lands Eksistens, økonomisk set, afhænger af, at der udføres mere end der indføres, falder Grundlaget for den internationale Vareudveksling jo i Virkeligheden bort. Thi naar det gælder for det ene Land, at Handelsregnskabet skal vise Overskud, maa det ogsaa gælde for det andet. Hvem skal da betale »Underskudet«?

Er det ikke netop denne — undskyld — falske Teori, der har ført til den vanvittige mellem alle Lande standende Toldkrig, der truer med at dræbe alt Liv og lægge Verden øde?

Og mon ikke de af »B. T.« og andre forhaanede »blinde Økonomer« alligevel har Ret, naar de hævder, at Folkenes Lykke og Velstand er betinget af, at der er fri Vareudveksling mellem Nationerne uden Hensyn til alle Handelsbalancer?

Vi er endnu nogle Stykker, der tror herpaa og ikke vil lade os trække rundt ved Næsen af Protektionismens konservative Fortalere, fordi vi har den Overbevisning, at det ikke bliver godt i Verden før den sidste Toldbeskytter er hængt.

*Fr. N.*

## EN SYGEKASSE-SAG

Jeg tager min Hat dybt af for Hellberg, der har en ganske vidunderlig Evne til at chikanere et menigt Medlem af Forbundet uden at bruge et eneste Ukvemsord. Der sigtes herved til hans Kommentar — i »Typ.-Tid.« for 15. Juli — til de to Domme om Ydelse af Dagpenge under Rekreationsophold paa Sygekassen »Fremtiden«s Rekonvalescenthjem »Mikkelborg« pr. Kokkedal. Jeg betragter denne Kommentar som een eneste Tilsnigelse, der giver udenforstaaende en helt igennem fejlagtig Opfattelse af Sagen. Som den, der alene bærer Ansvaret for, at Sagen blev anlagt, vil jeg derfor gerne fremkomme med nogle korrigerende Bemærkninger.

En Typograf bliver syg og behandles i Hjemmet for Neurasteni, Mave- og Tarmlidelser. Efter 7 Ugers Forløb erklærer Sygekasselægen, at han stadig er syg og uarbejdsdygtig; for at komme sig maa han enten paa Hospitalet eller paa »Mikkelborg«, hvis Bestyrerinde er en hospitalsuddannet Sygeplejerske, og hvor Patienterne er under Lægebehandling to Gange om Ugen.

Han meddeler i Forbundet, at han tager ud paa »Mikkelborg« efter Lægens Anvisning, men Hellberg ignorerer Lægeerklæringen og udtaler kynisk, at der ikke ydes Dagpenge under Fornøjelsesrejser.

Medlemmet mener imidlertid, at han har en af Styrelsens Velvilje uafhængig Ret, thi der staar i Vedtægternes § 74, at hvis et Medlem overbevises om at have tilsidesat Lægens Anordninger, ophører Sygehjælpen straks, og overbevises det om at have gjort sig skyldig i noget, der bidrager til at forlænge Sygdommen, mistes Sygehjælpen i et halvt Aar. Og han gaar derfor med Føje ud fra, at man modsætningsvis kan slutte, at naar han *retter sig efter Lægen,* har han til Gengæld Krav paa Dagpenge, især naar Formaalet med Rekreationsopholdet er at gøre ham rask og arbejdsdygtig. — Endvidere gaar Medlemmet ud fra, at Styrelsen ikke sidder inde med saadan lægevidenskabelig Indsigt, at den med Vægt kan forkaste en Lægeattest. Endelig ved Medlemmet, at en Kollega — nemlig undertegnede — i 1925 fik udbetalt Dagpenge under følgende Omstændigheder:

Efter at jeg i 4 Uger havde været syg — altsaa 3 Ugers kortere Sygeleje end Hunderups — spurgte jeg min Sygekasselæge, om jeg kunde faa et Rekreationsophold. Han var i og for sig villig dertil, men vidste ikke, hvorledes Sygekassen stillede sig, og han bad mig derfor undersøge Sagen. Jeg henvendte mig til den daværende Formand (Samuelsen), der udtalte: »Det er Skik og Brug at yde Dagpenge under Rekreationsophold i indtil 6 Uger, naar Lægen erklærer det nødvendigt«! Han spurgte mig derefter, om jeg havde et Sted at være, hvilket jeg bekræftede, og jeg var derefter bortrejst i en Maaned *uden Kontrolforanstaltninger af nogen Art.* —

Sagen tabtes ved Byretten, men Begrundelsen er ufattelig, thi den taler ikke om Dagpenge men om *Ophold* paa »Mikkelborg«. Herom var der imidlertid slet ikke Tale, da Opholdet uden Vrøvl blev betalt af »Fremtiden«. — Hunderups Sagfører anbefalede da ogsaa varmt at appellere Sagen. Justitsministeriet bevilgede fri Proces efter at have afæsket Forklaring af Sygekassedirektoratet, der udtaler, at det i statsanerkendte Sygekasser er Skik og Brug at betale Dagpenge, *naar der er behørig Lægeattest,* hvad enten Patienten er i Hjemmet, paa Hospital eller paa Rekreationshjem; Sygekassedirektoratet anbefaler at give fri Proces. At ogsaa Landsretten har indset, at Appellen er berettiget, ses deraf, at Sagsomkostningerne ophævedes; i Almindelighed betales jo begge Parters Omkostninger af den tabende.

Ogsaa ved Landsretten tabtes Sagen men med en anden Begrundelse, nemlig at *der i Vedtægterne mangler udtrykkelig Hjemmel til at udbetale Dagpenge under Rekreationsophold.* Den Mangel maa vi se at komme ud over ved det kommende Delegeretmøde.

Styrelsen har da ogsaa stillet Forslag om Tilføjelse af nogle Regler om Rekreationsophold, men dette Forslag er i høj Grad utilfredsstillende. Forslaget gaar ud paa, at Dagpenge under Rekreationsophold kan faas »paa Lægens Anbefaling og med Styrelsens Billigelse«. Dette kan i Praksis komme til at betyde, at *de, der snakker Styrelsen efter Munden, kan faa Dagpenge, medens Oppositionens Medlemmer intet kan faa.* Dette er uholdbart; enhver, der ved Lægeerklæring beviser, at han er syg, bør kunne faa Dagpenge, saalænge han er under Lægebehandling. Ellers er der jo ingen Mening i at være

*tvunget* Medlem af en Sygekasse, jfr. Vedtægternes § 11: »Intet Medlem af Forbundet, der er beskæftiget ved Faget, kan være i enkelte Afdelinger af dette«.

Lad mig slutte med at henstille til de delegerede, at de ved fælles Hjælp faar udarbejdet mere fornuftige Sygekasseved-tægter, end vi hidtil har haft, altsaa Vedtægter, der ikke gør Medlemmerne afhængige af en tilfældig Styrelses Velvilje.

København, den 16. Juli 1932.

*Vald. Trier,*
(Nr. 1207).

## BOGTRYKKERKUNSTENS 450-AARIGE JUBILÆUM I DANMARK

*Odense Bogtryk i Tiden 1482—1932.*

I.

For Danmark, saavelsom for alle andre Lande, var det, at Bogtrykkerkunsten — omend i beskedne Former — holdt sit Indtog, begyndte at udøves indenfor dets Grænser, i kulturel Henseende en Begivenhed af Rang, en Begivenhed, der satte sine Spor saavel i Henseende til Næringslivet som til Aandslivet, — en Begivenhed, der i den kommende Fremtid satte stadig dybere og bredere Spor paa saa mange Omraader, ikke mindst Oplysningens. Det viste sig hurtigt, at det var en epokegørende Opfindelse, den store Mester, Mainzer-Borgeren *Johan Gutenberg,* havde gjort, da han løste det i sig selv saare enkle Spørgsmaal: Anvendelsen af løse, »bevægelige« Typer, der Gang efter Gang kunde anvendes til stedse forskellige Bogtrykarbejder og dermed i det væsentlige afskaffede den haandskrevne Bog, denne Bog, der var saa omstændelig at faa udført, og som derfor var saa kostbar, selv om denne ogsaa i længst forsvundne Tider havde betegnet et fænomenalt Fremskridt for sin Tid. Og selv om Gutenbergs Opfindelse ikke var saa lige til, men i Virkeligheden var en hel Række mere eller mindre komplicerede Opfindelser, som det tog Opfinderen flere Aar at bringe til fuld Modenhed og Samklang, saa løste han dog Spørgsmaalet paa en i og for sig lige saa enkel som praktisk og genial Maade for sin Tid. At Problemet siden har udviklet sig saaledes, at der paa de væsentligste Omraader i vore Dage arbejdes under helt andre Forhold og med helt andre Arbejdsmidler er en naturlig Følge af Udviklingen, og saaledes vil det vedblive at gaa, ogsaa i Fremtiden. Men til Trods herfor er det dog Johan Gutenbergs Opfindelse, der er Grundlaget for det hele, og det er ham, som Hovedæren tilkommer.

Men hans Lærlinge, hans nærmeste Efterfølgere, ja Efterfølgerne helt op til vore Dage, der med Interesse og Kærlighed til Faget traadte i Mesterens Fodspor, har vel ogsaa Del i Æren for Eftertidens Vedkommende, ikke mindst derfor, at de flere Steder maatte udstaa haarde Forfølgelser fra Myndighedernes og uvidende Folks Side. Fængsel, Inkvisition og Baalet var Udslag af Forfølgelsen i visse Lande, og endnu i vore Dage kan et djærvt Ord fra Forfatterens Side bringe baade denne og Bogtrykkeren i Fængsel for kortere eller længere Tid. Men der var, selvfølgeligt, ogsaa Byer og Lande, hvor Magthaverne efter Evne understøttede Bogtrykkerne og gav dem Virke- og Levevilkaar, der var til Gavn for Kunsten og dens haandværksmæssige Udøvere.

Gutenbergs Lærlinge og disses Lærlinge i en Uendelighed bragte stadig Bogtrykkerkunsten frem til nye Byer og nye Lande. Snart var de »Rejsebogtrykkere«, der med deres lille Bogtrykkeri rejste fra Sted til Sted for at udføre det Arbejde, som de kunde opspore, snart blev de indforskrevne enten for at udføre et enkelt eller flere Arbejder eller for at tage fast Bopæl (mest i Universitetsbyer). I Bogtrykkerkunstens Barndom udførtes der saa godt som ikke andet Bogtryk end Bøger, selv om der findes nogle Etbladstryk (Afladsbreve etc.). Og det spillede som Regel ingen nævneværdig Rolle, hvilket Sprog Bogtrykkeren talte eller som der taltes i vedkommende Land, da det overvejende Antal Bøger skreves og tryktes i det latinske Sprog. Dette Sprog var Landenes fælles Videnskabs- og Kirkesprog, og da kirkelige Haandbøger af forskellig Størrelse og Art var det, som væsentligst tryktes, klarede Bogtrykkeren sig omtrent lige godt overalt. Ligesom der i Tidens Løb var udviklet et Slags »Klosterlatin«, saaledes udvikledes der ogsaa et Slags »Bogtrykkerlatin«, omend i ringere Grad.

Saaledes var Forholdene, da den myndige, sikkert overordentlig dygtige, lærde og virksomme, for Folkeoplysningens Fremme stærkt virkende Domprovst *Hans Urne* aftalte — skriftligt eller mundtligt, det véd man ikke nu — med Lübecker-Bogtrykkeren *Johan Snell* at komme til Odense for at trykke en stor kirkelig Haandbog i det latinske Sprog. Der er ingen Grund til her at komme vidtløftig ind paa en Skildring, hverken af Domprovst *Hans Urne* eller Biskop *Karl Rønnow,* der vel som Bisp har maattet sanktionere Aftalen, men vistnok ellers næppe har haft synderlig meget med Sagen at gøre.

Hvornaar og hvorledes Hans Urne kom i Forbindelse med Johan Snell i Lübeck, véd man ikke noget bestemt om. Jeg formoder, at det er ved et personligt Besøg i Lübeck, for at faa en Bogtrykker til at trykke nævnte Haandbog, at han har faaet Oplysning om, at Johan Snell havde lært Bogtrykkerkunsten i Rostock, hvor Hans Urne havde studeret.

1482 menes Snell at have trykt i Lübeck de to Arbejder: *Hinricus Kaunengeter: Afladsbrev* (Etbladstryk) og et Værk *»De tyde etc.«*. Dette er trykt i det plattyske Sprog. I »Nordisk Boktryckarekonst«s Juli-Hæfte 1932 har jeg gjort det til Genstand for en længere Artikel paa Grund af visse Ejendommeligheder, som jeg ikke her kan komme ind paa for Pladsens Skyld.

I Odense trykte Snell to Boger, hvoraf den ene var et stort Pragtværk, den andet et mindre, men godt trykt Arbejde. Det var det store Værk, han indkaldtes for at trykke i Odense. Blandt de kirkelige Myndigheder rundt om i Europa var der blevet noget af en Kappestrid om at faa bogtrykte (i Stedet for haandskrevne) Haandbøger til den kirkelige Gudstjeneste. Mange, maaske de fleste, af disse var rene Pragtværker ogsaa set med Nutidens Øjne. Rygtet herom er selvfølgelig ogsaa naaet til Danmark. Domprovst Hans Urne og Bisp Karl Rønnow gik her i Spidsen for de danske kirkelige Myndigheder ved at indkalde Johan Snell, for at han kunde trykke det store Værk: *Breviarium Othinense* i selve Byen, hvor det til Guds Ære skulde bruges ved Gudstjenesten. Da der i Odense var et Johanniter-Kloster (Sct. Hans Kloster), som bl. a. Bisp Rønnow synes at have haft nogen Forkærlighed for, formoder man, at Snells Bogtrykkeri har været i Virksomhed her under Odense-Opholdet, og at det muligvis kan være som en Opmærksomhed imod dette Kloster, at han her trykte sit mindre Værk: *Guillemus Caorsinus: Obsidio Rhodiana* (14 Blade, 4⁰). Caorsin var Johanniter-Ordenens Vicekansler. Denne lille Bog, og den ene af de to Bøger, som Snell Aaret efter trykte i Stockholm, udmærker sig særlig blandt hans Tryk derved, at han paa begge to har sat en tydelig og uigendrivelig Kolofon (d. v. s. Trykkersted). Her gengives den fra Odensetrykket, der bl. a. oplyser, at Bogen er trykt af Johan Snell »Ottonia anno domini 1482«. Her er ingen Tvivl mulig. Snells Trykkersted betegner, at han selv var Forlægger af disse to Værker. Paa de Bøger, som han trykte efter Bestilling, var intet Trykkersted.

Det store Værk *Breviarium Othinense,* som ogsaa er trykt 1482 i Odense, er nærmest et Pragtværk. Dets Størrelse er 510 Blade (4⁰). Siderne i Værket er 2-spaltede. Det første af disse Værker er komplet, det sidste defekt; begge findes i Det kgl. Bibliotek i København. Af Bogens 510 Blade mangler Bl. 1—24, 275, 290, 308—310, 489—490 og 492—510. Det er tvivlsomt, om der har været Trykkersted paa sidste Side af dette Værk, men da denne mangler, kan intet bevises. At Værket har haft denne Størrelse, véd man fra, at den fynske Gejstlighed i Aaret 1497 lod *Breviarium Othinense* optrykke, Linje for Linje og Side for Side, af *Lucas Brandis* i Lübeck, men det blev dog ikke noget fremragende Kunstværk.

Odense har bevislig den Ære at være den By i Danmark, hvor der i det hele taget først blev trykt en Bog af Bogtrykker, ligesom Fyns Stift derved var det første Stift, der i Danmark fik en bogtrykt Haandbog.

**Finit descriptio obsidionis vrbis rhodie. per venerabilem virū iohannē snel artis impressorie magistrum in ottonia impressa Sub anno dm̄ j482.**

Johan Snells Trykkersted i Caorsin Bog: Obsidio Rhodiana.
Odense 1482.

Fra Stockholm (1483—84) drog Johan Snell atter til Lübeck. Endnu i 1908 formodede man, at han var død i Stockholm. Nu véd man, at han ved Afrejsen derfra solgte en Del, maaske det hele af sit Bogtrykkeri til en anden. Gennem Lübecks Skattebøger véd man nu, at der i Tiden 1480—1519 var en »Mester Johan bokedrucker«. Og nu kender man adskillige Bøger, som siden 1483 er trykt af eller i ethvert Fald af gode Grunde formodes at være trykt af Johan Snell. Endnu i 1553 fandtes der en Bogtrykker »Johann Schnell« i Lübeck (Søn eller Sønnesøn af den ældre Snell). Det er en til Estnisk af Præsten *Franz Wieti* i Dorpat oversat »Luthers lille Katechismus«.

Men nu i Jubelaaret, 450 Aar, efter at de første 2 Bøger blev trykt i Danmark og i Odense, skal der, foruden Johan Snells Navn ogsaa nævnes Hans Urnes Navn som den energiske, fremsynede Mand, har var — denne katolske Domprovst har sin Del af Æren. Begge disse to Mænds Navne staar indristede paa sit særlige Blad i Danmarks Kulturhistorie.

(Fortsættes).

Odense, i Juli 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## LOV ER LOV, OG . . . !

Da man i sin Tid haanede bl. a. afdøde Dr. Edvard Brandes for, at man i et givet Tilfælde administrerede en Lov stridende *mod* sin Overbevisning *efter* Lovens Bestemmelser, svarede Dr. Brandes som bekendt: Lov er Lov, og Lov skal holdes! Selvfølgeligt, det er jo dog derfor man har Loven. Men man kan jo lægge mere eller mindre ind i Forstaaelsen af mindre klare Lovparagrafer; dog bør det Synspunkt, man anlægger, gælde *alle.* Naar der f. Eks. i Forbundslovenes § 16 staar, at det er *Medlemmernes*

*Pligt at overholde Lovene*, og naar der i § 44 bl. a. staar, at ethvert af Forbundsstyrelsens Medlemmer kan til enhver Tid forlange Spørgsmaal vedrørende Administration og *Lovfortolkning* til Cirkulation, eventuelt Afstemning, blandt Forbundsstyrelsens øvrige Medlemmer, saa betyder dette sidste selvfølgeligt ikke, at det citerede af § 16 kan gøres elastiskt efter Skøn.

Hr. Jul. Schrøder giver mig Ret i, at en Forelæggelse for en Generalforsamling i det givne Tilfælde kun bliver en Formalitet, og hvad er Formaliteter? Omsvøb, ikke sandt. Og dem skulde man saa hænge sig i. I denne, Realiteternes, Tidsalder! Det er jo dog ikke Afdelingsgeneralforsamlingen, der bestemmer et indsendt Forslags endelige Skæbne, men Delegeretmødet. Og hvad er en Generalforsamling? I adskillige Tilfælde mindre end fire Mand til en Sjavs, og — Sjavsen er det vigtigste!

Hr. Jul. Schrøder slutter: »Skulde der for Alvor blive Tale om at nægte Forbundsstyrelsen endog Ret til at stille Forslag, vilde det vel nok være betimeligt først at drøfte Spørgsmaalet: Skal vi overhovedet have en Forbundsstyrelse?

Hvorfor vil du nu skrue dig saaledes op, kære Jul. Schrøder. Hvorfor insistere paa noget som en Ret, der *ingen* Ret er. Sagen er jo fuldstændig uden Komplikationer. Medlem Nr. 640, Jul. Schrøder, Medlem Nr. 6792, Sigv. Hellberg, eller Medlem Nr. 6143, Karl Sørensen, for at nævne nogle Navne, kan jo paa deres *Afdelingsgeneralforsamling* stille Forslag, som denne indsender, og som Forbundsstyrelsen saa kan sætte Kors eller Stjerne ved, efter Behag, saa er Loven ogsaa for *deres* Vedkommende sket Fyldest; som Deltagere i Delegeretmødet kan *de* stille Ændringer til lovmæssigt fremsatte Forslag, det er deres Ret; eller man kan, mærkeligt nok har endnu ingen fundet derpaa og det er for sent denne Gang, faa Lovene lavet saaledes, at man deri faar den Hjemmel til at være noget for sig selv, som man hidtil har — om ikke savnet, saa manglet.

Endelig endnu et Spørgsmaal til Forbundsformanden, til Orientering for mig og andre ved det kommende Forbundsstyrelsesvalg. *Har Forbundsstyrelsen* haft Anledning til at tage Stilling til *Forbundsstyrelsens* (?) Forslag (findes paa Dagsordenen *efter* Aarhus-Forslaget om Nedskæringen med 10 %, under Forslag til Beslutning) som tager Sigte paa en Benspænding for Randers-Forslaget om en Tarifkonsulent til at rydde op i den organisatoriske og tariflige Raaddenskab, som faktisk eksisterer saa mange Steder? S. u.

15. Juli 1932. *S. Schultz.*

— — —

Da Jul. Schrøder for Tiden er bortrejst (Ferie) og vi ikke synes, Schultz' Spørgsmaal er af den Betydning, at der er Grund til at forstyrre Forbundsformandens Fred, maa Schultz finde sig i at vente lidt paa Svar — hvis Schrøder overhovedet finder Anledning til yderligere at beskæftige sig med den mærkelige Lovfortolkning, efter hvilken Forbundsstyrelsen ikke skulde have Ret til at stille Forslag til Delegeretmødet.

Det har sikkert været meget varmt i Ringkøbing den Dag, da Schultz har undfanget *den* Idé.

*Red.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### KVINDE-AFDELINGEN I KØBENHAVN

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 12. Juli.

Dirigent: Magda Gede, Sekretær: Ella Nielsen.

Eneste Punkt paa Dagsordenen var Opstilling til Valg af delegerede. Følgende Medlemmer opstilledes: Alfrida Andersen, Elvine Bergenholz, Magda Gede, Anna Hansen, Emmy Hansen, Emilie Jansen, Christine Jørgensen, Olga Løvgreen, Ella Nielsen, Selma Piculell, Inger Sundstrøm.

Af de 11 opstillede Medlemmer kan der vælges 9 Delegerede, og de to Medlemmer der faar det laveste Stemmetal vil derefter blive henholdsvis 1. og 2. Supleant.

### RØNNE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag d. 9. Juli ordinær Generalforsamling i Industriforeningen. Formanden, *Kürstein*, bød velkommen. Protokollen oplæstes og godkendtes, hvorefter Regnskabet oplæstes. Kassebeholdning fra forrige Kvartal 24 Kr. 36 Øre, ordinært Kontingent 1788 Kr. 80 Øre, Tilskud fra Hovedkassen 920 Kr. Udgift: Understøttelse paa Stedet 1009 Kr., Hjælpekasseunderstøttelse 900 Kr. 25 Øre, Sygeunderstøttelse 345 Kr., Administrationstilskud 48 Kr. Indsendt til Hovedkassen 400 Kr. Ialt Udgift: 2702 Kr. 25 Øre.

Lokalkassens Regnskab udviste en Indtægt paa 643 Kr. 84 Øre og en Udgift paa 183 Kr. 91 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 459 Kr. 63 Øre. Regnskabet godkendtes.

*Formanden* omtalte de nye Arbejdsløshedslove og Oprettelsen af Krisekasser, hvorefter han foretog en ret indgaaende Gennemgang af de vigtigste Forslag til Delegeretmødet. *Wilsky* gjorde nogle kritiske Bemærkninger til enkelte af Forslagene.

Derefter foretoges Valg af Delegerede. *Svend Nielsen* og *Wilsky* valgtes.

Generalforsamlingen var daarligt besøgt.

*A. J.*

### AALBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 12. Juli paa »Jernbanehotellet«. Formanden, *Martin Sørensen*, valgtes til Dirigent og aflagde Beretning. Heraf fremgik det bl. a., at »Expres-trykkeriet« havde unddraget en Trykker 4 Dages Ferie trods det, at han havde været beskæftiget 28 Uger inden Ferieperiodens Begyndelse. Ved Organisationens Mellemkomst var Forholdet ordnet. I den Anledning rejstes Spørgsmaalet om en Ændring af Tarifens Feriebestemmelser ved første Lejlighed. *Oskar Jensen*, *Krogsgaard Jespersen*, *Lars Pedersen* og *B. Nielsen* havde Ordet til Beretningen. Sidstnævnte hævdede Nødvendigheden af at indføre Tillidsmandsinstitutionen.

Kassereren, *Lars Pedersen*, forelagde Regnskabet, der godkendtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes *Aasted* og nyvalgtes *Krogsgaard Jespersen*.

Et Andragende fra en arbejdsløs Kollega om Tilskud til 3 Ugers Kursus paa Roskilde Højskole nægtedes trods Formandens Anbefaling medens derimod et Forslag om Lokaleleje bevilgedes.

Et Forslag, stillet af *O. Jensen*, om at bevilge et Beløb til en Udflugt for arbejdsløse af Lokalkassen gav Anledning til en langvarig Debat. Det vedtoges at udsende Liste til Tegning af Bidrag til en saadan Uflugt.

Forslagene om Lovændringer var under Debat, heri deltog *Joh. Gerdt*, *Formanden*, *Nicolaj Jensen* m. fl.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling er som delegerede valgt: *Martin Sørensen*, *Lars Pedersen*, *Sigv. Jensen* og *P. Godiksen*.

Søndag den 26. Juni foretoges en overordentlig vellykket Udflugt til Hals med Dampskibet »Frem«. Udflugten var arrangeret af Lokalafdelingen og havde samlet ca. 150 Deltagere.

### AABENRAA LOKALAFDELING

afholdt Tirsdag den 12. Juli ordinær Generalforsamling. Formanden, *Dall*, oplæste en Del indgaaede Meddelelser. Regnskabet for Hovedkassen balancerede med 2458,40 Kr. Lokalkassen havde en Indtægt og Udgift paa 233,90 Kr. og en Kassebeholdning paa 89,18 Kr. Der blev besluttet at holde en Sommerudflugt til Kalø, og det blev Bestyrelsen overladt at ordne alt angaaende Festen. Som delegerede til Delegeretmødet i Odense valgtes Formanden, *H. Dall*, og *H. Oesten*. Generalforsamlingen var besøgt af 14 Medlemmer.

*H. O.*

## FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

*Vinterskolen.*

Den 1. September fortsættes Undervisningen paa Vinterskolen. Der oprettes nye Klasser for Sættere, Trykkere og Bogbindere. Ansøgningsblanketter til Optagelse paa de nye Hold udleveres paa Fagskolen hver Dag Kl. 8—5, og de maa indleveres i udfyldt Stand samme Sted inden Mandag den 15. August. — *Dog skal der ikke indsendes ny Ansøgning for de Lærlinge, som gennemgik Fagskolens Forberedelsesklasser i 1931—32 og deltog i Optagelsesprøven Marts 1932, da deres Indmeldelse til denne tillige gælder for Fagklassen i Aar.*

*Alle tidligere indsendte Ansøgninger annuleres.*

*Forberedelsesskolen.*

Til de nyoprettede Forberedelsesklasser kan i samme Tidsrum afhentes Indmeldelsesblanketter for de Lærlinge, der maatte ønske den forberedende Undervisning paa disse Hold. Indleveringsfristen udløber den 1. September, og Undervisningen begynder den 1. Oktober.

Alle Henvendelser sker paa Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2 [3].

*C. Lembek*,
Inspektør.

## NÆR OG FJERN

*50 AARS JUBILÆUM.* Skanderborg Lokalafdeling har den 1. August bestaaet i 50 Aar. Jubilæet fejres ved en Festlighed paa »Centralhotellet« førstkommende Søndag Aften.

Sammen med Afdelingen kan en af Stifterne, Faktor *Rudolf Jensen*, fejre 50 Aars Jubilæum som Medlem af Afdelingen og Forbundet.

*OVER HALVDELEN ARBEJDSLØSE.* Arbejdsløsheden blandt Bogtrykfagets Arbejdere i Ungarn er meget stor. Af Typograf-Forbundets 4578 Medlemmer var i Foraaret 2695 arbejdsløse. Af disse var 1498 faglærte og 1179 Hjælpearbejdere.

Ogsaa i Bogbinderfaget i Ungarn er ca. 50 pCt. uden Arbejde, og en stor Del af de arbejdende, arbejder paa indskrænket Arbejdstid.

*DE SIDDER DER IGEN!* Den kendte tyske Socialdemokrat *Philip Scheidemann*, der var Fører for Revolutions-Ministeriet i 1918, sagde forleden ved et Møde i Flensborg følgende rammende Ord om den tyske Revolution:

Den Revolution, vi har haft i Tyskland, har Verden aldrig set Mage til — de sidder der allesammen igen!

*I GRÆKENLAND* har man vedtaget en Lov, som paabyder en Indskrænkning af Bladenes Formater. Kun to Dage om Ugen maa de indeholde 6 Sider, de øvrige Dage skal Sideantallet indskrænkes til 4. Dette betyder naturligvis forøget Arbejdsløshed blandt de grafiske Arbejdere.

*ARBEJDERNES LANDSORGANISATION* i Frankrig har udgivet et Solidaritetsmærke til Fordel for de arbejdsløses Børn. Denne Foranstaltning har givet et saa godt Resultat, at Ledelsen af Landsorganisationen har besluttet at anvende en Del af det indkomne Beløb til de arbejdsløses Børn i Tyskland og Østerrig. Der er saaledes sendt 150,000 Francs til Tyskland og 50,000 Francs til Østerrig.

For yderligere at tilkendegive sin internationale Solidaritet har den franske Landsorganisation sørget for, at et Antal Børn af arbejdsløse Forældre fra Byerne Berlin, Hamborg, Nürnberg og Leipzig har kunnet tilbringe deres Ferie i Frankrig.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

## FORENINGSMEDDELELSER

### KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER

20. Juli: Herning 321,75. 21. Juli: Nykøbing M. pr. Bl. 100,00, Kt. 133,15, ialt 233,15 Rudkøbing pr. Bl. 100,00. 22. Juli: Middelfart pr. Bl. 435,00; Korsør pr. Bl. 62,55. 23. Juli: Brønderslev pr. Bl. 220,40; Lyngby pr. Bl. 250,00. 25. Juli: Fredericia intet at indsende; Maribo pr. Bl. 130,05; Nykøbing F. pr. Bl. 200,00, Kt. 166,95, ialt 366,95; Randers pr. Bl. 700,00; Roskilde pr. Bl. 659,25; Stubbekøbing pr. Bl. 100,00. 26. Juli: Hjørring pr. Bl. 125,00; Horsens pr. Bl. 254,47; Nyborg pr. Bl. 425,00; Odense pr. Bl. 1304,04; Ringsted intet at indsende; Struer pr. Bl. 100,00; Vejle pr. Bl. 350,00; Ringkøbing pr. Bl. 250,00, Kt. 447,90, ialt 697,90.

København, den 26. Juli 1932.

*Forretningsudvalget.*

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. Juli: Lyngby 200,00. 21. Juli: Rudkøbing 300,00; Nykøbing M. i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 100,00; Rukøbing i St. f. April Kv. Oversk. 100,00. 22. Juli: Middelfart i St. f. April Kv. Oversk. 435,00; Korsør i St. f. April Kv. Oversk. 62,55; Esbjerg 500,00. 23. Juli: Brønderslev i St. f. April Kv. Oversk. 220,40; Lyngby i St. f. April Kv. Oversk. 250,00. 25. Juli: Maribo i St. f. April Kv. Oversk. 130,05; Nykøbing F. i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 200,00; Randers i St. f. April Kv. Oversk. 700,00; Roskilde i St. f. April Kv. Oversk. 659,25; Aabenraa 500,00; Fredericia 500,00; Lyngby 200,00; Skanderborg 150,00; Sønderborg 300,00; Stubbekøbing i St. f. April Kv. Oversk. 100,00; Stubbekøbing 200,00. 26. Juli: Hjørring i St f. April Kv. Oversk. 125,00; Horsens i St. f. April Kv. Oversk. 254,47; Nyborg i St. f. April Kv. Oversk. 425,00; Odense i St. f. April Kv. Oversk. 1304,04; Struer i St. f. April Kv. Oversk. 100,00; Vejle i St. f. April Kv. Oversk. 350,00; Ringkøbing i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 250,00; Odder 150,00; Ringsted 400,00; Viborg 300,00.

København, den 26. Juli 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Kaj Lyngbye udl. 16. 7. 32 hos Henningsen (arb. s. St.). Hj.arb. Ernst Vitalius (Centraltr.).

Fredericia: Sætter Sigfred Peter Charles Nielsen, udl. 18. 7. 32 i Fred. Centraltrykkeri. Roskilde: Sætter Adolf Larsen, udl. 5. 7. 32 i Roskilde Dagblad.

### TILTRAADTE

København: 3492 Bernhard Hansen fra Odense (Fagskole). 435 Olav Schou fra Rejse (arbl.). 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.). 638 Find Christensen fra Rejse (arbl.). 1565 Johannes Christensen fra Rejse (Leisner). 2900 Helge Knudsen fra Rejse (arbl.). 3963 Ivar Kessler fra Rejse (arbl.). 6184 Anders Grabou fra Horsens (arbl.). 7132 Knud Svendsen fra Aarhus (arbl.). 3943 Olav Olsen fra Rejse (arbl.).

Aabenraa: 3069 Chr. Landtreter (arbl.). Aarhus: 489 Kjeld Kaspersen (arbl.). Esbjerg: 6093 Alb. Ringstrup (arbl.), 7093 Evald Jensen (arbl.). Hillerød: 7154 Knud Vitten (arbl.), 7958 Poul Johan Hansen (Militær). Kolding: 7939 Børge Hansen (arbl.). Maribo: 6542 C. V. L. Petersen (arbl.). Middelfart: 7442 Frithjof Pedersen (arbl.). Nykøbing F.: 4310 Broder Brodersen (Loll.-Falst. Venstreblad). Odense: 6258 Karl Johan Mogensen (arbl.), 3223 Knud W. Jensen (Mammen). Rudkøbing: 6287 Rasmus Nielsen (arbl.). Slagelse: 6540 Børge Emborg (arbl.).

### FRATRAADTE

København: 786 Oluf Sørensen paa Rejse. 4020 S. Dyrting paa Rejse. 1018 Martin Hansen til Stege (arbl.). 7872 Heinrich Thorgersen til Horsens (arbl.). 6093 Albert Ringstrup til Esbjerg (arbl.). 2473 Ellen Hansen til Kvindelig Arb. Forb. 4022 Poul Petersen paa Rejse. 4329 Ove Perhsson paa Rejse. 4013 Johannes Larsen paa Rejse. 1166 Otto Nielsen til Nykb. F. (arbl.). 1923 Sv. Nielsen paa Rejse. 489 Kjeld Caspersen til Aarhus (arbl.).

Aarhus: 7952 P. J. Liebetrau Hansen til Hillerød (Militær), 7132 Knud Osv. Svendsen paa Rejse, 4247 Kaj Gravesen til Kbhvn. (arbl.) og 3555 Henry Larsen paa Rejse. Brønderslev: 6538 Tage Nielsen til Hjørring (arbl.). Faaborg: 2841 Helmuth Nielsen paa Rejse. Haderslev: 3830 Fr. Hess paa Rejse. Hjørring: 7463 Chr. Hvejsel Hansen paa Rejse. Kolding: 6258 Karl Johan Mogensen til Odense (arbl.). Nyborg: 7622 Anders Axelsen paa Rejse. Næstved: 4310 Broder Brodersen til Nykøbing F. i Pl., 3223 Knud W. Jensen til Odense i Pl. Odense: 6540 Børge Emborg til Slagelse (arbl.), 6516 Carl Pedersen til Horsens i Pl., 435 Jens Olav Schou til Kbhvn. (arbl.) og 3492 Bernhard Hansen til Kbhvn. (Skole).

### UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Ringsted: 6576 Axel Poulsen.

### Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag den 1. August Kl. 7 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

### Typografernes Sangforening.

Lørdag den 30. Juli Kl. 8: *Fugleskydning*. Sommer, Valdemarsgade 8. Søndag den 14. August: *Sommerudflugt* pr. Turistbil. Pris Kr. 5,50. Tegning senest Onsdag den 3. August, Rud. Jensen, Vester 5801 y.

Passive Medlemmer indbydes. (1 h)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Rotationstrykker**

(og Stereotypør) søger Plads. Billet mrkt. »110« modtager Ekspeditionskontoret.

**GLEM IKKE AT ERIK LEVISONS PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE.**
*Første og største Valsemassefabrik og Støberi i Danmark med pneumatisk Tryk.*

(20 e)

**Satz- und Druckmusterheft 1932.**
Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Maskinsætter, 27 Aar,**
kendt med Lino- og Intertype, søger Plads i København eller Provinsen. Er hurtig og paalidelig. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionskontoret.

**Sætter-Trykker.**
Ung Sætter-Trykker, alsidig uddannet, og som staar i fast Arbejde, ønsker Pladsforandring, helst Provinsen (Avis- eller Akcidenstrykkeri). Fine Anbefalinger og Referencer fra saavel Provinsen som København. Billet mrkt. »112« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
**Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat**
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 5. AUGUST 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

### ANNULERET MEDLEMSBOG

Tysk Medlemsbog Nr. 51229, tilhørende Hermann Wiegand, er blevet stjaalet fra Medlemmet i Aalborg. D'Hrr. Lokalkasserere maa derfor have Opmærksomheden henledt paa denne Bog.

Wiegand har faaet udstedt en ny Bog fra Tyskland og denne Bog har den fornødne Paategning om at være 2. Bog.

København, 2. August 1932.

*Forretningsudvalget.*

---

DELEGEREDE, der ønsker at sikre sig Logi, bedes herom snarest og **senest den 18. August** henvende sig til *C. O. Madsen,* Sdr. Boulevard 252, 2. Sal, Odense. Man bedes opgive hvilke Nætter man ønsker Logi for, samt tydelig Adresse, da hver enkelt, efter 18. August, vil faa Meddelelse om paa hvilket Hotel, de skal bo.

*Bestyrelsen.*

---

## SELVBESTEMMELSESRETTEN

Til Delegeretmødet foreligger der bl. a. 4 Forslag, der alle tager Sigte paa det samme, nemlig en Gardering mod det Diktatur, der forberedes mellem Arbejdsgivernes og De samvirkendes Repræsentanter under Forligsmandens Ledelse. Og Forligsmanden har jo den politiske Magts Direktiver og Ønsker at gaa frem efter. Som Repræsentant for det store konservative Arbejdsgiverorgan, maa hans Balancekunst virkelig beundres. Men at han i Følge hele sin sociale Stilling skulde have stor Interesse i de menige Arbejderes Indflydelse paa Overenskomsterne, kan vi paa vor Side ikke med Billighed forlange af ham.

Det er sikkert ogsaa disse nøgterne Tanker, der har foranlediget de ovennævnte Forslags Fremkomst.

Som bekendt gaar de i sin Konsekvens ud paa intet mindre — og det i og for sig beklagelige — saafremt Diktaturet og Sammenkoblingen af Overenskomsterne bliver Resultatet af Forhandlingerne med Forligsmanden da at foretage Afstemning om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund.

Naar der nu blandt Forslagsstillerne findes Provinsens største Afdeling, *Aarhus,* som ellers altid har hørt til de besindige, kommer man ikke uden om, at Sagen er *alvorlig.*

Udviklingen har altsaa medført, at det maatte ende med dette Udfald.

Efterhaanden som Fagbevægelsens øverste har spundet Edderkoppenettet mere og mere snærende sammen, er det vel intet Under, at Medlemmerne med den hidtilværende organisatoriske Opdragelse sammenholdt med deres psykologiske Frihedsinstinkter, nu reagerer kraftigt. Det kommer da nu blot an paa, om vore mere politiske end fagorganisatoriske indstillede øverste Ledere, trods dette kraftige Varsko, alligevel vil lade deres egne Interesser være afgørende.

Der kan ikke være Tvivl til Stede om, at Forslagene er alvorlig mente, fordi Resultatet af Forhandlingerne vil blive imødeset med Spænding og fordi Medlemmerne ganske naturligt allerede paa Forhaand vil drøfte Forslagene og forberede Stillingtagen dertil.

Til Gengæld maa det da forventes, at Forslagsstillerne ikke under Sagens Behandling løber fra Forslagene, men mandigt lader disse faa den tiltænkte Afgørelse, uden at lade sig afficere af salvelsesfulde paa Fremtiden givne højstemte Talemaader fra de dertil specielt indbudte.

Det kan siges, at det er beklageligt, at vi er naaet saavidt. Men naar Situationen paa trods af Medlemmernes modsatte Tendens og Opfattelse alligevel har udartet sig saadan, saa er der noget galt fat et Sted. Trods den os indbildte foregivne Magt hos Medlemmerne, er det foreliggende jo dog et Udslag af, at der alligevel paa Toppen af vort Organisationsmaskineri gennem hele Ledelsesystemets Sammensætning er fremstaaet en lille Klasse, som nu føler sig stærke nok til gennem et mere og mere utilgængeligt og snævert Afgørelsesomraade at tage Magten for en mere eller mindre diktatorisk Afgørelse.

Hele dette Forhold kan til syvende og sidst tilskrives vor egen Godtroenhed og tiltagende Avtoritetsunderkastelse. Vi er jo rene Hunde efter Dannelsen af bureaukratiske Kontorer og Funktionærer. Vi har aldrig kunnet faa nok af den Slags. Imidlertid tyder det paa, at vi nu har faaet nok. Barnepigesystemet er i Færd med at tage Vejret fra Børnene.

Noget andet er, om der ikke i Øjeblikket er ved at opstaa en Gnidning mellem det politiske og det fagorganisatoriske.

Allerede for et Aarstid siden drøftede jeg dette med en god Ven, en Partifælle, der er Folketingsmand. Helt afvise min Anelse gjorde han ikke. Men — som gammel Fagforeningsmand — hævdede han, at det var uheldigt, om noget saadant skulde vise sig. I denne Forbindelse henviste jeg til England. Han rystede paa Hovedet.

Indenfor Fagorganisationerne er vi absolut ikke blottet for Klasse- eller Solidaritetsfølelse. Det modbeviser mange Aars Praksis og ikke mindst nu, hvor der paatvinges Arbejderne store Byrder, baade direkte og indirekte.

Bliver saadan Tale ført i Marken paa Delegeretmødet mod de her omtalte Forslag, saa er den demagogisk og skal skjule de virkelige Motiver. Der er ikke det mindste i Vejen for, at Solidaritetsforholdet udmærket kan ordnes og finde sin naturlige Forbindelse paa anden Maade.

Det er kedeligt, naar gammelt Postelin slaas i Stykker — i Øjeblikket. Bagefter glæder man sig ofte over, at man paa Grund heraf fik noget mere ideelt, mere tidsvarende og mindre besværligt at være afhængig af.

*Sørensen-Kjeld.*

---

## HVOR ER DET SKJØNT MED LIDT ENIGHED . . .!

Sigv. Hellberg resumerer i sidste »Typ.-Tid.« den gennem et halvt Aar førte Diskussion og konstaterer, at der nu hersker Enighed mellem alle Debatørerne, og at man — haleluja! — er enedes paa Sigv. Hellbergs Grundlag.

Maa jeg i al Stilfærdighed dryppe en lille Draabe Malurt i Bægeret.

Jeg er stadig dybt uenig med S. H., og det er ikke klogt — naar man kender mig — at tyde Tavshed som Samtykke. Jeg vil ikke paastaa, at den nuværende Ordning af Medlemmernes Bestemmelsesret i Fagforeningerne er helt ideel, men naar Hellberg stiller Spørgsmaalet saaledes til mig, om det kan være min Mening, at intet maa ske, saa længe en nok saa lille Gruppe siger Nej, saa stiller han i Virkeligheden hele Sagen paa Hovedet. Medlemmernes Urafstemningsret og Forbundenes Selvbestemmelsesret er i Virkeligheden den eneste Mulighed, vi p. t. har for, at der kan *ske* noget — og dette noget søger »den lille Gruppe« Fagforeningsledere med Hænder og Fødder at forhindre. Saadan er det jo!

Hellberg har stillet et Forslag til en Nyordning — og det kan Sørensen-Kjeld godt tænke at tilslutte sig. Men saa let gaar det ikke med mig. *Jeg gaar ikke paa Limpinden!* Forslaget har et vist »demokratisk« Anstrøg og foregiver at kunne sikre Medlemmernes Medbestemmelsesret. Lad os prøve at undersøge, hvordan det vil virke i Praksis.

Arbejdsgiverne stiller et Krav til Smedene om Lønreduktion og truer med Storlockout, hvis de ikke faar Kravet gennemført. Smedene vil ikke — trods maaske 3 Afstemninger — give sig, men de *faglige* og *politiske* Ledere sørger for Vedtagelse paa D. S. F.s Generalforsamling, hvorefter Forslaget sendes til Urafstemning blandt alle D. S. F.s Medlemmer. Og dette foregaar paa den Maade, at næsten alle Fagblade og alle socialdemokratiske Blade indeholder manende Opraab fra Lederne om endelig at stemme Ja for Samfundets Skyld, hvorimod Oppositionen udover et Par enkelte Fagblade kun har »Arbejder-Bladet«.

Resultatet er paa Forhaand givet. Den almindelige Arbejdsmand eller Haandværker er selvfølgelig indstillet imod al Lønreduktion — naar det gælder ham selv —, men naar han har Valget mellem Lønreduktion for Smedene — eller Lockout for sig selv; ja, er nogen et Øjeblik i Tvivl om, hvad han skriver paa Stemmesedlen? Manglende Klassebevidsthed, javel, men bevidst fremmet af det Parti, der i Dag misregerer dansk Fagbevægelse.

Hellbergs Forslag vil ved lidt dygtig Manøvrering for alle Tider kunne sikre Førerne fuldkommen Raaderet over dansk Fagbevægelses »Taktik« og fremmer derfor ikke det, det angivelig skulde.

Endelig: Hvis der alligevel — ved dum Strategi fra Arbejdsgivernes Side — skulde vise sig et Nej-Flertal — *hvad Garanti har man da for, at Fagforeningslederne loyalt retter sig efter Vedtagelsen?* Hvad Garanti har man for, at de ikke uden videre alligevel afslutter Overenskomst — paa forventet Efterbevilling og Syndsforladelse af Kongresserne? Skulde man forvente, at de forbedrede sig under den Hellbergske Ordning?

*Hic Rhodus, hic salta!* Populært oversat: det er her, Øretæverne skal falde! Respekt for Medlemmernes lovfæstede Rettigheder. Hellbergs maaske velmente Forslag kan derimod let føre til, at en Opposition gav sig til at kæmpe for Erobring af Vejrmøllen — i Stedet for at samle sig om at bekæmpe hele det nuværende Regime i D. S. F. og Hovedledelserne.

— — —

Enigheden er altsaa ikke helt vaskeægte. — Maa jeg til Slut sige lige et Par Ord om Sigvald Hellbergs NB.-Bemærkning, den med »Bogtrykkeren« og »Arbejderen«.

Naar Folk bliver »enige«, glemmer man nemt de forhen sagte onde Ord — *ikke sandt*, Sigvald Hellberg?

*Ths. Pedersen.*

## MIN GAMLE VEN SCHULTZ

rettede i et tidligere Nr. af »Typ.-Tid.« forskellige Spørgsmaal til mig — bl. a. vedrørende Forbundsstyrelsens Ret til at stille Forslag til Delegeretmødet.

Derpaa fulgte et Svar, som Schultz i sidste Nr. finder utilfredsstillende. Dette beklager jeg, men har iøvrigt intet videre at tilføje herom.

Dernæst fremsætter Schultz endnu et Spørgsmaal til »Orientering ved det kommende Forbundsstyrelsesvalg«. Hertil er kun at svare, at Forbundsstyrelsen paa sit sidste Møde behandlede og tog Stilling til samtlige paa Dagsordenen opførte Forslag.

Venligst
*Jul. Schrøder.*

## AFSLUTNING

Naar Fr. Nielsen, Køge, finder Anledning til at give sit Besyv med i Ordskiftet om det Spørgsmaal, jeg paa given Foranledning har rejst, og som jo ret og slet kun drejer sig om, at de forskellige Medlemmer skal være lige for de samme Love, saa bør han undlade tarvelige Prokuratorfif. Thi der er jo aldeles ikke Tale om *»Lovfortolkning«*, efter hvilken Forbundsstyrelsen ikke skulde have Ret til at stille Forslag til Delegeretmødet; der er nemlig, saa vidt jeg ved, ikke i Lovene saa meget som en Stavelse, som giver Forbundsstyrelsen nogen som helst Beføjelse i den Retning. *Dette er jo dog Sandheden om den Ting.*

Men jeg kan jo have overset noget. Og derfor spørger jeg nu Fr. Nielsen: Hvor i Forbundslovene findes Hjemmel for, at Forbundsstyrelsen som *Korporation* kan stille Forslag til Delegeretmødets Dagsorden? Jeg kan gøre Spørgsmaalet endnu mere enkelt ved at spørge Fr. Nielsen: Findes der i Lovene nogen Hjemmel i den her omhandlede Retning? Det maa kunne besvares med et Ja eller et Nej, hvad enten det er varmt eller koldt i Køge. Er der en Hjemmel, er Svaret givet, er der ingen Hjemmel, er det ikke mindre givet. Altsaa, spyt ud, Fr. Nielsen.

29. Juli 1932. *S. Schultz.*

— — —

Jeg kan svare Schultz med følgende to Spørgsmaal:

Er det almindeligt — ja, findes der overhovedet nogen Forening, i hvis Love der foreskrives Regler for, hvornaar *Styrelsen* skal træde sammen for at drøfte eventuelle Forslag, som denne agter at stille til Medlemmernes Afgørelse — ud over en bestemt Tidsfrist for Forslagenes Fremsættelse forinden Generalforsamlingens Afholdelse?

Og kender Schultz nogen Forening, hvor det er forment Styrelsen at stille saadanne Forslag?

*Fr. N.*

## DØDSFALD

Aarhus-Afdelingens Nestor *O. V. Hansen*, er i en Alder af 80 Aar afgaaet ved Døden.

O. V. (populært betegnet) kom fra København til Aarhus, hvor han i en Aarrække var Faktor ved daværende »Aarhus Amts Folkeblad« og dernæst tiltraadte Plads som Ombryder ved »Demokraten«, hvor han virkede tæt op imod 40 Aar, indtil han for et Par Aar siden »lagde op« paa Grund af Alder og en noget generende bronchitisk Lidelse, som dog ikke til Slut gav Krav om særligt Sygeleje.

O. V. har i 2 Perioder været Aarhus-Afdelingens Formand og Kasserer i $10^1/_2$ Aar og var alle Dage meget organisationsinteresseret og indtil det sidste en flittig Gæst ved Afdelingens Møder.

Et aldrig svigtende Humør, en venlig og trofast Arbejdskammerat er et Eftermæle, som de mange, der kendte O. V., vil bevare i god Erindring og sige Æret være hans Minde.

*—n.*

## INDTEGNING TIL SVENDEPRØVES AFLÆGGELSE

D'hrr. Bogtrykkere gøres opmærksom paa, at enhver Lærling, der udlæres i Bogtrykfaget i København og Frederiksberg samt Gentofte Kommune i Tiden mellem 1. Juli og 31. December 1932, *skal aflægge Svendeprøve i kommende Efteraar.*

Indtegning til denne Prøve foregaar paa Svendeprøvekommissionens Kontor, Ny Kongensg. 16 A³, Mandag den 8. og Onsdag den 10. d. M. Kl. 12—2. — Lærlingen maa medbringe sin Fødsels- eller Daabsattest og Lærlingekontrakt. Ved Indtegningen betales 10 Kr.

P. K. V.
*Ernst Bruun.*

## KASSERET SVENDEPRØVE OG LÆREMESTERS ANSVAR

*Udskrift af den i Henhold til Lov om Lærlingeforholdet af 6. Maj 1921 § 20 førte Protokol. No. 29 (14 76/31).*

Aar 1932 den 18. Juli Kl. 16 samledes paa Raadhuset paany den i Sagerne No. 56/1931 og 9/1932 ommeldte Voldgift mellem Indklagede Bogtrykker Charles Petersen og Lærling Henry Georg Martinussen. Indklagede havde fremdeles ikke ønsket at udmelde Voldgiftsmænd.

Ved Skrivelse af 22. Juni er Sagen indbragt paany for Voldgiftsretten, idet der over for Læremesteren rejses Krav paa Erstatning, idet det fra Lærlingens Side bliver gjort gældende, at det skyldes manglende Uddannelse, at Lærlingen ikke var i Stand til at aflægge Svendeprøve i Trykkerfaget i Efteraaret 1931.

Over denne Afgørelse i Svendeprøvekommissionen har Læremesteren senere rejst Indsigelse over for Socialministeriet, som ved Skrivelse af 11. Februar har meddelt, at Ministeriet ikke har Hjemmel til at tage en Læreprøvekommissions faglige Vurdering af en Læreprøve op til Paakendelse.

Efter Ministeriets Afgørelse enedes man i et Voldgiftsmøde den 22. Februar om at stille Erstatningssagen i Bero, indtil der var givet Lærlingen fornyet Anledning til at aflægge Svendeprøve ved en af de efterfølgende Prøver i Faget.

I den nu for Voldgiften foreliggende Klage henviser Klageren til, at Lærlingen den 18. Juni har bestaaet Svendeprøven, og at det skyldes Læremesterens Forhold, at han ikke allerede i Efteraaret bestod Prøven, da der ikke paa dette Tidspunkt var givet Lærlingen tilstrækkelig Uddannelse.

Fra Læremesterens Side er anført, at han ikke kan anerkende den første Svendeprøves Resultat, og at han iøvrigt ikke kan erkende at have gjort sig skyldig i Mangler ved Lærlingens Uddannelse, der kunde berettige et Krav om Erstatning. Han har intet anført om, at Lærlingen i Læretiden skulde have udvist manglende Interesse for Faget, eller at han savnede de fornødne Evner for dette.

Det er oplyst, at Lærlingen i Tiden mellem de 2 Svendeprøver har deltaget i ca. 8 Uger i de Kursus, som afholdes i Teknologisk Instituts Bygning for arbejdsløse Trykkere, samt at han har udvidet sine Kundskaber indenfor Faget ved at studere forskellige Haandbøger herom, som han fik overladt af Bogtrykker Holger Meyer, ligesom Faktor Dahl hos Gyldendal har givet ham Vejledning af saavel teoretisk som praktisk Art.

Indklagede har under Sagen gjort opmærksom paa, at ogsaa han har tilbudt Lærlingen Bistand imellem de to Svendeprøver og har stillet sit Værksted til Disposition hertil, men at Lærlingen ikke har modtaget dette Tilbud.

Lærlingen har oplyst, at han i Tiden fra 1. Juli til 7. August 1931 fik udbetalt Svendeløn hos sin Læremester, men at han denne Dag blev afskediget. Han har derefter i 90 Dage oppebaaret Understøttelse af Fagforeningen med 3 Kr. om Dagen. Siden da har Lærlingen intet tjent og ingen Understøttelse oppebaaret fra Fagforeningen, hvorimod der af Hjælpekassen er udbetalt ham i dette Tidsrum ca. 100 Kr.

Voldgiftsretten afsagde herefter saalydende

KENDELSE:

Af det under Sagen oplyste maa det anses for godtgjort, at Læremesten ikke har udvist tilbørlig Omhu for Lærlingens Uddannelse, og at dette er Grunden til, at Lærlingen ikke bestod Læreprøven i Efteraaret 1931. I Medfør af Bestemmelsen i Lærlingelovens § 11, 4. Stk. fastsætter Voldgiftsretten herved den Lærlingen tilkommende Erstatning til 1000 Kr., idet man ved Erstatningens Beregning bl. a. har taget Hensyn til det fra Afskedigelsen til den første Svendeprøves Kassation forløbne Tidsrum og til de Understøttelser fra det Offentlige og Organisationen, som Klageren har oppebaaret siden Læretidens Udløb, samt til den indenfor Faget herskende Beskæftigelsesgrad.

Læremesteren vil herefter have at udrede ovennævnte Beløb 1000 Kr. til Lærlingen eller dennes Værge inden 15 Dage fra Dato.

# BOGTRYKKERKUNSTENS 450-AARIGE JUBILÆUM I DANMARK

*Odense Bogtryk i Tiden 1482—1932.*

II.

(Sluttet.)

I det følgende skal jeg søge at give en meget sammentrængt Skildring af Odense Bogtrykkerhistorie, *efter* at Johan Snell havde forladt Byen efter vel forrettet Hverv og til Tiden et Stykke ind i det 19. Aarhundrede. Og det er en sjælden rig og interessant, kulturel, haandværksmæssig

Et Bogtrykkeri i det 16. Aarhundrede.
Træsnit af Jobst Amman 1568.

og aandelig Historie, der her kan oprulles; stærkere end i nogen anden dansk Provinsby, i det mindste indtil det 20. Aarhundrede. Men først dog en Oplysning fra en meget fjern Tid vedrørende Aandslivet i Odense. I Benedictiner-Klosteret i Odense skrev en — vistnok dansk — Munk det første i Danmark paa Latin skrevne historiske Skrift: *Passio S:ti Canuto* (Sct. Knuds Død), og her var det den fra England indvandrede *Ælnoth*, Præst ved Sct. Albani Kirke, skrev det andet i Danmark skrevne latinske historiske Arbejde: *Historia ortus, vitae et passionis S:ti Canuto* (Beretning om Sct. Knuds Fødsel, Liv og Død), der var tilegnet Kong *Niels*[1]).

Tiden efter Snell og frem imod vor egen Tid viser da ogsaa en fortsat Fremgang og Stigning i det aandelige Liv baade i og udenfor grafiske Fagkredse. Allerede i 1483 henvendte Kirkeherrerne i Odense sig paany til Lübeck for at faa trykt et *Missale Othinense*. Dette tryktes hos den kunstfærdige *Lucas Brandis*, der økonomisk — i ethvert Fald en Tid — synes at have haft mere Magt over Tingene, end Johan Snell havde. Brandis var ogsaa Snell overlegen som Fagmand. Snell synes alle Dage at have været en fattig Mand, der f. Eks. kun raadede over de Skrifter og den Skriftmængde, han havde Raad til at købe af Brandis, som ikke alene støbte sine egne Skrifter, men ogsaa solgte til andre Bogtrykkere.

Forbindelsen med Lübeck opretholdtes gennem Tiderne, og ved flere Lejligheder træffer man Navnet Lübeck i Odense Bog- og Kunsthistorie, — dette viser, at det ikke alene var Krig og Krigskarle, der eksporteredes fra den berømte 1000-arige Hansestad, men ogsaa Kulturgoder af høj og blivende Værdi, og dog var der — fra Bogtrykkernes Side — ingen anden dansk By, hvor man indtil for næsten 100 Aar siden tog Initiativet til en Protest imod den Fortyskning, af Stil og Aandsretning og haandværksmæssige Skikke og Brug, som indtil da var raadende i det ganske Land, end netop Odense[1]). Navnet *Brandis* (fra Lübeck) spiller forøvrigt en større Rolle i Datidens danske Bogtrykkerhistorie.

Efter Odense var *Slesvig* den næste By i Danmark, der fik et Bogtrykkeri, nemlig *Stephan Arndes*, der i 1486 trykte 3 latinske Bøger der. Som tredie By kommer *København*, hvor *Gotfred af Ghemen* begyndte at trykke omkring Aaret 1489 og fortsatte til ca. 1510. Denne Bogtrykker blev altsaa den første i egentlig Mening bosiddende Bogtrykker. Han trykte flere Bøger i det danske Sprog; den første var: *Den danske Rimkrønike* (1495). Siden fulgte flere Byer efter, men jeg nævner (for Pladsens Skyld) kun *Poul Ræff*, der var den første Bogtrykker af dansk Fødsel (fra 1513—1519 trykte han i København, 1522 i Nyborg) og *Hans Vingaard* (Viborg 1528—1531 og København 1532—ca. 1550). I Viborg trykte han bl. a. den 2. Maj 1529: *Hans Tausen: Svar til Bispen af Odense's Sendebrev.*

Men det var kun enkelte Byer, der fik Bogtrykkeri; deres Eksistens var ofte kortvarige, og det blev efter nogle Aars Forløb vanskeligere og vanskeligere at faa Bogtrykkeri i Provinsen, dels fordi at København selvfølgelig med Regering og Universitet havde bedre Betingelser, end Provinsen kunde byde, dels fordi Censuren havde sit Sæde i København, og det var en vanskelig Historie i de Tider at sende Manuskripter derover og faa dem tilbage. Og glemmes maa det ikke, at hver enkelt Bogtrykkeri skulde have kgl. Privilegium, og dette System førtes snart videre til, at der for vist Aaremaal blev Privilegium for hver enkelt Bog. Ogsaa i Udlandet tryktes der flere Bøger for danske Forfattere, f. Eks. i Lübeck, Rostock, Magdeburg, Leipzig, Wittenberg, Antwerpen og Paris. 1562 blev Indførsel af i Udlandet trykte danske Bøger forbudt; men Forbudet overholdtes vistnok kun delvis. For at forebygge Kætteri etc. udtalte *Frederik II* senere, at da der var Bogtrykkere nok i København, »ville Vi, at herefter aldeles ingen danske Bøger skulde sælges nogensteds udi vort Rige Danmark, uden de ere prentede udi vor Stad Kiøbenhavn og af de Høylærde ved Universitetet oversete«. Dette var et kategorisk Forbud imod Bogtrykkerier i Provinsen. Det var nemlig saa godt som intet andet end Bøger, der paa den Tid blev trykt. 1576 udgik et nyt kgl. Brev, der stadfæstede og yderligere indskærpede Censuren.

Under saadanne Forhold var det selvfølgelig først vanskeligt, senere nærmest umuligt at oprette Bogtrykkerier i Provinsen. Hertil krævedes sikkert særlig gode Forbindelser med de højere Magter. Skønt Fyn og Odense havde adskillige Forfattere, gjordes der dog næppe Forsøg paa at faa Bogtrykkeri i Odense i omtrent 200 Aar. Bøgerne tryktes i København og i Udlandet. Da det er en særlig kendt Odenseborger, det drejer sig om, skal her som et Eksempel paa hine Tiders Støtte til Aandslivet nævnes, at *Oluf Bager* i Odense (Rigmand, Møntmester og Kongens Ven og kendt som en af sin Tids mægtigste Borgere), lod et Værk oversætte fra Tysk og trykke hos Bogtrykker *Laurents Benedict*. Værkets Titel var lang, men jeg nøjes med de første Ord: »Egteskabs Ordens Speyl og Regel etc.«. København 1601, 366 Sider (8⁰). Bogen dedicerede til Oluf Bagers Søn og Svigerdatter »Erlige, Vise oc Velacte Mand, Claus Bagere, Borgermester i Kiøge, oc hans kiære Hustru, Erlige oc Gudfrygtige Quinde Bodel Pedersdaatter, mine tilforladendes gode Venner«. Det var Bogtrykkeren, der dedicerede Værket.

III.

Men vi kan ikke opholde os videre ved alle disse interessante Kendsgerninger. I Stedet tager vi et Spring paa 200 Aar frem i Tiden, — nøjagtigt 200 Aar efter, at Snell havde trykt sine to Bøger i Odense, fik Byen, trods alle Vanskeligheder, men vel nok nærmest paa Grund af Ansøgerens Kvalifikationer, et Bogtrykkeriprivilegium. Den 28. Jan. 1682 — altsaa i Aar for 250 Aar siden — fik Odense-Bispen, den berømte Salmedigter *Thomas Kingo* kgl. Bevilling paa Oprettelsen af et Bogtrykkeri i Odense. Bevillingen blev ikke givet for noget bestemt Arbejde; der maatte udføres Bogtrykker- og Bogbinderarbejde; Bevillingshaveren skulde nøje rette sig efter Censurforordningen af 6. Maj 1667, og den af Kingo antagne Bogtrykker og Bogbinder »maa oc skal under dend Geistlig *Jurisdiction* i fornte Vor Kiøbstad Othense høre oc svare oc lige frihed udi Skat oc anden Tynge med de geistlige, som der i Byen boer, nyde oc have«, saaledes hed det i Bevillingen.

Thomas Kingo var født i Slangerup den 15. Decbr. 1634; fik teologisk Attestats 8. April 1658. I 1661 blev han personel Kapellan i Kirkehelsinge, 24. August blev han Sognepræst i sin Fødeby og senere Viceprovst i Herredet. Kingo var en stor Beundrer af Griffenfeldt og skrev Digte til hans Ære. Under sit 8-aarige Ophold som Præst i sin Fødeby grundlagde han sit Ry som Digter. Han skrev en stor Del verdslige Digterværker, men det blev dog særlig ved sine aandelige Sange, at han blev bekendt; ikke alene i den Tid, men gennem hele sit Liv fortsatte han sin digteriske Virksomhed (Aandeligt Siungekoor og Salmebogen m. m.). Man tillægger ogsaa Kingo Forfatterskabet til de i Verdenslitteraturen saa godt som enestaaende dejlige Vægtervers[1]). Den 22. April 1677 indviedes Kingo

Danmarks
Og
Norges Kirkers
Forordnede
Psalme-Bog
Vinter-Parten.
Efter sær Kongel. Befalning/ af
Salig D. Mort. Luthers/ saa og andre Gudfrygtige Lærde Mænds Sange og gamle Kirke-Psalmer sammendragen/ og med en stoor Deel til Høytiderne/ Søndagene og Festen igiennem
forbedret
af
Thomas Kingo/ A.
Biskop udi Fyen.

Titel til Thomas Kingos Salmebog.
Odense 1689. Efter Originalen.

til Biskop, og den 8. Maj s. A. tiltraadte Thomas Kingo sit Embede som Biskop i Odense. Medens han opholdt sig i Slangerup, og førend han fik sit Bogtrykkeri i Odense, fik han trykt i København, deriblandt ogsaa hans »Aandelige Siungekoor«, som jeg forud har omtalt her i Bladet i Anledning af den storslaaede 20. Udgave[2]). Pladsen tillader ikke at komme videre ind paa

[1]) *Passio Saneti Canuti* blev forfattet Aar 1095, da Kong Knuds Ben blev skrinlagt i Odense, og *Ælnoths* Værk mener at være skrevet ca. Aar 1120. Kong *Niels* var Konge i Danmark i Aarene 1104—34. Til en Jævnførelse nævnes, at *Saxo Grammaticus* (d. v. s. den sproglærde) menes at være født paa Sjælland i sidste Halvdel (1150—60) af det 12. Aarhundrede. Historikeren *Axel Olrik* mener, at Saxos Værk »Danmarks Riges Krønike« ikke er paabegyndt før efter 1190 (i Sorø).

[1]) Se: *L. Chr. Nielsen: Tysk Stil og Aand i den danske Bogtrykkerkunst* (Gutenberg-Festschrift, Mainz 1925.)

[1]) Se bl. a. det prægtige Værk: *De danske Vægtervers.* Tekst af *Kai Frits Møller*, Musik af *Knud Jeppesen* og Tegninger af *Einar Utzon Frank* (Det Berlingske Bogtrykkeri Aktieselskabs Nytaarsbog 1932, København).

[2]) Se: *L. Chr. Nielsen: Thomas Kingos Aandelige Siungekoor* (Typ.-Tid. Nr. 46, 1931, København).

Kingos digteriske Virksomhed, men det maa dog siges, at ingen dansk Digter fra den ældre Tid opnaaede en saadan Sukces som Kingo, ikke alene i Danmark, men ogsaa i Norge, ja selv paa Island blev hans »Siungekoor« trykt i det islandske Sprog[1]). Ogsaa efter at Kingo selv fik Bogtrykkeri i Odense, fik han trykt noget i København.

Bogtrykker-Bevillingen udfærdigedes altsaa den 28. Januar 1682, men først i Aaret 1686 blev den første (kendte) Bog trykt i Bispens Bogtrykkeri. Bestemt kender man ikke Aarsagen til, at der hengik 4 Aar mellem Bevillingens Givelse og Trykkeriets begyndende Virksomhed, men dette er ikke noget enestaaende Tilfælde af lang Tid imellem de to Datoer. Saaledes kan det anføres, at Bogtrykker *Andreas Hansen Møller* 1733 fik Privilegium paa at være Ene-Bogtrykker i Nørre-Jylland, men Bogtrykkeriet kom først i Virksomhed i Viborg 1736. Aarsagen for Kingos Vedkommende kan vel nok i nogen Grad henlægges til, at han dels skulde have antaget en god Bogtrykker og dels skulde have Materiale til Trykkeriet. Det sidste blev indforskrevet fra Lübeck. Bogtrykkeren var formodentlig fra Lund, hvor man véd, at han i 1676 havde trykt for Biskop *Winstrup*. Bogtrykker *Jørgen Skrøders* (Schrøder) Navn findes paa flere akademiske Tryksager i Lund i Aarene 1672—76. Desuden skal han have trykt nogle Smædeskrifter imod Svenskerne (under Krigsuroligheder-ne), hvorfor han sattes i Fængsel paa Malmöhus. Det var en dygtig Bogtrykker, Kingo erhvervede sig i Jørgen Skrøder. Men dette var jo ogsaa nødvendigt, da Kingo selvfølgelig ikke selv var Fagmand[2]). Hvor mange Arbejdere, der ialt har været beskæftigede, er vanskeligt at sige, men foruden Skrøder har der sikkert været 2 Typografer og 1 à 2 Mand i Bogbinderiet, samt 1 Presse og 1 Mand for Kobbertrykket, af hvilket der udførtes ikke saa lidt.

Den første Bog, der vides udgaaet fra Kingos Bogtrykkeri, er en Ligprædiken over Dr., Assessor Christoffer Baltzlew til Fraugdegaards Hustru, »Dend Velædle, og Dydefulde, nu hos Gud Salige Matrone Karen Thomas-Daatter Risbrich«. Den var trykt i 4⁰ og sat med Cicero-Skrift. Trykkerstedet lød: »Tryckt i Odense aff Jørgen Skrøder«. Samme Aar udkom 5. Udgave af *Thomas Kingos Aandelige Siungekoors*. Første Part. Trykkersted: »Ottense / Trykt udi Hans Mayst. priviligerede Tryk/keri Sammesteds / Af Jørgen Skrøder, og findes hos hannem tilkiøbs«. De første 4 Udgaver var trykte i København af forskellige Bogtrykkere. Ogsaa 5. Udgave af sammme Bogs anden Part tryktes 1686 i Kingos Trykkeri i Odense. De forudgaaende 4 Udgaver var trykt i København.

Efter disse fulgte Bog efter Bog, mest religiøse, men ogsaa af verdsligt Indhold, f. Eks. *Michel Nielsøn Rudes Regne-Bog* (1688). 1687 kommer to Bøger og detsamme i 1688. Den anden af disse var af Magister *Elias Naur* i

Initial fra Vitus Bering's Bog.
Odense 1698. Efter Originalen.

Odense og havde Titlen: *Aand-riige Siunge-Choer, kaldet Zions Sange i Verdens Babylon«*. Foruden et lille Værk uden Aarstal (det findes i Fyns Bispe-Arkiv og er Bryllupsvers, forfattede af *Leek)* udførtes der i 1689 4 Bøger, hvoraf den ene var 1. Halvdel af Salmebogen, som blev den Bog, der gjorde Kingos Navn kendt i de videste Kredse, men som tillige blev hans Smertensbarn. Skønt Salmebogen var samlet og udarbejdet (dens Titel var »*Danmarks og Norges Kirkers Forordnede Psalmebog. Vinter-Parten)* efter kgl. Befaling af Thomas Kingo, lykkedes det dog Kingos Modstandere ved Hoffet, muligvis eller sandsynligvis ved Hjælp af Intriger, at faa omstemt Kongen til at tilbagekalde Forordningen (ved Reskript til Kingo af 22. Februar 1690). 6 Aar havde det taget for Kingo at udarbejde den Salmebog — og nu var næsten alt, ikke alene Arbejdet, men ogsaa de store Udgifter til Papir og Trykning spildte. Nu fulgte en Tid, der næppe var behagelig for Kingo, som, det var tydeligt nok, var faldet i dyb Unaade hos Kongen. Salmebogen *var* censureret.. *Søren Jonæssøn* udarbejdede nu en ny Salmebog, der ikke optog en eneste af Kingos Salmer. Ogsaa denne kasseredes i 1695. Efter en Supplik af Kingo til Kongen nedsattes der en Kommission den 17. Marts 1696, og denne skulde være færdig til Paasken 1697. Resultatet blev, at Kingo fik sin Salmebog ud med nogle omtrykte Blade.

Jørgen Skrøder skal have trykt for Kingo til 1690, oplyser Biskop *Engelstoft* i sin prægtige Bog om Odense. I 1690 afløses Jørgen Skrøder af en ny Leder af Kingos Bogtrykkeri, nemlig *Christian Skrøder*, maaske en Broder til førstnævnte. De første Tryk fra ham var ikke saa gode, som de kunde have været, men han udviklede sig hurtigt til at blive en dygtig Bogtrykker. 1690 synes der kun at være trykt et enkelt Værk (findes i Karen Brahes Bibliotek i Odense), og dette er det daarligst trykte Arbejde, der udgik fra Kingos Bogtrykkeri. 1691 udkom en Bog, 1692 ingen. Der arbejdedes flittigt paa større Værker. Der kan ogsaa være udført et enkelt mindre Værk, der er ukendt for mig og andre. I 1693 udkom 4 Bøger. 1694 udkom et Værk, der første Gang tryktes 1689 og nu udkom i anden Udgave. Her er ikke Plads at omtale alle Værker, der tryktes i Kingos Bogtrykkeri.

1695—97 synes Virksomheden ikke at have udsendt noget Værk, men dette var kun Stilheden før Stormen, — der arbejdedes med fuld Kraft paa store Værker. Der forberedtes Bøger, der til alle Tider vil staa som Pragtværker for sin Tid. I 1698 udkom nemlig det store Pragtværk: *Viti Beringii: Florus Danicus. Otthiniæ. Impressus a Christiano Schrødero.* Det var en Foliant paa 688 Sider, forsynede med Vignetter, Finale og en Mængde nydelige Initialer, udførte i fint Kobbertryk. Der kunde skrives en lang Artikel kun om dette ene Værk.

1699 udkommer 2 store Værker, hvoraf det ene — »Gradualen« — er et Pragtværk. Der var ganske vist tidligere i Danmark (i København og Aarhus) udført Nodetryk, bl. a. Udgaverne af den fynske Biskop *Niels Jespersøns* »Graduale«, men disse Nodetryk staar alle tilbage for det, der nu udførtes i Kingos Bogtrykkeri, og hvortil Node-Typerne var indforskrevne fra Lübeck. Paa Grund af, at den førnævnte »Graduale« ikke havde Noderne til de nye Salmer i Kingos Salmebog, forordnedes Kingo til at lade trykke en helt ny Graduale. Denne udkom 1699: *En Ny Almindelig Kirke-Salmebog, Under behørige Noder og Melodier* .... Af Thomas Kingo D. Biskop udi Fyens Stift. Odense. Trykt i Hans Kongl. Majestæts privilegerede Trykkeri af Christian Skrøder, Anno M. DC. XCIX. Det er et fint Tryk, der er præsteret i denne Graduale, men det overgaar dog ikke »Florus Danicus«. Selv om det første danske Nodetryk ikke er udført paa Fyn, skyldes det dog den fynske Biskop Niels Jespersøn, og ingen havde i Danmark forud udført saa smukt et Nodeværk som det, der udførtes i Kingos Bogtrykkeri i Odense. »Gradualen« er paa 300 Foliosider foruden Titel, Dedikation og Register. Titelen trykt i Rødt og Sort. Papiret til »Gradualen« kom fra Flensborg; paa en Gang kom saaledes 400 Ris. 1699 udkom endelig »den forordnede nye Salmebog«. Over 500 Sider i smal Duodez. I samme Bind og med Tilslutning til denne og i samme gode

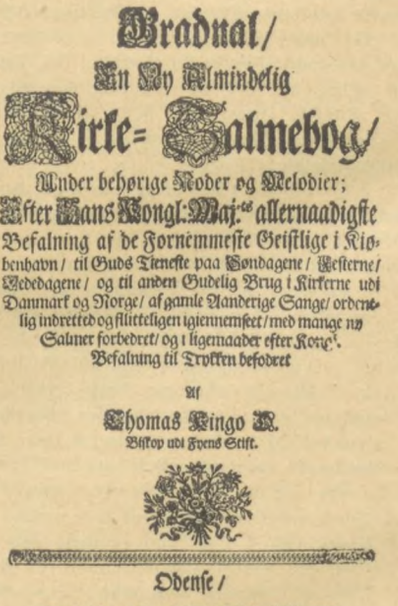

Gradual/
En Ny Almindelig
Kirke= Salmebog/
Under behørige Noder og Melodier;
Efter Hans Kongl: Maj.ts allernaadigste
Befalning af de Fornemmeste Geistlige i Kiøbenhavn / til Guds Tieneste paa Søndagene / Festerne / Bededagene / og til anden Gudelig Brug i Kirkerne udi Danmark og Norge / af gamle Aanderige Sange / ordentlig indretted og flittelig igiennemseet / med mange ny Salmer forbedret / og i ligemaader efter Korig.
Befalning til Trykken befoderet
Af
Thomas Kingo D.
Biskop udi Fyens Stift.
Odense /
Trykt i Hans Kongl. Majestæts privilegerede Trykkerie af Christian Skrøder /
ANNO M. DC. XCIX.

Titel til Kingos Gradual.
Odense 1699. Efter Originalen.

Udstyrelse findes to religiøse Skrifter, det ene paa 192 og det andet paa 84 Sider. Begge trykte Aar 1700. Trykningen af Salmebogen var paabegyndt allerede i Sommeren 1697. Paa sin første (kasserede) Salmebog led Kingo et stort Tab; han lod trykke en ny Titel og lod den gratis uddele til fattige Børn omkring i Købstæderne.

[1]) Se: *L. Chr. Nielsen: Ældre Tiders Bogkunst paa Island.* I—IV. (»Nordisk Boktryckarekonst«, Stockholm 1930—31). Art. IV: »*Morgun Psalmar* og Knolld Psalma« etc. af heim Edla og Vel Eruverduga Herra *Thomas Kingo*. Oversatte til Islandsk af *S. Stephan Olafssine*. Trykt paa Skálholt 1686.

[2]) I Anledning af Københavns Bogtrykkerforenings Jubilæum 10. Marts 1928 indeholdt »Berlingske Tidende« den 9. Marts et Interview med dette Trykkeris tidligere Faktor *Emil Selmar*, hvori denne gav nogle højst besynderlige og delvis meget urigtige Oplysninger om bl. a. Kingos Bogtrykkeri. At gennemgaa det hele er her ikke Plads til, men en enkelt Udtalelse maa dog korrigeres, nemlig denne: »Gennem lange Tider var Odense den eneste By i Danmark, hvor der fandtes Bogtrykkere og paa et senere Tidspunkt (nemlig i 1673) oprettede Thomas Kingo, der var bleven Biskop over Fyens Stift, et lille Bogtrykkeri, *som han selv arbejdede med i, og i hvilket han trykte sine egne Værker*. Det første, som udkom hos ham, var hans »Aandelige Sjungekors første Part«, der indeholdt 14 Morgen- og Aftensange og Davids syv Bodssalmer. Senere trykte han »Morgen og Aftensuk« I 1681 udkom »Anden Part af Aandelige Sjungekor«, og i 1683 blev det overdraget ham at samle og udgive en ny Salmebog. Denne blev første Udgave af det Værk, som lige op til vore Dage er kendt som »Kingos Salmebog« og hvortil han selv havde leveret 85 Salmer«.

Jeg har understreget Paastanden om, at Kingo *selv* satte og trykte. Kingo havde sikkert nok at gøre med sit Bispe-Embede, som han efter alt at dømme passede mønsterværdigt, med sin Digtervirksomhed, med Visitatsrejser og social Forsorg o. m. a., — men Typograf var han ikke. Jeg har heller ingen andre Steder set denne Paastand fremsat. Men iøvrigt vrimler jo hele Citatet af Urigtigheder, som Læserne selv kan kontrollere ved mine her i Artiklen anførte Data. Jeg skal kun tilføje, at Citatet ikke er dementeret fra Selmars Side. Men er det hele alligevel ikke noget, som en »stærkt interesseret« Journalist med en livlig Fantasi har lavet?

Til den kingoske Salme-Literatur hører ogsaa et lille Skrift: *Bøn* etc. 1700, 6 Blade. Uden Trykkersted. Men Karen Brahe har egenhændigt skrevet bag i Skriftet: »Denne Bøn gort af D. Tommis Kingo, Bisp udi Fyen«. Findes kun i et Eksemplar (i Karen Brahes Bibliotek i Odense).

Og her slutter jeg med Kingos Bogtrykkeri, der staar saa smukt ikke alene i Odense, men i Danmarks Bogtrykkerihistorie. Man kan maaske sige, at det var Kingos stærke Aand, hans stærke Krav til Skønhed i Modersmaalet, i Kunst og vel ikke mindst i Musik — Melodierne til hans Salmer hentede han for en Del fra Folkeviserne eller komponerede dem selv, — alt, hvad der var stort og skønt, beundrede han, og han overførte sine Krav og sin Beundring til de Bøger, der udgik fra hans Bogtrykkeri, saa langt han kunde og personlig havde med Sagen at gøre.

Efter datidige danske Forhold — ogsaa i Hovedstaden — har Kingos Trykkeri ikke været lille, snarere maa det, efter den Mængde store Arbejder, der udgik fra det, betegnes som stort. Ogsaa Kobbertryk udførtes — mange dejlige Kobberstik. Trykkeriet kan med Sikkerhed siges at have være i Bispegaarden.

Biskop Thomas Kingo døde Søndag Morgen Kl. 8 den 14. Oktober 1703. Han ligger begravet i Fraugde Kirke tæt ved Odense.

Biskop Kingos Enke fortsatte Bogtrykkeriet. Det eneste Værk herfra, jeg nævner, er *Bartholomeo Deichmanns* Ligtale over Kingo (203 Foliosider).

Fra 1704 lededes Trykkeriet af *Claus Madsen Brandt*. Men nu var det uden Betydning, og det blev solgt i 1706, men til hvem og hvorhen (København?) vides ikke. C. M. Brandt synes 1710 at have ledet »Sl. Bokkenhoffers Enkes« Bogtrykkeri i København.

IV.

Efter at Kingos Trykkeri var solgt, var Odense atter en Tid uden Bogtrykkeri, nemlig til Aaret 1729, da *Johan Christopher Brandt* fik Privilegium paa at indrette et Bogtrykkeri her. Nogen særlig stor Nytte eller Ære for Byen var det næppe, at han flyttede hertil fra København, hvor han tidligere havde haft et Bogtrykkeri, som imidlertid brændte under den store Ildebrand 20.—22. Oktober 1728. I København var han særlig bekendt for Trykningen af mere eller mindre utugtige Viser, der, som *Holberg* skrev, blev sunget »i begge Paradiser« (to Utugtshuse). Naar Brandt begyndte, véd man ikke. Det første kendte Tryk fra ham stammer fra 1731. Hans væsentligste Tryk var vistnok Viser o. lign., alt i 8⁰. I dansk-sproglig Henseende var det en bedrøvelig Afløser, Kingo fik som Bogtrykker. Medens Kingo var en ivrig Forkæmper for det danske Sprog, kunde Brandt ikke skrive dette blot nogenlunde ordentligt, hvad der jo var en Følge af, at han stammede fra Hamburg og som Voksen kom til Danmark. Det var da ogsaa noget værre Makulatur, han trykte; kun enkelte af hans Tryk ser nogenlunde ud, deriblandt de to Æredigte for Karen Brahe (1734).

Naar Joh. Chr. Brandt alligevel indtager en Plads, der bør nævnes, saa er det fordi, han — uden Privilegium — begyndte at udgive *den første danske Provins-Avis, Aar 1735*. Der var ikke noget særligt smukt eller godt ved Avisen, men det *var* dog en Idé — der i sig rummede et hidtil utænkt Fremskridt —, i det mindste i gode Hænder. Det var et lille Blad i Oktav-Format, daarligt trykt, undertiden næsten ulæseligt, — men den var dog Begyndelsen til hele den nu saa stolte Provinspresse i Danmark. Og denne — og maaske ikke mindst Odense-Pressen (5 store Dagblade) kan vel med *H. C. Andersen* i Eventyret om »Den grimme Ælling« sige: »Det gør ikke noget at være født i Andegaarden, naar man kun har ligget i et Svaneæg!« Og Nutidspressen kan juble ligesaa hjerteligt som Svanen: »Saa megen Lykke drømte jeg ikke om, da jeg kun var den grimme Ælling!« — for snart 200 Aar siden.

Hvad Dag det første Nr. udkom af »*Ugentlig Provincial Notifications Liste*« vides ikke, da det ikke er dateret. Nr. 8 er dateret den 30. April. Bladet var 4 Sider (2 Nr. er der bevaret paa hver 8 Sider), og der er kun bevaret enkelte Numre. Endnu i 1741 udkom Bladet. *Joh. Chr. Brandt* maa være død i Tiden 1741—43.

Hans Enke fortsatte Virksomheden ved Hjælp af Sønnen. Men denne maatte, for at faa Privilegiet overført paa sig, rejse til København og gaa i Lære i to Aar hos Bogtrykker *Ove Lynow*. Han havde ganske vist lært Faget i Faderens Bogtrykkeri, men Myndighederne vilde ikke godkende ham, før han havde gjort Svendestykke (postuleret) i København. Dette skete, og *Peder Vilhelm Brandt* overtog Bogtrykkeriet. Han var noget bedre Bogtrykker end Faderen. Han udgav bl. a. Odense (og Provinsens) 2den Avis, nemlig »*Den moralske Landløbere*«, der dog nu kun har Kuriositetens Interesse, skønt den var baade bedre trykt og redigeret end Faderens Avis. P. V. Brandt trykte nogle Bøger, der, uden at være ligefrem daarlige, dog ikke kan siges at være særlig godt trykte. Han synes dog en Tid — i Begyndelsen — at have indtaget en agtet Stilling i Odense, hvor han f. Eks. havde 2 Professorfruer til at staa Faddere ved Daaben af en Søn i 1747. Desuden fik hans Trykkeri nye Skrifter, og han forsøgte sig som Forlægger og Trykker af videnskabelige Arbejder, — alt dog med ikke afgjort Held. Den 20. Januar 1778 blev han begravet i Frue Kirke i Odense.

V.

Bogtrykkerkunsten har i Odense flere Mærkedage, der har Betydning ogsaa udenfor Byens Grænser, ja, som har haft Betydning for i det mindste Danmarks Provinser. En af disse er, at der den 8. Februar 1771 blev givet kgl. Bevilling til et andet Bogtrykkeri i Odense, saaledes at dette nu fik to Bogtrykkerier samtidigt. Grunden hertil var dog sikkert den, at de lokale Myndigheder fandt, at Brandt ikke passede sit Bogtrykkeri, som han skulde. Men det kan rigtignok med Sandhed ogsaa siges, at dette andet Privilegium vidnede om, at Over-Myndighederne i København begyndte at forstaa(?), at København ikke var hele Danmark, men at der ogsaa kunde være noget berettiget i, at der var Bogtrykkerier i Provinsen. Og disse voksede efterhaanden langsomt frem i stadig større Antal, men — bevares! — med kgl. Privilegium til Midten af forrige Aarhundrede, da dette fjernedes for Købstædernes Vedkommende.

Odense fik altsaa i 1771 sit andet Bogtrykkeri. Det var *Christian Gormsen Biering*, der fik Tilladelse til at oprette et Adressekontor og Bogtrykkeri. Biering var en flittig Skribent med gode Ideer. Ved sin Ankomst til Odense indrettede han straks det »privilegerede Adresse- Contoir«, og den 3. Januar 1772 begyndte han at udgive »Odense Adresse-Contoirs Efterretninger« i Oktavformat. Dette Blad, paa hvis Historie jeg her ikke kan komme nærmere ind saa lidt som paa de andre Aviser og Trykkerier, der tilhører den nyere Tid, er stadig vokset og er i Dag den store Avis i Nutids-Udstyrelse, trykt i Rotationspresse, sat paa Linje-Støbemaskiner og hedder nu siden mange Aar »Fyens Stiftstidende«, der trykkes i det udmærkede Fyens Stiftsbogtrykkeri med egen Reproduktions-Anstalt. Trods sin ærværdige Alder af 160 Aar er Avisen dog ikke gammeldags i sin Udstyrelse, — alt er fulgt med Tiden.

Paa et latinsk Skoleprogram (af *Povel Holm*) for Gymnasiet er Trykkerstedet i 1775 udsat saaledes: *Othenis impressum in Typographeo Regio Otheniensi privilegiario Tabularii instructionis, vulgo Adresse-Contoir.*

Biering døde den 28. Decbr. 1776, og hans Enke fortsatte Virksomheden, indtil hun i Begyndelsen af 1779 overdrog Virksomheden til Professor *Peter von Westen*. Ogsaa denne Ejer var en dygtig Mand, der udgav en Del gode Værker. Der tryktes og udgaves en Del, ligesom Avisen udviklede sig. Alt var godt trykt. Den 9. Maj 1783 overtog *Frideric Seidelin* Forretningen, og 1791 overdrog han den til *Lauritz Nicolai Faber*. Ved Nytaarstid 1797 overtoges Avis og Trykkeri af *Søren Hempel*, under hvis aandsfriske og dygtige Ledelse saavel Avis som Bogtrykkeri gik fremad — og ind i det 19. Aarhundrede med stadig Fremgang. Søren Hempel var en meget dygtig Mand og Skribent. Jeg skal ikke her komme ind paa Søren Hempels Historie, kun skal jeg paapege, at han i Slutningen af det 18. Aarhundrede — altsaa straks efter sin Overtagelse af Bladet — havde en til Tider meget voldsom Diskussion, der bl. a. førtes med flere pamfletartede Skrifter, med sin Konkurrent i Odense, *Chr. Iversen*, der ikke blev ham Svar skyldig. Den 3. Jan. 1822 fejredes Trykkeriets og Bladets 50-aarige Jubilæum. Ved denne Lejlighed blev der sunget en Sang, hvori det bl. a. hed om Søren Hempel: »Som Borger, som Mand, som Fader, som Ven, vor Hempel sin Ligemand vist søger end«. Den 12. Januar 1844 døde Søren Hempel, 69 Aar gl. — og siden har en Række dygtige Mænd ført Virksomheden videre, helt op til vore Dage.

— — —

Og nu tager vi atter fat i Traaden, hvor vi slap den ved Brandts Død. Odense havde da 2 Bogtrykkerier, som begge ejedes af Enker (Bierings og Brandts), men medens Bierings var nyt og godt og havde faaet en god Kundekreds, saa var Brandts daarligt, baade med Hensyn til Materiale og Renomé. Fru Biering søgte at faa Fru Brandt til at ophøre med Virksomheden, da den sidste ikke havde Privilegium, som Fru Biering. Men selv om dette maaske kunde have ladet sig gøre, saa kom der dog nu en helt ny Mand frem, nemlig Boghandler *Christian Iversen* (født i København 6. Aug. 1748). Han blev i sin Ungdom sendt til Altona for at lære Boghandelen, og allerede 1764 blev han betroet at forestaa Farbroderens Filial i Lübeck, som fra 1771 blev drevet i Iversens eget Navn. Allerede 1772 delte han sin Virksomhed imellem Lübeck og Odense. Efter et ihærdigt Arbejde for at faa Ret til at købe Fru Brandts Trykkeri og faa den kgl. Bevilling overført paa sig, lykkedes dette ogsaa d. 31. Marts 1779, hvilken Dag Bevillingen er dateret. Nu blev der Liv i det Brandt'ske Trykkeri! Der kom nyt Materiale, en Kobbertrykspresse anskaffedes, der kom dygtige Typografer, der begyndte at udkomme Bøger og forskellige Tidsskrifter og, uden at spørge Myndighederne om Forlov, begyndte Iversen at udgive en Avis: »Fyns Stifts Journals Avise« (senere »Fyns Avis«). Senere fik han dog, som den første i Provinsen, kgl. Bevilling til at forsende Avisen med Posten (hidtil havde kun »Berlingske Tidende« haft denne Ret). »Fyens Avis« ophørte at udkomme 31. Marts 1868 (i de 88 Aar, den udkom, tryktes den i samme Bogtrykkeri).

Iversen oparbejdede en udmærket Forretning paa Boghandelens, Bogtrykkeriets og Bladenes Omraader. Han var en af Foregangsmændene for Bygningen af et Teater i Odense. Jeg har allerede kort omtalt hans Strider og Fejder med Søren Hempel. Men det var dog ikke alt dette, hvor godt det end kunde være, der i særlig Grad — ud over det lokale — har bragt Iversens Navn frem i første Række blandt Danmarks Bogtrykkere. Det var hans Strid med den københavnske Professor og dygtige Læge *J. C. Tode*, der, i Anledning af at Iversen havde skrevet en kraftig Protest i sit Blad imod det

Forhold, at vi kun havde den tyske Aand at øse af; vi burde ogsaa kende Udlandets og andre Kulturer, og Grunden hertil søger han, hvad der ikke var helt urigtigt, i Laugsvæsenets Skavanker; Iversen skrev bl. a. i kraftige Ord om det skadelige for Provinsens og Norges Typografer i det Forhold, at de først maatte ind til København og ofre et halvt Hundrede Rigsdaler til

Over
Herr Professor Todes
fordichede
upartiiske Tanker
om
Typographien i Danmark
af
Christian Iversen.
¿Num tibi quid furripui?
Odense, 1782.
Trykt i Christian Iversens Bogtrykkerie.

Titel med Chr. Iversens Firmamærke.
(Kobbertryk). Odense 1482. Efter Originalen.

Svir og Unytte til Postuleringen, før de regnedes som Svende. Heller ingen hollandsk, fransk eller engelsk Svend søgte til Danmark, skønt man dog kunde lære noget af disse o. s. v.

Imod dette var det, at Prof Tode tog til Orde og hævdede, at Postuleringen, Svendestykket, var noget udmærket noget, Københavns Politimester havde selv overværet en saadan Fest og fundet den helt god. Men nu kom der et Svar fra Chr. Iversen, som enhver kunde forstaa, det havde baade Næb og Kløer. Det kom i et mindre Skrift: »Over Herr Professor Todes saakaldede upartiiske Tanker om Typographien i Danmark«. Her er ikke Plads at komme videre ind paa denne for Nutidens Fagmænd saare interesssante Sag. Den viser med intensiv Klarhed, at der *var* noget galt, og at netop Iversen satte Fingeren paa det ømme Punkt: De københavnske Bogtrykkere og Typografer søgte i Forening at lægge Provinsen alle de Hindringer i Vejen, som de gennem Zunften kunde — og det var ikke lidt, i Særdeleshed naar man saa paa Sagen i Forbindelse med Censur, Privilegier o. a. fra Myndighedernes Side. Bl. a. idømte de enhver Typograf, der arbejdede hos Bogtrykkere i Provinsen (naar disse sidste ikke betalte ekstra til dem) Bøder paa indtil 70 Rdlr., naar de atter kom til København, alle Lærlinge fra Provinsen skulde »postulere« i København for at være »retskaffen« o. s. v. Chr. Iversen indgik med et Klageskrift til Kongen, og Resultatet blev, at Kongen gav ham Medhold og ophævede den tvungne Postulering etc.; dette Svar kom i »Kongelig Placat af 3die Januarii 1783«. Det var en fuldstændig Sejr for Chr. Iversen. Ja, jeg vilde jo gerne fortælle mere herom, men Pladsen er for lille denne Gang. Jeg vil derfor nøjes med at gengive en Udtalelse af Søren Hempel ved »Stiftstidendens« 50-aarige Jubilæumsfest. Søren Hempel udbragte en Skaal for Chr. Iversen med følgende Ord: »Min Kollega, Hr. Iversen! End som Olding nyde han mange Glæder i den ham altid saa kære Natur! og modtage den ærlige Forsikring: at iblandt flere hans literære Fortjenester paaskønnes ogsaa i Dag den, hvormed han fordum kæmpede saa sejrrigt for Provincial-Pressens Befrielse for alle fornedrende Tvangs- og Laugsbaand!«

Chr. Iversen døde den 1. Marts 1827, og Forretningen forsattes helt op i Nutiden af andre.

VI.

I korte Træk, men forhaabentlig dog tydelige, har jeg i det foregaaende søgt at skildre Bogtrykkerkunstens Udvikling i Odense. Det er ikke tilfældigt, at jeg afslutter med d'Hrr. Søren Hempel og Chr. Iversen — disse to typiske Repræsentanter for Initiativ, Aandfuldhed, Arbejdsomhed, Flid og Dygtighed, og som vel var hinanden jævnbyrdige. De danner begge to en naturlig Afslutning paa den ældre Tid og viser med største Klarhed dennes Brydning med en Tid, der var i Anmarsch, men ikke helt havde udfoldet sig. Begge døde ærede og agtede af deres Samtid, og for *alle* de døde kan vi vel sige: Ære være deres Minde!

— — —

Et Par Tal fra Fortid og Nutid kan dog maaske endnu interessere og fuldstændiggøre Billedet, som jeg her har søgt at tegne i korte Rids.

Ved kgl. Resolution af 29. Decbr. 1808 blev det forbudt at oprette flere Bogtrykkerier i København. Dette var i de allerede privilegerede Bogtrykkeriers Favør. Folkemængden og den literære Interesse havde ikke Brug for flere Trykkerier, var Motiveringen. I Aaret 1830 var der *udenfor* København (altsaa i Provinsen) kun 13 Bogtrykkerier, nemlig 1 i hver af Byerne Helsingør, Slagelse, Aalborg, Viborg, Aarhus, Thisted, Randers, Horsens, Vejle, Ribe, Rønne og 2 i Odense. Der var ligesaa mange Aviser. 1836 var der i København 26 Bogtrykkerier, 1840 det samme Antal (med omtrent 90 Presser, hvoraf 8 Hurtigpresser), 1840 var der *udenfor* København 16 Bogtrykkerier, nemlig 3 paa Sjælland, 2 paa Falster og Lolland, 2 paa Fyn (begge i Odense), 8 i Jylland og 1 i Rønne. Ved kgl. Resolution af 25. Maj 1849 blev Retten til at oprette Bogtrykkerier i de danske Købstæder frigivet, men paa Landet krævedes der ministeriel Tilladelse. Den 3. Januar 1851 kom der en ny Presselov.

Vender vi os imod Nutiden, og vil vi se, hvorledes Bogtrykfaget just nu staar talmæssigt, viser det sig, at der ialt findes ca. 40, snarere over end under, større og mindre Bogtrykkerier i Odense. Den 31. Decbr. 1931 var der i Odense Afdeling af Dansk Typograf-Forbund tilsammen 241 Medlemmer; lægger man hertil Principaler, Faktorer o. a., vil det sige, at der alene i Odense er ca. 300 Mennesker, der *direkte* arbejder ved Faget, hvortil endelig maa lægges de *indirekte* arbejdende: Skriftstøbere, Maskinarbejdere, Papirarbejdere, Boghandlere, Bladsælgere, Postvæsen etc. etc. Man forstaar da, hvilken Faktor i den hjemlige Industri Bogtrykket har udviklet sig til at være i vore Dage. Og hertil kommer yderligere, dog ikke mindre vigtigt, hele Aandslivet, som det paa saa mange Maader har udviklet sig: Redaktører, Journalister, Forfattere, Bogbindere, Biblioteker o. s. v.

Søren Hempel kæmpede djærvt for Trykkefrihed og Tankens Frihed i Skrift og Tale, Chr. Iversen gjorde det samme og slog desuden et djærvt Slag for Provinsens Ligestilling med København i haandværkmæssig Henseende. Biskop Thomas Kingo var en djærv Forkæmper for det danske Sprog, en af de, som kraftigst i sin Tid satte ind for Danskhed i Danmark, Chr. Iversen kæmpede paa sin Maade for at faa Fortyskningen i Aand og Stil bort fra Kunst og Haandværk, og Søren Hempels Pen skrev djærvt for Frihed i Danmark for Literatur, for Skønhed, Videnskab, Kunst. Og der var mange, som fulgte i deres Fodspor!

I dansk Aandsliv, i dansk Bogtryk har Odense altid staaet højt, i tidligere Tider som den absolute Foregangsby i Provinsen og i Nutiden som en af de bedste for faglig-grafisk Kunst. Alt dette kan enhver overbevise sig om ved den kommende 450-Aars Udstilling for Bogtrykkerkunstens Indførelse i Danmark og i Odense, der afholdes i Byens store »Klostersal« den 18., 19. og 20. September i Aar. Da en meget stor Del af forannævnte Værker (og andre) samt Tryk fra Nutiden vil være fremlagt der, vil enhver kunne gøre interessante Studier. Der vil derfor være god Grund for Fagmænd i andre Byer til, hvis der er nogen Mulighed derfor, at besøge Udstillingen.

Odense, Juli 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Det tysk-danske Lærlinge-Stævne.*

I sit Referat af Lærlinge-Stævnet i Roskilde i »Typ.-Tid.« omtalte Redaktøren, at ved Stævnet var der ca. 50 tyske Lærlinge fra Breslau tilstede.

Fra Lørdag Aften den 9. til Torsdag Morgen den 14. varede deres Ophold i Danmark, og fra Mandag Aften den 11. var de Københavns Lærlingeafdelings Gæster ved Indkvartering privat hos danske Kammerater samt Masseindkvartering i A. B. V.s Lokaler, Blegdamsvej.

Det tegnede ikke til godt Vejr Lørdag Eftermiddag den 9., graat og kedeligt var det danske Landskab, ikke et Billede som man kunde ønske at vise fremmede sit Land i, men det skulde gaa anderledes. Kl. 19,15 da Toget rullede ind fra Gedser med Tyskerne, smilede Solen, og fra Toget myldrede Tyskerne ud, og den tyske Ungdomshilsen »Freundschaft« smældede i Luften. Udenfor Banegaarden toges Opstilling og med Stormfanen i Spidsen, ledsaget af tyske Vandresange, foregik Marchturen til Roskilde-Arbejderhøjskole.

Det var Indledningen, den gav os danske et første Indtryk af tysk Lærlingeungdom, et Indtryk, som blev stærkere de følgende Dage.

Om Lørdagen var Tyskerne med i den danske Lærlingedemonstration og bidrog til dennes vellykkede Forløb ved deres Sange og Kampraab »Freiheit«.

Mandag holdt Forstander Gammelgaard Foredrag for dem, og de besaa Roskilde og Omegn samt Domkirken, om Aftenen kom de til København og blev indkvarteret.

Tirsdag Morgen besaa de »Berlingske Tidende«, og Frokosten blev spist paa Langelinie (dog ikke i Pavillonen). Om Eftermiddagen besaas Fagskolen for Boghaandværk, hvor Bogtrykker *Holger Meyer* paa Tysk holdt et interessant Foredrag for Lærlingene samt ledsagede dem rundt og foreviste Fagskolen. Med stor Interesse besaa de Skolen samt de Elevarbejder, som var fremlagt. De maatte erkende, at en lignende havde de ikke i Breslau, særlig den moderne Afdeling vakte Beundring. Derefter besaas Thorvaldsens Museum.

Onsdag sejlede Tyskerne til Klampenborg og besaa Dyrehaven samt gik i Vandet. Om Aftenen samledes de med de danske Logiværter til en Afskedsfest i »Folkets Hus« paa Enghavevej. Her talte *Sigvald Hellberg* samt Formanden for Provinsen Schlesien i Tyskland *Sporn*. Underholdningen under og efter det fælles Kaffebord besørgedes af tyske og danske Kammerater. Fællessangene, som blev sunget, var skrevet af *Max Hesselholdt*.

Torsdag Morgen var Besøget til Ende, og de tyske Kammerater rejste videre. Der var mange, som ønskede at tage Afsked med Tyskerne, Forældre, som havde været Logiværter, og Typograflærlinge i Arbejdstøj, som havde faaet en halv Times Frihed.

Smukt var Vejret ved Modtagelsen, ligesaa smukt ved Afrejsen. Der var i de forløbne Dage knyttet venskabelige Forbindelser mellem Ty-

skerne og deres Logiværter. Blomster og Dannebrogsflag prægede Afskeden, og da Skibet lettede og sejlede bort med de tyske Kammerater fra det smilende danske Land, opstod der Situationer, som forekommer, naar en god Ven rejser ud til det fremmede, uvis om et senere Gensyn.

— — —

Besøget er til Ende. Tyskerne er rejst. De gav os danske et Pust fra en Verden, som vi har et lidet Kendskab til — de fornyede den gamle Idé om Arbejderklassens internationale Sammenhørighed.

*Paul P. Petersen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 9. Juli ordinær Generalforsamling paa Hotel »Jylland«. — 11 Medlemmer var mødt.

Formanden, *M. Jensen*, bød velkommen. *P. Sørensen* valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes enstemmigt.

*Formanden* gav Beretning for det forløbne Kvartal og oplæste de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 1192,07, Lokalkassen Kr. 331,07. — Beretning og Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Man drøftede Forslagene til Delegeretmødet og *M. Jensen* og *P. Sørensen* valgtes til delegerede med *G. Birkemose* som Suppleant.

Typografernes selskabelige Forening bevilgedes 75 Kr. til en Fest, som agtes afholdt først i Oktober Maaned for at fejre Afdelingens 51-aarige Fødselsdag. Mødet hævedes. *Ejnar Hansen.*

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 15. Juli paa Centralhotellet. *Svend Friis* valgtes til Ordstyrer og *N. L. Mathiasen* til Sekretær.

Formanden, *H. Chr. Jensen*, aflagde en kort Beretning, under hvilken han oplyste, at det var Tanken før eller senere at arrangere en ny Udstilling af Bogtrykarbejder; denne Gang regnede man med at kunne udstille en Del udenlandske Tryksager. Efter en Del Forhandling, i hvilken alle tilstedeværende deltog, godkendtes Beretningen. Formanden fremlagde derefter de reviderede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 2582 Kr. 65 Øre, Lokalkassen med 509 Kr. og Hjælpekassens med 380 Kr. 04 Øre. Der bevilgedes 25 Kr. til en af Fællesorganisationen paatænkt Udflugt for alle arbejdsløse i Byen. — Det vedtoges enstemmigt, at Afdelingens Repræsentanter til Delegeretmødet ikke maatte anvende Sommerferien hertil. Efter at man havde gennemgaaet de udsendte Forslag, valgtes *Formanden* og *Simon Gullander* til Repræsentanter. — Endelig vedtoges det at arrangere en Udflugt for Afdelingens Medlemmer, hvorfor *Ordstyreren* sluttede af med Tak for den interessante Forhandling om Afdelingens og dermed Forbundets Anliggender. *j.*

SLAGELSE LOKALAFDELING

holdt ordinær Generalforsamling den 15. Juli, hvor *H. A. Hansen* dirigerede. Efter at Protokollen var oplæst aflagde *Formanden* en kort Beretning, af hvilken det bl. a. fremgik at der var ydet Lærlingeafdelingen et Tilskud paa 20 Kr. til Deltagelse i Lærlingestævnet paa Roskilde Højskole. Protokol og Beretning godkendtes.

Derefter forelagde *Kassereren* Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 3271,80. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 850,09 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 597,04. Godkendtes.

Forslagene til Delegeretmødet blev gennemgaaet og diskuteret. Til delegerede valgtes Formanden, *Chr. Nielsen* og Kassereren, *Peter Jensen*, med Næstformanden, *Poul Hansen*, som Suppleant.

Derefter holdtes Generalforsamling i Hjælpesygekassen, hvis Regnskab balancerede med Kr. 2416,84 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1901,34 —*n.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Juli. Dirigent *C. Christoffersen*. Formanden, *Charles Fischer*, takkede for den gode Tilslutning og holdt derefter en smuk Mindetale for afdøde Kollega J. B. Christensen, hvortil Medlemmerne gav sin Tilslutning ved at rejse sig. Derefter aflagde Formanden Beretning for det forløbne Kvartal, hvor den sædvanlige triste Arbejdsløshed havde sat sit Præg; enkelte Smaasager havde Styrelsen søgt at ordne paa bedste Maade. Beretningen godkendtes efter at *Christoffersen* havde givet et Par Oplysninger om den nye Form for Krisehjælp og de i Rigsdagen vedtagne Love om Krisekasser.

Regnskaberne balancerede for Hovedkassens Vedkommende med 4,245 Kr. 97 Øre og Lokalkassen med 654 Kr. 48 Øre. Samtlige Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Derefter gennemgik *Formanden* de mange Forslag til det kommende Delegeretmøde, og enkelte af disse gav Anledning til Diskussion.

Til delegerede valgtes *Formanden* og *C. Christoffersen*, begge med Akklamation.

Arbejdernes Oplysningsforbund bevilgedes et Beløb af 20 Kr., hvorefter den indholdsrige Generalforsamling sluttede.

HOLBÆK LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 16. Juli ordinær Generalforsamling. 23 Medlemmer var mødt. Dirigent: *C. A. Schmidt*, Sekretær: *Alfr. Christensen*. Efter at Sekretæren havde oplæst Forhandlingsprotokollen, omtalte *Formanden* de mørke Udsigter for vort Fag. Rundt omkring fra hørte man om Afskedigelser og Indskrænkninger af Bladene paa Grund af økonomiske Vanskeligheder; ogsaa i Holbæk havde man begyndt paa Afskedigelser af det gamle Mandskab. Som et Lyspunkt for de arbejdsløse var nu kommet Loven om fortsat Hjælp til de arbejdsløse, som havde opbrugt deres vedtægtsmæssige Understøttelse, hvorefter disse ikke længere blev henvist til Hjælpekassen, men fik udbetalt deres Understøttelse gennem Arbejdsløshedskassen. Regnskabet oplæstes og godkendtes. Hovedkassen balancerede med 3334 Kr. 45 Øre, Ekstrakassen med 563 Kr. 97 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 256 Kr. 71 Øre.

Til Bestyrelsen genvalgtes *Alfr. Petersen*, og i Stedet for Jørg. Smith Hansen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes *N. P. Poulsen*. Til Revisor og Revisorsupleant genvalgtes henholdsvis *P. Lauritzen* og *Johs. M. Andersen*. Til Fanebærer og Reservefanebærer genvalgtes henholdsvis *Holger Frederiksen* og nyvalgtes *Folmer Hansen*. Som Repræsentanter til »Dansk Arbejde« genvalgtes *Alfr. Petersen* og *Sofus Petersen*.

Efter en Gennemgang af de vigtigste Lovændringer og Forslag til Delegeretmødet foretoges Valg af delegerede. Hertil valgtes *Sofus Petersen* og *C. A. Schmidt* med *N. P. Poulsen* som Supleant.

Arbejdernes Oplysningsforbund bevilgedes 25 Kr.

NAKSKOV LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 16. Juli ordinær Generalforsamling. Formanden, *Magnus Nielsen* oplæste Forhandlingsprotokollen, og aflagde en kort Beretning for det forløbne Kvartal, og omtalte herunder den Mægling, der havde fundet Sted mellem Provinsbogtrykforeningen og Dansk Typograf-Forbund og Red. Hougaard ang. den ny antagne Leder paa »Tidende«. Regnskaberne (Hovedkassens, Lokalkassens, og Sygekassens) oplæstes og godkendtes.

Der foretoges Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer, og genvalgtes *Vald. Poulsen* og *A. Chr. Hugger*, samt af 1 Revisor, hvortil valgtes *Casper Eliasen* i Stedet for Johs. Poulsen, der ikke ønskede Genvalg.

Derefter toges fat paa en Gennemgang af Ændringer til Forbundslovene, hvortil toges Stilling, og efter en 2 Timer lang Debat, kunde der endelig skrides til Valg af 2 delegerede, og valgt blev *Vald. Poulsen* og *A. Chr. Hugger*.

Næste Punkt var 2. Behandling af Kontingentforhøjelsen med 25 Øre. Efter en kort Diskussion vedtoges det enstemmigt at forhøje Kontingentet og lade det træde i Kraft straks.

Under Eventuelt omtaltes et Medlems uheldige Optræden paa et herværende Blad, hvilket det vedtoges nærmere at undersøge, hvorefter Generalforsamlingen sluttede efter 3½ Times Forhandling. — *r.*

HERNING LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 16. Juli ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet. *Morgenstern* dirigerede. Formanden, *Anton Jensen*, aflagde Beretning. Der var tilstillet Firmaerne en Skrivelse ang. Begrænsning af Overarbejdet. Afdelingen havde bevilget de to flinkeste Elever i Teknisk Skole 10 Kr. til Deling. *Formanden* oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 962 Kr. Lokalkassen havde en Beholdning paa 183 Kr. 50 Øre. Den private Sygekasse har nu en Kassebeholdning paa 1593 Kr. 38 Øre. Generalforsamlingen gennemgik Forslagene til Delegeretmødet og tog Stilling til dem. Til delegeret valgtes *Elmer Laursen*. Til at arrangere en Udflugt valgtes *Anders Larsen*, *Frølund* og *J. C. Sørensen*. Som Tilskud til Udflugten bevilgedes 75 Kr. »Lokaleleje« bevilgedes som sædvanlig. *S.*

NÆSTVED LOKALDELING

holdt Lørdag den 16. Juli Generalforsamling. *Formanden* udtalte nogle Mindeord over afdøde Fru Utke. Til Dirigent valgtes *J. P. Hansen*. Protokollen oplæstes og godkendtes, hvorefter *Formanden* fremlagde de forskellige Regnskaber, der alle godkendtes. Hovedkassen viste en Balance paa Kr. 4099,85; i Tilskud var modtaget Kr. 1253,15, og der indsendes Kr. 76,50. Lokalkassens Balance var Kr. 737,35 og dens Formue Kr. 552,81, og for Sygehjælpekassen henholdsvis Kr. 292,95 og Kr. 1282,02.

De indkomne Forslag til Delegeretmødet blev drøftet, og de vedtoges at give de Delegerede bundet Mandat i Spørgsmaalet om Forbliven i De samv. Fagforbund. Derefter valgtes til Delegerede Formanden, *M. P. Petersen*, og *Aksel Jensen*. En Skrivelse fra Handels- og Kontormedhjælperforeningen om Støtte i dens Agitation for nye Medlemmer toges til Efterretning. Ligeledes en Beretning af *Jensen-Petersen* om det paa Roskilde Højskole afholdte Lærlingestævne, for hvilket han rettede en Tak til alle medvirkende. Fra fhv. Faktor Em. Petersen var modtaget som Gave en »Lære- og Mønsterbog for Typografer«, hvilken blev overgivet til Teknisk Skoles Typograf-Fagklasse. Efter en Forhandling om de arbejdsløse og Krisehjælpen sluttede Generalforsamlingen.

## NÆR OG FJERN

*PLUDSELIGT DØDSFALD.* Vor Kollega *Henry Andersen*, der arbejdede som Trykker i Forlagstrykkeriet, blev i afvigte Uge pludselig syg af Lungebetændelse og døde efter faa Dages Forløb. Afdøde, der efterlader sig Hustru og et Barn, begraves Lørdag Kl. 2 fra Bispebjerg Kirkegaards nordre Kapel.

*HVAD ER AARSAGEN?* Vi har modtaget følgende Spørgsmaal fra flere Kolleger: I »Typ.-Tid.« Nr. 29 findes et Valgopraab fra Fagets arbejdsløse ang. Valget til Delegeretmøde.

I en Del af »Typ.-Tid.«s Oplag findes Navnet *Sophus J. Nielsen* opført, i en anden Del af Oplaget er Navnet strøget.

Hvad er Aarsagen?

— — —

Det forholder sig saaledes: Efter at Trykningen af »Typ.-Tid.« var begyndt, henvendte den Kollega, som havde indsendt Opraabet, sig til Redaktionen med Anmodning om at faa strøget Sophus J. Nielsens Navn, Grunden var formentlig de Oplysninger, der var fremkommet paa Generalforsamlingen. *Red.*

*EN MANDATNEDLÆGGELSE.* I Skrivelse af 2. August 1932 til Formanden for Københavns Afdeling har *Soph. J. Nielsen* nedlagt sit Mandat som Medlem af Styrelsen og som Delegeret.

Efter at den opstaaede Sag hermed maa anses at have faaet sin naturlige Afslutning, vil det sikkert være rigtigt, at videre Diskussion i »Typ.-Tid.« herom undlades. *Sigv. Hellberg.*

*RANDERS!* I Dagene 8., 9., 10. og 11. August sker Udbetaling af Rejseunderstøttelse paa Forsamlingsbygningen »Jylland« fra Kl. 5—5½ Eftm.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

### FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER

28. Juli: Skjern 251,60. 1. August: Aarhus pr. Bl. 1519,34; Stege pr. Bl. 75,00.

København, den 2. August 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

28. Juli: Frederikshavn 300,00; Haderslev 300,00; Nyborg 500,00. 29. Juli: Kalundborg 200,00; Stege 100,00. 1. August: Lyngby 200,00; Aarhus i St. f. April Kv. Oversk. 1519,34; Stege i St. for April Kv. Oversk. 75,00. 2. August: Brønderslev 200,00; Hjørring 300,00; Køge 300,00; Sønderborg 300,00.

København, den 2. August 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Ellen Irma Rasmussen, udl. 15. 7. 32 i Elektra (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Viggo Johannes Nielsen, udl. 1. 8. 32 hos N. Purup.

TILTRAADTE

København: 4124 Albert Hansen fra Rejse (arbl.). 7791 Magnus Pedersen fra Rejse (Hafnia). 4247 Kaj Gravesen fra Aarhus (arbl.). 3555 Henry Larsen fra Aarhus (Fagskole). 325 Ewan Sønne fra Tyskland (Schultz). 1871 Børge Holst fra Tyskland (arbl.). 163 Hans Sørensen fra Holbæk (arbl.). 4958 Astrid Nielsen fra Randers (arbl.). 7870 Poul Jeppesen fra Rejse (arbl.). 1192 Johan Teller fra Rejse (arbl.). 6228 Hans Nielsen fra Rejse (arbl.). 1018 Martin Hansen fra Stege (arbl.).

Aalborg: 2599 Chr. Schmidt (syg). Aarhus: 7154 Knud Vitten (arbl.). Herning: 6538 Tage Nielsen (arbl.). Hobro: 7969 Carl Grøndal Nielsen (»Himmerland«). Horsens: 7872 Heinrich Thorgersen (arbl.). Køge: 7839 Ernst Jørgensen (Eksprestrykkeriet, Storehedinge). Nykøbing F.: 1166 Otto T. Nielsen (arbl.). Odense: 4233 Arne Jensen (Fyns Tidende). Svenborg: 1555 Børge Jacobsen (arbl.), 7309 Wilbert Glud Møller (arbl.). Vejle: 7463 Chr. Hvejsel Hansen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6184 Anders Grabow til Aarhus (arbl.). 2791 Harald Toftrup til Roskilde (arbl.). 2890 Anders Bang fra Silkeborg (arbl.). 7254 Sv. Sørensen til Kolding (arbl.). 3799 Alfred Schou til Rudkøbing i Plads.

Aarhus: 6184 A. Grabow til Kbhvn. (arbl.), 489 Kjeld Kaspersen paa Rejse og 7969 Carl Grøndal Nielsen til Hobro i Pl. Haderslev: 7774 Chr. Lageri (overfl. til Arbejdsmandsforb. (Hillerød: 7154 Knud Vitten til Aarhus (arbl.). Hobro: 7969 Erik Andersen (paa Skole). 3494 O. S. Christensen (overfl. til Kuske og Chaufførerne). Nakskov: 4361 Knud H. Nielsen paa Rejse. Randers: 4958 Astrid Nielsen til København (arbl.). Sønderborg: 7376 Carl Bertelsen til Tønder i Pl.

ANNULLERET UDSLETTELSE

Ringsted: 6576 Axel Poulsen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

DØDE

København: 1748 Henry Andersen (Forlagstrykkeriet).


**E.L. SATSSKIBE**
*er de bedste og billigste • Fremstillet paa eget Værksted*
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS **ERIK LEVISON** GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 a)


### Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 5. Aug. Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76.

Kassererens Adresse er: Eigil Andersen, Klokkerhøjen 8 4, N. *Klubstyrelsen.*

### Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 7. August:
**BADETUR TIL DRAGØR.**
Enhver Kollega med Dame er velkommen!
Mødested: Foran Glyptoteket *Kl. 10.*
(3 j)

### Typografernes Sangforening.

Søndag den 14. August: Sommerudflugt. Start Kl. 9½, Raadhuspladsen (Dragespringvandet. (1 i)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Typografiske Baandmaal.**
Automatisk, selvoprullende Baandmaal, Kr. 4,50; Springmaal Kr. 3,00 og 3,50. Nonp., Petit, Corpus, Cicero og Cent.-Inddeling, udført i bøjeligt Staal, og kan nemt haves i Lommen.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Rotationstrykker**
(og Stereotypør) søger Plads. Billet mrkt. »110« modtager Ekspeditionskontoret.

**Bogtrykkeri til Salg.**
Et mindre Bogtrykkeri, beliggende i større Provinsby, er til Salg for 10,000 Kr., Udbetaling mindst 5,000 Kr. Trykkeriet er i god Drift med mange solide Kunder. Billet mrk. »114« modtager Ekspeditionskontoret.

**Trykkeri til Salg.**
Et mindre Trykkeri (18 Aar gammel) i østjydsk Købstad, er til Salg eller Forpagtning. Billet mrkt. »113« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Livsforsikring** med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Prags Boulevard 42.
(22)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
**Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat**
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 12. AUGUST 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

De Lokalformænd, som endnu ikke har indsendt Meddelelse om, hvilke Kolleger Afdelingen har valgt som Repræsentanter til Delegeretmødet, maa aldeles omgaaende indsende en saadan Meddelelse.

---

Beretningen for 1929—31 bliver i indeværende Uge udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

København, 9. August 1932.

*Forretningsudvalget.*

---

## OM BEDRIFTSRAAD OG TILLIDSMANDS-INSTITUTION

I

Efter et længere Vindstille kunde det tyde paa, at der atter er ved at komme frisk Vind i Sejlene angaaende Bedriftsraads-Spørgsmaalet.

Den Udvikling, der foregaar indenfor hele Produktionen, har bidraget mægtigt til at aabne Øjnene for Manglerne i den bestaaende Samfundsordning og skabt Øren for Arbejdernes Krav om ikke vedblivende at skulle arbejde og leve under et industrielt Enevælde.

Af Referater fra de forskellige Fagkongresser fremgaar det, at man her indgaaende har beskæftiget sig med Bedriftsraads-Spørgsmaalet, saaledes paa Tobaksarbejderfagets og paa det store Smedefags Kongres, paa hvilken sidste der vedtoges en Resolution, der tog Sigte paa de forberedende Øvelser i saa Henseende, nemlig ved Oprettelse af undervisende Kursus for Medlemmerne som Led i Bestræbelserne for at bibringe dem de yderligere Kundskaber, Udviklingen i Retning af stigende Indflydelse paa Virksomhedernes Ledelse maatte kræve.

Ved at læse herom henledtes Tanken paa et Tidspunkt for faa Aar tilbage, da Bedriftsraads-Spørgsmaalet var højaktuelt ogsaa indenfor det typografiske Fag.

Her i København var saaledes indvarslet til et Møde med dette vitale Spørgsmaal paa Programmet og med selveste *Borgbjerg* som Foredragsholder. Som ventet havde en hel Del interesserede Kolleger givet Møde, ganske naturligt, da Borgbjerg jo var den svorne Tilhænger af og Forkæmper for Bedriftsraads-Tanken herhjemme, hvilket han gennem sit store Arbejde for samme havde givet fyldestgørende Beviser for.

Alle i Forsamlingen var sikkert indstillet paa et baade interessant og livfuldt Foredrag. Det var derfor forstaaeligt, at der gik et Skuffelsens Sus gennem Rømergades Sal, da det meddeltes, at man maatte undvære »Skægget«. — Ministeren var af uforudsete og uopsættelige Forhandlinger bleven forhindret i at komme til Stede. — Alligevel blev det et baade interessant og livligt Møde.

Folketingsmand *Robert Lundberg*, der velvilligst var traadt i Borgbjergs Sted, gav nemlig Forsamlingen et yderst sagligt Foredrag og et udmærket Indblik i hele Bedriftsraads-Spørgsmaalet, som efter hans Mening kun kunde løses tilfredsstillende for Arbejderklassen med Støtte fra Lovgivningsmagten, som Arbejderne gennem kommende Valg nødvendigvis maatte sikre sig Overvægten over.

Ved Siden heraf fik man ret detaillerede Oplysninger om selve Spørgsmaalet fra de Lande, hvor Bedriftsraadene alt var eller paatænktes praktiseret, samt om Arbejdet for Spørgsmaalet her i Landet gennem den nedsatte, af Ministeriet Madsen Mygdal opløste store Arbejdskommission.

Sluttelig opfordrede Folketingsmanden Typograferne, selv om disse vel formentlig gennem selve Udøvelsen af deres Profession, var i Besiddelse af ret gode Kundskaber, til at søge disse yderligere udviklede, særlig i regnskabsmæssig Retning, for at ogsaa de kunde staa fuldt rustede til at udfylde Pladserne i kommende Bedrifts-Ledelser uden særlig Plet og Lyde — naar Tid var inde.

Ret usminket fik man Foredragsholderens Opfattelse angaaende Arbejdernes kundskabsmæssige Habitus serveret, som han altsaa paa bemeldte Tidspunkt ikke fandt fyldestgørende.

Det mere end livlige tog et daværende Medlem, en konvulsivisk agerende Bogtrykker sig af. I et med usandsynlige, næsten kriminelle Beskyldninger mod kooperative Foretagender spækket Debat-Indlæg, egentlig Bedriftsraads-Spørgsmaalet noget uvedkommende, viste det sig, at han var af en ganske modsat Anskuelse om Arbejdernes kundskabsmæssige Kvalifikationer end Foredragsholderen. — Af Bogtrykkeren fik man at vide, at det hele ikke var saa svært, Arbejderne var sagtens i Stand til at tale med allerede da, det at kunne tælle og lægge sammen var i Virkeligheden nok — Resten kom af sig selv — det blev en Rutinesag, og der var intet at vente eller betænke sig paa.

Var end disse Udtalelser ret drastiske, kunde der vel være noget dèr med Rutinen. — Man *kan* jo vokse med Opgaverne.

Siden da, lige ned til de sidste Dage, har man kunnet erfare, at snart dette, snart hint Fag har interesseret sig for den kundskabsmæssige Udvikling, bl. a. ved Oprettelse af Studiekredse, Tillidsmandskursus m. m.

(Sluttes).

Juli, 1932. *Henrik Eriksen.*

## DEN VANTRO THOMAS

Vor Ven Ths. Pedersen skynder sig i sidste Nr. med omhyggeligt at protestere mod den naive Tro, jeg havde, at Ths. skulde være stiltiende enig med mig om mit Forslag til Bevarelse af Arbejdernes Medbestemmelsesret i Overenskomstspørgsmaal. Ths. P. er *absolut* ikke enig med nogen om noget!

Vi mangler nu egentlig blot at faa at vide, hvad det da er, Ths. P. vil. Hvis han da vil noget!

Den nuværende Ordning er — erkender han — ikke »helt ideel«. *Mit* Forslag vil han ikke tiltræde, *dels* fordi Arbejderne efter Ths. P.s Mening mangler Klassebevidsthed og derfor hellere vil stemme for Lønreduktion hos Smedene end selv tage en Lockout (hvor er nu den stærke Radikalisering af Masserne bleven af?), *dels* fordi Ths. P. subsidiært ikke stoler paa, at Fagforeningslederne loyalt vilde rette sig efter en saadan Afstemning, »hvis der alligevel . . . (han er altsaa dog ikke bombesikker paa det med Smedene! Forf.) . . . skulde vise sig et Nej-Flertal«.

Nej, saamænd. Saadan set kan man jo ikke være sikker paa noget i denne Verden, førend det *er* sket. Og hvorfor da lave Love, naar man ikke kan være sikker paa, at de vil blive overholdt? Det er jo ogsaa en Slags Ræsonnement.

Men med et saadant stiller man sig paa Forhaand udenfor det Omraade, hvor positivt Arbejde søges udført.

Og hidtil havde jeg dog ment at kunne træffe Ths. P. *indenfor* nævnte Omraade.

*Sigv. Hellberg.*

---

## ET ÆREFULDT HVERV

Frøken *Henriette Crone* har fra det internationale Arbejds-Bureau under Folkeforbundet i Genève modtaget Anmodning om at indtræde i en raadgivende Komité, bestaaende af Eksperter vedrørende Kvindearbejde. Efter hvad vi erfarer har Frøken Crone givet sit Tilsagn om at indtræde i nævnte Komité, der bestaar af ca. 100 Medlemmer fra nogle og tredive forskellige Lande. Komiteens Opgave vil være at bistaa Bureauet i dets Arbejde ved Fremsættelse af personlige Anskuelser, vundet gennem Erfaringer — et Medarbejderskab, for hvilket Medlemmerne ikke skal staa til Ansvar hverken over for sit Land, sin Regering eller den almindelig herskende Anskuelse om det Spørgsmaal, der behandles.

Det er et ærefuldt Hverv, der her er tilbudt de kvindelige Bogtrykarbejderes mangeaarige Formand, og vi ønsker hende til Lykke i sin nye Gerning.

## ENHEDSFRONTEN

Sigv. Hansen efterlyser et Svar paa en Række Spørgsmaal, som han har stillet mig, og da jeg ikke har svaret ham, fastslaar han, at jeg »gaar uden om Sagen, som Katten om den varme Grød«.

Det, jeg i mit Svar gjorde, var at redegøre for, hvad jeg mente med Ordet »Enhedsfront«, det er muligt at Svaret ikke tilfredsstillede Sigv. Hansen, men det kunde jeg heller ikke vente.

Om de andre Spørgsmaal som han har stillet mig, er det maaske en Fejl, at jeg ikke har besvaret dem, men jeg tog ærligt talt ikke disse Spørgsmaal alvorligt, men vil han have Svar, skal han faa det.

1. De tyske Kommunisters Sammenspil med Reaktionen.

Maa jeg spørge, hvornaar tyske Kommunister har støttet Reaktionen i Kampen mod den tyske Arbejderklasses Interesser? Er det ikke tværtimod det tyske Socialdemokrati, der i allerhøjeste Grad har banet Vejen for Facismen og Højadelen, gennem Noskes og Scheidemanns Nedslagtninger af Novemberrevolutionen, gennem 2 Aars Understøttelse af Diktatur-Regeringen Brüning, der regerede ved Hjælp af § 48 og ved Nødforordninger, ved at opfordre de tyske Arbejdere til at stemme paa Hindenburg under Parolen: »Stem paa Hindenburg, og du holder Hitler borte!«

Ikke saa snart var Hindenburg kommet til Magten, førend han satte Junkerne og Greverne fra før 1914 paa Ministertaburetterne, ophævede Uniformsforbudet overfor Nazisterne og forbereder nu Hitlers Magtovertagelse. Det var den socialdemokratiske Hermann-Müller-Regering, der i 1929 forbød det Anti-facistiske Røde Frontkæmperforbund, men samtidig tillod Nazisterne at beholde deres Organisationer. I Dag er det Kommunisterne, der fører den mest haardnakkede Kamp mod Facismen, under Enhedsfrontens Tegn. Det er Kommunisterne, der organiserer Arbejderne i »Selv-Værn mod Facismen«. Læs blot de Par Meddelelser, der fremkommer i Pressen herhjemme, og tænk dig om, saa maa du lade den Skrøne fare, at Kommunisterne hjælper Reaktionen i Tyskland. Nu som altid er det Kommunisterne, der fører i Kampen mod Reaktionen.

2. *Kreuger.* Enten skriver du bevidst Usandhed eller ogsaa kender du ikke til det, du skriver om, naar du beskylder de svenske Kommunister for at have modtaget økonomisk Hjælp af Kreuger. Selv dit eget Partiorgan »Socialen« skrev, at det ikke var Kommunister, der havde faaet disse Penge, men et Venstreparti liggende mellem Socialdemokratiet og Kommunistisk Parti med en Hr. Kilbom som Fører. Hvad et saadant Parti foretager sig, har vi Kommunister intet Ansvar for.

3. Tonen i »Arbejderbladet« synes jeg ikke, der er Grund til for dig at beklage dig over. I hvert Fald er den ikke saa grov, som den »Socialen« bruger overfor Modstandere. Sprogblomster som Kasketdrenge, Lusene, Bøller, Moskvalærlinge, Splittelsesmænd o. s. v. er meget almindelige socialdemokratiske Betegnelser over for Kommunisterne.

4. Med Hensyn til, at vi Kommunister skulde have hindret de arbejdsløse i at faa Ekstrahjælp, da er denne Paastand pure Opspind; tværtimod gaar vi altid i Breschen for de arbejdsløse og Gang paa Gang har du set os tale de arbejdsløses Sag paa Generalforsamlingerne.

Jeg har nu svaret dig paa alle dine Spørgsmaal og fastslaar endnu en Gang, at Enhedsfront betyder: Organisering af alle klassebeviste Arbejdere uden Partihensyn til Kamp mod Regeringens, Kommunernes og Arbejdskøbernes Nedskæringspolitik og mod Socialdemokratiets Førere, til Kamp for Privatkapitalismens Afskaffelse for Gennemførelse af det socialistiske Samfund.

Det glæder mig, at du vil lære noget, og jeg haaber, at det er lykkedes mig i *denne* Artikel at lære dig lidt. *Eigil Hansen.*

— — —

Da begge Parter nu gentagende har haft Lejlighed til at sige hinanden deres Mening i usminkede Ord, og der næppe er nogen Udsigt til, at de bliver enige om »Enhedsfronten«, maa denne Diskussion hermed være sluttet. *Red.*

## DEN SÆRLIGE FOND I KØBENHAVN

Under Hensyn til, at der for en Del Kollegers Vedkommende har vist sig visse Overgangsvanskeligheder ved den nye offentlige Understøttelses Afløsning af den tidligere kommunale Hjælpekasse-Understøttelse, beslutter Styrelsen, at der af Den særlige Fonds Midler Mandag den 15. August foretages en Ekstraudbetaling paa 15 Kr. til alle uden vedtægtsmæssig Understøttelse.

Det er Styrelsens Opfattelse, at med den nye Understøttelsesordnings Ikrafttræden vil der iøvrigt ikke af Den særlige Fond kunne ydes individuelle Supplements-Udbetalinger uden i ganske særlige Tilfælde.

Forsaavidt Forbundet opretter Fortsættelseskasse, formenes Kontingentbetalingen til Den særlige Fond at maatte ophøre, og de Midler, Den særlige Fond raader over, bør da efter Styrelsens Mening i det væsentlige anvendes til gennem særlige Udbetalinger af og til at række de ledige uden vedtægtsmæssig Understøttelse en hjælpende Haand.

København, den 8. August 1932.

*Afdelings-Styrelsen.*

## OM AT REJSE I UDLANDET

Rom, Juli 1932.

Jeg har læst en Del Indlæg i »Typ.-Tid.«, om at rejse i Tyskland. Disse Indlæg skal jeg acceptere. Det er første Gang, jeg er »paa Valsen«, og jeg er særdeles tilfreds med Forholdene i Tyskland.

Vi er tre unge Haandværkere fra en lille nordjydsk Provinsby — en Urmager, en Tømrer og undertegnede Udøver af den sorte Kunst. Vi var alle tre arbejdsløse og besluttede os da til at tage paa en længere Udenlandsrejse frem for at gaa i den lille By og kede os. Ruten er: Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig, Schweitz, Italien, Jugoslavien, Ungarn, Østrig, Czekoslavakiet og tilbage gennem Tyskland til de danske Kødgryder.

Ja, der er jo nævnt saa meget om de gode Forhold, der er for rejsende Typografer i Tyskland, saa det vil jeg ikke komme nærmere ind paa.

I Holland faar man en god Understøttelse, og naar man gaar rundt paa Trykkerierne, kan man godt tjene til Livets Ophold. Man var meget elskværdig, i hvert Fald over for undertegnede. Derimod er der lukket af for tilrejsende i Belgien.

I Frankrig er Understøttelsen ogsaa meget god og her kan man ligeledes gaa rundt og »kloppe« paa Trykkerierne. Det samme gælder for Schweitz, og Kassereren, jeg talte med i Luzern, havde været i København, og han gav en Skilling fra sin egen Lomme, da han hørte, at jeg var Dansker. Derimod er der lukket for rejsende i Italien, men blot man gaar rundt paa Trykkerierne og siger, man er fra Danimarca, er der ogsaa en Del, der giver en Skærv til Hjælp til Rejsen.

Det var en god Idé, hvis der var et Par arbejdsløse Kolleger, der slog Pjalterne sammen og tog paa en saadan Cykletur og se andre Forhold og fremmede Landes Trykkerier. Det er meget interessant at se, hvorledes de arbejder her syd paa.

Man bliver en stor Oplevelse rigere, naar man vender hjem fra en saadan Tur. *6721.*

*Sæt Hensynet til din Sundhed højere end den øjeblikkelige Fordel, Overarbejdet giver Dig.*

## GOD FREMTIDSSTILLING

Et Dagblads Annoncespalter er ikke altid kedeligt at læse. Af og til finder man dèr Stof, der vækker til Eftertanke, som f. Eks. denne lille Annonce:

**Sætterlærling søges.**
Indskud 3000 fordres. God Fremtidsstilling. Billet, mrk. o. s. v.

Lykkelige unge Mand, der formedelst 3000 Kr. kan sikres en god Fremtidsstilling i et Trykkeri, hvis fremtidige Bestaaen efter Annoncen at dømme afhænger af de 3000 Kr., han skal indskyde. Og disse Penge betyder sagtens Knald eller Fald for Bogtrykkeren, der har startet sin Biks paa Kredit; en nærgaaende Kreditor vil have Penge, og for at lukke Munden paa ham, har man forsøgt at rejse Kapital. Annoncen her foreligger som den sidste Udvej; selv om det er en smudsig Udvej og tangerer Bedrageri, saa maa og skal den prøves. Og da det i Øjeblikket er ret vanskeligt at faa anbragt en ung Mand i Lære, ogsaa som Sætter, er det ikke usandsynligt, at den betrængte Bogtrykker bliver hjulpet.

En Far skal have sin Søn i Lære. Han ser Annoncen, og indleder Forhandling med Bogtrykkeren, der holder paa de 3000 Kr. i Indskud, det er jo en god Fremtidsstilling. Der holdes Familieraad, og Onkler og Tanter splejser sammen for at sikre Knægten den gode Fremtidsstilling. Tante Bine har hørt fra sin Nabos Logerende, at Typograffaget er saadant »et pænt Fag«, men det vigtigste for hende er, at »de faar en god Understøttelse«, saa hun lægger det ene Tusind paa Bordet. Efterhaanden faar man rejst de 3000 Kr., som højtideligt overrækkes Bogtrykkeren, der garanterer en god Fremtidsstilling, men ellers ikke er tilbøjelig til at garantere mere.

Og med fuld Ret kan han garantere for Fremtidsstillingen — i hvert Fald i de fem Aar, Læretiden varer — hvis ikke Kreditorerne forinden har taget hele Gøgemøget, eller der er sket anden force majeure. Og saa er han løst fra sine Forpligtelser med Hensyn til Fremtidsstillingen, og Familie-Konsortiet har i deres Glæde over Peters gode Fremtidsstilling glemt at faa Garanti for de sammenskudte 3000 Kr.

Nu er man altsaa naaet saa langt ned i Maaden at franarre sine Medmennesker Penge, at man ikke generer sig for at plukke fra Lærlingene ogsaa.

Jo, jo — et Dagblads Annoncer er ikke altid kedelige at læse. *S. V. Rasmussen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### SILKEBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 16. Juli. Formanden, *P. Gaardsted*, ledede Mødet. — Kassereren, *J. Haug*, fremlagde de reviderede Regnskaber, som enstemmigt godkendtes. Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 2764,75 — indsendt pr. Blanket Kr. 350,00. Lokalkasseregnskabet balancerede med Kr. 1177,54 — Formue Kr. 883,86.

Enkelte af Forslagene til Delegeretmødet gav Anledning til en lang Diskussion. Til delegerede valgtes *P. Gaardsted* og *J. Haug* med *M. Collatz* som Suppleant.

Under Eventuelt henstillede *David Andersson* til de delegerede, at stemme imod *Karl Sørensens* Opstilling som Forretningsfører. De delegerede erklærede at ville stemme for, at Valget foregaar efter dobbelt Indstilling. Efter at en Del indre Anliggender var behandlet sluttede Formanden Generalforsamlingen, der var besøgt af 21 Medlemmer. *R. J.*

NYKØBING M. LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 19. Juli i Arbejdernes Forsamlingsbygning. — Formanden, *Henry Ebbesen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med 863,40 Kr. og Lokalkassen med 258,71 Kr. Regnskaberne godkendtes. — Paa Grund af Bortrejse foretoges Valg af to Bestyrelsesmedlemmer. *Charles Jensen* og *Einar Christensen* valgtes. — Til Sekretær valgtes indtil videre *Einar Christensen*. — Man gennemgik derpaa Forslagene til Delegeretmødet, hvorefter Dagsordenen var udtømt, og Mødet hævedes. *E. C.*

RANDERS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 23. Juli.

1. Formanden, *Alfr. Andersen*, gav en Oversigt over Bestyrelsens Arbejde i Kvartalets Løb, og Kassereren, *S. J. Kisum*, aflagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 5900,66. Begge Dele godkendtes enstemmigt.

2. *Delegeretmødet.* Forslagene hertil resumeredes af *Formanden*, hvorpaa navnlig Spørgsmaalene: De samv. Fagforbund, Tarifkommissionens Myndighed og dobbelt Indstilling af Ledelse affødte livlig Forhandling. I denne deltog *S. J. Kisum, Gustav Petersen, Viggo Jensen, Svend Madsen, Formanden* og *Otto Birch*. Diskussionen mundede ud i Enighed om Forbundets Forbliven i »De samv. Fagforbund«, Afvisning af Forsøg paa Tarifkommissionens Umyndiggørelse og Gennemførelse af den dobbelte Indstilling ved Valg af Ledelse.

3. *Valg.* Til Kasserer genvalgtes *S. J. Kisum* med Akklamation. Til Bestyrelsen nyvalgtes — i Stedet for Otto Birch, der frabad sig Genvalg — *Harald Jensen*, Suppleant *F. C. Madsen*. *Formanden* takkede Otto Birch for 10 Aars Samarbejde i Afdelingens Tjeneste, hvortil Generalforsamlingen sluttede sig. Som Revisor valgtes *Charles Christensen* med *Chr. Gabrielsen* som Suppleant. Som Lærer ved Fagklassen indstilledes enstemmig *Bendix Merkel*.

*Lokalkassen.* 1. *Regnskabet.* Kassereren oplæste dette. Balancen var Kr. 1395,09, Kassebeholdning Kr. 527,22. *Charles Christensen* kritiserede forskellige Udgiftsposter. *Formanden, Kassereren* og *Otto Birch* replicerede, hvorpaa Regnskabet enstemmigt godkendtes.

2. *Sommerudflugt.* Bestyrelsen fik Bevilling til at anvende et Beløb af Kassen til Arrangement af en Aftenudflugt til Uggelhuse for Kollegerne med Damer.

3. Til Oplysningsforbundets lokale Virksomhed bevilgedes 20 Kr.

Sluttelig bevilgedes »Lokaleleje«, hvorpaa Protokollen oplæstes og Generalforsamlingen sluttedes. *X.*

HJØRRING LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 23. Juli Generalforsamling paa »du Nord«. 1. Beretning: Formanden, *Hans Fr. Bjørn*, omtalte forskellige Spørgsmaal, bl. a. den nye Krisehjælp og et Forhold paa et herværende Trykkeri.

2. Regnskaberne: Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2460,39. Kassebeholdning Kr. 22,64. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 744,60. Godkendtes.

3. Valg: *Lars Chr. Christensen* og *Chr. Præstholm* genvalgtes til Bestyrelsen.

4. Forslagene til Delegeretmødet blev gennemgaaet og drøftede.

5. Til Delegerede valgtes *Bjørn* og *Lars Chr. Christensen* med *Præstholm* som Suppleant.

Til de arbejdsløses Udflugt bevilgedes Kr. 20,00.

Generalforsamlingen, der var besøgt af Halvdelen af Medlemmerne, sluttede med Bevilling af »Lokaleleje«. *Chr. Præstholm.*

MARIBO LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 23. Juli paa Centralhotellet. *Formanden* aflagde Beretning og *Kassereren* Regnskab, der balancerede for Hovedkassen med Kr. 1043,80 og Lokalkassen Kr. 1183,70, til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 16,80, der begge godkendtes. Til Formand genvalgtes *A. Th. Madsen*. Til delegeret ved Delegeretmødet i Odense valgtes *Formanden* og til Stiftsmødet valgtes ligeledes Formanden. 6 Medlemmer var mødt. *—n.*

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 24. Juli ordinær Generalforsamling paa den nye Forsamlingsbygning.

Formanden bød Velkommen og udtalte nogle Mindeord over vor afdøde Kollega Alfred Christensen.

*Magnus Hansen* valgtes til Dirigent og under Beretningen omtalte Formanden, at to Paalæggersker, som havde faaet for lidt i Løn, ved Formandens Henvendelse til Bogtrykkeren var bleven eftérbetalt. Kontrollen af de arbejdsløse foregaar fremtidig hos Kassereren og omtalte forskellige Forhold vedrørende de nye Love ang. Arbejdsløshedsforsikring. Kommunen havde fastsat Understøttelserne for Krisehjælpen til gifte til 2,50 + 25 pr. Barn i 6 Dage og for ugifte til 1,75 pr. Dag. Formanden omtalte endvidere Bogtrykudstillingen i Anledning af 450-Aars-Dagen for Trykningen af Johan Snells første Bog her i Odense, Udgifterne menes at ville blive ca. 100 Kr., Delegeretmødet samt Festen i Forbindelse hermed, samt Vaarturen. De unges Idræt var bevilget 10 Kr. i Tilskud. Sluttede med at aflægge Beretning fra et Repræsentantskabsmøde i De samvirkende Fagforeninger.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *Aage Henrik Iversen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med 14,032 Kr. 54 Øre, Lokalkassens med 3,727 Kr. 17 Øre og Vaarturens med 381 Kr. Samtlige Regnskaber godkendtes enstemmigt. Til at underskrive Hovedkassens Regnskab valgtes *Lykke* og *Harry Schmidt*.

Paa Forslag af Bestyrelsen fastsattes Extraunderstøttelsen til de arbejdsløse uden Understøttelse til 10 Kr. pr. Uge.

Formanden, *C. O. Madsen* genvalgtes med Akklamation.

Til Bestyrelsen genvalgtes uden Afstemning *Løfqvist* og *Glandrup* og Suppleant blev *Engelb. Petersen*.

Til delegerede valgtes uden Afstemning de seks Bestyrelsesmedlemmer: *Laur. Andersen, Glandrup, H. Iwersen, Løfqvist, Jørg. P. Nielsen* og *Aage Vilh Pedersen*. Suppleanter blev *Engelb. Petersen* og *Lykke*.

Under »Eventuelt« gav L. Chr. Nielsen nogle Oplysninger om Johan Snell-Udstillingen og Vandresamlingen af Tryksager, og Engelb. Petersen rettede en Forespørgsel til Formanden ang. Forstaaelsen af et Par Punkter i Tarifen, som Formanden besvarede. Dermed sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der var besøgt af 43 Kolleger. *M.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 29. Juli.

Formanden, *Ernst Pedersen*, mindede i smukke Ord vor afdøde Kollega, *Chr. Krüger*. Forsamlingen rejste sig. *Aage Larsen* valgtes til Dirigent og *P. Nielsen* til Sekretær. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Formanden gav nogle Oplysninger til Forhandlingsbogen, der toges til Efterretning. Derefter oplæste Kassereren, *Chr. Rostgaard*, de reviderede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 21,860,84 og for Lokalkassen med Kr. 4,557,21. Begge Regnskaber godkendtes. Forslagene til Delegeretmødet behandledes derefter. *Formanden* gennemgik kort de vigtigste Forslag og udtalte sig til disse. En kortvarig Diskussion fulgte derefter, hvori deltog *Formanden, Th. Pedersen* og *P. Jørgensen*.

— Hjælpekassen afholdt samme Dag Generalforsamling. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Regnskabet, der balancerede med Kr. 7,155,09, oplæstes og godkendtes ligeledes. *P. N.*

— Bogtrykfagets Lokalsygekasse i Aarhus holdt til Slut ordinær halvaarlig Generalforsamling, hvor Kassereren, *Axel Nielsen*, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 6,111,67 og udviste en Indtægt i Halvaaret paa Kr. 2,701,71 samt en Udgift paa Kr. 3,067,95. Kassens Formue 1. Juli Kr. 1,564,76. Regnskabet godkendtes. *S. P.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*
*Besøg paa Bryggeriet »Stjernen«.*

Fredag den 19. ds. aflægger Afdelingen Besøg paa Arbejdernes Bryggeri »Stjernen«.

Der mødes Kl. 19 pr. udenfor Bryggeriet, Dronning Olgasvej.

*

*Kontoret* er aabent hver Mandag Aften fra Kl. 5¼—6. Kontingent samt Indmeldelser af nye Medlemmer modtages. Adressen er: Vestergade 5 [1].

## NÆR OG FJERN

*JUBILÆUM.* Mandag den 15. August kan vor Kollega *Johs. Paulsen* fejre sit 25-Aars Jubilæum i Egm. H. Petersens Bogtrykkeri. Jubilaren har alle Dage været en god og brav Kollega, hvilket han sikkert vil modtage mange Beviser for paa Jubilæumsdagen.

*TYPOGRAFERNES STIFTELSER* har i Anledning af 75-Aars Jubilæet ladet udarbejde en Oversigt. Incassatorerne vil i den kommende Uge faa tilstillet et Antal Expl., som bedes afleveret til de Medlemmer paa Trykkeriet, der har betalt Kontingent paa Januar Kvartals Liste. Øvrige Medlemmer kan faa et Expl. udleveret *Mandag den 22. August Kl. 7—8½ Aften* ved Henvendelse *Boyesgade 5 St. th.*

*SKOVTUREN FOR DE ARBEJDSLØSE* i København foregik i Onsdags til Julebæk og Sommariva. Over 500 deltog i Turen.

*LOKALKASSEN I ROSKILDE* er lukket indtil videre.

*DEN STORE VILDFARELSE.* Skønt de arbejdsløses Tal her i Landet er *steget* med ca. 25,000 siden Kriseforliget traadte i Kraft med dets Toldforhøjelser etc., fortsætter vore Protektionister dog ufortrødent deres Agitation for mere Toldbeskyttelse — stadig under Henvisning til at ville skaffe de arbejdsløse Beskæftigelse!

Christmas Møller vil saaledes redde baade Landbruget og de arbejdsløse ved at forhøje alle Toldsatser med 50 pCt. Det værste, der kunde times de konservatives nye Fører, var sikkert, om han fik sit Ønske opfyldt. Men han veed, at han ikke faar det, og saa er der jo ingen Fare forbundet ved at benytte denne Vildfarelse i Valgagitationen. Nogen er der jo altid, der hopper paa Limpinden.

## Hjertelig Tak!

For udvist Deltagelse ved min kære Mand, Typograf O. V. Hansens Død og Begravelse, bedes Alle, fjern og nær, modtage min hjerteligste Tak.

*Metty Hansen,*
St. Billesgade 20
Aarhus.

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

24. Juni 32. Formanden henviste til det offentliggjorte Udfald af Stemmeafgivningen vedr. Næstformandsvalget; Fr. Mehr. var valgt med absolut Majoritet, og der havde derfor ikke været Anledning til at træffe Afgørelse vedr. Spørgsmaalet: Omvalg eller ej? Lovene indeholder intet i saa Henseende. Ved trekantet Formandsvalg i 1907 og 1917 og ved do. Kasservalg i 1922 var det af Generalforsamlingen i alle Tilfælde vedtaget at foretage Omvalg, hvis ingen af Kandidaterne havde absolut Majoritet; ved Redaktørvalget i 1917, der ogsaa var trekantet, og hvor der ikke forelaa nogen Beslutning forud vedr. absolut Majoritet, undlod

Forbundsstyrelsen at lade foretage Omvalg, skønt ingen af de tre Kandidater havde absolut Majoritet. — Hvor der er Tale om Valg til *flere* ligeartede Poster, vil formentlig ikke kunne anvendes anden Fremgangsmaade end den, at de med højst Stemmetal er valgte; hvor der derimod opstilles flere end to Kandidater til een Post, maa man være opmærksom paa Spørgsmaalet, om der skal fordres absolut Majoritet for Valg. — Indkaldelse af ekstraordinær Generalforsamling i Juli godkendtes; Dagsorden fastsattes. — Skr. til Arbejdsraadet vedr. Regulativet for Bogtrykkerier og Skriftstøberier refereredes. — Sager ang. Paalæggerske paa medhjælpsvis Arbejde og Paalæggerske-Elevs Arbejdsforhold refereredes. — Et Firma havde ladet nyudlært Svend holde Ferie ad tre Gange to Dage. Vi havde overfor K. B. betonet vort principielle Krav om nu ved den unge Svends Afsked at faa en hel Uges Løn udbetalt som Godtgørelse, men havde under Hensyn til visse Forhold i Sagen og til, at det var første Gang, Firmaet os bekendt havde været i Uoverensstemmelse med Tarifen, sluttet Sagen med at modtage en halv Uges Løn, der gaar i Den særlige Fond. — I mindre Firma havde der været visse Betalingsvanskeligheder, ligesom en Afskedigelse havde givet Formanden Anledning til at undersøge Forholdene der; refereredes nærmere. Sagen henlagt. — Formanden havde deltaget i Personalemøde i større Firma for Drøftelse af visse af Firmaet fordrede Ændringer i Arbejdsforholdene; refereredes nærmere. — Mæglingsmøde ang. et Maskinsætterforhold (Formatberegning i Forbindelse med Præstation refereredes). — Spørgsmaal fra et Trykkeri ang. Pasningsomfang refereredes. — Paalæggerskes Arbejdsforhold behandledes. Alt til Efterr. — Et Personale fremsender Anmodning om at maatte holde »Week-end« mod en halv Times længere Arbejdstid daglig. Nægtes. — En Trykker, der arbejder som ene Fagmand, havde ønsket Overflytning til Arbejdslederne, hvilket vi havde nægtet, ligesom Arbejdsledernes Organisation havde afslaaet en derefter af vedk. fremsat Anmodning om Optagelse. Til Efterr. — Københavns Magistrat havde anmodet om Forslag til Besættelse af to ledige Lodder af Tornbergs Legat. Indstilling foretoges. — Arbejdernes Oplysningsforbund fremsender Cirkulære ang. et tre Ugers Fagkursus for Organisationsledere og Tillidsmænd. Til Efterr. — Typografærlingene afholder Stævne i Roskilde d. 10. Juli, og i de nærmeste Dage derefter vil Lærlinge fra Breslau i Tyskland gæste vor egen Lærlingeafdeling. Styrelsen godkender, at Afdelingen bistaar de unge i saa Henseende. — Gabriel Jensens Feriekolonier fremsender Beretning og Regnskab. 100 Kr. bevilgedes. — Regnskab foreligger fra Folkebørnehaveforeningen. 25 Kr. bevilgedes. — »International røde Hjælp« fremsender Cirkulære vedr. »Nakskov-Komiteen«s Regnskab. Til Efterr. — To Medlemmer fremsender Skrivelser, i hvilke de beder Styrelsen paany overveje Spørgsmaalet om, hvorvidt de paagældende maatte have haft Ret til under Ophold i Fjor paa Rekonvalescenthjem at faa Syge-Dagpenge udbetalt. Henlægges, indtil der er faldet Dom i den for Landsretten løbende Sag. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. Ekstrahjælp bevilges. — Arbejdsanviseren giver Meddelelse vedr. et Medlem. Til Efterr. — Et Spørgsmaal vedr. Grænsen mellem vort og Bogbindernes Arbejdsomraade rejstes; da Formanden den følgende Dag skal have en Konference med Bogbinderforbundet om samme Spørgsmaal, afventes. — Mødet hævet.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

E. L.
SÆTTERI-MØBLER
er anerkendte som det eneste moderne Træmateriel til Sætterier
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
ERIK LEVISON
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 b)

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER

6. August: København intet at indsende. Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.
København, den 9. August 1932.
*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Erik Oscar Krüger, udl. 24. 7. 32 hos Qvist & Co. (arb. s. St.). Trykker Kai Vilh. Ljungstrøm, udl. 1. 8. 32 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.).

TILTRAADTE

København: 489 Kjeld Caspersen fra Rejse (arbl.). 1166 Otto Nielsen fra Nykb. F. (arbl.). 2890 Anders Bang fra Silkeborg (arbl.). 4020 Sv. A. Dyrthing fra Rejse (arbl.). 7024 Herløv Rasmussen fra Rejse (arbl.). 7937 Jørgen Minke fra Rejse (arbl.). Alex Ejler Wilhelmsen fra Budene. (Egm. H. Petersen).

DØDE

København: 580 Anton Lamborg (Kristelig Dagblad).

**Typografernes Cykle-Club.**
Søndag den 14. August:
**Badetur til „Bellevue Strandbad"**
Enhver Kollega med Dame er velkommen!
Mødested: Sct. Hans Torv *Kl. 10.*
(3 k)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Typografiske Baandmaal.**
Automatisk, selvoprullende Baandmaal, Kr. 4,50; Springmaal Kr. 3,00 og 3,50. Nonp., Petit, Corpus, Cicero og Cent.-Inddeling, udført i bøjeligt Staal, og kan nemt haves i Lommen.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Bogtrykkeri til Salg.**
Et mindre Bogtrykkeri, beliggende i større Provinsby, er til Salg for 10,000 Kr., Udbetaling mindst 5,000 Kr. Trykkeriet er i god Drift med mange solide Kunder. Billet mrk. »114« modtager Ekspeditionskontoret.

**Rotationstrykker**
(og Stereotypør) søger Plads. Billet mrkt. »110« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnesgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

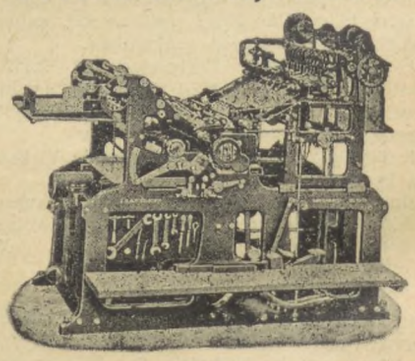

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 19. AUGUST 1932 59. AARGANG


## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

**ordinær Generalforsamling**

Søndag den 4. September Kl. 10

**i Rømersgade 22.**

—

*Foreløbig Dagsorden:*

1. Beretning.
2. Regnskabet.
3. Beretning fra Delegeretmødet.
4. Opstilling til Valg af:
   a. Afdelings-Formand,
   b. Afdelings-Kasserer,
   c. Forbundsrevisorer og Revisorsuppleanter.

*Medlemskort skal forevises ved Indgangen.*

*Styrelsen.*

## DE ONDE STJERNER

—

Det synes som om de onde Stjerner i særlig Grad behersker Horisonten hver Gang Dansk Typograf-Forbund holder sit Landsmøde i Odense.

Sidst, vi var samlede til Delegeretmøde i Fyns Hovedstad, var just i de skæbnesvangre Augustdage, da den store Verdensbrand tændtes og hvortil Europas Folk saa mange Aar forud havde sanket Ved gennem de vanvittige Kaprustninger.

Vi ældre, som deltog i Mødet, husker, hvor vanskeligt det var at samle Tankerne om Forhandlingsemnerne, der syntes os de rene Smaatterier i Forhold til de store Begivenheder, der var i Udvikling. Vi ser endnu de mange Opslag i Bladredaktionernes Vinduer: Tyskland har erklæret Rusland Krig! Tyskland har erklæret Frankrig Krig! England har erklæret Tyskland Krig! o. s. v.

Som med Ildbogstaver staar de indbrændt i vor Bevidsthed — ikke som noget fjernt, men klart og truende som var det i Gaar.

Meget ondt er sket siden da, og meget godt er revet i Stykker, og Livet for de fleste af os er blevet langt vanskeligere at leve, fordi snart ingen mere respekterer de mest elementære Menneskerettigheder.

Den Gang var vore økonomiske Kaar usle. Dyrtiden havde alt begyndt den Hungermarch, som fortsættes op gennem alle Krigsaarene. Men de trange Tider kunde ikke splitte os. Ved Sammenhold og ved vor Organisations Hjælp naaede vi i 1919 en Forbedring af vore økonomiske Forhold, som vi nyder godt af den Dag i Dag.

*

Der er nu forløbet atten Aar siden da, og atter stævner vi mod H. C. Andersens Fødeby. Lige som i 1914 staar de onde Stjerner over os. Verdenskrigen raser fremdeles, om end under andre Former. Den Gang dræbte man med Kugler og Krudt og giftige Supstanser. Nu søger man at sulte hverandre ihjel gennem vanvittige Toldforanstaltninger, som snart sagt har ødelagt al Samhandel mellem Nationerne og skabt en Arbejdsløshed som aldrig tilforn.

Og medens Arbejdsløsheden langsomt udmarver sine talrige Ofre, trues vi af de moderne Landeplager: Kronenedskæring med den deraf før eller senere følgende Varefordyrelse. Stigende Skatter — direkte og indirekte —, der nu har naaet en saadan Højde, at de langt overstiger f. Eks. den Tiendeafgift, for hvis Udskrivning Knud den hellige maatte lade Livet foran Alteret i Sct. Knuds Kirke i Odense!

Selv om Arbejderne ikke agter at benytte saa kraftige Midler overfor vor Tids Skatteudskrivere, som Vendelboerne anvendte mod salig Knud, bør de dog ikke i Længden stiltiende finde sig i, at Krisens Byrder i uforholdsmæssig Grad væltes over paa dem gennem en forøget *indirekte* Beskatning.

Og til disse Vanskeligheder kommer formentlig et Angreb fra Arbejdsgiverforeningens Side til Foraaret.

*

Under saadanne Forhold samles vi altsaa til Landsmøde paa Fredag i Fyns Forsamlingshus. Lad os haabe, at de delegerede maa forstaa, at vi befinder os overfor en alvorlig Situation og at Forhandlingerne og Beslutningerne maa blive præget deraf. Vi har ikke Raad til at dele os i Kommunister og Socialdemokrater og fortabe os i Diskussioner om Kejserens Skæg. Dansk Typograf-Forbund bestaar kun af ét Parti, og der bør kun raade én Aand: Samhørighedens og Solidaritetens Aand. Kun derved vil vi kunne gøre os Haab om at overvinde de Vanskeligheder, der utvivlsomt vil møde os i den kommende Tid.

Og dermed: Velkommen til Mødet!

*Fr. N.*

## OM BEDRIFTSRAAD OG TILLIDSMANDS-INSTITUTION

—

II

(Sidste Artikel).

Ogsaa indenfor Murene hos os er man — saa smaat — begyndt at røre paa sig, dog mest i Retning af hvad den fagtekniske Dygtiggørelse angaar, saaledes ved Tilslutningen til Udgivelsen af »Grafisk Revy«, og ved for arbejdsløse Kolleger at aabne Adgang til et Kursus paa Fagskolen for Boghaandværk i København, samt ved at der i Fjor ved en Generalforsamlingsbeslutning blev stillet et beskedent Beløb til Raadighed for det gennem det nyoprettede »Fagteknisk Samvirke« paatænkte Arbejde for faglig Dygtiggørelse, et Arbejde, der allerede er i god Gænge, og med en, i Betragtning af den korte Tid, Arbejdet herfor gennem Samvirket har staaet paa, ret god og stabil Tilslutning fra en interesseret Kreds af Kolleger.

Det kan kun her anbefales Kollegerne i endnu højere Grad at drage Nytte af dette Arbejde, der ved nye, og ikke alt for karrige Bevillinger af nødvendige Pengemidler, i den kommende Tid kan gøres yderligere omfattende. Ingen er vel saa velbevandret i den sorte Kunst, at der ikke skulde være noget nyt at se og noget mere at lære. Ligesom det sikkert i den kommende Tid ogsaa i vort Fag, mere end hidtil, vil blive det at kunne yde Kvalitets-Arbejde, der regnes med ved Antagelser. At dette ikke, med en vis Hensyntagen til Ancienniteten ufortalt, altid er Tilfældet ved Afskedigelser, skal der maaske Indførelsen af Arbejdernes Indseende med Bedrifternes Ledelse til for at hidføre en Ændring i. —

Medens der saaledes i andre Fag træffes omfattende Foranstaltninger for kundskabsmæssig Udvikling og tales højt om Arbejdernes Indflydelse paa Bedrifternes Ledelse, er der i vort Fag blevet næsten Tabu herom.

Vi har jo, og har alt i mange Aar haft, en Tillidsmands-Institution, som det dog trods gentagne Forsøg endnu ikke er lykkedes at faa indført tariferede Bestemmelser for, hvad derimod er lykkedes f. Eks. for vort nærbeslægtede Fag, Bogbinderfaget, og hvad det betyder for et Fags Udøvere, at deres valgte Tillidsmænd har tariferet Ret til at tale lidt med, er der vist ikke mange, der er blinde for.

Af Udtalelser fra ledende Side, da Delegeretmøde-Forslagene var til Generalforsamlings-Gennemgang i Københavns-Afdelingen og Turen kom til Omtalen af det gennem Bog- og Akcidenssætter-Klubben indsendte Forslag om Indførelse af ensartede Tillidsmands-*Regler* for Dansk Typograf-Forbund (med en mindre redaktionel Ændring de samme som alt er gældende for Københavns-Afdelingen), kunde det tyde

paa, at den øverste Ledelse er bleven nyinteresseret i, at denne for Faget nyttige Institution ikke saa ret meget længer sejler om uden tariferede, navigerende *Bestemmelser*.

Da der vel derfor kan gaas ud fra, at Kravet om en Tarifering snarlig atter stilles, vilde det maaske ikke være helt af Vejen, med en Opnaaelse heraf for Øje, om Ledelsen ogsaa vilde interessere sig for Etableringen af Tillidsmands-Kursus, hvor der bl. a. ogsaa gaves Tillidsmændene Anledning til at supplere deres regnskabsmæssige Kundskaber; thi selv om Tillidsmændene, nuværende saavel som kommende, naturligvis er i Stand til baade at kunne tælle og lægge sammen, vilde et Indblik i f. Eks. Bogholderi og Bogføring vel nok blive en Ting, der kunde give Bonus til mere end den, der ofrede Tid for at erhverve sig et saadant Indblik.

Egentlig kan det vel, uden at overdrive, siges at have været en ret minimal Opmærksomhed, der hidtil er bleven vor Tillidsmands-Institution til Del, men maaske vil andre Fags vaagnende Opmærksomhed for deres lignende Institutioner, ogsaa i vore ledende Kredse nu blive et Eksempel til Efterfølgelse.

Det vil, som alt sagt, ikke være af Vejen med en Tarifering af Tillidsmands-Institutionen for Øje.

Juli, 1932. *Henrik Eriksen.*

## UDENFOR ELLER INDENFOR »DE SAMVIRKENDE«?

Det gamle Stridsspørgsmaal om Udmeldelse af »D. s. F.« er paany vakt tillive, og det vil finde sin — i hvert Fald foreløbige — Afgørelse paa det forestaaende Delegeretmøde. Forinden kunde det formodentlig have nogen Interesse at faa Spørgsmaalet belyst, saaledes som det foreligger for os i denne Omgang, og jeg har i den Anledning anmodet om Plads for følgende kortfattede Betragtninger.

Karakteristisk for samtlige foreliggende Forslag, som tager Sigte paa Udmeldelse af »D. s. F.«, er den Baggrund, paa hvilken disse Forslag fremtræder, og hvormed de da ogsaa i alt overvejende Grad begrundes, nemlig: den nervøse — men iøvrigt forstaaelige — Ængstelse, hvormed man imødeser de til Efteraaret afsluttende Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne vedrørende Tilvejebringelsen af en »mere tilfredsstillende« Ordning af de fremtidige Forhandlingsformer, Forhandlinger, som sandsynligvis ogsaa vil føre til nye Indskrænkninger i Medlemmernes Med- og Selvbestemmelsesret.

Med dette som Forslagenes naturlige Forudsætning givne Udgangspunkt, drejer det sig i Virkeligheden kun om at tage Stilling til følgende enkle og letfattelige Spørgsmaal: »Kan vi — eller med et videre Perspektiv: de enkelte Organisationer — gennem Udmeldelse af »D. s. F.« undgaa saadanne uretmæssige Indgreb i Medlemmernes Ret til selv at opsige, respektive afslutte Overenskomsterne?« Dette Spørgsmaal maa jeg for mit Vedkommende og i nøje Overensstemmelse med Erfaringerne fra indeværende Aars Overenskomstforhandlingers Forløb besvare med et afgjort: *Nej!* — Da saa vi nemlig, at man i en Række Organisationer — og deriblandt de største og mest talstærke — fratog Medlemmerne denne Ret, idet de paagældende reformistiske Hovedbestyrelser efter Diktat fra Nr. Farimagsgade ganske eneraadigt — paa Trods af Love og Vedtægter — vedtog Forligsmandens Forslag. Det vil vel sagtens herefter være klart for enhver Kollega, at den opstillede Hypotese om, ved Udmeldelse af »D. s. F.«, at sikre sig imod saadanne ubehagelige Eventualiteter, ikke er 5 Øre værd som Argument for Udmeldelse.

Jeg kan derfor ikke se, at Udmeldelse af »D. s. F.« paa nuværende Tidspunkt vil være til nogen Nytte for os. Og til dem, der stadig staar med deres ubesvarede Spørgsmaal: »Hvordan skal vi i Fremtiden sikre os imod og forholde os overfor mulige Gentagelser af dette Foraars skammelige Tillidsbrud fra vore »Føreres« Side?«, vil jeg sige: Herpaa kan der kun gives ét Svar: »Vi respekterer ingen Overenskomster, som vi ikke selv har haft Lejlighed til at tage Stilling til, og vi vil, naar Tiden er inde, tage Konsekvenserne heraf.«

Gaar vi ud for en saadan Vurdering af vor Medbestemmelsesret, som ligger forankret i denne utvetydige Erklæring, vil vi faa Øjnene op for, at der staar langt vigtigere Sager paa Dagsordenen end Udmeldelse af »D. s. F.«, bl. a. Opbygningen af de Organer, hvormed de forestaaende Kampe skal føres. *Viggo Zester.*

## AFSLUTNING

Den trekantede Diskussion mellem Sigvald Hellberg, Sørensen-Kjeld og mig, er vel nu naaet det Punkt, hvor den uden Skade kan afsluttes. Paa et vist Tidspunkt mente Hellberg, at det hele vilde ende i Fryd og Gammen og Enighed paa hans Grundlag, men saa kom min Ringhed og sparkede hele den pæne Opstilling overende.

Hellberg er nu en af Sorg og Skuffelse præget Mand. Hans lille Klagesang i sidste »Typ.-Tid.« om mig er saamænd helt rørende. »Ths. P. er *absolut* ikke enig med nogen om noget som helst. Han er ikke enig med De samvirkendes Ledere, og han er ikke enig med mig, og saa stiller han sig — fy fan! — udenfor det Omraade, hvor *positivt* Arbejde søges udført!«

Ja, det er grueligt altsammen.

Og hvad værre er, jeg er til Sinds ogsaa i Fremtiden at ville fremture i min Ugudelighed.

Jeg vil bekæmpe Fagforeningsledernes Forsøg paa at umyndiggøre Medlemmerne og jeg vil protestere mod deres frække Lovbrud. Og min Haand og Mund vil ogsaa i den kommende Tid være rettet mod alle Bondefanger-Tricks, der gaar ud paa at hjælpe til ovennævnte Umyndiggørelse.

Organisationerne er Medlemmernes, ikke Ledernes, og det er Medlemmerne, der alene bør have Afgørelsen og Ansvaret i deres Haand.

Og saa kan Hellberg godt klæde sig i Sæk og Aske og græde over, at jeg ikke vil være med i det *positive* Arbejde, der gaar ud paa at snyde Medlemmerne.

Det rører mig ikke en Fjer!

*Ths. Pedersen.*

## I UDVIKLING

Efter at Fr. Nielsen, tvunget af Omstændighederne, nu maa indrømme, at *Forbundsstyrelsen ingen Ret* har til at stille Forslag til Delegeretmødets Dagsorden, eftersom der ikke findes nogen Hjemmel derfor hverken i Forbundslovene ej heller i Arbejdsløshedskassens Love, er han naaet dertil, at spørge mig om: »hvorvidt jeg kender nogen Forening, hvor det er forment (forbudt?) Styrelsen at stille saadanne Forslag«.

Er Du nu ikke vel langt ude, Fr. Nielsen? Er det da virkelig saaledes, at hvad der ikke efter Lovene udtrykkeligt er *Medlemmerne tilladt*, er dem forbudt? Og er det din Mening, at hvad der ikke efter de samme Love udtrykkeligt er *Forbundsstyrelsen forbudt*, er den tilladt? For jeg har jo ganske klart Karl Sørensens Ord for det første, og det sidste vil du jo hævde.

Dit først stillede Spørgsmaal kan jeg besvare derhen, at *jeg* kender *ingen* Foreninger, hvor Styrelsen har særlige Rettigheder, der ikke er hjemlede i Lovene. Styrelsen skal varetage Medlemmernes Interesser; der kan være delte Meninger om, hvori disse bestaar, og hvorledes de bedst varetages; derfor de mange og lange Diskussioner. Og kun i *særlige* Tilfælde, hvor Forholdenes Art gør det naturligt, at der med Delegeretmødets Billigelse sket Undtagelser, f. Eks. med Hensyn til første Stykke under Arbejdsløshedskassens Dagsorden, kan Reglen brydes. Eller kan Fr. Nielsen give mig en eneste fornuftig Grund for, hvorfor Forbundsstyrelsens øvrige Medlemmer ikke, som C. O. Madsen, Odense, (§ 45), kan stille Forslagene i deres Afdelinger; *thi Forslagene bliver jo ikke til i Samraad*, men *forelægges* den samme Forbundsstyrelse, udarbejdede, fuldt og færdige. Jeg vil derfor finde det naturligt, at man paa Delegeretmødet kun behandler de af Styrelsen fremsatte Forslag, der har *redaktionel* Karakter, derunder Forslaget vedrørende Arbejdsløshedskassen, i Tilfælde af, at Fortsættelseskassen vedtages. De *principielle* Forslag skydes saaledes ud.

Nu kan der jo siges, at om dette sker, eller blot, at dette kan foreslaas, vidner ikke om Tillid til Ledelsen. Nej, det gør det ikke. *Den* er sat overstyr. Men hvordan kan det være anderledes. Stillingen til Attentatforsøget paa Medlemmernes Selvbestemmelsesret har, for Medlemmernes Vedkommende, givet sig Udslag i fire Opstillinger under »Forskellige Forslag«, og at Delegeretmødet vil udtale sig efter Aanden i disse Opstillinger, er vist udenfor enhver Tvivl, ogsaa for Ledelsens Vedkommende. Men medens man saaledes under Medlemmerne denne Fornøjelse, kan det være interessant at se, hvorledes man respekterer den deri udtrykte Tankegang. Og det kan man bl. a. se af Forbundsledelsens Forslag til § 16, og Odenses Forslag til § 45, der begge, ganske ligetil, gaar ud paa *at reducere Medlemmernes Selvbestemmelsesret* i det Omfang, man nu, under en formodet Uopmærksomhed, mener at kunne gennemføre. Man kan overbevise sig om Rigtigheden heraf ved at se lidt nøjere paa Forslagene, der for det førstes Vedkommende gaar ud paa at lægge saa meget af Magten, Myndigheden og Afgørelserne som muligt i Ledelsens Haand, og som for det sidstes Vedkommende gør Medlemmernes Indseende med kommende Arbejdsvilkaar (Tarifkommissionen) illusorisk.

Ganske snildt, ikke sandt. Medlemmerne faar deres Vilje, og Ledelsen sin — man mindes de gamle Augurer, og begge Parter er tilfredse?

6—8—32. *S. Schultz.*

— — —

Schultz maa undskylde mig, men jeg *kan* ikke tage ham alvorlig, naar han nu pludselig vil forbyde Forbundsstyrelsen at forelægge sine Overvejelser om Forbundets Forhold til Medlemmernes Afgørelse. Men naar jeg ser de store Anstrængelser, Schultz gør for at overbevise sig selv om, at hans Standpunkt er forsvarligt og i Pagt med den sunde Fornuft, faar man Indtryk af, at han føler sig svævende frit i Luften uden Forbindelse med Virkeligheden. Og det er vel ikke saa underligt, naar man véd, at Schultz i ca. 40 Aar har været Medlem af vort Forbund, og paa flere Delegeretmøder har deltaget i Drøftelsen af *Forbundsstyrelsernes* Forslag, uden at have fundet noget »lovstridigt« — *før nu!* *Fr. Nielsen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Phønix« den 9. Juli 1932. Formanden, *Edv. Munch*, aflagde Beretning og omtalte en Sag ang. et Trykkeri, der havde en Lærling over det tilladte Antal. Ved et Mæglingsmøde, hvor Forretningsfører Karl Sørensen havde været til Stede, var Resultatet blevet, at den omtalte Lærling var blevet fjernet. Omtalte ligeledes den kommende Krisehjælp, 3 Kr. for ugifte og 4 Kr. pr. Dag for gifte. En Skrivelse fra De samv. Afholdsselskaber toges til Efterretning.

Protokollen oplæstes. Beretning og Protokol godkendtes.

Kassereren, *Edv. Munch*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med 4028 Kr. 90 Øre, Lokalkassen med 993 Kr. 05 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Til Formand genvalgtes *Edv. Munch*, der saaledes samtidig er Kasserer. Til Bestyrelsen genvalgtes *Jens Jensen* og nyvalgtes *Sigurd Borch* og *M. P. Mathiasen. Formanden* gennemgik Tarif-Forslagene, der gav Anledning til forskellige Forespørgsler, men ellers ikke nogen Diskussion.

Til delegerede valgtes *Edv. Munch* og *Aage Sørensen*.

Efter at der var bevilget »Lokaleleje« sluttede Dirigenten, *Gunnar Sørensen*, den velbesøgte Sommergeneralforsamling.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

*Besøget paa Bryggeriet »Stjernen«.*

Det er i Aften Afdelingen aflægger Besøg paa Bryggeriet »Stjernen«. Der mødes udenfor Bryggeriet, Dr. Olgasvej, Kl. 19 pr.

*

Husk Kontoraften hver Mandag fra Kl. 17¼—18.

*Horsens Lærlingeafdeling*

har i Løbet af Sommeren afholdt Udflugt til Aarhus og i Forbindelse hermed aflagt Besøg paa A. Hammerschmidts store moderne indrettede Klichéfabrik. Under Førerskab af Kemigraf *Christensen* besaa man den store Fabriks mange Afdelinger, ligesom man fik forklaret og demonstreret Fremstillingen af Klichéer til alle Formaal.

Det meget belærende Besøg med tilhørende Forklaring var af stor Interesse for de deltagende Lærlinge. *S. A. N.*

*Esbjerg Lærlingeafdeling*

foretog sin aarlige Udflugt til Kolding Søndag den 19. Juli. — Typograf *Berntsen* og flere Lærlinge var mødt op paa Kolding Banegaard, ligesom disse hele Dagen deltog i Turen og viste os rundt paa bedste Maade. Man besaa Konrad Jørgensens Bogtrykkeri, (bl. a. Nodesætning) med stor Interesse. Ligeledes aflagde man Besøg paa »Kolding-Hus« Museum, samt foretog en dejlig Spadseretur i Omegnen. Alt i alt en god Tur til Styrkelse af Kammeratskabet blandt Lærlingene.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Ret pludseligt døde i forrige Uge vor Kollega, *Anton Lomborg*, kun 30 Aar gl. Lomborg havde lært hos Mayland og senere arbejdet bl. a. hos Luno og Nielsen & Lydiche, og han var, da han et Par Uger før sin Død blev syg, i Arbejde paa Kristeligt Dagblad. Afdøde, der efterlader Hustru og Barn, begravedes forrige Søndag fra Katolsk Vestre Kirkegaard.

*DELEGERETMANDATER I KØBENHAVN* udleveres paa Afdelingskontoret paa Mandag Kl. 4—6½.

*TYPOGRAFERNES STIFTELSE* fylder som bekendt den 29. August 75 Aar. Begivenheden højtideligholdes ved en Festlighed med Spisning paa Gimle, Tirsdag den 30. August Kl. 6½ Aften. Medlemmer kan deltage for en Pris af 8 Kroner pr. Deltager. Billetter hos Kassereren, Peter Jensen, Boyesgade 3², Telefon Vester 7685.

*DELEGERETMØDET I ODENSE.* Som Repræsentanter for Svensk Typograf-Forbund ved Mødet i Odense er valgt Forbundets Ordfører *Georg Berg* og Sekretæren *Einar Quarnström*.

Fra det internationale Sekretariat møder ingen Repræsentant, da den udvidede Sekretariatskommission holder Møde netop i de Dage, Delegeretmødet afholdes.

*»SKANDINAVISKE TYPOGRAFERS FAGLIGE RING«* (under Bog- og Aksidenssætter-Klubben i København).

Fra Hovedadressen afsendte Mapper: d. 28. Juni *Mappe 25* til Hold 9 og *Mappe 26* til Hold 13, d. 13. Juli *Mappe 20* til Hold 6, d. 9. Aug. *Mappe 21* til Hold 15, d. 12. Aug. *Mappe 26* til Hold 14.

Til Hovedadressen efter endt Cirkulation indgaaede Mapper: d. 2. Juli *Mappe 20*, d. 26. Juli *Mappe 26*, d. 9. Aug. *Mapperne 20* og *21*.

Deltagerne anmodes om, naar den paabegyndte nye Hold-Inddeling og det dermed forbundne Kontrolsystem er gennemført, at sende Hovedadressen Meddelelse, saafremt en Mappe er væsentlig forsinket. Vær ligeledes punktlig med at melde Flytning eller Bortrejse.

København Str., d. 12. August 1932.

*Charles Moegreen.*

*TYPOGRAFERNES INTERNATIONALE.* Ved et den 3. August 1932 afholdt Møde i Typograf-Internationalens Sekretariatskommission blev det meddelt, at National Society of Operative Printers and Assistants (Typografernes og Hjælpearbejdernes Nationalforbund) i London samt Scottish Typographical Association (Typografforbundet i Skotland) i Glasgow har indmeldt sig i Internationalen.

*3000 KRONERS-LÆRLINGEN.* Vi er vidende om, hvem den Bogtrykker er, der har averteret efter en Lærling med Indskud 3000 Kroner.

Da Manden er Medlem af K. B., er vi ikke uvillige til at udsætte en Præmie for den, der gætter, hvem Manden er.

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

12. Juli 1932. Formanden refererede de med Bogbinderforbundet førte Forhandlinger; der havde vist sig fuld Enighed *om, at* al Ilægning af Mellemlæg var *vort* Arbejde, *at* al *Udtagning* af Mellemlæg *mellem Trykkene* var *vort* Arbejde, *at Udtagning* af Mellemlæg *efter Trykningens Tilendebringelse* kan være saavel vort som Bogbinderforbundets Arbejde. Til Efterr. — Overfor Firma, hvor en Del Overarbejde finder Sted ved Specialarbejde, havde Formanden stillet Krav om, at Overarbejdet afløses af Nyantagelse eller Oplæring i Specialarbejdet. Til Efterr. — Mindre Firma havde afskediget ung Svend uden at give ham den ham tilkommende Ferie. Vi havde krævet og faaet en Uges Løn. Til Efterr. — For Bronceringsarbejde med Støvulempe havde Firma vægret sig ved at betale det tarifmæssige Timetillæg. Var efter Henvendelse til K. B. berigtiget. Til Efterr. — Et Firma tilstodes under særlige Forhold Dispensation fra Lærlingeskalaen mod passende Kompensation. — I Skr. af 4/7 bekræfter K. B., at de tre hos K. B.-Medlemmer ved Svendeprøven dumpede Lærlinge fortsætter et halvt Aar paa de tidligere principielt for saadanne Forhold fastsatte Vilkaar. Hvad angaar de to andre dumpede, har den ene efter det 2. Forsøg definitivt forladt Faget, hvorimod den anden er indkaldt som Soldat, og det vides ikke, hvad hans Planer er. Til. Efterr. — Et Medlem, der havde ladet sig engagere under tarifmæssig Løn, men iøvrigt snart var bleven afskediget, indstilles til Karantæne. — I Sygekasse-Sagen (Sygepenge under Landophold) havde Østre Landsret nu afsagt Dom, der frikender Kassen og fastslaar, at Lovene ikke hjemler Forpligtelse for Kassen til at betale Sygepenge under Ophold paa Rekonvalescenthjem. Dommen offentliggøres in extenso i »Typ.-Tid.«. — Den i sidste Møde behandlede Forespørgsel fra to Medlemmer vedr. Sygepenge under Landophold vedtoges det at besvare med Henvisning til Landsretsdommen. — Den 6. Juli havde et Medlem overbragt et af 48 Kolleger underskrevet Krav om Indkaldelse af ekstraordinær Generalforsamling udover den allerede i Juli Maaned berammede ekstraordinære Generalforsamling til Behandling af »Kriselovene og den nye Arbejdsløshedslov«; da Formanden imidlertid havde meddelt Overbringeren, at disse Love for Hovedtrækkenes Vedkommende vilde blive refereret under Behandlingen af Forslag til Delegeretmødet paa den til den 12. berammede Generalforsamling, havde Overbringeren erklæret sig indforstaaet hermed og frafaldet Krav om yderligere Generalforsamling. Til Efterr. — Hjælpekorpset paa Kalvebod Bastion anmoder om Bidrag. Henlægges. — Skr. fra Dansk Arbejder-Idrætsforbund toges til Efterr. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Den af Enkefru Tvenstrup (»Mercantil«, Sindshvilevej 1) og vort tidligere Medlem Sv. Aa. Christensen mod Afdelingsformanden rejste Sag efter »Tugthusloven« for Blokade og Offentliggørelse af Christensens Navn som Blokadebryder havde været til Behandling for Byretten den 6. Juli. Dommeren havde ment at maatte erklære en den 13. Maj 1932 mellem Fru Tvenstrup og Christensen oprettet Kontrakt for at være en Interessentskabskontrakt og havde henstillet til Formanden desaarsag at hæve den løbende Blokade, medens der ikke blev Tale om at erklære den gennem et Aar iværksatte Blokade for at have været ulovlig, saa lidt som der blev Tale om at mortificere Offentliggørelsen af Christensen som Blokadebryder. Formanden havde da akcepteret Dommerens Henstilling om at hæve den løbende Blokade, og Sagen var dermed hævet. Til Efterr. — Mødet hævet.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal

KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

3. August: Aarhus 2000,00. 4. August: Rudkøbing 200,00. 6. August: Løgstør 100,00. 10. August: Aabenraa 500,00; Helsingør 700,00; Horsens 300,00; Lyngby 200,00; Nykøbing F. 200,00; Odense 1000,00; Roskilde 300,00; Vejle 300,00. 12. August: Frederikshavn 300,00; Korsør 200,00; Køge 300,00; Nyborg 300,00; Rønne 400,00; København 20000,00. 13. August: Ringsted 450,00. 15. August: Svendborg 300,00. 16. August: Brønderslev 200,00; Lyngby 200,00; Skjern 100,00.

København, den 16. August 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Keld Halberg udl. 1. 8. 32 i Gyldendal (arb. s. St.). Hj.arb. Chr. Vilh. Hansen (Egm. H. Petersen). Hj.arb. Marius M. Molkjær Mikkelsen (Egm. H. Petersen). Hj.arb. Erik Th. A. Meincke (Egm. H. Petersen).

Aarhus: Sætter Holger Thyrring, udl. 1. 8. 32 i Kongsvangs Trykkeri. Skjern: Sætter Erik Strandbygaard, udl. 1. 8. 32 hos J. Strandbygaard.

TILTRAADTE

København: 7419 Georg Poulsen fra Rejse (arbl.). 7622 Anders Axelsen fra Rejse (Landschultz). 6093 A. Ringstrup fra Esbjerg (V. Lange). 7872 H. Thorgersen fra Horsen (arbl.). 1923 Sv. A. Nielsen fra Rejse (arbl.). 786 O. Chr. Sørensen fra Rejse (arbl.). 7450 Alex Clarè fra Lyngby (arbl.). 6586 Niels Jensen fra Kolding (arbl.). 7988 Kaj Jordhøj fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 7879 Sv. Aa. Jensen (syg). Aarhus: 6995 Osvald Jørgensen (arbl.), 6184 Anders Grabow (arbl.). Esbjerg: 3350 Knud G. Nielsen (arbl.), 6841 E. Borch (arbl.). Faaborg: 2841 Helmuth Nielsen (arbl.). Haderslev: 3830 Friedr. Hess (Martin, Christiansfeld). Horsens: 6516 Carl Petersen (F. Schur & Co.). Kolding: 7254 Svend Sørensen (arbl.). Korsør: 3241 Verner Rasmussen (arbl.). Nykøbing F.: 6744 Svend Aage Olsen (arbl.). Næstved: 4310 Broder Brodersen (arbl.). Odense: 7941 Carl Ernst Thostrup (arbl.), 62756 (tysk) Alfons Stuber (syg). Rudkøbing: 3799 Alfred B. Schou (Langelands Avis). Skive: 7309 Wilbert Glud Møller (udenfor Faget). Svendborg: 7464 Magnus Madsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 703 E. Kjølholm til Odense (arbl.). 7941 Carl Ernst Thostrup til Odense (arbl.). 7578 J. Christensen paa Rejse. 4165 Emil Køldal paa Rejse. 3717 Victor Sørensen paa Rejse.

Aarhus: 7988 Kaj Jordhøj paa Rejse, 3602 Egon Bernandt paa Rejse. Esbjerg: 6093 Alb. Ringstrup til Kbhvn. i Pl., 7464 Magnus Madsen paa Rejse. Kolding: 4229 Jens Bækgaard Jensen til Horsens (arbl.), 6586 Niels Jensen til Kbhvn. (arbl.). Lyngby: 7450 Alex Clarè til Kbhvn. Nykøbing F.: 1166 Otto F. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Odense: 6739 Jørgen Fischer paa Rejse, 7941 Carl Ernst Thostrup paa Rejse og 5062 Ella Kronvold til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 3241 Verner Rasmussen paa Rejse, 1555 Børge Jacobsen paa Rejse, 7309 Wilbert Glud Møller til Skive i Pl. og 6923 Kaj Hansen til Nykøbing M. i Pl. Thisted: 7259 P. G. Jensen Dahl til Nykøbing M. (arbl.).

UDMELDT

Rønne: 4974 Nora Jensen (Fratraadt Faget).

DØDE

København: 1226 Egon Rydahl.

RETTELSE UNDER DØDE

København: 580 Anton Lamborg skal være Lomborg.

*I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.*

## Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Kassereren træffes ikke fra 16/8—1/9 paa Grund af Bortrejse. Anmeldelse af Dødsfald bedes sendt til Formanden, Hr. Anthon Larsen, Dronningensgade 48 ². (21 e)

## Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 21. August:
**BADETUR TIL RUNGSTED**
Mødested: Sct. Hans Torv *Kl. 10 præcis.*
(3 1)


**·E·L· SERVICE·**
*Hurtig Udrykning Dag og Nat*
**· ERIK LEVISONS ·**
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018-12783-12784-14823 · NATTELEFON AMAGER 908X.
(20 c)

ANNONCER

**Samlebind til Grafisk Revy.**
Bindet kan indeholde 10 Hefter. Solidt udført. Det vil pynte i ethvert Bogskab. Prisen er Kr. 2,50; portofrit mod *forud Indsendelse* af Beløbet.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277⁶⁹

**Maskinsætter**
med længere Tids Erfaring søger Plads snarest. Billet mrkt. »119« modtager Ekspeditionskontoret.

**Maskinsætter**
(Linotype), ledig uden egen Skyld, søger Plads. Billet mrkt. »120« modtager Ekspeditionskontoret.

**Illustrations-Trykker.**
I Løbet af September Maaned bliver der en Plads ledig som Illustrations-Trykker. En med Tegne-Evner vil blive foretrukken. Ansøgning bilagt Trykprøver og Anbefalinger bedes under Billet mrkt. »123« sendt til Ekspeditionskontoret.

**Ung Typograf**
søger Beskæftigelse som Maskinsætter (Linotype og Intertype) eller som Annonce- og Akcidenssætter.
*Max Jensen,*
Ved Anlæget 6 ², Vejle,
**Telefon: 1311.**
(122)

**Odense.**
*I Anledning af Typograf-Kongressen i Odense anbefaler jeg mit bekendte Køkken til d'Hrr. Deltagere.*

| | | |
|---|---|---|
| Kaffe, complet | Kr. | 1,00 |
| Middag, 2 Retter | - | 1,00 |
| Cabaret med varmt | - | 2,00 |
| Øl | - | 0,45 |
| Snaps | - | 0,50 |

Ærb.
*N. P. Petersen, Restaurator,*
**Strøgpassagens**
*Spise-Restaurant.*
(117)

**En ung, hurtig Sætter,**
f. T. Underkorporal i en jydsk Garnison, søger Plads til 8. Oktober. Jeg er vant til saavel Avis- som Akcidensarbejde. Gode Anbefalinger haves samt Forholdsattest. Billet mrkt. »121« modtager Ekspeditionsk.

**Sætter-Forbundter,**
har staaet 3½ Aar i Lære, søger Plads. Billet mrkt. »118« modtager Ekspeditionsk.

**Expres-Salg.**
Grundet paa Statsansættelse er et mindre igangværende Bogtrykkeri billigt til Salg eller Forpagtning. 1. Kl.s Maskiner og Materiale. Købesum Kr. 6,000. Udbet. 2,500. Henv.: Yærkbetjent H. Jensen, K.F.U.M., Horsens, eller Billedskærer Jensen, Hjørring. (116)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II.**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 26. AUGUST 1932 59. AARGANG


## TYPOGRAFERNES STIFTELSER JUBILERER

Den 29. August kan Typografernes Stiftelser i København fejre 75-Aars Jubilæum. I den Anledning har Bestyrelsen udarbejdet en Beretning, der fremtræder som et smukt typografisk Arbejde med talrige Illustrationer.

Af Beretningen fremgaar det, at Tanken om en Stiftelse for Typografer allerede fremsattes i 1840 af *N. H. Thisted* paa et Møde i »Typografernes forenede Hjælpekasser«, men først i 1857 indsendtes af *Ludvig Petersen* og *H. Donatzky* et Forslag til nævnte Forening om at oprette en Fribolig for trængende Typografer i København. Resultatet blev, at der den 22. August 1857 vedtoges at afholde en ny Generalforsamling den 29. s. M., og her valgtes en Komité paa 5 Medlemmer til at forestaa Indsamlingen af Bidrag til Formaalet. 3 Aar efter vedtoges foreløbige Lovbestemmelser, og den nedsatte Komité — *Henrik Donatzky, J. E. Sivertsen, N. H. Thisted, Ludv. Valentin* og *F. Wandstrøm* — valgtes som Bestyrelse.

Der blev af Bestyrelsen gjort et ihærdigt Arbejde for at skaffe Kapital, men Bidragene var smaa, og først 13 Aar senere lykkedes det at begynde den velgørende Virksomhed. Foreningens bedste Støtte fra den Tid var *Typografernes Sangforening*. Senere kunde Foreningen glæde sig over at have mange og gode Velgørere blandt Principalerne.

De første 25 Aar rejste man de to første Bygninger, og ved 50-Aars Jubilæet kom Boyesgade-Komplekset til. Dermed var Grundlaget skabt for det Arbejde, der har fundet Sted fra 1907 til Dato og som har været helliget Bestræbelserne for at skabe bedre økonomiske Forhold for Foreningen. Friboligernes Antal er vokset, den direkte Pengehjælp til gamle er forøget meget stærkt. 1908 ydedes alt i alt 7—8000 Kr. til de forskellige Formaal, 1931 er der ydet over 20,000 Kr. Gennem ca. 60 Aar er der ydet over 500,000 Kr. til gamle, hvoraf 316,000 i de sidste 25 Aar.

Bestyrelsen har i flere Aar næret Ønske om en Udvidelse af Foreningens Virksomhed — en Udvidelse, som skulde have sat Kronen paa de sidste 25 Aars Virke. Dette er dog foreløbig standset af de herskende Krisetider, men vil blive taget op igen, naar Forholdene bedres.

Foreningens nuværende Bestyrelse bestaar af følgende: Borgmester *Viggo Christensen, Vald. Th. Hansen, Peter Jensen, Carl Nielsen* og *Carl Schnoor*. Af disse har *Carl Nielsen* uden Sammenligning fungeret længst, idet han har været Medlem af Bestyrelsen siden 1905, deraf de 15 Aar som Formand.

Carl Nielsen.

Bestyrelsen udtaler i Slutningen af Beretningen Ønsket om, at »Stiftelserne stadig maa finde Interesse og Velvilje blandt Fagets Principaler og Virksomheder, der har Tilknytning til Faget, samt sidst, men ikke mindst blandt Fagets Udøvere, Københavns Typografer«.

Vi vil slutte denne korte Omtale af den jubilerende Forenings Virksomhed med at citere et Par Vers af Beretningens Indledningsdigt, der menes at være skrevet af *Vilh. Tømmerup*. Det lyder med Henblik paa de gamles Liv i Stiftelserne:

Her kan de sidde i Aftenens Stund,
naar Dagens Skygger de falder,
og titte til Stjerner paa mørkblaa Grund,
mens Minder for Tanken de kalder.
Lidt trangt er til Væggen, men hvad gør det?
der skal ikke danses og støjes,
er Bohavet sat paa et hyggeligt Sæt,
kan Sindet nok dermed fornøjes.

O, Venner, som nu staar i Ungdomskraft,
og flinkt kan la' Fingrene løbe,
de gamle sin Tid jo ogsaa har haft,
da Raad der til alt var at købe.
Nu Haanden er mat, kan ej følge med,
og Foden ved Værket jo svigter,
de Stiftelsen øjner som Hvilested,
naar tro de har fulgt deres Pligter.

Saa følg da et Raad, mens Ungdom du har,
en Pligt hos dig selv man paakalder:
paa Skærven til sligt et Formaal ej spar,
den bær' Rente til sene Alder. —
Der ligger tre Bygninger vesterud,
til Alderdomsbolig udkaaret,
at værne de gamle, naar Nød har Bud
og Guld deres Stræb ej har baaret.

*Fr. N.*

## LANDSTINGET SKAL EROBRES

Vi har modtaget:

Det er Udrykning til sidste Mand, der forestaar. Derom kan der ingen Tvivl være i noget Arbejderhjem.

Nu har vi Lejlighed til at gøre op med Landstingsflertallet, der, siden Ministeriet *Stauning* dannedes i 1929, atter og atter har misbrugt sin Magt imod Folketingsvælgernes store Flertal og Regeringen.

Vi sejrede i 1929, men i Kraft af et lille Flertal paa 3 (tre) Stemmer har vi set *Madsen-Mygdal »gaa igen«* i Landstinget. Aanden fra 1926 blev manet i Jorden i 1929 først og fremmest af Arbejdervælgerne — men den levede videre i Landstingets Flertal, der atter og atter nedstemte eller lemlæstede Regeringens store Programforslag.

Ved Regeringens ufortrødne Energi og ved Oppositionens Splittelse er det dog lykkedes Regeringen at gennemføre betydelige Ting. Vi nævner nogle af de vigtigste Foranstaltninger, hvorved der er skaffet *Arbejde og Fortjeneste til Tusinder og atter Tusinder* af Hjem over det ganske Land: Loven om »Vejmillionerne«, Storstrøms- og Oddesundbroerne, Elektrificering af Hovedstadens Nærtrafik, Færger, Jernbanemateriel og andre Statsarbejder til henved 150 Mill. Kr., Eksportkrediter, Millionstøtte til Kommunerne, 11½ Mill. Kr. til Privatbanernes Modernisering, Loven, hvorved Sukkerfabrikationen opretholdes, Fiskerilove, Love til Lettelse af Grundforbedringer og Mergeltransport m. m. — alt i alt nyttigt Arbejde for *Hundreder af Millioner!*

Som Magtforholdene var, *turde* Oppositionen ikke gaa blankt imod denne fornuftige Politik, men ingen Arbejder kan tvivle om, at det havde *set ganske anderledes ud*, dersom Venstre og Konservative havde haft Magten ogsaa i Folketinget.

Vi har ikke glemt Godsejer Madsen-Mygdals og hans konservative Følgesvendes Bedrifter mod Arbejderne, sidst de havde Magten!

Naar det i det sidste Aar er lykkedes at skaffe henved *50 Mill. Kr. til de arbejdsløse*, ved vi, at det ikke skyldes de to Partiers sociale Forstaaelse, men udelukkende vore Repræsentanter og Regeringen, der *nægtede at yde den ønskede Hjælp til Landbruget, medmindre de arbejdsløses Hjem ogsaa blev husket*. Og har Arbejdsløshedslovene end Pletter, saa ved vi, at disse udelukkende skyldes Landstingsflertallets Magt!

Det glemmer vi ikke. Og vi husker, at der gik 2½ Aar før Landstingets Flertal bevilgede en Øre til de arbejdsløse!

Vi husker ogsaa, *at* det ene Arbejdsløshedsforslag efter det andet blev brutalt *forkastet* af Landstinget i disse Aar, *at* dette Ting 3 Gange har forkastet Ophævelsen af »Tugthusloven« mod Fagforeningerne, *at*

det *en* Vinter forkastede ikke mindre end *tre* Forslag om at hjælpe Aldersrentenyderne og Invaliderne, *at* det indtil Dato har standset den store Socialreform, der i høj Grad skulde gøre godt, hvad Nedskæringen havde forbrudt, *at* det har forkastet Regeringens Afrustningsforslag, *at* det stadig har holdt Haanden over de store Indtægter og Formuer, *at* det for ganske nylig har standset Love, hvis Vedtagelse vilde sætte ny Fart i Byggeriet, *at* Venstres Program er *Standsning af offentlige Arbejder og Nedskæring af Lønninger og sociale Udgifter med en Tredjedel*, *at* Reaktionens brændende Ønske kort sagt er at vælte Krisetidens Byrder over paa Arbejdere og andre Smaakaarsfolk!

*Jo, vi husker godt!*

Og det skal ikke lykkes at forplumre den klare Kendsgerning, at denne Krise er *Kapitalismens ægte Barn*, og at det er Kapitalmagten, der skal bekæmpes ved stadig øget Tilslutning til Socialdemokratiet.

I de Omraader, hvor der er Landstingsvalg (Hovedstaden, Fyn, Hjørring, Thisted, Aalborg, Randers og Viborg Amter) skal vi møde alle som én — Kvinder saavel som Mænd.

Alle 35-aarige har Valgret.

Ikke én Kvinde — ikke én Mand fra Arbejderhjemmene maa svigte.

Overklassen ved, hvad Valget betyder, og gennem »S. O. S.« har den mobiliseret flere *Hundred Tusinde Kroner til Ministeriet Staunings Bekæmpelse.*

Thi vel er der Krise — men en Check paa nogle Tusinde Kroner kunde maaske komme igen med Renter, hvis Venstre og Konservative sejrede!

*Tænk paa det Arbejderhjemmenes Tusinder!*

*Slaa Landstingsflertallet! Giv Socialdemokratiet mere Magt.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### VEJLE LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Lørdag den 23. Juli i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden, *Carl Lund*, bød velkommen og *Michaelsen* valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Af Beretningen fremgik, at det forløbne Kvartal havde været roligt. Formanden havde efter indhentede Oplysninger fra Forretningsføreren ordnet et Par Sager vedr. Betjening af en 64-Sidet Rotationspresse, et Ferie- og et Sygespørgsmaal. Afdelingen havde ved Kvartalets Slutning 63 helt- og 26 halvbet. Medlemmer samt 3 Medlemmer af Syge- og Begravelseskassen. Lærlingeafdelingen havde 13 Medlemmer.

Den afg. Kasserer, *Ærenlund-Madsen*, fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med 5067,32 Kr. og sluttede med en Beholdning paa 26,32 Kr., fra Hovedkassen var modtaget 2000 Kr. og der var indsendt 350 Kr. Lokalregnskabet balancerede med 890,17 Kr. og havde 489,87 Kr. i Beholdning. Regnskaberne godkendtes.

Ved 2. Behandling bevilgedes fri Telefon til Kassereren, og til D. s. U. bevilgedes efter Andragende — med 11 St. mod 4 — 20 Kr.

De foreliggende Forslag til Delegeretmødet blev gennemgaaet og var for enkeltes Vedkommende Genstand for nogen Debat. Til delegerede valgtes ved skriftlig Afstemning Formanden, *Carl Lund*, Kassereren, *Alfred Berg*, og Sekretæren, *Otto Christensen*. *Formanden* takkede og bød paa de valgtes Vegne paa en Genstand.

Et Forslag om Sommerudflugt behandledes og eventuelt Tilskud bevilgedes.

*Formanden* aflagde en kort Beretning fra Teknisk Selskabs Generalforsamling, samt forelagde en Instruks for Skuemestre, som vedtoges. Vedr. Fagskolen førtes en lille Forhandling. Efter at *Boesen* havde oplyst, at Stiftelsen nu havde 47 Medlemmer, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen. *O. C.*

## DEN SIDSTE PARADE —

»Typ.-Tid.« Nr. 33 bekendtgør den nylig afdøde, livsglade og afholdte Kollega, *Anton Lomborg*, som Anton Lamborg. Naturligvis er det en tilfældig og undskyldelig Manuskript- eller Sættefejl; men det er alligevel pinligt for Slægtninge og Kolleger, at et Medlem, naar han for sidste Gang lægger Beslag paa Medlemsbladets Plads, opføres med galt stavet Navn.

Et tidligere Nr. af »Typ.-Tid.« omtaler en anden afdød Kollega, som *»Nr. 000, Hansen Død«*.

Kan der ikke blive Raad til ogsaa at sætte et Fornavn?

Jeg henstiller til vor ærede Hr. eller Frk. *Kontorius* at anføre Medlemmets Navn helt ud og rigtig stavet. Det kan der sikkert blive baade Raad og Tid til.

Det forekommer mig, at jeg har set andre Foreninger bekendtgøre ogsaa menige Medlemmers Død lidt mere menneskeligt og lidt mindre »statistisk«.

*Louis Møller.*

— — —

Idet vi giver Louis Møller Ret i sine Betragtninger skal vi blot bemærke, at der fra Kontorets Side gøres alt for at give de afdøde Kolleger en Omtale i »Typ.-Tid.« Men det hænder jo, at Meddelelsen om Dødsfaldet kommer saa sent, at nærmere Oplysninger om den afdøde ikke kan skaffes til det førstudkommende Numer. Vi vil være de afdøde Kollegers Arbejdskammerater taknemmelig, hvis de vilde sende en lille Nekrolog til Bladet. Den Slags Stof kan godt sendes til Kontoret.

*Red.*

## HVOR HJÆLP ER NØDVENDIG

I Dag aabnes Delegeretmødet i Odense, og Forhandlingerne, som vi haaber maa blive frugtbringende for vort Fags Trivsel og Tarv, begynder.

Red. Fr. Nielsen udtaler i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« Ønsket om en upolitisk Enighed blandt vore delegerede, saaledes at Forhandlingerne bliver rent faglige. Ja, det Ønske gør mange sikkert til deres, gid det maa blive saadan, thi Tiden er ikke til tomme Fraser og politisk Kævl, her gælder det Faget, hvor større Ting venter paa Afgørelse — faglig Afgørelse, ikke politisk. Den herskende Arbejdsløshed, der maner mørke og triste Tanker om Fremtiden frem, med sine fra Uge til Uge stigende Talkolonner, kræver, at der gøres noget for Bedring af vore Levevilkaar; kort sagt, som Landet ligger i Øjeblikket kræves der effektiv Handling.

Inden for vort Fag (saavel som inden for andre) findes der Medlemmer, hvem Krisehjælpen, grundet paa visse uheldige Forhold, er nægtet. Ikke nok med, at de er fuldkommen udelukket fra Hjælpekassen, men ogsaa fra Krisehjælpen er de udelukket. Disse Kolleger, der rent ud sagt er henvist til Tiggergang, *burde hjælpes!* Kunde det ikke tænkes, at Fagforeningen i saadanne Tilfælde, hvor Stat eller Kommune nægter Hjælp paa Grund af en eller anden »Brøde« fra vedkommende Medlems Side, traadte hjælpende til og udbetalte af Kassens Midler en nærmere fastsat Understøttelse.

Det staar i Delegeretmødets Magt at ordne saadanne Forhold, og lad os haabe, at de Kolleger, der repræsenterer de respektive Afdelinger, er retlinede Mænd, med Vilje til at hjælpe, hvor hjælpes kan, thi at Arbejdsløsheden rammer haardt, hvad enten vi har ordinær Understøttelse eller Krisehjælp, det er alle vist enige om, men dem, som slet ingen Hjælp eller Understøttelse kan faa, de er dog ulykkeligst stillet. Og det er dem, der først maa hjælpes.

*Henry Christiansen.*

## I DEN ELLEVTE TIME

I »Typ.-Tid.« Nr. 12 skrev undertegnede en Artikel »160 Dage«. Det var et Veraab, tænkt formodentlig af Fagets da ca. 600 arbejdsløse og lige berettiget den Dag i Dag af de nu vel sagtens ca. 800.

Men Raabet blev overhørt. Nej, undskyld.

Formanden for Københavns Afdeling sendte i Nr. 19 en privat Invitation til Bogtrykkerforeningen betitlet »Nedsæt Arbejdstiden«.

Den forblev ubesvaret som min naive »160 Dage« af mine Tillidsmænd. Og vi ruller videre til 1. Februar og Juli 1933 — saa sker der noget, men ikke før.

Jo, de arbejdsløse sulter.

— — —

Jeg har gjort mit Regnskab op, og det ser saaledes ud med forventet 28 Kr. i ugentlig Krisehjælp:

| | Faste maanedlige Udgifter |
|---|---|
| Husleje | 41,00 Kr. |
| Sygekasse | 5,60 » |
| Forventet Neds. af Skat til det halve Beløb | 6,50 » |
| Forsikringer | 8,00 » |
| Lys og Gas | 8,00 » |
| | 69,10 Kr. |
| 30 Dages Krisehjælp à 4 Kr. | 120,00 » |
| Rest pr. Maaned | 50,90 Kr. |

Der bliver 11 Kr. 87²/₃ Øre pr. Uge til at klare Husholdning og hvad iøvrigt indtræffer i en Familie paa 4 Medlemmer.

— — —

Jeg forsøger igen et Raab, men denne Gang til de delegerede:

*Paalæg vore Ledere straks at forcere Vejen fremad for de arbejdsløse med hele Delegeretmødets Tilslutning.*

Hvorfor vente til Februar og Juli under saa unormale Forhold? Slaa et Slag for de med 11 Kr. 87²/₃ Øre ugentlig: Skaf dem Arbejde. Forlang Arbejdstiden nedsat og Overarbejde forbudt.

Men gør det nu. *Lea.*

*Sæt Hensynet til din Sundhed højere end den øjeblikkelige Fordel, Overarbejdet giver Dig.*

## TOLDEN OG TIDERNE

Af *J. L. Bjørner.*

Skou & Madsen. København 1932. 32 Sider.

Dette Skrift er en Fortsættelse af »DET ØKONOMISKE RAAD«, som udkom i Januar d. A. i 2 Oplag med ialt 5000 Eksemplarer, og kan formodentlig vente en lignende Succes, da det er holdt i samme livlige og populære Form og paa en letfattelig Maade giver et udmærket økonomisk Overblik.

I »TOLDEN OG TIDERNE« behandler Forfatteren Spørgsmaalet, om Danmark kan gaa over til Frihandel, naar andre Lande stadig holder ved med Toldbeskyttelse. Forfatteren siger *ja* og begrunder det.

Spørgsmaal, som ikke nærmere var behandlet i »Det økonomiske Raad«, tages desuden her op til Behandling, blandt andet *Overproduktion — Forbrugernes Interesser — Planøkonomi* og *Valutacentralen* m. m.

Forfatteren er selv en erfaren Industri- og Forretningsmand, men ved Siden af sit Erhverv har han i en Menneskealder beskæftiget sig med socialøkonomiske Problemer, særligt med Skatte- og Toldspørgsmaal. Han har skrevet utallige Artikler og holdt i hundredvis af Foredrag omkring i Landet.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Næstved Lærlingeafdeling*

afholdt Mandag den 8. August Generalforsamling hos Jensen-Petersen. Generalforsamlingen indledes med et Foredrag af Typograf *Th. Birkedal* over Emnet »Akcidenssætteren og hans Arbejde«. Derefter valgtes *Gert Seerup* til Dirigent. For mandens Beretning og Forhandlingsprotokollen godkendtes. Derefter blev en Efterbevilling af fuld Rejsegodtgørelse til Lærlingestævnet i Roskilde godkendt sammen med Regnskabet. *Jensen-Petersen* oplæste Regnskabet fra Roskildestævnet.

Under Eventuelt valgtes *Karl Wiktor Petersen* til Revisor.

*Martin Nielsen* fremkom med Forslag til et Fællesemblem for alle danske Typograflærlinge og til Slut overlodes det Bestyrelsen at revidere Lovene til næste Generalforsamling.

*Sekretæren.*

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## KØBENHAVNS AFDELING

### REGNSKAB FOR APRIL KVARTAL 1932

INDTÆGT:

| | | |
|---|---|---|
| *Beholdning den 1. April 1932:* | | |
| Sætternes Privatkasse | 65.032,76 | |
| Trykkernes do. | 3.988,45 | |
| do. Begravelseskasse | 7.965,99 | |
| Kvindernes Privatkasse | 1.164,67 | |
| Lokalkassen | 151.856,56 | |
| Det særlige Fond | 30.532,65 | |
| | | 260.541,08 |
| *Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:* | | |
| Kontingent af heltbetalende | 79.239,60 | |
| do. halvtbet. | 7.821,90 | |
| do. mdl. Hjælpearb. | 4.889,20 | |
| do. Lærlinge | 348,10 | |
| Indskud | 683,50 | |
| Refunderet Krisehjælp | 11.679,10 | |
| Refunderet Understøttelse | 4,50 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 44.413,90 | |
| | | 149.079,80 |
| *Sygekassen:* | | |
| Kontingent | 37.217,10 | |
| Refunderet Understøttelse | 10,00 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 11.867,19 | |
| Underskud i Kvartalet | 2.539,51 | |
| | | 51.633,80 |
| *Begravelseskassen:* | | |
| Kontingent | | 4.133,50 |
| *Lokalkassen:* | | |
| Kontingent af heltbet. | 11.977,80 | |
| do. af halvtbet. | 1.159,30 | |
| Renter | 16,67 | |
| Administration fra Sygekassen | 450,00 | |
| do. fra Begravelseskassen | 200,00 | |
| do. fra Forbundet | 6.374,00 | |
| do. fra Kommunerne | 1.455,97 | |
| Kursavance | 300,00 | |
| Refunderet af Arbejdsløshedsfonden | 3.364,22 | |
| Refunderet af Københavns Kommune | 1.682,11 | |
| Andre Indtægter | 130,00 | |
| | | 27.110,07 |
| *Det særlige Fond:* | | |
| Kontingent | 3.246,05 | |
| Overskud fra Karneval | 927,64 | |
| Bøder | 529,50 | |
| | | 4.703,19 |
| Sætternes Privatkasse | 624,30 | |
| Trykkernes do. | 293,50 | |
| do. Begravelseskasse | 54,40 | |
| Kvindernes Privatkasse | 107,90 | |
| | | 1.080,10 |
| Balance Kr. | | 498.281,54 |

UDGIFT:

| | | |
|---|---|---|
| *Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:* | | |
| Understøt. p. St. à 4,00 | 35.344,00 | |
| do. à 3,50 | 4.693,50 | |
| do. à 3,25 | 149,50 | |
| do. à 3,00 | 33.924,00 | |
| do. à 2,75 | 4.653,00 | |
| do. à 2,50 | 7.050,00 | |
| Rejseunderst. à 3,75 | 37,50 | |
| do. à 2,75 | 2.062,50 | |
| Hjælpekasseunderstøttelse | 32.656,50 | |
| Fortsat Hjælpekasseunderstøttelse | 10.214,20 | |
| Krisehjælp | 11.679,10 | |
| Tillidsmandsunderstøttelse | 234,00 | |
| Administration til Lokalkassen | 6.374,00 | |
| Omflytningsbidrag | 8,00 | |
| | | 149.079,80 |
| *Sygekassen:* | | |
| Pengehjælp à 6,00 | 42.156,00 | |
| do. à 3,00 | 8.898,00 | |
| Lægehonorar | 29,80 | |
| Administration | 450,00 | |
| Kontrol | 100,00 | |
| | | 51.633,80 |
| *Begravelseskassen:* | | |
| Begravelseshjælp | 1.393,99 | |
| Administration | 200,00 | |
| Indsendt til Hovedkassen | 2.539,51 | |
| | | 4.133,50 |
| *Lokalkassen:* | | |
| Lønninger | 6.251,50 | |
| Porto | 272,25 | |
| Tryksager | 692,95 | |
| Møder, Lokaleleje og Husleje | 994,61 | |
| Brændsel, Belysning og Rengøring | 478,44 | |
| Telefon og Telegrammer | 308,75 | |
| Overf. til Sætterafdelingen | 624,30 | |
| do. Trykkerafdelingen | 293,50 | |
| do. Kvindeafdelingen | 107,90 | |
| Ekstra Hjælp til Rejsende uden Understøttelse | 608,65 | |
| Kontorartikler | 79,91 | |
| Bladhold | 71,59 | |
| Fagteknisk Samvirke | 237,50 | |
| Medhjælp | 84,50 | |
| Grafisk Revy | 189,50 | |
| Undervisning af Arbejdsløse | 1.196,63 | |
| Fanen | 70,00 | |
| Laur. Jensens Enke | 75,00 | |
| Svendeprøvekommissionen | 1.179,00 | |
| Kommunelærernes Feriekoloni | 100.00 | |
| Kontingent for Styrelse og Inkassatorer | 4.622,80 | |
| Andre Udgifter | 217,25 | |
| | | 18.756,53 |
| *Det særlige Fond:* | | |
| Ekstra Hjælp | 8.952,65 | |
| Udbetalt Overskud fra Karnevalerne | 500,00 | |
| | | 9.452,65 |
| Sætternes Privatkasse | 624,30 | |
| Trykkernes do. | 293,50 | |
| do. Begravelseskasse | 0,00 | |
| Kvindernes Privatkasse | 107,90 | |
| | | 1.025,70 |
| *Beholdning d. 30. Juni 1932:* | | |
| Sætternes Privatkasse | 65.032,76 | |
| Trykkernes do. | 3.988,45 | |
| do. Begravelseskasse | 8.020,39 | |
| Kvindernes Privatkasse | 1.164,67 | |
| Lokalkassen | 160.210,10 | |
| Det særlige Fond | 25.783,19 | |
| | | 264.199,56 |
| Balance Kr. | | 498.281,54 |

København, den 28. Juli 1932.

*O. A. Lundin.*

Revideret den 9. August 1932.

*Carl Christoffersen.* *N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen.* *Carl Schnoor.*

## Tak.

Alle, der glædede mig paa min Jubilæumsdag, sendes min hjerteligste Tak.

*Johannes Poulsen,*
E. H. P.

## NÆR OG FJERN

*50 AARS JUBILÆUM.* Køge Lokalafdeling fejrer sin 50-aarige Bestaaen Lørdag den 3. September ved en selskabelig Sammenkomst paa Køge Strandpavillon.

*KØB ET VALGFONDSMÆRKE.* Overklassen med de store Godsejere i Spidsen har forlængst udstødt sine S. O. S. Signaler, der har indbragt store Summer i deres Valgfond. Socialdemokratiets Valgfond er Arbejdernes Valgfond. Støt denne ved Køb af et Valgmærke.

*PAA SKOVTUR.* Bogtrykkeriet »Hafnia«s Indehaver, Hr. *Oscar Kretzschmer*, havde Lørdag den 13. August inviteret Personalet, ialt 23, paa Skovtur. Med Turistbil gik Turen til Grib Skov, og i Skovløberhuset ved Søen drak Selskabet Kaffe med Cognak og Likør. Turen gik derefter videre gennem Nordsjællands smukke Egne til Sletten, hvor Selskabet paa Hotel »Gylfe» bænkede sig om et festligt dækket Bord. Med Dans og en Bolle Ispunch sluttede det festlige Samvær, og i lystig Stemning kørte Selskabet tilbage til København.

*RANDERS:* I Dagene 26. til 30. August udbetales Rejseunderstøttelse paa Forsamlingsbygningen »Jylland« fra Kl. 4½ til 5 Eftm.

*KONSERVATISMENS SEJR.* Politiken skriver i en ledende Artikel med Henblik paa de Udtalelser, der i denne Tid falder fra konservative Politikere om, at deres Politik er den eneste, der har holdt:

. . . . Men det er intet mod de Sejre, Konservatismen har vundet Verden over, og vinder hver Dag paa ny. Land efter Land lukker sig inde bag kæmpehøje Toldmure, og bygger om Kap med Naboen paa dem i bitter Kappestrid om, hvem der kan faa dem højest. Den økonomiske Krig raser paa alle Fronter, og bag Fronten boltrer Nationalismen sig som ingen Sinde før og hidser Nation op mod Nation. Handel og Skibsfart gaar i Staa, fordi enhver skal være sit eget konservative Selv nok, de arbejdsløses Millionskare vokser for hver Dag. Men Konservatismen gaar fra Sejr til Sejr. . . .

Mon de konservative egentlig kan taale at vinde flere af den Slags »Sejre«?

*DE SVEJTSISKE FAGFORENINGERS KRISEKONGRES.* Med Henblik paa den stærke og hurtige Forværring af den økonomiske Situation i Svejts samt den Kendsgerning, at den svejtsiske Forbundsregering — ligesom Regeringerne i andre Lande — ikke tager Hensyn til de af Arbejderbevægelsen fordrede Kriseforanstaltninger, men i Stedet for indleder Hjælpeaktioner til Gunst for Storbankerne, har den faglige Landsorganisation i Svejts besluttet at indkalde en Krisekongres, der finder Sted den 3. og 4. September. Konsressen skal tage Stilling til Lønproblemet, Socialpolitiken og Kriseskatten samt iøvrigt behandle Fagforeningernes Krisefordringer.

*AMERIKA FOR 30-TIMERSUGEN.* Efter at en Regeringskommission har godkendt Indførelsen af 5-Dages-Ugen som Grundlag for en Tilpasning af Tjenestemændenes Arbejde til den økonomiske Udvikling og 5-Dages-Ugen allerede har begyndt at faa Indpas i de offentlige Tjenestegrene, stræber den amerikanske Landsorganisation (A. F. of L.) efter at foranledige Privatindustrien til afgørende Skridt i den Retning. Som nærmeste Maal har den herved opstillet Kravet om øjeblikkelig Indførelse af den 30-Timers Arbejdsuge, i den faste Overbevisning, at der ikke findes nogen anden Vej ud af den nuværende Krise.

*TRUENDE TYPOGRAFSTREJKE I NEW-YORK.* Principalerne i New-York har forelagt Typograferne et Krav om 20 pCts. Lønreduktion, men er bleven afvist af Arbejderne. Det største af New-Yorks Dagblade, Daily News, har vægret sig ved at gaa med til Kravet om Lønreduktion for Typograferne. Hvis Strejken bryder ud, bliver dette Blad uberørt af Konflikten, hvilket synes at paavirke Principalerne i medgørlig Retning.

*INGEN DAARLIG SKIK.* Landdagen i Thüringen har paa Forslag af det socialdemokratiske Parti vedtaget, at Læremesteren skal beskæftige de af ham beskæftigede Lærlinge i mindst seks Maaneder efter udstaaet Læretid. »Buchdrucker-Woche« knytter til Meddelelsen den Bemærkning, at det inden for Bogtrykfaget allerede længe har været Skik og Brug saa vidt muligt at beskæftige de nyudlærte Typografer et helt Aar paa Lærestedet.

Gør vi det herhjemme?

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. August: Aalborg 1000,00; Aarhus 2000,00; Esbjerg 500,00. 18. August: Herning 400,00; Kalundborg 200,00; Odder 250,00. 19. August: Nyborg 500,00; Tønder 300,00. 20. August: Hillerød 300,00; Randers 500,00. 22. August: Frederikshavn 300,00; Roskilde 500,00; Horsens 300,00. 23. August: Skanderborg 150,00; Sønderborg 200,00; Varde 200,00.

København, den 23. August 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Hans Henrik Hansen, udl. 9. 8. 32 hos Ihrich (arb. s. St.). Sætter Erik Rugaard Pedersen, udl. 14. 8. 32 hos Chr. Jørgensen (arb. s. St.). Sætter Kaj Helge Petersen, udl. 13. 8 32 hos Vallentin & Lund (arb. s. St.). Paal. Mathilde Hansen, udl. 4. 8. 32 hos Winther & Winther (arb. s. St.). Hj.-arb. Holger Alfred Jensen (Cristtreu). Hj.-arb. Johannes H. G. Bergstrøm (Politiken)

Odense: Hj.-arb. Harry Olsen. Randers: Sætter Hakon Toft, udl. 1. 8. 32 hos Clausen Buch.

### TILTRAADTE

København: 1555 Børge Jacobsen fra Rejse (arbl.). 4022 Poul Pedersen fra Rejse (arbl.). 1979 Helge Larsen fra Rejse (arbl.). 4013 Johannes Larsen fra Rejse (arbl.). 4165 Ernst Køldal fra Rejse (arbl.). 1091 H. C. Hansen fra Hillerød (arbl.).

Aarhus: 7143 Carl Hornbech (arbl.) Haslev: 3388 Carl Fr. Sørensen (arbl.). Holbæk: 4888 Maja Nielsen (Eksprestrykkeriet). Kolding: 2639 Sophus Vald. Sørensen (arbl.). Maribo: 7962 Bertel Bondesen (Lollands-Posten). Nykøbing M.: 6923 Kaj Hansen (Morsø Avis). Odense 703 Eigil Chr. Kjølholm (arbl.). Svendborg: 3241 Verner Rasmussen (arbl.).

E.L.
METAL
Til Sættemaskiner og Stereotypi.
Staar paa Højde med prima engelsk og amerikansk Metal
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS ERIK LEVISON GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
(20 d)

### FRATRAADTE

København: 7373 Ludolf Nielsen paa Rejse. 1353 Otto W. Hein paa Rejse. 7577 Folmer Olsen paa Rejse. 237 Poul Henmar paa Rejse. 770 Max. Sørensen paa Rejse. 993 B. Listrup paa Rejse. 1115 Chr. Nielsen til Roskilde (arbl.). 7419 Georg Poulsen til Roskilde (arbl.). 6940 Anders Rasmussen til Horsens (arbl.). 7640 Carl Andersen til Aalborg (arbl.).

Aarhus: 6743 Sv. Aage Sørensen paa Rejse, 7625 Alfred Sørensen paa Rejse. Hillerød: 1091 H. C. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Korsør: 3241 Werner Rasmussen til Svendborg (arbl.). Næstved: 7652 Svend Verup paa Rejse. Odense: 7962 Bertel Bondesen til Maribo i Pl., 62756 (tysk) Alfons Stuber til Tyskland. Ringkøbing: 6844 I. Tant Nielsen paa Rejse, 7972 Viktor Damgaard paa Rejse. Ringsted: 3388 Karl Fr. Sørensen til Haslev (arbl.). Rudkøbing: 7834 Laur. A. Nielsen til Kbhvn. (arbl.), 3799 Alfred B. Schou til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 7464 Magnus Madsen til Esbjerg (arbl.).

### UDMELDT

Vejle: 5305 Ingrid Sørensen (fratraadt Faget).

### UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Holstebro: 7574 Knud Leo Damtoft.

### DØDE

København: 8274 Charles Hansen.

## Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 28. August:
**BADETUR TIL BRØNDBY**
Mødested: Allégade-Krydset *Kl. 10 præcis.*
(3 m)

### Gutenberg-Korets

halvaarlige Generalforsamling finder Sted Onsdag den 31. August 1932 i Bernstorfsgade 7, Kl. 8 præcis.

*Dagsorden:* 1) Beretning. 2) Regnskab. 3) Lovændringer. 4) Valg af Formand, Kasserer og Revisorer. 5) Eventuelle Forslag. 6) Eventuelt. *Styrelsen.*
(4 c)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Maskinsætter**
med længere Tids Erfaring søger Plads snarest. Billet mrkt. »119« modtager Ekspeditionskontoret.

**Samlebind til Grafisk Revy.**
Bindet kan indeholde 10 Hefter. Solidt udført. Det vil pynte i ethvert Bogskab. Prisen er Kr. 2,50; portofrit mod *forud Indsendelse* af Beløbet.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Maskinsætter**
(Linotype), ledig uden egen Skyld, søger Plads. Billet mrkt. »120« modtager Ekspeditionskontoret.

**Ung Typograf**
søger Beskæftigelse som Maskinsætter (Linotype og Intertype) eller som Annonce- og Akcidenssætter.
*Max Jensen,*
Ved Anlæget 6 2, Vejle,
(122) **Telefon: 1311.**

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnésgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 2. SEPTEMBER 1932 59. AARGANG


## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

**ordinær Generalforsamling**

Søndag d. 4. September Kl. 10 pr.

**i Rømersgade 22.**

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3. Beretning fra Delegeretmødet. 4. Forslag til Bevillinger: *a.* til Typografernes Stiftelse, *b.* til »Fagteknisk Samvirke«. 5. Opstilling til Valg af: *a.* Afdelings-Formand, *b.* Afdelings-Kasserer, *c.* Forbundsrevisorer og Revisorsuppleanter.

*Medlemskort skal forevises ved Indgangen.*

*Styrelsen.*

---

Umiddelbart herefter holder

## Sætternes Underafdeling

samme Sted

**ekstraordinær Generalforsamling**

*Dagsorden:* Opstilling til Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer.

*Styrelsen.*

---

## Trykkernes Underafdeling

afholder

**ekstraordinær Generalforsamling**

Torsdag d. 8. September Kl. 8 Aften

**i „Foreningen 1860", Nr. Voldgade 90, St. o. Gaarden.**

*Dagsorden:* 1. Delegeretmødet. 2. Opstilling til Valg af Formand. 3. Opstilling til Valg af 2 Forbundsstyrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt.

*Styrelsen.*

---

## Kvindernes Underafdeling

afholder

**ekstraordinær Generalforsamling**

Torsdag d. 8. September Kl. 8 Aften

**i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.**

*Dagsorden:* 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 1 Forbundsstyrelsesmedlem. 3. Forslag til Beslutning.

*Styrelsen.*

## DELEGERETMØDET I ODENSE

Fredag 26. August aabnedes Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde i Odense.

Formanden, *Jul. Schrøder,* aabnede Mødet og mindede om de mørke Dage, da vi sidst var samlede til Møde i Odense. Endnu raser den økonomiske Krig, som rammer os allesammen. Kun ved Sammenhold kunde Arbejderne haabe at staa Krisen igennem. Meddelte, at følgende Gæster var mødt: Fra Sverige *Berg* og *Quarnström,* fra Norge *Hindahl* og *Arnesen,* fra Litograferne *Frederiksen,* fra Bogbinderne *Th. Nielsen* og fra De samv. Fagforbund *Vilh. Nygaard.*

*C. O. Madsen* bød paa Odense-Afdelingens Vegne de delegerede hjerteligt velkommen.

Derefter nedsattes et Udvalg til Undersøgelse af Mandaterne. Hertil valgtes: *Ella Nielsen,* København, *Chr. Rostgaard,* Aarhus, *Karl Schmidt,* København, *M. Petersen,* Næstved, *L. Chr. Nielsen,* København, *Johs. Honoré,* Fredericia, og *Henrik Eriksen,* København.

De ovennævnte Gæster fik derefter Ordet for at overbringe Delegeretmødet deres respektive Hilsener og gode Ønsker for Mødets Forløb.

Paa Mandatudvalgets Vegne meddelte Karl Schmidt, at Udvalget indstillede alle Mandater til Godkendelse.

Lov- og Lønningsudvalget kom til at bestaa af følgende: *Martin Sørensen,* Aalborg, *Ernst Pedersen,* Aarhus, *Carl Knudsen,* Kolding, *I. Gärtner, N. Th. Svendsen, O. A. Lundin, S. V. Rasmussen, K. A. Jørgensen, Henriette Crone,* alle af København, *Alfred Andersen,* Randers, *Carl Christoffersen,* Horsens, *H. Kürstein,* Rønne, *Løfqvist,* Odense, *H. A. Hansen,* Slagelse, *Svend Johansen,* København, og *Karl Sørensen.*

Til Dirigenter valgtes: *Emil Frederiksen,* København, og *C. O. Madsen,* Odense.

Til Sekretærer: *Niels Nielsen* og *Carl F. Hansen,* København, *Aage Vilh. Petersen,* Odense, og *Fr. Bjørn,* Hjørring.

*Emil Frederiksen* takkede paa egne og Meddirigents Vegne for Valget.

*Formanden* mindedes de afdøde Kolleger *H. P. Alb. Jensen, Harald Jensen* og *P. Berendt,* hvorefter han aflagde følgende udførlige

BERETNING

*Tarifbevægelser.*

I. København 1930.

Den trykte Beretning giver en kort Redegørelse for de Tarifbevægelser, der har fundet Sted i det forløbne Treaar, og de skete Begivenheder er os paa saa nært Hold, at det vil være unødvendigt i den mundtlige Beretningsaflæggelse at give en skematisk Udredning af disse, og jeg skal da nøjes med at knytte nogle Bemærkninger dertil.

Efter at Provinstarifen paa Grund af Forhold, som vi kender fra sidste Delegeretmøde,var forlænget et Aar, var det *Februar 1930* Københavnernes Tur.

Forud for Forhandlingerne var gaaet det sædvanlige Antal Branchemøder og Artikler i Typ.-Tid., hvor man fra forskellige Sider fremsatte Forslag til ny Tarif — naturligvis ikke saaledes, som man *ventede* at kunne faa den gennemført, men som man *ønskede,* den skulde være. Dette skal jeg ikke indvende noget imod. Heller ikke imod, at det naturligvis gjaldt om at overbyde hinanden i Kravene. Det er jo det evig menneskelige, som ved saadanne Lejligheder kommer frem. Forholdene var paa dette Tidspunkt relativt gode. Vel var der et stort Antal arbejdsløse, men dog ikke saa stort, som vi senere og mange Gange tidligere har oplevet. I »Jernet«, det vanlige Urocentrer, var der Fred. Det store Skibsbygningsfirma Burmeister & Wain havde fuldt op af Bestillinger, og Byggeindustrien tegnede godt — altsaa ganske modsat af nærværende Øjeblik, da Skibsværfterne ligger stille, og Byggeindustrien er gaaet i Staa . — Disse to store Industrier virker jo — foruden at beskæftige mange Hænder — mægtigt paa Beskæftigelsesgraden i vort Land.

Ganske naturligt maatte Tanken om et Fremstød — efter lange Tiders Dødvande — vokse frem. Kravet om en Forkortelse af Arbejdstiden var ikke skrinlagt. 7-Timers-Dagen fremsattes paany.

Jeg maa erkende som min personlige Opfattelse, at skal et saadant Krav fremsættes med Styrke, da maa det ikke drukne i en Række Bagateller af mere eller mindre problematisk Natur. Paa de Møder, der holdtes indbyrdes i vor egen Lejr, blev det imidlertid i høj Grad Branchekravene, der dominerede — selv om naturligvis alle i Ærbødighed tog Hatten af for 7-Timers-Dagen.

Tarif-Forslaget blev derfor en meget lang og omfattende Ønskeseddel.

Derved var der imidlertid intet at gøre!

De efterfølgende Tarifforhandlinger giver mig kun Anledning til at nævne, at der fra Principalernes Forhandlingsleder fremsattes Spørgsmaal om, hvor meget vi vilde *give* for 7-Timers-Dagen. Fra vor Side greb man Tanken og understregede, at det var første Gang, man fra Modpartens Side overhovedet vilde *tale om 7-Timers-Dagen.*

Tanken om at handle paa dette Spørgsmaal er altsaa ikke helt ny.

Glæden over den smukke Udsigt svandt imidlertid hurtigt. Hr. Langkjær deltog i samtlige Forhandlinger, rimeligvis som en Art Bremseklods. Typograferne var jo det

første Fag, der var i Ilden i denne Omgang, og hvad man her enedes om, kunde i høj Grad influere paa de andre Fag. Han nægtede kategorisk Bogtrykkerne enhver Forhandlingsret om 7-Timers-Dagen, og det var øjensynligt ham, der paa Arbejdsgiverforeningens Vegne Gang paa Gang bragte Forhandlingerne til at strande, indtil det endelig hos Forligsmanden endte i et Forslag, der gav *nogen* Lønforhøjelse, forskellige Forbedringer af Feriebestemmelserne og andet, obligatorisk Aflæggelse af Svendeprøver og endelig Ophævelse af Prisreguleringsbestemmelserne. Den sidste Ændring har vist sig indtil nu at være af ikke ringe økonomisk Værdi i Henhold til de stadigt faldende Varepriser. Ugelønnens Værdi er jo ikke alene det større eller mindre Antal Kroner, man faar, men nok saa meget, hvad man faar for dem.

Om denne Gevinst vil holde sig, er nu ganske vist et stort Spørgsmaal, der i høj Grad afhænger af Bevægelserne i vor Valuta og Afsætningsmulighederne for vore Landbrugsprodukter. Men det *har* været et stort Spørgsmaal, dette om Reguleringsbestemmelsernes Ophævelse. Mange fnysende Taler og harmdirrende Artikler har det været Aarsag til — saavel som lærde Foredrag og Afhandlinger.

Da endelig Skansen erobredes i Februar 1930, var Begejstringen dog ikke større, end at den var til at bære, men det havde jeg heller ikke ventet.

Overenskomsten haledes i Land med 1547 Stemmer mod 1493. Der var naturligvis som sædvanlig svære Efterdønninger, navnlig var der ikke gjort noget for de arbejdsløse, paastodes der.

Om en Arbejdsstandsning indenfor vort Fag imidlertid netop er egnet til at fremhjælpe Beskæftigelsesmulighederne, naar Striden er endt, er et Spørgsmaal, man bør overveje. Det skal jeg ikke komme nærmere ind paa her.

## II. Provinsen 1930.

Man gik derefter med frisk Mod løs paa Provinstarifen. De tapre Oppositionsmænd derude hævdede naturligvis, at de ganske anderledes skulde være i Stand til at klø Principalerne end Københavnerne. *Naa*, der var jo unægtelig sket adskillige Forbedringer i andre Fags Tarifer i det paagældende Foraar, selv om mig bekendt, intet Fag naaede videre end vi. For en nøgtern Betragtning maatte det imidlertid staa klart, at væsentlig andre Betingelser end de, Københavnerne var naaet til, var det næppe muligt at fremskaffe.

Det viste sig da ogsaa, at Forligsmanden stillede netop det samme Forslag, som sket i København. Dog med en lille Forbedring: En af Hovedankerne imod Københavner-Tarifen var jo den, at den *svinebandt* Medlemmerne i tre Aar. Bestræbelserne for en kortere Varighed kronedes for en Gangs Skyld med Held!

Men nu var der ingen, der bemærkede Forbedringen!

Uden at hovere mener jeg at kunne udtrykke min Tilfredshed med, at netop denne *Svinebinding* af Medlemmerne har baaret os over de Vanskeligheder, som andre Fag har haft at slaas med.

Kort og godt. Forslaget forkastedes, og Forbundsstyrelsen indkaldtes pr. omgaaende. 2det Strejkevarsel var vedtaget og afsendt, og man havde kun den af Forligsmanden foreslaaede Udsættelse at løbe paa. Det nye Varsel var 5 Dage, og det maatte nu blive Forbundsstyrelsens Sag at afgøre Strejkens Iværksættelse m. m.

Dette er nemlig Forbundsstyrelsens Opgave, medens Tarifkommissionen ikke har nogen som helst organisatorisk Bemyndigelse — udover at *føre Forhandlingerne*, og disse var paa dette Tidspunkt afsluttede paa den mest effektive Maade, saadant kan ske. *Resultatet var forkastet.*

I den korte Frist mellem Indkaldelsen og Afholdelsen af Hovedledelsens Møde aabnedes der imidlertid Mulighed for, at Parterne direkte — *udenom Hovedorganisationer og Forligsinstitution* — kunde komme i direkte Forbindelse med hinanden, og — vi maatte da være skabte som Hollændere, hvis vi ikke greb Chancen.

Forbundsstyrelsens Møde suspenderedes, og fire af denne valgte Medlemmer begav sig afsted for at møde et lignende Antal Medlemmer fra den anden Side. Vi anede ingen Fare — ganske vist traf vi Hr. Langkjær i Forlokalet. Han kom fra et Møde med Principalerne. Han var vred, det kunde vi baade høre og se, og Aarsagen var nem at fatte. Det var en *Formastelse* uden Lige, det der skete, en Desavouering af Hovedorganisationer og Forligsinstitution o. s. v.

Dette duperede os ikke stærkt, vi vidste, at der fra vor *egen* Hovedorganisation ikke var »Skænd« eller »Klø« i Vente over det, vi foretog os. Saa fik det gaa med Arbejdsgiverforeningen og Forligsinstitutionen, som de selv syntes. — Men at *der ikke var Tid til mange Dikkedarer*, var vi paa det rene med.

Resultatet kender De, det lykkedes at fremskaffe en Ændring, som var i Overensstemmelse med Medlemmernes Ønske. En Del af Løntillæget erstattedes med forlænget Ferie, og selv om jeg ikke tillægger Ændringer overvældende Betydning for Beskæftigelsesgraden, har den min Sympati. Det er et Skridt i den rigtige Retning.

— — —

Resultatet havde ikke mindre end to Efterspil. Bogtrykkerne modtog en skarp Reprimande fra Arbejdsgiverforeningen, og denne nægtede pure at godkende Overenskomsten. Ja, dette var naturligvis beklageligt, men det er gaaet udmærket uden denne Godkendelse — og forhaabentlig er de to Parter blevet gode Venner igen, men dem derom.

Værre var det imidlertid, at der ogsaa hos os var Folk, der var gnavne i Ansigtet. Forbundsstyrelsen vedtog — saavidt jeg erindrer — enstemmigt Ændringen og havde selv om Formiddagen givet Bemyndigelse til den lille Kom-sammen, og alle var klar over, at skulde vi bevare Situationen, som den var, uden at faa den forkludret ved Indblanding fra de nævnte *fornærmede* Institutioners Side, saa var der ingen Tid til at tøve.

Ved Indkaldelse af Tarifkommissionen vilde i hvert Fald gaa nogle Dage, der af udenforstaaende kunde benyttes til at spænde Ben for Forslaget, og der var iøvrigt ikke hos noget Forbundsstyrelsesmedlem *Tvivl om Kompetencen!*

Dette var altsaa Grunden til, at man sprang Formaliteten med Indkaldelsen af Tarifkommissionen over. Jeg har nok i Typ.-Tid. set den Tanke fremsat, at Aarsagen var, at »Hellberg og Schrøder skulde have Rødme paa deres blege Kinder ved de arbejdsløses Skovtur«. — Men da jeg selv ved Lejlighed forsøger at brænde en lille Vits af — med større eller mindre Held begribeligvis — skal jeg gaa let herover. Man ønskede dog at gøre de Kommissionsmedlemmer, der ikke var i Forbundsstyrelsen, bekendt med den skete Ændring — og Lejlighed til at tage Stilling dertil, og da tilfældigvis disse — paa nær én — alle var fra Jylland, indkaldtes disse til et Møde i Aarhus.

Man skulde jo nu have ventet, at disse Kolleger først og fremmest havde følt sig som Tarifkommissionsmedlemmer og sagt deres Mening derom til Medlemmernes Vejledning — som det faktisk er deres Pligt. Men nej!

*Forslaget ragede dem tilsyneladende ikke en Fjer!*

De nedsatte sig som kritisk Udvalg, som Dommere over, hvorvidt Forbundsstyrelsen havde overskredet sin Myndighed. De vedtog saalydende Resolution:

»Undertegnede Tarifkommissionsmedlemmer udtaler overfor Forbundsstyrelsen vor *skarpeste* Protest mod, at Tarifkommissionen er sat ud af Spillet ved de sidste Forhandlinger. I Henhold til § 45 er det Tarifkommissionen, der skal føre alle Lønforhandlinger, og Forbundsstyrelsens Indgriben er derfor en alvorlig Overtrædelse af Forbundets Love.«

Den Opfattelse, der i denne Resolution gøres gældende, har sikkert ikke større Sangbund hos Medlemmerne. Selv Ths. Petersens *»nye Forpost mod Nord«*, Sørensen-Kjeld tager i Typ.-Tid. Nr. 36, Aargang 1930, *skarpt* Afstand derfra i følgende Vendinger:

»Paa Delegeretmødet og gennem Valgene, der følger derefter, bliver det Medlemmernes Sag at skifte Personerne, hvis de har gjort sig fortjent dertil.

Indtil da befatter vi os ikke med opdukkende Kliker, som tilstræber at etablere sig selv som et Overforbund eller Over-Hovedledelse.«

Uden i og for sig at ville gøre de drastiske Vendinger til mine — jeg ynder ikke at gaa med fuld Spead, naar kun halv Kraft er nødvendig — er jeg forsaavidt enig med ham i, at de ærede Kolleger, der Gang paa Gang optræder *paa Medlemmernes Vegne*, ganske skyder over Maalet.

Kun de har Ret til at optræde *paa Medlemmernes Vegne*, som Medlemmerne selv har valgt dertil, og Medlemmerne har sikkert ikke med meget Besvær, megen Agitation og adskillige Møder valgt en Forbundsledelse, der *kun* Tid efter anden kan bevilge Midler f. Eks. til Oprettelse af en Fagklasse i en eller anden By — men for at udpege de bedst egnede til ogsaa under *vanskelige* Situationer at gribe ind til Medlemmernes Gavn.

Den Forbundsstyrelse, vi havde i 1930, giver da ogsaa klart Udtryk for denne Anskuelse, idet den som Svar paa Resolutionen udtaler følgende i sit Møde Mandag den 13. Oktober:

»I Anledning af de foreliggende Protestresolutioner mod de afsluttede Tarifforhandlinger for Provinsen, maa Forbundsstyrelsen udtale, at saadan som Forholdene forelaa og udviklede sig under den nævnte Situation, kunde Forbundsstyrelsen ikke have handlet anderledes, end det skete, og mener ikke at have begaaet noget som helst Attentat hverken paa Lovenes § 45 eller den valgte Tarifkommission.«

— — —

Forbundsstyrelsen møder altsaa ikke som *brødebetynget Misdæder* i dette Spørgsmaal eller med Løfte om aldrig at gøre det mere. Vi indstiller med *aaben Pande* vor Handling til Delegeretmødets

Bedømmelse og imødeser med Sindsro Dommen.

— — —

Begivenhederne i 1931 giver mig ikke Anledning til indgaaende Betragtninger. Takket være Aaremaalet for vore Tarifer kom vi til at staa udenfor de *Lønnedsættelser og dramatiske Begivenheder*, som andre Fag var ude for, og som vi fulgte som opmærksomme Tilskuere.

Det kunde være fristende at komme ind paa flere af disse Begivenheder. En *saglig* Drøftelse kunde maaske gøre det af med adskillige af de Vrangforestillinger, som endnu er raadende hos adskillige ærede Kolleger. Men her er det jo Typografernes Forhold, der skal behandles, og der kan være Stof nok.

1931 karakteriseres ved Nytaarsskiftet af Fagbladets Redaktør som et af de *onde* Aar, hvor Forholdene stadig forværredes, og Begyndelsen af indeværende Aar tegnede ikke bedre. Da »Englands Bank« gav op, Sterling raslede ned og rev den skandinaviske Valuta med sig, saa det ud til intet mindre end en Katastrofe. En almindelig *Prisstigning* kunde ventes, og da man fra Arbejdsgiverforeningens Side foreslog en Forlængelse af Overenskomsterne med fælles Udløbstid 1. Januar 1933, maatte Arbejderne paa deres Side kræve visse Sikkerhedsventiler, i Fald Kronen skulde miste sin Købeevne — med andre Ord: at *Reallønnen* skulde falde.

Den forventede Prisstigning udeblev imidlertid, og Arbejdsgiverne, der havde spekuleret heri, krævede nu pludselig en Lønnedsættelse over hele Linien paa 20 %.

Stærke Kræfter kom i Bevægelse, og Forligsmanden stillede da sit kendte Forslag om, at alle i 1932 udløbende Overenskomster forlænges et Aar. — Dertil var knyttet følgende Passus:

»Forhandlingerne i Henhold til Overenskomsterne af 31. Oktober 1928 og 28. April 1931 optages paany ved et Udvalg sammensat af Repræsentanter for de to Hovedorganisationer og under Ledelse af Formanden for Forligsinstitutionen. Udvalgets Arbejde skal være tilendebragt inden 1. November 1932.«

Denne Passus skal jeg senere komme tilbage til.

### Forligsmandsforslaget.

For os kom Forslaget unægtelig noget overraskende. Vi havde naturligvis indenfor Forbundsledelsen fulgt Begivenhedernes Udvikling, men der var jo endnu længe til 31. Marts — den Dag, da Provinstarifen senest skulde opsiges. — Hvis den da *skulde opsiges*. I modsat Tilfælde vilde den jo løbe videre et Aar.

Der var dog ingen, der havde tænkt sig, at ikke opsagte Overenskomster kunde forlænges, endnu inden man i de kompetente Forsamlinger havde drøftet Spørgsmaalet.

Der blev da ogsaa fra min Side paa Formandsmødet rejst Indvendinger imod denne usædvanlige Fremgangsmaade, saavel som mod den korte Frist for Svarets Afgivelse, der efter min Mening — paa det daværende Tidspunkt — ikke levnede os Tid til at følge vore Love med Hensyn til Urafstemning.

Naar nu enkelte i Resolutioner, Artikler eller Taler fremsætter den samme Kritik og mener derved at have fundet de *Vises Sten*, maa jeg bedrøve dem med, at disse Indvendinger er rejst længe forinden.

Indvendingerne gav naturligvis Anledning til Drøftelse paa Formandsmødet. For en Del Forbunds Vedkommende havde Ledelsen Mandat til at sige op eller lade være, og her var Stillingen formentlig klar, men for andre gjaldt samme Regler som hos os.

Forholdene var imidlertid, hævdedes der, saa alvorlige, at der maatte foretages ekstraordinære Handlinger — det er som nævnt sket før, at en Ledelse har maattet tage Affære i en snæver Vending, *naturligvis under Ansvar overfor sine Medlemmer!*

Om Forholdene var alvorlige — om det Syn er rigtigt, afhænger naturligvis i nogen Grad af, hvordan man er indstillet. For mig staar det saaledes, at der under de forhaandenværende Forhold *blot* behøvedes en Storkonflikt for, at det hele skulde ende i *Kaos*, og at denne Udgang først og fremmest vilde ramme Arbejderklassen, behøver vi blot at vende Blikket mod Syd for at blive overbevist om.

Hvad den korte Frist angaar, er man jo tilbøjelig til at kaste Skylden paa Forligsmanden. Her maa jeg dog for en Gangs Skyld tage denne »sorte« Mand i Forsvar. Han kan ifølge Loven *kun kræve en eventuel Konflikt udsat i 6 Dage — medmindre begge Parter akcepterer det.*

Forligsmanden havde anmodet om en længere Frist, men Arbejdsgiverne havde nægtet at være med dertil. Forklaringen ligger lige for. Overfor det voldsomme Pres fra den samlede Offentlighed imod at benytte den økonomiske Situation til at skabe en Konflikt paa deres ganske horrible Krav, maatte de krigsgale Arbejdskøbere vige; men kunde de paa anden Maade fremskaffe den derved, at Arbejderne af *tilsyneladende* formalistiske Grunde kuldkastede det stillede Forligsmandsforslag, saa laa Sagen ganske anderledes *pyntelig* for dem.

Ja — men hvad er det saa for en Rigsdag, der fastsætter saa drakoniske Bestemmelser som den før nævnte. Ja her tror jeg ogsaa, man skal moderere Kritiken lidt. Er det ikke fra vore egne Radikalere, Beklagelserne altid er lydt over de lange Frister for Strejkers Iværksættelse og om Forligsinstitutionens altfor store Myndighed o. s. v. Hvis der fra Arbejdernes Side ved Forligsmandslovens Vedtagelse var rejst behørigt Krav om Forøgelse af Forligsmandens Myndighed til at udsætte en Konflikts Paabegyndelse, kunde det *sikkert* have været gennemført, men ingen tænkte vel paa, at denne Begrænsning ved en eller anden Lejlighed kunde sætte Medlemmernes højt priste Selvstændighed i Fare, og jeg er heller ikke sikker paa, at en saadan Forøgelse af Forligsinstitutionens Myndighed i det lange Løb vil være til Arbejderklassens Gavn.

Men nok herom, der var paa det omtalte Tidspunkt ikke Tid til filosofiske Spekulationer — selv om de kunde være nok saa interessante — der maatte handles — og *handles hurtigt*. Jeg fik midt under Formandsmødet telefonisk sammenkaldt Forretningsudvalget til Møde samme Aften.

Jeg maa maaske med det samme meddele, at Formandsmødet, der iøvrigt ikke har besluttende Myndighed, men kun har en rent orienterende Betydning, enstemmig vedtog at anbefale Organisationerne under de forhaandenværende Forhold at tiltræde Forlængelse af Tariferne. Det glæder mig paa dette Punkt at have været i Overensstemmelse med det store Flertal af Medlemmerne.

Forretningsudvalget samledes altsaa om Aftenen. Naar en Del Afdelinger har indsendt en Række Resolutioner, hvori de beklager, misbilliger o. s. v., men alligevel slutter med, at de under de *forhaandenværende Forhold* slutter sig til Forslaget, saa erkender man jo netop, at Forholdene var af en ganske særlig prekær Art, og saa maa de være klar over, at Forretningsudvalget — der jo ogsaa er en Slags Mennesker — handlede under det samme haarde Pres.

I Forretningsudvalget var den Mening raadende — saaledes som det viste sig blandt det meget store Flertal af Medlemmerne — at det først og fremmest gjaldt om at afværge en Konflikt paa det foreliggende Grundlag — men under Drøftelserne om Fremgangsmaaden viste det sig, efterhaanden kom Forhandlingerne skred frem, at man ved hurtig Handling — trods den korte Frist — alligevel vilde være i Stand til at foretage den i Lovene foreskrevne Urafstemning, selv om det ikke kunde ske paa vanlig Vis ved Stemmesedlers Udsendelse til Arbejdsstederne, men derimod paa Generalforsamlinger i samtlige Afdelinger Søndag den 14. Februar.

Forbundsstyrelsen blev telegrafisk indkaldt til Fredag Aften, Manuskript til Stemmematerialet affattet og udsendt, saa hurtigt det overhovedet lod sig gøre. Det gjaldt om, at Medlemmerne *fik den længst mulige Tid* til at overveje Stillingen.

Fredag Aften holdt Forbundsstyrelsen Møde, og efter nogen Diskussion vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

»Efter at Forbundsstyrelsen paa et Møde Fredag Aften indgaaende har drøftet Forligsmandens Forslag, anbefaler den *under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder* enstemmigt Provinskollegerne at stemme for, at Provinstarifen forlænges uforandret i et Aar, idet man samtidig henleder Opmærksomheden paa, at Forudsætningen for Lockoutens Afblæsning er, at samtlige Forbund tiltræder Forligsmandens Forslag.«

Resolutionen udsendtes telegrafisk til Afdelingerne. Medlemmerne sluttede sig med stort Flertal til Forligsmandens Forslag.

### Efter Slaget.

Saaledes er i korte Træk denne Overenskomstsituations Historie. Ingen *kan* og ingen tænker paa at *ville* formene Medlemmer eller Delegerede i at rejse Kritik over de Dispositioner, Ledelsen træffer. Det kan være *gavnligt* — kan undertiden være *højst nødvendigt*, men vi kan forlange, at man behandler os som Kammerater, og Forbundstyrelsen maa paa det bestemteste afvise enhver Beskyldning for at tilstræbe et Ran af Medlemmernes Rettigheder. Selv den mest indædte Styrelsesmodstander maa erkende, at Ledelsen under de *forhaandenværende* Forhold *af yderste Evne* har beflittet sig paa at overholde Lovene og bevare Medlemmernes Bestemmelsesret.

At man saa fra enkelt Hold bebrejder os, at Stemmesedlerne ikke denne Gang har kunnet sendes til hvert enkelt Medlem og ligget i det sædvanlige Antal Dage i de respektive Vidueskarme, tager jeg ikke saa alvorligt. I en Sag, der angaar samtlige Medlemmers Ve og Vel, maa ethvert Medlem kunne bekvemme sig til at gaa de nødvendige Skridt henad Gaden for at give sit Besyv med, hvis da ikke Sygdom eller ganske særlige Omstændigheder forhindrer ham deri. — Denne Anskuelse har da ogsaa hidtil været god Latin netop i »radikale« Kredse.

Bølgerne er imidlertid gaaet højt i Typ.-Tid. — efter Slaget — og er jo ikke helt faldet til Ro endnu.

Den Anke, der rejstes, var, at Medlemmerne var ført bag Lyset. Ledelsen havde med velberaad Hu tilbageholdt en Del af Forligsmandens Forslag.

Det er rigtigt, at det stillede Forslag indeholdt et Forslag om, at nogle tidligere førte Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne om nye Forhandlingsregler skulde genoptages. Men denne Del — blev det fra Forretningsudvalget for De samv. Fagforbund udtrykkelig meddelt — var ikke til Organisationernes Afgørelse, da Forretningsudvalget *allerede* havde den fornødne Beføjelse. Det, Organisationerne havde til Afgørelse, var udelukkende Forlængelse af Overenskomsterne. Hvis man herefter paa Stemmesedlen havde givet en Tilføjelse om disse Forhandlinger, vilde det efter min Formening kun have været en formaalsløs *Forkludring* af Spørgsmaalet.

Dette skal ikke være et Forsøg paa at »dække mig« bag De samv. Fagforbund. Det har aldrig været min Vane. Men jeg slutter mig fuldt ud til Hovedorganisationen i denne Opfattelse.

Forhandlingerne i det paagældende Udvalg er foregaaet siden 1925, og er af Hovedorganisationerne blevet fortsat *uden Protest fra nogen Side.* Og — hvor ringe Myndighed man saa vil forlene Hovedorganisationen med — saa har jeg aldrig endnu hørt, at Fortsættelse af en forlængst paabegyndt Udvalgsforhandling skal have samtlige Underorganisationers Sanktion — eventuelt ved Urafstemning.

Den eneste Begrundelse for at medsende denne Del af Forligsmandsforslaget — som der ikke skulde stemmes om — skulde da være at *lave Brok i Foretagendet.* — Men saadan var jeg nu ikke indstillet.

— Ja, men der er sket to Ændringer denne Gang! vil man sige.

— Javel, den første er den, at i Stedet for, at en af Arbejdsgiverforeningens *Kontorfolk* troner som Forhandlingsleder, er det nu Forligsmanden, der fungerer som Formand!

*Læg Mærke til det!* Som *Formand!* Hvis ærede Kolleger har haft den Opfattelse, at han sidder som Opmand og med sin Stemme afgør en hel Del Spørgsmaal, saa kan jeg paa Forhaand berolige dem. Denne Form for Forhandling, som ganske rigtigt var et af Arbejdsgiverforeningens Krav, har De samvirkende forlængst afvist.

*Det bliver der altsaa intet af!*

Dernæst er der sat en Tidsfrist for Forhandlingernes *Afslutning.* Der staar ikke, at der skal være opnaaet *Enighed* eller *Resultat.* Dette med, at der er sat en Tidsfrist, duperer mig iøvrigt ikke. Jeg har kendt mange Tidsfrister, som ikke er blevet overholdt. Det afhænger jo af, *om man kan blive færdig.*

Jeg er ikke inde i dette Udvalgs Forhandlinger, men det er blevet sagt mig, at der ligger store Pakker Dokumenter og statistisk Materiale, der skal gennemgaas. Der behandles en Mængde Samfundsspørgsmaal, efter hvad jeg har hørt ogsaa *Arbejdsløshed* og *Arbejdstidsforkortelse.*

Ja — at gøre Rede for alt dette paa en Stemmeseddel vil alle vist indrømme mig er svært — for ikke at sige umuligt. — Samtidig med, at man gør opmærksom paa, at dette skal der ikke stemmes om. — Men det gælder om i dette Spørgsmaal, som i mange andre — ikke at blive *nervøs!*

Jeg savner i det hele taget Evnen til at skrue mig op i disse vældige Højder med Hensyn til de af Hovedorganisationerne genoptagne Forhandlinger.

Ellers kunde jeg forresten godt tænke mig, at der her eller der kunde rettes ved de forældede Metoder. De bunder i mange Tilfælde i gammel Praksis. Saaledes er det altid en Repræsentant for Principalerne, der optræder som Ordstyrer — aldrig en Arbejder. Lad gaa, hvis det endda er en virkelig Tillidsmand for Arbejdsgiverne, og han optræder loyalt som Ordstyrer — skillende Sol og Vind lige efter parlamentariske Regler.

Men naar det nu er en af Arbejdsgivernes *lønnede Kontorfolk* af højere eller lavere Rang, der sidder ved Bordenden og spiller *Kong Gulerod,* hvert Øjeblik gribende ind i Debatten som *Ordfører* for sin Part, da kan det undertiden virke irriterende paa mig — jeg er jo — som allerede nævnt — ogsaa et Slags Menneske. Kunde der ændres lidt paa disse og andre lignende Forhold, skulde jeg ikke have noget derimod.

Ja — men det er jo slet ikke det, Principalerne vil, og heller ikke det, *I* vil. Nej, man vil tage Magten fra Medlemmerne og lægge den over i nogle faa Mænds Hænder — med andre Ord: *Diktatur!* Det hævdes navnlig fra de Folks Side, som selv er fanatiske Tilhængere af *Diktaturet.*

Det skulde altsaa ikke være *Forhandlings*formen, men *Organisations*formen, Forhandlingerne drejer sig om. Men skal vi ikke være enige om, at ingen Ændring heri *kan ske* uden at finde Udtryk i De samvirkendes Love — med andre Ord godkendte af De samvirkendes Generalforsamling.

Efter de Erfaringer, jeg har gjort, stiller jeg mig desværre i høj Grad skeptisk overfor Muligheden af at gennemføre blot den mindste Ændring i det nuværende Kaos indenfor vore Organisationer. De enkelte Organisationer vaager altfor skarpt over deres saakaldte Selvbestemmelsesret.

Jeg er ikke Tilhænger af Diktaturet, men jeg finder, at naar — som i Fjor — Landsorganisationens Generalforsamling med $^4/_5$ Stemmers Majoritet vedtager en Overenskomst, denne da kan væltes, blot den mindste Organisation med 1 Stemmes Majoritet forkaster den — da er man inde paa det modsatte af Demokrati. — Men hidtil har det jo været umuligt at rokke noget som helst ved dette Forhold.

Jeg har omtalt dette saa udførligt, fordi Emnet jo i høj Grad har præget Fagbladets Spalter i det sidste halve Aar, forskellige Forslag er stillet netop med dette for Øje, og jeg forudser, at en Del af Diskussionen kommer til at dreje sig herom.

I de sidste Numre af Typ.-Tid. har man drøftet et af Hellberg stillet Forslag, som med Forretningsudvalgets Billigelse — *ikke Tilslutning* — er tilsendt Hovedorganisationen. Med Hensyn til dette Forslag slutter jeg mig nærmest til Ths. Petersens Konklusion, at det ikke er *ideelt.* Derimod ikke til hans Præmisser. Han er bange for, at manende Opraab fra *Lederne* i Fagbladene og Social-Demokraten vil præge Resultatet Det er jeg nu ikke saa sikker paa. Jeg er mere bange for, at det under en *højstemt, ophidset* Situation kan blive helt andre Elementer, der drager Nytte af *Stemningen!*

Maaske vil man fra kommunistisk Side føle sig smigret over den Betydning, jeg tillægger deres Evner og Kræfter. Men man maa her ikke glemme, at den Nedrakning af alt, hvad der hedder faglige Tillidsmænd, som nu fra den Side præsteres, har været fremsat fra *den borgerlige Smudspresse,* saa længe der overhovedet har eksisteret Fagorganisation her i Landet, der er altsaa paa Forhaand skabt en frodig Jordbund herfor.

Dog skal jeg sige, at har jeg Valget imellem *Hellbergs Forslag* og det nuværende *Kaos,* foretrækker jeg det første.

Hermed mener jeg at kunne forlade Beretningen over Overenskomstforholdene og hvad dermed staar i Forbindelse.

*Fagskolens Udvidelse.*

Side 4—6 gives en udførlig Redegørelse for de Udvidelser, Fagskolen er undergaaet i de senere Aar. Der er nu Plads til et meget stort Antal Elever.

— Svendeprøvernes Indførelse i København har Værdi i Kampen mod Lærlinge-Udbytningsanstalterne. Fra mange Sider ydes der indenfor vort Fag et stort Arbejde for en Forbedring af Typografernes faglige Standard.

Ogsaa fra Principalernes Side ydes der nu god Medhjælp i den Retning. Men desværre stiller man sig underlig uforstaaende, naar Spørgsmaalet er ad Lovgivningens Vej at komme de daarlige Læresteder til Livs.

Dette ses bl. a. af den Modstand, Forslaget til en ny *Lærlingelov* — der sandelig ikke kan kaldes revolutionært — vakte indenfor Mesterkredse Det vilde være heldigt, om man hos Principalerne kunde overvinde denne Modstand, selv om — som det ses af Beretningen — Fællesrepræsentationen i de forskellige Byer efterhaanden optager Svende i Bedømmelseskommissionerne.

*Andre Organisationer.*

Stridighederne mellem Typografer og *Litografer* er bleven bilagt paa et internationalt Fællesmøde i Interlaken i Schweiz Maj 1930. Her blev truffet en Overenskomst vedrørende Retten til Arbejdet ved Offset- og Dybtrykpresserne (Side 37).

Mellem *Bogbindere* og *Typografer* har der igennem mange Aar hersket en Del Uoverensstemmelser. Tidligere Forsøg paa at naa til Overensstemmelse er mislykkedes. Endelig i November 1931 oprettedes Overenskomst (Side 28).

*Arbejdsløsheden.*

Medens vort Forbund, hvad Overenskomstforholdene og andre organisatoriske Forhold angaar er sluppet nogenlunde heldigt gennem Tre-Aars-Perioden, rejser der sig med øget Styrke det store Problem: *Hvorledes skal man komme Arbejdsløsheden til Livs?*

— Arbejdsløsheden er en international Ulykke, fostret af det kapitalistiske Samfundssystem, og kan kun afskaffes ved Indførelsen af planmæssige, d. v. s. socialistiske Produktions- og Omsætningsformer. Men naar den nu overalt antager ganske katastrofale Omfang, er det jo kun et Bevis paa, at Kapitalismen som Samfundsform har spillet Fallit. Et nyt System maa til, og mange Foreteelser viser, at dette er i sin Vorden. De mange Verdenskonferencer beviser — om ikke andet — at alle Samfundslag føler sig rystet.

Det er det store »Klatteradatsch«, vi lever

under. Den Sammenbruds- og Opbygningstid, som vore Fædre drømte om, og vi unge haabede paa. Men ingen har sikkert anet, at denne Revolution af Samfundsforholdene skulde strække sig over saa langt et Tidsrum og antage saa fortvivlede og forrykte Former, som vi nu oplever.

Beretningen meddeler, at vi i Treaaret har været saa heldigt stillet, at vi ikke har haft ekstraordinær Arbejdsløshed. Da vi efter den gamle Arbejdsløshedslov skulde op paa en ret høj Arbejdsløshedsprocent, for at den kunde kaldes ekstraordinær, er Glæden derover ret problematisk. Fra Aarets Begyndelse er dette imidlertid forrykket. *Nu* har vi ekstraordinær Arbejdsløshed.

Arbejdsløshed af stort Omfang har vi ofte haft. Selv de ældste iblandt os kan berette om saadant fra deres Ungdomstid. Men den har skiftet Karakter.

Naar man i fordums Tid blev arbejdsløs, tog man det med et godt Humør. I Morgen havde man maaske Arbejde igen. I hvert Fald kunde man tage Ranslen paa Ryggen og Staven i Haand.

Men »de gode gamle Dage« er forlængst forbi. Landegrænserne er spærret, i Udlandet er der intet Arbejde at faa. *Dèr* melder man om endnu større Arbejdsløshed end *her*.

Men ogsaa de enkelte Byer, ja de enkelte Arbejdssteder spærrer af. *Først vore egne arbejdsløse*, saa kan I komme til!

— Ja, hvornaar bliver det?

Følgen bliver en Procentdel Kolleger, som er permanent arbejdsløse, er slaaet ud. De faar Had i Sindet til alt og alle, og oftest er de hverken som Mennesker eller som Arbejdere af *daarligere* Beskaffenhed end de, der staar i saakaldt godt Arbejde.

— — —

Der er nu gennemført en Arbejdsløshedslov, som formentlig aabner Udvej til en Bedring af de arbejdsløses Kaar, og under Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde skal vi jo se, hvad *Eksperterne* paa dette Omraade har i Posen.

*Arbejdstidsforkortelsen.*

Men det er rigtigt, at Arbejdsløshedsproblemet ikke er et blot og bart Understøttelsesspørgsmaal. *Kun Arbejde er Løsningen!*

Derfor rejser sig mange Steder indenfor vort Forbund det Spørgsmaal:

Kan vi ikke selv gøre noget til, at vore daarligst stillede Kammerater *kan komme til?*

Herom kunde jeg have Lyst til at sige en Del, men skal afholde mig derfra. Kun ét: Tiden er ikke til *Fraser* eller *Resolutioner*, men vi henvender os til vore Principaler med Spørgsmaalet:

Er I selv tjent med at skabe et Korps *permanent* arbejdsløse, som — hvis de endelig en Gang skal bruges — maaske ikke mere er i Stand til at arbejde?

Det, Dansk Typograf-Forbund i Dag maa stille som Krav, er: Nedsættelse af Arbejdstiden, *saa vore arbejdsledige Kammerater kan komme til at arbejde.*

Dette maa være vor Bestræbelse i den kommende Tid — én Øre mer eller mindre drejer det sig ikke mere om.

*Plads for vore arbejdsløse Kammerater er Løsenet!* Under hvilke Former dette kan ske — derom kan forhandles.

Vi ønsker ikke og vil ikke Strid, men vi stiller i Dag det bestemte Krav:

*Giv Plads for vore arbejdsløse!*

*Afslutning.*

Ja, hermed indstiller jeg Beretningen til Kollegernes Bedømmelse:

Forkast den — om De vil!

Godkendt den — om De vil!

Forbundets Ledere er ikke en Flok Tusindkunstnere eller Heksemestre, som — paa Trods af den øvrige forvirrede Verden — kan udrette Mesterværker.

Vi er Svende, som I selv i sin Tid har taget fra Værkstederne, fordi I fandt os egnede.

Har vi svigtet jer Tillid?

Naa, saa lad os gaa.

Men har vi gjort vor Pligt, saa erkend det. Det vil give os øget Styrke til Arbejdet!

## NOGLE AF DELEGERETMØDETS BESLUTNINGER

Vi nævner i dette Numer nogle af de vigtigste Vedtagelser:

Forslaget Fra Trykkeriarbejdernes Klub i København om, at Trykkeriarbejderne selv vælger deres Repræsentant til Styrelsen forkastedes.

Forslaget fra Kolding om at mandlige Trykkeriarbejdere kan overgaa som heltbetalende Medlemmer toges tilbage.

Forbundsstyrelsens Forslag om nye Karantænebestemmelser vedtoges med et Par Ændringer.

Forslaget om Udmeldelse af De samv. Fagforbund forkastedes.

Forslaget fra Randers om en Forandring af Forbundets øverste Ledelse forkastedes.

Forslagene om en Forandring af Tarifkommissionens Sammensætning forkastedes.

En af Forretningsudvalget stillet Udtalelse om, at Kravet om Arbejdstidsforkortelse skal stilles i første Række ved kommende Tarifforhandlinger vedtoges.

Forslaget fra Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København om en Modernisering af »Typograf-Tidende« vedtoges.

Det vedtoges at stille et aarligt Beløb af indtil 1000 Kr. til Raadighed for Medlemmers Deltagelse i Fagforeningskursus.

Det vedtoges at oprette en »Fortsættelseskasse« fra 1. Oktober i Henhold til Lov af 23. Juni 1932.

Til Formand indstilledes *Jul. Schrøder* med 122 St. og *Svend Johansen*, København, med 13 St.

Til Forretningsfører for Provinsen indstilledes *Karl Sørensen* med 89 St. og *Ths. Pedersen*, Aarhus, med 5 St.

Til Redaktør af »Typ.-Tid.« indstilledes *Fr. Nielsen*, Køge, med 116 St. og *N. Th. Svendsen*, København med 22 St.

*Lundin* genvalgtes til Arbejdsanviser.

## EFTER MØDET

Nogle faa Timer efter at Delegeretmødet var sluttet Søndag Eftermiddag samledes de delegerede — efter Indbydelse af Odense Afdeling — med dennes Medlemmer med Damer til en festlig Sammenkomst.

Ved Bordet bød *C. O. Madsen* velkommen og udtalte Haabet om, at vi trods de mørke Skyer, der omgav os, dog maatte kunne samles til nogle Timers gemytligt Samvær.

*Jul. Schrøder* berørte det gode Forhold mellem Arbejderne i de skandinaviske Lande og udbragte et Leve for vort gamle Forbund.

*Henriette Crone* udtalte Haabet om, at vi indenfor Arbejderbevægelsen aldrig kom længere fra hinanden end at vi kunde komme paa Talefod.

*Jørg. P. Nielsen*, Odense, talte morsomt for Kvinden. En Skaal for hende!

*Emil Frederiksen*, København, deklamerede en Hyldest til den fynske Pige — forfattet i »en sen Nattetime«.

*Vilh. Nygaard* talte om sine Indtryk fra den stille Odense By. Paa Gensyn om atten Aar.

*Sigv. Hellberg* takkede Odense-Kollegerne for Sammenkomsten og udbragte et Leve for Odense Afdeling.

Endvidere talte *Lauridsen*, Odense, og *Lundin*, København, der gav et lille »Resumé« fra Delegeretmødets Forhandlinger.

Ind mellem Talerne blev der naturligvis sunget baade Solo- og Fællessange, som høstede fortjent Bifald.

Saa gik Dansen nogle Timer. Og først ved 2—3 Tiden sluttede den kammeratlige Sammenkomst.

## EN AARSBERETNING

Af det internationale Typograf-Sekretariats Aarsberetning for 1931 gengiver vi følgende:

Allerede i Beretningen for 1930 udtalte vi os pessimistisk. Vi hævdede, at den økonomiske Verdenskrise med Polyp-Arme trak flere og flere Lande med i Elendigheden og at Arbejdsløsheden ogsaa i vort Fag vilde gribe om sig. Disse Forudsigelser har desværre vist sig at være altfor sande. Arbejdsløsheden er stadig øget. I sin Tid talte man om 10, 15 og 20 Millioner arbejdsledige, men i Dag gaar Tallet op i det mest uhyrlige. Næsten Halvdelen af Befolkningen i enkelte Lande lider direkte eller indirekte under den almindelige Krise.

De internationalt organiserede Arbejdere har været meget interesserede i Begivenhedernes Gang. Saa vel den faglige som den politiske Internationale har opmærksomt fulgt med hvad der er foregaaet paa de økonomiske og politiske Felter. Særlig har den faglige Internationale atter og atter krævet, at alle Spørgsmaal, som staar i Forbindelse med Krigsgælden, Arbejdstidens Forkortelse, Arbejdsløshedsunderstøttelse samt det at skabe Arbejdsmuligheder maatte løses ud fra et internationalt Synspunkt. Ingen Lejlighed, ingen Instans er bleven forsømt, naar det gjaldt at agitere for Arbejdernes Krav. Mere og mere bliver man overbevist om, at det kun er gennem radikale Forholdsregler, Krisen kan løses, men ingen vil være den første til at bryde med gamle Vaner og slaa ind paa nye Veje.

Typografernes Internationale er paa Grund af Krisen i Aaret, som gik, talmæssigt gaaet en Del tilbage. De gamle godt funderede Forbund danner imidlertid et solidt Bolværk i Kampen mod de økonomiske Udskejelser. Overalt maa Arbejderne i Dag haardnakket forsvare de Fordele, som Skridt for Skridt er oparbejdet gennem mange Aars Tarifpolitik. Selv om enkelte Forbund har maattet gøre mindre Indrømmelser efter at Statens Voldgifts- og Mæglingsinstitutioner har gennemført daarligere Arbejdsvilkaar, maa man beundre den Slagkraft som udvises i den fortvivlede Situation, vi befinder os i. Lad os fremdeles være Optimister og bevare Troen paa, at alle vore Forbund vil overleve

Krisen, for saa igen at stræbe opad, naar Forholdene bedres.

Aarets store Begivenhed var Lockouten i Norge, og vore Forbund viste her sin Solidaritet ved at yde en halv Million Schweizer Francs til vore norske Kolleger. Det har senere vist sig, at Kræfterne ikke maa koncentreres om et specielt Forbund, for derved resikerer vi at svækkes paa andre Fronter.

Den Støtte, som blev givet, vakte Respekt ogsaa blandt de skandinaviske Arbejdsgivere. Det internationale Sekretariat har udarbejdet nye Retningslinjer for den fremtidige internationale Understøttelse.

I Slutningen af Aaret opstod der nye Vanskeligheder angaaende Forbindelsen med de tilsluttede Forbund paa Grund af de forskellige Staters Restriktioner for Pengeforsendelser. I 1932 er Tendensen til at stænge alt Samkvem mellem Landene ude yderligere skærpet.

Den store Arbejdsledighed og de deraf følgende uhyrlige Byrder har medført, at flere Forbund har maattet forhøje Kontingentet, men samtidig nedsat Bidraget til de arbejdsløse. Forbundenes Beretninger giver et grelt Billede af Lidelsesaaret 1931. Trods alle Vanskeligheder har Solidariteten bestaaet sin Prøve, og der er kun ét Forbund, som er udmeldt af Sekretariatet. Organisationen er altid det sikreste Redningsanker under alle Forhold. Den nuværende Krisetid har ogsaa sine politiske Følger, og flere Lande, som man troede var uovervindelige, fordi de havde en stærk Fagbevægelse, er i Færd med at falde i Facismens Arme. Den politiske Forvirring gaar saa vidt, at Masser af Arbejdere slutter sig til deres Fjender i det Haab, at dette politiske Parti skal indføre »den nye Tid« og redde Verden. Disse Arbejdere er Ofre for en utrolig Demagogi og begaar saaledes Forræderi. Fagorganisationen maa derfor være rede til at tilbageslaa Angrebene fra Facisternes Side.

Med Tilfredshed noterer vi Tilslutningen fra Maskinsætterne i Buenos Aires. Internationalen bestaar nu af 25 Forbund i 24 Lande. Det samlede Antal Medlemmer ved Udgangen af 1931 er 223,044; det vil sige ca. 9000 Medlemmer mindre end ved Aarets Begyndelse.

Vi udtaler det Haab, at Forbundene i den Kamptid, vi lever i, altid vil tænke og føle internationalt og at det vil give sig Udslag i stærkere Samling om det internationale Sekretariat.

## DAARSKABENS TRIUMF

Som bekendt vil det konservative »Folkeparti« her i Landet afskaffe baade Landbrugskrisen og Arbejdsløsheden ved Hjælp af mere Told. Det er ikke uden Interesse at erfare, hvad Folkeforbundets økonomiske Raad mener om den Slags Hjælpeforanstaltninger. I. F. C. skriver herom:

Folkeforbundets økonomiske Kommission har offentliggjort et interessant Skrift over Betingelserne for den nuværende internationale Handel, som med stor Tydelighed tilkendegiver, hvorhen den Protektionisme, som nu om Stunder er betegnende for næsten alle Landes handelspolitiske Foranstaltninger, hidtil har ført.

De kaotiske Forhold i Verdensøkonomien kan ikke illustreres bedre end ved at fremdrage de Lande, som i Løbet af de sidste Maaneder gennem forskellige Foranstaltninger, som i det lange Løb maatte virke ødelæggende paa alle internationale Handelsforbindelser, troede at kunne neutralisere Verdenskrisen for deres Landes Vedkommende.

Den handelspolitiske Afsondringspolitik betjener sig foruden af Beskyttelsestold ogsaa af en Række andre Midler. En Ordning af Udenrigshandelen gennem Valutakontrol indførtes saaledes i Tyskland, Østrig, Bulgarien, Danmark, Estland, Grækenland, Ungarn, Letland, Norge, Rumænien, Jugoslavien, Czekoslovakiet og Tyrkiet. Importkontingenterings-Midlet anvendes i Tyskland, Østrig, Belgien, Danmark, Spanien, Frankrig, Grækenland, Ungarn, Italien, Norge, Polen, Rumænien, Svejts og Czekoslovakiet. Aftaler angaaende Vareombytning blev truffet mel- Tyskland og Ungarn; Østrig og Rumænien; Bulgarien og Grækenland; Bulgarien og Svejts; Frankrig og Letland; Norge og Sovjetrusland; Polen og Østrig; Ungarn, Bulgarien, Estland og Jugoslavien. En saakaldt Betalingsklarering aftalte Østrig med Tyskland, Frankrig, Ungarn, Italien Holland, Svejts og Jugoslavien; Ungarn med Tyskland, Østrig, Belgien, Frankrig, Italien og Svejts. Frankrig har truffet lignende Aftaler med Estland og Letland, Svejts med Jugoslavien.

Med Henblik paa disse handelspolitiske Hemninger og Vanskeligheder, hvis Aarsager overvejende maa søges i de kriseagtige Kredit- og Valutaforhold, er det intet Under, at Verdenshandelen indskrænkes videre fra Maaned til Maaned. Som en Maalestok tjener den Kendsgerning, at i det første Kvartal 1931 er Verdenseksporten af Industrivarer sunken med 24 %. Aabenbart troede Folkeforbundets økonomiske Kommission, at Landene greb til disse Foranstaltninger for at formindske Arbejdsløsheden. Ellers var det ikke til at forstaa, at den har gjort sig saa megen Møje med at bevise det modsatte, nemlig *at der bestaar en lovordnet Sammenhæng mellem aftagende Eksport og stigende Arbejdsløsøed.*

Saa interessant end den statistiske Paavisning af denne allerede gammelkendte Aarsagssammenhæng end maatte være, kan man ikke stille noget op hermed til Krisens Bekæmpelse. Den gennem de handelspolitiske Foranstaltningers Virvar skærpede Krise har allerede foraarsaget, at Eksporten i Januar 1932, sammenholdt med Januar 1930, i enkelte Lande er sunken med indtil 70 %, saaledes i Spanien og Ungarn. Jugoslavien noterer en Eksportnedgang paa 65 %. De forenede Stater 63 %, Over 50 % Eksporttab havde Tyskland, Østrig, Frankrig, Storbritanien, Polen, Svejts, Czekoslovakiet, Kanada, Japan og Sydafrika. Tilsvarende store er Importbegrænsningerne, hvorved Tyskland holder Rekorden med 66 % Importnedgang i Løbet af disse to Aar. Med ca. 60 eller flere pCt. Importbegrænsning følger tæt efter Spanien, Ungarn, Polen, Rumænien, Jugoslavien, De forenede Stater og Kanada.

Denne Udvikling forklarer de internationale Arbejdsløshedstals Stigning fra 15 til 30 Millioner.

## ARBEJDE OG VILJE

At Dr. *Gustav Hoffmann* i »Helv. Typ«.

Viljen er et Livselement for os. Filosoferne har altid skrevet om dens Betydning for Livet, og Digterne har besunget den, og dog staar vi med endnu større Forbavselse foran denne Livskraft, som hedder Vilje, gennem Forskning af den moderne Videnskab.

Der findes en Fortælling fra det gamle Grækenland, Fortællingen om Løberen fra Marathon. Ved Marathon havde Athenerne sejret over Perserne, og en Løber vilde paa hurtigste Maade bringe denne Efterretning hjem til Athen. Og saa løb han uden Hvile, løb *over* sine Kræfter, kun baaret af sin Vilje. Men da han naaede frem og havde udtalt sit stolte: »Vi har sejret!« faldt han død om. Han havde ydet mere end hans Kræfter formaaede. Men saa længe hans Vilje drev ham, kunde han yde mere end hans Fysik taalte, men da Opgaven var løst, sank han sammen.

At saadanne Viljesytringer virkelig er mulig, har Videnskaben givet Bevis for, og alle den nyere Tids Beretninger om Gennemstikning og Gennemboring af Legemsdele uden Blodtab, er intet andet end Ydelse af en stærk Vilje, som har Legemet i sin Magt.

Saaledes er det ogsaa bevist, at Viljen i det faglige som ellers i det skabende Liv, er af vital Betydning. Det er bevist, at Mænd, som under Savn virker for en Ide, at Kunstnere, som i deres Virke fører et uroligt Rejseliv, at Personligheder, som vandrer deres Livsvej under Offer til et bestemt Maal, at disse Mennesker ikke lider saa meget under deres strabadiøse Liv som man formoder, fordi de drives af en bestemt positiv Vilje.

Det er en Livsbetingelse for enhver af os, at hele vor Tilværelse bliver gennemtrængt af vor Vilje, og at ogsaa *det faglige Arbejde og det sociale Liv* bliver baaret af en stærk og levende Vilje.

Netop vor Tid, som sætter den sportslige Præstation saa højt, beviser klart, hvad det betyder, naar Ydelse og Vilje er forbundne. For det er ikke blot en Styrkelse af Muskulaturen, som opnaas ved Træning. Af væsentlig Betydning er Forbindelsen af den trænede Muskulatur med en stærk *Vilje.* Viljen udelukker enhver overflødig Sidebevægelse og koncentrerer Kræfterne til det yderste.

Hvad kunde vi ikke udrette, hvis alle var opfyldt af en stærk og bevidst Vilje! Hele vort Liv og al vor Virksomhed vilde faa større Værdi. Og selve Livsglæden vilde blive større.

Det mekaniserede Arbejde gør, at Viljen bliver slap, og den knappe Indtægt, Arbejderen har, kan ikke drive Kærligheden til Arbejdet op til det Niveau, som Naturen selv har anvist. Ved at hæve de økonomiske og sociale Forhold, vil man ogsaa skabe Kærlighed til selve Arbejdet.

Højnelse af det sociale Niveau, Forbedring af Livets økonomiske Forhold er Værdier til Højnelse af vor Livskraft. Jo større den sociale Lykke er, jo mere er Viljen forbunden med vort Virke.

Videnskaben er overrasket over den Kraft, Viljen har over Legemet. Det gælder om at udnytte denne Viljens Urkraft og med den at fylde alle de andre Omraader af vort Liv. En Kraft som Viljen kan ikke holdes fjernt fra det sociale Liv. Menneskets Arbejdsliv maa vise en saadan social Udvikling, at ogsaa Viljen kan spille den Rolle, som tilkommer den. Men dette er kun Tilfældet, naar Mennesket virker i Overensstemmelse med sin aandelige Duelighed og indre Nødvendighed, og naar det ikke i sit Arbejde er Lønslave, men et frit Menneske i et Samfund, hvis Maal alene er at tjene det hele og virke for det aandelige og kunstneriske Fremskridt for Menneskeheden.

## ET SMUKT LILLE VÆRK

Det var jo »eine grausame Salbe« vor Aarhus-Kollega affyrede i Nr. 29 af »Typ.-Tid.« under ovenstaaende Rubrik. Det er vistnok det, man kalder for at skyde efter Myg med Kanoner. Maa jeg først gøre opmærksom paa, at det *ikke alene* er den i Fagkredse verdensberømte *Wald. Zachrisson* i Göteborg og vor egen, som Fagmand højt ansete *Poul Hertz*, der har benyttet denne Fremgangsmaade, som her er Tale om, men jeg kan ogsaa fra Tyskland nævne et Par Eksempler, som jeg netop har ved Haanden, nemlig: *Katepoesie* von *Paul Scheerbart* (Ernst Rewohlts Forlag i Berlin, trykt hos *Poeschel & Trepte*, Leipzig 1909, og endelig Prosa-Værket,

udkommet paa det for sine skønne Bøger verdensberømte Insel-Forlag i Leipzig: *Die Weise von Liebe und Tod des Cornets Christoph Rilke* von *Rainer Maria Rilke* (1899). Ideen er altsaa anvendt flere Steder, hvor man netop har Ord for Skønhed i Arbejdet, men ingen af de af mig ialt nævnte 4 er slaviske Efterligninger efter hverandre, og det er Værket fra Odder heller ikke.

Jeg maa fremdeles hævde, at det lille Værk set som Helhed *er* et smukt Værk. At der ved dette Arbejde, som ved *alle* andre (altsaa ogsaa mine og Svend Aage Sørensens) *kan* findes smaa, ubetydelige Fejl i en eller anden Detaille er en anden Sag. Men de væsentligste af de Bagatel-Fejl, som min for de unge fra 1932 saa varmt interesserede Kollega paapeger, findes enten slet ikke eller kun paa en Maade, saa man *ikke absolut* har Ret at sige, at det er Fejl. Derimod vil det ramme bedst ved at sige, at det er en *Smagssag* (som saa meget andet). Jeg har set Sagen ud fra Helheds-Indtrykket, — De ser det fra nogle Detail-Synspunkter. Resultatet bliver derfor forskelligt. Jeg har altid opfattet min Opgave saaledes, at den bestod i, at fremhæve det gode ved et Arbejde, — og hvad jeg ikke finder er særlig godt (efter mit Synspunkt) tier jeg med, — som Regel da, hvis det ikke er særlig grovt. Der er jo intet menneskeligt, der er fuldstændigt fejlfrit. Man kan sagtens ved et eller andet Arbejde finde en Spatie uret placeret, som De gør i Versalie-Linien i Titlen, — altsaa urigtigt efter ens egen Mening. Men der er jo ogsaa dygtige Fagfolk der mener, at *hvis* man af en eller anden Grund sætter Skillerum imellem Bogstaver i en Linie skal dette være ens overalt, *ogsaa* hvor der er nogen hvid Plads. Regelen er jo det modsatte. Men derfor har man ikke Ret uden videre at karakterisere et Arbejde som daarligt, — det hænder jo, at det i Stedet er ens egne Meninger der, maaske paa Grund af manglende Studium af saavel ældre som nyere Tryk, er paa den forkerte Side af Plankeværket. Et Værk, som det omtalte, maa ses fra den haandværksmæssige Side og bedømmes ud fra Totalindtrykket — ikke fra Bagatellernes Side.

Man kan vistnok heller ikke helt forkaste den Mening, at de dygtige Kunstnere der i Nutiden tegner Skriftbilleder til Skriftstøberierne *ogsaa* har nogen kunstnerisk Forstand paa, hvorledes det skal være, d. v. s. naar de laver hvid Plads er det for at den skal være der.

Et Arbejde bestaar ganske vist af Detailler, men den enkelte Detaille kan være — og er vel nok som Regel — underordnet, naar det gælder Skønhedsindtrykket og et Værks Udseende. Her er det Totalindtrykket, som er det afgørende og det er ogsaa det, som fæstner sig i Erindringen. Er Detaillerne i overvejende Grad daarlige saa bliver Totalindtrykkets Billede derefter

Skønt jeg ellers ikke ønsker at diskutere, hvad der nærmest hører ind under den mere eller mindre individuelle Opfattelse, nærmest analogt med Begrebet »Smagen«, har jeg dog gjort en Undtagelse, skønt jeg véd, at det er spildt Arbejde. Men maaske kunde jeg netop herved faa »de unge af 1932« og ogsaa andre Aargange til at gøre et selvstændigt Studium i ældre og nyere Typografi ud fra dette Synspunkt, at det er ikke alt gammelt, der er daarligt, og det er heller ikke alt nyt, der er godt.

Og maa jeg saa — til Afslutning — citere den berømte tyske Filosof *Fichtes* Ord: »En Sten er intet Bevis!«

Odense, 15. Juli 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

---

**Flytninger maa meldes omgaaende til Inkassatoren eller paa Kontoret.**

---

## SATSPRØVER

Mäser's Forlag, Leipzig udgiver hvert Aar en Samling Elite-Arbejder under ovennævnte Titel fra den verdenskendte Bogtrykkerskole »Technikum« i Leipzig. Disse Satsprøver foreligger i Mappe og bestaar af det bedste af Elevernes Arbejde. Heri vises alle Former paa moderne Opsætninger og Teknik bl. a. Blysnit, Tonpladesnit, Billedsats etc. Paa Opsætningen er der især lagt megen Vægt paa Overskuelighed, Klarhed og Enkelthed i Udførelsen og navnlig viser nogle Brevhoveder os tiltalende og lærerige Arrangementer. I det hele omfatter Mappen alt, hvad Hjærtet kan begære af moderne Akcidensarbejder, og man vil se, at den elementære Satsmaade er ved at fæstne sig og blive rendyrket. Favoritskriften er stadig Grotesk og bliver suppleret flittigt med Skrift af Bausteine og Streger baade positiv og negativ. De forskelligartede Arbejder er trykt paa det for den enkelte Tryksag passende Papir, hvilket giver Mappen en yderligere Værdi som Satsmønster.

Det er en for Akcidenssættere baade interessant og lærerig Mappe.

*Karl Karlson.*

---

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

---

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Et borgerligt Ord.*

Sikkert har en stor Del af Danmarks Typografer modtaget et Blad, som bærer ovenstaaende Navn, og ved Gennemlæsningen af det er man blevet klar over, hvilken politisk Stilling det repræsenterer,

Bladets Udgivelse skyldes det nær forestaaende Landstingsvalg, og det er meget hadsk over for Fagorganisationerne, det beskylder dem saaledes for at være en af Aarsagerne til den Krise, som hærger Danmark. I et af de sidst udkomne Numre beskæftiger Bladet sig saaledes med Steinckes Lærlingelov-Forslag og skriver herom bl. a.:

*Regeret af Fagforeningsflertal.*

Ved dette Valg samler Haandværk og Handel sig i enig Modstand mod Socialminister Steinckes Lærlingelovforslag.

Forslagets Gennemførelse vil betyde en Syndflod af Kommissioner og Komitéer *med Fagforeningsflertal*, og disse Kommissioner kommer til at afgøre: 1) Hvilke Arbejdsgivere, der maa have Lærlinge, 2) alle Stridsspørgsmaal mellem Arbejdsgiver og Lærling og 3) Svendeprøvernes Bedømmelse.

Endnu har Socialministeren ikke faaet Magt, som han har Agt — det gælder om, at han heller ikke faar det ved det forestaaende Valg!

Enhver, som har gjort sig bekendt med Lærlingelov-Forslaget, véd at Steinckes Forslag betød bedre Arbejdsvilkaar for Ungdommen og et Skridt henimod en korrekt Lærlingeordning.

Det var et af de Forslag, som Landstinget standsede, som saa mange andre, f. Eks. Forslaget om Ophævelse af »Tugthusloven«. Paa Tirsdag, den 6. September, gaar man til Valg for at bestemme om de fremtidige Former for dansk Politik. Ved dette Valg er Ungdommen udelukket grundet paa den høje Valgretsalder, 35 Aar, og dog har Valget saa stor Betydning for Lærlingeungdommen, idet dets Udfald er ensbetydende med bedre Lærevilkaar.

Der maa fra Ungdommens Side udtales Ønsket om et enigt Sammenhold indenfor de ældres Rækker. En Enighed, som giver et Resultat, den nuværende Regering kan arbejde videre paa; thi de ældre bærer Ansvaret for de Muligheder, der gives den unge Generation.

*Paul P. Petersen.*

## NÆR OG FJERN

*VI HENLEDER* Kollegernes Opmærksomhed paa Generalforsamlingen i Københavns Afdeling Søndag, samt paa Underafdelingernes Generalforsamlinger.

*KONTORET ER LUKKET* Valgdagen Tirsdag den 6. September.

*DEN NYE »TYPOGRAF-TIDENDE«?* Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København havde i Anledning af sit Forslag om en Modernisering af »Typ.-Tid.« udgivet et 8-Sidet Blad, som omdeltes til alle delegerede paa Mødet i Odense. Naar undtages nogle efter vor Mening lidt for moderne Smaating, kan der ikke *teknisk* set indvendes noget imod dette Forslag til ny Skikkelse for vort Fagblad. Dog synes vi, at den gamle Titel er nok saa køn som den nye.

*SYNG, SYNG, KOLLEGER!* Førstkommende Onsdag den 7. September Kl. 8 begynder »Typografernes Sangforening« sin 87. Sæson og indbyder Kolleger til at være med.

Koret tæller 36 Medlemmer, og Dirigenten — Klaverpædagogen Tiemand Sandorff — mener, der maa være mange flere Typografer, der skulde delagtiggøres i den Fornøjelse, det er at være med i et kammeratligt, syngende Lag, og det mener de 36 syngende Kolleger ogsaa.

Derfor denne Opfordring til Kolleger: Syng med — og mød paa Onsdag i Sanglokalet, Nørresøgade 27 A, Arbejdernes Læseselskab.

*SOM MÜNCHHAUSEN.* Professor *L. V. Birch* sagde i 1931 om Toldbeskyttelsen:

Nogle Lande prøver at klare Krisen med Told, men man maa huske den Regel, at man kan ikke sælge uden at købe — og ikke købe uden at sælge. Slige Forsøg har forværret Krisen. At ville hjælpe Erhvervene med Toldbeskyttelse er lige saa begavet som Münchhausen, der vilde løfte sig selv ved Haaret.

---

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

24. August: Haderslev 300,00; Hjørring 300,00; Kolding 500,00; Lyngby 200,00. 25. August: Nykøbing F. 200,00. 26. August: Korsør 200,00.

København, den 30. August 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Carl Børge Hansen, udl. 17. 8. 32 hos Ch. Johansen (arb. s. St.). Paal. Thyra Edith M. Poulsen, udl. 15. 8. 32 hos Heyde (arb. s. St.). Hj.-arb. Henry Arnold Petersen (Egm. H. Petersen). Hj.-Arb. Ejner Stougaard Hansen (Egm. H. Petersen).

Ringsted: Sætter Frode Foldager, udl. 1. 9. 32 i Venstres Folkeblad.

TILTRAADTE

København: 6571 Ingv. Nielsen fra Svendborg (arbl.). 7826 B. Lunddahl fra Rejse (arbl.). 1609 Helmar Hansen fra Rejse (arbl.). Sætter Otto Andersen fra Norge (arbl.).

Aalborg: 7640 Carl Andersen (arbl.). Esbjerg: 7464 Magnus Madsen (arbl.). Fredericia: 7975 Chr. Lundager Petersen (Militær), 4287 Johannes Hansen (arbl.). Lyngby: 5062 Ella Kronvold (arbl.). Nakskov: 4361 Knud Nielsen fra Rejse. Ribe: 7093 Evald Moritz Jensen (Ribe Bogtrykkeri). Roskilde: 2796 Harald Toftrup (arbl.), 3480 Svend Rasmussen (arbl.), 7419 Georg Poulsen (arbl.) og 1115 Bihrmann Nielsen (arbl.). Vejle: 6440 Aage Hugo Høyer (arbl.). Viborg: 6618 Rich. Simonsen i Pl.

FRATRAADTE

København: 671 Reimer Hansen paa Rejse. 7705 P. Mølvig til Køge (arbl.). 3443 H. Rasmussen til Holbæk (arbl.). 3612 C. Stabel til Aabenraa (arbl.). 3493 Knud Nielsen fra Ringsted (arbl.). 6555 Rich. Jørgensen til Roskilde (arbl.). 7897 Helge Knudsen til Randers (arbl.). 6255 Aage Nielsen til Svendborg (arbl.). 3385 Eigil Nielsen til Varde (arbl.). 4288 Carl Christensen til Kolding i Plads. 7708 Carl Lund til Haderslev (arbl.). 6640 Aage Høyer til Vejle (arbl.).

Aalborg: 2599 Chr. Schmidt paa Rejse, 7879 Sv. Aa. Jensen til Tønder i Pl. Esbjerg: 3350 Knud G. Nielsen paa Rejse, 7093 Evald Jensen til Ribe i Pl. Frederikshavn: 6618 Ricard Simonsen paa Rejse. Sønderborg: 4229 Harald J. Hansen til Tyskland (Skole). Vejle: 3067 Knud Th. Møller paa Rejse.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1927 Trykker Harald Andersen (tidl. Andersen & Krogh.)

## Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 2. Septbr. Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

## Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 4. September:
**HULSØ-FREDERIKSDAL**
Mødested: Sankt Hans Torv *Kl. 10 præcis.*
(3 n)

## Typografernes Sangforening.

Førstkommende Onsdag den 7. ds. Kl. 8 begynder Sæsonen. Nye Medlemmer sættes paa Stemme.

Halvaarlig Generalforsamling Lørdag d. 24. ds. (1 j)

## Typografernes Sportsklub

begynder sin Vintersæson Onsdag d. 7. September for Herrer og Torsdag d. 8. September for Damer.

Tiderne er i September Maaned
Herrer: Onsdag Kl. 8¼—9¾
Damer: Torsdag - 8—9½

Lokalerne er: Forchammersvej 18.

Alle Oplysninger faas hos Formanden, Telf. Helrup 2725. (2 i)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Satz- und Druckmusterheft 1932.**

Indeholder ca. 150 lærerige en- og flerfarvede Satseksempler samt talrige Trykfarvebilag. Netto-Vægt ca. 1 kg. Pris: Kr. 4,75. Ordren ekspederes portofrit overalt.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**GLEM IKKE AT ERIK LEVISONS PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE.**
*Første og største Valsemassefabrik og Støberi i Danmark med pneumatisk Tryk.*
(20 e)

**En ung, hurtig Sætter,**
f. T. Underkorporal i en jydsk Garnison, søger Plads til 8. Oktober. Jeg er vant til saavel Avis- som Akcidensarbejde. Gode Anbefalinger haves samt Forholdsattest. Billet mrkt. »121« modtager Ekspeditionsk.

**Ung Typograf**
søger Beskæftigelse som Maskinsætter (Linotype og Intertype) eller som Annonce- og Akcidenssætter.
*Max Jensen,*
Ved Anlæget 6 2, Vejle,
(122) **Telefon: 1311.**

**Ung, dygtig Sætter-Trykker,**
Provinsianer, kendt med alt forefaldende Arbejde, Kendskab til Kalkulation, har arbejdet meget selvstændigt og kan eventuelt paatage sig at lede mindre Virksomhed, søger Pladsforandring. Gode Anbefalinger og Referencer. Billet mrkt. »127« modtager Ekspeditionskontoret.

**Paalæggerske** ønsker Pladsforandring til København. Er i uopsagt Stilling. 4 Aar ved Faget. Perfekt til Diegel, Hurtigpresse samt Falsning. Billet mrkt. »124« modtager Ekspeditionskontoret.

**UNG TYPOGRAF**
i uopsagt Plads i Provinsen søger Ansættelse i moderne Akcidenstrykkeri for at lære andre Forhold at kende. Fortrolig med moderne Reklame og vant til Fremstilling af Udkast. Satsprøver og alt nærmere gennem Billet mrkt. »126« til Ekspeditionskontoret.

**Billige Støbeforme**
Intertype 3 Stk. fransk Højde — Linotype engelsk, tysk Højde til engelske Matricer 1 Stk. Linotype tysk, fast Kegel, fransk Højde 2 Stk. — Linotype amerikansk, fransk Højde 2 Stk. Formene er brugte, men i god Stand og kan eventuelt faas til Afprøvning.
*Nye Støbeforme paa Lager. — Reservedele faas billigst*
**C. A. E. KJELLBERG**
Amagerbrogade 196
Telefon Amager 8037

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner - Skrifter - Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 - Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Arbejdernes Livsforsikring** tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(23) Prags Boulevard 4 2.

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
**Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat**
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 9. SEPTEMBER 1932 59. AARGANG

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I indeværende Uge er der til samtlige Afdelinger og Filialer udsendt Stemmesedler vedrørende Valg af Formand, Redaktør af »Typograf-Tidende« og Forretningsfører for Provinserne samt Formand og Hovedkasserer for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Stemmesedlerne skal være Forbundskontoret i Hænde *senest Fredag d. 16. ds.* for Provinsernes Vedkommende og for København *senest Tirsdag d. 13. ds.*

København, den 6. September 1932.

*Forretningsudvalget.*

## FORBUNDSSTYRELSESMØDE

Torsdag den 25. August — Dagen før Delegeretmødet — afholdt Forbundsstyrelsen Møde i Fyns Forsamlingshus i Odense.

Formanden, *Jul. Schrøder*, ledede Forhandlingen og *Johs. Honoré* førte Forhandlingsprotokollen.

*Formanden* meddelte, at der siden vi sidst var samlede var afholdt en skandinavisk Konference, hvor de finske Kolleger var optaget i det skandinaviske Samarbejde.

Forbundsstyrelsen godkendte Finnernes Optagelse.

— *Karl Sørensen* omtalte et Forhold hos en Bogtrykker i Holstebro og ligeledes et Forhold paa Jyllandsposten, hvor nogle ældre Maskinsættere var blevet afskediget.

— Det vedtoges at yde 1500 Kr. til Socialdemokratiets Valgfond.

— Derefter behandledes et Forslag fra Hovedbestyrelsen om Oprettelse af en Fortsættelseskasse for arbejdsløse.

*Karl Sørensen* gjorde Rede for de nærmere Bestemmelser, Kassen vedrørende. Den yder det samme som den vedtægtsmæssige Understøttelse i 70 Dage. Der skal betales et Kontingent af 20 Øre ugenlig. Men da vi skal betale saa meget mindre til vor egen Hjælpekasse, kommer Medlemmerne ikke til at betale mere end nu. Der sker ingen Forandring i Understøttelsesdagenes Antal, men de arbejdsløse faar en højere Understøttelse i de første 70 Dage. Statstilskudet, som hidtil har været 35 pCt., vil komme op paa 65 pCt. Kassen skal være oprettet inden 1. Oktober 1932 og træder i Kraft 1. Maj 1933.

*Fr. Mehr* stillede et Ændringsforslag, som forkastedes, hvorefter det af Hovedbestyrelsen fremsatte Forslag vedtoges.

## DEBATTEN OM UDMELDELSE AF DE SAMV. FAGFORBUND

De Ændringer, der var stillet om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund, gav som ventet Anledning til en større Diskussion paa Delegeretmødet, hvorfor vi bringer Referatet under en selvstændig Overskrift.

*Karl Sørensen:* Nu kommer altsaa Debatten om Udmeldelse af De samv. Fagforbund, men det vilde være ganske ved Siden af, om vi melder os ud. Kommunisterne *skal* jo være Modstandere af D. s. F., men de øvrige Medlemmer vil ikke finde Motiveringen for Udmeldelsen fyldestgørende. Det er ganske forkert at rette Bebrejdelser mod De samv. Fagforbund eller de enkelte Forbunds Ledelser for de Forslag, Forligsmanden stiller. Vi kan over for denne gøre Forestillinger, men har ingen Indflydelse paa hans Forslag. Rationaliseringen er ikke De samv. Fagforb.s Skyld, og Aarsagen til Krisen maa efter min Mening først og fremmest søges i den økonomiske Krig, der føres mellem Landene gennem Toldforanstaltninger o. desl. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor Bussemanden om Forhandlingerne mellem Hovedorganisationerne om nye Forhandlingsregler skal trækkes frem. Vi maa dog vente og se, *hvad* der kommer ud af disse Forhandlinger. Der foreligger ingen vægtig Grund til Udmeldelse, og vi maa under alle Omstændigheder staa sammen med de øvrige Arbejdere, hvad enten det gaar op eller ned.

*Ernst Berg*, København: De samvirkende Fagforbunds Isolering af Skotøjsarbejderne i 1931 fremkaldte Mismod og Misfornøjelse i vide Kredse. Skillelinjerne mellem de arbejdende og de arbejdsløse maa ikke yderligere uddybes. En Kamp for Arbejdstidsforkortelse er nødvendig. Den Stilling, De samv. Fagf. indtog overfor Skotøjsarbejderne i 1930 og overfor Typograferne i 1931 er tilstrækkeligt til at fælde dem paa.

*Tverskou*, København: Tiden er løbet fra De samv., der efter min Mening ofte er gaaet imod de Interesser, de skulde varetage. Hvis Typograferne i 1930 havde faaet Sanktion til at kæmpe for en forkortet Arbejdstid, havde vi opnaaet Forkortelsen. Jeg anbefaler at stemme for Udmeldelsen.

*K. A. Jørgensen*, København: Der hersker Utryghed blandt Medlemmerne for, hvad De samv. vil foretage sig i Fremtiden. Hvis man vil have Ro paa Arbejdsmarkedet, er det den forkerte Vej at gaa ved Overenskomstforhandlingerne at lægge al Myndighed over i De samv. Fagforbunds Haand. De tekniske Bestemmelser i vor Tarif, der stadig forøges, gør det netop ønskeligt, at Fagene selv forhandler. Kærligheden til Kartellerne er af en noget platonisk Art. Jeg anbefaler den af Bog- og Akcidens-Klubben stillede Udtalelse.

*Johs. Larsen*, København: Vi har meget at takke De samv. Fagforbund for, men D. s. F. burde have modsat sig den Sammendragning af Overenskomsterne, som har fundet Sted i de senere Aar. Jeg vil spørge Karl Sørensen, om han med sit Mandat vil staa inde for, at vi ikke har noget at frygte af de Forhandlinger, der for Tiden føres mellem Arbejdsgiverne og De samv. Fagforbund.

*Vilh. Nygaard* (Fmd. for De samv. Fagforb.): Oppositionen mod De samv. Fagf. har kun tre Strenge at spille paa, nemlig Skotøjsarbejdernes Konflikt, Nægtelse af Støtte til Typograferne i 1930 ved en eventuel Kamp for 7-Timers Dagen og de Forhandlinger, der skal føres om fremtidige Overenskomstforhandlinger med Statens Forligsmand som Leder. Men Hensyn til Skotøjskonflikten var Forholdet det, at Lockout-Situationen var tilspidset saaledes, at der skulde træffes en Afgørelse inden en Time, da Lockouten ellers vilde træde i Kraft. Skotøjsarbejderne havde forkastet Forliget med et Flertal paa 256 Stemmer. Et saadant Stemmetal kan naturligvis ikke vælte et Forlig, der omfatter 100,000 Mand, og vi maatte da gaa ind paa ikke at yde Skotøjsarbejderne Støtte ad organisationsmæssig Vej. — Vi har ikke nægtet Typograferne Støtte i deres Bestræbelser for en kortere Arbejdstid. Men jeg har paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Typograferne kunde vente en saadan Støtte, svaret, at jeg først maatte tale med Forretningsudvalget for D. s. F. Ligeledes svarede jeg, at Spørgsmaalet om Forkortelse af Arbejdstiden ikke var et Spørgsmaal for Typograferne alene, men maatte tages op af den samlede Arbejderklasse. — Med Hensyn til Forhandlingerne med Arbejdsgiverne om de fremtidige Forhandlingsregler, da er det en gammel Historie, eftersom disse faktisk blev paabegyndt i 1925. Men nu er det saadan, at disse Forhandlinger skal være færdige inden 1. November 1932. Jeg har dog ingen Tro paa, at disse Forhandlinger vil føre til nogen Enighed. Det er muligt, at Arbejderorganisationerne selv maa tage Spørgsmaalet om Ændringer i vor hidtidige Fremgangsmaade op, særlig med Henblik paa Storkonflikter. Taleren havde for øvrigt gjort, hvad han kunde for at holde Provins-Typograferne udenfor Forligsmandsforslaget i 1932.

*Viggo Hansen*, København: Der mangler Evne og Vilje hos D. s. F. til at holde Arbejderne skadesløse for Rationaliserin-

gen. Vilh. Nygaard udtalte, at det gælder hele Arbejderklassens Kamp mod Kapitalismen, men Kampinstinktet er desværre gaaet tilbage. Den tvungne Voldgift spøger stadig rundt om. Den faglige Organisation bør staa over den politiske. Jeg anbefaler at stemme for skriftlig Afstemning om Udmeldelsen.

*Viggo Zester,* København: Skønt jeg er enig i de fremsatte Anker mod D. s. F.s Ledelse, kan jeg dog ikke anbefale en Udmeldelse. Vi maa inden for Arbejderbevægelsen skabe en samlet Front til Kamp for en revolutionær Løsning af Krisen. — Stillede følgende Forslag til Udtalelse:

„Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde den 26.—28. August 1932 udtaler med Henblik paa de forestaaende Forhandlinger mellem De samv. Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen om nye Forhandlingsregler vedrørende Overenskomstforholdene, at vi ikke anerkender nogen Ordning, som paa nogen Maade begrænser eller fratager Medlemmerne deres Selvbestemmelsesret, og vi opfordrer Medlemmerne til kun at respektere Afgørelser i Overenskomstforhold, der er truffet af Medlemmerne selv gennem Urafstemning."

*Niels Nielsen,* København: Vi har nu Gang paa Gang behandlet dette Spørgsmaal, og vi bør derfor snart have en Ende derpaa. Selv om der er et og andet at kritisere, bør vi ikke splitte Arbejderne.

*Sigv. Hellberg:* Udmeldelse af De samv. Fagforbund er ikke Hovedspørgsmaalet. Det drejer sig om den fremtidige Bevarelse af Medlemmernes Medbestemmelsesret. Der maa træffes en Ordning, hvor der under en eller anden Form gives den samlede Arbejderklasse Bestemmelsesret under store Konfliktsituationer. Der maa i nogen Grad være en Begrænsning af det enkelte Forbunds Selvbestemmelsesret. Jeg foreslaar følgende:

„Idet Delegeretmødet afviser Forslagene om Udmeldelse af De samv. Fagforbund, udtaler Mødet med Henblik paa de Overenskomstsituationer, der kan tænkes i Fremtiden at komme til at omfatte større Dele af Landets samlede Arbejderklasse, at Arbejderorganisationernes Stillingtagen til saadanne Situationer bør ske ved Organisationsmedlemmernes direkte Deltagelse gennem Afstemning om de foreliggende Forslag, men saaledes, at i givet Fald en almindelig Flertalsafgørelse inden for De samv. Fagforbund bliver bindende for de enkelte Fagforbund."

*Svend Johansen,* København: De samv. Fagforbund følger en konsekvent reformistisk Linje. Taleren anbefalede det af ham stillede Forslag.

*Formanden:* Til Johs. Larsen vil jeg sige, at jeg aldrig har gaaet med et Forslag om tvungen Voldgift i Lommen. Det eneste Sted, hvor jeg har set Arbejderne støtte tvungen Voldgift, er i Norge, hvor Kommunisterne stemte derfor, men dette kan danske Kommunister naturligvis ikke hæfte for. Jeg forstaar ikke, at en Mand, der paa Arbejdspladsen er en god Kammerat, saa snart han vælges til Tillidsmand skal stemples som Pamper osv. De Herrer bør betænke, at de, naar Tidens Fylde kommer, og de faar med organisatoriske Forhold at gøre, kan blive dyppet i deres eget Fedt.

*Svend Aa. Larsen,* København, anbefalede, at Forslaget om Udmeldelse sendtes ud til almindelig Afstemning blandt Medlemmerne.

*Th. Holst,* København, omtalte De samvirkendes Stilling under Konflikten i 1932 og udtalte, at det vilde være at komme ind i Blindgade, hvis vi meldte os ud. Anbefalede Zesters Resolution og fraraadede Hellbergs, der fratog Typograferne deres Ret til at bestemme, om de vilde Kamp eller ej.

*Simon Gullander* sluttede sig til Viggo Hansens Udtalelser om Udmeldelsen.

*Vilh. Nygaard:* Er der nogen Steder, hvor Arbejderne er mindre under Aaget end i Danmark? Er vi kommet ud i en stor Situation, maa det være saadan, at der kan skabes en Afslutning. Typograferne har intet at beklage sig over med Hensyn til Behandlingen fra De samv. Fagforbunds Side. Der kommer ikke nogen Aftale mellem Hovedorganisationerne, hvorefter Medlemmerne er frataget deres Medbestemmelsesret. Kommer Typograferne i Konflikt, kan vi omgaaende vente Arbejdsgivernes Lockout-Varsel.

Ved Afstemningen forkastedes de af Zester og Hellberg hver for sig stillede Resolutioner. Samme Skæbne overgik alle øvrige Forslag omhandlende Forholdet til De samv. Fagforbund. Selve Forslaget om Udmeldelse forkastedes sluttelig med alle Stemmer mod 12.

Kravet om Udsendelse af Spørgsmaalet til Urafstemning opnaaede ikke det i Lovene fastsatte Antal Stemmer.

---

## DELEGERETMØDET I ODENSE

(Sluttet)

*Diskussionen om Beretningen.*

*Ths. Pedersen, Aarhus:* Vi har en Høne at plukke med Vilh. Nygaards Folk om Provinsens Tarifbevægelse. Forbundsstyrelsen har overtraadt sin Konpetence. Det er Tarifkommissionens Opgave at føre *alle* Forhandlinger med Arbejdsgiverne, og jeg kan ikke stemme for Beretningen, hvis der derved skulde ligge nogen som helst Godkendelse af dette Forhold. Vi vil ikke puttes i Sæk med alle andre Fag. Vi vil selv stemme om vore Tarifforhold. Al vor Kraft bør sættes ind paa Gennemførelse af en Arbejdstidsforkortelse og lade alt det andet ligge. Hvis det kommer til en Kamp, vil jeg henstille, at den ikke føres saaledes, at der er flere Penge i Kassen, naar vi slutter, end da vi begyndte. Taleren ønskede Oplysninger om, paa hvilke Betingelser Laanene til „Social-Demokraten" var ydet, og sluttede med at udtale, at naar der ikke var blevet noget Industriforbund mellem de grafiske Fag, var det Ledelsernes Skyld.

*Karl Sørensen:* Der er ikke sket nogen Tilsidesættelse af Tarifkommissionen. Thomas Pedersen kommer ikke uden om den Kendsgerning, at der ikke blev ændret en Tøddel i Tarifforslaget ud over, at Pengene blev ombyttet med Ferie. Der er ingen, der vil beskære Medlemmernes Medbestemmelsesret, men vi kunde ikke handle anderledes end vi gjorde. Ths. P. er vist ikke rigtig klar over, hvad han gør, naar han ikke vil kastes i samme Sæk som de øvrige Arbejdere, thi dette er jo i fuldkommen Strid med de kommunistiske Grundsætninger. Vi kunde naturligvis godt — lige som vore norske Kolleger — have kastet os ud i en Kamp for dette selvbestemmende Princip, men vi vilde da lidt den samme Skæbne som Nordmændene, der efter et halvt Aars Kamp maatte tage samme Vilkaar som de øvrige Arbejdere. Jeg advarer imod at stille *for* store Forventninger i Retning af en Forkortelse af Arbejdstiden. Jeg maa tilbagevise Beskyldningen om, at det skulde være Ledelsens Skyld, naar der ikke var oprettet Industriforbund, efter som det sidste Delegeretmøde havde forkastet et Forslag om et saadant Industriforbund. Alt er i den skønneste Orden med Hensyn til de af Forbundet udlaante Penge, hvilket Revisorerne til enhver Tid kan overbevise sig om.

*Niels Nielsen,* København: Vi lever i en Tid, hvor der er megen Kritik; denne er nødvendig, men vi maa vurdere den rigtigt. Jeg har hørt, at der paa „Møns Folkeblad" arbejder lutter uorganiserede Folk. Er dette rigtigt? Med Hensyn til Forbundets Finanser er det nødvendigt, at Formuen forøges i samme Forhold som Medlemsantallet. Ordningen af den københavnske Sygekasse var et Fejlgreb.

Derefter holdtes Frokostpause. I Eftermiddagsmødet, hvor *C. O. Madsen* var Dirigent, fortsattes Diskussionen om Beretningen.

*Viggo Zester,* København: Naar vi har hejst Fanen for 7-Timers Arbejdsdagen, maa vi være klar over, at der til Foraaret kommer til at foreligge en Situation, hvor vi tvinges til at følge Trop med de øvrige Arbejderorganisationer. I saa Tilfælde maa Medlemmer, der berøres deraf, selv tage Kampen op.

*Svend Johansen,* København: Det, der foregik ved Tarifsituationen i København, var ikke, som Schrøder sagde, at en Række Smaating blev sat i Forgrunden i Stedet for at fastholde Kravet om 7-Timers Dagen, der var hejst af Københavns Afdelings Formand. Konjunkturerne var den Gang ret gode og Betingelserne for Gennemførelse af en Arbejdstidsforkortelse gunstige. Vi kan ikke økonomisk vedblive at opretholde de arbejdsløses Tilværelse. Derfor maa vi føre Kampen for 7-Timers Dagen.

*Johs. Larsen,* København: Det væsentlige ved vore Delegeretmøder bør være at optrække de Linjer, der skal være bestemmende for Tiden, der kommer. Der er rettet Bebrejdelser imod de københavnske Kolleger for, at de har kludret under Tarifforhandlingerne. Dette er uden Grund. Det var Ledelsen, der manglede Fasthed. For at undgaa at komme i Sæk med de øvrige Arbejdere til Foraaret maa vi kræve Fristerne for Overenskomsternes Udløb — 1. Februar og 1. Juli — overholdt.

*Jørgen Andersen,* Kolding: Selv om Forbundsstyrelsen ved Tarifforhandlingerne i 1930 var gaaet ved Siden af Lovene, bør man se paa det gode Resultat. Vi glæder os over, at De samv. Fagforbund har sat Arbejdstidsforkortelsen paa Dagsordenen. Forhaabentlig lykkes det snart at gennemføre Kravet. Indenfor Typograf-Faget er der i 13 Lande mindre end 48 Timers Arbejdstid.

*Traugott-Nielsen,* København: Jeg takker Schrøder for Beretningen. I den trykte Beretning er ogsaa mange interessante Ting, men jeg savner en Statistik om Sundhedstilstanden blandt Typograferne. En saadan underbygger Kravet om forkortet Arbejdstid.

*Simon Gullander,* Holstebro: Vi kan godt godkende Beretningen, naar blot vi protesterer mod den Taktik, der blev fulgt under Tarifforhandlingerne. Det er sørgeligt at mindes den Maade, hvorpaa Kravet om 7-Timers Dagen blev opgivet ved Københavns Tarifrevision. Vi skal ikke vente paa de andre Lande. Maskinsætterne maa komme først, da de har et usundt Arbejde. Begrænsning af Tilgang til Faget og strengere Svendeprøver er ogsaa Midler. Vi bør ikke vige tilbage for at forlænge dette Møde med en Dag, hvis det bliver nødvendigt, naar vi har Penge til Jubilæumsfest for Frk. Crone og til Socialdemokratisk Valgfond. Vi bør være uafhængige af de politiske Partier.

*O. Tverskou,* København: Det er Bogtrykkernes Pligt at betale de nødvendige Penge til Fagskolen. Jeg vil paatale Beretningens Omtale af de arbejdsløses Kamp for mere Understøttelse. Den internationale Sammenslutning optog først Kravet om Arbejdstidsforkortelsen efter at Kollegerne i flere Lande havde krævet det. Der er Mulighed for Arbejde til mange arbejdsløse i de Overarbejdstimer, som nævnes i Beretningen.

*N. Chr. Hansen,* København: Der rettes Opfordringer om Drøftelse af Arbejdsløshedsspørgsmaalet før Delegeretmøderne, men naar vi mødes her, hedder det, at Tiden endnu ikke er inde. Det bliver ikke de politiske Foreninger, men Fagforeningerne, som skal løse denne Sag.

*Elmer Laursen,* Herning, rettede en Forespørgsel angaaende Forretningsføreren.

*Formanden:* Det kan ikke være Ledelsens Skyld, at der ikke blev dannet noget grafisk Kartel, da vi blev overstemt. Det kan heller ikke siges, at Medlemmerne var blevet frataget Medbestemmelsesretten, men kun Tarifkommissionen. Da Spørgsmaalet om 7-Timers Dagen var til Behandling, erklærede De samv. Fagforbunds Formand, at Spørgsmaalet først skulde forelægges Forretningsudvalget. Jeg kan ikke takke Svend Johansen for hensynsfuld Optræden, men denne ellers rare Mand bliver altid vred, naar han staar paa en Talerstol. Det er en grov Beskyldning, han har rettet imod mig i „Den grafiske Arbejder". Jeg har ikke skrevet den dèr omtalte Artikel i Typ.-Tid., og jeg opfordrer Sv. Johansen til at tilbagekalde sin Beskyldning.

*Rud. Callberg,* København: Det er en sørgelig Kendsgerning, at de fleste af de 600—700 arbejdsledige i København stadig er de samme Folk. Nu er der kommet frem en ny Tilretningsmaskine, der vil gøre nogle Trykkere arbejdsløse.

*Sigv. Hellberg:* Den sidste Tarifforhandling medførte maaske en formel Ulovlighed, men vi var nødt til at forelægge Spørgsmaalet direkte for Medlemmerne, saaledes som Forholdene laa. Vi er under Forhandlingerne her kommet ind paa Emner, der rettelig hører hjemme under „Forskellige Forslag", men jeg vil dog sige til Zester, at den af ham anbefalede Taktik „at tage Kampen op selv" vil føre til Opløsning af Fagforeningerne. Vi maa kræve klar Besked om, hvad Meningen er hermed. Er det Meningen at bringe Forvirring og Uro ind i Organisationerne? Johs. Larsen kræver, at Ledelsen skal gaa foran, men jeg vil dog paapege, at Kravet om 7-Timers Dagen ikke straks havde faaet fuld Tilslutning i den københavnske Tarifkommission. Naar vi staar over for Afgørelsen, maa man tage Hensyn til den Bærekraft, der til enhver Tid kan paaregnes gennem de opstillede Krav. De Tal, Tverskou uddrog af Overarbejds-Statistiken, er i Virkeligheden saa ringe, at de ikke betyder væsentligt for de arbejdsløse. Jeg anerkender, at Ths. Pedersen er kommet ind paa en mere forsonlig Tone i sine Indlæg.

*Magda Gedde,* København: Jeg beklager, at Gullander har anket over de Penge, Forbundet har givet til Festen for Frøken Crone, der i saa mange Aar har kæmpet for de kvindelige Trykkeriarbejderes Interesser. Kvindernes Forening har ogsaa ydet sit Bidrag til Festen.

*Ths. Pedersen,* Aarhus: Jeg er rørt over, at man anerkender min Personlighed. Om Tilskudet til Valgfonden vil jeg sige, at det er ikke nok, at Styrelsen ønsker at støtte Socialdemokratiet. Det er Medlemmernes Penge, og Kommunisterne er lige saa gode Medlemmer som de andre. Karl Sørensen og jeg er begge Tilhængere af Diktaturet — kun er der den Forskel, at K. S. er Tilhænger af det personlige Diktatur, jeg af Medlemmernes. Der er en skjult Modstand mod 7-Timers Dagen. Skal vi vente til hele Europa gaar med hertil, vil vi blot skabe en Sovepude. Vi maa sige til vore Ledere, at nu *vil* vi have Kravet fremsat. Der er ingen andre, der gør det for os. — Taleren stillede følgende Resolution:

„Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde 1932 udtaler: 1) at Forbundsledelsen i 1930 fratog Tarifkommissionen i Provinsen dens Ret til at føre samtlige Tarifforhandlinger, 2) at Afstemningen i 1932 i Provinsen over Forlængelsen af Tarifen blev foretaget som en Overrumpling. Vi maa fremtidig kræve, at der sikres Medlemmerne rimelig Tid til at træffe Afgørelsen."

*Formanden:* Jeg kan ikke modtage nogen Misbilligelse paa et Spørgsmaal, hvor jeg mener at have handlet rigtigt og gjort min Pligt. Jeg anbefaler at stemme mod Ths. Pedersens Resolution.

*Svend Johansen,* København: Ved en beklagelig Fejltagelse har jeg antaget Jul. Schrøder for Forfatter til Artiklen „Koldt Blod" i Typ.-Tid. Herfor giver jeg Schrøder en Undskyldning.

*Karl Sørensen:* Hvad der skal sættes ind paa Kravet om 7-Timers Dagens Gennemførelse maa blive fremtidige Tarifkommissioners Opgave at tage Stilling til. Forholdet paa „Møns Folkeblad" har vi gjort, hvad gøres kan for at ændre, men der er intet at udrette. Den af Traugott-Nielsen ønskede Sygestatistik vil næppe gøre megen Nytte i Retning af en forkortet Arbejdstid. Til Gullander skal jeg sige, at det er ikke alt, hvad der bliver behandlet paa Forbundsstyrelsesmøderne, der kan offentliggøres i Typ.-Tid. Ogsaa jeg er Tilhænger af, at der vælges en fælles Svendeprøve-Kommission for hele Provinsen. Jeg kan ikke forstaa, at Forbundsstyrelsen skal have en Misbilligelse for Forligsmandens Forslag, som vi ingen Indflydelse har haft paa.

*Th. Holst,* København: Konflikten ved det kommunistiske Blad i Bergen var en politisk Aktion, fremkaldt af Fagforeningerne for at ramme det kommunistiske Parti. Taleren ironiserede over alle de Hensyn, Ledelsen forlangte, der skulde tages, naar Talen var om 7-Timers Dagen.

*Fr. Nielsen,* Køge: Hvem der har skrevet „Koldt Blod"" Artiklen, mener jeg ikke at have nogen Pligt til at oplyse. Men jeg kan sige saa meget, at den er ikke skrevet hverken af Formanden eller nogen anden inden for Ledelsen. Forfatteren er Provinsianer.

*Simon Gullander* omtalte Svendeprøver og Svendeprøvekommissionerne. Mente fremdeles, at fire Dage ikke var for meget at holde Delegeretmøde i, og anbefalede at stemme for Ths. Pedersens Resolution.

*Hans Fr. Bjørn,* Hjørring: Jeg finder det mærkeligt at bruge saa mange Ord om Tariffen af 1930. Medlemmerne har jo vedtaget den og er altsaa tilfreds med den. Den megen Tale om Overrumpling og Fratagelse af Medlemmernes Medbestemmelsesret er ganske i Strid med de faktiske Forhold. De 1500 Kr. til Socialdem. Valgfond er givet godt ud. Det var en Kendsgerning, at den danske Arbejderbevægelse stod bedre end alle andre Landes.

*Hindahl,* Norge, redegjorde for Konflikten i Bergen. Hvis denne var en politisk Aktion, var det fra kommunistisk Side.

Dermed sluttede Diskussionen om Beretningen. Ths. Pedersens Resolution forkastedes med 65 St. mod 28, hvorefter Beretningen godkendtes.

## LOVÆNDRINGER

Disse forelagdes af *Karl Sørensen.*

§ 3. Følgende af Forbundsstyrelsen stillet Forslag vedtoges:

2. Stk. bliver saalydende: Er Lokalformanden syg og ude af Stand til at varetage Forvaltningen, skal han straks meddele dette til Næstformanden (jfr. den paagældende Afdelings Love), som saa midlertidig overtager Lokalafdelingens Forvaltning.

Forslaget fra Trykkeriarbejdernes Klub anbefaledes af *P. Ulrichsen, N. Chr. Hansen,* København, *Simon Gullander,* Holstebro, *Nilsson* og *Emil Frederiksen,* København, men forkastedes med 47 St. mod 38.

Forslaget fra Horsens, Vejle, Fredericia, Esbjerg, Aabenraa og Sønderborg toges tilbage.

§ 7. Forbundsstyrelsens Forslag til 2. Stk.: Ordet »Beløbet« ændres til: »at det Overskud, Regnskabet maatte udvise«, vedtoges.

§ 10. Forbundsstyrelsens Forslag om i Stk. a 1. Linje at forandre Ordet »Afdelingen« til »Afdeling under Forbundet« og til Stk. d at tilføje (jfr. dog § 57) vedtoges.

Forslaget fra Kolding toges tilbage.

Følgende af Forbundsstyrelsen stillet Forslag vedtoges:

*i.* Til dette Stk. henflyttes nuv. 2. Stk. i § 26: »Ved Indtrædelsen erholder ethvert Medlem et Eksemplar af Lovene for Dansk Typograf-Forbund og et Eksemplar af Tarifen«.

§ 16. Hertil havde Forbundsstyrelsen stillet følgende Forslag:

I Stk. 1) udgaar sidste Punktum (»Ukollegial Opførsel« o. s. v.). Som Stk. 4) indsættes:

Medlemmer, der tilsidesætter de i denne Paragraf omtalte Medlemspligter, eller iøvrigt undlader nøje at overholde Forbundets og Afdelingernes Love, Tarifbestemmelser, Fællesafstemningers Beslutninger (§§ 36 og 37) eller andre Bestemmelser af Forbundet eller nogen af dets Afdelinger, kan udelukkes af Forbundet.

Det samme gælder Medlemmer, der nægter at give Forbundet eller nogen af dets Afdelinger nøjagtige Oplysninger om Løn og Arbejdsvilkaar eller andre Oplysninger vedrørende Arbejdsforholdene — hvad enten disse Oplysninger maatte ønskes i organisatorisk eller statistisk Øjemed —, eller som maatte udvise

ukollegial Opførsel eller gøre Forsøg paa Omgaaelse af Lovene med det Formaal at modarbejde eller besvige Forbundet eller en med dette gensidig Forening.

Bestemmelse om Udelukkelse træffes af Forretningsudvalget.

Saafremt vedkommende Medlem ikke har været tilstede i Forretningsudvalgets Møde og dér faaet Meddelelse om Udelukkelsen, skal saadan Meddelelse gives ved anbefalet Brev, og paagældende Medlem kan inden en Uge derefter indanke Sagen for Forbundsstyrelsen.

Forbundsstyrelsens Afgørelse er endelig, dog skal Udelukkelsen, hvis den angaar et Flertal af en enkelt Afdeling, sanktioneres af en Fællesafstemning.

I de samme Tilfælde, i hvilke et Medlem i Henhold til foranstaaende Bestemmelser kan udelukkes af Forbundet, vil Forretningsudvalget i Stedet for straks at udelukke vedkommende Medlem kunne bestemme, at dette i et af Forretningsudvalget fastsat Tidsrum skal sættes i Karantæne med den Virkning, at vedkommende Medlem i dette Tidsrum er afskaaret fra alle Medlemsrettigheder, saasom Adgang til Møder, Deltagelse i Afstemninger og eventuelt efter Forretningsudvalgets Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde ogsaa Adgang til at oppebære Understøttelser. Skyldes Karantænen Besvigelse overfor nogen Understøttelseskasse, er det paagældende Medlem dog altid i Karantænetiden afskaaret fra at oppebære Understøttelser. I de Tilfælde, hvor et Medlem i Karantænetiden udelukkes fta Understøttelser, henstaar disse dog urørte i det paagældende Tidsrum. Forbundsstyrelsen kan give nærmere Regler om Karantæne og Virkningerne heraf.

Forretningsudvalgets Bestemmelse om Karantæne kan efter de samme Regler, som gælder for Udelukkelse, indankes for Forbundsstyrelsen, hvis Afgørelse er endelig.

*Karl Sørensen* anbefalede Forslaget.

*Ths. Pedersen*, Aarhus: Karantæne er et alvorligt Spørgsmaal. Politiske Grunde vil kunne spille ind. Det er rimeligt at lade Generalforsamlingen faa et Ord med at sige. Stillede følgende Ændringsforslag:

»I Stk. 1 udgaar sidste Punktum (ukollegial Opførsel o. s. v.). Som Stk. 4 indsættes:

Medlemmer, der tilsidesætter de i denne Paragraf omtalte Medlemspligter eller iøvrigt undlader nøje at overholde Forbundets Love, Tarifbestemmelser, Fællesafstemningers Beslutninger (§§ 36 og 37), kan idømmes Karantæne eller i særlig graverende Tilfælde udelukkes af Forbundet.

Det samme gælder Medlemmer, som nægter at give Forbundet eller nogen af dets Afdelinger nøjagtige Oplysninger om Løn- og Arbejdsvilkaar eller andre Oplysninger vedrørende Arbejdsforholdene — hvad enten disse Oplysninger maatte ønskes i organisatorisk eller statistisk Øjemed — eller som maatte udvise ukollegial Optræden eller gøre Forsøg paa Omgaaelse af Lovene med det Formaal at modarbejde eller besvige Forbundet eller en med dette gensidig Forening. Forbundsstyrelsen kan give nærmere Regler for Virkningen af Karantæne. Bestemmelse om Karantæne og Udelukkelse tages af Forretningsudvalget efter Indstilling af Styrelsen for den Afdeling, vedkommende Medlem tilhører. Inden Indstillingen fremsendes til Forretningsudvalget, skal vedk. Medlem gøres bekendt med den og har da inden 8 Dages Forløb Ret til at forlange Generalforsamling afholdt, paa hvilken endelig Afgørelse tages.

Forretningsudvalgets Beslutning kan indankes for Forbundsstyrelsen, dog skal en Udelukkelse — saafremt den angaar et Flertal af en enkelt Afdeling — kun have Gyldighed, saafremt den sanktioneres af en Fællesafstemning«.

*Gullander*, Holstebro, anbefalede at forkaste Forbundsstyrelsens Forslag og vedtage Ths. Pedersens.

*Lundin*, København: Forslaget betyder ingen Skærpelse, men der har hidtil været nogen Uensartethed, hvorved arbejdsløse rammes haardere ved Idømmelse af Karantæne.

*Johs. Larsen*, København: Ths. Pedersens Forslag aabner en Ventil for de paagældende Medlemmer.

*N. Th. Svendsen*, København: Justits maa der være, men lad os ikke skærpe Bestemmelserne.

*Stecher Christensen*, Aarhus, advarede imod Ths. Pedersens Forslag og anbefalede Forbundsstyrelsens.

*Svend Johansen* tog sit Forslag tilbage til Fordel for Ths. Pedersens.

*Sigv. Hellberg:* Aarsagen til Fremsættelsen af disse nye Karantæneregler er en Retssag, som Udelukkelsen af et Medlem paaførte Forbundet, og som gaar til Højesteret. Dette foranledigede, at vi tilstræber klarest mulig Formulering af vore Karantænebestemmelser. Der er taget Hensyn til de økonomiske Følger for at undgaa en ulige Behandling, og det er en Mildnelse, der sker, hvis vi vedtager dette Forslag. I større Afdelinger vil en Generalforsamling med en tilfældig Stemning kunne virke uheldig for en retfærdig Bedømmelse.

*Alfrida Andersen*, København, sluttede sig til Lundins Udtalelser, og anbefalede Forslaget.

*Traugott-Nielsen*, København, kunde tiltræde Ledelsens Forslag, naar der blev foretaget en lille Ændring i 4. Stykke, som ellers kunde give Anledning til Misforstaaelse.

*Karl Sørensen* kunde tiltræde dette. Medlemmerne skal ikke behandles anderledes end før. Vi har aldrig dømt nogen for Smaating. Enhver Sag vil jo altid kunne omtales paa en Generalforsamling.

*Gullander:* Styrelsens Forslag er desorienterende. Jeg beklager, at Forbundet skal gaa til Retten for at faa klaret Sagerne.

*N. Chr. Hansen*, København: Hellberg har udtalt, at Sagerne kunde rejses paa Generalforsamlingerne.

*Hellberg:* Ja, under Beretningen vil Sagerne kunne fremdrages og behandles.

*Ths. Pedersen:* Man siger, at der sker ingen Skærpelse, men det er netop det, der gør. De nye Regler kan give Anledning til Misbrug.

*Karl Sørensen:* Hvis et Medlem skyder enhver Pligt til Side og vi ekskluderer Manden og han gaar til Domstolene, kan vi ikke argumentere klart og koncist ud fra Ths. Pedersens Forslag.

Forbundsstyrelsens Forslag vedtoges derefter med stort Flertal.

Svend Johansens og Eigil Hansens Forslag toges tilbage.

§ 21. Forbundsstyrelsens Forslag om at tilføje: »jfr. § 16 Stk. 4« vedtoges.

§ 23. Følgende af Forbundsstyrelsen stillet Forslag vedtoges:

*b.* Slutordene: som det erlagte Kontingent giver Adgang til« ændres til: »som det paagældende Medlem havde, inden det forlod Faget.

§ 26. Efter Udtalelser af *Karl Sørensen*, som fraraadede, og *Callberg* og *Eigil Hansen*, København, der anbefalede, forkastedes det af Sophus J. Nielsens stillede Forslag.

§ 30. Forhandlingen om de til denne Paragraf stillede Forslag er refereret andet Sted i Bladet.

§§ 31 og 32 udgaar (jfr. det nye Stk. 4 i § 16).

§ 36 Efter anbefalende Udtalelser af *Kisum*, Randers, og *Tverskou*, København, forkastedes Forslaget fra Randers.

§ 37. Forslaget fra Randers forkastedes.

§ 38. Til N. Chr. Hansens Forslag om en forandret Valgmaade ved Valg af delegerede stillede Ths. Pedersen følgende Ændringsforslag:

»Ved Delegeretmøderne kan Afdelingerne lade sig repræsentere af en delegeret for hver paabegyndt 50 Medlemmer«.

*N. Chr. Hansen*, *Tverskou* og *Johs. Larsen*, København, anbefalede Ths. Pedersens Forslag.

*Hellberg* ønskede Forslaget henvist til næste Delegeretmøde.

*N. Th. Svendsen*, København, vilde have det behandlet i Lovudvalget.

*Gullander* og *Lundin* anbefalede Forkastelse.

Forslaget og Ændringer forkastedes.

§ 40. Forslaget fra Randers om i 1. Stk. 4. Linje at forandre $^{2}/_{3}$ til almindelig Stemmeflerhed vedtoges.

§ 42. Forslaget fra Randers om en forandret Sammensætning af Forbundets Ledelse, som anbefaledes af *Alfred Andersen*, forkastedes.

Forslaget fra Odense om at stryge den skriftlige Afstemning ved Valg af Formand, Forretningsfører og Redaktør, hvis der ikke foretoges dobbelt Indstilling, vedtoges.

Forslaget fra Sophus J. Nielsen, København, bortfaldt.

§ 43. Til Bernth Sørensens Forslag om Indkaldelse af Suppleanter stillede *Villadsen*, København, følgende Ændring:

»Saafremt noget af Forbundsstyrelsens Medlemmer ved langvarig Sygdom er ude af Stand til at fungere, og Varigheden af Sygdommen strækker sig ud over en Maaned, indkaldes Suppleanten i det paagældende Tidsrum«.

Begge Forslag forkastedes.

§ 45. Forslagene fra Odense og Nakskov forkastedes og en af *Karl Knudsen* stillet Ændring forkastedes ligeledes.

§ 46. Forslagene fra Holstebro og Bernth Sørensen, København, bortfaldt.

§ 53. Forslaget fra Odense til 2. Stk. 1. Punktum om at skriftlige Afstemnings Bortfald vedtoges.

Forslaget fra Randers til Stk. 4 forkastedes.

§ 54. Forslaget fra Kolding forkastedes.

§ 55. Forslaget fra Aarhus samt en af Villadsen stillet Ændring forkastedes.

§ 58. Følgende af Forbundet stillede Forslag vedtoges:

2. Stk. ændres til: »Nyudlærte, som ved Læretidens Ophør arbejder paa Steder, hvor der ikke kan opnaas tarifmæssige Forhold, kan, indtil Vedkommende maatte blive berettiget til anden Understøttelse, erholde 2 Kr. 75 Øre pr. Dag.

§ 59. Et Forslag fra Odense om i sidste Linje at forandre 13 Uger til 26 Uger vedtoges.

### *Sygekassen i København.*

Forbundsstyrelsen foreslog følgende Ændringer til §§ 65—76:

§ 65. Kontingentet ændres til henholdsvis 1,40 og 70 Øre.

§ 66. »som understøttelsesberettiget« udgaar.

§ 67 bliver 68. 5. Linje foran Bopæl indsættes »Medlemsnumer og«; 7. Linje efter statsanerkendt Sygekasse indføjes »og Fortsættelseskasse«. Samme sker i 2. Stk. 5. Linje.

§ 68 bliver 69. Paragrafen tilføjes i 3. Linje efter »Sygeunderstøttelse« (jfr. §§ 67 og 71), og som nyt Stk.:

Ønsker et Medlem at oppebære Sygepenge under Reconvalescentophold paa Landet, kan dette kun ske efter Anbefaling af Lægen og med Lokalstyrelsens Billigelse.

Dagpenge under saadant Ophold ydes som Regel kun paa anerkendte Reconvalescenthjem og efter langvarig Sygdom, Hospitalsophold eller Operation.

§ 69 bliver 67. I Stedet for »Understøttelse i 2 Perioder« sættes halv Understøttelse.

§ 70. Uforandret.

§ 71. 3. Stk., 3. Linje efter »efter« udgaar og i Stedet indsættes:

et Aars fortsat Medlemsskab og efter atter at have bidraget i 13 Uger samt ved fornyet Lægeattest godtgør at være arbejdsfør, atter faa nydende Medlemsret i Kassen.

Sidste Stk. under § 73 henflyttes til § 71.

§ 72 I 1. Linje ændres Ordet »mandligt« til »faglært«.

§ 73. Stk. 2 bliver Stk. 1. »dog« i første Linje udgaar.

Stk. 3 flyttes til § 71.

§ 74. Som 1. Stk. indsættes:

Ethvert Medlem er pligtig at følge Lægens Anordninger og er underkastet den af Sygekassens Ledelse etablerede Kontrol. Hvis et Medlem udenfor den af Lægen fastsatte Udgangstid ikke træffes i sit Hjem ved en Kontrol, mister det Retten til Sygepenge i den paagældende Uge og kan ikke paany faa Understøttelse før efter Indsendelse af ny Lægeattest.

§ 75. Uforandret.

§ 76. Som 2. Stk. indsættes:

Medlemmer, der paa Grund af Alder ophører med at arbejde ved Faget, kan forblive i Kassen som helt- eller halvtbetalende.

*Lundin* forelagde Forslagene paa Forbundsstyrelsens Vegne og gjorde Rede for de nye Bestemmelser, som han anbefalede til Vedtagelse.

*Viggo Zester* stillede følgende Ændringsforslag:

I Stykket: »Ønsker et Medlem o.s.v.« udgaar i Slutningen Ordene: »og med Lokalstyrelsens Billigelse«.

Stykket: »Dagpenge under saadant Ophold o.s.v. . . . Operation gives følgende Affattelse:

»Dagpenge under saadant Ophold ydes efter følgende Regler: Efter 6 Ugers Sygdom 2 Ugers Landophold, over 6 og indtil 10 Ugers Sygdom 4 Ugers Landophold og ud over 10 Ugers Sygdom 6 Ugers Landophold«.

*Niels Nielsen*, København, mente, at det var et Fejlgreb, at vi havde ophævet Statsanerkendelsen efter at Indtægtsgrænserne var udvidet, men som Forholdene laa nu var der ingen anden Udvej end at vedtage Forslagene.

*Carl Christoffersen*, København, udtalte, at han kunde tænke sig, at de syge, som nu er kontingentfri, kom til at betale Kontingent.

*Karl Schmidt*, København, var ogsaa af den Opfattelse, at de syge burde betale Kontingent. Kniber det for Medlemmerne at betale den foreslaaede Forhøjelse, har man den Udvej at gaa bort fra de private Sygekasser paa Arbejdspladserne.

*Lundin* kunde ikke anbefale de stillede Ændringer, som derefter forkastedes, medens Forbundsstyrelsens Forslag vedtoges med følgende Ændring:

Paragraf 68 (bliver 69):

2. Stk. Stk. 3. Linie: Ordene »efter Anbefaling af Lægen« flyttes ned i Slutningen af 3. Stk. og tilføjes »samt«.

### *Begravelseskassen i København.*

§ 83. Følgende af Forbundsstyrelsen stillet Forslag vedtoges:

Medlemmer, som i mindst 15 Aar har bidraget til alle Forbundets Kasser, kan — ved Overgang til Erhverv udenfor Bogtrykfaget — blive staaende som nydende Medlemmer af Begravelseskassen i København mod at betale det til denne Kasse fastsatte Kontingent.

### *Sygekassen i Provinsen.*

Forslagene fra Randers til Paragraferne 87, 89, 91 og 93 samt Forslaget fra Kolding til § 95 forkastedes.

Et af *S. Sørensen*, Kolding, stillet Ændringsforslag om, at Medlemmer, som paa Grund af en Kønssygdom indlægges paa Sygehus eller er ude af Stand til at passe deres Arbejde, har ikke Krav paa Sygehjælp, forkastedes.

### *Begravelseskassen i Provinsen.*

§ 101. Følgende Tilføjelse fra Randers vedtoges:

»Af den Del af Begravelseshjælpen, som ikke bruges til Jordefærden, kan dog anvendes et Beløb til almindelig Vedligeholdelse af Gravstedet, dog ikke udover 20 Aar«.

§ 104. Forslaget fra Holstebro forkastedes.

### *Forskellige Forslag.*

Randers havde stillet følgende Forslag til Beslutning:

»Idet Delegeretmødet konstaterer, at vort Forbund stadig hærges af en uhyggelig stor Arbejdsløshed, og at de hidtil anvendte Midler til dens Bekæmpelse har vist sig resultatløse, udtaler Delegeretmødet, at Arbejdsløsheden kun virkningsfuldt kan bekæmpes gennem en effektiv Nedsættelse af Arbejdstiden og Afskaffelse af alt Overarbejde.

Delegeretmødet beslutter derfor ved de kommende Tarifrevisioner at sætte Forbundets hele organisatoriske Kraft ind paa Gennemførelsen af disse Krav, der bør gennemføres med Reallønnens fulde Opretholdelse«.

*Karl Sørensen* henstillede at tage Udtalelsen fra Randers tilbage og i Stedet vedtage følgende af Forretningsudvalget stillede Resolution:

»Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde udtaler i Tilslutning til Typograf Internationalen, den nordiske Typograf-Konference og De samvirkende Fagforbunds Resolutioner, at Arbejdstidsforkortelse er en absolut Nødvendighed, hvis den overhaandtagende Arbejdsløshed skal imødegaas, og vedtager, at dette Krav ved kommende Tarifrevisioner skal sættes i første Række«.

*Callberg*, København, stillede følgende Resolution:

»Dansk Typograf-Forbund, forsamlet til Delegeretmøde i Odense den 26., 27. og 28. August vedtager, at Dansk Typograf-Forbund ved de kommende Tarifforhandlinger stiller hele sin organisatoriske og økonomiske Styrke ind for en 40-Timers Arbejdsuge uden Nedgang i Lønnen; dette som et Led i Kampen for at faa vore arbejdsløse Kolleger i Arbejde«.

Udtalelsen fra Randers toges tilbage, og Forretningsudvalgets Resolution vedtoges. Derefter bortfaldt Callbergs Forslag og Forslagene fra Holstebro og Svend Johansens Forslag.

Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Forslag om Tillidsmandsregler til Optagelse i Forbundslovene toges tilbage.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København havde stillet følgende Forslag:

*»Typograf-Tidende« ændres i Form og Indhold, saa Bladet bliver mere tidssvarende.*

*Motivering:*

Da der ikke findes et for Medlemmerne tilgængeligt fagligt Hovedorgan, hvor den nødvendige Orientering m. H. t. Fagbevægelsens Udvikling og Stilling i Ind- og Udlandet kan faas, vil det være heldigt, om »Typ.-Tid.« kan afhjælpe dette Savn ved fremtidig at bringe mere internationalt Stof og mere oplysende Stof om de hjemlige faglig-økonomiske og faglig-politiske Forhold.

Samtidig foreslaas det at imødekomme et ofte udtalt Ønske om, at »Typograf-Tidende«s Udseende og Format ændres, saa Bladet faar et mere moderne Tilsnit og bliver mere oversigtligt.

*K. A. Jørgensen*, København, anbefalede Forslaget.

*Karl Sørensen* talte imod Forslaget, som han ønskede overgivet til Forbundsstyrelsens Behandling og Overvejelse til næste Delegeretmøde.

*N. Th. Svendsen*, København: »Typ.-Tid.« har altid været et godt Fagblad, men har ikke fulgt med Udviklingen. Beklagede, at man administrativt gik til Udgivelsen af »Grafisk Revy« uden at spørge Medlemmerne. Det er ikke de danske Typografers Blad. Anbefalede Forslaget.

*Helmer Larsen*, Herning: Vi kan ikke være bekendt at lade vort Blad se ud som nu. Anbefalede Forslaget.

*Wilsky*, Rønne, anbefalede ligeledes.

*Gärtner*, København, takkede dem, der havde støttet Forslaget, og mente, at det kun vilde betyde en ringe Merudgift, hvis Forslaget vedtoges.

*Traugott-Nielsen:* Fordi »Typ.-Tid.« har haft det samme Udseende i mange Aar, behøver det ikke at vedblive dermed.

*Jul. Schrøder* var ikke helt tilfreds med »Typ.-Tid.«s Udseende, men Sagen kræver Forberedelse. Anbefalede at give Forretningsudvalget Bemyndigelse til at undersøge Sagen og gøre Indstilling til Forbundsstyrelsen.

*Fr. Mehr:* Spørgsmaalet er ikke nyt, men en Løsning er paakrævet. Vi mangler noget fagteknisk og internationalt Stof.

*Hellberg:* Det afgørende er ikke Udgiften, men vi kommer ikke til noget Resultat, fordi Forslaget vedtages. Forbundsstyrelsen maa overveje det og søge at naa, hvad der er muligt i Forbindelse med Redaktøren.

Forslaget vedtoges med 90 St. mod 2.

Fra Rønne var stillet følgende Forslag:

I Erkendelse af Oplysningsarbejdets store Betydning for Arbejderklassens Fremskridt, specielt med Henblik paa Udbredelse af Kendskabet til Fagbevægelsen, opfordrer Kongressen Afdelingerne til overalt at søge oprettet Studiekredse, eventuelt i Samarbejde med de stedlige Oplysningsudvalg.

Til Støtte for dette Arbejde lader Forbundet (saa vidt muligt hvert Aar) i Samarbejde med Arb. Oplysningsforb. afholde 8-Dages Kursus med et af Forbundsstyrelsen tilrettelagt Program.

Udgifterne fordeles saaledes, at Afdelingerne betaler det for saadanne Kursus sædvanlige Beløb, medens Forbundet afholder øvrige Udgifter, derunder en af Kongressen fastsat Godtgørelse for Arbejdstab og Rejseudgifter.

Efter at *Karl Sørensen* havde talt imod Forslaget, stillede *Wilsky*, Rønne, Forslag om, at 2. og 3. Stykke udgik og at der i Stedet indsattes følgende:

»Forbundet stiller hvert Aar indtil 1000 Kr. til Raadighed for Medlemmernes Deltagelse i Arbejdernes Oplysningsforbunds Fagforeningskursus. Ansøgninger indsendes gennem Afdelingsledelsen og med dennes Paategning til Forretningsudvalget, der fordeler Beløbet«.

*Bjørn*, Hjørring, og *Stecher Christensen*, Aarhus, anbefalede Forslaget, som med Wilskys Ændring derefter vedtoges.

Forslaget fra Rønne om at opsummere Overarbejdstimerne og godtgøre dem med Feriedage toges tilbage.

Et Forslag fra Georg Brandrup, København, om at afgive 33⅓ pCt. af Overarbejdsfortjenesten til de arbejdsløse bortfaldt.

Forslaget fra Nyborg om Blokering af Trykkerier, der nægter at underskrive Tarifen, forkastedes.

Forslaget fra Aarhus om at bibeholde de nuværende Understøttelsessatser, bortfaldt.

Følgende af Forbundsstyrelsen stillet Forslag vedtoges med 83 St. mod 21:

For at udvikle den organisatoriske Forbindelse mellem Provinsafdelingerne og Forbundsledelsen afholdes en Gang aarligt Møder med Afdelingernes Formænd og Kasserere for at drøfte tarifmæssige, organisatoriske og administrative Spørgsmaal. Forbundet afholder Udgifterne ved Møderne, der afholdes i Nordjylland og Sydjylland, paa Fyn og Sjælland og Lolland-Falster.

### *Hjælpekassen for arbejdsløse.*

Fra Forbundsstyrelsen forelaa følgende Forslag til Ændringer i Hjælpekassen for arbejdsløse:

§ 1 og § 2 uforandret.

Ny § 3: Der udbetales ikke Supplementsunderstøttelse til Understøttelsen af Fortsættelseskassen.

Nuv. § 3 bliver § 4. I 2. Stk., 2. Linje, tilføjes efter Ordet »Arbejdsløshedsunderstøttelse«: »samt 70 Dage af Fortsættelseskassen«, og Ordene »og der ikke af det Offentlige kan opnaas Hjælp« udgaar. Iøvrigt uforandret.

7. Stk. bliver saalydende: »Den fortsatte Hjælp ydes i henholdsvis 20, 70 og 90 Dage i

tre paa hinanden følgende Aar efter de 70 Dage af Fortsættelseskassen«.

8. Stk. udgaar.

9. Stk. bliver saalydende: »Medlemmer, der kun er berettiget til een Gang 90 Dage i Arbejdsløshedsunderstøttelse og een Gang 70 Dage af Fortsættelseskassen, erholder kun een Gang 20 Dage i fortsat Hjælp«.

§ 4 bliver § 5. Kontingentsatserne ændres til hhv. 1 Kr. og 50 Øre.

§ 5 bliver § 6.

*Karl Sørensen* omtalte de Forandringer, som de nye Love vilde medføre. Hvad der opnaas i Følge vort Forslag, er, at Understøttelsen i de 70 Dage bliver højere. Dernæst, at de arbejdsløse ikke skulde søge Hjælpekasserne, men kan kræve Understøttelserne af Forbundet. Anbefalede Forslaget til Vedtagelse.

*Fr. Mehr* stillede følgende Ændringsforslag til § 4, 7. Stk.:

»Den fortsatte Hjælp ydes i henholdsvis 60, 90 og 110 Dage.«

*Svend Johansen*, København, stillede paa 16 Medlemmers Vegne følgende Resolution:

»Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde den 28. August 1932 vedtager, at Ændringen af vore Understøttelsesforhold er et saa vigtigt Spørgsmaal, at vi ikke vil tage endelig Stilling til det. Vi kræver derfor af Forbundsstyrelsen, at den udskriver Urafstemning om Oprettelse af Fortsættelseskasse og samtidig giver Medlemmerne en fuldstændig Beregning over hele vort forsikringsmæssige Kontingent og de Beholdninger, der ligger i Arbejdsløshedskassen og Hjælpekassen paa nuværende Tidspunkt samt en Oversigt over Arbejdsløshedsforholdet i det af dette Aar forløbne Tidsrum. Inden Afstemningen finder Sted skal der gives Anledning til i 2 Numre af Typ.-Tid. at drøfte det udsendte Materiale.«

*Karl Sørensen:* Hvad vi kan fremskaffe af Oplysninger, gælder kun den Tid, der er forløbet. Anbefalede Forkastelse af den stillede Resolution.

*Sigv. Hellberg:* Vi kan ikke udskyde denne Sag — den vigtigste paa hele Delegeretmødet. Det vilde være en Falliterklæring.

*Lundin:* Om det finansielle Grundlag kan man faa alle ønskelige Oplysninger. Spørgsmaalet egner sig ikke til Urafstemning. Anbefalede Forkastelse.

Resolutionen forkastedes.

*Lundin:* Mehrs Forslag er ikke bedre end Forbundsstyrelsens. Ingen ønsker Kontingentforhøjelser.

*Th. Holst*, København, stillede følgende Resolution:

»Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde August 1932 protesterer imod, at den socialdemokratiske Regering har foreslaaet og faaet vedtaget et Lovforslag om, at Fagforeningerne kan oprette Fortsættelseskasser.

Oprettelse af en Fortsættelseskasse for Dansk Typograf-Forbund vil betyde, at Organisationens Medlemmer igennem Kontingentforhøjelser i endnu højere Grad end tidligere kommer til at betale Arbejdsløshedens Byrder, og da Delegeretmødet er af den Opfattelse, at det ene og alene tilkommer Stat, Kommune og Arbejdsgiverne at betale Omkostningerne ved Arbejdsløsheden, beslutter Delegeretmødet *ikke* at oprette nogen Fortsættelseskasse for Dansk Typograf-Forbund«.

Efter Udtalelser af *Karl Sørensen*, *Svend Johansen* og *Villadsen* forkastedes Holst Resolution og Mehrs Ændringsforslag, hvorefter Forbundsstyrelsens Forslag vedtoges.

*Opstilling af Tillidsmænd.*

Til Formand indstilledes *Jul. Schrøder* med 122 St. og *Svend Johansen*, København, med 13 St.

Til Forretningsfører for Provinsen (der opstilles af de Provinsdelegerede alene) indstilledes *Karl Sørensen* med 89 St. og *Ths. Pedersen*, Aarhus, med 5 St.

Til Redaktør af »Typ.-Tid.« indstilledes *Fr. Nielsen*, Køge, med 116 St. og *N. Th. Svendsen*, København, med 22 St.

De fremmede Gæster havde derefter Ordet for at udtale deres Tak og gode Ønsker for Fremtiden, hvorefter *Jul. Schrøder* udbragte et Leve for Dansk Typograf-Forbund.

## BIBLIOTEKET UNDER »TYPOGRAFERNES FAGTEKNISKE SAMVIRKE«

Oprettelsen af et Fag-Bibliotek blev en af de Hovedopgaver, som »Typografernes fagt. Samvirke« i København fra første Færd tog op. I rigtig Erkendelse af den store Betydning, teoretisk Viden har netop for *vort* Fag, gik man straks i Gang med at skabe Grundlaget for et godt Fag-Bibliotek for Typografer. Der begyndtes for ca. et Aar siden paa fuldstændig bar Bund med Anskaffelsen af et Bladhold, der omfattede 15 inden- og udenlandske Fagtidsskrifter og der gjordes et beskedent Indkøb af gode Haandbøger, ligesom Biblioteket fra forskellige Interesserede modtog en Del brugbare Bøger, særlig af bibliofil Karakter. Med denne Samling Litteratur var Begyndelsen gjort, og i »Samvirket«s første Sæson, Vinteren 1931—32, stod Biblioteket til Afbenyttelse for de københavnske Kolleger paa de averterede Læseaftener, og det blev ogsaa flittigt brugt af den talmæssigt voksende Kreds, der efterhaanden samlede sig om dette for vort Fag saa betydningsfulde Oplysningsarbejde. I den Tid, der er forløbet siden sidst afholdte Læseaften i afvigte Sæson, er Bognumrenes Antal betydelig forøget og der er skabt en fast Biblioteks-Ordning, saa man nu i den kommende Sæson kan gaa over til Udlaan af Bøger efter nærmere fastsatte Regler. Katalogen omfatter 5 Hovedgrupper, nemlig:

A. *Fagtekniske Lærebøger*, herunder 5 Undergrupper:
   1. For Haandsættere.
   2. For Maskinsættere.
   3. For Trykkere.
   4. For Stereotypører.
   5. For Skriftstøbere.

B. *Biografi* (historiske Bøger og Afhandlinger.

C. *Skriftprøver.*

D. *Særprægede Bøger*, Hefter og Brochurer.

E. *Tidsskrifter.*

Undtagen fra Udlaan er Gruppe E. Biblioteket er aabent alle Læseaftener (se Bekendtgørelserne herom i »Typ.-Tid.«). Iøvrigt faas ved Henvendelse til Undertegnede alle Oplysninger vedrørende Biblioteket, ligesom Forslag til Anskaffelse af Bøger kan indsendes.

Med disse faa orienterende Oplysninger opfordres Kollegerne til at møde op ved »Samvirket«s Læseaftener for at studere de fremlagte Fag-Tidsskrifter og gøre Brug af Retten til Hjemlaan af Fagbøger.

*Charles Moegreen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 4. September i Rømersgade 22. *Formanden*, Sigv. Hellberg, bød Velkommen og mindedes de i Kvartalets Løb afdøde Medlemmer. Forsamlingen hædrede deres Minde ved at rejse sig.

Efter at *Fr. Mehr* var valgt til Dirigent og *K. A. Jørgensen* til Sekretær, fik *Formanden* Ordet for at aflægge Beretning. Foruden de sædvanlige mindre Sager, der var behandlede i Kvartalets Løb, var der enkelte vigtigere Sager, som blev Genstand for en nærmere Omtale. — I et Tilfælde havde en Svend efter eget Ønske holdt sin Ferie i 2 Gange 3 Dage, hvilket naturligvis ikke kunde tillades, da man saa maatte være forberedt paa, at ogsaa Bogtrykkerne vilde komme ind paa at dele Ferien, hvorved dette Gode vilde forflygtiges. Vi havde som Godtgørelse krævet en Ferieløn, men var paa Grund af forskellige Forhold ved Sagen indgaaet paa at nøjes med en halv Ugeløn, der var tilfaldet Det særlige Fond. — Der havde været rejst en Sag mod Formanden efter »Tugthusloven«; den drejede sig om et tidl. Medl. (Sv. Aa. Christensen), der havde taget Arbejde paa et blokeret Trykkeri og faaet oprettet en Kontrakt, hvis Gyldighed blev bestridt af os. I Retten blev Kontrakten kendt gyldig som Interessentskabskontrakt, og Sagen var afsluttet med, at den løbende Blokade var hævet, hvorimod det tidligere foretagne ikke blev mortificeret. — Et Medlem havde taget Arbejde for Løn under Tarifen, men havde til Formanden opgivet sin Løn til 65 Kr., han var for dette Forhold indstillet til et halvt Aars Karantæne. — I Anledning af en Lærlingesag refererede Formanden den alm. Praksis ved Ikke-Antagelse af Svendeprøver; i den foreliggende Sag (en Trykkerlærling hos Ch. Petersen) var der ved Dom tilkendt Lærlingen en Erstatning paa 1000 Kr., iøvrigt havde Lærlingen bestaaet Prøven i 2. Omgang. — Omtalte den Ændring, der var sket med Svendeprøve-Kommissionen, der nu var blevet suveræn. — Et Medlem (Hunderup) havde anlagt Sag mod Afdelingen, fordi han var nægtet Landophold. Der var faldet Dom ved Byretten og Landsretten, og H. havde ved begge Instanser tabt Sagen. — Med Bogbinderne var der ført Forhandlinger ang. et Grænsespørgsmaal (Mellemlægning). Der var Enighed om, at Ilægning af Mellemlæg og al Udtagning af Mellemlæg mellem Trykkene var vort Arbejde, medens Udtagning af Mellemlæg efter Trykkene kunde udføres saavel af vore som af Bogbinderforbundets Medlemmer. — Omtalte det i Roskilde afholdte Lærlingestævne og de tyske Lærlinges Besøg og benyttede Lejligheden til at takke de Kolleger og Hjem, som havde ydet Gæstfrihed. Stævnet havde sikkert haft stor Betydning for Arbejdet blandt Lærlingene; vilde anbefale de ældre Kolleger at interessere sig for dette Arbejde. — Skovturen for de arbejdsløse havde haft Rekord-Deltagelse og var iøvrigt forløbet paa bedste Maade. — Formanden sluttede med nogle Bemærkninger om det store Spørgsmaal: Tarifens Fornyelse; haabede at Medlemmerne vilde omfatte dette Spørgsmaal med den fornødne Interesse og Alvor. Gav sluttelig nogle Oplysninger om Ledigheden. Tallet paa de arbejdsløse var i de sidste to Uger faldet med ca. et halvt Hundrede; heraf kunde man naturligvis ikke udlede noget bestemt, men man maatte have Lov at haabe paa, at Bunden var naaet, selv om der kunde komme Svingninger.

I Debatten om Beretningen deltog en Række Talere.

*Villadsen* omtalte Sagen ang. det Medlem, der havde taget Arbejde under tarifmæssig Løn. Arbejdsløse havde paa et Møde misbilliget saadanne Tendenser. Rettede en Bebrejdelse mod N. Chr. Hansen for en af ham fremsat Udtalelse oppe i Porten i Vestergade.

*Ejner Lassen* henledte Opmærksomheden paa Søndags- og Overarbejdet i Bladene og henstillede til Styrelsen at interessere sig mere for dette Spørgsmaal. Gav nogle Oplysninger om Forholdene paa dette Omraade i et Par andre Lande. Fandt, at den ved Retten paadømte Landopholdssag (Hunderups) nærmest havde formet sig som en Skandale og kritiserede Styrelsens Afgørelse i Sagen. Naar et Medlem mødte med Lægeattest, var det forkert af Administrationen at afvise vedkommende. Stillede Forslag til en Vedtagelse om Spørgsmaalet.

*N. Chr. Hansen* tilbageviste den Insinuation, Villadsen havde fremsat overfor ham. Kritiserede Kommunisternes Stilling paa Delegeretmødet.

*Calberg* forespurgte, hvorledes det kunde lade sig gøre, at en uorganiseret Trykker kunde arbejde sammen med organiserede (hos Axelholm).

*Axel Christensen* fastholdt, at N. Chr. Hansen havde fremsat den Udtalelse, der var tillagt ham. Kritiserede Hellbergs og Karl Sørensens Udtalelser paa Delegeretmødet om henholdsvis Overarbejdet og Arbejdstidsforkortelsen.

*Hellberg* vidste ikke, hvorledes det forholdt sig med den Udtalelse, N. Chr. H. skulde have fremsat. Vilde man undgaa saadant, burde man tilbringe mindre Tid i Porten. Gav nogle Oplysninger vedr. det af Calberg fremdragne Forhold. Sagen var Genstand for videre Behandling. — Var forbauset over Lassens Forslag; der var jo ikke tidligere klaget til Administrationen; man burde ikke løbe til de borgerlige Domstole, men holde sig til vore egne Forsamlinger. Sager fra 1931 kunde man ikke nu rulle op, og Delegeretmødet havde afgjort Lovspørgsmaalet, Styrelsen havde, vistnok enstemmigt, efter nøje Prøvelse afslaaet Landopholds-Anmodningen. Med H. t. Søndagsarbejdet kunde han sige, at der var jo særlige Forhold i Dagbladene. Der var intet i Vejen for at tage hele dette Spørgsmaal op, men det maatte i saa Fald ske i Forbindelse med en Tarifrevision.

*Villadsen* erklærede, at det var nødvendigt for »de arbejdsløses Udvalg« at opholde sig i Porten, da man ofte maatte yde Vejledning til enkelte Kolleger.

*Zuschlag* anbefalede de arbejdsløse at komme til de af Udvalget arrangerede Møder og henstillede til Hellberg at interessere sig for det Arbejde, Udvalget gjorde.

Efter Bemærkninger af *H. Eriksen* og *Ejner Lassen*, meddelte *Dirigenten*. at den af Lassen stillede Resolution maatte afvises, da der ikke her kunde lovgives for Sygekassen.

*Sv. Johansen* forsvarede Kommunisternes Stilling til Fortsættelses-Kassen. Det var Arbejdsgiverne, Stat og Kommune, der burde betale til disse Kasser.

*Lundin* berørte Spørgsmaalet om Bladenes Søndagsarbejde og hævdede, at Bladene var de eneste Steder, hvor den ændrede Bestemmelse om medhjælpsvis Arbejde havde haft nogen Virkning og medført øget Beskæftigelse. Udtalte m. H. t. Hunderup-Sagen, at vi skulde afgøre vore egne Sager og ikke løbe til Domstolene. Ang. Bevilling af Landophold maatte man skønne i hvert enkelt Tilfælde, Lægeattesten gjorde det ikke alene.

*Zester* oplyste, at der paa Delegeretmødet var stillet et Ændringsforslag, der kunde have raadet Bod paa uheldige Tildragelser som Hunderup-Sagen.

*Formanden* replicerede til forskellige Talere og hævdede overfor *Zuschlag*, at han gerne kom til de arbejdsløses Møder, men han var imod, at de arbejdsløse dannede særlige organisatoriske Grupper, det var en Fare for den naturlige Enhed.

Beretningen godkendtes derefter.

*Punkt 2.* Kassereren, *O. A. Lundin*, fremlagde Regnskabet, der godkendtes enstemmigt.

*Punkt 3. Formanden* aflagde Beretning fra Delegeretmødet og gennemgik de vigtigste af de har skete Lovændringer og Vedtagelser.

Der udspandt sig en længere Debat om Beretningen, hvorunder *Johs. Larsen* foreslog en Resolution, der udtalte sig dels rosende, dels misbilligende om de enkelte af Delegeretmødet trufne Beslutninger.

Ved Afstemningen forkastedes Resolutionen, og Beretningen og den førte Debat toges til Efterretning.

*Punkt 4.* Bevillinger. Det vedtoges enstemmigt i Anledning af Typografernes Stiftelsers Jubilæum at bevilge en Gave til Stiftelsen paa 1000 Kr. — ligeledes vedtoges det at bevilge »Typografernes fagtekniske Samvirke« 1500 Kr. til Fortsættelse af Arbejdet i det kommende Aar.

*Punkt 5.* Opstillinger. a. Afdelingsformand. *Fr. Mehr* anbefalede paa Styrelsens Vegne at genvælge *Sigv. Hellberg* som Formand. *Th. Holst* foreslog *Viggo Zester;* denne var paa dette Tidspunkt ikke tilstede, men Forslagsstilleren meddelte, at Zester var villig til at modtage Valg. b. Afdelings-Kasserer. Til denne Post foreslog Styrelsen at genvælge *O. A. Lundin.* Ingen andre foresloges. c. Forbundsrevisorer og Revisorsuppleanter: *Hellberg* foreslog Genvalg af de af afgaaende Revisorer: *C. Christoffersen, C. Schnoor, Niels Nielsen* og *N. M. Nielsen*, der alle genopstilledes. Som *Suppleanter* foresloges: *O. Tverskou, L. Chr. Nielsen, Rud. Jensen, Henrik Eriksen* og *I. Gärtner.*

Dirigenten kunde derefter slutte den ret godt besøgte Generalforsamling. *K. A. Jørgensen.*

SÆTTERNES UNDERAFDELING
I KØBENHAVN

afholdt umiddelbart efter Afdelingens Generalforsamling den 4. September en ekstraordinær Generalforsamlidg med Dagsorden: Opstilling til Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer.

Dirigent: *Fr. Mehr.* Sekretær: *K. A. Jørgensen.*

*Formanden*, Sigv. Hellberg, meddelte, at de fire afgaaende: *Fr. Mehr, Emil Frederiksen, Carl F. Hansen* og *Jul. Samuelsen* alle var villige til at modtage Genvalg.

Foruden de nævnte foresloges fra Forsamlingen følgende Kolleger som Kandidaler: *I. Gärtner, Svend Johansen, S. V. Rasmussen. Villadsen* og *Th. Holst.* *K. A. J.*

## REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
APRIL KVARTAL 1932

### A. AFDELINGERNE

INDTÆGT:

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. April 1932 | 1.602,44 |
| Ordinært Kontingent | 225.805,65 |
| Andre Indtægter | 1.199,18 |
| Tilskud fra Hovedkassen | 121.706,79 |
| Balance Kr. | 350.314,06 |

UDGIFT:

| | |
|---|---|
| Rejseunderstøttelse | 17.353,90 |
| Understøttelse paa Stedet | 137.044,75 |
| Understøttelse af Hjælpekassen | 82.804,25 |
| Reservefondsunderstøttelse | 234,00 |
| Sygeunderstøttelse | 78.142,80 |
| Begravelseshjælp | 4.243,99 |
| Andre Udgifter | 9.648,50 |
| Indsendt til Hovedkassen | 19.355,20 |
| Beholdning den 30. Juni 1932 | 1.486,67 |
| Balance Kr. | 350.314,06 |

### B. HOVEDKASSEN

INDTÆGT:

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. April 1932 | 2.842.061,44 |
| Renter | 48.626,88 |
| Indsendt fra Afdelingerne | 19.355,20 |
| Kommunetilskud | 29.036,27 |
| Tilskud ifølge § 33 | 3.423,38 |
| Abonnement og Annoncer | 631,45 |
| Ref. Telegram | 14,29 |
| Afdrag paa Prioritetslaan | 3.360,13 |
| Balance Kr. | 2.946.509,04 |

UDGIFT:

| | |
|---|---|
| Tilskud til Afdelingerne | 121.706,79 |
| Overfartsbilletter | 225,50 |
| Typograf-Tidende | 4.311,95 |
| Legatunderstøttelser | 365,40 |
| Voldgiftsretten i København | 50,00 |
| Bidrag til Fagskolen | 3.850,00 |
| Administrationsbidrag til D. s. F. | 1.975,86 |
| Bidrag til Lærlingestævne | 100,00 |
| Tilskud til »Grafisk Revy« | 509,53 |
| Laan til Tyskland | 60.000,00 |
| Belysning og Rengøring | 226,00 |
| Kontorartikler | 51,80 |
| Lønninger og Honorarer | 5.053,50 |
| Rejseudgifter og Diæter | 3.234,45 |
| Porto | 411,32 |
| Tryksager | 2.031,00 |
| Telegram og Telefon | 233,40 |
| Nattevagt | 45,00 |
| Lovforsikring | 302,50 |
| Gave | 50,00 |
| Nedskrevne Obligationer | 3.360,13 |
| Beholdning den 30. Juni 1932 | 2.738.414,91 |
| Balance Kr. | 2.946.509,04 |

København, den 1. September 1932.

*Karl Sørensen.*

## VALGET TIL FORBUNDSSTYRELSEN

I de alvorlige Tider, der forestaar Arbejderne og deres Organisationer, og hvor man vil komme til at staa overfor Afgørelsen af vigtige Beslutninger, der kan faa den største Indflydelse paa vore fremtidige Levevilkaar, gælder det om at have saadanne Mænd ved Roret, der er sig deres fulde Ansvar bevidst.

Blandt de mange udmærkede Kolleger, vi har i vore Rækker, vil vi undertegnede gerne anbefale Medlem af Afdelingsstyrelsen

*S. V. Rasmussen*

som Kandidat ved det forestaaende Valg til Forbundsstyrelsen. Det er en Mand, som allerede har og fremdeles vil ofre sig for Organisationsarbejdet, og vi kan ikke gøre os selv nogen større Tjeneste end at vælge ham til Medlem af Forbundsstyrelsen. Vi opfordrer derfor alle Kolleger til at give ham deres Stemme.

*F. Traugott Nielsen. N. Th. Svendsen.*
*A. Magnussen. Nic. Møller.*
*L. Chr. Nielsen. C. Marhauer.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*
*Møde angaaende Svendeprøven.*

Lørdag den 17. ds. afholdes et Møde angaaende den obligatoriske Svendeprøve.

Ved dette taler Sætter *K. A. Jørgensen* og Trykker *A. Møller* eller *Damgaard;* begge er Medlemmer af Svendeprøvekommissionen.

Svendeprøven skal alle stilles overfor før eller senere, og Mødet har som Følge deraf Interesse for alle Lærlinge.

Meddelelse om hvor Mødet holdes fremkommer i næste Nr. af »Typ.-Tid.«

Husk! Kontoraften hver Mandag fra Kl. 5¼—6.

## NÆR OG FJERN

*JUBILÆUM.* Onsdag den 14. September kan Paalæggerske Enkefru *Alma Hansen* fejre 25 Aarsdagen for sin Ansættelse i Firmaet J. H. Schultz. Til Lykke med Dagen! *I. S.*

*STEMMESEDLER I KØBENHAVN* vil være Trykkerierne i Hænde i Løbet af Fredagen, senest Lørdag Morgen. Der er *hvide* Stemmesedler vedr. Valg til *Forbundets* Tillidshverv og *brune* Sedler vedr. *Afdelingens* Tillidshverv. *Alle* Medlemmer, faglærte og ufaglærte, Mænd og Kvinder, deltager i Afstemningen og skal altsaa hver have en hvid og en brun Stemmeseddel. Stemmesedlerne skal være Afdelingskontoret i Hænde senest Tirsdag den 13. Sept. Kl. 6 Em.

Medlemmer, der ikke modtager Stemmesedler paa Trykkeri, kan faa Stemmeseddel paa Kontoret.

*STEMMETÆLLERNE I KØBENHAVN* bedes møde paa Kontoret førstk. Tirsdag Kl. 6 Em.

*DEN SOCIALDEMOKRATISKE ARBEJDERSKOLE I KØBENHAVN* begynder Undervisningen 1. Oktb. Da Styrelsen muligvis i Lighed med tidligere Aar bevilger et Par Fripladser, bedes eventuelle Ansøgninger om saadanne indgivet til Styrelsen senest 12. Sept.

*3000 KRONERS-LÆRLINGEN.* Der er gættet rigtigt. Den smarte Bogtrykker er Hr. *Tjæder-Nielsen*, Bogtrykkeriet »Danmark«. *Han* maa da blive velhavende! Og stige i Anseelse hos sine Kolleger! *Sigv. Hellberg.*

*EFTERLYSNING.* Typograf Børge Jensen, Maribo, som i 1931—32 har besøgt Roskilde Højskole, bedes omgaaende sætte sig i Forbindelse pr. Brev med Typograf Børge Jensen, Centraltrykkeriet, Vestergade 95, Odense.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

31. August: Nakskov 400,00. 1. September: Aabenraa 500,00; Brønderslev 200,00; Lyngby 200,00; København 20,000,00. 2. September: Assens 100,00. 3. September: Haderslev 300,00. 5. September: Næstved 500,00; Randers 500,00; Vejle 300,00.

København, den 5. September 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Kaj Olling Westergaard, udl. 29. 8. 32 hos Mohr & Co. (arb. s. St.). Sætter Peter Petersen, tidl. Medl. (H. Meyer). Sætter Charles E. Rose Andersen, udl. 15. 8. 32 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.). Trykker Evan Petersen, udl. 3. 9. 32 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Sætter Gunnar Jacobsen, tidl. Medl. (Politiken).

Aalborg: Sætter Knud Emil Nielsen, udl. 1. 9. 32 hos Kroghs Eftfl. Kolding: Paal. Nanna Margrethe Jørgensen. Trykker Holger Jensen, udl. 8. 7. 28 hos Konrad Jørgensen (tidl. Medl.). Nykøbing F.: Hj.-arb. Axel Robert Petersen. Slagelse: Sætter Jens Erik Nielsen, udl. 1. 9. 32 hos Bogtrykker E. Olsen.

TILTRAADTE

København: 2855 Albert Christensen fra Rejse (arbl.). 26 O. Talleruphus fra Rejse (arbl.). 7373 Ludolf Nielsen fra Rejse (arbl.). 3717 Victor Sørensen fra Rejse (arbl.). 6308 Hans Wind fra Haderslev (E. Jensen). 5 Axel Jensen fra Rejse (arbl.). 7419 Georg Poulsen fra Rejse (arbl.). 3350 Knud Nielsen fra Rejse (arbl.).

Aabenraa: 3613 Karl Stabel (arbl.). Aalborg: 6130 Th. Kassow (arbl.). Aarhus: 6743 Sv. Aage Sørensen (arbl.). Haderslev: 7708 Karl Chr. Lund (arbl.). Holbæk: 3443 Halvor Rasmussen (arbl.). Kolding: 4288 Carl Johan Christensen (Fr. Lumbye). Køge: 7705 Poul Mølvig (arbl.). Odense: 3492 Bernhard Hansen (Bogense Avis), 3555 Henry Larsen (arbl.) og 7261 Niels Chr. Jensen (arbl.). Randers: 7897 Helge Knudsen (arbl.), 3173 Gunnar Andersen (arbl.). Svendborg: 6255 Aage Nielsen (arbl.), 6571 Ingv. Frode Nielsen (arbl.). Varde: 3385 E. R. Nielsen (Nordhjem).

FRATRAADTE

København: 6571 Frode Nielsen til Svendborg (arbl.). 7261 Niels Jensen til Odense (arbl.). 2873 Edv. Jørgensen paa Rejse. 3555 Henry Larsen til Odense (arbl.). 3492 Bernhard Hansen til Odense (arbl.). 3173 C. Andersen til Randers (arbl.).

Aarhus: 3506 Otto Anesen paa Rejse. Haderslev: 6308 Hans Fr. Wind til Kbhvn. i Pl. Holbæk: 3443 Halvor Rasmussen paa Rejse. Svendborg: 6571 Ingv. Frode Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Thisted: 7693 Axel Melsen til Kolding (arbl.), 7469 N. Chr. Pedersen til Skive (arbl.).

PAA KONTORET ligger Brev til Henry Skjoldborg Jensen.

## Typografernes Syge-Hjælpekasse.

### Ekstraordinær Generalforsamling

afholdes Torsdag den 22. September Kl. 8, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. — Dagsorden: Ændring af Kontingent og Dagpenge fra 1. Oktober.

*Bestyrelsen.*

(13 h)


E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. .. ... ...
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier
(20 a)

**Typografernes Cykle-Club.**

Søndag den 11. September:
**FORTUNENS INDELUKKE**
Mødested: Sankt Hans Torv *Kl. 10 præcis.*
(3 o)

ANNONCER
**Satsprøver (Musterblätter).**
Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc. Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Ung, dygtig Sætter-Trykker,**
Provinsianer, kendt med alt forefaldende Arbejde, Kendskab til Kalkulation, har arbejdet meget selvstændigt og kan eventuelt paatage sig at lede mindre Virksomhed, søger Pladsforandring. Gode Anbefalinger og Referencer. Billet mrkt. »127« modtager Ekspeditionskontoret.

**Paalæggerske** ønsker Pladsforandring til København. Er i uopsagt Stilling. 4 Aar ved Faget. Perfekt til Diegel, Hurtigpresse samt Falsning. Billet mrkt. »124« modtager Ekspeditionskontoret.

**En ung Trykker,**
alsidig uddannet i større Bogtrykkeri herhjemme, sidst beskæftiget (væsentligst ved Flerfarvetryk) i Canada i 3½ Aar, kendt med automatiske Diegler, søger Plads. Billet mrkt. »130« modtager Ekspeditionskontoret.

**Forbundter.**
Som saadan søger Trykkerlærling Plads. Har været 4 Aar ved Faget. Gerne Provinsen. Billet mrkt. »129« modtager Ekspeditionsk.

**Repræsentant — Redaktør.**
Grundet paa Udvidelse søges til 1. Oktbr. eller ev. senere til et i fint Gang værende lokalt Ugeblad i Stationsby paa Sjælland en helst ugift Fagmand med saavel nogen journalistisk Evne som Anlæg for det præsentative. Da vi staar overfor en ny Udvidelse maa der kunne indskydes ca. 4000 Kr. mod Sikkerhed.
Den rigtige Mand kan paaregne en selvstændig Stilling og en god Indtægt.
Nærmere Oplysninger ved Billet mrkt. »128« til Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

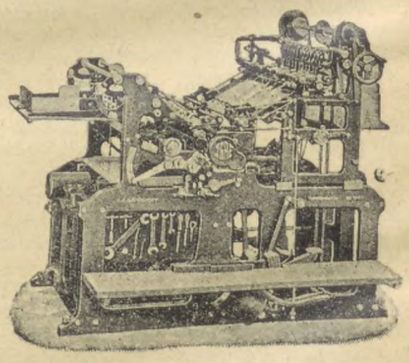

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 16. SEPTEMBER 1932 59. AARGANG


## FORKORTELSE AF ARBEJDSTIDEN

*Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesraad har Ordet!*

Efter talrige Udflugter og Sabotageforsøg fra alle Arbejdsgiverrepræsentanters og visse Regeringsdelegeredes Side er Det internationale Arbejdsbureau (I. A. B.) endelig i Stand til at indkalde et ekstraordinært Styrelsesraads-Møde til øjeblikkelig Behandling af Spørgsmaalet om Indførelse af den 40 Timers Arbejdsuge. Den 21. September vil det vise sig, om de 25 Millioner arbejdsløse og med dem en Verden fuld af Nød og Elendighed har noget at vente fra den Side.

Styrelsesraadet skal give Svar paa følgende Spørgsmaal, som den franske Landsorganisations Generalsekretær Jouhaux stiller i Pariser »Peuple« i en Artikel under følgende Titel: »Forkortelse af Arbejdstiden er en uomgængelig Nødvendighed for at overvinde Krisen!«:

»Vil dette Skridt fra I. A. B.s Side, som er en Følge af den af Arbejdergruppen paa den internationale Arbejdskonference i April d. A. stillede og af Konferencen vedtagne Fordring, endelig gøre Ende paa de siden Krisens Begyndelse ophobede Fejltagelser?

Vil man endelig i førende Kredse indrømme, at man har taget fejl?

Vil man endelig gøre Ende paa den sociale Tilbageskridts Politik, som i stigende Grad har skærpet Krisen?

Vil man endelig begrave den féjlagtige Forestilling om den »normale Krise«?

Vil Fornuften endelig sejre over den Nød og Elendighed, som er en direkte Følge af den falske og forældede Opfattelse, hvorefter det kun drejer sig om at opnaa lave Produktionsomkostninger gennem Reduktion af Arbejdslønnen?

Vi, som ikke er blevet træt af at paavise, at denne strukturelle Krise kun kan løses, naar Planøkonomien træder i Stedet for det nuværende liberalistisk-kapitaliske Produktionssystem, haaber, at Handlingens Time endelig har slaaet. Nødvendigheden af en Tilbagevenden til en sund Ligevægt kræver, at man ikke fortsat sætter sin Lid til en hypotetisk Automatisme, men resolut skrider til en fornuftig Organisation af Produktionen og Forbruget!«

*(I. F. C.)*

## FRA DELEGERETMØDET

Ved en Fejltagelse er følgende Stykke om Fastsættelse af Lønninger og Diæter ikke kommet med i Referatet i sidste Numer:

Ved Begyndelsen af Lørdagsmødet forelagde *Karl Sørensen* Lønnings- og Diætudvalgets Indstilling, der var enstemmig og gik ud paa at bibeholde de hidtil gældende Satser baade hvad Lønninger og Diæter angaar. Dog toges der Forbehold med Hensyn til Redaktørens Løn, hvis Forslaget om Typograf-Tidendes Udvidelse blev vedtaget.

Et Forslag fra *Gullander*, Holstebro, om Nedsættelse forkastedes, hvorefter Udvalgets Indstilling vedtoges.

Dermed bortfaldt Forslagene fra Holstebro og Aarhus om Nedsættelse af Lønninger og Diæter.

## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Søndag den 28. August, umiddelbart efter at Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde var sluttet, aabnede *Jul. Schrøder* det 9. ordinære Delegeretmøde i Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Mødet konstituerede sig paa samme Maade som ved Forbundets Delegeretmøde med *Emil Frederiksen* og *C. O. Madsen* som Dirigenter og *Niels Nielsen*, *Carl F. Hansen*, *Aage Vilh. Petersen* og *H. Fr. Bjørn* som Sekretærer.

### BERETNING OM VIRKSOMHEDEN

*Karl Sørensen* omtalte de nye Arbejdsløshedslove og henstillede, at Afdelingernes Tillidsmænd nøje overholdt Bestemmelserne om Tilmelding af de arbejdsløse til de lokale Kontorer. Den nye Lov refunderer os ca. 65 pCt. af Kontingentet. Understøttelsessatserne kan stige og falde med Prisniveauet. Regnskabet udviste et betydeligt Underskud paa Grund af den ekstraordinære Arbejdsløshed. Men det forøgede Statstilskud bevirkede, at vi økonomisk kunde holde Balance.

*Jørg. Andersen*, Kolding, ønskede at vide, om den Hjælp, Kommunerne yder, kan suppleres op til Hjælpekassens Satser.

*Karl Sørensen:* Det kan lade sig gøre, hvis Medlemmet er berettiget til Understøttelse af Hjælpekassen.

Beretning og Regnskab godkendtes, hvorefter følgende vedtoges:

Delegeretmødet beslutter, at nugældende Kontingenter, Understøttelsessatser og Dageantal i Arbejdsløshedskassen forbliver uforandret.

Delegeretmødet bemyndiger Repræsentantskabet til i Samraad med Arbejdsdirektøren at gennemføre de Ændringer i Kassens nugældende Vedtægt, som maatte anses foranledigede ved Loven af 23. Juni 1932.

Delegeretmødet vedtager i Henhold til Lov af 23/6 1932 at oprette en »Fortsættelseskasse« fra 1. Oktober d. A.

Fortsættelseskassens Understøttelsesbestemmelser træder i Kraft 1. Maj 1933.

Det ugentlige Medlemsbidrag for nydende Medlemmer bliver 20 Øre for heltbetalende, 15 Øre for mdl. Hjælpearbejdere i København og 10 Øre for mdl. Hjælpearbejdere i Provinsen og for kvindelige Hjælpearbejdere. Hovedledelsen er dog berettiget til med Arbejdsdirektørens Sanktion i Forhold til Kassens skiftende Behov at nedsætte eller forhøje dette Medlemsbidrag. Ekstrabidrag kan opkræves i Forhold til Kassens skiftende Behov.

### LOVÆNDRINGER

*Karl Sørensen* forelagde Ændringerne, idet han udtalte, at der ikke var meget at diskutere om, eftersom de fleste af de stillede Forslag bortfaldt paa Grund af de tidligere Vedtagelser.

Følgende af Repræsentantskabet stillede Forslag til Paragraf 7 vedtoges:

I 4. Stk., 1. Linie, ændres Ordet »De« til »Faglærte«.

I sidste Stk., sidste Linie, tilføjes: »og paany opfylder de i nærværende Paragraf fastsatte Betingelser for Erhvervelse af Understøttelse«.

Det af Sophus J. Nielsen til samme Paragraf stillede Forslag bortfaldt.

Det af samme stillede Forslag til § 24 bortfaldt ligeledes.

De af A. Zuschlag og Sophus J. Nielsen stillede særlige Forslag om Arbejdsløshedsunderstøttelsen bortfaldt.

Forslaget fra Trykkeriarbejdernes Klub om Forandring af Feriepenge til Understøttelse toges tilbage.

*Opstilling og Valg af Tillidsmænd.*

Til Formand indstilledes *Jul. Schrøder* og *Svend Johansen*.

Til Hovedkasserer: *Karl Sørensen* og *Ths. Pedersen*.

Til Arbejdsanviser valgtes *Lundin*.

*Fastsættelse af Lønninger og Diæter.*

Det vedtoges at fastsætte Lønninger og Diæter i Overensstemmelse med Vedtagelsen paa Forbundets Delegeretmøde.

Sluttelig vedtoges følgende:

Delegeretmødet beslutter, at Arbejdsløshedskassen udreder Halvdelen af de delegeredes Rejseudgifter samt betaler 1 Dags Arbejdstab og Diæter.

Endvidere bemyndiger Delegeretmødet Hovedbestyrelsen til efter Forhandling med Arbejdsløshedsdirektoret at fastsætte, hvor stor en Del af Funktionærlønninger og Udgifter til Medhjælp der skal udredes af Arbejdsløshedskassen.

## »SKANDINAVISKE TYPOGRAFERS FAGLIGE RING«

(under Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København).

Fra Hovedadressen afsendte Mapper: den 13. August *Mappe 24* til Hold 10, den 23. August *Mappe 20* til Hold 12 og *Mappe 22* til Hold 8, den 31. August *Mappe 24* til Hold 18, den 9. September *Mappe 20* til Hold 13.

Til Hovedadressen efter endt Cirkulation indgaaede Mapper: den 20. August *Mappe 23* fra bl. Hold, den 23. August *Mappe 22* fra bl. Hold, den 30. August *Mappe 24* fra Hold 10, den 31. August *Mappe 20* fra Hold 12, den 5. Septbr. *Mappe 26* fra Hold 14.

Som Svar paa flere Forespørgsler skal gentages, at det ikke er forbundet med nogen Udgift at være Deltager i »Ringen« udover Porto til Videreforsendelse af den modtagne Mappe (den enkelte Mappe har en Vægt af 1 kg og sendes som Tryksag for 25 Øre). Det er »Ringen«s Opgave at vise Sættere og Trykkere Kvalitetsarbejde fra Enkeltpersoner og større Virksomheder og enhver i Skandinavien bosiddende Typograf (saavelsom Studiekredse eller Lokalafdelinger under Forbundet) kan tilslutte sig »Ringen« ved skriftlig Henvendelse til Hovedadressen: Vognmandsmarken F 3, København Str., et Indmeldelseskort vil da blive tilsendt og naar dette er udfyldt og tilbagesendt er Forbindelsen med »Ringen« knyttet og i Orden.

København Str., 9. September 1932.

*Charles Moegreen.*

## JUBILÆUMS-UDSTILLINGEN I ODENSE

bringes herved i interesserede Kollegers Erindring. Som allerede meddelt er Udstillingen for Bogtrykkerkunstens 450-aarige Jubilæum i Odense (og dermed i Danmark) aaben i Dagene 18., 19. og 20. September, hver Dag fra Kl. 3 Eftm. til Kl. ca. 8—9 Aften. Aabningsdagen holdes 2 Foredrag, nemlig af Bibliotekar ved Det kgl. Bibliotek, *Vict. Madsen*, om Bogtrykkerkunstens Opfindelse og Johan Snell og af Bogtrykker i København, *Poul Hertz*, om ældre Tiders og Nutidens Reklametryk. Om Mandagen skildrer *L. Chr. Nielsen* i et Foredrag Udviklingen i Odense-Bogtrykket fra Johan Snell til vore Dage og om Tirsdagen afsluttes Udstillingen med et Foredrag af Bibliotekar *Hvenegaard-Lassen* om Odense Bibliotekerne, der er meget store og indeholder en Mængde sjældne og udmærkede Bøger.

Udstillingen omfatter Bøger og Bogtryk fra Danmarks og Odenses første Bogtrykker, *Johan Snell*, til vore Dage. I flere Hundrede Aar har de ældste af de her udstillede Bøger ikke været at se i Odense eller i Danmarks Provinser i det hele taget, og der vil sikkert gaa mange Aar før dette atter sker. Desuden fremlægges mange baade meget sjældne og interessante Bøger, Udstillingen vil være en enestaaende Lejlighed til at gøre Studier i Bogtrykkerkunstens Udvikling og til at se Bøger, der har Interesse for Odense Bys og Fyns Historie. Der er udstillet Bøger fra Haandsætternes og Maskinsætternes Dage, fra Haandpressens, Hurtigpressens, Dobbeltpressens og Rotationspressens Dage.

Der er trykt et 8-sidet Program, indeholdende de nødvendigste Oplysninger, bl. a. Fortegnelse over alle udstillede ældre Bøger indtil P. V. Brandt. De øvrige Bøger ligger ordnede efter Tid og Bogtrykkeri. Ogsaa Nutidens Odense-Tryk i Bøger og Akcidenser bliver smukt repræsenteret.

Benyt Lejligheden til at rejse paa en Søndags-Billet til Odense og se denne Udstilling. Der er næppe nogen, der vil fortryde det. Klostersalen (den store) ligger ved Siden af Domkirken, — spørg blot efter denne, hvis De ikke er stedkendt.

Bogtrykkunsten — Bøger, Akcidenser, Aviser etc. — har saa stor Betydning ikke alene for os, der faar vort Brød som Principaler eller Arbejdere i Faget, men ogsaa rent kulturelt, at det nok kan have baade Interesse og være lærerigt, at se Værker fra den ældste Tid til Nutiden i kronologisk Orden, — se Udviklingen i Faget f. Eks. fra de smaa Aviser paa 4 smaa Oktavsider til vore Dages mangesidede store Aviser, — se Udviklingen i Udstyrelse af Bøger, af Akcidenser, af Illustrationer o.s.v. o.s.v.

Altsaa: vi mødes paa Jubilæums-Udstillingen i Odense 18.—20. September Kl. 3 Eftm. til 9 Aften! Adgangen er gratis.

Odense, 9. September 1932.

*Finem respice.*

## AFSTEMNINGSRESULTAT

Ved den D. D. foretagne Stemmeoptælling i København konstateredes følgende Stemmetal:

Sigv. Hellberg 1490 St., V. Zester 407 St.

O. A. Lundin: 1697 Ja, 85 Nej.

Revisorer: Carl Christoffersen: 1501 Ja, 201 Nej; Niels Nielsen: 1462 Ja, 134 Nej; N. M. Nielsen: 1408 Ja, 153 Nej; Carl Schnoor: 1481 Ja, 131 Nej.

Revisor-Suppleanter: Henrik Eriksen: 1123 St., I. Gärtner: 1051 St., Rud. Jensen: 1106 St., L. Chr. Nielsen 1056 St., O. Tverskov 661 St.

København, den 13. Sept. 1932.

Aage Zuschlag, Emil Frederiksen, Selma Piculell, Anna Hansen, W. Andersen, N. Wendt.

## BREVKASSEN

Det gav et Bump i min Brevkasse, og hastige Trin fjernede sig ned ad Trappen.

Det bumper forresten i min Brevkasse hvert Øjeblik i denne Tid, hvor alle Partier ved Hjælp af Tryksager (Gud velsigne dem!) søger at gøre mig forstaaelig, at netop *deres* Program er det eneste saliggørende til Afhjælpning af den Misére, Verden er rodet ind i — uheldigvis har jeg kun een Stemme, havde jeg flere, skulde de saamænd gerne faa een hver, hvis jeg saa til Gengæld fik Garanti for, at de kunde afskaffe al Nød og Elendighed paa denne syndige Jord. Efter alt det, de forskellige Partier lover os, naar de kommer til Magten, vilde det blive et Himmerig paa Jorden i Fald de slog alle Løfterne sammen til et — og saa holdt det.

Jeg tømte min Brevkasse for Gud véd hvilken Gang og kikkede til Kakkelovnen, der var stoppet til Halsen og kategorisk nægtede at modtage mere Papir. Jeg filosoferede. Med hvilken Ret fylder de forskellige Partier, Fedevare-, Kaffe- og Rulleforretninger min Brevkasse med deres hektograferede, maskinskrevne og trykte Reklamesedler og Aviser? Med hvilken Ret kan man tvinge mig til at tømme min Brevkasse 3—4 Gange om Dagen og bære Papiret ned i Skarnkassen? Jeg er af Naturen taalmodig, og ved Tanken om de mange Timers Arbejde, en saadan Valgkampagne giver til arbejdsledige Hænder, vandrer jeg atter ned til Skarnkassen, glad ved, at jeg ikke er Postbud.

Et lille, beskedent Smæld i Brevkassen forkyndte, at der var et nyt Bud til mig, og da jeg nysgerrigt undersøgte Kassen, fandt jeg et lille, maskinskrevet Blad, udsendt fra en Fru Astrid C., der giver sig af med at digte Sange til alle Lejligheder, og til fabelagtige billige Priser »mangfoldiggør« hun dem, idet hun ikke undlader at gøre opmærksom paa, »at jeg kan udføre Arbejder til langt billigere Priser end Bogtrykkerierne«. Det lille Blad, Fruen har sendt mig, er paa Forsiden forsynet med en Blomst i Smag med dem, der var brændt ind i mit Pinalhuslaag, da jeg gik i Skole; men Fruen er aabenbart glad for Udstyrelsen, for hun har et »righoldigt« Lager af den Slags, og med en saadan er Sangen »altid præsentabel«. En Prøve paa, hvad Fruen kan præstere i Versekunst, gengiver jeg her:

Til Fest en Sang man have maa,
derfor jeg vil Dem raade
en Tur til mit Bureau at gaa,
thi jeg forfatter baade
en Sang med Alvor og Kommers,
naar Emner De mig giver,
og altid Folk ved mine Vers
i rigtig Stemning bliver.
Selv Melodi De vælge kan,
og hør nu bare Prisen:
Ja, *Kroner ti* kan vel gaa an,
naar samt jeg trykker Visen
helt *gratis*, tydelig og klar
i Antal De forlange.
Bliv nu den næste Spalte var,
se Priserne paa Sange.

Ikke sandt. At Fru Astrid ikke er blevet til noget stort, er en Skam — for sikke Rim! Og hvilket Udstyr kan hun ikke give Tante Rikkes hjemmestrikkede Sang »Til Konfirmanden«.

— — —

Jeg véd ikke, om Fru Astrid har Adresserne paa de arbejdsløse Typografer, saa hun kan undgaa at lade den Haan mod disse, dette Makværk er, dumpe ned i *deres* Brevkasser. Men har hun dristet sig til det, saa gør ligesom jeg: Send hende Papiret tilbage og bed hende passe sine Gryder og Pander — saa skal *vi* nok trykke Konfirmationssangen.

*S. V. Rasmussen.*

## VALGET TIL FORBUNDSSTYRELSEN

Blandt de mange udmærkede Kolleger, vi har i vore Rækker, vil vi undertegnede gerne anbefale Medlem af Afdelingsstyrelsen

*S. V. Rasmussen*

som Kandidat ved det forestaaende Valg til Forbundsstyrelsen. Det er en Mand, som allerede har og fremdeles vil ofre sig for Organisationsarbejdet, og vi kan ikke gøre os selv nogen større Tjeneste end at vælge ham til Medlem af Forbundsstyrelsen. Vi opfordrer derfor alle Kolleger til at give ham deres Stemme.

F. Traugott Nielsen, N. Th. Svendsen, A. Magnussen, Nic. Møller, L. Chr. Nielsen, C. Marhauer.

*

I Erkendelse af at Tiden kræver de bedste Mænd i Styrelsen, kan vi undertegnede stærkt anbefale, at stemme paa vor Kollega

*Axel Jensen,*

som af os er kendt som en god Kammerat og et altid interesseret mangeaarigt Medlem af Styrelsen.

A. Cederlund, Viggo Anderberg, Soph. Andersen, Aa. Jørgensen, Oluf Petersen, Jens Kløve, O. H. Nielsen, Grant Karon, Knud Andersen, P. Jørgensen, Chr. Olsen, Victor Andersen, Eli Sørensen, Johs. Pedersen, Fr. Nielsen, V. O. Sørensen, Ludv. Christensen, Willy Jørgensen, Otto Petersen, H. Flindt, Henry Jensen.

*

Undertegnede Kolleger opfordrer og anbefaler Trykkerne at genvælge vor Kollega

*Karl Schmidt*

ved det forestaaende Forbundsstyrelsesvalg.

Carl Johan Christensen, Alb. Christensen, Carl Poulsen, J. Ivarsson, Hans Olsen, E. V. Nielsen, Helmer Hansen, Fr. Jensen, F. Bruun, Georg Petersen, Th. G. From, V. L. Collin, R. Elm-Jensen, Rich. Madsen, G. P. Christoffersen.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### TRYKKERNES UNDERAFDELING I KØBENHAVN

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 8. September i Foreningen 1860's Lokaler, Nørrevoldgade 90.

Til Dirigent valgtes *Karl Schmidt* og til Sekretær *Axel Jensen*.

Pkt. 1. *Delegeretmødet.* Formanden, *Lundin*, meddelte, at han ikke havde sat dette Punkt paa Dagsordenen for at aflægge nogen Beretning, da dette var sket paa Fællesgeneralforsamlingen, men hvis der var et eller andet Spørgsmaal, man ønskede at rette, eller et Punkt man ønskede nærmere uddybet, var han villig til at svare. Paa Foranledning af en Forespørgsel og nogle Betragtninger over Delegeretmødets Resultat, fremsat af *Husum*, udspandt der sig en længere Diskussion om Delegeretmødet og de paa dette behandlede Spørgsmaal — særlig om Udmeldelse af De samv. Fagf., Fortsættelseskassen og Kommunisternes Stilling til disse Spørgsmaal. I Diskussionen deltog *Georg Petersen, Johannes Larsen, Carl Christoffersen, Tverskov, Calberg, Zuschlag* og *Karl Poulsen*. Formanden replicerede til Slut, idet han gjorde opmærksom paa, at man ikke maatte maale et Delegeretmødes Resultat efter *hvormange* Ændringer, der var vedtaget, men i de Realiteter der laa bag de — maaske kun enkelte — Beslutninger, der var taget.

Pkt. 2. *Opstilling til Valg af Formand.* Lundin indstilledes med Akklamation til Genvalg.

Pkt. 3. *Opstilling til Valg af 2 Forbundsstyrelsesmedlemmer.* Axel Jensen og Karl Schmidt genopstilledes og Aage Zuschlag, Rudolf Calberg og Elith Kaaber nyopstilledes.

Pkt. 4. *Eventuelt.* Herunder rettede *Husum* en Forespørgsel angaaende de Forhandlinger, der for Tiden føres mellem De samv. Fagf. og Arbejdsgiverforeningen, som Formanden besvarede, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

*A. J.*

### KVINDERNES UNDERAFDELING I KØBENHAVN

afholdt Generalforsamling den 8. ds.

Til Dirigent valgtes Fru *Ella Nielsen*, til Sekretær Fru *Alfrida Andersen*. Til Formandinde indstilledes Frk. *Henriette Crone*. Til Forbundsstyrelsen opstilledes Fru *Alfrida Andersen*, Frk. *Magda Gede* og Fru *Ella Nielsen*. Generalforsamlingen vedtog enstemmigt efter Styrelsens Indstilling at gøre Fru *Amalie Gram Petersen* til Æresmedlem for de mange Aars Arbejde i Styrelsen. *A. A.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

### *Lærlingeafdelingen i København. Møde angaaende Svendeprøven.*

I Morgen Aften Kl. 20 afholdes et Møde angaaende den obligatoriske Svendeprøve.

Ved dette taler Sætter *K. A. Jørgensen* og Trykker *A. Møller* eller *Damgaard*; begge er Medlemmer af Svendeprøvekommissionen. Tidligere aflagte Svendeprøver fremlægges og gennemgaas.

Svendeprøven skal alle stilles overfor før eller senere, og Mødet har som Følge deraf Interesse for alle Lærlinge.

Mødet holdes i D. s. U.s Ungdomshjem, Bjelkes Allé 26. (Bjelkes Allé er den 3. Gade, som støder ud til Jagtvej fra Nørrebros Runddel at regne, ud mod Frederiksberg.)

Husk! Kontoraften hver Mandag fra Kl. 5¼—6.

### *Nykøbing F. Lærlingeafdeling.*

Generalforsamling afholdtes Fredag den 19. August. Beretning, Protokol og Regnskabet godkendtes. Til ny Sekretær valgtes *Arne Michaelsen*. Under Eventuelt kom man bl. a. ind paa en Kritik af Lærlingestævnet i Roskilde. Medlemmerne herfra var langtfra tilfredse med dets Forløb. At Forventningerne til dette Stævne havde været store, ses bl. a. af, at samtlige Medlemmer i Afdelingen deltog. Man havde ventet at finde Lærlingekammerater, som i Fællesskab vilde drøfte det Fag, vi alle staar midt i for at lære. Men man blev imidlertid hurtigt revet ud af denne Vildfarelse. Stævnet viste sig nemlig udelukkende at være politisk agiterende. Det *faglige* var, med Undtagelse af Hr. *Sigv. Hellbergs* glimrende Foredrag: »Den danske Typografstands Udvikling fra dens Start og op til vore Dage«, helt sat i Baggrunden. Forstander *Gammelgaard* fortalte, hvorfor man tager paa Højskole. *Paul Petersen* havde Ordet for at indlede en Diskussion. Med en Hilsen til to store, ildrøde Stormfaner i Baggrunden var Retningen for Resten af Dagen angivet. Han mente, at den gammeldags Metode paa Lærlingenes Møder med at sidde og granske i Tryksager og drøfte Fagteknik var forældet. Nej, der skal være anderledes Fut i Tingene. Røde Diskussionsmøder med Døgnets Politik som Emne, det er Vejen, Paul Petersen anviser som Vejen frem til Højnelsen og Udøvelsen af Typografi!!! Og Diskussionen, der kom i Gang ved Kaffebordet, drejede sig kun om Betimeligheden af Anbringelsen af de to Stormfaner, og Dagen sluttede med de tyske Lærlinges Opførelse af socialistiske Talekor.

Nej! Eventuelle fremtidige Lærlingestævner maa, for at kunne regne med lige saa stor Tilslutning som i Roskilde, være anderledes fagligt prægede, f. Eks. et Besøg paa et Trykkeri vil de fleste Steder let kunde lade sig gøre, en Samling Tryksager eller Konkurrencearbejder kunde let have være skaffet o. s. v. og lad os saa holde D. s. U. og dens Arbejde lidt mere for sig, hvor god end Sagen kan være. *H. A.*

### *Slagelse Lærlingeafdeling*

afholdt Generalforsamling Lørdag den 27. August. Der var kun mødt faa Medlemmer, men Dagsordenen var ogsaa kun lille. Formandens Beretning godkendtes, Regnskabet ligeledes. Det mest interessante Punkt paa Dagsordenen var Spørgsmaalet om Afholdelse af en Satskonkurrence. Bestyrelsen foreslog at afholde en saadan, i hvilken Arbejdet skulde bestaa i Opsætning af et Reklamekort. Ved sidste Aars Konkurrence havde man lavet en Annonce, saa Reklamekortet skulde være en lille Revanche for de Lærlinge, som lærer paa Akcidenssætterier og kun sjældent faar Lejlighed til Annoncesætning. Efter nogen Diskussion blev der opnaaet Enighed om at overdrage Arbejdet med Anskaffelse af Manuskript o. s. v. til Bestyrelsen.

Under Eventuelt henstillede *Kassereren* til Medlemmerne at indbetale deres Ekstra-Kontingent til Afdelingens egen Kasse rettidigt. Der finder et utroligt Sløseri Sted med Indbetalingen af disse Penge, og det henstilles herved til Medlemmerne, at de faar dette Forhold ændret og indbetale Pengene *hver Maaned* til Kassereren. (Kontingent er 40 Øre pr. Maaned).

*Sekretæren.*

## NÆR OG FJERN

*STEMMESEDLER I KØBENHAVN* til Valg af *Underafdelings-Formænd* og *Forbundsstyrelsesmedlemmer* vil være Trykkerierne i Hænde i Løbet af Fredag, senest Lørdag Morgen. *Hvide* Sedler til Sætterafdelingens Medlemmer, *blaa* til Trykkerafdel. og *røde* til Kvindeafdel.

Stemmesedlerne skal være Kontoret i Hænde senest paa Tirsdag Kl. 6 Em.

Medlemmer, som ikke erholder Stemmesedler paa Trykkeri, kan afhente Stemmeseddel paa Kontoret.

*STEMMETÆLLERNE I KØBENHAVN* bedes møde paa Tirsdag Kl. 6. *Formanden.*

*POLITIKENS PERSONALEKLUB* fejrer paa Søndag den 18. ds. 25-Aars Bestaaen. Der er jo løbet en Del Vand i Stranden i disse 25 Aar, og mangen en Dravat har Klubbens Styrelse og Medlemmer været oppe i under Bestræbelserne for at bidrage til de bedst mulige Arbejds- og Lønvilkaar. Bladets Ledelse har ej heller altid været imod at yde en Indrømmelse. Klubben, hvis nuværende Formand er Maskinsætter *Hans Rinding*, fejrer Jubilæet ved en Middag paa Søndag Kl. 3 i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler paa Nørregade.

*GUTENBERG-KORET* har begyndt sin Sæson 1932—33 i sine gamle Sanglokaler, Bernstorfsgade 7. Koret ledes af Hr. *Lund Christiansen* (Lærer ved det kgl. Musikkonservatorium), som er en Garanti for, at Koret fortsat vil søge naaet det bedste paa Korsangens Omraade. Med denne Sæson gaar vi ind i Korets 40. Aar, som bliver markeret med en festlig Koncert Skærtorsdag 1933. Koret tæller som hidtil 16 Sangere, men ved den sidst afholdte Generalforsamling blev det vedtaget, at de to yderste Stemmer 1. Tenor og 2. Bas kunde suppleres med en Sanger, saa Medlemsantallet for samtlige Sangere bliver 18. Sangere blandt Kollegegerne, som kunde tænke sig at synge med paa disse Stemmer, bedes henvende sig Sangaftenen, som er hver Onsdag Kl. 8 i ovennævnte Lokale. Støt Koret ved at indmelde Eder som Passive — 50 Øre maanedlig Kontingent.

*REJSEKASSEN I J. H. SCHULTZ BOGTRYKKERIER* er indtil videre kun aaben for danske rejsende Kolleger.

*TEATER-RABAT.* Gennem Arb. Fællesorg. i København er truffet en Rabat-Aftale med »Casino« og »Folketeatret«; ved Køb af Billetter paa Hverdage efter Kl. 13 og paa Søndage efter Kl. 15 kan ved Forevisning af Kuponhæfte faas Billetter til betydeligt lavere Priser end de ordinære. Paa Afdelingskontoret er et begrænset Antal Kuponhæfter til at faa for vore Medlemmer.

*HERNING LOKALAFDELING* foretog Søndag den 14. August en vellykket Udflugt, hvori deltog 15 Kolleger med Damer. Der kørtes i 2 Selskabsbiler til Lillebæltsbroen, der blev beset med megen Interesse, hvorefter Selskabet sejlede over Bæltet til Kongebrogaarden paa Fyn, hvor Eftermiddagen tilbragtes i de naturskønne Omgivelser. Paa Hjemturen gjordes Ophold i Trædballehuse ved Vejle, hvor man fik sig en Svingom til den landskendte Spillemand, Frederik Iversens Musik. — Til Turen var skrevet en Sang »Titte til hinanden« og en ill. Avis »Lillebælts-Posten, der gjorde megen Lykke. *S.*

*MED SMIL OM MUNDEN* —. I sidste Nr. af »Typografiske Meddelelser« skriver *Olav Hindahl* om sine Indtryk fra Delegeretmødet i Dansk Typograf-Forbund bl. a.:

. . . »De faa Kommunister, som var til Stede, sørgede for, at Debatten om Beretningen blev noksaa lang. Danskerne fornægter imidlertid ikke sig selv, enten det er Kommunister eller almindelige dødelige Reformister. Debatten blev ført paa en saglig og for os helt ukendt Maade. Med Smil om Munden og nævnende hverandre ved Fornavn gaar Diskussionen sin Gang om de mest alvorlige Spørgsmaal. Man mærker heller ingen personlig Brod mod Ledelsen fra Kommunisternes Side«.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. September: Esbjerg 500,00; Grenaa 150,00; Hillerød 300,00; Køge 300,00; Løgstør 100,00; Middelfart 200,00; Roskilde 500,00; Rudkøbing 400,00; Struer 400,00; Stubbekøbing 200,00;

Sønderborg 200,00. 8. September: Aarhus 2000,00; Helsingør 500,00; Horsens 300,00. 9. September: Tønder 200,00; Viborg 300,00. 10. September: Fredericia 600,00. 12. September: Kolding 500,00. 13. September: Randers 500,00; Aalborg 1000,00; Silkeborg 500,00; Odense 1000,00; Holbæk 300,00; Faaborg 800,00; Ringsted 450,00.

København, den 13. September 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Gunnar Fischer Nielsen, udl. 1. 9. 32 hos B. Luno (arb. s. St.). Sætter Børge Frederik Quistorff, udl. 5. 9. 32 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Sætter Olaf Richard Jensen, udl. 1. 9. 32 hos Vald. Pedersen (arb. s. St.). Trykker John Martin O. Frederiksen, udl. 1. 9. 32 hos Bording (arb. s. St.). Trykker Axel Kehlmann Larsen, udl. 3. 9. 32 hos P. Hansen (arb. s. St.). Trykker Kaj H. Falk Dessauer, udl. 6. 9. 32 hos H. Meyer (arb. s. St.). Paal. Tove Valda Larsen, udl. 27. 8. 32 hos Fr. Weiss (arb. s. St.). Paal. Doris Elling, udl. 1. 9. 32 hos Testmann (arb. s. St.).

Roskilde: Sætter Tage Jørgensen, udl. 1. 9. 32 hos Vald. Jensen.

TILTRAADTE

København: Hj.-arb. Svend Peter Hansen fra Chaufførerne (B. Luno).

Aarhus: 3602 Egon Bernandt (arbl.). Esbjerg: 7093 Evald Jensen (L. Olsen & Søn). Holbæk: 7856 Henning Nielsen (arbl.). Kolding: 7928 Ejnar Topholm (arbl.). Odense 7118 Svend Thureby (Mammen), 6933 Hans Lorenzen (arbl.). Ribe: 7284 P. Bentzen Peter (Ribe Bogtr.). Ringsted: 3493 Knud Nielsen (arbl.). Roskilde: 6555 Richard Jørgensen (arbl.). Skive: 7469 N. Chr. Pedersen (arbl.). Sønderborg: 7376 Carl Bertelsen (arbl.), 4229 Harald J. Hansen (arbl.). Viborg: 7891 Anders Pedersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4264 Børge Petersen til Silkeborg (arbl.). 2478 Erna Petersen til Textilarbejderne. 1953 Erik Krogh paa Rejse. 6595 Hans Rasmussen paa Rejse. 2795 Harry Wollmann til Chaufførerne. 48 Poul Hess paa Rejse. 3471 Gunnar Knudsen paa Rejse.

Esbjerg: 7281 Peter B. Petersen til Ribe i Pl. Odense: 7856 Henning Nielsen til Holbæk (arbl.), 3223 Knud W. Jensen til Næstved (arbl.). Ribe: 7093 Evald M. Jensen til Esbjerg i Pl. Vejle: 7117 Svend Thureby til Odense i Pl.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Ringsted: 6576 Axel Poulsen. Viborg: 7345 Knud Larsen.

ANNULLERET UDSLETTELSE

Holstebro: 7574 Knud Leo Damtoft (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

UDMELDT

Aarhus: 3496 Aage Møller (Faktor). Varde: 7410 G. B. Hansen (Bogtrykker).

## Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 18. September:
**SØLLERØD**
Mødested: Sankt Hans Torv *Kl. 10 præcis.*
(3 p)

## Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Ekstraordinær Generalforsamling**

afholdes Torsdag den 22. September Kl. 8, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. — Dagsorden: Ændring af Kontingent og Dagpenge fra 1. Oktober. *Bestyrelsen.*
(13 h)

## Typografernes Sangforening.

Generalforsamlingen udsat til Lørdag d. 1. Oktober. (1 k)

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.
(20 b)

## Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. Oktober af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48 [2]. Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage.

(21 f) *Bestyrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Satsprøver (Musterblätter).**
Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc, Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Paalæggerske** ønsker Pladsforandring til København. Er i uopsagt Stilling. 4 Aar ved Faget. Perfekt til Diegel, Hurtigpresse samt Falsning. Billet mrkt. »124« modtager Ekspeditionskontoret.

**Stereotypør,**
(Sætter) sidst i 20-erne, søger Pladsforandring straks eller senere. Billet mrkt. »132« modtager Ekspeditionskontoret.

**Der er sikkert mange**
som endnu ikke har anskaffet sig Grafisk Lommebog. Benyt den som Hjælp ved Undervisning i de tekniske Skoler; brug den i det daglige Arbejde. Den klarer mange tekniske Spørgsmaal. — Koster kun 2 Kr.
**Frederik Hjorth, Korsørgade 21.**

**En god, brugt Fluesmækker,**
(eventuelt en Diegel for Fodkraft) Rammestørrelse ca. 20×30 ctm., ønskes til Købs snarest. Billet mrkt. »131« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Billige Støbeforme etc.**
3 Stk. Intertype, Didot.
2 Stk. tyske Linotype, fast Kegel, Didot.
1 Stk. tysk Linotype, Universal, Didot.
1 Stk. amerik. Linotype, Didot.
1 Stk. engelsk Linotype, tysk Højde, til eng. Matricer.
35 Stk. Formatstykker, Didot, til tysk Universalform.
70 Stk. Udstøderplader, tysk Linotype.
Alt brugt, men i god Stand.
Kan faas til Afprøvning.
Nye Støbeforme paa Lager, alle gængse Reservedele billigst.
**C. A. E. KJELLBERG**
Amagerbrogade 196
Telefon Amager 8037 (133)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 23. SEPTEMBER 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

### UDSKRIVNING AF VALG TIL FORBUNDSSTYRELSEN

Til Forbundsstyrelsen skal der vælges 15 Medlemmer, deraf 4 for Jylland, 1 for Fyn, 2 for Sjælland-Bornholm, 1 for Lolland-Falster og 7 for København (4 for Sætternes, 2 for Trykkernes og 1 for de kvindelige Hjælpearbejderes Underafdeling).

Lokalafdelingerne i Provinserne bedes hver for sit Omraade fremkomme med Forslag om, hvilke Medlemmer man ønsker valgt.

De af Afdelingerne foreslaaede Kandidaters Navne bedes tilsendt Forretningsudvalget *senest 7. Oktober*, hvorefter Stemmesedler med Fortegnelse over de foreslaaede vil blive udsendt.

For Københavns Vedkommende skal Valget af Repræsentanter ske ved almindelige Flertalsvalg i Underafdelingerne.

Samtlige Valg skal være tilendebragt *senest Tirsdag den 18. Oktober.*

København, den 20. September 1932.

*Forretningsudvalget.*

### TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

*Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne.* Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 10. September 1932.

*Forretningsudvalget.*

## ET NYT ANSIGT OG — EN NY AAND

Som Kollegerne vil have set af Referatet fra Delegeretmødet vedtog dette med 90 Stemmer mod 2 det af Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København stillede Forslag om en Modernisering af Typograf-Tidende.

Jeg tager næppe fejl, naar jeg siger, at den store Tilslutning til Forslaget i væsenlig Grad gjaldt Bladets Format og tekniske Udstyr. I den Retning er der intet at strides om, og Forretningsudvalget eller Forbundsstyrelsen maa naturligvis nu foretage det videre fornødne for at efterkomme det af Kollegernes Repræsentanter opstillede Krav.

Naar Talen derimod gælder en Forandring af Bladets Indhold, synes det mere uklart, hvad Meningen er.

I det Forslag til en ny Form for vort Fagblad, som omdeltes paa Mødet i Odense, antydes det, at der maa en *ny Aand* ind i Bladet, og saa vidt jeg forstaar er det en mere internationalt præget Aand, man ønsker, fordi de store Spørgsmaal — »Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, Industriens Socialisering og Nedbrydning af Toldskrankerne — kun kan løses helt og fuldt af Arbejder-Internationalen«.

Men kan man egenlig med nogen Ret sige, at »Typ.-Tid.« hidtil har forsømt den Opgave, som her er antydet? Er Forholdet ikke det, at hvad angaar Spørgsmaalet om Arbejdsløshedens Bekæmpelse og Toldskrankernes Nedbrydning, da er der næppe noget Fagblad i Danmark, der har bragt flere Artikler herom end netop »Typ.-Tid.«? Ganske simpelt, fordi Bladets Redaktør har den Opfattelse, at Arbejdsløsheden ikke afskaffes før den sidste Toldmur er revet ned og der bliver fri Bane for Vareudvekslingen mellem Folkene.

Naar vort Fagblad ikke har bragt mere internationalt Stof, er en af Grundene den, at det er meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at fremskaffe Meddelelser, der fortæller os, at Forholdene ude i den store Verden *er bedre end hos os.* At fortælle Kollegerne, at nu har Arbejderne i *det* Land maattet tage en Lønreduktion og nu har man i *det* Land nedsat Understøttelserne til de arbejdsløse saa og saa meget — ja, det har jeg aldrig betragtet som min Opgave. Den Slags Meddelelser har jeg ment det rigtigst at overlade til vor Modpart at bringe.

Vort Fagblad har i høj Grad været præget af Medlemmerne selv, idet de i meget udstrakt Grad har lagt Beslag paa dets Spalter. Og naar det fagtekniske Stof ikke har været mere fremherskende, er Aarsagen vel den, at der er saa faa Kolleger, der har noget paa Hjerte paa dette Omraade. Men skal Bladet bringe den Slags Stof — og derom er der jo ingen Tvivl efter Vedtagelsen paa Delegeretmødet — maa det honoreres.

At finde en Maade, hvorpaa dette kan ske, maa nu overlades til den Ledelse, som udgaar af de i disse Dage stedfundne Valg.

*Fr. N.*

## PERSONLIGT TILLÆG

*Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 7. September 1932 i Sag Nr. 1646: Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem Bogtrykkeriet »Merkur« mod De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Typograf-Forbunds og dettes Københavns-Afdelings Vegne.*

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening og dennes Medlem Bogtrykkeriet »Merkur« indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Dansk Typograf-Forbunds og dettes Københavns-Afdelings Vegne for Brud paa Septemberforliget og den gældende Tarif.

I den mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund i Marts 1930 afsluttede Tarif hedder det bl. a. i

§ 94.

»Minimallønnen for Trykkere er 63 Kr., for ny udlærte det første Aar paa Lærestedet 58 Kr. ugentlig«

og i »Tillægsbestemmelser«:

»Denne Tarif træder i Kraft den 21. Februar 1930 og gælder, til den med 3 Maaneders Varsel opsiges af en af Parterne til en 1. Februar. Dog kan den ikke opsiges før tidligst til 1. Februar 1933.

Alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes.

. . . . . «

Det hedder derhos i en den 4. Marts 1908 mellem Parterne afsluttet Overenskomst om Behandling af faglig Strid indenfor Bogtrykfaget i København:

»Da man imellem Organisationerne er enig om en Minimalløn, ordnes Lønnen for de dygtigere Arbejdere i det enkelte Tilfælde mellem Arbejdsgiveren eller dennes Repræsentant og Arbejderen uden Indblanding fra andres eller fra Fagorganisationernes Side. Organisationerne er enige om, at i Tilfælde, hvor Misforhold paa dette Omraade som Helhed taget skønnes at være til Stede, og efter at der forud har været ført Forhandling derom mellem Principalen og Arbejderne, har begge Organisationer Paataleret lige overfor hinanden gennem følgende Instanser:

. . . . . «

Af Sagen fremgaar iøvrigt følgende:

I Efteraaret 1931 overtog Bogtrykker Edmund Larsen Bogtrykkeriet »Merkur«, Vesterbrog. 24. I Trykkeriet var paa dette Tidspunkt beskæftiget en Trykker ved Navn Strandberg, der havde været ansat i Firmaet siden Februar 1931. Den paagældende var bleven antaget til en Løn af 85 Kr. ugentlig, hvilken Løn senere var forhøjet til 90 Kr. ugentlig, og han fortsatte, ogsaa efter Edmund Larsens Overtagelse, sit Arbejde i Firmaets Tjeneste for den samme Løn.

Om det derefter passerede gaar den af Klagerne givne Sagsfremstilling ud paa følgende:

Da Bogtrykker Larsen overtog Forretningen, var denne i Tilbagegang, og han, der som Følge heraf saa sig tvunget til at søge Driftsudgifterne bragt ned, indsaa snart, at han ikke vedblivende kunde betale Trykkeren en Ugeløn, der laa væsentlig over baade den gældende Minimalløn 63 Kr. (+ Maskintillæg 3 Kr. 75 Øre) og Gennemsnitslønnen i København 78 Kr. 34 Øre. Ved Nytaarstid talte Larsen derfor med Strandberg om en Nedsættelse af Lønnen, hvad denne under Hensyn til de foreliggende Forhold ikke

heller var utilbøjelig til, dog at han først vilde tale med sin Organisation. Efter sin Konference med Forbundet meddelte han imidlertid, at dette havde erklæret en Lønreduktion for stridende mod Overenskomsten, og at han som Følge heraf ikke kunde indgaa paa en saadan. Sagen stilledes derefter i Bero, og Larsen saa sig i den følgende Tid om efter en anden til hans Forretning passende billigere Medhjælp, hvad han ogsaa ansaa for at være en mere praktisk Løsning end at fortsætte med en hidtidig Medhjælp for en nedsat Løn. Da Tiderne stadig blev daarligere, besluttede Larsen sig i Løbet af Sommeren til at opsige Strandberg, hvilket derefter skete med det overenskomstmæssige Varsel af en Uge til Fratrædelse den 22. Juli d. A., og samtidig traf Larsen Aftale med Trykker Jerstoft om at tiltræde Pladsen med en Løn af 70 Kr. pr. Uge. Forbundet protesterede imidlertid imod den skete Opsigelse og begærede Mægling paa Spørgsmaalet, hvorefter Møde afholdtes den 19. Juli uden Resultat, idet Forbundet bestred Firmaets Ret til at foretage den omhandlede Disposition. Forbundet har derpaa — efter Klagernes videre Fremstilling — paavirket den fornævnte Trykker Jerstoft, hvilket allerede fremgaar deraf, at denne den paafølgende Dag — skønt ledig — meddelte Firmaet, at han nu ikke kunde tage imod Pladsen. Under disse Omstændigheder saa Firmaet sig nødsaget til foreløbig at tage Opsigelsen af Strandberg tilbage, hvilket blev meddelt Forbundet i Skrivelse af 21. Juli med Tilføjende, at Sagen agtedes indbragt for nærværende Ret. Under Henvisning til foranstaaende og under Anbringende af, *at* Firmaet har været berettiget til at forhandle med Strandberg om Lønnedsættelse og til, da Enighed ikke opnaaedes, at opsige ham og antage Jerstoft, *at* der ikke af den ovenfor citerede Bestemmelse i Tarifen »alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes« kan udledes nogen Støtte for en modsat Opfattelse, og *at* Forbundet ved at hindre Jerstoft i at opfylde den med ham trufne Aftale om Tiltrædelse af Pladsen som Trykker har handlet i Strid med Septemberforligets § 4 og i Strid med det ovennævnte Forbud mod Indblanding i personlige Lønaftaler, har Klagerne nedlagt Paastand om, at der idømmes Forbundet en efter Rettens Skøn passende Bod, der kan tjene som Erstatning for det Firmaet paaførte Tab derved, at dette fra 22. Juli i 6 Uger har maattet udbetale 20 Kr. mere i Arbejdsløn pr. Uge.

De indklagede procederer principalt til Frifindelse, subsidiært til, at Sagen henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift. De hævder, at Tarifens Bestemmelser om, at »alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes« indeholder Hjemmel for, at saadanne af en Arbejder opnaaede Tillæg ikke kan reduceres indenfor en Tarifperiode, ligesom det angives altid at have været Praksis, at personlige Tillæg ikke kan nedsættes, med mindre det gennem en Forhandling under Organisationens Deltagelse kan godtgøres, at der foreligger saadanne Grunde for en Nedsættelse, at denne skønnes rimelig, f. Eks. gennem Alder, Svagelighed eller Forandring i Arbejdets Art. Saadanne Omstændigheder har imidlertid ikke foreligget; en Lønreduktion har derfor ikke været tarifmæssig, og naar Firmaet som her afskediger den Arbejder, der modsætter sig en Reduktion, og søger ham erstattet med en anden til Arbejde for en mindre Løn villig Person, foreligger der et Forsøg paa at gennemtvinge en Lønreduktion i Modstrid med Tarifen. De Indklagede benægter, at der fra Forbundets Side overfor de to Trykkere har fundet nogen Indblanding Sted i Strid med Overenskomsten. Strandberg spurgte sin Organisation om Raad, og denne svarede, at personlige Tillæg ikke kan fratages i Overenskomstperioden. Jerstoft henvendte sig ligeledes til Forbundet, hvad der var hans Ret og Pligt, hvorefter Formanden erklærede, at Jerstoft selv maatte afgøre, om han vilde akceptere Pladstilbudet eller ej, men forklarede ham samtidigt, hvad der forelaa i Sagen, og Jerstoft telefonerede derpaa til Firmaet, at han under de Omstændigheder ikke var Liebhaver til det modtagne Tilbud.

Efter alt foreliggende ses Firmaets Indehaver ikke ved som sket at have opsagt Strandberg og antaget Jerstoft at have udvist noget mod de overenskomstmæssige Bestemmelser stridende Forhold. Den fornævnte i Tarifen af Marts 1930 optagne Bestemmelse: »Alle nuværende personlige Tillæg bibeholdes« kan efter sit Indhold og Plads kun opfattes som en blot Overgangsbestemmelse, og Bestemmelsen ses ikke at indeholde en Hjemmel, der skulde kunne tilsikre Strandberg fortsat Forbliven som Indehaver af den opnaaede lønmæssige Stilling, hvad de Indklagedes Opfattelse vilde være i alt væsentlig ensbetydende med, hvorved ogsaa bemærkes, at det oplyste ikke giver Anledning til at antage, at der fra Firmaets Side til Grund for Opsigelsen skulde have foreligget nogen overenskomstmæssig set illegitim Bevæggrund. Herefter, og idet det efter Omstændighederne maa anses tilstrækkelig godtgjort, at der fra Forbundets Side har foreligget en overenskomststridig »Indblanding« i de personlige Lønforhandlinger, vil Forbundet, hvis subsidiære Paastand der ikke findes oplyst tilstrækkeligt Grundlag til at tage til Følge, være at anse med en Klagerne tilfaldende Bod, der findes passende at kunne ansættes til 200 Kr. De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

KENDELSE:

Dansk Typograf-Forbund bør til Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Bogtrykkerforening betale en Bod af 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

---

Trykker Strandberg har ønsket at faa hosstaaende optaget i Forbindelse med Kendelsens Offentliggørelse:

»Angaaende denne Sag har jeg kun at tilføje, at jeg aldrig har indvilget i at gaa ned i Løn, tværtimod gik jeg til Forbundet, saasnart der var Tale om Lønnedskæring; hvis det havde været saadan, havde jeg nok ikke henvendt mig i Forbundet.

*Svend Strandberg, 4079«.*

— — —

Iøvrigt kan det tilføjes, at *Strandberg* har nægtet at akceptere nogen Reduktion og derfor har forladt Pladsen, medens *Jerstoft* har tiltraadt Pladsen for vistnok 70—75 Kr.

— — —

Københavns Bogtrykkerforening har fundet Anledning til at give ovenstaaende Dom en Fortolkning, vi ikke kan godkende.

Skulde der blive gjort Forsøg noget Sted paa at fremsætte Krav om Reduktioner, bør Sagen øjeblikkelig indberettes til Organisationen.

---

## BOGTRYKUDSTILLINGEN I ODENSE,

arrangeret af Bogtrykkere og Typografer til Minde om, at det i Aar er 450 Aar siden, Danmarks første Bog blev trykt i Odense, havde vundet ualmindelig god Tilslutning, idet Udstillingen den første Dag var besøgt af ca. 500 Mennesker.

Kl. 3 bød Udstillingsudvalgets Formand, Bogtrykker *Poul Søndergaard*, den store Forsamling velkommen, og efter at Thøger Larsens smukke Sang, »Bøgernes Verden er som stille Gemmer«, var sunget, udtalte Bogtrykker Søndergaard en hjertelig Tak til Bibliotekar *Viktor Madsen*, Det kgl. Bibliotek, og Bogtrykker *Poul Hertz*, København, der beredvilligt var kommen til Stede for at holde Foredrag, endvidere til vor Kollega, *L. Chr. Nielsen*, Fabrikant *Dorin Larsen*, Bibliotekar, *Hvenegaard Lassen* og Landsarkivar *Hans Knudsen*, der hver for sig havde bidraget til, at Udstillingen var kommen i Stand, og at der var skabt saa stor Interesse om den.

Bibliotekar Viktor Madsen fik derefter Ordet og holdt et overmaade interessant Foredrag om »Bogtrykkerkunstens Opfindelse og Indførelse i Danmark«. Foredraget, der fængslede fra først til sidst, lønnedes med oprigtigt Bifald.

Man besaa derefter Udstillingen, og med lige stor Interesse samledes Publikum omkring Glasmontren med Johan Schnells uerstattelige Tryk som omkring Bordene med Odense-Bogtrykkeres moderne, smukke Arbejder.

Om Aftenen holdt Bogtrykker Poul Hertz et livligt og med stor Opmærksomhed paahørt Foredrag om »Kunsten at være Bogtrykker«. Bogtrykker Hertz fremhævede til Slut stærkt, at een af Vejene, der førte mod bedre Tider for Bogtrykfaget, var den altid at handle ud fra Kollegialitetsfølelsen. Publikum takkede for Foredraget med stærkt Bifald.

Om de to sidste Udstillingsdages Forløb meddeles i næste Numer. *P.*

---

## FERIETIDEN

udløber med denne Maaned. De i København, der senest 30. Septbr. har været i Arbejde i 52, 35 eller 26 Uger, har da Ret til henhv. 6, 4 og 3 Dages Ferie med fuld Løn.

---

## AFSTEMNINGSRESULTAT

*Dansk Typograf-Forbund.*

Til Formand er valgt *Julius Schrøder* med 2845 St. — Svend Johansen fik 668 St.

Til Redaktør er valgt *Fr. Nielsen* med 2612 St. — N. Th. Svendsen fik 894 St.

Til Forretningsfører for Provinserne er valgt *Karl Sørensen* med 1216 St. — Thomas Pedersen fik 428 St.

Der var afgivet ialt 3626 St., hvoraf 41 var blanke og ugyldige.

København, d. 17. September 1932.

*Forretningsudvalget.*

*Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.*

Til Formand er valgt *Jul. Schrøder* med 2732 St. — Svend Johansen fik 737 St.

Til Hovedkasserer er valgt *Karl Sørensen* med 2435 St. — Ths. Pedersen fik 955 St.

Der var afgivet ialt 3626 St., hvoraf 41 var blanke og ugyldige.

København, d. 17. September 1932

*Hovedbestyrelsen.*

*Københavns-Afdeling.*

Ved den D. D. foretagne Stemmeoptælling konstateredes følgende Stemmetal:

*Sætterafdel.:* Emil Frederiksen 740 St., Carl F. Hansen 521 St., Fr. Mehr 727 St., Jul. Samuelsen 550 St., I Gärtner 370 St., Th. Holst 268 St., Sv. Johansen 413 St., S. V. Rasmussen 567 St., V. Villadsen 238 St. — Afgivet 1228 St., deraf 28 ugyldige.

*Trykkerafdel.:* Lundin 342 Ja, 9 Nej. Axel Jensen 247 St., Karl Schmidt 227 St., Rud. Calberg 102 St., Elith Kaaber 66 St., Aage Zuschlag 94 St. — Afgivet 390 St., deraf 1 ugyldig.

*Kvindeafdel.:* H. Crone 232 Ja, 19 Nej. Alfrida Andersen 88 St., Magda Gede 33 St. Ella Nielsen 122 St. — Afgivet 260 St., deraf 2 ugyldige og 1 blank.

København, d. 20. September 1932.

N. M. Nielsen, Selma Piculell, Carl Jensen, Aage Zuschlag, Emil Frederiksen, Anna Hansen, Georg Brandrup, W. Andersen, N. Wendt.

— — —

Lundin og H. Crone er saaledes genvalgt som Formænd for Trykkernes og Kvindernes Underafdelinger.

Som Forbundsstyrelsesmedlemmer er genvalgt: Emil Frederiksen, Fr. Mehr, Jul Samuelsen, Axel Jensen og Karl Schmidt. Nyvalgt er S. V. Rasmussen og Ella Nielsen.

*Sigv. Hellberg.*

---

## Tak.

Min hjerteligste Tak til alle, som glædede mig paa min Jubilæumsdag.

*Alma Hansen.*

## REGNSKAB FOR APRIL KVARTAL 1932

| Afdeling | Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal | | Ordinært Kontingent | | Ekstra-Kontingent | | Andre Indtægter | | Tilskud fra Hovedkassen | | Ialt | | Udgift: Rejseunderstøttelse | | Understøttelse paa Stedet | | Hjælpekasse-understøttelse | | Reservefonds-understøttelse | | Sygeunderstøttelse | | Begravelseshjælp | | Andre Udgifter | | Indsendt til Hovedkassen | | Ialt | | Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. |
| Aabenraa | 24 | 40 | 1234 | » | » | » | » | » | 1200 | » | 2458 | 40 | 616 | » | 494 | » | 577 | » | » | » | 488 | » | » | » | 44 | » | 220 | » | 2439 | » | 19 | 40 |
| Aalborg | 17 | 99 | 4877 | 10 | » | » | 10 | » | 5125 | » | 10030 | 09 | 739 | 75 | 3390 | 75 | 3143 | 75 | » | » | 1251 | 20 | » | » | 118 | 50 | 1375 | » | 10018 | 95 | 11 | 14 |
| Aarhus | » | » | 12932 | 85 | » | » | » | » | 8927 | 99 | 21860 | 84 | 904 | 50 | 7444 | » | 5385 | » | » | » | 5364 | » | 900 | » | 344 | » | 1519 | 34 | 21860 | 84 | » | » |
| Assens | 21 | 10 | 280 | 80 | » | » | » | » | 750 | » | 1051 | 90 | 143 | 25 | 280 | » | 296 | » | » | » | 184 | » | » | » | 8 | » | 100 | » | 1011 | 25 | 40 | 65 |
| Brønderslev | » | » | 269 | 10 | » | » | » | » | 485 | 05 | 754 | 15 | 79 | 75 | 228 | » | 216 | » | » | » | » | » | » | » | 10 | » | 220 | 40 | 754 | 15 | » | » |
| Esbjerg | » | » | 2528 | 90 | » | » | » | » | 1500 | » | 4028 | 90 | 272 | 25 | 1532 | » | 963 | 50 | » | » | 982 | » | » | » | 61 | 50 | 217 | 65 | 4028 | 90 | » | » |
| Faaborg | 41 | 95 | 378 | 90 | » | » | » | » | 800 | » | 1220 | 85 | 108 | 75 | 213 | » | 351 | » | » | » | 524 | 50 | » | » | 10 | » | » | » | 1207 | 25 | 13 | 60 |
| Fredericia | 50 | 95 | 1058 | » | » | » | » | » | 1550 | » | 2658 | 95 | 205 | 50 | 1067 | » | 813 | 75 | » | » | 478 | » | » | » | 41 | » | » | » | 2605 | 25 | 53 | 70 |
| Frederikshavn | 34 | 71 | 738 | 70 | » | » | » | » | 1150 | » | 1923 | 41 | 682 | » | 108 | » | 318 | » | » | » | 520 | » | » | » | 49 | » | 200 | » | 1877 | » | 46 | 41 |
| Grenaa | 35 | » | 382 | 80 | » | » | » | » | 543 | 05 | 960 | 85 | 46 | 75 | 453 | » | 267 | 50 | » | » | » | » | » | » | 10 | » | 148 | 60 | 925 | 85 | 35 | » |
| Haderslev | 15 | 05 | 1236 | 90 | » | » | » | » | 2450 | » | 3701 | 95 | 170 | 50 | 1572 | » | 923 | 50 | » | » | 696 | » | » | » | 35 | 50 | 300 | » | 3697 | 50 | 4 | 45 |
| Haslev | 43 | 90 | 128 | 70 | » | » | » | » | 550 | » | 722 | 60 | 33 | » | 413 | » | 206 | 50 | » | » | » | » | » | » | » | » | » | » | 652 | 50 | 70 | 10 |
| Helsingør | 24 | 95 | 875 | » | » | » | » | » | 1592 | 50 | 2492 | 45 | 632 | 25 | 428 | 50 | 626 | » | » | » | 444 | » | » | » | 34 | » | 292 | 50 | 2457 | 25 | 35 | 20 |
| Herning | » | » | 962 | » | » | » | » | » | » | » | 962 | » | 167 | 75 | 168 | » | 228 | » | » | » | 54 | » | » | » | 22 | 50 | 321 | 75 | 962 | » | » | » |
| Hillerød | 29 | 80 | 2310 | 90 | » | » | » | » | » | » | 2340 | 70 | 361 | » | 210 | » | 261 | » | » | » | 323 | » | » | » | 50 | » | 1100 | » | 2305 | » | 35 | 70 |
| Hjørring | 27 | 29 | 1283 | 10 | » | » | » | » | 1150 | » | 2460 | 39 | 371 | 25 | 995 | » | 485 | » | » | » | 430 | » | » | » | 31 | 50 | 125 | » | 2437 | 75 | 22 | 64 |
| Hobro | 35 | » | 405 | 90 | » | » | » | » | 745 | 65 | 1186 | 55 | 269 | 50 | 345 | » | 359 | 50 | » | » | » | » | » | » | 16 | 50 | 161 | 05 | 1151 | 55 | 35 | » |
| Holbæk | 35 | » | 1747 | 70 | » | » | » | » | 1551 | 75 | 3334 | 45 | 255 | 75 | 1415 | 25 | 731 | 75 | » | » | 137 | » | 200 | » | 44 | » | 515 | 70 | 3299 | 45 | 35 | » |
| Holstebro | » | » | 1257 | 85 | » | » | » | » | 1324 | 80 | 2582 | 65 | 261 | 25 | 645 | 50 | 321 | 25 | » | » | 854 | » | » | » | 33 | » | 467 | 65 | 2582 | 65 | » | » |
| Horsens | 46 | 37 | 2599 | 60 | » | » | » | » | 1600 | » | 4245 | 97 | 233 | 75 | 1313 | 50 | 1278 | 75 | » | » | 603 | » | 500 | » | 62 | 50 | 254 | 47 | 4245 | 97 | » | » |
| Kalundborg | 35 | 15 | 981 | 80 | » | » | » | » | 200 | » | 1216 | 95 | 349 | 50 | 399 | » | 202 | 50 | » | » | 140 | » | » | » | 43 | » | 47 | 95 | 1181 | 95 | 35 | » |
| Kolding | 35 | » | 4328 | 70 | » | » | 10 | » | 287 | 25 | 4660 | 95 | 399 | 50 | 1548 | 50 | 1498 | » | » | » | 438 | 30 | » | » | 101 | » | 640 | 65 | 4625 | 95 | 35 | » |
| Korsør | 15 | » | 369 | 20 | » | » | » | » | 945 | 10 | 1329 | 30 | 333 | 75 | 474 | » | 434 | 50 | » | » | » | » | » | » | 9 | 50 | 62 | 55 | 1314 | 30 | 15 | » |
| Køge | 37 | 17 | 916 | » | » | » | 665 | » | 600 | » | 2218 | 17 | 340 | » | 598 | » | 422 | » | » | » | 444 | » | » | » | 20 | » | 350 | » | 2174 | » | 44 | 17 |
| Lyngby | 28 | 63 | 448 | 50 | » | » | » | » | 975 | » | 1452 | 13 | 511 | 50 | 342 | » | 312 | 50 | » | » | » | » | » | » | 11 | » | 250 | » | 1427 | » | 25 | 13 |
| Løgstør | 35 | » | 445 | 20 | » | » | » | » | 41 | 55 | 521 | 75 | 122 | 75 | 24 | » | 50 | » | » | » | » | » | » | » | 8 | » | 282 | » | 486 | 75 | 35 | » |
| Maribo | 32 | 80 | 611 | » | » | » | » | » | 400 | » | 1043 | 80 | 63 | 25 | 402 | » | 397 | » | » | » | » | » | » | » | 16 | 50 | 130 | 05 | 1008 | 80 | 35 | » |
| Marstal | 2 | 60 | 207 | » | » | » | » | » | 50 | » | 259 | 60 | 14 | » | 126 | » | 96 | » | » | » | » | » | » | » | 3 | » | » | » | 239 | » | 20 | 60 |
| Middelfart | 34 | 37 | 643 | 30 | » | » | » | » | 505 | » | 1182 | 67 | 268 | 25 | 165 | » | 249 | 50 | » | » | » | » | » | » | 30 | 50 | 435 | » | 1148 | 25 | 34 | 42 |
| Nakskov | 33 | 60 | 1706 | 30 | » | » | » | » | 300 | » | 2039 | 90 | 187 | 50 | 462 | 50 | 502 | 50 | » | » | 309 | » | » | » | 37 | » | 500 | » | 1998 | 50 | 41 | 40 |
| Nyborg | 44 | 06 | 690 | 70 | » | » | 10 | » | 2500 | » | 3244 | 76 | 473 | 75 | 1078 | » | 758 | 25 | » | » | 146 | » | 300 | » | 30 | » | 425 | » | 3211 | » | 33 | 76 |
| Nykøbing F. | 35 | » | 2385 | 80 | » | » | » | » | 1500 | » | 3920 | 80 | 258 | 85 | 1043 | 50 | 554 | 50 | » | » | 1605 | » | » | » | 57 | » | 366 | 95 | 3885 | 80 | 35 | » |
| Nykøbing M. | 50 | » | 613 | 40 | » | » | » | » | 200 | » | 863 | 40 | 106 | 75 | 215 | » | 244 | 50 | » | » | » | » | » | » | 14 | » | 233 | 15 | 813 | 40 | 50 | » |
| Næstved | 35 | » | 2811 | 70 | » | » | » | » | 1253 | 15 | 4099 | 85 | 358 | 05 | 1382 | 75 | 801 | 05 | » | » | 931 | » | 450 | » | 65 | 50 | 76 | 50 | 4064 | 85 | 35 | » |
| Odder | 36 | 65 | 365 | 10 | » | » | » | » | 1575 | » | 1976 | 75 | 60 | 50 | 882 | » | 591 | 50 | » | » | 366 | » | » | » | 13 | 50 | 30 | » | 1943 | 50 | 33 | 25 |
| Odense | » | » | 9263 | 10 | » | » | 22 | 18 | 4747 | 26 | 14032 | 54 | 445 | 50 | 5314 | 25 | 3720 | 75 | » | » | 2536 | » | 500 | » | 212 | » | 1304 | 04 | 14032 | 54 | » | » |
| Randers | 46 | 11 | 3554 | 55 | » | » | » | » | 2300 | » | 5900 | 66 | 533 | 50 | 1790 | » | 1689 | » | » | » | 1084 | » | » | » | 89 | 50 | 700 | » | 5886 | » | 14 | 66 |
| Ribe | 38 | 15 | 493 | 20 | » | » | » | » | 100 | » | 631 | 35 | 115 | 50 | » | » | 126 | » | » | » | 214 | » | » | » | 12 | » | 130 | » | 597 | 50 | 33 | 85 |
| Ringkøbing | 35 | » | 848 | 90 | » | » | » | » | 350 | » | 1233 | 90 | 187 | » | 66 | » | 34 | 50 | » | » | 194 | » | » | » | 19 | 50 | 697 | 90 | 1198 | 90 | 35 | » |
| Ringsted | 22 | 85 | 1257 | 40 | » | » | » | » | 1250 | » | 2530 | 25 | 308 | » | 771 | » | 645 | 50 | » | » | 766 | » | » | » | 30 | » | » | » | 2520 | 50 | 9 | 75 |
| Roskilde | » | » | 2026 | » | » | » | » | » | 768 | 75 | 2794 | 75 | 341 | 50 | 1004 | » | 592 | » | » | » | » | » | » | » | 198 | » | 659 | 25 | 2794 | 75 | » | » |
| Rudkøbing | 22 | 90 | 747 | 50 | » | » | » | » | 1000 | » | 1770 | 40 | 240 | 50 | 343 | » | 337 | » | » | » | 684 | » | » | » | 24 | » | 100 | » | 1728 | 50 | 41 | 90 |
| Rønne | 24 | 36 | 1788 | 80 | » | » | » | » | 920 | » | 2733 | 16 | » | » | 1009 | » | 900 | 25 | » | » | 345 | » | » | » | 48 | » | 400 | » | 2702 | 25 | 30 | 91 |
| Silkeborg | 37 | 45 | 1977 | 30 | » | » | » | » | 750 | » | 2764 | 75 | 327 | 25 | 932 | » | 501 | » | » | » | 570 | » | » | » | 45 | » | 350 | » | 2725 | 25 | 39 | 50 |
| Skanderborg | 54 | » | 400 | 40 | » | » | » | » | 700 | » | 1154 | 40 | 214 | 50 | 580 | » | 334 | 50 | » | » | » | » | » | » | 13 | » | » | » | 1142 | » | 12 | 40 |
| Skive | 35 | » | 1749 | 80 | » | » | » | » | 75 | 45 | 1860 | 25 | 222 | 75 | 712 | » | 365 | » | » | » | 180 | » | » | » | 37 | » | 308 | 50 | 1825 | 25 | 35 | » |
| Skjern | 39 | 20 | 335 | 40 | » | » | » | » | » | » | 374 | 60 | 33 | » | » | » | 20 | » | » | » | 28 | » | » | » | 7 | » | 251 | 60 | 339 | 60 | 35 | » |
| Slagelse | » | » | 2871 | 80 | » | » | » | » | 400 | » | 3271 | 80 | 209 | » | 1171 | 75 | 502 | » | » | » | 969 | » | » | » | 66 | 50 | 350 | » | 3268 | 25 | 3 | 55 |
| Stege | 11 | 22 | 311 | » | » | » | » | » | » | » | 322 | 22 | » | » | 60 | » | 154 | » | » | » | » | » | » | » | » | » | 75 | » | 289 | » | 33 | 22 |
| Struer | 12 | 76 | 58 | 50 | » | » | » | » | 600 | » | 671 | 26 | 75 | » | 138 | » | 297 | » | » | » | 28 | » | » | » | 8 | » | 100 | » | 646 | » | 25 | 26 |
| Stubbekøbing | 27 | 17 | 171 | 60 | » | » | » | » | 500 | » | 698 | 77 | 143 | 50 | 123 | » | 259 | » | » | » | 48 | » | » | » | 5 | » | 100 | » | 678 | 50 | 20 | 27 |
| Svendborg | 13 | 36 | 1799 | 20 | » | » | » | » | 450 | » | 2262 | 56 | 335 | 50 | 670 | 50 | 662 | » | » | » | 28 | » | » | » | 45 | 50 | 500 | » | 2241 | 50 | 21 | 06 |
| Sønderborg | 21 | 75 | 856 | 70 | » | » | » | » | 1275 | » | 2153 | 45 | 270 | 50 | 556 | 50 | 734 | 50 | » | » | 140 | » | » | » | 23 | » | 400 | » | 2124 | 50 | 28 | 95 |
| Thisted | 94 | 47 | 1097 | 60 | » | » | » | » | » | » | 1192 | 07 | 147 | 75 | 182 | » | 105 | » | » | » | 13 | » | » | » | 22 | 50 | 700 | » | 1170 | 25 | 21 | 82 |
| Tønder | 34 | 30 | 183 | 30 | » | » | » | » | 11 | 40 | 229 | » | 5 | 50 | 87 | » | 43 | 50 | » | » | 88 | » | » | » | 5 | » | » | » | 229 | » | » | » |
| Varde | 12 | 23 | 536 | 30 | » | » | » | » | 800 | » | 1348 | 53 | 85 | 25 | 643 | 50 | 271 | » | » | » | 264 | » | » | » | 12 | » | 60 | » | 1335 | 75 | 12 | 78 |
| Vejle | 5 | 62 | 3061 | 70 | » | » | » | » | 2000 | » | 5067 | 32 | 231 | » | 2040 | 50 | 1690 | 50 | » | » | 654 | » | » | » | 75 | » | 350 | » | 5041 | » | 26 | 32 |
| Viborg | 41 | 05 | 1537 | 70 | » | » | » | » | 2100 | » | 3678 | 75 | 379 | 50 | 1171 | » | 1082 | 50 | » | » | 514 | » | » | » | 42 | » | 450 | » | 3639 | » | 39 | 75 |
| | 1602 | 44 | 91940 | 25 | » | » | 717 | 18 | 65425 | 70 | 159685 | 57 | 15253 | 90 | 51222 | 75 | 39933 | 55 | » | » | 27059 | » | 2850 | » | 2524 | 50 | 19355 | 20 | 158198 | 90 | 1486 | 67 |
| København | » | » | 133865 | 40 | » | » | 482 | » | 56281 | 09 | 190628 | 49 | 2100 | » | 85822 | » | 42870 | 70 | 234 | » | 51083 | 80 | 1393 | 99 | 7124 | » | » | » | 190628 | 49 | » | » |
| | 1602 | 44 | 225805 | 65 | » | » | 1190 | 18 | 121706 | 79 | 350314 | 06 | 17353 | 90 | 137044 | 75 | 82804 | 25 | 234 | » | 78142 | 80 | 4243 | 99 | 9648 | 50 | 19355 | 20 | 348827 | 39 | 1486 | 67 |

## ET SMUKT LILLE VÆRK

Til trods for, at L. Chr. Nielsen i »Typ.-Tid.« Nr. 36 har brugt 90 Linier til at bringe mig ud af min »Uvidenhed« angaaende »bibliofile Tryk«, maa jeg desværre bedrøve ham med, at jeg ikke er blevet stort klogere. Det skal siges til L. Chr. Nielsens Ros, at han kommer let om ved at imødegaa min Kritik. Han nævner blot, at ialt 4 Bogtrykkere i Løbet af 33 Aar har lavet noget lignende, og saa *skal* det være smukt. Jeg bedømmer ikke et Arbejde ud fra, hvem der har lavet det; men om det er smukt eller ej. L. Chr. Nielsen gør derimod det modsatte. Blot det er en anset Fagmand, der har lavet Arbejdet, skal det være udmærket, mener L. Chr. Nielsen, bortset fra om det er Tilfældet eller ej. —

»Men de væsentligste af de Bagatel-Fejl, som min for de unge fra 1932 saa varmt interesserede Kollega paapeger, findes enten slet ikke eller kun paa en Maade, saa man *ikke absolut* har Ret til at sige, at det er Fejl«.

Saaledes skriver L. Chr. Nielsen i sit Svar og indrømmer altsaa dermed, at min Kritik er berettiget. Andet kan jeg i hvert Fald ikke faa ud af det. Havde der staaet *absolut ikke*, ja, saa var der altsaa ingen Fejl. At L. Chr. Nielsen og jeg ikke er enige, kan ikke falde nogen vanskeligt at forstaa. L. Chr. Nielsen fortæller mig jo nemlig, at han kun fremhæver det gode ved et Stykke Arbejde; det, han ikke synes om, tier han med. Jeg svæver nu — og mange sikkert med mig — i den »Vildfarelse«, at skal man kritisere et Arbejde, er det Kritikerens Pligt at fremhæve saavel det gode som det daarlige deri. Gør man ikke det, er Kritiken jo ganske værdiløs. Ved nemlig at pege paa eventuelle Fejl ved et Stykke Arbejde, aabner man de unges Øjne derfor og hindrer, at de selv laver Gentagelse.

Jeg tillader mig at tvivle om, at ret mange Fagfolk holder paa, at naar en Versalie-Linje skal spatieres, da at der slaas lige meget ned hvert Sted. Bogstaver som f. Eks. A og V afgiver nemlig saa meget Kød, at det som Regel er unødvendigt at sætte en Spatie ned dér, medens der mellem flere af de andre Bogstaver skal spærres meget. At regulere en Linie rigtigt kræver stor Skarpsynethed og Indsigt og kan derfor ikke uden videre ignoreres med en Bemærkning om, at der skal lige saa meget ned mellem hvert Bogstav. L. Chr. Nielsen har ikke paa et eneste Punkt kunnet tilbagevise min Kritik. Man *kan* med Rimelighed forlange, at »et bibliofilt Værk« er fri for de Fejl, som jeg i mit Indlæg af 15. Juli paapegede. Til L. Chr. Nielsens Slutbemærkning om at »En Sten er intet Bevis«, kan jeg passende sige: »Hvad Fatter gør, er *ikke* altid det rigtige«.

Aarhus, 6. September 1932.

*Svend Aage Sørensen.*
Medl.-Nr. 6743.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt ekstra Generalforsamling den 10. September, hvor *Poul Hansen* dirigerede. Formanden og Kassereren aflagde Beretning fra Delegeretmødet, som toges til Efterretning.

Den stærkt besøgte Generalforsamling tog derefter Stilling til det forestaaende Hovedbestyrelsesvalg, og det vedtoges enstemmigt at genopstille *H. A. Hansen*, der takkede for Tilliden.

Under Eventuelt førtes en længere Diskussion om et lokalt Spørgsmaal. —*n.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Tegneundervisningen.*

Nu da Fagskolen igen er begyndt, kan vi vende tilbage til det gamle Spørgsmaal om Tegneundervisningen. Hvorfor skal vi spilde en Aften ved at sidde og tegne Byggeklodser, Gibsfigurer

og Tapetmønstre, som intet som helst har med Typografi at gøre? Hvorfor ikke bruge denne Aften til at udvikle vore teoretiske Kundskaber i, som Svendeprøven jo lægger stor Vægt paa. Vi kunde lære Farveteori, Tilretningsteori, Kolumneudskydning og andet, som vedrører Faget, i Stedet for at sidde og sove over en ligegyldig Tegning. Har Tegneundervisningen nogen Betydning for os, som nogle jo paastaar, har Teorien i hvert Tilfælde langt større Betydning og megen større Interesse for os Typografiærlinge. Fagskolen skulde jo i første Række være en Forberedelse til Svendeprøven. Derfor, lad os tage Spørgsmaalet op nu, og fremsætte det for rette Vedkommende.

Ovenstaaende gælder i Særdeleshed Undervisningen af Trykkerlærlinge.

*Karl Joh. Lassen.*

## NÆR OG FJERN

*KLUBBEN »POLITIKEN«s* Jubilæumsfest i Søndags blev en baade smuk og morsom Fest. Ved Spisningen holdtes en Række Taler af Repræsentanter for Bladet, Personalet og Organisationerne, flere glimrende Sange blev sunget, og som Festavis forelaa en Miniature-Udgave af »Politiken«. En Del af Deltagerne maatte desværre bryde op allerede ved 10-Tiden, de skulde paa Arbejde, men iøvrigt vedvarede Festen under den ypperligste kollegiale Stemning til ud paa Natten.

*EN TAK. Olav Hindahl* slutter sin Omtale i »Typografiske Meddelelser« af vort Delegeretmøde med følgende:

»De danske Typografer kæmper mod de samme Vanskeligheder som her i Landet, men Danskerne har som bekendt et glimrende Humør, og det fornægter sig aldrig, om det kan se nok saa mørkt ud. Det har selvfølgelig sin store Betydning at faa Kendskab til vore nærmeste Granders Organisationsarbejde, og vi sender vor hjerteligste Tak for den gode Modtagelse og det hyggelige Samvær med vore danske Kolleger.«

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

### FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. September: Ringsted 450,00. 15. September: Lyngby 200,00; Nakskov 500,00; Odder 150,00; Skanderborg 100,00; Skjern 100,00. 16. September: Korsør 200,00; Sønderborg 200,00; Tønder 200,00. 19. September: Frederikshavn 300,00; Vejle 500,00. 20. September: Randers 500,00; Varde 200,00.

København, den 20. September 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Poul Børge Petersen, udl. 1. 9. 32 i Specialbogtrykkeriet (arb s. St.). Sætter Axel Skjoldborg Jensen, udl. 27. 8. 32 hos R. Bøhm (arb. s. St.).

Hjørring: Sætter Harry Larsen, udl. 15. 9. 32 hos Bogtr. Mortensen. Struer: Sætter Ejnar Willumsen, udl. 1. 11. 25 hos M. Christensen (tidl. Medlem). Sønderborg: Sætter Anders Niels Møller Jensen, udl. 1. 9. 32 i Jørgen Olsens Bogtrykkeri.

TILTRAADTE

København: 7259 Poul Jensen Dahl fra Rejse (arbl.). 1799 Romeo Slemin fra Rejse (arbl.). 1688 Godtfred Frederiksen fra Rejse (arbl.). 3799 Alfred Schou fra Rejse (arbl.). 7941 Ernst Thostrup fra Rejse (arbl.). 926 Knud Jensen fra Rejse (arbl.). 179 Arthur Cederholm fra Rejse (arbl.). 770 Hans M. Sørensen fra Rejse (arbl.). 6602 Max Jensen fra Vejle (Hertz). 3480 Svend Rasmussen fra Roskilde (Bernh. Hansen). 824 Frantz Thomsen fra Rejse (S. L. Møller). 6949 Nyeland Nielsen fra Rønne (arbl.).

Aabenraa: 6115 Reinhold Kühler (arbl.). Aarhus: 6710 J. P. Faaborg (arbl.). Frederikshavn: 3425 Sofus Mørck (arbl.). Næstved: 3223 Knud W. Jensen (arbl.). Ringkøbing: 7972 Victor Damgaard (arbl.), 6844 I. Tang Nielsen (arbl.). Struer: 7511 Ejner Willumsen (Ølgod Bogtrykkeri). Thisted: 6721 O. Abildgaard Jacobsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1702 Egon Løwgreen til Rudkøbing (arbl.). 598 Kaj Freilev til Dansk Funktionærforb.).

Aalborg: 5083 Eva Nielsen, overfl. til Tobaksarbejderforb. Randers: 6710 J. P. Faaborg til Aarhus (arbl.). Slagelse: 7393 Jens Drachmann Kragh til Kbhvn. (arbl.). Vejle: 6602 Max Jensen til Kbhvn. i Pl.

UDMELDT

København: 1499 Poul Henriksen (Bogtrykker). 987 Aage Wantzin (Faktor).

Aarhus: 4957 Edith Hansen (Fratraadt Faget). Slagelse: 4934 Ingeborg Christiansen (Forsvunden).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Ringsted: 6576 Axel Poulsen. Viborg: 7345 Knud Larsen. (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

## Typografernes Cykle-Club.

Søndag den 25. September:
**TUR TIL FISKEBÆK**
Mødested: Sankt Hans Torv *Kl. 10 præcis.*
Hermed slutter Sæsonen. (3 r)

## Typografernes Sangforening.

Halvaarlig Generalforsamling Lørdag d. 1. Oktober Kl. 8 i Sanglokalet, Nørresøgade 27 A.

Dagsorden: 1) Beretning. 2) Valg af Formand, 2 Styrere og 2 Revisorer. 3) Indkomne Forslag. 4) Eventuelt.

(1 l) *Styrelsen.*

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler
(20 c)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Satsprøver (Musterblätter).**
Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc. Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Trykkerforbundter,**
staaet 3 Aar i Lære, søger Pladsforandring til København eller større Provinsby, er i uopsagt Plads. Billet mrkt. »134« modtager Ekspeditionskontoret.

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kollegier 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
Værktøjskasser - Moderne Skrifter
Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.
(29)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 30. SEPTEMBER 1932 59. AARGANG

## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Fra og med 1. Oktober vil der blive udbetalt 70 Dages forlænget vedtægtsmæssig Hjælp til alle arbejdsløse, med Undtagelse af de arbejdsløse Medlemmer, som endnu ikke har erhvervet sig Ret.

København, den 27. September 1932.

*Hovedbestyrelsen.*

## VI EJER MIDLET —?

En Kollega skriver andet Steds i Bladet, at vi ejer Midlet til at skaffe de arbejdsløse i Arbejde — blot vi »vælger Folk ind i Ledelsen, der ikke sælger vor Selvbestemmelsesret«.

Jeg erindrer, at en anden Kollega for et Aars Tid siden her i vort Fagblad hævdede, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet ikke var saa vanskeligt at løse. Man skulde bare fremskaffe en Opgørelse over, hvor mange arbejdsløse, der fandtes, og saa kræve Arbejdstiden nedsat med saa mange Timer, som det var nødvendigt for at vi alle kunde faa Arbejde.

Med en saadan Vurdering af Forholdene kan jeg saa godt forstaa, at man vender sig mod Ledelsen med haarde Ord. Thi *hvis* det var rigtigt, at Arbejdsløshedens Afskaffelse kun hindres ved manglende Vilje hos Arbejdernes Førere — ja, saa var ingen Straf for haard for disse formastelige!

Men desværre er Arbejdsløshedsspørgsmaalets Løsning ikke *saa* enkel og lige til. Der er stærkere Magter at overvinde end manglende Vilje hos Arbejdernes Ledere. Den grimme Insinuation, der ligger i denne Paastand, skal jeg dog ikke opholde mig yderligere ved. Derimod kan der nok være Anledning til at se lidt paa den Betydning, vi tør lægge i en forkortet Arbejdstid med Henblik paa en Formindskelse af Arbejdsløsheden.

Her synes det at være nødvendigt at advare mod en for stærk Tro paa, at *det* er Midlet til at skaffe *alle* Beskæftigelse. Thi hvis vi ikke samtidig med en Forkortelse af Arbejdstiden faar Indflydelse paa Udnyttelsen af de tekniske Hjælpemidler, vil det kun vare en stakket Stund før den forkortede Arbejdstids Betydning i Retning af Merbeskæftigelse er forsvundet — hvis der overhovedet skaffes flere Folk i Arbejde under de herskende Forhold.

Arbejdsløshedsspørgsmaalet lader sig ikke løse ved Hjælp af den lille Tabel — — saa mange arbejdsløse har vi, og saa mange Timer skal Arbejdstiden indskrænkes for at skaffe dem i Arbejde.

Naar jeg peger paa dette, maa det naturligvis ikke opfattes saaledes, at vi ikke skal gøre alt, hvad der staar i vor Magt for at hidføre en Arbejdstidsforkortelse. Kravet om en kortere Arbejdstid er tilstrækkeligt underbygget alene ved en Henvisning til de tekniske Opfindelser, som selvfølgelig ogsaa burde være til Lettelse for Arbejderne og ikke alene til Fordel for dem, der paa en eller anden — ærlig eller uærlig — Maade er kommet i Besiddelse af Kapital.

Men det er Synd mod de arbejdsløse at bibringe dem den Opfattelse, at en kortere Arbejdstid med ét Slag vilde kunne skaffe dem Beskæftigelse.

Arbejdsgiverne raader nemlig over adskillige Midler, hvorved de er i Stand til at slippe uden om Antagelse af ny Arbejdskraft.

Og dette har vi ikke Lov til at overse.

*Fr. N.*

## TYPOGRAFERNES FAGTEKNISKE SAMVIRKE I KØBENHAVN

Efter at Københavns Afdeling paa sin sidste Generalforsamling har bevilget de Midler, som var nødvendige for Arbejdet, begynder »Samvirket« atter sin Virksomhed, og med den Forhøjelse af Bevillingen fra 1000 til 1500 Kr., som har fundet Sted, er det blevet muligt at udvide Virksomheden og tage nye Opgaver op. I det følgende skal der nærmere redegøres for den Del af Arbejdet, som allerede er planlagt:

Mandag den 3. Oktober aabnes Sæsonen med en Læse- eller Biblioteksaften; disse Afteners Antal forøges i Aar til det dobbelte, saaledes at der fremtidig bliver *Læseaften 1. og 3. Mandag i hver Maaned.* Paa Grund af talrige Anmodninger fra Kollegernes Side er det desuden blevet bestemt, at der skal gives Adgang til *Hjemlaan* af de Fag-Haandbøger og andre Værker (men *ikke* Tidsskrifter), som Biblioteket raader over.

Bogbestanden er i den forløbne Tid væsentlig forøget, og der foretages nu ved Sæsonens Begyndelse yderligere Indkøb af Haandbøger og Literatur for de forskellige Brancher, saaledes at der gennem dette Bogudlaan bydes Kollegerne den bedste Lejlighed til gennem Selvstudium at supplere deres Viden. — »Samvirket« har desuden fra herværende Bogtrykkerier og Kolleger modtaget flere værdifulde Boggaver, for hvilke vi herved bringer Giverne vor Tak, idet vi samtidig udtaler Haabet om, at Biblioteket i den kommende Tid maa blive en god Støtte for de interesserede og blive benyttet saa stærkt som muligt.

Der vil i Vinterens Løb blive afholdt *Foredrag* med Emner af fagteknisk og almindelig Art. For Tiden indtil Aarsskiftet er der planlagt følgende tre Foredrag: Mandag d. 17. Oktober taler Forstanderen for Psykoteknisk Institut, Magister *Poul Bahnsen*, over Emnet: »Hvordan man undgaar uegnede Lærlinge« — (om psykotekniske Undersøgelser med særligt Henblik paa Typograflærlinge). Efter dette Foredrag, der ledsages af Lysbilleder, er der Spørgetime. — I November Maaned taler Ingeniør *O. Schou* om »Moderne Bladteknik«, og Mandag den 5. December holder Rektor *Einer Andersen* et Foredrag om »Retskrivning«.

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig, vil der blive oprettet et *Kursus i Skitsering og Skrifttegning;* af Hensyn til Tilrettelæggelsen af dette Kursus anmodes de Kolleger, der ønsker at deltage, om at møde til den første Læseaften (Mandag d. 3. Oktober), og tegne sig paa Listen.

Der vil som sædvanlig blive arrangeret *Udstillinger* af inden- og udenlandske Tryksager, og desuden har »Samvirket« erhvervet Oversættelses- og Udgivelsesretten til et Skrift om Spieser, som vil blive bearbejdet og udgivet i Løbet af Vinteren.

— — —

Dette er i korte Træk det vigtigste af det foreløbige Program. Midlerne til dets Gennemførelse er nu sikrede, og vi henstiller derfor til Kollegerne, unge saavel som ældre, at benytte sig af den Lejlighed, der her bydes til fortsat Studium og faglig Dygtiggørelse.

»Samvirket« har igen lejet Lokalerne Nørrevold 90 (Foreningen af 1860), hvor Biblioteket er installeret, og hvor ogsaa Foredragene vil blive afholdt.

Vel mødt Mandag den 3. Oktober!

*Styrelsen for »Typogr. fagtekn. Samvirke«.*

## TYPOGRAFERNES INTERNATIONALE

Efter Svensk Typograf-Tidning.

Den udvidede Sekretariatskommission, der bestaar af *J. Schlumpf, Otto Galli, Hans Huber, Frantz Kilchenmann* og *Adolf Schäfer*, Bern, *Claude Liochon*, Paris, *Otto Krautz*, Berlin, *Wenzel Nemecek*, Prag, *F. van der Wal*, Amsterdam, *Nils Wessel*, Stockholm, samt den internationale Sekretær *Hans Grundbacher*, holdt Møde i Luzern i Dagene 26.—28. August.

*Schlumpf*, der ledede Mødet, mindedes i varme Ord den afdøde Direktør for det internationale Arbejdsbureau, Albert Thomas, og udtalte, at alt tydede paa, at der ogsaa vilde komme et godt Samarbejde i Stand med Thomas' Efterfølger, Beresford Butler.

*Sekretæren* gav en kortfattet Oversigt over Forholdene indenfor de Forbund, der er tilsluttet Typograf-Internationalen, og hvoraf det fremgik, at det var lykkedes Forbundene trods de af Krisen opstaaede Vanskeligheder at forsvare sine Positioner. Særlig dvælede Taleren ved de Tarifbevægelser, i hvilke man kunde spore et internationalt Samarbejde fra Principalernes Side.

Den paafølgende Diskussion viste fuldkommen Enighed med Bernkommissionen i dens Synspunkter og Tilslutning til de Forholdsregler, den havde truffet.

I Forbindelse hermed drøftedes ogsaa en Del andre Spørgsmaal, saasom Korttidsarbejdet, de politiske Forhold, særlig i Tyskland, Nødforordninger, Indekset, Taktiken ved Tarifbevægelserne og naturligvis først og fremmest den i alle Lande herskende store Arbejdsløshed.

*Det spanske Forbund* havde paa Grund af de svære finansielle Vanskeligheder, det var kommet i ved Strejken i Madrid i Fjor, meddelt, at det i hvert Fald for en Tid maatte trække sig tilbage fra Internationalen, da Forbundet ikke kunde opfylde sine økonomiske Forpligtelser. Sekretariatskommissionen vedtog at fritage det spanske Forbund for at betale Kontingent til Internationalen i indtil to Aar, i hvilken Tid Forbundets Rettigheder naturligvis hvilede.

Spørgsmaalet om *Vatikum og Afspæringen af Forbundsomraaderne* indledes af *Schäfer*, Bern, der hældede til den Anskuelse, at man burde gaa til en Ophævelse af Rejsehjælpen eller indføre et Slags Refunderingssystem.

En stor Del af Kommissionens Medlemmer udtalte den Mening, at Rejsehjælpen ikke mere havde den Værdi som tidligere og at »Vandringen« ofte førte til det modsatte af, hvad man oprindelig havde tænkt med den. Endvidere havde Forpligtelsen til at udbetale Rejsehjælp lagt saa store økonomiske Byrder paa visse Lande, at de havde svært ved at bære dem under den tiltagende Arbejdsløshed. Diskussionen sluttede med, at hele Spørgsmaalet om Rejseunderstøttelsen henvistes til næste internationale Kongres. Som Retningslinje indtil denne Kongres træder sammen vedtog Kommissionen følgende Udtalelse:

»Hvis et Forbund afspærrer sine Grænser, er de andre Forbund ikke længere forpligtede til at udbetale Rejsehjælp til dette Forbunds Medlemmer. Denne Bestemmelse træder for Medlemmer af det spærrede Forbund i Kraft to Maaneder efter Tilkendegivelsen af Afspærringen. For øvrigt henstilles til de respektive Forbund at overveje Spørgsmaalet og fremkomme med Forslag til næste Kongres.«

Med Hensyn til *Arbejdstidsforkortelsen* besluttede Kommissionen at afvente, om der skulde komme positive Beslutninger fra den Konference, som træder sammen i Genève den 21. September. Bliver dette ikke Tilfældet, skal de grafiske Organisationer foretage yderligere Forholdsregler for Opnaaelsen af 40-Timers Ugen.

Kommissionen vedtog, at *12. internationale Typograf-Kongres* skal afholdes i 1933. Meddelelse om de Spørgsmaal, som skal behandles paa denne Kongres, vil i god Tid blive tilstillet de respektive Forbundsstyrelser, saa disse kan tage Stilling dertil.

Med stor Tilfredshed modtog Kommissionen Meddelelsen om, at to engelske Typograf-Forbund — i London og Glasgow — havde meldt sig til Optagelse i Internationalen, og man udtalte Haabet om, at de to Forbund snart maatte faa flere Efterfølgere indenfor det engelske Sprogomraade.

---

## VALGET TIL FORBUNDSSTYRELSEN

Randers Afdeling har vedtaget at genopstille sin Formand,

*Alfred Andersen, Randers,*

til Valg til Forbundsstyrelsen. Efter de anerkendende Ord paa Generalforsamlingen om Alfr. Andersens hidtidige Arbejde, hans Virke i Forbundsstyrelsen, i Tarifkommissionen, som Formand for Fællesorganisationen, det store Arbejde i hans Kollegers Interesse opfordres Forbundets Medlemmer herved til at stemme paa ham. Ved Alfr. Andersens Valg vil Forbundsstyrelsen være sikret en Mand med den fornødne Indsigt og Interesse. *Randers Afdeling.*

*

Fredericia Afdeling har paa en ekstraordinær Generalforsamling den 23. September vedtaget at genopstille

*Johs. Honoré*

til det forestaaende Forbundsstyrelsesvalg.

*

Paa Aarhus Lokalafdelings Generalforsamling den 26. September vedtoges det at opstille til Hovedbestyrelsen Afdelingens Formand

*Ernst Pedersen.*

I Tilslutning til Afdelingens Vedtagelse anbefaler undertegnede Medlemmer af Styrelsen varmt at stemme paa Ernst Pedersen, der sikkert vil være Kollegerne velkendt bl. a. fra Delegeretmøderne og Tarifkommissionerne. Ernst Pedersen har i mange Aar interesseret taget Del i Organisationsarbejdet.

E. Stecher Christensen, Chr. Rostgaard, Aage Andersen, Peter Nielsen, Chr. Christensen.

*

Paa en ekstraordinær Generalforsamling i Esbjerg den 10. September vedtog Afdelingen enstemmigt at opstille

*Edv. Munch,*

Esbjerg, som Kandidat til det forestaaende Forbundsstyrelsesvalg.

*

*Stem paa H. Kürstein.*

Paa en ekstraordinær Generalforsamling den 17. September vedtog Rønne Lokalafdeling *enstemmigt* at genopstille *H. Kürstein* som Kandidat til Hovedbestyrelsen.

Kürstein har nu i en Aarrække været Medlem af Hovedbestyrelsen, og paa Grund af hans store Indsigt og Interesse for Arbejderbevægelsen (Kürstein er bl. a. Medlem af Byraadet og Formand for Arbejdernes Bageri paa Bornholm) opfordrer vi Kollegerne Landet over til at stemme paa ham. *Rønne Lokalafdeling.*

## DIKTATUR ELLER —

Jeg vil gerne opfordre Kollegerne til nu ved det kommende Forbundsstyrelsesvalg at se Kandidaterne lidt an, før man stemmer; thi sidste Gang ved Tarifforhandlingerne blev vi solgt, og det skulde jo nødigt gentage sig.

Kort sagt: Forlang, at Kandidaterne toner rent Flag, vælg dem under den bestemte Forudsætning, at de ikke denne Gang bliver Brikker, der lader sig dirigere fra højere Steder, men Kolleger, der vil gøre et virkeligt effektivt Arbejde for en ny og bedre Tarif.

Nu er vi to Gange i Rækkefølge blevet slaaet i vort Krav om en kortere Arbejdstid, to Gange har vi forraadt vore arbejdsløse Kolleger og bidt paa Krogen, som Ledelsen har kastet ud.

De arbejdsløses Hær vokser Dag for Dag, og vi ejer Midlet til at dæmme op, naar blot vi vil vælge Folk ind i Ledelsen, der ikke sælger vor Selvbestemmelsesret og lister os ind under Diktatur.

Forlang at se Kandidaterne i Rampelyset — Frem med dem!

Vi maa have initiativrige Folk frem — Kammerater, der vil arbejde og foretage sig noget — og ikke som ved Delegeretmødet i Aar i Odense — denne store »Sommerfest«, der kun gav ét ordentligt Resultat; nemlig en ny »Typograf-Tidende«.

Ja, vi er glade for at faa en ny »Typ.-Tid.«; men at den er det eneste Resultat af et Delegeretmøde til ca. 45,000 Kr. — er vel nok et tomt Resultat!

Vær med til at forhindre, at vort Forbund bliver ved at arbejde paa denne Maade, og stem denne Gang for Bevarelsen af Selvbestemmelsesretten.

*Svend Friis.*

---

## BEDRE LOKALER

At være arbejdsløs er sandelig ikke morsomt. Nogen som helst Sandsynlighed for at faa Arbejde, selv for kortere Tid, er saa godt som udelukket. Man skulde næsten ikke tro, at der i vort Fag var obligatorisk Sommerferie; det kunde i Sandhed være interessant at faa oplyst, hvor mange af vore Trykkerier der antager nye Folk, medens deres faste Personale holder Ferie. En Statistik derom vilde interessere de arbejdsløse særdeles, thi der er dog ingen Mening i, at Ferien skulde foranledige mere Overarbejde eller at Principalerne skulde spænde Lærlingene ekstra haardt for i Sommertiden i Stedet for at give de arbejdsløse denne lille Tjans.

D'Hrr. kan da ikke klage over, at der ikke er nok at tage af. Hvis de i saa Fald skulde tvivle, vilde jeg gerne bede dem ulejlige sig hen i Vestergade 5 en Kontroldag mellem 1—3. Her staar de arbejdsløse i Kø langt ned ad Trappen, stuvet sammen som Sild i en Tønde. Alt er nemlig her indrettet saa upraktisk som vel muligt. Alle skal ind og ud af samme Dør, og Køen bliver stadig brudt af dem, der *har* været til Kontrol og nu skal ud. Hvor nemt kunde det hele dog ordnes ved at lukke de arbejdsløse ind ad den ene af de to Døre ud til Hovedtrappen, som Forbundet raader over, og ud ad den anden, saa var al Trængsel undgaaet, og der var rigelig Plads til alle. Der vilde i de 2 Kontroltimer ganske vist saa blive lagt Beslag paa samtlige Forbundets Lokaler og det er muligt, at Lokalerne ikke kan undværes i dette Tidsrum, men saa er der en ganske udmærket Udvej: lad os møde til Kontrol i Tiden Kl. 9—11. Det er en Reform, som er indført i adskillige andre Fag, bl. a. det store Smede- og Maskinarbejderfag, der vist endda begynder Kl. 8½ med Kontrollen.

Saa er der endelig en Ting til, det er naar vi igen er kommet ned i Porten, hvor der saa

smukt staar, at alt Ophold er forbudt, og det er jo dog næsten det eneste Sted, hvor alle vi, der gerne vil slaa en lille Sludder af med en Lidelsesfælle, kan opholde os.

Altsaa kære Styrelse! Skaf os et Lokale, hvor vi arbejdsløse, naar vi møder op derinde, for en lille Stund kan slaa os til Ro, og drøfte, hvad der ligger os paa Sinde. Og hvis de nuværende Lokaler ikke kan forslaa dertil, saa skaf os nogle andre, der er sandelig for Tiden ingen Mangel paa Lokaler af passende Størrelse, thi som Forholdene er i Øjeblikket er Tilstanden ganske uholdbar.

*H.—h.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 22. September Kl. 8 i Rømersgade 22 med følgende Dagsorden: Ændring af Kontingent og Dagpenge fra 1. Oktober 1932. Dirigent: *H. Eriksen*, Sekretær: *Rud. Jensen.*

Styrelsens Forslag:

Fra 1. Oktober 1932 forhøjes Kontingentet til 35 Øre pr. Uge og Sygeunderstøttelsen nedsættes til 1 Kr. 50 Øre daglig.

*Formanden* motiverede Forslaget og udtalte, at da vi havde Generalforsamling i Marts, stillede Styrelsen et Forslag om Nedsættelse af Dagpengene, det blev desværre forkastet, men nu var Tiden inde til, at man var tvunget til at foretage noget effektivt for at konsolidere Kassen, da Underskudet i de sidste 3 Kvartaler var ca. 8000 Kr. I de sidste fire Aar var Kassens Beholdning gaaet ned fra Kr. 35,968,24 til Kr. 13,591,11. Anbefalede derfor paa Styrelsens Vegne at vedtage Forslaget. *Chr. Petersen* forespurgte, hvorledes det vilde stille sig, hvis Kontingentet blev forhøjet til 40 Øre. *Formanden* oplyste, at skulde man nøjes med Kontingentforhøjelse maatte det være 45 Øre pr. Uge. *Kassereren* mente, man skulde være varsom med at faa for højt et Kontingent, oplyste at der for Tiden var 51 syge og at Kassen med det nuværende Kontingent kun kunde bære 22 syge. Anbefalede Styrelsens Forslag. *Stahl* vilde hellere betale 15 Øre mere om Ugen og bibeholde 2 Kr. i Sygeunderstøttelse pr. Dag. Stillede følgende Forslag: Kontingentet forhøjes med 15 Øre pr. Uge, medens Understøttelsen bibeholdes med de nuværende 2 Kr. pr. Dag. *Sømberg* vilde fraraade at forhøje Kontingentet med 15 Øre. *Eriksen* fraraadede Kontingentforhøjelsen, mente man burde nøjes med at Dagpengene nedsattes. *Sørensen* udtalte, at det var et kedeligt Spørgsmaal, men vilde anbefale Styrelsens Forslag. Efter at flere Talere havde haft Ordet, skred man til Afstemning. *Stahls* Forslag forkastedes, derefter vedtoges Styrelsens Forslag, samt at det traadte i Kraft fra 1. Oktober. Formanden henstillede til Generalforsamlingen, at man for Tiden standsede med Udbetalingen af fortsat Hjælp fra 1. Oktober, dette godkendtes.

Dirigenten sluttede Generalforsamlingen og takkede for den saglige Drøftelse.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*
*Efteraarsfesten.*

Traditionen tro holder Afdelingen sin Efteraarsfest. Datoen for Festens Afholdelse er Lørdag den 29. Oktober. Ved denne Lejlighed opfører Kammerater fra Afdelingen »*Falske Nøgler*«, et Lystspil af Carl Gandrup. Efter Underholdningen bliver der Lejlighed til at danse. Meddelelse om hvor Billetter kan købes vil fremkomme i et senere Nr. af »Typ.-Tid.« *Billetprisen bliver 75 Øre.*

*Studiekredse.*

Vi henviser til de i »*Faglig Ungdom*« fremkomne Meddelelser herom.

*Den halvaarlige Generalforsamling*

holdes Lørdag den 15. Oktober. Forslag som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen maa være Styrelsen i Hænde senest Mandag den 10. Oktober.

*Oprøret i Nykøbing F.*

Det er ikke altid lige oplivende at læse de Generalforsamlingsreferater, som fremkommer i »Lærlinge-Spalten«. Referatet i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« fra Nykøbing F. Lærlingeafdeling dannede en Undtagelse.

Af Referatet fremgaar det, at Sindene har været i Oprør angaaende det i Juli afholdte Lærlinge-Stævne paa Roskilde Arbejderhøjskole, og af Referatet faar man den Opfattelse, at samtlige Medlemmer i Nykøbing F. Lærlingeafdeling anser Stævnet for at have været formaalsløst.

Der er gaaet to Maaneder siden Stævnets Afholdelse; men først nu fremkommer Kritiken.

Man er utilfreds med Dagens Program, der betegnes som politisk agiterende, og i Stedet forlanger man Udstilling af Tryksager, Besøg paa Trykkerier m. m., i det hele taget Helligelse af fagtekniske Opgaver.

Det er meget paaskønnelsesværdigt, at Nykøbing F.-Lærlingene er interesseret i deres Fag, hvilket vel ogsaa er Tilfældet med Lærlingene, der samles i de øvrige 36 bestaaende Lærlingeafdelinger i Danmark; men hvad der ikke tjener til Paaskønnelse, er den fagtekniske Fanatisme, som de ensidig kræver skulde have været til Stede ved Lærlingestævnet.

Denne Indstilling, som de bekender sig til, er en komplet Misforstaaelse af Lærlingeafdelingernes Opgaver, en Indstilling, som fremkommer grundet paa Ledelsens manglende Forstaaelse af Lærlingeafdelingernes Arbejdsgrundlag; thi med hvilke Opgaver for Øje er de typografiske Lærlingeafdelinger startet?

Dette Spørgsmaal har Typograf-Forbundets øverste Tillidsmænd ved gentagne Lejligheder udtrykt. Lærlingeafdelingernes største Opgaver er i Lærlingetiden at interessere Lærlingene for Organisationen som Helhed, at give Lærlingene Forstaaelse af Organisationens Struktur og Arbejdsgrundlag, samt at varetage Lærlingenes Interesser hvad angaar Lærlingelov, Værkstedsforhold o. l.

Og var det andet jeg beskæftigede mig med i min Indledning paa Arbejderhøjskolen? Mit Svar er et afgjort *Nej!*

Det er naturligt, at Lærlingeafdelingerne i deres Arbejdsprogram ogsaa tager fagtekniske Spørgsmaal med. Nykøbing F.-Lærlingene kan ved at læse Københavns Lærlingeafdelings Meddelelser se, at vi beskæftiger os med Konkurrencer og Foredrag m. m.; men vor Formening er, at Faget i første Instans tilkommer Værkstedet og Fagskolen.

Tilbage af Nykøbing F.-Lærlingenes Anke bliver kun »to store ildrøde Stormfaner« — som slet ikke var Stormfaner, men derimod Roskilde Lokalafdelings Fane, samt en Fane som bar Inskriptionen »Aldrig mere Krig« — Stormfanerne havde Tyskerne laant til deres Arrangement med det »socialistiske« Talekor.

— — —

Referatet, som fremkom i »Lærlinge-Spalten«, har ændret en Del ved den Opfattelse, som har eksisteret om Nykøbing F. Lærlingeafdeling — en af Landets ældste og største — det viser en Ensidighed, som Afdelingen den kommende Vinter bør raade Bod paa, saa den kan komme til at indtage en arbejdsmæssig lige saa fremtrædende Stilling, som den medlemsmæssigt gør det.

Lærlingestævnet paa Roskilde Arbejderhøjskole staar vedblivende som en Begivenhed i Lærlingeafdelingernes Arbejde — en Dag, som var præget af *Ungdom, Natur og Livsglæde* — en Dag, hvor man udmærket godt kunde undvære Trykkeribesøg og Konkurrencearbejder — hvis man da ikke er Fanatiker.

*Paul P. Petersen.*

Flytninger maa meldes omgaaende til Inkassatoren eller paa Kontoret.

## NÆR OG FJERN

*25 AARS JUBILÆUM.* Maskinsætter *Niels Daniel Ryvang* fejrer den 1. Oktober 25 Aars Jubilæum for sin Ansættelse i »Politiken«. Han lærte hos Redaktør Sofus Sørensen, »Silkeborg Avis«, og efter sin Læretid, som spændte over baade Bogtrykfaget og Landbruget — Redaktøren drev tillige et ret stort Landbrug — arbejdede Ryvang forskellige Steder i Provinsen, indtil han i 1901 kom til København, hvor han lærte Maskinsætning hos Aage Jørgensen. I 1907 kom han til »Politiken«, hvor han altsaa nu har arbejdet i 25 Aar.

Mange Kolleger vil sikkert i Dagens Anledning sende vor afholdte Kollega en Lykønskning. — *n.*

*TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE.* I Henhold til den ekstraordinære Generalforsamlings Beslutning er Kontingentet forhøjet til 35 Øre ugentlig og Dagpengene nedsat til Kr. 1,50 pr. Dag fra og med 1. Oktober (41. Uge).

Inkassatorerne bedes afslutte September-Listen med 40. Uge.

*TYPOGRAFERNES STIFTELSER.* Kontingentrestancer maa, for at undgaa Udslettelse, indbetales snarest. Der skal betales Kontingent under Sygdom, Arbejdsløshed og Militærtjeneste.

*SOM SUPPLEANT* for Trykkerskuemestrene i Svendeprøvekommissionen i København har Afdelingsstyrelsen udpeget Trykker *B. Carlsen* hos Bianco Luno.

*NORSK CENTRALFORENING FOR BOKTRYKKERE* — vort norske Broderforbund — har den 1. Oktober bestaaet i 50 Aar. Dagen fejres ved en Fest i Frimurerlogen i Oslo paa Lørdag. Vi ønsker til Lykke!

I et følgende Numer skal vi bringe en nærmere Omtale af Jubilaren.

*SIGVARD CRUSE*, Formanden for det svenske Typograf-Forbund, blev ved Valget forleden valgt ind i den svenske Rigsdag som ottende Repræsentant for Arbejderpartiet i Stockholm.

*BRAVO, PER ALBIN!* Den nydannede socialdemokratiske Regering har sat Frihandelen som et af de vigtigste Punkter paa sit Program. Det er noget af det rigtige. Ned med Toldskrankerne!

*ARBEJDSLØSHEDEN I ENGLAND.* Ved Udgangen af Juli Maaned var Antallet af arbejdsløse 1,976,782, hvilket er det højeste Tal der i lang Tid har været noteret i England og 263,422 flere end paa samme Tid i 1931, da Arbejder-Regeringen endnu var ved Magten.

Dette er — siger den af Arbejderpartiet og Fagforeningerne udgivne »Notes for speakers« — den økonomiske Situation efter 10 Maaneders national Regering og Indførelse af den konservative Regerings Toldpolitik, som skulde give de arbejdsløse Beskæftigelse og oprette det britiske Riges Økonomi.

Atter et Bevis for, at Toldbeskyttelse bringer forøget Arbejdsløshed.

## KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren Hr. *Peter Jensen* forefandtes:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer | Kr. | 96.200,00 |
| I Banken | - | 16.959,50 |
| Kontant | - | 196,28 |
| Ialt | Kr. | 113.355,78 |

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 24. September 1932.

*Carl J. Christoffersen.* *Niels Nielsen.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

21. September: Aabenraa 300,00; Esbjerg 500,00; Horsens 400,00; Nykøbing F. 300,00. 22. September: Aarhus 2000,00. 23. September: Køge 300,00. 26. September: Kalundborg 200,00; Nykøbing M. 100,00. 27. September: Løgstør 150,00.

København, den 27. September 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Anders Wagner Jensen, udl. 10. 9. 32 i Berl. Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Helge Friis, udl. 15. 9. 32 i Frb. Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Carla Antonsen, tidl. Medl. (Schou & Co.). Paal. Vita Holmstrøm, tidl. Medl. (Politiken).

Aabenraa: Hj.-arb. Bernhard Matzen. Aarhus: Paal. Edith Anethe Løvendahl Petersen. Ribe: Trykker Jens Peder Olesen, udl. 22. 9. 32 i Ribe Stifts-Tidende.

TILTRAADTE

København: 7393 Drachmann Kragh fra Rejse (arbl.). 3471 Gunnar Knudsen fra Rejse (arbl.). 237 Poul Henmar fra Rejse (arbl.). 7640 Carl Andersen fra Aalborg (arbl.). 1353 Otto Hein fra Rejse (arbl.). 993 Børge Lestrup fra Rejse (Mohr & Co.). 4264 Børge Petersen, fra Silkeborg (arbl.). 703 Eigil Kjølholm fra Odense (arbl.). 2773 Willy Schmidt fra Rejse (arbl.). 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.). 7738 Børge Jensen fra Rejse (arbl.). 1953 Erik Krogh fra Rejse (arbl.). 3223 Knud Jensen fra Næstved (Hovedstadens Bogtr.). Hj.-arb. Børge Andersen fra Budenes Fagf. (Egm. H. Petersen).

Aarhus: 7625 Alfred Sørensen (arbl.), 3246 Viggo Clausen (arbl.). Nyborg: 6532 Eivind H. Hansen (C.Schønemann), 7840 Reno M. Jørgensen (C. Schønemann). Nykøbing M.: 7578 Johs. Christensen (arbl.). Vejle:.3873 E. Jørgensen (arbl.), 3067 Knud Møller (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1910 Holger Nielsen til Slagelse i Plads. 3480 Rasmussen til Roskilde (arbl.). 7259 Poul Jensen Dahl til Nykb. M. (arbl.). 4517 Gerda Knudsen til (Kv.-Arb.-Forb.) 7080 Peter Andersen paa Rejse.

Aalborg: 3845 Nic. Jensen paa Rejse. Aarhus: 7385 Holger Laursen til Skjern i Plads. Nykøbing F.: 7738 Børge Jensen paa Rejse. Odense: 6933 Hans Lorenzen til Kbhvn. (arbl.), 6532 Eivind Hartvig Hansen til Nyborg i Plads og 703 Eigil Kjølholm paa Rejse. Ribe: 7284 Peter Bentzon Petersen til Esbjerg (arbl.). Ringkøbing: 1535 E. Wich. Nielsen til Haderslev i Plads. Vejle: 3246 Viggo Clausen til Aarhus (arbl.).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1824 Trykker Charles Andersen (Anton M. Jensen).

## Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. Oktober af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48 [2]. Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage.

(21 f) *Bestyrelsen.*

## Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag den 3. Oktober Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

E. L. SATSSKIBE er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
ERIK LEVISONS
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar
(20 d)

## Typografernes fagtekniske Samvirke i København.

Læseaften *Mandag den 3. Oktober Kl. 8* og fremtidig 1. og 3. Mandag i hver Maaned. Adgang til Hjemlaan af Bibliotekets Bøger.

Mødelokalet er *Nørrevold 90* (Foreningen af 1860), i Stueetagen i Festsalsbygningen.

I Anledning af et paatænkt Kursus i *Skitsering og Skriftlegning* anmodes de Kolleger, som har Lyst til at deltage, om at komme tilstede ved Mødet og tegne sig paa Listen.

## BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN

afholder ordinær Generalforsamling *Fredag den 14. Oktober Kl. 8* i Rømersgade 22 (Pio-Salen).

*Foreløbig Dagsorden:*

1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg: a) Formand, b) 2 Styrelsesmedlemmer, c) 1 Suppleant, d) 1 Revisorsuppleant.

Forslag, som ønskes behandlede, maa indsendes motiverede til Styrelsen senest 4 Dage før Generalforsamlingen.

Efter Generalforsamlingen Drøftelse af *Tarifen.* *Styrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Satsprøver (Musterblätter).**
Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc. Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling. **FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Yngre Bogtrykker,**
som i 3 Aar har drevet eget Bogtrykkeri, søger Plads straks eller lidt senere som *Sætter* eller *Sætter-Trykker.* Kan evt. paatage sig Ledelsen af mindre Bogtrykkeri. Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »135 »modtager Ekspeditionskontoret.

**Billige Støbeforme etc.**
1 Stk. Intertype, Didot.
3 Stk. tyske Linotype, fast Kegel, Didot.
1 Stk. tysk Linotype, Universal, Didot.
1 Stk. engelsk Linotype, tysk Højde, til eng. Matricer.
35 Stk. Formatstykker, Didot, til tysk Universalform.
70 Stk. Udstøderplader, tysk Linotype.
Alt brugt, men i god Stand.
Kan faas til Afprøvning.
Nye Støbeforme paa Lager, alle gængse Reservedele billigst.
**C. A. E. KJELLBERG**
Amagerbrogade 196
Telefon Amager 8037 (133)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner · Skrifter · Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 · Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539 (6)

A/S **F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.
(29)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
**Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat**
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 7. OKTOBER 1932 59. AARGANG


## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling.

### Udvidet Tillidsmandsmøde

med Adgang for samtlige valgte

**Tillidsmænd og Inkassatorer**

afholdes

**Mandag d. 17. Oktbr. Kl. 20 pr.**

i Folkets Hus, Enghavevej.

*Adgangskort* kan afhentes hos Formanden eller af vedkommende bestilles telefonisk (13,331) indtil Lørdag den 15. inkl. Kun de med Adgangskort forsynede kan erholde Adgang, og Kort kan kun benyttes af Tillidsmænd eller Inkassatorer *personlig*.

I Forbindelse med Mødet afholdes den aarlige

### Velkomstfest for unge Svende.

Alle, mandlige som kvindelige, der har udlært og er tiltraadt Organisationen i Tiden 21. Oktbr. 1931 til og med 17. Oktbr. d. A., er velkomne.

*Adgangskort* skal rekvireres gennem Personalets Tillidsmand eller Inkassator, for eventuelt ledige hos Formanden, senest Lørdag den 15. Oktbr. Kun de med Adgangskort forsynede kan erholde Adgang.

*Afdelings-Styrelsen.*

## VALGET TIL FORBUNDSSTYRELSEN

Nakskov Lokalafdeling har paa en ekstraordinær Generalforsamling d. 10. September med Akklamation vedtaget at genopstille

*Magnus Nielsen*

til det forestaaende Valg til Hovedbestyrelsen. Opstillingen er tiltraadt af Maribo Lokalafdeling, og Afdelingerne kan paa det bedste anbefale Kollegerne Landet over at stemme paa Magnus Nielsen som Forbundsstyrelsesmedlem for Lolland-Falster.

*

Holstebro Lokalafdeling vedtog paa en ekstraordinær Generalforsamling den 10. September at genopstille

*Rudolf Jensen, Silkeborg,*

som Kandidat til det forestaaende Forbundsstyrelsesvalg.

I den forløbne Periode har Rudolf Jensen udført et stort Arbejde indenfor Hovedledelsen, hvor han altid har staaet paa Vagt for det menige Medlems Ret under givne Situationer, og han vil derfor med sin praktiske Sans og Evne til at se paa hele Forbundets saavel som Medlemmernes Interesser være en udmærket Mand at have i Hovedledelsen under de tilstundende Drøftelser angaaende de fremtidige Forhandlingsformer om vor Løn- og Arbejdsvilkaar.

Vi er derfor i det lykkelige Tilfælde at kunne give Rudolf Jensen vor bedste Anbefaling og beder Kollegerne Landet over om at støtte hans Kandidatur ved i stort Tal at give ham deres Stemme.

Stem paa Rudolf Jensen!

*Holstebro Lokalafdeling.*

*

Undertegnede Kolleger i Silkeborg anbefaler Kollegerne Landet over at stemme paa

*Rudolf Jensen*

ved det forestaaende Valg af Forbundsstyrelse.

A. Michaelsen, Johs. M. Collatz, B. Lohse, P. Pedersen, Aa. Randløv, E. Stabehl, B. Bjørnbro, I. Chr. Agerskov, P. Westergaard, H. Jørgensen, O. Jørgensen, J. Ernstsen, A. Henriksen, E. Bruno Jensen, N. Pedersen, P. Gaardsted, E. Thomsen, H. Christensen, Chr. Ørvad, H. Pedersen.

*

Da vi i »Typ.-Tid.« af 30. September ser, at Typograf Johs. Honoré Fredericia, er opstillet til Forbundsstyrelsen af Fredericia Lokalafdeling, eklærer vi undertegnede Medlemmer *ikke* at kunne anbefale Honorés Valg.

Straks efter den sidste Generalforsamlings Afholdelse nedlagde vi overfor Forretningsudvalget en skarp Protest mod denne Generalforsamlings Gyldighed og dermed Godkendelse af Honorés Kandidatur. (Paa denne Protest har vi D. D. endnu ikke modtaget noget Svar.)

Fredericia, 30. September 1932.

Erik Andersen, Gunnar Christensen, S. L. Davidsen, Stanly Gravesen, Richard Hermann, P. Høj, Gustav Jensen, Chr. Lorentzen, Alfred Nielsen, Hans Petersen, Axel Sørensen.

— — —

Til Forstaaelse af ovenstaaende skal vi meddele, at Fredericia Afdeling paa en den 17. September afholdt Generalforsamling vedtog *ikke* at genopstille Honoré. Da denne derefter stillede sit Mandat som Formand til Raadighed, blev der indvarslet til en ny Generalforsamling, som imidlertid forkastede den første Generalforsamlings Beslutning og vedtog at genopstille Honoré til Forbundsstyrelsesvalget.

Forretningsudvalget har vedtaget at lade den *sidst* afholdte Generalforsamlings-Afgørelse staa ved Magt. *Red.*

*

Undertegnede Afdelinger anbefaler Opstillingen og Valget af

*Johs. Honoré, Fredericia,* og
*Edv. Munch, Esbjerg.*

Begge har allerede mange Aars Organisationsarbejde bag sig, dels som Formænd og dels som Kasserere, og ikke mindst i Egenskab af deres daglige Ledelse af de lokale Afdelinger. I en Tid, hvor Faget er saa haardt trængt af manglende Beskæftigelse for vore Medlemmer, er det værdifuldt og vigtigt at have forstaaende Folk i vor Ledelse. Gennem deres stadige Genvalg i Lokalafdelingerne har de faaet yderligere Beviser for Kollegernes Tillid, og vi ser heri den bedste Anbefaling for deres Kvalifikationer.

Naar du derfor skriver disse to Navne paa din Stemmeseddel, er du helt sikker paa at tilføre Hovedbestyrelsen udmærket Arbejdskraft, da de begge netop er kendte for deres solide Arbejde indenfor vort Forbund.

Horsens Lokalafdl., Haderslev Lokalafdl., Varde Lokalafdl., Sønderborg Lokalafdl., Ribe Lokalafdl., Lorenz Dall, Formand for Aabenraa Afdl., Carl Lund, Formand for Vejle Afdl., Fredericia Lokalafdl. Esbjerg Lokalafdl.

*

Odense Lokalafdeling har paa en ekstraordinær Generalforsamling Søndag d. 2. Oktober enstemmigt vedtaget at genopstille Formanden,

*C. O. Madsen*

som Kandidat til Forbundsstyrelsesvalget. C. O. Madsen nyder i fuldt Maal Odense-Kollegernes Tillid, — en Tillid, han har erhvervet sig ved det store og gode Arbejde, han som mangeaarig Formand har udført for Afdelingen, og ved den aldrig svigtende Interesse, hvormed han tager sig af alle Anliggender, store som smaa, der angaar vort Forbund og dets Opgaver.

Ud fra disse Kendsgerninger vil vi herved paa det bedste anbefale enhver Kollega at give C. O. Madsen sin Stemme, saaledes at han ogsaa i den kommende Forbundsstyrelse kan være med til at træffe Afgørelse i de Spørgsmaal, der angaar os alle.

*Odense Lokalafdeling.*

*

Nykøbing F. Lokalafdeling vedtog paa en ekstraordinær Generalforsamling d. 3. Oktober enstemmigt at opstille vor Kollega

*Holger Brodthagen*

som Kandidat til det forestaaende Hovedbestyrelsesvalg.

Vi opfordrer Kollegerne Landet over til at give Brodthagen deres Stemme, idet vi er overbevist om, at De ved at sikre hans Valg tilfører Hovedbestyrelsen en dygtig Arbejdskraft.

*Nykøbing Falster Afdeling.*

## NORSK CENTRALFORENING FOR BOKTRYKKERE

Som kort meddelt i sidste Numer af »Typ.-Tid.« kunde vore norske Kollegers Landsforbund den 1. Oktober fejre sit 50-Aars Jubilæum.

Efter to Aars Anstrengelser lykkedes det i 1882 de to eksisterende Foreninger i Oslo og Bergen gennem et Opraab til Landets øvrige Typografer at faa dannet en Centralrejsekasse. Selve Ideen om at danne Forbundet blev rejst af *F. P. Schulze*, og ved Siden af ham var det den daværende Formand for Oslo-Afdelingen, *Chr. Holterman-Knudsen*, der særlig lagde sig i Selen for at samle Typograferne i et landsomfattende Forbund.

Ved sin Stiftelse talte Forbundet 10 Afdelinger med ialt 250 Medlemmer, og den første Formand var *F. P. Schulze*.

I 1889 — efter en langvarig Strejke i Oslo — blev Foreningens Arbejde udvidet til at understøtte Medlemmerne under Konflikter, og der oprettedes en Reservefondskasse, som begyndte sin Virksomhed i 1892. Forinden var Sygekassen bleven stiftet og senere Begravelseskassen. I 1894 oprettedes endelig en Arbejdsløshedskasse, der til at begynde med ydede 1 Kr. pr. Dag i 70 Dage.

Af kendte Mænd, som i Tidens Løb har staaet i Spidsen for Foreningen, kan tillige nævnes *Ole L. Lian, Oscar Ruud* og *Rungstad*. Dens nuværende Styrelse bestaar af følgende: *Olav Hindahl* (Formand), *Oscar L. Ottersen* (Næstformand), *Emil Torkildsen* (Sekretær), *Severin Arnesen, Aagoth Bakkerud, Gustav Skjebstad* og *Oscar Syvertsen*.

## BIBLIOTEKET

*under Typografernes fagtekniske Samvirke i København*

har ladet udarbejde en trykt Bogfortegnelse, der omfatter Bibliotekets Bognumre den 1. Oktober. Denne Fortegnelse samt Reglement for Udlaan faas hos Bibliotekaren eller hos *Lundin* paa Forbundskontoret. Læsesalen er aaben den 1. og 3. Mandag i hver Maaned; følgende Tidsskrifter — foruden en stor Samling forskelligartede Fagbøger — er disse Aftener tilgængelige for Kollegerne:

De grafiske Fag,
Dekorationskunst og Reklame,
E. L.-Tidsskriftet,
Grafisk Revy,
System,
Norsk Trykk,
Nordisk Bogtryckarekonst,
The Inland Printer,
The British Printer,
Arts et Metiers Graphiques,
Buch- und Werbekunst,
Die Buchdrucker-Woche,
Die Linotype-Post,
Der graphische Betrieb,
Typographische Mitteilungen
Klimsch Druckerei-Anzeiger.

*Chs. M.*

## BOGTRYKUDSTILLINGEN I ODENSE

var alle tre Dage Genstand for den største Interesse, idet langt over 2000 Mennesker besøgte den. Ikke alene fra de fynske Byer, men ogsaa fra Aarhus, Horsens, Vejle, Kolding, fra Aalborg og Nykøbing M. var der kommen interesserede for at se de gamle, sjældne Tryk.

Ligesom Søndag blev der ogsaa de følgende Aftener holdt Foredrag, passende til Lejligheden. Mandag Aften holdt vor Kollega, *L. Chr. Nielsen*, et paa en grundig Viden og interessant udarbejdet Foredrag om Odense-Bogtrykkerne fra Johan Schnell til den nyere Tid. Han sluttede med at udtale Ønsket om, at Kunstens Fane altid maa holdes højt indenfor Faget, og at Odense Bys Boghaandværk, som det hidtil har gjort, maa gaa fremad og opad. Da Bibliotekar *Hvenegaard-Lassen* takkede L. Chr. Nielsen for det udmærkede Foredrag, benyttede han samtidig Lejligheden til at takke Nielsen, fordi det var ham, der havde taget Initiativet til Udstillingen og med ungdommelig Iver havde gennemført den.

Tirsdag Aften var det Centralbibliotekets Bibliotekar *Hvenegaard-Lassens* Tur at tale — ligesom de andre Foredragsholdere til en stor Forsamling. Bibliotekarens Foredrag: »Bøgers Brug i Fortid og Nutid«, livligt klart og fængslendende, blev paahørt med stor Opmærksomhed, og Landsarkivar *Hans Knudsen* takkede for Foredraget under stor Tilslutning fra Tilhørerne.

L. Chr. Nielsen sluttede Udstillingen med en Tak til Publikum for den store Interesse; den vidnede om, at der ude i Befolkningen var en virkelig Trang til at komme Bøgerne og Bøgernes Mænd paa nærmere Hold.

— — Fra Glasmontren og Bordene i Klostersalen i Odense er de gamle Bogskatte af varsomme Hænder igen anbragt paa sikre Pladser i Bibliotekerne. I stille, andagtsfuld Beundring har vi staaet foran disse Minder fra gamle Fagfællers Hænder, der, som Thøger Larsen skrev, forlængst blev Støv i Graven. Maatte det bedste af dansk Bogtrykkerkunst af i Dag blive til saaledes, at ogsaa det, naar hundrede af Aar er henrundne, vil være værdige Vidnesbyrd om *vor* Gerning. *P.*

## NYE LÆRLINGE

Ved Antagelse af nye Lærlinge i København maa det paases, at Lærlingeskalaen (Tarifens Par. 115) sker Fyldest. Antallet af Lærlinge maa højst være det i nævnte Paragraf fastsatte i Forhold til Svendeantallet. Ved »Svendeantallet« forstaas det Antal Svende (resp. Sættere og Trykkere), som i de sidste 12 Maaneder forud for Lærlingens Antagelse *gennemsnitligt* har været beskæftiget i paag. Forretning.

*Maskinsættere medregnes ikke.*

Vedr. *Paalæggerskeelever* gælder samme Skala som for Trykkerlærlinge, men med den Tilføjelse, at der i de sidste 12 Maaneder skal have været beskæftiget et Antal Paalæggersker, svarende til et Gennemsnit paa *mindst halvanden* (een er ikke nok).

## TRYKKERE

i København erindres om, at der ved Begrebet »Minimalløn« (som bl. a. kommer i Betragtning ved Beregning af Forlægningstillæg og Tillæg for medhjælpsvis Arbejde) forstaas: 63 Kr. *plus* eventuelle Tillæg for Apparat eller for flere Maskiner.

Eksempel: En Trykker, der passer 2 Hurtigpresser (den ene med Apparat), har en *Minimalløn* paa *Kr. 76,75* (63 plus 10 plus 3,75), og af dette Beløb skal de ovennævnte Tillæg beregnes, uanset vedkommendes *personlige* Tillæg.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### RANDERS LOKALAFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 10. September. *Formanden* aabnede og ledede Forhandlingerne.

*1. Beretning fra Delegeretmødet. Formanden* skildrede udførligt Delegeretmødets Forløb, omtalte de enkelte Forslag, der var sluppet gennem Delegeretmødets Naaleøje, og den lange Række af »Stjerner«, der forsvandt i Taagen, og nu fortoner sig som den faglige Himmels Mælkevej. *S. J. Kisum* gav en fyldig Beretning fra Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde og understregede særlig Oprettelsen af Fortsættelseskassen og de Ændringer, der knyttede sig hertil. Efter Udtalelser af *Otto Birch, Ed. Larsen, Formanden, Kisum* o. fl. toges Beretningen til Efterretning.

*2. Forbundsstyrelsesvalget.* Efter Udtalelser af *S. J. Kisum, Formanden* og *Ed. Larsen* vedtog Generalforsamlingen med Akklamation at genopstille *Alfr. Andersen* til Valg.

*3. Eventuelt.* Herunder drøftedes bl. a. Fagklassen paa Teknisk Skole, og et Udvalg bestaaende af Bendix Merkel og S. J. Kisum blev nedsat til Forhandling med Bogtrykkerne om Klassens videre Udvikling og fremtidige Basis.

Efter at endnu nogle Smaasager var behandlet sluttede Formanden den velbesøgte Generalforsamling. *X.*

### RØNNE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 17. September ekstraordinær Generalforsamling. Formanden, *H. Kürstein*, aflagde en udførlig Beretning fra Delegeretmødet, og *Wilsky* supplerede denne.

Det vedtoges enstemmigt at genopstille *Kürstein* til Hovedbestyrelsen. Kürstein takkede for Tilliden og lovede at gøre sit bedste til Gavn for Standen.

Under »Eventuelt« vedtoges at købe for 20 Kr. Valgfondsmærker og at yde 10 Kr. til Oplysningsforbundet samt at yde en syg Kollega den sædvanlige Støtte. *A. J.*

### ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 2. Oktober ekstraordinær Generalforsamling paa Den nye Forsamlingsbygning.

Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og *Jul. Nielsen* valgtes til Dirigent.

*Formanden* omtalte de vigtigste Beslutninger, der var taget paa Delegeretmødet. — Beretningen toges til Efterretning.

Et Forslag fra Bestyrelsen om at nedsætte Lokalkasse-Kontingentet med henholdsvis 10 og 5 Øre for hel- og halvbetalende — Penge vi havde festet for — blev efter Udtalelser af *Anton Nielsen, Lauritz Larsen, Formanden* og paa Forslag af *Rønnov-Rasmussen* ændret til, at man ventede med Kontingentnedsættelsen til Medlemmerne selv stillede Forslag herom.

Til Forslaget om Opstilling af Kandidat til Forbundsstyrelsen foreslog *Løfqvist* paa Bestyrelsens Vegne at genopstille *C. O. Madsen*. Efter at *Adolf Tiedje* i varme og anerkendende Ord havde sluttet sig hertil, vedtoges Genopstillingen enstemmigt.

*Formanden* takkede for den Tillid, Kollegerne viste ham.

Under Eventuelt opfordrede *Formanden* Medlemmerne til at søge Arbejderhøjskolens Undervisning i den kommende Vinter. For arbejdsløse Kolleger betalte Lokalkassen Kontingentet. Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt hævede Dirigenten Mødet. *P.*

## KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. *O. A. Lundin*, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Karl Sørensen*. — Hr. *O. A. Lundins* Beholdning var Kr. 197.091,72, som fordeler sig saaledes:

| | | |
|---|---|---|
| Obligationer og Aktier ..... | Kr. | 108.258,50 |
| Sparekassen ..... | - | 86.858,22 |
| Kassebilag ..... | - | 919,50 |
| Kontant Beholdning ..... | - | 1,055,50 |
| Ialt | Kr. | 197.091,72 |

og hos Hr. *Karl Sørensen* var Beholdningen Kr. 2.589,617,34 som fordeler sig paa følgende Maade:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Arbejdsløshedskassen: | | | |
| Statsgældsbeviser . | 100.000,00 | | |
| I Sparekassen .... | 552.193,96 | Kr. | 652.193,96 |
| De øvrige Kasser: | | | |
| Obligationer..... | 230.432,00 | | |
| Prioriteter ..... | 228.335,94 | | |
| Aktier..... | 60.500,00 | | |
| Depositum (D.F.D.S) | 500,00 | | |
| Sparekassen..... | 1.414.615,28 | | |
| Kassebilag ..... | 2.931,30 | | |
| Kont. Beholdning. | 108,86 | - | 1.937.423,38 |
| | | Ialt Kr. | 2.589.617,34 |

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 27. September 1932.

*Carl J. Christoffersen. N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen. Carl Schnoor.*

## FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

11. August 1932.

1. Forskellige Spørgsmaal vedrørende Delegeretmødet drøftedes.

2. Fra »Arbejderbladet« forelaa Anmodning om Støtte. — Henlagdes.

3. Medlem Nr. 3487 Lauritz Nielsen, København, idømtes et halvt Aars Karantæne med Tab af Understøttelsesret, fordi han havde taget Plads paa utarifmæssige Lønvilkaar.

17. September 1932.

1. Afstemningsresultatet angaaende Valg af Formand, Redaktør samt Forretningsfører for Provinsen forelaa. — Til Efterretning.

29. September 1932.

1. Fra den københavnske Afdeling forelaa Meddelelse angaaende Valg af Formand for Sætterafdelingen, Formand for Trykkerafdelingen og Formand for Kvindeafdelingen. — Til Efterretning.

2. Forretningsføreren refererede en Mæglingssag fra Aarhus og en Forhandling fra Odense. — Til Efterretning.

3. Norsk Centralforening for Bogtrykkere havde fremsendt Indbydelse til dens 50-Aars Jubilæumsfest. — Jul. Schrøder delegeredes.

4. Fra det internationale Sekretariat forelaa Referat fra den udvidede Kommissions Møde. — Til Efterretning.

5. To Medlemmer af Fredericia Lokalafdelingsstyrelse havde fremsendt en Protestskrivelse imod Fremgangsmaaden ved Opstillingen af Johs. Honoré til Forbundsstyrelsesvalget. — Forretningsudvalget havde intet at bemærke til den fulgte Fremgangsmaade.

6. Typografernes Stiftelse fremsendte en Tak for Opmærksomheden, som var udvist ved dens Jubilæum. — Til Efterretning.

7. Et Medlem i Svendborg ansøgte om Kontingentfrihed til Syge- og Begravelseskassen. — Tilstodes.

8. En Sætter, der var udlært i Aarhus 1/5 1924 og ikke aflagt Svendeprøve eller søgt Optagelse i Forbundet, fordi han skulde studere, anmoder om Optagelse i Forbundet. — Optages mod at betale 75 Kr. i Indskud.

9. Et tidligere Medlem i København anmoder om Genoptagelse i Forbundet. — Undersøges nærmere.

10. »De unges Idræt« anmoder om økonomisk Hjælp. — Henlagdes.

11. Et Medlem i Svendborg anmoder om Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen. — Tilstodes.

12. Fire Medlemmer, henholdsvis i Aarhus, Assens, Kolding og Roskilde fik tilstaaet hvilende Medlemsret for et Aar.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*
*Efteraarsfesten.*

Billetter à 75 Øre vil fra Mandag den 10. ds. kunne købes paa Forbundskontoret samt hos Styrelsens Medlemmer. Festen holdes den 29. Oktober i Weinolds Selskabslokaler.

*Generalforsamlingen.*

Den ordinære halvaarlige Generalforsamling holdes Lørdag den 15. Oktober. Forslag som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen maa være Styrelsen i Hænde senest den 10. Oktober. Meddelelse om hvor Generalforsamlingen holdes fremkommer senere.

*Kontoraften.*

Det er hver Mandag Aften fra Kl. 17¼—18 at Kontoret er aabent. Indmeldelser af nye Medlemmer modtages.

## Tak.

Hjertelig Tak for al Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag. *N. D. Ryvang.*

## UNDERSTØTTELSE UNDER SKOLEOPHOLD

Den nye Lov om Arbejdsløshedsforsikring har en fra den tidligere Lov afvigende Ordlyd om Ydelse af Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden under Ophold paa Skoler. Der er derfor ikke længere Adgang til at søge Understøttelse til en hvilken som helst Højskole.

Direktoratet har imidlertid godkendt, at der kan ydes Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden til arbejdsløse Medlemmer, som vil deltage i Undervisningen paa følgende Højskoler: Den internationale Højskole, Helsingør; Esbjerg Arbejderhøjskole; Roskilde Højskole og Borups Højskole, København.

Arbejdsløse Medlemmer, som ønsker at deltage i Kursus paa en af de nævnte Skoler i Vinterhalvaaret, maa derfor omgaaende rekvirere et Ansøgningsskema fra Forbundskontoret.

## 50-AARS SVENDEJUBILÆUM

*Lørdag den 8. Oktober* kan en kendt og afholdt Kollega *Carl Johan Christensen* fejre sit 50-Aars Jubilæum som Trykker.

»Carl Johan«, som han populært kaldes, er kendt i vide Kredse. I adskillige Aar arbejdede han i Provinsen bl. a. hos Milo i Odense og Backhausen i Viborg og nu sidst i tyve Aar hos Peter Hansen paa Gasværksvej.

Fra sin Udlæring hos Sally B. Salomon i København har han baade i Provinsen og København med stor Interesse taget Del i Arbejdet indenfor Forbundet, og skønt han den 22. Oktober fylder 70 Aar, er han stadig rask og rørig og arbejder som de bedste, hvorfor vi haaber endnu i mange Aar at have ham i vor Midte. Vi bringer ham vor bedste Lykønskning paa Dagen, som markeres ved en lille Festlighed.

Hjertelig til Lykke »Carl Johan«. *A. C.*

## NÆR OG FJERN

*25-AARS JUBILÆUM.* Faktor *A. J. Olsen*, Gyldendals Forlagstrykkeri, har den 9. Oktober været ansat i Firmaets Tjeneste i 25 Aar. Jubilaren fejres ved en Fest Lørdag Aften den 8. Oktober i Café Patricias Selskabslokaler, hvortil Personale-Klubben staar som Indbyder.

*TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE.* Kontingent for 1932 bedes indbetalt inden Maanedens Udgang.

*KONSERVATIV VISDOM. Christmas Møller* skrev forleden følgende i Berlingske Tidende:

»Jeg tror, det først og fremmest gælder at *beskære Købeevnen* i det Øjeblik, man vil føre en stabil Valutapolitik, og dette sker ved *at gøre Varerne dyrere*, saaledes at man kan faa mindre af de paagældende Varer . . .«

Altsaa: Mindre Købeevne, mindre Handelsomsætning og *mere* Arbejdsløshed — det er den Hjælp, vi kan vente af de konservative Toldere.

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

8. August. Formanden gav Meddelelse om, at Soph. J. Nielsen i Skr. af 2/8 32 havde nedlagt sit Mandat som Medlem af Styrelsen og som Delegeret. Til Efterr. K. A. Jørgensen indtræder i det ledigblevne Mandat. — En Opsigelsessag fra »Merkur« havde K. B. erklæret at ville indbringe for Den faste Voldgiftsret; Sagen maa gaa sin Gang. — Refereredes løbende Sag ang. en Trykkeriarbejders Lønforhold hos Litograffirma. Videre afventes. — Skovturen for de arbejdsløse finder Sted den 10. August og gaar til Julebæk og Sommariva. — Formanden overbragte Hilsen og Tak fra den typografiske Forening i Oslo, ved hvis 60-Aars Jubilæum Formanden havde repræsenteret Afdelingen og overrakt som Gave en Vase med Inskription. — Magistraten meddeler, at de to ledigblevne Lodder af Tornbergs Legat er tildelt de af os indstillede. — Sager ang. hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Ang. Anvendelsen af Den særlige Fonds Midler vedtoges enstemmigt følgende:

»Under Hensyn til, at der for en Del Kollegers Vedkommende har vist sig visse Overgangsvanskeligheder ved den nye offentlige Understøttelses Afløsning af den tidligere kommunale Hjælpekasse-Understøttelse, beslutter Styrelsen, at der Mandag den 15. August af Den særlige Fonds Midler udbetales en Ekstrahjælp paa 15 Kr. til alle uden vedtægtsmæssig Understøttelse.

Det er Styrelsens Opfattelse, at med den nye Understøttelsesordnings Ikrafttræden vil der iøvrigt ikke af Den særlige Fond kunne ydes individuelle Supplements-Understøttelser uden i ganske særlige Tilfælde.

Forsaavidt Forbundet opretter Forsættelseskasse, formenes Kontingentbetalingen til Den særlige Fond at maatte ophøre, og de Midler, Den særlige Fond raader over, bør da efter Styrelsens Mening i det væsentlige anvendes til gennem særlige Udbetalinger af og til at række de ledige uden vedtægtsmæssig Understøttelse en hjælpende Haand«.

Det vedtoges, at Kassen staar i Forskud til de Ansøgere om offentlig Understøttelse efter Loven af 23/6 32, om hvem der er Grund til at antage, at deres Ansøgning bliver bevilget; skulde Tab herved fremkomme, dækkes dette af Den særlige Fond. Fonden vil ikke kunne paatage sig at understøtte mere end i hidtidigt Omfang (d. v. s. nu og da) de Medlemmer, der hverken i vore Kasser eller hos Det Offentlige oppebærer regelmæssig Understøttelse. — Sager ang. Landophold behandledes. — Et Arbejdsforhold for en Sætter var ved Mægling med Parternes Billigelse afbrudt; refereredes nærmere. Til Efterr. — En Paalæggerske var antaget hos mindre Firma, uden at det betydedes hende, at det var medhjælpsvis Arbejde; Dagen derpaa lod Bogtrykkeren hende holde fri, men gav hende Besked paa at fortsætte Arbejdet den følgende Dag; vi havde krævet Opsigelsesfrist og den frie Dag betalt, hvilket var akcepteret. Til Efterr. — Skr. af 21/7 til Ministeren for offentlige Arbejder med Anmodning om, at Postvæsenets Trykkeri og Jernbanernes Billettrykkeri underskrev Tarifen, refereredes. Svar afventes. — Et Styrelsesmedlem har fremsat Forslag om, at der i Vinterhalvaaret oprettes Fagorganisationskursus med nærmere angivne Emner. Sagen overvejes nærmere. — Optagelsessag drøftedes. — Cirkulære fra Soc. Forb. ang. Landstingsvalget toges til Efterr. — Dansk Arbejder-Idræts-Forbunds Københavns Afdeling anmoder i Cirkulære Fagforeningerne om at deltage med deres Faner i en til den 21. August planlagt Demonstration gennem Byen. Et Flertal af Styrelsen er stemt for, at vi sender Afdelingsfanen. Mødet hævet.

— — —

27. August i Odense. I Anledning af, at Typografernes Stiftelser den 29. August fejrer 75-Aars Jubilæum, vedtager Styrelsen at forelægge den til 4/9 indkaldte Generalforsamling Forslag om, at Afdelingen bevilger Stiftelserne en Gave paa 1000 Kr. — Fra »Fagteknisk Samvirke« foreligger Anmodning om Bevilling af 2000 Kr. til det kommende Aars Virksomhed; da det maa forudsættes, at de enkelte Faggrupper selv yder noget, formenes det rigtigst ikke at foreslaa Bevillingen større end 1500 Kr., og Styrelsen stiller da paa Generalforsamlingen Forslag herom. — Det vedtoges mod een Stemme at udsende Valgagitationsmateriale for Soc. Forb. med Henblik paa det forestaaende Landstingsvalg. — Styrelsen foreslaar enstemmigt Genopstilling af Afdelingens Formand, Kasserer og Revisorer og er enig om, at Opstillingen af Revisor-Suppleanter bør undgaa Tilfældighedens Præg. — Mødet hævet.

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER

3. Oktober: Tønder intet at indsende.

København, den 4. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

28. September: Ribe 100,00. 29. September; Nakskov 300,00. 30. September: Haslev 50,00: Herning 150,00; Odder 150,00; Rudkøbing 200,00; København 10,000,00. 3. Oktober: Tønder 290,00; Marstal 55,00; Helsingør 700,00; Lyngby 200,00; Ringsted 400,00; Tønder 200,00. 4. Oktober: Aabenraa 500,00; Brønderslev 300,00; Holbæk 500,00; Middelfart 200,00: Nyborg 500,00; Næstved 500,00; Svendborg 200,00; Randers 500,00.

København, den 4. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Viggo Frode Melhede, udl. 23. 9. 32 hos Bruun & Co. (arb. s. St.). Trykker Eigil Finnerup Clausen, udl. 24. 9. 32 hos S. L. Møller (arb. s. St.). Trykker Arild Poul Rasmussen, udl. 30. 9. 32 hos Langkjær (arb. s. St.). Trykker Anker Grøntved, udl. 20. 8. 32 hos E. Kristensen (arb. s. St.). Paal. Grethe Kirsten Christensen, udl. 12. 9. 32 hos Kandrup & Wunsch (arb. s. St.). Paal. Emmy Falther, tidl. Medlem (Egm. H. Petersen). Paal. Elly Petersen, tidl. Medlem (Egm. H. Petersen).

Helsingør: Trykker Vagn Kaas Pedersen, udl. 1. 10. 32 hos Bogtr. Pedersen. Horsens: Sætter Thomas Knudsen, udl. 1. 5. 24 i De foren. Bogtr., Aarhus. Skanderborg: Sætter Werner Aamann, udl. 1. 10. 32 hos H. C. Brix.

TILTRAADTE

København: 6721 Orla Jacobsen fra Thisted (arbl.). 7450 Alex Clare fra Lyngby (arbl.) 7693 Axel Melsen fra Rejse (arbl.). 2962 Wilh. Nissen fra Rejse (arbl.). 7705 A. Mølvig fra Køge (arbl.).

Haderslev: 1535 Børge Wich. Nielsen (Jørg. Wind). Holbæk: 3443 Halvor Rasmussen (arbl.). Nyborg: 7459 Hermann Christensen (arbl.). Næstved: 7652 Svend Verup (arbl.). Odense: 17736 (tysk) James Fahje (syg). Randers: 6529 Kaj Pedersen (arbl.). Rudkøbing: 1702 Egon Alfred Løvgreen (arbl.). Skjern: 7385 Holger Willy Laursen (J. Strandbygaard). Svendborg: 6923 Kaj Hansen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 110 Gunnar Nielsen til Stockholm. 233 Edm. Hansen paa Rejse. 6742 Carl Jønsson til Aarhus. 7826 B. Lundahl fra Rejse.

Aalborg: 7640 Carl Andersen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 7693 Axel Melsen paa Rejse. Køge: 7705 Poul Axel Mølvig til Kbhvn. (arbl.). Middelfart: 7442 P. Frithjof Pedersen paa Rejse. Næstved: 3223 Knud W. Jensen til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 6255 Aage Nielsen paa Rejse. Thisted: 6721 O. Abildgaard Jacobsen til Kbhvn. (arbl.).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 1824 Trykker Charles Andersen (Anton M. Jensen).

UDMELDT

Roskilde: 2796 Harald Toftrup (fratr. Faget). Slagelse: 4142 Carl Frithjof Jensen (Faktor). Thisted: 7861 Henry G. Topp (fratr. Faget).

### Gutenberg-Koret

afholder ekstra Generalforsamling Onsdag d. 12. Oktober efter Sangøvelsen. Dagsorden: 2. Behandling af Lovændringer.

(4 d.) *Bestyrelsen.*

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. .. ... ...
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier
(20 a)

### Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 7. Oktbr. Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Satsprøver (Musterblätter).**
Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc. Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling. **FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Sætter**
søger Beskæftigelse. Mange Aars Erfaring som Maskinsætter. Perfekt i Engelsk. Billet mrkt. »136« modtager Ekspeditionskontoret.

**Trykkerforbundter,**
staaet 3 Aar i Lære, søger Pladsforandring til København eller større Provinsby, er i uopsagt Plads. Billet mrkt. »134« modtager Ekspeditionskontoret.

**Forbundter,**
der har været ca. 1—2 Aar i Lære, kan faa Plads straks i en større Stationsby. Billet mrkt. »137« modtager Ekspeditionsk.

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

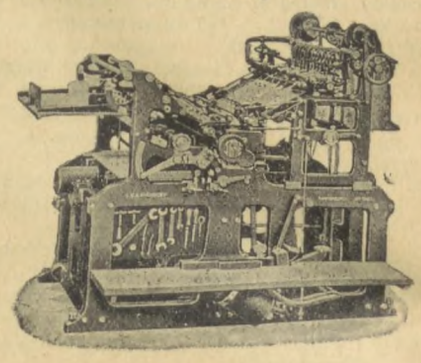

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**Ønsker De** at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

**Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

**Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.**

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Prags Boulevard 4 [2].
(24)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 14. OKTOBER 1932 59. AARGANG

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

### FORBUNDSSTYRELSESVALGET

I denne Uge er udsendt Stemmesedler til Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer i Provinserne. Følgende Medlemmer er indstillet:

Aalborg: Lars Pedersen. Aarhus: Ernst Pedersen. Esbjerg: Edv. Munch. Fredericia: *Johs. Honoré.* Holstebro: *Rudolf Jensen* (Silkeborg). Hjørring: Hans Fr. Bjørn. Kolding: Niels Chr. Andersen. Randers: *Alfr. Andersen.* Skive: *Chr. Mortensen.* Odense: *C. O. Madsen.* Slagelse: *H. A. Hansen.* Rønne: *H. Kürstein.* Nakskov: *Magnus Nielsen.* Nykøbing F.: Holger Brodthagen.

De fremhævede Navne er Medlemmer af den afgaaede Forbundsstyrelse.

Der skal vælges 4 Medlemmer med Bopæl i Jylland, 1 med Bopæl paa Fyn, 2 med Bopæl paa Sjælland-Bornholm og 1 med Bopæl paa Lolland-Falster.

Valget skal være tilendebragt og Stemmesedler Forbundskontoret i Hænde senest *Tirsdag den 18. Oktober.*

København, 11. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

---

## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling.

### Udvidet Tillidsmandsmøde

med Adgang for samtlige valgte

**Tillidsmænd og Inkassatorer**

afholdes

**Mandag d. 17. Oktbr. Kl. 20 pr.**

i Folkets Hus, Enghavevej.

*Adgangskort* kan afhentes hos Formanden eller af vedkommende bestilles telefonisk (13,331) indtil Lørdag den 15. inkl. Kun de med Adgangskort forsynede kan erholde Adgang, og Kort kan kun benyttes af Tillidsmænd eller Inkassatorer *personlig.*

I Forbindelse med Mødet afholdes den aarlige

### Velkomstfest for unge Svende.

Alle, mandlige som kvindelige, der har udlært og er tiltraadt Organisationen i Tiden 21. Oktbr. 1931 til og med 17. Oktbr. d. A., er velkomne.

*Adgangskort* skal rekvireres gennem Personalets Tillidsmand eller Inkassator, for eventuelt ledige hos Formanden, senest Lørdag den 15. Oktbr. Kun de med Adgangskort forsynede kan erholde Adgang.

*Afdelings-Styrelsen.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København afholder sin første Foredragsaften *Mandag den 17. Oktober Kl. 8* i Lokalerne, Nørrevold 90.

Aftenens Foredragsholder er Forstanderen for Københavns Kommunes psykotekniske Institut, Magister *Poul Bahnsen,* der taler over Emnet: »Hvordan man undgaar uegnede Lærlinge«.

Som bekendt finder en væsentlig Del af Lærlingeantagelsen indenfor vort Fag i København Sted paa Grundlag af de psykotekniske Prøver, som Aspiranterne underkaster sig paa nævnte Institut, og det vil sikkert derfor interessere Kollegerne at erfare, hvori disse Prøver bestaar. Da Foredraget ledsages af Lysbilleder og der desuden bliver Adgang til at stille Spørgsmaal, er der Grund til at vente en interessant Aften.

Paa given Foranledning skal det oplyses, at der til »Samvirket«s Foredragsaftener, saavel som til Læseaftenerne, er fri Adgang for alle Medlemmer af Københavns Afdeling.

Laantagerne i Biblioteket erindres om at aflevere de laante Bøger, helst inden Foredraget paabegyndes. Biblioteket aabnes Kl. 7½.

*Styrelsen.*

*

*Bog- og Akcidenssætter-Klubben* i København afholder sin ordinære halvaarlige Generalforsamling *i Aften Kl. 8* i Rømersgade 22, Pio-Salen.

Efter Generalforsamlingen foretages en Drøftelse af *Tarifen,* hvorfor det indtrængende henstilles til alle Medlemmer at give Møde.

*Styrelsen.*

---

## SAMARBEJDE

I »Maskinsætter-Bladet« behandler Bladets Redaktør, *N. Th. Svendsen,* udførligt »Typ.-Tid.s« Udvidelse og kommer til det Resultat, at hvis vi lægger Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Udkast til Grund for Udvidelsen, vil denne ikke betyde mere end 28,6 pCt. — en Udregning, som svarer nogenlunde til det faktiske Forhold.

Svendsen har derefter regnet ud, at hvis den nuværende Stofmængde i de to Branche-blade »Maskinsætter-Bladet« og »Trykkeren« skulde rummes i den udvidede »Typ.-Tid.«, maatte Udvidelsen andrage op imod 100 pCt.

N. Th. Svendsen er lidt i Tvivl om min Stilling til Sagen, idet han skriver følgende:

» . . . Det er ogsaa bekendt, at Redaktør Fr. Nielsen baade offenlig og privat har interesseret sig for Tanken og blandt andet har formuleret denne sin Interesse i Ønsket om noget bedre Papir og Ret til eventuelt at købe fagteknisk Stof samt har ønsket et Samarbejde med Branche-bladene . . .«

Jeg skal hertil kun sige, at mine Anskuelser med Hensyn til et eventuelt Samarbejde for saa vidt ikke er undergaaet nogen Forandring som jeg fremdeles har den Opfattelse, at det er en utidig Flothed at have tre Fagblade indenfor vort lille Forbund, og at dette Forhold *kan* faa uheldige Følger for Sammenholdet.

Men selv om et Samarbejde var tænkeligt for Maskinsætternes Vedkommende, saa har jeg ganske tabt Troen paa, at noget saadant kan etableres med »Trykkeren«, hvis Hovedopgave i det sidste Aarstid har været at mistænkeliggøre de Kolleger, der er valgt til Forbundets Tillidsmænd. Og der er heller ingen Grund til at tro, at der fra den Kant næres noget Ønske om at gaa op i en højere Enhed, især efter at os elskelige Kollega Schultz — formentlig ihukommende det gamle Ord om, at en Profet sjældent er anerkendt i sit Fædreland — har begyndt at lade sit Lys skinne, eller rettere: sin Tællepraas ose over de norske Trykkere.

Og da »Trykkeren«s Redaktør endvidere gaar svanger med Planer om at udvide sin velsignelsesrige Virksomhed til Kollegerne hinsidan Sundet (mon ikke Simon Gullanders Stipendierejse til Sverige har en vis Forbindelse med disse Planer?) — saa forstaar man, at der ingen Grund er til at inddrage Stofmængden i »Trykkeren« i Beregningerne over Udvidelsen af »Typ.-Tid.«.

Imidlertid — Udvidelsen *er* jo vedtaget og maa foretages under en eller anden Form. Hvilket Omfang denne skal have vil formentlig blive afgjort paa det kommende Forbundsstyrelsesmøde.

*Fr. Nielsen.*

---

## ARBEJDSLØSHEDEN DERUDE

*Arbejdsløsheden i U. S. A.*

Da der i U. S. A. ikke findes en lovordnet Arbejdsløshedsforsorg, hviler alle Arbejdsløshedstal paa Skøn. Derfor nævnes der ogsaa højst forskellige Tal. Sikre Oplysninger om den almindelige Tilstand paa Arbejdsmarkedet giver den af Landsorganisationen førte Statistik over Antallet arbejdsløse Medlemmer i de tilsluttede Organisationer. Af denne Statistik fremgaar, at Arbejdsløsheden er i stadig Vækst. Procent-

satsen af arbejdsløse Fagforeningsmedlemmer var i de sidste fire Maaneder som følger: Maj 22,8, Juni 23,6, Juli 25,4 og August 25,4. Paa Grundlag af denne Statistik regner Formanden, *Green*, med, at Antallet arbejdsløse i hele Landet indtil Januar 1933 vil stige med 2 Millioner. »Der maa«, siger han, »skaffes Arbejde til flere Millioner arbejdsløse, dersom vi vil undgaa en Katastrofe af hidtil ukendt Omfang.

*

*Stigende Arbejdsløshed i Tyskland.*

Ifølge den officielle Statistik er Antallet af de ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer tilmeldte arbejdsløse i Tiden fra 31. August til 15. September steget med 38.000 til 5.261.000. Antallet arbejdsløse, som ved Udgangen af August beskæftigedes ved Nødhjælpsarbejde, androg 65.000. Dertil kommer 144.000 mest unge arbejdsløse, som beskæftiges i den frivillige Arbejdstjeneste. Antallet af arbejdsløse, som understøttes af den kommunale Forsorg, androg ved Udgangen af August 2.030.000.

Den af den tyske Landsorganisation førte Maanedsstatistik over Arbejdsløsheden i de tilsluttede Forbund viser, at ved Udgangen af August var 38,1 % af Medlemmerne arbejdsløse, mod 38 % i Juli og 27,8 % ved Udgangen af August 1931. Af hvert 100-Tal Fagforeningsmedlemmer arbejdede i August 22,5 paa indskrænket Tid, mod 22,3 i den foregaaende Maaned og 20,9 i August 1931.

## ET OG ANDET

DET KOSTER NOGET —

N. Th. Svendsen skriver i »Maskinsætter-Bladet« med Henblik paa en Udvidelse og Modernisering af Typograf-Tidende bl. a.:

» . . . Et Forbundsorgan, der politisk og teknisk tilfredsstiller til alle Sider, koster noget at fremstille, dets Stof ligger ikke paa alfar Vej. Der skal abonneres, gennemlæses og oversættes jævnt væk — foruden naturligvis alt det øvrige Redaktionsarbejde. Man klarer ikke Spørgsmaalet med at give en Mand 800 Kr. om Aaret og saa sige til ham: Værs'go lav saa et godt Fagblad!

Thi et godt og tidssvarende Fagblad koster Penge nu til Dags. Der skal mere end Bogtrykkeren til at skabe det«.

*

ALT KAN BRUGES

S. Schultz, Ringkøbing, synes at været interesseret i at fremstille Delegeretmødets Vedtagelse af Forslaget om, at Urafstemningen bortfalder ved Valg af Forbundets Tillidsmænd, naar der ikke foreligger dobbelt Indstilling, som et Skridt fra Ledelsens Side i Retning af at komme bort fra Urafstemningen ved Valgene.

For det første er Forslaget ikke fremsat af den forhadte Ledelse, men af Odense Lokalafdeling. For det andet er dets Fremsættelse foraarsaget ved en Henstilling fra delegerede ved forrige Kongres, fordi man fandt det meningsløst at lade foretage Afstemning, naar der ikke var noget at stemme om. Og for det tredie ligger det jo til enhver Tid i de delegeredes Magt at fremkalde en Afstemning ved blot at nævne et Navn.

Men alt kan bruges, naar det gælder om at lægge de af Forbundet valgte Tillidsmænd for Had i det dertil indrettede og af Kollega Schultz forvaltede Organ.

Særlig naar man er — *Kværulant.*

## VALGET TIL FORBUNDSSTYRELSEN

Hjørring Lokalafdeling vedtog enstemmig paa en ekstraordinær Generalforsamling at opstille Afdelingens Lokalformand,

*Hans Fr. Bjørn,*

som Kandidat til Forbundsstyrelsen.

Vi anbefaler Kolleger at stemme paa Bjørn, der nu i 11—12 Aar har været Hjørring Afdl. Formand. Endvidere har Bjørn indenfor Arbejderbevægelsen udført et stort Arbejde, saavel politisk som fagligt, og har været Formand for Arbejdernes Fællesorganisation i 11 Aar og f. T. Medlem af Hjørring Byraad.

Paa Afdelingens Vegne:

*Lars Chr. Christensen,* Næstformand. *Chr. Præstholm,* Sekretær.

*

Skive Lokalafdeling har ved en den 5. Oktober afholdt Generalforsamling enstemmigt vedtaget at opstille Afdelingens Formand,

*Chr. Mortensen,*

som Kandidat til det forestaaende Hovedbestyrelsesvalg.

Chr. Mortensen har i en Aarrække ledet Skive Lokalafdeling paa en saadan Maade, at den sikkert staar som en af de bedst ledede Afdelinger. Som Formand har M. faaet en Indsigt i vore Organisationsforhold, som der sikkert i høj Grad vil være Brug for i vor Hovedledelse. Naar dertil kommer, at M. har sine faglige og politiske Idealer i Behold, tror vi, at Landets Typografer i ham faar den rigtige Mand.

Ønsker I at faa en Mand i Hovedledelsen, der aldrig vil gaa med til at berøve Medlemmerne deres Medbestemmelsesret, altid vil være parat til en Kamp for Gennemførelsen af vore store Krav, saa stem paa *Chr. Mortensen.*

*Styrelsen for Skive Lokalforening.*

*

Aalborg Lokalafdeling vedtog paa sin ordinære Generalforsamling Onsdag d. 5. Oktbr. at opstille

*Lars Pedersen*

som Kandidat ved det forestaaende Valg til Forbundsstyrelsen.

Lars Pedersen, der i en Aarrække har været Kasserer for Afdelingen i Aalborg, og som saadan er kendt for sit forstaaende Standpunkt i Arbejdsløshedsspørgsmaalet, var — som det erindres — et virksomt Medlem af Tarifkommissionen ved sidste Tarif-Overenskomst.

At Lars Pedersen vil være den rette Mand i Forbundsstyrelsen, er der ingen Tvivl om, og Aalborg Afdeling kan paa det varmeste anbefale Kolleger Landet over at stemme paa ham, hvis man ønsker en Mand, der er fri for Fordomme.

Stem derfor paa *Lars Pedersen.*

*Aalborg Lokalafdeling.*

*

Paa en ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 6. Oktober 1932 vedtog Kolding Afd. at opstille

*N. Chr. Andersen, Kolding,*

til det forestaaende Hovedbestyrelsesvalg, da vi ikke kan anerkende den Maade, hvorpaa Johs. Honorés Opstilling er foregaaet.

Vi anbefaler Kolleger Landet over at give *N. Chr. Andersen*, Kolding, og *Edv. Munch*, Esbjerg, deres Stemmer, da det gælder om at faa rettænkende Repræsentanter i Hovedbestyrelsen, der har Evne og Vilje til at gøre et alvorligt og intensivt Arbejde for Forbundets Interesser.

*Kolding Afdeling.*

»Jeg gaar i hvert Fald ikke med til at berøve vore Medlemmer deres Selvbestemmelsesret m. H. t. Løn- og Arbejdsvilkaar«.

Under en Diskussion ved Nakskov Afdelings Generalforsamling i April, hvor Spørgsmaalet om de ændrede Forhandlingsformer blev rejst paa Foranledning af Forligsforslaget og Drøftelserne i »Typ.-Tid.«, fremsatte Lokalformanden, Magnus Nielsen, ovenstaaende Udtalelse — og bl. a. ud fra dette klare Standpunkt nærede Afdelingen paa sin ekstraordinære Generalforsamling den 10. September ingen Betænkelighed ved at genopstille

*Magnus Nielsen*

som Kandidat til det forestaaende Forbundsstyrelsesvalg. Og naar dette skete med Akklamation, er det et Vidnesbyrd om den Enstemmighed, hvormed man anerkender det Arbejde, han har udført i Afdelingen, og i Forvisningen om, at han ogsaa indenfor Forbundsstyrelsen har varetaget og fortsat vil vide at varetage Medlemmernes Interesser paa bedste Maade.

Vi anbefaler derfor paa det varmeste vore Kolleger Landet over at genvælge Magnus Nielsen som Forbundsstyrelsesmedlem for Lolland-Falster.

*Maribo Lokalafdeling, Nakskov Lokalafdeling.*

## DE RETTE MÆND . . .

Hvis man skal dømme efter den Kritik, der fremkommer i »Typ.-Tid.«, maa det være en usselig Samling Pjalte, der »sælger vor Selvbestemmelsesret« og »forraader vore arbejdsløse Kolleger« i Stedet for at »tone rent Flag« — o. s. v. o. s. v.

Nej, mon Sandheden ikke netop er den, at vi ikke kan finde bedre egnede Folk til Forbundsstyrelse og Lokalstyrelserne, — om saa vi blev ved at lede fra nu og til Evighedens Ophør?

Selv vi, der gaar ledige i Dag (og maaske skal vedblive med dette længe) er ved at blive kede af dette »bare-gør-Vrøvl«.

Vi *har* de rette Mænd — og de bliver siddende!

*En arbejdsløs.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 5. Oktober Kl. 19½ paa Jernbanehotellet.

Formanden, *Martin Sørensen*, aflagde Beretning, hvorunder omtaltes Foreningens Stilling til Paalæggerskerne, som man maatte kræve som Medlem af Forbundet, samt et Par Feriespørgsmaal, som mentes at være lidt »uldne«. Beretningen godkendtes.

Derefter aflagde Kassereren, *Lars Pedersen*, det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 9286,34; Lokalkassen med Kr. 1186,92. I Krisehjælp er i det forløbne Kvartal udbetalt ca. 4000 Kr. Der er for Tiden 35 arbejdsløse. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Da Aalborg Afdeling i den forløbne Periode havde mistet sit Mandat i Forbundsstyrelsen grundet paa Kandidatens Fraflytning, mente man det rigtigst som Nordjyllands største Afdeling paany at opstille en Kandidat til Styrelsen.

Saa godt som enstemmigt enedes man om Afdelingens Kasserer *Lars Pedersen*, og at anbefale Kolleger Landet over at stemme paa ham. Lars Pedersen har som Kasserer for Afdelingen gennem flere Aar gjort sig bekendt — ikke mindst blandt de ledige Kolleger, — og Aalborg Afdeling mener derfor, at han vil være den rette Mand i Forbundsstyrelsen.

Til Juleuddelingen bevilgedes af Lokalkassen 250 Kr., og Teknisk Skole fik 25 Kr. i Anledning af Oprettelse af en Fagklasse.

Efter Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. Halvdelen af Afdelingens Medlemmer, samledes man ved et Smørrebrødsbord, hvor man fejrede to unge Kollegers Indtræden i Svendenes Lejr. Forskellige Kolleger underholdt Forsamlingen med Deklamation, Sang og Musik. — Hermed sluttede man Aftenen. *N. J.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

*Generalforsamlingen i Morgen*

holdes i »Folkets Hus«, Jagtvej 69, Kl. 7½.

Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Fremtidig Virksomhed. 5. Eventuelt.

*Efteraarsfesten.*

Billetter kan købes hos Styrelsens Medlemmer samt paa Forbundets Kontor. *Prisen er 75 Øre.* Ved Festen taler »Sekretariatets« Formand, *Henry Grünbaum.* Efter Underholdningen Bal til Kl. 2.

*Aabent Brev til Paul P. Pedersen.*

*Kære Kollega!*

Du synes, det er mærkeligt, at vi Provinsianere aldrig diskuterer faglige Problemer i Lærlingespalten. Ja, hvad er Grunden? Maaske har I mere Indsigt i det faglige og naaet bedre Resultater end os; maaske er vi en lille Smule klogere. Jeg antager, at det sidste er nærmest Sandheden. Vi tjærer ikke løs uden Omtanke, som nogle af Jer kan finde paa; det er en af Grundene til, at vore Penne saa sjældent ses i den herlige Spalte. — Men det var just ikke det, jeg vilde fortælle dig. Det er angaaende den Omgang Labscows, du serverede for os den 10. Juli paa Roskilde Arbejderhøjskole. Af den Tale, du holdt, forstod jeg og mange andre, at du gav det organisatoriske og politiske Fortrinsret fremfor det fagtekniske. Jeg er ganske vist Socialist, men dog ikke saa meget Fanatiker som du. Diskussionen angaaende de røde Faner var nærmest banal og mange af Stævnets Deltagere tog sig ogsaa et billigt Grin.

Hvad nytter det, at Lærlingene i deres Fritid eller Middagspause diskuterer politiske Emner og Problemer — de bliver ikke Folketingsmænd for det. Det har vi klogere Folk til. Var det saa ikke bedre, hvis Lærlingen indgaaende diskuterede fagtekniske Problemer i deres Fritid. Der findes jo meget Faglitteratur for Typografiærlinge, og der er endnu mange Fænomener indenfor Typografien, som de staar temmelig uklare for. Hvorfor holder du paa, at det organisatoriske og politiske Arbejde er vigtigere end Fagteknikens Problemer?

Med Hilsen *Jacob Bebel Sørensen,*
Saxkjøbing.

*Det saakaldte Oprør i Nykøbing F.*

Paul Petersen begyndte sit Indlæg om de »oprørte« Nykøbing F.-Lærlinge med at fortælle, at det ikke var lige interessant at læse Generalforsamlingsreferater i »Lærlinge-Spalten«, men forhaabentlig fører Nykøbing-Afdelingens Kritik til, at »Spalten« i Fremtiden bliver mere oplivende at læse.

Paul P., der er virkelig intet at sige til, at Sindene i Nykøbing F. har været i Oprør angaaende Stævnet i Roskilde, det har de ogsaa været andre Steder, det var nemlig en stor Fiasko. Jeg tror ikke, at f. Eks. Esbjerg-Lærlingen rejste til Roskilde for at høre et politisk Foredrag, og jeg vèd, at Odense-Lærlingene, der deltog, ikke gjorde det. At Typograf-Lærlinge er interesserede i Typografi, er saare naturligt og maa i et Fagblad absolut ikke betegnes som Fanatisme. Før Stævnet troede jeg, at det var arrangeret, for at man dèr kunde træffe sammen med Kammerater fra andre Byer for sammen med dem at drøfte vort Fag; at Ledelsen saa i Stedet arrangerer et politisk Stævne, er meget ved Siden af; thi et saadant behøver man ikke at rejse til Roskilde for at opleve. Jeg er selv ivrig D. s. U.er, men alligevel synes jeg, at man til et Typografiærlinge-Stævne skal lade Faget komme lidt i Forgrunden.

Paul P.s Efterskrift, som slutter med Ordene: »Lærlingestævnet paa Roskilde Arbejderhøjskole, staar vedblivende som en Begivenhed i Lærlingeafdelingernes Arbejde — en Dag, der var præget af Ungdom, Natur og Livsglæde«, trænger ogsaa til Kritik; kære Paul P., det er rigtigt, at Stævnet var præget af Ungdom og Natur, men hvor var Livsglæden? Skulde den findes i den lille lumre Sal, hvor 150 Lærlinge sad klinede op ad hinanden, medens Solstraalerne legede Tagfat med Smaafuglene udenfor?

Og maa jeg saa til Slut give dig et godt Raad, Paul P.: »Spørg først Landets andre Typ.-Lærlinge til Raads (sker bedst ved Henvendelse til »Typ.-Tid.«), før næste Lærlingestævne planlægges, for der er dog ingen Mening i, at nogle betaler 50 Øre for at komme til Lærlingestævne, mens andre betaler 15 Kr. og mere.

*Lorentz Albeck Larsen,*
Formand for Naskov Lærlingeforening under Dansk Typograf-Forbund.

REGNSKAB FOR 1. HALVAAR 1932

*Indtægt.*

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. Januar 1932 | 308,50 |
| Billetsalg ved Nytaarsfesten | 370,00 |
| Salg af Baltegn ved Nytaarsfesten | 255,00 |
| Kontingent | 348,50 |
| Renter | 4,83 |
| Balance Kr. | 1186,83 |

*Udgift.*

| | |
|---|---|
| Udgifter ved Nytaarsfesten | 587,40 |
| Udgifter ved Møder | 103,94 |
| Porto | 80,22 |
| »Faglig Ungdom« | 52,12 |
| Tryksager | 156,25 |
| Kontorartikler | 1,15 |
| Tilskud til Sekretariatet | 10,00 |
| | 991,08 |
| Beholdning den 30. Juni 1932 | 195,75 |
| Balance Kr. | 1186,83 |

København, den 12. September 1932.

*Eugen Hansen*
Kasserer.

Ovenstaaende Regnskab er Dags Dato revideret og befundet rigtigt.

Kassebeholdning og Bilag var til Stede.

København, den 3. Oktober 1932.

*Henning Jensen Herman Erbstein.*
Revisorer.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* I den forløbne Uge har vi atter mistet et Par af vore gamle Paalæggersker. Først Fru *Mathilde Nielsen* i en Alder af 83 Aar. Afdøde arbejdede i en lang Aarrække hos Bianco Luno, indtil hun for 13 Aar siden maatte holde op paa Grund af Alder og Svagelighed. Bisætselsen fandt Sted i Søndags fra Bispebjerg Krematorium.

— Nogle Dage senere døde Fru *Ingeborg Henriksen* 59 Aar gammel. Fru Henriksen arbejdede fra sine ganske unge Aar hos Aller, men har været syg de sidste 7—8 Aar. Hun begravedes i Gaar fra Assistents Kirkegaard. Over dem begge sænkedes Afdelingens Fane som en sidste Hilsen fra vor Organisation.

— Tirsdag den 4. Oktober har Horsens Afdeling atter mistet et af sine ældre Medlemmer idet Typograf *Frederik Sørensen* afgik ved Døden, efter en Tarmkomplikation.

Fr. Sørensen, der havde udlært paa Horsens Folkeblad 1887, og arbejdet her i ca. 40 Aar, kun afbrudt af en kortvarig Periode, hvor han arbejdede ved Varde Avis og Skanderborg Avis, var, særlig i sine yngre Dage, et interesseret og virksomt Medlem indenfor Afdelingen. Den afdøde, der blev 59 Aar gl., begravedes Mandag den 10. ds. paa Horsens Kirkegaard, hvor Afdelingens Fane viste ham den sidste Ære. *F.*

*SØLVBRYLLUP.* Lørdag den 15. Oktober fejrer *P. Bondesen* og *Hustru,* Oluf Bagersgade 5, Odense, deres Sølvbryllup.

*TIL KØBENHAVNS MASKINSÆTTERE.* Opmærksomheden henledes paa omst. Annonce, hvori K. M. K. indbyder til Møde Søndag den 16. ds. Kl. 11 i Rømersgade 22 [1]. Da Dagsordenen er af stor Vigtighed, bør enhver Maskinsætter give Møde.

*GRAFISK REVY.* Tredie Hefte 1932 indeholder Tekstbidrag af: *Viggo Hansen,* København, *Einar Lenning,* Stockholm, *Rolf Torp,* Oslo, *O. Chr. Sørensen,* København, *Alois Triltsch, Charles Moegreen,* og *L. Chr. Nielsen,* Odense. Trykt i Egmond H. Petersens kgl. Hofbogtrykkeri.

*STUDIEKREDS I FAGFORENINGSKUNDSKAB.* Saafremt der blandt Medlemmerne i København maatte være tilstrækkelig Tilslutning til en saadan Studiekreds nu i Vinter, vil Kredsen blive oprettet under Ledelse af Arbejdernes Oplysningsforbund. Medlemmer, der ønsker at deltage, bedes melde sig til Afdelingsformanden inden den 23. Oktober. Deltagelsen er gratis.

*BOGFØRINGSUNDERVISNING PR. KORRESPONDANCE.* Den store Udbredelse, som denne Undervisningsform har faaet indenfor den kooperative Bevægelse i England og Sverige, har faaet Arbejdernes Oplysningsforbund og Det kooperative Fællesforbund til at gaa ind for et Forsøg herhjemme. Kursuset oprettes med Esbjerg Arbejderhøjskole som Central for Undervisningen. Det omfattende Foreningsliv af kooperativ og anden Art, der findes indenfor Arbejderbevægelsen, stiller flere og flere af os Ansigt til Ansigt med den Opgave, at skulle føre, revidere eller i det mindste aflæse og forstaa et Regnskab. Disse nyttige Kundskaber kan indhentes pr. Korrespondance, uden at man behøver at afse en eller to bestemte Aftener om Ugen til Skolegang. Alle ledige Stunder kan benyttes. Betalingen for Kursuset er kun 10 Kr., der betales i to Rater.

Nærmere Oplysninger kan faas ved at skrive til Forstander *Poul Hansen,* Arbejderhøjskolen, Esbjerg.

Indmeldelser maa helst ske inden 20. Oktober. 1. November begynder Undervisningen.

*LØNTAB.* De amerikanske Arbejdere og Funktionærer har i Aarene 1930 og 1931 paa Grund af Arbejdsløsheden og Lønnedsættelserne haft et Løntab paa ialt 36,667,000,000 Dollars. Arbejdernes Indtægt er sunket dobbelt saa meget som Pristallet, og deres Købeevne er kun halv saa stor som før det store Sammenbrud begyndte.

*HOOVER FOR ARBEJDSTIDSFORKORTELSE.* I en Tale for 350 ledende Mænd indenfor Handel og Industri gik De forenede Staters Præsident energisk ind for en Forkortelse af Arbejdstiden. Han udtalte i denne Forbindelse: »Forkortelsen af Arbejdstiden er nødvendig i Nationens Interesse, ikke blot for at møde Øjeblikkets Krav, men ogsaa med Henblik paa den fremtidige tekniske Udvikling«.

*KONTINGENTFRI.* Dansk Arbejdsmandsforbund vedtog forleden paa sin Kongres, at arbejdsløse Medlemmer, som har opbrugt al Understøttelse, fritages for at betale Kontingent til Forbundet i indtil 13 Uger indenfor et Tidsrum af 12 paa hinanden følgende Maaneder.

*DEN FRANSKE LANDSORGANISATION MOD DOBBELTFORTJENESTE.* I et d. 6. September i Paris afholdt Møde tog den franske Landsorganisations Styrelsesraad bl. a. ogsaa Stilling til Spørgsmaalet om Dobbeltfortjeneste, hvorved det blev slaaet fast, at mange Lønarbejdere udøver et eller andet Bierhverv og dermed bidrager til at forøge de arbejdsløses Antal. Det blev paalagt det socialpolitiske Udvalg at søge Midler og Veje til at bekæmpe dette Onde, der maa betragtes som ganske særlig skadeligt med Henblik paa den i alle Industrier stærkt voksende Arbejdsløshed.

## Tak.

For al den Venlighed, der vistes mig ved mit 50-Aars Svendejubilæum, bringer jeg herved min foreløbige Tak. *Carl Joh. Christensen.*

## FORENINGSMEDDELELSER

### KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER

6. Oktober: Aalborg pr. Bl. 450,00; Skanderborg intet at indsende. 7. Oktober: Skive pr. Bl. 210,50. 8. Oktober: Haslev intet at indsende. 10. Oktober: Grenaa pr. Bl. 77,65; Køge pr. Bl. 150,00; Rønne pr. Bl. 750,00. 11. Oktober: Aabenraa intet at indsende; Hillerød pr. Bl. 150,00; Maribo pr. Bl. 155,75; Thisted 250,00.

København, den 11. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

**er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:**

5. Oktober: Aarhus 3000,00; Esbjerg 800,00. 6. Oktober: København 15,000,00; Aalborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 450,00; Aalborg 1000,00; Horsens 700,00; Korsør 200,00; Ringkøbing 300,00; Skanderborg 400,00. 7. Oktober: Skive i St. f. Juli Kv. Oversk. 210,50; Varde 300,00. 8. Oktober: Haslev 200,00. 10. Oktober: Grenaa i St. f. Juli Kv. Oversk. 77,65; Køge i St. f. Juli Kv. Oversk. 150,00; Rønne i St. f. Juli Kv. Oversk. 750,00; Køge 500,00; Vejle 1000,00. 11. Oktober: Hillerød i St. Juli Kv. Oversk. 150,00; Maribo i St. f. Juli Kv. Oversk. 155,75; Nakskov 1000,00; Odense 2000,00; Skive 500,00; Sønderborg 500,00.

København, den 11. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Louis Møller, udl. 1. 10. 32 i Kr. Dagblad (arb. s. St.). Sætter Max Heinrich Hesselholdt, udl. 24. 9. 32 hos Kjellin (arb. s. St.). Sætter Henning Julius Hansen, udl. 30. 9. 32 hos Andreasen (arb. s. St.). Sætter Magnus Jens Jensen, tidl. Medl., (Graf. Etabl.). Trykker Johannes Albert Halland, udl. 1. 10. 32 hos Petersen & Lefevre (arb. s. St.). Paal. Astrid Olga Michelsen, udl. 7. 10. 32 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.).

Herning: Sætter Chr. Arnold Kolstrup, udl. 1. 11. 30 hos Feierskov, Give. Kolding: Trykker Alfred Olsen, udl. 1. 10. 32 hos Sjodt & Weiss.

### TILTRAADTE

København: 7865 Niels Gadgaard fra Rejse (arbl.). 7630 Henning Nielsen fra Rejse (arbl.). 2599 Christian Schmidt fra Rejse (arbl.). Sætter Valdemar Christensen fra Telefonstanden (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 2592 N. P. Gudum (arbl.). Aarhus: 6742 Carl Børge Jansson (arbl.), 6588 Johan Andreasen (arbl.) og 7984 Leo Anesen (arbl.). Odense: 6065 Holger Thorup (Mammen). Randers: 4958 Astrid Nielsen (Eksprestrykkeriet). Roskilde: 3308 Sofus Petersen (arbl.). Varde: 7689 P. Tarp Jensen (syg). Vejle: 7715 Holger M. Jørgensen (syg), 6602 Max Jensen (arbl.) og 6256 Aksel Madsen (arbl.).

### FRATRAADTE

København: 801 Aage Jensen til Støberiarbejderne. 7416 Elsa Larsen til Silkeborg i Plads. 4958 Astrid Nielsen til Randers i Plads. 6602 Max Jensen til Vejle (arbl.). 3308 Sofus Petersen til Roskilde (arbl.). 7038 Nørregaard Nielsen paa Rejse. 1767 Ejner Christensen paa Rejse.

Aalborg: 6604 Niels A. Kronborg Nielsen til Randers (arbl.). Aarhus: 6529 Kaj Petersen til Randers (arbl.)., 7143 Carl Hornbech til Kbhvn. (arbl.). Nakskov: 4371 L. Borcher paa Rejse, 1221 Borgvold paa Rejse. Nykøbing F.: 6758 Theodor Mortensen til Kbhvn. (arbl.), 7189 Axel Jochumsen paa Rejse. Odense: 17736 (tysk) James Fahje paa Rejse.

Roskilde: 7890 Volmer Petersen til Slagelse (arbl.), 1115 Bihrmann Nielsen til Kbhvn. i Pl. og 3480 Viktor Rasmussen til Kbhvn. i Pl. Sønderborg: 6914 P. M. G. Jensen til Silkeborg, 6406 Niels Axel Grønvold til Silkeborg og 7376 Carl Bertelsen til Tønder (arbl.). Vejle: 2873 E. Jørgensen paa Rejse, 7168 Chr. Fr. Jørgensen paa Rejse og 6065 Holger Thorup til Odense i Pl.

### UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Frederikshavn: 7868 Søgaard Sørensen.

### DØD

Horsens: 6772 Frederik Sørensen.


**E. L. SERVICE** Hurtig Udrykning Dag og Nat.
**ERIK LEVISON'S**
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.
(20 b)

**BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN**

afholder ordinær Generalforsamling *i Aften Kl. 8* i Rømersgade 22, Pio-Salen.

Efter Generalforsamlingen Drøftelse af *Tarifen.* *Styrelsen.*

Medlemsmøde *Søndag d. 16. Oktober Kl. 11,* Rømersgade 22 [1].

Dagsorden: 1. Tarifen. 2. Berlin-Rejsen. 3. Eventuelt. *Styrelsen.*

**Mandag den 17. Oktober Kl. 20**
taler Mag. Poul Bahnsen om
**Hvordan man undgaar uegnede Lærlinge**
(om psykotekniske Undersøgelser med særligt Henblik paa Typografiærlinge)

**Typografernes fagtekniske Samvirke**
Nørrevold 90 (Foreningen af 1860)

**Typografernes Sportsklub.**
Ingen Gymnastik Onsdag d. 19., Torsdag d. 20. og Søndag d. 23. Oktober. (2 j)

Halvaarlig
**Generalforsamling**
Søndag den 30. Oktober
Kl. 11, Nørre Central Café.
Dagsorden ifølge Lovene. (3 s)

**ANNONCER**
**Satsprøver (Musterblätter).**
Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc. Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Sætter**
(Maskinsætter) kan straks overtage god Forretning. Ca. 5000 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »H. 56« til Wolffs Box, København K. (138)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.** (29)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
**Grafisk Fagforretning**
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
**Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat**
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 21. OKTOBER 1932 59. AARGANG


## MOD TOLDBESKYTTELSEN

De smaa Lande samler sig til Forsvar mod de store Nationers økonomiske Imperialisme. Dette er Betydningen af den Konference, som fornylig fandt Sted i Amsterdam og som var besøgt af Repræsentanter for Arbejderbevægelsen i Belgien, *Danmark*, Luxemborg, Holland og Sverige. Repræsenteret var endvidere de 2 Arbejder-Internationaler, nemlig den faglige og politiske Internationale. Konferencens Opgave var at drøfte Muligheden af andre Smaastaters Tilslutning til den i Ouchy mellem Belgien, Luxemburg og Holland indgaaede Overenskomst, der er et Forsøg paa i Handling at omsætte den Toldpolitik, der tilstræbes i Oslo-Konventionen, som dengang foruden af de 3 nævnte Stater ogsaa er tiltraadt af de skandinaviske Lande.

Den i Amsterdam afholdte Konference tog bl. a. ogsaa Stilling til Spørgsmaalet om handelspolitiske regionale Overenskomster og Mestbegunstigelsesbestemmelsen. I Særdeleshed henviste Deltagerne *til Nødvendigheden af at afværge den overdrevne Protektionisme* og de heraf betingede skæbnesvangre Følger for Folkenes politiske og økonomiske Liv og for Verdensfreden. Til Slut vedtog Konferencen at forelægge Bestyrelserne for de to Internationaler nedenstaaende Beretning og genoptage Behandlingen af de foreliggende Problemer, saasnart Danmark og Sverige har taget Stilling hertil.

Nævnte Beretning lyder som følger:

»Den den 1. og 2. Oktober i Amsterdam afholdte Konference af Repræsentanter for de socialistiske Partier og Fagforeninger i Belgien, Danmark, Holland, Luxemborg og Sverige forelægger Bestyrelserne for den socialistiske Arbejder-Internationale og den internationale faglige Central følgende Beretning:

Verdensøkonomien og navnlig Europas Økonomi bliver stadig mere desorganiseret grundet paa den af alle Stater førte *Toldbeskyttelses- og Kontingenteringspolitik* samt andre Foranstaltninger, der kan betegnes som et Forsøg paa at redde sig selv paa de andres Bekostning.

Denne Politik fører ikke blot til *økonomisk Ruin*, men skærper tillige Modsætningerne mellem Folkene og betyder *en Fare for Freden*.

Hidtil var det tiltrods for en skarp Fordømmelse af denne Politik paa alle internationale Konferencer ikke muligt at tilvejebringe en Forstaaelse for at gøre Ende paa denne Katastrofepolitik.

Konferencen er af den Mening, at man, saalænge det ikke er muligt at afslutte en almindelig Overenskomst, bør tilstræbe Afslutningen af Regionaloverenskomster, ikke blot fordi disse formaar at indskrænke Ondet for de overenskomstsluttende Stater, men ogsaa fordi de kan betragtes som en Forberedelse til Afslutning af en almindelig Overenskomst, som ikke udelukker nogen Nation. Konferencen tillægger Oslo-Konventionen stor Værdi trods den relativ ringe konkrete Betydning, da den er et Tegn paa en Helbredelsesproces og kan anses for et første Skridt til en effektiv Ordning mellem de interesserede Lande, da den byder andre Lande Mulighed for en Tilslutning. Konferencen hilser Ouchy-Konventionen, fordi denne kan bidrage til at virkeliggøre de i Oslo-Konventionen givne Løfter.

Konferencen er af den Mening, at Ouchy-Overenskomsten vilde have en langt større Rækkevidde og aabne mere omfattende Muligheder, dersom andre Lande vilde tilslutte sig denne.

Konferencen er bleven gjort bekendt med, at Repræsentanterne for de socialdemokratiske Partier og Fagforeninger i Danmark og Sverige, som altid har været overbevist om Nødvendigheden af de mindre Landes fælles Optræden mod den protektionistiske Reaktion, forpligter sig til at underkaste Spørgsmaalet om deres Landes Tiltræden en velvillig Undersøgelse.«

## VOR INTERNATIONALE

*Rejsehjælpen.*

Paa den udvidede Sekretariatskommissions Møde i Luzern i August vedtoges, som meddelt, at Rejsehjælp ikke skulde udbetales til Medlemmer af gensidige Forbund, som havde spærret Grænserne. Men for ikke at bringe de Kolleger, som befandt sig paa Rejse, da Beslutningen toges, i Forlegenhed, vedtoges det, at Bestemmelsen ikke skulde træde i Kraft før efter to Maaneders Forløb. I Konsekvens hermed meddeles, at fra og med 1. November udbetales ikke Rejsehjælp til Medlemmer af Forbundene i *Belgien, Jugoslavien, Memelgebetet, Østerrige, Polen* og *Ungarn*.

Ogsaa *Rumænien* havde spærret sine Grænser. Men siden Tarifbevægelsen i dette Land afsluttedes, har det rumænske Typograf-Forbund besluttet, at der fra 1. Oktober i Aar atter udbetales Rejsehjælp. Forbundet oplyser dog, at som Følge af den store Arbejdsledighed udsteder Myndighederne ikke Gennemrejse-Visum, som gælder mere end 30 Dage, og dette sker kun paa Betingelse af, at vedkommende ikke tager Arbejde i Landet.

## ET PAR JORDISKE BEMÆRKNINGER

Trods den Resolutionernes Resolution, der blev vedtaget paa Delegeretmødet, og som paa bred Front dækker alle de Synspunkter, som vore forskellige Medlemsskaber, internationalt og nationalt, omfatter, synes der at være lidt for megen Uenighed blandt vore Ledere om Spørgsmaalene Arbejdstidsforkortelse og Afskaffelse af Overarbejdet.

Der er noget om en Realløn — jeg ved ikke, hvad det er, men bliver jo nok klogere, og noget om, at det skal løses internationalt — der er forlods 13 Lande, hvor vort Fag har mindre end 48 Timersuge, og i sidste Numer Redaktørens: »— hvis der overhovedet skaffes flere Folk i Arbejde under de herskende Forhold«. Endelig er der heldigvis ogsaa den fordomsfri Forhandlingens Mand.

Om Overarbejdets Afskaffelse er Enigheden heller ikke iøjnefaldende. Selv den københavnske Tarifs Paragraf 2, Stk. 9, kan man ikke bekvemme sig til at haandhæve, men tilsidesætter den for Bladsætteriernes Vedkommende. Der skal nu ikke meget Hekseri til, for at bringe den i Anvendelse der. Saa bjergsomme er Bladsætterne ikke, at de ikke vil nøjes med 48 Timer om Ugen. Jeg har drøftet det med flere, men de ønsker Initiativet fra Ledelsen, og det er naturligt. At det Spørgsmaal hører hjemme under en Tarifrevision er rent ud sagt noget Vrøvl.

Forhaabentlig bliver det snart bedre med Enigheden og Viljen om de to Spørgsmaal.

Det er som bekendt klogt at gaa i Flok, men Takt skader heller ikke.

*

Vi er jo ikke Sporvognsmænd, der nøjagtig kan regne ud, hvad en 40 Timersuge vil betyde — de har ikke Overarbejde, saa den klarer de let — og selv deres Beregninger kan jo forrykkes, ved at man indskærper Folk at hoppe paa og af Sporvognene, og selv om jeg godt kan se, at de ca. 125 Bogtrykkerier i København, der ingen Folk beskæftiger, ikke skal have »en Mand mere«, fordi Arbejdstiden tariferes til 40 Timer, er det jo ikke helt usandsynligt, at der kunde blive Brug for nogle Kolleger hist og her i det ganske Land.

Det hører almindeligvis ikke til Dagens Orden at have flere gaaende paa Værkstedet end højst nødvendig, hvilket Overarbejdsstatistiken — sine skjulte Reserver ufortalt — for 1931 viser.

Jeg tror paa gode Resultater af en 40 Timersuge, og Hr. og Frk. N. N. maa gerne vedblivende lade en duplikeret Sang falde igennem min Brevkasse. Deres Skyld i Arbejdsløsheden indenfor vort Fag er for mikroskopisk.

De Kolleger, der endda nærer Betænkeligheder paa de arbejdsløses Vegne og ikke tror paa store Resultater, vil jeg bede forsøge at operere lidt med, hvad Følgen af en 56 Timersuge vilde blive, og det kan de sikkert hurtigt faa Øjnene op for.

Hvorfor saa de mange Betænkeligheder, naar det gælder 40 Timersugen?

*Ejner Lassen.*

## KØBENHAVNS TRYKKERE

indbydes herved til et Møde, som en Del interesserede Kolleger i København lader afholde Onsdag den 26. Oktober Kl. 8 pr. i Forsamlingsbygningen i Rømersgade Opgang A 1. Sal med Dagsorden: Stiftelse af en Trykkerklub til Fremme af det kollegiale og kammeratlige Sammenhold og Samarbejde med Provinsens Trykkerklubber og Brancheklubberne i København.

P. U. V.
*Rud. Calberg.*

## 67 AAR

Han kom, som han flere Gange kom i Aarenes Løb, for at faa sin Lokalunderstøttelse. Aarene havde gjort hans Haar mere end graat. Aarene havde gjort hans Krop bøjet og kroget. Aarene havde gjort hans Blik ydmygt. — Han kom i Arbejdstiden, hvor Tiden var knap, Maskinen maa ikke staa stille. *Tre* Minutter fik han, saa var Ekspeditionen forbi: »Farvel du, nu kommer jeg ikke mere! Jeg kan ikke mere; nu gaar jeg til »De gamles By«, og haaber paa at faa Ro der!« — Han fik knapt nok et Levvel, Maskinen venter, Bladet venter paa at blive fyldt, Læserne venter paa »Dagens Nyt« med Søndagspræken, Kæmpesvindel, lokale Fødselsdage og hvad andre Sensationer, en lille By formaar at frembringe. Der kommer jo desuden saa mange — godt at man blev af med ham? En mindre i den store Flok! Men *Øjnene*, de er der endnu. De følger mig! *Nu* var der ikke mere at vente paa Danmarks gæstfrie Landeveje for ham. En Skæbne, en Ener, var ved Endemaalet, hvor »Pensionen« ventede.

Hvad er menneskelig Lidelse? Hvad er Forbandelse? Hvad er Frihed? Denne Kollega havde en Gang haft, Arbejde, Familje, Børn, godt Hjem. I mange Aar levet, som alle Mennesker burde leve i et ordentligt Samfund. Havde til Udkommet ved Sætterkassen. — Saa kom Arbejdsløsheden; han gik fra Plads til Plads, og tilsidst var der kun Landevejen, han var slaaet ud, for gammel til at faa Arbejde, i Familien blev han overflødig, og saa begyndte hans Evighedvandring. Aldrig beskænket, aldrig med onde Ord om Tiderne, om Kolleger eller Mennesker eller Samfundet. Men for hver Gang med Haabløsheden mere præget i sit Ansigt, hvor mange Aars Lidelser stod skrevet for den, der vilde læse.

Nu naaede han Vejs Ende. Maatte venlige og kærlige Hænder give ham lidt Oprejsning i hans Pavse paa den endelige Rejse — den store — til Fader Gutenberg.

— — —

Har du gjort din Pligt for ham, den ulykkelige? Ja, han fik jo sin Understøttelse, saa er den klaret. Faldt der et venligt Ord i Tilgift, naar han kom, eller var det en kold Skulder? Vel som Humøret var, eller som Maskinen gik til. Man er jo kun et Menneske og bliver selv et Maskinmenneske. Der er ikke Tid eller Raad til at være Samaritan.

— — —

Hvad om vi alle fik lidt mere af Samaritanen i os. Ikke alene for vore egne rejsende og arbejdsløse — som vi maaske inden længe selv er Del af — men for alle dem, der lider under det nuværende System med Arbejdsløshed eller Rædsel derfor.

*M. F.*

## »SAMVIRKET«S KURSUS I SKITSERING

De Kolleger, som tegnede sig paa Deltagerlisten ved »Samvirket«s første Læseaften, samt de Kolleger, som senere har anmeldt deres Deltagelse, bedes møde

**Onsdag den 26. Oktober Kl. 5½**

i Lokalerne Nørrevold 90 (Foren. af 1860).

Der gives ved dette Møde detaillerede Oplysninger om Tilrettelæggelsen, og bindende Tegning vil finde Sted.

*Styrelsen.*

## NOVEMBERFESTEN

**LØRDAG D. 19. NOVBR. KL. 8**

**I TIVOLIS KONCERTSAL**

(Indgang til Koncertsalen kun ad Tietgensgade.)

PROGRAM:

1. **Orkestret** under Anførsel af Musikdirektør ved Den kgl. Livgarde **Th. Dyring:**
   a. *Heinicke:* Adlon-Marsch.
   b. *E. Kàlmàn:* Vals af Oprt. „Czardas-Fyrstinden".
2. **Koncertsangerne Herrerne Kaj Fossing og Willy Laudrup Jensen:**
   a. *Puccini:* Duet af Opr. „Bohême".
   b. *Wetterling:* Klara Stjärna.
   c. *Sjöberg:* Tonerne.
   d. *Rud. Bay:* Syd og Nord.
3. **Operettesangerinden Fru Sofie Finn Hoffmann:**
   a. *Ernest Ball:* Favn mig, saa er Verden min.
   b. *Lessa Valerio:* Warum? (Tango).
   c. *Fini Henriques:* To maa man være.
   d. *Aage Ravn Jonssen:* Stjærnevalsen.
4. **Den dansk-franske Pianistinde Frk. France Ellegaard:**
   a. *Albeniz:* Seguèdilla.
   b. *Chopin:* Impromtus. Fis Dur.
   c. Polonaise: As Dur.

**Typografernes Sangforening:** (Dirigent Hr. Tiemand Sandorff).
   a. *Paul Hellmuth:* Bovbjerg.
   b. *Carl Nielsen:* Syng, syng.
   c. *O. Lindblad:* Naturen och hjärtat.
   d. *Louis Clausen:* Arbejdersang. (Solo, Kor og Orkester).

6. **Oplæseren Hr. Larsen Græsted:** Maglekilde-Petersen-Fortællinger.
7. **Skuespiller Hr. Albert Luther:** Viser til eget Luth-Akkompagnement.
8. **Orkestret:** *Dan Folke:* Kreditorernes Indtogsmarsch.

Flygel: Hornung og Møller.

Ved Flygelet: Fru *Jutta Jerndorff.*

**BAL TIL KL. 4**

*25 Musikere under Ledelse af Musikdirektør* **Th. Dyring.**

*Ingen Pauser.*

*Billetter* til Koncerten á Kr. 1,50 og Kr. 1,00 (iber. Garderobe og Program) faas hos Inkassatorerne fra Mandag d. 31. Oktober.

*Bal-Billetter* faas ved Indgangen til Salen á Kr. 2,00.

**Tobaksrygning i Salen strengt forbudt.**

*Til Trykkerne!*

*Husk Sammenkomsten den 29. Oktober.*
*Billetter hos Lundin à Kr. 1,50.*

## 50-AARS SVENDE-JUBILÆUM

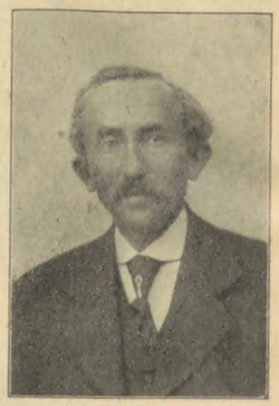

Typograf *Bernh. Nielsen,* »Nordjyllands Social-Demokrat« i Aalborg, kan Lørdag d. 29. Oktober fejre sit 50-aarige Jubilæum som Svend. Da »Bernhard« er kendt af mange Kolleger Landet over, er det en Selvfølge, at dette sjældne Jubilæum ikke gaar upaatalt hen. — Bernhard Nielsen kom i 1877 i Lære hos J. D. Quist & Co. i København. Efter at have udlært, arbejdede han et Aars Tid paa Lærestedet, hvorefter han var forskellige Steder, bl. a. 4 Aar i Frederikssund og 3 Aar i Holbæk. Efter et Ophold paa Sorø Højskole, kom han i Marts 1895 til Aalborg, først paa »Nordjyllands Morgenblad« og noget senere til »Nordjyllands Social-Demokrat«, hvor han endnu arbejder.

Hele hans Livsgerning kom altsaa til at ligge i Aalborg, og i Aarenes Løb har han deltaget i meget. Han har altid været et interesseret Medlem af Typografernes Organisation, og er stadig en ivrig Deltager i Afdelingens Møder og Generalforsamlinger; de Gange kan vist forøvrigt tælles, hvor han har været fraværende.

Det er dog særlig indenfor Sygekassebevægelsen, han blev en Forgrundsfigur. I 1902 valgtes han til Formand for Typografernes statsanerkendte Sygekasse i Aalborg, og denne Stilling er han endnu Indehaver af. Da han i 1927 havde været Kassens Formand i 25 Aar, var han Genstand for megen Opmærksomhed; thi Sygekassen har altid været hans »Kælebarn«, saa den nu staar som en af de bedst ledede og yder mere til sine Medlemmer end Sygekasser i al Almindelighed. Og ogsaa i »Typ.-Tid.« har man flere Gange set hans Navn under velskrevne Artikler.

Mange Kolleger rundt i Landet vil fra deres Aalborg-Tid mindes Bernhard Nielsen for sin Hjælpsomhed, Venlighed og ikke mindst hans Trofasthed, og utallige er de, der i et eller andet Ærinde har gæstet ham i hans Hjem.

Da Bernhard Nielsen uden Tvivl vil blive mindet af mange paa denne sjældne Dag, skal meddeles, at hans Adresse er den for »Typ.-Tid.«s Læsere ikke ukendte: *Borgergade 29 ², Aalborg.*

Hjertelig til Lykke, Bernhard!

*Fhv. Aalborgenser.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*»Oprøret i Nykøbing F.«*

har Paul P. Petersen kaldt Generalforsamlingen, der blev afholdt i Lærlingeforeningen. Saa galt har det ikke været, da ingen af Medlemmerne her er revolutionære. Kritiken af Lærlingestævnet fremkom saa sent, fordi det ikke blev drøftet før paa den Generalforsamling, der refereredes i »Typ.-Tid.«

At Ledelsen ikke mangler Forstaaelse af, at der bør skabes Interesse for de socialdemokratiske Ideer og Kendskab til Fagforeningsbevægelsen, vil følgende Liste over Foredrag, der er afholdt for Medlemmerne bevidne: *John Nilsson,* tidl. Hovedbestyrelsesmedlem i Dansk Typograf-Forbund og Lokalformand i Nykøbing F.: »Typografernes Fagorganisations Historie«; *Herman Nielsen,* Formand for D. s. U. Nykøbing F.: »Organisation«; Redaktør ved

Nykøbing F. Social-Demokrat, *Sophus Rasmussen:* »Social Forsorg i Tyskland«; Dansk Typograf-Forbunds Formand, *Jul. Schrøder*, København,: »Fagbevægelsen gennem Aarene«; Medlem af Landstinget, socialdemokratisk Borgmester i Nykøbing, *H. P. Jensen:* »Haandværkerlærlingens Kaar før og nu«, — de to sidste Foredrag var arrangeret til Lærlingeforeningens 10-Aars Stiftelsesfest, hvortil andre Fags Lærlinge og D. s. U.s Medlemmer var indbudt; endvidere deltog Lærlingeforeningens Medlemmer i et Foredrag, hvortil D. s. U. indbød. Taleren var *Edvin Dose*, København, og Emnet var »Socialminister Steinckes nye Lærlingelov«. Som yderligere Bevis for, at Foreningen ikke ledes eensidigt kan anføres, at Medlemmerne to Gange har faaet Kursus i Livredning og kunstigt Aandedræt ved Røde-Kors-Stævner, der har været afholdt ved Foreningens Teltlejr paa Østersøkysten.

Som det tydeligt fremgaar af foranstaaende er Nykøbing-Lærlingene ikke blottet for Interesse for Spørgsmaal udenfor det faglige, men Kritiken af Lærlingestævnet, som jeg personlig støtter, afslører tillige, at de har Forstaaelsen af, at de *først og fremmest* maa lære det Fag, som skal brødføde dem Resten af Livet, og naar der var indvarslet til et Stævne for *Typograflærlinge* er det forstaaligt, at de ventede sig noget, der *specielt* var arrangeret for *dette* Fags Lærlinge og *ikke* et almindeligt ungsocialistisk Agitationsmøde med Paul P. Petersen paa Talerstolen, flankeret af to store Stormfaner (som blev fortalt mig var lejet af *Stævneudvalget* for — vistnok — 12 Kr.) — den Slags behøver man ikke hernede fra at rejse udenbys for at deltage i, da vi har Agitatorer, der er Paul P. Petersen og de andre Ungsocialister ved Stævnet langt overlegne. At Ledelsen af den herværende Lærlingeforening har en forkert Opfattelse af sin Opgave kan jeg ikke give Paul P. Petersen Ret i — jeg er selv organiseret Socialdemokrat, og har ved givne Lejligheder gjort Lærlingene opmærksom paa, hvor de som Arbejdere politisk set bør placere sig — vi har i den Tid, jeg har været tilsynsførende med Lærlingeforeningen, haft nær Tilknytning og Samarbejde med D. s. U. — i en Periode var Lærlingeforeningens Bestyrelse de samme Personer, der ledede D. s. U. henholdsvis som Formand og Kasserer, og desuden var yderligere en Typograflærling i D. s. U.s Styrelse — ligesom saa godt som alle Lærlingeforeningens Medlemmer var i D. s. U.

Det er saaledes ikke Antipati mod det »socialdemokratiske«, der er givet Udtryk for i Generalforsamlingens Kritik — men en Anke over, at det, der burde have været det centrale — — noget, der fortsatte i Retning af Hellbergs udmærkede Foredrag — specielt for *Typograflærlinge* arrangeret, var sat i Baggrunden til Fordel for bl. a. tysk Valgagitation, der var uforstaaelig for saa godt som samtlige danske Deltagere.

Med Hensyn til det »gode Raad« om, at Nykøbing-Lærlingene bør forandre Retning i den kommende Vinter, saaledes at de arbejdsmæssigt(?) kan komme til at indtage en lige saa fremtrædende Plads, som de gør medlemsmæssigt — vil jeg gøre opmærksom paa, at det glæder mig, Lærlingene her *ikke* har den Opfattelse, at de med hele deres Interesse kan ofre sig for Politik, og saa roligt stille sig afventende paa det Grundlag, at det er Læremesterens og Fagskolens Pligt at gøre dem til Typografer — det kunde nemt ende med, at de havde ofret saa megen Tid paa at sætte sig ind i Socialdemokratiets Program og i de Krav, de bør stille, saa der ikke var blevet Tid til at lære det Fag, som fremtidig skal skaffe dem til Livets Ophold.

Nykøbing F., 5. Oktober 1932.

*Martin Pedersen.*

*Lærlingeafdelingen i København*

vedtog paa sin Generalforsamling den 15. Oktober følgende Resolution:

»Generalforsamlingen i Københavns Lærlingeafdeling under Dansk Typograf-Forbund udtaler sin fulde Tilfredshed med Formen for det i Juli paa Roskilde Arbejderhøjskole afholdte Lærlingestævne. Samtidig udtales Haabet om Afholdelse af lignende Stævner i Fremtiden. Generalforsamlingen ønsker ligeledes at takke Dansk Typograf-Forbund og Københavns Afdeling for den udmærkede Støtte, vi har modtaget fra dem«.

*Efteraarsfesten*

afholdes den 29. Oktober i Weinolds Lokaler. Der opføres et Stykke af Carl Gandrup »Falske Nøgler«. Stykket er iscenesat af *Flemming Madsen*. Billetter à 75 Øre kan købes hos Styrelsens Medlemmer samt paa Forbundskontoret, Vestergade 5.

*Kontoraften.*

Hver Mandag er Kontoret aabent fra Kl. 5¼—6. Indmeldelser af nye Medlemmer modtages.

Til

## Medlemmerne i København!

**Arbejdsgiverforeningen har paa sit Hovedbestyrelsesmøde den 14. ds. besluttet Opsigelse af alle de Overenskomster, der udløber i det kommende Aar. Selv om Bogtrykkerforeningen og Litografiauget derfor nu opsiger, er det dog muligt, at der i den kommende Uge vil blive indkaldt Generalforsamling i Københavns Afdeling ang. Tarif-Spørgsmaalet, og det meddeles derfor, at saadan Indkaldelse til Generalforsamling formentlig vil ske gennem Social-Demokraten, hvorfor Medlemmerne bedes se efter daglig dels i Bladets Annoncespalter, dels under „Faglige Meddelelser" paa Bladets Bagside.**

**København, den 18. Oktober 1932.**

**Sigv. Hellberg.**

## ET OG ANDET

TOLD OG ARBEJDSLØSHED

Toldskruen har atter faaet sig en Omgang. De *kloge* siger, det var en Nødvendighed for at faa Penge i Kassen, og det maa vi andre naturligvis bøje os for. Men naar man paastaar, at Told skaffer flere Folk i Arbejde, saa maa vi have Lov til at protestere. Thi selv om Toldbeskyttelse kan skaffe øget Beskæftigelse i *enkelte* Industrier, saa kan dette ingenlunde opveje den Stigning i Arbejdsløsheden, som foraarsages paa *andre* Omraader.

Men én Ting er sikker: Told betyder altid højere Varepriser.

SPØGELSET VISER SIG IGEN

Trods nedskaaren Krone og stigende Priser har Arbejdsgiverforeningen atter proklameret Kravet om en Lønreduktion paa 20 pCt., som de maatte slippe i Foraaret. Dette i Forbindelse med Kravet om »nye Former for Afslutningen af de fremtidige Overenskomster« skal altsaa danne Grundlaget for Arbejdskampen til Foraaret, som den Julius Madsenske Fløj aabenbart ønsker at etablere.

Og med dette Maal for Øje har man nu kommanderet sine Medlemmer til at sige Overenskomsterne op — foreløbig for ca. 100,000 Arbejdere.

## AFSTEMNINGSRESULTAT

Til Medlemmer af Forbundsstyrelsen er for Provinserne valgt følgende:

Jylland: *Rud. Jensen*, Silkeborg, med 645 St., *Alfr. Andersen*, Randers, med 618 St., *Johs. Honoré*, Fredericia, med 533 St. og *Ernst Pedersen*, Aarhus, med 527 St. — Derefter havde Edv. Munch, Esbjerg, 441 St., Chr. Mortensen, Skive, 393 St., Lars Pedersen, Aalborg, 388 St., N. C. Andersen, Kolding, 338 St. og Hans Fr. Bjørn, Hjørring, 210 St.

Fyn: *C. O. Madsen*, Odense, med 730 St.

Sjælland-Bornholm: *H. A. Hansen*, Slagelse, med 645 St. og *H. Kürstein*, Rønne, med 621 St.

Lolland-Falster: *Magnus Nielsen*, Nakskov, med 482 St. — Derefter havde Holger Brodthagen, Nykøbing F., 310 St.

Der var ialt afgivet 1608 St., hvoraf 16 var ugyldige og 49 blanke. — Helsingør, Odder og Tønder havde ikke indsendt Stemmesedler.

København, 19. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

## NÆR OG FJERN

*JUBILÆUM.* Tirsdag d. 18. ds. fejrede Monotype-Maskinsætter, *Lauritz Hansen*, 25-Aars Dagen for sin Ansættelse i J. H. Schultz Bogtrykkerier. Vor Kollega modtog paa Jubilæumsdagen fra forskellige Sider Beviser paa den Agtelse, han i Aarenes Løb har vundet sig i Firmaet og hos sine Kolleger. *H. E.*

— Onsdag d. 26. Oktober kan *C. M. Christensen*, »Vestjyllands Social-Demokrat«, Esbjerg, fejre 25-Aars Dagen for Tiltrædelsen af sin nuværende Plads. Christensen kom til Esbjerg fra Silkeborg og har gennem de mange Aar været et interesseret Medlem af Afdelingen, ligesom han er overordentligt vellidt af alle sine Kolleger. Vi gratulerer med Dagen. — *d.*

— Trykkeriarbejder *Joh. Sørensen* har Fredag d. 28. Oktober arbejdet 25 Aar i Missionstrykkeriet. — Jubilæet fejres ved en lille Aftenfest, hvor Sørensen samles med en lille Vennekreds.

— Lørdag d. 22. Oktober kan Maskinsætter *Jørgen Fischer*, Aarhus, fejre 25 Aars Svende-Jubilæum.

»Picard«, som han populært kaldes, er kendt i vide Kredse for sit gode Humør og som den gode Kollega han er. —

Efter sin Udlæring paa »Jyllandsposten« tog han, som Skik og Brug var den Gang, en Tur »paa Valsen«, og er vel nok en af de faa Typografer, der »valsede« hele Vejen Syd paa og blandt andet naaede at se den saa meget omtalte Stad Venedig. — Vi haaber, vi endnu i mange Aar maa nyde godt af hans friske Humør og gode Lune og bringer ham hermed vor bedste Lykønskning paa Dagen. *S. A. J.*

*50 AARS JUBILÆUM* kan Lørdag d. 22. Oktober fejres af *Alfred G. Møller*, som i alle disse Aar har arbejdet i det gamle Firma H. H. Thiele som Papirforvalter.

*SØLVBRYLLUP* fejres Onsdag den 26. Oktober af Trykker *Fr. Svendsen* og Hustru, Nyelandsvej 3 4. Fr. Svendsen har i mange Aar arbejdet hos Bording.

*TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE.* Kontingent for 1932 bedes indbetalt inden Maanedens Udgang.

## Tak.

Min hjerteligste Tak til alle som glædede mig paa min Jubilæumsdag. *A. J. Olsen.*

Kolleger fra Odense og udefra, der i overraskende stort Maal glædede os paa vor Sølvbryllupsdag, beder vi modtage vor bedste Tak.

*Lucie* og *Peter Bondesen*, Odense.

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER

12. Oktober: Assens pr. Bl. 125,00; Nykøbing M. pr. Bl. 90,50; Skjern pr. Bl. 79,25; Stubbekøbing pr. Bl. 100,00. 13. Oktober: Kalundborg pr. Bl. 105,00. 14. Oktober: Faaborg 100,00; Korsør pr. Bl. 143,85; Sønderborg pr. Bl. 275,00. 15. Oktober: Hobro pr. Bl. 40,20; Middelfart pr. Bl. 438,00. 17. Oktober: Haderslev pr. Bl. 140,00; Helsingør pr. Bl. 84,50; Holbæk pr. Bl. 393,15; Kolding pr. Bl. 25,35; Løgstør pr. Bl. 92,50; Randers pr. Bl. 1000,00; Slagelse pr. Bl. 200,00; Viborg pr. Bl. 400,00; Esbjerg pr. Bl. 135,70; Herning intet at indsende; Holstebro pr. Bl. 852,90. 18. Oktober: Rudkøbing pr. Bl. 90,00; Silkeborg pr. Bl. 300,00; Svendborg pr. Bl. 350,00; Varde pr. Bl. 260,00; Vejle pr. Bl. 100,00, Kt. 258,00, ialt 358,00.

København, den 18. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. Oktober: Assens i St. f. Juli Kv. Oversk. 125,00; Nykøbing M. 400,00; Skjern i St. f. Juli Kv. Oversk. 79,25; Stubbekøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 100,00; Aalborg 1000,00; Assens 300,00; Fredericia 800,00; Frederikshavn 300,00; Haderslev 400,00; Nykøbing F. 500,00; Lyngby 200,00; Viborg 500,00; København 5627,62; 13. Oktober: Kalundborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 105,00; Hobro 400,00. 14. Oktober: Korsør i St. f. Juli Kv. Oversk. 143,85; Sønderborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 275,00; Helsingør 700,00; Kolding 600,00; Skanderborg 200,00. 15. Oktober: Hobro i St. f. Juli Kv. Oversk. 40,20; Middelfart i St. f. Juli Kv. Overk. 438,00; Nyborg 500,00. 17. Oktober: Haderslev i St. f. Juli Kv. Oversk. 140,00; Helsingør i St. f. Juli Kv. Oversk. 84,50; Holbæk i St. f. Juli Kv. Oversk. 393,15; Kolding i St. f. Juli Kv. Oversk. 25,35; Løgstør i St. f. Juli Kv. Oversk. 92,50; Randers i St. f. Juli Kv. Oversk. 1000,00; Slagelse i St. f. Juli Kv. Oversk. 200,00; Viborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 400,00; Esbjerg i St. f. Juli Kv. Oversk. 135,70; Herning 500,00; Horsens 600,00; Løgstør 150,00; Stubbekøbing 200,00; Holstebro i St. f. Juli Kv. Oversk. 852,90. 18. Oktober: Rudkøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 90,00; Silkeborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 300,00; Svendborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 350,00; Varde 500,00; Vejle i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 100,00; Korsør 500,00; Randers 500,00; Rudkøbing 500,00.

København, den 18. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

NY LOKALFORMAND

Stubbekøbing: Typograf H. R. Hansen, Carlsfeldsvej 32.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Børge Peter Petersen udl. 8. 10. 32 hos Lilja & Køldal (arb. s. St.). Trykker Erik Thorvald Lervang, udl. 7. 10. 32 hos Chr. Jørgensen (arb. s. St.). Trykker Georg Kaj Børge Lundbye, udl. 11. 10. 32 i Hafnia. (arb. s. St.).

Frederikshavn: Sætter Aage Linde Nielsen, udl. 4. 10. 32 hos Vogelius. Haderslev: Sætter Kurt Frieder Schmidt, udl. 1. 10. 32 hos Martin, Christiansfeld. Næstved: Trykker Harry Børge Larsen, udl. 1. 11. 32 i Næstved Tidende. Varde: Sætter Otto Normann Thomsen, udl. 15. 10. 32 hos Nordhjem.

TILTRAADTE

København: 3660 Arne Nielsen fra Faaborg (Militær). 7577 Folmer Olesen fra Rejse (arbl.). 7463 Chr. Hansen fra Vejle (arbl.). 3480 S. Rasmussen fra Roskilde (B. Hansen). 3308 Sofus Petersen fra Roskilde (Krohn). 1115 Birhmann Nielsen fra Roskilde (Chr. Christensen). 7084 Halberg Jacobsen fra Nakskov (arbl.). 7010 Holger Krøyer fra Rejse (Danske Tidskr.). 7725 Ejner Jensen fra Odense (arbl.). 7256 Peter Hansen fra Svendborg (arbl.). 233 Edm. Hansen fra Rejse (arbl.). 7826 B. Lunddahl fra Rejse (arbl.). 6068 Knud Olsen fra Helsingør (arbl.).

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ... ... ... ... ... ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler
(20 c)

Haderslev: 6741 Chr. Hjort (arbl.). Hjørring: 3634 Johs. Pedersen (arbl.). Holstebro: 3562 Carl Vilh. Jensen (arbl.). Horsens: 6018 Niels Aage Nielsen (arbl.). Randers: 6604 N. A. Kronborg Nielsen (arbl.). Ringkøbing: 6797 Holger F. Romlund (arbl.). Slagelse: 7890 Volmer Petersen (arbl.). Svendborg: 6255 Aage Nielsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7950 Frede Poulsen paa Rejse. 3943 Olaf Olsen paa Rejse. 7865 Niels Gadgaard paa Rejse. 7393 Drachmann Krag til Slagelse i Plads. 1923 Svend Nielsen til Rønne i Plads. 4138 Kjeld Fischer til Nykb. F. i Plads. 6311 Arne H. Andersen paa Rejse. 7905 Arne Christensen paa Rejse.

Aarhus: 3512 H. J. Clausen til Odense, 3562 C. V. Høyer Jensen til Holstebro (arbl.), 7970 Anker Petersen til Silkeborg i Pl., 7232 Henry V. Jensen til Odder i Pl. og 6588 Johan Andreasen til Silkeborg i Pl. Faaborg: 3660 Arne Nielsen til København (Militær), 2841 Helmuth Nielsen paa Rejse. Fredericia: 6256 Aksel Madsen til Vejle (arbl.), 6588 Johan Andreasen til Aarhus (arbl.). Haderslev: 3830 Fr. Hess til Kolding (arbl.). Helsingør: 6068 Knud Olsen til København (arbl.). Odense: 7725 Ejnar Johan Jensen til København (arbl.). Roskilde: 3480 Sv. V. Rasmussen til København i Pl., 3308 Sofus Petersen til København i Pl. Svendborg: 7256 Peter M. Hansen paa Rejse. Vejle: 7463 Chr. Hvejsel Hansen til København (arbl.), 3634 Aage Johs. Petersen til Hjørring (arbl.).

UDMELDT

Aarhus: 5037 Johanne Louise Nielsen (Forsvunden).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Frederikshavn: 7868 Søgaard Sørensen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 3180 Victor Petterson (F. E. Bording).

DØD

København: 8097 Enke Vilhelmine Birkehøj.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

**Alle Restancer** bedes i Henhold til Lovenes § 5 indbetalt **i Dag Fredag** Kl. 7—9. Postgiro-Konto 4620. *Kassereren.*
(13 i)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommet i Betragtning har faaet Meddelelse derom.

Kassereren træffes hver Mandag Kl. 7—8, Hillerødgade 139. Telefon Taga 5377.

Event. Restancer bedes snarest indbetalt.
(21 g) *Bestyrelsen.*

ANNONCER
**Satsprøver (Musterblätter).**
Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc. Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Maskinsætter**
(LINOTYPE), Provinsianer, i uopsagt fast Plads, søger Pladsforandring straks eller senere. Gerne den halve Dag som Akcidens- eller Annoncesætter. Kendt med Trykning. Absolut alsidigt uddannet. Nærmere Oplysning ved Bill. mrkt. »139« som Ekspeditionsk. modtager.

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
**Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat**
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 28. OKTOBER 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Medlemsbog Nr. 3506, tilhørende Otto Anesen, bedes indsendt til Forbundskontoret.

København, 26. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

## BOGTRYKKERIERNES SPISERUM

Fra Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet har vi modtaget en Anmodning om at yde vor Bistand til at faa Bestemmelserne i Bogtrykkeri-Regulativets § 10, 3.—4. Stk., overholdt. Direktoratet har til samtlige Tilsynskredse udsendt et Cirkulære angaaende Gennemførelsen af disse Bestemmelser.

Til Underretning for vore Medlemmer gengiver vi her Cirkulærets Ordlyd:

Fra en af Kredsinspektørerne modtog Direktoratet Meddelelse om, at der i et vist Omfang i Avistrykkerier fandt Tilsidesættelse Sted af den i § 10, Stk. 4, i Bogtrykkeriregulativet indeholdte Bestemmelse om, at det er forbudt at indtage Maaltider i Rum, hvor der stereotyperes med Anvendelse af Støbning, samt i Sætterilokaler, og at der til Arbejdere, som udelukkende beskæftiges i saadanne Rum, derfor skal anvises andet passende Rum til Indtagelse af Maaltider.

Foranlediget heraf anmodede Direktoratet forskellige Fabrikinspektører om at ville meddele, i hvilket Omfang fornævnte Bestemmelse overholdes i Kredsens Avistrykkerier, herunder i hvilket Omfang Spisning forekommer i Sætterilokaler, selv om særligt Spiselokale er indrettet, jfr. Regulativets § 10, Stk. 3. Ved Undersøgelsen viste det sig, at det i et vist Omfang forekommer, at Arbejdere spiser i Trykkeriernes Arbejdslokaler, ogsaa hvor der findes fuldt ud forsvarlige og velbeliggende Spisestuer.

Da dette Forhold — som nævnt — er ulovligt, skal Direktoratet paa den saaledes givne Foranledning udtale:

*at* Tilsynet — uanset om det paavirker de gældende Overenskomsters Arbejdstidsbestemmelser eller af anden Grund forlænger Bruttoarbejdstiden, og uanset om en Ændring af de gældende Regler møder Modstand fra Arbejdernes Side — ikke kan vige paa dette Punkt, men maa fastholde 1) at der *ikke maa* spises i de Arbejdsrum, der er omhandlet i Regulativets § 10, Stk. 4, og 2) at hvor der er indrettet passende og velbeliggende Spiserum, maa ingen Arbejder spise i Arbejdslokalerne,

*at* Tilsynet ved Afgørelsen af, om særlige Spiserum maa kræves indrettede, maa tage i Betragtning, om Arbejderne kan faa Adgang til at spise i andre allerede eksisterende passende Rum — hvorved bemærkes, at Trykkerilokaler ikke uden videre kan anses som forsvarlige Spiserum, se nedenfor — og ogsaa til en vis Grad, om det er almindeligt, at Arbejderne gaar hjem og spiser i de fastsatte Spisepauser,

*at* Direktoratet i Tilfælde af, at Arbejderne *trods given Advarsel* spiser i de forbudte Arbejdsrum, vil foranledige Tiltale rejst saavel mod vedkommende Arbejder som mod Trykkeriets Indehaver, der har Pligt til at overvaage, at der ikke finder ulovlige Forhold Sted i hans Virksomhed. Direktoratet skal derfor, saafremt saadanne Forhold maatte forekomme, udbede sig Indberetning tilstillet.

Med Hensyn til Anvisning af Trykkerilokale til at spise i, bemærkes, at imod saadan Anvendelse taler, at Lokalet ofte er snavset og fyldt med Lugt hidrørende fra Trykkerisværten samt fra de anvendte Afvaskningsmidler. Ikke sjældent er Trykkerilokalet ramponeret paa Grund af Baksning med store Forme og Valser; endvidere er Lokalet ofte ret stærkt udnyttet — med deraf følgende mindre Renholdelse — ved Opstilling af Maskiner og Borde m. v., saaledes at det bliver vanskeligt at finde et egnet Sted, hvor der kan spises. Direktoratet mener herefter, at der ved større Bogtrykkerier i Almindelighed bør forlanges Indretning af særskilt Spisestue. Ved mindre Bogtrykkerier, hvor der foreligger relativt gode Trykkerilokaler, vil disse efter Omstændighederne kunne godkendes som Spiselokaler. Afgørelsen heraf maa ske i det enkelte Tilfælde under Hensyntagen til Lokalets almindelige Renholdelse, Vedligeholdelsestilstand, Maskinernes Art, Vaskeindretning og Lokalets Udnyttelsesgrad.

Det tilføjes, at Direktoratet samtidig hermed har rettet Anmodning til Københavns Bogtrykkerforening, Dansk Provins-Bogtrykkerforening, Dansk Typograf-Forbund og dettes københavnske Afdeling om at bistaa Tilsynet i at faa Bestemmelserne i Regulativets § 10, Stk. 3—4, overholdt.

13. Oktober 1932.

*Dreyer.*

— — —

Vi er enig med Direktoratet i, at Regulativets Bestemmelser maa overholdes, og vi maa støtte Kravet om, at der indrettes Spiserum i alle de Avis- og Bogtrykkerier, hvor Arbejdsforholdene kræver, at Personalet eller en Del af Personalet nødvendigvis maa spise paa Arbejdspladsen. Vi er ogsaa enig med Direktoratet om, at Trykkerilokalerne ikke kan anses som forsvarlige Spiserum og vi maa henstille til Direktoratet, at det forbydes Personalerne at spise i Trykkerilokalerne; thi disse Lokaler er ved deres særlige Dunster og Urenlighed absolut lige saa uegnede til Spiserum, som Sætteri- og Støbelokalerne.

## LÆRLINGES »PERSONLIGE TILLÆG«

Nedenstaaende, der egentlig ikke berører Dansk Typograf-Forbund, kan maaske dog have Interesse — specielt nu i Konfirmationstiden, hvor nye »Kuld« sættes i Lære — da det viser, til hvilken Højde Spekulationen — for ikke at bruge et værre Udtryk — kan drives.

Lærlingeloven afgører — trods Mangler — paa en Række vigtige Punkter Forholdet mellem Mester og Lærling. Der er dog ét Punkt, hvor Parterne selv træffer Afgørelse, og vel i Reglen uden større Debat, nemlig Spørgsmaalet om Lærlingens Vederlag eller »Kostpenge«.

En Passus, som den en Bladvirksomhed, »Ribe Stiftstidende«, har indført det paagældende Sted i en Sætterlærlings Kontrakt, turde dog vist være lidt ud over det almindelige. Den lyder — efter at Vederlaget, der ikke er over det normale for Typograflærlinge (i det 5. Læreaar 16 Kr. pr. Uge) — saaledes:

»Af ovenstaaende Lønninger er Halvdelen dog et personligt Tillæg, der kun udbetales, naar Lærlingen passer sit Arbejde upaaklageligt og ikke udviser Forsømmelighed af nogen Art.«

Det famøse bestaar altsaa i, at *Halvdelen* af den gængse Lærlingeløn er gjort til *personligt Tillæg*, og dertil kommer saa, hvad er Forsømmelighed, og hvad er hændelige Fejl?

Gentagen Haandhævdelse af denne regoristiske Klausul har fra vedkommende Lærlings Værges Side affødt en Voldgiftssag. Kendelsen gik imidlertid ud paa, at Tilbageholdelsen var berettiget *efter Kontrakten.*

Den begaaede *Forsømmelighed* bestod i dette Tilfælde af en glemt Blokering, der ganske vist — formedelst daarlig eller ingen Revision — bevirkede en urigtig Smørnotering i en Del af Bladets Oplag.

Hvad kan der ikke ske, og hvad sker der ikke i et Bladsætteri, og hvilken Svend, endsige Lærling, kan sige sig fri for den Slags Fejl eller »Forsømmelighed«, om man vil, derfor bør ingen Fader eller Værge skrive under paa den Slags »personlige Tillæg«.

*—n.*

## VED HØJESTERETSDOM

af 22. Oktober d. A. er Landsretsdommen af 30. Oktober 1931, som stadfæstede Ekskluslonen af Typograf (fhv. Bogtrykker) *Johs. Carl Harder*, omstødt og Eksklusionen af Harder kendt ulovlig, idet Højesteret har fortolket den faglige Voldgiftskendelse i Sag Nr. 12/1930 (Beskæftigelse af Sættertrykkere) derhen, at

»herefter har Foreningens Bestyrelse savnet Beføjelse til at udstede et saa almindeligt Forbud, som det har udstedt, og da det maa antages, at det nyoprettede Trykkeri, hvor Appellanten har taget Arbejde, hører til den Art Trykkerier, der beskæftiger Sættertrykkere, har Eksklusionen været ulovlig.«

Forbundet dømmes herefter til at genoptage nævnte Harder og til at betale Sagens Omkostninger.

— — —

Vi tillader os at udtale vor Tvivl om, at *denne* Fortolkning af nævnte faglige Voldgiftskendelse netop dækker Voldgiftsrettens *Mening* med Kendelsen; men Kendelsen har altsaa været formet saa *uklart*, at Landsretten har kunnet forstaa den paa een Maade og Højesteret paa en anden Maade.

Organisationens Hensigt med sin Holdning i denne Sag har været at søge de flest tænkelige *Beskæftigelsesmuligheder* udnyttet for Medlemmerne. Hr. Harder, der passer en stor Automat *samtidig* med, at han udfører al Sætning (d. v. s. optager to Mands Plads) har nu faaet Højesteretsdom som en Hjælp til at krydse og hindre disse Organisationens Bestræbelser for at holde de flest mulige i Arbejde. Organisationen har *ikke* villet medvirke til at oversvømme Byen med nyoprettede Smaatrykkerier, hvor Rationaliseringens nyeste maskinelle Frembringelser i Forbindelse med menneskelig Tjenstvillighed til at »gøre det hele selv« begrænsede Arbejdsmulighederne for Menneskehænder ud over al Rimelighed. Og *det* vil Organisationen stadig ikke medvirke til.

— — —

Organisationen er dømt til at genoptage Hr. Harder. En anden Følge af Dommen bliver, at Firmaet Papirhandler Hansens Trykkeri i Aabenraa 31, hvor Hr. Harder arbejder som »Sættertrykker«, ikke mere anses som blokeret.

København, den 24. Oktober 1932.

*Sigv. Hellberg.*

## Til Trykkerne!

**Husk Sammenkomsten i Morgen Aften. Billetter faas senest i Aften hos Lundin à Kr. 1,50.**

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Stævnet i Roskilde.*

. . . Lorentz Albeck Larsen mener ikke, at jeg kom til Roskilde for at høre et politisk Foredrag. Det gjorde jeg heller ikke; men jeg kom til Roskilde for at lære mine faglige Kammerater at kende, og at høre, hvad de mente om Lærlingeforeningernes Arbejde, og hvorledes det gik i de sjællandske Afdelinger, hvor der maaske var noget, jeg kunde lære af. At de saa ikke oplyste det, er ikke Ledelsens, men Deltagernes Fejl.

At paastaa, at Stævnet var politisk er ikke rigtigt, men det var et Fagforeningsstævne, og hvad er Lærlingeforeningen, hvis den ikke er en Forskole til Fagforeningen. Min Opfattelse af den er i hvert Fald, at det er dens *første Pligt* at sætte Medlemmerne ind i *Fagforeningsspørgsmaal* og ikke udelukkende beskæftige sig med det rent fagtekniske.

Jacob Bebel Sørensen skriver bl. a. følgende: »Var det saa ikke bedre, hvis Lærlingene indgaaende diskuterede fagtekniske Problemer i deres Fritid«. Du mener vel dermed, at vi ikke skulde interessere os for andet og roligt lade Mesteren udnytte os og de kommende Lærlinge . . .

Kun vil jeg til Slut gerne rejse Spørgsmaalet om et Lands-Typografiærlinge-Stævne i Odense næste Aar, men arrangeret paa en hel Dag, saaledes at der baade blev Tid til at besé et af de store Trykkerier der og til at drøfte Lærlingeforhold.

Jeg var i hvert Fald godt tilfreds med Stævnet i Roskilde.

*Paul Fjeldgaard,*
Esbjerg-Lærlingen.

*Mere om Stævnet.*

. . . . At vi kan staa uklare overfor en Del typografiske Problemer, er naturligt, men det rigtigste i saa Tilfælde er jo dog at henvende sig til sin Læremester, eller paa Fagskolen diskutere Problemet med Kammerater og Lærere.

Stævnet var en Fiasko, siger Lorentz Larsen. Nej, Lorentz, fra Københavns Lærlinge har jeg kun hørt Tilfredshed med Stævnet. Ønskede du, at Stævnet skulde have et andet Præg, stod det dig jo frit for at tage Ordet i Diskussionen, men jeg hørte ikke nogen udtale sig imod P. P.s Indlæg dernede, men du bemærkede maaske ikke, at Ordet var frit.

Du giver til Slut P. P. det gode Raad, at spørge Landets andre Typograf-Lærlinge før det næste Stævne arrangeres.

Formanden for Stævnet var Chr. Jensen-Petersen fra Næstved, og Provinsens Lærlinge var godt repræsenteret i Stævneudvalget.

Til Slut vil jeg sige: mig bekendt var der ingen, der betalte en Øre for Stævnet, og dette kunde ikke have været afholdt paa et mere centralt Sted end Roskilde Højskole.

*Henning Jensen,*
København.

— — —

Ovenstaaende to Indlæg er gengivet i Uddrag. Da der stadig kommer nye Indlæg, som i det væsentlige er Gentagelser, maa Diskussionen om dette Emne nu være tilendebragt, hvorfor vi slutter af med en Redegørelse i *næste* Numer af Stævnets Formand, *Chr. Jensen-Petersen*, Næstved.

*Red.*

*Lærlingeafdelingen i København*
*Efteraarsfesten i Morgen*

afholdes i Weinolds Lokaler, Nørrevold 23, Kl 20.

Der opføres Carl Gandrups Enakter »Falske Nøgler« og derefter er der Bal til Kl. 2.

Det er en god Tradition med Efteraarsfesten — denne Indledning paa Vinterarbejdet — ikke alene ved den Lejlighed mødes Medlemmerne af Lærlingeafdelingen, de sidste Fester som vi har afholdt har været godt besøgt af ikke saa faa unge Svende som ønsker at aflægge deres gamle Afdeling et Besøg — det er forhaabentlig ogsaa Tilfældet denne Gang.

Afregning af Billetter samt Salg sker i Aften paa Forbundskontoret Kl. 5¼—6.

*Billetprisen er 75 Øre.*

*Lærlingemøde*

afholdes i Aften i Griffenfeldtsgade 7. Det er kommunistisk Ungdomsforbund der indbyder til Debat om Lærlingespørgsmaalet. Mødet begynder Kl. 20.

## TILLIDSMANDSMØDET

i København den 17. Oktober havde samlet fuldt Hus. Afdelingsformanden, *Sigv. Hellberg*, indledede, efter at *Fr. Mehr* var valgt til Dirigent, om Tillidsmændenes Opgaver i Forbindelse med Beskæftigelsesproblemet og Tarifsituationen. *Henrik Eriksen* (Schultz) og *Sv. Aa. Larsen* fremsatte Udtalelser, og *Formanden* replicerede.

Efter at Tillidsmandsmødets Forhandlinger var afsluttet, bød Afdelingsformanden et særligt Velkommen til de i Aarets Løb indtraadte unge Svende og gav Ordet til Forbundsformanden, *Jul. Schrøder*, som i en kraftig Tale manede Ungdommen til trods Tidens Vanskeligheder at bevare Troen paa Livet og til at staa fast sammen om vor Organisation — vort bedste og stærkeste Værge.

Der serveredes nu Forfriskninger, de obligate Velkomstsange blev sunget, en Dobbelt-Kvartet fra Sangforeningen sang, og enkelte Kolleger bidrog med Solo-Numre til den gode Stemnings Vedligeholdelse. En af de unge Svende, *Kjeld Halberg*, bragte i en lille, velformet Tale Ungdommens Tak til de ældre Kolleger og udtalte Haabet om, at den unge Generation af bedste Evne vilde søge at styrke og befæste Organisationen.

Henad Midnat sluttede det officielle Samvær, men mange forblev endnu længe sammen i kammeratlige Grupper.

## Novemberfesten

bliver

**Lørdag den 19. November.**

## »SKANDINAVISKE TYPOGRAFERS FAGLIGE RING«

(under Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København).

Fra Hovedadressen afsendte Mapper: 16. Sept. *Mappe 27* til Hold 1 og *Mappe 28* til Hold 7, 17. Sept. *Mappe 29* til Hold 17, 28. Sept. *Mappe 30* til Hold 19 og 4, 3. Okt. *Mappe 22* til Hold 20, 10. Okt. *Mappe 20* til Hold 5 og *Mappe 24* til Hold 2 (Medl. 2726 bedes opgive sin evt. ny Adr.), 11. Okt. *Mappe 29* til Hold 16, 17. Okt. *Mappe 31* til Hold 3 og 12, 19. Okt. *Mappe 32* til Hold 10 og 11.

Til Hovedadressen efter endt Cirkulation indgaaede Mapper: 23. Sept. *Mappe 22* fra Hold 8, 6. Okt. *Mappe 24* fra Hold 18, 7. Okt. *Mappe 20* fra Hold 13 (Medl. 135 bedes opgive ny Adr.), 10. Okt. *Mappe 29* fra Hold 17, 11. Okt. *Mappe 21* fra Hold 15.

Til Orientering for Deltagerne gengives her den nu gennemførte Hold-Inddeling.

*Hold N 1:* norsk. *Hold S 1:* svensk. *Hold S N 1:* svensk-norsk Trykkerhold. *Holdene 1, 2, 8, 9, 13, 18, 20 og 21:* København. *Hold 3:* Køge (herunder Lærlingeafdelingen). *Hold 4:* Herning, Varde og Randers. *Hold 5:* Aabenraa, Assens, Ribe, Struer og Aars. *Hold 6:* Sønderjylland, Brabrand og Skjern. *Hold 7:* et specielt Trykkerhold. *Hold 10:* Nykøbing F. (herunder Lærlingeafdelingen), Nakskov og Vordingborg. *Hold 11:* Næstved (herunder Lærlingeafdelingen). *Hold 12:* Horsens (herunder Lærlingeafdelingen). *Hold 14:* Kolding, Esbjerg og Slagelse. *Hold 15:* Aalborg og Nibe. *Hold 16:* Hillerød, Korsør, Aarhus, Viborg og Vejle. *Hold 17:* Roskilde og Københavns Omegn. *Hold 19:* Holstebro Afdeling under D. T. F.

København, 19. Oktober 1932.

*Charles Moegreen.*

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* Mandag den 24. Oktober døde et af Slagelse Afdelings ældre Medlemmer, *Olaf E. Olsen.* Olsen, der om en Maanedstid vilde være blevet 70 Aar, har lært i Slagelse og var med i Afdelingen omtrent fra dens Oprettelse. Fra 1889—96 var Olsen Formand og var saaledes med, da der strejkedes i 1895 paa »Slagelse-Posten«, hvor han var Trykker. I Foreningens første 10—15 Aar var Olsen en af de bærende Kræfter. Senere blev han Bogtrykker, og fra 1907 trykkede han »Vestsj. Soc.-Dem.«, til Bladet i 1914 overtog hans Bogtrykkeri. Efter den Tid har Olsen bl. a. haft Vognmandsforretning, og i de sidste 10—12 Aar drevet en Restauration. Men under alle Livets Omskiftelser var Olsen et trofast Medlem af vor Forening.

Ære være hans Minde! — *n.*

— Kun 27 Aar gammel afgik *Laurids Strand,* Esbjerg, ved Døden Onsdag den 19. Oktober efter en Operation. Strand havde lært i P. Schrøders Bogtrykkeri, men de sidste ca. 5 Aar arbejdet paa »Vestkysten«. Begravelsen foregik i Søndags og Afdelingens Banner sænkedes over hans Grav. — *d.*

*50-AARS JUBILÆUM.* Fredag den 28. Oktober d. A. kan forhenv. Faktor ved »Hejmdal« her i Aabenraa, *Jean Kleemeyer,* der er født i Hof (Bajern), fejre sit 50-Aars Jubilæum som Medlem af det tyske og det danske Typograf-Forbund. Jubilaren fik i 1883 Ansættelse hos Redaktør Skovrøy i Tønder. Da Bladet i 1885 blev udgivet sammen med »Flensborg Avis«, fulgte Kleemeyer med til dette Blad, hvor han med en lille Afbrydelse arbejdede til 1911. I 1912 fik han Stillingen som Faktor ved »Hejmdal«, hvilket Hverv han varetog, indtil han i 1928 af Helbredshensyn maatte trække sig tilbage. Faktor Kleemeyer var afholdt for sit retlinjede Væsen. Han har ogsaa været Udgiver og Redaktør af »Nordslesvigs Goodtemplar« i 5 Aar. Under Kleemeyers Ledelse vandt det stor Anseelse og megen Udbredelse. Vi ønsker Jubilaren, der i indeværende Aar ogsaa kunde fejre sin 70-Aars Fødselsdag, en glad og sund Livs-Aften. *E.*

— Typograf *Ole Rasmussen,* populært: »Ole Ras«, har den 1. November været ved Faget og i Forbundet i 50 Aar.

»Ole Ras« kom i Lære paa »Østsjæll. Folkeblad« i Køge. Kort Tid efter at han var udlært gik han »paa Valsen«, fik Arbejde i Kolding, Odense og Nakskov, senere tog han længere ud i Verden.

I Slutningen af 90'erne flyttede han til Kristiania, arbejdede paa forskellige af Byens større Trykkerier — og startede senere et Bogtrykkeri og Boghandel, som han drev i nogle Aar, men gik saa tilbage til Sætterkassen, og flyttede atter til København.

»Ole Ras« er en god og solid Kollega, der med stor Interesse har fulgt den faglige og politiske Udvikling. Han er ivrig Afholdsmand og ser i Ædrueligheden en af de Værdifaktorer, der bidrager til at styrke Arbejderklassens Kamp.

*Werner Helmert.*
(6020)

*25-AARS JUBILÆUM.* Den 1. November kan *P. Jensen,* »Svendborg Avis«, markere 25-Aarsdagen som Medlem af vort Forbund, idet han i 1907 traadte ind i Kollegernes Række, og en god Svend blev Peter Jensen eller »Krølle« — for at nævne ham med det mere populære Navn — baade for sit Arbejdssted, »Svendborg Avis«, og i vort Forbunds Svendborg-Afdeling, hvor han i de 25 Aar har virket paa sin egen stille Maade, skattet af Medlemmerne, der efterhaanden betroede ham forskellige Tillidshverv. Et Par Aar var han Formand, men ellers har Peter »K« haft Sæde i Bestyrelsen i et langt Spand af Aar, de sidste 5 Aar med Varetagelsen af Kassererposten, et Hverv, som han sætter en Ære i at bestride til Medlemmernes fulde Tilfredshed, hvilket ogsaa fuldt ud er lykkedes.

Tak Peter, og til Lykke med 25-Aarsdagen!

*frh.*

— Den 1. November er det 25 Aar siden, Bogtrykker *F. Holm,* Skive indtraadte i Dansk Typograf-Forbund. Jubilaren er udlært i Grenaa, men har siden 1908 arbejdet i Skive og altid været et meget interesseret Medlem af Afdelingen. Han beklædte Posten som Lokalformand i Aarene 1915—19 og har indenfor Arbejderbevægelsen i Skive ydet et stort Arbejde, saavel i kommunal Henseende som indenfor Kooperationen. For Tiden er han saaledes Næstformand i Byraadet. *M.*

— Sætter *Svend Deleuran,* Industri-Trykkeriet, kan den 1. November fejre sit 25-Aars Svende-Jubilæum.

*KLUB-JUBILÆUM.* Søndag den 30. Oktober fejrer O. C. Olsen & Co.s Personaleklub (»Reform«) sin 25 Aars Bestaaen ved en Sammenkomst i Sommers Selskabslokaler, Valdemarsgade 8. Klubbens nuværende Formand er vor kendte Kollega Maskinsætter *L. Chr. Nielsen.*

*SØLVBRYLLUP.* Maskinsætter *Magnus Andersen* og Hustru, Haveselskabet »Jowa«, Kolding, kan Onsdag den 2. November fejre deres Sølvbryllup. I Syd- og Sønderjylland er Magnus kendt for sin Virksomhed som Kasserer i »Sydkredsen«, et Arbejde, han passer saa godt, nogen kan det. Inden for Kolding Afdeling, hvor Magnus en Aarrække sad i Bestyrelsen, har han gjort et stort Arbejde, og mange Kolleger i Byen og Landet over kender »Tykke«s gode Humør og Hjælpsomhed i alle Forhold og vil sikkert paa Højtidsdagen sende ham en venlig Hilsen.

*BIBLIOTEKT UNDER TYPOGRAFERNES FAGTEKNISKE SAMVIRKE* i København har erhvervet følgende Nyanskaffelser, som ikke er medtaget i den trykte Bogfortegnelse: *Jan Tschichold:* Typographische Entwurfstechnik. *Franz Roh* og *Jan Tschichold:* Foto-Auge. *Norm und Form bei Geschäftsdrucksacken* (100 Musterbeispiele aus einem typographischen Wettbe-Werbe). *Albert Viksten:* Abenteuer ein Eismeer, Büchergilde Gutenberg 1929. *B. Traven:* Der Karren. Büchergilde Gutenberg 1931.

*FOLKE-UNIVERSITETS-FORENINGEN.* I Efteraarssemestret 1932 holdes *3 Foredragsrækker.*

I. »*Maskinen og Mennesket*«, 4 Forelæsninger med Spørgetime, nemlig:
   1. Ingeniør, cand. polyt. *Carl L. E. Jensen: Ingeniørens Synspunkt* (med Lysbilleder), *Tirsdag d. 1. November.*
   2. Højskoleforstander, cand. polit. *Hj. Gammelgaard: Nationaløkonomens Synspunkt, Tirsdag d. 8. November.*
   3. Forbundsformand *Johs. Kjærbøl: Arbejderens Synspunkt, Tirsdag d. 15. Novbr.*
   4. Dr. med. *Skuli V. Gudjonsson: Lægens Synspunkt* (med Lysbilleder), *Tirsdag d. 22. November.*

II. »*Moderne Musik*«, 4 Forelæsninger (med Musikdemonstrationer og Spørgetime) af Direktør for Det kgl. danske Musik-Konservatorium *Rudolph Simonsen, Onsdag d. 2. November* og følgende 3 Onsdage.

III. »*Den økonomiske Verdenskrise 1929—32*«, 4 Forelæsninger med Spørgetime af Lektor ved Universitetet, cand. polit. *Carl Iversen, Torsdag d. 3. November* og følgende 3 Torsdage.

Alle Forelæsningerne afholdes *Kl. 8¼ pr.—10 Aften i Universitetsannexet Aud. B, Studiestræde 6 o. G.* Medlemmer, der maatte ønske at deltage i nogen af Foredragsrækkerne, kan erholde Adgangsbillet hos Afdelingsformanden, hvor et begrænset Antal Fribilletter udleveres. Maa dog bestilles senest Mandag Kl. 2.

*ET SMUKT VÆRK.* Det norske Typograf-Forbund har i Anledning af 50-Aars Jubilæet udgivet et omfangsrigt Festskrift, der fremtræder i moderne Udstyr og indeholder talrige Illustrationer og interessante Oplysninger om Forbundets Virke i de svundne 50 Aar.

# Tarifen er opsagt!

**I anbefalet Skrivelse af 24. Oktober har Københavns Bogtrykkerforening opsagt Tarifen til Udløb 1. Februar 1933. Foreningen „udtaler Haabet om, at det forinden maa lykkes at opnaa Enighed om en ny Overenskomst".**

**Vi skal i Øjeblikket afstaa fra at kommentere saavel Opsigelsen som det i denne udtrykte „Haab". Bogtrykkerne har fulgt Arbejdsgiverforeningens generelle Opsigelsesparole, og forsaavidt er Stillingen jo nu klar — Typograferne behøver ikke at diskutere om, hvorvidt de skal sige op eller ej, det har Bogtrykkerne besørget for os.**

**Tarifen er opsagt, og der vil derfor paa Generalforsamlingen i November kunne drøftes Tarif, ligesom Tarif-Kommissionens Valg vil kunne ventes udskrevet hen i November.**

**København, den 26. Oktober 1932.**

**Sigv. Hellberg.**

## KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSES-KASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Hr. Carl J. Christoffersen, forefandtes:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer | Kr. | 100.000,00 |
| I Sparekassen | - | 8.633,36 |
| Kontant | - | 16,33 |
| Ialt | Kr. | 108.649,69 |

Endvidere i Legatfonden:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer | Kr. | 4.000,00 |
| I Sparekassen | - | 1.482,48 |
| Ialt | Kr. | 5.482,48 |

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 3. Oktober 1932.

*C. O. Petersen.* *E. Hammer.*

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER

19. Oktober: Lyngby pr. Bl. 225,00; 20. Oktober: Brønderslev pr. Bl. 66,40. 22. Oktober: Nyborg pr. Bl. 200,00. 24. Oktober: Marstal intet at indsende; Nykøbing F. pr. Bl. 300,00, Kt. 158,10, ialt 458,10; Ringkøbing pr. Bl. 57,70. 25. Oktober: Nakskov intet at indsende; Næstved pr. Bl. 388,95; Odder pr. Bl. 210,00; Ribe pr. Bl. 81,00; Struer pr. Bl. 75,00; Ringsted pr. Bl. 390,00; Frederikshavn intet at indsende; Horsens pr. Bl. 168,27.

København, den 25. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

19. Oktober: Aarhus 4000,00; Grenaa 300,00; Hobro 500,00; Lyngby i St. f. Juli Kv. Oversk.

225,00. 20. Oktober: Brønderslev i St. f. Juli Kv. Oversk. 66,40; Lyngby 200,00; Marstal 200,00; Struer 300,00; Marstal 10,00. 21. Oktober: Esbjerg 1000,00. 22. Oktober: Nyborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 200,00; Holstebro 800,00. 24. Oktober: Middelfart 300,00; Odense 2000,00; Slagelse 600,00; Nykøbing F. i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 300,00; Ringkøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 57,70. 25. Oktober: Næstved i St. f. Juli Kv. Oversk. 388,95; Odder i St. f. Juli Kv. Oversk. 210,00; Ribe i St. f. Juli Kv. Oversk. 81,00; Struer i St. f. Juli Kv. Oversk. 75,00; Ringsted i St. f. Juli Kv. Oversk. 390,00; Horsens i St. f. Juli Kv. Oversk. 168,27; Aalborg 2000,00; Holbæk 800,00; Kolding 600,00; Næstved 500,00; Odder 300,00; Randers 500,00; Ringsted 900,00.

København, den 25. Oktober 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Aage Johannes Riber, udl. 14. 10. 32 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Sætter Uffe Hans Vagn Andersen, udl. 10. 10. 32 hos Axelholm (arb. s. St.). Sætter Robert Emil Holmberg Pedersen, udl. 14. 10. 32 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Trykker Poul Scharff Hansen, udl. 1. 8. 32 hos I. A. Hansen (Axelholm). Trykker Poul Roald Poulsen, udl. 15. 10. 32 hos B. Luno (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Aage Jensen, udl. 1. 5. 24 i Aalborg Venstreblad (tidl. Medl.). Aarhus: Paal. Ane Marie Strube. Horsens: Sætter Svend Arne Nielsen, udl. 26. 10. 32 i Andreas Hansens Bogtr. Lyngby: Sætter Ove Larsen, udl. 15. 10. 32 hos Olsen, Holte. Nyborg: Sætter Christian Egebjerg, udl. 1. 10. 1918 i Nyborg Avis (tidl. Medl.). Randers: Robert Madsen, udl. 16. 10. 32 i Randers Dagblad. Svendborg: Paal. Marie Christiane Valborg Madsen. Thisted: Sætter Aage Legind Larsen, udl. 21. 10. 32 i Thisted Amts Tidende.

TILTRAADTE

København: 2873 Edv. Jørgensen fra Rejse (Ihrich) 1177 Poul Hansen fra Rejse (Jarmer) Hj.-arb. Georg Landberg Nielsen fra Bagerne (Hertz). 2841 Helmuth Nielsen fra Rejse (arbl.). 6923 Kaj Hansen fra Svendborg (arbl.).

Aarhus: 6739 Jørgen Fischer (arbl.). Esbjerg: 6321 Sv. A. Thomsen (arbl.). Kolding: 3830 Friedrich Hess (arbl.). Middelfart: 7442 Frithiof Pedersen (arbl.). Nykøbing F.: 4138 Kjeld E. Fischer (Centraltrykkeriet), 7189 Axel Jochumsen (arbl.) og 6758 Th. Mortensen (arbl.). Nykøbing M.: 7772 Viggo Wendelin (arbl.). Odense: 435 Jens Olav Schou (arbl.), 3512 J. Clausen (arbl.) og 7856 Henning Nielsen (Fyns Soc.-Dem.).

FRATRAADTE

København: 4512 Tove Larsen til Hillerød (arbl.). 435 Olav Schou til Odense (arbl.). 7630 Henning Nielsen til Odder (arbl.). 7577 Folmer Olesen paa Rejse. 7679 Edm. Hansen paa Rejse.

Aarhus: 4932 Marie Sørensen til Randers (arbl.), 7772 Viggo Wendelin til Nykøbing M. (arbl.). Holbæk: 7856 Henning Nielsen til Odense i Pl. Horsens: 3736 Ths. Knudsen. Kolding: 3830 Friederich Hess paa Rejse. Lyngby: 4141 Hans Chr. Schrøder paa Rejse. Nykøbing F.: 6152 Martin Pedersen til Ringkøbing i Pl. Nykøbing M.: 7518 Johs. Christensen til Løgstør i Pl. Odense: 6321 Svend Anker Thomsen til Esbjerg (arbl.). Svendborg: 6923 Kaj Hansen til København (arbl.).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

Ringsted: 6576 Axel Poulsen.

DØD

Esbjerg: 7384 Laurids Strand.
Slagelse: 6697 Olaf Emil Olsen.


Halvaarlig
**Generalforsamling**
Søndag den 30. Oktober
Kl. 11, Nørre Central Café.
Dagsorden ifølge Lovene. (3 s)

**E. L. SATSSKIBE** er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
**ERIK LEVISONS**
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar
(20 d)

**BLADSÆTTERKLUBBEN I KØBENHAVN**

afholder halvaarlig Generalforsamling Søndag den 6. November Kl. 12 i Café »Patricia«, Fælledvej 4.

Dagsorden:
1) Protokol og Beretning.
2) Tarifen.
3) Torskegilde.
4) Eventuelt.

*Bestyrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Satsprøver (Musterblätter).**
Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc. Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Maskinsætter**
(LINOTYPE), Provinsianer, i uopsagt fast Plads, søger Pladsforandring straks eller senere. Gerne den halve Dag som Akcidens- eller Annoncesætter. Kendt med Trykning. Absolut alsidigt uddannet. Nærmere Oplysning ved Bill. mrkt. »139« som Ekspeditionsk. modtager.

**Maskinsætter,**
Typographmaskine, ædruelig og paalidelig kan straks faa Arbejde i København. Billet mrkt. »Typograph« til *De Forenede Annoncebureauer*, København K. (143)

**Paalæggerske.**
En ung Pige paa 17 Aar søger Plads som Elev fra 1. November eller senere. Billet mrkt. »140« modtager Ekspeditionskontoret.

**Trykkerforbundter**
som har staaet i Lære i 3½ Aar søger Plads snarest.
*Verner Otto Larsen,*
Ryesgade 38, København Ø. (141)

**Billige Støbeforme etc.**
1 Stk. Intertype, Didot.
3 Stk. tysk Linotype, fast Kegel, Didot.
3 Stk. do. Universal, tysk Højde.
1 Stk. do. do. Didot.
35 Stk. Formatstykker til Linotype, Didot.
70 Stk. Udstøderplader.
Alt brugt, men i god Stand.
Nye Støbeforme paa Lager. Alle gængse Reservedele billigst.
**C. A. E. KJELLBERG,**
Amagerbrogade 136.
Tlf. Am. 8037. (142)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.** (29)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etabissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
**Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat**
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 4. NOVEMBER 1932 59. AARGANG

GENNEM en lang Aarrække har Typograferne ved frivillige Bidrag ved Juletid ydet deres Arbejdsløse og Syge, Enker efter Typografer eller Kolleger, som paa Grund af Sygdom og Arbejdsløshed er kommen tilbage i økonomisk Henseende, en hjælpende Haand.

Den ualmindelig store Arbejdsløshed, som vedvarende hærger vort Fag, gør Juleindsamlingen endnu mere nødvendig end nogen Sinde tidligere.

Vi opfordrer derfor indtrængende Kollegerne til straks at paabegynde Juleindsamlingen, og under Hensyn til den ekstraordinære Nød at gøre den større end sædvanlig, thi der er haardt Brug for den.

*Forretningsudvalget.*

## FORBUNDSSTYRELSESMØDE

Lørdag den 29. Oktober holdt den nyvalgte Forbundsstyrelse Møde i Teknologisk Institut. Som sædvanlig ledede Formanden Forhandlingen og *Johs. Honoré* førte Protokollen.

*Formanden* bød de nye Medlemmer — Ella Nielsen, Ernst Pedersen og S. V. Rasmussen — velkommen og haabede paa et godt Samarbejde.

*Formanden* aflagde derefter en kort Beretning. Der var ikke siden vi sidst var samlet sket noget særligt opsigtsvækkende. I det sydlige Jylland havde der været nogen Uro om Johs. Honorés Opstilling til Forbundsstyrelsesvalget. Medlemmer af Fredericia-Afdeling havde overfor Forretningsudvalget protesteret imod Gyldigheden af den sidst afholdte Generalforsamling, hvor Afdelingen havde forkastet en tidligere afholdt Generalforsamlings Beslutning om ikke at opstille Honoré: Forretningsudvalget havde svaret, at man ansaa den *sidst* afholdte Generalforsamlings Beslutning for afgørende. De paagældende Medlemmer ønskede tillige at vide, om de Kolleger, som kun var Medlemmer af Syge- og Begravelseskassen, havde Stemmeret ved Afdelingsgeneralforsamlingerne. Dette Spørgsmaal maatte Forbundsstyrelsen afgøre. Formanden mente, de havde en saadan Ret.

*Karl Sørensen* var af den Opfattelse, at Afdelingerne selv maatte bestemme, hvor mange Generalforsamlinger de vilde afholde om samme Spørgsmaal. Da det krævedes, at Medlemmer af Syge- og Begravelseskassen skulde betale Lokalkontingent, maatte de ogsaa have Stemmeret i Afdelingens indre Anliggender. Fra de misfornøjede Medlemmer i Fredericia forelaa der nu en ny Skrivelse, hvori man ønskede Spørgsmaalene forelagt for Forbundsstyrelsen.

*Honoré* gjorde Rede for Aktionen imod ham. Fra et enkelt Medlems Side var der forud for den første Generalforsamlings Afholdelse i det skjulte arbejdet for at skabe et Flertal paa Generalforsamlingen imod ham. Der laa ikke noget principielt til Grund for Aktionen, men kun personlige Hensyn.

*Rudolf Jensen* ønskede i Anledning af en Udtalelse af Karl Sørensen at vide, om et Mindretal indenfor en Afdeling kunde opstille Kandidater til Forbundsstyrelsen.

*Karl Sørensen* mente ikke, at nogen Lovparagraf forbød dette.

*Ernst Pedersen* kunde ikke anerkende, at et Mindretal havde Ret til at opstille Kandidater, ej heller kunde han godkende, at Medlemmer af Syge- og Begravelseskassen havde Stemmeret.

*Karl Sørensen* fastholdt sin Opfattelse med Hensyn til de paagældende Medlemmers Stemmeret, men naturligvis kunde de ikke stemme i Tarifspørgsmaalet.

Det vedtoges at godkende Forretningsudvalgets Stilling til de rettede Spørgsmaal fra Fredericia.

— *Karl Sørensen* omtalte en Afskedigelsessag fra Aarhus. Sagen drejede sig om, hvor vidt en Trykker var bleven afskediget, fordi han var Tillidsmand.

Der førtes en længere Forhandling om, hvor vidt Forbundet skulde indanke Sagen for Voldgiftsretten. Man vedtog at yde det paagældende Medlem Tillidsmandsunderstøttelse.

— Til Næstformand genvalgtes *Karl Sørensen*.

— Til Medlemmer af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab genvalgtes *Jul. Schrøder, Karl Sørensen, Hellberg* og *Fr. Nielsen*.

— Til Medlemmer af den københavnske Tarifkommission valgtes *Emil Frederiksen* og *Lundin*. Redaktøren af »Typ.-Tid.« har Ret til at deltage i Kommissionens Møder.

— Fra de arbejdsløse i København forelaa Andragende om Brændselshjælp. Det vedtoges lige som tidligere at udbetale en Brændselshjælp i November og Februar.

— Der forelaa en Anmodning om Bevilling til Arbejdernes Fællesorganisations Herberg i København. Herom var der stærkt delte Meninger, men efter en længere Debat vedtoges det at yde et Bidrag paa 1000 Kr., idet man forventede, at Københavns Afdeling ogsaa ydede et Bidrag.

— I Eftermiddagsmødet, hvor man havde haabet, at Sigvald Hellberg, der var sygemeldt, var kommet til Stede, forelagde *Formanden* en Skrivelse fra Københavns Bogtrykkerforening om Opsigelse af Tarifen til 1. Februar. Skrivelsen, der gav Anledning til en Række Udtalelser, toges til Efterretning.

— Om Udvidelsen af »Typograf-Tidende« førtes en lang Forhandling, hvorunder der fremkom misbilligende Udtalelser om den stadige Nedrakning i »Trykkeren« af Forbundets Tillidsmænd. Der hævedes ogsaa Røster for Ønskeligheden af, at Branchebladene indstillede deres Virksomhed og man gik op i en højere Enhed i en udvidet »Typ.-Tid.« Dog var man ikke blind for Vanskelighederne ved et saadant Arrangement, der formentlig kun bliver et fromt Ønske. Diskussionen sluttede med, at Forbundsstyrelsen bemyndigede Forretningsudvalget til at foretage det videre fornødne angaaende Udvidelsen og Moderniseringen af vort Fagblad. Det er Meningen, at Forandringen skal indtræde 1. Januar.

— Paa Foranledning af en Forespørgsel fra *Alfred Andersen* udtalte *Karl Sørensen*, at de landsdelsvise Møder, som Delegeretmødet vedtog skulde afholdes, antagelig paabegyndes i Maj Maaned. Der udbetales af Forbundet en Dags Diæter samt Rejsegodtgørelse til Afdelingernes Formænd og Kasserere.

## 1. NOVEMBER 1932?

Arbejdsgiverforeningen har Forhaand og har spillet Klør ud. Der er ikke noget at tage fejl af og efter Afslutningen af Foraarskonflikterne ikke noget at forbavses over.

Hin Foraarets 10. Februar bliver sikkert mindeværdig for de danske Organisationer. Den gaar over i Historien, men sandsynligvis efterladende sig ømme Striber.

Paa vort nylig afholdte Delegeretmøde gled Formanden for De samvirkende tilligemed vor egen fra Værkstedet hentede Formand let og muntert omkring Foraarets mærkelige Konfusion. Det lod nærmest til, at det, der skete den 10. Februar, var ret uvæsentlig, uden Betydning for Fremtiden. Der var med andre Ord ingen Ko paa Isen. Det, man i Foraaret bandt sig til ved Forligsmandens Forslag, vilde ikke faa Følger.

Arbejdsgiverforeningens Udspil har tilsyneladende forbavset Vilhelm Nygaard. Mærkeligt nok, da han bedst maa vide, hvad det er, der er i Klemme. Fra den storpolitiske Side slaas det samtidig fast,

at Kamp til Foraaret bliver der ikke Tale om, Kamp skal undgaas.

Der er sandsynligvis heller ingen, der er slikken efter Kamp, i hvert Fald blandt Arbejderne. Men det var ikke saa lidt mere beskedent, om det var Organisationerne, der afgjorde den Side af Sagen uden Pegepind fra Politikerne. Det er muligt, at det ikke er dem belejligt. Men Organisationerne har jo andre Linier at følge. Derfor havde det haft mere Vægt — skulde man mene — om Vilh. Nygaard havde ladet sig forlyde med noget mere positivt, men han nøjedes som bekendt med Forbavselsen.

Med en vis Spænding maa vi imødese den 1. November. Til den Dato skal Resultatet af det fra Arbejderne og Arbejdsgiverne under Statens Forligmands Overhøjhed nedsatte Udvalg være færdig med det, de ikke blev færdig med, da Arbejdsgiverne afblæste Lockouten i Foraaret.

Med andre Ord, det er Forligsmandens Forslag fra den 10. Februar, der er arbejdet paa til Dato. Af det lidet, vi ved, gaar det bl. a. ud paa Sammendragning af Overenskomsterne til samtidigt Udløb og en Nedskæring af Lønningerne med 25 %.

En Tid efter Forligets Afslutning var der en akademisk Diskussion i en Forening i København (vistnok Ingeniørforeningen) om Lønnedskæring. Ved denne Lejlighed var de samvirkendes primus motor, Hr. Kjærbøll, tilbøjelig til at mene, at 15 % vilde være passende. Bagefter dementerede han kraftigt Udtalelsen. De borgerlige Journalister derovre har en forfærdelig daarlig Opfattelsesevne. Men det skulde ikke undre, om det — i saa Fald naturligvis tilfældigt — kommer til at ligge der i Nærheden. Det skader ikke at være forberedt. Glæden bliver da større, hvis Resultatet bliver meget mindre.

Arbejdsgiverforeningens Udspil nu er altsaa kun en Fortsættelse af Spillet i Foraaret. Vi har i frisk Erindring vore Hovedbestyrelsesmedlemmers Forsikring om, at til næste Gang var det i sin ordinære Gænge igen. Vi tvivlede, og vi fik Ret. Den samme Situation foreligger atter.

I hvilken Form, Lønnedskæringen kommer til at foreligge, ved selvsagt kun de indviede. Men Kjærbøll er omgaaende ude med 40 Timers Arbejdsugen, som nu skal gaa fra akademisk ind til Realitetsforhandling. Socialministeren har endvidere ogsaa smidt den Trumf om Arbejdstidsforkortelse ind i Spillet. Af Erfaring ved vi, at Kjærbøll er det bedste politiske Termometer indenfor Fagbevægelsen. Selv om Arbejdsgiverne officielt afviser en Forkortelse af Arbejdsugen — i hvert Fald en bloc — er det ikke usandsynsigt, at en hel Del Brancher alligevel faar 40 Timers Ugen — og saa vil det tilsvarende Afslag af Lønnen omtrent passe med Kjærbølls Dementi af de 15 %. Faar en hel Del Virksomheder denne Arbejdstidsforkortelse med Lønreduktioner i Forhold dertil, saa vil Lønnedskæringen selvsagt være uundgaaelig for os andre — hvis det gaar som Storpolitikerne og Statens Forligsmand efter alle Solemærker at dømme har tiltænkt os.

*Sørensen-Kjeld.*

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København afholder sin anden Foredragsaften *Mandag den 7. November* Kl. 8 i Lokalerne, Nørrevold 90.

Ingeniør *O. Schou*, »Berlingske Tidende«, taler om »Moderne Bladteknik«.

Til Foredraget saavel som til Biblioteket er der fri Adgang for alle Medlemmer af Københavns Afdeling.

## LANDSKONKURRENCE FOR SÆTTERE

Bog- og Akcidenssætterklubben i København udskriver hermed, som et Led i sit fagtekniske Arbejde, en Landskonkurrence for Sættere, en Konkurrence, der agtes gentaget hvert Efteraar.

Der konkurreres om det bedste Udkast til en Annonce for et Tidsskrift, og der tages ved Bedømmelsen Hensyn til den største Reklamevirkning og den bedste Opsætning. Teksten til Annoncen affattes af Konkurrence-Deltagerne selv.

Materiale og Tekst tages fra Firmaet Erik Levisons Annoncer i Fagpressen samt i det af Firmaet udgivne »E. L.-Tidsskrift«, der gratis udsendes til alle Trykkerier i hele Landet. (Trykkerier, som ikke hidtil har faaet Tidsskriftet, vil ved Henvendelse til Firmaet fremtidig kunne faa tilsendt Eksemplarer i Forhold til Antallet af Typografer). Iøvrigt er det tilladt at anvende hvilken Reklame-Tekst man vil, omhandlende en eller flere af Firmaets Specialiteter, dog skal i alle Tilfælde Firmaets Navn og Adresse være anført i Annoncen.

Betingelserne er iøvrigt følgende:

1. Papirformatet er 22 × 30 cm, Satsen 35 × 51 Cicero, og Opsætningen skal ske med typografisk Materiel (Skæring i Bly og Linoleum tilladt).
2. Annoncen udføres i een Farve — sort paa hvidt Papir.
3. Deltagerne vælger selv den Reklame-Tekst, de vil anvende, og Bedømmelsen finder Sted paa Grundlag af to Hovedpunkter: Den største Reklamevirkning og den bedste Opsætning.
4. Af hvert Udkast indsendes 20 Aftryk, forsynede med Mærke eller Motto, ledsaget af en lukket Navnekonvolut med Deltagerens Navn og Adresse og udvendig forsynet med Mærke eller Motto. Indsendelsen maa ske senest 10. December til *I. Gärtner*, Frederiksvej 4, København F.

For de bedste Udkast udsættes følgende Præmier:

*1. Pr.:* »E. L.-Vandrepokalen« af Sølv og et kontant Beløb af 50 Kr. (Pokalen skal vindes ialt 3 Gange af samme Deltager for at blive Ejendom. Vindes den ikke næste Gang af samme Deltager, faar denne en Trøstpræmie i Form af et Sølvbæger).

*2. Pr.:* 50 Kr. *3. Pr.:* 25 Kr. — *4. Pr.:* 20 Kr. *5. Pr.:* 15 Kr. samt efter Dommerkomiteens Skøn en Del Trøstpræmier.

Konkurrencen udskrives med Støtte af Firmaet Erik Levison.

Dommerkomiteen vil bestaa af 3 Medlemmer af B. og A.-Klubbens Styrelse, 3 Provins-Kolleger samt 3 teknisk-kyndige Reklame-Fagmænd fra de københavnske Dagblade.

*Styrelsen for*
*Bog- og Akcidenssætter-Klubben.*

## HAAND- OG MASKINSÆTTERE

I denne Tid, hvor Raabet om Deling af det forhaandenværende Arbejde med stadig større og større Kraft lyder om os, maa det maaske være tilladt at pege paa det smukke Eksempel, som Haandsætterne snart gennem en Aarrække har vist ved broderligt at dele, ja, endogsaa helt overlade det dem retmæssigt tilkommende Arbejde til Maskinsætterne.

Er det nemlig ikke ved at blive Kotume, naar Arbejdet i Maskinsætteriet slipper op, da at lade Maskinsætterne vandre ud i Haandsætteriet, hvor deres Tilstedekomst hurtig spores, idet et tilsvarende Antal Haandsættere stille glider ud i Arbejdsløsheden. Intet Vrøvl lyder fra de, jeg vil nøjes med at sige, taalmodige Haandsættere, thi »Død og Pine! — Vi skulde dog gerne ind igen!« — Dette er Tilfældet Masser af Steder, men endnu mere grelt bliver Tilfældet, naar Maskinsætterne, der altsaa er ligesaa taalmodige, roligt lader deres Løn reducere med baade 10 og 12 Kroner pr. Uge for at komme ned paa det rette Niveau, medens de er ude i Haandsætteriets »Ingenmandsland«. Thi Haandsætteriet *er* altsaa et Ingenmandsland, hvor den løntrykkende Arbejdsløshed truer paa den ene Side og Maskinsætternes Invasion paa den anden.

Men naar disse Forhold tolereres, siger det sig selv, at Maskinsætterne baade søger og tager Plads som Haandsættere endogsaa paa Steder, hvor Lønnen er utilbørlig lille ikke mindst set fra et Maskinsætter-Standpunkt. Man har set Maskinsættere paa store Blade rykke over i Haandsætteriet til Haandsætternes ikke Mindre- men *Mindste-Løn*.

Et andet Begreb, som dukker op og bliver mere og mere almindeligt, er Begrebet Halvdags-Maskinsætter. Man angreb og fik i sin Tid afskaffet Sætter-Trykkerne, ihvert Fald for Københavns Vedkommende, men finder sig nu roligt i en ny Sammensmeltning af to Brancher. Hvor intimt de nu skal forenes og hvor vanskelig Adskillelsen til sin Tid vil forme sig, afhænger da i nogen Grad af den Hurtighed, hvormed der skrides ind.

Er det for tidligt at paakalde Opmærksomheden overfor disse Forhold?

København, 13. Oktober 1932.

*Ole Chr. Sørensen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### TYPOGRAFERNES SANGFORENING.

Den halvaarlige ordinære Generalforsamling afholdtes Lørdag den 1. Oktober i Sanglokalet, Nørre Søgade 27.

*Formanden* bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Niels Nielsen*. Til Sekretær *Edvin Beck*.

*Formanden* aflagde Beretning for Halvaaret, i hvilket man bl. a. ved sit Medlemsskab af de københavnske Arbejderkor havde medvirket ved en Radiokoncert fra Tivoli, Grundlovsfesten i Søndermarken og et vellykket Sangerstævne i Aalborg. Omtalte Stiftelsernes 75-Aars Jubilæum og oplæste en Takkeskrivelse derfra. Gav Meddelelser angaaende den kommende Novemberfest og Foreningens 87. Aarsfest i Studenterforeningen Paaskelørdag. Koret talte nu 40 aktive Sangere. Opfordrede Medlemmerne til at spejde efter Tenor-Kolleger, som stadig holdt sig beskedne tilbage. Beretningen godkendtes enstemmigt. Derefter foretoges der Valg. *Ejner Lassen* genvalgtes som Formand. Til Styrelsen genvalgtes *Georg Petersen*, og i Stedet for Ottenius Larsen, der paa Grund af sit Arbejde ikke kunde fortsætte, valgtes *Svend Wickstrøm*. Til Revisorer genvalgtes *Marinus Refsgaard* og *Edvin Beck*.

Efter Generalforsamlingen samledes man om et festsmykket Bord for at hylde Foreningens Alderspræsident, *C. E. Bynck*, der i indeværende Aar har sunget i Foreningen i 55 Aar — Bynck blev hyldet i Sang og Tale af baade unge og gamle Sangkammerater, og det blev hen ad de smaa Timer, inden den lille fornøjelige Fest sluttede.

MARIBO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 8. Oktober ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet. *Formanden* aflagde Beretning, *Kassereren* Regnskaberne, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 826.75, Lokalkassen Kr. 1179.45; til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 18.10, Beretningen og Regnskab godkendtes. Til Juleuddelingen bevilgedes af Lokalkassen 25 Kr. 9 Medlemmer var mødt. I Forbindelse med Januar-Generalforsamlingen vedtoges det at afholde en lille Komsammen. Efter at Lejen var efterbevilget sluttedes Generalforsamlingen. —*n.*

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling i Industriforeningen Lørdag den 8. Oktober.

Formanden, *H. Kürstein*, bød velkommen. Protokollen godkendtes, hvorefter han oplæste Regnskabet, der indeholdt følgende Hovedposter: Ordinær Kontingent 1690 Kr. 30 Øre, Tilskud fra Hovedkassen 800 Kr. Udgifter: Ordinær Understøttelse 580 Kr., Hjælpekasseunderstøttelse 801 Kr., Sygeunderstøttelse 308 Kr. Til Hovedkassen var indsendt 750 Kr. Lokalkassen udviste en Kassebeholdning paa 446 Kr. 89 Øre og balancerede med 656 Kr. 38 Øre.

Til Formand genvalgtes *H. Kürstein* og til Bestyrelsen *Holm* og *Wilsky*.

Til Kontrahenter ved »Soc.-Dem.« genvalgtes *Formanden* og nyvalgtes *Einer Hansen*.

Under »Eventuelt« oplyste *Formanden*, at der igen var aabnet Adgang til Understøttelse paa visse Højskoler, og *Wilsky* opfordrede kraftigt til Deltagelse i Aftenskole og Studiekredse.

*Formanden* refererede et Par lokale Sager, hvorefter der bevilgedes »Lokaleleje«. *A. J.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Roskilde-Stævnet.*

Da vi her i »Spalten« allerede i December i Fjor slog til Lyd for Lærlingestævnet paa Roskilde Højskole med det da skitserede Program — der var temmelig i Overensstemmelse med det gennemførte —, sluttede vi med en indtrængende Opfordring til Lærlingene eller Repræsentanterne om at udtale sig gennem »Typ.-Tid.«, og jeg har personligt henvendt mig til de mange interesserede indenfor Faget — ældre som yngre — om at fremkomme med eventuelt forbedrende Ændringer, men fra alle Sider hørtes kun Begejstring. Det kan da synes noget mærkeligt nu at komme med alle de sikkert velmenende Betragtninger om Stævnets store Mangelfuldhed, især naar det efter vor unge Kollega Paul P. Petersens Foredrag lød gentagne indtrængende Opfordringer til Deltagerne om at udtale sig med Ros eller Dadel om Stævnet eller det daglige Arbejde ude i Afdelingerne — uden at der hørtes saa meget som et Suk! Jeg antog derfor, at alle var *stumme* af Begejstring over det fortrinlige Arrangement, det herlige Sommervejr og den helt gode, minderige første Stævnedag!

At vore unge tyske Kolleger gav Stævnet et noget rødt Præg, tog jeg som Udtryk for den opslidende Klassekamp, som selv vore unge Kolleger dernede er inde i, og som de sikkert gerne saa forvandlet til den forholdsvise Idyl, vi kan byde vore unge herhjemme, selv om her er meget at ønske, og hvad Paul P. Petersen maaske mener mere bør fremmes gennem det politiske end det faglige Arbejde, og hver er jo lykkelig i sin Tro.

Jeg mener nu som Kollega Martin Pedersen, at i Dansk Typograf-Forbunds Underafdelinger for Lærlinge bør vi nu holde os til det faglige og organisatoriske samt det gode kammeratlige Arbejde, vi udøver gennem vore Møder.


# ANDESPIL

Lørdag d. 5. Novbr. Kl. 8

Nørrevold 90 (Foreningen af 1860)

(Fagteknisk Samvirkes Lokaler)

**15 Spil 2 Kr. = Enkelt Spil 15 Øre**

Sang - Musik - Dans

*Typografernes Sangforening*

(1 m)


At Stævnet blev henlagt netop til Arbejderhøjskolen ved Roskilde, skyldtes væsentlig Ønsket om at give vore unge Kolleger Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Skolens herlige Beliggenhed, dens særdeles dygtige og venlige Forstander og Medhjælpere samt dens Opgave: at samle og dygtiggøre sine Elever for en forholdsvis billig Pris, og selv under den ellers for mange næsten haabløse Arbejdsløshed ydes der gennem Arbejdsløshedsfond o. lign. Mulighed for Ophold. Endvidere kunde vi alle blive beværtet for en billig Penge, og alkoholdige Drikke er bandlyst indenfor Skolens Omraade, hvad heller ikke er uden Betydning, hvor mange samles.

*

Hvad angaar et nyt Stævne næste Aar eller om 3 Aar, da har der fra flere Sider været nævnt *Odense* som et centralt Sted for hele Landet, og hvor man saa vidt mig bekendt har en fortrinlig Teknisk Fagskole og flere fine Trykkerier, der maaske kunde imødekomme den rejste Kritik, men nu er det vel bedst at lade Bølgerne lægge sig til Ro, inden man vover at tænke paa det næste, altsaa: Landsstævne for Lærlinge indenfor Faget!

Med Hilsen og Tak til alle, der paa forskellig Vis bragte Ofre ved Deltagelse i og Medvirken til Stævnet i Roskilde!

Næstved, 22. Oktober 1932.

*Chr. Jensen Petersen,*
Formand for det fhv. Udvalg.

*Lærlingeafdelingen i København*
*Sekretariatets Teateraften*

afholdes Fredag den 11. November i »Folkets Hus«, Enghavevej. Arbejdernes Teater opfører »Frøken Hulda«, et Lystspil af Harald Bergstedt. Efter Forestillingen Bal til Kl. 2. Billetter à 65 Øre kan købes paa Forbundskontoret samt hos Styrelsens Medlemmer.

Husk Kontortiden hver Mandag Aften fra Kl. 17¼—18.


# Novemberfesten

bliver

**Lørdag den 19. November.**

Billetter faas hos Anton Jensen og paa Forbundskontoret.


## NÆR OG FJERN

*KLUBBEN »REFORM«* (O. C. Olsen & Co.) fejrede i Søndags sit 25-Aars Jubilæum ved en baade smuk og munter Fest. Ved Spisningen holdtes en Række Taler, bl. a. bragte Bogtr. Trolle Klubben Firmaets Tak for godt Samarbejde igennem Aarene og overrakte som Erindringsgave en Sølv-Dirigenthammer. En Mængde Sange blev sunget og gjorde tillige med en Festavis megen Lykke. Alt i Alt en vellykket Fest, som Klubben havde baade Ære og Glæde af.

*BLADSÆTTERKLUBBENS* Medlemmer erindres om Generalforsamlingen paa Søndag *Kl 12* i Cafe »Patricia«, Fælledvej 4.

*FRA JOHAN SNELLS BOGTRYKKERI.* Man vil erindre, at vi sidste Vinter i en Notits omtalte, at vor Kollega, *L. Chr. Nielsen*, i Odense agtede at offentliggøre nogle Studier under ovenstaaende Rubrik. Dette er nu sket i »Nordisk Boktryckarekonst«s Juni-Hefte. I en Omtale heraf skriver »Schweizerisches Gutenberg Museum« (Kvartalsskrift for Musæet af samme Navn i Bern): »Fagteknisk og historisk værdifulde Undersøgelser af vort danske Medlem, L. Chr. Nielsen, om Bogtrykkeren Johan Snell og særlig hans Anvendelse af Blind-Materiale«. Nielsen har ogsaa skrevet i »Typ.-Tid.« om »Jubilæumsaaret for Bogtrykkerkunstens Indførelse i Danmark (1482)«.

*ARBEJDSLØSHEDEN* i den grafiske Industri i Tyskland var ved Udgangen af August Maaned: Typografer 37,6 pCt., Litografer 46,2, grafiske Hjælpearbejdere 36,4 og Bogbindere 46,1 pCt.

*LØNNINGERNE* i Bogtrykfaget i Frankrig er højst uensartede i de forskellige Byer. Medens der betales 60 Francs i Ugeløn i Paris, faar Kollegerne f. Eks. i Dinan og Castres kun 32 Francs om Ugen.

## Tak.

For den store Opmærksomhed, der saavel fra indenbys som udenbys Kolleger blev vist mig ved mit 50-aarige Svendejubilæum bringer jeg herved min hjerteligste Tak. Særlig glædelig var de Hilsener, jeg modtog fra Kolleger, jeg ikke har set eller talt med i mange Aar. Den 29. Oktober 1932 vil stedse for mig staa som et smukt Minde. *B. Nielsen*, Aalborg.

Min hjerteligste Tak til Alle, som glædede mig paa min Jubilæumsdag. *A. G. Møller.*

Vor hjerteligste Tak for al Opmærksomhed ved vort Sølvbryllup.

*Marie* og *Frederik Svendsen.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER

26. Oktober: Fredericia pr. Bl. 200,00; Roskilde pr. Bl. 385,10. 27. Oktober: København intet at indsende. 31. Oktober: Aarhus 25,04. 1. November: Hjørring pr. Bl. 300,00; Odense pr. Bl. 384,00.

København, den 1. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. Oktober: Helsingør 700,00; Kalundborg 300,00; Slagelse 700,00; Viborg 600,00; Fredericia i St. f. Juli Kv. Oversk. 200,00; Roskilde i St. f. Juli Kv. Oversk. 385,10. 27. Oktober: Horsens 600,00; Lyngby 200,00; Silkeborg 600,00; København 20,000,00. 31. Oktober: Aabenraa 500,00; Fredericia 1000,00; Sønderborg 500,00. 1. November: Hjørring i St. f. Juli Kv. Oversk. 300,00; Odense i St. f. Juli Kv. Oversk. 384,00; Løgstør 400,00; Nykøbing M. 200,00; Randers 500,00; Ringkøbing 300,00; Skanderborg 200,00.

København, den 1. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Børge Achton Petersen, udl. 18. 10. 32 hos Bording (arb. s. St.). Sætter Leo Thor, udl. 21. 10. 32 hos C. C. Petersen, (arb. s. St.). Trykker Leo Bernhard Pettersson, udl. 14. 10. 32 hos S. Johnsen & Co. (arb. s. St.). Hj.-arb. Knud Axel Schmidt (Cato). Paal. Ulla Christensen, udl. 21. 10. 32 i Nord. Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Marry Sofie Nielsen, udl. 21. 10. 32 i Mercantil (arb. s. St.). Paal. Gudrun Andersen, udl. 10. 10. 32 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Gerda Edele Dehlsen, udl. 20. 10. 32 hos Hertz (arb. s. St.). Paal. Rigmor Schmidt Ejlersen, udl. 21. 10. 32 hos Andersen Bruun (arb. s. St.).

Aarhus: Trykker Eigil Petersen, udl. 1. 11. 32 i Clemenstrykkeriet. Køge: Sætter Einer Christian Petersen, udl. 1. 11. 32 i Østsj. Folkeblad. Middelfart: Sætter Svend Møller, udl. 1. 11. 32 i Middelfart Avis. Odense: Sætter John Belschner, udl. 1. 11. 32 hos S. Belschner. Ringsted: Sætter Einar Mortensen, udl. 1. 11. 32 i Ringsted Folketidende. Sætter Kai Theodor Julius Nielsen, udl. 1. 11. 32 hos Ahrent Flensborg. Silkeborg: Sætter Sabro Grønvald, udl. 1. 11. 32 i Silkeborg Soc.-Dem. Sætter Hans Frederik Axelsen, udl. 1. 11. 32 hos Emil Stecher. Viborg: Sætter Christian Lejbæk, udl. 15. 10. 32 hos Fr. Møller.

TILTRAADTE

København: 6461 Jens Larsen fra Hillerød (arbl). 3423 Svend Frandsen fra Ringkøbing (arbl). 7950 Frede Poulsen fra Rejse (arbl.). 6602 Max Jensen fra Vejle (O. C. Olsen). 7894 Georg Pedersen fra Grenaa (arbl.). 3243 Knud Kristensen fra Skive (arbl.). 7393 Drachmann Krag fra Slagelse (arbl.)

Aarhus: 435 J. O. Schou (arbl.), 6529 Kaj Pedersen (arbl.). Hillerød: 4512 Tove Larsen (arbl.). Kolding: 7414 Charles Storgaard (Konrad Jørgensens Bogtr.). Odense: 7698 Chr. Richardt Jørgensen (arbl.). Ringkøbing: 6152 O. Martin Pedersen (A. Rasmussen). Vejle: 76357 (tysk) Willy Lange (syg).

FRATRAADTE

København: 2900 Helge Knudsen paa Rejse. 6923 Kaj Hansen paa Rejse. 7024 Herløv Rasmussen paa Rejse. 7256 Peter Hansen til Svendborg. 497 Leo Uldall til Svendborg (Skole). 2015 A. Nielsen til Slagelse (arbl.). 3170 Rich. Kjeldsen (Dagens Nyheder) til Arbejdslederne. 6093 Alb. Ringstrup til Esbjerg (arbl.). 3480 Sv. Rasmussen til Roskilde (arbl.). 7450 S. Clare til Lyngby i Plads. 1083 Vilh. Lindberg til Lyngby (arbl.).

Aalborg: 6187 Erling Petersen til Roskilde (Skole). Aarhus: 6160 Niels Vestergaard til Kbhvn. (arbl.), 7953 Leo Løcke til Skjern i Pl. Hillerød: 6461 Jens Larsen til Kbhvn. (arbl.). Odense: 7414 Charles Storgaard til Kolding i Pl., 435 Jens Olav Schou til Aarhus (arbl.). Randers: 6529 Kaj Pedersen til Aarhus (arbl.). Ribe: 7678 Chr. Richardt Jørgensen til Odense (arbl). Ringkøbing: 3423 Sv. Frantzen til Kbhvn. (arbl.). Skive: 3243 Knud Kristensen til Kbhvn. (Skole). Slagelse: 7393 Jens Drachmann Kragh til Kbhvn. (arbl.). Vejle: 6602 Max Jensen til Kbhvn. i Pl. Viborg: 6618 Rich. Simonsen til Ikast i Pl.

UDMELDT

København: 1468 M. Voigt (Principal). 593 Harry Olsen (Bogtrykker).

Aalborg: 7319 E. Frandsen (Bogtrykker).

Frederikshavn: 7868 Sv. Søgaard Sørensen (Bogtrykker).

DØDE

København: 1227 Chr. Gaaser (Kr. Dagblad). 8092 Jens V. Hansen.

## Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 4. Novbr. Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76. *Klubstyrelsen.*

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. .. ... ...
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier
(20 a)

**Mandag d. 7. November Kl. 20**
holder Ing. O. Schou Foredrag om
**Moderne Bladteknik**
Til Foredraget er der fri Adgang for alle Medlemmer af Københavns Afdeling
**Typografernes fagtekniske Samvirke**
Nørrevold 90 (Foreningen af 1860)

**BLADSÆTTERKLUBBEN I KØBENHAVN**

afholder halvaarlig Generalforsamling Søndag den 6. November Kl. 12 i Café »Patricia«, Fælledvej 4.

Dagsorden:
1) Protokol og Beretning.
2) Tarifen.
3) Torskegilde.
4) Eventuelt.

*Bestyrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Af Faglitteratur fremhæves:**
Grafisk Lommebog, Kr. 2,00; Sats paa frem. Sprog, 2,50; Typ. Skitsering, 2,25; Regnebog f. Lærlinge, 1,50; Musterblätter, 4,25; Satz- und Druckmusterheft, 5,25; Wie entwerfe, 10,00.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

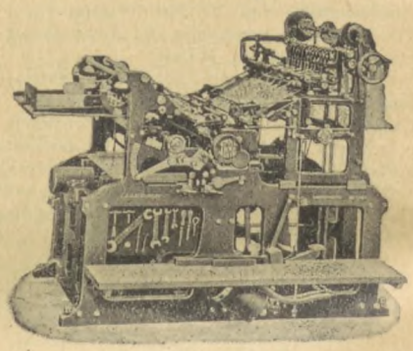

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**Livsforsikring** med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
Prags Boulevard 4².
(22)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 11. NOVEMBER 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

### UDBETALING AF BRÆNDSELSHJÆLP

Fredag d. 11. Novbr. vil der af Hjælpekassen blive udbetalt en Brændselshjælp til alle arbejdsløse Medlemmer, der i de sidste 12 Maaneder har været arbejdsløse i mindst 90 Dage. Beløbet er fastsat til 30 Kr. for Forsørgere med Børn og 20 Kr. for alle øvrige arbejdsløse.

Medlemmer, der for Tiden er i Arbejde, men bliver arbejdsløse i Løbet af indeværende Kvartal, kan ogsaa erholde en Brændselshjælp af ovennævnte Størrelse, naar de har været arbejdsløse i mindst 90 Dage i de sidste 12 Maaneder.

København, 8. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

**ordinær kvartaarlig Generalforsamling**

**Søndag den 27. November**

(Tid og Sted bekendtgøres senere.)

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3. Valg af en Repræsentant til Arb. Landsbank. 4. Forslag til Lovændringer. 5. Drøftelse af Tarif-Situationen.

*Afdelingsstyrelsen.*

## STYRK REGERINGEN!

Uden paa nogen Maade at ville søge at bilde os selv eller andre ind, at Udfaldet af Folketingsvalget paa Onsdag vil kunne forandre *Verdens*udviklingen, vil vi dog kunne fastslaa — og sikkert med Tilslutning af saa godt som enhver Arbejder —, at det vil være af ganske overordentlig stor Betydning *for Arbejderklassen*, at det nuværende Regeringsflertal i Folketinget ikke mistes. Saavel for Lovgivningen som for Administrationen af bestaaende Love er det af den største Betydning, om vi har en arbejder*fjendtlig* eller en arbejder*venlig* Regering. Kan en Regering end ikke — mod et reaktionært Landstingsflertal — gennemføre de Love, den ønsker, saa kan den dog paa den anden Side i Kraft af sit Folketingsflertal *forhindre nye reaktionære Love.* Den kan hindre en ny Nedskæring à la Madsen-Mygdal, den kan hindre en lovbestemt Forringelse af Kronens Købekraft, den kan hindre nye »Tugthuslove«, den kan hindre en Undtagelseslovgivning mod Arbejderklassen. Og Regeringen kan, hvis den paa Onsdag væsentligt styrker og forøger sit Flertal, derigennem vinde Kraft til at overvinde Reaktionens Landstings-Sabotage.

Arbejdsgiverforeningen har igennem sine Opsigelser af Overenskomsterne for over 100,000 Arbejdere vist, hvad Reaktionen pønser paa: Lønreduktion, Berøvelse af vundne Fordele, Begrænsning af Forhandlingsretten, Sænkning af hele Arbejderklassens Leveniveau, økonomisk som kulturelt. Det er *i en saadan Situation* ej heller uden Betydning, hvilken Regering der sidder inde med *den administrative Magt.* Saavel under konkrete Situationer som ved den almindelige Fortolkning og Administrering af de bestaaende Love har det stor Betydning, hvem der sidder inde med Regeringsmagten. Arbejderne er derfor livsinteresserede i at hindre Reaktionen i at komme til Magten paa Onsdag. Levevilkaarene for Arbejderne er for Tiden haarde nok, lad dem ikke blive helt fortvivlede ved at give Reaktionen Magten. En Arbejdervenlig Regering *letter* Arbejderklassens Byrder, en reaktionær Regering *forøger* Byrderne.

Styrk derfor den siddende Regering. Forøg dens Flertal i Folketinget. Stem socialdemokratisk. Lad ingen Stemme gaa til Spilde.

Mød frem paa Onsdag, alle typografiske Arbejdere, Mænd og Kvinder, faglærte og ufaglærte. Tag Hustruerne med. Sørg for, at alle Familiens stemmeberettigede Medlemmer kommer frem til Valgurnerne.

Lad os forsvare og forøge Regeringens Flertal. Styrk Regeringen! Stem paa Socialdemokratiet!

København, den 7. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

## SLADDEREN GAAR —

Den menneskelige Natur giver sig ofte ret mærkelige Udslag.

Man støder saaledes af og til paa Individer, som i hele deres Liv ikke har forsømt nogen Lejlighed, hvor de har kunnet saare og genere og falde over deres Medmennesker. Men medens de finder dette ganske naturligt og i Overensstemmelse med det Retfærdighedsbegreb, som *de* har dannet sig, saa stiller de sig an som den forfulgte Uskyldighed og føler det som en blodig Uret, hvis nogen af de overfaldne vover at tage til Genmæle eller slaa igen. —

Læserne af Branchebladet »Trykkeren« vil ikke være uvidende om, at Bladets nuværende Redaktør — den *noble, hensynsfulde, elskværdige* og *sandhedskærlige* Kollega, Sophus Schultz, Ringkøbing — har benyttet sin Stilling ved Bladet til stadige personlige Udfald mod Forbundets valgte Tillidsmænd. Ingen af disse har dog hidtil taget nogen Notits af hans Skriverier, idet man gik ud fra, at det kneb for Redaktøren at finde Emner at skrive om, og man tillige vidste fra hans talrige Artikler i »Typ.-Tid.«, at han savnede Evnen til at skrive *sagligt* om en Ting og kun kunde skyde paa *Personen.*

Imidlertid blev hans Insinuationer stadig mere ondartet, hvis Aarsag undertegnede i »Typ.-Tid.«s Nr. 44 gav ham en lille Paamindelse om, at der ogsaa er Grænser for *hans* Frisprog.

Dette har Schultz naturligvis — sin Natur tro — taget mig ilde op og spiller i »Trykkeren«s sidste Numer den overfaldnes Rolle. Ikke mindre end 5—6 Spalter af dette Blads kostbare Plads er helliget »Typ.-Tid.« og undertegnede.

Jeg skulde dog ikke have beskæftiget mig yderligere hermed, hvis der ikke paa Grundlag af »Trykkeren«s Skriverier var begyndt at danne sig Myter om Grunden til Branchebladenes Oprettelse.

Paastanden om, at disses Fremkomst skyldes Censur ved »Typ.-Tid.«, hvis Redaktør skulde have nægtet Optagelse af fagteknisk Stof, synes nemlig at brede sig. Ved sidste Forbundsstyrelsesmøde blev den bl. a. fremsat af Rudolf Jensen, der i sin Egenskab af Formand for Trykkernes Landssammenslutning jo staar som moralsk Garant for Skriverierne i »Trykkeren«, og som tillige følte sig forpligtet til at gentage Schultz's fejlagtige Paastand om, at den forestaaende Udvidelse af »Typ.-Tid.« kun betød — én Spalte!

Der er aldrig i min Redaktørtid bleven nægtet Optagelse af Artikler med fagteknisk Indhold. Dem, der paastaar dette, farer ikke alene med *Usandhed,* men ogsaa med *Sladder!*

At det i de femten Aar er hændet, at jeg nu og da har maattet sige Nej til indsendt Stof, skal ikke benægtes. Men hvorledes skulde dette kunne undgaas? Det er jo dog ikke alt, hvad der nedskrives paa et Stykke Papir, der egner sig til Offentliggørelse, og desuden er der vel ogsaa visse organisatoriske Hensyn, som selv den mest frisindede Redaktør af et Forbundsorgan ikke kan komme uden om.

Som et Bevis paa Censuren i »Typ.-Tid.« fremfører Schultz to Tilfælde. Det første angaar en Artikel, som han ønskede optaget for et Par Aar siden — altsaa ikke *før* Branchebladene kom til Verden — og som han citerer et Par Linjer af. Jeg vilde have sat Pris paa, om han havde aftrykt *hele* Artiklen. Kollegerne vilde da deri have fundet et af hans sædvanlige personlige Udfald, som var bygget paa fejlagtige Forudsætninger (ogsaa som sædvanlig), hvad jeg i et Brev gjorde ham opmærksom paa.

Det andet Tilfælde angaar ikke Redaktøren fra Ringkøbing, men derimod »Maskinsætter-Bladet«s Redaktør.

N. Th. Svendsen, hvis Artikler i de allerfleste Tilfælde er bleven optaget i »Typ.-Tid.« paa Hæderspladsen, sendte mig for snart tre Aar siden (ogsaa adskillige Aar efter Branchebladenes Start) en Artikel, der indeholdt en Belæring om, hvorledes »Typ.-Tid.« skulde redigeres. Jeg husker ikke mere hele dens Indhold, men jeg erindrer i hvert Fald, at Svendsen hævdede, at »Typ.-Tid.« ikke skulde være *en Postkasse*, hvori enhver Kollega kunde nedlægge sit Bidrag — altsaa i Modsætning til Schultz, der vil have Skrivefrihed.

Da Artiklen indeholdt visse Afsnit, som jeg fandt uheldige, og da Svendsen paa Forhaand i en Følgeskrivelse havde forbudt mig at ændre noget i dens Tendens (om enkelte Udtryk kunde der forhandles), sendte jeg den retur. At han selv blev stillet overfor den *lukkede* Postkasse har han aldrig siden kunnet tilgive mig. Og maaske er det derfor, han nu og da i »Maskinsætter-Bladet« giver sin urolige Kollega i Ringkøbing et Ord med paa den Mistænkeliggørelsens Vej, han har ført »Trykkeren« ind paa og som kun kan føre til Splittelse blandt Kollegerne. —

Og maa jeg saa til Slutning sige med Hensyn til »Typ.-Tid.«s Indhold, at jeg egentlig aldrig har kunnet forstaa den megen Tale om, at det skal præges af fagteknisk Stof. Jeg har altid haft og har fremdeles den Opfattelse, at vort Fagblads Opgave ligger paa andre Omraader — nemlig paa det organisatoriske og social-politiske. At det er de *økonomiske* Problemer, der særlig optager Sindene, derom vidner ogsaa de mange Indlæg, der kommer fra Kollegerne, og Fagbladet skal dog vel først og fremmest være et Spejlbillede af, hvad der rører sig blandt Medlemmerne.

Og det har »Typ.-Tid.« trods alle Paastande om Censur været hidtil. Den Censur, der er bleven øvet fra min Side, har været rettet imod de *personlige* Udgydelser.

*Fr. Nielsen.*

## 40 TIMERS ARBEJDSUGEN

Kortere Arbejdstid eller 40 Timers Arbejdsugen er jo sat under Debat. Vor Socialminister har energisk helliget sig ogsaa dette Problem, men har hidtil ikke været heldig med Udfaldet.

Det er klart, at de mange arbejdsløse ser hen til en 40 Timers Arbejdsuge med store Forventninger, men det turde være lige saa klart, at dens *eventuelle* Gennemførelse vil blive en Skuffelse baade for de arbejdende og de arbejdsløse.

Blandt de Personer — fra begge Lejre, kan man godt sige — der har syslet med Spørgsmaalet, spores langt fra nogen Overbevisningens Varme for det positive Resutat af en saadan Ordnings Gennemførelse. Og det er vist i sig selv saare naturligt, fordi Resultatet næppe bliver noget stort Svind i Arbejdsløsheden, i hvert Fald, hvis man ikke kan opnaa Garantier i den Retning ved Hjælp af den store Tabel.

En Ting er man i alt Fald gennem hele Diskussionen om denne Sag, saa lidt som fra alle de autoritative og højidealistiske Personer, der gaar i Breschen for Arbejdstidsforkortelsen, ikke blevet klar over, og det er, om Arbejderne *alene* skal bære Tabet ved at gaa ind paa 40 Timers Arbejdsugen.

Den Side — og ikke den mindst vigtige — af Spørgsmaalet holdes gennem hele Fremførelsen behændigt skjult. Ikke en Gang Socialministeren kan man blive klog paa; men efter hans Majtale i Odense tager man vist ikke fejl i, at det er hans Mening, at Arbejderne skal finde sig i den Afkortning i Lønnen, som svarer til Nedsættelsen af Arbejdstiden.

Den selvsamme Opfattelse har andre prominente Rigsdags- og Kommunalpolitikere omgaaende tilegnet sig.

Paa De samvirkendes Repræsentantskabsmøde fremkom fra vore øverste Ledere et et andet, men lige saa fint Udtryk i Forbindelse med Diskussionen om kortere Arbejdstid, nemlig Udtrykket: *Realløn.*

Hvad det betyder i Oversættelse og navnlig i Forbindelse med Arbejdstidsforkortelse er — som en Kollega forleden bemærkede her i Bladet — ikke godt at vide. Og da man ikke véd noget bestemt, er det næppe syndigt at tænke, at det har en uhyggelig Lighed med Socialministerens Tankegang.

Skulde det nu være Tanken og Hensigten med 40 Timers Arbejdsugen, hvilket alle Tegn i Sol og Maane og Logiken i det fremførte stærkt tyder paa, vil det altsaa sige en for Arbejdsgiveren bekvem Nivellering af Lønningerne ned efter, samtidig med, at man paa en raffineret Maade faar væltet mere af Underholdspligten over paa de arbejdende, som ellers er godt belemret i Forvejen.

Vi har stik modsat denne Tendens altid hidtil været enige om, at da Arbejderne ikke har den fjærneste Indflydelse paa Produktionens Gang eller Fordelingen af Samfundets Midler eller Økonomien i det hele taget, at saa var det Samfundet eller om man vil Staten, som har Pligten til Underholdningen af de Mennesker, Produktionen ikke har Brug for.

Skal et andet Princip nu i Højsædet, maa det følges af en Erkendelse af, at vi har levet paa et Falsum.

Paastanden om, at Manipulationen med Løndelingen skulde give forøget Købeevne maa i høj Grad betvivles, idet det vel nok er en Kendsgerning, at Lønarbejderne bruger alt det, de tjener, uden at det kan paastaas at det anvendes til Luksus. Paa sidstnævnte Punkt behøver Socialministeren blot at se paa den Klasse af økonomiske Medborgere, der bor udenfor Lønarbejderklassens Grænser.

Lønnedskæringen vil selvsagt blive en haard Nød at knække. Lad det gaa et Aarstid, saa vil Uroen nok melde sig og vore Organisationsledere vil faa det lidet misundelsesværdigt.

Ser vi paa Forholdene i Udlandene holder Opfattelsens Rigtighed om Deling af Arbejde og Løn jo slet ikke Stik med H. t. Arbejdsløshedens Formindskelse endsige Afskaffelse. For var det Tilfældet, maatte bl. a. Tyskland og Amerika med, nu være rene Eldoradoer. Men tværtimod er Forholdet, trods stærk nedsat Arbejdstid med lille Løn, uden Overdrivelse en eneste stor Fattiggaard for Arbejderklassen.

Nej, en Arbejds- og Løndeling bliver nok en af de aarhundredkendte Skuffelser for Arbejderne. Gennemført skal Arbejdsgiverne nok vide at stryge ogsaa *der* en Gevinst. Det sikre er, at Arbejderne kommer til at betale.

Men saa har Overklassen atter faaet Byrderne væltet et Stykke nedad. Og opad Samfundsstigen sidder Embedsmændene, Arbejdets, Produktionens og Statsøkonomiens Forvaltere uberørt paa Penge og Gods.

Er ikke andet opnaaet ved den politiske Fidus med Appellen til Solidaritetsfølelsen, saa vil Misundelsen blandt de arbejdsløse overfor de arbejdende blive en Kendsgerning. Det er forstaaeligt, at de Tusinder af arbejdsløse begærligt griber den Himmerigs-Mundfuld om en Arbejds- og Løndeling. Det skal ikke bebrejdes dem, at de ikke kan se det fine Spil, Overklassen nu blander Kort til.

Foreløbig ser det ud til, at Arbejdernes Repræsentanter overfor Forligsmanden behændigt har afvist den Metode at dele Byrderne paa, og det skal de have Tak for.

*Sørensen-Kjeld.*

## VI EJER MIDLET!

$10 \times 8 = 80$. — $11^3/_7 \times 7 = 80$.

Facit er det samme. De to Summer er omplaceret. Den første forhøjet, den sidste formindsket.

Flytter vi Regnestykket ud i Produktionslivet finder vi, at Produktionsmængden er uforandret 80 Arbejdstimers Produktion, den ene af Summerne er formindsket: Arbejdstiden, den anden forhøjet, Antallet af arbejdende Individer. Men hvorledes. Man forstaar den rent menneskelige Træthedsfølelse, der bevirker, at Arbejdstiden nedsættes. Man kan eksempelvis mene, at den ottende Times Produktions Værdi ikke staar i det rette Forhold til Anstrengelserne, den ene Time forsvinder altsaa; men vi naar jo dog det samme Facit, desformedelst en Forhøjelse af den første Sum: Antallet af arbejdende Individer, med $1^3/_7$. Den ene Produktionstime er udgaaet af Regnestykket, kan altsaa ikke være repræsenteret som Ækvivalent i $1^3/_7$. Jamen, hvorfra kommer saa disse frit i Luften svævende $1^3/_7$.

Keine Hexerei, nur Behändigkeit!

Keine Hexerei, kun det guddommelige liberalistiske Systems Slyngelagtighed —, om man tør tale om en saa ophøjet menneskelig Følelse hos et System.

Indenfor det kapitalistiske Samfund — eller rettere udenfor det — befinder sig altid en elastisk, flydende Masse, den industrielle Reservearme, til Brug ved festlige Lejligheder, saasom Løntrykkeri og Skruebrækkeri.

Buen kan kun spændes til en vis Grad. Og 8-Timeren var det Bestaaendes Ligevægtsbestrælser. Saa vær blot rolige, kære Venner, vi faar de 7 — naar der er Brug for 6, vel at mærke i et kapitalistisk System, der anvender Tekniken og Rationaliseringen i Stagnationens hellige Tjeneste.

— — —

Tilgiv min national-økonomiske Udgydelse, fremholdt af Fr. N.s skeptiske Artikel i Nr. 40 af nærv. Blad.

Men hvad om vi kom Kapitalen i Forkøbet og gennemtvang Arbejdstidsforkortelsen saalænge den endnu er en proletarisk Nødvendighed og ikke en kapitalistisk do.

Om vi i Stedet for Borgfred valgte Arbejdskrig, konfiskerede noget af den Merværdi, Kapitalen i Øjeblikket stjæler fra Arbejdet, til Fordel for de nu i Samfundet arbejdende og de udenfor Samfundet — mod deres egen Vilje — ikke arbejdende.

Jeg spørger blot!

Men en socialistisk Nar kan jo spørge om mere end 10 kapitalistiske Professorer og Nationaløkonomer formaar at besvare.

— — —

Fr. N.s Artikel konkluderer i en Opfattelse, der advarer mod i for stærk en Grad at lystre Frasen.

Et upassende Ord i en upassende Tid, tillader jeg mig at betegne Fr. N.s Artikel.

Fra anden Side vil vi sikkert faa at vide, hvor negativt Resultatet af en Arbejdstidsreduktion vil blive. Vore egne Repræsentanter behøver ikke at berøve de forsagte den sidste Smule Kampmod.

Den økonomiske Depression har kvalt mangt et Haab, mangen en Frase. Lad den ikke kvæle det kæmpende Proletariats største Frase, den mest ildnende, den mest resultatbringende, trods alt: Kravet om kortere Arbejdstid. Et af de faa Arbejder-Krav, der indeholder et rent Element af socialistisk Kultur.

— — —

Fr. N. kan fremdeles opsende Bønner til Frihandelens Messias. Andre gøre Danmark til en Provins af Verdens største imperialistiske Udbytterstat. I den danske Radio kan en Højremand udtrykke sin Viden — eller Mangel paa Viden — om den socialistiske Stat — uimodsagt.

Mod Øst — fortæller man — er en Stat, hvor ingen er berøvet Arbejdets Glæde — hvad der end monne dem fattes.

Her tillands kan hver Aften — efter Dagens haabløse Lediggang — 100.000 Mennesker gaa til Ro med Dante paa Læben.

*N. P. Jørgensen,*
7636.

## ET SMUKT JUBILÆUMSSKRIFT

Typografernes Stiftelser i København har, som alle har læst i »Typ.-Tid.«, haft Jubilæum. I den Anledning har »rette Vedkommende« benyttet Lejligheden til at udsende et lille, men særdeles smukt udstyret Jubilæumsskrift. Det er ikke første Gang, at dette hænder. I 1895 udsendtes et lille Skrift, udgivet af Foreningens Bestyrelse og skrevet af *Rud. Jacobsen:* »Optegnelser om Typografernes Stiftelser 1870—1895« (44 Sider, stor 8 $^{0}$). I Aaret 1907 udsendte Bestyrelsen: »Meddelelser om Typografernes Stiftelse 1857—1907«, (48 Sider, stor 8 $^{0}$) skrevet af *Oscar Johansen.* Og nu i Aar kommer det tredje Jubilæumsskrift fra denne meget samfundsnyttige Institution. Det vilde være overflødigt at her komme ind paa en historisk Skildring af Stiftelserne, — jeg henviser til »Typ.-Tid.«.

Derimod synes jeg, at selve den lille Bogs Udstyrelse og Tilblivelse fortjener et Par Ord. Titlen er: »Typografernes Stiftelser 1857—1932. Oversigt over Virksomheden i de forløbne 75 Aar«. Udgivet af Stiftelsens Bestyrelse (52 Sider, stor 8 $^{0}$). Der er intet særligt Forfatternavn nævnet og saa maa man jo i al Beskedenhed have Lov til at adressere en Tak til Bestyrelsen — og bede denne lade den gaa videre — for det interessante og velskrevne Bidrag til Fagets historiske Literatur.

Udstyrelsen er helt igennem god. Omslaget lys Karton, Teksten i brun Farve og omgivet af en frisk grøn Ramme i lige Streger. Foran Hovedtitlen findes en Frise med Motiv fra Bygningen og selve Hovedtitlen virker godt. Skrift, Sats og Tryk er helt igennem 1. Kl.s Kvalitetsarbejde. Om det saa er de gamle Fotografier af forlængst afdøde, virksomme og fortjenstfulde Kolleger saa fremtræder de i Gengivelsen paa en saa smuk Maade, at man forstaar, at der, for at naa dette Resultat, har været arbejdet med særlig Omhu og Kærlighed, alt i det gode Resultats Tjeneste. Og det gode Resultat *er* naaet. Det er ikke noget Pragtværk, men det er en virkelig smuk Bog, der er fremstillet i *Bianco Lunos* Bogtrykkeri. Papiret er godt og stammer fra *De forenede Papirfabriker.* Det fotografiske Arbejde fra *Jonai & Co.* De ypperlige Clicheer — naar alle Forhold tages i Betragtning — er udført af *Lind Hansen.* Man kan vel, uden at overdrive sige, at det er ikke det mindst smukke ved Værket, at det hele er udført gratis.

Et Par smukke Sange (baade i Indhold og Udførelse) medfulgte den lille Bog.

Stiftelserne, Bestyrelsen, de forskellige Arbejdere og Læserne har kun Grund til at glæde sig over det opnaaede Resultat.

Odense, September 1932.

*L. Chr. Nielsen.*

## DE UTILFREDSE —

Det er noget enestaaende at høre en arbejdsløs, der er tilfreds med den Maade, det hele gaar paa og tilfreds med Ledelsen; men noget andet er at forlange af vi andre, at ogsaa vi skal lade alt gaa i den gamle Gænge.

Det var et pænt Forsvar for Ledelsen, og du kunde godt have sat dit Navn under; thi jeg gaar og mistænker alle arbejdsløse for at være tilfreds, naar du er arbejds- og *navnløs.*

Men dette til Trods, saa prøv en Gang, om din Vej falder forbi, at se ind til os i Holstebro.

Her kan du faa Beviserne for, at der er Grund til Utilfredsheden.

Vi har 7 Trykkerier af disse er der 1, der har ordnede Forhold, men ingen Typografer, 3 — tre — beskæftiger uorganiserede, faglærte Typografer, 1 med en Sættemaskinepræstation, der ligger langt over den tarifmæssige (efter Karl Sørensens Udtalelser paa Repræsentantmødet for den socialdemokratiske Sammenslutning). Altsaa *to* Trykkerier med Typografer under ordnede Forhold.

Skal vi være tilfreds? Tror nogen, det er let at arbejde under disse Forhold?

Selv staar vi magtesløse overfor Forholdene, og Karl Sørensens Besøg herovre resulterede i, at de to Trykkerier blev erklærede lovlige, idet de Folk, der beskæftiges, var at regne som Medindehavere.

Herovre er man human: *To Storgrossister gaar i Kompagni med et Par Typografer!*

Se efter i Jyllandspostens Annoncespalter; thi der søges 3 uorganiserede Typografer til et herværende L. S.-Blad, hvis første Numer er udkommen, naar dette gaar i Tryk.

At sige, en anden Ledelse kan hjælpe os, er meget; men det kan i hvert Fald ikke blive ringere, — og saa *klamrer* vi os til Haabet.

*Svend Friis.*

## HVAD ER MENNESKESAMFUNDETS FORMAAL?

*En Arbejders Syn paa Sagen.*

Kristen Gundelach skrev for nogen Tid siden en Artikel i norsk »Aftenposten« om ovennævnte højst interessante Emne:

»Det tænkende Menneskes politiske Standpunkt er afhængigt af det Svar, han giver paa Spørgsmaalet: »Hvad er Menneskesamfundets Formaal?«

Nogle besvarer Spørgsmaalet saaledes:

1) Menneskesamfundets Formaal er at gøre Jordelivet saa lykkeligt som muligt for de flest mulige Mennesker.
2) At Formaalet først og fremmest er at skabe en Menneske-Elite.

Essensen af Gundelachs Tænkning kan sammenfattes i et Svar paa to korte Sætninger: 1) Det første lyder smukt og humant, men er egentlig *materialistisk.* 2) Det sidste er i Strid med Nutidens *forbigaaende* Ideer om *Lighed,* men er i *fuld Overensstemmelse med Naturens Love* og er slet ikke nogen Hindring for en stadig øgende almen Lykke — tværtimod!

Der behøves ikke Kommentarer til Uddybning af det første Spørgsmaal, da det for ethvert sundt tænkende og socialt vaagent Menneske er en dagklar Selvfølge.

Men lad os se paa det andet Svar. Det kan ved første Øjekast se bestikkende ud, men ved nærmere Overvejelse og sund Udredning viser det sig at være en tom Tønde.

Samfundet har ikke alene en *intellektuel* Side, men i høj Grad ogsaa en *materiel.*

Frembringelse af en særlig høj intellektuel Elite er *grundvoldsmæssig afhængig af de Forhold, hvorunder det Samfund lever,* der skal frembringe saadanne nyttige Væsener.

Allerede Lamarck lærte os, hvorledes forandrede Levevilkaar ændrede Organismerne. Og senere har den store Darwin vist os det formaalstjenlige i, at Racerne levede under de bedst mulige Betingelser. En Teori vi iøvrigt arbejder strengt efter indenfor vort Landbrug. Derfor vort høje Niveau paa dette Omraade.

Racerne skal ikke bestræbe sig for at frembringe Elite-Væsener, men derimod forbedre Materialet, hvoraf Eliten skal dannes. Om Hr. Gundelach blot var Kolonihavemand, vilde denne simple Læresætning være det første, som havde bundfældet sig i hans Hjerne. Men Hr. G. er sikkert ikke Havemand, og hans Hjerne har derfor ikke kunnet faa den nødvendige frugtbargørende Tilførsel af »Gødning«, som kan sætte Cellerne i Sving. Naturlovene har det ikke stort anderledes end andre Love: De kan ogsaa ændres — tildels — og bliver stadig forbedret af Tillægslove ved intellektuelt operative Indgreb af *tænkende* Væsener.

Altsaa: *Vi er ikke mere helt afhængigt underkastet Naturlovene.* Og denne Afhængighed bliver mindre og mindre jo højere det sociale Kulturniveau løftes. Afdækning og Kultivering af de kulturelle Lag sker ganske som de geologiske Evolutioner: Ved en gradvis eller euruptionel Udløsning. Begge lige formaalstjenlige, om Udviklingsmulighederne er til Stede. Den gradvise

Udvikling behøver ikke at være langsommere end den ekspansionelle, naar den blot foregaar under intellektuel Forstaaelse af hele Kulturlagets Beredning for Formaalstjenlighed, saa vil Laget af sig selv hæve sig op i det livgivende Lys, hvor de individuelle Egenskaber kan komme til fri Udfoldelse under kyndig Okulering til Lykke for sig selv og — hvad der er vigtigere — til Nytte for andre.

Altsaa: Frembringelse af Elite-Væsener maa kun ske under saadanne Former, at de underordner sig Selvkontrol og Selvdisciplin, at de stiller sig i anden Række og kun vier deres Evner til det heles Vel. De daarligere udrustede Elementer i Samfundet skal ikke skubbes til Side og trædes ned! de skal vejledes og løftes gradvis — og automatisk glide ind, hvor de er tjenlige; thi selv de smaa Tandhjul i Maskinen er nødvendige. Heraf ser vi, at ikke Punkt 1's Formaal er materialistisk — men derimod Punkt 2's.

*Otto Hansen.*

(Sluttes.)

## HAANDSÆTTER ELLER MASKINSÆTTER

I »Typograf-Tidende« Nr. 45 har Ole Chr. Sørensen faaet optaget en Artikel, der rummer et Angreb paa Maskinsætterne, idet disse beskyldes for at tage Arbejdet fra Haandsætterne. Hvis man ikke havde det paa Tryk, skulde man forsværge, at saadanne Anskuelser kunde komme til Orde.

Maskinerne har taget Haandsætternes Arbejde paa samme Maade som f. Eks. Gravkoen har taget Jordarbejderens eller Høvlemaskinen har taget Snedkerens. Men heri er Maskinsætterne dog vel ganske sagesløse. De betjener Maskinerne og udfører derigennem en Del af det Arbejde, der før udførtes af Haandsættere, ligesom der maaske engang kommer nye tekniske Fremstillingsmidler, der vil overflødiggøre Maskinsætterne.

Saa beklager den ærede Kollega sig over, at det er ved at blive Kotume, at Maskinsætterne vandrer ind i Haandsætteriet, naar Arbejdet i Maskinsætteriet slipper op. Jeg er nærmest tilbøjelig til at tro, at det er ved at blive Kotume, at de *ikke* gør det. Paa de allerfleste Trykkerier har denne Skik saa godt som aldrig været brugt, og hvis man var i Stand til at optage en Statistik over Forholdet, vilde det vise sig, hvor uhyre ringe Betydning denne Omskiften procentvis har. Men hvis der kan paavises Tilfælde, man mener ikke er, som de burde være, saa har vi jo vore Klubber, Værkstedsklubber og Brancheklubber, og endelig Lokalafdelingen, hvor saadanne Ting kan forebringes og opgøres. At dadle en hel Stand eller Branche for, hvad den enkelte maatte foretage sig, er ikke tilbørligt.

Se, dette var den ene Side af Sagen, men den har en anden og vigtigere Side. Maskinsætterne er jo alle tillige Haandsættere, og dette Prædikat maa de fastholde. I en Tid, hvor det fra alle Sider, og stærkest fra Haandsætter- og Principalside, kræves, at enhver Sætter skal have Adgang til at lære Maskinsætning, og hvor Haandsættere til alle Sider staar paa Spring for at komme ind til Maskinerne, kan Maskinsætterne ikke afgive deres Fødselsret. Vi har daglig Eksempler paa, hvorledes Haandsættere rundt om, trods den store Overflødighed af Maskinsættere, trænger paa for at opnaa en Stilling som Maskinsættere, og for adskilliges Vedkommende faar i dette Øjemed baade tariflige og kammeratlige Hensyn Lov at sove. Maskinsætterne har udenfor Ferietiden en Ledighedsprocent, der naar op paa Siden af Haandsætternes, og naar de paa denne Maade fortrænges af disse — og dette kræver Mentalitet og Selvopholdelsesdrift jo nu —, saa maa de til Gengæld have Ret til at søge Arbejde i det Fag, de har lært; de er i Forvejen handicap'et i Konkurrencen gennem Mangel paa Øvelse i de flere eller færre Aar, de har været Maskinsættere, og hvor netop den typografiske Teknik er undergaaet saa store Forandringer. Derfor vil Haandsætteren i Almindelighed være bedre stillet paa det typografiske Arbejdsmarked end den Maskinsætter, der er slaaet ud som saadan.

Naar Ole Chr. Sørensen mener, at Arbejdet i Sætteriet retmæssig tilkommer Haandsætterne, saa har han fulgt Pokkers daarligt med i Udviklingen saavel indenfor vort Fag som udenfor i den sidste Menneskealder, og hans argusprægede Angreb bliver et Slag ud i det blaa. Der er saavist ingen Grund til at saa' Lokesæd nu, hvor Forstaaelse og Fordragelighed indenfor vort Fag er mere tiltrængt end nogensinde.

*N. Th. Svendsen.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling paa »Phønix« den 8. Oktober 1932. *Harald Jørgensen* valgtes til Dirigent. Sekretæren oplæste Protokollen. Formanden, *Edv. Munck*, aflagde Beretning. Med Hensyn til Beskæftigelse indenfor vort Fag var det daarlige Udsigter. Vi var for Tiden oppe paa saa store Tal af arbejdsløse Kolleger, som aldrig før. Opfordrede Kollegerne til at deltage i de Kursus, Oplysningsforbundet afholdt. Gav ligeledes et Par Meddelelser angaaende Forsamlingsbygningens Fond. Omtalte den vellykkede Sommerudflugt, hvori 35 Voksne og 24 Børn havde deltaget. Protokol og Beretning godkendtes. *Edv. Munck* oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med 4852 Kr. 70 Øre, Lokalkassen med 938 Kr. 95 Øre. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. Man bevilgede 25 Kr. til Centralbiblioteket, 20 Kr. til Oplysningsforbundet, 10 Kr. til D. u. I. og 10 Kr. til D. s. U. — Til Kasserer genvalgtes *Edv. Munck* med Akklamation. Til Repræsentant for Lærlingene genvalgtes *Aage Sørensen*. Til Fanebærer genvalgtes *Harald Jørgensen* med Akklamation. Til Revisorer genvalgtes *Gerhard Jensen* og *Søren Møller*. Det vedtoges at afholde Juletræ. Der bevilgedes Lokaleleje.

### HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 15. Oktober en meget stærkt besøgt ordinær Generalforsamling paa Centralhotellet.

Formanden, *H. Chr. Jensen*, udtalte Ønsket om, at de fremtidige Generalforsamlinger ikke alene maatte aftvinge Medlemmerne samme store Interesse, men at man maatte naa dertil, at alle Kolleger, ældre som yngre, mødte op, naar D.T.F.s Anliggender var paa Dagsordenen. — Til Ordstyrer valgtes *N. S. Mathiasen*; i Sekretærens Fraværelse førtes Protokollen af *B. J. Becher*.

*Formanden* aflagde en længere Beretning, i hvilken han henledte Opmærksomheden paa de Tillidsmandsregler, som havde været optrykt i »Typ.-Tid.« Nr. 28 og som havde været til Drøftelse paa Delegeretmødet i Odense. Omtalte Forholdene hos Bogtrykker S. Sørensen, der var blokeret, og hvor en uorganiseret, tidligere Bogtrykker, Viggo Christensen fra Skærbæk, havde optaget Arbejdet, som han — trods Henvendelser — nægtede at fratræde paany. Henvendelsen havde nu — ifølge et Forlydende i et af Byens Dagblade — foranlediget en Anmeldelse fra Bogtrykker S. S.s Side i Henhold til Tugthusloven. Beretningen godkendtes. — Et tidligere Medlem ansøgte om paany at indtræde i Fagforeningen. Af forskellige Aarsager opstillede Afdelingen Betingelsen: 200 Kr. for at anbefale Indstillingen herom.

*Formanden* fremlagde endelig de reviderede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 1756 Kr. 60 Øre; for Lokalkassen, der sluttede med en Kassebeholdning paa 60 Kr. 48 Øre, med 442 Kr. 35 Øre, og Hjælpesygekassen, hvis Kassebeholdning var 297 Kr. 44 Øre. — Godkendtes.

Der nedsattes et Udvalg, bestaaende af den nye Leder af Fagklassen, *Simon Gullander* og *Svend Friis*, til at foretage Indkøb af Faglitteratur, hvortil der bevilgedes 25 Kr., ligesom det vedtoges at arrangere en Sammenkomst i Løbet af Vinteren, i hvilken Anledning der nedsattes et fast Festudvalg, bestaaende af *P. J. Becher*, *Svend Friis* og *Godtfr. Godtfredsen*. — Der ydedes et Tilskud paa 10 Kr. til Arbejdernes Oplysningsudvalg.

Efter at man under Eventuelt havde drøftet en Del indendørs Spørgsmaal, sluttede *Ordstyreren* Generalforsamlingen med en Tak til de mødte.

*j.*

### BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN I KØBENHAVN

afholdt Generalforsamling Fredag den 14. Oktober i Pio-Salen. Til Dirigent valgtes *I. Gärtner*. Formanden, *K. A. Jørgensen*, aflagde Beretning; der havde været Møde om Arbejdsdeling i Samarbejde med de arbejdsløse, Møde i Samvirket om Fordeling af Mandater, Møde for vore egne Medlemmer til Drøftelse af Forslagene til Delegeretmødet samt Opstilling af Delegerede. Til Slut omtalte Formanden det Forslag til et nyt »Typ.-Tid.«, som Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Styrelse havde lagt paa Delegeretmødets Bord. — *Charles Moegren* aflagde Beretning om »Ringen«s Virksomhed som et Led i Klubbens fagtekniske Arbejde. — I den følgende Diskussion, der særlig drejede sig om Delegeretmødet, deltog: *Ejgil Hansen*, *N. Chr. Hansen*, *Svend Johansen*, *I. Gärtner*, *E. Sømberg* og Formanden. Beretningen godkendtes derefter enstemmigt.

Kassereren, *I. Gärtner*, fremlagde derefter det reviderede Regnskab. Dette godkendtes ligeledes enstemmigt.

Under Punkt 3, Valg, genvalgtes samtlige afgaaende: Formanden, *K. A. Jørgensen*, Styrelsesmedlemmerne: *Svend Johansen* og *Henrik Eriksen*, Suppleanten *Chr. Madsen* og Revisorsuppleanten *Geertsen*.

Da der ingen Forslag var indsendt, afsluttedes Generalforsamlingen og man gik over til en Drøftelse af den kommende Tarifsituation. Der var Enighed om Betimeligheden i at sige Tarifen op og Formanden gav derfor en Oversigt over, hvilke Krav der maatte opstilles: Arbejdstidsforkortelse, Overarbejdets Afskaffelse og Sommerferiens Forlængelse. — *Ejgil Hansen* talte for Afspadsering af Overarbejde, *Henrik Eriksen* for Tillidsmandsinstitutionens Anerkendelse. I den livlige Diskussion deltog *Chr. Madsen*, *I. Gärtner*, *Svend Johansen*, *E. Sømberg*, *N. Chr. Hansen*, *Niels Nielsen* og Formanden.

*s. j.*

### SVENDBORG LOKALAFDELING

holdt den 14. Oktober ordinær Generalforsamling.

Formanden, *P. Hansen*, aabnede og valgtes til Ordstyrer. I Beretningen omtalte han af Sager: et ældre Medlem havde faaet Kontingentfrihed i Syge- og Begravelseskassen; Forbundsstyrelsesvalget; en Skrivelse fra Oplysningsudvalget, der bevilgedes 10 Kr., og den ny Arbejdsløshedslov. *Nygaard* ønskede oplyst, hvilket Medlem det var, som havde faaet Lov at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen. Kassereren oplyste, at det var Chr. la Cour, hvis Forhold til Kassen var i fuld Orden. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste Regnskabet. Hovedkassen: Indtægt balancerer med 2379,96, Udgift 2360,00, Kassebeholdning 19,96. — Lokalkasse: Indtægt 651,89, Udgift 221,14. Kassebeholdning 30. September 1932 430 Kr. 75 Øre. Kassereren besvarede forskellige Spørgsmaal angaaende Understøttelser. Regnskabet godkendtes. — Eventuelt: *Nygaard* ønskede Regnskabet ordnet saa betids, at Gene-

ralforsamlingerne kunde afholdes paa Lørdage i Stedet for andre Dage i Ugen, i hvilken Forbindelse *Kassereren* omtalte nogle Restancesager. — *Nygaard* foreslog en Bogtrykudstilling afholdt for kun Fagets Udøvere, som *Formanden* støttede, og det bestemtes at afholde en Udstilling paa »Rolighed« en Søndag Formiddag (Søndag den 6. November). — Nogle Satsprøver af en Konkurrence blandt Byens Lærlinge laa til Beskuelse paa Generalforsamlingen.

*Bordinggaard* var Forslagsstiller til en Kop »Java«, og dette blev ikke stemt ned, hvorefter *Formanden* sluttede den godt besøgte Generalforsamling. *J. S.*

SILKEBORG LOKALAFDELING

holdt Lørdag den 15. Oktober ordinær Generalforsamling. Formanden, *P. Gaardsted*, aflagde Beretning fra Delegeretmødet suppleret af *Rudolf Jensen* og *J. Haug*.

Kassereren, *J. Haug*, oplæste de reviderede Regnskaber, der enstemmigt godkendtes. Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 2772,30, indsendt pr. Blanket til Hovedkassen 300 Kr. Lokalkasseregnskabet balanc. med Kr. 1172,36, Formue Kr. 947,40. — Et af *Anker Henriksen* indsendt Forslag om Oprettelse af en Stiftelse for ældre Typografer i Silkeborg afvistes.

Til Formand genvalgtes *P. Gaardsted*, til Kasserer valgtes *Rudolf Jensen* i Stedet for *Haug*, der ikke ønskede Genvalg, til Styrelsesmedlemmer genvalgtes *Chr. Ørvad* og nyvalgtes *J. Haug* og *Anker Henriksen* Suppleant *M. Knudsen*. Revisorer: *Ejner Nielsen* og *Anders Mikkelsen*. Suppleant *Oskar Jørgensen*. Repræsentanter til Social-Demokraten: *J. Haug* og *Rudolf Jensen*. Repræsentant til Fællesbageriet: *J. Chr. Agerskov*. Lærlingeafdelingen: *Collatz* Suppleant *Ernst Christensen*. Oplysningsforbundet: *Sv. Mikkelsen*. Alle Valgene gælder fra Nytaar 1933.

*Formanden* rettede en Tak til Haug for hans mangeaarige Arbejde som Kasserer, hvortil Medlemmerne gav Tilslutning ved at rejse sig. — 25 Medlemmer var til Stede. *R. J.*

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 15. Oktober i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden, *Carl Lund*, bød velkommen, og *Michaelsen* valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Af *Formandens* Beretning fremgik bl. a., at Afdelingen ved Kvartalets Slutning havde 19 arbejdsløse, 14 helt- og 5 halvtbetalende. Det havde været et roligt Kvartal uden større Sager. *Formanden* havde forhandlet med et Firma i Anledning af Antagelse af en Mand og Sagen var ordnet tilfredsstillende for alle Parter. Det var beklageligt, at en af Byens forhen største Virksomheder nu atter havde afskediget en af sine ældste Arbejdere, saaledes at der f. T. kun beskæftiges 6 Typografer samtidig med, at der er 5 Lærlinge, et Forhold, som imidlertid kun kan ændres ved kommende Udlæringer. Der havde været afholdt et Foredrag for Afdelingens Medlemmer og Lærlinge, hvor Formanden for Teknisk Skole havde talt, og *Formanden* udtalte en Tak for den højst interessante Aften. Beretningen godkendtes.

Kassereren, *Alfr. Berg*, fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4669,72 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 21,47, fra Hovedkassen var modtaget Kr. 1450 og der var indsendt 358 Kr. Lokalregnskabets Balance var Kr. 945,22 og Beholdningen Kr. 549,99. Regnskabet godkendtes.

*Formanden* ønskede, trods indtrængende Opfordringer, ikke at modtage Genvalg, og efter at forskellige Forslag havde været fremsat valgtes *Halvor Hansen*.

Til Bestyrelsesmedlem genvalgtes *Otto Christensen*. Revisoren, *Chr. Svejstrup*, genvalgtes ligeledes og *Ingfeldt* valgtes til Revisorsuppleant. Som Repræsentant til Lærlingeafdelingen valgtes den ny Formand og som Repræsentanter til Social-Demokraten genvalgtes *Boesen* og *Carl Lund*.

Til Svendehjemmets Juleindsamling bevilgedes 25 Kr. — Paa Bestyrelsens Forslag vedtoges det at afholde en lille »Herrefest« paa Afdelingens Regning. — Under Eventuelt toges et Cirkulære fra Arbejdernes Oplysningsforbund til Efterretning, hvorefter Generalforsamlingen, som var besøgt af en Snes Medlemmer, sluttede. *—to.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling 21. Oktober. Dirigent: *C. Christoffersen*. *Formanden* aabnede Generalforsamlingen og mindedes i en smuk lille Tale afdøde Fred. Sørensen. Forsamlingen viste sin Tilslutning ved at rejse sig. — Derefter oplæste Sekretæren Forhandlingsprotokollen; denne godkendtes. — Af Formandens Beretning fremgik, at Arbejdsløshed, Sygemeldinger og over 100 rejsende tyske Kolleger havde gjort et godt Indhug i Kasserne. Et Firma her i Byen beskæftiger uorganiseret Arbejdskraft, hvilket Forhold skal søges ordnet. Efter at forskellige andre lokale Sager var drøftet under livlig Deltagelse fra Medlemmernes Side, godkendtes Beretningen.

Regnskaberne udviste for Hovedkassens Vedkommende en Balance paa 4,010 Kr., Lokalkassen 649 Kr. 93 Øre, og godkendtes enstemmigt.

Afdelingens Styrelse havde udformet et Forslag ang. Oprettelse af en virkelig Fagklasse med praktisk Undervisning paa Teknisk Skole. Det vedtoges at søge nedsat et Udvalg til at forberede denne Sag.

Under »Eventuelt« bevilgedes Syerskernes Klub 20 Kr. og Arbejdernes Oplysningsforbund 20 Kr. af Lokalkassen. — Endvidere vedtog Forsamlingen at yde Afdelingens arbejdsløse et Beløb af 15 Kr. for gifte og 10 Kr. for ugifte, som Brændselshjælp.

Afdelingens Møder har i den senere Tid vundet særdeles god Tilslutning; saaledes var denne Generalforsamling besøgt af ca. 40 Medlemmer, hvilket udgør langt over Halvdelen af Afdelingens Medlemmer; Styrelsen ser heri en voksende Interesse for Organisationslivet. *Th.*

NAKSKOV LOKALAFDELING

afholdt Lørdag d. 22. Oktober ordinær kvartaarlig Generalforsamling.

Efter at Formanden, *Magnus Nielsen*, havde budt velkommen og *Due* var valgt til Dirigent oplæste Sekretæren, *Hugger*, Forhandlingsprotokollen, som godkendtes.

*Formanden* aflagde derefter en udførlig Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal. Paa Grund af det store Antal Rejsende, ca. 150, den stærkt stigende Arbejdsledighed og megen Sygdom i Kvartalets Løb var Kvartalets Balancesum omtrent det dobbelte af, hvad den plejede at være. Formanden refererede Forløbet af et Møde, Bestyrelsen havde holdt med »Tid.«s Personale, og omtalte sluttelig det stedfundne Valg til Forbundsstyrelsen. Efter nogen Forhandling godkendtes Beretningen enstemmigt.

Derefter fremlagde Formanden de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 3068. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 431,73; Kassebeholdningen udgjorde Kr. 87,36 og i Banken indestaar Kr. 275,09. Lokalsygekassens Regnskab balancerede med 165 Kr., hvilket Beløb var udbetalt i Understøttelse og der var et Underskud i Kvartalets Løb paa Kr. 19,43. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Under Eventuelt gaves der Bestyrelsen Bemyndigelse til, om den fandt det betimeligt, at afholde et Andespil til Jul.

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Lørdag den 22. Oktober. *Aksel Jensen* valgtes til Dirigent, hvorefter Protokollen oplæstes og godkendtes. *Formanden* fremlagde de forskellige Regnskaber, der alle godkendtes. Hovedkassens Balance var Kr. 4213,60; i Tilskud var modtaget Kr. 1276,50, og der indsendes Kr. 388,95. Lokalkassen viste en Balancesum paa Kr. 806,75 og en Formue paa Kr. 571,97. Sygehjælpekassens Balance var Kr. 417.25 og Formuen Kr. 1431,62. — Det vedtoges at købe Valgfondsmærker for Kr. 13,00. Der gaves Beretning fra et Møde, hvortil det stedlige Oplysningsudvalg havde indbudt Fagforeningernes Bestyrelser og hvori Afdelingens Bestyrelse havde deltaget, og i Tilslutning hertil gav et Par Medlemmer, der havde deltaget i et lokalt Studiekredslederkursus, en Beretning herom. Det vedtoges at søge samlet Tilslutning til en Studiekreds under den stedlige Aftenskoleforening. Afholdelse af et Foredrag om de psykotekniske Prøver forkastedes, da der fra Oplysningsudvalget blev givet fuld Tilsagn om at tage sig af Emnet. — Det vedtoges at afholde den sædvanlige Fastelavnsfest. — Efter at der under Eventuelt var drøftet et Par lokale Forhold sluttede den af ca. 30 Medlemmer besøgte Generalforsamling.

Efter Generalforsamlingen samledes godt en Snes Medlemmer til »Biksemad«, hvor der herskede en god Stemning.

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 23. Oktober 1932 ekstraordinær Generalforsamling paa Jægerhuset. Dagsorden: Forslaget fra den ordinære Generalforsamling om Afgift af Overarbejdet. Dirigent: *Ejner Petersen*. Efter en Diskussion, hvori deltog flere Medlemmer udarbejdede et nedsat Udvalg følgende Resolution:

»Paa en ekstraordinær Generalforsamling i Hillerød Lokalafdeling Søndag den 23. Oktbr. 1932, vedtoges det at henstille til Medlemmerne, at man paa Grund af den store Arbejdsløshed, der nu ogsaa viste sig saa stærkt her i Afdelingen, saaledes at der nu konstant var en halv Snes arbejdsløse, i Fremtiden søgte at indskrænke alt Overarbejde, saaledes at der gøres alt muligt for at faa ledige Kolleger i Arbejde. Endvidere vedtog man at henstille til Kollegerne paa Avistrykkerierne, at man her nægtede alt Overarbejde paa Akcidens. Generalforsamlingen vedtog endvidere at henstille, at man ved kommende Tarifforhandlinger energisk arbejder paa, at der kan blive saa klare Linjer angaaende Nægtelse af Overarbejde, at dette helt kan afskaffes.«

Dirigenten sluttede herefter Generalforsamlingen. *Egat.*

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 30. Oktober ordinær Generalforsamling i Den ny Forsamlingsbygning.

Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og *J. P. Løfqvist* valgtes til Dirigent.

Efter at have givet nogle Meddelelser fra det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde omtalte *Formanden* forskellige lokale Sager, bl. a. Gyldigheden af en Opsigelse, der var sket pr. Bud, en Uoverensstemmelse med et Trykkeri angaaende Overarbejdsbetalingen, der var bragt til Afslutning ved, at vor Fortolkning var godkendt. Sammen med Bogbindernes Forretningsfører, *Th. Nielsen*, havde Formanden aflagt Besøg paa et Trykkeri for at faa Klarhed over forskellige Forhold. Bogtrykudstillingen havde været en stor Sukces. Udgifterne blev 125 Kr. »Odense Avis« havde underskrevet Tarifen.

*L. Chr. Nielsen* aflagde Beretning for Mødet i »Fagteknisk Samvirke« og »Ringen« og henledte Opmærksomheden paa Annonceudstillingen den 27. November.

*P. Bondesen* udtalte sin Anerkendelse af den interessante Udstilling og takkede L. Chr. Nielsen for hans Arbejde herfor.

Efter nogen Diskussion om Feriebestemmelserne godkendtes Beretningen enstemmigt.

Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 12,503,94. Indsendt til Hovedkassen Kr. 384,00. Til at underskrive Regnskabet valgtes Gudmund Larsen og Frostholm.

Lokalkassen balancerede med Kr. 3646,36 og Kongres-Festens Regnskab med Kr. 3551,53. — Alle Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Understøttelsen til rejsende Kolleger uden Understøttelse fastsattes til 4 Kr. og Ekstraunderstøttelsen til Kolleger uden Understøttelse til 10 Kr. pr. Uge. — I Tilskud til Arbejdernes Aftenskole og Svendehjemmet bevilgedes 25 Kr. hver.

*Carl Hansen* genvalgtes til Revisor. Suppleant *Gudmund Larsen*. Til Repræsentanter til De samv. Fagforbund genvalgtes *Magnus Hansen*, *Løfqvist*, *Jørg. P. Nielsen*, *P. Dillevsen*, *Aage Vilh. Pedersen* og *C. O. Madsen*. Til Medlem af Lærlingeafdelingens Bestyrelse genvalgtes *Formanden*. Til Bannerbærere genvalgtes *Rolf Jensen* og Suppleanten *Gudm. Larsen*. — Under Eventuelt drøftedes forskellige lokale Forhold og bl. a. lystes der efter en Vinterfest. *m.*

## BOGTRYKFAGETS SVENDEPRØVER I KØBENHAVN

EFTERAARET 1932

*Sætterprøverne:*

*Bronzemedaille.*

Aage Johs. Riber .... Dyva & Jeppesen A/S

*Antaget med Ros.*

| | |
|---|---|
| Erik Krüger..... | J. D. Qvist & Komp. A/S |
| R. Holmberg Pedersen | Dyva & Jeppesen A/S |
| Poul Chr. Christensen | Chr. Christensen |
| A. Skjoldborg Jensen. | Rud. Bøhm |
| G. Fischer Nielsen ... | Bianco Luno |
| Børge Petersen ..... | F. E. Bording |
| K. Holch Justesen ... | Chr. Justesen |
| Gunnar L. Olsen..... | Frederiksberg Bogtr. |
| Kaj Lyngbye ..... | A. W. Henningsen |
| Viggo Melhede..... | E. Bruun & Co. |
| B. F. Quistorff..... | Nielsen & Lydiche |
| Keld Halberg..... | Gyldendal |
| Henning Hansen..... | Andreasens Bogtrykkeri |
| O. Rik. Jensen ..... | Vald. Pedersen |
| Henry Christensen ... | Krohn & Har. Jensen |
| Børge Petersen ..... | Lilja & Køldahl |

*Antaget.*

| | |
|---|---|
| Max Hesselholdt ..... | K. Kjellin |
| Ch. Emil Andersen... | J. Jørgensen & Co. |
| Uffe V. Andersen .... | Axelholm A/S |
| C. J. Gurfler ..... | W. J. Christensen |
| Leo Thor ..... | C. C. Petersen |
| Kai Westergaard..... | Mohr & Co. |
| Louis Møller ..... | Duplex-Trykkeriet |
| P. Børge Petersen.... | Specialbogtrykkeriet |
| C. Ingemann Sørensen | Andersen & Krogh |
| C. Ove Hansen ..... | Fr. G. Knudtzon |
| Kai Helge Peitersen .. | Valentin & Lund |
| H. H. Hansen ..... | L. Ihrich A/S |
| Kaj Kiefer ..... | B. Nielsen |
| Knud Jørgensen ..... | Frederiksberg Centraltr. |
| E. A. Rugaard Pedersen | Chr. Jørgensen |
| Finn Larsen..... | J. H. Schultz |
| Børge Larson..... | Andersen & Pedersen |
| Povl A. E. Petersen .. | Standardtrykkeriet |

*Ikke antaget.*

P. Havnbo ..... Palm Greisen

*Trykkerprøverne:*

*Bronzemedaille.*

| | |
|---|---|
| John Frederiksen .... | F. E. Bording |
| P. R. Poulsen ..... | Bianco Luno |
| A. V. Jensen ..... | Det Berlingske Bogtr. |

*Antaget med Ros.*

| | |
|---|---|
| Vilh. Kjeldsen Bock.. | Missionstrykkeriet |
| H. Falk Dessauer .... | H. Meyer |
| Georg Lundbye ..... | »Hafnia« |
| J. Flemming Madsen . | Dyva & Jeppesen A/S |
| P. Bjørkl. Rasmussen. | C. Mayland A/S |
| E. Finderup Clausen . | S. L. Møller |
| K. Vilh. Ljungstrøm.. | Nielsen & Lydiche |
| Børge Hansen ..... | Ch. Johansen |
| Vilh. Ervin Pedersen. | J. Jørgensen & Co. |
| Hans Børge Hansen .. | Axel Nielsen |
| Leo Bernh. Peterson . | S. Johnsen & Co. |
| Hans Chr. Larsen.... | Aug. Olsen |
| Johs. Holland ..... | Pedersen & Lefevre |

*Antaget*

| | |
|---|---|
| Erik Lervang..... | Chr. Jørgensen |
| Poul Rasmussen ..... | Langkjærs Bogtrykkeri |
| Helge Friis..... | Frederiksberg Bogtr. |
| Anker Grøntved ..... | Emil Kristensen |
| Axel Kehlmann..... | P. Hansen |
| Frantz Rose..... | Poul Em. Frederiksen |

*Ikke antaget.*

| | |
|---|---|
| Evan Petersen..... | O. C. Olsen & Co. |
| Poul Kisbye..... | »Skandia« |

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## ET OG ANDET

DET ER SØRGELIGT MED HAM —

Bogtrykker *Poul Hertz*, der ved Udstillingen i Odense i September holdt Foredrag om »Kunsten at være Bogtrykker«, udtalte bl. a. følgende om Forholdet mellem Kolleger:

»En af Grundene til, at Forholdene har kunnet udvikle sig saa sørgeligt for os Bogtrykkere, er blandt andet den — skal vi kalde det — *sorgløse* Maade, vi omtaler hinanden paa. Jeg vil gerne nævne nogle Eksempler: For et Aar siden blev jeg kaldt ned til en stor Forretningsdrivende, der i flere Aar har faaet trykt en Kalender hos mig. Vi er altid fire, der giver Tilbud. De tre andre havde været der. »Det er nogle mærkelige Forhold, der raader i Deres Fag,« sagde min Kunde. »Den første, der var her, vendte — som Bogtrykkere jo har for Skik — Bogen om for at se, hvem der havde trykt den. »Naa, det er Hertz — — ja, det er sørgeligt med ham — — han har mistet alle sine Kunder, saa han er helt ude at svømme. Hans Priser er for Tiden saa *lave*, at jeg absolut ikke kan konkurrere med ham.« — Den næste, der saa Trykkerstedet, sagde: »Naa, det er *Apotekeren* paa Islands Brygge. Ham har *De* Raad til at faa trykt hos? Stakkels Fyr, han har mistet sine gode Kunder, saa det er Resten, der maa betale. Han er for Tiden saa dyr, at jeg roligt tør love Dem at gøre det *billigere*.« — Den tredie Kollega, der vendte Bogen om, sagde kun: »Naa, ja, der staar Hertz paa den — — men *det er mig, der har trykt den*.«

»Mine Herrer, hvordan tror De, vore Kunder ser paa et Fag, hvor man bærer sig saadan ad?«

BEVAR DET GAMLE HOVED!

Maskinsætter-Bladet lægger i sit sidste Numer et godt ind for Bevarelsen af den gamle smukke Titel ved Forandringen af »Typ.-Tids.« Format og Udseende. Vi kan trøste Bladet med, at der ingen Fare er for, at den vil blive kasseret.

Der er dog altsaa endnu *noget* ved vort gamle Fagblad, som har fundet Naade hos de høje Kritikere!

## BØGER

Lommebog for Arbejdere 1933.

Den for alle interesserede Arbejdere og Tillidsmænd saa uundværlige *Arbejder-Lommebog*, som foruden alt det væsentlige Lommebogsstof ogsaa bringer en Række interessante Oplysninger om sociale Institutioner, Arbejderbevægelsen i Ind- og Udland o. l., *vil udkomme i Løbet af November Maaned*. Sidste Aar var Lommebogen fuldstændig udsolgt i December Maaned, saaledes at man i Dagene før Jul intet Steds i Landet kunde skaffe sig et Eksemplar. Vi tilraader derfor vore Læsere at sikre sig et Eksemplar ved at indgive Bestilling til Boghandler eller Tillidsmand i Tide. Tillidsmændenes Bestillinger paa Lommebogen sendes direkte til Forlaget »Fremad«, Frederiksborggade 33, København K.

Familien i Smedegade.

Roman af *N. Alfred Nielsen*. Livlig og underholdende. Handlingen foregaar paa Nørrebro. (Fremads Forlag.)

Kværnen maler.

Det er den første danske Roman, »Bogkredsen« bringer, og den er skrevet af den kendte Forfatter *Erling Kristensen*. Romanen handler om Nutidsbønder. (Fremads Forlag.)

Der er lang Vej —

En frisk og djærv Sømands-Roman fra Aarhundredskiftet. Forfatteren, *E. Juel-Hansen*, er selv gammel Skibskaptajn og kender Haandteringen. (Fremads Forlag.)

Den store Plan

er Navnet paa en illustreret Skildring af den russiske Femaarsplan, som er udkommet paa Frem-Forlaget, Hauserplads 18. Bogen, der er skrevet af Ingeniør *Iljin* og særlig beregnet for Skolebørn, viser paa en morsom Maade, hvordan man faar den opvoksende Ungdom gjort interesseret i Samfundsopgaverne og de dermed forbundne Problemer. I England og Amerika er Bogen allerede udkommet i en Række Oplag. Skildringen er livlig og interessant og giver Læseren et tilforladeligt Indtryk af det Kæmpearbejde, man har sat sig til Maal at udføre i det nye Rusland, og som man staar midt i. Om Forholdene for dem, der maa lægge Ryg til ved Gennemførelsen af den store Plan, fortæller Forfatteren intet. Men han er dog ikke uden Blik for de Mangler og Skrøbeligheder, der findes i Sovjetstaten. Et Sted skriver han saaledes:

»Den store Plan har to Sider. Det gælder om at forædle Naturen, men det gælder ogsaa om at forandre Menneskene. Er vi, saadan som vi nu er, skikkede til at leve under de nye Forhold? Ærligt talt nej. Vi véd for lidt, vi har for faa Ingeniører, for faa Læger, for faa Videnskabsmænd. Ude omkring i Landsbyerne er der endnu mange, som ikke engang kan læse og skrive. Vi mangler Værker til at omdanne Malm til Staal, men vi mangler ogsaa Undervisningsanstalter, som kan uddanne os selv, vi mangler Skoler, Højskoler, Universiteter, Biblioteker, Læsestuer. Vi har ikke nær Bøger og Aviser nok. Vi maa faa Drukkenskaben fuldstændig udryddet og faa erstattet Beværtningerne med Teatre og Biografer, Klubber og Rekreationsanstalter. Vi maa faa Bugt med al den Raahed og Uvidenhed, der endnu findes hos os. Vi maa udvikle os saadan, at vi er skikkede til en fornuftig og lykkeligere Tilværelse. . . . «

Bogen er værd at læse. *Fr. N.*

## KULDEN NÆRMER SIG

Vi henleder Opmærksomheden paa det System for Fællesindkøb, som Arbejdernes Brændselsforretning i København i stigende Omfang har praktiseret gennem en Aarrække. Disse Fællesindkøb ordnes paa den Maade, at Medlemmerne, saafremt Fagforeningen eller Klubben garanterer for Betalingen, straks kan faa leveret hele deres Brændselsbehov til Priser, der normalt ligger under de almindelige Detailpriser. Medlemmerne indbetaler da den Sum, Brændslet koster, i Løbet af 15 Uger til Organisationens eller Klubbens Kasserer, der hver Uge afregner med Brændselsforretningen. Hos denne kan Klubber eller Medlemsgrupper, der ikke tidligere har anvendt denne Form for Brændselsindkøb, faa alle nærmere Oplysninger.

Forøvrigt kan vi oplyse, at alle de Brændselsforetagender, der her i Landet er oprettet af Arbejderne, er sammensluttede i *Fællesraadet for Arbejdernes Brændselsvirksomheder i Danmark*. Dettes Sekretariat har til Huse Gl. Kongevej 1 E, København V.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Stævnet i Roskilde.*

Efter indtrængende Anmodning fra Paul P Petersen, der jo er den angrebne Part, bringer vi endnu et sidste Indlæg i Striden om Lærlingestævnet i Roskilde. Vi har udeladt, hvad der kunde give Anledning til en ny Opblussen af Diskussionen, som nu maa være afsluttet i »Typ.-Tid.s« Spalter. Paul P. Petersen skriver med Henblik paa Spørgsmaalet, om Lærlingene

skal være mere fagorganisatorisk indstillet end fagteknisk:

Ved Udlæringen er det af Betydning, at den nyudlærte er i Besiddelse af den størst mulige fagtekniske Viden, for derigennem at kunne gaa i Gang med de Arbejder han bliver stillet overfor. Men aldrig har Arbejderne kunnet forbedre deres Lønvilkaar alene ved deres faglige Dygtighed — maaske Enerne — men aldrig den store Masse. Den Hurtighed og Dygtighed, som de er i Besiddelse af, er altid blevet udnyttet fra Arbejdsgivernes Side, og som Værn mod saadan Misbrug har Arbejderne deres Organisationer, hvorigennem de kan forbedre deres økonomiske Lønvilkaar i Forhold til deres faglige Udøvelse. Maaske vil man forstaa min Indstilling: fagteknisk Dygtighed og fagorganisatorisk Forstaaelse er to Ting, som maa være ligestillede.

. . . Der blev fra min Side ved Stævnet ikke talt »socialistisk« Agitation, men derimod fremkom jeg med et Indlæg, hvori jeg beskæftigede mig med Lærlingespørgsmaalet og Lærlingeorganisationen i det Hele — denne Rettelse kunde have været undgaaet i Tilfælde af, at Martin Pedersen havde været til Stede i Salen, mens jeg havde Ordet — hvad han, mig bekendt, ikke var.

Denne Diskussion har vist, at Provinsens og Københavns Lærlinge er forskellige i deres Opfattelse, men samtidig, at de er i Stand til at diskutere Problemerne, dog skulde Fremtiden gerne rejse Diskussioner om større Emner end politiske Taler (som ikke var politiske) og røde Stormfaner.

København, 30. Oktober 1932.

*Paul P. Petersen.*

### *Lærlingeafdelingen i Nykøbing F.*

Fredag den 21. Oktober afholdtes paa Hotel »Royal« en festlig Sammenkomst i Stedet for den traditionelle Lejrfest ved Tromnæs.

Indbudte var Hr. og Fru Andersen, Tromnæs, paa hvis Grund Foreningen Sommeren igennem havde haft sin Lejrplads, og som havde været Foreningen til al mulig Hjælp, samt Lokalafdelingens Formand Carl Søderberg. — Kl. 7 samledes man i Palmehaven om det festligt smykkede Bord, hvor der blev holdt flere Taler. *Søderberg* talte for Foreningens Repræsentant, Martin Pedersen, som nu forlader Byen, efter i mange Aar at have ledet Foreningen. Søderberg fremhævede Betydningen af Martin Pedersens Interesse For Foreningen, hvilket havde gjort Udslag i det Arbejde, der er udført i Fagskolen, og bevirket, at Nykøbing F. Lærlingeafdeling den Dag i Dag indtager en saa smuk Stilling, som ved flere Lejligheder er bevist. Taleren beklagede, at Martin Pedersen forlod Byen og dermed de Lærlinge, som han vidste satte stor Pris paa Martin Pedersens Ledelse. Taleren udtalte, at det vilde være vanskeligt at finde en Mand, der som Martin Pedersen kunde og vilde ofre sig saaledes for Foreningen. — *Martin Pedersen* takkede og udtalte Haabet om, at Lærlingafdelingen i Nykøbing F. stadig maatte staa som en af de førende. — Lærlingeafdelingens *Formand* overrakte Martin Pedersen en Erindringsgave fra de Lærlinge, som stod under Martin Pedersens Ledelse. *Martin Pedersen* overrakte Foreningen en Faneplade med Inskriptionen »Kundskab til Ære for Faget.« — Senere samledes man om Kaffebordet i »Landsbyen«, hvor det selskabelige Samvær fortsattes til de smaa Timer.

Nykøbing F., den 25. Oktober 1932.

*Arne Michaelsen.*

### *Lærlingeafdelingen i København*

afholdt Generalforsamling 15. Oktober 1932 i Folkets Hus Jagtvej 69.

1. Protokollen oplæstes og godkendtes.

2. *Formanden* omtalte det vellykkede Stævne i Roskilde og takkede Hovedafdelingen for det


# NOVEMBERFESTEN

**LØRDAG D. 19. NOVBR. KL. 8**

**I TIVOLIS KONCERTSAL**

(Indgang til Koncertsalen kun ad Tietgensgade.)

PROGRAM:

1. **Orkestret under Anførsel af Musikdirektør ved Den kgl. Livgarde Th. Dyring:**
   a. *Heinecke:* Adlon-Marsch.
   b. *E. Kàlmàn:* Vals af Oprt. „Czardas-Fyrstinden".
2. **Koncertsangerne Herrerne Kaj Fossing og Willy Laudrup Jensen:**
   a. *Puccini:* Duet af Opr. „Bohême".
   b. *Wetterling:* Klara Stjärna.
   c. *Sjöberg:* Tonerne.
   d. *Rud. Bay:* Syd og Nord.
3. **Operettesangerinden Fru Sofie Finn Hoffmann:**
   a. *Ernest Ball:* Favn mig, saa er Verden min.
   b. *Lessa Valerio:* Warum? (Tango).
   c. *Fini Henriques:* To maa man være.
   d. *Aage Ravn Jonssen:* Stjærnevalsen.
4. **Den dansk-franske Pianistinde Frk. France Ellegaard:**
   a. *Albeniz:* Seguèdilla.
   b. *Chopin:* Impromtus. Fis Dur.
   c. „ Polonaise. As Dur.

**Typografernes Sangforening:** (Dirigent Hr. Tiemand Sandorff).
   a. *Paul Hellmuth:* Bovbjerg.
   b. *Carl Nielsen:* Syng, syng.
   c. *O. Lindblad:* Naturen och hjärtat.
   d. *Louis Clausen:* Arbejdersang. (Solo, Kor og Orkester).

6. **Oplæseren Hr. Larsen Græsted:** Maglekilde-Petersen-Fortællinger.
7. **Skuespiller Hr. Albert Luther:** Viser til eget Luth-Akkompagnement.
8. **Orkestret:** *Dan Folke*: Kreditorernes Indtogsmarsch.

Flygel: Hornung og Møller.

Ved Flygelet: Fru *Jutta Jerndorff.*

**BAL TIL KL. 4**

*25 Musikere under Ledelse af Musikdirektør* **Th. Dyring.**

*Ingen Pauser.*

*Billetter* til Koncerten á Kr. 1,50 og Kr. 1,00 (iber. Garderobe og Program) faas hos Inkassatorerne fra Mandag d. 31. Oktober.

*Bal-Billetter* faas ved Indgangen til Salen á Kr. 2,00.

**Tobaksrygning i Salen strengt forbudt.**


økonomiske Tilskud. Han udtalte sin Tilfredshed over, at der var kommet lidt mere Liv i Lærlingespalten. Sekretariatets Medlemsantal var stadig stigende, og det var lykkedes at organisere 50 Medlemmer gennem Sekretariatets nyoprettede Centralafdeling, som har til Formaal at optage Lærlinge fra de Fag, der ikke har en Lærlingeafdeling. F. U.s Artikler om Aftenskolerne vakte berettiget Opsigt og var ved flere Lejligheder blevet diskuteret.

3. *Eugén Hansen* oplæste Regnskabet, som godkendtes.

4. *Paul Pelersen* udtalte, at Typografernes fagtekniske Samvirke vilde være os behjælpelige med en Satskonkurrence om Programmet til vor Nytaarsrevy. Lærlingene kan deltage i Typografernes fagtekniske Samvirkes Møder, hvor bl. a. *Poul Bahnson* i nær Fremtid skal holde et Foredrag om den psykotekniske Prøve. Sekretariatet afholder Studiekreds i Fagkundskab hver Onsdag fra 8—10 i Rømersgade 22. I Vinter skal Lærlingeafdelingen have et Emblem, og der vil eventuelt blive en Konkurrence om Emblemets Udstyrelse. Formanden opfordrede Kammeraterne til at agitere for vor Forening, saa de faa Typograflærlinge, som endnu ikke er Medlem af Lærlingeafdelingen, bliver organiseret.

5. *Henning Jensen* og *Hermann Erbstein* genvalgtes.

6. Man diskuterede Anskaffelsen af et nyt Medlemskort.

*Henry Halberg.*

### *Fra Kassereren!*

Det henstilles, at Medlemmerne rettidig indbetaler deres Kontingent samt tilfører Indbetalingslisterne Medlems-Numer samt Dato Betegnelse for de betalte Uger.

*Eugén Hansen.*
Kasserer.

### *Næstved Lærlingeafdeling*

afholdt Onsdag den 26. Oktober ordinær Generalforsamling hos Lokalafdelingens Formand, M. Petersen. Beretning, Forhandlingsprotokol og Regnskab godkendtes. — De reviderede Love oplæstes, og efter at der var foretaget et Par mindre Ændringer godkendtes de. — Under Eventuelt foreslog Børge Hansen at afholde en Fest, og efter nogen Diskussion vedtoges det at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer, de valgte blev: Arnold Hermansen, Børge Jacobsen, Børge Hansen, som saa skulde søge at arrangere en mindre Fest.

Efter Generalforsamlingen gav *M. Petersen* en Omtale af delvise Ændringer af Svendeprøverne samt Karaktergivningen angaaende disse.

*Børge Hansen,*
Sekretær.

## NÆR OG FJERN

*KONTORET* er lukket Valgdagen Onsdag d. 16. November.

*DØDSFALD.* Vor Afdeling har i de sidste Dage af Oktober Maaned mistet et af sine gamle Medlemmer, *Jens Wilhelm Hansen* (kaldet Schweiz-Hansen). I 1889 ansattes han i »Berlingske-Tidende«, hvor han forblev, indtil han trak sig tilbage i 1928. — Sit Tilnavn havde han erhvervet ved i sin Ungdom at tilfredsstille en stærk Udlængsel mod fremmede Egne, og denne Længsel, der indtil det sidste levede i ham, havde paatrykt ham et noget indesluttet og faamælt Væsen. Vor afdøde Kollega var en baade belæst og sproginteresseret Mand, hos hvem man ikke forgæves søgte Oplysning. — Sine sidste Dage tilbragte Schweiz-Hansen paa »St. Josephs Hospital«, hvor han af det katolske Forstanderskab var tilsikret Bolig. *2903.*

## Tak.

Min bedste Tak for den store Opmærksomhed, som blev vist mig ved mit 50-aarige Svendejubilæum.

*Ole Rasmussen.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

**KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.**

**FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.**

**ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.**

**KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.**

## FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER

2. November: Stege intet at indsende. Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 8. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. November: Aarhus 4000,00; Hjørring 300,00; Lyngby 300,00; Nakskov 1000,00. 3. November: Frederikshavn 300,00; Haderslev 300,00; Nyborg 500,00; Varde 500,00. 4. November: Skjern 150,00. 7. November: Maribo 200,00; Vejle 1000,00. 8. November: Assens 600,00; Brønderslev 300,00; Randers 500,00; Rudkøbing 500,00; Viborg 500,00.

København, den 8. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Knud Kjerrumgaard Jørgensen, udl. 1. 10. 31 paa Frb. Centraltr. (arb. s. St.). Trykker John Flemming Madsen, udl. 29. 10. 32 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Trykker Wilhelm Ervin M. Pedersen, udl. 1. 11. 32 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.).

Aabenraa: Sætter Christian Gregersen, udl. 1. 11. 32 i Hejmdal. Aarhus: Sætter Erik Stenum, udl. 1. 11. 32 hos S. Møller Christensen, Sætter Niels Kjær Jensen, udl. 1. 11. 32 i Jydsk Centraltrykkeri. Nakskov: Sætter Knud Aage Jørgen Petersen, udl. 1. 10. 32 i Nakskov Bogtr. Nykøbing F.: Paal. Yrsa Lindhardt. Odense: Trykker Svend Arnold Jørgensen, udl. 1. 11. 28 hos Søndergaard (tidl. Medl.). Randers: Sætter Edvard Nielsen, udl. 1. 5. 32 hos Bogtr. Nielsen, Hadsten. Silkeborg: Sætter Helge Jørgensen, udl. 12. 11. 32 i Silkeborg Venstreblad. Vejle: Sætter Laurids Thomsen, udl. 1. 11. 32 hos Sigv. Michaelsen.

TILTRAADTE

København: 48 Poul Hess fra Rejse (arbl.). 3480 Sv. Rasmussen fra Roskilde (B. Hansen). 6218 Johannes Jensen fra Hillerød (Hafnia). 6160 Niels Westergaard fra Aarhus (Militær). Hj.-arb. Ove Lund fra Budene (Holger Meyer).

Esbjerg: 6093 Albert Ringstrup (arbl.), 7141 Andreas Jacobsen (Skole) og 6648 Boe Nielsen (Skole). Haderslev: 7359 Holger Nielsen (Skole). Kolding: 3882 Peter Høj (Jydske Tidende), 7698 Chr. Richardt Jørgensen (Skole) og 3493 Knud Nielsen (Skole). Randers: 6710 J. P. Faaborg (arbl.). Skjern: 7953 Leo Løcke (J. Strandbygaard). Svendborg: 7256 Peter M. Hansen (arbl.), 6923 Kaj Hansen (arbl.). Viborg: 3126 Peter Dybdahl (arbl.), 6618 R. Simonsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 329 Vald. Christiansen, til Telefonstanden. 7088 Magni Andersen til Helsingør. 7705 Poul Mølvig til Køge. 926 Knud Jensen til Helsingør (Skole). 952 Ejv. Jensen til Roskilde (Skole).

Aarhus: 7636 Niels P. Jørgensen til Holstebro i Pl., 6710 Jens P. Faaborg til Randers (arbl.). Esbjerg: 6093 Albert Ringstrup til Kbhvn. (arbl.). Fredericia: 3882 Peter Høj til Kolding i Pl. Hillerød: 6218 Johannes Jensen til Kbhvn. i Pl., 4512 Tove Larsen til Kbhvn. i Pl. Kolding: 6648 Boe M. Nielsen til Esbjerg paa Skole. Middelfart: 3445 C. Lund Jensen paa Skole. Nykøbing F.: 7359 Holger Quist Nielsen paa Skole, 6758 Theodor Mortensen til Roskilde paa Skole. Odense: 7698 Chr. Richardt Jørgensen til Kolding paa Skole. Sønderborg: 7141 Andreas Jacobsen til Esbjerg paa Skole. Varde: 7795 Vilhelm Petersen til Skjern i Pl.

UDMELDT

Viborg: 6691 Ove Jepsen (Faktor).

UDSLETTET

Odense: 7374 Svend Helmuth Bjerg (Forsvunden).

E. L. SERVICE Hurtig Udrykning Dag og Nat.
ERIK LEVISON'S
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.
(20 b)

ANNULLERET UDSLETTELSE

Ringsted: 6576 Axel Poulsen (Restancen betalt).

DØD

København: Jens Wilhelm Hansen.

### Typografernes Sportsklub.

Idrætsmærke-Prøve i 20 km. Gang Søndag den 13. November. Mødested: Idrætshuset Kl. 8½.

### Typografernes Stiftelser

afholder

**aarlig Generalforsamling**

Søndag d. 27. November Kl. 10½

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

*Dagsorden:* Beretning og Regnskab. Bevilling af Midler. Valg af Formand, Styrelsesmedlemmer og Revisor. Eventuelt.

(145) *Styrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Af Faglitteratur fremhæves:**
Grafisk Lommebog, Kr. 2,00; Sats paa frem. Sprog, 2,50; Typ. Skitsering, 2,25; Regnebog f. Lærlinge, 1,50; Musterblätter, 4,25; Satz- und Druckmusterheft, 5,25; Wie entwerfe, 10,00.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

### Trykkerileder.

En dygtig og energisk Mand i 35—40 Aars-Alderen, der er fuldt fortrolig med alle under Trykkerivirksomhed forekommende Arbejder, og som har Evner som Leder af Arbejdet, søges af herværende stor Virksomhed. Billet mrkt. »149« modtager Ekspeditionskontoret.

### Ung, dygtig Sætter-Trykker,

Provinsianer, kendt med alt forefaldende Arbejde, Kendskab til Kalkulation, har arbejdet meget selvstændigt og kan eventuelt paatage sig at lede mindre Virksomhed, søger Plads i Provinsen. Gode Anbefalinger og Referencer. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

### Trykker.

Alsidig uddannet, ung, energisk Trykker, vant til at arbejde selvstændig, søger Plads snarest, helst i København. Billet mrkt. »148« modtager Ekspeditionskontoret.

### Paalæggerske.

Flink ung Pige, 18 Aar, fra pænt Hjem, søger Plads som Elev. Billet mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

### Paalæggerske-Elev.

Høj ung Pige, 19 Aar, søger Plads som Elev, straks eller senere. Billet mrkt. »147« modtager Ekspeditionskontoret.

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.** (29)

**ADOLPH WULFF**
**fører alle Artikler for Bogtrykkere**
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539 (6)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 18. NOVEMBER 1932 59. AARGANG


## DEN NYE »TYPOGRAF-TIDENDE«

I Referatet fra det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde staar der, at det er Meningen, at Udvidelsen og Moderniseringen af »Typograf-Tidende« skal gennemføres fra 1. Januar. I Tilknytning hertil og navnlig i Anledning af, at der gentagne Gange — først løseligt i »Typ.-Tid.« Nr. 36 og nu sidst i »Maskinsætter-Bladet« — er udtalt Ønsker om Ændringer i det kommende nye Blads Udstyr, som paa et enkelt Punkt afviger stærkt fra Forslaget, saaledes som det er udtrykt i det paa Delegeretmødet omdelte Prøvenummer, tror jeg det er paa sin Plads at knytte et Par Bemærkninger til de ovenfor nævnte fremsatte Udtalelser; thi selv om der, saadan som det ogsaa siges i det foreliggende Udkast til en ny »Typograf-Tidende« »altid kan tales om de enkelte Detailler i Udformningen og Udstyrelsen«, saa er det jo dog selvfølgelig Meningen, at det fremførte, vedtagne Forslag i alt væsentligt *skal* følges.

I »Typ.-Tid.« Nr. 36 staar der: »Naar undtages nogle efter vor Mening lidt for moderne Smaating, kan der ikke *teknisk* set indvendes noget imod dette Forslag til ny Skikkelse for vort Fagblad. Dog synes vi at den gamle Titel er nok saa køn som den nye«. Og i Samklang hermed tilraader »Maskinsætter-Bladet«, at man, naar man nu gaar i Lag med Moderniseringen, endelig lader det gamle »Hoved« blive staaende.

Nu er det ikke nævnt, hvad det er for »moderne Smaating«, der tænkes paa men jeg skal i Korthed nævne de enkelte Forandringer, der er foretaget og begrunde, hvorfor de er gjort; jeg gør det for at bevise, at der ikke har fundet noget Effektsøgeri Sted, men at der ved Udarbejdelsen af Udkastet er handlet i Overensstemmelse med de Principper, der ligger til Grund for det bedste i nutidig Typografi, nemlig: Koncentration, skarpe Afgrænsninger mellem Tekstafsnittene (ikke opnaaet ved Spild af Plads, men ved stærke sort-hvide Kontrastvirkninger) — Forhold, der er medvirkende til at skabe Klarhed og praktisk Overskuelighed.

Hvad Formatet angaar er her i det foreliggende Forslag anvendt det tyske standardiserede DIN Format A 4 — et Format, der giver Udtryk for gode, proportionelle Forhold, baade hvad Papirets Format og Kolumnens Anbringelse paa Papirsiden angaar. Der er i det gamle »Typ.-Tid.« økonomiseret alt for meget med Papirfladen, en Økonomisering, der virker baade uskøn, smaalig og mindre oversigtlig. Det kan dernæst med Hensyn til Opsætningen siges, at man i det nye Forslag er inde paa den Tanke, at Tidens Krav om saakaldt Funktionalisme skal efterstræbes: at Overskrifter og Satsgrupper opstilles saa klart og overskueligt som muligt. Jeg ser ganske vist saadan paa det, at man ikke egentlig skal *tvinge* Skriften ind i en asymetrisk Behandling, der hvor en aksial Anordning ligger for Haanden — men det er, af Hensyn til Letlæselighed og Afgrænsning, helt naturligt i det foreliggende Tilfælde at sætte Bladets Overskrifter i Linie med Spaltens venstre Kant. I Overensstemmelse hermed er de traditionelle Indrykninger i Teksten sløjfede, og det er nok muligt, at der er dem, der har vanskeligt ved at forsone sig med dette, men jeg tror, det bliver en besværlig Opgave at føre et fornuftigt Forsvar for Bibeholdelse af Indrykninger i Tekstsats. Ved at sløjfe Indrykningerne opnaar man dels at spare lidt Plads og dels — og ganske særlig — opnaas en skarpere Afgrænsning af Spaltens venstre Kant, der ikke bliver »hakket«.

Og saa endelig med Hensyn til den megen Kærlighed til det af *Bindesbøll* tegnede og gennem mange Aar benyttede »Hoved« til »Typ.-Tid.« — mon ikke denne Kærlighed har en vis Forbindelse med den i ethvert Menneske iboende konservative Følelse, der karakteristisk nok saa grumme nødig vil slippe det engang tilvante; men det er i alle Fald nødvendigt *i dette Tilfælde* at skyde det forstandsmæssige i Forgrunden eller med andre Ord indtage det Standpunkt, at skal »Kroppen« forandres, saa skal »Hovedet« sandelig ogsaa forandres. For det er saadan, at enhver Del i et Blad er et enkelt Led i Helheden og medvirkende til at bestemme Indtrykket af denne Helhed. Medens det gamle »Hoved« er dekorativt overlæsset har man i det nye »Hoved« — i god Forstaaelse med den Stil, Forslaget har Tilknytning til — frigjort Teksten der fremtræder klar og letlæselig med umiddelbar Adgang for Læseren til det centrale i Titlen: *Teksten*. Det kan bemærkes, at det har været muligt at bevare selve Titlens Hovedlinie i Negativ, reproduktivt nedsat til en Størrelse, der svarer til det nye, noget mindre Format. Det kan da være en smule Trøst, at der her er bevaret en Forbindelse mellem gammelt og nyt. Det maa altsaa fremhæves, at »Typ.-Tid.«s gamle »Hoved« tilhører en længst forsvunden Tids Syn paa Typografi og at det af den Grund ikke kan finde Anvendelse i et Blad, der iøvrigt er udarbejdet med moderne Synspunkter for Øje.

Hvis man er af den Anskuelse, at det nye »Hoved« ikke er kønt, ja saa kan der jo tales om det og der kan udarbejdes et bedre. *Det er blot en Betingelse, at det »Hoved«, der skal anvendes, er i absolut Samklang med det øvrige Udstyr* — saa meget mere som det ubetinget er det vigtigste blandt alle de mange Dele, der tilsammen udgør Helheden.

Gjort paa den rigtige Maade nærer jo ingen Tvivl om, at den Modernisering af vort Fagblad, der nu skal finde Sted, paa sin Vis er medvirkende til at føre mod Maalet: god, hensigtsmæssig og smuk Typografi i nutidig Opfattelse. Og vi har som Fagmænd *Pligt* til at vise Vej ogsaa paa dette specielle Omraade.

*Charles Moegreen.*

## EFTERAARETS SVENDEPRØVER I KØBENHAVN

Bogtrykfagets Svendeprøvekommissions halvaarlige Uddeling af Svendebrevene fandt Sted Fredag den 11. November i Studenterforeningens Festsal.

Forud for Uddelingen var der givet de Indbudte, de unge Svende og deres Forældre, deres Læremestre, Kommissionens Medlemmer samt de respektive Styrelser for Københavns Bogtrykkerforening og Typografforbundets Københavns Afdeling, Lejlighed til at tage Resultaterne af Efteraarets Trykker- og Sætter-Svendeprøver i Øjesyn.

Det kan med Rette siges, at de udstillede Svendeprøver som Helhed vidnede om de unge Svendes store Flid og om Lærestedernes Evne til og Interesse for at lære deres Lærlinge, hvad der fordres for at blive antaget som Sætter- ell. Trykkersvend.

At ogsaa en stor Del af de unge Svende har nydt godt af Fagskolens Virksomhed, var tydelig at spore i de fremlagte 36 Sætter- og 24 Trykker-Svendeprøver.

I Trykkerprøverne kunde man gennemgaaende konstatere et jævnt godt Billed- og Satstryk; og for Skematrykkets Vedkommende ogsaa gennemgaaende et smukt Tryk med god Farveføring og godt Register. For Akcidenstrykkets Vedkommende var hovedsagelig valgt ret nemme Opgaver, udført med gode Resultater. I en enkelt Prøve havde dog en ung Svend gjort det Vovestykke at give sig i Lag med et firefarvet Portrættryk, og selv om man her ikke kunde beundre stort andet, maatte man dog beundre vedkommendes Vovemod.

En Fryd for Øjet var i Sætterprøverne det overvejende smukke Bogarbejde, hvoraf enkelte Prøver hævede sig op til det helt udmærkede, som ikke kunde være eller gøres bedre. I Skemaarbejdet, som det kunde tyde paa, at ikke alle de unge skænker nok Opmærksomhed, skortede i mange Tilfælde paa rigtig Rubrik-Inddeling, Etage-Inddeling og Stregvariation. Akcidensarbejdet fremviste mangt et ganske udmærket Resultat med god Tekstforstaalse og godt Farvevalg. Et Par Prøver viste Forsøg i Blysnit — noget af det nye, der muligvis paa Akcidenssætningens Omraade kan faa sin Betydning ved en fornuftig Anvendelse,

der udelukker al Overlæsning og forvirrende Arrangementer, der kun tjener til at fjerne en Tryksag fra den logiske Overskuelighed, der nu een Gang er et af Kendetegnene paa en virkelig — *god* Tryksag.

Alt i alt vidnede dette Efteraars Svendeprøver ogsaa om det høje Trin, man nu fagmæssigt set staar paa, en Kendsgerning, der har medført, at et forholdsvis stort Antal Trykkere og Sættere har erhvervet sig Ros og 3 endog Medaille for deres Svendeprøver.

Ved den højtidelige Uddeling af Svendebrevene bød Formanden for Svendeprøvekommissionen, Bogtrykker *E. Bruun*, velkommen og lykønskede de unge til de udmærkede Resultater, der vidnede om Flid og Interesse for deres Fag. Formanden benyttede samtidig Lejligheden til at takke Medlemmerne af Svendeprøvekommissionen for deres store Indsats ved Bedømmelsesarbejdet.

Herpaa blev første Del af en af Forfatteren *Emil Bønnelycke* skreven Kantate afsunget af *Gutenberg-Koret* med Solo af Bogtrykker *Strandberg jun.* og Ricitation af Skuespillerinden Fru *Susanne Friis*.

Næstformanden for Svendeprøvekommissionen, Bogtrykker *Chr. Christensen*, talte derefter i smukke Ord til de unge Svende, der med Alvor havde nyttet deres Tid paa Lærested og Fagskolen, og som sikkert vilde forstaa at værdsætte og tage i deres Tjeneste det af det Nye, der var af Værdi, og bad dem gøre deres til, at vort Fag maatte bevare sin høje Standard.

Efter at Gutenberg-Koret havde afsunget den første Sang af Kantatens 2. Del, fandt Uddelingen af Svendebrevene Sted, hvorpaa Forsamlingen afsang Kantatens sidste Sang.

Med et af Bogtrykker *Chr. Christensen* motiveret Leve for de unge Svende, sluttede den højtidelige og stemningsfulde Fest.

*H. E.*

## SLADDEREN GAAR —

Jeg har en Bekendt, Peter Dalby, som ikke saa sjældent kommer galt afsted, dels fordi han rager sig ind i noget, som ikke angaar ham, men navnlig, fordi han oftest konkludere ud fra gale Forudsætninger. Han har fundet sin Overmand i Frederik Nielsen, Køge.

Med den Veneration, jeg fra gammel Tid har haft for den filosoferende Køge-Redaktør, berører det mig noget pinligt, at se ham i den Situation, hvori han selv har anbragt sig: paa Uvederhæftighedens Gyngehest. Det klæder ikke en ældre Mand, og navnlig, naar denne Mand bor vis a vis Køge Aas, hvor en af det danske Folks største Forkæmpere for frit at tænke, tro og tale, nu hviler. Thi det er jo saaledes, at Fr. Nielsens Anbringender — fra A til Z — er, skal vi sige en Forvanskning fra Ende til anden — for at faa Ram paa mig.

Selv ikke Numret paa den »Typ.-Tid.«, hvori han »oversaa« at det Citat, jeg bragte, var Olav Hindahls ordret, er rigtigt. Nu kan man fejle i smaa Ting, og et Numer kan forveksles. — Og for saavidt et Afsnit af Fr. Nielsens »Behageligheder« skal forstaas derhen, at *jeg* skal have sagt, eller skrevet i »Trykkeren« eller andet Steds, at Fr. Nielsen skal have nægtet Optagelse af *fagteknisk Stof* i sit Blad, maa jeg stemple dette som Opspind og løs Tale. Saa ved jeg ikke, hvor Manden vil hen med sin »Usandhed og Sladder«. Der er »Hus forbi« hos mig. Jeg har skrevet, at Artikler vedrørende *branchepolitiske* Forhold er blevet nægtet Optagelse, og dette er sandt. Jeg har endvidere skrevet, at »Typ.-Tid.«, *fagligt set* var blankt. Ogsaa dette er rigtigt. I den Menneskealder jeg har kendt Bladet, har det kun bragt 2 — to — tekniske Artikler der kunde interessere os Trykkere. To Trykker-tekniske Artikler i 35 Aar — og endda er Folk utilfredse.

Fr. Nielsen omtaler et Citat, jeg har anført, stammende fra en Artikel jeg i sin Tid fik returneret fra Køge, og udtaler Ønsket om at faa aftrykt *hele* Artiklen. Det er sket, før han forlangte det, for en væsenligt Dels Vedkommende, idet en Hovedpart var aftrykt i »Trykkeren« Numer 2. 1931. Artiklens Slutning, der ikke er medtaget her, omhandler Overpræstationen i Maskinsætterier, og staar til Fr. Nielsens Disposition, om han har Plads til den.

Med Hensyn til, hvad jeg har skrevet om »Typ.-Tid.s« U-d-v-i-d-e-l-s-e, maa jeg henvise til »Trykkeren«. Artiklen har været i Køge, og jeg staar fuldt ud ved, hvad jeg har skrevet.

— Saa er der kun en Ting tilbage, nemlig det, som Køge-Manden kalder min »personlige Nedrakning og Udfald mod Forbundets valgte Tillidsmænd«. Her foreslaar jeg, at vi gør op, i Medlemmernes Paasyn. Fr. Nielsen piller »Udfaldene« ud og beviser, at Grundlagene for dem *ikke* er rigtige og underbyggede, hvad der vel er det naturligste, eller at han selv anfører Citaterne, og saa beviser *jeg* deres Grundlags Rigtighed, forudsat at Citaterne er loyalt gengivne. Og jeg tør vel indtil videre gaa ud fra, at det ikke er nok, at en Tillidsmand *er valgt*, men at han ogsaa *skal gøre det Arbejde, hvortil han er valgt*. Og det er vel mit Krav herom, der er den fornemste »Nedrakning«.

11. November. *S. Schulz.*

*

### KUN EN REPLIK

Jeg skulde ikke have taget Ordet til Fr. Nielsens Artikel »Sladderen gaar —«, hvis der ikke i denne var hævdet en Paastand mig vedrørende, der er i fuldstændig Modstrid med det virkelige.

Jeg har stadig haft det Indtryk, at Fr. N. ganske har misforstaaet den Artikel af mig, han i sin Tid nægtede Optagelse, og hans Ord i »Typ.-Tid.« Nr. 46 giver mig et afgjort Bevis derfor.

I den omtalte Artikel, der var skrevet som et Indlæg i Diskussionen »Typograf-Tidende som Fagblad«, tog jeg blandt andet til Orde for at gøre Redaktøren mere suveræn paa sin Plads, og herunder søgte jeg at belyse nogle af de Forhold, der hæmmede ham i hans Bevægelsesfrihed. I denne Forbindelse nævnede jeg da, at det fra Indflydelsesrig Side ved flere Lejligheder var udtalt, at Redaktøren kun var Brevkasse (ikke Postkasse) for Bladet. Som man vil se, noget nær det stik modsatte af, hvad Fr. N. nu overfor alle Kolleger Landet over vil beskylde mig for. Jeg har Artiklen liggende endnu. Tid og Forhold har medført, at den ikke nu hverken hel eller brudstykkevis egner sig til Offentliggørelse, men hvis Fr. N. vedblivende holder fast ved sin ovenomtalte Paastand, maa jeg lade uvildige Mænd gennemse den og afgive deres Erklæring.

Jeg forlanger ikke, at Fr. N. nu skal erindre Enkeltheder fra dengang, men man kan vel forlange, at en Redaktør, der tager det Ansvar paa sig at udelukke et Medlem fra Drøftelsen af et saa alment Emne som Fagbladet, gør dette ud fra en korrekt Opfattelse og ikke ud fra en misforstaaet.

Saa udtaler Fr. N., at det maaske skyldes den Kontrovers, der opstod mellem ham og mig, at jeg undertiden giver »Trykkeren« nogle anbefalende Ord med paa Vejen. Jeg skal hertil blot svare, at jeg er ikke til Kobs, hvor det gælder Anskuelser, ligegyldig om det er Ven eller Uven, og ligegyldig om han hedder Fr. N. eller Schultz. Havde jeg villet Strid, kunde jeg jo have optaget Artiklen i »Maskinsætter-Bladet«. Forbundets Affærer bør ordnes indenfor Forbundets egne Rammer. Hvad de enkelte anbefalende Ord angaar, jeg har givet »Trykkeren«, har disse, saavidt jeg husker, altid gjaldt Bladets fagtekniske Indhold, dette være iøvrigt sagt uden Forbindende. »Trykkeren« og »Maskinsætter-Bladet« har hverken personligt eller organisatorisk nogen som helst Forbindelse med hinanden.

Naar Fr. N. hævder, at »Typ.-Tid.« ikke bør være et teknisk Fagblad, kan jeg for saavidt give ham Medhold, som at Redaktøren ikke paa egen Haand har hverken Ret eller Pligt til at reformere paa dette Omraade. Og naar heller ingen andre gør det, saa er jo hermed Branchebladenes Berettigelse godtgjort.

*N. Th. Svendsen.*

*

### EN KORT BEMÆRKNING

Det glæder mig, at de Herrer Redaktører af Brancheorganerne har svaret saa omgaaende, og det glæder mig ogsaa, at de gør sig saa store Anstrængelser for at fastslaa, hvor uskyldsrene de er. Thi deri ser jeg *en Indrømmelse af, at Branchebladenes Opgave ligger paa andre Omraader* end i en stadig Nedrakning af Forbundets lovlig valgte Tillidsmænd og Forbundets Fagblad, hvad »Trykkeren« efter bedste Evne har gjort i den senere Tid. Dermed er Hensigten med min Artikel egentlig naaet. — Af Pladshensyn maa jeg indskrænke mig til disse faa Bemærkninger i dette Nr., men i et senere skal jeg se lidt nærmere paa Uskyldserklæringerne.

*Fr. Nielsen.*

## HAANDSÆTTER ELLER MASKINSÆTTER

Da jeg skrev min lille Opsats i »Typ.-Tid.« Nr. 45, var jeg fuldt klar over at have berørt et kildent, endogsaa meget kildent Emne; og Indlæget fra N. Th. Svendsen viser da ogsaa med al Tydelighed, at der *er* noget galt her.

Mit Indlæg var absolut ikke beregnet paa at »saa Lokesæd«, ejheller var det »arguspræget«, hvad saa end Svendsens Mening om det er, saa jeg saa mig derfor venligst fritaget for saavel nordisk- som klassiskmytologiske Lignelser. Min Hensigt var en rolig og saglig Debat om dette vigtige Spørgsmaal og derfor Undgaaelse af enhver Forplumring og mere eller mindre bevidst Misforstaaelse af min lille Opsats. Maaske følger jeg knapt saa godt med i Udviklingen som N. Th. Svendsen, og maaske følger jeg meget bedre med. Lad det være et aabent Spørgsmaal. Jeg tillader mig kun i al Beskedenhed at fremsætte *min* Mening om denne Sag, vel vidende, at der ogsaa findes Kolleger med anden Opfattelse; men Svendsens vi-alene-vide-prægede Artikel er aabenbart beregnet paa at afskære enhver Diskussion om Spørgsmaalet ud fra den Forudsætning, at alt er som det skal og bør være.

Det er det imidlertid ikke!

Jeg har i og for sig intet imod at Maskinsættere tager Plads som Haandsættere, men saa *skal* de være Haandsættere og ikke i eventuelle Travlhedsperioder staa til Tjeneste i Maskinsætteriet.

Lad os nemlig se paa det engang.

Naar Bogtrykkerne med alle Midler søger at beholde Maskinsætterne i daarlige Tider, og derfor placerer dem i Haandsætteriet (og dette er, hvad Svendsen altsaa ikke tror, meget almindeligt), er det vel just ikke af Medlidenhed med Maskinsætterne, men selvfølgelig for at være sikker paa sine Maskiners gode Røgt og Pleje. Følsom

og sensibel som en moderne Sættemaskine er, er dens Ydeevne og Levedygtighed i høj Grad afhængig af den eller de Folk, som betjener den, og for ofte Skift af Betjeningsmandskab vil hurtig vise sig i Form af daarlig Gang, nedsat Ydeevne, ringere Kvalitetsarbejde. Vil Bogtrykkeren da, for at undgaa disse Ulemper, have en eller flere Maskinsættere staaende til Disposition i Haandsætteriet til bedre Tider, hvorfor skal han da ikke betale disse Folk deres sædvanlige Maskinsætter-Løn? Skulde disse Folk ikke kunde udøve det moralske Pres paa ham for at opnaa dette? Hvis ikke, ja, saa burde det da være dem, som rykkede ud i Arbejdsløsheden, og ikke den fuldstændig sagesløse Haandsætter. Her var det, jeg vilde hen med mine Linier, og det syntes jeg fremgik tydelig nok af dem.

Jeg berørte ogsaa Spørgsmaalet Halvdags-Maskinsætteren. Hvor udviklet dette Begreb er i København, kan jeg ikke i Øjeblikket sige, men jeg vèd, at det i Provinsen efterhaanden har faaet et stort Omfang og stadig tiltager. Har mon ogsaa dette Svendsens Bevaagenhed?

Jeg maa endnu engang pointere, at naar man, med fuld Ret, har søgt at komme Sætter-Trykkerne tillivs, saa kan og bør man ikke finde sig i, at to af Fagets andre Brancher efterhaanden gaar op i en højere Enhed.

København, 13. November 1932.

*O. Chr. Sørensen.*)*

*) Ved en Fejltagelse var den første Artikel om dette Emne (Nr. 45) underskreven O l e Chr. Sørensen. Denne hedder imidlertid ikke Ole. Red.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 28. Oktober. Efter at Formanden, *Ernst Pedersen*, havde budt velkommen, valgtes *E. Stecher Christensen* til Dirigent og *P. Nielsen* til Sekretær.

*Sekretæren* oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes. *Formanden* gav derefter nogle Meddelelser til den oplæste Forhandlingsbog, og kom herunder særlig ind paa de mange Afskedigelser, der havde fundet Sted her i Byen i det sidste Aar. Paa »Jyllandsposten« var der bl. a. afskediget 13 ældre Kolleger og kun antaget 5 nye i Stedet, uden at der i nogen Grad havde kunnet klages over deres Arbejdskraft. Der havde i denne Anledning været ført en Forhandling med Jyllandsposten mellem Forbundet og vor fhv. Kollega, Faktor *Aage Møller*, samt for Bladudgiverne Bogtrykker *Busch*. En mere sjofel og skandaløs Optræden fra et af vore Medlemmers Side *(Aage Møller)*, som fandt Sted her, havde vore Repræsentanter aldrig været udsat for før. Bl. a. havde Faktor *Aage Møller* udtalt, at han aldeles ikke havde noget at forhandle med Typograferne om, han vilde have Lov til i Kraft af sin Stilling som Faktor at antage og afskedige som det passede ham, det skulde Typograferne ikke bestemme. Endvidere udtalte Formanden, at Styrelsen i denne Anledning vilde have indkaldt til en ekstraordinær Generalforsamling med Aage Møllers Eksklusion paa Dagsordenen, men desværre kom Aage Møller os i Forkøbet med sin Udmeldelse. *Stecher Christensen* gav nogle supplerende Bemærkninger til Sagen paa Jyllandsposten og Mæglingen paa Jyllands Papirværk. Ogsaa denne paatalte skarpt, hvad vor forh. Kollega havde været Mester for og henstillede til Personalet, at være mere afvisende overfor denne Herre. Efter at *P. Christiansen, Formanden, P. Nielsen, Harald Jensen* og *Stecher Christensen* havde haft Ordet, toges de faldne Udtalelser til Efterretning.

**November-Festen**

**begynder Lørdag Aften Kl. 8 pr.**

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste derefter de reviderede Regnskaber, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 23,866 Kr. 79 Øre og for Lokalkassen med 4105 Kr. 16 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Under Punktet Pengebevillinger bevilgedes som sædvanlig 100 Kr. til Arbejdernes Oplysningsforbund og 15 Kr. til Foredragsforeningen af 1901. Som Repræsentant til Lærlingeforeningen genvalgtes *P. Nielsen*.

— *Hjælpekassen* afholdt derefter Generalforsamling. Forhandlingsbogen og Regnskabet oplæstes og godkendtes. Under Punktet Indstilling til Understøttelse bevilgedes 1200 Kr. til 20 Enker og 6 ældre og syge Kolleger. Da ingen ønskede Ordet under Eventuelt kunde Dirigenten slutte den ret godt besøgte Generalforsamling. *P. N.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke* i København har Læseaften Mandag den 21. Novbr. Kl. 8 i Lokalerne Nørrevold 90. Alle Medlemmer af Københavns Afdeling har fri Adgang.

»Samvirket«s Bibliotek er tilgængelig paa alle Læse- og Foredragsaftener (1. og 3. Mandag i hver Maaned). Laantagerne erindres om, at laante Bøger *skal* afleveres den paafølgende Læseaften, dog kan Laanetiden fornyes, hvis der ikke er Forespørgsel efter den paagældende Bog.

## ET OG ANDET

RUDOLF JENSEN, SILKEBORG,

skriver i et privat Brev bl. a. følgende:

Kære Fr. Nielsen!

I Dag læser jeg i »Typ.-Tid.«, at jeg ved sidste Forbundsstyrelsesmøde skulde have udtalt, at *faglige* Artikler var nægtet Optagelse i »Typ.-Tid.«. Dette kan jeg ikke anerkende. Jeg kritiserede, at en *saglig* Artikel, der var af aktuel Karakter, var bleven »syltet« i længere Tid. Det maa være faglig og saglig, Du har forvekslet, og jeg beder Dig venligst berigtige dette i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

FEM TUSIND MILLIONER!

I Følge en af New York Trust Co. udgiven »Indeks« udgør Rustningsomkostningerne for Tiden for samtlige Lande i Verden fem Milliarder Dollars pr. Aar. — ca. 28 Milliarder Kr.

En Sammenligning med Rustningerne nu og inden Verdenskrigen brød ud er ikke uden Interesse. I 1930—31 udgjorde Militærudgifterne for Tyskland 170 Millioner Dollars (1913—14 465 Mill.), Storbritannien 535 Mill. (375), Frankrig 455 Mill. (348), Italien 258 Mill. (179), Japan 242 (95), Rusland 579 (447), De forenede Stater 727 (244). Lægger man hertil de øvrige Landes Rustningsudgifter, kommer vi op paa den uhyre Sum af 5000 Millioner Dollars!

Den menneskelige Daarskab synes stadig i rig Udvikling!

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## NÆR OG FJERN

*NOVEMBER-FESTEN.* — Ikke solgte Billetter afleveres til Anton Jensen senest Fredag Aften Kl. 6. Ikke afleverede Billetter bliver betragtet som solgte. Eventuelt tiloversblevne Billetter faas paa Afdelings-Kontoret indtil Lørdag Middag.

*SAMLING.* Oppositionen blandt Czekoslovakiets Kommunister har paa en Kongres den 16. Oktober vedtaget at støtte Socialdemokratiet. Dette Skridt fra de saakaldte Trotskisters Side kommer ikke uventet efter som Trotski for en Tid siden rettede et voldsomt Angreb mod den kommunistiske Forfølgelsestaktik mod Socialdemokraterne i Tyskland, idet han hævdede, at alene Arbejderklassens forenede Kræfter kunde afværge den fascistiske Fare.

*I DE FORENEDE STATER* findes der 20,636 Blade og Tidsskrifter, deraf 2272 Dagblade og 11,151 Ugeblade. Af de 1083 Blade og Tidsskrifter, som udkommer paa andre Sprog end det engelske, findes 165 spanske, 182 tyske, 124 italienske, 6 arabiske, 4 albanesiske, 22 filippinske, 42 jødiske, 16 hollandske, 78 czekoslovakiske, 45 franske, 19 portugisiske, 43 danske, norske og svenske, 10 armeniske, 2 flamske og 26 japanske.

*UPTON SINCLAIRS BØGER* er udkommet i 525 Oplag paa 34 forskellige Sprog. Øverst staar Rusland med 104 oversatte Bøger, derefter følger Tyskland med 36, Japan med 30, England med 28 og Sverige med 27.

*DE FRANSKE FAGFORENINGER* har paa et Repræsentantskabsmøde opstillet følgende Krav til Gunst for de arbejdsløse: Forhøjelse af Understøttelsen, Ret til Understøttelse for hele Arbejdsløshedsperiodens Varighed, Understøttelse til Korttidsarbejdere, Iværksættelse af Nødhjælpsarbejde. Derudover fordrer Repræsentantskabet Indførelse af obligatorisk statlig Arbejdsløshedsforsikring og indtil dette er sket Forøgelse af Antallet af kommunale Arbejdsløshedskasser samt disses Udbygninger. Repræsentantskabet protesterer mod enhver Art Dobbelfortjeneste og fordrer øjeblikkelig Afskaffelse af dette skændige Misbrug i en Tid med stigende Arbejdsløshed. I en anden Resolution fordrer Repræsentantskabet almindelig Indførelse af Ferie med Løn.

*I SCHWEIZ* findes to Typograf Organisationer, af hvilke Schweizisk Typograf-Forbund er den største. Ved Udgangen af forrige Aar talte den 6567 Medlem. Den anden Organisation tæller kun ca. 1000 Medlemmer. Antallet af Trykkerier i Schweiz er nu 1082, en Stigning fra sidst af 30 trods de abnorme Tider.

*ARBEJDSLØSHEDEN* i Czekoslovakiet er i stadig Stigen. I September var 2621 Kolleger arbejdsløse eller 28 pCt. Af disse var 1975 Sættere, 632 Trykkere.

For hver Time du arbejder over formindsker du din arbejdsløse Kammerats Levemuligheder.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

9. November: Aalborg 2000,00; Esbjerg 1000,00; Horsens 600,00. 10. November: Aarhus 4000,00; Helsingør 500,00; Hobro 800,00; Kolding 600,00; Marstal 300,00; Middelfart 300,00; Nyborg 500,00; Odder 400,00; Skive 500,00; Svendborg 400,00; Sønderborg 500,00. 11. November: Ringsted 700,00; Roskilde 300,00; Skanderborg 300,00; København 20.000,00. 12. November: Haslev 250,00. 14. November: Aabenraa 500,00. 15. November: Hillerød 500,00; Holbæk 800,00. Nykøbing M. 300,00; Randers 500,00; Skjern 100,00; Vejle 500,00; Viborg 500,00.

København, den 15. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Knud Holck Justesen, udl. 3. 11. 32 hos Justesen (arb. s. St.). Sætter Carl Ove Hansen, udl. 31. 10. 32 hos Knudtzon (arb. s. St.). Sætter Henry Christensen, udl. 1. 11. 32 hos Krohn (arb. s. St.). Trykker Poul Helmuth Bjørklund Rasmussen, udl. 1. 11. 32 hos Mayland (arb. s. St.). Paal. Inger Ulrikke Petersen, udl. 2. 11. 32 i Accidenstr. (arb. s. St.). Paal. Eva Marie Julie Jensen, udl. 31. 10. 32 hos Hoffensberg (arb. s. St.).

Assens: Sætter Oskar F. Andersen, udl. 1. 11. 32 i Assens Amts Avis. Holbæk: Sætter Poul Erik Jacobsen, udl. 1. 11. 32 hos S. M. Olsen. Kalundborg: Sætter Vagner Petersen, udl. 1. 11. 32 i Kalundborg Folkeblad. Nykøbing F.: Sætter Jakob Bebel Sørensen, udl. 1. 11. 32 hos Laur. Jensen, Saxkøbing. Odder: Trykker Willy Ogaard Sørensen, udl. 1. 11. 32 hos E. Kjeldsen. Roskilde: Sætter Karl Hansen, udl. 15. 11. 32 hos H. G. Helstrøm Olsen.

### TILTRAADTE

København: 2560 Carl Gornitzka fra Rønne (Petersen & Nielsen). 6575 Svend Andersen fra Struer (arbl.). 6093 Albert Ringstrup fra Esbjerg (V. Lange). 3943 Ola Olsen fra Rejse (arbl.). 3561 Børge Hofgaard fra Silkeborg (arbl.). 4812 Tove Larsen fra Hillerød (O. C. Olsen). 6311 Hein. Andersen fra Rejse (arbl.). 6943 Herman Bahnsen fra Tønder (Militær). 435 Olav Schou fra Rejse (arbl.). 6610 Georg Larsen fra Helsingør (arbl.). 3450 Svend Dam fra Horsens (Lerberg). 2526 Eigil Pald fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 7347 Anton Larsen (arbl.). Esbjerg: 6113 Eyvind N. Nielsen (Skole). Helsingør: 3702 Jens Erik Nielsen (Skole), 926 Knud Jensen (Skole) og 7088 Magni Andersen i Plads. Hillerød: 5657 Anna Andersen i Plads. Kalundborg: 3378 C. E. Holmberg (arbl.). Lyngby: 1083 Wilh. Lindberg (arbl.), 7450 Alex Clarè (Krøyers Bogtr.). Randers: 4932 Marie Jensen (arbl.). Roskilde: 952 Eyvind Jensen (Skole), 6187 Erling Petersen (Skole), 3445 Carlo Lind Jensen (Skole), 6758 Theodor Mortensen (Skole). Skjern: 7795 Vilhelm Petersen (Wounlund). Svendborg: 497 Leo Uldall (Skole), 7080 Peter Laur. Andersen (syg). Thisted: 6721 Orla Abildgaard Jacobsen (Abildg. Jacobsen).

### FRATRAADTE

København: 7036 Ernst Andersen paa Rejse. 6721 O. Jacobsen til Silkeborg. 163 Hans Sørensen paa Rejse.

Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler
(20 c)

Aalborg: 7406 Karl Knudsen til Løgstør i Plads, 2592 N. P. Gudum paa Rejse. Aarhus: 435 J. O. Schou paa Rejse, 7354 Jacob Christiansen paa Rejse. Fredericia: 6462 Volmer Nielsen paa Rejse. Ringsted: 3493 Knud Nielsen til Kolding (Skole). Viborg: 6975 L. Møller til Hobro (Bogtrykker).

### Københavns Trykkerklub.

Konst. Generalforsamling afholdes Fredag d. 25. Novbr. Kl. 8 pr. i Rømersgades Forsamlingsbygning, Opg. A, 1. Sal.

*Alle Trykkere med Interesse for Klubben bør møde.* *Udvalget.*

(150)

### Gutenberg-Koret

afholder *Torskegilde* den 26. November i Tivolis Keglebanerestauration.

Der serveres:
Kogt Torsk, Øl, Smør, Ost, Kaffe
à 3,50 Kr. pr. Kuvert.

Passive Medlemmer bedes tegne sig pr. Telf.: Am. 3478 y efter Kl. 6 Aften. (4 e)

### Typografernes Stiftelser

afholder

**aarlig Generalforsamling**

Søndag d. 27. November Kl. 10½
i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

*Dagsorden:* Beretning og Regnskab. Bevilling af Midler. Valg af Formand, Styrelsesmedlemmer og Revisor. Eventuelt.

(145) *Styrelsen.*

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Af Faglitteratur fremhæves:**
Grafisk Lommebog, Kr. 2,00; Sats paa frem. Sprog, 2,50; Typ. Skitsering, 2,25; Regnebog f. Lærlinge, 1,50; Musterblätter, 4,25; Satz- und Druckmusterheft, 5,25; Wie entwerfe, 10,00.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277⁶⁹

**Mindre Bogtrykkeri**
i Provinsen til Salg. Nødvendig Kapital 8000 Kr. Billet mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

**Til Salg.**
*1 hurtiggaaende Falsemaskine* for smaa Formater, indbygget Motor til 220 Volts Jævnstrøm.
*1 Stereotypi Høvl.*
*2 Bostonpresser.*
*Fritz Müller - Grafisk Fagforretning.*
Linnèsgade 24 - København. (152)

**Facet-Møttriker**
til Fastspænden af Plader paa Stereotypifundamenter
*80 Øre pr. Stk.* — 100 Stk. 75 Kr.
Prima dansk Arbejde
**C. A. E. KJELLBERG,**
Amagerbrogade 196.
(153) Tlf. Am. 8037

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 25. NOVEMBER 1932 59. AARGANG


## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

## ordinær kvartaarl. Generalforsamling

**Søndag d. 4. December Kl. 1**

**i Rømersgade 22.**

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3. Valg af en Repr. til Arb. Landsbank. 4. Bevilling af Midler. 5. Forslag til Lovændringer. 6. Drøftelse af Tarif-Situationen.

Medlemskort skal forevises.

**NB.** Bemærk, at Generalforsamlingen først bliver Søndag den 4. December.

*Afdelingsstyrelsen.*

## DEN NYE »TYPOGRAF-TIDENDE«

Charles Moegreen synes at være af den Mening, at det Udkast til en ny Typograf-Tidende, som blev omdelt paa Delegeretmødet i Odense, blev godkendt af de delegerede som den Form, man ønskede, »Typ.-Tid.« skulde fremtræde i ved dens Udvidelse og Modernisering.

Fra anden Side hævdes det imidlertid, at dette ikke er Tilfældet, idet man mener, at det, som blev vedtaget, kun gjaldt det paa Dagsordenen opførte og af Bog- og Akcidenssætter-Klubben stillede Forslag om, at »Typograf-Tidende ændres i Form og Indhold, saa Bladet bliver mere tidssvarende«.

Hvilken af disse Anskuelser, der mest er i Overensstemmelse med Vedtagelsen, er maaske vanskeligt at afgøre, men i Protokollen fra Delegeretmødet staar i hvert Fald intet om, at det forelagte Udkast skulde følges. Og undertegnede har da ogsaa modtaget adskillige Henvendelser — baade skriftlige og mundtlige — om ikke at akceptere Forslaget uændret. Særlig har man taget Afstand fra det foreslaaede »Hoved«.

Charles Moegreen lyser efter en Forklaring paa, hvad det er for »lidt for moderne Smaating«, der ønskes forandret i Udkastet. Da det er mig, der i de paagældende Linjer i »Typ.-Tid.«s Nr. 36 har nedskrevet mit første Indtryk af Forslaget, skal jeg gerne her sige, hvad det var for Smaating, der »stødte« mit Øje.

Hvad Titlen eller »Hovedet« angaar, da har jeg fremdeles den Opfattelse, at den ikke er smuk. At den sorte Undergrund løber ned ved den ene Side er ikke godt, og selv om man har søgt at bøde lidt herpaa ved at anbringe et efter dets Betydning altfor kraftigt Numer paa den modsatte Side, saa bliver der alligevel tilbage for megen aaben hvid Plads, som springer én i Øjnene ved første Øjekast.

I Kolumnetitlerne paa de følgende Sider fortsættes med de store fede Tal, som endog stiller de efter min Opfattelse ret fede Overskrifter i Skygge. Numret i et Blad kan jo dog ikke siges at være det vigtigste, og pynteligt kan det vel heller næppe siges at være.

Saa er der bare en Ting til, og det er vel nok det, de fleste har størst Vanskelighed ved at forsone sig med: Sløjfningen af Indrykningerne.

Jeg skal ikke her komme nærmere ind paa dette Udslag af moderne Typografi, men kun sige, at hvad der virker tiltalende i en Annonce, kan meget godt have den modsatte Virkning i Spaltesats, og saadan synes det mig at forholde sig i dette Tilfælde.

Ja, det er i Korthed de Smaating, jeg hentydede til i den lille Notits.

*Fr. Nielsen.*

## HVAD ER MENNESKESAMFUNDETS FORMAAL?

*En Arbejders Syn paa Sagen.*

(Sluttet.)

Videre skriver Hr. G.: »Den eneste frugtbare og ideallogiske Politik er den, der gaar ud paa, at gøre de naturnødvendige Eliter mindst mulig kostbare, med andre Ord øge Samfundets Velstand saaledes, at det har Raad til at »holde den Elite, som er Samfundets Formaal«!

Det er fuldkommen rigtig — set under en anden Synsvinkel. Hr. G. vil have den aandelige og materielle Kapital samlet hos Elite-Mennesket, medens det øvrige Samfund kun skal gøre Hoveriarbejde og se at lempe sig gennem Tilværelsen ved mere primitive Midler. Det er Paleoismen om igen. Det kender vi fra Descendenslæren. Hr. G. er altsaa ikke kommet videre. Det socialt indstillede Menneske er anderledes indstillet: *Hos ham er det Staten* eller rettere *hele det levende Liv!* Vi skal alle eje den aandelige og materielle Kapital og høste Frugterne deraf og derved skaffe Mulighed for, at hele den arbejdende Masse kan komme op paa Fjeldet. Hos os skal Elite-Mennesket ikke være Egoist, men Idealist i dette Ords sande Betydning. Han skal være Tjener for os og for sig selv. Dèr ligger det høje, rene Ideal og Kristi Moral-lære i Renkultur: »Næstekærligheden«!

Hr. G. peger paa, at Biologerne altid spørger efter Slægterne. »Individets Indsats er ikke blot *hans* Værk, men ogsaa hans *Afkoms*. Disse kan ofte være middelmaadige (ja, bevar os), men hvis der er noget nyt til Stede i Stamfaderens Sind og Sjæl, saa er der dog en Chance for, at hans Efterkommere i 3. eller 4. Led kan have arvet det«.

Jo, og en skønne Dag skyder en Filippens ud i Slægtens Ansigt: Geniet!

Der gik ogsaa store Syner gennem Hverrestens-Anders Sjæl. Men hvorledes vil Hr. G. paa bedre Maade kunne finde disse Geni-Slægter, end ved at dyrke hele Kulturlaget. Man bliver kun en dygtig Idrætsmand under kyndig Vejledning og rationel Træning. Kurlurlaget er som en ubrudt Prærie — en vældig, frugtbar Ager, der kun venter paa Plov og Sæd. For øvrigt har Menneskeslægtens Historie utallige Eksempler paa, at de saakaldte Slægter netop degenerede, og deres kulturelle Indsats var oftest af den Art, at den ikke engang kan ses under Mikroskopet. *Deres* Indsats var jo dog nærmest militaristisk: *Brutalitet!* Og stod altsaa paa Biologiens Urgrund. Homo artifie gav de kun et kummerligt Ly bag de pansrede Næver — og kun til Fordel for sig selv og deres — Slægt! Ja, om vi gaar ud fra den gamle Lov om, at Modtryk avler Modtryk, saa har de haft deres Mission. Nærliggende Eksempel: Verdenskrigen. Disse blodige Blade i »Slægterne«s Historie pynter egentlig ikke i Menneskehedens gyldne Bog. Lige saa lidt som vor Tids Kræmmermoral med dens økonomiske Krig — og dens Svindel — har vist os, hvad vor Tids Aristokrati — Handels- og Industrislægternes — kulturelle Indsats er værd.

Og saa skriver Hr. G.: »Nu nærmer vi os, takket være al denne nødvendige Nød, den Tid, da Overskudet kan skaffes uden at nogen lider Nød, med andre Ord: da Samfundet har Raad til at holde den Elite, som er Samfundets Formaal. Men den revolutionære Politik, som kræver øjeblikkelig og nogenlunde jævnt fordelt Velvære, og som vanskeliggør Slægtens Avancement med stigende Startplads for dens Muligheder, — den Politik *forhaler* Tidspunktet for det endelige, det ideelle Demokratis Virkeliggørelse i Verden«.

Denne Pasus forekommer mig at være noget nær — uintelligent — fristes næsten til et kraftigere Udtryk.

Prøv en Gang, Hr. Kristen Gundelach, at sætte dem lidt ind i den moderne Tids Historie, saa vil det springe Dem i Øjne, hvad og hvem der er Aarsag til Menneskeslægtens vældige Fremskridt de sidste halve Aarhundrede. Og læg saa Øret til Deres egen Tid og lyt: Fodslag af Millioner Fødder og se Dagskæret over de mange, mange forventningsfulde og taalmodige Ansigter og Lyset i de Millioner Øjne, der skuer mod Øst, — der hvor det dages. Nej, saa sandelig om det er den revolutionære Politik, der forhaler Tidspunktet — tværtimod! Her er Urkraften til Stede — men under Kontrol og Disciplin. Her løfter *vi Mennesker* i Flok — og vi løfter højt!

*Otto Hansen.*

## DANSK FREDS- OG FOLKEFORBUNDSFORENING

Den ældste af Fredsorganisationerne her i Landet er Dansk Freds- og Folkeforbundsforening, som stiftedes af *Fredrik Bajer*, den 28. November 1882; det er saaledes 50 Aar siden, at Foreningen begyndte sit betydningsfulde Arbejde i det danske Samfund. Fr. Bajer var Præstesøn, blev i sin Ungdom Officer og deltog i Krigen 1864, men forlod derefter Militærvæsenet og blev senere Medlem af Folketinget fra 1872—95; i 1891 stiftede han Verdensfredsbureauet i Bern, og 1908 hædredes han med Nobels Fredspræmie. Foreningens oprindelige Navn var »Foreningen til Danmarks Neutralisering«, men allerede i 1885 ændredes Navnet til »Dansk Fredsforening«, og efter Verdenskrigen og Folkeforbundets Oprettelse antoges Navnet »Dansk Freds- og Folkeforbundsforening«.

I Anledning af Jubilæet har Foreningen udgivet et særdeles interessant Festskrift, udarbejdet af den tidligere mangeaarige Formand, Overretssagfører *Niels Petersen*, og Foreningens Sekretær, Kommunelærer *Ingvard Nielsen*, dets Titel er: »Halvtreds Aars Fredsarbejde«, og det er udgivet paa Levin og Munksgaards Forlag, København. Paa en interessant og underholdende Maade skildres Foreningens sejge Kamp for at overvinde Vanskelighederne for Fredstankens Udbredelse og dens Virksomhed for Voldgift i mellemfolkelige Stridigheder, i Stedet for blodige og grusomme Krige, hvor det aldrig er Retsprincippet, der er førende. Bogen indeholder bl. a.: Danmark som Foregangsland for Voldgiftssagen, Neutraliteten og Militærspørgsmaalet, Med Front mod Militarismen, I Kamp mod Værnetvangen, Frem mod Afrustning, Skolen og Fredstanken o. m. a. — Bogen er smukt udstyret og rigt illustreret; den sælges for en billig Pris i Boghandelen.

I sidste Numer af »Typ.-Tid.« oplyses, at der til Rustningsudgifter anvendes 5000 Millioner Dollars! »Den menneskelige Daarskab synes stadig i rig Udvikling!« Derfor burde alle — ikke mindst Arbejderne — slutte sig til Fredsorganisationerne og den internationale Fredsbevægelse.

Dansk Freds- og Folkeforbundsforening har nu virket i 50 Aar, besværligt har Arbejdet været, men fremad gaar det; der er udrettet et ihærdigt og paaskønnelsesværdigt Arbejde, og Haand i Haand med Fredsvenner Jorden over og i Pagt med en oplyst Ungdom herhjemme vil Foreningen ogsaa i Fremtiden under sin nuværende Formand, Landsdommer *Jesper Simonsen*, fortsætte sit Oplysningsarbejde for Krig mod Krigen og *Fred ved Ret*.

*S. Glandrup.*

## »TYPOGRAF-TIDENDE«S HOVED

I Anledning af Charles Moegreen's Artikel i forrige Nr., skal jeg tillade mig at oplyse, at »Typograf-Tidende«s nuværende »Hoved« er udført af afdøde Prof. *Hans Tegner;* vistnok til Bladet 25-Aars Jubilæum. Kunstnerens Signatur findes forneden i højre Vases venstre Buket: et tydeligt *H. T. Bindesbøll* og *Hans Tegner* maa vel siges at være stilistisk og personligt saa forskellige, som to Kunstnere kan være det.

Iøvrigt synes ogsaa jeg, at Charles Moegreen har Ret i, at der til et nyt Blad maa tegnes et *tidspræget* »Hoved«.

København, 18. November 1932.

*Louis Møller.*

## ANNONCE- OG REKLAME-UDSTILLING I ODENSE

Søndag den 27. November, fra Kl. 10 Fmd. til 6 Eftmd., er der en Annonce- og Reklameudstilling paa Hotel »Bristol« i Odense (i den nye, store Sal). Det er Odense-Udvalget for Vandreudstillinger i Fyns Stift, der arrangerer den med Støtte fra Bogtrykkerier og Blade i Odense, ligesom hvad der medfølger fra andre Afdelinger og der er desuden fremskaffet en Del interessant Materiale (f. Eks. fra Konkurrencesætninger af Lærlinge i Svendborg og i den grafiske Fagskole i Odense samt Satsprøverne fra en skandinavisk Annonce-Sætning, udskrevet af den kendte, nu afdøde grafiske Forfatter, *H. Scheibler* i Oslo i 1896). Der er opklæbede Annoncer fra forskellige Aviser og Tidsskrifter samt Reklametryk fra forskellige Trykkerier i Odense og bl. a. Bogtrykker *Poul Hertz* i København; nogen Reklame-Literatur fremlægges ogsaa; forskellige Tryksager, udførte til den historiske 450-Aars-Udstilling i Odense i September m. m.

Stor Interesse vil der sikkert knytte sig til et Foredrag, som Direktøren for det store internationale Annonce- og Reklamebureau *Ervacos* Afd. i Danmark, Hr. *Fr. Nielsen*, vil holde om Emnet: *»Avis- og Tidsskrifts-Annoncens Fremstilling i et moderne Reklamebureau.«* Foredragsholderen vil rigt illustrere sit Foredrag med Eksempler paa, hvorledes Annoncen udarbejdes fra A til Aa — d. v. s. fra de første indledende Forhandlinger hos Annoncøren til den færdige Annonce i Avisen. Desuden fremlægges nogle Eksempler paa Annoncekampagner i Danmark, udarbejdede af nævnte Firma. Foredragsholderen vil endvidere fremlægge Materiale fra hans Firmas Annoncekampagner i følgende Lande: Amerika, England, Tyskland, Frankrig, Spanien, Schweitz, Italien, Holland, Belgien, Norge, Sverige og Finland. Det store Verdensfirma »Ervaco« har Filialer i 48 Hovedstæder og Storbyer Verden over. For Typograferne har det muligvis nogen Interesse at høre, at Foredragsholderen, Direktør Fr. Nielsen, har været Typograf.

Udstillingen afsluttes for denne Gang i Odense den 27. November 1932 — og den bør, ligesom de foregaaende Udstillinger, blive en Sukces hvad de besøgendes Antal angaar — Fagmænd og det annonce- og reklameforbrugende Publikum. Som man af foranstaaende ser har Udvalget gjort sig store Anstrengelser for at fremskaffe interessant Materiale, et interessant Foredrag og en næsten, for Formaalet, ideel Sal. Foredraget holdes Kl. 3 om Eftermiddagen.

*Finem respice.*

## UDSTILLING I HOLSTEBRO

Lokalafdelingen i Holstebro, der i Fjor Efteraar foranstaltede en Udstilling, ved hvilken Kollega *Fr. Hjorth*, København, ydede en velvillig Bistand i Form af en smuk Samling af Tryksager og forskelligt Arbejdsmateriel, en Bistand, for hvilken Afdelingens Ledelse er vor interesserede Kollega meget taknemlig, har nu planlagt en ny stor Udstilling, der afholdes i Dagene Torsdag—Lørdag den 24.—27. November i Teknisk Skole.

Udstillingen, der omfatter en stor interessant Samling af Materiale, som er os overladt af »Bildungsverband d. D. Buchdrucker« og ca. 80 Bilag, indeholdende Skitser og Tryk af Kollega *Carl Oluf Olsen*, der er Lærer ved et af de Hold Skitserings-Kursus, »Samvirket« har oprettet, samt Prøver paa svensk, spansk og italiensk Tryk, vil være et Besøg værd, ogsaa for Kolleger i Nabobyerne.

Fra Holstebro vandrer Udstillingen til Herning og videre til Hovedstaden.

*H. Chr. Jensen.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Bør Tegneundervisningen i de typografiske Fagklasser ændres?*

I Lærlinge-Spalten, »Typ.-Tid.« Nr. 39, anker en Trykkerlærling *Karl Joh. Lassen* over den nuværende Form for Tegneundervisning i de tekniske Skoler. Kritiken er specielt beregnet paa den Undervisning, der er blevet Typograflærlingene til Del, idet han pointerer, at Lærlingene *spilder deres kostbare Fritid* ved at sidde og tegne Kruseduller og Tapetmønstre. Det kan *enkelte* maaske nok indrømme ham, men jeg er absolut af den Mening, at Tegning af *Tapetmønstre*, især hvis disse bagefter bliver farvelagte, er en *god Undervisning* for Trykkerlærlinge. Karl Joh. Lassen mener, at de hellere burde lære Farveteori og Udskydning af Kolumner, men er Farvelægning ikke teoretisk Undervisning i Farvelære, hvad vil K. J. L. ellers kalde det?

Endvidere skriver »Kritikeren«: . . . »hvad skal vi med geometrisk Tegning i vore Undervisningstimer, det *faar vi jo slet ikke Brug for* indenfor vort Fag«. — Saaledes kan man ikke resonnere. Vi *har* netop Brug for geometrisk Tegning. Hvad er vel alle vore Satsarrangementer andet end geometriske Figurer og Opstillinger, placeret i Overensstemmelse med Skønheden og efter den praktiske Typografis bundne Traditioner? — Til Oplysning for Karl Joh. Lassen kan jeg meddele, at Lærlingene i Nykøbing Falster typografiske Fagklasse (disse enestaaende fanatisk faginteresserede, hvis man skal tro paa Paul P. Petersens Indlæg) tegner geometriske Kombinationer af Satsarrangementer, de saakaldte 12 Grundformer, der ikke er kendt overalt i Danmarks typ. Fagklasser, men burde være det. Opstillingen er ganske efter Lærlingenes Hoved, blot skal det være Kombinationer af ovennævnte Grundformer.

Til Slut skriver Karl Joh. Lassen, at de tekniske Skoler er en Forberedelse til Svendeprøven, og at Undervisningen derfor bør *ændres;* men det vil altsaa sige, at de andre Fags Lærlinge ogsaa skulde forlange faglig Undervisning, og *hvad vilde saa Enden blive?* Hvis alle de Ting, som en Lærling skal kunne ved Svendeprøveaflæggelsen, bliver repeteret og lært som en Udenad-Lektie ved Undervisningen i Aftenskolerne, bliver Svendeprøven *kun proforma*, og den Karakter, der bliver givet Aspiranten, svarer saaledes ikke til hans *faglige Dygtighed*.

Som man ser falder Karl Joh. Lassens Kritik ganske til Jorden; og jeg er ogsaa af den Overbevisning, at de Folk, der planlagde Tegneundervisningen i bemeldte Skole, hvor K. J. L. kritiserer dens nuværende Form, har — selv om de ikke er Fagfolk — haft Forstaaelsen af Typografiens Grundidéer og Udviklingsmuligheder.

*Jacob.*

*Lærlingeafdelingen i København Satskonkurrence.*

I Lighed med sidste Aar udskriver Afdelingen i Aar en Satskonkurrence. Manuskriptet vil blive optrykt i et kommende Numer af »Typ.-Tid.« Konkurrencen vil dog i Aar kun blive udskrevet for Afdelingens Medlemmer.

*

*»Faglig Ungdom«.*

Bladet udkommer den 15. i hver Maaned.

Kammerater som ikke modtager Bladet maa give Meddelelse herom til Henry Halberg.

## SYGEMELDINGER

Sygdomstilfælde skal *omgaaende* meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke i København*

afholder sin tredie Foredragsaften i denne Sæson *Mandag den 5. December* Kl. 20 i Lokalet Nørrevold 90.

Emnet er denne Gang det altid aktuelle: »Retskrivning«, og Foredragsholderen er Rektor *Ejner Andersen*, der sikkert vil være de fleste af Kollegerne bekendt, bl. a. fra Radioens Dansk-Undervisning. Baade selve Emnet og den Maade, hvorpaa Hr. Andersen behandler sit Stof, lover en interessant og udbytterig Aften, hvorfor Kollegerne bør reservere denne Aften for »Samvirket«.

Alle Medlemmer af Københavns Afdeling har fri Adgang saavel til Foredragene i »Samvirket« som til dettes Bibliotek.

*

*Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Landskonkurrence.*

I Artiklen i »Typ.-Tid.« Nr. 45 ang. Konkurrencen har der indsneget sig en lille Fejl, der kan virke vildledende.

I 3. Stykke staar: »Materiale *og* Tekst tages fra Firmaet Erik Levisons Annoncer...« o. s. v. Der skulde staa: »Materiale *til* Tekst...« o. s. v., idet der naturligvis ikke kræves anvendt bestemt Materiale (Skrift), men de deltagende Kolleger kan paa de anviste Steder finde det nødvendige Materiale til Affattelse af den Tekst, de vil benytte, forsaavidt de ikke vil udarbejde Teksten selv.

Iøvrigt gøres opmærksom paa, at Fristen for Indsendelse af Udkast slutter den 10. December, og Kollegerne Landet over opfordres til at deltage i Konkurrencen.

*

Anmeldelse om Deltagelse i Maskinsætternes Fællesrejse til Berlin i Sommer modtages nu af Montør *C. Norland*, Jupitervej 4, Vanløse, Telf. Damsø 802, og *S. V. Rasmussen*, Ingerslevgade 160 [3], V., Telf. Eva 278 y. Kollegerne opfordres til enten trykkerivis at vælge en Inkassator til at opkræve et ugentlig Beløb, saaledes at i hvert Fald det meste af Rejsens Udgifter er dækket ved Afrejsen fra København, eller, hvor kun en enkelt af et Personale deltager, at indlevere et ugentlig Beløb til Landssammenslutningens Kasserer, *L. Chr. Nielsen*, Amagerbrogade 230 [1]. Programmet for Turen har været offentliggjort i »Maskinsætter-Bladet«. Det er en Selvfølge, at ved Indtrædelse af et eller andet uforudset, vil det indbetalte Beløb blive tilbagebetalt.

## TIL KØBENHAVNS TRYKKERE

Enhver Trykker, som er interesseret i sit Fag og et godt kollegialt og kammeratligt Sammenhold blandt Københavns Trykkere, kommer Fredag den 25. November Kl. 8 prc. i Forsamlingsbygningen, Rømersgade, Opgang A, 1. Sal til konst. Generalforsamling i Trykkerklubben og hører vort Program; enhver som ønsker at være Medlem, er velkommen. Det er ikke nogen Splittelsesforening, men en Klub, som vil holde faglig belærende Foredrag og som vil samle Københavns Trykkere til kammeratlige Sammenkomster for derigennem at søge udviklet et godt kollegialt og kammeratligt Sammenhold i København og i Samarbejde med Provinsens Trykkere til Gavn for alle Trykkere under Dansk Typograf-Forbund.

Københavns Trykkerklub, i November.

*Osvald Kjeldsen* (Gyldendal) *Chr. Petersen* (J. Jørgensen & Co.) *Aage Zuchlag* (Ihrich)
*Svend Fjeldsøe Christensen* (Quist og Co.) *Elith Kaaber* (Laursens Bogtr.)
*Oscar Tverskov* (Gyldendal) *Rudolf Calberg* (Danske Tidskr. Forlag)

# Bemærk!

**Generalforsamlingen i Københavns Afdeling bliver først d. 4. Decbr. (ikke som først meddelt d. 27. November).**

## KØBENHAVNS AFDELING

REGNSKAB
FOR JULI KVARTAL 1932

INDTÆGT:

| | | |
|---|---|---|
| *Beholdning den 1. Juli 1932:* | | |
| Sætternes Privatkasse | 65.032,76 | |
| Trykkernes do. | 3.988,45 | |
| do. Begravelseskasse | 8.020,39 | |
| Kvindernes Privatkasse | 1.164,67 | |
| Lokalkassen | 160.210,10 | |
| Det særlige Fond | 25.783,19 | |
| | | 264.199,56 |
| *Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:* | | |
| Kontingent af heltbetalende | 70.999,20 | |
| do. halvtbet. | 7.223,85 | |
| do. mdl. Hjælpearb. | 5.139,10 | |
| do. Lærlinge | 325,80 | |
| Indskud | 331,00 | |
| Refunderet Understøttelse | 97,00 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 55.706,32 | |
| | | 139.822,27 |
| *Sygekassen:* | | |
| Kontingent | 33.884,15 | |
| Refunderet Understøttelse | 426,00 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 13.916,65 | |
| | | 48.226,80 |
| *Begravelseskassen:* | | |
| Kontingent | 3.416,45 | |
| Tilskud fra Hovedkassen | 1.004,65 | |
| | | 4.421,10 |
| *Lokalkassen:* | | |
| Kontingent af heltbet. | 11.280,20 | |
| do. af halvtbet. | 1.070,55 | |
| Renter | 2.664,16 | |
| Administration fra Sygekassen | 450,00 | |
| do. fra Begravelseskassen | 200,00 | |
| Refunderet Krisehjælp | 60.033,24 | |
| Afdrag fra Sommerhuset | 2.000,00 | |
| Administration fra Københavns Kommune | 104,55 | |
| Andre Indtægter | 63,00 | |
| | | 77.865,70 |
| *Det særlige Fond:* | | |
| Kontingent | 3.044,75 | |
| Renter | 587,28 | |
| Andre Indtægter | 66,21 | |
| | | 3.698,24 |
| Sætternes Privatkasse | 1.204,28 | |
| Trykkernes do. | 241,85 | |
| do. Begravelseskasse | 143,35 | |
| Kvindernes Privatkasse | 102,19 | |
| | | 1.691,67 |
| Balance Kr. | | 539.925,34 |

UDGIFT:

| | | |
|---|---|---|
| *Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:* | | |
| Understøt. p. St. à 4,00 | 38.472,00 | |
| do. à 3,50 | 3.797,50 | |
| do. à 3,25 | 172,25 | |
| do. à 3,00 | 37.281,00 | |
| do. à 2,75 | 4.914,25 | |
| do. à 2,50 | 7.135,00 | |
| Rejseunderst. à 3,75 | 123,75 | |
| do. à 2,75 | 5.634,75 | |
| Hjælpekasseunderstøttelse | 34.877,00 | |
| Fortsat Hjælpekasseunderstøttelse | 5.731,27 | |
| Understøttelse paa Skole | 1.677.50 | |
| Omflytningsbidrag | 6,00 | |
| | | 139.822,27 |
| At overføre | | 139.822,27 |
| *Sygekassen:* | | |
| Overført | | 139.822,27 |
| Sygehjælp til heltbetalende | 38.322,00 | |
| do. t. halvtbetalende | 8.676,00 | |
| Hospital | 258,80 | |
| Lægehonorar | 120,00 | |
| Administration | 450,00 | |
| Kontrol | 100,00 | |
| Kaution | 300,00 | |
| | | 48.226,80 |
| *Begravelseskassen:* | | |
| Begravelseshjælp | 4.221,10 | |
| Administration | 200,00 | |
| | | 4.421,10 |
| *Lokalkassen:* | | |
| Lønninger | 5.892,20 | |
| Porto | 409,60 | |
| Tryksager | 292,25 | |
| Møder, Lokaleleje og Husleje | 2.327,27 | |
| Brændsel, Belysning og Rengøring | 397,14 | |
| Telefon og Telegrammer | 303,65 | |
| Overf. til Sætterafdelingen | 75,00 | |
| do. Trykkerafdelingen | 184,00 | |
| do. Kvindeafdelingen | 73,25 | |
| Fagteknisk Samvirke | 365,43 | |
| Bladhold | 61,95 | |
| Arbejdstab og Diæter | 373,65 | |
| Fanen | 116,00 | |
| Lærlingestævnet | 143,20 | |
| Medhjælp | 237,00 | |
| Grafisk Revy | 170,00 | |
| Laur. Jensens Enke | 75,00 | |
| Laan t. Lærlingeafdelingen | 100,00 | |
| Skovtur for arbejdsløse | 6.537,49 | |
| Sagførersalær | 250,50 | |
| Gave til Typograf. Stiftelser | 1.000,00 | |
| Ekstra Hjælp til Rejsende | 457,00 | |
| Kontorartikler | 253,92 | |
| Krisehjælp | 61.367,24 | |
| Andre Udgifter | 459,90 | |
| | | 81.922,64 |
| *Det særlige Fond:* | | |
| Ekstra Hjælp | 12.021,16 | |
| Bod til K. B. | 200,00 | |
| | | 12.221,16 |
| Sætternes Privatkasse | 75,00 | |
| Trykkernes do. | 184,00 | |
| do. Begravelseskasse | 0,00 | |
| Kvindernes Privatkasse | 73,25 | |
| | | 332,25 |
| *Beholdning d. 30. September 1932:* | | |
| Sætternes Privatkasse | 66.162,04 | |
| Trykkernes do. | 4.046,30 | |
| do. Begravelseskasse | 8.163,74 | |
| Kvindernes Privatkasse | 1.193,61 | |
| Lokalkassen | 156.153,16 | |
| Det særlige Fond | 17.260,27 | |
| | | 252.979,12 |
| Balance Kr. | | 539.925,34 |

København, den 26. Oktober 1932.

*O. A. Lundin.*

Revideret den 1. November 1932.

*Carl Christoffersen.* *N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen.* *Carl Schnoor.*

## NÆR OG FJERN

*EN DEL INDSENDT STOF*, som var ønsket optaget i dette Nr., har maattet udgaa af Mangel paa Plads. Samme Skæbne er overgaaet en længere Voldgiftsdom og et Svar til S. Schultz og N. Th. Svendsen.

*TYPOGRAFERNES STIFTELSER* afholder sin aarlige Generalforsamling Søndag Kl. 10½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med den lovmæssige Dagsorden og Meddelelser om Byggesagen.

*EN LØNSTRID.* I Danzig udbrød for kort Tid siden Strejke blandt Typograferne som Følge af, at Bogtrykkerne proklamerede Lønreduktion. Efter nogle Dages Strejke maatte Bogtrykkerne gaa ind paa fremdeles at betale 60 Gulden pr. Uge indtil 1. Januar. I det derpaa følgende Halvaar skal en Sænkning af Lønnen med en Gulden pr. Uge ske i to Etapper.

*TIL KAMP MOD UNDERTRYKKERNE!* De østerrigske Arbejdere har udsendt et Opraab, der slutter saaledes:

Arbejdskøbernes Fordringer, som — hvis de blev gennemførte — vilde betyde en fuldstændig Proletarisering af den østerrigske Arbejderklasse og det fuldstændige Sammenbrud for den østerrigske Folkehusholdning, maa tilbagevises. At bekæmpe disse Fordringer til det yderste, at organisere den samlede Arbejderklasse til enstemmig Modstand derimod — det er de frie Fagforeningers Opgave, men denne Opgave kan ikke løses med mindre Fagforeningerne kan støtte sig til hele det arbejdende Østerrigs Solidaritet.

Styrelsen for Østerrigs frie Fagforeninger har i god Forstaaelse med de til Landsorganisationen tilsluttede Forbund besluttet at indlede en almindelig Aktion af alle Fagforeninger for en for hele den østerrigske Arbejderklasse enig Modstandsfront, rettet mod de magthavendes Forsøg paa yderligere at svække Arbejdernes økonomiske Stilling.

Altsaa: Kamp mod enhver yderligere Forringelse af Arbejdernes og de fastansattes Lønvilkaar! Kamp mod ethvert Forsøg paa at beskære de sociale Institutioner og Kollektivaftalerne!

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. November: Hjørring 300,00; Kalundborg 400,00; Nykøbing F. 300,00; Rønne 500,00; Silkeborg 600,00; Slagelse 600,00. 18. November: Horsens 400,00; Struer 300,00. 21. November: Faaborg 600,00; Frederikshavn 300,00; Stubbekøbing 200,00. 22. November: Esbjerg 1000,00; Fredericia 1000,00; Lyngby 200,00; Middelfart 300,00; Ribe 200,00.

København, den 22. November 1932.
*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Frantz Mads Rose, udl. 16. 11. 32 hos P. Frederiksen (arb. s. St.). Skriftst. Carlo Viggo Th. Nielsen, udl. 4. 11. 32 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Paal. Edele Dagny Boldrup Jacobsen, udl. 19. 11. 32 hos W. Søborg (arb. s. St.). Paal. Therese Hansen, tidl. Medlem (B. Nielsen).

Frederikshavn: Sætter Arnold Hans Jensen, udl. 16. 10. 32 hos Aug. Frederiksen. Herning: Sætter Victor Riiskjær Nielsen, udl. 9. 11. 32 i Herning Avis.

TILTRAADTE

København: 7448 Frode Nielsen fra Hjørring (Egm. H. Petersen). 7441 Eduard Nielsen fra Hjørring (Egm. H. Petersen). 3385 Eigil Nielsen fra Køge (Egm. H. Petersen). 5657 Armo Andersen fra Hillerød (arbl.). 6609 Evald Kobberrød fra Hobro (Egm. H. Petersen). 329 Vald. Christiansen fra Telefonstanden (P. Hansen). 7865 Niels Gadgaard fra Struer (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 7879 Sv. Aa. Jensen (arbl.). Aarhus: 3562 C. V. Høyer Jensen (arbl.), 7636 N. P. Jørgensen (arbl.). Fredericia: 3882 Peter Høj (arbl.). Hillerød: 6218 Johannes Jensen (arbl.). Hobro: 6975 Louis Møller (Bogtrykker). Holbæk: 7856 Henning Nielsen (arbl.). Kolding: 7064 Gunnar Christensen (Konrad Jørgensens Bogtr.), 7795 Vilhelm Petersen (Konrad Jørgensens Bogtr.) og 3830 Friedrich Hess (arbl.). Næstved: 3223 Knud W. Jensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6218 J. Jensen til Hillerød (arbl.). 3717 Victor Sørensen paa Rejse. 7833 V. Hansen paa Rejse.

Aarhus: 3912 J. M. Jensen paa Rejse, 6129 Ejner Chr. Laursen til Skanderborg i Pl. Fredericia: 7064 Gunnar Christensen til Kolding i Pl. Hillerød: 5657 Anna Andersen til Kbhvn. (arbl.). Hobro: 6609 Evald Kobberrød til Kbhvn. i Pl. Kolding: 3882 Peter Høj til Fredericia (arbl.), 7939 Børge Hansen paa Rejse, 7957 Holger Dahl paa Rejse og 2639 Sophus Vald. Sørensen paa Rejse. Odense: 7856 Henning Nielsen til Holbæk (arbl.). Rudkøbing: 1702 Egon Løvgren til Kbhvn. (arbl.). Skjern: 7795 Vilhelm Petersen til Kolding i Pl. Slagelse: 3702 Jens Erik Nielsen til Helsingør (Skole). Struer: 6575 Svend Andersen til Kbhvn. (arbl.), 6501 Niels Gadgaard til Kbhvn. (arbl.). Varde: 3385 E. R. Nielsen til Kbhvn. i Pl.

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 4124 Albert Hansen (Siems). 4189 Heinrich Jensen (Frederiksberg Bogtrykkeri).

PAA KONTORET ligger Brev til 2900 Helge Knudsen.

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Af Faglitteratur fremhæves:**
Grafisk Lommebog, Kr. 2,00; Sats paa frem. Sprog, 2,50; Typ. Skitsering, 2,25; Regnebog f. Lærlinge, 1,50; Musterblätter, 4,25; Satz- und Druckmusterheft, 5,25; Wie entwerfe, 10,00.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Ung, dygtig Sætter-Trykker,**
Provinsianer, kendt med alt forefaldende Arbejde, Kendskab til Kalkulation, har arbejdet meget selvstændigt og kan eventuelt paatage sig at lede mindre Virksomhed, søger Plads i Provinsen. Gode Anbefalinger og Referencer. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

**E. L. SATSSKIBE** er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa
**ERIK LEVISONS**
Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar
(20 d)

**Læreplads søges i Kbhvn.**
som Sætter eller Trykker straks eller senere for en stor kraftig Dreng med gode Skolekundskaber og med Bevis fra psykoteknisk Anstalt som velegnet. Eventuelt villig til at begynde som Bud, hvor Læreplads senere kan erholdes. Billet mrkt. »155« modtager Ekspeditionskontoret.

**Bogtrykkeri til Salg.**
Et Provinsbogtrykkeri paa Sjælland er til Salg. 10,000 Kr. nødvendig. Den rette Mand kan tjene mindst 10,000 Kr. aarlig. Billet mrkt. »154« modtager Ekspeditionskontoret.

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539 (6)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 2. DECEMBER 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

### TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

*Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne.* Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 28. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

## JULEUDDELINGEN

**D'Hrr. Lokalformænd** bedes *senest Torsdag den 15. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

**De Rejsende,** som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. December* til Forretningsudvalget, Vestergade 5, København K., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

**Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København** eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Torsdag den 15. December til Afdelingskontoret, Vestergade 5. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 29. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
### KØBENHAVNS-AFDELING

Da Tarifen er opsagt, skal der i Henhold til Forbundslovenes § 45 af Brancherne indenfor det københavnske Tarifomraade vælges 12 Medlemmer til Tarifkommissionen. Valgene foregaar paa de Tider og Steder, som nedenfor er angivet for hver enkelt Branche. Ved Møderne har de respektive Branchers Udøvere Adgang, Tale-, Forslags og Stemmeret. Kollegerne opfordres til Deltagelse i Møderne, der holdes saaledes:

*Stereotypører og Skriftstøbere:* Mandag den 5. December Kl. 8, Rømersgade 22, Opg. A, 2. Sal. (Vælger 1 Repræsentant).

*Bog- og Akcidenssætterne:* Tirsdag den 6. December Kl. 8, Arbejderforeningen, Nørrevold, 1. Sal. (Vælger 3 Repræsentanter).

*Mandlige Hjælpearbejdere:* Onsdag den 7. December Kl. 8, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. (Vælger 1 Repræsentant).

*Kvindelige Hjælpearbejdere:* Torsdag den 8. December Kl. 8, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. (Vælger 2 Repræsentanter).

*Trykkerne:* Fredag den 9. December Kl. 8, Rømersgade 22, Overbysalen. (Vælger 2 Repræsentanter).

*Maskinsætterne:* Søndag den 11. December Kl. 10½, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. (Vælger 2 Repræsentanter).

*Bladsætterne:* Søndag den 11. December Kl 1, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. (Vælger 1 Repræsentant).

*Afdelingsstyrelsen.*

## Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling

afholder

## ordinær kvartaarl. Generalforsamling

**Søndag d. 4. December Kl. 1**

**i Rømersgade 22.**

*Dagsorden:* 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3. Valg af en Repr. til Arb. Landsbank. 4. Bevilling af Midler. 5. Forslag til Lovændringer. 6. Drøftelse af Tarif-Situationen. Medlemskort skal forevises.

*Afdelingsstyrelsen.*

## ET UBETIMELIGT KRAV

Samtidig med, at Kronen ganske stille glider nedad, saa den snart er lige saa udhulet som Maanen i sidste Kvarter, stiger Kravet fra Arbejdsgiverforeningen om Reduktion af Arbejdernes Lønninger.

Motiveringen herfor er stadig den samme: Produktionens Billiggørelse for at kunne konkurrere med Udlandet. Det lyder næsten komisk i en Tid, hvor alle Lande efter bedste Evne søger at holde Udlandets Produkter ude og hvor man prædiker Hjemmeforsyningens Evangelium som det rette Middel til Afhjælpning af alle Onder, deri medregnet det værste af alle: Arbejdsløsheden — ganske vist med det Resultat, at de arbejdsløses Tal overalt stiger fra Dag til Dag.

Og hvorledes skulde det kunne blive anderledes med denne menneske- og samfundsfjendske Politik, der har bevirket, at langt den største Del af Jordens Befolkning lever et Liv i den dybeste Armod og Elendighed og derved berøvet Evnen til at konsumere de Produkter, hvis Tilvirkning er den nødvendige Betingelse for at skabe Beskæftigelse?

Ikke destomindre fortsættes ad de samme Baner med Krav om yderligere Forringelse af Købeevnen, hvilket naturligvis vil have den samme Virkning paa Forbruget som hvis man nedsatte Rationerne for et Menneske, der var Døden nær paa Grund af Underernæring. —

Det hævdes, at Kronens Værdiforringelse i Forholdet til Guldet intet har betydet med Hensyn til vor Købeevne. Selv om denne Paastand var helt rigtig, saa er der dog ingen Tvivl om, at vi nærmer os det Tidspunkt, da denne Betragtning ikke længer har nogen Gyldighed. Trods al Tale om Overproduktion — en meningsløs Tale i en hungrende Verden — vil den Dag snart komme, da Vareknapheden melder sig og med den naturligvis Varepriserne Stigning.

Med dette Perspektiv for Øje maa al Tale om Lønreduktion afvises som den Meningsløshed den er. Og hvad vilde Følgen af en Lønreduktion som den, Arbejdsgiverforeningen fabler om, blive for mange Arbejdere? Tusinder af disse benyttede jo Højkonjunkturen til at bygge deres eget Hus, og de allerfleste sidder for saa høje Renter og Afdrag, at det lige kan gaa rundt. En Lønreduktion vilde derfor betyde, at de maatte gaa fra Hus og Hjem.

Nu er der skrevet mangfoldige Artikler i Dagbladene og holdt Masser af Taler om det sørgelige i, at vore kriseramte Landmænd skulde tvinges bort fra deres Hjem, og mange Millioner har de andre Samfundsklasser — ogsaa Arbejderne — maattet yde gennem Skatter for at hindre dette. Maa man da ikke med Rette kunne forlange, at den samme Betragtning gælder, naar Talen er om Arbejderes Hjem.

Saa længe Landets Mønt ikke er stabiliseret, saa længe den nuværende Rente opretholdes, og Arbejdstiden ikke nedsættes, er Kravet om Reduktion af Lønningerne ikke alene uberettiget, men ogsaa meningsløst. Og hvis det opretholdes, kan dette kun betyde Kamp.

*Fr. N.*

## DE TO PROTESTER

I forrige Numer af »Typ.-Tid.« lovede jeg at beskæftige mig lidt mere med S. Schultz og N. Th. Svendsen.

Det vilde dog være i høj Grad uretfærdigt, om jeg puttede dem begge i én Sæk eller maalte dem med samme Alen. Dertil er den førstes Synder *for* store i Forhold til den sidstes.

Lad mig begynde med Schultz.

Jeg maa stadig overfor denne hævde, at naar den Anskuelse næres blandt Kolleger, at Branchebladenes Tilblivelse og fortsatte Eksistensberettigelse begrundes i, at »Typ.-Tid.« ikke vil optage eller har Plads til fagteknisk eller fagligt eller branchepolitisk Stof, saa er denne Anskuelse opstaaet og bestyrket ved »Trykkeren«s Skriverier under Schultz' Ledelse.

Schultz vil ikke indrømme, at han benytter »Trykkeren« til en systematisk Nedrakning af Forbundets Tillidsmænd til trods for, at Forholdet er det, at der saa godt som ikke udkommer noget Numer af dette Blad, hvor en eller flere af disse ikke faar hans onde Lune at føle.

Men han ønsker, jeg skal pege paa bestemte Tilfælde. Intet vilde være mig lettere, hvis jeg kunde overvinde min Ulyst til at beskæftige mig mere end højst nødvendigt med Schultz' Skriverier. Jeg har imidlertid ikke opbevaret de hidtil udkomne Numre af »Trykkeren«, men ved i Dag at søge i min Makulaturbunke fandt jeg dog *6 Nr.*, der alle uden Undtagelse »tager sig af« vort Forbunds Tillidsmænd.

Jeg forstaar Schultz' Indlæg saaledes, at det hele egentlig slet ikke vedkommer mig, for hvem han nærer en vis »Veneration«. Men det forekommer mig, at det er en højst mærkelig Maade, Schultz viser sin Veneration paa. Jeg behøver blot eksempelvis at henvise ham til »Trykkeren«s Oktober-Nr. Tør Schultz med Haanden paa Hjærtet bedyre, at han ikke dèr har sendt mig en »venlig« Tanke?

Om den Maade, som Schultz redigerer et Brancheblad paa, er formaalstjenlig, set fra et organisatorisk Synspunkt, turde dog være højst tvivlsomt. Og jeg tror ikke, Trykkerne i det lange Løb selv vil være tjent dermed. Er det ikke det, som Redaktøren af Maskinsætter-Bladet kalder — Dragesæd?

Forinden jeg forlader Schulz skal jeg blot gentage, at jeg havde sat Pris paa, om han i sit Blad havde ladet aftrykke *hele* den Artikel, der ikke fandt Optagelse i »Typ.-Tid.«, i Stedet for at udelade netop det i denne Forbindelse mest interessante.

Men det havde vel sine Grunde.

*

N. Th. Svendsen mener, det havde sin Grund i en Misforstaaelse fra min Side, naar jeg i sin Tid nægtede *hans* Artikel Optagelse — den om Brevkassen. Det forholder sig ikke saaledes. Nu, da Svendsen gør mig opmærksom paa Artiklens Indhold, erindrer jeg klart Sagens Sammenhæng. Det er rigtigt, hvad han hævder, at han kun citerede, hvad *andre* skulde have sagt. Men Svendsen kan dog ikke komme udenom, at det var ham, der søgte at lancere Udtalelsen paa Tryk. Og der er jo ogsaa noget, der hedder Omsvøb, hvormed man kan pakke en Ubehagelighed ind. Jeg vil dog ikke fastholde, at *det* var hans Hensigt, og har jeg gjort ham Uret, er jeg ikke bange for at indrømme det.

Men det var ud fra denne Betragtning i Forbindelse med nogle Bemærkninger om »Grafisk Revy«s Tilblivelse — var der ikke noget om et Værtshus? — at jeg fandt Artiklen bedst egnet til at forblive utrykt — i Modsætning til, hvad der ellers kommer fra N. Th. Svendsens Haand.

At jeg har gengivet den paagældende Passus i Svendsens Artikel ukorrekt, beklager jeg, men det maa vel holdes mig tilgode, at det ligger flere Aar tilbage i Tiden og skyldes en Fejlhuskning.

Svendsen har for øvrigt citeret *mig* fejlagtigt i sin Protest. Jeg har saaledes ikke skrevet, at han af og til har givet Schultz et *anbefalende* Ord med paa Vejen. Det fremhævede Ord har han selv sat ind. Og det kan vel næppe komme ind under Begrebet: Erindringsforskydning!

*Fr. Nielsen.*

---

## SVENDEPRØVERNE

Faktor *Carl G. Fich*, Odense, skriver i »Bogtrykkerbladet«:

Som det vil være Bogtrykkerne bekendt, er de hidtil virkende offentlige Kommissioner for Aflæggelse af Svendeprøver nedlagt i Henhold til den nye Næringslov, hvorfor der i de Byer, hvor der hidtil har været aflagt Prøve for offentlig Kommission, vil være at gøre et Arbejde for at faa en Ordning, der kan være til Gavn for Fagene i Fremtiden.

Undertegnede har et Par Gange bragt denne Sag frem, og jeg har for længe siden foreslaaet, at vi skulde forsøge at faa Svendeprøverne mere ensartede ved at faa dem aflagt ens over hele Landet, nemlig for Fællesrepræsentationen.

Skæbnen har maget det saaledes, at i den By, hvor jeg selv bor, har Modstanden herimod været meget stærk.

Nu staar vi imidlertid overfor den Kendsgerning, som jeg længe har forudset som en Mulighed, at de offentlige Kommissioner ikke har kunnet staa for Tidens Tand, men at de som et ormædt Stykke Møbel er faldet sammen.

Der *skal* altsaa nu skabes noget nyt, og i Sagens Interesse skal dette nye skabes hurtigt.

Nu som før anbefaler jeg, at vi snarest foretager Skridt til, at alle Prøver lægges ind under Fællesrepræsentationen. Hvorvidt dette skal gøres kollektivt, altsaa af D. P. B. for samtlige Medlemmer under eet eller hver By skal ordne sit Forhold selv, vil saa blive det store Spørgsmaal, der kræver en hurtig Løsning.

Min personlige Opfattelse er den, at en kollektiv Ordning, der altsaa omfatter hele Landet, vil være den bedste, fordi vi paa den Maade kan faa det rette Tag i hele Nyordningen.

Naar jeg siger dette, er Grunden, at jeg erkender, at den hidtidige Ordning har været saa uheldig som vel mulig, da Svendeprøve-Institutionen svævede oppe i Skyerne og gav Anledning til ganske uretfærdige Bedømmelser, hvilket jeg ofte har haft Lejlighed til at konstatere.

Nu kan den komme ind i faste Former, hvis vi da selv vil udrette et Arbejde for det.

Det er sagt ofte, og sagt med Rette, at den hidtidige Ordning var uheldig, fordi den gav Ret til at aflægge Prøve for offentlig Kommission *eller* for Fællesrepræsentationen, medens man vel let kan være enige i, at Enhed i dette Spørgsmaal er nødvendig, fordi de unge Mennesker maa have et rimeligt Krav paa, at der overalt i Landet stilles *de samme Krav* til en ung Mand, der vil aflægge Svendeprøve.

Naa, det nytter ikke at græde over den Tid, der er gaaet med ørkesløse Debatter om, hvad vi skal gøre. Nu er der, synes jeg, kun eet at gøre: Saa snart som muligt at faa en Ordning med Fællesrepræsentationen, der kan medføre mere Ensartethed, mere Fasthed, mere Retfærdighed i Svendeprøve-Ordningen end der hidtil har været . . .

Odense, den 26. Oktober.

*Carl G. Fich.*

## TO SANGE

Ved Svendeprøve-Afslutningen i Bogtrykfaget i København i November blev følgende Sang af *Emil Bønnelycke* afsunget:

Fra din Barndom har du agtet
Bogens Værk og Bogens Liv.
Du har Typerne betragtet,
naar du saa dem sat *Kursiv*.
Har en *Kunst* dig foresvævet
som et stolt og snehvidt Bjerg?
Blev i dine Drømme vævet
gyldent Navnet *Gutenberg?*

Fra din Skole fik du Fryden
ved at kende Tal og Ting,
men i Værkstedslarm og Lyden
af de Hjul, der løb omkring,
fik du rakt den gode Gave;
Du fik Arbejdsglæden lært!
Skønt paany du maatte stave —,
Bogens *Haandværk* fik du kært!

Hør, Maskinens Torden kalder,
Liv og Virke, Skabertrang!
Og i Tidens mørke Haller
toner Travlhed som en Sang!
Har de andre mistet Troen
paa en Fremtid, lys og sand,
skal din Vilje bygge Broen
til de nye Slægters Land.

Et Farvel til Læretiden!
Unge Aar er lagt i Skrin!
Vi har høstet gylden Viden.
Nu er vi den nye Vin!
Er det første Foraar omme,
Somrens Haab har vi igen!
Thi vi véd, at der kan komme
moden Mester af en Svend!

*Emil Bønnelycke.*

*

Ovenstaaende har inspireret en arbejdsløs Kollega til efterfølgende Digt, der i Form og Indhold ikke staar tilbage for den kendte Digters — om end de Strenge, der anslaas, er af en lidt anden Klang:

Du som ung har eftertragtet
faste Pladsers Sikkerhed.
Du har Typerne betragtet,
til dit trætte Øje sved.
Har en *Kunst* dig foresvævet,
har du taget højlig fejl.
Præstationen, der blev krævet,
satte Fart i Klo og Negl!

Ofte har du frygtet Klangen
af de triste Ord: Sagt op!
Thi der vandred alt saa mangen
til de arbejdsløses Trop.
Du fik ingenting som Gave,
og var Livet ofte svært,
Organisationens brave
Sammenhold — det fik du kært.

Hør Maskinens Torden kalder
paa de andre — ej paa dig.
Og i Tidens mørke Haller
lyder glade Sange ej.
Vi har alle mistet Troen
paa en Fremtid, lys og god.
Ud i Kaos fører Broen,
som vi gaar paa mødig Fod.

Et Farvel til Sætterkassen.
Dine Ungdomsaar er spildt.
Nu i Arbejdsløshedsmassen
er du helt fra Haabet skilt.
Fagets gyldne Tid er omme.
Vi om usle Smuler slaas.
Sultens — Nødens Tid vil komme. —
*der bli'er aldrig Brug for os!*

*1167 - Wulff.*

## HAANDSÆTTER ELLER MASKINSÆTTER

Naar O. Chr. Sørensen nu fortæller, at hans Hensigt med Artiklen »Haand- og Maskinsætter« var at indlede en saglig og rolig Debat om Spørgsmaalet, saa vil jeg tro ham; mit (og adskillige fleres) Indtryk af Artiklen var et noget andet.

Jeg er stadig af den Opfattelse, at Maskinsætternes periodiske Anbringelse i Haandsætteriet finder Sted i meget ringere Udstrækning nu end f. Eks. for en Snes Aar siden, og det er lidt dristigt at betegne Forholdet som almindeligt. Ved Indskrænkninger i Maskinsætteriet kan der ske ét af to: enten sættes man paa »Ventetid« i Haandsætteriet, i Reglen som Oprømmer (et Forhold, som S. altsaa synes at kunne tolerere), og som saadan gør han sikkert ingen Haandsætter overflødig, eller ogsaa siges han op; Bogtrykkeren kan som Regel faa ham igen, naar han har Brug for ham, og hvis ikke, kan han faa en anden. Og jeg skynder mig at tilføje, at det sidste Tilfælde forekommer i de nitten af tyve, ja maaske endnu tiere.

Om Maskinsætterens Ret til atter at søge Arbejde som Haandsætter ser jeg, at vi er enige. Og jeg kan dertil føje som min Betragtning, at i de enkelte Tilfælde, hvor en Maskinsætter midlertidig anbringes i Haandsætteriet for at kunne være til Raadighed for Maskinsætteriet, er det utilbørligt, hvis han lader sig beskæftige til en ringere Løn.

Hvad angaar O. Chr. S.s ømme Spørgen til min »Bevaagenhed«, vil jeg mene, at jeg aldrig har aabenbaret nogen Slags Bevaagenhed overfor Forhold af uheldig eller skæv Karakter. Halvdags-Maskinsætterne i Provinsen (og forresten ogsaa i København) er hjemlet i Tarifen, ikke efter vort Ønske, men efter Bogtrykkernes, der med Arbejdstidsforlægningen og den paa mange Steder stærkt delte Arbejdstid har Fordel deraf. At sammenligne Forholdet med Sætter-Trykkernes er dog vist lidt vel dristigt.

Men dette sidste Forhold — et Sidespring i denne Diskussion — kan vel i hvert Fald ikke bebrejdes Maskinsætterne (her maa Haandsætterne staa nærmere for Skud), og der er mange andre Forhold paa Arbejdspladserne, maaske mere skjulte, men derfor ikke mindre farlige, der opfordrer til Ransagelse. Tarifen laver vi jo ikke alene, men mange uheldige Arbejdsforhold kunde bedres, hvis der blandt Kollegerne var en stærkere Vilje til at ville det anderledes.

*N. Th. Svendsen.*

*

I »Typ.-Tid.« Nr. 45 og 47 retter O. Chr. Sørensen et Angreb paa Maskinsætterne, som efter hans Paastand tager Arbejde i Sætterierne for endog Haandsætternes Mindsteløn, naar der i en Sløjhedsperiode ikke er Beskæftigelse til dem i Maskinsætteriet. At dette skulde være saa almindeligt, som Kollega Sørensen mener, tvivler jeg om, idet Arbejdsløshedsprocenten for Maskinsætterne siger noget andet, og har gjort det i de senere Aar. Den store Ledighedsprocent viser, at Bogtrykkerne ikke er særlig ivrige for at beskæftige Maskinsætterne i Haandsætteriet, men naar der er Mangel paa Arbejde, da lader dem træde ind i de arbejdsløses Rækker ligesom Haandsætterne.

Kollega Sørensen synes ganske at have overset Tarifens Afsnit for Maskinsættere, idet der netop her fastslaas, hvorledes Maskinsætteren skal aflønnes, hvis han beskæftiges regelmæssigt, indtil Halvdelen af Ugen i Haandsætteriet, nemlig med halv Maskinsætter- og halv Haandsætterløn. En anden Paragraf siger, at Maskinsætteren er *forpligtet* til at lade sig beskæftige i Haandsætteriet, naar der f. Eks. er Manuskriptmangel, dog med Bibeholdelse af sin Løn som Maskinsætter.

Jeg kan ikke tro, at det er O. Chr. Sørensens Mening at ville beskylde Maskinsætterne for at arbejde for en lavere Betaling end den, der ifølge Tarifen tilkommer dem.

Tilbage bliver saa Spørgsmaalet, om en Maskinsætter kan tage Plads som Haandsætter. Det har O. Chr. Sørensen ikke noget imod, men saa *skal* han være Haandsætter, skiver han, »og ikke i eventuelle Travlhedsperioder staa til Tjeneste i Maskinsætteriet«. Det forekommer mig, at det alle Dage har været betragtet som en Chance mere, hvis en Haandsætter ogsaa havde lært at betjene en Sættemaskine, og byder der sig en Lejlighed, hvor han paa sin Arbejdsplads faar Tilbud om at komme til Sættemaskinen 14 Dage eller en Maaned i en travl Periode, ja saa tager han det, og der er vel saa Haab om, at en ledig Kollega rykker ind paa hans Haandsætterplads. En saadan Mand, der kan bruges saavel til Haandsætter som til Maskinsætter, lønnes vist ingen Steder med Haandsætternes Mindsteløn, det skal han nok i Kraft af sine Kvalifikationer sørge for.

Naar Maskinsættere i *store Blade* er rykket over i Haandsætteriet til Haandsætternes Mindsteløn, som O. Chr. Sørensen skriver, saa kan Forholdet maaske forklares derved, at de vedkommende Maskinsættere har siddet saa mange Aar ved Maskinen, at de er slaaet ud, de har ikke haft Lejlighed til at følge med i Udviklingen paa Typografiens Omraade, og derfor ikke kan hævde sig. Men forøvrigt har de store Blade en Husoverenskomst, hvori ogsaa Lønningerne er fastlagt, og *under* dem arbejder de vel ikke.

Saavidt mig bekendt findes Begrebet Halvdagsmaskinsætter ikke i København; men at det har faaet et stort Omfang i Provinsen, deri giver jeg O. Chr. Sørensen Ret. Langt de fleste af Provinsens Bogtrykkerier, der har Sættemaskiner, kender Begrebet Halvdagsmaskinsætteren, men jeg har nu det Indtryk, at Haandsætterne i Provinsen ikke har noget imod at blive Halvdagsmaskinsættere, og at søge dette Begreb afskaffet, er vistnok at gøre dem en Bjørnetjeneste.

*S. V. Rasmussen.*

## UDSTILLING I HERNING

Et af Herning Afdeling nedsat Udstillings-Udvalg indbyder herved udenbys Kolleger til at bese en Udstilling, som Afdelingen arrangerer paa herværende teknisk Skole. Udstillingen bliver Lørdag den 10. og *Søndag den 11. Decbr.*, og omfatter en tysk »Kasse«, der indeholder 94 Tavler med opklæbede Udkast. Disse Tavler kræver ca. 50 m løbende Udstillingsplads. Desuden er der 83 Bilag, indeholdende Sætteren C. O. Olsens (Læreren ved det Skitseringskursus, som »Samvirket« har oprettet) Skitser og Tryk, samt forskellige Trykprøver. Alt i alt bliver det sikkert en Udstilling, der nok vil være en lille Rejse værd. Hvis nogen udenbys Kolleger ønsker at se Udstillingen, kan disse blot tilskrive Afdelingen deres Ankomst, og de vil da blive modtaget paa Banegaarden. Vel mødt i Herning den 11. Decbr.

*E. L.*

## DEN NYE »TYPOGRAF-TIDENDE«

I Anledning af Fr. Nielsens Svar paa min Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 47 skal jeg hermed gentage og fremhæve som min personlige Opfattelse, at det Udkast til en ny »Typograf-Tidende«, som blev omdelt paa Delegeretmødet, var det, der stemtes om og det, der vedtoges. Det var med den sidste Diskussion i »Typ.-Tid.« om det samme Emne i Erindring, at Bog- og Akcidenssætter-Klubben besluttede sig til ikke alene at fremkomme med Forslaget redaktionelt udformet, men møde op med et konkret, fuldt færdig Forslag, saa der ikke blev Anledning til lange Diskussioner om, hvad det egentlig var, man ønskede ændret. Her var altsaa noget haandgribeligt at tage Stilling til — og for at udelukke Misforstaaelser havde man ydermere nederst paa Udkastets første Side paatrykt Ordet *»Forslag«* — og det kan da ikke betyde andet, end at det virkelig *var* et Forslag. Husker jeg rigtigt — det maa vel fremgaa af Protokollen — saa blev der fra Forbundsformandens Side stillet et *Ændrings*forslag derhen, at man ikke antog det trykte Forslag i den Form, det forelaa, men at man kaldte »Eksperter« til Raad og Hjælp i denne Sag — og dette Ændringsforslag forkastedes. At ogsaa Forretningsføreren har opfattet det saaledes, at det var det *trykte* Forslag, der toges Stilling til, fremgik med al Tydelighed, idet han under Debatten om denne Sag paa Delegeretmødet forsøgte at paavise, at der under Ombrydningen af det nye Blad *kunde* opstaa Vanskeligheder af en saadan Art, at det var umuligt at gennemføre Bladet i den Skikkelse, det var givet i Forslaget.

Med Hensyn til Titelen eller »Hovedet«, ja saa er det jo muligt, og det fremhævede jeg jo ogsaa i min første Artikel, at der muligvis kan findes en bedre Løsning; det drejer sig altsaa kun om, at Titelen udformes i den *Retning*, Forslaget anviser. Saa er der da kun tilbage Spørgsmaalet om de omtalte »moderne Smaating«, og her glæder det mig, at Fr. Nielsens Betænkeligheder ikke er af alvorligere Art, end vi sikkert kan snakke os tilrette derom. Det er jo for ham egentlig kun et Spørgsmaal om, hvorvidt det rette Afvejningsforhold er tilstede mellem de forskellige Linier og Satsgrupper. Og saa lige Spørgsmaalet om Indrykning eller ikke Indrykning. Fr. Nielsen vil ikke komme nærmere ind paa dette Udslag af moderne Typografi, skriver han. Jeg synes nu ikke, at det er det daarligste ved den moderne Typografi for her er jo genindført en god gammel Skik; vel brugte man Indrykninger i de tidligste Bogarbejder, d. v. s. man afsatte en Gevierts Plads til Anbringelse af Datidens Paragraftegn, der efter Arkets Trykning blev indtegnet af Rubrikatoren. Ja, man gik endda undertiden videre for at naa Maalet: en fast, afgrænset Side — man udfyldte Udgangslinierne med passende Ornamentdele. Det er altsaa her Historien, der gentager sig. Min Stilling til Spørgsmaalet er først og fremmest dikteret af praktiske og dernæst af skønhedsmæssige Grunde — og jeg tror, at man, naar man lader sig lede af skønsmæssige Indtryk, uvilkaarligt paavirkes af Vanens Magt og Indflydelse.

*Charles Moegreen.*

Flytninger maa meldes omgaaende til Inkassatoren eller paa Kontoret.

## TARIFEN GÆLDER UDEN HENSYN TIL ALDER

*Voldgifts-Kendelse i Sag Nr. 1/1932 mellem Dansk Litografiaug og Dansk Typograf-Forbund.*

Tvisten under nærværende Sag har Hensyn til følgende:

I 1928 indklagede Forbundet Lauget for den faste Voldgiftsret under Anbringende af, at Aflønningen af en 16-aarig Arbejder hos Firmaet Andreasen & Lachmann i dets litografiske Anstalt var i Strid med den Tarif for mandlige Trykkeriarbejdere, som gælder i Overenskomsten mellem Forbundet og Københavns Bogtrykkerforening, hvilken Overenskomst hævdedes at være vedtaget som gældende ogsaa imellem Forbundet og Lauget med Hensyn til saadanne Arbejdere. Lauget paastod principielt Afvisning, idet det hævdede, at der ikke bestod nogen saadan almindelig Vedtagelse eller Overenskomst mellem det og Forbundet, subsidiært Frifindelse under Anbringende af, at den nævnte Overenskomsts Satser i hvert Fald kun gjaldt voksne Arbejdere over 18 Aar, men ikke Arbejdsdrenge som den omhandlede. Ved Rettens Kendelse Nr. 1192 af 13/10 1928 blev det fastslaaet, *at* den nævnte Overenskomst mellem Forbundet og Bogtrykkerforeningen ogsaa er gældende mellem Forbundet og Lauget, *men at* forsaavidt der var Uenighed med Hensyn til, om denne Overenskomst og dens Lønsatser omfatter den i Sagen omhandlede Arbejder uanset hans unge Alder og Arten af hans Beskæftigelse, henvises disse Spørgsmaal til Afgørelse ved faglig Mægling og Voldgift.

Efter at denne Kendelse var afsagt, bragte Organisationerne ikke de sidstnævnte Spørgsmaal ind for faglig Voldgift, men enedes om en Vedtagelse af 19/12 s. A., gaaende ud paa, at den nævnte Overenskomst var gældende mellem dem med en vis Undtagelse, og afsluttet med følgende Udtalelse:

»Som Trykkeriarbejder i tarifmæssig Forstand betragtes en Hjælpearbejder, naar han bl. a. beskæftiges ved: Afvaskning af Valser, Bæring af Sten til og fra Maskinen samt Indlægning og Udtagning af Sten, Rengøring og Pudsning af Maskinerne.«

Efter Opsigelse i 1929 blev Overenskomsten fornyet i 1930, og den sidst citerede Udtalelse blev ordret optaget i den nye Tarifs § 13, sidste Stk.

Da Forbundet mente at vide, at Firmaet Philipsen & Co. lod unge Arbejdere, der ikke lønnedes efter Tarifen for Trykkeriarbejdere, udføre Arbejde af den i § 13, sidste Stk., omhandlede Art, foranledigede det et Mæglingsmøde hos Firmaet d. 1/9 1932, hvorom det i Mæglingsreferatet hedder, at det konstateredes med Hensyn til de saakaldte Arbejdsdrenges Beskæftigelse:

»*at* de afvasker Gummiduge ved Offsetpresser,
*at* de smører Presserne,
*at* de udfører Rengøringen af disse Presser,
*at* de hjælper til ved Oplægning af Papir i Maskinen,
*at* de hjælper til ved Valseudtagning,
*at* de *(alle)* beskæftiges ved Paa- eller Ilæglægning samt Udtagning af Broncerings-maskiner.

Derimod deltager de omhandlede unge Mennesker *ikke* i Valsevaskning eller Bæring af Sten.

Den ovenstaaende Konstatering omfatter 4 unge Mennesker, i Alderen 16—20 Aar og med en Løn, der i den omhandlede Periode har bevæget sig fra 18 Kr. til nu 24—30 Kr.

Mæglingsmændene vil have ovenstaaende opfattet kun som en Konstatering af, hvad der ved Mæglingen faktisk blev oplyst, ikke som andet.«

Under nærværende Sag har nu Forbundet nedlagt Paastand om, at Lauget i Anledning af, at Firmaet har underbetalt de omhandlede unge Mennesker, der maa anses som Trykkeriarbejdere, idet hele deres Arbejde er som disses, og idet i hvert Fald Rengøringen af Presser falder ind under det i § 13, sidste Stk., udtrykkelig nævnte Arbejde »Rengøring og Pudsning af Maskinerne«, tilpligtes paa Firmaets Vegne at betale til Forbundet Differencen mellem den betalte Løn og den, som efter Tarifen for mandlige Trykkeriarbejdere skulde være betalt de paagældende unge Mennesker, med et Beløb, som af Forbundet er ansat til 13.000 Kr.

Lauget paastaar Frifindelse, idet det dels hævder, at det af de paagældende Arbejdere udførte Arbejde ikke er af den i § 13, sidste Stk., omhandlede Art, dels, at Tarifen i alt Fald ikke gælder for Arbejdere under 18 Aar (Arbejdsdrenge).

Hvad nu først angaar det sidstnævnte Spørgsmaal, maa Opmanden give Forbundet Medhold i, at Tarifens Lønsatser gælder for alle mandlige Trykkeriarbejdere uden Hensyn til Alder, ligesom den tilsvarende Tarif for kvindelige Arbejdere — som dog er uden praktisk Betydning i Forholdet mellem Lauget og Forbundet, men har saadan Betydning mellem Forbundet og Bogtrykkerforeningen — ikke er knyttet til nogen Aldersgrænse. Uden at komme nærmere ind paa de øvrige Argumenter, der i saa Henseende er fremsat fra de to stridende Parter her i Sagen, lægger Opmanden Hovedvægten paa, at man, skønt den faste Voldgiftsrets Kendelse gav Anvisning paa at søge dette Alderssspørgsmaal afgjort ved faglig Voldgift, undlod dette, idet man derimod enedes om en Opstilling af de Beskæftigelser, der kvalificerer en Arbejder som Trykkeriarbejder, uden at der herved toges nogetsomhelst Forbehold med Hen-

## FORSLAG TIL STANDARDISERING AF KORREKTURTEGN

Det af Dansk Standardiseringsraad nedsatte »Standardiseringsudvalg for Korrekturtegn« har til Raadets Forretningsudvalg afgivet nedenstaaende Forslag.

Det nævnte Udvalg har følgende Sammensætning af Repræsentanter for de interesserede Foreninger:

Bogtrykker *Johan Olsen* (Formand), Københavns Bogtrykkerforening, Bogtrykker *P. Busch*, Dansk Provinsbogtrykkerforening, Underbibliotekar *Carl Dumreicher*, Dansk Forfatterforening, Overretssagfører *H. P. V. Haghfelt*, Københavns Redaktørforening, Faktor *Marius Møller*, Foreningen af Arbejdsledere i Danmark, og Propagandachef *Arthur Jensen*, Dansk Reklameforening.

**Enhver Rettelse kendetegnes i Teksten ved et Korrekturtegn (f. Eks. / 7L 7L 9 d ), der altid skal gentages i Margenen. Hver Rettelse skal have sit Korrekturtegn. Er der flere Fejl i samme Linie, maa Korrekturtegnene varieres. Til højre for Tegnet skrives Rettelsen, saafremt selve Tegnet alene ikke angiver denne. Rettelserne skal skrives med tydelige Bogstaver, saaledes at Forvekslinger, f. Eks. mellem *l* og *e*, *u* og *n* er udelukkede.**

| | | |
|---|---|---|
| 1. Anden Skrift i Ord eller Linier | Ønskes anden Skriftart eller -grad anvendt i Ord eller Linier, angives dette ved at understrege de paagældende Ord eller Linier i Teksten. I Margenen tilføjes den ønskede Skriftart (*Kursiv*, **fed** o. s. v.) eller Skriftgrad (Petit, Bourgeois, Cicero o. s. v.) eventuelt begge Dele. | 1 halvfed 2 kursiv<br>— Bourgeois<br>— fed Bourgeois |
| 2. Spatiering eller Fjerneise af Spatiering | Ønskes Ord spatieret, understreges de i Teksten, og i Margenen tilføjes »sp«. Spatiering, som ikke ønskes, understreges ligeledes i Teksten, og i Margenen tilføjes »ikke sp«. | — sp.<br>— ikke sp. |
| 3. Beskadigede, falske og urene Bogstaver | Beskadigede (læderede), falske eller urene Bogstaver gennemstreges i Teksten og Bogstavet gentages i Margenen. | / B L r<br>L m 7 a |
| 4. Bogstaver, som staar omvendt eller paa tværs | Bogstaver, som staar omvendt eller paa tværs, gennemstreges og Bogstavet gentages i Margenen. | / m L a |
| 5. Forkerte Bogstaver og Bogstaver, som staar paa Hovedet | Forkerte Bogstaver og Bogstaver, som staar paa Hovedet, gennemstreges, og det rigtige Bogstav anføres i Margenen. | / ve |
| 6. Ligatur (sammenstøbte Bogstaver) | Ligatur forlanges ved at gennemkrydse de forkert satte Bogstaver i Teksten og ved i Margenen at skrive Bogstaverne med en Bue under. F. Eks. befinder. En Ligatur, som ikke ønskes, f. Eks. uadelig, gennemstreges og gentages i Margenen med en Streg mellem Bogstaverne. | ⌒ fi<br>L f/l |
| 7. Forkerte Ord | Forkerte Ord gennemstreges helt i Teksten og ~~sættes~~ rigtigt i Margenen. I delvis forkert satte Ord, gennem~~streges~~ kun de forkerte Bogstaver, som erstattes med de rigtige i Margenen. | ⊢⊣ skrives<br>⊢⊣ streges |
| 8. Forkert Deling | Den samme Regel gælder ligeledes for forkert ~~Deling~~ af et Ord ved Slutningen og Begyndelsen af en Linie. | ⊢ De-<br>⊣ ling |
| 9. Manglende Bogstaver | I Teksten gennemstreges Bogstavet før eller efter det manglende, og i Margenen skrives baade dette og det manglende Bogstav i rigtig Rækkefølge. | / ta<br>L gl |
| 10. Et eller flere Ord mangler | Stedet, hvor Ordet eller mangler, betegnes lodrette Streger, og i Margenen tilskrives det manglende. Ved større samlede Mangler henvises til Manuskriptet. For Eks.: Denne Presse er nu og som det kan | / Ordene L ved<br>/ se Ms. Side 16 |
| 11. Overflødige Ord eller Bogstaver | Overflødige Ord eller Bogstaver gennemstreges og betegnes i Margenen med Tegnet ⅋ (Forkortelse af »deleatur« = fjernes). | ⌒ H<br>L H |
| 12. Bogstaver eller Ord i urigtig Rækkefølge | Bogstaver i urigtig Rækkefølge gennemstreges og gentages i rigtig Rækkefølge i Margenen. Ord i urigtig Rækkefølge betegnes med et Omstillingstegn, som angiver, hvorledes skal de staa. Staar flere Ord galt, over sættes hvert en Streg, og de nummereres i rigtig Rækkefølge. | ⌒ em<br>⊓⊔<br>1 2 3 4 |
| 13. Blokering paa Grund af utydeligt Manuskript | Findes der ulæselige Ord eller Bogstaver i et Manuskript, sættes der paa den formodede Ord- eller Bogstavplads omvendte Typer (d. v. s. Typer, der staar paa Hovedet, med Billedet nedad). F. Eks.: Den balsamiske Luft, man indsaander fra Cap d' til Roque. Korrektøren maa i saadanne Tilfælde skaffe oplyst, hvad der skal staa, og tilføje dette i Margenen. | / Ail L breil |

**14. Manglende, for lille eller for stort Mellemrum**

Manglende eller for smaa Mellemrum markeres ved Dobbeltkile i Margenen. Ved for store Mellemrum anvendes Tegnet . Skal et Mellemrum bortfalde helt, angives dette ved Tegnet .

**15. Spieser**

En Spies er Mellemrumsmateriale, som er krøbet op og giver Aftryk. Den betegnes med # i Margenen.

**16. Steder, som ikke holder Linie**

Steder, som ikke holder Linie, d. v. s. hvor Bogstaverne hopper, antydes ved parallele Streger over og under Linien. Stregerne gentages i Margenen.

**17. Manglende Skydning**

Linier, hvorimellem der mangler Skydning, d. v. s. tilstrækkeligt Mellemrum mellem Linierne, markeres ved en Streg i det Mellemrum, som ønskes større. Stregen forlænges udenfor Linierne i en spids Vinkel.

**18. For stor Skydning**

For stor Skydning rettes ved mellem Linierne at trække en Streg, der ender med en Sammentrækningsbue.

**19. Ny Linie**

Ny Linie angives ved at sætte Tegnet foran det Ord, der skal begynde den nye Linie. F. Eks.:

Det læsende Publikum havde med Rette Krav paa Skrifter, som Øjet allerede var fortrolig med. De første gode Antikva-Typer

**20. Tilslutning til forrige Stykke**

Ønskes en ny Linie tilsluttet Udgangen af forrige Stykke, vises det med en Forbindelsesstreg mellem Linierne:

Afskrivningen af Bøger foregik dengang, som det vil være bekendt, i mange forskellige Klostre.
Det var omkring Aar 800, men paa det Tidspunkt var Bogtrykkerkunsten jo endnu ikke opfundet.

**21. Forkert Indrykning**

Forkert Indrykning markeres ved Tegnet foran Linien og i Margenen. F. Eks.:

Det Sætteri, der har sine Kasser komplet udstyret med Caslon i alle Størrelser, er som en Kunstner med Paletten fuld af alle de skønneste Farver.

**22. Glemt Indrykning**

En glemt Indrykning betegnes saa nøjagtigt som muligt med Tegnet F. Eks.:

Det havde været en Kamp for Goudy at opnaa Fodfæste i den Kunst og det Virke, han elskede saa højt.
Efter en Rejse til Europa i 1909 begyndte han da at arbejde

**23. Tilbagerettelse af en forkert Rettelse**

En forkert Rettelse tilbagerettes ved at ~~underprikke~~ det forkert rettede Sted. Rettelsen i Margenen overstreges.

## Korrektur af Maskinsats

**24. Sætning af nye Linier**

Dersom der i liniestøbt Maskinsats findes en Linie med urene Bogstaver, Bogstaver der ikke holder Linien eller andre Mangler, der nødvendiggør, at Linien sættes paany, tilkendegives dette ved, at der i Margenen sættes en vandret Streg ud for den paagældende Linie.

**25. Udsparing af Plads paa Grund af utydeligt Manuskript**

I Stedet for den ved Maskinsats ofte teknisk umulige Blokering (se 13), holdes der en passende fri Plads aaben, ----?--, eller der tilsættes tilfældige Bogstaver f. Eks. mmmmm i Stedet for. Forekommer der Tal, der skal verificeres eller udfyldes af Forfatteren, sættes Nuller (0000), eller der lades en fri Plads aaben. Det er dog bedre, særlig ved Tal, at anvende Blokering i Former som ● eller ■, der findes som Matricer, fordi almindelige Nuller let overses ved Korrekturlæsningen.

**26. Linier i urigtig Rækkefølge**

Linier i urigtig Rækkefølge rettes paa følgende Maade:
mereres i rigtig Rækkefølge. ——— 3
vandret Streg og disse num- ——— 2
Ud for hver Linie sættes en ——— 1

Det ovenfor nævnte Forslag er *offentliggjort til Kritik indtil den 31. Januar 1933*, inden hvilket Tidspunkt alle interesserede Institutioner, Virksomheder og enhver, der ønsker at fremsætte Bemærkninger til Forslaget, anmodes om at indsende eventuelle Ændringsforslag eller Tilføjelser, saaledes at disse kan tages i Betragtning, inden Forslaget forelægges for Raadet. Besvarelserne bedes indsendt til *Dansk Standardiseringsraad, Industribygningen, København V.*

---

syn til Alderen, ligesom saadant Forbehold ej heller blev taget efter Fornyelsen i 1930, hvorfor det ikke findes berettiget nu at indfortolke en saadan Begrænsning med Hensyn til Arbejdernes Alder i en Bestemmelse, der intet indeholder herom.

Spørgsmaalet bliver herefter, om de i Sagen omhandlede Arbejdere, hvad enten de er (eller var) under eller over 18 Aar, har været beskæftigede i Strid med § 13, sidste Stk. Herved bemærkes først, at Parterne har været enige om, at Opregningen af de forskellige Arbejder i denne Bestemmelse er udtømmende, idet Ordene »bl. a.« skal forstaas saaledes, at man er Trykkeriarbejder, naar man beskæftiges ved et eller flere af disse specificerede Arbejder »blandt andet«, d. v. s. selv om man tillige eller maaske overvejende er beskæftiget ved Arbejde af en anden Art, der ikke falder ind under Bestemmelsen. Forsaavidt Forbundet under Proceduren yderligere har peget paa, at hele Arten af de omhandlede unge Arbejderes Virksomhed kendetegner dem som gørende Arbejde, der hører til en Trykkeriarbejdsmands, kan dette ikke komme i Betragtning, hvis det ikke kan paavises, at deres Virksomhed falder ind under de i § 13, sidste Stk., specielt opregnede Beskæftigelser. Medens nu de i Mæglingsreferatet angivne Arbejder iøvrigt ikke henhører under § 13, sidste Stk., gælder noget andet om det ene Punkt: Rengøring af Presserne, hvorhos det under Proceduren er oplyst, at en af de paagældende unge Arbejdere hjælper med at løfte den lette, men bøjelige Trykplade ud af Maskinen, hvilket sidste Forbundet vil hævde er at ligestille med det i § 13, sidste Stk., nævnte Arbejde: Bæring og Udtagning af Sten fra Maskinen; heri findes der imidlertid efter det oplyste ikke at kunne gives Forbundet Medhold, og Spørgsmaalet bliver herefter alene, om de paagældende har udført Rensning af Maskiner (Presserne) paa en saadan Maade og under saadanne Omstændigheder, at Forbundets Krav som Følge heraf er berettiget.

Til Oplysning i saa Henseende er der dels afgivet skriftlig Erklæring af Virksomhedens Ledere, dels for Voldgiftsretten selv afgivet Vidneforklaringer af de paagældende 4 unge Arbejdere. Af Vidneforklaringerne fremgaar, at de paagældende smører Presserne (hvilket ikke falder ind under § 13, sidste Stk.), og at de aftørrer den fra Smøringen nedflydende Olie fra Valser, Lejer og Stænger udvendig, at de tørrer Bordet af, fjerner spildt Talkum fra Trinbrædtet og Gulv og aftørrer Beskyttelsesstængerne. Derimod foretages den egentlige Rensning af Maskinerne samt Bundrensningen under dem af Trykkeriarbejdsmændene. Det er vel oplyst, at de ommeldte unge Arbejdere enkelte Gange har udført disse egentlige Rensninger af Maskinerne; men dette ligger 1/2 à 1 Aar tilbage i Tiden, idet det da af Tillidsmanden saavel som af Trykkeriledelsen blev forbudt de unge Mennesker at gøre dette med den Begrundelse, at det var Trykkeriarbejdernes Arbejde, hvorefter det ikke mere er sket. Den af Trykkeriets Ledelse afgivne Erklæring er i Overensstemmelse hermed.

Efter det saaledes oplyste skønnes det ikke, at de unge Mennesker har været beskæftigede i Virksomheden paa en saadan Maade, at de skulde have været lønnet efter Tarifens § 13, sidste Stk., og Forbundets Paastand om Efterbetaling kan herefter ikke tages til Følge.

HEREFTER KENDES:

Lønsatserne i den mellem Lauget og Forbundet gældende Tarifs § 13 gælder Arbejdere uden Hensyn til deres Alder.

Forbundets Paastand om Efterbetaling kan ikke tages til Følge.

24. Oktober 1932.

*Haack* (sign.)

/ *Berlin.*

---

## »SKANDINAVISKE TYPOGRAFERS FAGLIGE RING«

(under Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København).

Fra Hovedadressen afsendte Mapper: 21. Okt. *Mappe 27* til Hold 9, 7. Nov. *Mappe 33* til Hold 20 og *Mappe 34* til Hold 18, 10. Nov. *Mappe 29* til Hold 8, 16. Nov. *Mappe 27* til Hold 18, 23. Nov. *Mappe 31* til Hold 21 og 14, 25. Nov. *Mappe 32* til Hold 15.

Til Hovedadressen efter endt Cirkulation indgaaede Mapper: 19. Okt. *Mappe 27* fra Hold 1, 31. Okt. *Mappe 22* fra Hold 20, 3. Nov. *Mappe 24* fra Hold 2, 9. Nov. *Mappe 29* fra Hold 16, 12. Nov. *Mappe 34* fra Hold 18 (tilbagekaldt før endt Cirkulation), 16. Nov. *Mappe 27* fra Hold 9, 19. Nov. *Mappe 28* fra Hold 7 og *Mappe 31* fra Hold 3 og 12, 21. Nov. *Mappe 32* fra Hold 10 og 11.

Der er oprettet to nye Hold: *Hold 21*, der omfatter Lærlingeafdelingen i Skive, og *Hold 22*, der omfatter Struer Afdeling under D. T.-F. Grundet paa den store Tilslutning af personligt tilmeldte, der i den senere Tid har fundet Sted, anmodes Deltagerne om paa saadanne Pladser, hvor det kan lade sig gøre, at danne Studiekredse med det Formaal samlet at gennemgaa de tilsendte Mapper, efterhaanden som disse indløber, saa der paa denne Maade kan spares Tid og Ekspeditionen derved fremmes.

København, 25. November 1932.

*Charles Moegreen.*

## GULDBRYLLUP

Typograf *Th. Lassen* og Hustru, Horsens, kan Torsdag den 8. December fejre deres Guldbryllup. Guldbrudgommen der i 1927 trak sig tilbage fra Faget, efter i 55 Aar at have Arbejdet ved »Horsens Avis«, har altid omfattet Organisationen og Arbejdet indenfor Horsens Afdelingen med stor Interesse.

Th. Lassen deltog saaledes i de første Møder i Jylland for Oprettelsen af Jyllands Typ.-Forening, og har senere periodevis i ca. 15 Aar, virket som Horsens Afdelingens udmærkede Lokalformand.

Brudeparret, der nyder stor Agtelse, og kan glæde sig ved et godt Helbred, tilbringer nu efter et virksomt Liv et velfortjent Otium i deres smukke Hjem i Slotsgade 12, hvortil sikkert mange venlige Hilsener vil naa dem paa Højtidsdagen.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Sats-Konkurrence for Lærlinge.*

*Københavns Lærlinge-Afdeling* udskriver hermed en Sats-Konkurrence for sine Medlemmer paa følgende Betingelser:

1. Der konkurreres om det bedste Udkast til *Brevpapir* for Københavns Lærlinge-Afdeling, og Adgang til Deltagelse staar aaben for alle Medlemmer af Afdelingen.
   *Tekst til Brevpapiret:* Københavns Lærlinge-Afdeling under Dansk Typograf-Forbund. Stiftet 1. Januar 1929. Vestergade 5 1. København K. Kontortid: Mandag Kl. 5 1/4-6. Telefon Central 13.331.
2. Papirets Format skal være 21 × 29 cm. — Udkastene udføres i 2 Farver. Valget af Farver og Papir er frit.
3. Af hvert Udkast indsendes 20 Aftryk, forsynede med Mærke eller Motto, og en lukket Navnekonvolut med Mottoet som Udskrift. Indsendelsen maa ske senest den 16. December til *I. Gärtner*, Frederiksvej 4 3.
4. Der udsættes 3 kontante Præmier: 15, 10 og 5 Kroner samt Trøstpræmier efter Dommerkomitéens Skøn.

Bedømmelsen foretages af Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Styrelse.

*Roskildes Typografer og Lærlinge besøger Det berlingske Hus.*

Lørdag den 19. November var 20—30 Typografer og Lærlinge fra Roskilde paa Besøg i Det berlingske Hus.

I Rutebil startedes der fra Roskilde ved 23-Tiden og inden længe stod man i Det berlingske Hus, hvor man under kyndig Vejledning i de følgende Timer besaa det store moderne indrettede Bladhus. Sætteriets moderne Staalmøbler med de altid fyldte Sættekasser — Skriften bruges kun een Gang, hvorefter den støbes om — vakte almindelig Beundring, medens de store Rotationsmaskiner og Stereotypiapparatet imponerede. Interessant var det at stifte Bekendtskab med Rørposten og lignende moderne Anlæg. Efter en Rundtur paa et Par Timer beværtedes man med Kaffe, hvorefter man havde Lejlighed til at se det store Morgennumer gaa i Trykken. Med en ny Søndagsberlinger i Lommen kunde man ved 3-Tiden vende Næsen hjemad.

Der er Grund til at takke »Berlingske Tidende« for Gæstfriheden — ikke mindst de elskværdige Førere. For Turens Deltagere blev det en interessant Oplevelse; den viste bl. a., at Svende og Lærlinge udmærket kan samles om faglige Interesser. *Junior-Sekretæren.*

## REGNSKABS-OVERSIGT FOR DANSK TYPOGRAF-FORBUND

JULI KVARTAL 1932

### A. AFDELINGERNE

INDTÆGT:

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. Juli 1932 | 1.486,67 |
| Ordinært Kontingent | 210.349,30 |
| Andre Indtægter | 1.174,30 |
| Tilskud fra Hovedkassen | 144.780,22 |
| Balance Kr. | 357.790,49 |

UDGIFT:

| | |
|---|---|
| Rejseunderstøttelse | 44.794,00 |
| Understøttelse paa Stedet | 150.780,00 |
| Understøttelse af Hjælpekassen | 70.876,16 |
| Sygeunderstøttelse | 68.383,30 |
| Begravelseshjælp | 6.171,10 |
| Andre Udgifter | 3.335,50 |
| Indsendt til Hovedkassen | 11.987,36 |
| Beholdning den 30. Sept. 1932 | 1.463,07 |
| Balance Kr. | 357.790,49 |

### B. HOVEDKASSEN

INDTÆGT:

| | |
|---|---|
| Beholdning den 1. Juli 1932 | 2.738.414,91 |
| Renter | 5.926,97 |
| Kursgevinst | 500,00 |
| Indsendt fra Afdelingerne | 11.987,36 |
| Kommunetilskud | 4.045,77 |
| Abonnement og Annoncer | 147,12 |
| Balance Kr. | 2.761.022,13 |

UDGIFT:

| | |
|---|---|
| Tilskud til Afdelingerne | 144.780,22 |
| Overfartsbilletter | 744,00 |
| Typograf-Tidende | 4.866,93 |
| Legatunderstøttelser | 500,00 |
| Delegeretmødet | 35.103,53 |
| Voldgiftsretten i København | 50,00 |
| Administrationsbidrag til det internationale Sekretariat | 1.245,52 |
| Bidrag til Lærlingestævne | 100,00 |
| Tilskud til »Grafisk Revy« | 280,33 |
| Rengøring | 270,00 |
| Kontorartikler | 53,43 |
| Lønninger og Honorarer | 5.017,50 |
| Rejseudgifter og Diæter | 803,64 |
| Porto | 512,90 |
| Tryksager | 4.289,35 |
| Telegram og Telefon | 234,90 |
| Kontingent til Oplysningsforb. | 477,28 |
| Blomster og Gaver | 139,90 |
| Nattevagt | 45,00 |
| Redningskorpset | 30,00 |
| Bogbinder | 131,50 |
| Beholdning den 30. Sept. 1932 | 2.561.346,20 |
| Balance Kr. | 2.761.022,13 |

København, den 23. November 1932.

*Karl Sørensen.*

## JULETRÆSFESTEN

Typografernes Syge-Hjælpekasse afholder sin aarlige Juletræsfest Lørdag den 31. December (Nytaarsaften) Kl. 7—4 i Idrætshuset. For Børnene bliver der Dans om et kæmpestor Juletræ, og hvert Barn faar udleveret en Æske fyldt Chokalade samt en Present. Nissefar vil som sædvanlig lege med Børnene, endvidere optræder Lian Schin i original kinesisk Akt og Paddy and Paddy i komisk exentrisk Akt.

For de voksne bliver der Bal fra 7—4 til et 20 Mands Orkester under Direktion af Tivolis Promenade-Orkesters populære Dirigent Hr. Hjalmar Koefoed.

Billetpriser: Voksne 75 Øre, Medlemmers Børn 75 Øre, Ikke-Medlemmers Børn Kr. 1,50 (inkl. Garderobe). Salget af Børnebilletter foregaar Fredagene den 9., 16. og 23. December, og Inkassatoren bedes som sædvanlig lade Medlemmerne tegne sig for Børnebilletter paa en Liste og indsende den til Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 4, Telefon Taga 1482 y. — Salget af Børnebilletter slutter den 23. December.

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes fagtekniske Samvirke i København*

henleder Opmærksomheden paa Rektor *Einer Andersens* Foredrag om Retskrivning førstk. Mandag den 5. December Kl. 20 i Lokalerne, Nørrevold 90. — Mød i god Tid!

## NÆR OG FJERN

*KØBENHAVNSKE KOLLEGER* erindres om Generalforsamlingen paa Søndag Eftm. samt om Branchernes Tarifmøde i den kommende Uge, til hvilke alle resp. Branche-Kolleger har Adgang.

*NOVEMBER-FESTENS* Billetregnskab bedes snarest afgjort med Anton Jensen.

*BIBLIOTEKET UNDER »TYPOGRAFERNES FAGTEKNISKE SAMVIRKE«* har yderligere erhvervet følgende Bøger, der ikke er medtaget i den trykte Bogfortegnelse: *L. Chr. Nielsen:* Moderne Reklame — moderne Bogtryk (A 1,23), *Hadert:* Handbuch bei Schwierigkeiten in graphischen Betrieben (A 3,15), *Herzig:* Praktiske Arbejdsmetoder i Stereotypien (norsk) (A 4,4).

## STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS AFDELING

16. Sept. Et Firma havde ikke villet betale Overarbejdstillæg for nogle Overtimer, fordi vedk. Arbejder havde en Sygedag i Ugen. Sagen var berigtiget (Overtidstillæg og Timeløn skal betales for Overtimerne, medens ordinær Dagløn kan fradrages for Sygedagen.) — Firma havde opsagt Klubformand, men Opsigelsen var efter Henvendelse fra Klubstyrelsen taget tilbage. — Refereredes en Uoverensstemmelse mellem Firma og Personale ang. Klokkeslet for Frokostpausen. Var ved Formandens Mellemkomst bilagt. — Enkelte Afskedigelsesspørgsmaal var behandlet; refereredes nærmere; der forelaa ikke Grundlag for at foretage videre. — Til et Par Firmaer var sket Henvendelse ang. Overarbejde; i et Tilfælde var Overarbejdet ophørt, da Henvendelsen foretoges, i det andet Tilfælde antoges mere Arbejdskraft. — Et Spørgsmaal om Betaling for medhjælpsvis Arbejde refereredes. — Et Firma havde ladet en Kontordame beskæftige sig med Arbejde i Trykkeriet; K. B. var indgaaet paa at betale 50 Kr. i Bod herfor. — Spørgsmaal om Elevs utilstrækkelige Oplæring i Paalægning paa Hurtigpresse refereredes. — En hos et Firma antagen tidligere Typograf, der ikke erholdt tarifmæssig Løn (og beskæftigedes ved »hvad som helst«), var ved Mægling bestemt til ikke at maatte beskæftiges ved noget teknisk eller af Tarifen omfattet Arbejde. — Alt til Efterretning. — Uoverensstemmelse mellem Firma og Personale ang. Spiselokalets Beliggenhed ansaas ikke for egnet til Retssag, men maatte formentlig nærmest henhøre under Fabrikstilsynet. — Mægling ang. en hos et Firma opstillet Specialmaskine refereredes; Sagen holdes under Observation. — Lønsag behandledes. — I Sagen om personligt Tillæg (hos »Merkur«) var ved Den faste Voldgiftsret faldet Kendelse. Til Efterr. — Mægling ang. Lønspørgsmaal refereredes Til Efterr. — Et Spørgsmaal om nogle saakaldte »Arbejdsdrenge« i Stentrykkeri vedtoges det at indanke for faglig Voldgift. — Et Elevspørgsmaal behandledes. — Klage over et kollegialt Forhold kunde paa det foreliggende Grundlag ikke give Styrelsen Anledning til at foretage noget. — Svendeprøvekommissionen har bedt om, at Afdelingen vil udpege endnu en Suppleant for Trykkerskuemestrene. Trykker B. Carlsen hos Luno udpeges. — K. A. Jørgensen ønskede, da han nu var indtraadt i Styrelsen, at stille sit Mandat som Skuemester til Raadighed, forsaavidt Styrelsen maatte ønske, at dens Medlemmer ikke deltager i Bedømmelsen af Svendeprøverne. Ihvorvel Styrelsen ønsker i Almindelighed at udpege Skuemestrene blandt Kolleger udenfor Styrelsen, vil dette dog ikke helt uden Undtagelse kunne gennemføres, og i det fore-

## REGNSKAB FOR JULI KVARTAL 1932

| Afdeling | Indtægt: Kassebeholdn. fra forrige Kvartal | | Ordinært Kontingent | | Ekstra-Kontingent | | Andre Indtægter | | Tilskud fra Hovedkassen | | Ialt | | Udgift: Rejseunder-støttelse | | Understøttelse paa Stedet | | Hjælpekasse-understøttelse | | Reservefonds-understøttelse | | Sygeunder-støttelse | | Begravelses-hjælp | | Andre Udgifter | | Indsendt til Hovedkassen | | Ialt | | Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutning | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. | Kr. | Ø. |
| Aabenraa | 19 | 40 | 1237 | 10 | » | » | » | » | 2320 | » | 3576 | 50 | 1405 | 25 | 604 | 75 | 215 | 50 | » | » | 1278 | » | » | » | 44 | » | » | » | 3547 | 50 | 29 | » |
| Aalborg | 11 | 14 | 4900 | 20 | » | » | » | » | 4375 | » | 9286 | 34 | 1981 | 75 | 3649 | » | 1773 | 50 | » | » | 1312 | » | » | » | 118 | 50 | 450 | » | 9284 | 75 | 1 | 59 |
| Aarhus | » | » | 12347 | 45 | » | » | » | » | 11519 | 34 | 23866 | 79 | 2234 | 50 | 9903 | 50 | 4847 | 75 | » | » | 5412 | » | 1100 | » | 344 | » | 25 | 04 | 23866 | 79 | » | » |
| Assens | 40 | 65 | 288 | 60 | » | » | » | » | 350 | » | 679 | 25 | 300 | 25 | 88 | » | 133 | » | » | » | » | » | » | » | 8 | » | 125 | » | 654 | 25 | 25 | » |
| Brønderslev | » | » | 273 | » | » | » | » | » | 820 | 40 | 1093 | 40 | 357 | 50 | 435 | » | 224 | 50 | » | » | » | » | » | » | 10 | » | 66 | 40 | 1093 | 40 | » | » |
| Esbjerg | » | » | 2246 | 70 | » | » | » | » | 2500 | » | 4746 | 70 | 673 | 75 | 1913 | 50 | 992 | 25 | » | » | 970 | » | » | » | 61 | 50 | 135 | 70 | 4746 | 70 | » | » |
| Faaborg | 13 | 60 | 384 | 80 | » | » | » | » | 800 | » | 1198 | 40 | 456 | » | 342 | » | 275 | 50 | » | » | » | » | » | » | 10 | » | 100 | » | 1183 | 50 | 14 | 90 |
| Fredericia | 53 | 70 | 1065 | 90 | » | » | » | » | 1600 | » | 2719 | 60 | 828 | » | 902 | » | 470 | » | » | » | 242 | » | » | » | 41 | » | 200 | » | 2683 | » | 36 | 60 |
| Frederikshavn | 46 | 41 | 681 | 20 | » | » | » | » | 1600 | » | 2327 | 61 | 1399 | 75 | 396 | » | 223 | 50 | » | » | 176 | » | » | » | 49 | » | » | » | 2244 | 25 | 83 | 36 |
| Grenaa | 35 | » | 397 | 80 | » | » | » | » | 298 | 60 | 731 | 40 | 156 | 75 | 264 | » | 160 | » | » | » | 28 | » | » | » | 10 | » | 77 | 65 | 696 | 40 | 35 | » |
| Haderslev | 4 | 45 | 1166 | » | » | » | » | » | 1700 | » | 2870 | 45 | 477 | 75 | 1203 | » | 572 | 50 | » | » | 441 | » | » | » | 35 | 50 | 140 | » | 2869 | 75 | » | 70 |
| Haslev | 70 | 10 | 109 | 20 | » | » | » | » | 150 | » | 329 | 30 | 88 | » | 128 | » | 64 | » | » | » | » | » | » | » | » | » | » | » | 280 | » | 49 | 30 |
| Helsingør | 35 | 20 | 848 | 90 | » | » | » | » | 2492 | 50 | 3376 | 60 | 1553 | » | 621 | » | 429 | » | » | » | 593 | » | » | » | 34 | » | 84 | 50 | 3314 | 50 | 62 | 10 |
| Herning | » | » | 899 | 60 | » | » | » | » | 550 | » | 1449 | 60 | 294 | 25 | 590 | » | 320 | » | » | » | 196 | » | » | » | 22 | 50 | » | » | 1422 | 75 | 26 | 85 |
| Hillerød | 35 | 70 | 2162 | 50 | » | » | » | » | 600 | » | 2798 | 20 | 890 | 50 | 1018 | » | 514 | » | » | » | 132 | » | » | » | 50 | » | 150 | » | 2754 | 50 | 43 | 70 |
| Hjørring | 22 | 64 | 1318 | 50 | » | » | » | » | 925 | » | 2266 | 14 | 1001 | 25 | 554 | » | 257 | » | » | » | 120 | » | » | » | 31 | 50 | 300 | » | 2263 | 75 | 2 | 39 |
| Hobro | 35 | » | 413 | 40 | » | » | » | » | 361 | 05 | 809 | 45 | 396 | » | 210 | 75 | 111 | » | » | » | » | » | » | » | 16 | 50 | 40 | 20 | 774 | 45 | 35 | » |
| Holbæk | 35 | » | 1647 | 20 | » | » | » | » | 815 | 70 | 2497 | 90 | 564 | 25 | 1022 | » | 366 | 50 | » | » | 73 | » | » | » | 44 | » | 393 | 15 | 2462 | 90 | 35 | » |
| Holstebro | » | » | 1288 | 95 | » | » | » | » | 467 | 65 | 1756 | 60 | 371 | 25 | 316 | 50 | 122 | 95 | » | » | 60 | » | » | » | 33 | » | 852 | 90 | 1756 | 60 | » | » |
| Horsens | » | » | 2455 | 80 | » | » | » | » | 1554 | 47 | 4010 | 27 | 704 | 50 | 1780 | 50 | 1176 | 50 | » | » | 118 | » | » | » | 62 | 50 | 168 | 27 | 4010 | 27 | » | » |
| Kalundborg | 35 | » | 903 | 50 | » | » | » | » | 600 | » | 1538 | 50 | 915 | 50 | 336 | » | 107 | » | » | » | 40 | » | » | » | » | » | 105 | » | 1503 | 50 | 35 | » |
| Kolding | 35 | » | 4202 | 10 | » | » | » | » | 1000 | » | 5237 | 10 | 1016 | » | 2514 | » | 1135 | 75 | » | » | 410 | » | » | » | 101 | » | 25 | 35 | 5202 | 10 | 35 | » |
| Korsør | 15 | » | 365 | 30 | » | » | » | » | 962 | 55 | 1342 | 85 | 1004 | » | 57 | » | 113 | 50 | » | » | » | » | » | » | 9 | 50 | 143 | 85 | 1327 | 85 | 15 | » |
| Køge | 44 | 17 | 890 | 30 | » | » | 88 | 30 | 1550 | » | 2572 | 77 | 911 | 50 | 444 | » | 284 | » | » | » | 725 | 50 | » | » | 20 | » | 150 | » | 2535 | » | 37 | 77 |
| Lyngby | 25 | 13 | 319 | 80 | » | » | » | » | 2150 | » | 2494 | 93 | 1445 | 75 | 382 | » | 364 | 50 | » | » | 52 | » | » | » | 11 | » | 225 | » | 2480 | 25 | 14 | 68 |
| Løgstør | 35 | » | 292 | 50 | » | » | » | » | 532 | » | 859 | 50 | 242 | » | 183 | » | 171 | » | » | » | 128 | » | » | » | 8 | » | 92 | 50 | 824 | 50 | 35 | » |
| Maribo | 35 | » | 661 | 70 | » | » | » | » | 130 | 05 | 826 | 75 | 280 | 50 | 162 | » | 114 | » | » | » | 63 | » | » | » | 16 | 50 | 155 | 75 | 791 | 75 | 35 | » |
| Marstal | 20 | 60 | 191 | 10 | » | » | » | » | 115 | » | 326 | 70 | » | » | 309 | » | 14 | 50 | » | » | » | » | » | » | 3 | » | » | » | 326 | 50 | » | 20 |
| Middelfart | 34 | 42 | 685 | 10 | » | » | » | » | 635 | » | 1354 | 52 | 782 | 50 | » | » | 69 | 50 | » | » | » | » | » | » | 30 | 50 | 438 | » | 1320 | 50 | 34 | 02 |
| Nakskov | 41 | 40 | 1626 | 60 | » | » | » | » | 1400 | » | 3068 | » | 839 | 25 | 1046 | » | 478 | 75 | » | » | 651 | » | » | » | 37 | » | » | » | 3052 | » | 16 | » |
| Nyborg | 33 | 76 | 737 | 50 | » | » | » | » | 2225 | » | 2996 | 26 | 1129 | 50 | 1055 | 50 | 413 | » | » | » | 119 | » | » | » | 30 | » | 200 | » | 2947 | » | 49 | 26 |
| Nykøbing F. | 35 | » | 2391 | 70 | » | » | » | » | 1750 | » | 4176 | 70 | 792 | 10 | 462 | » | 403 | 50 | » | » | 1319 | » | 650 | » | 57 | » | 458 | 10 | 4141 | 70 | 35 | » |
| Nykøbing M. | 50 | » | 559 | » | » | » | » | » | 200 | » | 809 | » | 169 | 50 | 307 | » | 144 | » | » | » | 34 | » | » | » | 14 | » | 90 | 50 | 759 | » | 50 | » |
| Næstved | 35 | » | 2902 | 10 | » | » | » | » | 1276 | 50 | 4213 | 60 | 866 | 15 | 1309 | » | 605 | » | » | » | 744 | » | 200 | » | 65 | 50 | 388 | 95 | 4178 | 60 | 35 | » |
| Odder | 33 | 25 | 329 | 60 | » | » | » | » | 980 | » | 1342 | 85 | 112 | 75 | 478 | 50 | 447 | 50 | » | » | 44 | » | » | » | 13 | 50 | 210 | » | 1306 | 25 | 36 | 60 |
| Odense | » | » | 8995 | 90 | » | » | 204 | » | 3304 | 04 | 12503 | 94 | 1478 | 75 | 5582 | 50 | 3393 | 69 | » | » | 1453 | » | » | » | 212 | » | 384 | » | 12503 | 94 | » | » |
| Randers | 14 | 66 | 3487 | 15 | » | » | » | » | 3200 | » | 6701 | 81 | 1158 | 50 | 2324 | » | 1077 | 50 | » | » | 1037 | » | » | » | 89 | 50 | 1000 | » | 6686 | 50 | 15 | 31 |
| Ribe | 33 | 85 | 574 | 80 | » | » | » | » | 100 | » | 708 | 65 | 486 | 75 | 27 | » | 38 | » | » | » | 28 | » | » | » | 12 | » | 81 | » | 672 | 75 | 35 | 90 |
| Ringkøbing | 35 | » | 796 | 20 | » | » | » | » | 250 | » | 1081 | 20 | 344 | » | 309 | » | 187 | » | » | » | 119 | » | » | » | 19 | 50 | 57 | 70 | 1036 | 20 | 45 | » |
| Ringsted | 9 | 75 | 1218 | 40 | » | » | » | » | 1700 | » | 2928 | 15 | 678 | 50 | 1112 | » | 604 | » | » | » | 112 | » | » | » | 30 | » | 390 | » | 2926 | 50 | 1 | 65 |
| Roskilde | » | » | 1867 | 60 | » | » | » | » | 1959 | 25 | 3826 | 85 | 750 | 25 | 1745 | » | 848 | 50 | » | » | 98 | » | » | » | » | » | 385 | 10 | 3826 | 85 | » | » |
| Rudkøbing | 41 | 90 | 755 | 30 | » | » | » | » | 1200 | » | 1997 | 20 | 769 | 75 | 771 | » | 336 | » | » | » | » | » | » | » | 24 | » | 90 | » | 1990 | 75 | 6 | 45 |
| Rønne | 30 | 91 | 1690 | 30 | » | » | » | » | 800 | » | 2521 | 21 | » | » | 580 | » | 801 | » | » | » | 308 | » | » | » | 48 | » | 756 | » | 2487 | » | 34 | 21 |
| Silkeborg | 39 | 50 | 1882 | 80 | » | » | » | » | 850 | » | 2772 | 30 | 603 | 25 | 1012 | » | 465 | » | » | » | 294 | » | » | » | 45 | » | 300 | » | 2719 | 25 | 53 | 05 |
| Skanderborg | 12 | 40 | 419 | 90 | » | » | » | » | 650 | » | 1082 | 30 | 747 | 25 | 145 | 50 | 110 | 50 | » | » | » | » | » | » | 13 | » | » | » | 1016 | 25 | 66 | 05 |
| Skive | 35 | » | 1705 | » | » | » | » | » | 108 | 50 | 1848 | 50 | 404 | » | 838 | 50 | 243 | 50 | » | » | 80 | » | » | » | 37 | » | 210 | 50 | 1813 | 50 | 35 | » |
| Skjern | 35 | » | 343 | 50 | » | » | » | » | 200 | » | 578 | 50 | 101 | 75 | 234 | 50 | 121 | » | » | » | » | » | » | » | 7 | » | 79 | 25 | 543 | 50 | 35 | » |
| Slagelse | 3 | 55 | 2820 | 20 | » | » | » | » | » | » | 2823 | 75 | 512 | 50 | 725 | » | 303 | » | » | » | 1014 | » | » | » | 66 | 50 | 200 | » | 2821 | » | 2 | 75 |
| Stege | 33 | 22 | 314 | 60 | » | » | » | » | 175 | » | 522 | 82 | » | » | 307 | » | 191 | » | » | » | » | » | » | » | » | » | » | » | 498 | » | 24 | 82 |
| Struer | 25 | 26 | 66 | 30 | » | » | 10 | » | 500 | » | 601 | 56 | 194 | 75 | 177 | » | 142 | 50 | » | » | » | » | » | » | 8 | » | 75 | » | 597 | 25 | 4 | 31 |
| Stubbekøbing | 20 | 27 | 214 | 50 | » | » | » | » | 500 | » | 734 | 77 | 418 | 25 | 140 | » | 46 | 50 | » | » | » | » | » | » | 5 | » | 100 | » | 709 | 75 | 25 | 02 |
| Svendborg | 21 | 06 | 1758 | 90 | » | » | » | » | 600 | » | 2379 | 96 | 849 | » | 642 | » | 389 | 50 | » | » | 84 | » | » | » | 45 | 50 | 350 | » | 2360 | » | 19 | 96 |
| Sønderborg | 28 | 95 | 824 | 40 | » | » | » | » | 1900 | » | 2753 | 35 | 650 | 50 | 946 | » | 594 | 25 | » | » | 258 | » | » | » | 23 | » | 275 | » | 2746 | 75 | 6 | 60 |
| Thisted | 21 | 82 | 1086 | 80 | » | » | » | » | 200 | » | 1308 | 62 | 370 | 25 | 390 | » | 202 | 50 | » | » | 28 | » | » | » | 24 | 50 | 250 | » | 1265 | 25 | 43 | 37 |
| Tønder | » | » | 97 | 50 | » | » | » | » | 1090 | » | 1187 | 50 | 231 | » | 597 | » | 312 | 50 | » | » | 42 | » | » | » | 5 | » | » | » | 1187 | 50 | » | » |
| Varde | 12 | 78 | 525 | 10 | » | » | » | » | 760 | » | 1297 | 88 | 338 | 25 | 412 | 25 | 180 | 50 | » | » | 76 | » | » | » | 12 | » | 260 | » | 1279 | » | 18 | 88 |
| Vejle | 26 | 32 | 2935 | 40 | » | » | 258 | » | 1450 | » | 4669 | 72 | 535 | » | 2183 | 75 | 1001 | 50 | » | » | 495 | » | » | » | 75 | » | 358 | » | 4648 | 25 | 21 | 47 |
| Viborg | 39 | 75 | 1549 | 50 | » | » | » | » | 1350 | » | 2939 | 25 | 772 | » | 1137 | » | 564 | » | » | » | » | » | » | » | 42 | » | 400 | » | 2915 | » | 24 | 25 |
| | 1486 | 67 | 89120 | 75 | » | » | 560 | 30 | 74152 | 60 | 165320 | 32 | 39035 | 50 | 57324 | 50 | 30267 | 89 | » | » | 21006 | 50 | 1950 | » | 2285 | 50 | 11987 | 36 | 163857 | 25 | 1463 | 07 |
| København | » | » | 121228 | 55 | » | » | 614 | » | 70627 | 62 | 192470 | 17 | 5758 | 50 | 93455 | 50 | 40608 | 27 | » | » | 47376 | 80 | 4221 | 10 | 1050 | » | » | » | 192470 | 17 | » | » |
| | 1486 | 67 | 210349 | 30 | » | » | 1174 | 30 | 144780 | 22 | 357790 | 49 | 44794 | » | 150780 | » | 70876 | 16 | » | » | 68383 | 30 | 6171 | 10 | 3335 | 50 | 11987 | 36 | 356327 | 42 | 1463 | 07 |

liggende Tilfælde ønsker Styrelsen, af Hensyn til Kontinuiteten i Bedømmelsesarbejdet, at K. A. Jørgensen fortsætter som Skuemester. — Fra Typografernes Stiftelse forelaa Takkeskrivelse for den paa Generalforsamlingen bevilgede Gave. — I Anledning af, at en dansk Kollega paa Rejse i Norge var bleven udvist af det norske Statspoliti, var Besværing sendt til det norske Forbund, som i Skrivelse af 10/9 meddeler at have klaget til de norske Myndigheder og at ville holde os underrettet om Sagens Udfald. Til Efterr. — Fra Arb. Oplysningsudvalg for København foreligger Beretning og Regnskab. Til Efterr. — Tre Kolleger tildeltes Friplads paa Den socialdemokratiske Arbejderskole — — enkelte Kolleger bevilgedes Ekstrahjælp. Det besluttedes, at der af Den særlige Fond foretages en samlet Ekstrauddeling til ledige uden vedtægsmæssig Understøttelse den 28. Sept. — Sager ang. Landophold og hvilende Ret behandledes. — Tarifunderskrift og Særaftale ang. et vist Forhold forelaa fra lille Firma. — Det vedtoges at indkalde Tillidsmandsmøde i Oktober i Forbindelse med Velkomstfesten for de unge Svende. — Formanden henstillede, at Styrelsens Medlemmer forberedte sig paa i næste Møde at drøfte Tarifproblemet. — Mødet hævet.

7. Oktober. Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Meddelelse fra Revisionen om Kasseeftersyn den 27. Sept. toges til Efterr. — Vort norske Broderforbund meddeler vedr. den i sidste Møde behandlede Sag om Udvisning af danske Rejsende at have faaet negativt Resultat af en Henvendelse til Politimyndighederne, men vil forsøge en Henvendelse til Justitsministeren. Til Efterr. — Formanden har foretaget Henvendelse til forskellige Firmaer og Personaler ang. Overarbejde og Mulighederne for dettes Begrænsning og for Antagelse af midlertidig Arbejdskraft. Til Efterr. — Hos stort Firma havde der atter været Vanskelighed med at erholde Bronceringstillæg, men efter Henvendelse til K. B. var Sagen gaaet i Orden. Til Efterr. — Tarifunderskrift forelaa fra lille Firma. — Lærlingesag refereredes. — Afskedigelsessag refereredes. Til Efterr. — Mægling i Forbindelse med Tillidsmandsspørgsmaal refereredes. Henlagdes til næste Møde. — Feriesag refereredes. Til Efterr. — I Anledning af et uden om Organisationen indført Korttidsarbejdsforhold var krævet og erholdt en Bod, svarende til Løn for de ledige Dage. — Afskedigelsessag refereredes. Til Efterr. — Erstatningssag var ved Mægling afgjort med et mindre Beløb. Til Efterr. — En Afskedigelse uden Opsigelsesvarsel var ved Mægling afgjort med Løn for de manglende Dage samt Genantagelse. Til Efterr. — Hos et Firma havde en i Maj udlært Trykker ikke erholdt tarifmæssigt Tillæg for Selvpaalægger; var ved Mægling afgjort med en Efterbetaling paa 100 Kr. og Regulering af Lønnen. Til Efterr. — En Elev, om hvis Duelighed der var rejst Tvivl, skal ved nær forestaaende Udløb af Elevaaret aflægge Duelighedsprøve. Til Efterr. — En Kontrakt behandledes og sendtes til F. U. — Mægling angaaende Dagblads Beskæftigelse af medhjælpsvis Arbejdskraft refereredes; man enedes om at se Tiden an en Maaneds Tid, og Personalet maa da sige til, hvis der fremdeles menes at være Grund til Paatale. Til Efterr. — Spørgsmaal ang. Besættelse af Sygeplads toges til Efterr. — Sag ang. en i Dagblad stedfunden Afskedigelse med deraf opstaaet Uoverensstemmelse mellem Personalet og en Arbejdsfælle refereredes. Sagen syntes dog nu bilagt. Til Efterr. — Tidligere Medlem nægtes Genoptagelse paa Grund af vedkommendes ganske særlige personlige Forhold. — Det vedtoges at undersøge, om der blandt Medlemmerne maatte være Tilslutning til Oprettelse af en Studiekreds i Fagforeningskundskab. Arbejdernes Oplysningsforbund er villigt til at overtage Ledelsen. — Skr. af 23/9 32 fra Bogtr. Charles Petersen til Formanden ang. den P. overgaaede Erstatningsdom i Lærlingesagen oplæstes. Til Efterr. — Cirkulære fra Hovedstadens Brugsforening ang. et »kooperativt Skuespil« toges til Efterr. — Indbydelse til Aktietegning i nyoprettet kooperativt Radio-Salg henlagdes indtil videre. — Formanden refererede Møde med Repræsentanter for Post- og Jernbane-Etaterne ang. Tariftil-

trædelse for Etaternes Trykkerier. Skr. til Ministeren for offentlige Arbejder godkendtes. — Fællesmøde ang. den tidligere drøftede Specialmaskine, opstillet i Firma, havde ført til Aftale om, at Organisationens Repræsentanter skal have Adgang til, naar Maskinen atter agtes taget i Brug, at bese denne, og med Forbehold af vore Krav i Sagen. Til Efterr. — Et Medlem havde — paany — undladt at tiltræde anvist Arbejde. Understøttelse standses, indtil vedk. atter har været i Plads og paa regelret Maade er bleven ledig. — Der førtes en orienterende Drøftelse om Spørgsmaalet Tarifens Opsigelse. — Mødet hævet.

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND
## BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. November: Aarhus 4000,00; Næstved 300,00; Vejle 500,00. 24. November: Haderslev 300,00. 28. November: Helsingør 500,00; Svendborg 500,00. 29. November: Horsens 600,00; Randers 500,00; Vejle 600,00; Viborg 500,00.

København, den 29. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Carl Willi Schultz, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen). Sætter Karl Max H. Wendel, tidl. Medl. (Th. Thomsen). Paal. Else Margrethe Christiansen, udl. 17. 11. 32 hos O. Teller (arb. s. St.). Paal. Grethe Porsbøl, udl. 25. 11. 32 hos Rønager (arb. s. St.). Sætter Carl Ingemann Sørensen, udl. 22. 11. 32 hos Andersen & Krogh (arb. s. St.). Trykker Georg Beha Eriksen, udl. 9. 5. 32 hos L. A. Jørgensen (arbl.).

Brønderslev: Sætter Halvor Gertsen. udl. 5. 11. 32 hos Bræmer-Jensen, Vraa. Kolding: Trykker Holger Jensen, udl. 8. 7. 28 i Konrad Jørgensens Bogtr. (tidl. Medl.). Viborg Sætter Holger Laursen, udl. 1. 12. 32 i Viborg Stifts Folkeblad.

TILTRAADTE

København: 7890 Volmer Petersen fra Slagelse (Egm. H. Petersen). 7875 Holger Christensen fra Rejse (arbl.). 3326 Peter Larsen fra Randers (Danmark). 7577 Folmer Olesen fra Rejse (E. Johansen). 1702 Egon Løwgreen fra Rudkøbing (arbl.). 7957 Holger Dahl fra Rejse (arbl.). 7937 Børge Hansen fra Rejse (arbl.). Trykker Martin D. Nielsen fra Dansk Arbm. Forb. (O. C. Olsen). Sætter Svend Hansen fra Dansk Arbm. Forb. (Egm. H. Petersen). Sætter Bertel Nielsen fra Murarbejdsm. (Egm. H. Petersen). Sætter Edv. Krogh fra Dansk Arbm. Forb. (Egm. H. Petersen).

Aarhus: 7354 Jacob Christiansen (arbl). Næstved: 7733 Anker Petersen (Sommer, Vordingborg). Randers: 18367 (tysk Medl.) Walter Schlemmer (arbl.). Roskilde: 3308 Sofus Petersen (arbl.). Skanderborg: 6127 Ejnar Laursen (Brix).

FRATRAADTE

København: 7894 G. Petersen paa Rejse. 6610 Georg Larsen til Helsingør i Plads.

Aarhus: 3736 Thomas Knudsen til Horsens i Plads, 3248 Walter Graabæk til Kbhvn. (arbl.), 6939 Egon Hansen paa Rejse, 6529 Kaj Pedersen paa Rejse og 5227 Alice Jensen til Odder i Plads.

E. L. GUMMIVALSER
by Goodyear License er dansk Arbejde
og Goodyears berømte Kvalitet .. .. ... ...
ERIK LEVISON'S Gelatine og Gummivalse Støberier
(20 a)

Frederikshavn: 3425 Sofus Mørch til Aars i Plads. Randers: 3326 Peter Larsen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted: 7733 Anker Rudolf Petersen til Næstved (Vordingborg) i Plads. Slagelse: 7890 Volmer L. F. Petersen til Kbhvn. i Plads. Viborg: 6618 Rich. Simonsen til Haderslev i Plads.

UDMELDT

Aarhus: 4927 Metha Petersen (Fratraadt Faget).

**Mandag d. 5. Decbr. Kl 20**

taler Rektor Einer Andersen om

**Retskrivning**

**Til Foredraget har alle Medlemmer af Københavns-Afdeling fri Adgang**

Typografernes fagtekniske Samvirke (Foreningen af 1860) Nørrevold 90

### Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent, samt Optagelse af nye Medlemmer, finder Sted Fredag d. 2. Decbr. Kl. 5½—6½ i Café »Standseren«, Nr. Farimagsgade 76.

Husk af Hensyn til Aarsregnskabet at betale alle Restancer. *Klubstyrelsen.*

### Stereotypørernes Brancheklub.

Mandag d. 5. December Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. Indbetaling af Kontingent.

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Paa Ønskesedlen til Jul:**
Grafisk Lommebog, Kr. 2,00; Sats paa frem. Sprog, 2,50; Typ. Skitsering, 2,25; Regnebog f. Lærlinge, 1,50; Musterblätter, 4,25; Satz- und Druckmusterheft, 5,25.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Ung, dygtig Trykker,**
Provinsianer, kendt med Illustrations- og Farvetryk, ønsker Plads hvorsomhelst evt. midlertidigt. Nærm. Opl. gennem Bill. mrkt. »9295« til Sylvester Hvid, Kbhvn. K. (156)

**Læreplads søges i Kbhvn.**
som Sætter eller Trykker straks eller senere for en stor kraftig Dreng med gode Skolekundskaber og med Bevis fra psykoteknisk Anstalt som velegnet. Eventuelt villig til at begynde som Bud, hvor Læreplads senere kan erholdes. Billet mrkt. »155« modtager Ekspeditionskontoret.

**3 Sæt „Typograph"-Matricer**
(Petit, Bourgeois og Korpus) til Model A, brugte, men i god og brugbar Stand, er billigt til Salg. Billet mrkt. »157« modt. Ekspeditionskontoret.

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriei, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
Værktøjskasser - Moderne Skrifter
Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann. (29)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II.**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 9. DECEMBER 1932 59. AARGANG


## JULEUDDELINGEN

**D'Hrr. Lokalformænd** bedes *senest Torsdag den 15. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

**De Rejsende,** som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. December* til Forretningsudvalget, Vestergade 5, København K., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

**Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København** eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Torsdag den 15. December til Afdelingskontoret, Vestergade 5. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 29. November 1932.

*Forretningsudvalget.*

## TARIF BRANCHE-MØDER

*Trykkerne:* Fredag den 9. December Kl. 8, Rømersgade 22, Overbysalen. (Vælger 2 Repræsentanter).

*Maskinsætterne:* Søndag den 11. December Kl. 10½, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. (Vælger 2 Repræsentanter).

*Bladsætterne:* Søndag den 11. December Kl. 1, Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. (Vælger 1 Repræsentant).

*Afdelingsstyrelsen.*

## TO MØDER OM TYPOGRAF-TIDENDE

Torsdag den 1. December afholdtes paa Ny Rosenborg i København to Møder angaaende vort Fagblad.

Det første Møde afholdtes mellem Forretningsudvalget og Formændene for Maskinsætternes og Trykkernes Landssammenslutning, *Jørgen Andersen*, Kolding, og *Rudolf Jensen*, Silkeborg, og var indvarslet efter Henstilling fra Forbundsstyrelsen med det Formaal at undersøge Mulighederne for en Inddragning af Branchebladene. Skønt man fra Ledelsens Side gik til denne Forhandling uden nogen stærk Tro paa Opnaaelsen af et tilfredsstillende Resultat, mente man dog ikke at burde undlade at gøre et Forsøg forinden Delegeretmødets Beslutning om en Udvidelse og Modernisering af Typograf-Tidende førtes ud i Livet.

Fra Forretningsudvalgets Side gjordes gældende, at meget af det Stof, som fremkom i Branchebladene, lige saa godt kunde staa i Forbundsorganet, ja egentlig hørte hjemme i dette Blad. Man fandt det i høj Grad betænkeligt, at Branchebladene benyttedes til at drive Forbundspolitik og til Angreb paa den af Medlemmerne valgte Ledelse, — Angreb, som for »Trykkeren«s Vedkommende nu blev læst i Norge og maaske ogsaa i Sverige. Et saadant Forhold kunde ingen Ledelse finde sig i; og det var heller ikke Branchebladenes Opgave.

Med Hensyn til det fra visse Sider stillede Krav om, at »Typ.-Tid.« skulde indeholde mere fagteknisk Stof, hævdedes, at dette under de herskende Forhold med Branchebladene og »Grafisk Revy« vilde medføre, at der opstod en vild Jagt efter fagtekniske Artikler. En saadan Konkurrence om fagteknisk Stof vilde være ganske urimelig.

*Rudolf Jensen* havde forespurgt samtlige Medlemmer af Trykkernes Bestyrelse om deres Stilling til Spørgsmaalet, og alle havde de svaret, at de ikke kunde gaa med til at ophæve Udgivelsen af »Trykkeren« — i hvert Fald ikke paa nærværende Tidspunkt.

*Jørgen Andersen* mente ligeledes at kunne udtale, at Maskinsætterne ikke ønskede at lade Maskinsætterbladet gaa ind. Han talte ganske vist paa egne Vegne, men han var ikke i Tvivl om, at alle Maskinsætterne var af samme Mening. De var glade for Maskinsætterbladet, som de ikke vilde undvære.

Da de to Branchepræsentanter fastholdt deres Standpunkt, sluttedes Forhandlingerne — som ventet — uden Resultat.

Om én Ting syntes samtlige Forhandlere dog at være enige, den nemlig, at hvis Branchebladene udelukkende indeholdt *fagteknisk* Stof, vilde deres Dage snart være talte. Og dette er jo ikke uden Interesse.

*

Om Eftermiddagen holdt Forretningsudvalget Møde sammen med Fædrene til det paa Delegeretmødet fremlagte Udkast til en ny Form for »Typ.-Tid.« — *I. Gärtner, K. A. Jørgensen* og *Charles Moegreen* — for at søge at komme til Enighed om vort Fagblads fremtidige Udseende. Og her var man mere heldig end i Mødet med Branchernes Repræsentanter.

Vi skal dog ikke her komme ind paa en Omtale af Resultatet, men kun røbe saa meget, at det bliver hverken det gamle eller det fra Delegeretmødet kendte »Hoved«, der kommer til at pryde »Typ.-Tid.«s nye Forside.

## TIL KAMP MOD LØNNEDSKÆRING!

Inden længe begynder Forhandlingerne om den nye københavnske Tarif — og ihvorvel den selvfølgelig i første Række vedrører vore københavnske Kolleger, kan vi Provinsianere ikke staa ligegyldige overfor det, der sker. Vor egen Tarif kan jo meget let blive præget af den københavnske.

Tillad mig derfor nogle Bemærkninger.

Den stormægtige Arbejdsgiverforening har jo allerede udkastet Programmet: 20 % Lønnedskæring. Arbejderne lever for godt, der er for meget Paalæg paa Maden, *synes* de velaflagte Herrer i Vestervoldgade — men de *siger* det naturligvis ikke saa kynisk, nej, det camoufleres med en bekymret Henvisning til, at Krisen kræver en Nedskæring af os alle!!

Fr. Nielsen karakteriserer i sidste »Typ.-Tid.« ganske rigtigt dette Lønnedskæringskrav som en Meningsløshed. I en Tid, hvor Valutaen *er* skaaret voldsomt ned, og Prisstigning baade er og vil komme, da maa Talen langt snarere være om Lønstigning end det modsatte. I Særdeleshed nu, da d'Herrer Rigsdagsplitikere paalægger os Toldafgifter og Skatter i stor Maalestok.

Altsaa, Kravet om Nedskæring maa fra vor Side mødes med Krav om *Lønforhøjelse.* Vi kan ikke roligt se paa, at man ved Fordyrelse af Leveniveauet stjæler Skillingerne ud af Lommen paa os — vi maa have Kompensation.

Men bliver dette vore Forhandleres Program?

Fr. Nielsens Slutbemærkninger synes ikke at tyde paa det.

Han skriver: »*Saa længe* Landets Mønt ikke er stabiliseret, *saa længe* den nuværende Rente opretholdes, og Arbejdstiden ikke nedsættes, er Kravet om Reduktion af Lønningerne ikke alene uberettiget, men ogsaa meningsløst«.

En logisk Slutning af denne mærkværdige Sætning maa dog være, at *naar* Valutaen er stabiliseret, Renten sat ned og Arbejdstiden ligesaa, *saa kan der være Tale om en Lønnedsættelse!*

Men her er jeg absolut uenig med Frederik! *Valutaen* kan jo udmærket godt stabiliseres paa et Punkt, der vil være absolut uforfordelagtigt for Arbejderne. En Stabilisering paa 50 Øre vil betyde i hvert Fald i det lange Løb en voldsom Forringelse af vore Livsvilkaar. *Rentenedsættelse* kan saa udmærket godt finde Sted, uden at det betyder den ringeste Lettelse for Typografer i al Almindelighed, og *Nedsættelse af Arbejdstiden* vil jo — hvis det skal gaa efter Regeringens Hoved — betyde en afgjort Sænkning af vor Løn. Det bliver jo nemlig en Deling af baade Arbejde og Løn — til liden Fordel for Danmarks Smaafolk, men

til Glæde for Stat og Kommuner, der vil kunne spare mange rare Smaapenge.

Har Fr. Nielsen mon vejet sine Ord paa Tankens fine Guldvægt, før han nedskrev dem? Er det blot en lidt kluntet Nedskrivning af en Tankegang, der virkelig er imod Nedskæringen, eller er det Udtrykket for Socialdemokratiets Syn paa, hvad der er det ene fornødne i denne Krisetid?

Jeg spørger — og Svaret vil have Betydning for alle vi Lønslaver i København og Provins.

Efter det maa vi nemlig indrette vor Taktik — overfor Arbejdsgiverne og overfor de Mænd, der skal føre Forhandlingerne fra vor Side.

*Ths. Pedersen.*

Jeg indrømmer, at mine Ord *kan* forstaas som af Thomas Pedersen antydet, men det har ikke været min Hensigt, at de *skulde* opfattes saaledes. Jeg er nemlig ikke til Sinds at ville række Haand til nogen Forringelse af Arbejdernes Kaar uden at den haarde Nødvendighed byder det.

Socialdemokratiets Stilling til en eventuel Nedskæring kender jeg ikke, og den interesserer mig heller ikke *for saa vidt* som jeg ikke plejer eller fremtidig agter at tage Stilling til de indenfor Arbejdernes faglige Organisationer forekommende Spørgsmaal ud fra *partipolitiske* Hensyn.

*Fr. N.*

## UDSTILLINGEN I ODENSE

Som meddelt holdtes der i Odense d. 27. Novbr. en Annonce- og Reklameudstilling. Det var en Vandreudstilling, som først havde været i Nyborg, Svendborg, Assens og altsaa afsluttedes i Odense, hvor den i høj Grad var blevet forøget, bl. a. med en meget smuk og interessant international Afdeling af Annoncer og Reklame-Tryksager (udstillet af »Ervaco«), samt noget grafisk Literatur af forskellig Art og en komplet Samling fra en skandinavisk Annonce-Konkurrence i Aaret 1896. Hele den store Sal i Hotel »Bristol« var langs Væggene og et Midterbord i hele Salens Længde fyldt med Udstillingssager, som, hvis man kan dømme efter Udtalelser fra tilstedeværende Fagmænd, Annoncører og Tryksagsforbrugere, vakte megen Tilfredshed Og det var et smukt Syn at se ud over alle disse farvemættede, varierende Tryksager. Der var rig Lejlighed til at gøre Studier og dette for saavel Fagmænd som enhver anden interesseret. Udstillingen var i de 8 Timer den var aaben besøgt af ca. 700 Mennesker og alene under Foredraget var der over 200. Foredraget, der holdtes af Annoncebureauet »Ervaco«s Direktør *Fr. Nielsen*, gav en Skildring af en Annonces Tilblivelse i et moderne Annoncebureau. Det velholdte Foredrag modtoges med stærkt Bifald af de tilstedeværende. Det vilde vist interessere mange flere Fagfolk end de tilstedeværende at læse dette. Kunde det ikke blive optaget i sin Helhed i f. Eks. »Grafisk Revy« eller i »Nordisk Boktryckarekonst«? I den lokale Presse her roses Arrangementet af Udstillingen i høj Grad. Men Pressen fortjener ogsaa Tak for sin Hjælp og Deltagelse og det samme gælder herværende Bogtrykkere og Bogtrykker *Poul Hertz* i København.

— — Det første Udstillingsaar er nu afsluttet og man er vistnok fra alle Sider enige om, at det med disse Udstillinger forenede store Arbejde har været belønnet med en meget stor Deltagelse fra Publikums Side, ikke »nysgærrige« i almindelig Forstand, men Fagmænd, Tryksagsforbrugere, Annoncører og andre interesserede har høstet Belæring og Nytte af disse Udstillinger. Det har endvidere vist sig, at det paa dette neutrale Omraade etablerede Samarbejde, har kunnet gennemføres paa en udmærket og tilfredsstillende Maade, særlig i Nyborg og Odense. Og Udstillingerne har vakt Interesse langt udover den lokale, f. Eks. var Udstillingen i Odense besøgt bl. a. af Typografer fra Rudkøbing (der ikke havde Udstilling denne Gang) og Nyborg og Principaler f. Eks. fra Hillerød og Middelfart. Der er ingen Tvivl om, at disse Udstillger har været medvirkende til at højne Interessen i Fagkredse og i de annonce- og tryksagsforbrugende Kredse. Og denne Interesse skal nok vise sig at bære Frugt i Fremtiden paa forskellig Maade.

De to Vandre-Udstillinger har i Odense, Nyborg, Svendborg, Rudkøbing og Assens været besøgt af ialt ca. 1800 interesserede. Lægger vi hertil Jubilæumsudstillingen i Odense i September, der besøgtes af ca. 2500 (altsaa alene i Odense for alle 3 Udstillinger et Besøg af ca. 3500) faar vi til Resultat en stærkt voksende Interesse hos Fremstillere og Forbrugere, der nok i Fremtiden skal være medvirkende til at sætte Svinghjulene i Gang. Den voksende Interesse for Fremstillingen af Bogen, Akcidensen, Annoncen osv., vil sikkert medvirke til at vi — selv under vanskelige Forhold — har Haab om at skabe Arbejde i Henhold til det kendte Ord, at »det er mellem Slagene, at Sejren vindes«.

Lokalformanden i Nyborg, Typograf *N. P. Ægidius Hansen*, skrev efter sit Besøg paa Odense-Udstillingen, til undertegnede bl. a.: »Ja, det var en lærerig og fin Udstilling, som jeg i Søndags fik Lejlighed til at se, og Udvalget i Odense kan være ovenud tilfreds med det store Besøg, hvilket for Resten i høj Grad forbausede mig. Det lader altsaa til, at Interessen for vort Fags forskellige Grene er ved at vinde Indpas.«

Endvidere kan det oplyses, at der allerede foreligger Forespørgsel fra et Bestyrelsesmedlem i en Teknisk Skole i sjællandsk Købstad om der er Mulighed for at faa det instruktive Foredrag holdt for samtlige Elever i vedkommende Skole.

Man har ganske sikkert truffet det rette med Hensyn til at faa Publikum og alle interesserede i Tale, og for saa vidt kan man sige, at Eksperimentet er lykkedes over Forventning godt. Det bliver nu Afdelingernes Sag i Fyns Stift at bestemme i hvor høj Grad, hvor ofte og hvordan og hvilke Omraader, der i Fremtiden skal arbejdes videre paa. Forslag i denne Retning vil fremkomme paa Generalforsamlingerne fra Odense-Udvalget (hvortil Ønsker og Forslag adresseres). Baade Typografer, Bogtrykkere og Presse har Ære af de afholdte Udstillinger.

*Finem respice.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### KØBENHAVNS-AFDELING

afholdt Søndag den 4. December sin ordinære Kvartalsgeneralforsamling.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, indledede Generalforsamlingen med at mindes de i Kvartalets Løb afdøde Kolleger, hvortil Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig.

Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr* og til Sekretær *Svend Johansen*.

1. Beretning. *Formanden* indledede med at omtale Arbejdsløsheden, der stadig var meget stor, der havde dog været den sædvanlige øgede Beskæftigelse ved Antagelsen til Telefonbog o.s.v., men vi maatte regne med, at ved Juletid var dette forbi og Arbejdsløsheds-Tallet vilde igen vokse betydeligt. Ogsaa Usikkerheden ved Overenskomstsituationen vilde skabe nogen Ledighed. Advarede mod overdreven Villighed til Overarbejde lige før Konfliktsituationen. — Angaaende Overarbejdet havde Formanden og Styrelsen gjort Forsøg paa at bremse dette paa forskellige Steder og paa forskellig Maade. Hold var, efter Forhandling, indlagt flere Steder. Beklagede, at man kunde komme ud for, at en Tillidsmand, som det var sket fornylig, ikke havde fundet sig foranlediget til at henlede Organisationens Opmærksomhed paa et Overarbejde, der havde et Omfang paa helt op til 170 Timer ugentligt for et Dusin Arbejdere. Styrelsen havde derpaa forbudt Overarbejde paa dette Sted. Sagen var derefter af K. B. indanket for Den faste Voldgiftsret, hvor der var blevet Forlig paa den, og den kommer nu for den faglige Voldgift. — Formanden mente, at man vel ikke kunde forbyde Overarbejdet kategorisk, men man maatte forvente en anden Indstilling til dette med en Ledighedsprocent som den nuværende. — Der var rettet Henvendelse til de Firmaer, der fremstillede Telefonbog og Vejviser, om at anvende Arbejdskraft fra Organisationen og at sætte Hold ind i Stedet for Overarbejde. Det var Formandens Indtryk, at denne Henvendelse var efterfulgt i det væsentligste. — Formanden omtalte derefter den forlængede vedtægtsmæssige Hjælp, der var traadt i Kraft 1. Oktober. Der var foretaget en Uddeling af Hjælp til de arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse i September, og Forbundsstyrelsen havde, trods pekuniære Betænkeligheder, vedtaget at lade udbetale Brændselshjælp paa 20 og 30 Kr.; Hjælpen var udbetalt i November, og næste Brændselshjælp vilde blive udbetalt i Februar. — Angaaende Juleuddelingen maatte man forvente, at der kom et mindre Beløb ind end tidligere, grundet i den store Arbejdsløshed, og henstillede derfor til dem, der ikke trængte altfor haardt til Hjælpen, at de undlod at søge den. — Der havde været visse Tendenser til at søge at faa Lov til at have Haandsætteri og Maskinsætteri i eet Lokale. Vi er alle interesserede i at undgaa dette, ikke alene for den Luftforurenelse, Maskinerne giver, men ogsaa det Slid paa Arbejdernes Nerver, der maatte blive en Følge deraf. Det saa nu ogsaa ud til, at Fabriksdirektoratet forstod det og vilde undlade at lave nogen generel Ændring i den Retning. — Efter den fornylig afholdte Svendeprøve var der for de ikke antagnes Vedkommende truffet den sædvanlige Ordning: 1/2 Aars Beskæftigelse til Svendeløn og ny Prøve næste Gang. — Ansøgning om økonomisk Støtte til Dagkursus for Sættere og Trykkere fra Januar 1933, var indsendt til Stat og Kommune. — Studiekredse i Fagforeningskundskab var søgt oprettet, men maatte opgives paa Grund af manglende Tilslutning. — Sagen ang. Harder, der havde arbejdet som Sætter-Trykker, paa trods af givet Forbud og derfor var blevet ekskluderet af Forbundet, var efter Landsrettens Dom, der gav os Medhold, indanket for Højesteret, hvis Dom var gaaet os imod. Harder var derefter optaget med sine gamle Rettigheder igen. Formanden mente ikke, at dette kunde gentage sig efter de af Delegeretmødet i Aar vedtagne nye Love. — Den faste Voldgiftsret havde afsagt Kendelse ang. en Sag fra »Merkur«, hvor man havde søgt at faa nedsat en Trykkers Løn, og da dette ikke opnaaedes, afskediget Manden. Kendelsen gik ud paa, at Lønnen ikke kunde nedsættes, men Manden kunde afskediges. Vi maa nu tage nærmere Stilling til Spørgsmaalet ved den kommende Tarif. Vi maatte af med en Bod paa 200 Kr., men havde faaet 50 Kr. tilbage for et utarifmæssigt Forhold samme Sted. — Omtalte Forholdene hos Erbs. Her havde ingen Paalæggerske været beskæftiget og vi fik 150 Kr. i Bod. — Hos Valentin og Lund var en Paalæggerske gaaet i Sygeplads, denne varede 3 Timer og Løn var kun udbetalt for disse 3 Timer, men da Tarifen forudsatte 1 Dagløn som Mindste-Betaling, var dette senere berigtiget. — I Grafisk Etablissement var hentet en Bod paa 100 Kr. for manglende Tillæg for Broncering. — Centraltrykkeriet havde anskaffet sig nogle Specialmaskiner, som søgtes betjent af ufaglærte. Vi havde forlangt, at Maskinerne betragtedes som Rotationsmaskiner, og forbeholdt os vore Krav. — Vi har forlangt Tarifunderskrift af Etatstrykkerierne. Det er ikke uden Interesse for os, da Udvidelse er forestaaende. — Formanden omtalte derefter forskellige mindre Sager og kom bl. a. ind paa, hvor vanskeligt det er at forbeholde Hjælpearbejde for vore mandlige Hjælpearbejdere. — Omtalte Dommen ang. Arbejdsdrengene hos

Philipsen & Co. — Til Slut nævnte Formanden det stedfundne Valg af Organisationens Tillidsmænd, Tillidsmandsmødet og Velkomstfesten for de unge Svende samt Novemberfesten og mente sluttelig, at vi, som Forholdene laa, maaske blev nødt til at aflyse det store Karneval i Aar.

*Karl Poulsen:* Det er beskæmmende, at Oplysningsarbejdet ikke kan lade sig gennemføre hos os. Forespurgte, om det ikke var en Opgave for Fagteknisk Samvirke. *K. A. Jørgensen:* Forudsætningen for Bevillingen til Fagt. Samv. var, at det skulde holde sig til det rent fagtekniske. *Johannes Larsen* omtalte en Karantænesag og rettede et Par Forespørgsler til Form. *Svend Aage Larsen* talte om Trykkernes Erstatningspligt, der burde afskaffes. Han mente, at Overarbejde fuldstændigt burde forbydes. Efter Bemærkninger mellem Form. og Johannes Larsen, foreslog *Traugott-Nielsen*, at Juleuddelingen ændredes til at være en Ret og ikke noget, man skulde søge om.

*Formanden* replicerede derefter til de forsk. Kolleger. Angaaende Juleuddelingen oplyste Formanden, at det allerede i Styrelsen havde været drøftet at henstille til Forbundsstyrelsen, at den tog under Overvejelse at benytte den nye Arbejdsløshedslovs Paragraf om Juleunderstøttelse og kun opretholde en Juleindsamling til Enker og Aldersrentenydende. Beretningen godkendtes eenstemmigt.

2. Regnskabet. Kassereren, *O. A. Lundin*, knyttede nogle Bemærkninger til Regnskabet, der derefter godkendtes eenstemmigt.

3. Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. *Rud. Jensen* genvalgtes.

4. Bevilling af Midler. Der forelaa følgende Forslag: Der bevilges Kr. 500,00 til Socialdemokratiets Valgfond. *Hellberg* anbefalede Forslaget. *Eigil Hansen, Thorkild Holst* og *Svend Johansen* talte imod. Ved den skriftlige Afstemning opnaaede Forslaget ikke kvalificeret Majoritet og var dermed forkastet. Af 340 St. var afgivet 206 Ja og 114 Nej. *Lundin* krævede derefter Forslaget ud til Urafstemning, hvilket fik Generalforsamlingens Billigelse.*)

5. Forslag til Lovændringer. *Formanden* foreslog paa Styrelsens Vegne følgende: I Lovenes Paragraf 6 ændres Satserne for Lokalkontingentet til henholdsvis 30, 20 og 15 Øre. Paragrafens 2. Punktum (angaaende Kontingent til Den særlige Fond) udgaar. Formanden knyttede de Bemærkninger til Forslaget, at man med Fortsættelseskassens Oprettelse maatte sige, at Forudsætningen for Den særlige Fonds hidtidige Omfang var bortfaldet, og man kunde derfor ophæve Kontingentet til det, især da det gjaldt om at spare, hvor det var muligt, efter den Forhøjelse, der var sket paa vort Sygekassekontingent. Det Beløb, der var i Den særlige Fond, vilde, ligesom de Beløb af anden Art, der efterhaanden indgik i Fonden, blive brugt til suksessiv Udbetaling. Derefter vedtoges Lovændringen med gyldig Majoritet.

Paa Styrelsens Flertals Vegne foreslog *Formanden* derefter følgende: I Lovenes Paragraf 26 ændres »30 Medlemmer« til »et Antal Medlemmer lig en Tiendedel af Medlemsantallet i Afdelingen«. *Svend Johansen* talte imod Forslaget og *Karl Poulsen* for. *Achton Møller* foreslog Antallet af Medlemmer sat til 100. Formanden antog dette Ændringsforslag, hvorefter det vedtoges med stor Majoritet.

6. Tarifsituationen. *Formanden* fandt, saaledes som Forholdene er trukket sammen, ikke Anledning til at gaa ind i større Debat om Tarifsituationen. Han omtalte derefter Arbejdsgiverforeningens Krav og De samvirkende Fagforbunds Svar derpaa. Mente, at Hovedlinierne sikkert vilde blive behandlet mellem Hovedorganisationerne, og omtalte i denne Forbindelse den Sandsynlighed, at Regeringen vilde stille Forslag paa Rigsdagen om Arbejdstidsforkortelse m. v. Opfordrede til paa de kommende Branchemøder at stille Forslag til Brancheafsnittene.

*) Da det ifølge Afdelingslovenes Par. 18 forudsættes, at det er en Vedtagelse, som ¾ af Generalforsamlingen kan forlange til Prøvelse ved skriftlig Afstemning, og da der ikke forelaa nogen Vedtagelse af det stillede Forslag, kan der efter min Forstaaelse af Lovene ikke paa det foreliggende Grundlag foranstaltes skriftlig Afstemning. Formanden.

Typografernes Syge-Hjælpekasse
afholder
STOR JULETRÆSFEST
med paafølgende
NYTAARSBAL
*Lørdag den 31. December (Nytaarsaften) Kl. 7—4 i Idrætshuset.*
**20 Mands Orkester** under Direktion af Hr. Kapelmester *Hjalmar Koefoed.*
*Billetter* à 0,75 (Medl.s Børn), 1,50 (Ikke Medl.s Børn) og 0,75 (Voksne) faas hos Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 4, Telf. Taga 1482 y. Børnebilletter à 1,50 og Voksne-Bill. faas tillige hos *C. J. Christoffersen*, Hillerødgade 139, Telf. Taga 5377, *A. Juul Sørensen*, Boyesgade 3 St., *Carl Petersen*, Ordrup Jagtvej 30, Telf. Ordrup 721, *Rud. Jensen*, H. C. Ørstedsvej 11 A, Ismejeriet, Telf. Vester 5801 y, og *Georg Pedersen*, Vejlegade 7 4. *Salget af Børnebilletter slutter den 23. December.* (13 j)

Det gjaldt ogsaa om at føre disse à jour med de tekniske og maskinelle Ændringer.

*Svend Aage Larsen* og *Achton Møller* talte for den forkortede Arbejdstid og Overarbejdets Afskaffelse. *Thorkild Holst* anbefalede Medlemmerne at være vaagne, saafremt de ønskede en kortere Arbejdstid og Overarbejdets Afskaffelse, og talte imod, at man ikke lod de enkelte Fag føre deres Forhandlinger. *Eigil Hansen* talte for 14 Dages Sommerferie. Løvrigt talte i Tilslutning til Kravet om Arbejdstidens Forkortelse: *Sonnenberg, John. Bach* og *Bergstrøm.*

*Formanden* afsluttede Debatten med en Udtalelse om, at han haabede, vi som forhen vilde komme helskindede gennem Kampen i Kraft af den Udholdenhed og Solidaritet, vi er i Besiddelse af. — Generalforsamlingen hævet.

*Svend Johansen.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København*
*Solhvervsfest den 17. December.*

Lørdag den 17. December holder Afdelingen i Samarbejde med 3 andre Lærlingeafdelinger en *Solhvervsfest* i A. B. U.s Lokaler, Blegdamsvej 60.

Det skulde gerne blive en Aften, som er præget af godt Kammeratskab og Humør. Et 15 Mands Strengeorkester vil besørge den musikalske Underholdning, samtidig vil der blive trykt Fællessange, og Lokalet bliver udsmykket med Flag o. l. Solo-Optræden bliver der ogsaa, idet forskellige Kammerater vil underholde med Sange og Deklamation.

Vi henstiller til alle som har Tid, om at være med den Aften og gøre sin Indsats for at Aftenen kan faa et saa vellykket Forløb som muligt.

Husk at *reservér* Lærlingeafdelingen Lørdag den 17. December.

*Afdelingens Satskonkurrence.*

I sidste Numer af »Typ.-Tid.« offentliggjordes en Tekst til Afdelingens Jule-Satskonkurrence. Det er andet Aar Afdelingen udskriver en saadan. Sidste Aar var Opgaven et Programforslag til Afdelingens Nytaarsfest, i Aar er Opgaven et Forslag til Brevpapir for Lærlingeafdelingen.

Den store Deltagelse, som Medlemmerne deltog i Konkurrencen med sidste Aar, skulde man gerne deltage med i Aar igen. Vi opfordrer enhver Kammerat, som har Mulighed herfor, om at deltage i Konkurrencen.

Deltagerne i Konkurrencen maa senest den 16. December have tilsendt Udkastene til *J. Gärtner*, Frederiksvej 4 3.

*Kun Afdelingens Medlemmer kan deltage.*

## KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. *O. A. Lundin*, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Karl Sørensen.* — Hr. *O. A. Lundins* Beholdning var Kr. 208.933,88, som fordeler sig saaledes:

| | | |
|---|---|---|
| Obligationer og Aktier | Kr. | 109.055,25 |
| Sparekassen | - | 98.158,22 |
| Kassebilag | - | 1.125,95 |
| Kontant Beholdning | - | 594,46 |
| Ialt | Kr. | 208.933,88 |

og hos Hr. *Karl Sørensen* var Beholdningen Kr. 2.474.900,12 som fordeler sig paa følgende Maade:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Arbejdsløshedskassen: | | | |
| Statsgældsbeviser | 100.000,00 | | |
| I Sparekassen | 432.193,96 | | |
| | | Kr. | 532.193,96 |
| De øvrige Kasser: | | | |
| Obligationer | 230.432,00 | | |
| Prioriteter | 228.335,94 | | |
| Aktier | 60.500,00 | | |
| Depositum (D.F.D.S) | 500,00 | | |
| Sparekassen | 1.420.539,62 | | |
| Kassebilag | 1.771,00 | | |
| Kont. Beholdning | 627,60 | | |
| | | - | 1.942.706,16 |
| | | Ialt Kr. | 2.474.900,12 |

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 22. November 1932.

*Carl J. Christoffersen. N. M. Nielsen.*
*Niels Nielsen. Carl Schnoor.*

## Til Trykkerne!

**Husk Mødet i Aften Kl. 8 i Rømersgade 22, om Tarifen.**
**Alle Trykkere har Adgang.**

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg modtaget følgende Bidrag:

En Bod 25,00, Soc.-Dem. (1.—3. Bd.) 300,00, Bruun & Co. (1.—2. Bd.) 13,00, Soc.-Dem. (4. Bd.) 100,00, Grafisk Institut (Principal og Pers.) 78,00, Forlagstrykkeriet (1. Bd.) 190,00, Thiele (1. Bd.) 52,50, J. Jørgensen & Co. (1.—2. Bd.) 107,00, Holger Meyer (1.—2. Bd.) 50,00, Centraltrykkeriet 37,50, Jernbanens Billettrykkeri 42,00, Generalstabens Trykkeri 15,00, Soc.-Dem. (5.—6. Bd.) 200,00, Qvist & Co. 55,50, Aller (1. Bd.) 100,00, Stender 11,00, Aug. Olsens Pers. 35,00, Absalon 8,00, Hamburger 91,00, J. Jørgensen & Co. (3.—4. Bd.) 101,00, Thiele (2. Bd.) 43,50, Forlagstrykkeriet (2. Bd.) 159,50, Bagge 77,00. *Tilsammen Kr. 1891,50.*

København, den 6. December 1932.

*O. A. Lundin.*

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg modtaget følgende Bidrag:

Bod fra »Himmerland«, Hobro 75,00; *Aalborg:* Aarborg Stiftstidende 50,00, Forrf. N. P. Jørgensen 5,00, Aalborg Amtstidende 50,00, Bogtr. Emanuel Schølin 10,00, A/S F. Hestbeck & Co. 10,00, Nørresundby Bogtr. 5,00, G. R. Krogs Eftfl. 5,00, Brdr. Jacobsens Bogtr. 5,00, Grosserer N. Mauritzen 10,00, Vilh. Burmesters Bogtr. 10,00, Reklametrykkeriet 5,00, K. M. Sørensen 2,50, A. M. Sørensen 2,50, C. W. Obel 10,00, Bogtr. Carl Schølin 10,00, Bogtr. Olufsen 3,00, Ballermanns Bogtr. 5,00, Aalborg Posten 10,00, Bogtr. Leander Nielsen 10,00, Bogtr. N. A. Hansen 10,00, Vejgaard Bogtr. 5,00, Trykkeribest. C. Hamre 3,00, A/S Adolph Holst 5,00, Faktor A. Christensen 5,00, Faktor Emil Olsen 5,00, Bogtr. M. Arndt 3,00, Afdelingens Medlemmer 250,00, ialt 504,00; *Nakskov:* Soc.-Dem. 10,00, Forrf. Robert Larsen 5,00, Red.sekr. Grove 5,00, Tidende 5,00, Trykkerichef Bendtsen 5,00, Vestl. Avis 10,00, Bogtr. C. Rasmussen 20,00, Bogtr. Fr. Nielsen 5,00, Bogtr. Rosenberg 5,00, 30 Medl. 139,00, ialt 209,00. *Tilsammen Kr. 788,00.*

København, den 6. December 1932.

*Karl Sørensen.*

## Hjertelig Tak

til Venner og Kolleger og andre, som paa forskellig Maade viste mig Opmærksomhed i Anledning af min 75-aarige Fødselsdag.

*H. Mossberg.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

### FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

30. November: Aabenraa 500,00; Løgstør 200,00; Rudkøbing 400,00; Skjern 100,00. 1. December: Nyborg 200,00; Odder 200,00. 2. December: Hjørring 300,00. 3. December: Korsør 200,00. 6. December: Aalborg 1000,00; Brønderslev 200,00; Holbæk 800,00; Randers 500,00; Varde 200,00.

København, den 6. December 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Fredy Oline Vilhelmine Jensen, tidl. Medl. (Gyldendal). Paal. Nancy Johanne Isidora Nielsen, udl. 28. 11. 32 hos Hamburger (arb. s. St.). Hj.-arb. Karen Margrethe Krahmer (Bording).

Aalborg: Trykker Arne Sørensen, udl. 21. 5. 28 i Reklametrykkeriet, tidl. Medl. Aarhus: Trykker Poul Stoltenberg Petersen, udl. 1. 12. 32 i Stiftsbogtr. Haderslev: Sætter Jesper Haulrich, udl. 19. 10. 32 hos T. Andersen, Gramby. Lyngby: Trykker Peder Jensen, udl. 19. 11. 32 i Eksprestrykkeriet. Odense: Sætter Otto Fritz Mortensen, udl. 1. 12. 32 hos Steen Andersens Eftfl.

TILTRAADTE

København: 6218 Johannes Jensen fra Hillerød (Hafnia). 3248 Walther Graabæk fra Rejse (arbl.). 3717 Victor Sørensen fra Rejse (arbl.). 6529 Kaj Petersen fra Rejse (arbl.). 6939 Egon Hansen fra Rejse (arbl.). 1083 Vilh. Lindberg fra Lyngby (Berl. Tid.). 7036 Ernst Andersen fra Rejse (arbl.). 4229 Ove Pehrsson fra Rejse (V. Pedersen).

Aalborg: 7406 Jens Knudsen (arbl.). Haderslev: 6618 Richard Simonsen (arbl.). Kolding: 6462 Volmer Nielsen (Konrad Jørgensens Bogtr.), 6303 Svend Holm Fredberg (Konrad Jørgensens Bogtr.). Køge: 3490 Peter Sigvardsen Bleeg (Faxe Bogtrykkeri). Nykøbing F.: 4241 Willy Schomann (Nissen-Pedersen). Odense: 7962 Bertel Bondesen (arbl.). Skjern: 7464 Magnus Madsen (J. Wounlund). Vejle 7168 Chr. Reinh. Jørgensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7297 Th. Theilmann Thorsen paa Rejse. 7373 Ludolf Nielsen paa Rejse. 6595 Hans Rasmussen paa Rejse. 7990 Ludvig Wilhelm paa Rejse. 7939 Børge Hansen paa Rejse. 4129 Edmund Jørgensen til Arbejdslederne (Dyva & Jeppesen). 2671 Eberth Jensen til Arbejdslederne (Dyva & Jeppesen). 4087 Helge Nygaard til Arbejdslederne (Hoffensberg). 7493 Jens Rasmussen til Faaborg i Pl. Rodith Hansen til Dansk Arb. Forb. Edvin Krogh til Dansk Arb. Forb.

Aalborg: 7879 Sv. Aa. Jensen paa Rejse. Aarhus: 7625 Alfred Sørensen paa Rejse, 6083 Otto Timmermann paa Rejse. Haderslev: 3490 P. Sigvardsen Bleeg til Køge i Pl., 6618 Richard Simonsen paa Rejse. Hillerød: 6218 Johannes Jensen til Kbhvn. i Plads. Køge: 4241 Willy Schomann til Nykøbing F. i Plads. Lyngby: 1083 Vilh. Lindberg til Kbhvn. i Plads. Maribo: 7962 Bertel Bondesen til Odense (arbl.). Odense: 7217 Ejnar Warberg Rasmussen paa Rejse. Randers: 6993 Ingemann Petersen til Viborg i Plads. Slagelse: 4843 Ella Petersen til Kbhvn. (arbl.).

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Paa Ønskesedlen til Jul:**
Grafisk Lommebog, Kr. 2,00; Sats paa frem. Sprog, 2,50; Typ. Skitsering, 2,25; Regnebog f. Lærlinge, 1,50; Musterblätter, 4,25; Satz- und Druckmusterheft, 5,25.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Brugt Trykkeri,**
bestaaende af Hurtigpresse, Diegel (evt. Fluesmækker), Skære- og Perforeremaskine etc. samt Skriftsortimenter i forsk. Grader, til Ugeblad og Akcidens, købes med en kontant Udbetaling af 3—4000 Kr. Billet mrkt. »158« indlægges hurtigst.

**J. G. A. Eickhoff, Kbhvn. V.**

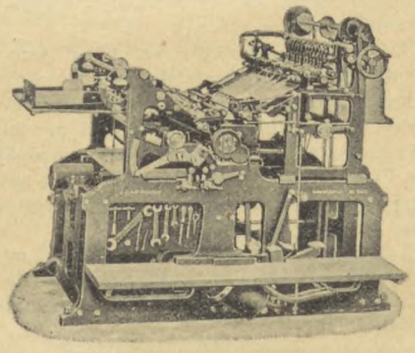

**Vesterbrogade 97 · Tlf. 12078-79**

**E. L. SERVICE** Hurtig Udrykning Dag og Nat.
**ERIK LEVISON'S**
SPECIALVÆRKSTEDER FOR GRAFISKE MASKINER
TELF. CENTRAL 3018 - 5 Ledninger.
NATTELEFON NORA 6010.
(20 b)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
**Grafisk Fagforretning**
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager,** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
**Stort Lager af alle grafiske Maskiner.** (9)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnésgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Arbejdernes Livsforsikring** tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
Prags Boulevard 4 ².
(23)

**CONTRASOL-FARVER**
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN


Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 16. DECEMBER 1932 59. AARGANG


ANNONCER til næste Numer af »Typograf-Tidende« maa være Ekspeditionskontoret i Hænde senest Mandag Morgen.

Da Postvæsenet ikke modtager Ugeblade til Befordring i Dagene 21.—24. ds. vil Bladet være Medlemmerne i Hænde Onsdag.

## TOLD OG ARBEJDSLØSHED

Nedenstaaende Artikel, som er skrevet af den internationale faglige Central, er god at faa Forstand af for dem, der endnu tror paa, at Told formindsker Arbejdsløsheden.

Efter at Verdenshandelen i 1929 havde naaet sit hidtil største Omfang, sank Indførsels- og Udførselstallene uafbrudt fra Maaned til Maaned. Jo mere Krigen skærpedes, desto hurtigere blev denne Indsnævringsproces' Tempo, som sønderrev utallige verdensøkonomiske Forbindelser. I Stedet for de fredelige Handelsforbindelser mellem Folkene traadte en forbitret og hensynsløs Handelskrig, hvis mangesidige Vaaben leveredes af Protektionismen. Europas kæmpemæssige Arbejdsløshedshær, som stadig vokser, synes ikke at bringe Regeringerne og Magthaverne ud af Ligevægt — hvor stor skal denne Millionarmé blive, forinden Verdens Samvittighed vækkes? Hvornaar kommer især Europa til Erkendelse af, at det snart maa frigøre sig for Protektionismens dræbende Blokade, naar det ikke vil kvæles og gaa under bag sine Toldmure?

Den økonomiske Statistiks nøgterne Tal afdækker hensynsløst Europas Kriseskæbne og de arbejdsløses Smertensvej. Udenrigshandelen i 48 vigtige Lande, som omfatter 7—8 af den samlede Verdenshandel, var i det første Halvaar 1932 sunken helt ned til 51 Milliarder Mark, mens den i 1929 havde andraget 126 Milliarder. De i denne Statistik modtagne 25 europæiske Landes Handelsomsætning androg tilsammen kun 32 Milliarder mod 69 Milliarder, idet den europæiske Import fra det 1. Halvaar 1929 til det 1. Halvaar 1932 sank fra 40 til 18 Milliarder og den europæiske Eksport fra 31 til 14 Milliarder Mark. Det store Prisfald paa Verdensmarkedet indenfor den her angivne Sammenligningsperiode bør selvfølgelig ved Bedømmelsen af disse Tal ikke et Øjeblik lades ude af Betragtning, men tiltrods herfor bliver den Kendsgerning staaende, at Handelskrigen har bibragt Verdensøkonomien dybe Saar, som det vil tage Aar at læge. Endnu tænker ganske vist ingen paa at vende om, ja det synes tilmed, som om Protektionismen endnu ikke har naaet sit Højdepunkt, at Menneskehedens Lidelser yderligere vil blive forøget.

Sikkert er Forbruget sunket i Løbet af den langvarige Krise, og Undergravningen af Massernes Købekraft gennem Arbejdsløshed og Lønnedskæring har bidraget sit til at hidføre dette Resultat. Det er dog samtidig uden for al Tvivl, at Selvforsyningsbestræbelserne har efterladt tydelige og skæbnesvangre Spor. Den økonomiske Imperialisme bag høje Toldmure, de brede Massers paatvungne daarligere Ernæring og Levebetingelser til Gunst for foregivne patriotiske Formaal viser da ogsaa de svære Tilbageslag, som Eksporttallene oplyser om.

Det ødelæggende Resultat af den protektionistiske Handelskrig er kun, at alle Lande stødes ud i endnu større Elendighed *uden at noget Land ophjælpes derved.*

Kommissioner afholder Møder, Eksperter mobiliseres, Folkeforbundet drøfter og undersøger, en økonomisk Verdenskonference vil snart finde Sted, om hvilken man hidtil med Sikkerhed kun ved eet: at den ikke vil overvinde Krisen! Man vil her — som altid rent teoretisk — gaa løs paa Protektionismen. I Mellemtiden isolerer Tyskland sig handelspolitisk ligesaa grundigt som det har isoleret sig politisk, Belgien indfører Kontingenteringer til sit Forsvar, Holland planlægger Toldforhøjelser med indtil 30 %, Boykot træder i Stedet for Vareomsætning, de europæiske Nordstater overvejer Muligheden af en handelspolitisk Enhedsfront mod Tyskland. Dertil kommer, at Storbritanien og de britiske Dominions afspærrer sig fra den øvrige Verden, — at Amerika paa Forhaand nægter at gaa med til enhver Toldnedsættelse. Tallene for Verdenshandelen vil derfor vedblivende synke, *Arbejdsløshedstallene derimod stige.* Europa kan ikke længere vente paa de teoretiske Løsninger, som den økonomiske Verdenskonference i bedste Fald vil bringe, Europa maa selv tage sin Skæbne i sin Haand, fordi det kun selv kan paavirke og forme sin Skæbne. Europas Omdannelse til en planmæssig organiseret økonomisk Enhed vil alene kunne frigøre det for den Omklamring af de store økonomiske Imperier, som det er geraadet i under Trykket af den omfattende Krise. Da Europa i langt højere Grad lider under Arbejdsløsheden, er det ogsaa en specifik europæisk Opgave at løse dette Problem. Hvor findes den europæiske Statsmand, der vil stille 40-Timers Ugen i Midtpunktet for den økonomiske Verdenskonference? At overvinde Arbejdsløsheden er Europas første og fornemste Opgave.

*(I. F. C.)*

## EN BEMÆRKNING

Som Læserne vel vil have lagt Mærke til, er Fr. Nielsen paa sin Jagt efter gækkende Lygtemænd, kommen ud hvor Jordbunden ikke er særlig solid. Jeg har ingen Interesse i at omkomme ham, og ser kun med Tilfredshed paa, at han søger at bjærge sig paa det tørre igen.

Selvfølgelig vil Schultz ikke indrømme »at han benytter »Trykkeren« til en systematisk Nedrakning af Forbundets Tillidsmænd«, naar dette ikke er Tilfældet. Heller ikke en »personlig Nedrakning« har Schultz været ude med; men han har sagt og skrevet sin Mening om visse organisatoriske Uregelmæssigheder og paapeget Skavanker her og der, som han ansaa det for baade ønskeligt og nødvendigt at faa rettet; og saa hænder det jo, at de, der stiller sig mellem en Ild og Slukningsarbejdet bliver vaade.

Jeg har henstillet til Fr. Nielsen at bevise sine »Nedrakningsfabler«, hvilket han synes meget utilbøjelig til. Hvad jeg saa udmærket forstaar. Thi saa gik Duften af den Buket.

Jeg kan passende slutte disse Betragtninger og Diskussionen med at pege paa følgende: Til Trods for, at Fr. Nielsen sandsynligvis *ikke* har opbevaret det Numer af »Trykkeren«, hvori det af ham omtalte Brudstykke af en Artikel fandtes, og uanset, at det er mindst to Aar siden han sendte mig den tilbage, og rimeligvis ikke husker et Kuk af, hvad der staar i den, har han alligevel den Frimodighed at ville hævde, »at der er udeladt det i denne Forbindelse mest interessante«. Du kan jo slet ikke spille Poker, Fr. Nielsen; tag saa ogsaa og læg Blufferiet til Side. Det duer Du nemlig heller ikke til; Thi enhver forstaar, at havde Du de Kort paa Haanden, Du praler med at have, saa lagde Du dem aabenlyst paa Bordet. Nu blev Du — Sorteper.

4. December 1932

*S. Schultz.*

— — —

Schultz har Ret — jeg duer ikke til at bluffe, og derfor befatter jeg mig heller ikke dermed. De af mig nævnte Beviser for, at S. har givet Forbundets valgte Tillidsmænd »det glatte Lag« i sit *Branche*blad, er nemlig i min Besiddelse. Og for at fjerne enhver Tvivl skal jeg oplyse, at de findes bl. a. i »Trykkeren«s Nr. 2 og 3 for 1931 samt Nr. 7, 9, 10, 11 og 12 for 1932, og at den Artikel, som blev nægtet Optagelse i »Typ.-Tid.«, er placeret i det førstnævnte Nr., men ganske vist i en stærkt barberet og ændret Form.

Der er altid noget beskæmmende eller nedslaaende ved at se en Mand flygte fra sit Ansvar. I henved to Aar har Schultz i sin Egenskab af Redaktør af et Brancheblad søgt at yppe Klammeri med *Forbundets* valgte Ledelse. I hele det nævnte Tidsrum har ingen af de angrebne svaret ham. Han skriver selv i »Trykkeren«s November-Numer, at jeg indtil da end ikke har nævnt Navnet paa hans Blad. Men da der endelig blev reageret imod hans Ubehageligheder, spiller han den *angrebnes* Rolle og søger paa enhver

Maade at slippe uden om og reducere det hele til ingen Ting — i Stedet for som den »Rask-Karl« han er, at forblive i Jakob von Thybos kendte Rolle og gøre det af med den hele Armé af — Sølleheder!

Med hvilken Glans vilde hans Navn da ikke have lyst ud fra Bladene i det næste Bind af Typografernes Historie!

Nu kan han højst komme til at figurere som Ridderen af den bedrøvelige Skikkelse.

Naa, Enden er jo sjælden Begyndelsen lig, og naar den ikke er bleven det i dette Tilfælde, kan Grunden vel nok søges deri, at Schultz har faaet Færten af, at han var kommet lidt vel langt bort fra de Opgaver, det paahviler Redaktøren af et Brancheblad at søge løst.

*Fr. Nielsen.*

## TO FØDSELSDAGE

Mandag den 12. December fyldte Faktor *L. Christiansen*, Næstved, 60 Aar.

Laurits Christiansen har altid været et interesseret Medlem af vort Forbund, og han vil være godt kendt af den ældre Generation, idet han har været Medlem af Forbundsstyrelsen i 12 Aar, nemlig fra 1905—17.

Christiansen er født i Roskilde og kom som ganske ung Svend til Ringsted, hvor han i nogle Aar arbejdede paa Venstres Folkeblad. Men for ca. 30 Aar siden fik han Arbejde i Sydsjællands Social-Demokrat i Næstved, og i det meste af denne lange Aarrække har han virket som Faktor i Bladets Trykkeri. Nævnte Blad skriver bl. a.:

»Gennem de mange Aar har Christiansen været en dygtig og samvittighedsfuld Leder af vort Trykkeri og derigennem ydet sin meget væsentlige Indsats til den store Fremgang for vort Blad. Men samtidig har han indenfor Fag- og Partibevægelsen udført et stort og interesseret Arbejde, som der er al Grund til at være ham taknemlig for. . . . Hertil kommer hans Virksomhed i snart 3 Perioder som Byraadsmedlem og i lige saa lang Tid som Formand for Næstved Skolekommission.

Enhver, der har haft at gøre med Faktor Christiansen i disse hans forskellige Egenskaber, vil altid have haft Indtrykket af en elskværdig og retlinet Mand, der bestræbte sig for at gøre Ret og Skel til alle Sider.«

*

Torsdag den 22. December fylder Vejles ældste Typograf, *Mads Frederiksen*, 70 Aar.

Mange Kolleger ud over Landet, der gennem Aarene har haft mer eller mindre Tilknytning til Vejle Lokalafdeling, vil kende og huske Mads Frederiksen. Han hører nemlig til de solide og retskafne Mænd, paa hvis Ord man kan stole, og som man altid ved, hvor man har.

Mads Frederiksen har altid været en levende interesseret Organisationsmand, saaledes var han i sine yngre Aar Lokalformand i Vejle gennem længere Tid, og op gennem Aarene var han en sikker Deltager i Debatterne om Fagets Forhold og hans kloge Ord hørtes gerne. Og endnu kan de Generalforsamlinger tælles, hvor Frederiksen ikke er tilstede og interesseret følger Diskussionen.

M. Frederiksen passer endnu trofast sin Gerning paa Vejle Amts Folkeblad, hvor han udlærtes 1. April 1883 og siden da har arbejdet. Selv om en alvorlig Sygdom for et Par Aar siden tvang ham til at sætte et Reb i Sejlene, fylder han stadig sin Plads ved Kassen, og Arbejdet fra hans Haand er absolut mønsterværdigt udført, ligesom han endnu er at betragte som Ekspert, naar vanskelige Skrifttegn sætter Kollegerne graa Haar i Hovedet.

»Fødselaren« hører til vor Stands Elite, en Mand, alle ser op til og respekterer, og mange af de Venner, han har erhvervet sig ved sin redelige Færd gennem Livet, vil huske den venlige og tjenstvillige Mand den 22. December. *A. B.*

## HALVFAKTORER TIL BELÆRING

»De grafiske Fag« Nr. 17 d. A. har interviewet Bogtrykker Søren Wedege i Anledning af dennes 75 Aars Fødselsdag. Et enkelt Afsnit af Interviewet synes vi kan interessere ogsaa »Typ.-Tid.«s Læsere.

»Hvad mener De om Nutidens faglige Organisationer?« spørger Bladet Hr. Wedege.

»Dem regner jeg for ubestridelig gode og nyttige. Hvad enten det gælder Principaler eller Arbejdere, *er jeg afgjort Tilhænger af den Solidaritet, som er Organisationens Bannermærke.* Jeg har aldrig nogen Sinde villet tage en Arbejder ind, som stod udenfor sin Organisation — nu til Dags vilde noget saadant vel iøvrigt ogsaa være utænkeligt.«

Saa mange var den gamle Bogtrykkers Ord. Maatte de Herrer Halv- og Kvartfaktorer, der i de sidste Aaringer for et godt Ord har ladet sig bevæge til at forlade deres Organisation og bryde »den Solidaritet, som er Organisationens Bannermærke«, lægge sig disse Ord paa Sinde.

Af disse Ord kan de Herrer nemlig lære, hvad ordentlige Bogtrykkere *i Virkeligheden* regner dem for.

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*

*Solhvervsfesten i Morgen*

afholdes i Samarbejde med 2 andre Lærlingeafdelinger.

Programmet for Aftenen er bl. a.: Solhvervstale af Redaktør *Ernst Christiansen*, Strengeorkester, Sange, Solooptræden, Deklamation m. m. Festen afholdes i A. B. U.s Lokaler, Blegdamsvej 60, Kl. 20.

Eventuelt vil Resultaterne fra Satskonkurrencen blive offentliggjort hen paa Aftenen.

*Satskonkurrencen.*

Kammeraterne mindes om, at det i Dag er sidste Frist for Indlevering af Konkurrence-Udkast. Udkastene skal indleveres til I. Gärtner, Frederiksvej 4 [3].

## BØGER

Haandværkerens Haandbog 1933.

3. Aargang er udkommen. Efter Almanak og Noteringskalender findes den sædvanlige Aarsoversigt »Aaret 1932« af Redaktør *Aage Sølver Schou* samt en Haandværkerbiografi (»Holger Petersen«) af *R. Berg.* Derefter kommer en Artikel, der har Interesse for enhver Haandværker i Landet, uanset hvilket Fag han end tilhører, nemlig *»De næringsretlige Regler om Haandværk og Industri«.* Artiklen er skrevet af Politiinspektør *J. L. Buch.* Direktør *Gunnar Gregersen* gør i »Nyt Land« Rede for nye Arbejdsmuligheder, og Ingeniør *Preben Hempel* efterlyser i en Artikel »Haandværkeren og Teknologisk Institut« en hel Del Spørgsmaal, der burde, men oftest ikke stilles af Haandværkeren. En anden Artikel, der ligeledes har Interesse over det ganske Land, er af Ingeniør *E. Nordfalk:* »Et Radioanlægs Virkemaade og Betjening«. Desuden skriver Ingeniør *Otto Brandt* »Om Brug af Gas i Husholdninger«, der findes et Uddrag af den nye Færdselslov og meget mere. Tabelserien slutter Bogen.

Bogen, der faas gennem Teknologisk Instituts Forlag eller gennem enhver Boghandler i Danmark, er indbundet i rødt Helshirtingsbind, og Prisen er som sædvanlig 2 Kr.

Kendskab til Papir.

Bogtrykker *Louis Høier*, Ringkøbing, har udarbejdet en kort og klar Vejledning i Kendskab til Papir for Lærlinge i Bogtrykfaget. Da det i Reglementet for Aflæggelse af Svendeprøver i dette Fag er paabudt, at Udlærlinge skal have Kendskab til Papir, for hvilket der gives Karakter, vil den lille Bog være til god Nytte for de unge Mennesker. Den kan faas ved Henvendelse til Udgiveren. Bogens Pris er 50 Øre.

Lommebog for Arbejdere 1933.

Det er en uhyre nyttig Bog. — Ikke uden Grund er den kaldt Arbejdernes *Statskalender.* Den indeholder nemlig et Væld af Oplysninger fra alle Arbejdernes Interesseomraader. Den er af stor Værdi for enhver Arbejder, og den er først og fremmest *uundværlig* for ethvert Bestyrelsesmedlem i en Arbejderorganisation. Partiforeningsmanden, Fagforeningsmanden, Kooperatøren og den interesserede unge Socialdemokrat finder her alle de Oplysninger, han har Brug for. Lommebog for Arbejdere har alt det sædvanlige Lommebogsstof: Kalender, Post- og Telegramtakster, Noteringsblade o. s. v., men desuden indeholder den et righoldigt Udvalg af særlige Oplysninger, som man ellers maa støve forskellige bindstærke Værker igennem for at faa.

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TRYKKERKLUBBEN I KØBENHAVN

afholdt Fredag den 25. Novbr. konst. Generalforsamling i Rømersgade. Klubbens Medstifter, *Rud. Calberg*, aabnede Mødet og bød de ca. 40 fremmødte Trykkere velkommen, hvorefter *Elith Kaaber* valgtes til Dirigent, og *Sv. Fielsøe-Christensen* til Sekretær. Dirigenten oplæste Dagsordenen der lød saaledes: 1) Forslag til Love. 2) Valg af Formand, Kasserer, Sekretær, 2 Repræsentanter og 2 Suppleanter. 3) Eventuelt. Man gennemgik de forelagte Udkast til Love, som blev vedtaget med nogle mindre Ændringer, og vedtog bl. a., at Klubbens Navn skulde være Københavns Trykkerklub. Til Formand valgtes *Rud. Calberg*, og til Kasserer *Aage Zuschlag* og Sekretær blev *Sv. Fielsøe-Christensen.* Til Repræsentanter valgtes *O. Kjeldsen* og *Sv. Larsen*, og til Suppleanter *O. Tverskov* og *Kr. Petersen.* Til Revisorer valgtes *H. Olsen* og *Chr. Jensen.* Da intet fremkom under Eventuelt sluttede Mødet. *Fielsøe Christensen.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

Ordinær aarlig Generalforsamling afholdtes Søndag den 27. November 1932 i Rømersgades Forsamlingsbygning. *Formanden* bød de fremmødte Medlemmer velkommen, hvorefter valgtes *A. Juul-Sørensen* og *Henrik Eriksen* til henholdsvis Dirigent og Sekretær.

Udenfor Dagsordenen gaves Ordet til Kassereren, *Peter Jensen*, som i korte Træk mindedes de 25 Aar, der nu snart var forløbne siden *Carl Nielsen* første Gang valgtes til Formand for »Typografernes Stiftelse«, samt mindedes de Mænd, der sammen med ham havde ydet deres Indsats særlig gennem det første vanskelige Ti-Aar. Det havde vist sig, at man i Carl Nielsen, med hans rige Evner og Initiativ havde fundet den rette Mand. Vi skyldte vor Formand meget, bl. a., at Boyesgade Komplekset bevaredes for Typograferne.

Forsamlingen sluttede sig til disse Udtalelser med et: Leve Carl Nielsen!

Formanden, *Carl Nielsen*, takkede for Ordene om ham og for, hvad der var skrevet og trykt om ham i Beretningen. Ved Siden af stadig at søge Virksomheden udvidet, havde hans Opgave ogsaa været at skabe den fornødne Ro om Arbejdet for »Typografernes Stiftelse«, hvad han formodede ogsaa var lykkedes for ham gennem Aarene. Taleren takkede for de Aar, han havde faaet Lov at virke i Stiftelsens Tjeneste, som han stadig med Lyst vilde virke i, om man endnu i nogle Aar mente at have Brug for hans Arbejdskraft, og sluttede med anerkendende Ord til Peter Jensen for den gode Hjælp, han fra hans Side havde, særlig med Hensyn til Tilsynet med Stiftelsens Ejendomme.

Man gik derefter over til Dagsordenens Punkt 1, første Afsnit, under hvilket *Formanden* mindedes de i Aarets Løb afdøde Medlemmer: *Thorvald Lund, N. C. V. Madsen*, fhv. mangeaarigt Styrelsesmedlem *Peter Nordlunde, Svend B. Svendsen*, der havde betænkt Stiftelsen med

en stor Gave, samt Fru *Lindahl*, Enke efter forlængst afdøde Typograf *Lindahl*, der gennem en Aarrække har siddet i Styrelsen. (Forsamlingen rejste sig).

Under Beretningen omtalte Formanden Festligheden i Anledning af 75-Aars Jubilæet og rettede en Tak til Firmaet Bianco Luno for det i den Anledning velvilligt trykte Festskrift, i hvis Tilblivelse Peter Jensen havde haft den egentlige Andel. Formanden gav herefter Meddelelser om det projekterede Byggeri, der ved Krisens Indtræden var gaaet i Staa. For kort Tid siden øjnedes der imidlertid en svag Udsigt til, at dette atter kunde komme i Gang. Meddelte endvidere, at man var gaaet bort fra den oprindelige Plan om større Lejligheder i det paatænkte Kompleks til Fordel for mindre Lejligheder, hvad der vel egentlig var mere Brug for. Mente, vi gennem det projekterede Byggeri vilde øge vor Velstand i betydelig Grad og derved yderligere blive i Stand til at imødekomme de mange Henvendelser om en hjælpende Haandsrækning.

Formanden sluttede med at indstille Beretningen, samt en oplæst Resolution — der udtalte sin fortsatte Tillid til Styrelsen i dens Bestræbelser for at faa den projekterede Bygning rejst — til Forsamlingens Vedtagelse.

Punkt 1, andet Afsnit. Kassereren, *Peter Jensen*, fremlagde det reviderede og forenklede Regnskab til Godkendelse. Omtalte Uddelingen af Jubilæumsgaver, der havde fundet Sted til saavel Fribeboere som til Medlemmer, der modtog Huslejehjælp. Af vor Reservefonds Kapital kunde vi iværksætte vor Nybygning, i hvilken der som en Begyndelse kunde etableres 2 Friboliger. Legatfonden gik sin vante Gang. Kunde notere, at vi havde haft Indtægt ved Obligationssalg. Anbefalede sluttelig Regnskabet til Vedtagelse i sin Helhed.

Ingen ønskede Ordet til Dagsordenens Punkt 1. Beretningen med den foreslaaede Resolution, samt Regnskabet, vedtoges derpaa eenstemmigt.

Punkt 2. Forslag til Bevilling af Midler. *Formanden* fremsatte og anbefalede dette til Godkendelse uden Omtale. *Carl J. Christoffersen* sluttede sig hertil. *Peter Jensen* foreslog under samme Punkt Forsamlingen uden Omtale at bevilge et Beløb som Gave til Formanden, en Gave, der skulde give Udtryk for vor Erkendelse af hans store Arbejde for Typografernes Stiftelse gennem Aarene. Uden Omtale vedtoges Dagsordenens Punkt 2.

Punkt 3. Valg. Herunder genvalgtes *Carl Nielsen* med Akklamation. Efter Indstilling genvalgtes ligeledes *Carl Schnoor* og *Vald. Th. Hansen* som Styrelsesmedlemmer, samt *Niels Nielsen* som Revisor.

Punkt 4. Eventuelt. *Carl J. Christoffersen* ankede over to Tilfælde, hvor Hjælp formentlig var ydet, uden at der i bemeldte to Tilfælde havde været skellig Grund hertil, eller været særlig Trang til Stede. Stiftelsens Hjælp burde kun komme værdige og virkelig trængende til Gode. *Henrik Eriksen* sluttede sig til Christoffersens sidste Udtalelse, idet han dog erkendte det ofte vanskelige i for en Styrelse altid at opnaa den fulde Garanti for, at Hjælp blev ydet paa rette Sted. Henstillede til Styrelsen at gøre Brug af Lovenes Paragraf 22, der paalagde Styrelsen, naar en Lejlighed kunde overgaa til Fribolig, at underrette herom gennem »Typ.-Tid.«.

Efter replicerende Bemærkninger fra *Formanden* og *Kassereren* og afsluttende dito fra *Carl J. Christoffersen* kunde Dirigenten med Tak til Styrelsen for dens Arbejde i det forløbne Aar hæve den velbesøgte Generalforsamling. *Henrik Eriksen.*

## KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE

Ved et Dags Dato foretaget Kasseeftersyn, som uanmeldt fandt Sted hos Kassereren, Hr. *A. Andreasen*, fandtes:

| | | |
|---|---|---|
| I Obligationer | Kr. | 8.100,00 |
| I Banker | - | 1.438,73 |
| Kontant | - | 1.072,45 |
| Ialt... | Kr. | 10.611,18 |

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 25. November 1932.

*Georg Petersen.* *C. J. Dreyer.*


Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholder

STOR JULETRÆSFEST

med paafølgende

NYTAARSBAL

*Lørdag den 31. December (Nytaarsaften) Kl. 7—4 i Idrætshuset.*

**20 Mands Orkester** under Direktion af Hr. Kapelmester *Hjalmar Koefoed.*

*Billetter* à 0,75 (Medl.s Børn), 1,50 (Ikke Medl.s Børn) og 0,75 (Voksne) faas hos Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 4, Telf. Taga 1482 y. Børnebilletter à 1,50 og Voksne-Bill. faas tillige hos *C. J. Christoffersen*, Hillerødgade 139, Telf. Taga 5377, *A. Juul Sørensen*, Boyesgade 3 St., *Carl Petersen*, Ordrup Jagtvej 30, Telf. Ordrup 721, *Rud. Jensen*, H. C. Ørstedsvej 11 A, Ismejeriet, Telf. Vester 5801 y, og *Georg Pedersen*, Vejlegade 7 4. *Salget af Børnebilletter slutter den 23. December.* (13 j)


*LOVÆNDRINGER FOR KØBENHAVNS AFDELING*

*Paa Generalforsamlingen den 4. December vedtoges følgende Ændringer i Lovene for Københavns Afdeling:*

*Paragraf 6: Satserne for Lokalkontingentet ændres til henholdsvis 30, 20 og 15 Øre. Andet Punktum udgaar.*

*(De ændrede Kontingentsatser træder dog først i Kraft 1. Januar 1933.)*

*Paragraf 26: »30 Medlemmer« ændres til »100 Medlemmer«.*

*Notér Ændringerne i dine Love!*

*Styrelsen.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Typografernes faglekniske Samvirke i København*

afholder sin sidste Læse- og Biblioteks-Aften i det gamle Aar *Mandag den 19. Decbr.* Kl. 20 i Lokalet, Nørrevold 90.

Samme Aften arrangeres i den lille Sal en *Udstilling af Skitser og Konkurrence-Udkast.*

Udstillingens Materiale, der har været udlaant til Holstebro og Herning Lokalafdelinger, omfatter en stor tysk Konkurrence *»Normering af Forretnings-Tryksager«* (94 Tavler), som »Internationalt Central-Bureau« har udlaant til »Samvirket«, samt en Samling *Skitser og Tryk af Oluf Olsen* (Leder af »Samvirket«s Kursus i Skitsering).

Alle interesserede Kolleger indbydes til at bese Udstillingen.

## TARIF-KOMMISSIONEN I KØBENHAVN

Branchernes Valg af Repræsentanter er i Løbet af afvigte Uge tilendebragt. Herefter bestaar Kommissionen af følgende Medlemmer: *Jul. Schrøder*, *Sigv. Hellberg* og *Karl Sørensen* (if. Par. 45), *Emil Frederiksen* og *O. A. Lundin* (valgt af Forbundsstyrelsen), *Henriette Crone* og *Ella Nielsen* (valgt af kvindelige Trykkeriarb.), *Aage Zuschlag* og *Rud. Calberg* (valgt af Trykkerne), *K. A. Jørgensen*, *I. Gärtner* og *Sv. Johansen* (valgt af Bog- og Akcidenssætterne), *S. V. Rasmussen* og *N. Th. Svendsen* (valgt af Maskinsætterne), *Carl Schnoor* (valgt af Bladsætterne), *Georg Andersen* (valgt af Stereotypørerne), *E. Nilsson* (valgt af mandlige Trykkeriarb.) — Desuden vil »Typ.-Tid.«'s Redaktør deltage i Møderne.

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* I sidste Uge døde et af vore gamle Medlemmer, Sætter *Viktor Jensen*. Afdøde, der udlærtes i 1886 hos Trier, blev 67 Aar og havde gennem Aar været en syg og nedbrudt Mand. Mange af vore arbejdsløse vil sikkert huske ham, han mødte ofte paa Kontroldagene i Porten for at faa en Passiar med en og anden. Begravelsen foregik Tirsdag den 13. paa Bispebjerg Kirkegaard.

*60 AAR.* Torsdag den 22. December fylder Typograf *F. C. Madsen*, »Randers Socialdemokrat«, 60 Aar. I en længere Aarrække arbejdede Madsen, eller »Fyn«, som han til daglig kaldes, paa »Fyns Social-Dem.«, derefter nogle Aar paa »Silkeborg Social-Dem.« og har nu i ca. 10 Aar haft sit Virke paa Partibladet i Randers.

*SYGEUNDERSTØTTELSE* udbetales Lørdag den 24. December (Juleaftensdag) fra Kl. 10—12.

*BIDRAG TIL JULEUDDELINGEN* eller Meddelelse om det indsamlede Beløbs Størrelse maa være Kontoret i Hænde senest Mandag den 19. December.

*FEM-DAGES UGEN I U. S. A.* Formanden for Fagforeningskartellet i Staten Illinois har forelagt denne Stats lovgivende Forsamling et Lovforslag om almindelig Indførelse af 5-Dages Ugen.

## Hjertelig Tak

for al udvist Opmærksomhed i Anledning af vort Guldbryllup.

*Th. Lassen og Hustru,*
Horsens.

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Størvoldt 15,00, Sigfr. B. Svendsen 8,00, H. Thaarup 10,00, Charles Johansen 35,00, Hansons Stempelfabrik 32,00, Wilh. Søborgs Eft. 18,00, Kruckow-Waldorff 39,00, Harry Kaaber 5,00, A. Johansens Pers. 23,00, Wilh. Hansen 65,00, Knudtzon 42,00, Aamodt 28,00, Andreasen 10,00, Holger Meyer (2. Bd.) 50,00, Exprestrykkeriet 7,50, Axel Nielsen 10,50, Løser 10,00, Krohn og Har. Jensens Pers. 167,00, Johnsen & Co. 51,00, Centraltrykkeriet (3.—4. Bd.) 26,00, Ferslew & Co. 33,00, Walentin & Lund 20,00, Hafnia 52,00, Bærentzen (1.—4. Bd.) 400,00, Bruun & Co. 19,00, P. A. Nielsen 11,00, O. C. Olsens Pers. 478,00 + C. M. 40,00, Ihrich (1.—3. Bd.) 70,50, Schultz 150,00, Missionstrykkeriet 162,00, Bogtr. Siebuhr 20,00, Soc.-Dem. (7.—8. Bd.) 200,00, Frk. Lazarus 10,00, Trier 60,00, Forbundskontoret 91,00. *Tilsammen Kr. 2.468,50.*

Ialt med tidligere indkomne Bd. *Kr. 4.360,00.*

København, den 13. December 1932.

*O. A. Lundin.*

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Bod fra Bogtrykker Ballermann, Aalborg 200,00; *Faaborg:* 7 Medl. 35,00, Red. Petersen 5,00, Red. Brandt 5,00, Bogtr. Styrbæk 5,00, Faktor Andersen 5,00, ialt 55,00; *Holbæk:* Holbæk Amts Avis 5,00, Holbæk Amtstidende 12,00, Holbæk Amts Venstreblad 12,00, Bogtr. S. M. Olsen 10,00, Borgmester Alfr. Hansen 5,00, Faktor Carl Larsen 5,00, Afdelingens Medl. 134,00, ialt 183,00; *Korsør* Lokalafdeling 15,00; *Køge:* Afdelingens Medl. 80,00, Østsj. Folkeblad 10,00, Reills Bogtr. 10,00, Red. Chr. Hansen 5,00, Red. C. Axelsen 3,00, Faktor L. Nordholdt 5,00, Faktor H. Jørgensen 3,00, Bogholder Christiansen 2,00, Red.sekr. Johs. Nielsen 2,00, Forrf. Mølvig 2,00, Andersens Bogtr. 3,00, Journalist Asbæk 1,00, Journalist Sv. Hansen 1,00, M. R. 1,00, XX 1,00, Aase Hougaard 0,50, ialt 129,50;

*Løgstør* Lokalafdeling 15,00; *Nyborg:* C. Schønemann 10,00, Nyborg Avis 5,00, Rich. Egebjerg 2,00, Soc.-Dem. 5,00, Journalist C. Hauge 3,00, H. A. 2,00, Reklametrykkeriet 5,00, Forsørgelsesinsp. Jensen 5,00, Afdelingens Medlemmer 63,00, ialt 100,00; *Rudkøbing:* Lgl. Folkeblad 10,00, Lgl. Avis 10,00, Bogtr. Rasmussen 5,00, Bogtr. Bredo 2,00, Red. Thomsen 2,00, Afdelingens Medl. 64,00, ialt 93,00; *Skive:* Skive Folkeblad 25,00, Red. Carl Hansen 2,00, Journalist Elin Hansen 1,00, P. Schou 1,00, Norup 1,00, Skive Venstreblad 10,00, Schades Papirindustri 10,00, Red. Nørhave-Nielsen 3,00, Afdelingens Medl. 100,00, ialt 153,00; *Skjern:* Afdelingens Medl. 21,00, Bogtr. Strandbygaard 5,00, Bogtr. Wounlund 2,00, Red. Stobbe 3,00, Red. Fagerlund 2,00, Red A. Nielsen 2,00, ialt 35,00; *Vejle:* Vejle Amts. Folkeblad 40,00, Faktor Th. Petersen 25,00, Forsørgelsesinsp. Gustav Andersen 20,00, Vejle Amts Avis og Schweitzers Bogtr. 20,00, Bogtr. Chr. Udbye 10,00, Bogtr. Th. Udbye 10,00, A/S Ch. Hindborg 20,00, Vejle Soc.-Dem. 30,00, Bogtr. Chr. Høyer 5,00, Afdelingens Medl. 219,50, ialt 399,50. *Tilsammen Kr. 1.378,00.*

Ialt med tidligere indkomne Bd. *Kr. 2166,00.*

København, den 13. December 1932.

*Karl Sørensen.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVINDEAFDELINGEN. Frk. H. Crone. Telf. Vester 7648.

## FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. December: Haderslev 400,00; Middelfart 300,00; Ringkøbing 150,00; Sønderborg 300,00; København 20.000,00; 8. December: Kalundborg 200,00; 9. December: Slagelse 600,00; 10. December: Lyngby: 150,00; 12. December: Køge 200,00.

København, den 13. December 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

Odder: Paal. Margit Louring Sand Andersen.

TILTRAADTE

København: 4843 Ella Petersen fra Slagelse (arbl.). 163 Hans Otto Sørensen fra Rejse (arbl.). 7697 Th. T. Thorsen fra Rejse (arbl.). 7393 Ludolff Nielsen fra Rejse (arbl.). 3490 Peter S. Bleeg fra Køge (arbl.). 4517 Gerda Knudsen fra Kv. Arb.-Forb. (arbl.).

Aarhus: 3020 Kaj Werner Sørensen (arbl.), 7953 Leo Løcke (arbl.), 7970 Anker Petersen (arbl.), 6406 Niels Axel Grønvold (Journalist) og 3912 J. M. Jensen (syg). Faaborg: 7493 Jens P. W. Rasmussen (Glamsbjerg). Kolding: 7884 Erik H. Søderberg (Konrad Jørgensens Bogtr.). Korsør: 6524 Kaj Hansen (arbl.). Køge: 4241 Willy Schoman (arbl.). Odense: 7217 Ejnar Warberg Rasmussen (arbl.). Slagelse: 6524 Kaj Hansen (Vestsj. Soc.-Dem.). Varde: 7571 Ejner Willumsen (Ølgod Bogtrykkeri).

FRATRAADTE

København: 6529 Kay Pedersen paa Rejse. 7875 H. Christensen til Silkeborg.

Aalborg: 3020 Kaj Werner Sørensen til Aarhus (arbl.). Aarhus: 7545 Georg Andersen til Svendborg i Pl. Fredericia: 7884 Erik Søderberg til Kolding i Pl. Helsingør: 6417 Gerhard Sørensen paa Rejse. Kolding: 3830 Friedrich Hess til Sønderborg (arbl.). Korsør: 6524 Kaj Hansen til Slagelse i Pl. Køge: 3490 Peter Sigvardsen Bleeg til Kbhvn. (arbl.). Skjern: 7953 Leo Løcke til Aarhus (arbl.). Vejle: 76357 (tysk) Willy Lange paa Rejse.

DØDE

København: 1194 Otto Bryde Andersen (Berl. Tid.). 8013 Th. Victor Jensen.


Kun de originale
E. L. SÆTTERIMØBLER
betyder en virkelig Modernisering af Sætteriet ved et helt gennemført System ... ... ... ... ... ... ... ...
ERIK LEVISON'S Specialværksteder for moderne Sætterimøbler
(20 c)

Mandag d. 19. Decbr. Kl. 20
Udstilling
af tyske Konkurrence-Udkast samt Skitser og Tryk af Oluf Olsen
Typografernes fagtekniske Samvirke (Foreningen af 1860) Nørrevold 90

**Typografernes Sportsklub.**

*Juleferie:* Herrerne: Onsdag 21. Decbr. til Onsdag den 4. Januar 1933.
Damerne: Onsdag 21. Decbr. til Torsdag den 5. Januar 1933.

**Julefesten** afholdes Onsdag den 21. ds. i Gymnastiksalen (graa Bygning). Julelege - Dans - Juleknas - Vin Kransekage o. s. v.
1 Kr. pro Persona. (2 1)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Trykkeri til Salg.**

Et mindre Bogtrykkeri i en større Provinsby er til Salg, mindst 4000 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionskontoret.

**Paa Ønskesedlen til Jul:**

Grafisk Lommebog, Kr. 2,00; Sats paa frem. Sprog, 2,50; Typ. Skitsering, 2,25; Regnebog f. Lærlinge, 1,50; Musterblätter, 4,25; Satz- und Druckmusterheft, 5,25.
**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**Til Købs ønskes**

brugt Hurtigpresse, med eller uden Selvpaalægningsapparat og med Falseapparat samt brugte Skriftsortimenter i forsk. Grader og Udslutningsmateriel m. m. til 4×6-sp. Annonceugeblad og Akcidenser (paa Fyn) samt brugt Diegel, Skære- og Perforeringsmaskiner. Kåbes samlet eller delt med Udbetaling efter Overenskomst. Billet mrkt. »160« med Opgivelse af Priser indlægges hurtigt paa Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46
*Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**
(29)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II,**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**Grafisk Compagni**
CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396
*EGET SKRIFTSTØBERI*
*GRAFISK FAGFORRETNING*
ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG
KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

CONTRASOL-FARVER
Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 23. DECEMBER 1932 59. AARGANG


## VI KAN GODT SELV

Tunge, ildevarslende Skyer hænger paa de danske Organisationers Himmel. Mærkværdigt, men saasnart der i vort Samfundsliv melder sig trange Tider, saa finder alle gode Kræfter hinanden i det ædle Formaal at vælte Byrderne nedad paa Arbejderne. Der bliver da rørende Enighed om, at det er Lønarbejdernes Skyld, naar Hjulene gaar i Staa. Skylden er deres, naar de sociale Udgifter stiger, og man finder hurtig ud af, at skal Samfundet kunne rettes op, da er den første Vej at skære ned paa Arbejdernes Lønninger.

I Øjeblikket blæser der en skarp Vind mod Arbejderne. Alle geniale Overklassehoveder sover ikke *en* rolig Søvn. De er behersket af dette ene, hvorledes man nu skal faa stækket Organisationernes Magt, den Magt, der hidtil har kunnet bevare et nogenlunde anstændigt Lønniveau.

Der smiskes og tiskes bag Kulisserne. Forblommede akademiske Forslag svirrer rundt i Pressen og vore Hovedorganisationers Ledelser er under haardt Pres fra Arbejdsgiverne og ikke mindst fra de upaakaldede politiske »kloge Mænd«, der nu en Gang er bjergtagne af den fikse Idé, at naar en Mand ved Gudernes og Folkets Gunst er bleven Minister eller Folketingsmand, saa har vedkommende Forstand paa alt andet end maaske netop det, han først og fremmest skulde varetage.

Vi var godt og vel en halv Million, plus 17,000 Kommunister, som vel ogsaa maa regnes med blandt Arbejderstemmer, der stemte *mod Lønnedskæring*. Det Program gik den lille Flok Radikale jo ogsaa til Valg paa.

Men det forhindrede desuagtet ikke, at den radikale Gubbe, Føreren for De samvirkende Husmandsforeninger, *Husmanden* Jens Holdgaard Dagen efter Valget paa Husmændenes Møde i Aarhus energisk krævede Lønningerne nedsat.

Omtrent samtidig stod Formanden for De sjællandske Landboforeninger og forlangte i god Logik hermed det samme:

*Lønningerne ned!*

Et Par Dage senere mødte Arbejdsgiverne med akkurat den samme Recept. Harmonien er der ikke noget i Vejen med. En vis, meget intelligent Mand synes at være besat af den samme fikse Idé, omend nok saa genial, idet han fra første Færd var inde paa en *Løndeling* i Forbindelse med Arbejdstidsforkortelse.

Dette Forehavendes Forhandlinger bristede et Par Gange og nu ser det ud til, at vi skal have 40 Timers Arbejdsuge ved Lov, men det kan ikke ses, om *Løndelingen* er koblet sammen hermed.

En Løndeling skulde jo have til Formaal at spare Stat og Kommune for en stor Part af de sociale Udgifter derved, at Lønarbejderne blev paalagt ogsaa den Del af Byrderne, som i Følge Sagens Natur maa paahvile den Part, der raader over Arbejdsmidlerne og staar inde for Samfundsøkonomien.

En *Løndeling* maa jo afstedkomme en næsten helt ubegribelig økonomisk Revolution, et rent Anarki. At faa Husleje, Kontingenter, Skatter m. m. indrettet paa en saa kraftig Nedskæring vil volde usigelige Kalamiteter, og der skal sikkert adskillige vellønnede Kommissioner til for at faa denne Ordning praktiseret.

Det er naturligvis meget hensynsfuldt at ville ordne Organisationernes Forhold til Arbejdsgiverne ved Lov, som i ovennævnte Tilfælde paatænkt. Og det er muligt, at Politikerne har Magt dertil. Men det er uklogt af dem, hvis de nu føler sig kaldede til at blande sig i Forholdet mellem Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer og i Særdeleshed da, naar det skal være Arbejderne, der skal betale Gildet.

Vi har jo i Spidsen for vore store Hovedorganisationer Mænd, som bogstavelig talt er vokset ud af det praktiske Liv. De er fuldt fortrolige med, hvad vi vil, og kender de sociale Kaar, vi lever under. Og de er ogsaa paa det rene med, at Arbejderne ikke er forhippet paa den Overklassesammenrotning, visse Politikere nu er trukket i Livkjole og Laksko for. Vi kender alt for godt Signalerne fra Magthaverne og Overklassen *om Samarbejde* og om at finde hinanden for Samfundets Skyld. Det er ensbetydende med, at saa skal Opmarchen mod Lønarbejderne begynde.

De solide danske Arbejderorganisationer har hidtil kunnet klare sine Forhold uden uvedkommende Indblanding. Og det kan de ogsaa i den Situation, der forestaar.

Den godt og vel halve Million Vælgere stemte ikke alene mod *Løndeling* og *Lønnedskæring*, den stemte ogsaa mod politisk Diktatur, og det Flertal, der sidder i Folketing og Regering véd, at i Følge hele Valgets Natur har de faaet Mandat til at tvinge alle de Samfundsstøtter, der er interesseret i Bestaaen af den nuværende Tingenes sociale Tilstand, til at vise det i økonomisk Henseende.

Der er jo — siger man — Formuer og kolossale store Indtægter nok. Ja, men hvorledes kan da den Tale og den abnorme Tanke publiceres, at Arbejderne skal til at *dele* Lønninger paa 48—50—60 Kr. om Ugen for at redde — *Samfundet!*

En underlig Logik!

*Sørensen-Kjeld.*

## HAANDSÆTTER ELLER MASKINSÆTTER

Til N. Th. Svendsens og S. V. Rasmussens Artikler i »Typ.-Tid.«s Nr. 49 skal jeg her tillade mig et Par ganske korte Bemærkninger, idet jeg mener hermed at have sagt, hvad jeg ønskede, og foreløbig stille mig afventende. Jeg lægger nemlig ikke Skjul paa, at det ogsaa kunde være rart at høre de »menige« Maskinsætteres Stilling til Spørgsmaalet for slet ikke at tale om Haandsætternes, hvis mundtlige Tilslutning jeg fra mange Sider længst har faaet. At ikke alle Maskinsættere har samme Mening som de to her nævnte, skal jeg lige i Forbigaaende bemærke.

Hensigten med min Artikel var den at paatale det Forhold, som opstaar, naar Arbejdet i Maskinsætteriet slipper op og een eller flere Maskinsættere sættes over i Haandsætteriet, hvor et tilsvarende Antal Haandsættere, om ikke officielt saa dog i Virkeligheden af den Grund, siges op.

Dette var Kærnepunktet, men baade Svendsen og Rasmussen viger langt uden om det, fortabende sig i mange andre Forhold.

Jeg kan absolut ikke, hvad Svendsen saa end mener, tolerere, at Maskinsætterne rykker over i Haandsætteriet, selv som Oprømmere, hvis dette har til Følge, at Haandsætterne maa gaa. Det maa blive Maskinsætterne, der tager Konsekvensen af Arbejdsmangelen i Maskinsætteriet, ikke Haandsætterne, som jo er ganske sagesløse.

Er dette klart og tydeligt nok? —

— — —

»Halvdags-Maskinsætterne er hjemlede i Tarifen, ikke efter vort, men efter Bogtrykkernes Ønske, idet disse har Fordel deraf« — skriver Svendsen, og dermed synes han aabenbart alt i Orden.

Du store Kineser! — Skal vi da nu ogsaa til at se paa Bogtrykkernes Fordel?

Har vi da ikke nok i at varetage vor egen?

»Jeg har aldrig aabenbaret nogen Bevaagenhed overfor Forhold af uheldig eller skæv Karakter« — fortsætter han, men dette Forhold (Halvdags-Maskinsætteren) maa da enhver kunne se er af højst uheldig Beskaffenhed, og at det er tariferet, er da saa sandelig intet Forsvar for det, men netop endnu en Grund mere til at søge det udryddet. Og at sammenligne Halv-

dags-Maskinsætteren med Sætter-Trykkeren, som jeg har gjort, synes mig absolut ikke for dristigt, omend hvert Begreb er noget forskelligt det andet i sin Karakter. Før eller senere skal det nok vise sig, at jeg har Ret.

Enten det nu er Haandsætteren eller Maskinsætteren, som er Skyld i dette Amfibiums Fremkomst, saa bør vi have et vaagent Øje med det og søge det afskaffet.

I disse Tider, hvor der stilles saa store Krav til den enkelte Branche, kan man med nogen Ret mene, at enhver har nok i sin.

Tilslut blot dette, at jeg ikke kan forstaa, hvorfor baade Svendsen og Rasmussen gaar saa stærkt ind for Halvdags-Maskinsætteren.

Sidstnævnte (Rasmussen) har saavist Ret, naar han siger, at langt de fleste af Provinsens Bogtrykkere, som har Sættemaskine, kender (og benytter) Halvdags-Maskinsætterne, og jeg mener sandelig ikke, at vi gør Haandsætterne og ejheller Maskinsætterne nogen Bjørnetjeneste ved at søge dette, som jeg før kaldte det, Amfibium afskaffet.

København, den 12. Dec. 1932.

*O. Chr. Sørensen.*

## HVAD ER MENINGEN?
### SÆTTER ELLER TRYKKER?

Vi kan af og til læse Artikler i »Typ.-Tid.«, hvori er fremsat Udtalelser, der kan vække til Eftertanke, bl. a. findes i Nr. 49 en Artikel »Haandsætter eller Maskinsætter« og som i Slutningen har følgende Ordlyd: »At sammenligne Forholdet med Sætter-Trykkernes er dog vist lidt vel dristigt«. — Ja, — det skal absolut ikke benægtes, thi efter mine Begreber taaler Sætter-Trykkernes Forhold vist ikke nogen Sammenligning, det bliver sikkert meget vanskeligt at finde Forhold saa forkvaklede som Begrebet Sætter-Trykker. Lidt længere nede i Artiklen lyder det: »Og der er mange *andre* Forhold paa Arbejdspladserne, maaske mere skjulte, men derfor ikke mindre faglige, der opfordrer til Ransagelse.«

Ja, der er desværre mange Steder rundt omkring. Lad os se lidt paa Forholdet i en Lokalafdeling, hvor det drejer sig om ingen ringere end Arbejdernes eget Blad, »Social-Demokraten«; hvad sker der her? Der sker det, at under Trykkerens Fraværelse, det være sig Ferier, Sygdom o. a. forek. Tilfælde, at der i Stedet for at antage en Trykker, som vel maa anses for mest rimeligt, tages en Sætter fra Sætteriet til at udføre Trykkerens Arbejde og saa antages en Sætter til at udfylde den tomme Plads i Sætteriet.

*Hvad er Meningen hermed?* Er det Meningen, at Trykkerne skal sættes ud af Spillet? Vi Trykkere er ikke interesseret i at blive paaført unødig Konkurrence, det er nemlig ikke alene vore Arbejdsmuligheder, man forringer, men det er i saa Tilfælde vort Fag, man ødelægger. Det er iøvrigt ret urimeligt synes jeg at paalægge een Mand (Sætter) at skulle være »Altmuligmand« — ja, nu skal I høre:

Han er ikke mindre end — Annoncesætter, Reservefaktor, Reservetrykker og Reservetrykkeriarbejder, nu mangler der kun, at han ogsaa bliver Reservemaskinsætter, som der vist endda er al mulig Udsigt til, saa er Maalet ellers fyldt til Randen.

Ja, hvad mener Medlemmerne i »D. T. F.« i Grunden om saadanne Forhold. At sligt kan finde Sted paa et Socialdemokratisk Blad, der dog burde være et Mønster eller Forbillede for de øvrige Trykkerier, kan ikke paatales for skarpt.

Er dette at anvende en Sætter som Trykker ikke at omgaa »D. T. F.«s Bestemmelser? Jeg mener jo — men Lokalformanden mener nej. Det kunde maaske være paa sin Plads at minde om, at *Trykkere* i Provinsen her i Danmark er forpligtiget til at udføre Arbejde, der falder udenfor deres egentlige Rammer, mod at der betales dem et Sætter-Trykker Tillæg paa 3 Kr. ugl. Denne Bestemmelse har aldrig været omtalt for Sættere.

I vore Loves Paragraf 2 lyder det saa smukt: »Formaalet er at søge opnaaet de bedst mulige økonomiske Vilkaar for de under Forbundet hørende Medlemmer« o. s. v. — Ja, hvis det er Vejen, der her er vist, saa tør jeg spaa en daarlig Fremtid for vort Fag, og saadanne Forhold bør *ikke* anerkendes inden for »D. T. F.«s Rammer. Her er et Forhold, som bør revideres, og jeg vil gerne høre andre Medlemmers Mening herom, da det er et ret vigtigt Spørgsmaal.

Jeg slutter med at spørge: *Hvem er og hvem kan arbejde som Sætter-Trykkere?*

*Louis Borcher.*

### *Sne.*

*Hvide Jord, tavse Sne!*
*Fred, hvis Aandepust i Mulde gemmer*
*Soltids Fryd og Soltids Vé,*
*Luft, hvor ingen Fugl sin Strube stemmer,*

*dybe Fred, der sletted ud*
*Finkens Jubel, Droslens Klage,*
*bærende dit Klosterbud*
*gennem stille Vinterdage,*

*— se, du blev mig til en Gud,*
*kold og klar, og tavs du hefter*
*om mit Sind den Lykkes Skrud,*
*som jeg rastløs ledte efter,*

*Lykken ved at følge stum*
*Livets Millioner Sange,*
*for at vinde ud en Sum*
*af tre fire rene Klange,*

*Ensomhedens Vinterfred,*
*hvor paa Nattens høje Himmel*
*Stunderne, der stille led,*
*funkler frem som Stjernevrimmel.*

*Viggo Stuckenberg.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

### NAKSKOV LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 3. December Generalforsamling for Valg af Tillidsmænd. *Due* dirigerede. Til Formand genvalgtes *Magnus Nielsen* med Akklamation, til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes *Abrahamsen* og *Anton Andersen*, og til Revisor genvalgtes *Alfr. Nissen*. Kontrahenter: *Herm. Jørgensen* og *Soph. Langhorn*. Fællesorganisationen: *Formanden* og *Due*. Fanebærer: *Ejner Rasmussen*. Fællesbageriet: *Formanden*. Forsamlingsbygningen: Alle Afdelingens Medlemmer. Repræsentant i Lærlingeafdelingen: *Eliassen*.

Under Eventuelt rejstes forskellige organisatoriske Spørgsmaal, der underkastedes en længere Drøftelse, hvorefter Dirigenten sluttede den talrigt besøgte Generalforsamling. —*r.*

### SLAGELSE LOKALAFDELING

holdt ekstra Generalforsamling Lørdag den 10. Decbr., hvor *Formanden* i anerkendende Ord mindedes nylig afdøde Olaf E. Olsen. Forsamlingen sluttede sig hertil. — *H. A. Hansen* dirigerede. Til Juleindsamlingen bevilgedes 400 Kr., og det anbefaledes kraftigt at støtte Fællesorganisationens lokale Juleindsamling. — Som Lokale for det kommende Aar vedtoges »Folkets Hus«. — Lønningerne til Formand og Kasserer (50 og 250 Kr.) vedtoges det at bibeholde. — Til Formand genvalgtes *Chr. Nielsen*, til Kasserer *P. Jensen*, til Næstformand *Poul Hansen* og til Bestyrelsen *H. A. Hansen* og *J. P. Nielsen*. Revisorerne *Chr. Hartmann* og *O. Andersen* genvalgtes ligeledes. Det samme var Tilfældet med Repræsentanten til Lærlingeafdelingen *S. V. Nielsen*. Iøvrigt var alle de øvrige Valg til de forskellige Repræsentationer Genvalg. —*n.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

### *Lærlingeafdelingen i København. Typ.-Revuen 1933.*

Afdelingens Nytaars- og Stiftelsesfest afholdes Lørdag den 21. Januar. Ved den Lejlighed opføres af Kammerater fra Afdelingen den traditionelle »Typ.-Revu«.

Revuens Forfattere er: *Flemming*, *Max* og *Poul*. Vi skal i kommende Numre af »Typ.-Tid.« nærmere beskæftige os med Revuen og dens Indhold.

### *Lærlingeafdelingen i Randers*

afholdt Generalforsamling Søndag den 12. November. Til Dirigent valgtes *Martin Pedersen*, og *Kassereren* oplæste Regnskabet, som godkendtes. Afdglingens nye Tillidsmand Typograf *Frisk* afgav derefter en Beretning, hvori han lovede at starte en Række faglige Foredrag, holdt af forskellige Typografer her i Byen. Kl. ca. 10 samledes man ved et fælles Kaffebord, hvorunder der var Oplæsning af muntre Historier ved Typograf K. Z. Petersen. Efter Kaffebordet gik man atter til Generalforsamligen, hvor der bl. a. blev vedtaget nogle Lovændringer og Anskaffelsen af Emblem til Foreningen.

*E.—K.*

### *Lærlingeafdelingen i Vejle.*

»Typ. den yngre«, afholdt Torsdag den 1. December Generalforsamling. *Formanden* aflagde Regnskab og Beretning, som begge godkendtes. Ved Bestyrelsesvalget blev *Thorkild Isager* valgt til Formand og som Næstformand og Sekretær valgtes henholdsvis *Thorvald Larsen* og *Hans Jacobsen*.

Under Eventuelt blev et Par lokale Spørgsmaal diskuterede, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes. *Jack.*

## PENROSE

Kender du den smukke *Penrose?* Den engelsktalende Verdens skønne, grafiske Aarbog, indbundet, af Størrelse og Omfang omtrent som en Bibel, med et Væld af Farvetryk, Omslag, Annoncer, Akcidenser samt lærerige grafiske Afhandlinger.

Under mit Ophold i England lærte jeg den at kende, og i omtrent en Menneskealder har jeg fulgt dens Udvikling fra dens spæde Begyndelse til den høje Position, den indtager nu, med Venner og Medarbejdere langt ud over Grænserne af det Verdensrige, der omfatter England—Canada—De forenede sydafrikanske Stater—Indien—Australien.

Ogsaa Skandinavien staar i Aar med et Bidrag.

*Penrose* sendes franko mod Indsendelse af 10 sh. til Hunter-Penrose Ltd., 109, Farringdon Road, London E. C. 1. *Penrose* er en nyttig Bog og en Pryd for ethvert Hjem, hvor der findes Bibliofiler og skønhedstørstende Sjæle.

Odense, den 11. December 1932.

*J. Bjørnander.*

## MEDDELELSER FRA KLUBBERNE

*Københavns Trykkerklub*

lægger fra 1. Januar 1933 ud med sin Virksomhed. Den anden Tirsdag i hver Maaned afholdes Medlemsmøde med Foredrag af oplysende, faglig eller teknisk Art; Emnet vil staa i »Typ.-Tid.« Fredagen før Mødet. Desuden afholdes kammeratlige og selskabelige Sammenkomster for derigennem at søge udviklet et godt kollegialt og kammeratligt Sammenhold. Saa vidt muligt vil Programmet for Klubbens Virksomhed blive tilrettelagt kvartalsvis, saaledes at Programmet bekendtgøres for hvert Kvartal.

Programmet for Januar Kvartal 1933 er følgende: *Tirsdag den 10. Januar:* Medlemsmøde i Café »Patricia«, Fælledvej 4, Kl. 8 pr. *Fredag den 20. Januar:* Besøg paa Erik Levisons Mekaniske Etablissementer og Farvefabrik; der mødes Fredag Aften Kl. 7 pr. paa Farvefabriken, Hejrevej 14, og Fabriken beses; derefter køres i Biler til Fabrikerne, Vesterbrogade 69—71, hvor de sidste Nyheder og Forbedringer paa det tekniske Omraade inden for Typografien beses og prøves. *Tirsdag den 14. Februar:* Foredrag af en Ingeniør fra Drubins Farvefabrik. *Søndag den 19. Februar:* Besøg paa Drubins Farvefabriker. *Lørdag den 25. Februar* (Fastelavnslørdag): Kammeratlig Sammenkomst, Fastelavns- og Pakkefest. Program vil senere fremkomme. *Tirsdag den 7. Marts:* Foredrag om Fagskolen, dens Virksomhed og Udvikling. *Tirsdag den 14. Marts:* Kl. 7½ pr.: Besøg paa Fagskolen for Boghaandværk.

Alle Foredrag og kammeratlige Sammenkomster afholdes i Café »Patricia«, Fælledvej 4, Kl. 8 pr.

*Rud. Calberg.*

## ET OG ANDET

EN INDSIGELSE

*Chr. Sonnenborg* er utilfreds med Referatet fra Københavns Afdelings Generalforsamling og beder os optage følgende:

Sekretæren har *udeladt alt*, hvad der blev udtalt af undertegnede, medens han derimod har skrevet i Referatet, hvad *jeg ikke har udtalt et Ord om: Arbejdstidens Nedsættelse.*

Undertegnede udtalte: »Jeg tillader mig at takke vor Ledelse for deres Arbejde til Gavn for Medlemmerne. Det Arbejde, som er udrettet af Formanden og Ledelsen ved *Overarbejdets Begrænsning.* *Chr. Sonnenborg.*

IMOD ENHVER HINDRING —

Internationalt Handels- og Kontormedhjælperforbund, som for Tiden omfatter ialt 900,000 Medlemmer, afholdt den 17. Oktober i Berlin et Bestyrelsesmøde, der bl. a. vedtog en Resolution, som udtaler sig imod enhver Hindring af Handelen i Form af Kontingentering, Importforbud, Indførselstold m. m.

EN FATTIG TRØST

Siden Krisen udbrød i England i Fjor har der været en stadig større Omsætning af Bibler. I det sidste Aar har det engelske Bibelselskab sat Verdensrekord med et Salg af 1,700,000 Eksemplarer.

En Statistik, som stammer fra Amerika, fortæller, at to Trediedele af Jordens Befolkning, som er over 10 Aar, hverken kan skrive eller læse. Som Modvægt mod dette triste Faktum kan anføres, at en Professor i Berlin skal forstaa ikke mindre end 100 Sprog!

KVINDER I DEN TYSKE RIGSDAG

I den ny tyske Rigsdag sidder 36 Kvinder mod 37 i den foregaaende. Af disse tilhører 13 den socialdemokratiske Fraktion og 13 den kommunistiske. Desuden har Centrum 5, de tysknationale 3 og det bayerske Folkeparti og det tyske Folkeparti hver en kvindelig Repræsentant. Derimod har Nationalsocialisterne ingen, da de hylder den Anskuelse, at Kvinderne udelukkende har deres Plads i Køkkenet.

Typografernes Syge-Hjælpekasse
afholder
STOR JULETRÆSFEST
med paafølgende
NYTAARSBAL
*Lørdag den 31. December (Nytaarsaften) Kl. 7—4 i Idrætshuset.*
**20 Mands Orkester** under Direktion af Hr. Kapelmester *Hjalmar Koefoed.*
*Billetter* à 0,75 (Medl.s Børn), 1,50 (Ikke Medl.s Børn) og 0,75 (Voksne) faas hos Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 4, Telf. Taga 1482 y. Børnebilletter à 1,50 og Voksne-Bill. faas tillige hos *C. J. Christoffersen*, Hillerødgade 139, Telf. Taga 5377, *A. Juul Sørensen*, Boyesgade 3 St., *Carl Petersen*, Ordrup Jagtvej 30, Telf. Ordrup 721, *Rud. Jensen*, H. C. Ørstedsvej 11 A, Ismejeriet, Telf. Vester 5801 y, og *Georg Pedersen*, Vejlegade 7 4. *Salget af Børnebilletter slutter den 23. December.* (13 j)

## NÆR OG FJERN

*DØDSFALD.* I en Alder af ca. 67 Aar er Trykker *Emil Petersen* i Lørdags pludselig afgaaet ved Døden. Afdøde har i de sidste 23 Aar arbejdet hos O. C. Olsen & Co., men paa Grund af svigtende Helbred maatte han for et Par Maaneder siden »lægge op« og nød nu sit Otium, som jo kun blev saa kortvarig. Angaaende Begravelsen henvises til Dagspressen. —*n.*

*JUBILÆUM* kan 3. Juledag fejres af Maskinsætter *P. V. Hansen*, der den nævnte Dag har været ansat hos J. Jørgensen & Co. i 25 Aar.

*PROTOKOLLEN* over Delegeretmødet er udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

*FYRAFTEN KL. 2.* Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Arbejdstiden slutter Kl. 2 Juleaftensdag. Dette gælder alle Virksomheder, der ikke har faaet Dispensation.

*KUN ORD.* Da den engelske Nationalregering dannedes i Fjor, lød det: »Nu staar vi overfor et Vendepunkt! Nu skal alt vende sig til det bedre!«

Men det var kun Ord, Ord, Ord. Ingen Ting har vendt sig til det bedre og paa Arbejdsmarkedet er Stillingen værre end nogensinde.

Antallet af arbejdsløse Sættere i London er for Tiden meget stor.

Kravet om at nedsætte Produktionsomkostningerne har vundet Gehør hos Bogtrykkerne, men for dem betyder dette kun en Nedsættelse af Lønningerne. Blandt Typografernes er man imidlertid enige om, at der mod denne Nedskæringspolitik skal rejses den mest haardnakkede Modstand.

*HVIS DET BLEV HELT UDNYTTET.* Man har i Tyskland foretaget en Beregning over den tyske Industris tekniske Kapacitet og er kommet til det Resultat, at hvis det Produktionsapparat, som nu findes i Tyskland, blev helt udnyttet, skulde der bruges 6 Millioner flere Arbejdere end for Øjeblikket. Nu er Stillingen den, at af Tysklands ca. 10 Millioner Industriarbejdere er henimod 4 Millioner arbejdsløse. I Stedet for de 6 Millioner, som for Tiden er i Arbejde, skulde der saaledes være Brug for 15 Millioner, hvis alle tekniske Indretninger blev fuldt benyttet.

*MYNDIGHEDER UDØVER TVANG VED FORKORTELSE AF ARBEJDSTIDEN.* Den czekoslovakiske Minister for social Forsorg erklærede i Rigsdagens socialpolitiske Udvalg, at i Fremtiden kun saadanne Kommuner vil erholde Statstilskud til den produktive Arbejdsløshedsforsorg, som forpligter sig til at indføre den 40-Timers Arbejdsuge ved det af dem iværksatte Nødhjælpsarbejde. I De forenede Stater, hvor man er i Færd med at indføre 5-Dages-Ugen i de offentlige Virksomheder og Tjenestegrene, stilles denne Betingelse ligeledes ofte ved Bevilling af offentlige Tilskud eller Laan samt ved Udbydelse af offentlige Arbejder til private Arbejdsgivere.

*PRESSEFRIHEDEN I TYSKLAND.* Tiltale, Forbud og Beslaglæggelse regner regelmæssigt ned over den tyske Dagspresse, særlig den oppositionelle. Vi bringer her nogle Eksempler fra den seneste Tid:

Ugebladet »Das andre Deutschland« er af Politipræfekten i Berlin forbudt indtil den 30. April 1933.

Samme Skæbne har ramt et illustreret Tillægsblad til »Rote Fahne« — »Der rote Stern« — som er bleven forbudt at udkomme indtil 30. Januar, fordi Politipræsidenten fandt, at Tekst og Billeder indeholdt en Opfordring til Vold.

I Frankfurt am Main opdagede Politiet et hemmeligt kommunistisk Trykkeri og beslaglagde alt Materiel.

Den socialdemokratiske »Ostthüringer Tribüne« i Gera har været forbudt i tre Dage for at have kritiseret en nazistisk Myndighedsperson.

Senatet i Fristaten Danzig har forbudt det polske Blad »Gazeta Polska« at udkomme i tre Aar! To andre polske Aviser har været ramt af lignende Forbud.

*DEN NÆSTE* internationale Fagforeningskongres afholdes i Dagene 30. Juli til 3. August 1933 i Bryssel.

For hver Time du arbejder over formindsker du din arbejdsløse Kammerats Levemuligheder.

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Niels Nielsen 10,00, Vald. Petersens Pers. 21,00, P. Hansen 80,00, Frk. Crone 10,00, Klubben »Politiken« 919,00, Kr. Weiss 5,00, Frelsens Hærs Trykkeri 42,00, Kr. Dagblads Pers. 144,50, Bestyrer Christoph Hansen 10,00, Bestyrer Siech 10,00, Forretningsfører Corfitzen 5,00, A/S Kr. Dagblad 20,00, Nordlunde 58,00, J. Andersen 5,00, Industri-Trykkeriet 37,50, Hellner 10,00, Enkefru Bøhm og Pers. 19,00, Akcidenstrykkeriet 27,00, Philipsen & Co. 18,50, Danske Tidsskrifters Forlag 51,00, Kandrup & Wunsch 45,00, Brürup 43,00, Kristensen & Mikkelsen 20,00, Ferslevs Billettrykkeri 18,00, Elektra 13,00, Bogtr. Kappelgaard Mikkelsen 5,00, Aller (2. Bd.) 400,00, Axelholm 64,00, Schou & Co. 86,00, Krigsministeriet 10,00, Exprestrykkeriet 3,00, L. A. Jørgensen (Princip. og Pers.) 30,00, Langkjær 59,00, C. C. Petersen 31,00, C. Th. Thomsen (Faktor og Pers.) 34,00, Provinsbladenes Andelsselskab 20,00, do. Personale 35,00, do. Overarbejde 5,70, Universaltrykkeriet 17,50, I. Chr. Petersen 30,00, Nielsen & Lydiche (Sætteriet) 148,00, do. Trykkeriet 78,00, W. J. Christensen 81,00, Berl. Tidende (Maskinsætteriet) 540,00, Mayland 63,00, Andreasen & Lachmann 20,00, A. L.-P. 10,00, Ottos Eft. 4,00, Emil Kristensens Pers. 40,00, Bogtr. Emil Kristensen 10,00, O. A. 5,00, Andersen & Petersen 84,00, Spuhr 32,50, Wald. Nielsen 10,00, Overskud fra Novemberfesten 680,54. *Tilsammen Kr. 4.277,74.*

Ialt med tidligere indkomne Bd. *Kr. 8.637,74.*

København, den 17. December 1932.

*O. A. Lundin.*

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Dansk Provins-Bogtrykkerforen. 250.00 (deraf er 50 Kr. Bod fra Dronninglund); *Aabenraa:* Hejmdal 10,00, Nordschl. Zeitung 10,00, W. Boye 500, Lokalafd. 100,00, ialt 125.00; *Brønderslev:* 5 Medl. 25,00; *Fredericia:* Fred. Soc.-Dem. 10,00, Bogtr. Johs. Madsen 10,00, Bogtr. E. Rasmussen 10,00, Bogtr. Hans D. Pedersen 5,00, Bogtr. R. Ottesen & Søn 10,00, Landstingsm. Joh. Jensen 10,00, Fredericia Avis 5,00, Rest. Vald. Petersen 10,00, Afdel. Medl. 141,00 ialt 211,00; *Grenaa:* Afdel. Medl. 35,00, Red. Andersen 5,00, Red. Lønskov 5,00, Djurslands Venstreblad 5,00, Bogtr. Holm 5,00 ialt 55,00; *Haderslev:* A/S Modersmaalet 10,00, Red. N. J. Nielsen 5,00; Red. N. Th. Thomsen 5,00, Red.sekr. Søchting 3,00, Journ. Chr. Petersen 2,00, Bogh. N. Nissen 2,00, Repr. Pannach 2,00, Soc.-Dem. 5,00, Had. Amtstid. 2,00, Bogtr. Kamprad 1,00, Had. Stiftsbogtr. 2,00, Red. Christiansen 2,00, Jydske Tidende 5,00. Afdel. Medl. 74,00, ialt 120,00; *Haslev:* Torkildsens Bogtr. 5,00, Haslev Soc.-Dem. 5,00, Haslev Bogtr. 5,00, Haslev Avis 2,00, Haslev Folketid. 2,00, Journ. Hartvig Andersen 1,00, Red. Spanning 2,00, 2 Medl. 10,00, Lokalk. 500, ialt 37,00; *Helsingør* Lokalafdel. 65,00; *Holstebro:* Afdel.s Medl. 115,00, Red. Geill 5,00, Red. C. F. Mortensen 5,00, Soc.-Dem. 10,00, Faktor Larsen 5,00, Bogtr. N. Johansen 5,00, Bogtr. N. P. Thomsen 5,00, ialt 150,00; *Horsens:* Horsens Soc.-Dem. 25,00, Horsens Folkeblad 25,00, Horsens Avis 10,00, Horsens Venstreblad 5,00, Horsens Bogtrykkeri 10,00, Handelstr. 4,00, Bogtr. Kloster 10,00, Bogtr. And. Hansen 10,00, Bogtr. Backhausen 8,00, Arthur Jensen 5,00, Carl P. Pedersen 5,00, Afd. Medl. 258,00, ialt 375,00; *Maribo:* Afd. Medl. 34,50, Lokalk. 25,00, Red. M. Andersen 15,00, Red. D. Ditlevsen 10,00, Red. C. E. Christiansen 5,00, Red. M. Jensen 5,00, Red. Regnar Pedersen 5,00, Faktor P. Madsen 5,00, Red. N. M. Nielsen 2,00, Red. O. Holst 2,00, Red. Christensen 2,00, Red. Nielsen 2,00, Red.sekr. P. Jul. Nielsen 2,00, Red.sekr. S. Thomsen 1,50, ialt 116,00; *Marstal:* Afd. 15,00, Ærø Folkeblad 5,00, ialt 20,00; *Nykøbing F.:* Lokalafd. 100,00, Centraltr. 50,00, Pers. 37,00, Soc.-Dem. 10,00, Loll. Falst. Folketid. 50,00, Pers. 45,00, Loll. Falst. Stiftstid. 25,00, Pers. 31,00, Loll. Falst. Venstreblad 25,00, Pers. 37,00, E. Rasmussen 5,00, Nysted Adresseavis 5,00, Pers. 1,00, Bogtr. Laur. Jensen 15,00, Pers. 6,00, ialt 442,00; *Nykøbing M.:* Afdel. Medl. 45,00, A/S Morsø Folkeblad 25,00, Forr.f. Poulsen 5,00, Red. Jespersen 5,00, Journ. Rasmussen 1,00, Faktor Halse 5,00, Faktor Christensen 5,00, ialt 91,00; *Næstved:* Næstved Tid.s Kontor 50,00, Næstved Avis + Faktor Petersen 15,00, Sydsj. Venstreblad + Kontorpers. 25,00, Soc.-Dem. + Kontorpers. 30,00, E. L. Demuth 5,00, N. P. Christensens Bogtr. 10,00, Emil Jacobsen, Vordingborg 5,00, Vald. Nielsen, Vdbg. 10,00, Fred. Sommer, Vdbg. 5,00, Bogtr. Jensen & Søn, Præstø 10,00, Afd. Medl. og enkelte Lærlinge 268,00, ialt 433,00; *Odder:* Odder Dagblad 5,00, Bogtr. Kjeldsen 5,00, Bogtr. Orla W. Petersen 3,00, Faktor Ammelund 5,00, indsamlet i Afd. 25,00, »Det særlige Fond« 25,00, ialt 68,00; *Ribe:* Afd.s Medl. 50,00; *Ringkøbing* Lokalafd. 102,00; *Slagelse* Lokalafd. 400,00; *Stubbekøbing* Lokalafd. 10,00; *Svendborg:* Svendborg Avis 15,00, Svendborg Amtstid. 8,00, Bogtr. Arnberg 5,00, Bogtr. Høgfeldt 5,00, Bogtr. Jørgensen 4,00, Forr.f. C. Caspersen 5,00, Red. P. Andersen 5,00, Faktor O. Mortensen 4,00, Faktor H. Rasmussen 5,00, Afd.s Medl. 101,00, ialt 157,00; *Thisted:* Th. A. Avis Pers. 13,00, Th. Amtstid.s Pers. 27,00, A. Jacobsens Pers. 14,00, Th. Amts Avis 5,00, Red. Ravnemose 2,00, Red. Kj. Jensen 2,00, Frk. Jensen 1,00, Faktor Behr 3,00, Faktor Hansen 2,00, Th. Amts Tid. 10,00, Red.sekr. Lustrup 1,00, Bogholder Jensen 2,00, Faktor Petersen 2,00, Afd. 35,00, ialt 119,00; *Varde:* 8 Medl. 40,00, A/S Ribe Amtstid. 10,00, Bogtr. Nordhjem 10,00, Bogtr. J. Petersen 5,00, ialt 65,00. *Tilsammen Kr. 3.486,00*

Ialt med tidligere indkomne Bd. *Kr. 5.652,00.*

Kbhvn., d. 17. Decbr. 1932. *Karl Sørensen.*

**E. L. SATSSKIBE** er de bedste og billigste, fremstilles ogsaa i amerikansk Udførelse paa

**ERIK LEVISONS**

Specialværksteder for moderne Sætterimøbler og Inventar

(20 d)

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl.* 5—6½. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

### FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. December: Nykøbing M. 91,00; Randers 500,00; Tønder 400,00; 15. December: Fredericia 500,00; Horsens 400,00; Nakskov 600,00.

København, den 17. December 1932.

*Forretningsudvalget.*

NYE MEDLEMMER

Næstved: Paal. Saida Kristine Hansen.

TILTRAADTE

Frederikshavn: 6618 Ricard Simonsen (arbl.). Haderslev; 3830 Friedrich Hess (Martin, Christiansfeld). Viborg: 6993 A. Ingemann Petersen.

FRATRAADTE

Nyborg: 6532 Eivind H. Hansen til Odense (arbl.).

DØD

København: 1642 Emil Petersen (O. C. Olsen).

### Typografernes Sangforening.

Onsdagene den 21. og 28. ds. intet Møde paa Grund af Omforandring af Lokalerne. Onsdag den 4. Januar: Nytaarsgilde efter Sangøvelsen. (1 n)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

**Paa Ønskesedlen til Jul:**

Grafisk Lommebog, Kr. 2,00; Sats paa frem. Sprog, 2,50; Typ. Skitsering, 2,25; Regnebog f. Lærlinge, 1,50; Musterblätter, 4,25; Satz- und Druckmusterheft, 5,25.

**FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 277[69]

**En lille Hurtigpresse**

sælges billigt. Format: indvendigt Rammemaal 51×71 ctm. 1 Stk. Skæremaskine 26" Fabrikat Eickhoff. Billet mrkt. »161» modt. Ekspeditionskontoret.

**Trykkeri til Salg.**

Et mindre Bogtrykkeri i en større Provinsby er til Salg, mindst 4000 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionskontoret.

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnèsgade 24.
Telefon Central 10291.
**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede
**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**
**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.** (29)

**Tandlæge Viggo Jensen,**
**Klareboderne 2, II.**
Hj. af Købmagergade 40.
Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**
**Købmagergade 30, II**
Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.
Telefon 8181. (12)

**ADOLPH WULFF**
fører alle Artikler for Bogtrykkere
**Maskiner • Skrifter • Farver**
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi
*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*
**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**
Telefon Central 39 og 5539. (6)

**A/S F. L. BIE** Valdemarsgade 14, København V.
Telefoner: Centr. 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
*Kulante Betingelser.*
**Stadigt stort Lager.** (10)

**CONTRASOL-FARVER**

Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN

Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.
Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt i Industri-Trykkeriet, København.

# TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 53 KØBENHAVN DEN 30. DECEMBER 1932 59. AARGANG


## DANSK TYPOGRAF-FORBUND

### NYE LOVE

Fra 1. Januar 1933 træder de nye Love i Kraft. — Desværre vil Lovene ikke være Medlemmerne i Hænde paa Ikrafttrædelsesdagen fordi vi først i disse Dage har modtaget Mønstervedtægten for Arbejdsløshedskassen og disse Vedtægter skal nu udarbejdes og endelig godkendes forinden Trykningen kan finde Sted.

I *Provinserne* bliver det ugentlige Kontingent til Forbundet uforandret 3 Kr. 90 Øre for hel- og 2 Kr. for halvbetalende Medlemmer.

I *København* bliver det ugentlige Kontingent til Forbundet 4 Kr. 20 Øre for helbetalende Medlemmer (for Hustruer tillægges 5 Øre for Begravelseskassen); for mandlige Hjælpearbejdere 2 Kr. 50 Øre og for kvindelige Hjælpearbejdere 2 Kr. 10 Øre.

København, 27. December 1932.

*Forretningsudvalget.*

---

*For Fremtiden vil Forbundets og Københavns Afdelingens officielle Kundgørelser findes paa Bladets 3. Side, øverst paa 1. Spalte.*

København, 27. December 1932.

*Forretningsudvalget.*

---

## SVENDEPRØVERNE

I »Bogtrykkerbladet« har der i den sidste Tid været diskuteret mellem flere af Provinsbogtrykkerforeningens kendte Mænd om Aflæggelse af Svendeprøve indenfor vort Fag.

Anledningen til Diskussionen er den, at Svendeprøverne i Følge den nye Næringslov fremtidig skal aflægges for Fællesrepræsentationen og ikke for den saakaldte offentlige Kommission.

Vi gengav for kort Tid siden en Artikel af Faktor *Fich*, Odense, der gjorde sig til Talsmand for, at der hurtigst muligt blev truffet en Ordning med Fællesrepræsentationen, der kunde medføre mere Ensartethed i hele Svendeprøve-Ordningen.

At faa ensartede Regler for Aflæggelse af Svendeprøver er i høj Grad ønskeligt, eftersom Forholdet nu er det, at København har én Ordning, Provinsbogtrykkerforeningen en anden og Bladudgiverforeningens Medlemmer en tredie.

Bogtrykker *Louis Høier*, Ringkøbing, har i sidste Numer af »Bogtrykkerbladet« skrevet et Indlæg, hvori han anbefaler, at der optages en Forhandling mellem Provinsbogtrykkerforeningen, Bladudgivernes Organisation og Dansk Typograf-Forbund om en Ordning af hele Spørgsmaalet.

Henvendt til Faktor Fich — der bl. a. har skrevet, at hvis vi faar en Landskommission, kommer den *kun* til at omfatte Provinsbogtrykkerforeningens Medlemmer minus dem, der ønsker Prøven aflagt for Fællesrepræsentationen — skriver Hr. Louis Høier følgende:

*»Mon dette virkelig skulde passe?* I Ministeriets Bekendtgørelse angaaende Læreprøver i København m. v. staar bl. a., at Svendeprøver *skal* aflægges for en Læreprøvekommission, der sammensættes paa den Maade som aftalt mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund. *Er det ikke en naturlig Forklaring, Fich?*

Nu véd jeg nok, at der er nogle, som paastaar, at indenfor Foreningerne staaende kan fordre, at deres Lærlinge skal aflægge Prøve for Fællesrepræsentationen, hvad denne ikke kan nægte at medvirke til, hvis vedkommende er Medlem af en Haandværkerforening; men har vi først en Ordning som den i København, kan et saadant Tilfælde ikke opstaa. Og skulde det alligevel opstaa, klarer Dansk Typograf-Forbund det nok paa samme Maade som det nu i tredive Aar har overvaaget, at de hidtil gældende Regler kom til at gælde for *alle* Bogtrykkere udenfor København. Kontrahenterne er kun: Dansk Provinsbogtrykkerforening, Bladudgiverforeningen og Dansk Typograf-Forbund, *hvorefter alle andre have sig at rette.* Der er aldeles ikke Tale om, at vi faar eller skal have to Kommissioner.

Mit Forslag er derfor fremdeles: *Lad Faget selv tage Sagen i sin Haand — uden* fremmed Indblanding. Jeg henstiller paa ny til Bestyrelsen at søge optaget en Forhandling med Bladudgiverne og Dansk Typograf-Forbund om Spørgsmaalet«.

---

## EN GRÆNSEDOM

Nedenstaaende Sag mellem Bogbinderforbundet og Dansk Litografflaug, som har fundet sin Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret, har ogsaa Interesse for vore Medlemmer og for Arbejdsforholdene paa Trykkerierne. Vi gengiver derfor Dommen, som gav Bogbinderforbundet Medhold i, at dets Medlemmer ikke er pligtige til at udføre Arbejde, som henhører under Typografernes Overenskomst-Omraade. Dommen lyder:

Firmaet Carl Sørensens Eftf. beskæftiger i sin Kartonnageafdeling kvindelige Arbejdere, der er Medlemmer af Bogbinderforbundet, og i sit litografiske Trykkeri kvindelige Arbejdere, der er Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund. De to Afdelinger har Lokaler for sig i samme Bygning. Det er ved forskellige Lejligheder hændt, at Trykkeriet har været saa stærkt beskæftiget, at man har ladet nogle af de i Kartonnageafdelingen arbejdende Kvinder udføre Arbejde i Trykkeriet. Siden Juli 1931 har imidlertid Kvinderne i Kartonnageafdelingen nægtet at udføre Arbejde i Trykkeriet.

Klagerne har til Oplysning om Forholdene i lignende kombinerede Virksomheder anført, at af 23 saadanne Virksomheder har 20 svaret, at Nægtelse fra kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet af at udføre Arbejde i Trykkeri aldrig er forekommet, medens 3 lignende Virksomheder har svaret, at der lejlighedsvis har været Vanskeligheder, uden at det dog har ført til Konflikt. Klagerne anfører videre, at det er Forbundet, der har forbudt sine Medlemmer at udføre Trykkeriarbejde, og da Klagerne anser Forbundets Indblanding i Arbejdsforholdene for et Brud paa Septemberforligets Punkt 4 om Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet og til at anvende den efter hans Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft, har de under denne Sag paastaaet Forbundets Indblanding kendt ulovlig og Forbundet paalagt Bod i denne Anledning.

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, at Forbundet ikke har forbudt sine Medlemmer hos Firmaet Carl Sørensens Eftf. at udføre Arbejde i Trykkeriet, men paa Henvendelse fra sine Medlemmer hos Firmaet givet disse Medhold i, at de havde Ret til at nægte at udføre Arbejde, som ikke henhører under Fagets Overenskomst, idet Forbundet formener, at dets Medlemmer, som er uddannet ved bestemte Brancher, ikke kan være pligtige til at udføre Arbejde, som andre Organisationer har afsluttet Overenskomst om. Da Trykkeriarbejde henhører under Overenskomsten mellem Dansk Litografflaug og Dansk Typograf-Forbund, kan Bogbinderforbundets Medlemmer ikke være pligtige til at udføre det. Forbundet har indhentet Oplysninger om Forholdene paa andre lignende kombinerede Virksomheder, og herefter er det kun i et Tilfælde konstateret, at Trykkeriarbejdet er udført af kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet. Forbundet mener, at Septemberforligets Punkt 4 maa forstaas med den naturlige Begrænsning, at Arbejdere i et Fag ikke kan være pligtige til at udføre Arbejde, der falder udenfor den Overenskomst, efter hvilken de arbejder. Forbundet tilføjer, at det intet har imod, at dets Medlemmer i givet Tilfælde hjælper med til andet Arbejde, men at det ikke kan være nogen Pligt for dets Medlemmer, hvis de ikke ønsker det, og anfører, at det kan være til Gene for dem, da de ved et saadant Arbejde afbrydes i deres almindelige Arbejde, der saa godt som altid er Akkordarbejde.

Det paagældende Arbejde, de kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet har vægret sig ved at udføre, er navnlig Indlæg af Mellemlæg ved Trykkerimaskinen, for hvilket der ikke er nogen Tarifpris i Bogbinder-Overenskomsten, og hvortil i Almindelighed anvendes kvindelige ufaglærte Medlemmer af Typografforbundet.

Størstedelen af de kvindelige Medlemmer af Bogbinderforbundet har en vis faglig Uddannelse.

I Almindelighed maa det for Arbejdere, der har faglig Uddannelse, være Reglen, at et Medlem af en Arbejderorganisation kun er pligtig at udføre det Arbejde, der omfattes af den Overenskomst, efter hvilken han arbejder. Hvorvidt der kan gøres Undtagelse herfra i visse kombinerede Virksomheder, hvor Grænsen mellem, hvad der hører til det ene og til det andet Fag, kan være flydende, maa bero paa en Afgørelse i det enkelte Tilfælde, hvor og kutymemæssige Forhold kan være bestemmende. Om saadanne særlige Forhold foreligger, maa eventuelt afgøres efter Regler for Behandling af faglig Strid. Da det i nærværende Tilfælde ikke findes godtgjort, at der foreligger saadanne særlige Forhold, der kan tillade en Undtagelse fra Hovedreglen, findes der at maatte gives de Indklagede Medhold i deres Frifindelsespaastand.

Sagens Omkostninger findes Klagerne at burde betale.

KENDELSE:

De samvirkende Fagforbund paa Bogbinderforbundet i Danmarks Vegne bør for Tiltale af Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening paa Dansk Litograflaugs Vegne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

## KONTINGENT I KØBENHAVN FRA 1. JANUAR 1933

Fra og med 1. Uge, der begynder Lørdag den 31. December, bliver Kontingentet for heltbetalende **4,50** Kr., for mandlige Hjælpearbejdere **2,70** og for kvindelige Hjælpearbejdere **2,25** pr. Uge. Kontingentet fordeler sig paa de forskellige Kasser som nedenfor anført.

| | Arbejdsløshedskassen | Fortsættelseskassen | Hjælpekassen | Reservefonden | Sygekassen | Begravelseskassen | Lokalkassen | Kontingent ialt |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Heltbetal. Medlemmer | 90 | 20 | 100 | 60 | 140 | 10 | 30 | **4,50** |
| Mandlige Hjælpearb. | 65 | 15 | 50 | 45 | 70 | 5 | 20 | **2,70** |
| Kvindelige Hjælpearb. | 45 | 10 | 50 | 30 | 70 | 5 | 15 | **2,25** |

Desuden betales der for Hustruer og Lærlinge, der var Medlemmer af Syge- og Begravelseskassen før 1. Januar 1930, 5 Øre om Ugen til Begravelseskassen.

## 50-AARS JUBILÆUM

som Svend og Medlem af D. T.-F. kan 1. Januar fejres af *Mads Chr. Andersen*, Gothersgade 5, Viborg. — Andersen udlærte hos Bogtr. Rasmussen i Ringkøbing og arbejdede der samt i Aarhus en kort Tid, hvorefter han »valsede« Landet rundt som den glade Svend han var — og stadig er. Efter endt Militærtjeneste (Fløjmand fra venstre) havnede han i 1887 i Viborg i Bogtr. Adolf Jakobsens Bogtrykkeri. For en Snes Aar siden kom han til Folkebladet.

Jubilaren er en brav og vellidt Kollega, der værdsættes af alle, der kommer i Berøring med ham. Hans sprudlende Humør og gode Helbred gør ham ung som nogen nybagt Svend, og mangen Kollega har faaet sig en hjertelig Latter naar Mads fortalte om Kristiansborgs Brand, hvor han med Hæder deltog i »Slukningsarbejdet«, eller naar han serverer en af sine berømte Fiske- eller Jagthistorier.

Andersen var en Aargang Lokalformand og følger med stadig Interesse Forbundets Anliggender. Han arbejder med usvækket Energi paa Folkebladet, og vi ønsker ham endnu mange Arbejdsaar. Hjertelig til Lykke paa Jubilæumsdagen. *P. J.*

*

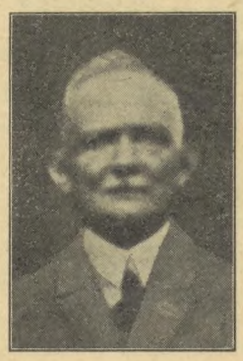

50-Aars Svende-Jubilæum kan Søndag d. 1. Januar 1933 fejres af Sætter *Paul Larsen*, De forenede Bogtrykkerier, Aarhus. P. L. udlærte 1. Januar 1883 i Slagelse og kom senere til København, hvor han arbejdede i forskellige Virksomheder, bl. a. hos Nielsen & Lydiche, hvor han kom til at arbejde sammen med Typograf Mads Hansen, der i Maj 1897 rejste til Aarhus for at starte et Trykkeri, Centraltrykkeriet, og det faldt da naturligt for Mads Hansen at tilbyde sin gamle Arbejdskammerat, Paul Larsen, Arbejde hos sig; P. L. tog imod Tilbudet og rejste til Jyllands Hovedstad, hvor han har færdedes paa adskillige af Byens Trykkerier, Jyllandsposten, Mammen, Lauritz Beck og flere Steder, for tilsidst at vende tilbage til Mads Hansen igen, der imidlertid var blevet Indehaver af De forenede Bogtrykkerier, som opstod ved Sammenslutning af Centraltrykkeriet, Laurits Becks og Mammens Virksomheder. P. L. har alle Vegne skabt sig et godt Navn som en dygtig Typograf og afholdt Arbejdskammerat.

Selv om det maa siges, at P. L. hører til »de stille i Landet«, saa har han dog i sine yngre Dage med Lyst og Iver deltaget i Foreningens Sammenkomster — baade alvorlige og festlige — og han staar heller ikke tilbage nu; enten der kaldes til en vigtig Afgørelse eller et gemytligt Samvær, møder han og tager sin Tørn med. — Vi siger ham Tak for Aarene, der svandt, og haaber, at vi endnu en Del Aar maa se ham færdes i vor Midte.

Til Lykke med Dagen Paul Larsen.

*H. . . . n.*

## LÆRLINGE-SPALTEN

*Lærlingeafdelingen i København.*
*Sats-Konkurrencen.*

Følgende fik tildelt Præmie:

Nr. 1. *»Bibamus«*, Oscar Eddy, Fagskolen.
Nr. 2. *»Pas«*, Poul A. Sørensen, Schultz.
Nr. 3. *»Perfektion«*, Helmuth Frederiksen, C. C. Petersen.
Trøstpræmie: *»Jo-Jo«*, Helge Rinding, Bianco Luno
Trøstpræmie: *»Aargang 1929«*, Kai R. Svendsen, Møller & Landschultz.

Husk »Typ.-Revuen« opføres Lørdag den 21. Januar. Køb Billet i Tide. Billetpris 50 Øre.

*Typ-Revyen 1933.*

Det er blevet en Tradition ved Nytaars- og Stiftelsesfesten at opføre en Revy. Denne Tradition følges ogsaa ved Festen, som afholdes den 21. Januar 1933. Revyen er skrevet af *Flemming, Max* og *Paul* og Forfatterne har kaldt Revyen *»Tre ved et Blækhus«*.

I et senere Numer af »Typ.-Tid.« skal vi nærmere beskæftige os med Revyen. Billetter vil kunne købes efter Jul.

*»Typ. den yngre« (Vejle Lærlingeafdeling)* afholdt Onsdag den 1. December en vellykket Foredragsaften med Bogtrykker *Michaelsen* som Foredragsholder. Taleren gennemgik vort Fags Udvikling gennem de sidste 25 Aar og fortalte noget om den moderne Typografi, ligesom han viste en smuk Samling Bøger og nogle moderne Tryksager.

Efter at et Par Spørgsmaal var besvaret, drak man Kaffe, og den yderst lærerige og vellykkede Aften sluttede Kl. 10½. *jack.*

## GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 9. December i Amaliegade. Efter at Formanden, *Ernst Pedersen*, havde budt velkommen, valgtes *Valdemar Hansen* til Dirigent og *P. Nielsen* til Sekretær.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. *Formanden* gav derpaa nogle Oplysninger til den oplæste Forhandlingsbog. Særlig omtaltes her en Forespørgsel fra Tillidsmændene paa Jyllandsposten angaaende Fritid i Stedet for Betaling for Overarbejde. Styrelsen havde besvaret Forespørgslen med, at der skulde ydes Betaling og ikke Fritimer, da det var Tilfældet, at der ikke blev antaget anden Arbejdskraft i den Tid, der holdes Fritid. Der udspandt sig herom en længere Diskussion, hvori deltog *Aage Larsen*, der stærkt kritiserede Styrelsens Standpunkt i denne Sag. Meddelte endvidere, at han og Tillidsmændene i denne Anledning havde haft en Samtale med Faktor *Aage Møller*, der nærmest havde optraadt truende overfor dem og bl. a. udtalt, at det maaske kunde faa Indflydelse paa Personalet i Fremtiden, saafremt Styrelsen fastholdt deres Standpunkt i denne Sag. Endvidere deltog i Diskussionen *Stecher Christensen*, der kraftigt tilbageviste Aage Larsens Stilling overfor Jyllandsposten, *Ths. Pedersen*, der ikke kunde forstaa, at det kunde tillades paa Demokraten og ikke paa Jyllandsposten, *Valdemar Hansen*, der oplyste, at man paa Demokraten havde en speciel Overenskomst med Forbundet, *Formanden, Højer Jensen, Chr. Christiansen, S. Sørensen* og *Holger Hansen*. Formandens Meddelelser og de faldne Udtalelser toges derefter til Efterretning. Juletræsfesten behandledes derefter, og det vedtoges næsten enstemmigt at afholde den under de sædvanlige Former. Et Forslag fra *Ths. Pedersen* om at stryge Legetøjet forkastedes med stor Majoritet efter nogen Diskussion. Til de fattiges Juleindsamling bevilgedes 65 Kr. De rejsendes Understøttelser fastsattes som tidligere, dog stryges Understøttelsen til Udlændinge. Kassererens Løn fastsattes som tidligere til 800 Kr. Styrelsens Gratiale blev ligeledes uforandret 100 Kr. aarlig. Til Kasserer genvalgtes *Chr. Rostgaard* med Akklamation. Som Styrelsesmedlemmer genvalgtes *P. Nielsen* og *Stecher Christensen* med henholdsvis 50 og 38 Stemmer, derefter havde *Ths. Pedersen* 22, *Aage Larsen* 16 og *S. Nees* 12 Stemmer. Under Eventuelt rettedes en Forespørgsel om der ikke kunde blive indført tvungen Arbejdsanvisning, saaledes at det i alle Tilfælde gaar efter Tur. Besvaredes af Formanden og ligeledes en Forespørgsel fra *C. Rasmussen* angaaende Arbejdstiden Juleaftensdag. Herefter kunde Dirigenten slutte den godt besøgte Generalforsamling. *P. N.*

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 17. December ekstra Generalforsamling paa Centralhotellet. Formanden, *H. Chr. Jensen*, bød velkommen og *P. Lunding* valgtes til Ordstyrer, hvorefter Formanden aflagde en længere Beretning, under hvilken han omtalte den verserende Politisag mod Afdelingen, anlagt af Bogtr. Søren Sørensen, der havde været blokeret i et Par Aar. Meddelte, at der skulde afholdes offentligt Retsmøde i Sagen Tirsdag den 20. December. — Efter en Del Forhandling godkendtes Beretningen.

Ved det efterfølgende Valg afgik hele Bestyrelsen, og i Stedet nyvalgtes *N. S. Mathiasen*,

Formand, *Simon Gullander* og *P. Lunding*. Til Revisorer genvalgtes *Poul Becher* og *A. Rosenkilde*. Kontrahenter: *Sv. Friis* og *P. Lunding*.

*Mathiasen* takkede for Valget, ligesom der fra flere Sider rettedes en Tak til den afgaaede Formand.

Efter at man havde drøftet forskellige Spørgs- — bl. a. Sv. Friis' Artikel i »Typ.-Tid« Nr. 46 — sluttede Ordstyreren Generalforsamlingen med en Tak til de mødte. *j.*

## NÆR OG FJERN

*SØLVBRYLLUP* fejres Nytaarsdag af Formanden for Stereotypørernes Brancheklub, *Carl Lauritzen* og Hustru, Bogøvej 6.

*DET STORE KARNEVAL AFLYST.* Under Hensyn til den store Arbejdsløshed og til Udsigten til en omfattende Arbejdskonflikt har Københavns-Afdelingen i Forbindelse med de fire smaa Foreninger besluttet i Aar kun at afholde det ene af de to traditionelle Karnevaler. Det store i Tivoli aflyses for indeværende Sæson, og kun »det lille« paa Gimle afholdes. Vi haaber saa, at Tiderne næste Aar maa være saadanne, at vi alle kan samles til et Kæmpe-Karneval plus det mindre!

*DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG.* Begravelseskassens udenbys Medlemmer erindres om, at Kontingentet for 1933 (Kr. 5,20 for enkelt Person, Kr. 7,80 for Ægtepar) maa under Adresse, Typograf B. Nielsen, Borgergade 29 [2], Aalborg, være indsendt inden Udgangen af Januar Maaned 1933, da Medlemslisten for næste Aar af Hensyn til Genforsikringen skal bringes i Orden senest 1. Februar.

*GRAFISK REVY.* Hvis en Kollega vil overlade Holstebro-Afdelingen »Grafisk Revy« (Nr. 2, 1930) er man vedkommende meget taknemlig. Henvendelse til Typograf *H. Chr. Jensen*, Ringkøbingvej 3, Holstebro.

*MORATORIUM FOR ARBEJDSLØSE.* Den i Aar afholdte ordinære Kongres i den kanadiske Landsorganisation vedtog ved Behandlingen af Arbejdsløshedsspørgsmaalet 3 Resolutioner, der fordrer en Udvidelse af de allerede udstedte Moratorier og navnlig kræver et Moratorium, som forhindrer Hypotekejerne at udnytte den nuværende Nødstilstand og øve Tvang overfor arbejdsløse, som ikke er i Stand til at svare Renter eller Afdrag paa modtagne Laan. Beskyttelsen skal ogsaa omfatte de arbejdsløse, overfor hvilke der er gjort Forsøg paa Udpantninger for at inddrive udestaaende Fordringer.

*SOM EN LILLE LYSSTRAALE* i den dystre økonomiske Situation kommer den Meddelelse, at Remington Rand Company i U. S. A. i sine otte Fabriker har indført 4 Dages Arbejdsuge og samtidig forhøjet Lønningerne med 50 pCt., skriver Typografernes Medlemsblad Buchdrucker-Zeitung i Chicago og tilføjer:

Her har vi et klart Eksempel paa, hvorledes Arbejdsløsheden kan afhjælpes samtidig med, at Købekraften øges. Hvis vore Industribaroner var i Besiddelse af menneskelige Hensyn vilde de paa kort Tid kunne tilintetgøre den Depression, som er en Skam for Verdens rigeste Land, hvor man tillader, at en Haandfuld halsstarrige Daarer spærrer Vejen for den sunde Fornuft.

*RETTELSE.* Meddelelsen i sidste Numer under Nær og Fjern om, at Arbejdstiden Juleaftensdag slutter Kl. 2, skyldes urigtige Oplysninger, som var tilstillet Redaktionen umiddelbart før Bladet gik i Trykken. Arbejdstiden slutter som hidtil Kl. 4. Det er kun Butikerne, der skal lukke Kl. 2.

**Husk det store**

# NYTAARSBAL

**Nytaarsaften Kl. 7—4**

i Idrætshuset.

**20 Mands Orkester** under Direktion af Hr. Kapelmester *Hjalmar Koetoed.*

*Billetter* à 75 Øre faas hos *A. Juul Sørensen*, Boyesgade 3 St., *C. Christoffersen*, Hillerødgade 139, Telf. Taga 5377, *C. Petersen*, Ordrup Jagtvej 30, Telf. Ordrup 721, *Rud. Jensen*, H. C. Ørstedsvej 11 A, Ismejeriet, Telf. Vester 5801 y, *Georg Pedersen*, Vejlegade 7 [4], og Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 [4], Telf. Taga 1482 y.

*Intet Billetsalg ved Indgangen.*

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

Grafisk Compagni 62,50, Steenbechs Pers. 44,00, Klubben »Royal« 600,00, Fr. Weiss 27,00, J. Thomsen 1,00, Soc.-Dem. 10. Bidrag 239,00 Specialbogtrykkeriet 44,50, Dansk Andelstrykkeri 122,50, Græbe 100,00, Niels Larsens Pers. 5,00, Berl. Tid. (Stereotypiet) 90,00, Faktor Kroll 10,00, do. (Trykkeriet) 115,00, Schou & Madsen 19,00, Det Berl. Bogtr. 140,00, J. Jørgensen & Co. 102,00, Montør Nordland 10,00, Hoffensberg 240,00, Christtreu 111,00, F. E. Bordings Pers. 175,50, do. Paragonafd. 25,00, Bogtr. Hans Bording 15,00, Fru Bording og O. B. 35,00, Ihrich (4. Bd.) 23,50, Rosenberg 8,00, I. H. Schultz (2. Bd.) 220,00, Egm. H. Petersen (Galvano) 116,00, do. (Sætteriet) 215,00, do. (Trykkeriet) 345,00, Holger Meyer (3. Bd.) 84,00, Firmaet Bianco Luno 50,00, Forretningsf. Viggo Hansen 20,00, Fuldm. H. Hansen 10,00, Beregner Wm. Andersen 10,00, Faktor Bonde 5,00, Bianco Luno (Sætteriet) 154,00, do. (Trykkeriet) 138,00, Siems Pers. 17,00, Fraenckel & Co. 155,00, I. A. Hansens Pers. 44,00, Iah. 10,00, Sp. 10,00, Bagge 108,00, Fr.berg Bogtr. 145,00, Brdr. Marcher 15,00, Bogtr. Ant. M. Jensen og Pers. 54,00, Nordisk Bogtr. (Principal og Pers.) 40,50, Møller & Landschultz 62,00, Laursen 27,00, Chr. Jørgensens Pers. 13,00, Berl. Tid. (Trykkeriet) 227,00, do. (Haandsætteriet) 442,00, S. L. Møller 250,00, Hertz 32,00, Carl Sørensens Eftfl. 8,00, Justesen 24,00, Carl J. Christoffersen 10,00, Firmaet Berl. Tid. 100,00, Ingeniør Schou 20,00, Overfaktor Reitzel 10,00, Overfaktor Suhr 10,00, Faktor Eskild Andersen 10,00. *Tilsammen Kr. 5.575,00.*

Ialt med tidligere indkomne Bd. *Kr. 14.212,74.*

København, den 23. December 1932.

*O. A. Lundin.*

*TIL JULEUDDELINGEN* har jeg endvidere modtaget følgende Bidrag:

*Aarhus:* Aarhus Amtstid. 25,00, Pers. 80,00, J. J. 5,00, Reklametr. Pers. 19,00, Demokraten 50,00, Pers. 250,00, Søren Sørensen 5,00, M. Simonsen 5,00, De foren. Bogtr. (Mads Hansen) 100,00, Pers. 73,00, Alfred Hansen 10,00, Victoria-Tr. 5,00, E. Stecher Christensen 10,00, Thrues Pers. 18,00, Thd. C. 10,00, Aarhus Stiftsbogtr. 15,00, Pers. 150,00, Faktorerne 20,00, Aarhus Stiftstid. 50,00, Pers. 75,00, Carl Jensen 5,00, Jydsk Centraltr. Pers. 66,00, Clemenstr. 10,00, Pers. 12,00, Industritr. 10,00, Andr. Christensen 2,00, Bogtr. Magn. Frederiksen 5,00, Ludv. Hansen 5,00, K. M. Bech 5,00, Chr. Olsens Pers. 14,00, Bogtr. Westphall 5,00, Holger Hansen 5,00, Aarhus Bogtr. 25,00, Pers. 36,00, Phønix-Tr. 5,00, Th. Thorsen 5,00, Merkantiltr. Pers. 10,00, Aarhus Papirforretning 5,00, Chr. Dam Christensen 5,00, Jyllandsposten 25,00, Pers. 125,00, Aage Møller 5,00, O. E. Christiansens Reproduktionsanstalt 5,00, Chr. Møllers Pers. 10,00, Kongsvangs Bogtr. Pers. 22,50, Kontorbest. Hans Madsen 10,00, Sigfred Petersen 5,00, Jyllands Papirværks Pers. 90,00, Paal. 4,00, Faktor Chr. Petersen 10,00, N. Purups Pers. 22,00, Zeuners Pers. 9,00, Arthur Jensen 5,00, X 5,00, Harry Petersen 5,00, ialt 1567,50; *Assens:* Afdelingens Medl. 20,00, Lokalkassen 35,00, ialt 55,00; *Esbjerg:* »Vestkysten« 20,00, Soc.-Dem. 15,00, Sydvestjylland 10,00, Jens N. Christiansen 5,00, Centraltr. 10,00, L. Olsen & Søn 10,00, Harder Mikkelsen 10,00, P. Schrøder 10,00, K. Rosendahl 5,00, G. Larsen 5,00, Faktor N. C. Nielsen 5,00, Faktor Herold Nielsen 5,00, Afdelingens Medl. 192,00, ialt 302,00; *Frederikshavn:* Lokalkassen 35,00, Afdelingens Medl. 45,00, ialt 80,00; *Herning:* Folkebladet 10,00, Pers. 30,00, E. Larsen 2,00, A. Petersen 3,00, Avisens Pers. 44,00, Faktor Christensen 10,00, Red. Therkildsen 5,00, Red. Hærvig 5,00, Bogtr. Pagh 5,00, ialt 114,00; *Hillerød:* Nordsj. Venstreblad 5,00, Bogtr. Osv. Terkelsen 10,00, Bogtr. Rud. Pallesen 10,00, Faktor H. Rosendahl 5,00, Frb. Amts Tid. 5,00, Forrf. K. Gedde 5,00, Red. L. Hansen 10,00, Frb. Amts Avis 20,00, Red. Kr. Olsen 10,00, E. A. og H. P. 2,00, Faktor M. Hansen 5,00, Afdelingens Medl. 180,00, ialt 267,00; *Hobro:* Afdelingens Medl. 40,00, Red. M. P. Jensen 5,00, Bogtr. H. Petersen, Aalestrup 5,00, ialt 50,00; *Kalundborg:* Dagbladet 10,00, Folkebladet 10,00, X 10,00, Afdelingens Medl. 155,00, ialt 185,00; *Kolding:* Afdelingens Medl. 350,00, Kolding Folkebl. 15,00, Forrf. V. Behrens 5,00, Faktor A. E. Nielsen 5,00, Bibliotekar Thorkild Petersen 5,00, Pantefogedass. N. P. Nielsen 4,00, Bogtr. Oscar Lumbye 10,00, Bogtr. L. Fuglsang 20,00, Højskolebladet 10,00, Fabr. P. Blicher 10,00, Faktor K. E. Hansen 5,00, Jydske Tidende 5,00, Red. Helge Knudsen 5,00, Soc.-Dem. 20,00, Forrf. A. P. Thomsen 5,00, Red. Knud Hansen 5,00, Red. Søren M. Jensen 5,00, Red.-sekt. Carl Vaksøe 5,00, Bogtr. S. M. Herholdt 50,00, Red. S. M. Sørensen 3,00, Bogtr. A. Jochumsen, Vamdrup 5,00, Red. Dalsgaard Petersen, Vejen, 2,00, ialt 549,00; *Lyngby* Lokalafdeling 23,00; *Middelfart* Lokalafdeling 70,00; *Odense:* Fyens Stiftsbogtr. 10,00, Red. J. C. Dreyer 5,00, Bogtr. Aage Dreyer 10,00, Faktor C. G. Fich 10,00, Faktor Chr. Rasmussen 5,00, Faktor E. H. Andersen 2,00, Faktor Val. Christensen 3,00, Andelsbogtr. 15,00, Dir. A. Petersen 5,00, Faktor Hvidhj. Petersen 5,00, Fyens Venstreblad 10,00, Red. Brixtofte 5,00, Red.sekr. Knud Larsen 3,00, Journal. Ontze 3,00, Journal. Welblund 3,00, Journal. Adamsen 3,00, Fyns Tidende 20,00, Forrf. Johs. Nielsen 5,00, Faktor Schmalfeldt 5,00, Faktor Svend Lind 5,00, Fyns Soc.-Dem. 20,00, Red. Hans Jensen 5,00, Red.sekr. Johs. Christensen 5,00, Grosserer K. Eldal 5,00, Hagen & Sievertsen 10,00, Bogtr. K. Olsen 5,00, Hagen & Sørensen 10,00, Fabr. G. Block 10,00, Bogtr. Mar. Jensen 5,00, X 5,00, Bogtr. H. Schmidt 5,00, Bogtr. Mar. Hansen 5,00, Bogtr. Poul Søndergaard 10,00, Lokalafdelingen 100,00, Afdelingens Medl. 644,00, ialt 976,00; *Randers:* Amtsavisen 111,00, Forrf. Bech 15,00, Faktor Randrup 10,00, Amtstidende 25,00, Dagbladet 73,00, Eksprestr. 41,00, Soc.-Dem. 53,00, Redaktionen 24,00, Mindre Trykkerier 38,00, ialt 390,00; *Ringsted:* Venstres Folkebl. 20,00, Red. Abildtrup 10,00, K. Christensen 3,00, Ringsted Folketidende 20,00, Red. J. V. Christensen 10,00, J. V. Pedersen 10,00, P. Nisgaard 3,00, Ahrent Flensborg 5,00, H. Christensen 5,00, S. O. Nicolajsen 5,00, H. P. Jensen 5,00, O. Christoffersen 2,00, Sorø Bogtr. 10,00, A. Nielsen 5,00, Krogh 5,00, K. R. Krogh 5,00, Sorø Folketid. 5,00, Venstres Folkeblad Sorø 10,00, Red. Hansen 5,00, B. Bendixen 3,00, Afdelingens Medl. 109,00, ialt 255,00; *Roskilde* Lokalafdeling 262,00; *Rønne:* Soc.-Dem. 10,00, Red. N. C. Nielsen 3,00, Folketingsm. H. Rasmussen 5,00, Borgmester Nielsen 5,00, Forrf. Fogh 3,00, Journal. Mortensen 4,00, Journal. Bjerre 4,00, Frk. Thorsen 2,00, Bh. Avis 10,00, H. V. S. 2,00, Journal. V. Kjødt 2,00, Bh. Tidende 10,00, Red. Stenbæk 3,00, Faktor Kamper 5,00, Forrf. E. Nielsen 3,00, Journal. H. P. Petersen 2,00, Afdelingens Medl. 150,50, ialt 223,50; *Silkeborg:* Red. H. S. Sørensen 10,00, Red.sekr. Frandsen 3,00, Faktor J. A. Pedersen 5,00, Bogtr. Larsen 5,00, Bogtr. Stecher 5,00, Faktor F. Stecher 5,00, Afdelingens Medl. 189,00, ialt 222,00; *Skanderborg:* Afdelingens Medl. 45,00, Brix 5,00, ialt 50,00: *Sønderborg* Lokalafdeling 146,00; *Viborg:* Faktor Gottschalk 2,00, Bogbinder Lund 2,00, Lærl. Underafd. 5,00, Faktor Jepsen 5,00, Red Wellejus 10,00, Forrf. Schmidt 2,00, Typ. Juleglæde paa Folkebladet 10,00, Afdelingens Medl. 107,00, ialt 143,00. *Tilsammen Kr. 5930,00.*

Ialt med tidligere indkomne Bd. *Kr. 11.582,00.*

København, den 24. December 1932.

*Karl Sørensen.*

## DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. Sal
KØBENHAVN K.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3, *Lørdag 11—1*, samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Ryvang 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

## FORENINGSMEDDELELSER

### TILSKUD FRA HOVEDKASSEN

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

19. December: Aarhus 2000,00; Odense 2000,00; Ringsted 255,00. 20. December: Aabenraa 500,00; Assens 500,00; Frederikshavn 80,00; Hobro 300,00; Korsør 200,00; Middelfart 200,00; Sønderborg 200,00; Vejle 500,00. 21. December: Odder 300,00; Stege 75,00. 22. December; Lyngby 150,00.

København, den 27. December 1932.

*Forretningsudvalget.*

### NYE MEDLEMMER

København: Sætter Karl Josef Gufler, udl. 1. 12. 32 hos W. J. Christensen (arb. s. St.). Sætter Gunnar Leonhardt Olsen, udl. 12. 12. 32 i Frb. Bogtr. (arb. s. St.).

Aalborg: Paal. Dagny Simonsen, Paal. Ellen Willesen. Nykøbing F.: Paal. Ingeborg Jensen. Randers: Sætter Haakon V. Haderslev, udl. 8. 12. 32 i Handelstrykkeriet.

### TILTRAADTE

København: 7994 Johannes Sørensen fra Aabenraa (arbl.). 801 Aage Jensen fra Støberiarb. (arbl.). 7833 Viggo Jensen fra Rejse (arbl.). 7088 Magni Andersen fra Helsingør (arbl.). 4958 Astrid Nielsen fra Randers (arbl.).

Aalborg: 7879 Sv. Aa. Jensen (arbl.). Aarhus: 7625 Alfred Sørensen (arbl.), 6083 Otto Timmermann (arbl.), 6939 Egon Hansen (arbl.), 3736 Thomas Knudsen (arbl.), og 7950 Frede Poulsen (arbl.). Kolding: 7939 Børge Hansen (arbl.), 7957 Holger Dahl (arbl.). Køge: 3385 Eigil Nielsen (arbl.). Nykøbing F.: 7738 Børge Jensen (arbl.), 7361 Aage Lundahl (arbl.) og 7427 Georg Olsen (arbl.). Odense: 6083 Otto Timmermann (Søndergaard), 6532 Eivind Hartvig Hansen (arbl.) og 7414 Charles Storgaard (arbl.). Svendborg: 7545 Georg Andersen (Arnberg). Sønderborg: 7990 Wilhelm Ludvig (arbl.). Vejle: 6602 Max Jensen (arbl.).

### FRATRAADTE

København: 2042 Ingrid Mikkelsen til Handels- og Kontorm. 7539 Carit Petersen paa Rejse. 1335 Georg Nielsen til Bagerne. 7197 Johannes P. Hansen til Esbjerg (arbl.). 3561 Børge Holgaard til Silkeborg (arbl.). 6939 Egon Hansen til Aarhus (arbl.). 6602 Max Jensen til Vejle (arbl.). 3385 Eigil Nielsen til Køge (arbl.). 6949 Nyeland Nielsen til Rønne (arbl.). 7646 Axel Hansen til Grenaa (arbl.). 7950 Frode Poulsen til Aarhus (arbl.). 6093 Alb. Ringstrup til Esbjerg (arbl.). 7865 Gadgaard til Struer (arbl.). 7463 H. Hansen til Vejle (arbl.). Sætter Vald. Christiansen til Telefonstanden.

Aabenraa: 7994 Johannes Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Aarhus: 7360 Aage Lundahl til Nykøbing F. (arbl.), 7427 Georg E. Olsen til Nykøbing F. (arbl.) og 4487 Martin Madsen til Korsør i Pl. Helsingør 7088 Magni Andersen til Kbhvn. (arbl.). Horsens: 3736 Thomas Knudsen til Aarhus (arbl.). Kolding: 6462 Carlo Volmer Nielsen til Fredericia (arbl.), 7884 Erik Honorè Søderberg til Fredericia (arbl.), 6303 Svend Holm Fredberg til Løgstør (arbl.), 7414 Charles Storgaard til Odense (arbl.), 7795 Vilhelm Petersen til Varde (arbl.), 4856 Marie Mathiesen til Kbhvn. (arbl.) og 7064 Gunnar Christensen til Fredericia (arbl.). Nyborg: 7459 Hermann Christensen paa Rejse. Nykøbing F.: 4241 Willy Schomann til Køge (arbl.). Odense 6083 Otto Timmermann paa Rejse. Randers: 4958 Astrid Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Viborg: 3805 Chr. Sejbæk til Aarhus (arbl.).

### UDMELDT

København: 2058 Vanda Sørensen.

Nykøbing F.: 7631 Olaf Rasmussen (Fratraadt Faget).

### UDSLETTET

Vejle: 4920 Marie Christensen (Forsvunden).

### DØD

København: 1427 Hans Chr. Rasmussen.

## BLADSÆTTERKLUBBEN I KØBENHAVN

afholder *Torskegilde* Søndag den 15. Jan. 1933 Kl. 4 Eftm. i Keglebanerestauranten, Reventlowsgade 7. Der serveres Torsk, Smør og Ost, 1 Øl og Kaffe for 2 Kr. pr. Deltager. Klubben yder det sædvanlige Tilskud.

Tegning sker hos Inkassatorerne, som senest Mandag den 9. bedes meddele Kassereren Deltagernes Antal. Talrig Tilslutning forventes. *Bestyrelsen.*

(11 a)

## ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 7, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.


**Satsprøver (Musterblätter).**

Enestaaende Samling af Elite-Arbejder fra »Technikum«, Leipzig, bestaaende af talrige Eksempler i Streg- og Bausteine-Opsætning etc. Kr. 4,25. Portofrit mod Forudbetaling. **FREDERIK HJORTH, Korsørgade 21,** København Ø. Telefon Øbro 8709. Giro 27769

**Brugt Hurtigpresse**

med Rotarypaalægningsapparat. Indre Rammevidde: 75 × 114 cm. til Salg for **Kroner 2000,00.** Maskinen er driftsikker og kan ses i Brug. Billet mrkt. »9392« modtager Sylvester Hvid, Frederiksberggade 21. (163)

**E. L. GUMMIVALSER**

by Goodyear License er dansk Arbejde og Goodyears berømte Kvalitet .. .. ... ...

**ERIK LEVISON'S** Gelatine og Gummivalse Støberier

(20 a)

**Et Akcidens- og Værktrykkeri**

i København søger til at lede Haand- og Maskinsætteri, Trykkeri og Bogbinderi en yngre, kvalificeret Mand. En, der er udlært Trykker og har gennemgaaet Meisterschule i München vil blive foretrukket. Billet mrkt. »B. 3372«, med udførlige Oplysninger om Skoleuddannelse, faglig Uddannelse og Alder sendes til Wolffs Box, København K. (162)

**Tandlæge Viggo Jensen,**

**Klareboderne 2, II,**

Hj. af Købmagergade 40.

Konsultationstid fra 10—7. Onsdag og Lørdag fra 10—3½. Telefon 15868. (7)

**Tandlæge Edv. Møller,**

**Købmagergade 30, II**

Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm.

Telefon 8181. (12)

**FAENZA** FREDERIKSBORGGADE 46 *Gode Ideer til Gaver i Sølv, Læder o. m. a.* Billige Priser. Kolleger 10%

**Fritz Müller** Grafisk Fagforretning. København K. Linnésgade 24.

Telefon Central 10291.

**Stort Lager** af Blystege og Blindmateriel, glatte og punkterede Messinglinier, Grafiske Materialer og fuldtmonterede

**Værktøjskasser - Moderne Skrifter**

**Stort Farvelager fra A. B. E. T. Gleitsmann.**

(29)

**ADOLPH WULFF**

fører alle Artikler for Bogtrykkere

**Maskiner • Skrifter • Farver**

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi

*Brugte Maskiner haves altid paa Lager.*

**Gothersgade 8 • Kjøbenhavn K.**

Telefon Central 39 og 5539. (8)

**Grafisk Compagni**

CENTRAL 777 — 14577 — 11395 — 11396

*EGET SKRIFTSTØBERI*

*GRAFISK FAGFORRETNING*

ALLE MASKINER OG MATERIALER FOR DE GRAFISKE FAG

KOMPLETTE TRYKKERIER LEVERES I ALLE STØRRELSER (19)

**CONTRASOL-FARVER**

Drøjere
Renere
Ultra lysægte
Bedre
Intensive
Nye Farver
fra DRUBIN



Redaktør: FR. NIELSEN, Egøjevej 3, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. K.

Abonnem. gennem Postkontorerne 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt i Industri-Trykkeriet, København.